BIBOLO DABUŋ

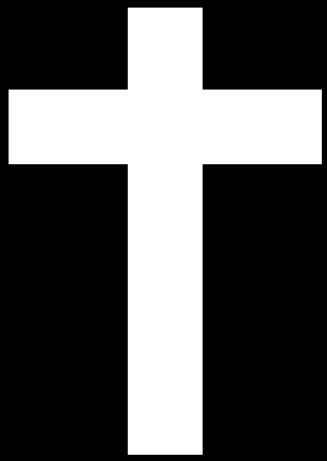

The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea

BIBOLO DABUŊ

The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea

Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023
447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb

Contents

MATAI 1
MARKA 50
LUKA 80
JOAŊ 131
APOSTOLO 167
ROM 212
KORINTI 1 234
KORINTI 2 254
GALATA 268
EPESE 276
PILIPI 283
KOLOSO 289
TESALONIKI 1 294
TESALONIKI 2 299
TIMOTE 1 302
TIMOTE 2 308
TITI 313
PILEMON 316
JAKOBO 318
PETERE 1 324
PETERE 2 330
JOAŊ 1 334
JOAŊ 2 340
JOAŊ 3 341
JUDA 343
GEOC LASÊ 345
PESALEM 369

Ŋawae Ŋajam **kê**t**ô**m
MATAI KETO

Ŋawae ŋajam kêtôm Matai Keto nec gêjac jaeŋ ŋajam tonec ŋamiŋ gebe Kilisi (Mesia, Kêsiwaga), taŋ Anôtô gêjac mata eŋ naŋ, Jesu tau. Biŋ taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ nê lau gêc Biŋlênsêm Laŋgwa naŋ, eŋ gêgôm ŋanô kêsa kêpi ŋac tau tonaŋ. Jesu têna kêkôc eŋ aŋga lau Juda nêŋ, taŋ eŋ ŋapalêgeŋ gêmoa êsêac ŋaluŋ e kêtu kapôêŋ naŋ, mago ŋajam gêlam gêdeŋ êsêac lau Juda tauŋgeŋ nê atom, kepeŋ ŋamalac pebeŋ kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ gêwiŋ.

Matai kêdênaŋ nê Ŋawae Ŋajam ŋatitipgeŋ ŋapep. Eŋ gêjac m gêdêŋ Jesu têna kêkôc eŋ ŋamiŋ, go keto Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtom eŋ ŋabiŋ. Go gelom eŋ kêkôc nê sakiŋ Mesiaŋa sa ŋamiŋ gebe gêjam mêtê to kêdôŋ lau ma gêgôm gêmac ôliŋ ŋajam kêsa jagêmoa Galilaia ŋagameŋ naŋ. Su go keto Jesu aŋga Galilaia gêja Jerusalem ŋabiŋ, gocgo gêjac miŋ gêŋ samob, taŋ kêtap eŋ sa gêdêŋ nê woke ŋamuŋa naŋ, e jagêdêŋ sêjac eŋ kêpi ka ma Anôtô gêŋu eŋ mata jali gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ.

Biŋ tê Ŋajam tau gebe êwaka sa ênêc awêgeŋ nê, ŋateŋ tonec gebe Jesu eŋ kêdôŋsêga kapôêŋ tau eŋgoc, taŋ gêwa Anôtônê Biŋsu sa amboac ŋatau eŋ ma kêsôm Anôtônê Gamêŋ ŋawae lasêgeŋ. Biŋ taŋ eŋ kêdôŋ-kêdôŋ naŋ, sejoŋ ŋagêdô samob sa gêc ŋasêbu kapôêŋ 5 tonec gebe (1) Biŋ Lôcŋa, taŋ eŋ gêwa lau Gamêŋ Undambêŋa nêŋ ŋam sa gebe sêpô lêna tauŋ kêtu Mêtêŋa to ŋalêlôm ŋawapac ma têntac malô to sebe sêŋgôm Anôtônê biŋ êtu tôŋŋa ma taeŋ walô lau to geŋŋa to ŋalêlôm ŋawa ma sê wama tauŋŋa to sêjanda êsêac kêtu Anôtônê biŋŋa. Go gêwa êsêacnêŋ koleŋ to nêŋ lêŋ ŋam ma Anôtônê moasiŋ to nê ŋagêjô êjam ma sêŋgôŋ mateŋ jali ŋawasi ŋam sa amboac tonaŋ (môkêlatu 5-7); (2) Jesu kêkêŋ nê ŋacseŋomi 12 sêja ma gêwa nêŋ sakiŋ ŋam sa gêdên êsêac (môkêlatu 10); (3) biŋgôliŋ kêpi Gamêŋ Undambêŋa ŋamŋa (môkêlatu 13), (4) tanac dabiŋ tauŋŋa gêjac Jesunê lau samob ŋawae (môkêlatu 18); go (5) Jesu geoc biŋ nom tonec ŋatêm ênac pep to Anôtônê Gamêŋ mêŋêsaŋa ŋabiŋ lasê (môkêlatu 24-25).

Ŋadê**na**ŋ

1. Jesunê mimi ŋam to têna kêkôc eŋ ma gêmoa ŋapalêgeŋŋa ŋamiŋ 1:1–2:23
2. Ŋackêsagu Joaŋ nê sakiŋ 3:1-12
3. Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ 3:13–4:11
4. Jesu kêkôc nê sakiŋ sa gêmoa Galilaia 4:12–18:35
5. Jesu gêwi Galilaia siŋ gêja Jerusalem 19:1–20:34
6. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 21:1–27:66
7. Apômtau gêdi sa ma geoc tau lasê ŋamiŋ 28:1-20

Jesu Kilisi nê ŋam
(Luk 3:23-38)

1 Abraham latu Dawid nê latu Jesu Kilisi nê ŋam ŋabuku tonec.

2 Abraham kêka Isak lasê, Isak kêka Jakob lasê, Jakob kêka Juda to lasitêwai lasê, 3 Juda kêka Peres agêc Sera lasê, Tamar kêkôc êsêagêc, Peres kêka Hesron lasê, Hesron kêka Aram lasê, 4 Aram kêka Aminadab lasê, Aminadab kêka Nason lasê, Nason kêka Salmon lasê, 5 Salmon kêka Boas

lasê, Rahab kêkôc eŋ, Boas kêka Obed lasê, Rut kêkôc eŋ, Obed kêka Isai
lasê, Isai kêka kiŋ David lasê.
6 Dawid kêka Salomo lasê, Urianê awê kêkôc eŋ, 7 Salomo kêka Re-
hoboam lasê, Rehoboam kêka Abia lasê, Abia kêka Asa lasê, 8 Asa kêka
Josapat lasê, Josapat kêka Joram lasê, Joram kêka Usia lasê, 9 Usia kêka
Jotam lasê, Jotam kêka Ahas lasê, Ahas kêka Hesekia lasê, 10 Hesekia kêka
Manase lasê, Manase kêka Amos lasê, Amos kêka Josia lasê, 11 Josia kêka
Jekonia to lasitêwai lasê gêdêŋ taŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel naŋ.
12 Sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel su acgom, go Jekonia kêka Sealtiel lasê,
Sealtiel kêka Serubabel lasê, 13 Serubabel kêka Abiud lasê, Abiud kêka
Eliakim lasê, Eliakim kêka Asor lasê, 14 Asor kêka Sadok lasê, Sadok kêka
Akim lasê, Akim kêka Eliud lasê, 15 Eliud kêka Eleasar lasê, Eleasar kêka
Matan lasê, Matan kêka Jakob lasê, 16 Jakob kêka Josep, taŋ gêjam Maria
naŋ lasê, ma awê tau tonaŋ kêkôc Jesu, taŋ, sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ.
17 Gôlôac samob tonaŋ ŋai aŋga Abrahamnê e gêdêŋ Dawid naŋ nêŋ
ŋadênaŋ 14, ma aŋga Dawid e gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel naŋ nêŋ
ŋadênaŋ 14, ma gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel e gêdêŋ Kilisi tau naŋ nêŋ
ŋadênaŋ 14.

Jesu kêtu ŋamalac
(Luk 2:1-7)

18 Jesu Kilisi kêtu ŋamalac ŋalên tau tonec. Êsêac sê ênê tana Maria
gêdêŋ Josep. Agêc sêmoa sêwiŋ tauŋ atom e sêlic awê tau taê aŋga Ŋalau
Dabuŋ nê. 19 Ma ênê akweŋ Josep eŋ ŋac gêdêŋ gebe êŋgôm awê tau
maja êsa atom, tec gebe êwi eŋ siŋ kelecgeŋ. 20 Taê gêjam biŋ tonaŋ
gêmoa e Apômtaunê aŋela geoc tau lasê to gêsuŋ mê gêdêŋ eŋ ma kêsôm
gebe "Dawidnê latu Josep, taêm dani taôm atom, ôkôc nêm awê Maria sa
wacêŋgôŋ êwiŋ aôm, gebe eŋ taê aŋga Ŋalau Dabuŋ nê. 21 Eŋ oc êkôc latu
teŋ, naŋ ôê ênê ŋaê gebe Jesu, gebe eŋ êsi nê lau su aŋga nêŋ sec to ênam
êsêac kêsi."
22 Biŋ samob tonaŋ ŋai ŋanô kêsa gebe Apômtaunê biŋ, taŋ kêkêŋ
propete awasuŋ kêsôm lasê naŋ, êtu anô gebe
23 "Alic acgom, awêtakiŋ teŋ taê e êkôc latu teŋ,
ma sê ênê ŋaê gebe Imanuel!" (tanam ôkwi gebe
"Anôtô mêŋgêwiŋ aêac.")
24 Josep gêc mê e mata gêlac ma gêgôm kêtôm Apômtaunê aŋela kêsakiŋ
eŋ, tec jakêkôc nê awê sa mêŋgeŋgôŋ gêwiŋ eŋ, 25 ma gêjac jaê eŋ ŋapep e
kêkôc latu su, ma gê ênê ŋaê gebe Jesu.

2

Lau mêtê aŋga oc ŋam

1 Jesu têna kêkôc eŋ aŋga Betlehem Judaiaŋa gêdêŋ kiŋ Herodo nê têm
su, ma lau samuc nêŋ lau mêtê aŋga oc ŋam jasêô lasê Jerusalem 2 ma
têtu kênac gebe "Judanêŋ kiŋ, ŋapale wakuc naŋ, gêmoa ondoc. Aêac alic
ênê utitalata aŋga oc ŋam su, tec abe mêŋapôŋ aeŋduc êndêŋ eŋ." 3 Kiŋ
Herodo gêŋô e kêtakê ŋanô, ma lau Jerusalemŋa samob amboac tonaŋ.
4 Tec kêkalem launêŋ dabuŋsêga to biŋsutau samob sa jakêtu lêsu êsêac
ŋapep gebe "Kilisi oc têna êkôc eŋ aŋga ondoc." 5 Ma êsêac sêjô eŋ awa
gebe "Aŋga Betlehem Judaiaŋa gebe propete keto amboac tonec gebe
6 'Aôm Betlehem gamêŋ Judaŋa,
taŋ kôtu kasêga Judaŋa ŋamôkê sauŋ-sauŋma atom,

gebe kasêga teŋ mêŋêsa aŋga aômnêm,
taŋ ejop ŋoc lau Israel.' "
7 Herodo gêŋô su, go kêkalem lau mêtê kelecgeŋ gebe sêndêŋ eŋ sêna ma
kêtu Iêsu noc utitalata mêŋgêô lasêŋa gêdêŋ êsêac. 8 Go kêkêŋ êsêac sêja
Betlehem ma kêsôm gebe "Naatu kênac ŋapalê tau ansiŋ sugeŋ e embe
atap eŋ sa, naŋgo mêŋasôm ŋawae êndêŋ aê gebe tauc wacjapôŋ ocduc
amboac tonaŋ." 9 Sêŋô kiŋnê biŋ su, go dêdi sêja. Ma utitalata, taŋ sêlic
aŋga oc ŋam naŋ, kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac e jakêkô gamêŋ, taŋ ŋapalê gêc naŋ
ŋaô. 10 Sêlic utitalata tau e têntac ŋajam ma têtu samuc ŋanô. 11 Sêsô andu
ŋalêlôm sêja e sêlic ŋapalê agêc têna Maria, tec sêu tauŋ ma sêpôŋ aeŋduc
gêdêŋ eŋ, go sêŋa nêŋ talu ma sê awa gold to katêkwi ma lakisia ŋajam-
ŋajam sa jasêkêŋ gêdêŋ eŋ.
12 Ma Anôtô kêkêŋ puc êsêac ŋa mê gebe sêmu sêndêŋ Herodo sêna atom,
tec sêc sêsa intêna teŋ sêmu sêja nêŋ gamêŋ.

Josep kêkôc nê gôlôac sa sêja Aiguptu

13 Êsêac sêc sêja su, go Apômtaunê aŋela geoc tau lasê gêdêŋ Josep ŋa mê
ma kêsôm gebe "Ôndi sa ma ôkôc ŋapalê agêc têna sa aêc asap Aiguptu ana,
naôŋgôŋ ônê jakêŋ biŋ aôm acgom, gebe Herodo kêtu kêka-kêka gebe ênac
ŋapalê êndu." 14 Tec Josep gêdi sêc kêkôc ŋapalê agêc têna sa gêdêŋ gêbêc,
ma sêc sêsêp Aiguptu sêja. 15 Jasêmoa tonaŋ e Herodo gêmac êndu acgom,
gebe biŋ taŋ Apômtau kêkêŋ propete kêsôm lasê gebe
"Aê gamôêc ŋoc Latuc aŋga Aiguptu gêmêŋ" naŋ êtu anô.

Herodo gêjac ŋapalê dedec êndu

16 Gêdêŋ taŋ Herodo kêjala gebe lau mêtê sêsau eŋ naŋ, eŋ têtac ŋandaŋ
kapôêŋ ma kêjatu lau gebe sênac ŋapalê ŋac aŋga Betlehem to gamêŋ
ŋamadiŋ, taŋ nêŋ jala tageŋ to luagêc naŋ, samob êndu kêtom ŋasawa, taŋ
eŋ kêtu lêsu biŋ gêdêŋ lau mêtê naŋ. 17 Gêdêŋ tonaŋ biŋ, taŋ propete
Jeremia kêsôm lasê naŋ, kêtu anô gebe
18 "Sêŋô aweŋ ŋaonda aŋga Rama,
sêwakic to têtaŋ taŋiboa ŋanô,
gebe Rahel kêtaŋ nê gôlôac,
ma sêjam malô-malô eŋ e kêtôm atom,
gebe sêjaŋagac."

Sêkôc ŋapalê Jesu aŋga Aiguptu gêmu gêmêŋ

19 Herodo gêmac êndu su acgom, go Apômtaunê aŋela geoc tau lasê gêdêŋ
Josep aŋga Aiguptu ŋa mê 20 ma kêsôm gebe "Ôndi s ma ôkôc ŋapalê agêc
têna sa amu ana gamêŋ Israel, gebe êsêac, taŋ sêgôm gêŋlêlôm sebe senseŋ
ŋapalê naŋ, sêmac êndugac." 21 Tec Josep gêdi sa, kêkôc ŋapalê agêc têna sa
ma sêc sêja gamêŋ Israel. 22 Gêŋô Arkelaus kêtu kiŋ Judaiaŋa gêjô tama
Herodo su ŋawae e kêtêc tau gebe êna tônê atom, tec gêc mê kêkêŋ puc eŋ
ma gêc kêtaiŋ taugeŋ gêja gamêŋ Galilaiaŋa. 23 Jagêô laeê malac teŋ ŋaê
Nasaret ma gêŋgôŋ tonaŋ gebe propetenêŋ biŋ êtu tôŋ gebe "Êsêac sêsam
eŋ gebe ŋac Nasareneŋa."

3

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mar 1:2-8; Luk 3:1-18; Joaŋ 1:19-28)

1 Gêdêŋ têm tonaŋ ŋackêsagu Joaŋ kêpoa lasê ma gêjam mêtê gêmoa
gamêŋ sawa Judaiaŋa 2 ma kêsôm gebe "Anam taôm ôkwi gebe gamêŋ
undambêŋa kêdabiŋgac." 3 Ŋac tau tonaŋ, tec propete Jesaia kêsôm biŋ kêpi
eŋ gebe
"Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
'Amansaŋ gamêŋ Apômtau êsêlêŋŋŋa
to amêtoc ênê intêna solop.' "
4 Joaŋ tau tonaŋ kêsô ŋakwê bôc kamele ŋaôlilu to kêjandiŋ ômbiŋkap bôc
ŋaôlic gêc dambêpalê, ma geŋ wagô to lêp kêtu nê mo. 5 Gêmoa tonaŋ,
go lau Jerusalem to Judaia samob ma gamêŋ Jordanŋa samob sêwê sêsa
dêdêŋ eŋ sêja. 6 Êsêac seoc nêŋ sec lasê, go kêsagu êsêac aŋga bu Jordan.
7 Joaŋ gêlic Parisai to Sadukai nêŋ taêsam sêmêŋ gebe ênsaŋgu êsêac, tec
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Moac ŋalatu amac, asa gêwa sa gêdêŋ amac gebe
awê Anôtônê têtac ŋandaŋ, taŋ oc mêŋêsa naŋ sa. 8 Asa nêm lêŋ êwa amac
sa gebe ajam taôm ôkwi. 9 Taêm êka to asôm êndêŋ taôm gebe Abraham
kêtu aêac tameŋi, nec atom. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Anôtô kêtôm gebe
êŋu poc tonec ŋai sa têtu Abrahamnê latui. 10 Ki ŋamata gêdêŋ kawakac tec
gêc. Amboac tonaŋ ka samob, taŋ sêjam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc êsap su
ma êmbaliŋ êpi ja êna. 11 Aê tec kasagu amac ŋa bu anam taôm ôkwiŋa, ma
ŋac, taŋ êndaŋguc aê naŋ, nê ŋaclai kêlêlêc aê su, ma aê katôm atom gebe
jaŋgeŋ ênê atapa. Ŋac tonaŋ oc ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau Dabuŋ to ja. 12 Eŋ
lêma kêkam lala sekoloŋ gêŋŋa gebe êtiŋ gêŋ ŋapaôma ma ênac ŋanô sa êpi
nê andu-gêŋŋanôŋa êna, go ŋapaôma êkêŋ êpi ja, taŋ êsa ŋapaŋ naŋ."

Joaŋ kêsagu Jesu aŋga Jordan
(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Gêdêŋ tonaŋ tec Jesu aŋga Galilaia jagêô lasê Jordan gêdêŋ Joaŋ gebe
ênsaŋgu eŋ. 14 Mago Joaŋ gêjac jao tau gebe "Aôm ônsaŋgu aê acgom, go
ŋajam. Amboac ondoc gôdêŋ aê gômôêŋ." 15 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe
"Galoc ondecgeŋ gebe gêjac aêgêc ŋawae gebe daŋgôm biŋ, taŋ Anôtô
kêjatu naŋ, ŋanô êsa." Go Joaŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ. 16 Jesu gêliŋ saŋgu su,
go gacgeŋ kêpi aŋga bu gêmêŋ, ma undambê gêŋa e gêlic Anôtônê Ŋalau
amboac balôsi kêsêp maŋgêsac eŋ ŋaô. 17 Ma awa teŋ kêsa aŋga undambê
gebe "Aêŋoc Latuc tau tonec, tec têtac gêwiŋ eŋ to galic eŋ ŋajam."

4

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Gêdêŋ tonaŋ Ŋalau Dabuŋ gêwê Jesu kêsa gamêŋ sawa gêja gebe Sadaŋ
êlêtôm eŋ. 2 Ma Jesu gêjam dabuŋ mo geleŋŋa 40 ma gêbêcauc 40 e mo gêjô
eŋ. 3 Go Sadaŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe Anôtônê latu, go ôsôm
poc tonec ŋai êtu mo." 4 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto gêc gebe
'Mo tageŋ êôc ŋamalac tôŋ atom, biŋ samob, taŋ kêsa Anôtô awa naŋ, tec
gêôc eŋ tôŋ.' "
5 Go Sadaŋ kêkôc eŋ agêc sêpi malac dabuŋ sêja jaketoc eŋ kêkô lôm
dabuŋ ŋasalôm ŋalami, 6 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe Anôtônê
Latu, go u taôm ôna gebe teto gêc gebe
'Eŋ oc êsakiŋ nê aŋela êtu aômŋa mêŋêsip aôm ŋa lemeŋ,
gebe ôndiŋ amkaiŋ êpi poc atom.' " 7 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto teŋ
kêtiam gêwiŋ gebe

‘Ôn saê Apômtau aômnêm Anôtô atom.’ ” 8 Go Sadaŋ kêkôc eŋ agêc sêpi lôc
baliŋ teŋ sêja jakêtôc gamêŋ nomŋa samob toŋawasi gêdêŋ eŋ 9 ma
Kêsôm gebe “Aôm embe ôpôŋ amduc to oteŋ mec êndêŋ aê, oc jaliŋ
gêŋ tonec ŋai samob su êndêŋ aôm êwac.” 10 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe “Sadaŋ, ôkôc taôm sa ôêc ôna gebe teto gêc gebe
‘Ôpôŋ amduc êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô,
to ônam sakiŋ eŋ taugeŋ.’ ” 11 Go Sadaŋ gêwi eŋ siŋ, ma aŋela mêŋsêjam
sakiŋ gêdêŋ eŋ.

Jesu gêja Galilaia ma gêjac m nê kôm mêtêŋa
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Jesu gêŋô sêkôc Joaŋ tôŋ ŋawae su ma kêtaiŋ tau su gêja Galilaia. 13 Go
gêwi Nasaret siŋ jagêŋgôŋ Kapanaum, taŋ gêc gamêŋ Sebulon to Naptali
jabaŋ bugêjactoŋŋa, 14 gebe biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, êtu anô
gebe
15 “Gamêŋ Sebulon to gamêŋ Naptali,
taŋ gêc kêkanôŋ bugêjactoŋ aŋga Jordan ŋamakeŋ ônêŋa naŋ,
lau samuc nêŋ Galilaia.
16 Lau taŋ sêŋgôŋ gêsuŋbôm naŋ, sêlic ja kapôêŋ teŋgoc,
ma êsêac, taŋ sêŋgôŋ gêmac ŋagamêŋ ŋakesec naŋ, nêŋ ja mêŋkêpigac.”
17 Gêdêŋ tonaŋ Jesu gêjam mêtê gêjac m gebe “Anam taôm ôkwi gebe
gamêŋ undambêŋa kêdabiŋgac.”

Jesu kêkalem lau iŋa aclê
(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Jesu kêsêlêŋ gêmoa bugêjactoŋ Galilaiaŋa e gêlic ŋaclagêc lasi, Simon,
taŋ sêsam eŋ gebe Petere naŋ, agêc lasi Andrea sêkêŋ wasaŋ sêmoa, gebe
êsêagêc ŋac ulu iŋa. 19 Tec kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Andaŋguc aê ma oc
jakêŋ amagêc alô ŋamalac.” 20 Tec gacgeŋ dedec nêŋ wasaŋ gêc ma têdaguc
eŋ.
21 Gêwi gamêŋ tau siŋ ma kêsêlêŋ gêja e gêlic ŋac teŋ agêc lasi kêtiam,
Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi Joaŋ, sêŋgôŋ waŋ sêwiŋ tameŋi Sebedai
tau sêbênôc nêŋ wasaŋ sêmoa, go gêmôêc êsêagêc. 22 Tec gacgeŋ dedec waŋ
totameŋigeŋ kêpoac ma têdaguc eŋ sêja.

Jesu gêjam sakiŋ lau
(Luk 6:17-19)

23 Go Jesu kêsêlêŋ gêjac laoc Galilaia ŋagamêŋ samob ma kêdôŋ êsêac
aŋga nêŋ lôm to gêjam mêtê kapi ŋawae ŋajam Anôtônê gamêaŋŋa ma
gêgôm launêŋ gêmac to ôliŋ ŋasec tokaiŋtokaiŋ ŋajam kêsa. 24 Ma ênê
wae kêsa gêjam gamêŋ Suriaŋa samob auc, tec sejoŋ lau ŋasec samob
dêdêŋ eŋ sêja, lau togêmac tokaiŋ-tokaiŋ ma toŋandaŋ ŋagêdô ma lau, taŋ
ŋalau sec gêgôm êsêac to meloc kêtê êsêac ma ŋatêkwa kêtu goloŋ naŋ,
ma gêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa samob. 25 Ma lau taêsam aŋga Galilaia
to Malaclemeŋlu ma aŋga Jerusalem to Judaia ma Jordan ŋamakeŋ ônêŋa
têdaguc eŋ.

5

Biŋ lôcŋa

1 Jesu gêlic lau taêsam, tec kêpi lôc teŋ e jagêŋgôŋ sic, ma nê ŋacseŋomi
dêdêŋ eŋ sêja. 2 Go gêôc awa sa ma kêdôŋ êsêac to kêsôm gebe

Jesu awa gêôc lau
(Luk 6:20-23)

3 “Aê aoc êôc êsêac, naŋ sêpô lêna tauŋ kêtu mêtêŋa,
gebe gamêŋ undambêŋa kêtu êsêacnêŋ.
4 Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋalêlôm ŋawapac,
gebe Anôtô oc ênac êsêac têntac tôŋ.
5 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm malô,
gebe êsêac têtap gêŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ sa.
6 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ êka
ŋanô gebe sêeŋgôm biŋ, taŋ Anôtô
kêjatu naŋ ŋanô êsa,
gebe Anôtô oc êmoasiŋ êsêac.
7 Aê aoc êôc êsêac, naŋ taêŋ walô lau,
gebe Anôtô oc taê walô êsêac.
8 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm ŋawa,
gebe oc sêlic Anôtô.
9 Aê aoc êôc êsêac, naŋ sê wama lau,
gebe Anôtô oc êsam êsêac gebe latui.
10 Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋamalac
êjanda êsêac kêtu sêgôm biŋ,
taŋ Anôtô kêjatu naŋ, ŋanô kêsa,
gebe gamêŋ undambêŋa kêtu êsêacnêŋ.
11 “Aê aoc êôc amac tec ŋamalac sêmbu to sêjanda amac ma sêŋgôliŋ biŋ ŋakaiŋ gwalêkiŋ êpi amac êtu aêŋa. 12 Têmtac ŋajam ma atu samuc, gebe nêm ŋagêjô kapôêŋ gêc undambê, gebe amac masigeŋ ma sêgôm propete laŋgwa amboac tonaŋ.

Biŋ nom ŋagwêc to ŋajaŋa
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)

13 “Nom ŋagwêc amac. Gwêc embe ŋamakic ênaŋa, oc daŋgôm ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc, kêtu secgac. Tambaliŋ siŋ ma lau sêka tôŋ.
14 “Nom ŋaja amac. Malac teŋ embe ênêc lôc, oc êsiŋ tau ôkwi êtôm atom. 15 Embe têtuŋ ja sa, go sêŋgênduc ŋa suc auc atom, tetoc êkô jakaiŋ ŋaô, go êpô lau samob, taŋ sêmoa andu ŋalêlôm naŋ. 16 Amboac tonaŋ nêm ja ŋawê êsa êpô ŋamalac, gebe sêlic amacnêm koleŋ ŋajam ma sêlambiŋ Tamemi undambêŋa.

Biŋ kêpi biŋsu

17 “Taêm anam gebe aê gameŋ kêtu janseŋ Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ samob suŋa atom. Gamêŋ kêtu janseŋ suŋa atom, kêtu jaŋgôm êtu tôŋŋa. 18 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Undambê to nom oc ênaŋa ma ŋatalô sepeŋ to sêmôêŋa ŋasauŋ teŋ oc ênaŋa aŋga Mosenê biŋsuŋa atom e samob êtu tôŋ acgom. 19 Amboac tonaŋ, ŋac teŋ embe êwi biŋsu tonaŋ ŋasauŋanô teŋ siŋ ma êndôŋ lau êtôm tonaŋ, oc sêsam eŋ gebe ŋapalê sauŋ ec teŋ aŋga gamêŋ undambêŋa. Ma ŋac teŋ embe êmansaŋ to êndôŋ biŋ tau, oc sêsam eŋ gebe ŋac kapôêŋ aŋga gamêŋ undambêŋa. 20 Gebe aê jasôm êndêŋ amac gebe amacnêm biŋgêdêŋ embe êlêlêc biŋsutau to Parisai nêŋ ŋêŋgeŋ atom, oc asô gamêŋ undambêŋa ana atom.

Biŋ kêpi têntac ŋandaŋ
(Luk 12:57-59)

21 “Amac aŋôgac gebe sêsôm gêdêŋ lau ŋanô gebe ‘Ônac ŋamalac êndu
atom. Teŋ embe ênac ŋac teŋ êndu, oc sêmêtôc eŋ.’ 22 Mago aê jasôm
êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe têtac ŋandaŋ êndêŋ nê lasitêwainêŋ teŋ,
oc sêmêtôc eŋ. Ma teŋ embe êsôm lasitêwainêŋ teŋ gebe ‘Majam gêbac,’
oc gôlôacnêŋ laumata sêmêtôc eŋ. Ma teŋ embe êsôm gebe, ‘Melocma
gôbacgac,’ oc êsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ŋaja êna. 23 Embe ôkêŋ nêm da
êndêŋ altar êna ma taêm ênam taôm gebe agêc lasim nêm biŋ teŋ gêc, 24 go
ondec nêm da ênêc altar ŋagala ma ôna agêc lasim amansaŋ biŋ êndêŋ
taôm acgom, go ômu ôna ôkêŋ nêm da.

25 “Nêm soŋo-soŋo embe êkêŋ aôm ôndêŋ ŋac-mêtôcwaga, go ôtu palê
êndêŋ eŋ sebeŋ êndêŋ taŋ asêlêŋ amoa intêna naŋ, gebe soŋo-soŋo êkêŋ
aôm ôndêŋ mêtôcwaga atom. Moae mêtôcwaga êmasuc aôm ôndêŋ gejob-
waga kapoacwalôŋa, go eŋ êmbaliŋ aôm ôsêp kapoacwalô ôna. 26 Biŋŋanô,
aê jasôm êndêŋ aôm gebe Oc ôsa aŋga tônê ômôêŋ atom e ônac nêm tôp
samob êmbacnê acgom.

Biŋ mockalŋoŋa

27 “Amac aŋôgac sêsôm gebe ‘Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom.’
28 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe mata ê awê teŋ e
têtac êkac eŋ, naŋ êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa êndêŋ eŋ aŋga nê ŋalêlôm.
29 Matamanô anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôkip sa ma ômbaliŋ siŋ. Ôlim
ŋagêŋ teŋ ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim samucgeŋ ôsêp lam-
boam ŋakêlêndiŋ ôna atom. 30 Ma lêmam anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôndim
su ma ômbaliŋ siŋ. Ôlim ŋagêŋ teŋ ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim
samucgeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna atom.

Biŋ sêndim sêmôcwalo êŋgicna
(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)

31 “Êsêac sêsôm teŋ gebe ‘Ŋac teŋ embe êndim sêmôcwalô êŋgic, naŋ êkêŋ
papia sêwi tauŋ siŋŋa êndêŋ awê.’ 32 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac
teŋ embe êndim sêmôcwalô êŋgic, go êŋgôm eŋ êtu awê mockaiŋoŋa. Embe
awê tobiŋ, go tasôm atom. Ma teŋ embe ênam awê, taŋ sêwi siŋ su naŋ, oc
êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa.

Biŋ tatôc lemeŋŋa

33 “Ma amac aŋô teŋ, taŋ sêsôm gêdêŋ lau ŋanô gebe ‘Ôtôc lêmam ônsau
atom, ma ôŋgôm biŋ, taŋ kôtôc lêmam naŋ, ŋanô êsa êndêŋ Apômtau.’
34 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Atôc lemem atomanô, atôc êndêŋ
undambê atom gebe Anôtônê lêpôŋ tônê, 35 ma atôc êndêŋ nom atom gebe
ênê akaiŋ ŋalêpôŋ, to atôc êndêŋ Jerusalem atom gebe Kiŋ kapôêŋ tau
nê malac. 36 Ma ôtôc lêmam êpi môkêmapac atom gebe aôm tonaŋ ôŋgôm
môkêmlauŋ tageŋ êpô tau ôkwi êtu kwalam me êtu jec nec kôtôm atom.
37 Amacnêm biŋ amboac tonec acgom gebe ‘Aec’ to ‘Masi’. Embe asôm
ŋalô êɪêlêc tonec su, oc aŋga ŋac sec tau nê.

Biŋ ŋagêjôŋa
(Luk 6:29-30)

38 “Amac aŋôgac sêsôm gebe ‘Mataanô êjô mataanô ma luluŋ êjô luluŋ.’
39 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Anac jao taôm êndêŋ ŋamalac sec atom.
Teŋ embe êtap aôm êsêp alimanô anôŋa, naŋ ôtôc ŋamakeŋ êndêŋ eŋ êwiŋ.
40 Ma ŋac teŋ embe taê ênam gebe êwê aôm ôndêŋ mêtôcwaga ôna êtu êkôc
nêm ŋakwê ôlimŋa, naŋ ôkêŋ ŋaobo baliŋ êwiŋ. 41 Ma teŋ embe êkac aôm

gebe ojoŋ ênê waba intêna ŋasawa tageŋ, naŋ ôsêlêŋ ŋasawa luagêc ôwiŋ eŋ. 42 Teŋ embe eteŋ gêŋ êndêŋ aôm, naŋ ôkêŋ, ma teŋ embe êkôc tôp aŋga aômnêm, naŋ ôkêŋ dêmôêm eŋ atom.

Biŋ têntac gewiŋ ŋacjoŋa
(Luk 6:27-28, 32-36)

43 "Amac aŋôgac sêsôm gebe, 'Têmtac êwiŋ nêm lau wacbaŋ aôm ma têmtac endec nêm soŋo-soŋo.' 44 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to ateŋ mec êtu êsêac, taŋ sêjanda amac naŋŋa, 45 ec atu Tamemi, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, nê latui, gebe eŋ kêkêŋ nê oc kêpi kêpô lau sec to lau ŋajam, ma kêkêŋ nê kom gêjac lau gêdêŋ to lau keso. 46 Embe têmtac êwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ amac naŋ, oc ŋanô amboac ondoc. Teloŋ sêgôm gêŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ. 47 Ma embe awem ênac nêm lasitêwaigeŋ, go aŋgôm gêŋ ŋanô amboac ondoc. Lau samuc sêgôm gêŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ. 48 Amboac tonaŋ anac dabin taôm ŋapep amboac Tamemi undambêŋa gêjac dabiŋ tau ŋapep.

6

Biŋ tamoasiŋ lauŋa

1 "Alic taôm gebe anam sakiŋ Anôtô êtu ŋamalac sêlic amacŋa atom. Embe aŋgôm êtu lau sêlic amacŋa, go atap ŋagêjô aŋga Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, nê sa atom.

2 "Amboac tonaŋ embe ômoasiŋ lau, naŋ ôkêŋ lau sênac dauc êtaŋ aôm atom amboac lau tetoc tauŋ saŋa sêgôm sêmoa lôm to malacluŋ gebe ŋamalac sêlambiŋ êsêac. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac. 3 Mago aôm embe ômoasiŋ lau, naŋ ôŋgôm kelecgeŋ, lau teŋ sêŋô ŋawae atom, 4 gebe nêm moasiŋ êsiŋ tau ênêc lêlômgeŋ, go Tamam, taŋ gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ naŋ, êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.

Biŋ tateŋ mecŋa
(Luk 11:2-4)

5 "Ma embe ateŋ mec, naŋ atôm lau tetoc tauŋ saŋa atom, gebe êsêac têntac gêwiŋ gebe teteŋ mec sêkô lôm to intêna gêga tau ŋamala êtu têtôc tauŋ êndêŋ lau sêlic êsêacŋa. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac. 6 Mago aôm embe oteŋ mec, naŋ ôsô nêm balêm ôna e naôlai katam auc, go oteŋ mec êndêŋ Tamam, taŋ gêmoa lêlôm, ma Tamam, taŋ gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ naŋ, êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.

7 "Embe ateŋ mec, naŋ ateŋ êtu biŋ ole amboac lau samuc atom. Êsêac tonaŋ seboc sêkôc ŋanô êtu nêŋ ŋalô gwalêkiŋŋa. 8 Atôm êsêac atom, gebe Tamemi kêjala gêŋ, taŋ gêjô amac ma abe ateŋ naŋ kwanaŋgeŋ. 9 Amboac tonaŋ ateŋ nêm mec amboac tonec gebe

'Tamemai, taŋ gômoa undambê.
Aômnêm ŋaê lau sênam dabuŋmaŋ.
10 Ômôêŋ ôtu Apômtau ôtôm gamêŋgeŋ.
Aômnêm biŋ êtu tôŋ aŋga nom amboac aŋga undambê.
11 Ôkêŋ aêacma mo êtôm bêcgeŋŋa êndêŋ aêac êndêŋ oc tonec.
12 Nêm tôp, taŋ gêc aêac naŋ, ôsuc ôkwi amboac aêac asuc ma tôp ôkwi gêdêŋ tauŋ.
13 Ôwê aêac asa lêtôm atom.
Ôjaŋgo aêac su aŋga gêŋ sec.

(Aôm Apômtau, aôm ŋaninin to ŋajaŋa
ma ŋawê ŋatau laŋgwa teŋgeŋ. Biŋŋanô.)'
14 Gebe amac embe asuc ŋamalacnêŋ biŋ ôkwi, go Tamemi undambêŋa
êsuc amacnêm biŋ ôkwi amboac tonaŋ. 15 Ma embe asuc ŋamalacnêŋ biŋ
ôkwi atom, go Tamemi êsuc amacnêm biŋ ôkwi atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
16 "Embe anam dabuŋ mo, naŋ aŋgôm laŋômanô bêlê-bêlê amboac lau
tetoc tauŋ saŋa atom. Lau tonaŋ sêgôm laŋôŋanô taujala gebe têtêc tauŋ
êndêŋ lau sêlic êsêac sêjam dabuŋ mo. Tec biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac. 17 Amboac tonaŋ aôm embe ônam dabuŋ mo,
naŋ ôniŋ oso môkêmapac to Okwasiŋ laŋômanô, 18 gebe ôtôc taôm ôndêŋ
lau sêllc aôm gôjam dabuŋ mo nec atom, mago Tamam, taŋ gêmoa lêlôm
naŋ, oc êjala ma gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ, tec êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.

Biŋ awa undambêŋa
(Luk 12:33-34)
19 "Anac nêm awa sa aŋga nom atom, gebe bulesеŋ to da ensеŋ gêŋ tau
su ma geŋgeŋtêna oc sêkwê ma sênam geŋgeŋ sa. 20 Anac nêm awa sa aŋga
undambê acgom, gebe bulesеŋ to da ensеŋ su ma geŋgeŋtêna sêkwê ma
sênam geŋgeŋ sa atom. 21 Gebe gamêŋ, taŋ nêm awa gêc naŋ, nêm ŋalêlôm
oc êsap tôŋ amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ kêpi ôliŋ ŋaja
(Luk 11:34-36)
22 "Matamanô kêtu ôlim ŋaja. Matamanô embe ŋajam, oc ŋawê ênam ôlim
samucgeŋ auc. 23 Ma matamanô embe sec, oc ôlim samuc ŋakesec. Embe
ŋawê, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ, ŋakesec êsa, go ŋakesec tau ênam sêga.

Biŋ tanam sakiŋ Anôtô to awaŋa
(Luk 16:13)
24 "Ŋac teŋ ênam sakiŋ ŋatau luagêc êŋgôm êtôm atom, eŋ oc têtac endec
teŋ ma têtac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tôŋ ma têtac êmbu teŋ. Amac amboac
tonaŋ. Atôm gebe anam sakiŋ Anôtô to awa êpi tageŋ atom.

Biŋ tapô sim taauŋ atomŋa
(Luk 12:22-31)
25 "Tec aê jasôm êndêŋ amac gebe Apô sim taôm êtu aniŋ to anôm geŋ êôc
amac tôŋ amoa matem jaliŋa atom to êtu ŋakwê ênsaŋ ôlimŋa atom. Amoa
matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ŋakwê su. 26 Asala moc, naŋ sêmoa
umboŋ ŋalabu. Êsêac tauŋ sêsê gêŋ to sejoŋ ma sêjac ŋanô sa kêpi andu
atom, mago Tamemi undambêŋa gêlôm êsêac. Ma amac abe oc alêlêc moc
tau atom me. 27 Amacnêm asa oc êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomŋaŋa
ma ênac têku ŋasawa tageŋ êwiŋ.
28 "Amac apô sim taôm ŋakwêŋa kêtu asageŋŋa. Asala mênamiŋ, taŋ
kêpuc kêkô saleŋ naŋ, gêjam kôm to kêsac obo atom. 29 Mago jasôm êndêŋ
amac gebe Salomonê gêŋ ŋawasi samob, taŋ kêkwa eŋ auc naŋ, ŋateŋ
kêtôm gêŋ tonaŋ ŋai atomanô. 30 Mago Anôtô embe êkêŋ gêgwaŋ, taŋ
galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkêŋ êsa ja naŋ, ŋagêlôm êkwa auc, naŋ oc
êkêŋ gêŋ êkwa amac auc êlêlêc atom me. Amac lau akêŋ gêwiŋ kwalecŋa.
31 Amboac tonaŋ apô sim taôm to asôm gebe 'Taniŋ asageŋ" me 'Tanôm
asageŋ' me 'Tasô asageŋ' naŋ atom. 32 Gêŋ samob tonaŋ ŋai lau samuc oc
taêŋ êka. Mago Tamemi undambêŋa tec kêjala gebe apô lêna gêŋ samob

tonaŋ ŋai. 33 Amboac tonaŋ ansom ênê gamêŋ to aŋgôm biŋ, taŋ eŋ kêjatu naŋ, êtu ŋamata acgom, go gêŋ samob tonaŋ ŋai êtu amacnêm êwiŋ. 34 Apô sim taôm êtu gêŋ eleŋ bêbêcŋa atom, gebe apô sim taôm gêŋŋa oc masi êndêŋ eleŋ bêbêc atom. Gêŋwapac kêlêti bêc samob auc kêtômgeŋ.

7

Biŋ tamêtôc launa
(Luk 6:37-38, 41-42)

1 "Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom. 2 Gebe Anôtô êmêtôc amac êtôm amac amêtôc launa naŋ, to ênam dôŋ amac êtôm dôŋ, taŋ anam dôŋ launa naŋ. 3 Asageŋ gôlic ka ŋasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô ma ka ŋadambê, taŋ kêkô taôm matamanô naŋ, gôlio, sapu. 4 Ma amboac ondoc gobe ôsôm êndêŋ lasim gebe 'Ondecgeŋ ma jambuc ŋasili aŋga matamanô sa.' Mago ka ŋadambê kêko aôm taôm matamanô. 5 Aôm dansaŋtêna, ômbuc ka ŋadambê aŋga matamanô sa êmuŋ acgom e ŋawa êsa, go ômbuc ŋasili aŋga lasim mataanô sa.

6 "Akêŋ gêŋ dabuŋ êndêŋ kêam atom, oc sêkac tauŋ ôkwi ma sêŋac amac, to ambaliŋ nêm kêkôm, taŋ kêtu nêm awamata naŋ, êndêŋ bôc atom, oc sêka popoc.

Ateŋ, ansom, amandi katam
(Luk 11:9-13)

7 "Ateŋ gêŋ, go akôc ŋanô, ansom, go atap sa, amandi katam, go êlêc su êndêŋ amac. 8 Gebe ŋac, taŋ keteŋ gêŋ naŋ, êkôc ŋanô sa to ŋac, taŋ gesom naŋ, êtap sa. Ma ŋac, taŋ kêmadi katam naŋ, êlêc su êndêŋ eŋ. 9 Amacnêm asa, naŋ latu eteŋ mo ma êkêŋ poc êndêŋ eŋ, 10 me eteŋ i ma êkêŋ moac êndêŋ eŋ. 11 Amac lau sec, mago ajala akêŋ gên ŋajam êndêŋ nêm gôlôac ŋasec-ŋasec. Ma abe Tamemi, taŋ gêmoa umdambê naŋ, êkêŋ gêŋ ŋajam êndêŋ êsêac, taŋ teteŋ eŋ naŋ, êlêlêc su atom me. 12 Gêŋ samob, taŋ amac abe ŋamalac sêŋgôm êndêŋ amac naŋ, taôm aŋgôm êndêŋ êsêac, gebe Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ ŋam tau tonec.

Biŋ sacgêdô gasuc-gasucŋa
(Luk 13:24)

13 "Asô sacgêdô gasuc-gasuc ana, gebe sacgêdô kapôêŋ to intêna kêsô gedec, taŋ gêwê lau sepeŋ sênaŋa tau naŋ, ma lau taêsam sêsa tonaŋ. 14 Ma sacgêdô gasuc-gasuc to intêna sauŋ, taŋ gêwê gêdêŋ gamêŋ daŋgoŋ mateŋ jaliŋa naŋ, ma lau, taŋ têtap intêna tonaŋ sa naŋ luagêcgeŋ.

Tajala ka êndêŋ ŋaŋanô
(Luk 6:43-44)

15 "Ajop taôm êndêŋ propete dansaŋ, gebe lau tonaŋ toŋakwê domba ŋaôlic dêndêŋ amac sêwac, mago nêŋ ŋalêlôm amboac kêam ŋaclai sêŋac gêŋ ŋawaô. 16 Ajala êsêac êndêŋ nêŋ lê geŋ. Aiŋ oc tajoŋ aŋga okêm atom, ma jambô aŋga locgôm atom. 17 Amboac tonaŋ ka ŋajam samob gêjam ŋanô ŋajamgeŋ, ka sec tec gêjam ŋanô sec. 18 Ka ŋajam oc êtôm gebe ênam ŋanô sec atom, ma ka sec oc êtôm gebe ênam ŋanô ŋajam atom. 19 Ka samob, taŋ ênam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc sêsap su ma sêmbaliŋ êpi ja êna. 20 Amboac tonaŋ ajala êsêac êndêŋ nêŋ lêŋ ŋanô.

21 "Lau samob, taŋ sêsam aê gebe 'Apômtau, Apômtau' naŋ, oc sêsô gamêŋ undambêŋa sêna tomalageŋ atom, lau tageŋ, naŋ sêŋgôm Tamoc, taŋ gêmoa undambê naŋ, nê biŋ êtu tôŋ. 22 Êndêŋ bêc ônê lau taêsam

oc sêsôm endeŋ aê gebe ‘Apômtau, Apômtau, aêac aoc biŋ lasê ajam aôm laŋôm to atiŋ ŋalau sec ajam aôm laŋôm ma agôm gêŋsêga gwalêki ŋ ajam aôm laŋôm, agôm atom me.’ 23 Mago aê oc jasôm êpi êsêac gebe ‘Kajala amac atomanô, secwaga, aêc su aŋga aêŋoc.’

Ŋac luagêc sêkwê andu
(Luk 6:47-49)

24 “Lau, taŋ sêŋô aêŋoc biŋ tonec ma sêŋgôm ŋanô êsa naŋ, têtôm ŋac tokauc, taŋ kêsuŋ nê andu kêsêp poc. 25 Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ŋatêna jakêpi andu tau, mago kêku atom, gebe poc kêkapiŋ tôŋ. 26 Ma lau samob, taŋ sêŋô aêŋoc biŋ tonec ma sêŋgôm ŋanô êsa atom naŋ, têtôm ŋac meloc, taŋ kêsuŋ nê andu kêsêp gaŋac. 27 Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ŋatêna jakêpi andu tau e kêku sa jaguluŋ tageŋ.”

28 Jesu gêjac mata nê biŋ tonec ma lau samob têtakê kêtu ênê mêtêŋa, 29 gebe eŋ kêdôŋ êsêac kêtôm êsêacnêŋ biŋsutau atom, kêdôŋ êsêac kêtôm ŋac toŋaclai teŋ.

8

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli kêtu selec
(Mar 1:40-44; Luk 5:12-14)

1 Gêdêŋ Jesu gêmu kêsêp aŋga lôc naŋ, lau taêsam têdaguc eŋ. 2 Ma sêlic ŋac tokamocbôm teŋ mêŋkêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Apômtau, embe têmtac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu selec.” 3 Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe “Aê gabe ôtu selec.” Ma gacgeŋ ênê kamocbôm kêsêlô. 4 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ lau teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ da êtôm Mose kêjatu gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac.”

Jesu gêgoôm kapitai Kapanaumŋa nê ŋacseŋom ôli ŋajam kêsa
(Luk 7:1-10)

5 Go jagêô lasê Kapanaum ma kapitai teŋ gêdêŋ eŋ gêja jaketeŋ eŋ 6 ma kêsôm gebe “Apômtau, aêŋoc ŋacseŋom, tê gêc ŋatêkwa kêtu goloŋ ma ŋandaŋ secanô.” ’ 7 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê gabe jawac jaŋgôm eŋ ôli ŋajam êsa.” 8 Ma kapitai gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, aê galic tauc katôm gebe ôsô ŋoc andu ŋasalôm ŋalabu ôna atom, ôsôm ŋa awamgeŋ ma ŋoc ŋacseŋom ôli ŋajam êsa. 9 Gebe aê ŋac teŋ, taŋ kasô gôliŋwaga ŋagêdô ŋalabu ma siŋwaga sêsô aê ŋalabu. Embe jasôm êndêŋ ŋac teŋ gebe ‘Ôna,’ oc êna, ma êndêŋ ŋac teŋ gebe ‘Ômôêŋ,’ oc êmêŋ, ma êndêŋ ŋoc sakiŋwaga gebe ‘Ôŋgôm gêŋ tonac,’ oc êŋgôm.” 10 Jesu gêŋô e gêŋac lêma ma kêsôm gêdêŋ lau, taŋ têdaguc eŋ naŋ, gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê katap Israelnêŋ ŋac teŋ nê kêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ sa atom. 11 Amboac taŋ jasôm êndêŋ amac gebe Lau taêsam aŋga oc kêpi to oc kêsêpŋa nasêwiŋ Abraham agêc Isak ma Jakob sêniŋ gêŋ sêŋgôŋ gamêŋ undambêŋa. 12 Ma gamêŋ tau ŋaawêlatu naŋ têtiŋ êsêac su sêsêp gêsuŋbôm, taŋ gêc dêmôêŋa naŋ sêna. Aŋga tônê lau oc têtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau ŋano.” 13 Go Jesu kêsôm gêdêŋ kapitai gebe “Ôna, aômnêm biŋ ŋanô êsa êtôm kôkêŋ gêwiŋ.” Ma gêdêŋ ŋasawa tecenaŋgeŋ ŋacseŋom ôli ŋajam kêsa.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Ma Jesu gêja Peterenê andu ma gêlic ênê lawao gêmac ôli ŋawajaô
kapôêŋ gêc. 15 Tec kêmoasac eŋ lêma ma ŋandaŋ gêôŋ su, go gêdi sa
mêŋgêjam sakiŋ eŋ.
16 Go ŋakêtula sejoŋ lau toŋalau sec gwalêkiŋ dêdêŋ Jesu sêja, jakêtiŋ
ŋalau sec tonaŋ ŋa awageŋ, ma gêgôm lau togêmac samob ôliŋ ŋajam kêsa.
17 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ, tec biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, kêtu
anô gebe
"Eŋ gêôc aêacnêŋ gêmac to kêsip aêacnêŋ ŋandaŋ sa."

Biŋ tandaŋguc Jesuŋa
(Luk 9:57-62)

18 Jesu gêlic lau taêsam sêgi eŋ auc, tec kêjatu gebe semboŋ eŋ êna
ŋamakeŋ ônêŋa. 19 Go biŋsutau teŋ gêdêŋ eŋ gêja jakêsôm gebe "Mêtêmôkê,
gamêŋ, taŋ aôm gobe ôna naŋ, aê oc jandaŋguc aôm." 20 Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Mojaŋ sê ic ma moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ,
sêjam sac, mago Ŋamalacnê Latunê gamêŋ teŋ gebe endeŋ kwalim ênêcŋa
gêc atom." 21 Go ŋacseŋominêŋ ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau,
ôlôc gebe jana jansuŋ tamoc acgom." 22 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Ôndaŋguc aê ma ŋacmatê sênsuŋ tauŋ nêŋ ŋacmatê."

Jesu kêsôm mu to ŋadembom kêtu malô
(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Jesu kêpi waŋ ma nê ŋacseŋomi sêwiŋ eŋ sêja, 24 go mu gêbuc ŋatêna
gêli bu sa e ŋadembom kêsalê waŋ auc, ma eŋ tau gêc bêc gêc. 25 Tec êsêac
têtu gasuc jasêŋu eŋ ma sêsôm gebe "Apômtau, ônam aêac sa, oc dambac
tanaŋa." 26 Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac atênêp kêtu ageŋŋa, akêŋ
gêwiŋ kwalecgoc." Go gêdi sa gec biŋ mu to ŋadembom, ma bênôŋ kêsêp e
kêŋôma. 27 Tec ŋamalac sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Eŋ ŋac amboac ondoc
tec mu to ŋadembom taŋeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec."

Ŋac luagêc toŋalau sec aŋga Gadarene ôliŋ ŋajam kêsa
(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Ma Jesu jakêsô lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga ŋagêjactoŋ ŋamakeŋ
ônêŋa. Tec ŋac luagêc toŋalau sec sêsa aŋga sêô jadêdac eŋ. Ŋaclagêc tau
ŋaclai sec, tec lau têtêc tauŋ ma sêsa intêna tonaŋ atom. 29 Tec agêc têtôc
eŋ êndu ma sêmôêc gebe "Anôtônê Latu, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ
tauŋ. Amboac ondoc, ŋanoc kêdabiŋ atom ma gômôêŋ gobe ôlênsu aêac."
30 Bôcanô matu kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa ŋasawa ec baliŋ, 31 tec ŋalau sec
tau teteŋ eŋ gebe "Embe ôtiŋ aêac, naŋ ôkêŋ aêac asêp bôc tomatu tônê ŋai
ŋalêlôm ana." 32 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ana." Tec sêsa jasêsêp bôc
tonaŋ ŋalêlôm sêja ma bôc tau samob tomatugeŋ sêsabi aŋga sêlic guluŋ
tageŋ jasêsêp bu sêjaŋa.
33 Go lau bôcŋa sêc jasêô lasê malac ma sêjac miŋ biŋ samob, taŋ kêtap
ŋaclagêc toŋalau sec sa naŋ. 34 Go lau malac tonaŋŋa samob sêpuc Jesu t
ŋtôŋ sêsa sêja e dêdac eŋ ma teteŋ eŋ gebe êwi êsêacnêŋ gamêŋ siŋ ma êc
êna.

9

Jesu gêgôm ŋac ŋatêkwa ketu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Jesu kêpi waŋ teŋ ma gelom jakêsô nê malac. 2 Ma lau aŋga tonaŋ
sêbalaŋ ŋac teŋ ŋatêkwa kêtu goloŋ gêsac sac gêdêŋ eŋ sêja. Jesu gêlic êsêac

sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ gebe “Latucenec, têmtac êpa su, gebe aê kasuc aômnêm sec ôkwi su.” 3 Ma biŋsutaunêŋ ŋagêdô sêsôm gêdêŋ tauŋgeŋ gebe “Ŋac tonec kêsôm biŋ alôbalôbgoc.” 4 Mago Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam sêmoa naŋ, ma kêsôm gebe “Amboac ondoc, amac taêm gêjam biŋ sec gêc nêm ŋalêlôm. 5 Biŋ ondoc tasôm ŋagaô. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aômnêm sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe “Ôndi sa ma ôsêlêŋ.’ 6 Ma aê gabe amac ajala gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi aŋga nomŋa.” Go awa gêjac ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ gebe “Ôndi sa, ôc nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu.” 7 Tec ŋac tau gêdi sa ma gêc gêja nê andu. 8 Lau taêsam sêlic e têtakê ma sêlambiŋ Anôtô, gebe kêpuc ŋamalac tôŋ ŋa ŋaclai amboac tonaŋ.

Jesu kêkalem Matai
(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Ma Jesu gêdi aŋga tonaŋ ma gêlic ŋac teŋ gêŋgôŋ teloŋ maleŋ, nê ŋaê Matai. Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê.” Ma eŋ gêdi kêdaguc eŋ gêja.

10 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ andu tau, ma teloŋ to lau sec taêsam sêmêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi. 11 Parisai sêlic ma sêsôm gêdêŋ ênê ŋacseŋomi gebe “Amboac ondoc, ma amacnêm mêtêmôkê geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ teloŋ to lau sec.” 12 Jesu gêŋô ma kêsôm gebe “Lau ôliŋ ŋajam sêpô lêna tauŋ kêtu doktaŋa atom, mago lau togêmac tec sêpô lêna. 13 Ana ma taêm ênam biŋ tonec ŋam acgom gebe ‘Aê gabe akêŋ da atom, gabe taêm walô taômgeŋ.’ Gebe aê gamêŋ gabe jakalem lau gêdêŋ atom, jakalem lau secgeŋ.”

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Gêdêŋ tonaŋ Joaŋnê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jatêtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, tec aêac to Parisai ajam dabuŋ mo, ma aômnêm ŋacseŋomi sêjam dabuŋ atom nec.” 15 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau embe sêniŋ awê ŋamoasiŋ ma ŋac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc nêŋ ŋalêlôm ŋawapac me. Mago ŋabêc oc mêŋêsa ma sêkôc ŋac-gebe-ênam-awêwaga su aŋga êsêacnêŋ, naŋgo êsêac sênam dabuŋ mo.

16 “Ŋamalac teŋ ambênôc ŋakwê laŋgwa ŋa obo ŋatali wakuc atom, gebe ŋatali wakuc oc êôc ŋakwê êŋgic ma êkac kalalac e êtu sec samucgeŋ. 17 Ma ŋac teŋ êkêŋ wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa atom. Embe êŋgôm, oc wain êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ênaŋa, ma naôlic tau Êtu sec. Wain wakuc sêkêŋ êsêp ŋaôlic wakuc acgom, go êmoasiŋ gên tau lulugeŋ.”

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê naŋ
(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Gêdêŋ taŋ Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ êsêac gêmoa naŋ, Iômmôkê teŋ mêŋkêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Aêŋoc latuco galoc gêmac êndu su. Mago ômôêŋmaŋ gebe ôkêŋ lêmam ênsac eŋ ma mata jali êsa.” 19 Tec Jesu gêdi ma tonê ŋacseŋomi têdaguc eŋ sêja.

20 Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm Jala 12, naŋ kêtu gasuc mêŋkêkô eŋ dêmôêmu ma kêmoasac ênê ŋakwê ŋalêsô. 21 Awê tau kêsôm gêc taugeŋ gebe “Aê embe jamoasac ênê ŋakwêgeŋ, oc êŋgôm aê ôlic ŋajam êsa.” 22 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jamata gê eŋ ma kêsôm gebe “Latucoenec, têmtac êpa su, kôkêŋ gêwiŋ tec gêgôm aôm ôlim ŋajam kêsa.” Ma gêdêŋ ŋasawa tecenaŋ awê tau ôli ŋajam kêsa.

23 Go Jesu gêja e gêô lasê Iômmôkênê andu ma gêlic lau sêju gasuc to
sêgôm ŋaonda kapôêŋ, 24 tec kêsôm gebe “Aêc su, gebe ŋapalêo gêmac êndu
atom, gêc bêcgeŋ tec gêc.” Ma êsêac sêômac eŋ. 25 Ma gêdêŋ sesoc lau sêsa
sêja naŋ, Jesu kêsô gêja kêkam ŋapalêo gêdêŋ lêma ma eŋ gêdi sa. 26 Ma biŋ
tau ŋawae kêsa kêtôm gamêŋ tonaŋ ŋai samob.

Jesu gêgôm mateŋpec luagêc ŋajam kêsa

27 Jesu gêdi aŋga tonaŋ, ma mateŋpec luagêc têdaguc eŋ, naŋ sêmôêc
kapôêŋ gebe “Dawidinê Latu, taêm walô aêagêc.” 28 Kêsô andu gêja, ma
mateŋpec luagêc tonaŋ dêdêŋ eŋ sêja, tec Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe
“Amagêc akêŋ gêwiŋ gebe aê katôm gebe jaŋgôm gêŋ tonec me masi.” Agêc
sêsôm gedeŋ eŋ gebe “Aec, Apômtau.” 29 Go kêmoasac êsêagêc mateŋanô ma
kêsôm gebe “Nêm biŋ, taŋ akêŋ gêwiŋ naŋ, ŋanô êsa.” 30 Ma agêc mateŋanô
kêpoa lasê. Go Jesu kêbaob êsêagêc gebe “Alic taôm gebe asôm êndêŋ lau teŋ
sêŋô atom.” 31 Mago agêc sêsa sêja e sêgôm ênê wae kêsa kêtu tapa kêtôm
gamêŋ tonaŋ ŋai samob.

Jesu gêgôm awamê kêsôm biŋ lasê

32 Êsêac sêsa sêja ma lau sêkôc ŋac toŋalau awamê teŋ sêmêŋ. 33 Jesu kêtiŋ
ŋalau sec tonaŋ kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm biŋ lasê ma lau taêsam
tonaŋ sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe “Aêac taiic gêŋ teŋ amboac tonec aŋga
Israel atomanô.” 34 Ma Parisai sêsôm gebe “Eŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa ŋalau sec
nêŋ kasêga.”

Jesu taê walô lau

35 Ma Jesu gêjac laoc malac kapôêŋ to sauŋ samob gêja ma kêdôŋ êsêac
aŋga nêŋ lôm togêjam mêtê kêpi ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa ma gêgôm
launêŋ gêmac to ôliŋ ŋasec samob ŋajam kêsa. 36 Eŋ gêlic êsêac lau taêsam
ma taê walô êsêac, gebe sêpô lêna tauŋ to sêmoa jageo ŋanô amboac
domba, naŋ nêŋ ŋacgejob masi. 37 Go eŋ kêsôm gadêŋ nê ŋacseŋomi gebe
“Mo tau tec ŋanô kêsa samob, mago koleŋwaga tec luagêcgeŋ. 38 Amboac
tonaŋ ateŋ êndêŋ mo tau ŋatau, gebe êkêŋ koleŋwaga nasênac nê gêŋ ŋanô
sa.”

10

Jesu kêjaliŋ aposolo 12 sa
(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi 12 dêdêŋ eŋ sêja ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ êsêac
gebe têtiŋ ŋalau ŋatêmui to sêŋgôm gêmac to ôliŋ ŋasec samob ŋajam êsaŋa.
2 Êsêac aposolo 12 tau nêŋ ŋaê tonec Ŋac ŋamataŋa Simon, taŋ sêsam eŋ
gebe Petere naŋ, agêc lasi Andrea ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi
Joaŋ, 3 Pilip agêc Batolomai, Tom agêc teloŋ Matai, Alpai latu Jakobo agêc
Tadai, 4 Simon Kanaanŋa agêc Juda Isariot, taŋ geoc eŋ lasê.

Jesu kêkêŋ ŋacseŋomi 12 kêtu kôm misionŋa
(Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Lau 12 tonaŋ Jesu kêsakiŋ êsêac to gêjac biŋsu êsêac gebe “Asa lau
samuc nêŋ intêna atom to asa lau Samaria nêŋ malac atom, 6 andêŋ
lau Israel nêŋ domba gêbômgeŋ ana. 7 Asêlêŋ naanam mêtê to asôm
gebe ‘Gamêŋ undambêŋa kêdabiŋgac.’ 8 Aŋgôm gêmac ôliŋ ŋajam êsa, aŋu
ŋacmatê dêndi sa, aŋgôm kamocbôm têtu selec, atiŋ ŋalau sec su sêna.
Amac akôc ŋaômageŋ, tec akêŋ ŋaômageŋ. 9 Gold to silber ma mone sauŋ

ŋagêdô êsêp nêm ômbiŋkap ŋaatali atom. 10 Ambic atali amoa intêna atom,
akôc ŋakwê luagêc atom, akôc atapa atom ma aôc tôc atom, gebe koleŋ tau
ŋanô oc êlôm koleŋwaga.
11 "Embe asa malac kapôêŋ to sauŋ ana, go atu kênac ŋac, taŋ sêlic eŋ
jagêdêŋ aŋga malac tau ma naaŋgôŋ awiŋ eŋ e andi êtiam. 12 Ma embe
api andu tau ana, go awem ênac lau acgom. 13 Ma embe lau gêdêŋ, go
amacnêm biŋmalô êpi êsêac. Mago embe lau gêdêŋ atom, go nêm biŋmalô
êmu wacêpi amac taôm. 14 Ma embe sêkôc amac sa atom to sêkêŋ taŋeŋ
nêm biŋ atom, naŋ awi andu to malac tau siŋ e andôŋ ŋakekop aŋga
emkaiŋ su. 15 Biŋ ŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc sêmêtôc
biŋŋa Sodom to Gomora oc sêŋgôŋ naeo êtôm malac tonaŋ atom.

Jesunê lau sêôc ŋandaŋ
(Mar 13:9-13; Luk 21:12-27)

16 "Alic acgom, aê jasakiŋ amac amboac domba asêp kêam sec ŋalêlôm
ana. Amboac tonaŋ aŋgôm nêm gêŋ tokauc atôm moac ma malô-malô
amboac balôsi. 17 Ajop taôm êndêŋ ŋamalac, gebe oc sêkêŋ amac andêŋ
mêtôcwaga ana ma si amac aŋga êsêacnêŋ lôm, 18 ma sêwê amac andêŋ
gôliŋwaga to kiŋ ana êtu aêŋa gebe awa biŋ sa ŋaŋêŋgeŋ êndêŋ êsêac to
lau samuc. 19 Êndêŋ taŋ sêkôc amac ana naŋ, apô sim taôm êtu leŋ to biŋ
asômŋa atom, gebe êndêŋ noc tau biŋ asômŋa tau ênsuŋ tau êndêŋ amac
êwac. 20 Gebe amac taôm asôm biŋ atom, Tameminê Ŋalau êôc amac awem
sa.
21 "Têwa êkêŋ lasi êndêŋ siŋ ma tama êkêŋ latu ma ŋapalêo to ŋac sêli
tauŋ sa êndêŋ teneŋi to tameŋi ma sênsuŋ êsêac e siŋ enseŋ êsêac su. 22 Ma
lau samob têntac endec amac êtu ŋoc ŋaêŋa. Mago ŋac, taŋ êôc gêŋwapac
totêtac êpa sugeŋ e ŋatêku êsu naŋ, Anôtô ênam eŋ kêsi. 23 Embe sêjanda
amac aŋga malac teŋ, naŋ aêc ana teŋ. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Amac oc anam kôm êpi Israelnêŋ malac samob tomalageŋ atom, ma
Ŋamalacnê Latu êmêŋ.
24 "Kwapuc oc êlêlêc kwalam laŋgwa, ma sakiŋwaga oc êlêlêc nê ŋatau
atom. 25 Kwapuc êtôm nê kwalam laŋgwa, ma sakiŋwaga êtôm nê ŋatau,
go êtôm. Embe sêsam gôlôac teŋ nêŋ ŋatau gebe Belsebul, oc sêsam ŋaê sec
êpi ênê lau amboac tonaŋgeŋ.

Aêac tatêc asa
(Luk 12:2-7)

26 "Amboac tonaŋ atêc ŋamalac atom. Gêŋ samob, taŋ sêsaŋ auc naŋ, oc
êtu awê, ma biŋ samob, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, oc êsa awê. 27 Biŋ taŋ jasôm
êndêŋ amac kesecgeŋ naŋ, asôm êtu awê, ma biŋ taŋ aŋô êsêp taŋemsuŋ
naŋ, anam mêtê êpi akô salôm ŋaô. 28 Ma atêc êsêac, taŋ sênac ôlimgeŋ
êndu, mago sênac katôm êndu têtôm atom naŋ atom. Mago atêc Anôtô, taŋ
kêtôm gebe enseŋ ôlim to katôm sêsêp lamboam ŋakêlêndiŋ sênaŋa naŋ.
29 Kêliŋkeieŋ luagêc, naŋ ŋaôli sauŋ ec teŋ. Mago ŋateŋ êu tau êsêp nom
atom e Tamemi êlôc sa acgom. 30 Ŋac tau tonaŋ kêsa amac môkêmlauŋ sa
tomalageŋ. 31 Tec atêc taôm atom gebe amac alêlêc kêliŋkeleŋ taêsam su.

Tasom Killsi lase êndêŋ ŋamalac
(Luk 12:8-9)

32 "Ŋac teŋ embe êsôm aê lasê êndêŋ ŋamalac, oc jasôm eŋ lasê êndêŋ
Tamoc, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, amboac tonaŋ. 33 Ma ŋac teŋ embe ênsê

aê auc êndêŋ ŋamalac, oc jansa eŋ auc êndêŋ Tamoc, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, amboac tonaŋ.

Biŋmalô masi, siŋgeŋ
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 "Taêm ênam tonec gebe aê gamêŋ gabe jakêŋ biŋmalô ênêc nom nec
atom. Aê gamêŋ gabe jakêŋ biŋmalô atom, gamêŋ gabe jakêŋ siŋ. 35 Aê
gamêŋ gabe jawa ŋamalac êkôc, latu agêc tama, ma latuo agêc têna, ma
lawao wakuc agêc lawao laŋgwa. 36 Ma lau gôlôac m teŋŋa têtu ŋacjo êndêŋ
tauŋ andêŋ-êndêŋgeŋ.
37 "Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ tama me têna êlêlêc aê su, oc êwê kaiŋ aê
atom. Ma teŋ embe têtac êwiŋ latu me latuo êlêlêc aê su, oc êwê kaiŋ aê
atom. 38 Ma ŋac teŋ embe êôc nê kakesotau êndaŋguc aê atom, oc êwê kaiŋ
aê atom. 39 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu. Ma
ŋac teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, oc êŋgôŋ mata jali.

Biŋ tatap ŋagêjô saŋa
(Mar 9:41)

40 "Ŋac teŋ embe êkôc amac sa, oc êkôc aê sa, ma teŋ embe êkôc aê sa,
oc êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ sa. 41 Ŋac teŋ embe êkôc propete
teŋ sa êtu eŋ propeteŋa, naŋ ocgo êkôc ŋagêjô êtôm propete êkôc, ma teŋ
embe êkôc ŋac gêdêŋ teŋ sa êtu eŋ ŋac gêdêŋŋa, naŋ ocgo êkôc ŋagêjô êtôm
ŋac gêdêŋ êkôc. 42 Ma teŋ embe êkêŋ bu ŋaluc laclu teŋ êndêŋ lau ŋaôma
tonec ŋai nêŋ teŋ ênôm êtu eŋ aêŋoc ŋacseŋomŋa, naŋ jasôm biŋŋanôgeŋ
êndêŋ amac gebe ŋagêjô ŋajam eso eŋ atomanô." * sêc samob nê ŋatau.
Sandaŋnê ŋaê teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ kêtu ŋalau sec samob nêŋ ŋatau.

11

1 Jesu kêdôŋ nê ŋacseŋomi 12 su, go gêdi aŋga tonaŋ gêja gebe naêndôŋ
to ênam mêtê lau êtôm nêŋ malacgeŋ.

Ŋackêsagu Joaŋ kêkêŋ lau dêdeŋ Jesu sêja
(Luk 7:18-30)

2 Joaŋ gêŋgôŋ kapoacwalô e gêŋô Kilisinê koleŋ ŋawae, tec kêsakiŋ nê
ŋacseŋ omi ŋagêdô 3 jatêtu kênac eŋ gebe "Aôm ŋac tau, taŋ sêsôm sebe
êmêŋŋa naŋ, me aêac ansaê ŋac teŋ acgom." 4 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe "Ana ma anac miŋ gêŋ, taŋ aŋô to alic naŋ, êndêŋ Joaŋ 5 gebe
mateŋpec sêlic gamêŋ kêtiam to magiŋ kêsu sêsêlêŋ, kamocbôm têtu selec
to taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ, ŋacmatê dêdi sa to lau sêsôm ŋawae ŋajam lasê
gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa. 6 Ma aê aoc êôc êsêac, naŋ têntac lulu kêtu aêŋa
atom naŋ."

7 Êsêac sêc sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biŋ gêdêŋ lau
totoŋ-totoŋ tau kêpi Joaŋ gebe "Amac asa gamêŋ sawa aja abe al ic asageŋ.
Abe alic sôbolec teŋ mu gêôc jakêsêp mêŋkêsêp me. 8 Aja abe alic asageŋ.
Abe alic ŋac teŋ kêsô ŋakwê palê-palê me. Alic acgom, lau, taŋ sêsô ŋakwê
palê-palê naŋ, sêŋgôŋ kiŋgeŋ nêŋ andu. 9 Asa aja kêtu ageŋŋa. Abe alic
propete teŋ me. Aec, aê jasôm êndêŋ amac gebe ŋac tau kêlêlêc propete
su, 10 gebe ŋac tau tec teto biŋ kêpi eŋ gebe

'Ôlic acgom, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm intêna, taŋ
gêc aôm laŋômnêmŋa naŋ.'

* **10:42:** Sanda n ae teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ kêtu ŋalau

Anôtônê biŋ tau tonaŋ. 11 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau samob,
taŋ lauo sêkôc êsêac naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc ŋackêsagu Joaŋ atom. Mago ŋac
sauŋ, taŋ sêsam eŋ kêtu ŋamu aŋga gamêŋ undambêŋa naŋ, kêlêlêc eŋ su.
12 Gêdêŋ taŋ ŋackêsagu Joaŋ kêpoa lasê e mêŋgêdêŋ galoc nec Anôtô gêu
gamêŋ undambêŋa lasê, ma lau, taŋ sêjac têpêp naŋ, oc sêjaŋgo su. 13 Gebe
propete samob to Mosenê biŋsu seoc biŋ lasê e gêdêŋ Joaŋ 14 ma amac
embe taêm ênam gebe akôc sa, go akêŋ êwiŋ gebe Joaŋ eŋ Elia, taŋ sêsôm
gebe êmêŋ naŋ. 15 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.

16 "Aê janam dôŋ lau têm tonecŋa êpi asageŋ. Êsêac têtôm ŋapalê, taŋ
sêmoa malacluŋ ma sêmôêc gêdêŋ tauŋ gebe 17 'Aêac ajac oŋ, mago amac
atê wê atom. Aêac ataŋ taŋiboa, mago amac ataŋ awiŋ atom.' 18 Joaŋ
gêmêŋ e geŋ to gênôm gêŋ atom, ma lau sêsôm sebe 'Ŋalau sec teŋ gêgôm
eŋ.' 19 Ŋamalacnê Latu mêŋgeŋ to gênôm gêŋ ma mêŋac sêsôm teŋ gebe 'Alic
eŋ lasamtêna to gênôm wain anaboa, teloŋ to lau sec nêŋ teŋ eŋgoc.' Mago
Anôtônê mêtê tokauc gêjam ŋanô kêwaka tau sa."

Jesu geŋ oliŋ malac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ
(Luk 10:13-15)

20 Go Jesu gêôc awa sa ma geŋ oliŋ malac, taŋ sêlic ênê gêŋtalô
taêsam naŋ, gebe sêjam tauŋ ôkwi atom gebe 21 "Ojae Korasinma, ojae
Betsaidama, gêŋtalô taŋ gagôm aŋga amacnêm naŋ, embe jaŋgôm aŋga
Turu to Sidon nêŋ, oc sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ su ma sêsô talu sa to
sênac tauŋ auc. 22 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô
êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc amac su.
23 Ma aôm Kapanaum gobe sêsuŋ aôm sa e ŋatêpôê nadiŋgeŋ undambê
me. Aôm oc u taôm ôsêp lamboam ôna. Gêŋtalô taŋ kêsa aômnêm gamêŋ
naŋ, embe êsa Sodom oc ênêc e mêŋêndêŋ tonec. 24 Amboac tonaŋ jasôm
êndêŋ amac gebe êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô
lau Sodom êlêlêc amac su."

Andêŋ aê amêŋ ma alêwaŋ taôm
(Luk 10:21-22)

25 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gebe "Tamoc,
undambê to nom Ŋatau, aê jalambiŋ aôm gebe gôsa biŋ tônê ŋai auc gêdêŋ
lau mêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêŋ ŋapalê dedec. 26 Tamoc, biŋŋanô,
aôm gôlic ŋajam amboac tonaŋ, tec gôgôm nêm gêŋ.

27 "Tamoc kêkêŋ gêŋ samob gêdêŋ aê, ma ŋac teŋ kêjala Latu atom, Tama
taugeŋ. Ma Tama, naŋ ŋac teŋ kêjala eŋ atom, Latu taugeŋ to lau, taŋ Latu
gebe eoc lasê êndêŋ êsêac.

28 "Amac samob, taŋ aŋgôŋ jageo to aôc wapac amoa naŋ, andêŋ aê
amêŋ, go janam amac awem su. 29 Aôc ta ambalaŋ ŋoc wabaŋa e jatu nêm
kêdôŋwaga gebe ŋoc ŋalêlôm malô to katoc tauc sa atom, ec atap malem
alêwaŋ taômŋa sa. 30 Gebe ŋoc tê ŋagaô to ŋoc waba ŋawapac atom."

12

Ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô gêdêŋ sabat
(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polomŋa ŋalêlôm gêdêŋ
sabat. Mo gêjô ênê ŋacseŋomi ma êsêac sesolop polom ŋanô mêŋseŋ.
2 Parisai sêlic e sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôlicgac me, nêm ŋacseŋomi sêgôm
gêŋ, taŋ sêjac jao gebe daŋgôm êndêŋ sabat atom." 3 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ

êsêac gebe "Biŋ taŋ Dawid to nê lau sêgôm gêdêŋ mo gêjô êsêac naŋ, asam atom me. 4 Eŋ kêsô Anôtônê andu jageŋ polom, taŋ sêkêŋ gêdêŋ Anôtô kêtu da ma sêjac jao gebe êsêac sêniŋ atom, lau dabuŋwaga tauŋgeŋ. 5 Ma biŋ, taŋ gêc Mosenê biŋsu naŋ, gebe gêdêŋ sabat samob dabuŋwaga sêjac sabat popoc aŋga lôm dabuŋ, mago sêwê ŋakaiŋ atom naŋ asam atom me. 6 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ taŋ kêlêlêc lôm dabuŋ su naŋ, tau tonec. 7 Embe ajala biŋ tonec gebe 'Aê gabe akêŋ da atom, gabe taêm walô laugeŋ,' oc ambu lau, tec nêŋ biŋ masi nec atom, 8 gebe Ŋamalacnê Latu kêtu sabat ŋatau."

Jesu gêgôm lêma kêtu goloŋ ŋajam kêsa
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja e kêsô êsêacnêŋ lôm. 10 Ma ŋamalac teŋ lêma kêtu goloŋ gêmoa tonaŋ. Ma lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec têtu kênac eŋ gebe "Embe daŋgôm lau ôliŋ ŋajam êsa êndêŋ sabat, oc êtôm me masi." 11 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm asa embe nê domba teŋ êmoa ma êu tau êsêp sê êndêŋ sabat, oc naê sa atom me. 12 Op, ŋamalac kêlêlêc domba su ŋêŋgeŋ. Tec tatôm gebe tamoasiŋ lau êndêŋ sabat." 13 Go kêsôm gêdêŋ ŋac tau gebe "Ômêtôc lêmam." Tec kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa kêtiam kêtôm ŋamakeŋ. 14 Ma Parisai sêsa sêkic ênê biŋ gebe senseŋ eŋ.

Sakiŋwaga taŋ Anôtô kêjaliŋ sa naŋ

15 Jesu kêjala biŋ tonec, tec kêtaiŋ tau su aŋga gamêŋ tonaŋ, ma lau taêsam têdaguc eŋ, ma gêgôm êsêac samob ôliŋ ŋajam kêsa. 16 Go kêbaob êsêac ŋajaŋa gebe sêsôm eŋ lasê atom, 17 gebe biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, êtu tôŋ gebe

18 "Alic acgom, aêŋoc sakiŋwaga, taŋ
kajaliŋ sa
to ŋoc ŋac têtac gêwiŋ eŋŋa, taŋ
gallic eŋ ŋajam naŋ,
oc jakêŋ ŋoc Ŋalau êpi eŋ
ma êsôm bêc jamêtôc biŋŋa lasê
êndêŋ lau samuc.
19 Eŋ oc ênam wambaŋ to êmôec
atom,
ma teŋ êŋô eŋ awa aŋga malacluŋ
atom.
20 Siŋ taŋ gêjac bic naŋ, eŋ oc
êmandôm su atom,
ma daweŋ gasilana naŋ, eŋ oc êsi
êmac atom,
êŋgôm êmoa e êwê biŋgêdêŋ êku
ŋaŋacjo tulu,
21 ma lau samuc sêkêŋ mateŋ ênê
ŋaê."

Jesu ma Belsebul
(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Gêdêŋ tonaŋ sêkôc ŋac teŋ toŋalau sec, naŋ matapec to awamê, dêdêŋ Jesu sêja. Ma Jesu gêgôm eŋ ôli ŋajam kêsa e awamê kêsôm biŋ lasê to gêlic gamêŋ. 23 Ma lau samob sê taêŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tonec oc Dawidnê

Latu me." 24 Parisai sêŋô, tec sêsôm gebe "Ŋac tônê kêtiŋ ŋalau sec ŋa ŋalau
sec nêŋ kasêga Belsebul." 25 Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, go êtu gasaŋ ma
malac me gôlôac teŋ embe sêwa tauŋ êkôc, oc sêmoa atom. 26 Ma embe
Sadaŋ êtiŋ Sadaŋ, go êwa tau êkôc. Ma ênê gamêŋ ênêc amboac ondoc.
27 Ma aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul, go amac latômi têtiŋ ŋa asa.
Kêtu tonaŋŋa êsêac tauŋ ocgo sêmêtôc amac. 28 Mago aê embe jatiŋ ŋalau
sec ŋa Anôtônê Ŋalau, go êwa sa gebe Anôtnê gôliŋ wacêpi amac.
29 "Me ŋac teŋ êsô ŋac ŋajaŋa teŋ nê andu naêjaŋgo ênê waba su amboac
ondoc. Eŋ ênsô ŋac ŋajaŋa tau tôŋ êmuŋ acgom, go êjaŋgo ênê waba.
30 "Ŋac teŋ embe êwiŋ aê atom, oc enseŋ aê, ma ŋac teŋ embe ejoŋ ŋanô
êwiŋ aê atom, oc êtê saliŋ-saliŋ. 31 Kêtu tonaŋŋa aê jasôm êndêŋ amac gebe
Ŋamalacnêŋ sec to biŋ alôb-alôb samob Anôtô oc êsuc ôkwi, tageŋ biŋ alôb-
alôb êpi Ŋalau Dabuŋ, tec Anôtô êsuc ôkwi atom. 32 Ma teŋ embe ênam saic
biŋ êndêŋ Ŋamalacnê Latu, tec Anôtô oc êsuc ôkwi, mago teŋ embe ênam
saic biŋ êndêŋ Ŋalau Dabuŋ, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi êndêŋ têm tonec to
ônêŋa atomanô.

Biŋ kaŋanôŋa
(Luk 6:43-45)

33 "Embe asê ka ŋajam, oc ênam ŋanô ŋajam, ma embe asê ka sec, oc
ênam ŋanô sec. Gebe ka tajala gêdêŋ ŋanôgeŋ. 34 Moac ŋalatu amac. Amac
secgoc, tec asôm biŋ ŋajam amboac ondoc. Gêŋ taŋ geIôc gêc nêm ŋalêlôm
naŋ, mêŋkêsa awemsuŋ. 35 Ŋamalac ŋajam oc êtaiŋ gêŋ ŋajam sa aŋga nê
awa ŋajam, taŋ gêc nê ŋalêlôm, ma ŋamalac sec oc êtaiŋ gêŋ sec sa aŋga nê
awa sec.
36 "Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc mêtôcŋa ŋamalac sêwa biŋ
agwaagwa samob, taŋ sêsôm naŋ, ŋam sa. 37 Awamsuŋ ŋabiŋ oc ênam aôm
kêsi, ma awamsuŋ ŋabiŋ oc êtiŋ aôm su."

Lau sec sêjatu geŋtalô
(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 Go biŋsutau to Parisai nêŋ ŋagêdô sêjô Jesu awa gebe "Mêtêmôkê, aêac
abe alic aôm ôŋgôm gêŋtalô teŋ." 39 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Lau sec
to mockaiŋŋa sêjatu gêŋtalô, mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô
propete Jonaŋa tageŋ. 40 Jona gêmoa gêŋsêga têtaclêlôm kêtôm geleŋŋa
têlêac ma gêbêcauc têlêac, ma Ŋamalacnê Latu oc amboac tonaŋgeŋ. Eŋ
ômoa nom ŋalêlôm êtôm eleŋŋa têlêac ma êmbêcauc têlêac. 41 Êndêŋ noc
mêtôcŋa ŋacwaga Niniweŋa oc sêndi sa sêwiŋ lau tônê ma sêmêtôc êsêac,
gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam tauŋ ôkwi. Ma alic acgom, teŋ kêlêlêc
Jona su tec gêmoa. 42 Êndêŋ noc mêtôcŋa kwin aŋga mula-mŋa oc êndi sa
êwiŋ lau tônê ma êmêtôc êsêac, gebe eŋ aŋga nom ŋamadiŋ, mago gêmêŋ
gebe êŋô Salomonê mêtê. Ma alicgac, teŋ kêlêlêc Salomo su tec gêmoa.

Ŋalau sec gêmu gêja nê gamêŋ laŋgwa kêtiam
(Luk 11:24-26)

43 "Ŋalau ŋatêmui embe êsa aŋga ŋamalac teŋ nê, oc eo êmoa gamêŋ
kwalam ma ensom gamêŋ êlêwaŋ tauŋa e êtap sa atom. 44 Go êsôm gebe
'Aê jamu jana ŋoc andu, taŋ kasa gamêŋ naŋ êtiam.' Ma embe naêô lasê, oc
alic andu tau sawa ma sêkajo sa to sêgêlôŋ. 45 Go naêkôc ŋalau 7, taŋ nêŋ
sec kêlêlêc ênê su naŋ, sêwiŋ eŋ sêsô naseŋgôŋ. Go ŋamalac tonaŋ êmoa
naeo ŋanô êlêlêc gêmuŋŋa su. Ma lau sec tônê ŋai amboac tonaŋgeŋ."

Jesu têna ma lasiio to ŋac
(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Eŋ kêsôm biŋ gêdêŋ lau gêmoa ma têna to lasii mêŋsêkô dêmôêŋa sebe
sêsôm biŋ êndêŋ eŋ. 47 Tec ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôlicgac me,
tênam to lasimi tec mêŋsêkô dêmôêŋa sebe sêsôm biŋ êndêŋ aôm." 48 Mago
Jesu gêjô ŋac, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ naŋ, awa gebe "Tinoc asa ma lasici
asa lau." 49 Ma kêmêtôc lêma jakêtôc nê ŋacseŋomi ma kêsôm gebe "Alic
acgom, aê tinoc to lasici tau tonec. 50 Lau taŋ sêmasaŋ Tamoc, taŋ gêŋgôŋ
undambê naŋ nê biŋ naŋ, go têtu lasicio to ŋac ma tinoc." *

13

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋ awêŋa
(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Bêc tonaŋgeŋ ma Jesu aŋga andu kêsa jagêŋgôŋ ambêô. 2 Lau topom-
topom sêkac sa sêgi eŋ auc, tec kêpi waŋ teŋ jagêŋgôŋ ma lau samob sêkô
bau. 3 Ma gêjac miŋ biŋ taêsam gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ ma
kêsôm gebe

"Alic acgom, ŋac kêpalip ŋawêŋa teŋ kêsa gêja gebe êpalip ŋawê. 4 Kêpalip
gêmoa e ŋagêdô kêsêp intêna, tec moc mêŋseŋ su. 5 Ŋawê ŋagêdô kêsêp
poclêlôm naŋ nom kapôêŋ gêc atom. Tec kêpoa sebeŋgeŋ gebe kêsêp
nomlêlôm gêja atom, 6 e oc kêpi ma kêsêgô e kêtu masê gebe ŋawakac
keseleŋ kêsêp gêja atom. 7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê ma êc kêpoa e gejoŋ
êndu. 8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec gêjam ŋanô. Teŋ gêjam 100, ma teŋ
60, ma teŋ 30. 9 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋô."

Biŋgôliŋ tau ŋam
(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Ŋacseŋomi dêdêŋ Jesu jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Amboac ondoc tec
gôjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ êsêac nec." 11 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe
"Amac atap kauc sa, tec ajala gamêŋ undambêŋa ŋabiŋ ŋalêlômŋa, mago
êsêac têtap sa atom. 12 Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, êtap ŋagêdô sa naêwiŋ e
êlêlêc su. Mago ŋac, taŋ nê gêŋ masi naŋ, sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ,
su amboac tonaŋgeŋ. 13 Êsêac sêlic gêŋ e amboac sêlic atom to seŋo biŋ
e amboac sêŋô atom ma nêŋ kauc kêsa atom, tec gajam kêtu biŋgôliŋgeŋ
gêdêŋ êsêac. 14 Ma Jesaianê biŋdêm, taŋ geoc lasê naŋ, kêtu tôŋ kêpi êsêac
gebe

'Taŋemsuŋ oc aŋô, mago oc nêm
kauc êsa atom.
Matemanô oc alic, mago oc ajala
atom.
15 Lau tonaŋ nêŋ ŋalêlôm ŋadani to
taŋeŋsuŋ gêôc auc ma mateŋ gêmôb.
Mago embe amboac tonaŋ atom,
go sêlic gêŋ to taŋeŋsuŋ sêŋô
biŋ ma nêŋ ŋalêlôm sêjala mêtê
to sênam tauŋ ôkwi ma aê janam
êsêac sa.'

16 Aê aoc aôc amac matamanô gebe alic gêŋ ma amac taŋemsuŋ gebe aŋô
biŋ. 17 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Propete to lau gêdêŋ gwalêkiŋ

* **12:50:** Sadaŋnê ŋaê teŋ. Alic Mat 10:25

sêkêŋ mateŋ gebe sêlic gêŋ, tec amac alic nec, mago sêlic atom to sêŋô biŋ, tec amac aŋô nec, mago sêŋô atom.

Jesu gêwa biŋ gôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa ŋam sa
(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 “Amboac tonaŋ aŋô biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa tau ŋam acgom. 19 Lau embe sêŋô gamêŋ undambêŋa ŋabiŋ ma sêjala atom, naŋ têtôm ŋawê, taŋ kêpalip kêsêp intêna naŋ. Ŋac sec tau naêjaŋgo biŋ, taŋ kêpalip kêsêp nêŋ ŋalêlôm naŋ su. 20 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp poc kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ ma gacgeŋ sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ. 21 Mago nêŋ ŋawakac jagêjam atom, êsêac lau daindaiŋ. Embe gêŋ wapac êtap êsêac sa ma sêjanda êsêac êtu mêtêŋa, oc gacgeŋ sêwi siŋ. 22 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp êcmôkê kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ ma gêŋlêlôm-lêlôm nomŋa to lêtôm awêŋa ejoŋ biŋ tau êndu ma sênam ŋanô atom. 23 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp nom ŋajam kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ e sêjala ma sêjam ŋanô, teŋ gêjam 100, teŋ gêjam 60 ma teŋ 30.”

Biŋgôliŋ waôŋŋa

24 Go Jesu kêkêŋ biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Tanam dôŋ gamêŋ undambêŋa êpi ŋac, taŋ kêpalip ŋawê ŋajam kêsêp nê kôm. 25 Ma gêdêŋ taŋ lau sêc bêc sêc naŋ, ênê soŋo-soŋo mêŋkêpalip waôŋ ŋawê gêsac padi ŋaô ma gêc gêja. 26 Ŋawê gêlêc e jagêuc acgom, go têtap waôŋ sa kêpi gêwiŋ. 27 Tec ŋataunê sakiŋwaga mêŋsêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Apômtau, aôm oc kôpalip ŋawê ŋajamgeŋ kêsêp nêm kôm me. Ma waôŋ tec aŋga ondoc mêŋkêsa.’ 28 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Gêŋ tonaŋ ŋacjo teŋ gêgôm.’ Ma sakiŋwaga sêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm gobe aêac naajo sa me masi.’ 29 Ma eŋ kêsôm gebe ‘Masi, gebe amac embe ajo waôŋ, oc ambuc padi sa êwiŋ. 30 Andec, lulugeŋ têtu kapôêŋ sêsêlip tauŋgeŋ sêkô e êndêŋ têm sêsêpŋa acgom. Ma êndêŋ noc sêsêpŋa aê jasôm êndêŋ sêsapwaga gebe Ajoŋ waôŋ tau sa êmuŋ mêŋanac lagic sa naja êniŋ su. Mago gêŋ taniŋŋa tau anac sa êpi aêŋoc andu gêŋ ŋanôŋa êna.’ ”

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mar 4:31-32; Luk 13:18-19)

31 Go kêkêŋ biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Gamêŋ undambêŋa kêtôm gêmêc ŋawê ŋamalac teŋ kêkôc jakêsê kêsêp nê kôm. 32 Gêŋ tau talic ŋasec-ŋasec kêtôm gêŋ ŋagêdô ŋamatu atom ma êpi acgom, go êlêlêc gêŋ tolauŋ ŋagêdô su e naêtu ka, ma moc umboŋ ŋalabuŋa mêŋsênam sac sêŋgôŋ ŋalaka.”

Biŋgôliŋ jistŋa
(Luk 13:20-21)

33 Ma kêsôm biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac gebe “Gamêŋ undambêŋa kêtôm jist, awê teŋ kêkôc mêŋkêgaluŋ gêwiŋ polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgeŋ.”

Jesu kêsôm biŋ kêtu biŋôliŋ ŋamŋa
(Mar 4:33-34)

34 Biŋ samob tonaŋ Jesu gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ lau ma kêsôm biŋ teŋ gêc awê atom, kêsôm kêtu biŋgôliŋgeŋ, 35 gebe propetenê biŋdêm tonec êtu tôŋ gebe

“Aê gabe jaŋa aoc êtu biŋgôliŋŋa,
aê gabe jaôŋ biŋ sa, taŋ kêsiŋ tau
gêc lêlôm gêdêŋ Anôtô kêkêŋ nom

e mêŋgêdêŋ galoc."

Jesu gêwa biŋgôliŋ waôŋŋa sa

36 Go kêkêŋ lau tonaŋ sêja ma kêsô andu gêja. Ma nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ
jasêsôm gebe "Ôwa biŋ waôŋ kêsêp kômŋa naŋ ŋam sa êndêŋ aêac acgom."
37 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac, taŋ kêpalip ŋawê ŋajam naŋ, Ŋamalacnê
Latu. 38 Kôm kêtôm nom, ma ŋawê ŋajam kêtôm gamêŋ undambêŋa tau
ŋaawêlatu, go waôŋ kêtôm ŋac sec nê latui. 39 Ma ŋacjo, taŋ kêpalip waôŋ
naŋ Sadaŋ. Noc sêsêpŋa kêtôm nom ŋabêc ŋamuŋa. Ma sêsapwaga tau
aŋela. 40 Kêtôm sejoŋ waôŋ nasêmboa êpi ja êna, ma êndêŋ bêc ŋamuŋa oc
sêŋgôm amboac tonaŋ. 41 Ŋamalacnê Latu êkêŋ nê aŋela sêna sejoŋ lau
kalomtêna to secwaga samob aŋga ênê gamêŋ sa, 42 ma sêmbaliŋ êsêac
sêsêp gamêŋ, taŋ ja ŋawaô kêlakoc sêna, natêtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau.
43 Ma lau gêdêŋ nêŋ ŋawê êpoa lasê amboac oc aŋga Tameŋinê gamêŋ. Ŋac
teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.

Biŋgôliŋ awa gêc kômŋa

44 "Gamêŋ undambêŋa kêtôm awa, taŋ ŋac teŋ kêsiŋ ôkwi gêc kôm e ŋac
teŋ kêtap sa ma kêsuŋ auc kêtiam ma totêtac ŋajamgeŋ gêja, jakêkêŋ nê gêŋ
samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli kôm tau.

Biŋgôliŋ kêkômŋa

45 "Ma teŋ gêwiŋ gebe Gamêŋ undambêŋa kêtôm ŋac-kêtulu-gêŋwaga teŋ
gesom kêkôm ŋajam-ŋajam gêmoa 46 e kêtap kêkôm mata êjam teŋ sa, go gêja
ma kêkêŋ nê gêŋ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli gêŋ tau.

Biŋgôliŋ wasaŋŋa

47 "Ma teŋ gêwiŋ gebe Gamêŋ undambêŋa kêtôm wasaŋ, taŋ sêkêŋ kêsêp
gwêc ma gêŋ tokaiŋ-tokaiŋ sêwê 48 e toŋoma, go sê sa kêpi bau gêja jasêŋgôŋ
sic ma sêjaliŋ i ŋajamgeŋ sa kêsêp laclu, ma sec naŋ sêbaliŋ siŋ. 49 Êndêŋ
nom ŋabêc ŋamuŋa naŋ, oc amboac tonaŋgeŋ. Aŋela oc sêsa sêmêŋ ma
sêjaliŋ lau sec aŋga lau gêdêŋ nêŋ sa 50 ma sêmbaliŋ êsêac sêsêp gamêŋ ja
ŋawaô kêlakocŋa sêna. Aŋga tônê oc têtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau.

Awa wakuc to laŋgwa

51 "Amacnêm kauc kêsa kêpi biŋ samob tonaŋ ŋai me masi." Ma êsêac
sêlôc sebe "Aec." 52 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kêtu tonaŋŋa biŋsutau
samob, taŋ sêŋô biŋ gamêŋ undambêŋa katu tôŋ naŋ, têtôm andu ŋatau
teŋ, naŋ gê nê gêŋ wakuc to laŋgwa sa aŋga nê awa ŋalêlôm."

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Jesu gêjac mata biŋgôliŋ tonaŋ ŋai su, go gêdi sa aŋga tonaŋ. 54 Jagêô
lasê nê malacmôkê ma kêdôŋ êsêac gêmoa nêŋ lôm e têtakê ŋanô ma
sêsôm gebe "Ŋac tonec kêkôc kauc to gêŋtalô nec aŋga ondoc. 55 Eŋ tonec
kamunda latu me masi. Sêsam eŋ têna sebe Maria me. Ma lasii Jakobo
agêc Josep ma Simon agêc Juda me. 56 Ma luio samob sêmoa sêwiŋ aêac
atom me. Ma eŋ kêkôc gêŋ samob tônê ŋai aŋga ondoc." 57 Ma têtu môsi
eŋ. Tec Jesu kasôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau gamêŋ teŋ tetoc propete teŋ
sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to nê laugeŋ tec sêmbu eŋ." 58 Ma eŋ
gêgom gêŋtalô taêsam aŋga tonaŋ atom gebe sêkêŋ gêwiŋ atom. * êsêp

* **13:58:** Bômbôm embe sêpac naŋ polom, go sêkêŋ gên tau

ewin gebe polom esuŋ êtu kapôêŋ. Jist ŋaŋaclai ênam polom samucgeŋ auc.

14

Ŋackêsagu Joaŋ gêmac endu
(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Gêdêŋ têm tonaŋ kiŋ Herodo gêŋô Jesu ŋawae 2 ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe "Eŋ tonec ŋackêsagu Joaŋ. Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec ŋaclai kêpoa kêpi eŋ."

3 Gebe Herodo kêjatu gebe sêkôc Joaŋ tôŋ ma sênsô eŋ tôŋ nasêkêŋ eŋ êŋgôŋ kapoacwalô kêtu têwa Pilip nê awê Herodiaŋa, 4 gebe Joaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôjam awê tonaŋ tec keso." 5 Ma têtac kêkac Herodo gebe ênac eŋ êndu, mago kêtêc lau gebe sêlic Joaŋ kêtôm propete.

6 Gêdêŋ taŋ Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc eŋŋa naŋ, Herodia latuo jakêtê wê gêmoa êsêac to nê ŋacleŋ ŋalêlôm. Herodo gêlic e têtac ŋajam kêsa, 7 tec kêtôc lêma ma kêsôm gebe "Gêŋ taŋ oteŋ naŋ, oc jakêŋ êndêŋ aôm." 8 Ma têna kêsôm biŋ kêsêp latuo têtac, tec kêsôm gebe "Ôkêŋ ŋackêsagu Joaŋ môkêapac êsêp laclu teŋ êndêŋ aê aŋga tonec." 9 Kiŋnê ŋalêlôm ŋawapac kêsa, tageŋ kêtu kêtôc lêma ŋacleŋ sêlic suŋa, tec kêjatu gebe sêkêŋ, 10 ma kêsakiŋ jadêdim Joaŋ gêsutêkwa gêŋgic aŋga kapoacwalô. 11 Ma sêkêŋ môkêapac kêsêp laclu teŋ mêŋsêkêŋ gêdêŋ ŋapalêo, ma kêkôc gêdêŋ têna gêja. 12 Ma Joaŋnê ŋacseŋomi mêŋsêkôc ênê ŋawêlêlaŋ su jasêsuŋ ma jasêsôm ŋawae gêdêŋ Jesu.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Joaŋ 6:1-14)

13 Jesu gêŋô Joaŋ gêmac êŋdu ŋawae e kêtaiŋ tau su aŋga gamêŋ tonaŋ jakêpi waŋ ma gêja gebe êmoa nê ŋasawa teŋ tauŋa. Ma lau sêŋô ŋawae tec sêlêlêŋ aŋga nêŋ malac têdaguc eŋ sêja. 14 Jesu jakêsô bau ma gêlic lau topom-topom tau, tec taê walô êsêac ma gêgôm êsêacnêŋ gêmac ŋajam kêsa.

15 Oc jagêjam kwalam, tec nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jasêsôm gebe "Gamêŋ tonec gamêŋ sawa ma oc gêja su. Amboac tonaŋ ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ têtôm malacgeŋ nasênam ôli nêŋ mo." 16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Oc sêc sêna atom, amac taôm akêŋ gêŋ êsêac sêniŋ." 17 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêacma gêŋ gêc tonec atom polom lemeŋ teŋ to i luagêcgeŋ tec gêc." 18 Ma eŋ kêsôm gebe "Akôc gêŋ tau andêŋ aê amêŋ." 19 Tec kêjatu lau tau gebe sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ gêgwaŋ, ma kêkôc polom lemeŋ teŋ to i luagêc tau sa mêŋmata gedec undambê ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ polom gêdêŋ nê ŋacseŋomi jasêjac sam gêdêŋ lau. 20 Samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ, go sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 12 e mêŋgêc. 21 Ma êsêac, taŋ seŋ gêŋ tau naŋ, ŋacwaga amboac 5,000, ma sêsa lauo to ŋapalê sa sêwiŋ atom.

Jesu kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mar 6:45-52; Joaŋ 6:15-21)

22 Ma Jesu kêkac nê ŋacseŋomi gacgeŋ sêpi waŋ sêmuŋ eŋ sêna ŋamakeŋ ônêŋa ma eŋ tau êmoa e êkêŋ lau sêna acgom. 23 Eŋ kêkêŋ lau tau sêja ma taugeŋ kêpi lôc gêja gebe eteŋ mec. Oc jakêsêp su ma eŋ taugeŋ gêmoa nê tônê. 24 Waŋ kêsa e jakêkô ŋaluŋgeŋ ma dembom kêpôŋ êsêac secanô gebe mu kêpuc êsêac tôŋ. 25 Talec kêtaŋ, go Jesu kêsêlêŋ gêmoa dembom ŋaôgeŋ kêsa gêdêŋ êsêac gêja. 26 Ŋacseŋomi sêlic eŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ

e têtakê ma sêsôm gebe “Joe, balôm teŋ.” Tec têtêc e sêwakic. 27 Go Jesu awa
kêsa sebeŋ ma kêsôm gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm atom.”
28 Tec Petere gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, embe aôm tau tonaŋ, naŋ ôsôm
ma jamoa bu ŋaô jandêŋ aôm jawac.” 29 Ma Jesu kêsôm gebe “Ômôêŋ.”
Go Petere aŋga waŋ kêsêp kêsêlêŋ gêmoa bu ŋaô gêdêŋ Jesu gêja. 30 Mago
eŋ gêlic mu ŋasênôm ma kêtakê e kêka tau su ma gêmôêc gebe “Apômtau,
ôkam aê sa.” 31 Tec Jesu kêmêtôc lêma ôb tageŋ jakêkam eŋ ma kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe “O aôm ŋac, kôkêŋ gêwiŋ kwalec, kêtu asageŋŋa nêm ŋalêlôm gêja
lu.” 32 Agêc jasêpi waŋ ma mu kêtu malô. 33 Ma êsêac, taŋ sêŋgôŋ waŋ naŋ,
sêpôŋ aeŋduc dêdêŋ eŋ ma sêsôm gebe “Anôtônê Latu aôm biŋŋanôgoc.”

Jesu gêgôm gêmac ôliŋ ŋajam kêsa aŋga Genesaret
(Mar 6:53-56)

34 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret. 35 Ma gêdêŋ taŋ lau gamêŋ tonaŋŋa
sêjala eŋ naŋ, sêkêŋ biŋ kêtôm nêŋ malac ŋamagêŋa samob gêja, go sejoŋ
lau samob, taŋ gêŋ gêgôm êsêac naŋ, dêdêŋ eŋ sêja 36 ma teteŋ eŋ gebe
sêmoasac ênê ŋakwê ŋataligeŋ. Tec samob, taŋ sêmoasac naŋ, ôliŋ ŋajam
kêsa.

15

Lau ŋanô nêŋ mêtê
(Mar 7:1-13)

1 Gêdêŋ tonaŋ Parisai to biŋsutau aŋga Jerusalem dêdêŋ Jesu sêja ma têtu
kênac eŋ gebe 2 “Amboac ondoc, nêm ŋacseŋomi sêgêli lau ŋanô nêŋ biŋ
ma sebe sêniŋ gêŋ, naŋ sêkwasiŋ lemeŋ atom.” 3 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ
gebe “Ma amac taôm gêdêŋ taŋ amasaŋ nêm ŋagôliŋ laŋgwa naŋ, aseŋ
Anôtônê biŋsu gêwiŋ. 4 Anôtô gêjac jatu gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa,
ma teŋ embe êpuc boa tama me têna, naŋ senseŋ eŋ su ênaŋa.’ 5 Mago
amac asôm gebe Ŋac taŋ êsôm êndêŋ tama me têna gebe ‘Aôm taêm kêka
ŋoc gêŋ, mago gabe jakêŋ êtu da,’ 6 ŋac tonaŋ embe etoc tama agêc têna
sa atom, oc naêndêŋ. Tec agôm nêm ŋagôliŋ laŋgwa ŋanô kêsa ma aseŋ
Anôtônê biŋ su. 7 Dansaŋtêna, Jesaia geoc biŋ tonec lasê jagadêŋgeŋ kêpi
amac gebe 8 Anôtô kêsôm gebe

‘Lau tonec tetoc aê sa ŋa gêdoŋôlicgêŋ,
ma nêŋ ŋalêlôm gêmoa jaêc aê.
9 Êsêac sêjam sakiŋ aê kwalec,
gebe biŋsu, taŋ têdôŋ naŋ,
ŋamalacnêŋ biŋ ŋaômageŋ.’ ”

Gêŋ taŋ gêgôm ŋamalac kêtu sêc
(Mar 7:14-23)

10 Go Jesu gêmôêc lau dêdêŋ eŋ sêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aŋô biŋ
ma nêm kauc êsa. 11 Gêŋ taŋ kêsô awasuŋ naŋ, oc êŋgôm ŋamalac êtu sec
atom, tageŋ gêŋ taŋ kêsa awasuŋ, tonaŋ tec êŋgôm ŋamalac êtu sec.”

12 Go nê ŋacseŋomi jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Parisai tau sêŋo biŋ tonaŋ e
gêli nêŋ ŋalêlôm sa, nê kôjalagac me.” 13 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêŋ
samob, taŋ Tamoc undambêŋa kêsê atom naŋ, oc êjô sa. 14 Andec êsêac,
êsêac mateŋpec, taŋ sêwê mateŋpec. Matapec teŋ embe êwê matapec teŋ,
naŋ oc agêc lulugeŋ sêu tauŋ sêsêp sê sêna.” 15 Ma Petere gêjô eŋ awa ma
kêsôm gebe “Ôwa biŋgôliŋ tonec ŋam sa êndêŋ aêac acgom.” 16 Tec Jesu
kêsôm gebe “Ma amac tonec amboac ondoc, nêm kauc kêsa atom tageŋ

atom êsêac me. 17 Ajala atom me. Gêŋ samob, taŋ êsô awemsuŋ naŋ, oc
êsêp ŋatêtac ma tau êtaiŋ su êna. 18 Ma gêŋ samob, taŋ kapi aŋga ŋalêlôm
mêŋkêsa awemsuŋ, tonaŋ tec oc êŋgôm ŋamalac êtu sec. 19 Gebe gêŋ tonec
aŋga ŋalêlôm kêpi gêmêŋ gebe Taêŋ gêjam sec, sêjac ŋamalac êndu, dêdim
sêmôcwalô gêogic, sêgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa, geŋgeŋ, biŋ gêga ma
biŋ alôb-alôb. 20 Gêŋ tonaŋ ŋai tec gêgôm ŋamalac kêtu sec. Mago embe
sêkwasiŋ lemeŋ atom ma sêniŋ gêŋ, tonaŋ oc êŋgôm ŋamalac êtu sec atom."

Awê Kanaanŋa kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa
(Mar 7:24-30)

21 Jesu gêdi kêtaiŋ taugeŋ aŋga tonaŋ jagêô lasê gamêŋ Turu to Sidonŋa.
22 Ma gêdêŋ tonaŋ awê Kanaanŋa teŋ aŋga gamêŋ tonaŋ mêŋgêmôêc gebe
"Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aê. Aêŋoc latuco ŋalau sec teŋ kêlêsu
eŋ." 23 Mago Jesu gêjô ênê biŋ teŋ atom. Ma nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ
jateteŋ eŋ gebe "Ôkêŋ eŋ ênamaŋ, kêtaŋ-kêtaŋ kêdaguc aêac nec." 24 Eŋ
gêjô êsêac aweŋ gebe "Anôtô kêsakiŋ aê gadêŋ gôlôac Israel tauŋgeŋ nêŋ
domba gêbôm tec gamêŋ." 25 Ma awê tau kêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm
gebe "Apômtau, ônam aê sa." 26 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Embe takôc
ŋapalênêŋ mo su ma tambaliŋ êndêŋ kêamlatu, oc ŋajam atom." 27 Ma awê
tau gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, kôsômgac. Mago mo ŋapopoc, taŋ kêsêlô
kêsêp nêŋ ŋataunêŋ tebo ŋalabu naŋ, kêamlatu seŋgoc." 28 Go Jesu gêjô eŋ
awa gebe "O awê tau, aôm kôkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa. Amboac tonaŋ biŋ, taŋ
koteŋ naŋ, êtu tôŋ." Ma gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ awê tau latuo ôli ŋajam
kêsa.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa

29 Ma Jesu gêdi aŋga tonaŋ jagêô lasê bugêjactoŋ Galilaiaŋa, go kêpi lôc
teŋ jakêpoŋ tau sic gêŋgôŋ. 30 Go lau topom-topom dêdêŋ eŋ sêja, naŋ
sejoŋ nêŋ magiŋ kêsu, puliŋ, mateŋpec, aweŋmê ma gêmac tokaiŋ-tokaiŋ
sêwiŋ dêdêŋ eŋ sêja jatetoc êsêac sêc eŋ a-mŋa, ma gêgôm êsêac ŋajam kêsa.
31 Lau sêlic aweŋmê sêsôm biŋ to puliŋ ôliŋ ŋajam kêsa, ma magiŋ kêsu
sêsêlêŋ to mateŋpec sêlic gamêŋ, tec sê taêŋ ma sêlambiŋ Israelnêŋ Anôtô
ŋanô.

Jesu gêlôm lau 4,000
(Mar 8:1-10)

32 Go Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêsôm gebe "Aê taêc walô lau
tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac samuc ma nêŋ gêŋ sêniŋŋa masi, tec
gabe jakêŋ êsêac têntac sawageŋ sêna atom gebe oc eŋkaiŋ to lemeŋ êmac
aŋga intêna." 33 Ma ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêac tamoa gamêŋ
sawa nec, oc takôc polom taêsam aŋga ondoc gebe lau tonec sêniŋ êtôm
êsêac." 34 Tec Jesu kêtu kênac êsêac gebe "Amacnêm polom tendocgeŋ gêc."
Ma êsêac sêsôm gebe "7 to i palê ŋagêdô." 35 Go kêsôm lau sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ
nom. 36 Ma kêkôc polom 7 to i tonaŋ sa ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc ma
kêkêŋ gêdêŋ ŋacseŋomi, go ŋacseŋomi sêjac sam gêdêŋ lau. 37 Êsêac samob
seŋ e gêôc êsêac tôŋ ma sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 7 e mêŋgêc. 38 Ma
êsêac, taŋ seŋ gêŋ tau naŋ, ŋacwaga 4,000, ma sêsa lauo to ŋapalê sa sêwiŋ
atom.
39 Eŋ kêkêŋ lau tau sêja acgom, go kêpi waŋ jagêô lasê gamêŋ Maga-
daŋŋa. * enaŋa nec atom. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ gebe êsêac embe sêmoasac

* **15:39:** Lau tonaŋ sekwasiŋ lemeŋ gebe ŋatemui demôêŋa

lau samuc nêŋ gêŋ teŋ, go lau samuc nêŋ ŋatêmui ŋalêlômŋa elom êsêac, tec sêkwasiŋ lemeŋ gebe ŋatêmui tau tonaŋ ênaŋa.

16

Lau sêjatu gêŋtalô
(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Ma Parisai to Sadukai dêdêŋ Jesu jasêlêtôm eŋ ma teteŋ eŋ gebe êtôc gêŋtalô umdambêŋa teŋ êndêŋ êsêac sêlic. 2 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Êndêŋ êtula amac asôm gebe 'Gêjac wêcdêlaŋ, oc gamêŋ ŋajam.' 3 Ma bêbêc asôm gebe 'Gêjac wêcdêlaŋ ma gamêŋ kêtuŋ tau. Ocsalô gamêŋ oc êtu sec.' Gamêŋ ŋapuc tec ajala, mago têm to noc ŋabelo tec ajam kauc. 4 Gôlôac sec to mockaiŋŋa sêgôm mocsac gêŋtalô, mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô Jonaŋa tageŋ." Go gêjam dêmôê êsêac gacgeŋ sêkô ma gêc gêja.

Parisai to Sadukai nêŋ jist
(Mar 8:14-21)

5 Ŋacseŋomi jasêsô ŋamakeŋ ônêŋa ma sêliŋ polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom. 6 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alic ma ajop taôm ŋapep êndêŋ Parisai to Sadukai nêŋ jist." 7 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋŋa ma sêsôm gebe "Kec, aêac takôc polom gêwiŋ atom, tec kêsôm biŋ tonec." 8 Ma Jesu kêjala ma kêsôm gebe "O amac, akêŋ gêwiŋ kwalec, kêtu ageŋŋa amac taêm gêjam gêc taômŋageŋ gebe akôc polom gêwiŋ atom. 9 Nêm kauc kêsa atom tageŋ me. Taêm gêjam polom lemeŋ teŋgeŋ, naŋ gêdêŋ lau 5,000 me masi. Ma ajoŋ ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ. 10 Ma polom 7, naŋ gêdêŋ lau 4,000 naŋ amboac ondoc. Ajoŋ ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ. 11 Amboac ondoc nêm kauc kêsa atom gebe aê kasôm biŋ kêpi polom gêdêŋ amac nec atom. Ajop taôm êndêŋ Parisai to Sadukai nêŋ jist." 12 Gêdêŋ tonaŋ nêŋ kauc kêsa gebe eŋ kêsôm biŋ sejop tauŋŋa kêpi jist polomŋa atom, kêsôm kêpi Parisai to Sadukai nêŋ mêtê.

Petere kêsôm Jesu ŋam
(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Jesu kêsa gamêŋ Kaisarea Pilipiŋa, go kêtu kênac gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Lau sêsam Ŋamalacnê Latu sebe asa." 14 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Lau ŋagêdô sebe ŋackêsagu Joaŋ, ma ŋagêdô sebe Elia, ma ŋagêdô sebe Jeremia me propetenêŋ teŋ." 15 Go gêjam kênac êsêac gebe "Ma amac nec asam aê abe asa." 16 Go Simon Petere gêjô eŋ awa gebe "Aôm Kilisi tau, Anôtô mata jali nê Latu aôm." 17 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Jona latu Simon, aê aoc êôc aôm gebe ŋamalac teŋ geoc biŋ tonaŋ lasê gêdêŋ aôm atom, Tamoc taugeŋ, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ. 18 Ma aêgeŋ mêŋjasôm êndêŋ aôm gebe Petere, aôm poc teŋ ma jansuŋ ŋoc gôlôac sa êsêp poc tonec naêkô, ma lamboam ŋaŋaclai êku tulu atom. 19 Aê jakêŋ gamêŋ undambêŋa ŋaki êndêŋ aôm gebe gêŋ, taŋ aôm ôi tôŋ aŋga nom naŋ, oc si tôŋ aŋga undambê ma gêŋ, taŋ aôm ônac pêla aŋga nom naŋ, oc sênac pêla aŋga undambê." 20 Go gêjam ŋacseŋomi aweŋ auc gebe sêsôm eŋ wae Kilisiŋa lasê êndêŋ lau teŋ atom.

Kilisi geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mar 8:31-9:1; Luk 8:22-27)

21 Gêdêŋ tonaŋ Jesu geoc lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtu ŋamata gebe "Aê oc jana Jerusalem ma laumata to dabuŋsêga ma biŋsutau sêkêŋ ŋandaŋ

taêsam êndêŋ aê ma sênac aê êndu e ŋabêc êtu têlêac, go jandi sa matoc jali êsa êtiam." 22 Tec Petere gê eŋ jakêsôm eŋ gebe "Apômtau, Anôtô êkô biŋ tonaŋ auc. Biŋ amboac tonaŋ êtap aôm sa atommaŋ." 23 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêŋ Petere gebe "Sadaŋ, ôkôc taôm sa naôkô jaêc, aôm gôwa lakô aê. Aôm taêm gêjam biŋ Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ ŋamalacŋageŋ."

24 Go Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesotau êndaŋguc aê, 25 gebe ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc êmac êndu. Ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc êŋgôŋ mata jali. 26 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa êtu ênê gêŋ, mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa me masi. Oc ênam eŋ sa atom. Ŋamalac oc ênac da katu ŋa asageŋ. 27 Gebe Ŋamalacnê Latu oc êmêŋ to Tamanê ŋasawi ma nê aŋela oc sêwiŋ, ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ ŋamalac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm gêŋ, taŋ êsêac tau ŋ sêgôm. 28 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tec sêkô nec nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ, e sêlic Ŋamalacnê Latu tonê gôliŋ êmêŋ acgom." * kêpi jist. Jist êtôm gebe polom samucgrŋ auc (alic Mat 13:33) ma Parisai to Sadukai nêŋ mêtê êtôm gebe êenam launêŋ ŋalêlôm auc amboac tonaŋgeŋ. †

17

Jesu ôli kaiŋ têŋ kêsa
(Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Bêc 6 gêjaŋa acgom, go Jesu kêkôc Petere ma Jakobo agêc lasi Joaŋ sêwiŋ eŋ. Eŋ gêwê êsêac sêpi lôc ŋatêpôê baliŋ teŋ sêja gebe nasêmoa tauŋŋa. 2 Ma sêlic eŋ ôli kêpô tau ôkwi e laŋôanô kêpô gamêŋ amboac oc, ma nê ŋakwê ŋawasi ŋaeb ŋaôma. 3 Go sêlic Mose agêc Elia seoc tauŋ lasê dêdêŋ êsêac ma sêjam biŋgalôm sêwiŋ eŋ. 4 Tec Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, ŋajam gebe tamoa gamêŋ tonec. Embe ôsôm, go janam bec têlêac aŋga tonec, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ." 5 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma sêlic tao toŋawê teŋ gêjam ajuŋ êsêac, go awa teŋ kêsa aŋga tao kêsôm gebe "Aêŋoc Latuc, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ma galic eŋ ŋajam naŋ tonec. Akêŋ taŋem eŋ." 6 Ŋacseŋomi sêŋô e sêu tauŋ jasêc ma têtêc tauŋ ŋanô. 7 Go Jesu kêsa jakêmoasac êsêac ma kêsôm gebe "Andi sa ma atêc taôm atom." 8 Ma gêdêŋ taŋ sêôc mateŋanô sa naŋ, sêlic teŋ atom, Jesu taugeŋ.

9 Êsêac sêsêp aŋga lôc sêmoa ma Jesu gêjac jao êsêac gebe "Asôm gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ amac alic naŋ, êndêŋ ŋac teŋ atom e Ŋamalacnê Latu êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ su acgom." 10 Go ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc, biŋsutau sêsôm sebe Elia êmêŋ êmuŋ acgom." 11 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Elia oc êmêŋ ma êsa gêŋ samob ŋalaŋô sa êtiam. 12 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Elia tec gêmêŋ su, ma sêjala eŋ atom, ma têtu kasec eŋ kêtôm taêŋ gêjam. Ma Ŋamalacnê Latu oc êtap ŋandaŋ sa aŋga êsêacnêŋ amboac tonaŋgeŋ." 13 Gêdêŋ tonaŋ ŋacseŋominêŋ kauc kêsa gebe biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac naŋ, kêsôm kêpi ŋackêsagu Joaŋ.

Jesu gêgôm ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43)

---

* **16:28:** Apômtau gêjam dôŋ Parisai to Sadukai nêŋ mêtê † **16:28:** Ŋaê Petere ŋam be poc. (Alic Joaŋ 1 42)

14 Ac sêmêŋ e sêô lasê dêdêŋ lau, ma ŋac teŋ kêsa gêdêŋ Jesu jakêpôŋ
aduc gêdêŋ eŋ 15 ma kêsôm gebe "Apômtau, taêm walô ŋoc latuc, tê meloc
kêtê eŋ ma gêmoa jageo ŋanô, tec gêu tau kêpi ja to kêsêp bu kêtu dim
taêsam. 16 Aê kakôc eŋ gadêŋ nêm ŋacseŋomi gamêŋ, mago têtôm gebe
sêŋgôm eŋ ôli ŋajam êsa atom." 17 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "O amac
akêŋgêwiŋ-atom to laukesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma
jaôc amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Akôc ŋapalê andêŋ aê amêŋ." 18 Jesu
gec biŋ ŋalau sec e kêsa aŋga ênê gêja, ma gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ ŋapalê
tau ôli ŋajam kêsa.

19 Go ŋacseŋomi dêdêŋ Jesu sêja sêkô tauŋŋa ma sêsôm gebe "Amboac
ondoc tec aêac atôm gebe atiŋ ŋalau tonaŋ atom." 20 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Kêtu amac akêŋ gêwiŋ kwalecŋa. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Amac embe nêm akêŋ êwiŋ êtôm gêmêc ŋamatu tageŋ ênêc, ma asôm
êndêŋ lôc tonec gebe 'Ômbuc taôm sa aŋga tonec naôkô ônêŋa' oc êmbuc tau
sa êna, ma aŋgôm gêŋ teŋ eselop sa atom. 21 [Ŋalau amboac tonaŋ ŋai oc
tauŋ sêsa ŋagaô sêna atom, tateŋ mec to tanam dabuŋ mogeŋ, go êtôm.]"

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mar 9:30-32; Luk 9:43-45)

22 Ac sêsêlêŋ sêmoa Galilaia ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kêdabiŋ
gebe sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ ŋamalac lemeŋ êna 23 nasênac eŋ êndu
e bêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam." Ma ŋacseŋominêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêsa
ŋanô.

Biŋ takis lôm dabuŋŋa

24 Ac jasêô lasê Kapanaum ma lau, taŋ sêjac takis lôm dabuŋŋa sa naŋ,
dêdêŋ Petere jasêsôm gebe "Amacnêm mêtêmôkê oc êkêŋ takis me masi."
25 Tec eŋ gêlôc gebe "Aec." Ma gêdêŋ taŋ Petere kêpi andu gêja naŋ, Jesu
sep tageŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Simon, aôm gobe amboac ondoc. Kiŋ
nomŋa naŋ sêkôc awa to takis aŋga asa nê, aŋga tauŋ latuŋinêŋ me aŋga
lau jaba nêŋ." 26 Ma Petere kêsôm gebe "Aŋga lau jaba nêŋ." Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Amboac tonaŋ ma êsêac tauŋ latuŋi oc gacgeŋ sêmoa.
27 Mago aêac dabe daŋgôm êsêac sêli aweŋ sa atom. Amboac tonaŋ ôna bu
tau naweŋ i ma ôkôc i ŋamataŋa, taŋ ôjac naŋ, ôŋa awasuŋ, go ôtap mone
tau ŋateŋ sa, ma ôkôc naôkêŋ êndêŋ êsêac êtu aêagêc lemeŋ."

18

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ŋacseŋomi dêdêŋ. Jesu sêja ma sêsôm gebe "Asa oc
êtu ŋac towae êlêlêc aŋga gamêŋ undambêŋa." 2 Tec eŋ gêmôêc ŋapalê sauŋ
teŋ mêŋketoc eŋ kêkô êsêac ŋaluŋgeŋ 3 ma kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm
êndêŋ amac gebe Amac embe akac taôm ôkwi ma atôm ŋapalê atom, oc
asô gamêŋ undambêŋa ana atomanô. 4 Ŋac taŋ kêkôniŋ tau kêtôm ŋapalê
tonec naŋ, kêtu ŋac towae kêlêlêc aŋga gamêŋ undambêŋa. 5 Ma teŋ embe
êkôc ŋapalê teŋ amboac tonec sa êtu ŋoc ŋaêŋa, oc êkôc aê sa.

Tatim lau atom
(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 "Ŋac teŋ, embe êtim lau sauŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêŋa naŋ nêŋ teŋ e êtu
sec, naŋ lau oc sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc

gêdimbobsêga êna, go ŋajam. 7 Ojae êsêac kalomtênamêŋ. Biŋkalom oc êsa,
mago ojae ŋackalomma.
8 "Lêmam me amkaiŋ embe êtim aôm gebe ôŋgôm sec, naŋ ôndim su ma
ômbaliŋ siŋ. Ôŋgôŋ matam jali amboac puliŋ me magi kêsu naŋ, ŋajam
êlêlêc sembaliŋ aôm lêmam to amkaiŋ samucgeŋ ôsêp ja, taŋ kêsa gedeŋ
toŋgeŋŋa ôna naŋ su. 9 Ma matamanô embe êtim aôm gebe ôŋgôm sec,
naŋ ôkip sa ma ômbaliŋ siŋ, ômoa matam jali tomatamanô makeŋgeŋ naŋ,
ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ aôm tomatamanô lulu ôsêp ja kêlakoc ŋalamboam
ŋakêlêndiŋ ôna naŋ su.

Biŋ gôliŋ domba gêlaŋa
(Luk 15:3-7)
10 "Alic taôm gebe ambu êsêac lau sauŋ tonec nêŋ teŋ atom. Aê jasôm
êndêŋ amac gebe Êsêacnêŋ aŋela, taŋ sêmoa undambê naŋ, sêlic Tamoc,
taŋ gêmoa undambê naŋ, laŋôanô ŋapaŋ. 11 [Gebe Ŋamalacnê Latu gêmêŋ
gebe ênam gêŋgebeŋ sa.]
12 "Amac abe amboac ondoc. Ŋac teŋ embe nê domba 100. sêmoa e
ŋateŋ êmbôm, oc endec 99, naŋ sêmoa lôc ma naensom gêbôm tonaŋ atom
me. 13 Aê jasôm biŋŋanôgeŋ endeŋ amac gebe Embe êtap sa, oc êtu samuc
gêŋ tau ŋanô êlêlêc 99, taŋ sêbom atom naŋ su. 14 Amboac tonaŋ tec
Tamoc, taŋ gêmoa undambê naŋ, gebe êsêac sauŋ tecenec nêŋ teŋ ênaŋa
atom.

Lasitêwai tobiŋ keso
(Luk 17:3)
15 "Lasim embe êŋgôm sec, go ôna e agêc taômgeŋ laŋômanô êpi tageŋ
ma ômêtôc eŋ. Embe êkêŋ taŋa aôm, go ambiŋ taôm tôŋ lasitêwaiŋa êtiam.
16 Ma embe êkêŋ taŋa aôm atom, naŋ ôkôc ŋac teŋ me luagêc sêwiŋ aôm
acgom, gebe 'ŋac luagêc me têlêac, taŋ sêŋô biŋ sêwiŋ naŋ, sêpuc biŋ tau
tôŋ amboac tonaŋ.' 17 Embe êkêŋ taŋa Êsêac tonaŋ atom, naŋ ôsôm êndêŋ
gôlôac. Ma embe êkêŋ taŋa gôlôac atom, naŋ ôlic eŋ amboac ŋac samuc
me teloŋ teŋ.

Dai biŋ tôŋ to tanac pêla biŋ
18 "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ, taŋ amac ai tôŋ aŋga nom
naŋ, Anôtô i tôŋ aŋga undambê, ma gêŋ, taŋ amac anac pêla aŋga nom
naŋ, Anôtô ênac pêla aŋga undambê. 19 "Ma jasôm teŋ êndêŋ amac êwiŋ
gebe Amacnêm luagêc embe nêm ŋalêlôm tageŋ aŋga nom êtu gêŋ samob,
taŋ abe ateŋ naŋŋa, Tamoc taŋ gêmoa undambê naŋ, êŋgôm ŋanô êsa
êndêŋ amagêc. 20 Gebe gamêŋ-gamêŋ samob, taŋ luagêc me têlêac sêpi
tageŋ kêtu ŋoc ŋaêŋa, tê gêŋgôŋ êsêac ŋaluŋ."

Biŋgôliŋ kêpi sakiŋwaga, taŋ kêsuc biŋ ôkwi atom
21 Go Petere kêsa jakêtu kênac Jesu gebe "Apômtau, lasic embe êŋgôm sec
êndêŋ aê, oc jasuc ôkwi êtu dim tendocgeŋ. Êtu dim 7 oc êtôm me masi."
22 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê jasôm êndêŋ aôm gebe êtu dim 7 geŋ
atom, 70 e êtu dim 7 acgom. 23 Kêtu tonaŋŋa gamêŋ undambêŋa kêtôm kiŋ
teŋ, taŋ gebe nê sakiŋwaga sêwa ênê awa ŋabiŋ sa êndêŋ eŋ. 24 Gêgôm gêjac
m gêmoa ma sêkôc ŋac teŋ, taŋ nê tôp kêtôm gold totalu milion samuc teŋ
gêc naŋ, dêdêŋ eŋ sêja. 25 Ma ŋac tonaŋ nê gêŋ gebe êjô tôpŋa gêc atom,
tec ŋatau kêjatu gebe sêkêŋ êsêagêc nê awê to nêŋ gôlôac ma nêŋ waba
samob lau sênam ôli, ma ŋaôli tau êjô ênê tôp. 26 Tec sakiŋwaga kêpôŋ aduc

ma keteŋ nê ŋatau gebe ‘Ôê aêŋoc biŋ tôŋ ma aê janac nêm tôp samob e êmbacnê.’ 27 Amboac tonaŋ apômtau taê walô ŋac tonaŋ, tec kêgaboac eŋ su ma kêsuc tôp tau ôkwi gêwiŋ.

28 “Sakiŋwaga tau kêsa gêja e gêdac nê ŋac teŋ, taŋ sêjam kôm sêwiŋ tauŋ naŋ. Ŋac tonaŋ nê tôp denari 100 gêc eŋŋa. Tec kêkam eŋ tôŋ gêgiŋ eŋ ma kêsôm gebe ‘Ônac ŋoc tôp.’ 29 Ma nê ŋac tonaŋ gêu tau ma keteŋ eŋ gebe ‘Oê ŋoc biŋ tôŋ, ma aê janac nêm tôp e êmbacnê.’ 30 Mago eŋ gedec jakêbaliŋ eŋ kêsêp kapoacwalô gebe ênac ênê tôp e êmbacnê. 31 Tec nê lau, taŋ sêjam kôm sêwiŋ tauŋ naŋ, sêlic gêŋ tonaŋ e têntac kêbôli auc, tec sêja sêsôm biŋ tonec lasê samob gêdêŋ nêŋ ŋatau. 32 Go nê ŋatau gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm sakiŋwaga sec, aê kasuc aômnêm tôp samob ôkwi kêtu koteŋ aêŋa. 33 Aê tec taêc walô aôm, ma aôm gobe taêm walô nêm ŋac amboac tonaŋ atom me.’ 34 Ma nê ŋatau têtac ŋandaŋ sec ma kêkêŋ eŋ gêdêŋ gejobwaga kapoacwalôŋa gebe sêlênsu eŋ e ênac ênê tôp samob su. 35 Ma amac embe asuc lasiminêŋ biŋ ôkwi tonêm ŋalêlômgeŋ atom, go Tamoc undambêŋa êŋgôm amac amboac tonaŋgeŋ.” *

19

Biŋ sêmôcwalôŋa
(Mar 10:1-12; Luk 16:18)

1 Jesu gêjac mata biŋ tônê su acgom, go gêdi aŋga Galilaia ma kêsêlêŋ e gêô lasê Judaia ŋagamêŋ, taŋ gêc Jordan ŋamakeŋ ônêŋa. 2 Ma lau topom-topom têdaguc eŋ jagêgôm êsêac ŋajam kêsa aŋga tônê.

3 Ma Parisai ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja sebe sêlêtôm eŋ ma sêsôm gebe “Ŋac teŋ embe êwi nê awê siŋ êtu biŋ gêga teŋŋa paliŋ-paliŋgeŋ, oc êtôm me masi.” 4 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêdêŋ andaŋgeŋ ŋac-kêkêŋ-gêŋwaga kêkêŋ awêlu ŋac, naŋ asam atom me. 5 Anôtô kêsôm gebe ‘Amboac tonaŋ ŋac oc êwi tama agêc têna siŋ êsap nê awê tôŋ, ma agêc lulu têtu ŋanô tageŋ,’ 6 ma agêc têtôm gêŋ luagêc êtiam atom, têtôm ŋanô tageŋ. Gêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ kêkwa tau naŋ, ŋamalac teŋ êkac su atom.” 7 Go Parisai sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma kêtu asageŋŋa Mose kêjatu gebe sêkêŋ papia sêwi awê siŋŋa acgom, go sêwi eŋ siŋ.” 8 Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Mose gêlôc gêdêŋ amac gebe awi nêm lauo siŋ kêtu nêm kauc ŋadaniŋa. Mago gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ amboac tonaŋ atom. 9 Tec aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe nê awê êsêlêŋ mockaiŋŋa atom, mago êwi eŋ siŋ ma ênam awê teŋ, naŋ oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc.”

10 Go nê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Embe lauo to ŋac sêjam tauŋ ŋabiŋ amboac tonaŋ, go sênam tauŋ ŋamoasiŋ masi.” 11 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau samob oc nêŋ kauc êsa êpi biŋ tonaŋ atom, lau taŋ Anôtô gêwa sa gêdêŋ êsêac naŋgeŋ. 12 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ teneŋi sêkôc êsêac têtôm gebe sênam awê atomŋa kwanaŋgeŋ, ma ŋagêdô ŋamalac sêjam êsêac ôkwi gebe sênam awê atom, ma ŋagêdô sêmoa, taŋ sêjam awê atom kêtu gamêŋ undambêŋa. Teŋ embe êjala ŋam, oc êjala.”

Jesu gêjam mec ŋapalê ŋasec-ŋasec
(Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Ma sejoŋ ŋapalê dêdêŋ Jesu sêja gebe êkêŋ lêma ênsac êsêac to eteŋ mec. Ma ŋacseŋomi sec biŋ lau. 14 Mago Jesu kêsôm gebe “Andec, ma ŋapalê dêndêŋ aê sêmêŋ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ ŋai têtu gamêŋ

* **18:35:** Denari tageŋ kêtu kômwaganên ŋaôli bêc tageŋŋa.

undambêŋa ŋatau." 15 Go kêkêŋ lêma gêsac êsêac su ma gêdi aŋga tonaŋ gêja.

Ŋacseŋom tolêlôm
(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Ma ŋac teŋ gêdêŋ eŋ jakêtu kênac eŋ gebe "Mêtêmôkê, aê jaŋgôm gêŋ ŋajam ondoc gebe jaŋgôŋ matoc jali teŋgeŋ." 17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Amboac ondoc kôtu kênac aê kêtu gêŋ ŋajamŋa. Ŋac ŋajam tageŋanô tê gêmoa. Embe taêm ênam gebe ôŋgôŋ matam jali teŋgeŋ, naŋ ômansaŋ biŋsu." 18 Eŋ kêtu kênac gebe "Biŋsu ondoc." Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Ônac ŋamalac êndu atom. Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom. Ônam geŋgeŋ atom. Ôŋga biŋ atom. 19 Otoc tamam agêc tênam sa ma têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm." 20 Ŋacseŋom tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gêŋ tonaŋ ŋai samob kamasaŋ su, ma jaŋgôm asageŋ teŋ êwiŋ." 21 Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Embe taêm ênam gebe ômansaŋ taôm e ŋapep sawa, go ôna naôkêŋ nêm waba samob lau sênam ôli ma ôkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôêŋ ôndaŋguc aê." 22 Ŋacseŋom tau gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm ŋawapac ŋanô ma kêsa gêja, gebe nê waba taêsam.

23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tolêlôm embe êsô gamêŋ undambêŋa êna, oc êŋgôm elêmê. 24 Ma jasôm êndêŋ amac êwiŋ gebe Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ŋalasê êna ŋagaôgeŋ êlêlêc ŋac tolêlôm êsô Anôtônê gamêŋ ênaŋa su." 25 Ŋacseŋomi sêŋô biŋ tonaŋ e têkakê ŋanô ma têtu kênac gebe "Ai, amboac tonan asa oc ênam samuc." 26 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe "Ŋamalac oc têtôm gêŋ amboac tonaŋ atom, mago Anôtô oc êŋgôm gêŋ samob naêtôm."

27 Go Petere gêjô eŋ awa gebe "Ôlic acgom, aêacmêŋ tec awi ma gêŋ samob siŋ gêcŋa ma adaguc aôm nec. Oc akôc asageŋ êjô." 28 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac, tec adaguc aê nec, gebe Êndêŋ taŋ gêŋ samob êtu wakuc naŋ, Ŋamalacnê Latu oc êŋgôŋ nê lêpôŋ ŋawasi, ma amac oc aŋgôŋ lêpôŋ 12 amboac tonaŋ ma amêtôc Israelnêŋ gôlôacmôkê 12. 29 Lau samob, taŋ sêwi andu me lasitêwai me luŋio me teneŋi me tameŋi me ŋapalê me kôm siŋ êtu aêŋa, oc sêkôc ŋagêjô êtu dim 100 ma sêwê kaiŋ sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. 30 Ma lau ŋamataŋa taêsam oc têtu ŋamu, ma ŋamu oc têtu ŋamata.

20

Biŋgôliŋ ŋapalê sêjam kôm wainŋa

1 "Gamêŋ undambêŋa kêtôm kôm wainŋa ŋatau teŋ, naŋ bêbêc kanucgeŋ gêja gebe eteŋ kômwaga sênam ênê kôm wainŋa. 2 Eŋ to kômwaga nêŋ biŋ kêpi tageŋ gebe têtap denari tageŋ-tageŋ sa êndêŋ oc teŋ. Su, go kêsakiŋ êsêac sêja ênê kôm wainŋa. 3 Oc mêngic lauŋ sa ma kêsa gêja e jagêlic lau ŋagêdô tau sêkô malacluŋ. 4 Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 'Ana kôm wainŋa êwiŋmaŋ, oc janam ôli amac ŋajam.' 5 Tec Êsêac sêja. Go ocsalô to ocmata ma kêsa gêja kêtiam naŋ gêgôm amboac tonaŋgeŋ 6 e oc kêpô sisi, gocgo kêsa gêja e gêdac ŋagêdô sêkô ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 'Asageŋ oc samuc tonec amac taôm akô tonec.' 7 Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Ŋac teŋ keteŋ aêac kêtu anam kômŋa atom.' Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 'Ana kôm wainŋa êwiŋmaŋ.'

8 “Kêtula acgom, go kôm wainŋa ŋatau kêsôm gêdêŋ nê gejobwaga gebe
‘Ômôêc kômwaga ma ôkêŋ nêŋ ŋaôli êndêŋ êsêac, ônac m êndêŋ lau ŋamuŋa
ma êsêlêŋ e êndêŋ lau ŋamata.’ 9 Tec lau, taŋ sêmêŋ gêdêŋ oc kêpô sisi naŋ,
sêkôc denari tageŋ-tageŋ kêtôm êsêacgeŋ. 10 Ma lau ŋamataŋa sêmêŋ, tec
seboc oc sêkôc êlêlêc, mago êsêac sêkôc denari tageŋ-tageŋ kêtôm êsêacgeŋ
amboac tonaŋ. 11 Ac sêkôc su acgom, go sêli aweŋ sa gêdêŋ ŋatau 12 ma
sêsôm gebe ‘Lau ŋamuŋa tonec sêjam kôm kêtôm ockatu ŋasawa tageŋ,
mago gôjam ôli êsêac kêtôm aêac, tec aôc wapac to ŋandaŋ oc samucgeŋŋa
nec.’ 13 Tec ŋatau gêjô acnêŋ ŋac teŋ awa gebe ‘Ŋacnec, aê gagôm aôm sec
atom, taôm gôlôc kêtu denari tageŋŋa gêdêŋ aê. 14 Ôkôc nêm ŋaôli sa ma
ôêc ôna. Aê gabe jakêŋ ŋac ŋamuŋa tonec êkôc êtôm aôm. 15 Gêŋ ŋatau
aê katôm gebe jaŋgôm ŋoc gêŋ êtôm taêc gêjamŋa nec atom me. Ma aôm
amboac ondoc. Gôlic aê sec kêtu aê ŋac wapômŋa me.’ 16 Amboac tonaŋ
tec lau ŋamu têtu ŋamata, ma ŋamata têtu ŋamu.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa Iasê kêtu têlêacŋa
(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Ma gêdêŋ taŋ Jesu gebe êpi Jerusalem êna naŋ, kêkôc êsêac ŋacseŋomi
12 sa jasêmoa nêŋ tauŋŋa ma kêsôm gêdêŋ êsêac aŋga intêna gebe 18 “Alic
acgom, aêac tapi Jerusalem tana ma oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau
dabuŋsêga to biŋsutau sêkic ênê biŋ, 19 go sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc gebe
sêsu eŋ susu ma si eŋ to sênac eŋ êpi kakesotau. Ma ŋabêc êtu têlêac, go
êndi sa.”

Jakobo agêc Joaŋ teneŋi keteŋ Jesu kêtu êsêagêcŋa
(Mar 10:35-45)

20 Gêdêŋ tonaŋ Sebedai latuagêc to teneŋi dêdêŋ Jesu sêja ma teneŋi
kêpôŋ aduc gebe eteŋ gêŋ aŋga Jesunê. 21 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Aôm gobe amboac ondoc.” Awê tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm êtu tôŋ
gebe latucagêc tonec nêŋ teŋ êŋgôŋ aôm anôŋa ma teŋ êŋgôŋ aôm gasêŋa
aŋga nêm gamêŋ.” 22 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Amac ajam kauc gêŋ, taŋ
ateŋ naŋ. Amac atôm gebe anôm êsêp laclu, taŋ aê oc janôm êsêpŋa naŋ
me.” Ac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac atôm.” 23 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Amac oc anôm êsêp aêŋoc laclu, tageŋ aê katôm gebe jakêŋ lau sêŋgeŋ
ŋoc anôŋa to gasêŋa atom, gêjac lau, naŋ Tamoc kêjal i ŋ êsêac sa naŋgeŋ
ŋawae.”

24 Êsêac lau 10 sêŋô e têtu môsi ŋaclu lasi. 25 Tec Jesu gêmôêc êsêac dêdêŋ
eŋ sêja ma kêsôm gebe “Amac ajalagac gebe lau samuc nêŋ gôliŋwaga
sêkôniŋ êsêac ma nêŋ lau kapôêŋ sêjam gôliŋ êsêac ŋajaŋa. 26 Mago amac
amboac tonaŋ atom. Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êtu amacnêm ŋac
kapôêŋ, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga. 27 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu
amacnêm ŋamata, naŋ êtu amacnêm gêŋôma. 28 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ
gebe sênam sakiŋ eŋŋa atom, mago gebe ênam sakiŋ to êkêŋ tau ênac da
lau taêsam.”

Jesu gêgôm matapec luagêc sêlic gamêŋ kêtiam
(Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Ma gêdêŋ taŋ sêwi Jeriko siŋ naŋ, lau topom-topom sêwê têdaguc Jesu.
30 Ma matapec luagêc sêŋgôŋ intêna ŋatali, naŋ sêŋô gebe Jesu kêsêlêŋ
gêmêŋ, tec sêmôêc gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”
31 Tec lau tonaŋ ŋai sec biŋ êsêagêc gebe sênam tauŋ tôŋ. Mago êsêagêc
sêmôêc sêpuc sageŋ gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”

32 Tec Jesu kêkô ma gêmôêc êsêagêc ma kêsôm gebe “Agêc abe jaŋgôm
asageŋ êndêŋ amagêc.” 33 Agêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ôŋgôm
aêagêc mateŋanô êpoa lasê.” 34 Tec Jesu taê walô êsêagêc ma kêmoasac
êsêagêc mateŋanô e sep tageŋ mateŋ gêlac ma têdaguc eŋ. *

21

Jesu jagêô lasê Jerusalem
(Mar 11:1-11; Luk 19:28-38; Joaŋ 12:12-19)

1 Ma gêdêŋ taŋ êsêac têdabiŋ Jerusalem jasêsa Betpage, taŋ gêc
Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ ŋacseŋom luagêc 2 ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc
gebe “Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ gêc nêmŋa naŋ, ana ma gaôgeŋ andac
doŋki têna teŋ sêkô tôŋ ma ŋalatu kêkô gêwiŋ, naŋ aŋgamboac su ma awê
andêŋ aê amêŋ. 3 Ŋac teŋ embe êsôm biŋ êndêŋ amagêc, naŋ agêc asôm
gebe ‘Apômtau kêpô lêna geŋ tau’ ma oc êkêŋ gaôgeŋ êndêŋ amagêc.”
4 Biŋ tonaŋ kêsa gebe biŋ, taŋ propete kêsôm naŋ, êtu anô gebe
5 “Asôm êndêŋ Sion latuo gebe
Gôlicgac me, nêm kiŋ gêdêŋ aôm gêmêŋ,
ŋac malô kêpi jagêŋgôŋ doŋki
ma gêŋgôŋ bôc wabaŋa ŋalatu ŋaô.”
6 Ŋacseŋomagêc sêja jasêsôm kêtôm Jesu kêsakiŋ êsêagêc, 7 sêwê doŋki têna
to ŋalatu sêja jasêu nêŋ ŋakwê gêsac ma Jesu gêŋgôŋ ŋaô. 8 Lau topom nêŋ
taêsam sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna, ma ŋagêdô, sêsapu kalauŋ mêŋsêja gêc
intêna. 9 Ma lau, taŋ sêwê topom-topom sêmuŋ to têdaguc naŋ, sêmôêc
gebe “Osana êndêŋ Dawidnê Latu, alanem eŋ, naŋ gêmêŋ gêjam Apômtau
laŋô. Osana êsa aŋga lôlôc.”
10 Ma gêdêŋ taŋ Jesu jagêô lasê Jerusalem naŋ, lau malacŋa samucgeŋ
sêjam sêjô ma sêsôm gebe “Tônê asa.” 11 Go lau topom tonaŋ sêsôm gebe
“Propete Jesu, taŋ aŋga Nasaret Galilaiaŋa naŋ, ŋac tau tonsc.”

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)

12 Ma Jesu kêsô lôm dabuŋ jakêjanda lau-samob, taŋ têtulu gêŋ sêmoa lôm
dabuŋ ŋalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtiŋ lau sêjam-mone-gêjô-tauwaga
nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôŋ piŋpoŋ. 13 Go kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Teto gêc gebe ‘Aêŋoc andu sêsam gebe andu mecŋa,’ mago amac
agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ.”
14 Ma mateŋpec to magiŋ kêsu dêdêŋ eŋ sêja ma gêgôm êsêac ôliŋ ŋajam
kêsa aŋga lôm dabuŋ. 15 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêlic gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ
eŋ gêgôm naŋ, to ŋapalê, taŋ sêmôêc sêmoa lôm dabuŋ gebe “Osana êndêŋ
Dawidnê Latu,” tec têtu môsi, 16 ma sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Biŋ tec êsêac
sêsôm nec aôm gôŋô me.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aec, gaŋôgac.
Ma bi ŋ tonec gebe ‘‘Aôm kômasaŋ lambiŋ kêsa ŋapalê sauŋ to gêŋ dedec
aweŋsuŋ’ nec amac asam atom me.” 17 Ma gêwi êsêac siŋ kêsa aŋga malac
gêja Betania ma gêc tônê.

Jesu kêpuc boa jambô
(Mar 11:12-14, 20-24)

18 Gêdêŋ bêbêcgeŋ Jesu gêmu gêja malac kêtiam e mo gêjô eŋ. 19 Ma gêlic
jambô teŋ kêkô intêna, tec kêtu gasuc gêja e gêlic gêŋ teŋ atom, gêlic ŋalauŋ
naômageŋ. Ma kêsôm gêdêŋ ka tau gebe “Aôm oc ônam ŋanô êtiam atom

* **20:34:** Alic Mat 18:28

endeŋ tôŋgeŋ." Ma jambô tau kêsêlic sep tageŋ. 20 Ma ŋacseŋomi sêlic e
sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Amboac ondoc, tec jambô kêsêlic sep tageŋ
nec." 21 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Embe akêŋ ôwiŋ ma têmtac lulu atomanô, oc aŋgôm gêŋ amboac
tonaŋ api jambôgeŋ atom. Embe asôm êndêŋ lôc tonec gebe 'Ômbuc taôm
sa nau taôm ôsêp gwêc ôna,' ma oc alic ŋanô êsa. 22 Ma gêŋ samob, taŋ amac
ateŋ êsêp nêm mec ŋalêlôm embe akêŋ êwiŋ, oc atap ŋanô sa."

Judawaga têtu kênac Jesunê ŋaclai ŋam
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja kêtiam jakêdôŋ lau. Tec lau dabuŋsêga to
launêŋ laumata dêdêŋ eŋ sêja ma têtu kênac eŋ gebe "Aôm gôgôm gêŋ
tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô. Ma asa kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aôm." 24 Jesu
gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac amboac
tonaŋ. Embe ajô ŋoc kênac, go aê Jasam ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm
gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac amboac tonaŋgeŋ. 25 Joaŋnê saŋgu aŋga ondoc,
oc aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ." Ma Êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ
gebe "Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm êndêŋ aêac gebe Ma
amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom. 26 Ma embe tasôm gebe aŋga
ŋamalacnêŋ, oc tatêc lau gebe samob sêlic Joaŋ kêtôm propete." 27 Tec sêjô
Jesu awa gebe "Aêac ajam kauc." Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac
tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, lasê êndêŋ
amac atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋgôliŋ latuagêcnêŋ biŋ keso tauŋa

28 "Amac abe amboac ondoc. Ŋac teŋ latu luagêc sêŋgôŋ. Eŋ gêdêŋ
ŋacsêga gêja ma kêsôm gebe 'Latucenec, ocsalô ôna ônam kôm wainŋa.'
29 Ŋac tau gêjô eŋ awa gebe 'Apômtau, aêc.' Mago gêja atom. 30 Go gêdêŋ
ŋac sêu ŋ gêja ma kêsôm amboac tonaŋgeŋ gêdêŋ eŋ. Tec ŋac tau gêjô eŋ
awa gebe 'Aê gadec.' E sauŋgeŋ, go taê gêjam tau tec gêja. 31 Ŋaclagêc
tonaŋ nêŋ asa gêgôm tameŋinê biŋ kêtu tôŋ." Ma êsêac sêsôm gebe "Ŋac
sauŋ." Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe
Teloŋ to mockaiŋo oc sêsô Anôtônê gamêŋ sêna sêmuŋ amac. 32 Joaŋ tec
gêdêŋ amac gêmêŋ ma kêtôc biŋ, taŋ Anôtô kêjatu naŋ, gêdêŋ amac gebe
andaŋguc, mago akêŋ gêwiŋ eŋ atom. Teloŋ to mockaiŋogeŋ tec sêkêŋ
gêwiŋ eŋ. Amac tec alicgac, mago taêm gêjam taôm to akêŋ gêwiŋ eŋ atom.

Biŋgôliŋ kêpi kôm wainŋa to ŋagejobwaga
(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 "Aŋô biŋgôliŋ teŋ. Andu ŋatau teŋ gêmoa, naŋ kêsê wain kôm teŋ,
gêsô tuŋ e kêsô tau ma kêsap sêpip wain ŋamala to kêkwê andu ŋaatêkwa
baliŋ kêtu sejop kôm tauŋa, go kêmasaŋ biŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa
ma eŋ tau gêja gamêŋbôm teŋ. 34 Noc wain ŋanô êsaŋa kêdabiŋ, go kêsakiŋ
nê sakiŋwaga gêdêŋ kômwaga sêja gebe sêkôc ênê ŋanô. 35 Ma lau-sêjam-
kômwaga sêkôc ênê sakiŋwaga tôŋ jasi teŋ ma sêjac teŋ êndu ma têtuc teŋ
ŋa poc. 36 Ma kêsakiŋ ŋagêdô kêtiam sêlêlêc ŋamataŋa su sêja e sêgôm gêŋ
tonaŋgeŋ gêdêŋ êsêac. 37 Kêtu ŋamu eŋ kêsakiŋ nê latu gêdêŋ êsêac gêja ma
kêsôm gebe 'Êsêac oc tetoc aêŋoc latuc sa.' 38 Kômwaga sêlic latu tau gêmêŋ
ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe 'Ŋac-gêwê-kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc,
tanac eŋ êndu ma ênê gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.' 39 Go sêkôc eŋ tôŋ ma têtiŋ eŋ
aŋga kôm wainŋa kêsa gêja e sêjac eŋ êndu. 40 Amboac tonaŋ kôm wainŋa

ŋatau embe êô lasê, oc êŋgôm lau-sêjam-kômwaga tonaŋ amboac ondoc.”
41 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ geb “Oc enseŋ lau sec tonaŋ popoc ma êwi
kôm wainŋa siŋ êndêŋ lau teŋ sênam kôm êpi, taŋ sêkêŋ kôm ŋanô êndêŋ eŋ
êtôm ŋanocgeŋ naŋ.” 42 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“ ‘Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
poc tonaŋgeŋ tec kêtu poc kêclêsuŋa.
Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm,
tec mateŋanô talic amboac gêŋsêga teŋ.’
Biŋ tonaŋ teto gêc, oc asam atom me. 43 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac
gebe sêkôc Anôtônê gamêŋ su aŋga amacnêm ma sêkêŋ êndêŋ lau teŋ gebe
sênam ŋaŋanô. 44 Ŋac teŋ embe êtuc êpi poc tonec, oc ôli êŋgic, ma poc tau
êmbe êtuc êpi teŋ, oc êsac eŋ popocgeŋ.”
45 Lau dabuŋsêga to Parisai sêŋô ênê biŋgôliŋ e sêjala gebe eŋ kêsôm biŋ
kêpi êsêac. 46 Tec sebe sêkam eŋ tôŋ, mago têtêc lau gebe sêlic eŋ kêtôm
propete teŋ. *

22

Biŋgôliŋ kêpi moasiŋ awêŋa
(Luk 14:15-24)

1 Go Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ êsêac kêtiam
ma kêsôm gebe 2 “Gamêŋ undambêŋa kêtôm kiŋ teŋ kêsi awê gebe latu
ênam. 3 Ma kêsakiŋ nê sakiŋwaga gebe nasêkalem êsêac, taŋ jaeŋ moasiŋ
awêŋa gêdêŋ êsêac kwananŋgeŋ naŋ, e dedec ma sêmêŋ atom. 4 Go kêsakiŋ
sakiŋwaga ŋagêdô ma kêsôm gebe Asôm êndêŋ êsêac, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac
naŋ, gebe ‘Alicgac, aê gagôm ŋoc moasiŋ su, gaguŋ ŋoc bulimakao to bôc
ŋadambê kapôêŋ-kapôêŋ ma gajac dabiŋ gêŋ samob e gêbacnê. Amboac
tonaŋ amêŋ ma aniŋ moasiŋ awêŋa tau.’ 5 Lau tau sêŋô e sêkôŋ auc ma
sêc êliŋ-êliŋ. Teŋ gêja nê kôm, ma teŋ gêgôm nê kôm awaŋa. 6 Lau ŋagêdô
sêkam ênê sakiŋwaga tau tôŋ ma sêlêsu êsêac e sêjac êsêac êndu. 7 Tec kiŋnê
lai kêpoa ma kêkêŋ nê lausiŋ sêja e seseŋ lau, taŋ sêjac ênê sakiŋwaga êndu
naŋ su ma sêkêc êsêacnêŋ malac ja geŋ. 8 Gocgo kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga
gebe ‘Moasiŋ tau tec gajac dabiŋ su, mago êsêac, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac naŋ,
têtôm atom. 9 Amboac tonaŋ naakô intêna gêga tau ma embe andac lau,
go akalem êsêac sêmêŋ sêniŋ moasiŋ awêŋa.’ 10 Tec sakiŋwaga tonaŋ ŋai
sêsa intênaŋa sêja ma sêjac lau samob, taŋ dêdac naŋ sa, sec to ŋajam gôliŋ-
goliŋgeŋ e ŋacleŋ sêlôc andu moasiŋŋa.
11 “Ma kiŋ kêsô gêja gebe êlic ŋacleŋ. Ma gêlic ŋac teŋ gêmoa, taŋ kêsô
ŋakwê moasiŋŋa atom. 12 Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ŋacnec, aôm kôsô
ŋakwê moasiŋŋa atom, mago amboac ondoc tec kôsô gômôêŋ.’ Ma ŋac
tau awamê kêsa. 13 Go kiŋ kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga gebe ‘Ansô eŋ lêma to
akaiŋ tôŋ ma ambaliŋ eŋ êsa naêsêp gêsuŋbôm ŋalêlôm êna, ec êtaŋ ma
luluŋ êkôsiŋ êpi tau.’ 14 Ŋakalem gêdêŋ lau gwalêkiŋ, mago sêjaliŋ ulugeŋ
sa.”

Biŋ takisŋa
(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Go Parisai sêja sêkic biŋ sebe sêwa lip Jesu ŋa tau nê biŋ. 16 Tec sêsakiŋ
nêŋ ŋacseŋomi to Herodonê lau dêdêŋ Jesu jasêsôm gebe “Mêtêmôkê, aêac
alic aôm ŋac biŋŋanôŋa ma kôdôŋ Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgeŋ ma goe

* **21:46:** Osana ŋam gebe lambiŋ.

go lau teŋ atom ma kôpuc opeŋ lau teŋ atom. 17 Amboac tonaŋ ôsôm biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ êndêŋ aêac. Embe takêŋ takis êndêŋ kaisara oc eso biŋsu me masi." 18 Mago Jesu kêjala êsêacnêŋ ŋalêlôm sec, tec kêsôm gebe "Amac dansaŋtêna, amboac ondoc tec abe alêtôm aê. 19 Akôc mone takisŋa mêŋjalic acgom." Tec êsêac sêkôc denari teŋ dêdêŋ eŋ sêja. 20 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Asa nê ŋakatu to ŋatalô tonec." Êsêac sêsôm gebe "Kaisaranê." 21 Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac tonaŋ akêŋ kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô." 22 Êsêac sêŋô biŋ tonaŋ e sê taêŋ ma sêwi eŋ siŋ ma sêc sêja.

Ŋacmatê sêndi sa ŋabiŋ
(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Gêdêŋ bêc tonaŋgeŋ ma Sadukai, taŋ sêsôm sebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ, dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe 24 "Mêtêmôke, Mose kasôm gebe 'Ŋac teŋ embe êmac êndu ma nê gôlôac masi, naŋ lasi ênam ênê awêtuc gebe êka gôlôac lasê êjô têwa su.' 25 Lasitêwai 7 sêmoa sêwiŋ aêac. Ŋacsêga gêjam awê e gêmac êndu. Ênê wakuc masi, tec gêwi nê awê siŋ gêdêŋ lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ. 26 Awê tageŋ tonaŋ ma lasitêwa m teŋ tonaŋ sêjam gelom-gelom jakêsu ŋac sauŋ. 27 Samob sêmac acgom, go awê tau gêmac êndu kêdaguc. 28 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa, eŋ oc êtu lau 7 nêŋ asa nê awê gebe êsêac samob sêjam eŋ su."

29 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac ajala mêtê to Anôtônê ŋaclai atom, tec taêm gêjam biŋ keso. 30 Gebe êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa ŋacwaga oc sênam awê atom ma lauo sênam ŋac atom, samob têtôm aŋela, taŋ sêmoa undambê naŋ. 31 Biŋ ŋacmatê sêndi saŋa, taŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ amac gêc mêtê naŋ, asam atom me. Eŋ kêsôm gebe 32 'Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.' Eŋ ŋacmatênêŋ Anôtô atom, eŋ lau mateŋ jali nêŋ Anôtô." 33 Lau topom-topom sêŋô biŋ, taŋ Jesu kêdôŋ naŋ, e têtakê.

Biŋsu ŋalô, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ
(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Parisai sêŋô eŋ gêjam Sadukai aweŋ auc, tec sêkac tauŋ sa 35 ma acnêŋ biŋsutau teŋ gebe êlêtôm eŋ, tec kêtu kênac gebe 36 "Mêtêmôkê, biŋsu ŋajatu ondoc kapôêŋ kêlêlêc ŋagêdô su gêc biŋsu ŋabuku." 37 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe " 'Têmtac êwiŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm ŋalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm kauc samuc êwiŋ eŋgeŋ.' 38 Biŋsu ŋajatu ŋamataŋa tonaŋ tec kapôêŋ kêlêlêc. 39 Kêtu luagêcŋa kêtôm tonaŋ gebe 'Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.' 40 Biŋsu ŋajam luagêc tonaŋ tec gedeŋ Mosenê biŋsu samob to propetenêŋ biŋ tôŋ."

Kilisi asa nê latu eŋ
(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Parisai sêkac tauŋ sa sêmoa ma Jesu kêtu kênac êsêac gebe 42 "Amac taêm gêjam biŋ amboac ondoc kêpi Kilisi, asa nê latu eŋ." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Dawidnê latu." 43 Eŋ kêtu kênac êsêac gebe "Amboac ondoc, Ŋalau gêôc Dawid awa sa ma kêsam eŋ gebe 'Apômtau' ma kêsôm gebe

44 'Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
mêŋôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
e jakêŋ nêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.'

45 Embe Dawid êsam eŋ gebe ‘Apômtau’ mago amboac ondoc tec Kilisi kêtu
ênê latu.” 46 Ma ŋac teŋ kêtôm gebe êjô eŋ awa ŋa biŋ teŋ atom ma gêdêŋ
bêc tonaŋ têtêc tauŋ e têtu kênac biŋ teŋ gêdêŋ eŋ kêtiam atom.

23

Jesu geŋ oliŋ biŋsutau to Parisai
(Mar 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ lau pom kapôêŋ teŋ to
nê ŋacseŋomi gebe 2 “Biŋsutau to Parisai têdôŋ to sêwa Mosenê biŋsu sa.
3 Amboac tonaŋ biŋ samob, taŋ sêsôm gêdêŋ amac naŋ, ajop to amansaŋ.
Tageŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, aŋgôm atom, gebe êsêac sêsôm gêc aweŋsuŋgeŋ,
mago tauŋ sêgôm atom. 4 Êsêac sêkic gêŋ ŋawapac ma sêu gêsac lau magiŋm,
ma êsêac tauŋ segeŋ tauŋgeŋ. 5 Êsêac sêgôm nêŋ gêŋ samob kêtu ŋamalac
sêlicŋageŋ, sebec naŋeŋeŋ kapôêŋ mecŋa to sêsô ŋakwê ŋalêsô baliŋ. 6 Ma
êsêac têntac gêwiŋ sebe sênac tauŋ mata-mata gebe sêŋgôŋ ŋamatageŋ aŋga
gamêŋ sêniŋ gêŋŋa to aŋga lôm amboac tonaŋgeŋ, 7 ma sebe lau aweŋ
ênac êsêac aŋga malacluŋ to sêsam êsêac gebe ‘Mêtêmôkê’. 8 Mago sêsam
amac gebe ‘Mêtêmôkê’ atom, ŋac tageŋ kêtu nêm mêtêmôkê ma amac
samob atu ŋalasitêwaigeŋ. 9 Ma asam ŋac teŋ aŋga nom gebe ‘Tamemi’
atom, amac Tamemi tageŋ tê gêmoa undambê. 10 Ma sêsam amac gebe
“Laumata mêtêŋa’ atom, gebe amacnêm laumata mêtêŋa tageŋ tec Kilisi
tau. 11 Amacnêm ŋac kapôêŋ atu amacnêm sakiŋwaga. 12 Teŋ embe etoc
tau sa, go Anôtô êkôniŋ eŋ ma teŋ embe êkôniŋ tau, go Anôtô etoc eŋ sa.

13 “Ojaê amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec êlai gamêŋ un-
dambêŋa auc gêdêŋ ŋamalacgoc. Amac taôm oc asô ana atom, ma lau taŋ
sebe sêsô sêna naŋ, tec amac akô êsêac auc sêwiŋ.

14 [“Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec ajaŋgo
awêtucnêŋ andu to ŋawaba ŋawaô, mago akwa taôm auc ŋa mec baliŋ.
Ŋagêjô oc êtap amac sa êlêlêc.]

15 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec ajac laoc gwêc to
masaŋmgeŋ abe anam ŋac jaba tageŋ ôkwi êtu Juda. Ma embe anam eŋ
ôkwi su, oc aŋgôm eŋ êtu lamboam ŋakêlêndiŋ ŋalatu êlêlêc amac taôm su.

16 “Ojae amacmêŋ tec matempec, mago abe awê lau. Amac asôm gebe
‘Ŋac teŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ, oc êŋgôm nê biŋ ŋanô êsa atom. Ma
tageŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ ŋagold, tonaŋ tec oc êŋgôm ŋanô êsa.’
17 Meloc to matempec ŋanô amac. Gêŋ ondoc ŋanô, gold me lôm dabuŋ,
taŋ gêgôm gold kêtu gêŋ dabuŋ. 18 Ma teŋ gebe ‘Teŋ embe êtôc lêma êpi
altar, oc êŋgôm nê biŋ ŋanô êsa atom. Ma tageŋ embe êtôc lêma êpi da, taŋ
gêsac altar tau ŋaô, tonaŋ tec oc êŋgôm ŋanô êsa.’ 19 O matempecac, gêŋ
ondoc ŋanô, da me altar, taŋ gêgôm da kêtu dabuŋ. 20 Ŋac embe êtôc lêma
êpi altar, naŋ oc êtôc êpi altar tau to gêŋ samob, taŋ gêsac ŋaô naŋ êwiŋ.
21 Ma teŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ, naŋ oc êtôc êpi lôm tau to ŋac, taŋ
gêmoa lôm ŋalêlôm naŋ êwiŋ. 22 Ma ŋac teŋ embe êtôc lêma êpi undambê
naŋ oc êtôc êpi Anôtônê lêpôŋ to ŋac, taŋ gêŋgôŋ ŋaô naŋ êwiŋ.

23 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, amac embe atap laki
to gwêc ma môsi 10-10 sa, go akêŋ ŋateŋ êtu da. Ma biŋsu ŋakoleŋ ŋanô
tonec biŋgêdêŋ to taêm walô launa ma akêŋ gêwiŋ, tec awi siŋ, Daŋgôm teŋ
ma dawi teŋ siŋ atom. 24 Amac matempec, mago abe awê lau. Embe aniŋ
gwada sauŋsauŋ, go ajaliŋ ŋatêkwa ŋapepgeŋ, ma bôc tec aeŋ totêkwageŋ.

25 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec akwasiŋ laclu
to suc ŋadêmôêŋa ŋapep ma ŋalêlôm geŋgeŋ to gêŋ wauc-wauc gêjam auc.
26 Aô, matapec Parisai, ôkwasiŋ laclu ŋalêlôm êmuŋ acgom, go ŋadêmôêŋa
ŋawasi êsa êwiŋ.
27 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, amac tec atôm sêô,
taŋ sêsê ŋadêmôêŋa ŋa pocko gebe ŋakatu ŋajam, go ŋalêlôm naŋ ŋacmatê
ŋatêkwa to gêŋ gêmôb gêjam auc. 28 Amac atôm tonaŋ. Ŋamalac sêlic
amacnêm ŋadêmô ŋa amboac lau gadêŋ, mago nêm ŋalêlôm tec biŋdansaŋ
to gêŋ sec gêjam auc.
29 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec akwê andu kêkô
propetenêŋ sêô ŋaô to ajam gêlôŋ lau gêdêŋ nêŋ sêô 30 ma asôm gebe ‘Aêac
embe daŋgôŋ êndêŋ tameŋinêŋ têm, oc tawe propetenêŋ dec ŋakaiŋ atom.’
31 Amacnêm biŋ tonaŋ gêwa amac sa gebe Lau taŋ sêjac propete êndu
naŋ, nêŋ latuŋi amac. 32 Amboac tonaŋ anac dabiŋ tameminêŋ secmaŋ.
33 Moac to lêŋuckêm ŋalatu amac, abe aêc lamboam ŋakêlêndiŋ ŋamêtôc su
amboac ondoc.
34 Amboac tonaŋ alic acgom, aê jasakiŋ propete to lau malô ma
biŋsutau êndêŋ amac, ma amac oc anac êsêacnêŋ ŋagêdô êndu to anac
ŋagêdô sêpi kakesotau ma ai ŋagêdô aŋga nêm lôm ma ajanda ŋagêdô
selom-selom malacgeŋ sêna, 35 gebe dec ŋajam samob, taŋ sêkêc siŋ aŋga
nom gêdêŋ ŋac gêdêŋ Abelnê dec e gêdêŋ Balakia latu Sakaria nê dec, taŋ
ajac eŋ êndu aŋga lôm dabuŋ tau to altar dajaŋa ŋasawa naŋ, êpi amac
samob. 36 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ samob tonaŋ ŋai ŋagêjô
oc êtap lau têm tonecŋa sa.

Jesu kêtaŋ taŋiboa kêpi Jerusalem
(Luk 13:34-35)

37 “Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc êsêac, taŋ
Anôtô kêsakiŋ dêdêŋ aôm sêwac naŋ, ŋa poc êndu. Aê gagôm gêŋlêlôm
elêmê gabe janac aômnêm ŋapalê sa amboac talec têna gêjac ŋalatu sa sêsô
magê ŋalabu, mago amac adec. 38 Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc
êkôŋa. 39 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Galoc oc alic aê êtiam atom, e taôm
asôm gebe ‘Lambiŋ êndêŋ eŋ, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô naŋ.’ ” *
naŋeŋeŋ toatali ŋasec-ŋasec. Êsêac teto biŋsu ŋagêdô kêsêp papia ma sêkêŋ
kêsêp atali ma sebec gêdêŋ noc mecŋa. Ŋakwê ŋalêsô aclê ŋam gebe êkêŋ
puc lau e sêliŋ Anôtônê biŋsu siŋ atom.

24

Jesu geoc senseŋ lôm dabuŋ su ŋabiŋ lasê
(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Jesu kêsa aŋga lôm dabuŋ gêja ma nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja sebe têtôc
lôm dabuŋ ŋaandu êndêŋ eŋ. 2 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac alambiŋ
gêŋ samob tônê me. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Poc teŋ oc êŋgôŋ
teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob saliŋ-saliŋgeŋ.”

*Gêŋwapac êna*c *m tau*
(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Jesu jagêŋgôŋ Lôckatêkwi acgom, go ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja jasêmoa
nêŋ tauŋŋa, go sêsôm gebe “Ôsôm êndêŋ aêac acgom, êndêŋ ondoc biŋ
tonaŋ ŋanô êsa ma asageŋ oc êtu aôm ômôêŋ to nom ŋatêku êsuŋa ŋabelo.”

* **23:39:** Mosenê biŋsu kêjatu gebe lau Juda sêmansaŋ

4 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi
atom. 5 Lau gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsôm gebe ‘Aê Kilisi,’
ma sênam lau taêsam ôkwi. 6 Malôgeŋ oc aŋô siŋ ŋawae to siŋ ŋaboŋa. Alic
taôm, atakê atom. Gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa, mago noc ŋatêku êsuŋa atom
tageŋ. 7 Laum teŋ sêndi sebe sênac siŋ êndêŋ laum teŋ ma gamêŋ teŋ êndêŋ
gamêŋ teŋ to tôbôm êsa ma ôjô ênamênam êtôm gamêŋgeŋ. 8 Gêŋ samob
tonaŋ ŋai gêjac m gêŋ ŋandaŋ ŋanô tau.
9 “Go sêkêŋ amac gebe sêlênsu amac e sênac amac êndu. Ma lau
tomôkêtomokê têntac endec amac êtu aêŋoc ŋaêŋa. 10 Êndêŋ tonaŋ lau
taêsam oc sêwi sêkêŋ gêwiŋ siŋ to seoc tauŋ lasê-lasê ma têntac endec tauŋ.
11 Ma propete dansaŋ gwalêkiŋ oc sêndi sa mêŋsênam lau taêsam ôkwi.
12 Êtu gêŋ alôb-alôb ênam sêgaŋa lau taêsam nêŋ têntac gêwiŋ oc ŋaluc êsa.
13 Ma ŋac, taŋ êpuc tau tôŋ e êndêŋ ŋamadiŋ naŋ, Anôtô ênam eŋ kêsi. 14 Ma
sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa tonec aŋga nom samucgeŋ
e lau samuc samob sêŋô, go bêc ŋatêku êsuŋa tau mêŋêsa.”

Gêŋwapac ŋanô tau
(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Embe alic gêŋ alôb-alôb, taŋ propete Daniel kêsôm ŋabiŋ naŋ, enseŋ
gêŋ ŋawaô êkô gamêŋ dabuŋ—lau taŋ sêsam biŋ tonec naŋ, nêŋ kauc
êsamaŋ — 16 go êsêac, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna. 17 Teŋ
embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ oc ê-sêp naêkôc nê gêŋ su aŋga nê andu atom.
18 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc nê ŋakwê atom. 19 Ojae lauo,
taŋ sêmoa teŋ to êsêac, taŋ sêkêŋ su ŋapalê sêmoa naŋmêŋ êndêŋ bêc ônê.
20 Amboac tonaŋ ateŋ mec êtu aêc êndêŋ komô to êndêŋ sabat atomŋa,
21 gebe êndêŋ bêc ônê gêŋwapac kapôêŋ êsa êtôm taŋ kêsa gêdêŋ nom ŋatêm
andaŋgeŋŋa e mêŋgêdêŋ galoc atom, ma êtu ŋamu oc êsa amboac tonaŋ
êtiam atomanô. 22 Ma embe Anôtô ênac bêc tonaŋ ŋagêdô êŋgic atom,
oc lau teŋ sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago êtu lau, taŋ eŋ kêjaliŋ êsêac sa
naŋŋa, tec oc ênac bôc tonaŋ êŋgic.

23 “Êndêŋ tonaŋ teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic acgom, Kilisi tec
gêmoa tonec’ me ‘Gêmoa ônê,’ naŋ akêŋ êwiŋ atom. 24 Kilisi dansaŋ to
propete dansaŋ oc mêŋsêsa ma sêŋgôm gêŋtalô kapôêŋ to gêŋsêga. Embe
têtôm, go sêwê lau Anôtô kêjaliŋ êsêac saŋa ôkwi amboac tonaŋ. 25 Alic
acgom, aê kakêŋ puc amac kwanaŋgeŋgac.

26 “Amboac tonaŋ embe sêsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic acgom, eŋ gêmoa
gamêŋ sawa,’ naŋ asa ana atom. Embe sêsôm gebe ‘Alic acgom, eŋ gêmoa
balêmlêlôm,’ naŋ akêŋ êwiŋ atom. 27 Kêtôm ôsic kêkac aŋga gamêŋ oc
kêpiŋa gê tôŋgeŋ e gêdêŋ gamêŋ oc kêsêpŋa naŋ Ŋamalacnê Latu embe
êmêŋ, oc êtôm tonaŋ. 28 Gêŋgêmôb teŋ embe ênêc, naŋ aoco sêkac tauŋ
sa.

Ŋamalacnê latu êmu êmêŋ
(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 “Gêŋwapac ŋabêc tonaŋ êmbacnê, go sep tageŋ oc ênam kanuc ma
ajôŋ êŋgamiŋ ŋawê ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê, ma gêŋ ŋaclai
undambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ. 30 Tonaŋ su acgom, go Ŋamalacnê Latunê
gêbôm aŋga undambê mêŋêsa ma lau tomôkê-tomôkê samob aŋga nom oc
têtaŋ taŋiboa ma sêlic Ŋamalacnê Latu êŋgôŋ tao undambêŋa ŋaô toŋaclai
ma toŋawasi kapôêŋ êmêŋ. 31 Ma eŋ oc êsakiŋ nê aŋela todauc êtaŋ

kapôêŋ ma êsêac sênac ênê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac aŋga mu aclê ŋam to aŋga undambê ŋamadiŋ samobgeŋ naŋ sa.

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

0 32 “Kaleloŋ êtu biŋgôliŋ êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ŋalaka êliŋ têkwi to ŋamatadêbu êjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabiŋ. 33 Amac amboac tonaŋ. Êndêŋ tê alic gêŋ samob tonaŋ ŋai mêŋêsa nê, ajala gebe Ŋac tau mêŋkêdabiŋ katam. 34 Biŋŋanô, aê jasôm Êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom. 35 Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa atomanô.

Ŋac teŋ kêjala bêc to ockatu atom
(Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 “Bêc tonaŋ to ockatu ŋac teŋ kêjala atom e aŋela undambêŋa sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amboac tonaŋ, Tama taugeŋ tec gêlic. 37 Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ ŋabêc oc êtôm Noanê bêc. 38 Gêdêŋ taŋ bu kêsuŋ atomgeŋ naŋ, seŋ to sênôm gêŋ ma ŋac sêjam awê to awê sêjam ŋac, sêgôm sêmoa e gêdêŋ bêc, taŋ Noa kêsô waŋ ŋalêlôm gêja naŋ, 39 ma sêjam kauc tauŋ sêmoa e bu kêsuŋ mêŋgeseŋ êsêac samob su. Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ ŋabêc oc êtôm tonaŋ. 40 Êndêŋ tonaŋ ŋac luagêc oc sêmoa kôm, naŋ Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ, 41 ma awê luagêc oc sêlai polom sêmoa, naŋ Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ. 42 Amboac tonaŋ anam jali gebe ajam kauc bêc amacnêm Apômtau êmu êmêŋŋa. 43 Ajala tonec gebe Andu ŋatau embe êjala ockatu geŋgeŋtêna oc êmêŋ êndêŋ êmbêcŋa, naŋ oc ênam jali gebe êkô geŋgeŋtêna auc, ec êtuc ênê andu popoc atom. 44 Tec amansaŋ taôm amboac tonaŋgeŋ gebe Ŋamalacnê Latu êmêŋ êndêŋ ockatu, naŋ amac abe oc êmêŋ atom naŋ.

Biŋgôliŋ sakiŋwaga gêdeŋ to kesoŋa
(Luk 12:41-48)

45 “Sakiŋwaga ŋaŋêŋ ma tokauc ondoc, taŋ nê ŋatau kêkêŋ eŋ gebe ejop ênê komwaga gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm ŋanocgeŋ. 46 Aê aoc êôc sakiŋwaga tonaŋ, taŋ nê ŋatau êmu êmêŋ ma êtap eŋ sa gebe kêsap nê kôm tôŋ gêmoa. 47 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop ênê waba samob. 48 Ma sakiŋwaga sec tonaŋ embe taê ênam ênêc tau gebe ‘Ŋoc ŋatau gêjam gamêŋ tôŋ,’ 49 ma ênac m gebe i nê sakiŋwaga ŋagêdô ma êniŋ to ênôm gêŋ êwiŋ lau, taŋ sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac naŋ, 50 go sakiŋwaga tonaŋ nê ŋatau êmêŋ êndêŋ bêc, naŋ eŋ gebe oc êmêŋ atom naŋ, to êndêŋ ockatu, naŋ eŋ kêjala atom naŋ, 51 oc ênac eŋ popoc to êkêŋ ŋagêjô êpi eŋ êwiŋ dansaŋtêna, go ac têtaŋ ŋanô ma luŋluŋ êkôsiŋ êpi tau aŋga ônê.

25

Biŋgôliŋ awêtakiŋ 10ŋa

1 “Êndêŋ tonaŋ gamêŋ undambêŋa oc êtôm awêtakiŋ 10 sêkôc nêŋ lamp sa ma sêpuc ŋac-gebe-ênam-awêwaga tôŋtôŋ sêja. 2 Êsêacnêŋ lemeŋ teŋ nêŋ kaucmê ma lemeŋ teŋ tokauc. 3 Kaucmêo sêkôc nêŋ lamp sa, mago sêkôc buja gêwiŋ atom. 4 Ma êsêac tokauc, naŋ tec sêkôc buja kêsêp kekec gêwiŋ nêŋ lamp. 5 Ŋac-gebe-ênamawêwaga gêjam gamêŋ tôŋ ma êsêac sêjac tuluc sêŋgôŋ e sêc bêc samob.

6 “Gêdêŋ gêbêc gêja lugeŋ môêc teŋ kêtaŋ gebe ‘Aô, ŋac-gebe-ênam-awêwaga gêmêŋ, apuc eŋ tôŋtôŋ ana.’ 7 Gêdêŋ tonaŋ awêtakiŋ samob dêdi sa ma sêmasaŋ nêŋ lamp. 8 Go kaucmêo sêsôm gêdêŋ tokauco gebe ‘Akêŋ buja ŋagêdô êndêŋ aêac gebe aêacma lamp oc êmac.’ 9 Tec tokauco sêjô êsêac aweŋ gebe ‘Masigoc, oc êtôm aêac sêlêŋ atom. Amboac tonaŋ naanam ôli nêm êndêŋ têtulu-gêŋwaga acgommaŋ.’ 10 Êsêac tonaŋ sebe sênam ôIi, tec têtu lêŋŋa sêmoa ma ŋac-gebe-enamawêwaga gêmêŋ e êsêac, taŋ sêmasaŋ tauŋ kwanaŋgeŋ naŋ, sêsô sêwiŋ eŋ gebe nasêniŋ ŋamoasiŋ ma katam ŋajaŋa kêsa.

11 “Sêmoa acgom, go awêtakiŋ ŋagêdô, naŋ sêmêŋ amboac tonaŋ ma sêsôm gebe ‘Apômtau, Apômtau, ôIêc katam su êndêŋ aêac.’ 12 Mago eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe ‘Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gajam kauc amac.’ 13 Amboac tonaŋ anam jali, gebe ŋabêc to ŋaockatu amac ajam kauc.

Biŋgôliŋ gold totaluŋa
(Luk 19:12-27)

14 “Têm tau tonaŋ tanam dôŋ êpi ŋamalac, taŋ gebe êna gamêŋbôm teŋ naŋ. Eŋ kêkalem nê sakiŋwaga gebe ênac sam nê waba êndêŋ êsêac. 15 Eŋ kêkêŋ gold talu lemeŋ teŋ gêdêŋ ŋac teŋ, ma luagêc gêdêŋ ŋac teŋ, ma teŋ gêdêŋ ŋac teŋ, kêtôm êsêacnêŋ kauc, ma gêc gêja. 16 Ma ŋac, taŋ kêkôc talu lemeŋ teŋ naŋ, gêja sebeŋ jagêjam kôm kêpi awa tau ma kêtulu gêŋ e kêtap talu lemeŋ teŋ sa mêŋgêwiŋ. 17 Ma ŋac, taŋ kêkôc talu luagêc naŋ, kêtulu luagêc mêŋgêwiŋ. 18 Ma ŋac, taŋ kêkôc tageŋ naŋ, gêja jakêkwê nom ma kêsuŋ nê ŋataunê awa auc.

19 “Ŋasawa ŋêŋgeŋ gêjaŋa su, go sakiŋwaga tonaŋ nêŋ ŋatau gêmu gêmêŋ gebe sêwa awa ŋam sa êndêŋ eŋ. 20 Ma ŋac, taŋ kêkôc gold talu lemeŋ teŋ naŋ, kêsa gêja ma kêkôc gold talu lemeŋ teŋ mêŋgêwiŋ ma kêsôm gebe ‘Apômtau, aôm kôkêŋ gold talu lemeŋ teŋ gêdêŋ aê, mago aê katap lemeŋ teŋ sa mêŋgêwiŋ.’ 21 Tec nê ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘O ŋajam, aôm sakiŋwaga ŋajam ma ŋaŋêŋ, tec gojob geŋ luagêcgeŋ ŋapep. Aê jakêŋ aôm ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ŋataunê gamêŋ têtac ŋajamŋa ôna.’ 22 Ma ŋac, taŋ kêkôc gold talu luagêc naŋ, kêsa gêja ma kêsôm gebe ‘Apômtau, aôm kôkêŋ gold talu luagêc gêdêŋ aê, mago aê katap gold talu luagêc sa mêŋgêwiŋ.’ 23 Ma nê ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘O ŋajam, aôm sakiŋwaga ŋajam ma ŋaŋêŋ, tec gojob gêŋ luagêgeŋ ŋapep. Aê jakêŋ aôm ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ŋataunê gamêŋ têtac ŋajamŋa ôna.’ 24 Go ŋac, taŋ kêkôc gold talu tageŋ naŋ, kêsa gêja amboac tonaŋ ma kêsôm gebe ‘Apômtau, aê galic aôm ŋac laŋômsiboa. Gêŋ taŋ aôm kôsê atom, mago kôkôc ŋanô, ma gêŋ taŋ aôm kôpalip atom, mago gôjac sa elêmê. 25 Aê katêc tauc, tec gaja ma kasuŋ nêm gold totalu auc kêsêp nom. Ôlic acgom, nêm gêŋ tau tec gêwac.’ 26 Mago nê ŋatau gêjô eŋ awa gebe ‘Aôm sakiŋwaga sec to ojom, aôm gôlic aê kakoc gêŋ, taŋ kêsê atom naŋ, ŋanô sa to gajac gêŋ, taŋ kapalip atom naŋ, sa me. 27 Embe amboac tonaŋ, go ôkêŋ ŋoc awa êndêŋ lausêjam-mone-gêjô-tauwaga acgommaŋ, go embe jamu jamêŋ amboac tec ma jakôc ŋoc gêŋ toŋalakacgeŋ. 28 Amboac tonaŋ akôc ênê gold totalu tau su ma akêŋ êndêŋ ŋac, taŋ kêkôc gold talu 10 naŋ. 29 Gebe ŋac, taŋ kêtap gêŋ sa su naŋ, oc sêkêŋ ŋagêdô naêwiŋ e êlêlêc su. Ma ŋac, taŋ kêkôc gêŋ teŋ atom naŋ, oc sêkôc gêŋ ŋagec, taŋ gêc eŋŋa naŋ su êwiŋ. 30 Ma sakiŋwaga ŋanô masi naŋ, ambaliŋ eŋ siŋ êsêp gêsuŋbômsêga êna. Aŋga ônê êsêac oc têtaŋ ma luŋluŋ ekôsiŋ tau.’ ”

Jesu êmêtôc laum nomŋa samob

31 “Êndêŋ taŋ Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ tonê ŋawasi ma aŋela samob
sêwiŋ eŋ naŋ, êŋgôŋ ŋawasi ŋalêpôŋ ŋaô 32 ma êkac laum nomŋa samob
sa sêkô eŋ laŋônêm ma êwa êsêac êkôc amboac ŋacgejob gêwa nê domba
to noniŋ kêkôc 33 ma êkêŋ domba sêkô ênê anôŋa ma noniŋ sêkô gasêŋa.
34 Go kiŋ oc êsôm êndêŋ êsêac, taŋ sêkô ênê anôŋa naŋ gebe ‘Amac taŋ
Tamoc gêjam mec amac naŋ amêŋ. Tamoc kêmasaŋ gamêŋ kwanaŋgeŋ
kêtu amacŋa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ. Tec akôc gamêŋ tau
sa êtu nêm gêŋlênsêm. 35 Mo gêjô aê, ma amac akêŋ gêŋ aê gaeŋ, bu gêjô
aê, ma amac akêŋ bu aê ganôm, aê ŋac jaba, ma amac agôm ja aê. 36 Aê
ôlic ŋaôma, ma amac akêŋ ŋakwê aê kasô, gêmac gêgôm aê, ma amac ajac
aê kêsi, aê gaŋgôŋ kapoacwalô, ma amac adêŋ aê amêŋ.’ 37 Êndêŋ tonaŋ
lau gêdêŋ oc sêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, gêdêŋ ondoc aêac alic mo gêjô
aôm, ma akêŋ gêŋ aôm goeŋ, me bu gêjô aôm, ma akêŋ bu aôm gônôm.
38 Gêdêŋ ondoc aêac alic aôm ŋac jaba, ma agôm ja aôm, me ôlim ŋaôma,
ma akêŋ ŋakwê aôm kôsô. 39 Ma gêdêŋ ondoc alic gêmac gêgôm aôm me
gôŋgôŋ kapoacwalô, ma adêŋ aôm awac ajac aôm kêsi.’ 40 Ma kiŋ oc êjô
êsêac aweŋ gebe ‘Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ taŋ amac agôm
gêdêŋ aêŋoc lasici ŋasec-sec tecenec ŋai nêŋ teŋ naŋ, agôm gêdêŋ aêgac.’
41 “Go êsôm êndêŋ êsêac, taŋ sêkô gasêŋa naŋ, amboac tonec gebe ‘Sec
ŋalatu amac, aêc su asêp ja kêlakoc teŋgeŋŋa, taŋ Tamoc kêmasaŋ kêtu
Sadaŋ to nê aŋelaŋa naŋ ana. 42 Mo gêjô aê, ma amac akêŋ gêŋ aê gaeŋ
atom, bu gêjô aê, ma amac akêŋ bu aê ganôm atom. 43 Aê ŋac jaba, ma
agôm ja aê atom, aê ôlic ŋaôma, ma amac akêŋ ŋakwê aê kasô atom, gêmac
gêgôm aê, ma gêŋgôŋ kapoacwalô, ma amac ajac aê kêsi atom.’ 44 Go
êsêac oc sêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, gêdêŋ ondoc aêac alic mo gêjô aôm,
me bu gêjô aôm, me alic aôm ŋac jaba, me ôlim ŋaôma, me gêmac gêgôm
aôm, me gôŋgôŋ kapoacwalô, ma ajam sakiŋ aôm atom.’ 45 Go eŋ êjô êsêac
aweŋ gebe ‘Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ taŋ amac agôm gêdêŋ
lau ŋasec-sec tecenec ŋai nêŋ teŋ atom naŋ, agôm gêdêŋ aê atom amboac
tonaŋ.’ 46 Ma êsêac tonaŋ sêsêp ŋagêjô ŋaŋandaŋ ênêc teŋgeŋŋa, mago lau
gêdêŋ oc sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.”

26

Sêkic Jesunê biŋ
(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Joaŋ 11:45-53)

1 Jesu gêjac mata biŋ tonaŋ ŋai samob su, go kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi
gebe 2 “Amac alicgac, bêc luagêc ênaŋa acgom, ma Pasa, ma oc sêkêŋ
Ŋamalacnê Latu êpi kakesotau êna.”
3 Gêdêŋ tonaŋ lau dabuŋsêga to launêŋ laumata sêkac tauŋ sa sêmoa
dabuŋsêga, taŋ sêsam eŋ gebe Kaiapa naŋ, nê gamêŋ, 4 ma sêkic Jesunê biŋ
gebe sêkôc eŋ tôŋ kelecgeŋ e sênac eŋ êndu. 5 Mago sêsôm gebe “Daŋgôm
êndêŋ om atom, moae tali launêŋ ŋalêlôm sa.”

Awê teŋ geŋ oso Jesu aŋga Betania
(Mar 14:3-9; Joaŋ 12:1-8)

6 Jesu gêmoa Betania gêŋgôŋ ŋac tokamocbôm Simon nê andu, 7 naŋ
awê teŋ kêkôc ŋop kwalam-kwalam togêŋmalu, taŋ ŋaôli kapôêŋ naŋ.
Eŋ kêtu gasuc gêdêŋ Jesu, taŋ geŋ gêŋ naŋ, jakêkêc kêpi eŋ môkêapac.
8 Ŋacseŋomi sêlic e têtu môsi ma sêsôm gebe “Amboac ondoc sêjaiŋ gêŋ

tonaŋ. 9 Sêkêŋ êndêŋ lau sênam ôlimaŋ ma sêkôc ŋaawa kapôêŋ ma sêkêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa acgom." 10 Jesu gêŋô ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac ondoc tec agôm awê tonec nê ŋalêlôm ŋawapac kêsa nec. Eŋ gêjam kôm ŋajam kêpi aê. 11 Lau ŋalêlôm sawa oc sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ, mago aê oc jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋapaŋ atom. 12 Eŋ kêsêwa gêŋmalu tonec kêpi aê ôlic gêgôm kêtu sênsuŋ aêŋa. 13 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aŋga nom samucgeŋ ŋagamêŋ embe sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam tonec, go sênac miŋ gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ, êwiŋ gebe taêŋ ênam eŋ."

Juda geoc nê ŋatau lasê
(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Go êsêac lau 12 nêŋ teŋ, taŋ sêsam eŋ gebe Juda Isariot naŋ, gêdêŋ lau dabuŋsêga gêja 15 ma kêsôm gebe "Embe jaoc Jesu lasê êndêŋ amac, oc akêŋ asageŋ êndêŋ aê." Ma êsêac sêjam ôli eŋ ŋa silber 30. 16 Gêdêŋ tonaŋgeŋ eŋ gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa gebe eoc eŋ lasêŋa.

Jesu geŋ Pasa gêwiŋ nê ŋacseŋomi
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Joaŋ 13:21-30)

17 Gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa ŋabêc ŋamataŋa ŋacseŋomi dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac gebe "Aôm gobe aêac amansaŋ ôniŋ Pasa ŋamala aŋga ondoc." 18 Ma eŋ kêsôm gebe "Asa malac andêŋ ŋac teŋ ana ma asôm êndêŋ eŋ gebe 'Mêtêmôkê awa tonec gebe Ŋoc noc kêdabiŋ ma aê to ŋoc ŋacseŋomi abe aniŋ Pasa aŋgôŋ awiŋ aôm.' " 19 Ma ŋacseŋomi sêgôm kêtôm Jesu kêsakiŋ êsêac ma sêmasaŋ Pasa.

20 Kêtula acgom ma eŋ to nê ŋacseŋomi 12 sêsa tauŋ sic. 21 Seŋ gêŋ sêmoa ma Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac teŋ oc eoc aê lasê." 22 Êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋawapac ŋanô ma sêkêŋ tauŋ tageŋ-tageŋ jatêtu kênac eŋ gebe "Apômtau, oc aê me." 23 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac tau, taŋ aêagêc asac polom tôŋ seleŋgeŋ kêsêp laclu su, ŋac tonaŋ tec oc eoc aê lasê.

24 Ŋamalacnê Latu tau oc êsa nê lêŋ êtôm teto gêc. Tageŋ ojae ŋac tauma, naŋ eoc Ŋamalacnê Latu lasê naŋ, têna êkôc eŋ atommaŋ." 25 Ma Juda tau, taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêsôm gebe "Mêtêmôkê, oc aê me." Jesu kêsôm gadêŋ eŋ gebe "Taôm kôsômgac."

Biŋ moasiŋ dabuŋŋa
(Mar 14:22-26; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

26 Seŋ gêŋ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêŋgêjam daŋge ma kêpô kêkôc jakêkên gêdêŋ ŋacseŋomi ma kêsôm gebe "Akôc êwac aniŋ. Aêŋoc ôlic tonec." 27 Go kêkôc laclu mêŋgêjam daŋge ma kêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Samob akôc êwac anôm. 28 Aêŋoc dec jamoatiŋ poacŋa tau tonec, taŋ kakêc siŋ kêtu taêsamŋa gebe êsuc sec ôkwi. 29 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê janôm wain ŋanô tonec êtiam atom, e êndêŋ bêc ônê, go janôm wakuc jawiŋ amac aŋga Tamocnê gamêŋ." 30 Sêsôm wê moasiŋŋa su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêŋ puc Petere
(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Joaŋ 13:36-38)

31 Sêsêlêŋ sêmoa, go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Êmbêc tonec amac samob awi aê siŋ gebe teto gêc gebe 'Aê janac ŋacgejob ma domba samob sêc êliŋ-êliŋ.' 32 Mago embe jandi sa su, oc jamuŋ amac jana Galilaia." 33 Ma Petere gêjô eŋ awa gebe "Samob embe sêwi aôm siŋ, mago aê

taucgeŋ oc jawi aôm siŋ atomanô." 34 Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac." 35 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Sênac aê êndu jawiŋ aômmaŋ, aê gabe jansa aôm auc atomanô." Ma ŋacseŋomi samob sêsôm amboac tonaŋgeŋ.

Jesu keteŋ mec gêmoa kôm Getsemane
(Mar 14:32-42; Luk 22:30-46)

36 Go Jesu kêkôc êsêac sa sêja gamêŋ teŋ, ŋaê Getsemane, ma kêsôm gêdêŋ ŋacseŋomi gebe "Aŋgôŋ tonec ma aê gabe jana ônê najateŋ mec." 37 Ma kêkôc Petere to Sebedai latuagêc sêwiŋ eŋ. Nê ŋalêlôm ôluŋ-ôluŋgeŋ ma katu kêlênim tau. 38 Go kêsôm gêdêŋ êsêac lau têlêac gebe "Ŋoc katuc ôluŋôluŋgeŋ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali awiŋ aê." 39 Go kêsa ŋasawa gêŋgic sauŋgeŋ e gêu tau laŋôanô jagêdêŋ nom ma keteŋ mec gebe "Tamoc, embe êtôm, go ôkôc laclu tonec su aŋga aêŋoc. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm nêm biŋ."

40 Go gêmu gêdêŋ ŋacseŋomi gêja e gêlic êsêac sêc bêc ma kêsôm gêdêŋ Petere gebe "Amboac ondoc, amac oc anam jali ockatu ŋasawa tageŋ awiŋ aê atôm atom me. 41 Anam jali to ateŋ mecmaŋ gebe lêtôm êtap amac sa atom. Ŋalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac."

42 Go gêja kêtiam kêtu dim luagêcŋa ma keteŋ gebe "Tamoc, embe êtôm gebe ôkôc laclu tonec su atom, naŋ janômmaŋ. Aôm taôm nêm biŋ êtu tôŋ." 43 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe mateŋanô ŋawapac kêsa su.

44 Tec gêwi êsêac siŋ kêtiam ma gêja jaketeŋ kêtu dim têlêac ma kêsôm biŋ tonaŋgeŋ kêtiam. 45 Go gêmu gêdêŋ ŋacseŋomi gêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêc bêc to alêwaŋ taôm amoa me. Alicgac, ŋanoc tau kêdabiŋgac, oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp lau sec lemeŋ. 46 Andi sa ma tawac. Alic acgom, ŋac-eoc-aê-lasêwaga mêŋkêdabiŋ."

Sêkôc Jesu toŋ
(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Joaŋ 18:3-12)

47 Kêsôm biŋ kêkô ma êsêac 12 nêŋ teŋ, Juda, kêkôc lau pom kapôêŋ teŋ sêôc siŋ to olopoac aŋga dabuŋsêga to launêŋ laumata nêŋ sêmêŋ. 48 Ŋac-eoc-eŋ-lasêwaga kêkêŋ ŋabelo teŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Ŋac taŋ jalêsôp eŋ alianô naŋ, ŋac tau tonaŋ. Akôc eŋ tôŋ." 49 Go gacgeŋ kêtu gasuc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gebe "O Metêmôkê" ma kêlêsôp eŋ alianô. 50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋacnec, gômôêŋ kêtu ageŋŋa." Go êsêac têtu gasuc sêja e sêjac lemeŋ kêsêp Jesu ma sêkôc eŋ tôŋ. 51 Ma êsêac taŋ sêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ teŋ kêkêŋ lêma jagêbuc nê siŋ sa ma gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga e kêpa taŋalauŋ su. 52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ônsêmuŋ nêm siŋ êsêp ŋamala êtiam, gebe samob, taŋ lemeŋ gêdêŋ siŋ naŋ, siŋ oc enseŋ êsêac su. 53 Aôm gobe aê embe jateŋ Tamoc gebe êkêŋ aŋela êlêlêc toŋ kapôêŋ 12 su sep tageŋ mêŋsênam aê kêsi, oc jatôm atom me. 54 Aê embe jaŋgôm amboac tonaŋ. go biŋdêm, taŋ teto gêc gebe biŋ tonec mêŋêsaŋa naŋ, oc êtu anô amboac ondoc."

55 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ lau tau gebe "Amac amêŋ abe akôc aê tôŋ, mago agôm amboac adêŋ kêjaŋgowaga teŋ, tec aôc siŋ to olopoac gêwiŋ. Kêtôm bêcgeŋ kadôŋ lau gêŋgôŋ lôm dabuŋ ma amac akôc aê tôŋ atom. 56 Biŋ tonaŋ samob mêŋkêsa gebe propetenêŋ biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu tôŋ."

Ma ŋacseŋomi samob sêwi eŋ siŋ ma sêc su sêja.

Dabuŋwaga to laumata sêgôm Jesunê biŋ
(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Joaŋ 18:13-14, 19-24)

57 Lau taŋ sêkôc Jesu tôŋ naŋ, sêwê eŋ dêdêŋ dabuŋsêga Kaiapa sêja. Aŋga tônê biŋsutau to laumata sêkac tauŋ sa sêmoa. 58 Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc e jakêsa dabuŋsêganê andu ŋamalacluŋ ma kêsô jagêŋgôŋ gêwiŋ sakiŋwaga gebe êlic biŋ tau ŋam. 59 Lau dabuŋsêga to laumata samob, taŋ sêkac sa sêmoa naŋ, sêsôm biŋ sebe sêŋgôliŋ êpi Jesu gebe sênac eŋ ênduŋa. 60 Lau taêsam sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, mago têtap ŋanô teŋ sa atom. Ŋac luagêc dêdi sa kêtu ŋamu 61 ma sêsôm gebe "Ŋac tonec kêsôm gebe 'Aê katôm gebe janseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su ma jakwê sa êtôm bêc têlêac.' "

62 Ma dabuŋsêga gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm gobe ôjô biŋ atom me. Biŋ amboac ondoc tec sêgôliŋ kêpi aôm." 63 Mago Jesu gêjam tau tôŋgeŋ. Ma dabuŋsêga kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê jatôc lemoc êpi Anôtô mata jali gebe aôm ôwa taôm sa êndêŋ aêacmaŋ gebe Kilisi, Anôtônê Latu tau aôm me masi." 64 Jesu gêjô eŋ awa gebe "Taôm kôsômgac. Mago jasôm êndêŋ amac gebe Oc alic Ŋamalacnê Latu êŋgôŋ ŋaniniŋ Ŋatau nê anôŋa ma êŋgôŋ tao undambêŋa ŋaô êmêŋ." 65 Kêsôm e dabuŋsêga kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe "Eŋ kêsôm biŋ alôbalôbgoc, tapô lêna lau sêsôm biŋ lasêŋa ŋagêdô êtu asageŋŋa. Biŋ alôb-alôb tau tec galoc aŋôgac. 66 Ma abe amboac ondoc." Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe "Eŋ êmac êndugeŋ."

67 Sêsôm tonaŋ ma sêkasôp kêpi eŋ laŋôanô sêmêgôm lemeŋ ma têtuc eŋ, ma ŋagêdô têtap eŋ 68 ma sêsôm gebe "Kilisi, oc lasê êndêŋ aêac. Asa taŋ gêjac aôm."

Petere gêsa Jesu auc
(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Joaŋ 18:15-18, 25-27)

69 Petere gêŋgôŋ malacluŋ ma sakiŋwagao teŋ kêtu gasuc eŋ ma kêsôm gebe "Aôm tec gôwiŋ Jesu Galilaianŋa amboac tonaŋ." 70 Mago eŋ kêpa tau gêdêŋ êsêac samob gebe "Biŋ taŋ kôsôm naŋ, aê gajam kauc." 71 Go Petere gebe êsa sacgêdôŋa êna e sakiŋwagao teŋ gêlic eŋ kêtiam ma kêsôm gêdêŋ lau, taŋ sêkô naŋ, gebe "Ŋac tonec gêwiŋ Jesu Nasaretŋa." 72 Ma Petere kêpa tau kêtiam e kêtôc lêma gêwiŋ gebe "Aê kajala ŋamalac tônê atom." 73 Sauŋgeŋ acgom, go lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, têtu gasuc sêja ma sêsôm gêdêŋ Petere gebe "Biŋŋanôgoc, êsêacnêŋ ŋac teŋ aôm, tec awam tau jala." 74 Go eŋ gêôc awa sa, kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe "Aê kajala ŋamalac tônê atom." Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa e gacgeŋ talec kêtaŋ. 75 Tec taŋ gêjam biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ, gebe "Talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac." Tec kêsa gêja kêtaŋ ŋanô.

27

Sêwê Jesu dêdêŋ gôliŋwaga Pilata
(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Joaŋ 18:28-32)

1 Oc mêŋkêtuŋ tau ma lau dabuŋsêga samob to launêŋ laumata sêkac tauŋ sa ma sêkic Jesunê biŋ gebe sênac eŋ êndu. 2 Tec sêsô eŋ tôŋ ma sêkôc eŋ dêdêŋ gôliŋwaga Pilata sêja.

Juda gêjaŋa
(Apos 1:18-19)

3 Gêdêŋ taŋ ŋac-geoc-eŋ-lasêwaga Juda gêlic gebe sêkic Jesunê biŋ e gêbacnê, tec taê gêjam tau ma kêkôc awa silber 30 naŋ gêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata gêmu gêja, 4 ma kêsôm gebe "Aê gagôm secgoc, gebe gaoc ŋac

gêdêŋ lasê." Ma êsêac sêsôm gebe "Aêacma gêŋ atom, aôm taôm ôlic." 5 Tec eŋ kêbaliŋ silber siŋ gêc lôm dabuŋ ma kêtaiŋ tau su jagêbic tau êndu.

6 Go dabuŋsêga sêkôc awa tau sa ma sêsôm gebe "Awa decŋa tonec embe takêŋ êsêp kanom lôm dabuŋŋa, oc eso biŋsu." 7 Tec sêsôm biŋ kêpi tageŋ ma sêjam ôli ŋac-gêjac-kuwaga nê kôm gebe sênsuŋ lau jaba sênêc. 8 Kêtu tonaŋŋa sêsam kôm tau gebe "Kômdec" e mêŋgêdêŋ galoc.

9 Tec biŋ, taŋ propete Jeremia kêsôm naŋ, kêtu anô gebe "Êsêac sêkôc silber 30, taŋ kêtu ênê ŋaôli lau Israel sêlôc kêpi naŋ, 10 ma sêkêŋ gêdêŋ ŋac-gêjackuwaga nê kôm kêtôm Apômtau kêsakiŋ aê."

Pilata kêtu lêsu Jesu
(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Joaŋ 18:33-38)

11 Êsêac sêkôc Jesu kêkô gôliŋwaga laŋônêm, ma gôliŋwaga kêtu kênac eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ aôm me masi." Tec Jesu gêlôc gebe "Kôsômgac." 12 Go lau dabuŋsêga to laumata sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, tec gêjô êsêac aweŋ atom. 13 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôŋô biŋ, tê sêgôliŋ kêpi aôm nê atom me." 14 Ma Jesu gêjô ênê biŋ teŋ atomanô, tec gôliŋwaga tau gê taê ŋanô.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac êndu
(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Joaŋ 18:39-19:16)

15 Kêtôm omsêgageŋ gôliŋwaga kêsa nê lêŋ teŋ amboac tonec. Eŋ kêgaboac ŋac kapoacwalôŋa teŋ su gêdêŋ lau kêtôm êsêac tauŋ sêsam. 16 Ma gêdêŋ tonaŋ êsêacnêŋ ŋac kapoacwalôŋa towae secŋa teŋ gêŋgôŋ, ŋaê Baraba. 17 Sêkac tauŋ sa su, go Pilata kêtu kênac êsêac gebe "Amac abe jaŋgamboac asa êndêŋ amac, Baraba me Jesu, taŋ sêsam eŋ gebe Kilisi naŋ." 18 Pilata kêjalagac gebe sêkêŋ Jesu kêtu têntac secŋa gêdêŋ eŋ gêja.

19 Pilata jagêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtoc biŋŋa, ma nê awê kêsakiŋ biŋ gêdêŋ eŋ gêja gebe "Ôlic gebe ôwê ŋac gêdêŋ tonaŋ nê biŋ ŋakaiŋ atom, gebe aê gaêc mê kêpi eŋ ma ênê biŋ kêkêŋ wapac aê ŋanô."

20 Ma lau dabuŋsêga to laumata sêsôm biŋ kêsêp lau têntac gebe teteŋ êtu Barabaŋa ma senseŋ Jesu suŋa. 21 Ma gôliŋwaga kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac abe jaŋgamboac ŋac luagêc tonec nêŋ asa su êndêŋ amac." Ma êsêac sêsam "Baraba". 22 Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ma Jesu, taŋ sêsam eŋ gebe Kilisi naŋ, oc jaŋgôm eŋ amboac ondoc." Ma êsêac samob sêsôm gebe "Eŋ êpi kakesotau êna." 23 Ma eŋ kêsôm gebe "Eŋ gêgôm sec amboac ondoc." Mago êsêac sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe "Eŋ êpi kakesotau êna." 24 Pilata gêlic gebe oc êŋgôm êtôm atom ma lau sêli tauŋ sa ênam sêga, tec kêkôc bu jakêkwasiŋ lêma lau sêlic ma kêsôm gebe "Aê jawê ŋac tonec nê dec ŋakaiŋ atom, amac taôm alic." 25 Ma lau samob sêjô ênê biŋ gebe "Ênê dec êpi aêac tauŋ to ma ŋapalê." 26 Go Pilata kêgaboac Baraba su gêdêŋ êsêac, ma si Jesu ma kêkêŋ eŋ gêja gebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Lau siŋ sêsu Jesu susu
(Mar 15:16-20; Joaŋ 19:2-3)

27 Ma gôliŋwaganê lau siŋ sêkôc Jesu sêja gôliŋwaganê andu ma sêkac siŋwaga samucgeŋ sa gebe sêlic eŋ. 28 Êsêac sêkwalec ênê ŋakwê su ma sêu siŋwaganêŋ ŋakwê asôsamuc baliŋ jagêsaŋ eŋ, 29 go sêmôê okêm kêtu sunsuŋ jasêkêŋ eŋ kêkuc to sêkêŋ ôpic eŋ kêkam gêc lêma anôŋa ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ to sêsu eŋ susu gebe "Judanêŋ kiŋ, ômoa ŋajamôŋ." 30 Sêkasôp kêpi eŋ to si eŋ ŋa ôpic tau kêsêp môkêapac. 31 Sêsu eŋ susu su

acgom, go sêkwalec ŋakwê baliŋ naŋ su ma sêu eŋ tau nê ŋakwê gêsaŋ eŋ, go sêwê eŋ sêja sebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi ka
(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

32 Sêsêlêŋ sêmoa e jadêdac ŋac teŋ, ŋaê Simon aŋga Kurene, ma sêkac eŋ gebe êôc Jesunê kakesotau su. 33 Jasêô lasê gamêŋ teŋ, ŋaê Golgata, ŋam gebe "Gamêŋ môkêlacŋa" 34 ma sêkêŋ wain to ŋaikisi gêdêŋ eŋ gebe ênôm. Eŋ kêsaê ma gebe ênôm atom. 35 Sêjac eŋ kêpi kakesotau su acgom, go sêpuc kapoac ênê ŋakwê ma sêjac sam 36 ma sejop eŋ Sêŋgôŋ tônê. 37 Ma teto ênê biŋ ma sêjac tamiŋ ka gêc eŋ môkêapac ŋaôŋa gebe "Judanêŋ kiŋ Jesu tau tonec." 38 Gêdêŋ tonaŋ sêjac kêjaŋgowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ, teŋ geŋkaleŋ anôŋa ma teŋ geŋkaleŋ gasêŋa.

39 Ma lau, taŋ sêwê sêja sêmêŋ sêmoa naŋ, têdaiŋ gêsuŋ ma sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi eŋ 40 gebe "Aôm tau, taŋ gobe onseŋ lôm dabuŋ su ma ôkwê sa êndêŋ bêc têlêac naŋ, embe Anôtônê Latu aôm, go ônam taôm sa ôsêp aŋga kakesotau ômôêŋmaŋ." 41 Lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata sêsu eŋ susu amboac tonaŋ gebe 42 "Lau ŋagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtôm atom. Israelnêŋ kiŋ eŋ, tec galoc êsêp aŋga kakesotau êmêŋmaŋ, go aêac takêŋ êwiŋ eŋ. 43 Eŋ taê kêka Anôtô ma kêsôm gebe Anôtônê Latu eŋ. Tec galoc embe Anôtô taê ênam eŋ, naŋ ênam eŋ kêsi." 44 Ma kêjaŋgowaga, taŋ sêjac êsêagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ naŋ, sêbu eŋ amboac tonaŋ.

Jesu gêmac endu
(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

45 Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêŋ samob auc e gêdêŋ oc mata. 46 Ma gadêŋ oc mata tonaŋ Jesu gêmôêc awa kapôêŋ gebe "Êli, Êli, lêma sabatani," ŋam gebe "Aêŋoc Anôtô, aêŋoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ." 47 Ma lau ŋagêdô, taŋ sêkô ŋagala naŋ sêŋô, tec sêsôm gebe "Ŋac tau gêmôêc Elia." 48 Ma êsêacnêŋ ŋac teŋ kêlêti sebeŋ jakêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu ŋamakic ma gêjac kêsô ôpic jagêsuŋ gêdêŋ eŋ gênôm. 49 Ma ŋagêdô sêsôm sebe "Akôgeŋ ma talic acgom, Elia oc êmêŋ ênam eŋ kêsi me masi." 50 Go Jesu gêmôêc awa kapôêŋ kêtiam ma gêwi katu siŋ.

51 Ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, kêkac tau gêŋgic gêja luagêc aŋga ŋaô e jakêsu ŋalabu, ma ôjô gêjam e poc gêôc kêkôc, 52 ma sêô gêŋa ma lau dabuŋ, taŋ sêc bêc sêc naŋ, nêŋ taêsam dêdi sa toôliŋgeŋ 53 sêsa aŋga sêô sêmêŋ. Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêdi sa naŋ, sêsa malac dabuŋ sêja ma têtôc tauŋ dêdêŋ lau taêsam sêlic.

54 Ma kapitai to nê lau, taŋ sejop Jesu sêmoa naŋ, sêlic ôjô gêjam to gêŋ samob tonaŋ tec têtakê ŋanô ma sêsôm sebe "Ŋac tonec Anôtônê Latu eŋ biŋŋanôgoc." 55 Ma lauo taêsam, taŋ têdaguc Jesu aŋga Galilaia sêmêŋ sêjam sakiŋ eŋ naŋ, sêkô ec jaêcgeŋ ma sêlic. 56 Ma lauo tau nêŋ ŋagêdô tonec Maria aŋga Magdala ma Jakobo agêc Josep teneŋi Maria ma Sebedai latuagêc teneŋi.

Sêsuŋ Jesu
(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Joaŋ 19:38-42)

57 Ŋakêtula ma ŋac tolêlôm teŋ aŋga Arimatia, ŋaê Josep, gêmêŋ. Eŋ kêtu Jesunê ŋacseŋom amboac tonaŋ. 58 Eŋ gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ, tec Pilata kêjatu gebe sêkêŋ êndêŋ eŋ. 59 Josep kêkôc ŋawêlêlaŋ

jakêkwa auc ŋa obo kwalam-kwalam ŋajam teŋ 60 ma ketoc eŋ gêc nê sêô wakuc, taŋ kêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc kapôêŋ jagêŋgôŋ sêawa auc, ma gêc gêja. 61 Ma Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêmoa tônê sêŋgôŋ sêkanôŋ sêô tau.

Siŋwaga sejop sêô

62 Bêc sêmasaŋ tauŋŋa gêjaŋa su, ma ŋabêc teŋ, go lau dêbuŋsêga to Parisai sêwiŋ tauŋ dêdêŋ Pilata sêja 63 ma sêsôm gebe "Apômtau, aêac taêŋ gêjam biŋ, taŋ dansaŋtêna tônê kêsôm gêdêŋ taŋ gêmoa mata jaligeŋ naŋ, gebe 'Bêc têlêac ênaŋa acgom, go jandi sa êtiam.' 64 Tec abe akêŋ lau nasejop ênê sêô e bêc têlêac ênaŋa acgom gebe moae ênê ŋacsêŋomi nasênam geŋgeŋ eŋ ma sêsôm êndêŋ lau gebe 'Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ.' Biŋdansaŋ ŋamuŋa tonaŋ oc êtu kapôêŋ êlêlêc gêmuŋŋa su." 65 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akôc siŋwagamaŋ, ana ma amansaŋ sêô ŋajaŋa êsa e alic naêtôm." 66 Êsêac sêja sêpac katêkwi gêwê kêsêp poc ŋasawa e sêmasaŋ sêô ŋajaŋa kêsa ma sêkêŋ siŋwaga sejop.

28

Jesu gêdi sa
(Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Joaŋ 20:1-10)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamata ŋabêbêc kanucgeŋ, go Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêja sebe sênac e sêô kêsi. 2 Ma Apômtaunê aŋela teŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ, tec ôjô gêjam kapôêŋ ma aŋela tau kêsabi poc su ma gêŋgôŋ ŋaô. 3 Ŋac tau ôli amboac ôsic ma nê ŋakwê sêp samuc amboac oc ŋaboatilo. 4 Gejobwaganêŋ ŋalêlôm ŋatutuc e têtênêp ma mateŋ kêlô sêsêp jasêc.

5 Ma aŋela awa gêjac lauo gebe "Atêc taôm atom. Aê galic amac asôm Jesu, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ. 6 Eŋ gêc tonec atom, eŋ gêdi sa su kêtôm taŋ eŋ kêsôm naŋ. Amêŋ, mêŋêlic mala, taŋ eŋ gêc naŋ. 7 Go sebeŋ naasôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi gebe 'Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ su ma alicgac, eŋ oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic eŋ aŋga ônê.' Biŋ tau taŋ kasôm gêdêŋ amac." 8 Awêlagêc tonaŋ sêsa aŋga sêô sebeŋ sêja totetec tauŋ ma totêntac ŋajam samucgeŋ. Agêc sêlêti sebe nasêsôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi.

9 Tec Jesu gêdac êsêagêc ma kêsôm gebe "Têmtac ŋajam êsa." Ma agêc têtu gasuc sêja e sêkam eŋ akaiŋ tôŋ ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ. 10 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Atêc taôm atom. Ana asôm ŋawae êndêŋ ŋoc lasici gebe sêna Galilaia acgom, go sêlic aê aŋga tônê."

Siŋwaga sêsôm Jesu gêdi sa ŋawae

11 Agêc sêsêlêŋ sêmoa ma siŋwaga, taŋ sejop sêô naŋ, nêŋ ŋagêdô sêja malac ma sêsôm biŋ samob, taŋ gêgôm êsêac naŋ, ŋawae gêdêŋ lau dabuŋsêga. 12 Ma êsêac sêkac sa sêwiŋ laumata ma sêmasaŋ e sêkêŋ awa taêsam gêdêŋ siŋwaga 13 ma sêsôm gebe "Asôm gebe Aêac aêc bêc, ma gêdêŋ gêbêc ênê ŋacseŋomi sêmêŋ sêjam geŋgeŋ ênê ŋawêlêlaŋ. 14 Ma biŋ tau embe ŋapuc êsa êndêŋ gôliŋwaga, aêac oc anac eŋ têtac tôŋ ma akac amac su aŋga gêŋwapac." 15 Tec siŋwaga sêkôc nêŋ awa sa ma sêgôm kêtôm sêjac biŋsu êsêac. Ma biŋ tau kêtu tapa aŋga Judanêŋ ma gêc mêŋgêdêŋ galoc.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi
(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Joaŋ 20:19-23; Apos 1:6-8)

16 Êsêac ŋacseŋomi 11 sêja Galilaia jasêpi lôc, taŋ Jesu gêjac noc êsêac naŋ.
17 Ac sêlic eŋ e sêpôŋ aeŋduc ma êsêacnêŋ ŋagêdô têntac lulu. 18 Tec Jesu
kêsa jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Undambê to nom ŋatau aê. 19 Amboac
tonaŋ ana e akalem lau samob sa têtu ŋoc ŋapalê, go ansaŋgu êsêac
anam Tamoc agêc Latu ma Ŋalau Dabuŋ nê laŋô, 20 ma andôŋ êsêac gebe
sêmansaŋ biŋ samob, taŋ kasakiŋ amac naŋ. Alicgac me, aê jawiŋ amac
êtôm bêc samob e nom ŋatêm êmbacnê.”

Ŋawae Ŋajam **kêtô**m
MARKA KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Marka Keto kêtu "Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê Ŋawae Ŋajam," tec eŋ gêwa Jesu sa gebe ŋac têkwa saki gêgôm kôm ŋadôbgeŋ ma amboac ŋatau eŋ. Gêgôm gêŋ amboac ŋatau eŋ nec, kêtu awê kêpi biŋ eŋ kêdôŋ-kêdôŋ naŋ, ma kêpi nê ŋaclai, taŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa awageŋ ma kêsuc launêŋ sec ôkwi naŋ. Jesu kêsam tau gebe Ŋamalacnê Latu eŋ gêwiŋ, taŋ gêmêŋ gebe êkêŋ tau gebe êŋgamboac lau su aŋga sec ŋaŋaclai.

Marka keto Jesunê miŋ gêc awê solop, keto kêtu wakac. Eŋ kêwaka kôm Jesu gêgôm naŋ sa kêlêlêc biŋ eŋ kêsôm to kêdôŋ launa naŋ. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau keto biŋ dambêgeŋ kêpi ŋackêsagu Joaŋ ma kêpi Jesu gêliŋ saŋgu to Sadaŋ kêlêtôm eŋ naŋŋa ma gacgteŋ gelom Jesu gêgôm gêmac ŋajam kêsa ma gêjam mêtê lau ŋasakiŋ tau. Malôgeŋ acgom, go lau, tê têdaguc Jesu nê, nêŋ kauc kêsa-kêsa kêpi eŋ ma ênê soŋo-soŋo sêkêŋ kisa eŋ ŋandaŋ kêsa. Marka gêjac Jesunê woke ŋamuŋa, taŋ sêjac eŋ kêpi ka ma eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋamiŋ gêc môkêlatu ŋamuŋa.

Ŋad<u>ê</u>naŋ

1. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau 1:1-13
2. Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia 1:14–9:50
3. Aŋga Galilaia gêja Jerusalem 10:1-52
4. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 11:1–15:47
5. Jesu gêdi sa aŋga ŋaematên ŋ 16:1-8
6. Apômtau gêdi sa su jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 16:9-20

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Joaŋ 1:19-30)

1 Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê nawae najam tonec. 2 Ŋawae ŋajam tau
gêjac m kêtôm propete Jesaia keto gebe
"Ôlic acgom, Anôtônê biŋ tau tonec, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm
naêmansaŋ nêm intêna.
3 Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
'Amansaŋ gamêŋ Apômtau êsêlêŋŋa
to amêtôc ênê intêna êtu solop.' "
4 Ŋackêsagu Joaŋ gêô lasê gamêŋ sawa ma kêsagu lau to gêjam mêtê êsêac
gebe "Anam taôm ôkwi to aliŋ saŋgu ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi." 5 Tec lau
gamêŋ Judaiaŋa to lau Jerusalemŋa samob sêsa dêdêŋ eŋ sêja ma seoc nêŋ
sec lasê, go kêsagu êsêac aŋga bu Jordan.
6 Ma Joaŋ kêsô bôc kamele ŋaôlilu, taŋ sêwa kêtu obo naŋ, to kêjandiŋ
ômbiŋkap bôc ŋaôlic gêc dambêpalê ma geŋ wagô to lêp kêtu nê mo. 7 Ma
gêjam mêtê gebe "Ŋac teŋ oc êndaŋguc aê, naŋ ŋaclai kêlêlêc aê su. Aê oc
jatôm gebe jatu ênê ataliwaga atom. 8 Aê tec kasagu amac ŋa bu ma eŋ oc
ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau Dabuŋ."

Jesu gêliŋ saŋgu
(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22)

9 Gêdêŋ tonaŋ Jesu aŋga Nasaret Galilaiaŋa gêja ma Joaŋ kêsagu eŋ aŋga
Jordan. 10 Jesu kêpi aŋga bu gêmêŋ e gêlic undambê gêŋa ma Ŋalau Dabuŋ

amboac balôsi kêsêp mêŋgêsac eŋ ŋaô. 11 Ma awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe "Aêŋoc Latuc aôm, tec têtac gêwiŋ aôm ma galic aôm ŋajam."

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

12 Ma Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu gacgeŋ kêsa gamêŋ sawa gêja. 13 Gêmoa gamêŋ sawa bêc 40 ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ, ma gêmoa gêwiŋ bôc saleŋŋa, mago aŋela sêjam sakiŋ eŋ.

Jesu gêjac m nê kôm mêtêŋa aŋga Galilaia
(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)

14 Êsêac sêkôc Joaŋ tôŋ su acgom, go Jesu gêja Galilaia jagêjam mêtê kêpi Anôtônê ŋawae ŋajam 15 gebe "Noc tau mêŋkêsa ma Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ. Amboac tonaŋ anam taôm ôkwi ma akêŋ êwiŋ ŋawae ŋajam tau."

Jesu kêkalem lau iŋa aclê
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)

16 Jesu kêsêlêŋ gêmoa bugêjactoŋ Galilaiaŋa e gêlic Simon agêc lasi Andrea sêkêŋ wasaŋ sêmoa gebe êsêagêc ŋac ulu iŋa. 17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Andaŋguc aê ma oc jakêŋ amagêc alô ŋamalac." 18 Tec gacgeŋ dedec nêŋ wasaŋ gêcŋa ma têdaguc eŋ.

19 Gêwi gamêŋ tau siŋ ma kêsêlêŋ gêja ec sauŋgeŋ ma gêlic Sebedai latui Jakobo agêc lasi Joaŋ sêbênôc wasaŋ sêŋgôŋ waŋ. 20 E gacgeŋ gêmôêc êsêagêc ma sêwi tameŋi Sebedai to nê kômwaga siŋ sêŋgôŋ waŋ ma têdaguc Jesu sêja.

Ŋac toŋalau sec
(Luk 4:31-37)

21 Aŋga tonaŋ jasêsa Kapanaum ma gêdêŋ sabat Jesu gacgeŋ kêsô lôm jakedôŋ lau 22 e êsêac têtakê kêtu ênê mêtêŋa, gebe eŋ kêdôŋ êsêac kêtôm biŋsutau atom, kêdôŋ êsêac kêtôm ŋac toŋaclai teŋ.

23 Gêdêŋ tonaŋ ŋac toŋalau ŋatêmui teŋ gêŋgôŋ nêŋ lôm, naŋ gêmôêc gebe 24 "Jesu Nasaretŋa, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdo gêdêŋ tauŋ. Aôm gômôêŋ gebe onseŋ aêac su me. Aê kajala aômgac, Anôtônê ŋac dabuŋ aôm." 25 Ma Jesu gec biŋ eŋ gebe "Awammê êsa ma ôsa aŋga ênê ôna." 26 Ma ŋalau ŋatêmui kêmônaŋ eŋ e kêwakic kapôêŋ, go kêsa aŋga ênê gêja. 27 Ma lau samob selendec ŋanô e têtu kênac gêdêŋ tauŋ gebe "Gêŋ tonec amboac ondoc, mêtê wakucgoc. Eŋ kêjatu ŋalau ŋatêmui toŋaclaigeŋ ma taŋeŋ wamu eŋ." 28 Ma gacgeŋ ênê wae kêsa kêtôm Galilaia ŋagamêŋ samob gêjam aucgeŋ gêja.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Ma êsêac sêsa aŋga lôm mêŋsêpi Simon agêc Andrea nêŋ andu sêja, ma Jakobo agêc Joaŋ sêwiŋ. 30 Ma Simon lawao gêmac ôli ŋawajaô kapôêŋ gêc, tec gacgeŋ sêsôm eŋ ŋawae gêdêŋ Jesu. 31 Tec Jesu gêja e kêkôc eŋ sa e ŋawajaô gêwi eŋ siŋ ma gêjam sakiŋ êsêac.

32 Kêtula gêdêŋ oc jakêsêp êsêac sejoŋ lau gêmac samob ma lau toŋalau sec samob dêdêŋ Jesu sêja. 33 Lau malac tonaŋŋa samob sêkac sa jasêkô katamŋa. 34 Ma eŋ gêgôm lau gêmac tokaiŋ-tokaiŋ taêsam ôliŋ ŋajam kêsa ma kêtiŋ ŋalau sec taêsam su ma gêjac jao ŋalau sec gebe sêsôm biŋ atom, gebe êsêac sêjala eŋgac.

Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia
(Luk 4:42-44)

35 Ma gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ Jesu gêdi gêja gamêŋ sawa teŋ jaketeŋ mec
gêmoa nê tauŋa. 36 Go Simon to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, têdaguc eŋ 37 e têtap
eŋ sa ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Lau samob sêsôm aôm." 38 Ma eŋ kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe "Tana malac ŋagêdô aŋga ônêŋa êwiŋmaŋ najanam mêtê
êsêac aŋga ônêŋa amboac tonaŋ, gebe aê gajac kôm tonecgeŋ ŋawae tec
gamêŋ." 39 Amboac tonaŋ eŋ gêjam mêtê kêtôm lôm Galilaiaŋa samob ma
kêtiŋ ŋalau sec su.

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli kêtu selec
(Mat 8:2-4; Luk 5:12-16)

40 Ŋac tokamocbôm gêdêŋ Jesu gêja kêpôŋ aduc ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Embe têmtac êwiŋ, naŋ ôŋgôm aê jatu selec." 41 Jesu taê walô eŋ tec
kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe, "Aê gabe ôtu selec."
42 Ma gacgeŋ kamocbôm gêwi eŋ siŋ ma ôli kêtu selec. 43 Go Jesu kêmasuc
eŋ gacgeŋ kêsa gêja 44 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ
lau teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dêbuŋwaga ma ôkêŋ da êtu kôtu selecŋa
êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac." 45 Mago eŋ kêsa gêja
e gêjac tau nê miŋ topalêgeŋ ma gêgôm biŋ tau kêtu tapa. Tec Jesu jakêsa
malac samob gêmoa awêgeŋ kêtôm gêmuŋŋa kêtiam atom, go gêjam tau
susu gêmoa ŋamagêgeŋ ma lau aŋga malac gêdô-gêdô dêdêŋ eŋ sêja-sêja.

2

Jesu gêgôm ŋac natêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Jesu gêja Kapanaum kêtiam ma êsêac sêŋô
eŋ ŋawae gebe gêŋgôŋ nê andu. 2 Ma lau taêsam sêkac tauŋ sa jasêpô eŋ
ŋêŋôma ma sêkô katam dêmôêŋa gêwiŋ, go eŋ gêjam mêtê êsêac. 3 Gêjam
mêtê gêmoa ma sêkôc ŋac teŋ ŋatêkwa kêtu goloŋ dêdêŋ eŋ sêja. Lau
aclê sêbalaŋ eŋ. 4 Lau taêsam sêkô êsêac auc ma sêgôm gêŋlêlôm sebe
nasêsa Jesu ŋagala elêmê, tec sêkac andu ŋasalôm sa kêkanôŋ ônaŋ Jesu
kêkô naŋ, go sêlêwaŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ tonaŋ tomêgeŋ kêsêp gêja.
5 Jesu gêlic êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ gebe
"Latucenec, aê kasuc aômnêm sec ôkwi su." 6 Ma biŋsutau ŋagêdô, taŋ
sêŋgôŋ tonaŋ sêwiŋ naŋ, taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm gebe 7 "Ŋac tonec
kêsôm biŋ amboac ondoc. Eŋ kêsôm biŋ alôb-alôb. Asa kêtôm gebe êsuc
sec ôkwi. Anôtô taugeŋ." 8 Tec Jesunê kauc kêtap bi ŋ, taŋ taêŋ gêjam gêc
nêŋ ŋalêlôm naŋ sa, ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Asageŋ amac taêm gêjam
biŋ amboac tonaŋ gêc nêm ŋalêlôm. 9 Biŋ ondoc tasôm ŋagaô êndêŋ ŋac
ŋatêkwa kêtu goloŋ. Tasôm tonec gebe 'Aê kasuc aômnêm sec ôkwi' nec, me
tasôm gebe 'Ôndi sa, ôluŋ nêm mê sa ma ôsêlêŋ.' 10 Ma aê gabe amac ajala
gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi." Go kêsôm
gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ gebe 11 "Aê jasôm andêŋ aôm gebe Ôndi sa,
ôluŋ nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu." 12 Ŋac tau gêdi sa gacgeŋ e kêluŋ nê
mê sa ma kêsa gêja, samob sêlic eŋ e têtakê ŋanô ma sêlambiŋ Anôtô gebe
"Aêac alic gêŋ teŋ amboac tonec atomanô."

Jesu kêkalem Lewi
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Go Jesu kêsa bugêjactoŋ gêja kêtiam ma lau samob dêdêŋ eŋ sêja
jakêdôŋ êsêac. 14 Go kêsêlêŋ ma gêlic Alpai latu Lewi gêŋgôŋ teloŋ maleŋ.
Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe, "Ôndaŋguc aê." Lewi gêdi kêdaguc eŋ gêja.
15 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ ênê andu, ma teloŋ to lau sec taêsam, taŋ têdaguc
eŋ naŋ, sêŋgôŋ sêwiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi. 16 Parisainêŋ binsutau ŋagêdô
sêlic eŋ geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ lau sec to teloŋ, tec têtu kênac ênê ŋacseŋomi
gebe "Eŋ geŋ to gênôm gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ teloŋ to lau sec kêtu asageŋŋa."
17 Jesu gêŋô tec gêjô êsêac aweŋ gebe "Lau ôliŋ ŋajam sêpô lêna tauŋ kêtu
doktaŋa atom. Mago lau togêmac tec sêpô lêna. Aê gamêŋ gabe jakalem
lau gêdêŋ atom, jakalem lau secgeŋ."

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Joaŋnê ŋacseŋomi to Parisai sêjam dabuŋ mo. Tec lau ŋagêdô dêdêŋ
Jesu sêja têtu kênac eŋ gebe, "Kêtu ageŋŋa Joaŋnê ŋacseŋomi to Parisainêŋ
ŋacseŋomi sêjam dabuŋ mo, mago aômnêm ŋacseŋomi masi." 19 Ma
Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau embe sêniŋ awê ŋamoasiŋ ma ŋac-
ênamawêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc sênam dabuŋ mo me. Ŋac-ênam-awêwaga
embe emôa êwiŋ êsêac, oc sênam dabuŋ mo atom. 20 Mago ŋabêc oc mêŋêsa
ma sêkôc ŋac-ênam-awêwaga su aŋga êsêacnêŋ, naŋgo êsêac sênam dabuŋ
mo êndêŋ bêc tonaŋ.
21 "Ŋac teŋ oc êsi obo ŋatali wakuc êpi ŋakwê laŋgwa atom, gebe ŋatali
wakuc oc êôc ŋakwê êŋgic, wakuc êkac su aŋga laŋgwa ma êkac kalalac e
êtu sec samucgeŋ. 22 Ma teŋ oc êkêc wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa
atom. Embe sêŋgôm, oc wain êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ênaŋa ma ŋaôlic tau
êtu sec amboac tonaŋ. Wain wakuc sêkêŋ êsêp ŋaôlic wakuc."

Ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô gedeŋ sabat
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polom-ŋa ŋalêlôm ma nê
ŋacseŋomi sêsêlêŋ sêwiŋ ma sesolop polom ŋanô. 24 Tec Parisai sêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Gôlicgac me, êsêac sêgôm gêŋ, taŋ tatôm gebe daŋgôm êndêŋ
sabatŋa atom." 25 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋ taŋ Dawid gêgôm
gêdêŋ gêmoa jageo ma mo gêjô eŋ to nê lau naŋ, asam atom me. 26 Eŋ
kêsô Anôtônê andu gêdêŋ ŋac dabuŋsêga Abiatar nê têm jageŋ polom, taŋ
sêkêŋ gêdêŋ Anôtô kêtu da ma sêjac jao gebe lau sêniŋ atom, dabuŋwaga
tauŋgeŋ, ma kêkêŋ gêdêŋ lau, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, seŋ amboac tonaŋgeŋ."
27 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Anôtô kêkêŋ sabat kêtu ŋamalacŋa, eŋ kêkêŋ
ŋamalac kêtu sabatŋa atom. 28 Amboac tonaŋ Ŋamalacnê Latu kêtu sabat
ŋatau gêwiŋ."

3

Ŋac lêma kêtu goloŋ nê biŋ
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Jesu kêsô lôm kêtiam ma ŋac teŋ gêmoa tonaŋ, taŋ lêma kêtu goloŋ. 2 Tec
êsêac dêdib Jesu gebe moae êŋgôm eŋ ôli ŋajam êsa êndêŋ sabat, gebe êsêac
sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ. 3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ ŋac lêma kêtu goloŋ gebe
"Ôsa ômôêŋ." 4 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Tatôm gebe tamoasiŋ lau me
daŋgôm êsêac sec êndêŋ sabat. Tanam katuŋ sa me danseŋ su." E êsêac
sêjam tauŋ tôŋ. 5 Tec eŋ têtac ŋandaŋ ma mata gê êsêac gelom-gelom e nê
ŋalêlôm ŋawapac kêtu êsêac têntac ŋadaniŋa, go kêsôm gêdêŋ ŋac tau gebe

“Ômêtôc lêmam.” Tec eŋ kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa kêtiam. 6 Parisai sêsa e
jagacgeŋ sêwiŋ Herodonê lau ma sêkic Jesunê biŋ gebe sensen eŋ su.

Lau taêsam sêkac sa semoa bugêjactoŋ

7 Go Jesu to nê ŋacseŋomi têtaiŋ tauŋ su sêsa bugêjactoŋ sêja, ma lau
taêsam aŋga Galilaia to Judaia 8 ma aŋga Jerusalem to Idumaia ma aŋga
Jordan ŋamakeŋ ônêŋa ma aŋga Turu to Sidon ŋagamêŋ ŋagêdô têdaguc eŋ
sêja. Lau taêsam, taŋ sêŋô eŋ gêgôm gêŋ samob ŋawae, tec dêdêŋ eŋ sêja.
9 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe sêmansaŋ waŋ sauŋ teŋ êtu eŋŋa,
gebe lau sêkapiŋ eŋ sa atom. 10 Eŋ gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa, ma
êsêac, taŋ ŋandaŋ totau-totau gêgôm êsêac naŋ, sêsêli-sêsêli lau dêdêŋ eŋ
sêja sebe sêmoasac eŋ. 11 Ŋalau ŋatêmui sêlic eŋ e sêu tauŋ sêc eŋ laŋônêmŋa
ma sêmôêc gebe “Anôtônê Latu aôm.” 12 Tec eŋ kêbaob êsêac ŋajaŋa, gebe
sêsôm eŋ lasê atom.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Go kêpi gamêŋ ŋabau gêja ma gêmôêc êsêac, taŋ nê ŋalêlôm kepeŋ êsêac
naŋ, dêdêŋ eŋ sêja. 14 Ma Jesu kêjaliŋ êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Amoa awiŋ aê e jasakiŋ amac anam mêtê lau 15 to jakêŋ ŋaclai
êndêŋ amac gebe atiŋ ŋalau sec.” 16 Eŋ kêjaliŋ êsêac 12 tonaŋ sa ma gê
Simonnê ŋaê gebe Petere 17 ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc Joaŋ, taŋ gê
êsêagêcnêŋ ŋaê gebe Boaneges, ŋam gebe Wapap latuagêc, 18 ma Andrea
agêc Pilip, ma Batolomai agêc Matai, ma Tom agêc Alpai latu Jakobo, ma
Tadai agêc Simon Kanaanŋa 19 ma Juda Isariot, taŋ geoc Jesu lasê.

Jesu ma Belsebul
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Ma Jesu gêmu gêja nê andu, ma lau sêkac sa sêpi tageŋ kêtiam, tec eŋ
to nê ŋacseŋomi sebe sêniŋ gêŋ e sêgôm jageo. 21 Ênê lau sêŋô ma sêsa sebe
sêkôc eŋ tôŋ sêsôm sebe “Gêŋ teŋ gêgôm eŋ”.

22 Ma biŋsutau, taŋ aŋga Jerusalem sêsêp sêmên naŋ, sêsôm gebe “Belse-
bul gêwiŋ eŋ, tec kêtiŋ ŋalau sec ŋa ŋalau sec nêŋ kasêga.” 23 Amboac tonaŋ
eŋ kêkalem êsêac sa ma kêsôm kêtu biŋgôliŋ gêdêŋ êsêac gebe “Sadaŋ oc
êtiŋ Sadaŋ amboac ondoc. 24 Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc gamêŋ
tonaŋ ênêc êtôm atom. 25 Ma gôlôac teŋ embe sêwa tauŋ êkôc, oc gôlôac
tonaŋ sêmoa êtôm atom. 26 Ma Sadaŋ embe êkêŋ kisa êndêŋ tau e êwa tau
êkôc, oc êmoa êtôm atom, êtu ŋacgêbac.

27 “Mago ŋac teŋ êsô ŋac ŋajaŋa teŋ nê andu naêjaŋgo ênê waba su atom.
Eŋ ênsô ŋac ŋajaŋa tau tôŋ êmuŋ acgom, go êjaŋgo ênê waba.

28 “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋamalac latuŋi nêŋ sec samob
to nêŋ biŋ alôb-alôb, taŋ sêsôm-sêsôm naŋ, Anôtô oc êsuc ôkwi. 29 Mago
ŋac teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi Ŋalau Dabuŋ, oc sêsuc sec tau ôkwi
atomanô. Sec êsap eŋ tôŋ ênêc teŋgeŋ.” 30 Êsêac sêsôm gebe “Ŋalau ŋatêmui
gêgôm eŋ,” tec Jesu kêsôm biŋ tonaŋ.

Jesu têna to lasii ŋanô
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Ma Jesu têna to lasii mêŋsêkô dêmôêŋa ma sêkêŋ lau jasêmôêc eŋ.
32 Lau sêgi eŋ auc sêŋgôŋ ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôlicgac me,
tênam to lasimi tec sêsôm aôm sêmoa dêmôêŋa.” 33 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe “Tinoc to lasici asa lau.” 34 Go mata gaôc lau, taŋ sêgi eŋ auc saŋgôŋ

naŋ, ma kêsôm gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec. 35 Lau taŋ sêmasaŋ Anôtônê biŋ, lau tonaŋ têtu lasicio to ŋac ma tinoc.” *

4

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Go Jesu gêmu jagêjac m kêdôŋ êsêac gêŋgôŋ ambêô kêtiam. Lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja, tec kêpi waŋ teŋ jagêŋgôŋ. Sêsu waŋ su jakêpoac ma lau samob sêmoa bau e gêdêŋ butali. 2 Ma kêsôm biŋ taêsam gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ. Ma kêsôm kêsêp nê mêtê gêdêŋ êsêac gebe 3 “Akêŋ taŋem acgom. Alic acgom, ŋac-kêpalip-ŋawêwaga teŋ kêsa gêja gebe êpalip nê ŋawê. 4 Kêpalip gêmoa e ŋagêdô kêsêp intêna, tec moc mêŋseŋ su. 5 Ma ŋawê ŋagêdô kêsêp nompoc, naŋ nom ŋalêsi gêc atom. Tec gacgeŋ kêpoa gebe kêsêp nomlêlôm gêja atom. 6 E oc kêpi ma kêsêgô e kêtu masê gebe ŋawakac keseleŋ kêsêp gêja atom. 7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê, ma êc kêpoa e gejoŋ êndu ma gêjam ŋanô atom. 8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec kêpi to kesewec ma gêjam ŋanô ŋajam. Teŋ gêjam 30, teŋ 60, ma teŋ 100.” 9 Ma kêsôm gebe “Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.”

Jesunê biŋgôliŋ ŋam
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêmoa tauŋa naŋ, êsêac taŋ sêwiŋ eŋ to êsêac 12 têtu kênac eŋ kêtu biŋgôliŋ tauŋa. 11 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac atap Anôtônê gamêŋ ŋabiŋ ŋalêlômŋa tônê sa, mago êsêac, taŋ sêmoa dêmôêŋa naŋ, sêŋô biŋ samob êtu biŋgôliŋgeŋ 12 gebe

‘Êsêac sêlic amboac sêlic ma sêjala atom
to sêŋô amboac sêŋô ma nêŋ kauc êsa atom,
gebe sênam tauŋ ôkwi atom ma nêŋ sec ênaŋa atom.’ ”

Jesu gêwa biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋaweŋa ŋam sa
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac ajala biŋgôliŋ tônê ŋam atom, ma oc ajala biŋgôliŋ ŋagêdô samob ŋam amboac ondoc. 14 Ŋac-kêpalip-ŋawêwaga naŋ kêpalip mêtê. 15 Lau taŋ sêsêp intêna naŋ amboac tonec gebe sêpalip mêtê kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm ma êndêŋ taŋ sêŋô naŋ e gacgeŋ Sadaŋ mêŋêjaŋgo mêtê, taŋ sêpalip kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm naŋ su. 16 Ma tonec têtôm êsêac, taŋ sêpalip kêsêp nompoc naŋ gebe Gêdêŋ taŋ sêŋô mêtê naŋ e gacgeŋ sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ. 17 Mago êsêacnêŋ ŋawakac jagêjam atom. Êsêac lau daiŋ-daiŋ. Embe gêŋ wapac êtap êsêac sa me sêjanda êsêac êtu mêtêŋa, oc gacgeŋ sêwi siŋ. 18 Ma ŋagêdô, taŋ sêpalip kêsêp êcmôkê naŋ, têtôm êsêac, taŋ sêŋô biŋ 19 ma gêŋlêlôm-lêlôm nomŋa to lêtôm awêŋa ma têntac kalac gêŋ ŋagêdôŋa ejoŋ biŋ tau êndu ma sênam ŋanô atom. 20 Ma ônaŋ sêpalip kêsêp nom ŋajam têtôm êsêac, taŋ sêŋô biŋ to sêkôc sa ma sêjam ŋanô, ŋagêdô 30, ŋagêdô 60, ŋagêdô 100.”

Lamp kêkô suc ŋalêlôm
(Luk 8:16-18)

21 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Sêkôc lamp sêmêŋ gebe sêŋgênduc ŋa suc auc me sêkêŋ êsô pôpô ŋalabu me masi. Me sêkôc lamp sêmêŋ gebe sêkêŋ êkô jakaiŋ ŋaô. 22 Gêŋ samob, taŋ kêsiŋ tau naŋ, oc sêkêŋ êsa awê

* **3:35:** Sadaŋnê ŋaê teŋ. (Alic Mat 10:25)

samob. Ma gêŋ samob, taŋ gêc ŋalêlômgeŋ naŋ, oc êtu awê samob. 23 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa embe ênêc, naŋ êŋômaŋ."

24 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Gêŋ taŋ amac aŋô naŋ, taêm ênam. Dôŋ taŋ anam dôŋ lau naŋ, Anôtô oc ênam dôŋ amac, ma oc ênsalê ŋagêdô êlêlêc amacnêm êndêŋ amac êwiŋ. 25 Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, êtap ŋagêdô sa naêwiŋ. Ma ŋac taŋ nê gêŋ masi naŋ, sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ, su amboac tonaŋgeŋ."

Biŋgôliŋ kêpi ŋawê tau kêpoaŋa

26 Ma Jesu kêsôm gebe "Anôtônê gamêŋ amboac ŋamalac teŋ gêjac ŋawê kêsêp kôm, 27 go gêc nê bêc gêdêŋ gêbêc ma gêdi sa gêdêŋ geleŋŋa, ma ŋawê tau kêpoa e kêtu kapôêŋ naŋ ŋam eŋ gêjam kauc. 28 Nom tau gêjam ŋakôm, ŋakaiŋ kêtu ŋamata, go ŋaola, gocgo ŋanô gêjac têc auc. 29 Ma êndêŋ taŋ ŋanô êtu gagweŋ naŋ, ŋatau gacgeŋ êsakiŋ bôjaŋ jalô êna gebe noc sênac gêŋ ŋanô saŋa mêŋkêsa."

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

30 Go kêsôm gebe "Aêac tanam dôŋ Anôtônê gamêŋ êpi asageŋ ma tanam biŋgôliŋ ondoc êpi. 31 Kêtôm gêmêc ŋawê. Embe tapalip êsêp kôm, oc talic ŋasec-ŋasec kêtôm gêŋ ŋagêdô ŋamatu atom. Gêŋ tau sauŋanô. 32 Mago tapalip êsêp nom acgom, go êpi e êlêlêc gêŋ tolauŋ samob su ma etoc laka kapôêŋ, go moc umboŋ ŋalabuŋa sênam sac sêŋgôŋ ŋaajuŋ."

33 Eŋ kêsôm biŋ tau gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋ taêsam kêtôm sêjalaŋa. 34 Ma kêsôm biŋ teŋ kêsa awê gêdêŋ êsêac atom, kêsôm kêtu biŋgôliŋgeŋ e êsêac to nê ŋacseŋomi sêmoa tauŋŋa acgom, go gêwa biŋ samob sa gêdêŋ êsêac.

Jesu kêsôm mutêna kêtu malô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Gêdêŋ bêc tonaŋ ŋakêtulala Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Tanac êŋgic tana ŋamakeŋ ônêŋa." 36 Sêwi lau siŋ ma sêkôc eŋ toôŋgeŋ sêja waŋ ma waŋ ŋagêdô sêwiŋ eŋ. 37 Gêdêŋ tonaŋ mu gêbuc kêtu têna e ŋadembom kêsalê waŋ auc ma landôm jagodoc-jagodoc. 38 Ma eŋ tau naŋ gedeŋ kwalim ma gêc bêc gêc waŋkuŋa, tec jasêŋu eŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aôm gôlic oc tanaŋa necgac me." 39 Tec eŋ mata gêlac ma gec biŋ mu ma kêsôm gêdêŋ ŋadembom gebe "Jamaŋgeŋ ma ônam taôm tôŋ." Ma mu kêtu malô to bênôŋ kêsêp e kêŋôma. 40 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac matem golec asageŋŋa. Amac akêŋ gêwiŋ atom me." 41 Êsêac têtêc tauŋ ŋanô ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tonec asa, tec mu to ŋadembom taŋeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec."

5

Jesu gêgôm ŋac toŋalau natêmui ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Êsêac jasêsô lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga bugêjactoŋ ŋamakeŋ ônêŋa. 2 Ma gêdêŋ taŋ eŋ kêsêp aŋga waŋ naŋ, e gacgeŋ ŋac teŋ toŋalau ŋatêmui kêsa aŋga sêô jagêdac eŋ. 3 Ŋac tau gêmoa gamêŋ sêôŋa ma lau teŋ têtôm gebe sênsô eŋ tôŋ atom, sêsô eŋ ŋa kapoacwalô, mago kêtôm atom amboac tonaŋ. 4 Sêsô eŋ akaiŋ tôŋ to sêbôêŋ eŋ ŋa kapoacwalô kêtu dim taêsam, mago kêmônaŋ kapoacwalô tulu to kêlêsaŋ Iêpoa gêŋgic ma lau teŋ

nêŋ ŋaclai kêtôm gebe sênam eŋ tôŋŋa atom. 5 Kêtôm bêc to geleŋgeŋ eŋ
gêmoa sêô to lôc gedeŋ tôŋgeŋ ma kêwakic to kêtuc tau ŋa poc.
6 Ŋac tau gêlic Jesu kêsa jaêcgeŋ ma kêlêti jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ 7 ma
gêmôêc awa kapôêŋ gebe "Lôlôc Ŋatau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêŋ
asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ, aê aoc gêjac Anôtô naŋ kêtu ôIênsu aê atomŋa."
8 Ŋac tau kêsôm biŋ tonaŋ gebe Jesu kasôm gêdêŋ eŋ gêmuŋ su gebe "Aôm
ŋalau ŋatêmui, ondec ŋamalac tonec ma ôsa ôna." 9 Go Jesu kêtu kênac eŋ
gebe "Aômnêm ŋaê asa." Ma eŋ gêjô eŋ awa gebe "Aêŋoc ŋaê 'Legion', gebe
aêac lau taêsam." 10 Go keteŋ Jesu kepeŋ ducgeŋ gebe êôc êsêac ôkwi sêsa
gamêŋ tonaŋ sêna atom.
11 Bôcanô pom kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa gamêŋ tau ŋalôc. 12 Tec ŋalau
tau teteŋ eŋ gebe "Ôkêŋ aêac naasêp bôc tônê ŋalêlôm ana." 13 Ma Jesu
gêlôc gebe sêna. Tec ŋalau ŋatêmui sêsa aŋga ŋamalacnê jasêsêp bôc tonaŋ
ŋalêlôm sêja ma bôc tau topomgeŋ sêsabi aŋga salic guluŋ tageŋ jasêsêp
bu. Bôc tau amboac 2,000 ma sênôm bu su sêjaŋa.
14 Go lau bôcŋa sêc jasêsôm ŋawae aŋga malac to gamêŋ ŋakêtu gêdô.
Tec lau sêmêŋ sebe sêlic gêŋ tau ŋam. 15 Amboac tonaŋ dêdêŋ Jesu sêja
e sêlic ŋac, taŋ ŋalau ŋatêmui taêsam sêpôŋ eŋ naŋ, nê kauc kêsa ma kêsô
ŋakwê sa gêŋgôŋ, ŋac toLegion tau tônê, ma têtêc tauŋ ŋanô. 16 Ma êsêac,
taŋ mateŋanô sêlic gêŋ, taŋ kêtap ŋac toŋalau ŋatêmui ma bôc sa naŋ, sêjac
ŋamiŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ. 17 Ma êsêac jateteŋ Jesu gebe êwi êsêacnêŋ gamêŋ
siŋ ma êc êna.
18 Gêdêŋ eŋ kêpi waŋ naŋ, ŋac tau gêmuŋgeŋ ŋalau ŋatêmui gêgôm eŋ naŋ,
keteŋ Jesu gebe "Aê jawiŋ aômmaŋ." 19 Mago Jesu gêlôc gêdêŋ eŋ atom ma
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôpi nêm andu ôndêŋ nêm lau ôna ma ônac miŋ gêŋ
kapôêŋ, taŋ Apômtau gêgôm gêdêŋ aôm to taê walô aôm naŋ, êndêŋ êsêac."
20 Tec eŋ gêja ma gêjac miŋ gêŋ kapôêŋ, taŋ Jesu gêgôm gêdêŋ eŋ naŋ, aŋga
gamêŋ Malaclemeŋluŋa. Ma lau samob sê taêŋ ŋanô.

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê naŋ
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Jesu kêpi waŋ ma gêjac gêŋgic jakêsô ŋamakeŋ ônêŋa kêtiam. Ma lau
taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja. Ma eŋ gêmoa bugêjactoŋ ŋataligeŋ. 22 Ma
lômmôkê teŋ, ênê ŋaê Jairi, gêmêŋ e gêlic eŋ ma gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa,
23 ma keteŋ eŋ kepeŋ ducgeŋ ma kêsôm gebe "Latuco tecênê gêmac e awa
kêtu dambê. Tec ômôêŋ ma ôkêŋ lêmam ênsac eŋ gebe ŋajam êsa ma êmoa
mata jali." 24 Tec Jesu gêwiŋ eŋ gêja ma lau taêsam têdaguc eŋ e sêkapiŋ eŋ
sa.
25 Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm jala 12, 26 ma kêtap ŋandaŋ kapôêŋ sa
aŋga dokta taêsam nêŋ ma kêjaiŋ nê awa samob. Mago gêjam eŋ sa atom
e gêmac gêjam sêga. 27 Awê tau gêŋô Jesu ŋawae ma gêmêŋ kêsêli lau gêc
eŋ dêmôêmuŋa mêŋkêmoasac ênê ŋakwê, 28 gebe eŋ kêsôm gebe "Aê embe
lamoasac ênê ŋakwêgeŋ, oc êŋgôm aê ôlic ŋajam êsa." 29 Kêmoasac e gacgeŋ
nê dec kêpa ma kêsaê ôli gebe gêmac gêwi eŋ siŋ. 30 Ma Jesu kêsaê sebeŋ
gebe ŋaclai kêsa aŋga ênê gêja, tec kêkac tau ôkwi gêdêŋ lau ma kêtu kênac
gebe "Asa kêmoasac ŋoc ŋakwê." 31 Ma nê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Aôm gôlic lau sêkapiŋ aôm sa sêmoa, mago kôtu kênac gebe 'Asa kêmoasac
aê.' " 32 Ma Jesu kêkac tau ôkwi gebe êlic asa gêgôm gêŋ tau. 33 Mago awê tau
kêjala gêŋ, taŋ kêtap eŋ sa naŋ, kêtakê e kêtênêp tau ênduêndu, kêsa jagêu
tau gêc Jesu laŋônêmŋa ma geoc biŋ samob lasê gêdêŋ eŋ. 34 Ma eŋ kêsôm

gêdêŋ eŋ gebe “Latucoenec, nêm kôkêŋ gêwiŋ gêgôm aôm ŋajam kêsa, ôsa totêmtac malôgeŋ ôna ma nêm gêmac êwi aôm siŋ.”

35 Kêsôm biŋ gêmoa ma lau ŋagêdô sêmêŋ aŋga lômmôkênê andu ma sêsôm gebe “Latômo gêmac êndugac, aôm ôlênsôŋ mêtêmôkê êtu ageŋŋa.” 36 Êsêacnêŋ biŋ gêlêŋ Jesu tôŋ atom ma kêsôm gêdêŋ Iômmôkê gebe “Ôtêc taôm atom, ôkêŋ êwiŋgeŋ.” 37 Ma eŋ gêlôc gêdêŋ lau teŋ gebe sêndaŋguc eŋ atom, Petere ma Jakobo agêc lasi Joaŋ tauŋgeŋ sêwiŋ eŋ. 38 Ac jasêô lasê Iômmôkênê andu e gêŋô ŋaonda ma lau têtaŋ to sêjam taŋi sa. 39 Ma kêsô gêja e kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac agôm ŋaonda to ataŋ kêtu asageŋŋa. Ŋapalêo gêmac êndu atom, gêc bêcgeŋ tec gêc.” 40 Ma êsêac sêômac eŋ. Tec kêjanda êsêac samob sêsa sêja ma kêkôc ŋapalê têna agêc tama to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ sêja naŋ, ma kêsô balêm, taŋ ŋapalêo gêc naŋ gêja. 41 Jakêkam ŋapalêo lêma ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Talita kumi,” tanam ôkwi gebe “Ŋapalêo, aê jasôm aôm ôndi sa.” 42 E gacgeŋ ŋapalêo gêdi sa ma kêsêlêŋ, gebe ênê jala kêtu 12. Ma êsêac selendec ŋanô. 43 Go eŋ gêjac jao ŋajaŋa gêdêŋ êsêac gebe lau teŋ sêŋô ŋawae atom, ma kêsôm gebe sêkêŋ gêŋ ŋapalêo tau êniŋ. * Legion.

6

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Ma Jesu gêwi gamêŋ tonaŋ siŋ jagêô lasê tau nê malacmôkê ma nê ŋacseŋomi têdaguc eŋ sêja. 2 Gêdêŋ sabat eŋ kêdôŋ mêtê gêmoa lôm ma êsêac taêsam, taŋ sêŋô naŋ, têtakê ŋanô ma sêsôm gebe “Ŋac tonec kêkôc gêŋ tonec aŋga ondoc, ma kauc, taŋ eŋ kêtap sa naŋ, amboac ondoc, ma gêŋtalô, tec eŋ lêma gêgôm nec, ŋam amboac ondoc. 3 Ŋac tonec kamunda, Maria latu ma Jakobo agêc Joses ma Juda agêc Simon teweŋi nec. Ma ênê lasiio tec sêmoa sêwiŋ aêac nec atom me.” Ma têtu môsi eŋ. 4 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau gamêŋ teŋ tetoc propete teŋ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to tau nê lasitêwai ma nê gôlôac tec sêmbu eŋ.” 5 Ma eŋ kêtôm gebe êŋgôm gêŋtalô teŋ aŋga tonaŋ atom, tageŋ kêkêŋ lêma gêsac lau togêmac luagêcgeŋ ma gêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa. 6 Ma êsêacnêŋ sêkêŋ gêwiŋ masiŋa gêjac ênê Iênô auc.

Jesu kêsakiŋ nê aposolo sêja
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

Jesu gêjac laoc gamêŋgeŋ jakêdôŋ lau. 7 Go gêmôêc êsêac 12 dêdêŋ eŋ jakêsakiŋ êsêac luagêc-luagêc ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ êsêac gebe sêkôniŋ ŋalau ŋatêmui. 8 Go gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêkôc gêŋ teŋ sêmoa intêna atom, tôc tageŋ. Mo masi, atali masi, awa êsêp ômbiŋkap atom. 9 Mago sêsô nêŋ atapa ma sêsô ŋakwê luagêc atom. 10 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Embe api andu teŋ, naŋ aŋgôŋ tonaŋgeŋ e awi gamêŋ tau siŋ. 11 Malac teŋ embe sêkôc amac sa to sêkêŋ taŋeŋ amac atom, naŋ awi gamêŋ tonaŋ siŋ, ma andôŋ ŋakekop, taŋ gêc amac emkaiŋ naŋ, su êtu nêŋ geo ŋabelo teŋ êndêŋ êsêac.” 12 Go ŋacseŋomi sêsa sêja ma sêjam mêtê gebe lau sênam tauŋ ôkwi. 13 Ma têtiŋ ŋalau sec taêsam sêsa sêja to seŋ oso lau gêmac taêsam ŋa niptêkwi ma sêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa.

* **5:43:** Lau Rom sêsam siŋwaganêŋ toŋ kapôêŋ teŋ gebe

Ŋackêsagu Joaŋ gêmac endu
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Jesunê ŋaê ŋawae kêsa e kiŋ Herodo gêŋô ma lau sêsôm sebe
"Ŋackêsagu Joaŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec ŋaclai kêpoa kêpi eŋ." 15 Lau
ŋagêdô sêsôm sebe "Eŋ Elia," ma ŋagêdô sêsôm sebe "Propete tê sêmoa-
sêmoa nê nêŋ teŋ."

16 Mago gêdêŋ taŋ Herodo gêŋô biŋ tonaŋ ŋawae naŋ, kêsôm gebe "Joaŋ
taŋ kajatu dêdim eŋ gêsutêkwa gêŋgic naŋ, gêdi sa." 17 Herodo tau tonaŋ
kêsôm sêkôc Joaŋ tôŋ ma sêsô eŋ tôŋ gêŋgôŋ kapoacwalô. Herodo gêgôm
gêŋ tonaŋ gebe tau gêjam têwa Pilip nê awê Herodia, 18 ma Joaŋ kêsôm
gêdêŋ Herodo gebe "Gôjam têwamnê awê tec keso." 19 Herodia geŋ anô-
anô Joaŋ gebe ênac eŋ êndu, mago gêgôm elêmê, 20 gebe Herodo kêtêc Joaŋ.
Eŋ kêjala eŋ gebe eŋ ŋac gêdêŋ to ŋac dabuŋ, tec gejob eŋ. Herodo gêŋô ênê
biŋ e kêpô lêna tau ŋasec, mago kêkêŋ taŋa eŋ gêjac ŋawaegeŋ.

21 Ma gêdêŋ ŋasawa teŋ Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc eŋŋa, tec
gêgôm moasiŋ kapôêŋ gêdêŋ nê kiap to kapitai ma laumata Galilaiaŋa.
22 Ma Herodia latuo kêsô jakêtê wê e Herodo to nê ŋacleŋ sêlic ŋajam. Tec
Herodo kêsôm gêdêŋ ŋapalêo gebe "Embe têmtac êwiŋ gêŋ teŋ aŋga aêŋoc
ma oteŋ, oc jakêŋ êndêŋ aôm." 23 Eŋ kêtôc lêma ma kêsôm gêdêŋ ŋapalêo
gebe "Gêŋ samob, taŋ oteŋ naŋ, oc jakêŋ êndêŋ aôm. Embe oteŋ ŋoc gamêŋ
ŋamakeŋ, oc jakeŋgeŋ." 24 Tec ŋapaŋo kêsa jakêsôm gêdêŋ têna gebe "Aê
jateŋ asageŋ." Ma têna kêsôm gebe "Oteŋ ŋackêsagu Joaŋ môkêapac." 25 E
ŋapalêo kêlêti gacgeŋ kêsô gêdêŋ kiŋ gêja jaketeŋ gebe "Aê gabe galocgeŋ
ôkêŋ ŋackêsagu Joaŋ môkêapac êsêp laclu teŋ êndêŋ aê." 26 Kiŋnê ŋalêlôm
ŋawapac ŋanô, tageŋ kêtu kêtôc lêmaŋa to kêtu ŋacleŋŋa tec eŋ gebe enseŋ
biŋ su atom. 27 E gacgeŋ kiŋ kêsakiŋ siŋwaga teŋ ma kêjatu gebe êkôc Joaŋ
môkêapac êmêŋ. Ŋac tau gêja e gêdim Joaŋ gêsutêkwa gêŋgic aŋga andu
kapoacwalôŋa, 28 go kêkêŋ môkêapac kêsêp laclu teŋ mêŋkêkêŋ gêdêŋ
ŋapalêo, ma ŋapalêo kêkêŋ gêdêŋ têna. 29 Joaŋnê ŋacseŋomi sêŋô ŋawae
mêŋsêkôc ênê ŋawêlêlaŋ su jasêkêŋ gêc sê teŋ.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Joaŋ 6:1-15)

30 Aposolo sêkac sa dêdêŋ Jesu sêja ma sêjac gêŋ samob, taŋ sêgôm to
têdôŋ naŋ, ŋamiŋ gêdêŋ eŋ. 31 Lau taêsam sêja sêmêŋ-sêja sêmêŋ, ma nêŋ
ŋasawa sêniŋ gêŋŋa gêc atom. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ajôc, tana
gamêŋ ŋasawa teŋ tamoa nêŋ tauŋŋa gebe aniŋ awem ŋagec." 32 Tec êsêac
sêpi waŋ sêsô gamêŋ ŋasawa teŋ sêmoa nêŋ tauŋŋa.

33 Lau sêlic êsêac sêja ma taêsam sêjala êsêac. Tec lau aŋga malac samob
sêsêlêŋ sêwiŋ tauŋ e jasêô lasê gamêŋ tau, taŋ Jesu to nê ŋacseŋomi sebe
sêmoa naŋ, sêmuŋ êsêac.

34 Gêdêŋ taŋ Jesu mêŋkêsô naŋ, gêlic lau toŋ kapôêŋ ma taê walô êsêac
gebe êsêac amboac domba, naŋ ŋacgejobŋa masi. Tec gêôc awa sa ma
kêdôŋ biŋ taêsam gêdêŋ êsêac. 35 Oc gêja, tec ênê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja
ma sêsôm gebe "Gamêŋ tonec gamêŋ sawa ma oc gêja su. 36 Amboac tonaŋ
ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ gebe sêna malac to gamêŋ ŋakêtu gêdô nasênam ôli
nêŋ gêŋ sêniŋŋa." 37 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gebe "Amac taôm
akêŋ gêŋ êsêac sêniŋ." Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc, aêac
ana anam ôli polom ŋa denari 200 mêŋakêŋ êsêac sêniŋ me." 38 Ma eŋ

gêjam kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgeŋ gêc, ana alic acgom.”
Êsêac sêlic su ma mêŋsêsôm gebe “Polom lemeŋ teŋ ma i luagêc.”
39 Go eŋ kêjatu êsêac gebe samob sêŋgôŋ sic tomôkê-tomôkê sêŋgôŋ
gêgwaŋ ŋamêdôb wakuc tonaŋ. 40 Ma lau sêŋgôŋ sic totoŋ-totoŋ, toŋ
ŋagêdô 100, ŋagêdô 50. 41 Go Jesu kêkôc polom lemeŋ teŋ to i luagêc tonaŋ
sa mêŋmata gedec undambê ma gêjam daŋge, go kêpô polom kêkôc ma
kêkêŋ gêdêŋ ŋacseŋomi gebe sênac sam êndêŋ lau. Ma gêjac sam i luagêc
tau gêdêŋ êsêac samob. 42 Samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ. 43 Go ŋacseŋomi
sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 12 e mêŋgêc ma i ŋagêdôgêdô gêwiŋ. 44 Ma
êsêac, taŋ seŋ polom tau naŋ, ŋacwaga 5,000.

Jesu kêsêlêrl gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mat 14:22-33; Joaŋ 6:15-21)

45 Ma Jesu kêkac nê ŋacseŋomi gacgeŋ sêpi waŋ sêmuŋ eŋ sêna Betsaida,
naŋ gêc ŋamakeŋ ônêŋa, ma eŋ tau êmoa e êkêŋ lau sêna acgom. 46 Eŋ
kêkêŋ lau sêja su acgom, go kêpi lôc gêja gebe eteŋ mec. 47 Oc jakêsêp su
ma waŋ kêsa e jakêkô ŋaluŋ ma eŋ taugeŋ gêmoa baugeŋ gêmoa. 48 Ma
gêlic êsêac segolem elêmê gebe mu kêpuc êsêac tôŋ. Talec kêtaŋ, go kêsêlêŋ
gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ kasa gêdêŋ êsêac gêja. Eŋ gebe êôc lêlêc êsêac
êna. 49 Ac sêlic eŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ ma sêjam kauc sebe
oc balôm teŋ, tec sêwakic. 50 Êsêac samob sêlic eŋ e têtakê. Go eŋ awa kêsa
sebeŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm
atom.” 51 Ma eŋ jakêpi waŋ gêwiŋ êsêac ma mu kêtu malô. Ma êsêac têtakê
e sêŋac lemeŋ ŋanô, 52 gebe êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ polomŋa atom,
nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa tec gêc.

Jesu gêgôm lau gêmac aŋga Genesaret ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 14:34-36)

53 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret ma sêsô waŋ tôŋ. 54 Sêsêp aŋga waŋ
sêja e gacgeŋ lau sêjala eŋ deŋ tageŋ. 55 Ma sêlêti sêjam gamêŋ aucgeŋ e lau
sêbalaŋ lau, taŋ gêŋ gêgôm êsêac naŋ, tosac-tosac sêja gamêŋ, taŋ sêŋô gebe
eŋ gêmoa naŋ. 56 Ma gêdêŋ taŋ gêô lasê malac sauŋ to kapôêŋ ma gamêŋ
ŋakêtu gêdô-gêdô naŋ, êsêac sêkêŋ lau gêmac sec malacluŋ kêtômgeŋ ma
teteŋ eŋ gebe sêmoasac ênê ŋakwê ŋataligeŋ, ma samob, taŋ sêmoasac eŋ
naŋ, tec ôliŋ ŋajam kêsa. *

7

Lau ŋanô nêŋ mêtê
(Mat 15:1-9)

1 Ma Parisai to biŋsutau ŋagêdô, taŋ sêmêŋ aŋga Jerusalem naŋ, sêkac sa
dêdêŋ Jesu sêja. 2 Ma sêlic ênê ŋacseŋomi ŋagêdô sêkwasiŋ lemeŋ atom, seŋ
gêŋ paliŋ-paliŋgeŋ. 3 Parisai to Juda samob seŋ gêŋ atom e sêkwasiŋ lemeŋ
su acgom, gebe têdaguc lau ŋanô nêŋ ŋagôliŋ. 4 Ma embe aŋga gamêŋ têtulu
gêŋŋa sêmêŋ, naŋ sêniŋ gêŋ atom e sêliŋ bu su acgom. Ma ŋagôliŋ laŋgwa
ŋagêdô taêsam gêc, taŋ têdaguc gêwiŋ amboac sêkwasiŋ suc to laclu ma ku.
5 Amboac tonaŋ tec Parisai to biŋsutau têtu kênac eŋ gebe “Amboac
ondoc, aômnêm ŋacseŋomi têdaguc lau ŋanô nêŋ ŋagôliŋ atom, sêkwasiŋ
lemeŋ atom ma seŋ gêŋ.” 6 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Jesaia geoc
biŋ lasê jagêdêŋgoc kêpi amac dansaŋtêna amboac teto gêc gebe

* **6:56:** K mwaganêŋ a c tageŋa. Alic Mat 18:28

‘Lau tonec tetoc aê sa ŋa gêdôŋôlicgeŋ,
mago nêŋ ŋalêlôm gêmoa jaêc aê.
7 Êsêac sêjam sakiŋ aê kwalec
gebe biŋsu, taŋ êsêac têdôŋ naŋ, ŋamalacnêŋ biŋ ŋaômageŋ.’
8 Anôtônê biŋsu naŋ amac awi siŋ su, ma ŋamalacnêŋ ŋagôliŋ laŋgwa tec akôc tôŋ.”

9 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Anôtônê biŋsu tec abanac e ŋapep sawa gebe amansaŋ taôm nêm ŋagôliŋ laŋgwaŋa. 10 Mose kêsôm gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa. Ŋac teŋ embe êsôm biŋ sec êpi têna me tama, naŋ sênac eŋ êndu.’ 11 Mago amac tec asôm gebe ‘Ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ têna me tama gebe Aêŋoc gêŋ, taŋ taêm kêka amoa naŋ, Korban,’ ŋam gebe jakêŋ êndêŋ Anôtô, 12 go anac jao eŋ gebe ênam têna me tama sa êtiam atom. 13 Amac ajam Anôtônê biŋ auc ŋa taôm nêm ŋagôliŋ laŋgwa, taŋ adôŋ gelom-gelom naŋ, ma ajam gêŋ ŋagêdô ôkwi gêwiŋ.”

Geŋ taŋ gêgôm ŋamalac kêtu sec
(Mat 15:10-11, 15-20)

14 Go Jesu gêmôêc lau dêdêŋ eŋ sêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Samob anô aêŋoc biŋ ma nêm kauc êsa. 15 Gêŋ dêmôêŋa teŋ embe êsêp ŋamalacnê ŋalêlôm êna, oc êŋgôm eŋ êtu sec atom. Mago gêŋ, taŋ kêsa aŋga ŋamalac gêmêŋ naŋ, tec gêgôm eŋ kêtu sec.” [16 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa êmbe ênêc, naŋ êŋômaŋ.]

17 Ma gêdêŋ taŋ gêwi lau siŋ kêsô andu gêja naŋ, ênê ŋacseŋomi têtu kênac biŋgôliŋ tau ŋam gêdêŋ eŋ. 18 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ma amac tonec nec, nêm kauc kêsa atom amboac tonaŋ me. Ajala atom me. Gebe gêŋ samob, taŋ aŋga dêmôêŋa êsêp ŋamalac êna naŋ, oc êŋgôm eŋ êtu sec atom, 19 gebe kêsêp ênê ŋalêlôm gêja atom, kêsêp ŋatêtacŋageŋ gêja e gê su kêtôm gêgôm-gêgôm.” Tec Jesu gêwa gêŋ taniŋŋa samob sa gebe ŋajam. 20 Ma kêsôm gebe “Tageŋ gêŋ, taŋ kêsa aŋga ŋamalacnê naŋ, tec gêgôm ŋamalac kêtu sec. 21 Gebe taêŋ gêjam biŋ sec kêsa aŋga ŋamalacnêŋ ŋalêlôm, biŋ mockaiŋŋa, geŋgeŋ, sêjac ŋamalac êndu, 22 dêdim sêmôcwalô gêŋgic, mateŋ katu, sêgôm sec ŋawaô, biŋdansaŋ, wauc-wauctêna, mateŋ daŋgucboa, sêsôm biŋ alôb-alôb, tetoc tauŋ sa ma biŋ meloc. 23 Gêŋ sec samob tonaŋ ŋai tec kêsa aŋga ŋalêlôm ma gêgôm ŋamalac kêtu sec.”

Awê teŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa
(Mat 15:21-28)

24 Go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja gamêŋ Turuŋa. Ma kêpi andu teŋ gêja ma gebe ênam tau aucgeŋ e gêgôm jageo. 25 Ma awê teŋ, taŋ latuo sauŋ ŋalau ŋatêmui gêgôm eŋ naŋ, gêŋô eŋ ŋawae ma sebeŋ gêja gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa. 26 Awê tau eŋ Heleno, têna kêkôc eŋ aŋga Suropoinikiaŋa. Eŋ keteŋ Jesu gebe êtiŋ ŋalau sec aŋga latuonê êsa êna. 27 Mago Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ondecgeŋ, ŋapalê sêniŋ nêŋ gêŋ e êôc êsêac tôŋ acgom. Embe takôc ŋapalênêŋ mo su ma tambaliŋ êndêŋ kêamlatu, oc ŋajam atom.” 28 Tec awê tau gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, mago kêamlatu seŋ ŋapalênêŋ mo ŋapopoc sêmoa tebo ŋalabugoc.” 29 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Kêtu biŋ tonaŋŋa tec ôna. Ŋalau sec kêsa aŋga latômonê gêja su.” 30 Ma eŋ gêmu gêja nê andu e gêlic ŋapalêo gêc ma ŋalau sec kêsa gêja su.

Taŋasuŋbic to awamê ŋajam kêsa

31 Ma Jesu gêwi gamêŋ Turuŋa siŋ kêtiam kêsa Sidonŋa e jagêô lasê
Malaclemeŋlu ŋagamêŋ gêc bugêjactoŋ Galilaiaŋa. 32 Go sêkôc taŋasuŋbic
to nê bi ŋ kwackwac dêdêŋ eŋ sêja ma teteŋ eŋ gebe êkêŋ lêma ênsac eŋ.
33 Tec Jesu kêkôc eŋ su aŋga launêŋ jasêkô tauŋŋa, go kêkêŋ lêmalatu kêsô
eŋ taŋasuŋ ma kêkasôp to kêmoasac eŋ imbêla. 34 Go mata gedec undambê
e kêsê awa su ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Epata," gebe "Ôpoa lasê." 35 Tec
taŋasuŋ kêpoa lasê ma imbêla kêtu goloŋ e kêsôm biŋ ŋaŋêŋ kêsa, 36 ma
Jesu gêjac jao gebe sêsôm ŋawae êndêŋ lau atom. Eŋ gêjac jao gêmoa, tageŋ
êsêac sêjac miŋ biŋ tau kêtu tapa-tapa sêjac ŋawaegeŋ. 37 Lau sêŋac lemeŋ
ŋanô ma sêsôm gebe "Eŋ gêgôm gêŋ samob ŋajam. Taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ
ma aweŋmê sêsôm biŋ lasê." *

8

Jesu gêlôm lau 4,000
(Mat 15:32-39)

1 Gêdêŋ tonaŋgeŋ lau taêsam sêkac tauŋ sa kêtiam ma nêŋ gêŋ sêniŋŋa
masi. Tec Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe
2 "Aê taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac samuc ma
nêŋ gêŋ sêniŋŋa masi. 3 Amboac tonaŋ embe jakêŋ êsêac têntac sawageŋ
sêmu sêna nêŋ gamêŋ, oc eŋkaiŋ to lemeŋ êmac aŋga intêna, gebe lau
gamêŋ baliŋŋa ŋagêdo tec sêwiŋ êsêac." 4 Ma ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ
gebe "Aêac takôc mo aŋga ondoc ma takêŋ lau tonec sêniŋ êôc êsêac tôŋ,
tamoa gamêŋ sawa nec." 5 Tec eŋ kêtu kênac êsêac gebe "Amacnêm polom
tendocgeŋ gêc." Ma êsêac sêsôm gebe "Polom 7."

6 Ma kêsôm gêdêŋ lau gebe sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom. Ma kêkôc polom 7
tonaŋ mêŋgêjam daŋge su, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ nê ŋacseŋomi
gebe sênac sam. Tec sêjac sam gêdêŋ lau. 7 Ma êsêacnêŋ i palê luagêcgeŋ
gêc, naŋ gêjam daŋge ma kêsôm gebe sênac sam amboac tonaŋ. 8 Seŋ e
gêôc êsêac tôŋ, go sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 7. 9 Ma lau tau amboac
4,000. Ma kêkêŋ êsêac sêja. 10 Go êsêac to nê ŋacseŋomi gacgeŋ jasêpi waŋ
teŋ ma jasêô lasê gamêŋ Dalmanutaŋa.

Parisai teteŋ gêŋtalô
(Mat 16:1-4)

11 Parisai sêsa sêja jaêc seseŋ tauŋ sêmoa e sebe sênsaê Jesu. Tec sêsôm
gebe "Ôŋg m gêŋtalô undambêŋa teŋ." 12 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm
ŋawapacgosu ma kêsôm gebe "Lau têm tonecŋa sêsôm gêŋtalô teŋ kêtu
asageŋŋa. Biŋŋaŋô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau têm tonecŋa oc sêlic
gêŋtalô teŋ atomanô." 13 Go gêwi êsêac siŋ ma kêpi waŋ kêtiam jakêsô
ŋamakeŋ ônêŋa.

Parisai to Herodo nêŋ jist
(Mat 16:5-12)

14 Ŋacseŋomi sêliŋ polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom, sêkôc ŋanô tageŋ gec
waŋ. 15 Tec Jesu gêlêŋ biŋ êsêac gebe "Alic ma ajop taôm ŋapep êndêŋ
Parisai to Herodo nêŋ jist." 16 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋŋa ma sêsôm
gebe "Kec, eŋ kêsôm biŋ tonaŋ gebe aêac takôc polom gêwiŋ atom." 17 Ma
Jesu kêjala biŋ, taŋ sêsôm naŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kêtu asageŋŋa
amac taêm gêjam gêc taomŋageŋ gebe akôc polom gêwiŋ atom. Amacnêm

* **7:37:** Asam biŋ, taŋ gec Mat 15:2

kauc kêsa atom ma ajala biŋ tonec ŋam atom tageŋ me. Nêm ŋalêlôm ŋadani kêsa me. 18 Matemanô gêc, mago alic gêŋ atom to taŋemsuŋ gêc, mago aŋô biŋ atom me. Ma taêm gêjam biŋ atom me. 19 Gêdêŋ taŋ kêpô polom lemeŋ teŋ kêkôc gêdêŋ lau 5,000 naŋ, ajoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gadob 12." 20 "Ma gêdêŋ taŋ kêpô polom 7 kêkôc gêdêŋ lau 4,000 naŋ, ajoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gadob 7." 21 Go eŋ kêtu kênac êsêac gebe "Ajala biŋ tonec ŋam atom tageŋ me."

Ŋac matapec ŋajam kêsa aŋga Betsaida

22 Jasêô lasê Betsaida ma lau sêkôc matapec teŋ dêdêŋ Jesu sêja ma teteŋ eŋ gebe êmoasac eŋ. 23 Tec Jesu kêkam matapec gêdêŋ lêma ma gêwê eŋ agêc sêsa malac ŋamagê sêja, go kêkasôp kêsêp eŋ mataanô ma gêu lêma gêsac eŋ ma kêtu kênac eŋ gebe "Gôlic gêŋ teŋ me masi." 24 Ma ŋac tau kêsa sa ma kêsôm gebe "Aê galic ŋamalac, galic êsêac sêsêŋŋ amboac ka." 25 Go Jesu gêu lêma gêsac eŋ mataanô kêtiam ma kêpuc mata tôŋ e mataanô ŋawa kêsa ma gêlic gamêŋ ŋaŋêŋ kêsa. 26 Go kêsakiŋ eŋ gêja nê andu ma kêsôm gebe "Ôsa malac ôna atom."

Petere kêsôm Jesu ŋam
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Go Jesu to nê ŋacseŋomi dêdi sêsa malac Kaisarea Pilipi sêja. Sêsêlêŋ e jasêsa ŋadambê teŋ ma kêtu kênac nê ŋacseŋomi gebe "Lau sêsam aê sebe asa." 28 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Ŋagêdô sêsôm gebe ŋackêsagu Joaŋ, ma ŋagêdô gebe Elia, ma ŋagêdô gebe propetenêŋ teri." 29 Go kêtu kênac êsêac gebe "Ma amac taôm nec asam aê abe asa." Tec Petere gêjô eŋ awa gebe "Aôm Kilisi tau." 30 Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc gebe sêsôm eŋ lasê êndêŋ lau teŋ atomanô.

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Go gêôc awa sa ma kêdôŋ êsêac gebe "Ŋamalacnê Latu oc êôc ŋandaŋ taêsam ma laumata to dabuŋsêga to biŋsutau oc têtiŋ eŋ to sênac eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa êtiam." 32 Eŋ kasôm biŋ tonaŋ gêc awageŋ. Tec Petere gê eŋ jaagêc sêkô tauŋŋa ma kêsôm eŋ. 33 Ma Jesu kêkac tau ôkwi mata gê nê ŋacseŋomi ma kêsôm Petere gebe "Sadaŋ, ôkôc taôm sa naôkô jaêc. Aôm taêm gêjam biŋ Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ ŋamalacŋageŋ."

34 Go gêmôêc lau to nê ŋacseŋomi sêmêŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesoIau êndaŋguc aê. 35 Ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc êmac êndu. Ma teŋ embe êmac êndu êtu aê to ŋawae ŋajamŋa, naŋ oc êŋgôŋ mata jali. 36 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa êtu ênê gêŋ, mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa amboac ondoc. Oc ênam eŋ sa atom. 37 Ŋamalac oc ênac da katu ŋa asageŋ. 38 Lau mockaiŋo to lau sec tonec nêŋ teŋ embe maja aê to ŋoc biŋ, oc Ŋamalacnê Latu maja eŋ amboac tonaŋ êndêŋ têm, tê êmêŋ to Tamanê ŋawasi ma aŋela dabuŋ sêwiŋ eŋ." *

---

* **8:38:** Asam biŋ, taŋ gêc Mat 16:6

9

1 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe
Êsêac tec sêkô nec, nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôliŋ
toŋaclai mêŋêsa acgom.”

Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Bêc 6 gêjaŋa acgom, go Jesu kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joaŋ sêwiŋ eŋ.
Ma gêwê êsêac sêpi lôc ŋatêpôê baliŋ teŋ sêja gebe sêmoa tauŋŋa. Ma sêlic
eŋ ôl i kêpô tau ôkwi 3 e nê ŋakwê sêpôma kêlêlêc oc ŋaboatilo su. 4 Go Elia
agêc Mose seoc tauŋ lasê dêdêŋ êsêac ma sêjam biŋgalôm sêwiŋ Jesu. 5 Ma
Petere gêôc awa sa kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, ŋajam gebe tamoa
gamêŋ tonec. Aêac anam bec têlêac acgom, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ
ma Elianê teŋ.” 6 Êsêac têtêc tauŋ ŋanô, tec eŋ gêjam kauc biŋ êsômŋa. 7 Go
tao teŋ mêŋgêjam ajuŋ êsêac ma awa teŋ kêsa aŋga tao tau gêmêŋ gebe,
“Aêŋoc Latuc taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, tau tonec. Akêŋ taŋem eŋ.” 8 Ma
sep tageŋ ac mateŋ geso gamêŋ e sêlic lau teŋ sêkô sêwiŋ êsêac atom, Jesu
taugeŋ.

9 Êsêac sêsêp aŋga lôc sêmoa ma eŋ gêjac jao êsê c gebe “Gêŋ taŋ alic naŋ,
anac ŋamiŋ êndêŋ ŋac teŋ atom e Ŋamalacnê Latu êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ
su acgom.” 10 Êsêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ gêc tauŋgeŋ sêmoa ma têtu kênac
gêdêŋ tauŋ gebe “Êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ nec ŋam amboac ondoc.” 11 Go
têtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, biŋsutau sêsôm gebe Elia êmêŋ êmuŋ
acgom” 12 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Elia naŋ êmuŋ ma êsa gêŋ samob
ŋalaŋô sa êtiam. Ma teto kêpi Ŋamalacnê Latu amboac ondoc gebe eŋ oc êôc
ŋandaŋ taêsam to têtu kasec eŋ. 13 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Elia tec
gêmêŋ su, ma sêgôm eŋ waucwaucgeŋ amboac teto kêpi eŋ.”

Ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 17:14-20; Luk 9:37-43)

14 Ac sêmêŋ ma sêô lasê gêdêŋ ŋacseŋomi ŋagêdô ma sêlic lau taêsam sêgi
êsêac auc ma biŋsutau to êsêac aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ. 15 Lau sêlic eŋ e
gacgeŋ têtakê ma sêlêti dêdêŋ eŋ sêja to sê moalêc eŋ. 16 Ma eŋ kêtu kênac
êsêac gebe “Amac awemsuŋ gêôc ka taôm kêtu ageŋŋa.” 17 Tec ŋac teŋ
aŋga lau taêsam tonaŋ nêŋ gêjô eŋ awa gebe “Mêtêmôkê, aê kakôc latuc
gadêŋ aôm gamêŋ gebe ŋalau awamê gêgôm eŋ. 18 Gêŋ tau embe êtap eŋ
sa aŋga ŋasawa teŋ, oc êmônaŋ eŋ e awaôpic êsa ma luluŋ ŋakicsêa kikec-
kikec e êtu toŋ laŋgwageŋ. Ma kateŋ nêm ŋacseŋomi gebe têtiŋ ŋalau tau e
sêgôm kêtôm atom.” 19 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “O amac lau-akêŋ-
gêwiŋatomwaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma jaôc amacnêm
biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Akôc ŋapalê tau andêŋ aê amêŋ.” 20 Ma sêkôc ŋapalê
tau dêdêŋ eŋ sêja. Ma gêdêŋ taŋ ŋalau gêlic Jesu naŋ, gacgeŋ kêgasuŋ ŋapalê
tau e gêjac tau êndu jagêc nom ma kêsabi tau to awaôpic kêsa. 21 Go Jesu
kêtu kênac tama gebe “Gêŋ tonec gêgôm eŋ kêtôm jala tendocgeŋ su.” Ma
eŋ kêsôm gebe “Ŋapalêgeŋ ma gêgôm eŋ 22 ma kêtiŋ eŋ kêpi ja to kêsêp bu
kêtu dim taêsam gebe enseŋ eŋ su. Mago aôm embe ôtôm, go taêm walô
aêac ma ônam aêac sa.” 23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gônac aê ôkwi
gebe Aôm embe ôtôm me. Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ naŋ, oc êŋgôm gêŋ samob
naêtôm.” 24 E gacgeŋ ŋapalê tama gêmôêc ma kêsôm gebe “Aê kakêŋ gêwiŋ,
tageŋ kakêŋ gêwiŋ kwalec, tec ônam sa.”

25 Jesu gêlic lau sêwêgeŋ sêmêŋ, tec gec biŋ ŋalau ŋatêmui ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Aôm ŋalau awammê to taŋamsuŋbic, aê jasakiŋ aôm gebe
Ondec eŋ ma ôsa ôna, ma ômu ôsô ŋac tau nê ŋalêlôm ôna êtiam atom.”
26 Ma ŋalau kêgasuŋ eŋ secanô e kêwakic lasê ma kêsa gêja. Ma ŋapalê tau
gêc amboac ŋacmatê, tec lau taêsam sêsôm gebe “Gêmac êndu su.” 27 Go
Jesu kêkam eŋ kêsêp lêma ma gegeŋ eŋ sa jakêkô.
28 Gêc gêmu gêja nê andu acgom, go nê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ sêmoa
tauŋŋa gebe “Amboac ondoc, tec aêac atiŋ ŋalau tonaŋ agôm kêtôm atom
nec.” 29 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêŋ teŋ kêtôm gebe êtiŋ gêŋ
amboac tonaŋ ŋai su sêsa ŋagaô sêna atom, mec tageŋ.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 Go ac dêdi aŋga tonaŋ sêsa Galilaiageŋ sêja ma eŋ gebe lau sêŋô êsêac
ŋawae atom, 31 gebe eŋ kêdôŋ nê ŋacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Lau sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp ŋamalac lemeŋ êna nasênac eŋ êndu. Sênac
eŋ êndu e ŋabêc têlêac ênaŋa su acgom, go êndi sa.” 32 Mago êsêacnêŋ kauc
kêsa kêpi biŋ tonaŋ atom ma têtêc tauŋ tec têtu kênac eŋ atom.

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Jasêô lasê Kapanaum sêŋgôŋ andu acgom, go kêtu kênac êsêac gebe
“Amac asôm biŋ amboac ondoc gêdêŋ taôm amoa intêna.” 34 Ma êsêac
sêjam tauŋ tôŋ, gebe aŋga intêna sêjam kênac tauŋ kêpi nêŋ asa kêtu ŋac
towae kêlêlêc êsêac ŋagêdô su. 35 Go gêŋgôŋ sic ma gêm êc êsêac 12
mêŋkêsôm gêdêŋ êsêac gebe, “Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êtu ŋamata, naŋ
êtu samob nêŋ ŋamu to samob nêŋ sakiŋwaga acgom.” 36 Ma kêkôc ŋapalê
sauŋ mêŋketoc eŋ kêkô êsêac ŋaluŋgeŋ, go kêmbôêŋ eŋ ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe 37 “Ŋac taŋ kêkôc ŋapalê sauŋ amboac tonec nêŋ teŋ sa kêtu ŋoc
ŋaêŋa naŋ, kêkôc aê sa. Ma ŋac, taŋ kêkôc aê sa naŋ, kêkôc aê taucgeŋ
atom, eŋ kêkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ sa.”

Lau taŋ seseŋ aêac atom naŋ, sêpuc aêac tôŋ
(Luk 9:49-50)

38 Go Joaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêac alic ŋac teŋ, naŋ
kêdaguc aêac atom, kêtiŋ ŋalau sec su ŋa aômnêm ŋaê. Tec ajac jao eŋ, gebe
eŋ kêdaguc aêac atom.” 39 Ma Jesu kêsôm gebe “Anac jao eŋ atom, gebe
ŋac taŋ êŋgôm gêŋtalô êpi aêŋoc ŋaê, go gacgeŋ êkac awa ôkwi ma êsôm biŋ
sec êpi aê naŋ, oc êŋgôm êtôm atom. 40 Gebe ŋac, taŋ kêkêŋ kisa geseŋ aêac
atom naŋ, kêpuc aêac tôŋ. 41 Ŋac naŋ êkêŋ bu laclu teŋ amac anôm êtu
Kilisinê lau amacŋa naŋ, jasôm biŋŋanô êndêŋ amac gebe ŋagêjô ŋajam oc
eso eŋ atomanô.

Tatim lau atom
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 “Ma ŋac teŋ, naŋ êtim lau sauŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêŋa naŋ, nêŋ teŋ e
êtu sec naŋ, lau sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc
êna, go ŋajam.
43 “Lêmam embe êtim aôm, go ôndim êŋgic. Tolêmamkatucgeŋ ôŋgôŋ
matam jali, oc ŋajam êlêlêc tolêmam lulugeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ
ŋaja, taŋ kêsa ŋapaŋ naŋ ôna. [44 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac
atom.] 45 Ma amkaiŋ embe êtim aôm, naŋ ôndim êŋgic. Toamkatucgeŋ
ôŋgôŋ matam jali, oc ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ aôm toamkaiŋ lulugeŋ ôsêp

lamboam ŋakêlêndiŋ ôna. [46 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac atom.] 47 Ma matamanô teŋ embe êtim aôm, naŋ ôkip sa. Tomatamanô tageŋ ôsô Anôtônê gamêŋ ôna, oc ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ aôm tomatamanô lulugeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna. 48 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac atom.

49 “Sêpalip ja kêpi lau samob kêtôm sêpalip gwêc kêpi gwada. 50 Gwêc tau gêŋ ŋajam, mago gwêc tau ŋamakic embe ênaŋa, oc daŋgôm ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc. Gwêc ênêc amacŋa ma amoa tobiŋmalôgeŋ awiŋ taôm.”

10

Biŋ sêmôcwalôŋa
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

1 Jesu gêdi aŋga tonaŋ jagêô lasê Judaia to gamêŋ, taŋ gêc Jordan ŋamakeŋ ônêŋa naŋ, ma lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja kêtiam, tec kêdôŋ êsêac clmboac gêgôm-gêgôm naŋ kêtiam.

2 Ma Parisai ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja sebe sêlêtôm eŋ ma têtu kênac eŋ gebe, “Ŋac teŋ embe êwi nê awê siŋ, oc êtôm me masi.” 3 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe, “Mose gêjac biŋsu amac amboac ondoc.” 4 Ma êsêac sêsôm gebe, “Mose gêlôc gebe teto papia sêwi awê siŋŋa ma sêwi eŋ siŋ.” 5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Eŋ keto biŋsu tonaŋ kêtu nêm ŋalêlôm ŋadaniŋa. 6 Mago andaŋgeŋ gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom naŋ, kêkêŋ awêlu ŋac. 7 Amboac tonaŋ ‘ŋac oc êwi tama agêc têna siŋ ma êsap nê awê tôŋ 8 ma agêc lulu têtu ôli tageŋ.’ Ma agêc têtôm gêŋ luagêc êtiam atom, têtôm ŋanô tageŋ. 9 Gêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ kêkwa tau naŋ, ŋamalac teŋ êkac su atom.”

10 Jasêŋgôŋ andu acgom, go ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ kêtu biŋ tau tonecŋa kêtiam. 11 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac teŋ embe êwi nê awê siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa, 12 ma awê teŋ embe êwi nê akweŋ siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa amboac tonaŋ.”

Jesu gêjam mec ŋapalê ŋasec-ŋasec
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Ma sejoŋ ŋapalê ŋasec-ŋasec dêdêŋ Jesu sêja gebe êmoasac êsêac. Ma ŋacseŋomi sec biŋ lau. 14 Jesu gêlic e kêtu môsi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Andec ŋapalê dêndêŋ aê sêmêŋ, akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ ŋai têtu Anôtônê gamêŋ ŋatau. 15 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ êkôc Anôtônê gamêŋ sa êtôm ŋapalê atom naŋ, oc êsô êna atom.” 16 Go kêmbôêŋ to gêu lêma gêsac êsêac ma gêjam mec êsêac.

Ŋacseŋom tolêlôm
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Jesu jakêsa intêna acgom, go ŋac teŋ kêlêti geseŋ eŋ auc jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê ŋajam, aê jaŋgôm asageŋ gebe jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali teŋgeŋ.” 18 Tec Jesu kêtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, kôsam aê gebe ŋajam. Ŋajam teŋ gêmoa atom, Anôtô taugeŋ. 19 Biŋsu tau tec gôŋô su gebe ‘Ônac ŋamalac êndu atom, ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom, ônam geŋgeŋ atom, ôŋga biŋ atom, ôŋgambec gêŋ atom ma otoc tamam agêc têtam sa.’ ” 20 Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aê ŋapalêgeŋ ma kamasaŋ biŋ samob tonaŋ kêtu tôŋ aê.” 21 Ma Jesu mata gê eŋ e têtac gêwiŋ eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ tageŋ tec kôpô lêna. Ôna ma ôkêŋ nêm waba samob lau sênam

ôli ma ôkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôêŋ ôndaŋguc aê." 22 Ŋac tau gêŋô biŋ tonaŋ e laŋôanô kêtu sêp ma kêsa tonê ŋalêlôm ŋawapacgeŋ gêja, gebe nê waba taêsam.

23 Go Jesu kêsala nê ŋacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau toawa embe sêsô Anôtônê gamêŋ sêna, oc sêŋgôm elêmê." 24 Ŋacseŋomi têtakê kêtu ênê biŋ tonaŋŋa, tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe "Ŋapalêac, lau sêsô Anôtônê gamêŋ sênaŋa ŋawapac ŋanô. 25 Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ŋalasê êna ŋagaôgeŋ êlêlêc ŋac tolêlôm teŋ êsô Anôtônê gamêŋ ênaŋa su." 26 Êsêac têtakê ŋanô ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ai, amboac tonaŋ, asa oc ênam samuc." 27 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe "Ŋamalac oc têtôm gêŋ amboac tonaŋ atom. Mago Anôtô eŋ kêtôm, gebe Anôtô gêgôm gêŋ samob jakêtôm."

28 Ma Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôlic acgom, aêacmêŋ tec awi ma gêŋ samob siŋ ma adaguc aôm." 29 Ma Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ naŋ êwi nê andu, me lasitêwai, me luio, me têna agêc tama, me ŋapalê, me kôm siŋ êtu aê to ŋawae ŋajamŋa, 30 oc êndêŋ têm tonec êkôc gêŋ tau ŋagêjô êtu dim 100 êjô andu ma lasitêwai to luio, ma tênai to ŋapalê ma kôm, ma oc sêjanda eŋ êwiŋ, ma êndêŋ têm ŋamuŋa oc êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. 31 Lau ŋamataŋa taêsam oc têtu ŋamu ma ŋamu oc têtu ŋamata."

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu têlêacŋa
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Êsêac sêsêlêŋ sêmoa intêna sebe sêpi Jerusalem sêna ma Jesu kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac ma êsêac têtakê. Ma êsêac, taŋ têdaguc eŋ naŋ, têtêc tauŋ. Ma kêkôc êsêac 12 sêmoa nêŋ tauŋŋa kêtiam jagêwa gêŋ, taŋ oc êtap eŋ saŋa naŋ, ŋam sa gêdêŋ êsêac gebe 33 "Alicgac me, aêac tapi Jerusalem tana, ma oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau dabuŋsêga to biŋsutau sêkic ênê biŋ, go sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc. 34 Ma êsêac sêsu eŋ susu to sêkasôp êpi eŋ ma si eŋ, go sênac eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa."

Jakobo agêc Joaŋ teteŋ gêŋ
(Mat 20:20-28)

35 Ma Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joaŋ, dêdêŋ eŋ sêja ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêagêc abe ôŋgôm gêŋ, taŋ aêagêc ateŋ êndêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa êndêŋ aêagêc." 36 Tec Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe "Amagêc abe aê jaŋgôm asageŋ ŋanô êsa êndêŋ amagêc." 37 Go êsêagêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôkêŋ aêagêcma teŋ êŋgôŋ nêm anôŋa ma teŋ êŋgôŋ nêm gasêŋa aŋga nêm ŋawasi ŋalêlôm." 38 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Amagêc ajam kauc gêŋ, taŋ ateŋ naŋ. Amagêc atôm gebe anôm êsêp laclu, taŋ aê janôm êsêpŋa naŋ, ma aliŋ saŋgu, taŋ aê jaliŋ naŋ me." 39 Ma êsêagêc sêjô eŋ awa gebe "Aêagêc atôm." Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Laclu taŋ aê janôm êsêp naŋ, amagêc oc anôm, ma saŋgu, taŋ aê oc jaliŋ naŋ, amagêc oc aliŋ. 40 Tageŋ aê katôm gebe jakêŋ lau sêŋgôŋ ŋoc anôŋa to ŋoc gasêŋa nec atom, gêjac lau, taŋ Tamoc kêmasaŋ kêtu êsêacŋa naŋgeŋ ŋawae."

41 Êsêac lau 10 sêŋô e têtu môsi Jakobo agêc Joaŋ. 42 Ma Jesu gêmôêc êsêac dêdêŋ eŋ sêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac ajalagac gebe lau, taŋ seboc têtu lau samuc nêŋ gôliŋwaga naŋ, sêkôniŋ êsêac ma nêŋ lau kapôêŋ sêjam gôliŋ êsêac ŋajaŋa. 43 Mago amac amboac tonaŋ atom. Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êtu amacnêm ŋac kapôêŋ, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga.

44 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu amacnêm ŋamata, naŋ êtu amacnêm
gêŋôma. 45 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe sênam sakiŋ eŋŋa atom, mago gebe
ênam sakiŋ to êkêŋ tau ênac da lau taêsam."

Matapec teŋ ŋajam kêsa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Êsêac sêsêlêŋ e sêô lasê malac Jeriko. Ma gêdêŋ taŋ êsêac to nê
ŋacseŋomi ma lau taêsam sêwê sêsa aŋga Jeriko sêja naŋ, Timai latu
matapec Batimai keteŋ-keteŋ gêŋ gêŋgôŋ intêna ŋatali. 47 Ŋac tonaŋ gêŋô
ŋawae gebe Jesu Nasaretŋa tau eŋ, tec gêôc awa sa ma gêmôêc gebe
"Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma." 48 Lau taêsam sec biŋ eŋ gebe
"Ônam taôm tôŋ," mago eŋ gêmôêc kêpuc sageŋ gebe "Dawidnê Latu, taêm
walô aêma." 49 Tec Jesu kêkô ma kêsôm gebe "Amôêc eŋ êmêŋ." Ma êsêac
sêmôêc matapec tau ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Têmtac êpa su ma ôndi sa,
gebe eŋ gêmôêc aôm." 50 Tec ŋac tau kêbaliŋ nê ŋakwê siŋ ma gêboaŋ sa
gêdêŋ Jesu gêja. 51 Ma Jesu awa gêjac eŋ gebe "Aôm gobe jaŋgôm asageŋ
êndêŋ aôm." Go matapec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aê gabe matoc
êlac." 52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôêc ôna, aôm kôkêŋ gêwiŋ gêjam
aôm sa." E gacgeŋ mata gêlac ma kêdaguc eŋ gêmoa intêna.

11

Jesu kêsô Jerusalem gêja
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Joaŋ 12:12-19)

1 Ma gêdêŋ taŋ êsêac têdabiŋ Jerusalem jasêsa malac Betpage to Betania,
taŋ gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ nê ŋacseŋomi luagêc 2 ma kêsôm gêdêŋ
êsêagêc gebe "Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ gêc nêmŋa naŋ, ana ma êndêŋ
taŋ aô lasê naŋ, gacgeŋ andac doŋki ŋalatu teŋ sêkô tôŋ kêkô, ŋamalac teŋ
gêŋgôŋ ŋaô kwanaŋgeŋ atomanô, naŋ aŋgamboac su ma awê amêŋ. 3 Ŋac
teŋ embe êtu kênac amagêc gebe 'Agôm tonaŋ kêtu ageŋŋa,' naŋ asôm gebe
'Apômtau kêpô lêna gêŋ tau ma oc êsakiŋ gaôgeŋ êmu êmêŋ tonec êtiam.' "
4 Tec agêc sêja e dêdac doŋki ŋalatu tau sêkô tôŋ kêkô andu teŋ ŋasacgêdô
kêsi malacluŋŋa ma sêgaboac su. 5 Ma êsêac, taŋ sêkô tônê naŋ, nêŋ ŋagêdô
têtu kênac êsêagêc gebe "Amagêc abe aŋgô-m asageŋ, tec agaboac doŋki
ŋalatu tonaŋ su." 6 Ma êsêagêc sêsôm biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ, gêdêŋ êsêac
e sêwi siŋ. 7 Ma sêwê doŋki ŋalatu tau gêdêŋ Jesu sêja e sêu nêŋ ŋakwê
gêsac ma Jesu gêŋgôŋ ŋaô. 8 Ma lau taêsam sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna ma
ŋagêdô sêja ka ŋalauŋ, taŋ sêsapu aŋga kôm 9 ma êsêac, taŋ sêmuŋ to têdaguc
naŋ, sêmôêc gebe "Osana, alanem eŋ naŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô.
10 Alanem tameŋi Dawid nê gamêŋ kiŋŋa, taŋ mêŋkêsa naŋ. Osana êsa
aŋga lôlôc."

11 Ma eŋ gêô lasê Jerusalem jakêsô lôm dabuŋ gêja ma kêsala gêŋ samob
gêmoa. Tageŋ oc gêja su, tec eŋ to êsêac 12 sêsa Betania sêja.

Jesu kêpuc boa jambô
(Mat 21:18-19)

12 Ŋabêbêc sêwi Betania siŋ ma mo gêjô eŋ. 13 Kêkô jaêcgeŋ ma gêlic
jambô tolauŋ teŋ kêkô, tec kêtu gasuc gêja gebe moae oc êtap jambô ŋanô
teŋ sa. Gêja e gêlic ŋanô teŋ atom, ŋalauŋ ŋaômageŋ, gebe jambô ŋanoc
atom. 14 Tec kêsôm gêdêŋ jambô tau gebe "Êtôm têmgeŋ lau teŋ oc sêniŋ
ŋanô aŋga aômnêm teŋ êtiam atomanô." Ma ênê ŋacseŋomi sêŋô.

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)

15 Êsêac jasêô lasê Jerusalem ma Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja e kêjanda lau, taŋ têtulu gêŋ sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtiŋ sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôŋ piŋpoŋ 16 ma gêjac jao gebe ŋac teŋ êôc gêŋ teŋ êsêlêŋ êmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm atom. 17 Go kêdôŋ êsêac ma kêsôm gebe "Teto gêc gebe Anôtô kêsôm gebe 'Aêŋoc andu sêsam gebe tenteŋlatu samob nêŋ andu mecŋa.' Mago amac agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ."

18 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêŋô ma dêdib sebe senseŋ eŋ su, gebe têtêc eŋ gebe lau samob têtakê kêtu ênê mêtêŋa.

19 Oc gêja su, tec Jesu to nê ŋacseŋomi sêc sêsa aŋga malac tonaŋ sêja.

Jesu gêwa jambô, taŋ kêtu masê naŋ, ŋabiŋ sa
(Mat 21:20-22)

20 Ŋageleŋ ac sêsêlêŋ e sêsa gamêŋ, taŋ jambô kêkô naŋ, ma sêlic jambô tau kêtu masê e jakêsêp ŋawakac tau gêja. 21 Ma Petere taê gêjam biŋ tau, tec kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Mêtêmôkê, ôlic jambô, taŋ kôpuc boa naŋ, tec kêtu masê su." 22 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe 23 Amac embe akêŋ êwiŋ Anôtô ma asôm êndêŋ lôc tônê gebe Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna, ma embe asôm totêmtac lulu atom, akêŋ êwiŋ gebe biŋ oc ŋanô êsa, naŋ oc êtu tôŋ. 24 Amboac tonaŋ aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ samob, taŋ ateŋ kêsêp mec ŋalêlôm naŋ, embe akêŋ êwiŋ gebe akôc ŋanô, oc akôc. 25 Embe naateŋ nêm mec akô ma nêm biŋ teŋ êndêŋ ŋac teŋ ênêc, naŋ asuc ôkwi acgom, gebe Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, êsuc amacnêm keso ôkwi amboac tonaŋgeŋ. [26 Mago amac embe asuc biŋ ôkwi atom, go Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, oc êsuc amacnêm keso ôkwi atom amboac tonaŋgeŋ.]"

Judawaga têtu kênac Jesunê ŋaclai ŋam
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Ac sêmu sêsa Jerusalem kêtiam ma Jesu jakêsêlêŋ gêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm, go lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja 28 ma têtu kênac eŋ gebe "Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô. Ma asa kêkêŋ ŋaclai tonec gêdêŋ aôm, tec gôgôm gêŋ amboac tonaŋ." 29 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac. Ajô aêŋoc kênac acgom, go jasam ŋatau, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac. 30 Joaŋnê saŋgu nec aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ. Ajô ŋoc kênac tonaŋmaŋ." 31 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe "Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm gebe Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom. 32 Ma embe tasôm gebe Aŋga ŋamalacnêŋ, tec tatêc lau gebe samob sêlic Joaŋ gebe eŋ propete teŋ." 33 Tec sêjô Jesu awa gebe "Aêac ajam kauc." Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac atom amboac tonaŋ." *

12

Biŋgôliŋ kêpi kôm wainŋa to ŋagejobwaga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

---

* **11:33:** Lambiŋ

1 Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtu biŋgôliŋ gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac teŋ
kêsê wain kôm teŋ ma gêsô tuŋ e kêsô tau, go kêsap sêpip wain ŋamala
ma kêkwê andu ŋaatêkwa baliŋ teŋ kêtu sejop kôm tauŋa, go kêmasaŋ biŋ
gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêja gamêŋbôm teŋ. 2 Gêdêŋ ŋanoc
eŋ kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêdêŋ kômwaga gêja gebe êkôc kôm wainŋa ŋanô
aŋga kômwaganêŋ. 3 Êsêac sêkôc ŋac tau tôŋ ma si eŋ e sêsakiŋ eŋ lêma
sawageŋ gêmu gêja. 4 Go ŋatau kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêdêŋ êsêac gêmu
gêja kêtiam, naŋ têtuc eŋ kêsêp môkêapac to sêpêlê eŋ. 5 Ma kêsakiŋ teŋ gêja
kêtiam, naŋ sêjac eŋ êndu. Ma lau ŋagêdô taêsam sêwiŋ, naŋ si êsêacnêŋ
ŋagêdô ma sêjac ŋagêdô êndu. 6 Ŋac tageŋ gêmoa, ênê latu, taŋ têtac gêwiŋ
eŋ ŋanô. Kêtu ŋamu kêsakiŋ eŋ gêdêŋ êsêac gêja ma kêsôm gebe 'Êsêac
oc tetoc aêŋoc latuc sa.' 7 Gêja e kômwaga tonaŋ ŋai sêsôm gêdêŋ tauŋ
gebe 'Ŋacgêwê-kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu, gebe
gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.' 8 Go sêkôc eŋ tôŋ e sêjac eŋ êndu ma sêbaliŋ ênê
ŋawêlêlaŋ aŋga kôm wainŋa kêsa gêja.

9 "Kôm wainŋa ŋatau oc êŋgôm amboac ondoc. Eŋ oc êmêŋ ma ensen
kômwaga su ma êkêŋ kôm wainŋa êndêŋ lau teŋ. 10 Biŋ tonec amac asam
me masi gebe
'Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
tec kêtu poc ŋakêclêsuŋa.
11 Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm, tec mateŋanô talic amboac gêŋsêga teŋ.' "

12 Êsêac seŋ anô-anô sebe sêkôc Jesu tôŋ, mago têtêc lau gebe sêjala
biŋgôliŋ tau ŋam jakêsêp êsêac tauŋ, tec sêwi eŋ siŋ ma sêc sêja.

Biŋ takisŋa
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Ma êsêac sêskiŋ Parisai to Herodonê lau ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja sebe
sêwa lip eŋ ŋa tau nê biŋ. 14 Tec sêmêŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê,
aêac alic aôm ŋac biŋŋanôŋa, ma gôê go lau teŋ atom gebe aôm kôpuc opeŋ
lau teŋ atom, mago kôdôŋ Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgeŋ. Embe takêŋ
takis êndêŋ kaisara, oc eso aêacnêŋ biŋsu me masi. Takêŋ me takêŋ atom."
15 Mago Jesu kêjala êsêacnêŋ dansaŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac
ondoc tec abe atim aê. Akêŋ denari teŋ êndêŋ aê jalic acgom." 16 Tec sêkôc
teŋ sêja. Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Asa nê ŋakatu to ŋatalô tonec."
Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kaisaranê." 17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Akêŋ kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô."
Tec êsêac sê taêŋ eŋ.

Ŋacmêtê sêndi sa ŋabin
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Go Sadukai, taŋ sêsôm sebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ, dêdêŋ
Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe 19 "Mêtêmôkê, Mose keto ŋagôliŋ tonec
gêdêŋ aêac gebe 'Ŋac teŋ têwa embe nê ŋapalê masi ma êmac êndu ma nê
awêtuc êŋgôŋ, naŋ lasi ênam ênê awêtuc ma êka gôlôac lasê êjô têwa su.'
20 Amboac tonaŋ lasitêwai 7 sêmoa, ŋacsêga gêjam awê teŋ. Eŋ kêka ŋapalê
lasê atom ma gêmac êndu. 21 Go lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ, gêjam awêtuc tau.
Eŋ kêka ŋapalê lasê atom ma gêmac êndu. Ma ŋac ŋawaluŋ teŋ amboac
tonaŋgeŋ. 22 Êsêac 7 nêŋ gôlôac masi. Samob sêmac êndu, go awêtuc gêmac
êndu kêdaguc. 23 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa eŋ oc êtu êsêacnêŋ asa nê
awê, gebe êsêac 7 sêjam eŋ kêtu nêŋ awê sugac." 24 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ

êsêac gebe “Amboac ondoc ajala biŋ, taŋ teto gêc naŋ, to Anôtônê ŋaclai atom, tec taêm gêjam biŋ keso nec. 25 Êndêŋ taŋ sêndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, ŋacwaga oc sênam awê atom ma lauo sênam ŋac atom, samob têtôm aŋela, taŋ sêmoa undambê naŋ. 26 Biŋ kêpi ŋacmatê sêndi saŋa gêc Mosenê buku gêwiŋ. Amac asam miŋ kêpi ja kêsa gamêŋdani naŋ me masi. Gêdêŋ tonaŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ Mose gebe ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’ 27 Biŋ tonec ŋam gebe Anôtô kêtu lau mateŋ jali nêŋ Anôtô, kêtu ŋacmatênêŋ Anôtô atom. Amac taêm gêjam biŋ keso samucgeŋ.”

Biŋsu ŋalô, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Ma biŋsutaunêŋ teŋ mêŋgêô lasê e gêŋô êsêac sêpa tauŋ ma gêlic gebe Jesu gêjô Sadukai aweŋ jagêdêŋgeŋ, tec kêtu kênac eŋ gebe “Biŋsu ŋajatu ondoc ŋanô kêlêlêc ŋagêdô samob su.” 29 Jesu gêjô eŋ awa gebe “Biŋsu ŋamataŋa tonec gebe ‘O lsrael, ôkêŋ taŋam gebe Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, eŋ Apômtau tageŋ. 30 Têmtac êwiŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm ŋalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm kauc samuc to nêm ŋaclai samuc êwiŋ eŋgeŋ.’ 31 Ma kêtu luagêcŋa gebe ‘Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.’ Biŋsu ŋajatu kêlêlêc tonaŋ su teŋ gêc atom.” 32 Go biŋsutau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, biŋŋanô, aôm kôsôm jagêdêŋ gebe Anôtô eŋ tageŋ, teŋ gêmoa atom, eŋ taugeŋ. 33 Ma biŋ têntac êwiŋ eŋ tonêŋ ŋalêlôm samuc ma nêŋ kauc samuc to nêŋ ŋaclai samuc êwiŋ eŋgeŋ, to biŋ têntac êwiŋ lau mêŋbaŋ aêac amboac têntac gêwiŋ tauŋŋa, naŋ kêlêlêc daja to da ŋagêdô samob su.” 34 Jesu gêlic eŋ kêsôm biŋ tokauc amboac tonaŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gômoa jaêc Anôtônê gamêŋŋa atom.” Ma lau samob têtêc tauŋ e têtu kênac biŋ teŋ gêdêŋ eŋ kêtiam atom.

Kilisi asa nê latu eŋ
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Go Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa lôm dabuŋ ma kêsôm gebe “Amboac ondoc tec biŋsutau sêsôm sebe Kilisi eŋ Dawidnê latu. 36 Dawid tau Ŋalau Dabuŋ gêôc eŋ awa sa ma kêsôm gebe

‘Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.’

37 Dawid tau kêsam eŋ gebe ‘Apômtau,’ mapo amboac ondoc tec Kilisi kêtu ênê latu.”

Ma lau toŋ kapôêŋ sêkêŋ taŋeŋ eŋ sêjac ŋawaegeŋ.

Lau sejop tauŋ êndêŋ biŋsutauneŋ mêtê geo
(Mat 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:45-47)

38 Ma Jesu kêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Ajop taôm êndêŋ biŋsutau, naŋ sebe sêsêlêŋ toŋakwê baliŋgeŋ ma sebe lau aweŋ ênac êsêac aŋga malacluŋ 39 to sebe sênac tauŋ mata-mata gebe sêŋgôŋ ŋamatageŋ aŋga lôm to gamêŋ sêniŋ gêŋŋa. 40 Êsêac tonaŋ sêjaŋgo awêtucnêŋ andu su ma sêsabaŋ ŋa mec baliŋ auc. Ŋagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc.”

Awêtucnê da
(Luk 21:1-4)

41 Jesu gêŋgôŋ kêkanôŋ kanom ma mata gê lau, taŋ sêkêŋ awa kêsêp kanom naŋ. Ma gêlic lau tolêlôm sêkêŋ awa taêsam 42 e gêlic awêtuc

ŋalêlôm sawa teŋ gêmêŋ kêkêŋ mone sauŋ luagêc kêsêp kêtôm toea tageŋ.
43 Go Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ mêŋkêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Awêtuc ŋalêlôm sawa tônê kêkêŋ gêŋ
kêsêp kanom kêlêlêc êsêac samob su, 44 gebe lau tau samob sêkôc aŋga nêŋ
gêŋ kêlêsuc êsêacŋa mêŋsêkêŋ kêsêp gêja, mago eŋ kêpô lêna ŋanô, mago
kêkêŋ nê gêŋ tonê mo samobgeŋ kêsêp gêja.”

13

Jesu geoc senseŋ lôm dabuŋ su ŋabiŋ lasê
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Ma eŋ kêsa aŋga lôm dabuŋ gêmêŋ ma nê ŋacseŋominêŋ teŋ jakêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmômkê, ôlic poc to andu nê acgom, têtac kêsa
laŋgwageŋ.” 2 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôlic andu kapôêŋ tônê
me. Poc teŋ oc êŋgôŋ poc teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob saliŋ-
saliŋgeŋ.”

Gêŋwapac ênac m tau
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Jesu jagêŋgôŋ Lôckatêkwi kêkanôŋ lôm dabuŋ acgom, go Petere agêc
Jakobo ma Joaŋ agêc Andrea têtu kênac eŋ sêmoa tauŋŋa gebe 4 “Ôsôm
êndêŋ aêac acgom, êndêŋ ondoc biŋ tonaŋ mêŋêsa ma asageŋ oc êtu gêŋ
tonaŋ ŋai ŋanô êsaŋa ŋabelo.”

5 Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic taôm gebe lau
sênam amac ôkwi atom. 6 Lau gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsam
tauŋ gebe ‘Aê Kilisi,’ ma sênam lau taêsam ôkwi. 7 Ma êndêŋ aŋô siŋ ŋawae
to siŋ ŋaboŋa, naŋ atakê atom. Gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa, mago noc ŋatêku
êsuŋa atom tageŋ. 8 Laum teŋ sêndi sebe sênac siŋ êndêŋ laum teŋ ma
gamêŋ teŋ êndêŋ gamêŋ teŋ. Ôjô ênam-ênam êtôm gamêŋgeŋ ma tôbôm
oc êsa. Gêŋ samob tonaŋ ŋai gêjac m gêŋ ŋandaŋ ŋanô tau.

9 “Amboac tonaŋ amac ajop taôm ŋapep gebe êsêac oc sêkêŋ amac andêŋ
lau-sêmêtôc-biŋwaga ana to si amac aŋga lôm ma akô gôliŋwaga to kiŋ
laŋôŋŋêmŋa êtu aêŋa, gebe awa biŋ sa ŋaŋêŋgeŋ êndêŋ êsêac. 10 Ma sênam
mêtê êpi ŋawae ŋajam êndêŋ lau samuc samob sêŋô êmuŋ acgom. 11 Êndêŋ
taŋ sêwê to sêkôc amac ana naŋ, apô sim taôm êtu biŋ asômŋa êmuŋ atom.
Asôm biŋ tê Anôtô oc êkêŋ êndêŋ amac êndêŋ noc tônê nêgeŋ, gebe amac
taôm asôm biŋ atom, Ŋalau Dabuŋ tau. 12 Têwa êkêŋ lasi êndêŋ siŋ ma
tama êkêŋ latu, ma ŋapalêo to ŋac sêli tauŋ sa êndêŋ teneŋi to tameŋi ma
sênsuŋ êsêac e siŋ enseŋ êsêac su. 13 Ma lau samob têntac endec amac êtu
ŋoc ŋaêŋa. Mago ŋac, taŋ êôc gêŋwapac totêtac êpa sugeŋ e ŋatêku êsu naŋ,
Anôtô ênam eŋ kêsi.

Gêŋwapac ŋanô tau
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Êndêŋ taŋ alic gêŋ alô-alôb êkô gamêŋ, taŋ gêjac eŋ ŋawae atom naŋ,
(lau taŋ sêsam biŋ tonec naŋ, nêŋ kauc êsamaŋ) êsêae taŋ sêŋgôŋ Judaia
naŋ, sêc sêpi lôc sêna. 15 Teŋ embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ êsêp naêsô gebe
êkôc gêŋ su aŋga nê andu atom. 16 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc
nê ŋakwê atom. 17 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to êsêac, taŋ sêkêŋ su ŋapalê
sêmoa naŋmêŋ, êndêŋ bêc ônê. 18 Amboac tonaŋ ateŋ mec gebe êtap amac
sa êndêŋ komô atom, 19 gebe êndêŋ bêc ônê gêŋwapac êsa êtôm kêsa gêdêŋ

taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom e mêŋgêdêŋ galoc atom, ma êtu ŋamu oc êsa amboac tonaŋ êtiam atomanô. 20 Ma Apômtau embe ênac bêc tonaŋ êŋgic atom, oc lau teŋ sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago kêtu lau gêdêŋ, taŋ kêjaliŋ êsêac sa naŋŋa, tec gêjac bêc tonaŋ gêŋgic.

21 "Ma êndêŋ tônê ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe 'Alic acgom, Kilisi gêmoa tonec,' me 'Alic acgom, gêmoa ônê,' naŋ akêŋ êwiŋ atom. 22 Kilisi dansaŋ to propete dansaŋ oc mêŋsêsa ma sêŋgôm gêŋtalô kapôêŋ to gêŋsêga. Embe sê gôm êtôm, oc sêwê lau Anôtô kêjaliŋ êsêac saŋa ôkwi amboac tonaŋ. 23 Amboac tonaŋ ajop taôm, gebe biŋ samob tec kakêŋ puc amac kwanaŋgeŋ.

Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 "Gêŋwapac ŋabêc tonaŋ êmbacnê, go oc ênam kanuc ma ajôŋ êŋgamiŋ ŋawê 25 ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê ma gêŋ ŋaclai undambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ. 26 Ma êndêŋ tonaŋ oc sêlic Ŋamalacnê Latu toŋaclai kapôêŋ ma toŋawasi êŋgôŋ tao ŋalêlôm êmêŋ. 27 Go eŋ êsakiŋ aŋela ma sênac lau, naŋ kêjaliŋ êsêac saŋa naŋ, sa aŋga mu aclê ŋam, aŋga nom ŋamadiŋ e êndêŋ undambê ŋamadiŋ.

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 "Kaleloŋ êtu biŋgôliŋ êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ŋalaka êliŋ têkwi to ŋamatadêbu êjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabiŋ. 29 Ma amac amboac tonaŋgeŋ. Êndêŋ tê alic gêŋ samob tonaŋ ŋai mêŋêsa nê, ajala gebe ŋac tau mêŋkêdabiŋ katam. 30 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom. 31 Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa atomanô.

Ŋac teŋ kêjala bêc to ockatu atom
(Mat 24:36-44)

32 "Bêc tonaŋ to ŋaockatu ŋac teŋ kêjala atom. Aŋela undambêŋa sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amboac tonaŋ, Tama taugeŋ. 33 Alic taôm ma anam jaligeŋ gebe amac ajam kauc ŋanoc. 34 Tanam dôŋ êpi ŋamalac, taŋ gebe êna gamêŋ teŋ naŋ, ma gêwi nê andu siŋ. Eŋ kêkêŋ nê sakiŋwaga gebe sênam eŋ laŋô ma sênam nêŋ kôm êndêŋ-êndêŋgeŋ. Ma gêjac biŋsu ŋac gejob sacgêdôŋa gebe ênam jaligeŋ. 35 Amboac tonaŋ anam jali, gebe ŋanoc, taŋ andu ŋatau êmu êmêŋŋa naŋ, amac ajam kauc, oc êndêŋ êtula, me êmbêcauc êna lu, me êndêŋ talec êtaŋ, me bêbêcgeŋ. 36 Embe êmêŋ sep tageŋ, naŋ êtap amac sa amboac aêc bêc atom. 37 Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ, kasôm gêdêŋ samob gebe Anam jali."

14

Sêkic Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Joaŋ 11:45-53)

1 Om Pasa to Polom Ŋalucŋa ŋabêc luagêcgeŋ gêc ma lau dabuŋsêga to biŋsutau sêsôm intêna sebe sêkôc Jesu tôŋ kelecgeŋ ma sênac eŋ ênduŋa. 2 Ma sêsôm gebe "Daŋgôm êndêŋ om atom, moae tali launêŋ ŋalêlôm sa."

Awê teŋ geŋ oso Jesu aŋga Betania
(Mat 26:6-13; Joaŋ 12:1-8)

3 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ ŋac tokamocbôm Simon nê andu aŋga Betania
tec awê teŋ gêmêŋ kêkôc ŋop kwalam-kwalam togêŋmalu ŋajamanô, taŋ
ŋaôli kapôêŋ kêlêlêc naŋ, mêŋkêtuc ŋop tau popoc ma kêkêc kêpi Jesu
môkêapac. 4 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ têtu môsi ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe
"Amboac ondoc sêjaiŋ gêŋmalu tonaŋ. 5 Sêkêŋ gêŋmalu tau êndêŋ lau sênam
ôlimaŋ ma sêkôc êlêlêc denari 300 su ma sêkêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa
acgom." Ma êsêac sêsac awê tau. 6 Tec Jesu kêsôm gebe "Andec eŋmaŋ,
amboac ondoc agôm ênê ŋalêlôm ŋawapac kêsa. Eŋ kêmoasiŋ aê ŋanôgoc.
7 Lau ŋalêlôm sawa oc sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ. Embe têmtac êwiŋ, oc
atôm gebe amoasiŋ êsêac. Mago aê oc jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋapaŋ atom.
8 Gêŋ taŋ eŋ kêtôm gebe êŋgômŋa naŋ, tec gêgômgac. Eŋ geŋ oso aê ôlic
kwanaŋgeŋ kêtu sênsuŋ aêŋa. 9 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aŋga
nom samucgeŋ ŋagamêŋ embe sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam, oc sênac miŋ
gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ êwiŋ, gebe taêŋ ênam eŋ."

Juda Isariot gêlôc gebe eoc Jesu lasê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Go êsêac lau 12 nêŋ teŋ, Juda lsariot, gêdêŋ lau dabuŋsêga gêja gebe
eoc Jesu lasê. 11 Êsêac sêŋô e têntac ŋajam kêsa ma sêjac mata gebe sêkêŋ
mone êndêŋ eŋ. Tec eŋ gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa gebe eoc eŋ
lasêŋa.

Jesu geŋ Pasa gêwiŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Joaŋ 13:21-30)

12 Gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa ŋabêc ŋamataŋa, taŋ sêbuc-sêbuc domba
Pasaŋa naŋ, ênê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Aôm gobe aêac naa-
mansaŋ gamêŋ ôniŋ Pasa ômoaŋa ênêc ondoc." 13 Tec Jesu kêkêŋ nê
ŋacseŋomi luagêc ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Agêc ana malac, oc andac
ŋac teŋ gegeŋ ku buŋa, naŋ andaŋguc eŋ 14 e naaô lasê andu, taŋ eŋ oc êsô
êna naŋ, ma asôm êndêŋ andu ŋatau gebe 'Mêtêmôkê kêtu kênac aôm gebe
Ŋoc balêm, taŋ janiŋ Pasa jawiŋ ŋoc ŋacseŋomi naŋ, gêc ondoc.' 15 Ma eŋ
oc êtôc balêm ŋalêlôm kapôêŋ teŋ êndêŋ amagêc, taŋ gêc ŋadeŋ ŋaôŋa ma
sêpô adêŋ kwanaŋgeŋ naŋ. Tec amansaŋ aêacnêŋ gêŋ amoa balêm tonaŋ."
16 Ŋacseŋomagêc sêsa jasêô lasê malac ma têtap sa kêtôm eŋ kêsôm gêdêŋ
êsêagêc, go sêmasaŋ Pasa.

17 Kêtula acgom, go Jesu tonê lau 12 sêwiŋ tauŋ sêja. 18 Seŋ gêŋ sêŋgôŋ
ma Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac
teŋ, tec geŋ gê gêwiŋ aê gêmoa nec, oc eoc aê lasê." 19 Êsêac sêŋô e nêŋ
ŋalêlôm ŋawapac kêsa ma sêkêŋ tauŋ tageŋ-tageŋ jatêtu kênac eŋ gebe "Oc
aê me." 20 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac 12 nêm teŋ, taŋ kêsac gêŋ
tôŋ kêsêp laclu gêwiŋ aê. 21 Ŋamalacnê Latu tau oc êsa nê lêŋ êtôm teto
gêc. Tageŋ ojae ŋac tauma, naŋ eoc Ŋamalacnê Latu lasê naŋ, têna êkôc
eŋ atommaŋ."

Apômtaunê moasiŋ dabuŋ
(Mat 26:26-30; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

22 Seŋ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêŋgêjam daŋge su ma kêpô kêkôc
jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Akôc êwac, aêŋoc ôlic tonec." 23 Go
kêkôc laclu mêŋgêjam daŋge su ma kêkêŋ gêdêŋ êsêac ma ac samob sênôm
kêsêp tonaŋ. 24 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc dec jamoatiŋ
poacŋa tau tonec, taŋ kêkêc siŋ kêtu taêsamŋa. 25 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ

amac gebe oc janôm wainŋ ŋanô êtiam atom, e êndêŋ bêc ônê, go janôm wakuc aŋga Anôtônê gamêŋ." 26 Sêsôm wê moasiŋŋa su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêŋ puc Petere
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Joaŋ 13:36-38)

27 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac samob oc awi aê siŋ gebe teto gêc gebe 'Aê janac ŋacgejob ma domba sêc êliŋ-êliŋ.' 28 Mago embe jandi sa su, oc jamuŋ amac jana Galilaia." 29 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Samob embe sêwi aôm siŋ, mago aê taucgeŋ oc masi." 30 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ êtu dim luagêc atomgeŋ, ma aôm oc ônsa aê auc êtu dim têlêac." 31 Ma Petere gêôc lêŋ tau gêc-gêcgeŋ gebe "Sênac aê êndu jawiŋ aômmaŋ, aê gabe jansa aôm auc atomanô." Ma êsêac samob sêsôm amboac tonaŋgeŋ.

Jesu keteŋ mec gêmoa kôm Getsemane
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Go ac sêô lasê gamêŋ teŋ, ŋaê Getsemane, ma eŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Aŋgôŋ tonec, aê gabe jateŋ mec acgom." 33 Ma kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joaŋ sêwiŋ eŋ. Eŋ kelendec ma katu kêlênim tau gêmoa, 34 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋoc katuc ôluŋ-ôluŋgeŋ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali." 35 Go kêsa ŋasawa gêŋgic sauŋgeŋ gêja e gêu tau gêc nom ma keteŋ gebe embe êtôm, go têm wapacŋa êôc lêlêc eŋ. 36 Ma kêsôm gebe "O Tamoc, aôm kôtôm gêŋ samob, ôkôc laclu tonec su aŋga aêmaŋ. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aômgeŋnêm biŋ êtu tôŋ."

37 Go gêmu gêja e gêlic êsêac sêc bêc. Ma kêsôm gêdêŋ Petere gebe "Simon, aôm gôêc bêc me. Aôm oc ônam jali ockatu ŋasawa tageŋ ôtôm atom me. 38 Aŋam jali to ateŋ mecmaŋ gebe lêtôm êtap amac sa atom. Ŋalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac."

39 Go gêja kêtiam ma keteŋ mec kêsôm biŋ tonaŋgeŋ. 40 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe mateŋanô ŋawapac kêsa su ma sêjam kauc biŋ sêjô eŋ awêŋa.

41 Go gêmu gêja kêtu dim têlêacŋa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêc bêc to alêwaŋ taôm amoa me. Kêtômgac, ŋanoc tau kêdabiŋgac. Alicgac me, sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp lau sec lemeŋ. 42 Andi sa ma tawac. Alic acgom, ŋac-eoc-aê-lasêwaga mêŋkêdabiŋgac."

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Joaŋ 18:2-12)

43 Kêsôm biŋ gêmoa ma gacgeŋ êsêac 12 nêŋ teŋ, Juda, kêkôc lau pom teŋ sêôc siŋ to olopoac aŋga lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata nêŋ sêmêŋ. 44 Ŋac-eoc-eŋ-lasêwaga kêkêŋ ŋabelo teŋ gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac taŋ jalêsôp eŋ alianô naŋ, ŋac tau tonaŋ. Akôc eŋ tôŋ ma ajop eŋ ŋapep ana."

45 Jagêô lasê e gacgeŋ gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gebe "Mêtêmôkê," ma kêlêsôp eŋ alianô. 46 Ma êsêac sêjac lemeŋ kêsêp eŋ ma sêkôc eŋ tôŋ. 47 Go êsêac, taŋ sêkô sêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ ŋac teŋ gêbuc nê siŋ sa ma gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga e kêpa taŋalauŋ su. 48 Ma Jesu awa gêjac êsêac ma kêsôm gebe "Amac amêŋ abe akôc aê tôŋ, mago agôm amboac adêŋ kêjaŋgowaga teŋ, tec aôc siŋ to olopoac gêwiŋ. 49 Kêtôm bêcgeŋ gajam mêtê gamoa lôm dabuŋ gawiŋ amac ma akôc aê tôŋ atom, mago galoc agôm

gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu tôŋ." 50 Ma ŋacseŋomi s, êwi eŋ siŋ ma sêc sêja.
51 Ma ŋapalê teŋ kêdaguc eŋ gêja. Eŋ gi tau auc ŋa obogeŋ. Ma êsêac sebe
sêkôc eŋ tôŋ. 52 Tec kêpô obo siŋ gêcŋa ma gêc ôli ŋaômageŋ gêja.

Dabuŋwaga to laumata sêgôm Jesunê biŋ
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Joaŋ 18:13-14, 19-24)

53 Êsêac sêkôc Jesu dêdêŋ ŋac dabuŋsêga sêja, ma lau dabuŋsêga to
laumata ma biŋsutau samob sêkac tauŋ sa. 54 Ma Petere gêjac tau susu
kêdaguc êŋ e jakêsô dabuŋsêganê andu ŋamalac-luŋ gêja jagêŋgôŋ gêwiŋ
sakiŋwaga ma kêsêlu ja. 55 Lau dabuŋsêga to laumata samob, taŋ sêkac sa
sêmoa naŋ, sêsôm biŋ sebe sêŋgôliŋ êpi Jesu gebe senac eŋ ênduŋa. Mago
têtap teŋ sa atom. 56 Lau taêsam sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, mago nêŋ biŋ keso tau
samob. 57 Go lau ŋagêdô dêdi sa ma sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ gebe 58 "Aêac aŋô
gebe eŋ kêsôm gebe Lôm dabuŋ, taŋ sêkwê ŋa lemeŋ naŋ, aê oc janseŋ su
ma jakwê teŋ êtiam atôm bêc têlêac, jaŋgôm ŋa lemoc atom." 59 Sêsôm sêjac
ŋawaegeŋ, mago nêŋ biŋ keso tau ŋapaŋ.
60 Ma dabuŋsêga gêdi jakêkô êsêac ŋaluŋ ma kêtu kênac Jesu gebe "Aôm
gobe ôjô biŋ atom me. Biŋ amboac ondoc sêgôliŋ kêpi aôm." 61 Mago Jesu
gêjam tau tôŋgeŋ, gêjô êsêacnêŋ biŋ teŋ atom. Ma dabuŋsêga kêtu kênac
eŋ kêtiam gebe "Aôm Kilisi, ŋac taŋ alanem eŋ naŋ, Latu aôm me." 62 Ma
Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aec, aê tau tonec. Ma amac oc alic Ŋamalacnê
Latu êŋgôŋ ŋaniniŋ Ŋatau nê anôŋa ma êwiŋ tao undambêŋa êmêŋ." 63 Ma
dabuŋsêga kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe "Tapô lêna lau sêsôm
biŋ lasêŋa ŋagêdô êtu asageŋŋa. 64 Biŋ alôb-alôb tau tec aŋôgac. Ma abe
amboac ondoc." Tec êsêac samob sêsôm kêtu toŋ gebe "Eŋ ŋac tobiŋ tec
êmac êndugeŋ."
65 Lau ŋagêdô sêkasôp kêpi eŋ ma sêkwa eŋ laŋôanô auc, go sêmêgôm
lemeŋ ma têtuc eŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Oc lasêmaŋ, asa kêtuc aôm."
Ma sakiŋwaga sêkôc eŋ su to têtap eŋgeŋ.

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Joaŋ 18:17, 25-27)

66 Ma Petere gêmoa bêbê gêmoa malacluŋ ma dabuŋsêganê sakiŋwagao
teŋ gêmêŋ. 67 Eŋ gêlic Petere kêsêlu ja, ma mata gê eŋ e kêsôm gebe "Aôm
tec gôwiŋ Jesu Nasaretŋa amboac tonaŋ." 68 Mago eŋ kêpa tau gebe "Aê
kajala ma ŋoc kauc kêsa kêpi biŋ, taŋ aôm kôsôm naŋ atom." Go eŋ kêsa
sacgêdô gêja ma talec kêtaŋ. 69 Sakiŋwagao tau gêlic eŋ ma kêsôm kêtiam
gêdêŋ lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, gebe "Êsêacnêŋ ŋac teŋ tônê." 70 Ma eŋ kêpa
tau kêtiam. Sauŋgeŋ acgom, go lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, sêsôm gêdêŋ Petere
kêtiam gebe "Biŋŋanôgoc, êsêacnêŋ ŋac teŋ aôm gebe aôm ŋac Galilaiaŋa
teŋ." 71 Mago eŋ gêôc awa sa kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe "Aê kajala
ŋac, taŋ amac asôm ênê biŋ naŋ atom." 72 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa e gacgeŋ
talec kêtaŋ kêtu dim luagêcŋa. Tec Petere taê gêjam biŋ, taŋ Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ naŋ, gebe "Talec oc êtaŋ êtu dim luagêc atomgeŋ ma aôm ônsa
aê auc êtu dim têlêac." Taê gêjam birl tonaŋ ma kêtaŋ ŋanô.

15

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Joaŋ 18:28-38)

1 Bêbêc kanucgeŋ lau dabuŋsêga to laumata ma biŋsutau to lau ŋanô
samob sêkac sa jasêsôm biŋ kêtu tôŋ, go sêsô Jesu tôŋ ma sêkêŋ eŋ gêdêŋ
Pilata gêja. 2 Ma Pilata kêtu kênac eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ aôm me masi."
Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Kôsômgac." 3 Ma lau dabuŋsêga sêgôliŋ biŋ
taêsam kêpi eŋ. 4 Tec Pilata kêtu kênac eŋ kêtiam gebe "Aômnêm biŋ ôjô
êsêac aweŋŋa gêc atom me. Ôlic acgom, êsêac sêgôliŋ biŋ gwalêkiŋ kêpi
aômgoc." 5 Mago Jesu gêjô biŋ teŋ kêtiam atom, tec Pilata gê taê eŋ.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac endu
(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Joaŋ 18:39-19:16)

6 Kêtôm omsêgageŋ Pilata kêgaboac ŋac kapoacwalôŋa teŋ su gêdêŋ êsêac
kêtôm teteŋ. 7 Ma ŋac teŋ, ŋaê Baraba, gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ sêli-
lausawaga, taŋ sêjac ŋac teŋ êndu gêdêŋ taŋ sêli tauŋ sa naŋ. 8 Tec lau sêpi
sêja ma teteŋ Pilata gebe êŋgôm êndêŋ êsêac amboac gêgôm-gêgôm gêmoa.
9 Ma Pilata gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac abe aê jaŋgamboac Judanêŋ kiŋ
su êndêŋ amac me masi." 10 Gebe eŋ kêjalagac gebe lau dabuŋsêga sêkêŋ
Jesu gêdêŋ eŋ kêtu têntac secŋa. 11 Ma lau dabuŋsêga sêli lau sa gebe
teteŋ Pilata êŋgamboac Baraba su êndêŋ êsêac. 12 Tec Pilata kêtu kênac
êsêac kêtiam gebe "Ma eŋ, taŋ asam eŋ gebe Judanêŋ kiŋ naŋ, jaŋgôm eŋ
amboac ondoc." 13 Ma êsêac sêmôêc kêtiam gebe "Ônac eŋ êpi kakesotau."
14 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Eŋ gêgôm sec ondoc." Mago êsêac
sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe "Ônac eŋ êpi kakesotau." 15 Pilata gebe ênac malô
lau têntac, tec kêgaboac Baraba su gêdêŋ êsêac ma kêsôm si Jesu ma kêkêŋ
eŋ gêja gebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Siŋwaga sêsu Jesu susu
(Mat 27:27-31; Joaŋ 19:2-3)

16 Siŋwaga sêwê Jesu sêja gôliŋ-waganê andu ma sêkalem siŋwaga
samucgeŋ sa. 17 Go sêkêŋ eŋ kêsô ŋakwê asôsamuc teŋ ma sêmoê okêm
kêtu sunsuŋ jasêkêŋ eŋ kêkuc. 18 Ma aweŋ gêjac eŋ to sê moalêc eŋ gebe
"Judanêŋ kiŋ, ômoa ŋajamôŋ." 19 Ma si eŋ ŋa ôpic kêsêp môkêapac to sêkasôp
kêpi eŋ, ma sêpôŋ aeŋduc to aweŋ gêôc eŋ. 20 Sêsu eŋ susu su acgom, go
sêkwalec ŋakwê asôsamuc naŋ su ma sêu tau nê ŋakwê gêsaŋ eŋ kêtiam. Ma
sêwê eŋ sêsa sêja sebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

21 Sêsa sêja e dêdac ŋac teŋ kêsa aŋga kôm gêmêŋ, Alesandere agêc Rupu
tameŋi Simon aŋga Kurene. Tec sêkac eŋ g ebe êôc Jesunê kakesotau.
22 Ma sêkôc Jesu sêpi gamêŋ Golgata sêja, tanam ôkwi gebe "Gamêŋ mokê-
lacŋa." 23 Ma sêsuŋ wain togêŋ ŋamakic gêdêŋ eŋ gebe ênôm e gedec. 24 Sêjac
eŋ kêpi kakesotau su, go sebe sênac sam ênê ŋakwê, tec sêpuc kapoac
gebe sêlic asa oc êkôc asageŋ. 25 Oc mêŋgic lauŋ sa ma sêjac eŋ kêpi
kakesotau gêja. 26 Ma teto ŋabiŋ gêwiŋ gebe "Judanêŋ kin tonec." 27 Ma
sêjac kêjaŋgowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ, teŋ geŋkaleŋ ênê anôŋa
ma teŋ geŋkaleŋ ênê gasêŋa. [28 Tec biŋ, taŋ teto gêc naŋ, gebe "Sêsam eŋ
gêwiŋ lau sec" naŋ, kêtu tôŋ.]

29 Ma lau, taŋ sêwê sêja sêmêŋ semoa naŋ, têdaiŋ gêsuŋ ma sêsôm biŋ
alôb-alôb kêpi eŋ gebe "Op, aôm tau, taŋ gobe onseŋ lôm dabuŋ su ma
ôkwê sa êndêŋ bêc têlêac naŋ, 30 ônam taôm sa ma ôsêp aŋga kakesotau
ômôêŋmaŋ." 31 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêsu eŋ susu amboac tonaŋ to

sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Lau ŋagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtôm atom. 32 Kilisi, Israelnêŋ kiŋ, êsêp aŋga kakesotau êmêŋmaŋ, go talic ec takêŋ êwiŋ eŋ.” Ma êsêagêc, taŋ sêjac agêc sêwiŋ eŋ naŋ, têtaŋ pêlê eŋ amboac tonaŋgeŋ.

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

33 Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêŋ samucgeŋ auc e gêdêŋ ocmata. 34 Ma gêdêŋ ocmata tonaŋ Jesu gêmôêc awa kapôêŋ gebe “Êli, Êli lama sabatani,” tanam ôkwi gebe “Aêŋoc Anôtô, aêŋoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ.” 35 Ma lau ŋagêdô, taŋ sêkô ŋagala naŋ, sêŋô tec sêsôm gebe “Kec, eŋ gêmôêc Elia.” 36 Ma ŋac teŋ kêlêti gêja kêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu ŋamakic ma jagêsuŋ gêdêŋ eŋ gênôm ma kêsôm gebe “Akôgeŋ ma talic acgom, Elia oc mêŋêkôc eŋ su me masi.” 37 Go Jesu gêmôêc awa kapôêŋ ma gêmac êndu.

38 Ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, kêkac tau gêŋgic gêja luagêc aŋga ŋaô e jakêsu ŋalabu. 39 Ma kapitai, taŋ kêkô kêkanôŋ Jesunê kakesotau naŋ, kêkô e gêlic Jesu gêmac êndu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe “Ŋac tonec Anôtônê Latu eŋ biŋŋanôgoc.” 40 Lauo ŋagêdô sêkô ec jaêcgeŋ ma sêlic sêwiŋ. Êsêacnêŋ ŋagêdô tonec Maria Magdalaŋa ma Jakobo sauŋ agêc Joses teneŋi Maria ma Salome. 41 Gêdêŋ taŋ Jesu gêmoa Galilaia naŋ, lauo tonaŋ têdaguc eŋ ma sêjam sakiŋ eŋ. Ma ŋagêdô taêsam, taŋ sêpi Jerusalem sêwiŋ eŋ sêja naŋ, sêkô sêwiŋ amboac tonaŋ.

Sêsuŋ Jesu
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Joaŋ 19:38-42)

42 Ŋakêtula ma sêmasaŋ tauŋ gebe ŋaeleŋ oc sêlic sabat. 43 Tec kasêga towae teŋ, ŋaê Josep aŋga Arimatia, gêmêŋ, taŋ gêôŋ Anôtônê gamêŋ amboac tonaŋ naŋ. Eŋ taê kêpa sugeŋ kêsô gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ. 44 Pilata gêŋô gebe Jesu gêmac êndu su, tec gê go ma gêmôêc kapitai tau mêŋkêtu kênac eŋ gebe “Ŋac tau gêmac êndu su me.” 45 Eŋ gêŋô kêtu katô aŋga kapitainê, tec gêwi ŋawêlêlaŋ siŋ gêdêŋ Josep. 46 Ma Josep gêjam ôli obo kwalam-kwalam teŋ ma jakêkôc eŋ su aŋga kakesotau mêŋkêsabaŋ eŋ kêsêp obo tonaŋ ma ketoc eŋ gêc sêô teŋ, taŋ sêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc jagêsaŋ sêawa auc. 47 Ma Maria aŋga Magdala agêc Joses têna Maria sêlic gamêŋ, taŋ tetoc eŋ gêc naŋ.

16

Jesu gêdi sa
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Joaŋ 20:1-10)

1 Sabat gêbacnê acgom, go Maria aŋga Magdala agêc Jakobo têna Maria ma Salome sêjam ôli gêŋmalu sebe nasêniŋ oso eŋ. 2 Tec woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ jasêô lasê sêô, go oc kêpi. 3 Ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Asa ênsambi poc aŋga seawa su êndêŋ aêac.” 4 (Gebe poc tau kapôêŋ.) Sêôc mateŋanô sa e sêlic poc tau sêsabi su. 5 Tec sêsô sêlêlôm sêja e sêl ic ŋac matac teŋ to ŋakwê sêpsêp baliŋ gêŋgôŋ kêsi anôŋa ma selendec. 6 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alendec atom. Amac asôm Jesu Nasaretŋa, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ. Eŋ gêdi sa su, gêmoa tonec atom. Alic, mala taŋ tetoc eŋ gêc naŋ tonec. 7 Ana ma asôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi to Petere geŋe Eŋ oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic eŋ aŋga

ônê êtôm biŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ amac naŋ.” 8 Tec lauo tau sêsa aŋga sêô sêc
sêja gebe têtênêp e katuŋ gêjaŋa. Ma sêsôm biŋ teŋ gêdêŋ lasi teŋ atom
gebe têtêc tauŋ.

Jesu yeoc tau lasê gêdêŋ Maria Magdalaŋa
(Mat 28:9-10; Joaŋ 20:11-18)

9 Jesu gêdi sa gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ su
acgom, go geoc tau lasê gêdêŋ Maria aŋga Magdala, taŋ kêtiŋ ŋalau sec 7
aŋga ênê sêsa sêja naŋ, kêtu ŋamata. 10 Awê tau gêja ma kêsôm ŋawae gêdêŋ
nê lau, taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ. Êsêac sêmoa tonêŋ ŋalêlôm ŋawapacgeŋ ma
têtaŋ. 11 Êsêac sêŋô gebe Jesu gêmoa mata jali ma awê tau gêlic eŋ, mago
sêkêŋ gêwiŋ atom.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacseŋomi luagêc
(Luk 24:13-35)

12 Tonaŋ su acgom, go Jesu geoc tau lasê gêjam ŋac teŋ laŋô gêdêŋ
êsêagêc ŋac luagêc, taŋ sêsêlêŋ sêmoa gamêŋ ŋasawa teŋ. 13 Ŋaclagêc
tonaŋ sêja sêsôm ŋawae gêdêŋ lau ŋagêdô, mago sêkêŋ gêwin êsêagêc atom
amboac tonaŋgeŋ.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê aposolo
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Joaŋ 20:19-23)

14 Kêtu ŋamu eŋ geoc tau lasê gêdêŋ lau 11 gêdêŋ taŋ seŋ gêŋ sêŋgôŋ tebo,
ma kêsôm êsêac kêtu sêkêŋ gêwiŋ atom to kêtu nêŋ ŋalêlôm ŋadaniŋa, gebe
êsêac sêkêŋ gêwiŋ lau, taŋ sêlic eŋ gêdi sa ŋanô naŋ, nêŋ biŋ atom.
15 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Atôm nom ŋagamêŋ samob ana ma anam
mêtê ŋawae ŋajam êndêŋ ŋamalac pebeŋ. 16 Lau taŋ sêkêŋ gêwiŋ ma sêliŋ
saŋgu naŋ, Anôtô oc ênam êsêac kêsi. Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ,
oc sênaŋa. 17 Gêŋtalô tonec oc êwiŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga gebe têtiŋ ŋalau
sec su sênam aê laŋôc to sêsôm biŋ ŋa aweŋ wakuc, 18 lemeŋ sêkôc moac
sa ma embe sênôm gêŋ ŋamalic teŋ, oc êmalic êsêac atom, sêu lemeŋ ênsac
lau gêmac ma oc ŋajam êsa.”

Jesu kêpi undambê gêja
(Luk 24:50-53; Apos 1:4-11)

19 Apômtau Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac su acgom, go Anôtô kêsuŋ eŋ
sa kêpi undambê jagêŋgôŋ ênê anôŋa. 20 Ma ŋacseŋomi tauŋ têtôm gamê
samob sêja ma sêjam mêtê kêtôm gamêŋgeŋ ma Apômtau gêjam kôm gêwiŋ
êsêac to kêpuc nê biŋ tôŋ ŋa gêŋtalô, taŋ gêgôm naŋ.

Ŋawae Ŋajam **kêtô**m
LUKA KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Luka Keto nec gêwa Jesu sa gebe Israelnêŋ Kêsiwaga, taŋ Anôtô geoc eŋ lasê gêdêŋ êsêac naŋ, ma lau nomŋa samob tapaôŋgeŋ nêŋ Kêsiwaga tau eŋ gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Luka taugeŋ keto gebe Apômtaunê Ŋalau Dabuŋ kêkalem Jesu gebe "êsôm Ŋawae Ŋajam lasê êndêŋ lau ŋalêlôm sawa" (4:18). Ŋawae Ŋajam tau tec gêjac lau sêŋgôŋ jageo to sêôc ŋawapac tokaiŋ-tokaiŋ naŋ ŋawae. Aêac tatap ŋalô têntac wapiŋa sa aŋga Lukan gêjam môkêlatu ŋamataŋa luagêc, taŋ kêsôm Jesu gêmêŋ nom nec ŋaboŋa lasê naŋ auc, go aŋga môkêlatu ŋamuŋa, taŋ keto Jesu kêpi undambê gêja ŋamiŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.

Aŋga ŋasêbu 2 to 6ŋa (alic ŋadênaŋ sêpuc gêc ŋalabuŋa) aêac tatap biŋ to miŋ ŋagêdô taêsam sa, naŋ Luka taugeŋ keto gêc Ŋawae Ŋajam tonec, amboac aŋela sêjam wê lambiŋŋa ma gejobwaga bôcŋa dêdêŋ ŋapalê Jesu sêja Betlehem naŋ, to ŋapalê Jesu gêŋ-gôŋ lôm dabuŋ, go biŋgôliŋ Ŋac Samaritiŋa taê walô ŋac gêbac ma Latu Gêjaŋa to ŋagêdô gêwiŋ. Biŋ taŋ Ŋawae Ŋajam tonec kêwaka sa gêc awêgeŋ naŋ, ŋagêdô tonec gebe Tateŋ mec ŋabiŋ to Ŋalau Dabuŋ nê biŋ ma Anôtô kêsuc sec ôkwi ŋabiŋ.

Ŋadêna ŋ

1. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau 1:1-4
2. Joaŋ agêc Jesu nêŋ biŋ ŋapalêgeŋŋa 1:5–2:52
3. Ŋackêsagu Joaŋ nê sakiŋ 3:1-20
4. Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ 3:21–4:13
5. Jesunê sakiŋ aŋga Galilaia 4:14–9:50
6. Gêdi aŋga Galilaia gêja Jerusalem 9:51–19:27
7. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem ma malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 19:28–23:56
8. Apômtau gêdi sa to jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 24:1-53

Biŋ tau ŋam

1 Lau taêsam sêsaê gebe sênac miŋ biŋ, taŋ kêsa gêdêŋ aêacnêŋ têm naŋ, sêpuc gêdôgeŋ. 2 Êsêac teto miŋ kêtôm lau, taŋ mateŋanô sêlic gêdêŋ taŋ gêjac m tau ma sêjam sakiŋ mêtê tau naŋ, sêjac tulu gêdêŋ aêac. 3 Ó ŋac towae Teopili tau, aê tec galic ŋajam amboac tonaŋgeŋ, tec kakip biŋ tau sa kagêluc tomalageŋ ma kato kadênaŋgeŋ gêdêŋ aôm, 4 gebe ôjala biŋ, taŋ têdôŋ gêdêŋ aôm naŋ, gebe biŋŋanôgeŋ.

Ŋackêsagu Joaŋ nê puc têna êkôc eŋŋa

5 Gêdêŋ kiŋ Judaiaŋa Herodo nê têm naŋ dabuŋwaga teŋ gêmoa, ŋaê Sakaria. Eŋ gêjam sakiŋ gêwiŋ dabuŋwaga Abia nê toŋ. Eŋ gêjam awê aŋga Aronnê wakuc nêŋ, ŋaê Elisabet. 6 Anôtô gêlic êsêagêc lulu gêdêŋgeŋ, gebe sêsa nêŋ lêŋ sejop Apômtaunê biŋsu to ŋagôliŋ samob ŋabiŋ masigeŋ sêmoa. 7 Agêcnêŋ gôlôac masi, gebe Elisabet eŋ awê kapoac, ma agêc nê akweŋ têtu lauo ŋanô to ŋac.

8 Ma gêdêŋ taŋ Sakarianê toŋ nêŋ têm sênam sakiŋŋa naŋ, eŋ gêjam nê kôm dabuŋwagaŋa gêmoa Anôtônê laŋônêmŋa. 9 Ma sêpuc kapoac kêtôm dabuŋwaganêŋ mêtê e jakêsêp eŋ gebe êsô Apômtaunê lôm dabuŋ naêkêŋ da jadauŋŋa. 10 Ma gêdêŋ noc sêkêŋ da jadauŋŋa naŋ, lau samucgeŋ teteŋ

mec semoa dêmôêŋa. 11 Ma Apômtaunê aŋela teŋ geoc tau lasê gedeŋ eŋ
kêkô kêsi altar jadauŋŋa ŋaanôŋa. 12 Sakaria gelic e kêlênsôŋ eŋ ma kêtakê
ŋanô. 13 Tec aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Sakaria, ôtêc taôm atom, gebe
Anôtô gêŋô nêm mecgac. Aômnêm awê Elisabet oc êkôc latôm teŋ ma ôê
ênê ŋaê gebe Joaŋ. 14 Aôm oc ôtu samuc ma ômoa totêmtac ŋajamgeŋ ma
lau taêsam têtu samuc êndêŋ bêc têna êkôc eŋŋa amboac tonaŋgeŋ. 15 Eŋ
êtu ŋac towae êkô Apômtau laŋônêm ma ênôm wain to bu ŋaclai atom. Eŋ
ênêc têna têtaclêlômgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ ênam eŋ auc kwanaŋgeŋ, 16 gebe
eŋ ênam Israelnêŋ gôlôac taêsam ôkwi dêndêŋ Apômtau, nêŋ Anôtô, sêmu
sêna. 17 Ŋac tau tonaŋ Elianê ŋalau to ŋaclai êpi eŋ ma êsêlêŋ êmuŋ Apômtau,
gebe ênam tameŋinêŋ ŋalêlôm ôkwi êndêŋ latuŋi ma lau taŋeŋpêc dêndêŋ
lau, taŋ sêsap biŋgêdêŋ tôŋ naŋ, oc êmansaŋ lau sênac dabiŋ nêŋ ŋalêlôm
ŋapep êtu Apômtauŋa."

18 Go Sakaria kêsôm gêdêŋ aŋela gebe "Aê jajala biŋ tonaŋ êndêŋ asageŋ,
aêagêc ŋoc awê atu lauo ŋanô to ŋac su nec." 19 Tec aŋela gêjô eŋ awa
gebe "Aê Gabriel tec kakô Anôtô laŋônêm, ma eŋ kêsakiŋ aê gebe jasôm
biŋ êndêŋ aôm ma jakêŋ ŋawae ŋajam tonec êndêŋ aôm. 20 Mago aôm kôkêŋ
gêwiŋ aêŋoc biŋ, taŋ oc ŋanô êsa êndêŋ ŋanoc tau naŋ atom. Amboac tonaŋ
oc awammê êsa, ôsôm biŋ naeo ômoa e êndêŋ bêc, taŋ biŋ tau êtu anô su
acgom."

21 Lau sêôŋ Sakaria elêmê ma sênac mateŋ eŋ gebe gêmoa lôm dabuŋ e
ŋêŋgeŋ su nec. 22 Go kêsa gêmêŋ ma gebe êsôm biŋ êndêŋ êsêac e gêgôm
jageo. Tec êsêacnêŋ kauc kêsa gebe eŋ oc gêlic gêŋ ŋakatu teŋ aŋga lôm
dabuŋgac. Amboac tonaŋ eŋ gêjam dôŋdôŋ biŋgêŋ gêdêŋ êsêac ma gêjam
tau tôŋ kêkô.

23 Gêmoa e nê bêc sakiŋŋa gêbacnê ma gêc gêmu gêja nê andu kêtiam.
24 Têm ŋagêdô gêbacnê, go Elisabet kêkêkam ŋapalê ma kêsiŋ tau gêmoa ajôŋ
lemeŋ teŋ, ma kêsôm gebe 25 "Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm gêdêŋ aê, gêdêŋ
têm taê gêjam aêŋa eŋ kêkac majoc su aŋga launêŋ."

Jesunê puc têna êkôc eŋŋa

26 Elisabet kêkêkam ŋapalê ŋaajôŋ kêtu 6, go Anôtô kêsakiŋ aŋela Gabriel
gêja malac Galilaianŋa teŋ, ŋaê Nasaret, 27 gêdêŋ awêtakiŋ teŋ, taŋ sê eŋ
gêdêŋ ŋac teŋ, ŋaê Josep, kwanaŋgeŋ gebe agêc sênam tauŋ. Ŋac tau aŋga
Dawidnê gôlôac. Ma awê tau nê ŋaê Maria. 28 Aŋela kêsô gêdêŋ eŋ gêja
ma kêsôm gebe "O gabêjamo, biŋmalô êndêŋ aôm, Apômtau gêwiŋ aômgoc."
29 Maria gêŋô biŋ tonaŋ e kêlênsôŋ eŋ ŋanô ma taê gêjam gebe "Awa gêjac
aê amboac tonec kêtu asageŋŋa." 30 Tec aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Maria,
ôtêc taôm atom, gebe Anôtô gêlic aôm gêjac mataanô ŋajam. 31 Ôlic acgom,
aôm oc ôkêkam ŋapalê e ôkôc latôm teŋ ma ôê ênê ŋaê Jesu. 32 Ŋac tau tonaŋ
oc êtu ŋac towae ma sêsam eŋ gebe Lôlôc Ŋatau nê Latu. Apômtau Anôtô
oc êkêŋ eŋ êŋgôŋ aba Dawid nê lêpôŋ, 33 gebe eŋ oc êtu kiŋ ma ênam gôliŋ
Jakobnê gôlôac endeŋ tôŋgeŋ. Ma ênê gamêŋ kiŋŋa ŋatêku masi."

34 Ma Maria kêsôm gêdêŋ aŋela gebe "Biŋ tau ŋanô êsa amboac ondoc,
gebe aêŋoc akweŋ masi." 35 Tec aŋela gêjô eŋ awa gebe "Ŋalau Dabuŋ
mêŋêpi aôm ma Lôlôc ŋatau nê ŋaclai mêŋênam ajuŋ aôm. Amboac
tonaŋ ŋapalê, taŋ aôm ôkôc naŋ, sêsam eŋ gebe dabuŋ, eŋ Anôtônê Latu.
36 Gôlicgac me, nêm tawaŋo Elisabet, taŋ kêtu awêanôgac ma sêsam eŋ
gebe awê kapoac naŋ, tec kêkêkam ŋapalê gêmoa e galoc ŋaajôŋ kêtu 6gac,
37 gebe Anôtô eŋ ŋaclai, eŋ kêtôm gêŋ samobŋa."

38 Ma Maria kêsôm gebe “Amboac tonaŋ, Apômtaunê sakiŋwagao aê, ma
biŋ, taŋ kôsôm naŋ, oc êtu tôŋ êpi aê.” Go aŋela gêwi eŋ siŋ ma gêc gêja.

Maria kêtu ŋacleŋ gêdêŋ Elisabet

39 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Maria gêdi kêsaic tau e jakêpi Judanêŋ gamêŋ
lôcŋa jagêô lasê malac teŋ, 40 ma kêsô Sakarianê andu gêja e awa gêjac
Elisabet. 41 Elisabet gêŋô Maria awa gêjac eŋ, tec ŋapalê gêboaŋ aŋga têna
têtaclêlôm. Ma Ŋalau Dêbuŋ gêjam Elisabet auc 42 e awa gêôc eŋ ŋa awa
kapôêŋ ma kêsôm gebe “Anôtô gêjam mec aôm kêlêlêc lauo ŋagêdô su
ma gêjam mec ŋanô têmtaclêlômŋa gêwiŋ. 43 Aê amboac ondoc, tec aêŋoc
Apômtau têna gêdêŋ aê gêmêŋ nec. 44 Gôlicgac me, awam gêjac aê kêsô
taŋocsuŋ e ŋapalê kêtu samuc tec gêboaŋ aŋga têtaclêlôm. 45 Aê aoc gêôc
awê, taŋ kêkêŋ gêwiŋ gebe biŋ, taŋ Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, oc êtu
tôŋ.”

Marianê wê lambiŋŋa

46 Go Maria kêsôm gebe
“Aêŋoc ŋalêlôm gêôc Apômtau sa
47 ma katuc kêtu samuc ŋoc kêsiwaga Anôtô,
48 gebe gewec gêdêŋ nê sakiŋwagao ŋaôma aê,
tec galoc gôlôac togôlôac samob oc aweŋ êôc aê.
49 Gebe eŋ ŋaclai ŋatau gêgôm gêŋsêga kêtu aêna, ênê ŋaê dabuŋ.
50 Eŋ taê walô gôlôac togôlôac, taŋ têtêc eŋ naŋ.
51 Ênê lêma gêgôm gêŋ ŋaclai
ma kêta lau, taŋ nêŋ ŋalêlôm sêkiaŋ tauŋ sa naŋ, saliŋ-saliŋ sêja.
52 Eŋ kêtiŋ gôliŋwaga ŋajaŋa aŋga nêŋ lêpôŋ su ma ketoc lau ŋaôma sa.
53 Lau taŋ mo gêjô êsêac naŋ, tec kêkêŋ gêŋ ŋajam gêjam êsêac aucgeŋ
ma kêtiŋ lau tolêlôm su tolemeŋ sawageŋ.
54 Eŋ gêjam nê sakiŋwaga Israel sa taê gêjam nê moasiŋ
55 kêtôm biŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ aêac tameŋi Abraham to nê wakuc naŋ,
ma ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”

56 Maria gêmoa gêwiŋ Elisabet amboac ajôŋ têlêac, go gêmu gêja nê
gamêŋ kêtiam.

Joaŋ têna kêkôc eŋ

57 Têm Elisabet êkôc ŋapalêŋa kêdabiŋ, tec kêkôc ŋapalê ŋac teŋ. 58 Ma
ênê lau, taŋ nêŋ sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, to nêŋ tawaŋ sêŋô Apômtau
gêgôm nê taê walô ŋanô kêsa kêpi eŋ ŋawae ma têntac ŋajam kêsa sêwiŋ eŋ.
59 Ŋabêc kêtu 8 ma sêkac sa sêja sebe sêsa ŋapalê tau ma sê tama Sakaria
nê ŋaê êpi eŋ. 60 Mago têna kêsôm gebe “Masi, taê ênê ŋaê gebe Joaŋ.” 61 Tec
êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nêm lau teŋ sêmoa ondoc, taŋ nêŋ ŋaê amboac
tonaŋ.” 62 Ma sêjac kajo tama gebe mêŋtau êsôm acgom. 63 Tec eŋ gêjam
dôŋdôŋ gebe sêkêŋ tapele sauŋ teŋ êndêŋ eŋ ma keto gebe “Ênê ŋaê Joaŋ.”
Ma samob sê taêŋ. 64 Ma sep tageŋ awasuŋ to imbêla kêtu goloŋ ma kêsôm
biŋ lasê to kêlanem Anôtô. 65 Ma nêŋ lau samob, taŋ nêŋ sackapoagêdô
gêdêŋ tau naŋ, têtêc tauŋ. Ma lau samob sêjam biŋ tau kêtu biŋgalôm e
gêjam lau, taŋ sêŋgôŋ Judaia ŋagamêŋ lôcŋa naŋ, auc samucgeŋ. 66 Êsêac
samob, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ, taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlômgeŋ gebe “Ŋapalê
tonec amboac ondoc.” Êsêac sêlic gebe Apômtau lêma gêwiŋ eŋ.

Sakaria geoc bill lasê

67 Ma Ŋalau Dabuŋ gêjam tama Sakaria auc e geoc biŋ lasê ma kêsôm gebe
68 “Aê jalambiŋ Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, gebe kêtu ŋacleŋ mêŋgêjam nê
lau kêsi.
69 Eŋ kêkêŋ kêsiwaga toŋaclai tec mêŋkêsa aŋga nê sakiŋwaga Dawid nê
gôlôac,
70 kêtôm eŋ tau kêsôm kêsa nê propete dabuŋ gêmuŋŋa aweŋsuŋ gebe
71 ênam aêac kêsi aŋga naŋ ŋacjo to aŋga lau samob, taŋ sêkêŋ kisa aêac naŋ
lemeŋ.
72 Eŋ taê walô aêac tameŋi to taê gêjam nê poac dabuŋ.
73 Eŋ gêjac mata biŋ to kêtôc lêma gêdêŋ tameŋi Abraham gebe
74 ênam aêac kêsi aŋga naŋ ŋacjo lemeŋ ma êkêŋ aêac tanam sakiŋ eŋ tatêc
tauŋ atom.
75 Tatu lau dabuŋ to gêdêŋ tamoa en laŋônêmŋa êtôm aêacnêŋ têm samob.
76 Ma aôm ŋapalêenec, lau oc sêsam aôm gebe Lôlôc Ŋatau nê propete.
Aôm oc ômuŋ Apômtau gebe ômansaŋ ênê intêna.
77 Aôm oc ôkêŋ ênê lau sêjala moasiŋ, taŋ ŋam kêsêp kêsuc nêŋ sec ôkwiŋa.
78 Aêacnêŋ Anôtô taê walô aêac ŋanô tec êkêŋ ŋawê mêŋêsa aŋga lôlôc gebe
êtu ŋacleŋ aêac
79 ma êpô êsêac, taŋ sêŋgôŋ gêsuŋbôm to gêmacanô ŋakanuc naŋ,
to êwê aêac eŋkaiŋ katôgeŋ tasa lêŋ biŋmalôŋa.”
80 Ŋapalê tau kêtu kapôêŋ ma nê kauc taê gêjam biŋ ŋapep, go jagêmoa
gamêŋ sawa e gêdêŋ bêc, taŋ kêtôc tau gêdêŋ lau Israel naŋ.

2

Jesu têna kêkôc eŋ
(Mat 1:18-25)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ kaisara Augustu kêjatu biŋ teŋ gebe teto lau
samob, taŋ sêŋgôŋ nom samucgeŋ naŋ, nêŋ ŋaê sa. 2 Kôm tau tonaŋ
sêjac m gêdêŋ gôliŋwaga Suriaŋa Kuren gêŋgôŋ, 3 ma lau samob dêdi sêja
nêŋ malacmôkê gêdêŋ-gêdêŋgeŋ gebe teto êsêac. 4 Tec Josep aŋga malac
Galilaiaŋa Nasaret kêpi Judaia gêja Dawidnê malac, ŋaê Betlehem, gebe
eŋ aŋga Dawidnê gôlôac tauŋ nêŋ. 5 Eŋ gebe teto êsêagêic nê awê Maria,
taŋ sê êsêagêc dêdêŋ tauŋ naŋ, ma awê tau kêkêkam ŋapalê gêmoa. 6 Agêc
jasêŋgôŋ tonaŋ e têm Maria êkôc ŋapalêŋa kêdabiŋ. 7 Tec kêkôc latu ŋamêc,
naŋ kêkwa eŋ ŋa obo auc ma ketoc eŋ gêc bôcnêŋ sac teŋ, gebe nêŋ gamêŋ
ŋasawa teŋ gêc andu ŋacleŋŋa atom.

Gejobwaga to aŋela

8 Ma gamêŋ tonaŋ ŋagejobwaga sêmoa jasejop nêŋ domba gêdêŋ gêbêc
sêmoa oba. 9 Tec Apômtaunê aŋela teŋ gêô lasê gêdêŋ êsêac e Apômtaunê
ŋawasi kêpô êsêac gêjam aucgeŋ ma nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô. 10 Tec aŋela
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Atêc taôm atom, alicgac me, aê jasôm ŋawae ŋajam
atu samucŋa teŋ êndêŋ amac, ŋawae tau oc êtu tapa ênam lau samucgeŋ
auc. 11 Galoc tonec amacnêm kêsiwaga Apômtau Kilisi kêtu ŋamalac aŋga
Dawidnê malac. 12 Amac ajala eŋ êndêŋ ŋabelo tonec gebe Atap ŋapalê
dedec teŋ sa, taŋ sêkwê eŋ ŋa obo auc ma sêkêŋ eŋ gêc bôcnêŋ sac.”

13 Ma sep tageŋ lau siŋ undambêŋa taêsam mênsêwiŋ aŋela tau ma
sêlanem Anôtô gebe 14 “Anôtônê wae êsa aŋga lôlôc ma biŋmalô ênêc nom,
taŋ Anôtô gêlic lau tau ŋajam.”

15 Aŋela têtaiŋ tauŋ su aŋga êsêacnêŋ sêmu sêja undambê acgom, go
gejobwaga sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ajôc, tawac Betlehem ma talic biŋ,
taŋ mêŋkêsa ma Apômtau kêkêŋ ŋawae gêdêŋ aêac naŋ acgom." 16 Ma ac
sêsaic tauŋgeŋ sêja e têtap Maria agêc Josep sa ma sêlic ŋapalê dedec tau
gêc sac. 17 Sêlic su ma têdôŋ biŋ, taŋ aŋela kêsôm kêpi ŋapalê tau naŋ, gêdêŋ
êsêac. 18 Ma lau samob, taŋ sêŋô biŋ naŋ gejobwaga sêjac miŋ naŋ, sê taêŋ
ŋanô. 19 Ma Maria kêmasaŋ biŋ samob tonaŋ ŋai ŋapep ma taê gêjam gêc nê
ŋalêlôm. 20 Gejobwaga sêmu sêja ma aweŋ gêôc Anôtô to sêlanem eŋ kêtu
biŋ samob, taŋ sêŋô to sêlic kêtôm aŋela kêsôm gêdêŋ êsêac naŋŋa.

Sê Jesunê ŋaê

21 Bêc kêtu 8, go sêsa ŋapalê tau ma sê ênê ŋaê, taŋ aŋela kêsam gêdêŋ eŋ
gêc têna têtaclêlôm atomgeŋ naŋ, gebe Jesu.

Têtôc ŋapalê tau aŋga lôm dabuŋ

22 Têm sêmbuŋ ŋatêmui suŋa gêbacnê kêtôm Mosenê biŋsu, go Maria
agêc Josep sêkôc ŋapalê sêpi Jerusalem sêja sebe sênsuŋ eŋ êndêŋ Apômtau.
23 Ac sêgôm kêtom biŋ, taŋ teto gêc Apômtaunê biŋsu gebe "Ŋamêc samob,
taŋ teneŋi sêkôc naŋ, sênam dabuŋ êsêac ŋapep, gebe têtu Apômtaunê
gêŋ." 24 Ma agêc sêkêŋ da kêtôm biŋ, taŋ sêsôm gêc Apômtaunê biŋsu gebe
"Moŋgôm luagêc me balôsi ŋalatu luagêc."

25 Gêdêŋ tonaŋ ŋac teŋ, nê ŋaê Simeon, gêmoa Jerusalem. Ŋac tau eŋ ŋac
gêdêŋ to ôli andaŋ Anôtô ma gêôŋ Israelnêŋ biŋmalô ŋam gêmoa ma Ŋalau
Dabuŋ gêjam eŋ auc. 26 Ŋalau Dabuŋ tau gêwa sa gêdêŋ eŋ gebe êmac êndu
atom e êlic Apômtaunê Kilisi acgom. 27 Tec Ŋalau Dabuŋ gêôc eŋ kêsô lôm
dabuŋ gêja. Ma gêdêŋ taŋ têna agêc tama sêkôc ŋapalê Jesu sêsô sêja sebe
nasêŋgôm gêŋ êtôm biŋsu ŋajatu naŋ, 28 tec Simeon kêsip eŋ sa ma kêlanem
Anôtô gebe

29 "Apômtau, galoc ôkôc nêm ŋacsakiŋ aê tobiŋmalôgeŋ jawac êtôm nêm biŋ,
30 gebe matocanô galic nêm moasiŋ ŋam,
31 taŋ kômasaŋ gêc awêgeŋ naŋ, gebe lau samob sêlicŋa.
32 Eŋ oc êtu ja êpô lau samuc to êtu nêm lau Israel nêŋ ŋawasi."

33 Tama agêc têna sê taêŋ biŋ, taŋ sêsôm kêpi ŋapalê naŋ. 34 Go Simeon
gêjam mec êsêac ma kêsôm gêdêŋ têna Maria gebe "Gôlicgac me, ŋapalê
tonec oc êŋgôm Israelnêŋ lau taêsam sembeŋ to sêndi sa. Lau ŋagêdô oc
sênac eŋ êtu mu, mago ŋagêdô oc sêsôm sêôc aucgeŋ. 35 Biŋ tonaŋ êsa gebe
eoc lau taêsam nêŋ ŋalêlôm ŋabiŋ lasê. Ma aôm taôm nêm ŋalêlôm oc epeŋ
aôm êtôm kêm kêkô nêm ŋalêlôm."

36 Go Panuel latuo, propeteo teŋ, gêŋgôŋ, ŋaê Ana. Awê tonaŋ aŋga
Asernê gôlôalc. Ênê jala taêsam ŋanô. Eŋ gêmoa awêtakiŋgeŋ e gêjam ŋac
sa ma agêc sêmoa sêwiŋ tauŋ jala 7, 37 go kêtu awêtuc gêŋgôŋ e nê jala kêtu
84. Mago gêwi lôm dabuŋ siŋ atom, gêjam sakiŋ Anôtô ma gêjam dabuŋ
mo to keteŋ mec kêtôm gêbêc to geleŋgeŋ. 38 Gêdêŋ ŋasawa tecenaŋgeŋ eŋ
gêô lasê jagêjam daŋge Anôtô ma gêwa ŋapalê sa gêdêŋ lau samob, taŋ sêôŋ
têm Anôtô ênam Jerusalem kêsiŋa naŋ.

Sêmu sêja Nasaret

39 Sêjac dabiŋ gêŋ samob kêtôm Apômtaunê biŋsu ŋajatu e gêbacnê
acgom, go sêmu sêja Galilaia jasêŋgôŋ nêŋ malac Nasaret. 40 Ŋapalê kêtôp
e kêtu kapôêŋ ma mêtê gêjam eŋ auc to Anôtônê moasiŋ kêpi eŋ.

Ŋapalê Jesu gêŋgôŋ lôm dabuŋ

41 Kêtôm jalageŋ Jesu têna agêc tama sêpi Jerusalem sêja sêlic omsêga
Pasa. 42 Gêdêŋ taŋ ŋapalê Jesu nê jala kêtu 12 naŋ, ac sêmu sêpi sêja kêtôm
omsêga ŋamêtê. 43 Pasa gêbacnê, go êsêac sêc sêmu sêja ma ŋapalê Jesu
gacgeŋ gêŋgôŋ Jerusalem, ma têna agêc tama sêjam kauc. 44 Êsêagêc seboc
eŋ oc gêwiŋ nêŋ lau ŋagêdô, tec sêsêlêŋ oc samuc teŋ ma sêsôm eŋ aŋga
nêŋ tawaŋ to lau ôliŋ andaŋ tauŋŋa, 45 e têtap eŋ sa atom. Tec sêmu sêja
Jerusalem jasêsôm eŋ. 46 Sêsôm sêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go têtap
eŋ sa gêŋgôŋ lôm dabuŋ kêsêp lau-mêtêwaga ŋalêlôm gêŋô êsêacnêŋ biŋ ma
kêtu kênac-kênac êsêac. 47 Ma samob, taŋ sêŋô êŋê biŋ naŋ, sêŋac lemeŋ
kêtu ênê kauc to biŋ, taŋ gêjô êsêac aweŋ naŋŋa. 48 Agêc sêlic eŋ e têtakê ma
têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latucenec, amboac ondoc, tec gôgôm aêagêc
amboac tonaŋ. Ôlic acgom, aêagêc tamam asôm aôm totaêŋ-totaêŋgeŋ tec
amoa.” 49 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asôm aê kêtu asageŋŋa.
Agêc alic ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jamoa Tamocnê andu nec atom me.”
50 Ma biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc naŋ, agêc sêjala ŋam atom.

51 Go gêwiŋ êsêagêc ac sêsêp Nasaret sêja ma eŋ taŋa wamu êsêagêc
ŋapep ma têna kêmasaŋ biŋ samob tonaŋ ŋai gŋc nê ŋalêlôm. 52 Jesu kêtôp
to nê kauc mêtêŋa kêsa gêwiŋ ma Anôtô to ŋamalac têntac gêwiŋ eŋ.

3

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Joaŋ 1:19-28)

1 Kaisara Tiberi gêjam gôliŋ lau e ŋajala kêtu 15, Ponti Pilata kêtu
gôliŋwaga Judaianja, Herodo kêtu kasêga Gallilaianja, têwa Pilip kêtu kasêga
Ituraia to gamêŋ Trakonitiŋa, Lusani kêtu kasêga Abileneŋa, 2 ma Anas
agêc Kaiapa têtu dabuŋsêga sêmoa. Gêdêŋ têm tonaŋ Anôtônê biŋ gêdêŋ
Sakaria latu Joaŋ, taŋ gêmoa gamêŋ sawa naŋ gêja. 3 Ŋac tau tonaŋ gêjac
laoc gamêŋ Jordanŋa samob ma gêjam mêtê lau gebe “Anam taôm ôkwi
to aliŋ saŋgu, ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi.” 4 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ
propete Jesaia keto kêsêp nê buku gebe

“Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
‘Amansaŋ gamêŋ Apômtau esêlê a
to amêtôc ênê intêna êtu solop.
5 Sênsuŋ gaboaŋ samob auc to senseŋ lôc to gamêŋ ŋabau êtu tapa
ma sêmêtôc ŋapoalic samob êtu solop
to sêmansaŋ intêna kaloŋ-kaloŋ ŋatip êsa.
6 Ma ŋamalac samob sêlic Anôtônê lêŋ ênam ŋamalac kêsiŋa.’ ”

7 Lau taêsam dêdêŋ eŋ sêja sebe sêliŋ ênê saŋgu. Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Moac ŋalatu amac, asa gêwa sa gêdêŋ amac gebe awê Anôtônê têtac
ŋandaŋ, taŋ mêŋêsa naŋ sa. 8 Anam ŋanô êwa amac sa gebe ajam taôm
ôkwiŋa acgom. Ma asôm êndêŋ taôm gebe ‘Abraham kêtu aêac tameŋi,’ nec
atom. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Anôtô kêtôm gebe êŋu poc tonec ŋai sa
têtu Abrahamnê latui. 9 Ki ŋamata gêdêŋ kawakac tec gêc. Amboac tonaŋ
ka samob, taŋ sêjam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc êsap su ma êmbaliŋ êpi ja
êna.”

10 Ma lau samob sêjam kênac Joaŋ gebe “Aêac oc aŋgôm amboac on-
docgeŋ.” 11 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋac teŋ nê ŋakwê luagêc embe
ênêc, naŋ êkêŋ teŋ êndêŋ ŋac, taŋ nê ŋakwê masi naŋ. Ma ŋac teŋ nê mo
embe ênêc, naŋ êŋgôm amboac tonaŋ.” 12 Go teloŋ ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja

amboac tonaŋ gebe ênsaŋgu êsêac, tec têtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêac aŋgôm amboac ondocgeŋ.” 13 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc gêŋ aŋga launêŋ êlêlêc ŋaôli, taŋ sêsakiŋ amac naŋ su atom.” 14 Ma siŋwaga ŋagêdô têtu kênac eŋ amboac tonaŋgeŋ gebe “Ma aêac nec oc aŋgôm amboac ondoc.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aŋgôliŋ biŋ to alênsu lau e ajaŋgo êsêacnêŋ gêŋ su atom. Ŋaôli taŋ gêjô nêm kôm naŋ, akôc ma kêtôm.”

15 Lau samob taêŋ gêjam biŋ jakêsa-jakêsa ma sêjam kênac tauŋ gêc nêŋ ŋalêlômŋa kêtu Joaŋŋa gebe “Moae eŋ Kilisi tau tonec nec.” 16 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac samob gebe “Aê tec kasagu amac ŋa bu, mago ŋac teŋ oc êmêŋ, eŋ ŋaclai kêlêlêc aê su. Aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ŋalêkôŋ atom. Ŋac tonaŋ tec oc ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau Dabuŋ to ja. 17 Eŋ lêma kêkam lala sekoloŋ gêŋŋa gebe êtiŋ gêŋ ŋapaôma ma ênac ŋanô sa êpi nê andu-gêŋ-ŋanôŋa êna, go ŋapaôma êkên êpi ja, taŋ êsa ŋapaŋ naŋ.”

18 Joaŋ gêjac biŋsu lau ŋa biŋ ŋagêdô taêsam gêwiŋ to gêwa ŋawae ŋajam sa gêdêŋ êsêac. 19 Mago kasêga Herodo, taŋ Joaŋ gêbu eŋ kêtu têwanê awê Herodia to sec samob, taŋ Herodo gêgôm naŋŋa, 20 ŋac tau kêsalê sec tonec gêsac ŋaô gêwiŋ gebe kêlai Joaŋ auc gêŋgôŋ andu kapoacwalôŋa.

Jesu gêliŋ saŋgu
(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

21 Gêdêŋ taŋ lau samob sêliŋ saŋgu naŋ, Jesu geliŋ gêwiŋ. Keteŋ mec gêmoa ma undambê gêŋa 22 e Ŋalau Dabuŋ gêjam balôsi laŋô kêsêp mêŋgêsac eŋ ŋaô, ma awa teŋ aŋga undambê kêsa gebe “Aêŋoc Latuc tau aôm, tec têtêc gêwiŋ to galic aôm ŋajam.”

Jesunê ŋam
(Mat 1:1-17)

23 Jesunê jala amboac 30 ma gêjac m nê kôm. Ma lau seboc eŋ Josep latu, naŋ Êli latu, 24 naŋ Matat latu, naŋ Lewi latu, naŋ Melki latu, naŋ Janai latu, naŋ Josep latu, 25 naŋ Matatia latu, naŋ Amos latu, nlaŋ Naum latu, naŋ Esli latu, naŋ Nagai latu, 26 naŋ Mat latu, naŋ Matatia latu, naŋ Semein latu, naŋ Josek latu, naŋ Joda latu, 27 naŋ Joanan latu, naŋ Resa latu, naŋ Serubabel latu, naŋ Sealtiel latu, naŋ Neri latu, 28 naŋ Melki latu, naŋ Adi latu, naŋ Kosam latu, naŋ Elmadam latu, naŋ Er latu, 29 naŋ Josua latu, naŋ Elieser latu, naŋ Jorim latu, naŋ Matat latu, naŋ Lewi latu, 30 naŋ Simeon latu, naŋ Juda latu, naŋ Josep latu, naŋ Jonam latu, naŋ Eliakim latu, 31 naŋ Melea latu, naŋ Mena latu, naŋ Matata latu, naŋ Natan latu, naŋ Dawid latu, 32 naŋ Isai latu, naŋ Obed latu, naŋ Boas latu, naŋ Sala latu, naŋ Nason latu, 33 naŋ Aminadab latu, naŋ Admin latu, naŋ Ami latu, naŋ Hesron latu, naŋ Peres latu, naŋ Juda latu, 34 naŋ Jakob latu, naŋ Isak latu, naŋ Abraham latu, naŋ Tara latu, naŋ Nahor latu, 35 naŋ Serug latu, naŋ Reu latu, naŋ Peleg latu, naŋ Eber latu, naŋ Sela latu, 36 naŋ Kainan latu, naŋ Arpaksad latu, naŋ Sem latu, naŋ Noa latu, naŋ Lamek latu, 37 naŋ Metusala latu, naŋ Enok latu, naŋ Jared latu, naŋ Mahalalel latu, naŋ Kainan latu, 38 naŋ Enos latu, naŋ Set latu, naŋ Adam latu, naŋ Anôtô latu.

4

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mat 4:1-11; Mar 1:12-13)

1 Ŋalau Dabuŋ gêjam Jesu auc, go gêmu aŋga Jordan gêja ma Ŋalau Dêbu
ŋ gêwê eŋ gêjac laoc gamêŋ sawageŋ gêmoa, 2 e kêtôm bêc 40 ma Sadaŋ
kêlêtôm eŋ. Jesu geŋ gêŋ atom e bêc samob tonaŋ gêbacnê, tec mo gêjô eŋ.
3 Ma Sadaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Embe Anôtônê Latu aôm, naŋ ôsôm
poc tonec êtu mo." 4 Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto gêc gebe 'Mo tageŋ êôc
ŋamalac tôŋ atom.' "
5 Ma gêwê eŋ kêpi jakêtôc gamêŋ nomŋa samob gêdêŋ eŋ eb tageŋ. 6 Ma
Sadaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê gabe jakêŋ ŋaclai samob tônê toŋawasigeŋ
êndêŋ aôm gebe sêkêŋ gêdêŋ aê. Ma aê embe jakêŋ êndêŋ ŋac teŋ, oc
jakêŋ. 7 Amboac tonaŋ embe ôpôŋ amduc êndêŋ aê, go gêŋ tau samob êtu
aômnêm." 8 Tec Jesu gêjô eŋ awa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Teto gêc gebe
'Ôpôŋ amduc êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, ma ônam sakiŋ eŋ taugeŋ.' "
9 Go Sadaŋ gêwê Jesu agêc sêpi Jerusalem jaketoc eŋ kêkô lôm dabuŋ
ŋasalôm ŋalami ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe Anôtônê Latu, go u
taôm aŋga tonec ôna, 10 gebe teto gêc gebe 'Eŋ oc êsakiŋ nê aŋela êtu aômŋa
gebe mêŋsejop aôm 11 to sêsip aôm ŋa lemeŋgeŋ gebe ôndiŋ amkaiŋ êpi
poc atom.' " 12 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋ gêc gebe 'Ônsaê Apômtau,
aômnêm Anôtô, atom.' " 13 Sadaŋ kêsaê eŋ kêpi biŋ samob tonaŋ e gêbacnê,
go gêwi eŋ siŋ gebe êmoa e noc teŋ acgom.

Jesu gêjac m nê kôm aŋga Galilaia
(Mat 4:12-17; Mar 1:11-15)

14 Go Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu gêmu gêja Galilaia, ma nê wae kêsa kêtôm
gamêŋ tau ŋamadiŋ samob gêja. 15 Eŋ kêdôŋ êsêac aŋga nêŋ lôm e samob
sêlambiŋ eŋ.

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

16 Eŋ gêô lasê Nasaret, naŋ êsêac sêlôm eŋ ŋapalêgeŋ e kêtu kapôêŋ aŋga
tonaŋ. Ma gêdêŋ sabat kêsô lôm gêja amboac gêgôm-gêgôm gêmoa, ma gêdi
sa gebe êsam mêtê lasê. 17 Tec sêkêŋ propete Jesaia nê buku gêdêŋ eŋ ma
kêlaiŋ buku tau e kêtap ŋalô, taŋ teto gêc naŋ sa gebe
18 "Apômtaunê Ŋalau kêpi aê.
Eŋ geŋ oso aê gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau ŋalêlôm sawa.
Eŋ kêsakiŋ aê gebe jasôm lasê êndêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, gebe
sêŋgamboac êsêac su,
ma êndêŋ mateŋpec gebe sêlic gamêŋ êtiam,
to êndêŋ lau, taŋ ŋamalac sêgôm êsêac êndu-êndu gebe sêmoa nêŋ lêtêgeŋ
19 to jasôm Apômtau ênam lau kêsi ŋajala lasê."
20 Go Jesu kêluŋ buku sa jakêkêŋ gêdêŋ sakiŋwaga ma gêŋgôŋ sic. Ma
lau samob, taŋ sêŋgôŋ lôm naŋ, mateŋ gê eŋgeŋ. 21 Ma eŋ gêôc awa
sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋ taŋ teto gêc ma taŋemsuŋ aŋô naŋ,
kêtu anô gêdêŋ ocsalô tonec." 22 Lau samob sêŋô ênê biŋ moasiŋ, taŋ
kêsôm kêsa awa naŋ, ŋajam-ŋajam e sê taêŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tonec
Josep latu atom me." 23 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kec, galoc oc abe
asôm biŋdêm tonec êndêŋ aê gebe 'Dokta, ôŋgôm taôm ôlim ŋajam êsamaŋ.
Biŋ taŋ aêac aŋô gebe gôgôm aŋga Kapanau m naŋ, ôŋgôm aŋga taôm

nêm malacmôkê amboac tonaŋ acgom.' " 24 Go kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê
jasôm êndêŋ amac gebe Propete teŋ oc tetoc eŋ sa ŋapep aŋga eŋ tau nê
malacmôkê atom. 25 Ma jasôm teŋ tobiŋŋanôgeŋ êwiŋ gebe Gêdêŋ têm Elia
gêmoa naŋ, undambê ŋajaŋa gêc e jala têlêac ma ajôŋ 6 ma tôbôm kapôêŋ
gêjam gamêŋ samucgeŋ auc naŋ, awêtuc taêsam sêmoa Israel. 26 Mago
Anôtô kêsakiŋ Elia gêdêŋ êsêacnêŋ teŋ gêja atom, kêsakiŋ eŋ gêdêŋ awêtuc,
taŋ gêŋgôŋ Sarepta Sidonŋa naŋ, taugeŋ gêja. 27 Ma gêdêŋ taŋ propete
Elisa gêmoa naŋ, kamocbôm gwalêkiŋ sêmoa Israel. Mago êsêacnêŋ teŋ
kêtu selec atom, ŋac Surianŋa Naeman taugeŋ." 28 Lau samob, taŋ sêŋgôŋ
lôm ma sêŋô biŋ tau naŋ, têntac kêbôli auc ŋanô. 29 Tec dêdi ma têtiŋ eŋ
kêsa malacmagê gêja. Malac tau sêkwê gêc lôc. Tec sêwê eŋ jasêô lasê
sêlic tau gebe têtiŋ eŋ piŋpaŋ êsêp êna. 30 Mago eŋ gêsiŋ êsêac popoc kêsa
ŋaluŋgeŋ gêc gêja.

Ŋac toŋalau sec
(Mar 1:21-28)

31 Jesu kêsêp malac Galilaianŋa Kapanaum gêja ma kêdôŋ êsêac gêdêŋ
sabat 32 e êsêac têtakê kêtu ênê mêtêŋa, gebe kêsôm biŋ toŋaclaigeŋ. 33 Ma
ŋamalac teŋ toŋalau ŋatêmui gêŋgôŋ lôm, naŋ gêmôêc awa kapôêŋ gebe
34 "Op, Jesu Nasaretŋa, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ. Aôm gômôêŋ
gebe onseŋ aêac su me. Aê kajala aômgac. Anôtônê ŋac dabuŋ aômgoc."
35 Tec Jesu gec biŋ eŋ gebe "Awammê êsa ma ôsa aŋga ênê ôna." Ma ŋalau
sec kêmônaŋ ŋac tau gêmoa e gêu tau kêsêp êsêac ŋaluŋgeŋ jagêc, go kêsa
aŋga ŋamalacnê gêja, mago gêgôm eŋ ôli kêtu sec atom. 36 Tec êsêac samob
têtakê e sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Biŋ tonec amboac ondoc. Eŋ kêjatu ŋalau
ŋatêmui toŋaclaigeŋ amboac ŋatau ma sêc sêsa sêja." 37 Ma ênê wae kêsa
kêtôm gamêŋ tonaŋ ŋa-malac samobgeŋ gêja.

Jesu gêgom lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)

38 Jesu gêdi aŋga lôm kêsa jakêsô Simonnê andu. Ma Simon tau lawao
gêmac ôli ŋawajaô kapôêŋ tec gêc, naŋ êsêac teteŋ eŋ kêtu awê tauŋa. 39 Tec
Jesu kêtu gasuc gêja e gêôc gadê eŋ, go gec biŋ ŋawajaô ma gêwi eŋ siŋ e
gacgeŋ gêdi sa mêŋgêjam sakiŋ êsêac.

40 Oc jakêsêp acgom, go lau samob, taŋ nêŋ lau gêmac ŋagêdô tokaiŋ-
tokaiŋ sêc naŋ, sejoŋ êsêac dêdêŋ Jesu sêja. Ma gêu lêma gêsac êsêac gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ ma gêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa. 41 Ma ŋalau sec sêsa aŋga lau
taêsam nêŋ amboac tonaŋ. Êsêac sêwakic to sêsôm gebe "Anôtônê Latu
aôm." Ma Jesu gec biŋ êsêac to gêjac jao gebe sêsôm biŋ atom gebe êsêac
sêjala gebe eŋ Kilisi tau.

Jesu gêjam mêtê gêmoa Judaia
(Mar 1:35-39)

42 Geleŋŋa lasê, go Jesu gêdi kêsa gamêŋ sawa teŋ gêja. Ma lau sêsôm
eŋ e têtap eŋ sa ma sebe sêŋgamiŋ eŋ gebe êwi êsêac siŋ atom. 43 Mago eŋ
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe jasôm ŋawae ŋajam
Anôtônê gamêŋŋa lasê êndêŋ malac ŋagêdô êwiŋ, gebe Anôtô kêsakiŋ aê
kêtu kôm tonaŋŋa." 44 Ma eŋ gêjam mêtê gêmoa lôm Judaianŋa.

5

Jesu kêkalem nê ŋacseŋomi ŋamataŋa
(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)

1 Ŋabêc teŋ Jesu kêkô bugêjactoŋ Genesaret ma lau taêsam sêkatoŋ eŋ sa
sebe sêŋô Anôtônê mêtê. 2 Ma gêlic waŋ luagêc sêpoac, mago lau iŋa sêwi
waŋ siŋ jasêkwasiŋ nêŋ wasaŋ sêmoa. 3 Tec jakêpi waŋ luagêc tonaŋ ŋateŋ,
taŋ ŋatau Simon naŋ, ma keteŋ eŋ gebe êsu waŋ su êkêŋ bau siŋ sauŋgeŋ.
Go gêŋgôŋ sic ma kêdôŋ mêtê gêdêŋ lau gêŋgôŋ waŋ.
4 Gêjac mata nê biŋ su ma kêsôm gêdêŋ Simon gebe "Asiŋ asa gêdim ana
e au nêm wasaŋ êsêp gebe alô i." 5 Tec Simon gêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê,
gêbêc samuc tonec aêac ajam wasaŋ e tekweŋ gêbac ma atap ŋanô teŋ sa
atom. Mago kêtu aômnêm biŋŋa tec najau wasaŋ êtiam." 6 Sêu wasaŋ ma
sêkêŋ i taêsam auc e gebe êŋgôŋ wasaŋ êŋgic. 7 Tec sêjac kajo nêŋ lau waŋ
teŋ gebe nasênam jaôŋ sêwi ŋ êsêac, tec sêja ma sêjac i tulu kêsêp waŋ lulu e
gebe ênê. 8 Simon Petere gêlic e gêu tau jagêc Jesu akaiŋŋa ma kêsôm gebe
"Apômtau, ômoa nêm lêtêgeŋ, gebe aê ŋac sec." 9 Petere to lau samob, taŋ
sêwiŋ eŋ naŋ, têtakê kêtu i taêsam, taŋ sêlô naŋŋa. 10 Sebedai latuagêc,
Jakobo agêc Joaŋ, taŋ sêwê kaiŋ kôm sêwiŋ Simon naŋ, têtakê amboac
tonaŋgeŋ. Go Jesu kês jm gêdêŋ Simon gebe "Ôtêc taôm atom, galoc oc
ôlô ŋamalac amboac tonaŋ." 11 Ma êsêac sêsiŋ e jasêsô bau, go dedec nêŋ
waba samob gêc ma têdaguc eŋ.

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)

12 Ŋasawa teŋ Jesu gêmoa malac teŋ ma ŋac teŋ kamocbôm gêjam
eŋ auc gêŋgôŋ. Eŋ gêlic Jesu e gêu tau jagêc nom, go keteŋ eŋ gebe
"Apômtau, embe têmtac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu selec." 13 Tec Jesu kêmêtôc
lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe "Aê gabe ôtu selec." E gacgeŋ ênê
kamocbôm gêwi eŋ siŋ. 14 Jesu gêjac jao gebe "Ôsôm biŋ tonec êndêŋ lau
teŋ atom." Ma kêjatu eŋ gebe "Naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ da
êtu kôtu selecŋ a êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac."
15 Tageŋ Jesunê wae kêtu tapa kêlêlêc, tec lau taêsam sêkac sa sêmêŋ sebe
sêŋô ênê biŋ ma êŋgôm êsêacnêŋ gêmac tokaiŋ-tokaiŋ ŋajam êsa. 16 Go eŋ
kêtaiŋ tau su kêsa gamêŋ sawaŋageŋ jaketeŋ mec.

Jesu gêgôm ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mat 9:1-8; Mar 2:1-12)

17 Gêdêŋ bêc teŋ Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa, ma Parisai to biŋsutau aŋga
malac Galilaia to Judaiaŋa samob ma aŋga Jerusalem mêŋsêŋgôŋ. Ma
Apômtaunê ŋaclai gêjam eŋ sa gêgôm lau gêmac ŋajam kêsa. 18 Ma lau sêbalaŋ
ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ teŋ kêsêp mê, tec têtu kêka-kêka sebe sejoŋ eŋ
sêsô andu natetoc eŋ ênêc Jesu laŋônêmŋa. 19 Mago têtap lêŋ sejoŋ eŋ
sêsô sênaŋa sa atom, gebe lau taêsam. Tec sêpi salôm jasêkip salôm sa ma
sêlêwaŋ eŋ tomêgeŋ kêsêp ŋaluŋgeŋ jagêc Jesu laŋônêm. 20 Jesu gêlic êsêac
sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gebe "Ŋac tau, aê kasuc nêm sec ôkwigac." 21 Ma
biŋsutau to Parisai sêôc aweŋ sa ma têtu kênac gebe "Ŋac tonec asa, tec
kêsôm biŋ alôb-alôb amboac tonec nec. Asa gebe êsuc sec ôkwi, Anôtô
taugeŋ." 22 Mago Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma gêjô êsêac
aweŋ gebe "Amboac ondoc tec taêm gêjam biŋ amboac tonaŋ gêc nêm
ŋalêlômgeŋ. 23 Biŋ ondoc oc tasôm ŋagaô. Tasôm tonec gebe 'Aê kasuc

aômnêm sec ôkwi' nec, me tasôm gebe 'Ôndi sa ma ôsêlêŋ.' 24 Ma aê gabe amac ajala gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi," go kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu golon gebe "Aê jasôm êndêŋ aôm gebe Ôndi sa. Ôluŋ nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu." 25 Ŋac tau gêdi sa sep tageŋ gêdêŋ êsêac mateŋanô sêlic, go kêluŋ nê mê, taŋ eŋ gêc naŋ, sa ma gêc gêja nê andu ma kêlanem Anôtô. 26 Lau samob têtakê ŋanô ma sêlambiŋ Anôtô tonêŋ ŋalêlôm ŋatutucgeŋ ma sêsôm gebe "Ocsalô tonec aêac alic gêŋ kaiŋ teŋ."

Jesu kêkalem Lewi
(Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)

27 Jesu gêgôm tonaŋ su, go kêsa gêja e gêlic teloŋ teŋ, ŋaê Lewi, gêŋgôŋ teloŋ maleŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndaŋguc aê." 28 Tec ŋac tau gedec nê gêŋ samob gêcŋa ma gêdi kêdaguc Jesu gêja.

29 Lewi gêgôm moasiŋ kapôêŋ teŋ aŋga nê andu kêtu Jesuŋa, ma teloŋ to lau ŋagêdô taêsam seŋ gêŋ tau sêŋgôŋ sêwiŋ êsêac. 30 Tec Parisai to nêŋ biŋsutau têtu môsi ma sêsôm gêdêŋ ênê ŋacseŋomi gebe "Amboac ondoc tec amac aeŋ to anôm gêŋ aŋgôŋ awiŋ teloŋ to lau sec nec." 31 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Lau ôliŋ ŋajam sêpô lêna tauŋ kêtu doktaŋa atom, mago lau gêmac tec sêpô lêna. 32 Aê gamêŋ gabe jakalem lau gêdêŋ atom, jakalem lau secgeŋ gebe sênam tauŋ ôkwi."

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)

33 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Joaŋnê ŋacseŋomi sêjam dabuŋ mo to teteŋ mec elêmê ma Parisainêŋ ŋacseŋomi amboac tonaŋ. Mago aômnêm nec seŋ to sênôm gêŋ." 34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau embe sêniŋ awê ŋamoasiŋ, ma ŋac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc amac akac êsêac gebe sênam dabuŋ mo me. Masianô. 35 Mago ŋabêc oc mêŋêsa ma sêkôc ŋac-gebe-ênam-awêwaga su aŋga êsêacnêŋ. Êndêŋ bêc tônê, go sênam dabuŋ mo."

36 Go kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ gebe "Lau teŋ sêkac obo ŋatali su aŋga ŋakwê wakuc gebe sêsi êpi ŋakwê laŋgwa atom. Embe sêŋgôm, go sêkac ŋakwê wakuc êŋgic ma ŋakwê wakuc ŋatali naêtôm ŋakwê laŋgwa atom. 37 Ma lau teŋ sêkêŋ wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa atom. Embe sêŋgôm, oc wain wakuc êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ma ŋaôlic tau êtu sec. 38 Takêŋ wain wakuc êsêp ŋaôlic wakuc ênamaŋ. 39 Ma lau, taŋ sênôm wain laŋgwa su naŋ, sebe sênôm wain wakuc atom. Êsêac sêsôm gebe 'Wain laŋgwa ŋajam kêlêlêc.' "

6

Ŋacseŋomi sesolop polom gêdêŋ sabat
(Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)

1 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polomŋa ŋalêlôm, ma nê ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô mêŋsêlêsa popoc ma seŋ. 2 Tec Parisainêŋ ŋagêdô sêsôm gebe "Amboac ondoc amac agôm gêŋ, taŋ biŋsu gêjac jao gebe daŋgôm êndêŋ sabat atom naŋ." 3 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac asam biŋ, taŋ Dawid gêgôm gêdêŋ mo gêjô eŋ tau to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, atom me. 4 Eŋ kêsô Anôtônê andu gêja ma kêkôc polom, taŋ sêkêŋ gêdêŋ Anôtô kêtu da naŋ, mêŋgeŋ to kêkêŋ gêdêŋ êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ

naŋ, seŋ amboac tonaŋ. Mago polom tau biŋsu gêjac jao gebe lau teŋ sêniŋ atom, dabuŋwaga tau ŋgeŋ." 5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋamalacnê Latu kêtu sabat ŋatau gêwiŋ."

Ŋac lêma kêtu goloŋ ŋajam kêsa
(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)

6 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsô lôm gêja ma kêdôŋ êsêac. Ma ŋac teŋ gêŋgôŋ tonaŋ, taŋ lêma anôŋa kêtu goloŋ. 7 Ma biŋsutau to Parisai dêdib Jesu gebe moae êŋgôm ŋac tau ôli ŋajam êsa êndêŋ sabat, sebe têtap lêŋ sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋŋa sa. 8 Mago Jesu kêjala êsêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ tec kêsôm gêdêŋ ŋac lêma kêtu goloŋ gebe "Ôndi sa ôkô ŋaluŋ." Ma ŋac tau gêdi sa kêkô. 9 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê jatu kênac amac acgom, oc tatôm gebe tamoasiŋ lau me daŋgôm êsêac sec êndêŋ sabat. Tanam katuŋ kêsi me tajaiŋ." 10 Go mata gê êsêac gelom-gelom ma kêsôm gêdêŋ ŋac tau gebe "Ômêtôc lêmam." Ŋac tau kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa kêtiam. 11 Tec êsêac têntac ŋandaŋ gêôc nêŋ ŋalêlôm auc ma sêsôm ŋabiŋ sêwiŋ tauŋ gebe sêŋgôm Jesu amboac ondoc.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa
(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

12 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêpi lôc gêja gebe eteŋ mec. Tec gêbêc samuc tonaŋ keteŋ mec gêdêŋ Anôtô ŋapaŋ 13 e geleŋŋa lasê, go gêmôêc nê ŋacseŋomi mêŋkêjaliŋ 12 sa aŋga êsêacnêŋ ma kêsam êsêac gebe "Aposolo." 14 Simon taŋ gê eŋ gebe Petere gêwiŋ naŋ, agêc lasi Andrea, ma Jakobo agêc Joaŋ, Pilip agêc Batolomai, 15 Matai agêc Tom, Alpainê latu Jakobo ma Simon, taŋ sêsam eŋ gebe Seloto naŋ, 16 Jakobonê latu Juda, go Juda Isariot, taŋ geoc eŋ lasê naŋ.

Jesu gêjam sakiŋ lau taêsam
(Mat 4:23-25)

17 Jesu gêwiŋ êsêac sêsêp aŋga lôc sêmêŋ e sêsa ŋadeŋ teŋ, go nê ŋacseŋomi pom kapôêŋ teŋ ma lau ŋagêdô taêsam aŋga malac Judaiaŋa samob ma aŋga Jerusalem to aŋga gamêŋ gwêcŋa Turu to Sidonŋa sêwiŋ. 18 Lau tonaŋ ŋai samob sêja sebe sêŋô ênê biŋ ma sebe eŋ êŋgôm êsêacnêŋ gêmac tokaiŋ-tokaiŋ ŋajam êsa. Ma gêgôm êsêac, taŋ ŋalau ŋatêmui kêlêsu êsêac naŋ, ŋajam kêsa amboac tonaŋ. 19 Ŋaclai kêsa aŋga ênê, tec gêgôm samob ôliŋ ŋajam kêsa, amboac tonaŋ lau pebeŋ sêgôm mocsac gebe sêmoasac eŋ.

Biŋ moasiŋ to biŋ ojaeŋa
(Mat 5:1-12)

20 Jesu kêsa laŋôanô sa gêdêŋ nê ŋacseŋomi ma kêsôm gebe
"Aê aoc êôc amac lau ŋalêlôm sawa, gebe Anôtônê gamêŋ kêtu amacnêm.
21 Aê aoc êôc amac, taŋ mo gêjô amac galoc naŋ, gebe oc aniŋ gêŋ e êôc
amac tôŋ.
Aê aoc êôc amac, taŋ galoc ataŋ naŋ, gebe oc aômac.
22 "Aê aoc êôc amac embe ŋamalac têntac endec amac to sêmasuc ma sêmbu amac to sêsôm gebe amac lau sec êtu Ŋamalacnê Latuŋa. 23 Têmtac ŋajam êsa êndêŋ bêc ônê toôlim êpigeŋ gebe amacnêm ŋagêjô ŋajam kapôêŋ gêc undambê. Êsêacnêŋ lau ŋanô sêgôm gêŋ tonaŋ gêdêŋ propete amboac tonaŋgeŋ.
24 "Ojae amac lau tolêlôm, gebe nêm moasiŋ tec akôc kwanaŋgeŋ.
25 Ojae amac, taŋ galoc têmtac kêkôc naŋ, gebe mo oc êjô amac.

Ojae amac, taŋ galoc aômac naŋ, gebe almac oc têmtac ŋawapac to ataŋ.
26 “Ojaê amac, embe lau samob aweŋ aôc amac naŋ, gebe êsêacnêŋ lau
ŋanô sêgôm gêŋ tonaŋ gêdêŋ propete dansaŋ kêtôm tonaŋgeŋ.

Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo
(Mat 5:38-48; 7:12)

27 “Mago aê jasôm êndêŋ amac, tec aŋô aêŋoc biŋ amoa nec, gebe Têmtac
êwiŋ nêm soŋo-soŋo to amoasiŋ êsêac, taŋ têntac gedec amac naŋ. 28 Anam
mec êsêac, taŋ sêpuc boa amac, to ateŋ mec êtu lau, taŋ sêsac amac
naŋŋa. 29 Ŋac, taŋ êtap aôm alimanô ŋamakeŋ naŋ, ôkêŋ ŋamakeŋ êndêŋ eŋ
êwiŋ, ma ŋac taŋ êjaŋgo nêm ŋakwê su naŋ, ôŋgamiŋ obo êndêŋ eŋ atom.
30 Samob taŋ teteŋ gêŋ êndêŋ aôm naŋ ôkêŋ, ma êsêac, taŋ sêkôc nêm gêŋ
su naŋ, oteŋ êêac gebe sêkêŋ êm u êmêŋ êtiam atom. 31 Gêŋ taŋ amac abe
lau sêŋgôm êndêŋ amac naŋ, taôm aŋgôm êndêŋ êsêac.
32 “Embe têmtac êwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ amac naŋ, oc ŋanô amboac
ondoc, gebe lau sec têntac gêwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ êsêac naŋ amboac
tonaŋ. 33 Ma embe amoasiŋ lau, taŋ sêmoasiŋ amac naŋ, oc ŋanô amboac
ondoc. Lau sec sêgôm nêŋ gêŋ amboac tonaŋ. 34 Ma embe akêŋ gêŋ êtu tôp
êndêŋ lau ma taêm êka gebe sênac ŋatôp, oc ŋanô amboac ondoc. Lau sec
sêkêŋ gêŋ kêtu tôp gêdêŋ lau amboac tonaŋgeŋ. 35 Têmtac êwiŋ nêm soŋo-
soŋo to amoasiŋ lau ma akêŋ gêŋ êsêac, taêm êka ŋagêjô atom, go amacnêm
ŋagêjô ŋajam êtu kapôêŋ ma atu Lôlôc Ŋatau latui, gebe eŋ kêtu lau têntac
dani to lau sec nêŋ ŋac gabêjam. 36 Taêm walô lau amboac Tamemi taê
walô.

Biŋ lamêtôc lauŋa
(Mat 7:1-5)

37 “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom. Anac jatu lau atom,
go Anôtô ênac jatu amac atom. Anac pêla lau, go Anôtô ênac pêla amac.
38 Akêŋ gêŋ êndêŋ lau, go Anôtô êkêŋ gêŋ êndêŋ amac. Oc êkêŋ gêŋ êndêŋ
amac êsêp nêm gadob e mêŋêc ma ekoloŋ, go ênsalê ŋagêdô ênsac ŋaô êwiŋ,
gebe dôŋ, taŋ anam dôŋ lau naŋ, oc Anôtô ênam dôŋ amac.”
39 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsêac gebe “Matapec teŋ kêtôm
gebe êwê matapec teŋ atom. Agêc lulu oc sêu tauŋ sêsêp sê sêna.
40 Kwapuc teŋ êlêlêc kwalam laŋgwa atom. Mago kwapuc samob embe
sênac dabiŋ ŋapep, go têtôm nêŋ kwalam laŋgwa.
41 “Asageŋ gôlic ka ŋasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô, ma ŋadambê, taŋ
kêkô taôm matamanô naŋ, gôlic sapu. 42 Ma amboac ondoc ôsôm êndêŋ
lasim gebe ‘Lasicenec, ondecgeŋ ma jambuc ŋasili, taŋ gêguŋ matamanô
naŋ sa.’ Mago ka ŋadambê, taŋ kêkô aôm taôm matamanô naŋ, gôlic sapu.
Aôm dansaŋtêna, ômbuc ka ŋadambê aŋga taôm matamanô sa acgom e
matamanô ŋawa êsa, go ômbuc ŋasili, taŋ gêguŋ lasim mataanô naŋ sa.

Tajala ka endeŋ ŋanô
(Mat 7:16-20; 12:33-35)

43 “Ka ŋajam oc ênam ŋanô sec atom, ma ka sec oc ênam ŋanô ŋajam atom.
44 Ka samob tajala êndêŋ ŋanô êndêŋ-êndêŋgeŋ. Sêpip jambô ŋanô aŋga
locgôm atom ma sêwa aiŋ aŋga okêm atom. 45 Ŋamalac ŋajam kêtaiŋ gêŋ
ŋajam sa aŋga nê awa ŋajam, taŋ gêc nê ŋalêlôm naŋ, ma ŋamalac sec kêtaiŋ
gêŋ sec sa aŋga nê awa sec. Gebe gêŋ, taŋ gêlôc gêc nê ŋalêlôm tonaŋ tec
mêŋêsa awasuŋ.

Ŋac lulagêc sêkwê andu
(Mat 7:24-27)

46 "Amboac ondoc, amac asam aê gebe 'Apômtau, Apômtau,' mago agôm biŋ, taŋ kasôm naŋ, ŋanô kêsa atom. 47 Lau samob, taŋ dêdêŋ aê sêmêŋ to sêŋô aêŋoc biŋ ma sêgôm ŋanô kêsa naŋ, aê janam dôŋ êsêac amboac tonec. 48 Êsêac têtôm ŋac, taŋ kêkwê andu teŋ. Eŋ kêkwê sê baliŋgeŋ kêsêp gêja e poc kêkapiŋ ŋaalê tôŋ. Gêdêŋ taŋ bu kêsa kapôêŋ naŋ, ŋasamac kêgasim jakêpi andu tau, mago kêwiwic jageo, gebe poc kêkapiŋ tôŋ. 49 Ma Ŋac taŋ gêŋô biŋ, mago gêgôm ŋanô kêsa atom naŋ, kêtôm ŋac, taŋ kêkwê nê andu kêkô nom ŋaô kêkwê alê kêsêp gêja atom. Ma bu kêsa kapôêŋ jakêpi andu tau ma gacgeŋ kêku sa jaguluŋ tageŋ."

7

Jesu gêgôm lau Rom nêŋ kapitainê sakiŋwaga ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:5-13)

1 Jesu kêsiôm nê bi ŋ samob tonaŋ gêdêŋ lau sêŋô su, go kêsêp Kapanaum gêja. 2 Ma kapitai teŋ nê sakiŋwaga, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, gêmac jaoŋageŋ gêc. 3 Tec nê ŋatau gêŋô Jesu ŋawae ma kêsakiŋ Judanêŋ lômmôkê dêdêŋ eŋ sêja gebe teteŋ eŋ mêŋênam ênê sakiŋwaga sa. 4 Lau tau jasêô lasê dêdêŋ Jesu ma teteŋ eŋ sepeŋ ducgeŋ gebe "Ôkêŋ taŋam eŋmaŋ, 5 gebe eŋ têtac gêwiŋ aêacnêŋ lau ma kêkwê aêacma lôm." 6 Tec Jesu gêwiŋ êsêac gêja. Kêsêlêŋ e gêjam andu ŋasawa kêtu dambê, go kapitai kêsakiŋ nê lau jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, ôjaiŋ taôm atom, gebe aê galic tauc katôm gebe ôsô ŋoc andu ŋasalôm ŋalabu ômôêŋ atom. 7 Aê galic tauc amboac tonaŋ, tec gabe jatoc tauc sa jandêŋ aôm jawac atom. Amboac tonaŋ, ôsôm ŋa awamgeŋ ma ŋoc ŋacseŋom oc ôli ŋajam êsa. 8 Gebe aê ŋac teŋ, taŋ kasô lau kapôêŋ ŋalabu ma siŋwaga sêsô aê ŋalabu. Embe jasôm êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Ôna,' oc êna. Ma êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Omôêŋ,' oc êmêŋ, ma êndêŋ ŋoc sakiŋwaga gebe 'Ôŋgôm gêŋ tonec,' oc êŋgôm." 9 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ e gêŋac lêma ma kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêŋ lau, taŋ têdaguc eŋ naŋ gebe "Lauac, aŋga Israelnêŋ aê katap kêkêŋ gêwiŋ kapôêŋ amboac tonaŋ sa atomgeŋ." 10 Go lau, taŋ kapitai kêsakiŋ êsêac naŋ, sêmu sêja andu e sêlic sakiŋwaga tau ôli ŋajam kêsa.

Jesu gêŋu awêtuc teŋ latu mata jali kêsa

11 Ŋasawa baliŋ atom, go Jesu gêja malac teŋ ŋaê Nain, ma nê ŋacseŋomi to lau taêsam sêwê sêwiŋ eŋ. 12 Eŋ kêdabiŋ malac ŋasacgêdô ma gêlic sêbalaŋ ŋacmatê teŋ sêsa sêmêŋ, awêtuc teŋ nê latu tageŋ tonaŋ, tec lau malacŋa taêsam sêwiŋ eŋ. 13 Apômtau gêlic awê tau e taê walô eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôtaŋ atom." 14 Go kêtu gasuc jagêu lêma gêsac katapa e lausêbalaŋwaga têtu malô sêkô. Go kêsôm gebe "Ŋapalê, aê jasôm aôm ôndi sa." 15 Ma ŋacmatê gêdi gêŋgôŋ e kêsôm biŋ lasê. Go Jesu kêkêŋ eŋ gêdêŋ têna gêja. 16 Lau samob têtakê ma sêlanem Anôtô gebe "Aêacnêŋ propete kapôêŋ teŋ mêŋkêpi aŋga aêacnêŋ ma Anôtô mêŋkêtu ŋacleŋ nê lau." 17 Go ênê biŋ ŋawae kêtu tapa aŋga Judaia tau to ŋagamêŋ ŋamagêŋa samob gêja.

Ŋackêsagu Joaŋ kêkêŋ nê ŋacseŋomi têtu kênac Jesu ŋam
(Mat 11:2-19)

18 Ma Joaŋnê ŋacseŋomi sêkêŋ gêŋ samob tonaŋ ŋawae gêdêŋ eŋ. Tec gêmôêc nê ŋacseŋom luagêc 19 mêŋ kêsakiŋ êsêagêc gebe dêndêŋ Apômtau

sêna ma sêsôm gebe “Ŋac taŋ sêsôm sebe êmêŋŋa naŋ, ŋac tau aôm tonec, me aêac ansaê ŋac teŋ acgom.” 20 Ŋac ulu tau dêdêŋ Jesu sêja ma sêsôm gebe “Ŋackêsagu Joaŋ kêsakiŋ aêagêc tec adêŋ aôm amêŋ ma kêsôm gebe Ŋac taŋ sêsôm sebe êmêŋŋa naŋ, ŋac tau aôm tonec, me aêac ansaê ŋac teŋ acgom.” 21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêmoasiŋ gêmac taêsam to lau ôliŋ kêtuŋ êsêac ma ŋalau sec gêgôm êsêac naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa ma gêgôm mateŋpec taêsam sêlic gamêŋ kêtiam. 22 Tec eŋ gêjô êsêagêc aweŋ gebe “Ana ma anac miŋ geŋ, taŋ alic to aŋô naŋ, êndêŋ Joaŋ gebe mateŋpec sêlic gamêŋ kêtiam to magiŋ kêsu sêsêlêŋ, kamocbôm têtu selec to taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ, ma ŋacmatê dêdi sa to lau sêsôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa. 23 Ma aê aoc êôc êsêac, taŋ têntac lulu kêtu aêŋa atom.”

24 Joaŋnê ŋacjaeŋ luagêc tonaŋ sêc sêmu sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma gêwa J oaŋ sa gêdêŋ lau gebe “Amac asa gamêŋ sawa aja abe alic asageŋ. Abe alic sôbolec teŋ mu gêôc jakêsêp mêŋkêsêp me. 25 Me aja abe alic asageŋ. Abe alic ŋac teŋ kêsô ŋakwê palê-palê me. Alicgac me, lau taŋ sêsô ŋakwê togêŋŋ ma sêmoasiŋ tauŋ ôliŋ naŋ, sêŋgôŋ kiŋnêŋ andugeŋ. 26 Me aja abe alic asageŋ. Abe alic propete teŋ me. Biŋŋano, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ kêlêlêc propete su. 27 Ŋac tau tonaŋ, tec teto biŋ kêpi eŋ gebe ‘Anôtô kêsôm gebe Ôlic acgom, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm intêna, taŋ gêc aôm laŋômnêmŋa naŋ.’ 28 Aê jasôm êndêŋ amac gebe lau samob, taŋ lauo sêkôc êsêac naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc Joaŋ su atom. Mago ŋac sauŋ, taŋ sêsam eŋ kêtu ŋamu aŋga Anôtônê gamêŋ naŋ, kêlêlêc eŋ su.”

29 Lau samob to teloŋ, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ naŋ, taŋeŋ wamu Anôtônê biŋ, taŋ kêjatu jagêdêŋgeŋ naŋ, sêliŋ Joaŋnê saŋgu su. 30 Mago Parisai to biŋsutau sêpô Anôtônê mêtê ŋagôliŋ, taŋ kêmasaŋ kêtu êsêacŋa naŋ siŋ, tec sêliŋ ênê saŋgu atom.

31 “Aê janam dôŋ lau têm tonecŋa êpi asageŋ, ma êsêac oc têtôm asa lau. 32 Êsêac têtôm ŋapalê, taŋ sêŋgôŋ malacluŋ ma sêmôêc biŋ gelom tau gebe ‘Aêac ajac oŋ, mago amac atê wê atom. Aêac ataŋ taŋiboa, mago amac ataŋ awiŋ atom, 33 Ŋackêsagu Joaŋ gêmêŋ e geŋ mo atom to gênôm wain atom, tec amac asôm gebe ‘Ŋalau sec teŋ gêgôm eŋ.’ 34 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ e geŋ to gênôm gêŋ ma amac asôm gebe ‘Alic eŋ lasamtêna to gênôm wain anaboa, teloŋ to lau sec nêŋ ŋac eŋgoc.’ 35 Mago biŋ amboac tonaŋ Anôtônê mêtê tokauc kêwaka tau sa kêpi êsêac, taŋ têtu ênê lau naŋ.”

Jesu kêtu ŋacleŋ Parisai Simon

36 Parisainêŋ teŋ keteŋ Jesu gebe êniŋ gêŋ êwiŋ eŋ. Tec Jesu kêsô Parisai tonaŋ nê andu jagêŋgôŋ gebe êniŋ gêŋ. 37 Ma awê teŋ gêmoa malac tonaŋ. Eŋ awê sec. Eŋ gêŋô Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ Parisainê andu ŋawae, tec kêkôc gêŋmalu kêsêp kekec kwalam-kwalam teŋ. 38 Eŋ jakêkô Jesu dêmôêmu kêsi akaiŋŋa ma kêtaŋ e matasulu gêgôm Jesu akaiŋ ŋawambuc kêsa. Tec gêbuŋ ŋa môkêlauŋ ma kêlêsôp eŋ akaiŋ ma geŋ oso ŋa gêŋmalu. 39 Parisai taŋ kêkalem Jesu naŋ, gêlic ma taê gêjam gêc taugeŋ gebe “Ŋac tonec embe propete teŋ, oc êlic awê tec kêmoasac eŋ nec, to êjala ênê lêŋ, gebe eŋ awê sec.” 40 Ma Jesu gêjô biŋ tau ma kêsôm gebe “Simon, aê gabe jasôm ŋoc biŋ teŋ êndêŋ aôm.” Go eŋ kêsôm gebe “Mêtêmôkê, ôsômmaŋ.” 41 Tec Jesu kêsôm gebe “Ŋamalac teŋ kêkêŋ mone kêtu tôp gêdêŋ ŋac luagêc. Ŋac teŋ nê tôp kêtôm denari 500, ma teŋ nê 50. 42 Êsêagêc têtôm gebe sênac tôp tau atom, tec ŋatau gêwi ŋabiŋ siŋ. Aôm gobe êsêagêcnêŋ asa oc têtac êwiŋ

eŋ êɪêlêc." 43 Tec Simon gêjô Jesu awa gebe "Aê gabe ŋac, taŋ awa ŋatau gêwi gêŋ taêsam siŋ gêdêŋ eŋ naŋ." Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kôsôm jagêdêŋ." 44 Go Jesu kêkac tau ôkwi gêdêŋ awê tau ma kêsôm gêdêŋ Simon gebe "Aôm gôlic awê tonec me masi. Aê kasô nêm andu gamêŋ, mago aôm kôkêŋ bu ockaiŋŋa gêdêŋ aê atom, e eŋ matasulugeŋ gêgôm ockaiŋ ŋawambuc kêsa ma gêbuŋ ŋa môkêlauŋ. 45 Aôm kôlêsôp aê alicanô atom, mago gêdêŋ taŋ aê kasô gamêŋ e mêŋgêdêŋ tonec eŋ kêlêsôp ockaiŋ gedeŋ tôŋgeŋ tec gêmoa. 46 Aôm goeŋ oso môkêcapac ŋa niptêkwi atom. Mago eŋ tec geŋ oso ockaiŋ ŋa gêŋmalu. 47 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ aôm gebe Ênê sec taêsam gêjaŋa, gebe eŋ têtac gêwiŋ ŋanô. Mago ŋac, taŋ nê sec luagêcgeŋ gêjaŋa naŋ, eŋ têtac gêwiŋ ŋagecgeŋ." 48 Go Jesu kêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Aômnêm sec aê kasuc ôkwi su." 49 Ma lau, taŋ seŋ gêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêôc aweŋ sa ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tonec asa, tec kêsuc sec tau ôkwi gêwiŋ nec." 50 Go Jesu kêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Kôkêŋ gêwiŋ, tec gêjam aôm kêsi. Ôêc ôna totêmtac malôgeŋ."

8

Lauo taŋ sêsêlêŋ sêwiŋ Jesu naŋ

1 Ŋasawa sauŋgeŋ, go Jesu kêsêlêŋ kêsô malac sauŋ to kapôêŋ ma gêjam mêtê to kêsôm ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa lasê. Ma ŋacseŋomi 12 sêwiŋ eŋ. 2 Ma lauo ŋagêdô, taŋ kêtiŋ ŋalau sec aŋga êsêacnêŋ to gêgôm êsêacnêŋ gêmac ŋajam kêsa naŋ, sêwiŋ amboac tonaŋ, Maria taŋ sêsam eŋ gebe Magdalaŋa, naŋ ŋalau sec 7 sêsa aŋga ênê naŋ, 3 ma Herodonê gejobwaga Kusa nê awê Joana, ma Susana to lauo ŋagêdô taêsam, taŋ sêmoasiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi ŋa nêŋ gêŋ tokaiŋ-tokaiŋ.

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa
(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

4 Ma gêdêŋ taŋ lau taêsam sêkac sa to lau aŋga malac tomalac sêwê dêdêŋ Jesu sêja naŋ, eŋ kêsôm ŋa biŋgôliŋgeŋ gebe.

5 "Ŋac-kêpalip-ŋawêwaga teŋ kêsa gêja gebe êpalip nê ŋawê. Kêpalip gêmoa ma ŋagêdô kêsêp intêna, naŋ ŋamalac sêka tôŋ ma moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ mêŋseŋ su. 6 Ma ŋagêdô gêsac poc ŋaô, naŋ kêpoa e su, go kêmêliŋ, gebe nom ŋawambuc gêc atom. 7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê ŋalêlôm, naŋ êc kêpoa gêwiŋ tec gejoŋ endu. 8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec kêpi jagêjam ŋanô e kêtu dim 100." Kêsôm biŋ tonaŋ su, go gêmôêc gebe "Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa embe ênêc, naŋ êŋômaŋ."

Biŋgôliŋ tau ŋam
(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

9 Ma ênê ŋacseŋomi têtu kênac biŋgôliŋ tau ŋam gêdêŋ Jesu. 10 Tec eŋ kêsôm gebe "Amac atap kauc sa, tec ajala Anôtônê gamêŋ ŋabiŋ ŋalêlômŋa. Mago lau ŋagêdô oc sêŋô êtu biŋgôliŋgeŋ, gebe sêlic gêŋ e amboac sêlic atom, ma sêŋô biŋ e sêjala atom.

Jesu gêwa biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa ŋam sa
(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

11 "Ma biŋgôliŋ ŋam tau tonec gebe Ŋawê kêtôm Anôtônê biŋ. 12 Êsêac taŋ sêsêp intêna naŋ, sêŋô biŋ e Sadaŋ mêŋkêjaŋgo biŋ su aŋga êsêacnêŋ ŋalêlôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom ma sênaŋa. 13 Ma êsêac taŋ sêsac poc ŋaô naŋ, gêdêŋ taŋ sêŋô biŋ naŋ, sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ. Mago êsêacnêŋ

ŋawakac masi. Ac sêkêŋ gêwiŋ ŋasawa sauŋgeŋ ma gêdêŋ noc lêtômŋa sêwi tauŋ siŋ. 14 Ma ônaŋ kêsêp êcmôkê naŋ, êsêac taŋ sêŋô biŋ ma sêc sêja e gêŋ Iêlôm-lêlôm to waba ma moasiŋ ôliŋŋa gejoŋ êsêac, tec nêŋ ŋanô kêtu gagweŋ atom. 15 Ma ônaŋ kêsêp nom ŋajam naŋ, êsêac taŋ sêŋô biŋ e sêkôc sa tonêŋ ŋalêlôm mansaŋ to ŋajam ma sêjam ŋanô gedeŋ tôŋgeŋ.

Lamp kêkô suc ŋalêlôm
(Mar 4:21-25)

16 "Ŋac teŋ êtuŋ lamp ma êŋgênduc ŋa suc auc me êkêŋ êsô pôpô ŋalabu atom, etoc êkô jakaiŋ ŋaô gebe êsêac, taŋ sêsô sêmêŋ naŋ, sêlic nawê. 17 Gebe gêŋ samob, taŋ kêsiŋ tau naŋ, sêkêŋ êsa awê ma gêŋ samob, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, oc ŋapuc êsa ma ênêc awêgeŋ.

18 "Amboac tonaŋ taêm ênam nêm lêŋ aŋô biŋŋa acgom gebe ŋac, taŋ nê gêŋ gêc naŋ, oc êtap ŋagêdô sa naêwiŋ. Ma ŋac teŋ, taŋ nê gêŋ masi naŋ, oc sêkôc ŋakêsu, taŋ eŋ geboc kêkôc naŋ, su amboac tonaŋgeŋ."

Jesu têna to lasii
(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

19 Go Jesu têna to lasii dêdêŋ eŋ sêja e têtôm gebe têtu gasuc eŋ atom gebe lau taêsam. 20 Tec lau sêsôm ŋawae gêdêŋ Jesu gebe "Tênam to lasimi tê mêŋsêkô dêmôêŋa sebe sêlic aôm." 21 Mago eŋ gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gebe "Lau taŋ sêŋô Anôtônê biŋ ma sêgôm ŋanô kêsa naŋ, tec têtu aêŋoc tinoc to lasici."

Jesu kêsôm mutêna kêtu malô
(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

22 Ŋabêc teŋ acgom, go Jesu to nê ŋacseŋomi sêpi waŋ teŋ, ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Tanac êŋgic tana bugêjactoŋ ŋamakeŋ ônêŋa." Tec ac sêlac sêja. 23 Sêlac sêmoa ma eŋ gêc bêc. Go mu gêbuc ŋatêna mêŋkêjamuŋ bugêjactoŋ ma ŋadembom kêsalê waŋ auc e sêmoa jageo. 24 Tec ŋacseŋomi têtu gasuc jasêŋu eŋ ma sêsôm gebe "Mêtêmôke, mêtêmôkê, aêac oc dambac tanaŋa." Tec eŋ mata gêlac ma gec biŋ mu to ŋadembom sec e kêtu malô to bênôŋ kêsêp. 25 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac akêŋ gêwiŋ ŋanô gêc ondoc." Ma êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋatutuc e sêŋac lemeŋ ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tonec asa, tec kêjatu mu to bu ma taŋeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec."

Jesu gêgôm ŋac toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)

26 Go ac sêlac sêja Gadarenenêŋ gamêŋ, taŋ gêc Galilaia ŋamakeŋ ônêŋa. 27 Ma gêdêŋ taŋ Jesu jakêpi bau naŋ, ŋac teŋ toŋalau sec kêsa aŋga malac jagêdac eŋ. Ŋac tau kêsô ŋakwê atom e ŋasawa ŋêŋgeŋ ma gêŋgôŋ andu atom, gêmoa gamêŋ sêôŋageŋ. 28 Eŋ gêlic Jesu e kêwakic ma gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa, go gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe "Lôlôc Ŋatau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ. Aê jateŋ aôm gebe Ôlênsu aê atommaŋ." 29 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ gebe Jesu kêjatu ŋalau ŋatêmui gebe êsa aŋga ŋamalac tau nê êna. Gebe ŋalau tonaŋ kêsaic eŋ todim-todim, tec sejop eŋ ma sêbôêŋ eŋ ŋa kapoacwalô to sêsô eŋ akaiŋ tôŋ. Mago eŋ kêmônaŋ gêŋ, taŋ sêsô eŋ tôŋŋa naŋ gêŋgic-gêŋgic, ma ŋalau sec tau kêkac ŋamalac tonaŋ kêsa gamêŋ sawa gêja. 30 Go Jesu kêtu kênac eŋ gebe "Aômnêm ŋaê asa." Ma eŋ kêsôm gebe "Legion," gebe ŋalau sec taêsam sêsêp eŋ. 31 Go ŋalau tau teteŋ Jesu gebe êmasuc êsêac sêsêp gamêŋ ŋakêlêndiŋ sec sêna atom.

32 Bôcanô toŋ kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa gamêŋ tau ŋalôc, tec ŋalau teteŋ
Jesu gebe êlôc ma sêsêp bôc tonaŋ ŋalêlôm sêna. Tec Jesu gêlôc gêdêŋ êsêac.
33 Tec ŋalau sec sêsa aŋga ŋamalac tonaŋ ma jasêsêp bôc tonaŋ ŋalêlôm sêja
ma bôc tau totoŋgeŋ sêsabi aŋga salic guluŋ tageŋ jasêsêp bugêjactoŋ ma
sênôm bu su.
34 Lau bôcŋa sêlic gêŋ tonaŋ ma sêc jasêsôm ŋawae aŋga malac to gamêŋ
ŋakêtu gêdô. 35 Tec lau sêsa sêja sebe sêlic gêŋ tau e jasêô lasê Jesu ma sêlic
ŋac, taŋ ŋalau sec sêsa aŋga ênê sêja naŋ, nê kauc kêsa ma kêsô ŋakwê sa
jagêŋgôŋ Jesu akaiŋŋa ma têtêc tauŋ ŋanô. 36 Ma êsêac, taŋ tauŋ mateŋanô
sêlic ŋac toŋalau sec ôli ŋajam kêsa naŋ, sêjac ŋamiŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ. 37 Ma
lau samob aŋga Gadarenenêŋ gamêŋ nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô, tec teteŋ
Jesu gebe êwi êsêac siŋ. Tec Jesu kêpi waŋ ma gêc gêmu gêja kêtiam. 38 Ŋac
tau, taŋ ŋalau sec sêsa aŋga ênê naŋ, keteŋ Jesu gebe êmoa êwiŋ eŋ. Mago
Jesu gêwi eŋ siŋ ma kêsôm gebe 39 "Ômu ôna nêm andu ma ônac miŋ gêŋ
kapôêŋ, taŋ Anôtô gêgôm gêdêŋ aôm naŋ." Tec eŋ gêc gêja ma kêsôm gêŋ,
taŋ Jesu gêgôm gêdêŋ eŋ naŋ, lasê aŋga malac samucgeŋ.

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)

40 Lau samob sêôŋ Jesu sêŋgôŋ e gêmu gêmêŋ kêtiam, tec sêkôc eŋ sa.
41 Ma lômmôkê teŋ, ŋaê Jairi, jagêu tau gêc Jesu akaiŋŋa ma keteŋ eŋ gebe
êna ênê andu 42 gebe ênê latuo tageŋgeŋ, taŋ nê jala kêtu 12 naŋ, tec gêmac
e awa kêtu dambê su.
Jesu gêdi gêja ma lau taêsam sêkapiŋ eŋ sa. 43 Ma awê teŋ gêjam dec
kêtôm jala 12 ma gêjam ôli dokta kêkêŋ nê awa samob gêjaŋa su. Mago
teŋ kêtôm gebe êŋgôm eŋ ôli ŋajam êsaŋa atom. 44 Êŋ kêtu gasuc mêŋkêkô
Jesu dêmôêmu ma kêmoasac ênê ŋakwê ŋalêsô, ma sep tageŋ nê dec kêpa.
45 Ma Jesu kêtu kênac gebe "Asa kêmoasac aê." Tec êsêac samob sêpê
tauŋ ma Petere kêsôm gebe "Mêtêmôkê, lau taêsam sêkapiŋ aôm sa to
têtiŋ aôm.' 46 Ma Jesu kêsôm gebe "Teŋ kêmoasac aê, tec kêsaê ŋaclai kêsa
aŋga aêŋoc gêja." 47 Awê tau gêlic gebe oc êsiŋ tau êtôm atom, tec gêja
tokêtênêpgeŋ jagêu tau gêc Jesu akaiŋŋa ma gêwa nê biŋ kêmoasac eŋ e
gacgeŋ ŋajam kêsaŋa ŋam sa lau samob sêŋô. 48 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Latucoenec, kôkêŋ gêwiŋ gêgôm aôm ŋajam kêsa, ôêc ôna totêmtac
malôgeŋ."

49 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma ŋac teŋ aŋga lômmôkênê andu gêmêŋ
ma kêsôm gebe "Latômô gêmac êndugac, ôlênsaŋ Mêtêmôkê êtiam atom."
50 Jesu gêŋô mago kêsôm gêdêŋ Jairi gebe "Ôtêc taôm atom, ôkêŋ êwiŋgeŋ,
go ŋapalêo ŋajam êsa." 51 Go Jesu jagêô lasê andu ma gêlôc gêdêŋ teŋ gebe
êpi andu êwiŋ atom, Petere agêc Joaŋ ma Jakobo ma ŋapalêo têna agêc
tama tauŋgeŋ. 52 Lau samob têtaŋ to sêjam taŋi sa kêtu ŋapalêoŋa. Mago
Jesu kêsôm gebe "Ataŋ atom, ŋapalêo gêmac êndu atom, gêc bêc tec gêc."
53 Ma êsêac sêômac eŋ gebe sêlic ŋapalêo gêmac êndu tomatêgeŋ. 54 Go Jesu
kêkam ŋapalêo lêma e awa gêjac eŋ ma kêsôm gebe "Ŋapalêo, ôndi sa." 55 Tec
ŋapalêonê katu gêmu gêmêŋ e gacgeŋ gêdi sa, ma Jesu kêjatu gebe sêkêŋ gêŋ
êndêŋ ŋapalêo tau êniŋ. 56 Têna agêc tama selendec ŋanô. Ma Jesu gêjac jao
êsêagêc gebe sênac miŋ biŋ tau êndêŋ lau teŋ atom. * Legion. 8:48 Luk
7:50

* **8:56:** Lau Rom sêsam siŋwaganêŋ toŋ kapôêŋ teŋ gebe

9

Jesu kêsakiŋ nê lau 12
(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)

1 Jesu gêmôêc êsêac 12 sêpi tageŋ ma kêkêŋ ŋajaŋa to ŋaclai gelom êsêac
gebe têtiŋ ŋalau sec samob to sêŋgôm gêmac ôliŋ ŋajam êsa. 2 Go kêsakiŋ
êsêac sêja gebe sênam mêtê êpi Anôtônê gamêŋ to sêŋgôm gêmac ŋajam êsa.
3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akôc gêŋ teŋ amoa intêna atom. Aôc tôc
atom. Ambic atali atom. Akôc mo atom. Akôc mone atom. Akôc ŋakwê
luagêc atom. 4 Embe api andu teŋ, naŋ aŋgôŋ tonaŋgeŋ e awi gamêŋ
tau siŋ. 5 Ma lau embe sêkôc amac sa atom, naŋ awi malac tonaŋ siŋ
ma êndôŋ ŋakekop aŋga emkaiŋ su êtu geo ŋabelo teŋ êndêŋ êsêac." 6 Tec
ŋacseŋomi têtôm malacgeŋ sêja ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê to sêgôm gêmac
ŋajam kêsa kêtôm malacgeŋ.

Jesunê biŋ kêlênsôŋ Herodo
(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)

7 Kasêga Herodo gêŋô biŋ samob tonaŋ ŋawae e kêpô lêna tau ŋanô, gebe
lau ŋagêdô sêsôm sebe "Joaŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ." 8 Ŋagêdô sêsôm sebe
"Elia tec geoc tau lasê." Ma ŋagêdô sêsôm sebe "Propete laŋgwa nêŋ teŋ
gêdi sa." 9 Ma Herodo kêsôm gebe "Joaŋ tec gabuc eŋ gêsutêkwa gêŋgic
su. Mago tonê asa, tê gaŋô ŋawae amboac tonec kêpi eŋ nê." Ma gêgôm
mocsac gebe êlic Jesu ŋanô.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Joaŋ 6:1-14)

10 Aposolo sêmu sêmêŋ kêtiam ma sêjac miŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, gêdêŋ
eŋ. Go kêkôc êsêac sa ma ac têtaiŋ tauŋgeŋ sêja malac teŋ, ŋaê Betsaida,
gebe nasêmôa nêŋ tauŋŋa. 11 Mago lau sêlic ma têdaguc eŋ, tec kêkôc êsêac
sa ma kêsôm Anôtônê gamêŋ ŋawae gêdêŋ êsêac, to gêgôm êsêac, taŋ sêpô
lêna naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa.
12 Kêdabiŋ gebe oc naêsêp, ma ŋacseŋomi 12 jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe Aêac
tamoa gamêŋ sawa nec, ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ gebe sêna malac to gamêŋ
ŋakêtu gêdô nasêlêwaŋ tauŋ ma têtap nêŋ mo sa." 13 Mago Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe "Amac taôm akêŋ gêŋ êsêac sêniŋ." Tec êsêac sêsôm gebe
"Aêacma polom lemeŋ teŋgeŋ ma i luagêcanô tec gêc. Aôm gobe aêac ana
anam ôli mo êtu lau samob tonaŋŋa me." 14 Êsêac ŋacwaga amboac 5,000.
Tec Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe Asôm êsêac sêŋgôŋ sic totoŋ-totoŋ
êtôm 50-50 sêwiŋ tauŋ." 15 Tec ŋacseŋomi sêgôm amboac tonaŋ ma samob
sêŋgôŋ sic. 16 Go kêkôc polom lemeŋ teŋ to i luagêc tonaŋ sa mêŋmata
gedec undambê ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc-kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ
ŋacseŋomi, gebe sênac sam êndêŋ lau. 17 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ samob, go
sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 12.

Petere kêsôm Kilisi ŋam
(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)

18 Ŋasawa teŋ Jesu keteŋ mec gêmoa tauŋa ma nê ŋacseŋomi sêwiŋ eŋ.
Go kêtu kênac êsêac gebe "Lau sêsam aê sebe asa." 19 Ma êsêac sêjô eŋ awa
gebe "Ŋagêdô sêsôm gebe aôm ŋackêsagu Joaŋ, ma ŋagêdô sêsôm gebe aôm
Elia, ma ŋagêdô sêsôm gebe Propete laŋgwa nêŋ teŋ, tec gêdi sa." 20 Ma
Jesu kêtu kênac êsêac gebe "Ma amac nec asam aê abe asa." Tec Petere
gêjô eŋ awa gebe "Aôm Anôtônê Kilisi tau."

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mat 16:20-28; Mar 8:30-9:1)

21 Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc to gêjac jao gebe sêsôm lasê êndêŋ lau teŋ atomanô. 22 Ma kêsôm gebe "Ŋamalacnê Latu oc êôc ŋandaŋ taêsam. Laumata to lau dabuŋsêga ma biŋsutau oc têtiŋ eŋ to sênac eŋ êndu e ŋabêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam."

23 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac samob gebe "Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesotau êtôm bêcgeŋ, go êndaŋguc aê, 24 gebe ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc êmac êndu, ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc êŋgôŋ mata jali. 25 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa ma êjaiŋ tau to ênam tau sapu, oc ênam eŋ sa amboac ondoc. 26 Ŋac teŋ embe maja aê to ŋoc biŋ, Ŋamalacnê Latu oc maja eŋ amboac tonaŋ êndêŋ taŋ êmêŋ totau nê ŋawasi ma Tamanê ŋawasi ma aŋela dabuŋ nêŋ ŋawasi. 27 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tec sêkô-sêkô nec, nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôliŋ su acgom."

Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-9; Mar 9:2-8)

28 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su ma ŋabêc 8 gêjaŋa acgom, go kêkôc Petere agêc Joaŋ ma Jakobo sêpi lôc teŋ sêja gebe eteŋ mec. 29 Tec keteŋ gêmoa e laŋôanô kaiŋ teŋ kêsa ma nê ŋakwê e ŋaeb ŋaôma. 30 Ma sêlic ŋac luagêc sêjam biŋgalôm sêwiŋ eŋ. Ŋaclagêc tau Mose agêc Elia. 31 Tec agêc seoc tauŋ lasê toŋawasigeŋ mêŋsêsôm ênê lêŋ, taŋ oc ênac dabiŋ aŋga Jerusalemŋa naŋ, lasê gêdêŋ eŋ. 32 Petere to nê ŋac luagêc, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêc bêc sêc e mateŋ gêlac, go sêlic Jesunê ŋawasi, ma ŋaclagêc tonaŋ sêkô sêwiŋ eŋ. 33 Agêc dêdi sêmoa gebe sêwi Jesu siŋ, go Petere kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Mêtêmôkê, ŋajam gebe tamoa tonec. Aêac anam bec têlêac acgom, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ." Petere gêjam kauc biŋ, taŋ tau kêsôm naŋ. 34 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma tao teŋ mêŋgêjam ajuŋ êsêac e kêkôm êsêac auc ma ŋacseŋomi têtêc tauŋ ŋanô. 35 Go awa teŋ kêsa aŋga tao tonaŋ gêmêŋ gebe "Aêŋoc Latuc tecenec, tec kajaliŋ eŋ sa naŋ akêŋ taŋem eŋ." 36 Awa tonaŋ kêsa gêmêŋ ma sêlic Jesu taugeŋ kêkô. Sêlic gêŋ tonaŋ e sêjam tauŋ tôŋgeŋ, tec gêdêŋ ŋasawa tonaŋ sêjac miŋ biŋ, taŋ sêlic naŋ, ŋawae gêdêŋ lau teŋ atom.

Jesu gêgôm ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)

37 Ŋabêbêc sêsêp aŋga lôc sêmêŋ e dêdac lau taêsam. 38 Ma ŋac teŋ aŋga lau tonaŋ nêŋ gêmôêc gebe "Mêtêmôkê, aê jateŋ aôm gebe ôlic ŋoc latuc acgom, gebe ŋoc gêŋ tageŋanô. 39 Ŋalau sec teŋ kêkam eŋ e kêwakic sec ma kêjamuŋ eŋ e awaôpic kêsa, ma êwi eŋ siŋ atom e ŋasawa ec baliŋ. 40 Tec aê kateŋ nêm ŋacseŋomi gebe têtiŋ ŋalau tau e sêgôm jageo." 41 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Ojae, amac akêŋ-gêwiŋ-atom ma amac lau-kesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc ma jaôc amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Ôkôc latôm êmêŋ tonec acgom." 42 Ŋapalê kêsêlêŋ gêmoa ma ŋalau tau kêmônaŋ to kêjamuŋ eŋ. Tec Jesu gec biŋ ŋalau sec ma gêgôm ŋapalê ŋajam kêsa, go kêkêŋ eŋ gêdêŋ tama gêmu gêja. 43 Ma êsêac lau samob têtakê ŋanô kêtu Anôtônê ŋaclai kapôêŋŋa.

Jesu geoc êmac endu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

Lau samob sêŋac lemeŋ kêtu ênê gêŋ samob, taŋ gêgôm naŋŋa, sêmoa ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe 44 "Akêŋ taŋem biŋ tecenec ŋapep, gebe sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ ŋamalac lemeŋ êna." 45 Mago êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ atom, ma biŋ tau kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac e sêjala ŋam atom. Ma têtêc tauŋ tec têtu kênac eŋ kêtu biŋ tauŋa atom.

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

46 Ŋasawa teŋ êsêac taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa gebe nêŋ asa kêtu ŋac towae kêlêlêc êsêac ŋagêdô su. 47 Tec Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam gec nêŋ ŋalêlôm naŋ, ma kêkôc ŋapalê teŋ ketoc eŋ kêkô kêsi eŋŋa 48 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac teŋ embe êkôc ŋapalê tonec sa êtu aêŋoc ŋaêŋa, naŋ êkôc aê sa. Ma ŋac teŋ embe êkôc aê sa, naŋ êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ sa. Amacnêm ŋac, taŋ alic eŋ ŋac sauŋ ec teŋ naŋ, eŋ ŋac kapôêŋ."

Ŋac taŋ kêkeŋ kisa amac atom naŋ, kêpuc amac tôŋ
(Mar 9:38-40)

49 Tec Joaŋ gêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê, aêac alic ŋac teŋ kêtiŋ ŋalau sec su ŋa aôlmnêm ŋaê, tec ajac jao eŋ gebe eŋ kêdaguc aêac atom." 50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Anac jao eŋ atom, gebe ŋac, taŋ kêkêŋ kisa geseŋ amac atom naŋ, kêpuc amac tôŋ."

Lau Samaria sêkôc Jesu sa atom

51 Ŋanoc taŋ Anôtô gebe êkôc Jesu saŋa naŋ kêdabiŋ, tec Jesu kêsêlêŋ kepeŋ Jerusalem gêja, 52 ma kêsakiŋ laujaeŋ sêmuŋ eŋ. Ma êsêac sêsô lau Samaria nêŋ malac teŋ sebe sêmansaŋ ênê gamêŋ kwanaŋgeŋ. 53 Mago lau tau sêkôc eŋ sa atom gebe eŋ kêsêlêŋ kepeŋ Jerusalemgeŋ. 54 Ŋacseŋomagêc Jakobo agêc Joaŋ sêlic ma sêsôm gebe "Apômtau, aôm gobe aêac asôm gebe ja êsêp aŋga undambê mêŋêniŋ êsêac su me masi." 55 Tec Jesu kêkac tau ôkwi ma gec biŋ êsêagêc gebe "Asa ŋalau latu amagêc. Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe enseŋ launêŋ katuŋ su atom, gêmêŋ gebe ênam sa." 56 Ma ac sêc sêja malac teŋ.

Lau sebe sêndaŋguc Jesu
(Mat 8:19-22)

57 Êsêac sêsêlêŋ sêmoa intêna ma ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gamêŋ taŋ aôm gobe ôna naŋ, aê oc jandaŋguc aôm." 58 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mojaŋ sê ic ma moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ, sêjam sac. Mago Ŋamalacnê Latu nê gamêŋ teŋ gebe endeŋ kwalim ênêcŋa gêc atom." 59 Go kêsôm gêdêŋ ŋac teŋ gebe "Ôndaŋguc aê." Ma ŋac tonaŋ kêsôm gebe "Apômtau, ôlôc acgom gebe jana jansuŋ tamoc acgom." 60 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Andec ŋacmatê sênsuŋ tauŋ nêŋ ŋacmatê ma aôm ôna ôsôm Anôtônê gamêŋ ŋawae lasêmaŋ." 61 Go ŋac teŋ kêsôm gebe "Apômtau, aê gabe jandaŋguc aôm. Tageŋ ôlôc êmuŋ êndêŋ aê gebe jana ma jakam ŋoc gôlôac lemeŋ acgom." 62 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac taŋ lêma gêdêŋ waŋ ŋagôliŋ su ma mataanô geogeo naŋ, kêtôm Anôtônê gamêŋ atom."

10

Jesu kêsakiŋ lau 70 sêja

1 Tonaŋ su, go Apômtau kêjaliŋ lau 70 sa sêwiŋ ma kêsakiŋ êsêac luagêc-
luagêc gebe sêmuŋ sêna malac to gamêŋ, taŋ eŋ taê gêjam gebe êna
naŋ. 2 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Mo tau tec ŋanô kêsa samob, mago
koleŋwaga tec luagêcgeŋ. Amboac tonaŋ ateŋ êndêŋ mo tau ŋatau gebe
êkêŋ koleŋwaga nasênac nê gêŋ ŋanô sa. 3 Alic acgom, aê jasakiŋ amac
amboac domba asêp kêam sec ŋalêlôm ana. 4 Akôc awa êsêp ômbiŋkap
ŋaatali atom. Ambic atali atom. Asô atapa atom. Ma awem ênac lau aŋga
intêna atom. 5 Embe api andu teŋ, go asôm êtu ŋamatageŋ gebe 'Biŋmalô êpi
andu tonec.' 6 Ma biŋmalô latu teŋ embe êŋgôŋ tônê, go amacnêm naênsac
eŋ. Ma embe masi, go êmu êndêŋ amac êwac êtiam. 7 Aŋgôŋ andu tau tonaŋ
ma aniŋ to anôm gêŋ, taŋ sêkêŋ êndêŋ amac naŋ, gebe koleŋwaganê ŋaôli
gêjac eŋ ŋawae. Alom-alom andu atom. 8 Ma embe naasa malac teŋ e sêkôc
amac sa, go aniŋ gêŋ, taŋ êsêac sêkêŋ amac naŋ, 9 ma aŋgôm lau gêmac,
taŋ sêmoa malac tau naŋ, ôliŋ ŋajam êsa to asôm êndêŋ êsêac gebe 'Anôtônê
gamêŋ kêdabiŋ amacgac.' 10 Ma embe asa malac teŋ e sêkôc amac sa atom,
go aêc mêŋako intêna ma asôm gebe 11 'Amacnêm malac ŋakekop, tec gi
aêac eŋkaiŋ nec, aêac êndôŋ su wacêpi amac taôm. Mago biŋ tonec ajala
gebe Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ su.' 12 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc
Anôtô êmêtôc biŋŋa lau Sodom oc sêŋgôŋ naeo êtôm lau malac tonaŋŋa
atom.

Ojae kêpi malac, taŋ sêjam tauŋ ôkwi atom
(Mat 11:20-24)

13 "Ojae Korasinma, ojae Betsaidama. gêŋtalô taŋ gagôm aŋga amacnêm
naŋ, embe jaŋgôm aŋga Turu to Sidon nêŋ, oc sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ
ma sêsô talu to sêliŋ wao sa sêŋgôŋ. 14 Êndêŋ bêc mêtôcŋa Anôtô taê walô
lau Turu to Sidon êlêlêc amac su. 15 Ma aôm Kapanaum tonaŋ, gobe sêsuŋ
aôm sa e nadiŋgeŋ undambê me. Aôm oc u taôm e gacgeŋ ôsêp lamboam
ôna."

16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Ŋac taŋ gêŋô amac naŋ, gêŋô
aê, ma ŋac taŋ kêmasuc amac naŋ, kêmasuc aê. Ma ŋac taŋ kêmasuc aê naŋ,
kêmasuc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ."

Lau 70 tonaŋ sêmu dêdêŋ Jesu sêja

17 Lau 70 sêmu sêmêŋ kêtiam totêntac ŋajamgeŋ ma sêsôm gebe "Apômtau,
ŋalau sec taŋeŋ wamu gêdêŋ aêac gêwiŋ kêtu aômnêm ŋaêŋa." 18 Ma
Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê galic Sadaŋ tau gêu tau aŋga undambê
amboac ôsic. 19 Alicgac me, aê kakêŋ ŋaclai gelom amac gebe aka moac to
alidêbu ma akôniŋ ŋacjo tau nê ŋactêkwa samob tôŋ, ma gêŋ teŋ oc êŋgôm
amac atu sec atomanô. 20 Tageŋ atu samuc êtu ŋalau sec taŋeŋ wamu
amacŋa nec atom, atu samuc gebe teto amacnêm ŋaê gêc undambê."

Jesu têtac ŋajam kêsa
(Mat 11:25-27; 13:16-17)

21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Ŋalau Dabuŋ gêjam Jesu auc e têtac ŋajam kêsa ma
kêsôm gebe "Tamoc, undambê to nom Ŋatau, aê jalambiŋ aôm gebe gôsaŋ
biŋ tônê auc gêdêŋ laumêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêŋ ŋacpalê dedec.
Aec, Tamoc, biŋŋanô, aôm gôlic ŋajam amboac tonaŋ, tec gôgôm nêm gêŋ.

22 "Tamoc kêkêŋ gêŋ samob gêdêŋ aê. Ma ŋac teŋ kêjala Latu atom, Tama
taugeŋ. Ma teŋ kêjala Tama atom, Latu taugeŋ to êsêac, taŋ Latu gebe eoc
lasê êndêŋ êsêac naŋ."

23 Go kêsa tau ôkwi mêŋkêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi tauŋgeŋ gebe “Aê aoc
êôc mateŋanô, taŋ sêlic gêŋ ônaŋ amac alic naŋ, 24 gebe aê jasôm êndêŋ
amac gebe Propete to kiŋ gwalêkiŋ sebe sêlic gêŋ, tec amac alic nec, mago
sêlic atom to sebe sêŋô biŋ, tec amac aŋô nec, mago sêŋô atom.”

Biŋgôlin ŋac Samaria taê walô ŋacgêbac

25 Biŋsutau teŋ gêdi sa gebe ênsaê eŋ, tec kêsôm gebe “Mêtêmôkê, aê
jaŋgôm asageŋ, ec jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali teŋgeŋ.” 26 Jesu gêjô eŋ
awa gebe “Teto biŋ ondoc gec Mosenê biŋsu. Aôm kôsam amboac ondoc.”
27 Tec ŋac tau kêsôm gebe “Têmtac êwiŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm
ŋalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm ŋaclai samuc ma nêm kauc
samuc êwiŋ eŋgeŋ, ma têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ
taôm.” 28 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Kôsôm jagêdêŋ. Ôŋgôm amboac
tonaŋgeŋ, go ômoa matam jali teŋgeŋ.”

29 Ŋac tonaŋ gebe êwaka tau sa, tec kêtu kênac Jesu gebe “Lau ondoc
mêŋbaŋ aê.” 30 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Ŋac teŋ aŋga Jerusalem kêsêp
Jeriko gêja e kêsêp kêjaŋgowaga ŋalêlôm. Êsêac sêkwalec ênê ŋakwê su ma
sêjac eŋ gêwê siŋ sa ma sêc sêja. 31 Gocgo ŋac dabuŋwaga teŋ gêjam kauc
ŋac tonaŋ ŋabiŋ kêsêlêŋ kêsêp intêna tonaŋgeŋ gêja e gêlic ŋac tau gêc ma
gêôc lêlêc eŋ gêja. 32 Ma Lewi teŋ amboac tonaŋgeŋ. Mêŋgêô lasê gamêŋ
tau e gêlic eŋ su ma gêôc lêlêc eŋ gêja. 33 Go ŋac Samariaŋa teŋ kêsêlêŋ
gêmoa e jagêô lasê gêdêŋ eŋ, tec gêlic e taê walô eŋ 34 ŋa kêtu gasuc gêdêŋ
eŋ jakêkêc niptêkwi to wain kêsêp ênê kamoc su, go kêsabaŋ ma gêôc eŋ
sa gêŋgôŋ tau nê bôc ŋaô ma kejoŋ eŋ kêpi andu ŋacleŋŋa jagejob eŋ.
35 Ŋabêbêc gê denari luagêc sa jakêkêŋ gêdêŋ andu ŋatau tonaŋ ma kêsôm
gebe ‘Ojop eŋ ŋapep. Ma gêŋ, taŋ ôkêŋ êlêlêc ŋaôli tonaŋ su naŋ, embe
jamu jamêŋ, go janac ŋatôp.’ 36 Aôm gobe lau têlêac tonaŋ nêŋ asa kêtu
ŋac, taŋ kêjaŋgowaga sêjac eŋ naŋ, nê ŋac jabaŋ eŋ.” 37 Tec biŋsutau kêsôm
gebe “Ŋac taŋ taê walô eŋ naŋ.” Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôêc ôna ma
ôŋgôm amboac tonaŋgeŋ.”

Jesu kêtu ŋacleŋ Maria agêc Marta

38 Ac sêsêlêŋ-sêsêlêŋ sêmoa e jasêô lasê malac teŋ. Ma awê teŋ, ŋaê
Marta, kêkôc eŋ sa kêsô ênê andu gêja. 39 Ma lasio teŋ gêmoa, nê ŋaê Maria,
naŋ gêŋgôŋ Apômtau akaiŋŋa ma gêŋô ênê biŋ. 40 Marta gim tau su kêtu
sakiŋŋageŋ, tec gêdêŋ Jesu jakêsôm gebe “Apômtau, lasico gêwi sakiŋ siŋ
gêdêŋ aê taucgeŋ gajam nec, oc gôlic ŋajam me masi. Ôsôm êndêŋ eŋ gebe
ênam aê samaŋ.” 41 Tec Apômtau gêjô eŋ awa gebe “Marta, Marta, aôm
kôpô sim taôm to gôim taôm su gêŋ taêsamŋa elêmê. 42 Aômnêm gêŋ ŋanô
tageŋ masi. Maria kêjaliŋ nê gêŋ ŋajam sa sugac, oc sêkôc su aŋga ênê
atom.”

11

Biŋ tateŋ mecŋa
(Mat 6:9-15; 7:7-11)

1 Ŋasawa teŋ Jesu keteŋ mec gêmoa gamêŋ teŋ. Keteŋ e su ma nê
ŋacseŋominêŋ teŋ kêsôm gedeŋ eŋ gebe “Apômtau, ôndôŋ aêac êtu ateŋ
mecŋamaŋ êtôm Joaŋ kêdôŋ nê ŋacseŋomi.” 2 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Êndêŋ ateŋ mec, naŋ asôm gebe
‘Tamemai,

Aômnêm ŋaê lau sênam dabuŋmaŋ.
Ômôêŋ ôtu Apômtau ôtôm gamêŋgeŋ.
3 Ôkêŋ aêacma mo êtôm bêcgeŋŋa êndêŋ aêac êtôm bêcgeŋ.
4 Ma ôsuc aêacma sec ôkwi,
gebe aêac tauŋ asuc launêŋ tôp ôkwi amboac tonaŋgeŋ.
Ôwê aêac asa lêtôm atom.' "
5 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm ŋac teŋ embe êndêŋ nê gwadê êna ên êŋ êmbêcauc êna lugeŋ naêsôm êndêŋ eŋ gebe 'Gwadêc, ôkêŋ mo têlêac êndêŋ aê, 6 gebe ŋoc ŋac teŋ kêtu intênaŋageŋ mêŋgêô lasê gêdêŋ aê, ma ŋoc gêŋ gebe jakêŋ êndêŋ eŋŋa masi,' 7 ma embe nê gwadê tonaŋ êmoa nê gamêŋ ŋaŋlômgeŋ ma êjô eŋ awa gebe 'Ôlênsôŋ aê amboac secgeŋmaŋ. Katam ŋajaŋa kêsa ma aêac to ŋoc gôlôac sauŋ êu tauŋ jaaêc sugac. Aê katôm gebe jandi sa jakêŋ gêŋ teŋ êndêŋ aômŋa atom,' 8 go amboac ondoc. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tau embe êndi sa mêŋêkêŋ êndêŋ eŋ êtu ênê gwadê eŋŋa atom, mago oc êndi sa naêkêŋ gêŋ, taŋ kêpô lêna naŋ, êtu eŋ keteŋ gêôc aucgeŋŋa. 9 Amboac tonaŋ aê jasôm êndêŋ amac gebe Ateŋ gêŋ, oc akôc ŋanô. Ansom gêŋ, oc atap sa. Amandi katam, oc êlêc su êndêŋ amac. 10 Gebe ŋac, taŋ eteŋ gêŋ naŋ, êkôc ŋanô. Ma ŋac, taŋ ensom naŋ, êtap sa. Ma ŋac, taŋ êmandi katam naŋ, katam oc êlêc su êndêŋ eŋ. 11 Tama asa aŋga amacnêm naŋ latu eteŋ mo êndêŋ eŋ ma êkêŋ poc, me eteŋ i ma êkêŋ moac êjô i êndêŋ eŋ, 12 me eteŋ ŋakecsulu ma êkêŋ alidêbu êndêŋ eŋ. 13 Amac lau sec ajala akêŋ geŋ ŋajam-ŋajam êndêŋ nêm gôlôac ŋasec-ŋasec, ma abe Tamemi undambêŋa êkêŋ Ŋalau Dabuŋ êndêŋ lau, taŋ teteŋ eŋ naŋ atom me."

Jesu ma Belsebul
(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

14 Jesu kêtiŋ ŋalau sec toawamê kêsa gêja. Ŋalau tonaŋ kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm biŋ lasê, ma lau samob sêŋac lemeŋ. 15 Tec êsêacnêŋ lau ŋagêdô sêsôm gebe "Eŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul, taŋ kêtu ŋalau sec nêŋ kasêga naŋ." 16 Ma ŋagêdô sebe sênsaê eŋ, tec sêsôm gêŋtalô undambêŋa aŋga ênê. 17 Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc êtu gasaŋ, ma gôlôac teŋ oc senseŋ gôlôac teŋ. 18 Ma Sadaŋ to nê lau embe sêwa tauŋ êkôc, go nêŋ gamêŋ ênêc amboac ondoc. Amac taŋ asôm gebe aê kêtiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul naŋ, taêm ênam biŋ tonaŋ. 19 Aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul, go amac latômi têtiŋ ŋa asa. Kêtu tonaŋŋa êsêac tauŋ ocgo sêmêtôc amac. 20 Ma aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Anôtônê ŋaclai, go êwa sa gebe Anôtônê gôliŋ wacêpi amac.
21 "Ŋactêkwa teŋ embe lêma tokêmgeŋ ma ejop nê gamêŋ êmoa, oc nê waba ênêc teŋgeŋ 22 Mago ŋac siŋsêlêc teŋ embe êndac eŋ, oc êku eŋ tulu ma êjaŋgo ênê laukasap, taŋ taê kêka naŋ su, ma ênac sam ênê waba.
23 "Ŋac taŋ êwiŋ aê atom naŋ, enseŋ aê. Ma ŋac taŋ ejoŋ ŋanô sa êwiŋ aê atom naŋ, êtê saliŋ-saliŋ.

Ŋalau sec gêmu gêja nê gamêŋ langwa kêtiam
(Mat 12:43-45)

24 "Ŋalau ŋatêmui embe êsa aŋga ŋamalac teŋ nê, oc eo êmoa gamêŋ kwalam ma ensom gamêŋ êlêwaŋ tauŋa, e embe êtap sa atom, go êsôm gebe 'Aê jamu jana ŋoc andu, taŋ kasa gamêŋ naŋ êtiam.' 25 Ma embe naêô lasê, oc êlic sêkajo sa to sêgelôŋ. 26 Go naêkôc ŋalau 7, taŋ nêŋ sec kêlêlêc

ênê su naŋ, mêŋsêsô nasêŋgôŋ. Go ŋamalac tonaŋ êmoa naeo ŋanô êlêlêc gêmuŋŋa su."

Jesu awa gêôc lau

27 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma awê teŋ aŋga lau tau nêŋ gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê aoc êôc têtaclêlôm, taŋ kêkêkam aôm to su, taŋ aôm gônôm naŋ." 28 Mago Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê aoc êôc êsêac, taŋ sêŋô Anôtônê biŋ ma sêmasaŋ naŋ."

Lau sêjatu gêŋtalô
(Mat 12:38-42)

29 Lau taêsam sêkac sa sêpi tageŋ, go Jesu gêôc, awa sa ma kêsôm gebe "Lau têm tonecŋa êsêac lau sec. Ac sêsôm gêŋtalô, mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô Jonaŋa tageŋ. 30 Kêtom Jona kêtu lau Niniwe nêŋ gêŋtalô, Ŋamalacnê Latu êtu lau têm tonecŋa nêŋ gêŋtalô amboac tonaŋgeŋ. 31 Êndêŋ noc mêtôcŋa kwin aŋga mula-mŋa oc êndi sa êwiŋ gôlôac têm tonecŋa nêŋ lau ma êmêtôc êsêac, gebe eŋ aŋga nom ŋamadiŋ, mago gêmêŋ gebe êŋô Salomonê mêtê. Ma alic acgom, ŋac teŋ kêlêlêc Salomo su tec gêmoa. 32 Êndêŋ noc mêtôcŋa ŋacwaga Niniweŋa oc sêndi sa sêwiŋ lau têm tonecŋa ma sêmêtôc êsêac gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam tauŋ ôkwi. Ma alic acgom, ŋac teŋ kêlêlêc Jona su tec gêmoa.

Biŋ kêpi ôliŋ ŋaja
(Mat 5:15; 6:22-23)

33 "Ŋac teŋ embe êtuŋ ja sa, oc êsiŋ ôkwi me êŋgênduc ŋa suc auc atom. Eŋ etoc êkô jakaiŋ ŋaôgeŋ gebe êsêac, taŋ sêsô sêmêŋ naŋ, sêlic ŋawê. 34 Matamanô kêtu ôlim ŋaja. Matamanô embe ŋajam, go ŋawê ênam ôlim samucgeŋ auc. Ma matamanô embe sec, go ôlim samuc ŋakesec. 35 Amboac tonaŋ ojop taôm ŋapep gebe ŋawê, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ, ŋakesec êsa atom. 36 Ôlim samuc embe ŋawê êsa e ŋagêŋlêlôm teŋ ŋakesec atom, oc ŋawê êsa samucgeŋ êtôm ja ŋanô kêpô aôm."

Jesu geŋ oliŋ Parisai to biŋsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 20:45-47)

37 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma Parisai teŋ keteŋ eŋ gebe êna êniŋ gêŋ ocsalôŋa êwiŋ eŋ. Tec kêsô gêja e jagêŋgôŋ sic. 38 Parisai tonaŋ gêlic eŋ gebe êniŋ gêŋ, mago kêkwasiŋ tau gêmuŋ atom, tec gêŋac lêma. 39 Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kec, amac Parisai akwasiŋ laclu to suc ŋadêmôêŋa ŋapep, mago nêm ŋalêlôm naŋ geŋgeŋ to sec gêjam auc. 40 Amac lau meloc, ŋac tau, taŋ kêmasaŋ gêŋ ŋadêmôêŋa naŋ, kêmasaŋ gêŋ ŋalêlômŋa gêwiŋ atom me. 41 Akêŋ gêŋ, taŋ gêc laclu to suc ŋalêlôm naŋ, êtu moasiŋ êndêŋ lau, go talic amacnêm gêŋ samob ŋawasi.

42 "Ojae amac Parisaimêŋ, amac embe atap lai to môm ma gêŋ gêga 10–10 sa, go akêŋ ŋateŋ êtu da ma awi biŋgêdêŋ to têntac gêwiŋ Anôtôŋa siŋ. Daŋgôm teŋ ma dawi teŋ siŋ atom.

43 "Ojae amac Parisaimêŋ, tec têmtac gêwiŋ abe aŋgôŋ ŋamatageŋ aŋga lôm to sê moalêc amac aŋga malacluŋgeŋ. 44 Ojae amacmêŋ, tec atôm sêô, taŋ gamêŋ kêkêŋ auc naŋ. Ŋamalac sêka tôŋ paliŋ-paliŋgeŋ ma sêjam kauc."

45 Tec biŋsutau teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, kôsôm biŋ tonaŋ tec gêbu aêac biŋsutau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ." 46 Ma Jesu kêsôm gebe "Ojae amac biŋsutaumêŋ amboac tonaŋgeŋ. Amac akêŋ gêŋ wapac kêsac lau, mago taôm lememlatu teŋ kêmoasac gêŋ wapac ŋagec atom. 47 Ojae

amacmêŋ, tec aboa propete, taŋ tamemi sêjac êsêac êndu naŋ, nêŋ sêô sa. 48 Tec amac awa tameminêŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, sa to alic ŋajam, gebe êsêac sêjac propete êndu ma amac aboa êsêacnêŋ sêô sa. 49 Amboac tonaŋ Anôtônê mêtê kêsôm lasê gebe 'Aê oc jasakiŋ propete to laujaeŋ dêndêŋ êsêac sêna, ma oc sênac êsêacnêŋ ŋagêdô êndu to sêjanda ŋagêdô,' 50 Amboac tonaŋ Anôtô êjatu propete samob nêŋ, dec, taŋ sêkêc siŋ gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom e mêŋgêdêŋ galoc naŋ, ŋagêjô aŋga lau têm tonecŋa nêŋ, 51 aŋga Abelnê dec e gêdêŋ Sakarianê dec, taŋ sêjac eŋ êndu aŋga altar dajaŋa to lôm dabuŋ ŋasawa naŋ.

52 "Ojae amac biŋsutaumêŋ, amac akôc ki, taŋ êlai andu tajala mêtê ŋamŋa ŋakatann su. Amac taôm asô aja atom ma akô lau, taŋ sebe sêsô sêna naŋ, auc amboac tonaŋgeŋ."

53 Jesu kêsa aŋga andu tonaŋ gêja ma Parisai to biŋsutau sêôc aweŋ sa ma sêkac eŋ to têtu lêsu eŋ kêtu biŋ taêsamŋa. 54 Aê dêdib eŋ sebe tau êwa lip tau ŋa biŋ, taŋ êsôm naŋ. *

12

Jesu gêlêŋ biŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 10:26-27)

1 Lau taêsam ŋasec sêkac tauŋ sa e gamêŋ gêlôc, ma Jesu kêsôm biŋ gêjac m gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Ajop taôm êndêŋ Parisainêŋ jist. Jist tau êsêacnêŋ dansaŋ. 2 Gêŋ samob, taŋ sêsaŋ auc naŋ, oc êtu awê, ma biŋ samob, taŋ gêc lêlôm naŋ, oc êsa awê. 3 Amboac tonaŋ biŋ samob, taŋ asôm kesecgeŋ, oc sêŋô ênêc awêgeŋ. Ma biŋ, taŋ atu dindiŋ gêdêŋ taôm aŋgôŋ balêmlêlôm naŋ, oc sênam mêtê êpi aŋga malacluŋ.

Aêac tatêc asa
(Mat 10:28-31)

4 "Ŋoc lauac, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac taŋ sênac ôlimgeŋ êndu, mago têtôm gebe sêŋgôm gêŋ ŋagêdô êwiŋŋa atom naŋ atêc atom. 5 Aê jakêŋ puc amac êtu ŋac, taŋ atêc eŋŋa naŋ. Atêc Anôtô, taŋ ênac ŋamalac êndu su acgom, go nê ŋaclai êtôm gebe êmbaliŋ eŋ êsêp lamboam ŋakêlêndiŋ êna. Kec, jasôm êndêŋ amac gebe Atêc ŋac tau tonaŋ.

6 "Kêliŋkeleŋ lemeŋ teŋ naŋ ŋaôli sauŋanô. Mago Anôtô kêliŋ ŋateŋ siŋ atomanô. 7 Ma ŋac tau, naŋ kêsa amac môkêmlauŋ sa tomalageŋ. Amboac tonaŋ atêc taôm atom gebe amac tonaŋ alêlêc kêliŋkeleŋ taêsam su.

Tasôm Kilisi lasê endeŋ ŋamalac
(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ ŋamalac gebe Aê katu ênê gêŋ, naŋ Ŋamalacnê Latu êsôm eŋ lasê êndêŋ Anôtônê aŋela. 9 Ma ŋac teŋ embe ênsa aê auc êndêŋ ŋamalac, naŋ Ŋamalacnê Latu ênsê eŋ auc êndêŋ Anôtônê aŋela amboac tonaŋ.

10 "Ŋac teŋ embe êsac Ŋamalacnê Latu, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi. Mago teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi Ŋalau Dabuŋ, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi atom.

11 "Embe sêkêŋ amac akô lôm me gôliŋwaga me lau toŋaclai laŋôŋnêmŋa, naŋ apô sim taôm êtu lêŋ me biŋ ajô êsêac aweŋ me asômŋa atom, 12 gebe êndêŋ noc tau tonaŋ Ŋalau Dabuŋ oc êndôŋ biŋ, taŋ amac asômŋa naŋ êndêŋ amac."

---

* **11:54:** Sadaŋnê ŋaê teŋ.

Biŋgôliŋ kêpi ŋac meloc tolêlôm

13 Go ŋac teŋ aŋga launêŋ kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Mêtêmôkê, ôsôm teoc
gebe êwa aêagêcma gêŋlênsêm êkôc ma êkêŋ ŋamakeŋ êndêŋ aê acgom."
14 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋacnec, asa kêkêŋ aê gebe jamêtôc biŋ
to janac sam amagêcnêm gêŋlênsêm." 15 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alic
taôm to ajop taôm êndêŋ matem katu gêŋ tokaiŋ-tokaiŋŋa, gebe ŋac teŋ oc
êmoa mata jali êtu nê waba taêsamŋa atom."

16 Go kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac tolêlôm teŋ nê kôm gêjam
ŋanô taêsam, 17 tec taê gêjam gêc tau gebe 'Jaŋgôm amboac ondoc, gebe
ŋoc gamêŋ janac ŋoc kôm ŋanô saŋa masi.' 18 Go kêsôm gebe 'Aê jaŋgôm
amboac tonec, janseŋ ŋoc andu-gêŋ-ŋanôŋa su ma jakwê êtu kapôêŋ, go
janac ŋoc kôm ŋanô to gêŋ samob sa êpi tageŋ. 19 Go jasôm êndêŋ ŋoc
katuc gebe Katucenec, nêm gêŋ taêsam gêc kêtôm jala taêsamŋa. Ôŋgôŋ
nêm ŋêŋgeŋ, ôniŋ to ônôm gêŋ ma ômoa totêmtac ŋajamgeŋ.' 20 Mago Anôtô
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Melocma, êmbêc tonec jakalem katôm su ma gêŋ,
taŋ kômasaŋ naŋ, oc êtu asa nê.' 21 Lau taŋ sêjac nêŋ gêŋ taêsam sa kêtu
tauŋŋa, mago Anôtô gêlic êsêac amboac lau tolêlôm atom naŋ, nêŋ biŋ
amboac tonaŋ."

Tapô sim tauŋ atomŋa
(Mat 6:25-34)

22 Go Jesŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Kêtu gêŋ tônêŋa aê jasôm
êndêŋ amac gebe Apô sim taôm êtu aniŋ gêŋ êôc amac tôŋ amoa matem
jaliŋa atom to êtu ŋakwê ênsaŋ ôlimŋa atom. 23 Amoa matem jali kêlêlêc
mo ma ôlim kêlêlêc ŋakwê su. 24 Alic aoco acgom. Êsêac sêsê gêŋ atom
ma sêjac gêŋ ŋanô sa atom. Êsêacnêŋ Iêsucm to andu sênac gêŋ saŋa masi.
Mago Anôtô gêlôm êsêac. Ma amac alêlêc moc tau su ŋêŋgeŋ. 25 Amacnêm
asa êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomŋa ma nê êpô sim tauŋa ênac têku
ŋasawa tageŋ êwiŋ. 26 Embe aŋgôm gêŋ sauŋ ec teŋ naêtôm atom, naŋ
apô sim taôm êtu gêŋ ŋagêdôŋa êtu ageŋŋa. 27 Alic mênamiŋ, taŋ kêpi naŋ,
gêjam kôm to kêsac obo atom, mago jasôm êndêŋ amac gebe Salomonê gêŋ
ŋawasi samob, taŋ kêkwa eŋ auc naŋ, ŋateŋ kêtôm gêŋ tonaŋ ŋai atomanô.
28 Anôtô embe êkêŋ gêgwaŋ, taŋ galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkêŋ êsa ja naŋ,
ŋagêlôm êkwa auc, naŋ oc êkêŋ gêŋ êkwa amac auc êlêlêc atom me, amac
lau akêŋ gêwiŋ kwalecŋa. 29 Ma ansom gêŋ aniŋ to anômŋa atom to aê
go taôm atom. 30 Gêŋ samob tonaŋ ŋai nom ŋatenteŋlatu oc sensom. Mago
amac Tamemi tec kêjala gebe apô lêna gêŋ tonaŋ. 31 Amboac tonaŋ ansom
ênê gamêŋ, go gêŋ tonaŋ ŋai êtu amacnêm.

Biŋ awa undambêŋa
(Mat 6:19-21)

32 "Amac toŋ sauŋ tonec, atêc taôm atom, gebe Tamemi têtac gêwiŋ gebe
êkêŋ gamêŋ tau êndêŋ amac. 33 Akêŋ nêm waba lau sênam ôli ma akêŋ awa
tau êmoasiŋ lau ŋalêlôm sawa. Awa nêm atali moneŋa, taŋ êtu manê atom
naŋ, to anac nêm awa ŋanô, taŋ ênaŋa atomanô naŋ, sa ênêc undambê.
Geŋgeŋtêna nasêsa atom ma bulesеŋ enseŋ su atom. 34 Gebe gamêŋ, taŋ
nêm awa gêc naŋ, nêm ŋalêlôm oc êsap tôŋ amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ tanam jaliŋa

35 "Apeŋ obo sa ma aôc nêm ja sa, 36 ma atôm lau, taŋ sêôŋ nêŋ ŋatau
gebe êmu êmêŋ aŋga moasiŋ awê to ŋacŋa. Embe êtuc katam, go sêlêc

su sebeŋ êndêŋ eŋ. 37 Aê aoc êôc sakiŋwaga, taŋ Apômtau oc êtap êsêac sa
sênam jaligeŋ êndêŋ noc êmu êmêŋŋa. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe
Eŋ oc epeŋ nê obo sa ma mêŋêsôm êsêac sêŋgôŋ sic, go eŋ tau mêŋênam
sakiŋ êsêac. 38 Aê aoc êôc êsêac, taŋ Apômtau embe êmu êmêŋ êndêŋ omm
êsa me êu bôŋ ma êtap êsêac sa sêjam jali sêmoa. 39 Ajala tonec gebe andu
ŋatau embe êjala ockatu êmbêcŋa ondoc geŋgeŋtêna oc êmêŋ, naŋ êkô
geŋgeŋtêna auc, gebe êtuc ênê andu popoc atom. 40 Tec amansaŋ taôm
amboac tonaŋgeŋ, gebe Ŋamalacnê Latu êmêŋ êndêŋ ockatu ŋasawa, taŋ
amac abe eŋ oc êmêŋ atom naŋ."

Sakiŋwaga gêdêŋ to keso
(Mat 24:45-51)

41 Go Petere kêsôm gebe "Apômtau, aôm kôsôm biŋgôliŋ tonaŋ gêdêŋ
aêac tauŋgeŋ me gêdêŋ êsêac samob gêwiŋ." 42 Tec Apômtau gêjô eŋ awa
gebe "Sakiŋwaga ŋaŋêŋ ma tokauc asa. Eŋ ŋac, taŋ nê ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop
ênê kômwaga gebe êkêŋ mo êtôm dôŋ êndêŋ êsêac êndêŋ ŋanoc. 43 Aê aoc
êôc sakiŋwaga, taŋ nê ŋatau êmu êmêŋ ma êlic eŋ kêsap nê kôm tôŋ gêmoa.
44 Aê jasôm biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop ênê waba
samob. 45 Ma sakiŋwaga tonaŋ embe taê ênam ênêc tau ŋa gebe 'Ŋoc ŋatau
gêjam gamêŋ tôŋ' ma ênac m gebe i sakiŋwagao to ŋac ma êniŋ to ênôm gêŋ
e êjaŋiŋ eŋ, 46 go sakiŋwaga tonaŋ nê ŋatau oc êmêŋ êndêŋ bêc, taŋ eŋ gebe
êmêŋ atom naŋ, to êndêŋ ockatu, taŋ eŋ gêjam kauc naŋ, ma oc ênac eŋ
popoc to êkêŋ ŋagêjô êndêŋ eŋ êwiŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga.

47 "Sakiŋwaga taŋ kêjala nê ŋatau nê biŋ, mago kêmasaŋ to gêgôm ênê biŋ
kêtu tôŋ atom naŋ, oc êndac sêm ŋanô. 48 Mago ŋac, taŋ gêjam kauc ŋataunê
biŋ ma gêgôm keso, taŋ kêtôm gebe sêmêtôc eŋ ŋa sêm naŋ, oc êndac sêm
ŋanô atom. Ŋac, taŋ sêkêŋ gêŋ taêsam gêdêŋ eŋ naŋ, Anôtô oc êjatu gêŋ
taêsam aŋga ênê. Ma ŋac, taŋ sêkêŋ gêŋ taêsam jakeseŋ sa gêwiŋ naŋ, Anôtô
oc êjatu ŋanô taêsam êlêlêc aŋga ênê.

Jesu gêwa lau kêkôc
(Mat 10:34-36)

49 "Aê gamêŋ gabe jambaliŋ ja ênêc nom ma taêc kêka gebe jalic elom
lasêmaŋ. 50 Ŋoc busaŋgu gabe jaliŋŋa ŋateŋ tec gêc, tec ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc
ŋanô, gabe gêŋ tau êmbacnê acgom. 51 Amac abe aê gamêŋ gabe jaê
wama aŋga nom me. Masigoc, aê jasôm êndêŋ amac gebe gamêŋ gabe
jawa amac êkôc. 52 Êndêŋ galoc tonec lau lemeŋ teŋ embe sêŋgôŋ andu
tageŋ, oc sêwa tauŋ êkôc. Têlêac sêmoa gêdôgeŋ ma luagêc sêmoa gêdôgeŋ,
luagêc sêmoa gêdôgeŋ ma têlêac sêmoa gêdôgeŋ. 53 Tama agêc latu ma
latu agêc tama, têna agêc latuo ma latuo agêc têna, lawao laŋgwa agêc
lawao wakuc ma lawao wakuc agêc lawao laŋgwa oc sêwa tauŋ êkôc-êkôc
amboac tonaŋgeŋ."

Têm to noc ŋabelo
(Mat 16:2-3)

54 Go Jesu kêsôm gêdêŋ lau gebe "Amac embe alic ŋamajaŋ êpuc êpi
gwêcm, oc asôm sebeŋ gebe 'Kom oc ênac,' ma oc êtôm tonaŋ. 55 Ma
musaŋgu embe êsêlêŋ, oc asôm gebe 'Gamêŋ oc ŋandaŋ êsa,' ma oc êtôm
tonaŋ. 56 Amac dansaŋtêna, nom to umboŋ ŋapuc tec ajala, mago amboac
ondoc tec ajala noc tonec atom.

Tamansaŋ biŋ êndêŋ nêŋ soŋo-soŋo
(Mat 5:25-26)

57 “Ma amboac ondoc amac taôm ajala biŋ êndêŋgeŋ atom. 58 Embe amagêcnêm soŋo-soŋo andêŋ gôliŋwaga ana ma agêc asêlêŋ amoa intêna ŋadambê, naŋ têmtac êtu lêsi êndêŋ taôm, gebe moae eŋ ê aôm ôndêŋ mêtôcwaga ôna, go mêtôcwaga êkêŋ aôm êndêŋ gejobwaga kapoacwalôŋa ma gejobwaga kapoacwalôŋa êmbaliŋ aôm ôsêp kapoacwalô ôna. 59 Aê jasôm êndêŋ aôm gebe Oc ôsa aŋga tônê ômôêŋ atom e ônac nêm tôp samob êmbacnê tomalagen acgom.”

13

Jesu gêlêŋ biŋ lau kêtu nêrl secŋa

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêjac miŋ gêdêŋ Jesu kêpi lau Galilaianja ŋagêdô, taŋ Pilata gêjac êsêac êndu gêdêŋ taŋ sêkêŋ da gêdêŋ Anôtô. 2 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac abe Galilaia tonaŋ lau sec sêlêlêc lau Galilaianja ŋagêdô samob su, tec sêôc gêŋwapac amboac tônê me. 3 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Masigoc. Maiao amac embe anam taôm ôkwi atom, oc ananja samob amboac tônêgeŋ. 4 Me abe lau 18, taŋ andu toŋatêpôê baliŋ aŋga Siloamŋa kêku sa jagêjac êsêac êndu naŋ, lau geo sêlêlêc lau ŋagêdô samob, taŋ sêŋgôŋ Jerusalem naŋ su me. 5 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Masigoc. Mago amac embe anam taôm ôkwi atom, oc ananja samob amboac tônêgeŋ.”

Biŋ aiŋ gêjam ŋanô atomŋa

6 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gebe “Ŋac teŋ kêsê nê aiŋ teŋ kêsêp nê kôm moŋa ma gêja gesom ŋanô e kêtap sa atom. 7 Tec kêsôm gêdêŋ ŋac-gejobkômwaga gebe ‘Gôlicgac me, aê gamêŋ kêtôm jala têlêac gasom aiŋ tonec ŋanô, mago katap sa atom. Amboac tonaŋ ôsap su, êkô nom auc êtu ageŋŋa.’ 8 Tec gejobwaga gêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, ondec, êkô jala tecenec êwiŋ, ma jasap nom to jaôc bôckêpêc êpi ŋamôkê. 9 Moae oc ênam ŋanô. Embe masi, go ôsap su.’ ”

Jesu gêgôm awê teŋ gêmac kegasuŋ eŋ ôli ŋajam kêsa gedeŋ sabat

10 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêdôŋ lau gêmoa lôm teŋ. 11 Ma awê teŋ gêmoa tonaŋ ŋalau gêmacŋa teŋ gêgôm eŋ kêtôm jala 18. Eŋ gêmoa gewec-gewecgeŋ ma kêtôm gebe êsa sa atom samucgeŋ. 12 Jesu gêlic eŋ tec gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê, aê kêgaboac aôm su aŋga nêm gêmacgac.” 13 Go gêu lêma gêsac eŋ e sep tageŋ awê tau kêmêtôc tau kêtiam ma kelanem Anôtô. 14 Mago lômmôke gêlic Jesu gêgôm gêmac ŋajam kêsa gêdêŋ sabat e kêtu môsi, tec kêsôm gêdêŋ lau gebe “Bec kômŋa 6 tec gêc. Amboac tonaŋ amêŋ êndêŋ bêc tônêgeŋ gebe sêŋgôm amac ôlim ŋajam êsaŋa. Amêŋ êndêŋ sabat atom.” 15 Ma Apômtau gêjô eŋ awa gebe “Amac dansaŋtêna, amac samob agaboac nêm bôc to doŋki aŋga sêniŋ gêŋ ŋamala su gêdêŋ sabat ma awê êsêac jasênôm bugoc. 16 Ma awê tau, Abraham latuo tecenec, Sadaŋ gêsô eŋ tôŋ kêtôm jala 18 nec, oc jaŋgamboac ênê Iêpoa su êndêŋ sabat atom me.” 17 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ e nê soŋo-soŋo samob majeŋ tauŋ. Ma lau samob têntac ŋajam kêtu gêŋsêga ŋajam samob, taŋ eŋ gêgôm naŋŋa.

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mat 13:31-32; Mar 4:30-32)

18 Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêŋ kêtôm asageŋ ma jaê dôŋ êpi
asageŋ. 19 Gamêŋ tau kêtôm gêmêc ŋawê, ŋamalac teŋ kêkôc jakêsê kêsêp
nê kôm. Gêŋ tau kêtu kapôêŋ e kêtu ka, go moc umboŋ ŋalabuŋa jasêjam
sac sêŋgôŋ ŋalaka.”

Biŋgôliŋ jistŋa
(Mat 13:33)

20 Go Jesu kêtu kênac kêtiam gebe “Jaê dôŋ Anôtônê gamêŋ êpi asageŋ.
21 Gamêŋ tau kêtôm jist awê teŋ kêkôc ma kêgaluŋ gêwiŋ polom kêsêp suc
têlêac e gêjam aucgeŋ.”

Biŋ sacgêdô gasuc-gasucŋa
(Mat 7:13-14, 21-23)

22 Go Jesu kêsêlêŋ jakêdôŋ-kêdôŋ lau aŋga malac sauŋ to kapôêŋ laŋô
gêlac Jerusalemgeŋ gêja. 23 Ma ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau,
lau taŋ sêŋgôŋ mateŋ jali naŋ, oc luagêcgeŋ me.” Tec Jesu gêjô êsêac
aweŋ gebe 24 “Atu kêka-kêka gebe asô sacgêdô gasucgasuc ana. Aê jasôm
êndêŋ amac gebe Taêsam oc sêŋgôm gêŋlêlôm elêmê, mago têtôm gebe sêsô
sênaŋa atom.

25 “Êndêŋ taŋ andu ŋatau êndi naêlai katam auc naŋ, amac oc akô awê
ma atuc katam to asôm gebe ‘Apômtau, ôlêc su êndêŋ aêac.’ Ma eŋ oc êjô
amac awem gebe ‘Aê gajam kauc amac amêŋ aŋga ondoc.’ 26 Go amac
aôc awem sa ma asôm gebe ‘Aêac aeŋ to anôm gêŋ amoa awiŋ aôm, ma
kôdôŋ aêac gômoa ma malacluŋ.’ 27 Mago eŋ oc êsôm êtiam gebe ‘Aê gajam
kauc amac amêŋ aŋga ondoc, amac sec ŋakoleŋwaga samob, ataiŋ taôm
su aŋga aêŋoc.’ 28 Amac oc alic Abraham agêc Isak ma Jakob to propete
samob sêmoa Anôtônê gamêŋ, mago amac taôm oc têtiŋ amac su naamoa
ônê. Aŋga ônê oc têtaŋ sêwakicgeŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau ŋanô. 29 Ma
lau oc sêmêŋ aŋga oc kêpi to oc kêsêp ma aŋga musaŋgu-m to mula-mŋa,
nasêŋgôŋ êtu sêniŋ gêŋŋa aŋga Anôtônê gamêŋ. 30 Alicgac me, lau ŋamuŋa
oc têtu ŋamata, ma ŋamataŋa oc têtu ŋamu.”

Jesu têtac gêwiŋ Jerusalem
(Mat 23:37-39)

31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ Parisai ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja ma sêsôm gebe
“Ôêc aŋga tonec ôna, gebe Herodo gebe ênac aôm êndu.” 32 Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Ana ma asôm êndêŋ ŋac imbêla pap tônê gebe ‘Gôlicgac
me, aê tec kêtiŋ ŋalau sec ma gagôm gêmac ŋajam kêsa. Oc jaŋgôm êndêŋ
galoc ma bêbêc, ma êndêŋ bêc êtu têlêacŋa oc janac dabiŋ ŋoc kôm. 33 Lêŋ
tonec gêjac aê ŋawae gebe jasêlêŋ galoc to bêbêc ma ŋaeleŋ gebe propete
teŋ kêtôm gebe ênaŋa aŋga gamêŋ teŋ atom, aŋga Jerusalem tageŋ.’

34 “Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc êsêac, taŋ
Anôtô kêsakiŋ dêdêŋ aôm sêwac naŋ, ŋa poc endu. Aê gagôm gêŋlêlôm
elêmê gebe janac aômnêm ŋapalê sa amboac talec têna gêjac ŋalatu sa sêsô
magê ŋalabu, mago amac adec. 35 Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc
êkôŋa. Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Alic aê atom e asôm gebe ‘Lambiŋ
êndêŋ eŋ, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô naŋ.’ ”

14

Jesu gêgôm ŋac gêmac ôli ŋajam kêsa

1 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsô Parisainêŋ kasêga teŋ nê andu gaja gebe
sêniŋ geŋ ma lau dêdib eŋ sêmoa. 2 Sêmoa e ŋac ôli kêsuŋ-kêsuŋ teŋ gêdêŋ
Jesu gêja. 3 Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ biŋsutau to Parisai
gebe "Embe daŋgôm gêmac ŋajam êsa êndêŋ sabat, oc eso biŋsu me masi."
4 Mago êsêac sêjam tauŋ tôŋ. Tec Jesu kêkam ŋac tau e gêgôm eŋ ôli ŋajam
kêsa ma kêkêŋ eŋ gêc gêja. 5 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm asa,
embe latu me bôc embeŋ êsêp sê tobu êndêŋ sabat ma oc ê eŋ sa sebeŋ
êndêŋ sabat atom me." 6 Ma êsêac têtôm gebe sêjô biŋ tonaŋ atom.

Biŋ tamoasiŋ lau to takôniŋ tauŋŋa

7 Jesu gêlic gebe ŋacleŋ sêgôm mocsac gebe sêŋgôŋ ŋamataŋageŋ, tec
kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe 8 "Ŋac teŋ embe êkalem aôm gebe
ôniŋ awê to ŋac ŋamoasiŋ ôwiŋ, naŋ ôŋgôŋ ŋamata atom, gebe moae ŋatau
kêkalem ŋac towae teŋ êlêlêc aôm su êwiŋ êmêŋ, 9 go ŋac, taŋ kêkalem
amagêc wacêsôm êndêŋ aôm gebe 'Ôwi malam siŋ êndêŋ ŋac tonecmaŋ.'
Ma aôm oc ôndi tomajamgeŋ naôŋgôŋ ŋamuŋa. 10 Embe sêkalem aôm, naŋ
naôŋgôŋ ŋamuŋa acgom. Go ŋac, taŋ kêkalem aôm naŋ, embe êmêŋ, oc
êsôm êndêŋ aôm gebe 'Ŋoc ŋac, ôsa mêŋôŋgôŋ ŋamataŋa.' Amboac tonaŋ
oc etoc aôm sa êndêŋ lau samob, taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ aôm naŋ sêlic. 11 Teŋ
embe etoc tau sa, naŋ Anôtô oc êkôniŋ eŋ, ma teŋ embe êkôniŋ tau, naŋ
Anôtô oc etoc eŋ sa."

12 Go Jesu kêsôm gêdêŋ ŋac, taŋ kêkalem eŋ naŋ gebe "Embe ono gêŋ
ocsalô me êtulaŋa, naŋ ôkalem nêm lau to lasimi ma tawaŋ to lau tolêlôm,
taŋ acnêm sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, gebe moae sêkalem aôm ŋagêjôŋa
naŋgeŋ atom. 13 Embe ono moasiŋ, naŋ ôkalem lau ŋalêlôm sawa to puliŋ
ma magiŋ kêsu to mateŋpecgeŋ, 14 go aê aoc êôc aôm, gebe êsêac tonaŋ oc
sêkalem aôm ŋagêjôŋa atom, ma êndêŋ taŋ lau gêdêŋ sêndi sa naŋ, Anôtô
oc êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm."

Biŋgôliŋ moasiŋ kapôêŋŋa
(Mat 22:1-10)

15 Ŋacleŋnêŋ teŋ gêŋô biŋ tonaŋ ma kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Aê aoc êôc
ŋac, taŋ oc êniŋ gêŋ aŋga Anôtônê gamêŋ naŋ." 16 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Ŋac teŋ gêgôm moasiŋ kapôêŋ ma kêkêŋ jaeŋ lau taêsam. 17 Kêdabiŋ
gebe sêniŋ ŋamoasiŋ tau ma kêsakiŋ nê sakiŋwaga teŋ gêja gebe naêsôm
êndêŋ lau, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac kwanaŋgeŋ naŋ gebe 'Amêŋ, gebe gajac
ŋabiŋ gêŋ gêbacnê.' 18 Ma êsêac samob nêŋ ŋalêlôm kêtôm taugeŋ tec seseŋ
tauŋ su. Ŋac ŋamataŋa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Aê gajam ôli kôm teŋ, tec
najanac kêsi acgom. Amboac tonaŋ jateŋ aôm gebe naômansaŋ ŋoc biŋ.'
19 Ma ŋac teŋ kêsôm gebe 'Aê gajam ôli bôc 10, tec najanac ŋoc gêŋ kêsi. Aê
jateŋ aôm gebe naômansaŋ ŋoc biŋ.' 20 Go teŋ kêsôm gebe 'Aê galoc gajam
awê sa, tec katôm gebe jawac atom.' 21 Sakiŋwaga tonaŋ gêmu jagêjac miŋ
biŋ samob tonaŋ ŋai gêdêŋ nê ŋatau. Teic andu ŋatau têtac ŋandaŋ kêsa
ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga tonaŋ gebe 'Sebeŋ ôna ma ojoŋ lau ŋalêlôm
sawa to puliŋ ma mateŋpec to magiŋ kêsu sa aŋga malac ŋaintêna sauŋ to
kapôêŋ mêŋsêsô gamêŋ tonec.' 22 Ma sakiŋwaga kêsôm gebe 'Apômtau, biŋ
taŋ kôjatu aê gebe jaŋgômŋa naŋ gagôm su, mago andu gêlôc atom tageŋ.'
23 Tec ŋatau kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga tau gebe 'Ôsa kôm ŋaintêna to tuŋmagê
ôna ma ôkac lau gebe sêsô sêmêŋ e ŋoc: andu êlôc.' 24 Ma aê jasôm êndêŋ
amac gebe Lau taŋ sêŋô aêŋoc jaeŋ su naŋ, nêŋ teŋ oc êsac aêŋoc moasiŋ
ŋagec atom."

Biŋ tasap Jesu tôŋŋa
(Mat 10:37-38)

25 Lau taêsam sêwiŋ Jesu sêja, tec kêsa tau ôkwi ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe 26 “Ŋac teŋ embe ênděŋ aê êmêŋ ma têtac endec tama agêc tẽna ma
nê awê to ŋapalê ma lasiio to ŋac ma ênac kapoac tau atom, naŋ oc êtôm
gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom. 27 Ŋac teŋ embe êôc nê kakesotau êndaŋguc
aê atom, naŋ oc êtôm gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom. 28 Amacnêm teŋ embe
taê ênam gebe êkwê lôm teŋ, go êŋgôŋ sic ma êsa waba andu tauŋa ŋaôli
samob sa êmuŋ acgom e êjala gebe nê awa kêtôm gebe ênac dabiŋ kôm tau.
29 Eŋ embe êŋgôm amboac tonaŋ atom, go êu demboŋ ênsac ŋaômageŋ ma
êtôm gebe ênac dabiŋ andu atom. Ma lau samob, taŋ sêlic naŋ, oc sêsu eŋ
susu 30 ma sêsôm gebe ‘Ŋac tônê kêkwê lôm gêjac mgeŋ, mago kêtom gebe
ênac dabiŋ atom.’ 31 Ma kiŋ teŋ, taŋ nê siŋwaga 10,000 embe ênac siŋ ênděŋ
kiŋ teŋ, taŋ nê siŋwaga 20,000 naŋ êŋgôŋ sic ma taê ênam tau ŋapep êmuŋ
acgom e êjala gebe nê ŋaclai kêtôm gebe êku ŋacjo tulu me masi. 32 Embe
êtôm atom, go êsakiŋ lau-sê-wamawaga nasêpuc ŋacjo tôŋ jaêcgeŋ ma teteŋ
êtu wamaŋa. 33 Amboac tonaŋ amacnêm ŋac teŋ embe êwi nê gêŋ samob
siŋ samucgeŋ atom, oc êtôm gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom.

Gwêc taŋ kêtu sec
(Mat 5:13; Mar 9:50)

34 “Gwêc tonaŋ gêŋ ŋajam, mago embe ŋamakic ênaŋa, oc daŋgôm
ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc. 35 Oc êtôm gebe tapalip êsêp kôm to êpi
lênduc êna atom, tambaliŋ siŋ ŋaômageŋ. Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa embe
ênêc, naŋ êŋômaŋ.”

15

Biŋgôliŋ domba gêjaŋa
(Mat 18:12-14)

1 Teloŋ to lau sec samob têtu gasuc Jesu sêmêŋ sebe sêŋô eŋ. 2 Tec Parisai
to biŋsutau têtu môsi ma sêsôm gebe “Ŋac tonec kêkôc lau sec sa ma geŋ gêŋ
gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac.” 3 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsêac gebe.

4 “Amacnêm ŋac teŋ embe nê domba 100 sêmoa e ŋateŋ eo tau, oc êŋgôm
amboac ondoc. Eŋ oc êwi 99 siŋ sêmoa gamêŋ sawa ma naensom naŋ
gêbôm e êtap sa. 5 Embe ensom êmoa e êtap sa, oc êu ênsac magim ma êtu
samuc nê gêŋ 6 e naêpi nê andu, go êmôêc nê tawaŋ to lau sackapoagêdô
gêdêŋ tauŋa mêŋêsôm ênděŋ êsêac gebe ‘Têmtac ŋajam awiŋ aê gebe aê
katap ŋoc domba, taŋ gêjaŋa naŋ, sa kêtiam.’ 7 Aê jasôm êndêŋ amac gebe
Ŋac sec tageŋ embe ênam tau ôkwi, naŋ lau undambêŋa oc têtu samuc eŋ
êtôm tonaŋ êlêlêc lau gêdêŋ 99, taŋ sêpô lêna biŋ sênam tauŋ ôkwiŋa atom
naŋ.

Biŋgôliŋ mone gejaŋa

8 “Me awê teŋ embe nê mone 10 ênêc ma embe teŋ ênaŋa, oc êŋgôm
amboac ondoc. Eŋ êtuŋ ja sa naêsa gamêŋ ma ensom ŋapaŋ e êtap sa. 9 Eŋ
embe êtap sa, oc êmôêc nê lauo to lau sackapoagêdô gêdêŋ tauŋa ma êsôm
gebe ‘Têmtac ŋajam awiŋ aê, gebe aê katap ŋoc mone, taŋ gêjaŋa su naŋ sa
kêtiam.’ 10 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac sec tageŋ embe ênam tau ôkwi,
Anôtônê aŋela oc têtu samuc eŋ êtôm tonaŋ,”

Biŋgôliŋ latu gêjaŋa

11 Go Jesu kêsôm gebe “Ŋac teŋ latuagêc sêmoa. 12 Ma ŋac sauŋ kêsôm
gêdêŋ tama gebe ‘Tamoc, ôkêŋ gêŋ samob, taŋ gawê kaiŋ naŋ, êndêŋ aê.’
Tec tama gêwa waba kêkôc gêdêŋ êsêagêc. 13 Bêc jauc atom, go ŋac sauŋ
kêkêŋ nê waba samob lau sêjam ôli su ma kêkôc ŋaawa gêdi gêja gamêŋbôm.
Aŋga ônê kêsa lêŋ sêlêŋ e kêjaiŋ nê awa samob. 14 Kêta nê gêŋ saliŋ-saliŋgeŋ
e gêbacnê samob ma tôbôm kapôêŋ kêsa gamêŋ tonaŋ, go ŋac tau gêŋgôŋ
jageo ŋanô. 15 Tec jakêsap gamêŋ ŋatau teŋ tôŋ, taŋ kêsakiŋ eŋ gebe ejop
ênê bôcanô, naŋ sêmoa sêŋam. 16 Ŋac tau taê kêka tageŋ tonec gebe êniŋ
gêŋ ŋaôlic, taŋ bôc seŋ-seŋ naŋ, gebe êôc eŋ tôŋ, mago lau teŋ sêkêŋ gêŋ
teŋ gêdêŋ eŋ atom. 17 Tec taê gêjac tau kêsi-kêsi gebe ‘Tamocnê kômwaga
taêsam e gêŋ kêlêsuc êsêac, mago aê tec mo êjô aê êndu aŋga tonec nec. 18 Aê
jandi jandêŋ tamoc najasôm êndêŋ eŋ gebe Tamoc, aê gagôm sec gêdêŋ
Anôtô to gêdêŋ aôm. 19 Amboac tonaŋ ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom.
Ôkêŋ aê jatu nêm kômwaga teŋ.’ 20 Go gêdi gêdêŋ tama gêja.

“Kasêlêŋ jakêsa jaêcgeŋ e tama gêlic eŋ. Tec taê walô eŋ ma kêlêti
jakambôêŋ eŋ ma kêlêsôp eŋ alianô. 21 Go latu kasôm gêdêŋ eŋ gebe
‘Tamoc, aê gagôm sec gêdêŋ Anôtô to gêdêŋ aôm. Amboac tonaŋ ôsam aê
gebe latôm aê êtiam atom.’ 22 Ma tama kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe
‘Sebeŋ akôc ŋakwê ŋajamanô tau mêŋakêŋ eŋ êsô ma akêka joc êsêp eŋ lêma
to akêŋ atapa êsêp eŋ akaiŋ. 23 Ma akôc bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam naŋ,
mêŋaŋguŋ gebe taniŋ totêntac ŋajamgeŋ, 24 gebe latuc tecenec gêmac êndu
su, mago mata jali gêmoa. Gêjaŋa su, mago katap eŋ sa kêtiam.’ Ma samob
sêmoa totêntac ŋajamgeŋ.

25 “Latu ŋacsêga gêmoa kôm. Eŋ gêmu gêmêŋ e kêdabiŋ andu su, go gêŋô
oŋ to wê. 26 Tec gêmôêc ŋapalê teŋ jakêtu kênac gêŋ tônê ŋam gêdêŋ eŋ.
27 Ma ŋapalê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Lasim gêmu gamêŋ tec tamam geguŋ
bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam naŋ, gebe kêtap lasim sa toôli samucgeŋ
kêtiam.’ 28 Têwa têtac ŋandaŋ e gebe êsô andu êna atom. Tec tama kêsa
gêja jagêjam malô-malô eŋ. 29 Ma eŋ gêjô tama awa gebe ‘Gôlicgac me,
jala taêsam gajam sakiŋ gêdêŋ aôm ma kagêli aômnêm biŋsu teŋ atom.
Mago kôkêŋ noniŋ ŋalatu teŋ gêdêŋ aê gebe aêac to ŋoc lau aniŋ totêntac
ŋajamgeŋ nec atomanô. 30 Mago latôm, taŋ kêjaiŋ nêm waba gêmoa gêwiŋ
mockaiŋo naŋ, gêmêŋ acgom, gocgo gôguŋ bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam
naŋ, kêtu eŋŋa.’ 31 Tec tama kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Latucenec, aôm gôŋgôŋ
gôwiŋ aê ŋapaŋ, ma aêŋoc gêŋ samob kêtu aômnêm gêwiŋgac. 32 Aêac têntac
ŋajam to ôliŋ kêpi nec jagêdêŋgoc, gebe lasim tecenec gêmac êndu su, mago
mata jali gêmoa. Eŋ gêjaŋa su, mago tatap eŋ sa kêtiam.’ ”

16

Biŋgôliŋ gejobwaga secŋa

1 Ŋasawa teŋ Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Ŋac tolêlôm teŋ
gêŋgôŋ ma nê gejobwaga teŋ gêmoa. Ma lau sêju biŋ gêdêŋ ŋatau gebe
gejobwaga kêjaiŋ ênê waba. 2 Tec ŋatau gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe ‘Biŋ amboac ondoc tec gaŋô kêpi aôm nec. Ôwa kôm gejobwagaŋa
sa acgom gebe aômnêm kôm gejobwagaŋa gêbacnê.’ 3 Gejobwaga tonaŋ
kêsôm gêdêŋ tau gebe ‘Ŋoc ŋatau oc êkôc ŋoc kôm gejobwagaŋa su aŋga
aêŋoc, tec jaŋgôm asageŋ. Kôm takwê nomŋa oc jaŋgôm êtôm atom, ma
embe jateŋ gêŋ, oc majoc. 4 Aê kajala gêŋ, taŋ gabe jaŋgôm naŋ, ec sêkôc
aê sa jaŋgôŋ nêŋ andu êndêŋ noc ŋatau êtiŋ aê su aŋga kôm gejobwagaŋa.’

5 Go kêkalem lau samob, taŋ nê ŋataunê tôp gêc êsêacŋa naŋ, tageŋ-tageŋ
dêdêŋ eŋ sêja ma kêtu kênac gêdêŋ ŋac ŋamataŋa gebe ‘êôc ŋataunê tôp
amboac ondoc gêc aômŋa.’ 6 Ma eŋ kêsôm gebe ‘Niptêkwi wapap 100.’
Go eŋ kêsôm gêdêŋ ŋac tau gebe ‘Ôŋgôŋ sic ma ôkôc nêm papia tôpŋa
mêŋoto sebeŋ gebe 50.’ 7 Go kêtu kênac ŋac teŋ gebe ‘Ma aômnêm biŋ
tôpŋa amboac ondoc.’ Tec eŋ kêsôm gebe ‘Jaŋgom gasuc kapôêŋ 100.’ Ma
gejobwaga kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ôkôc nêm papia tôpŋa ma oto gebe 80.’
8 Go ŋatau kêlanem gejobwaga keso tonaŋ gebe gêgôm tokauc gebe lau
nom tonecŋa sêgôm gêŋ gêdêŋ tauŋ tokauc sêlêlêc lau ŋawêŋa su.
9 “Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe Akôc awa nomŋa naanam lau
ôkwi têntac êwiŋ amac, gebe sêkôc amac sa aŋgôŋ bec teŋgeŋŋa êndêŋ noc
awa êmbacnêŋa. 10 Ŋac teŋ embe ejop gêŋ ŋasec-ŋasec ŋapepgeŋ, oc ejop
gêŋ kapôêŋ-kapôêŋ êtôm tonaŋ. 11 Embe ajop awa nomŋa ŋapep atom, ma
asa oc êkêŋ waba ŋanô êndêŋ amac gebe ajopŋa. 12 Ma embe ajop gêŋ jaba
tonec ŋapep atom, ma asa oc êkêŋ gêŋ ŋanô êndêŋ amac gebe awê kaiŋ êsa
ôlim.
13 “Sakiŋwaga teŋ ênam sakiŋ apômtau luagêc êtôm atom, eŋ oc têtac
endec teŋ ma têtac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tôŋ ma têtac êmbu teŋ. Amac
amboac tonaŋ, atôm gebe anam Anôtô to awa êpi tageŋ atom.”

Jesunê biŋ ŋalô ŋagedô
(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12)

14 Parisai taŋ sêgôm mocsac awêŋa naŋ, sêŋô biŋ samob tônê e sêlêc
lusuŋsuŋ sa. 15 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac tec atoc taôm sa
gêdêŋ ŋamalac gebe lau gêdêŋ amac, mago Anôtô kêjala amacnêm ŋalêlôm
su. Waeŋ taŋ ŋamalac sê taêŋ naŋ, Anôtô gêlic amboac gêŋ alôb-alôb.
16 “Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ gêbacnê gêdêŋ Joaŋnê têm, go sêsôm
ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa lasê ma lau samob sêkac tauŋ sebe sêsô
sêna. 17 Mago undambê to nom embe ê su, oc ŋagaô êlêlêc biŋsu ŋatalô
sauŋanô teŋ ê suŋa su.
18 “Ŋac teŋ embe endec nê awê ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa.
Ma ŋac teŋ embe ênam awê, taŋ nê akweŋ gedec eŋ naŋ, oc êŋgôm gêŋ
mockaiŋŋa amboac tonaŋgeŋ.

Ŋac tolêlôm agêc Lasara

19 “Ŋac tolêlôm teŋ gêŋgôŋ. Eŋ kêsô ŋakwê asôsamuc to kwalam-kwalam
ŋajam-ŋajam ma kêtôm bêcgeŋ kêmoasiŋ tau ŋapep. 20 Ma ŋac ŋalêlôm
sawa teŋ gêŋgôŋ, nê ŋaê Lasara. Kamoc gêjac têc eŋ auc ma tetoc eŋ
gêc ŋac tolêlôm nê sacgêdô. 21 Eŋ gebe êniŋ mo ŋapopoc, taŋ kêsêlô aŋga
ŋac tolêlôm nê tebo naŋ, ma kêam sêja e têdamôê ênê kamoc. 22 Sêmoa
acgom, go ŋac ŋalêlôm sawa tau gêmac êndu ma aŋela sêsip eŋ jatetoc
eŋ gêŋgôŋ Abrahamnê labum ŋaô. Go ŋac tolêlôm gêmac êndu amboac
tonaŋgeŋ ma sêsuŋ eŋ. 23 Eŋ gêmoa lamboam toŋandaŋ kapôêŋ ma gêôc
mataanô sa e gêlic Abraham gêŋgôŋ jaêcgeŋ ma Lasara gêŋgôŋ eŋ labum
ŋaô. 24 Tec gêmôêc gebe ‘Tamoc Abraham, taêm walô aê ma ôsakiŋ Lasara
êsac lêmalatu ŋatêpôê ŋagec tôŋ êsêp bu ma mêŋêmoasac imbeloc êtu luc
gebe gamoa jawaô ŋalêlôm toŋandaŋgeŋ.’ 25 Ma Abraham kêsôm gebe
‘Latucenec, taêm ênam gebe kôkêc nêm ŋajam su kwanaŋgeŋ gêdêŋ gômoa
matam jali, ma Lasara kêkôc secgeŋ. Mago galoc eŋ gêŋgôŋ malôgeŋ
aŋga tonec ma aôm gômoa toŋandaŋgeŋ. 26 Ma biŋ teŋ êwiŋ gebe Ŋasawa
kapôêŋ tec gec, geŋ aêac to amac gêŋgic. Lau teŋ aŋga tonec embe taêŋ

ênam gebe dêndêŋ amac sêwac, oc têtôm atom. Ma aŋga tonaŋ amboac tonaŋgeŋ.' 27 Go ŋac tolêlôm kêsôm gebe 'Amboac tonaŋ, tamoc, jateŋ aôm gebe ôsakiŋ eŋ êna tamocnê andu. 28 Aêŋoc lasici lemeŋ teŋ tê sêŋgôŋ, tê naêkêŋ puc êsêac ŋapep gebe sêsêp ŋandaŋ ŋagamêŋ tonec sêmêŋ sêwi ŋ atom.' 29 Tec Abraham kêsôm gebe 'Mose to propete nêŋ biŋ tê gêc êsêacŋa nê, ac sêŋômaŋ.' 30 Ma eŋ kêsôm gebe 'Masi, tamoc Abraham, tonec kêtôm atom. Mago ŋac teŋ aŋga ŋacmatênêŋ embe êndêŋ êsêac êna, oc sênam tauŋ ôkwi.' 31 Tec Abraham kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Êsêac embe sêkêŋ taŋeŋ Mose to propete nêŋ biŋ atom, oc sêkêŋ êwiŋ ŋac, taŋ êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ.' "

17

Biŋ kêpi sec
(Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42)

1 Go Jesu kêsôm gêdeŋ nê ŋacseŋomi gebe "Lêtôm taŋ êŋgôm lau têtu sec naŋ mêŋêsa, mago ojae ŋac, taŋ Iêtôm ŋam kêsêp eŋ naŋma. 2 Sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc ênа, go ŋajam, gebe êtim lau sauŋ tonec nêŋ teŋ e êtu sec nec atom. 3 Alic taôm.

"Lasim embe êŋgôm sec, go wec biŋ eŋ. Ma eŋ embe ênam tau ôkwi, go ôsuc ênê biŋ ôkwi. 4 Ma embe êŋgôm aôm sec êtu dim 7 êndêŋ bec tageŋ, ma êkac tau ôkwi êndêŋ aôm êmu êwac êtu dim 7 wacêsôm gebe 'Aê gajam tauc ôkwi,' go ôsuc ênê biŋ ôkwi."

Biŋ kêpi takêŋ gêwiŋ

5 Aposolo sêsôm gêdêŋ Apômtau gebe "Ôkêŋ aêacma akêŋ gêwiŋ esewec." 6 Tec Apômtau kêsôm gebe "Embe nêm akêŋ êwiŋ êtôm gêmêc ŋawê ma asôm êndêŋ ka kamoc-kamoc tonec gebe 'Ômbuc taôm sa naôsê taôm ôkô gwêc,' oc taŋa wamu êndêŋ amac.

Sakiŋwaganê kôm

7 "Amacnêm asa nê sakiŋwaga embe êkaliŋ nom me ejop bôc su ma aŋga kôm êmu êmêŋ, oc êsôm êndêŋ eŋ gebe 'Gacgeŋ mêŋôŋgôŋ sic ma ôniŋ geŋ.' 8 Ŋatau teŋ oc êsôm atom. Eŋ oc êsôm êndêŋ sakiŋwaga gebe 'Ono ŋoc gêŋ ma ômansaŋ taôm êtu ônam sakiŋ aêŋa e janiŋ to janôm gêŋ su acgom, go taôm naôniŋ to ônôm nêm gêŋ êndaŋguc.' 9 Oc ênam daŋge êndêŋ nê sakiŋwaga tonaŋ gebe gêgôm kôm, taŋ kêjatu eŋŋa naŋ, me masi. 10 Ma amac amboac tonaŋ. Embe aŋgôm kôm samob, taŋ sêjatu amacŋa naŋ, go asôm gebe 'Aêac sakiŋwaga ŋaôma, tec agôm gêŋ, taŋ gêjac aêac ŋawae naŋgeŋ.' "

Jesu gêgôm lau tokamocbôm 10 ôliŋ têtu selec

11 Jesunê lêŋ kepeŋ Jerusalem, tec kêsêlêŋ kêsa Samaria to Galilaia ŋamadiŋgeŋ gêja. 12 Ma eŋ gêô lasê malac teŋ ma lau tokamocbôm 10 dêdac eŋ sêkô jaêcgeŋ sêkanôŋ eŋ 13 ma sêmôêc sêpuc aweŋ sageŋ gebe "Mêtêmôkê Jesu, taêm walô aêacmêŋ." 14 Jesu gêlic ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêc naatôc taôm êndêŋ lau dabuŋwaga." Tec sêsêlêŋ sêmoa ma ôliŋ têtu selec. 15 Êsêacnêŋ ŋac teŋ gêlic tau gebe ôli ŋajam kêsa, tec kêkac tau ôkwi gêmu meŋkêlambiŋ Anôtô ŋa awa kapôêŋ, 16 ma gêu tau laŋôanô jagêdêŋ nom gêc Jesu akaiŋŋa, go gêjam daŋge gêdêŋ eŋ. Ma ŋac tau eŋ ŋac Samariaŋa teŋ. 17 Ma Jesu kêsôm gebe "Aê gaboc lau 10 ôliŋ têtu selec. Ma 9 sêmoa ondoc. 18 Nêŋ ŋac teŋ gebe êmu êmêŋ êlambiŋ Anôtôŋa gêmoa

atom me, ŋac jaba tageŋ tonec me." 19 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndi
sa ma ôêc ôna, aômnêm kôkêŋ gêwiŋ tec gêgôm aôm ŋajam kêsa."

Biŋ kêpi Anôtônê gôliŋ êmeŋŋa
(Mat 24:23-28, 37-41)

20 Parisai ŋagêdô têtu kênac Jesu gebe "Êndêŋ ondoc Anôtônê gôliŋ
êmêŋ." Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Anôtônê gôliŋ êmêŋ toŋapuc gebe talic
ŋa mateŋanôŋa nec atom. 21 Êsêac oc sêsôm gebe 'Gêc tonec' me 'gêc ônê'
nec atom, gebe Anôtônê gôliŋ wacgêc amac ŋalêlôm."

22 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ ŋacseŋomi gebe "Ŋabêc ŋagêdô oc êmêŋ, ma amac
oc anam awem su gebe alic Ŋamalacnê Latunê bêc tageŋgeŋ, mago oc alic
atom. 23 Êsêac oc sêsôm êndêŋ amac gebe 'Alic, gêmoa ônê. Alic, gêmoa
tonec,' naŋ ana atom ma andaŋguc êsêac atom. 24 Kêtôm ôsic kêkac eb
tageŋ ma kêpô umboŋ ŋalabu aŋga ŋagêdô e jakêsa gêdô naŋ, Ŋamalacnê
Latu embe êmêŋ, oc êtôm tônê. 25 Mago eŋ êôc ŋandaŋ taêsam to lau têm
tonecŋa têtiŋ eŋ su êmuŋ acgom. 26 Gêŋ taŋ sêgôm gêdêŋ Noanê bêc naŋ,
oc sêŋgôm êndêŋ Ŋamalacnê Latunê bêc amboac tonaŋ. 27 Êsêac samob seŋ
to sênôm gêŋ ma ŋac sêjam awê to awê sêjam ŋac e gêdêŋ bêc, taŋ Noa kêsô
waŋ ŋalêlôm gêja naŋ, ma bu kêsuŋ mêŋgeseŋ êsêac samob su. 28 Gêdêŋ
Lotnê bêc sêgôm amboac tonaŋgeŋ. Êsêac samob seŋ to sênôm gêŋ, ma
sêjam ôli gêŋ to sêkêŋ gêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli, ma sêsê gêŋ to sêkwê nêŋ
andu. 29 Mago gêdêŋ bêc, taŋ Lot kêsa aŋga Sodom gêja naŋ, ja to talao aŋga
undambê kêsêp e geseŋ êsêac samob su. 30 Ma êndêŋ bêc, taŋ Ŋamalacnê
Latu eoc tau lasê naŋ, oc êtôm tonaŋgeŋ.

31 "Êndêŋ bêc tônê ŋac teŋ embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ êsêp naêkôc nê
gêŋ, taŋ gêc andu ŋalêlôm naŋ atom. Ma ŋac teŋ embe êmoa kôm, naŋ êkac
tau ôkwi êmu êna nê andu atom amboac tonaŋgeŋ. 32 Taêm ênam Lotnê
awê. 33 Ŋac teŋ embe êŋgôm gêŋlêlôm gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu,
ma ŋac teŋ embe êmac êndu, oc êŋgôŋ mata jali. 34 Aê jasôm êndêŋ amac
gebe Êndêŋ êmbêc tau tônê ŋac luagêc embe sênêc mê tageŋ, naŋ Apômtau
oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ. 35 Ma awê luagêc embe sêlai polom sêwiŋ
tauŋ sêmoa, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ. [36 Ma ŋac luagêc
embe sêmoa kôm sêwiŋ tauŋ, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.]"
37 Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe "Apômtau, oc ŋanô êsa aŋga ondoc." Tec eŋ
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Gamêŋ taŋ ŋamêtê teŋ gêc naŋ, aoco oc sêkac sa
sêmoa."

18

Biŋgôliŋ awêtuc ma mêtôcwagaŋa

1 Jesu kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe êkêli êsêac gebe teteŋ mec
ŋapaŋ têtu goloŋ atom. 2 Eŋ kêsôm gebe "Mêtôcwaga teŋ gêŋgôŋ malac
teŋ. Eŋ kêtêc Anôtô atom ma gê go ŋamalac atom. 3 Ma awêtuc teŋ gêŋgôŋ
malac tonaŋ, naŋ gêdêŋ eŋ gêja-gêja ma kêsôm gebe 'Ônam aê kêsi aŋga
ŋoc soŋo-soŋonê.' 4 Mêtôcwaga gedec e ŋasawa teŋ, gocgo kêsôm gêdêŋ tau
gebe 'Aê katêc Anôtô atom ma gaê go ŋamalac atom, 5 mago kêtu awêtuc
tonec kêlênsôŋ aêŋa, tec gabe janam eŋ kêsi, gebe moae nê meloco êsa
mêŋêtap aê laŋôcanô auc.' " 6 Go Apômtau kêsôm gebe "Akêŋ taŋem bi ŋ,
taŋ mêtôcwaga keso kêsôm naŋ. 7 Amac abe Anôtô oc ênam nê lau, taŋ
kêjaliŋ êsêac sa ma aweŋ gêjac eŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ naŋ, kêsi atom

me. Ma abe oc ênam tau tôŋ me. 8 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Eŋ oc ênam
êsêac kêsi sebeŋ. Tageŋ êndêŋ noc Ŋamalacnê Latu êmêŋŋa naŋ, oc êtap
sêkêŋ gêwiŋ ŋanô sa aŋga nom me masi."

Biŋgôliŋ Parisai agêc teloŋŋa

9 Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ lau ŋagêdô, taŋ sêlic tauŋ sebe lau
gêdêŋ ma sêbu lau ŋagêdô naŋ gebe 10 "Ŋac luagêc sêpi lôm dabuŋ sêja
sebe teteŋ mec, Parisai teŋ ma teloŋ teŋ. 11 Parisai kêsa jakêkô ma keteŋ
mec gêc lêlômgeŋ gebe 'O Anôtô, aê gabe janam daŋge êndêŋ aôm gebe
aê katôm ŋamalac ŋagêdô amboac kêjaŋgowaga to lau sec ma mockaiŋ ma
amboac teloŋ tonec atom. 12 Aê gajam dêbu ŋ mo kêtôm dim luagêc
kêtôm wokegeŋ, ma ŋoc gêŋ samob, taŋ katap 10-10 sa naŋ, kakôc ŋateŋ
su kêtômgeŋ mêŋkêkêŋ kêtu da.' 13 Go teloŋ tau kêsa jakêkô ŋalêtiŋ. Eŋ
gebe êôc mataanô sa êpi undambê atom, go kêpô gêduc ma kêsôm gebe 'O
Anôtô, taêm labu aê ŋac secmaŋ.' 14 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tonaŋ
kêsêp nê andu gêja naŋ Anôtô gêlic eŋ amboac ŋac gêdêŋ kêlêlêc Parisai
su. Teŋ embe etoc tau sa, go Anôtô êkôniŋ eŋ, ma teŋ embe êkôniŋ tau, go
Anôtô etoc eŋ sa."

Jesu gêjam mec ŋapalê
(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

15 Lau sejoŋ ŋapalê dedec dêdêŋ Jesu sêja gebe êkêŋ lêma ênsac êsêac. Ma
nê ŋacseŋomi sêlic e sec biŋ êsêac. 16 Go Jesu gêmôêc êsêac ma kêsôm gebe
"Andec ŋapalê dêndêŋ aê sêmêŋmaŋ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ
ŋai tec têtu Anôtônê gamêŋ ŋatau. 17 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe
Ŋac, taŋ êkôc Anôtônê gamêŋ sa êtôm ŋapalê atom naŋ, oc êsô ênа atom."

Ŋac tolêlôm
(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)

18 Ma kasêga teŋ kêtu kênac Jesu gebe "Mêtêmôkê ŋajam, aê jaŋgôm
amboac ondoc gebe jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali teŋgeŋ." 19 Tec Jesu kêtu
kênac eŋ gebe "Amboac ondoc kôsam aê gebe ŋajam. Ŋac ŋajam teŋ gêmoa
atom, Anôtô taugeŋ. 20 Biŋsu tec gôŋô su gebe 'Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to
mockaiŋŋa atom. Ônac ŋamalac êndu atom. Ônam geŋgeŋ atom. Ôŋga biŋ
atom. Otoc tamam agêc tênam sa.' " 21 Ma ŋac tau gêjô eŋ awa gebe "Aê
kamasaŋ biŋ samob tonaŋ kêtu tôŋ su gêdêŋ aê ŋapalêgeŋ e mêŋgêdêŋ
galoc." 22 Jesu gêŋô ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gêŋ tageŋ tec aôm kôpô lêna.
Ôkêŋ nêm waba samob lau sênam ôli ma ônac sam ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm
sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôêŋ ôndaŋguc aê." 23 Ŋac tau
gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm ŋawapac kêsa, gebe eŋ ŋac tolêlôm ŋanô.

24 Jesu mata gê eŋ ma kêsôm gebe "Lau tolêlôm embe sêsô Anôtônê
gamêŋ sêna oc sêŋgôm elêmê. 25 Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ŋalasê êna
ŋagaôgeŋ êlêlêc ŋac tolêlôm êsô Anôtônê gamêŋ ênaŋa su." 26 Ma lau, taŋ
sêŋô biŋ tau naŋ, sêsôm gebe "Ai, amboac tonaŋ asa ênam samuc." 27 Tec
Jesu kêsôm gebe "Gêŋ taŋ ŋamalac sêŋgôm êtôm atom naŋ, Anôtô oc ê gôm
naêtôm."

28 Go Petere kêsôm gebe "Ôlic acgom, aêacmêŋ tec awi ma gêŋ samob
siŋ ma adaguc aôm." 29 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Bi anô, aê jasôm
êndêŋ amac gebe Lau samob, taŋ sêwi andu me awê me lasitêwai me
teneŋi me tameŋi me ŋapalê siŋ kêtu Anôtônê gamê ŋa, 30 oc têtap gêŋ

ŋanô tau taêsam sa êlêlêc su êndêŋ têm tonec, go êndêŋ têm ônêŋa oc sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ."

Jesu geoc nê ŋandaŋ lasê kêtu têlêacŋa
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)

31 Go Jesu kêkôc êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana, ma biŋ samob, taŋ propete teto kêpi ŋamalacnê Latu naŋ, oc êtu anô, 32 gebe êsêac oc sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc nasêsu eŋ susu to sêlênsu eŋ ma sêkasôp êpi eŋ. 33 Êsêac oc si eŋ, go sênac eŋ êndu e abêc êtu têlêac oc êndi sa êtiam." 34 Mago êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ ŋai atom. Biŋ ŋalô tonaŋ ŋam kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac ma sêjala biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ atom.

Jesu gêgôm matapec, taŋ keteŋ-kêtê geŋ naŋ, mata gêjac
(Mat 20:29-34; Mar 10:4-52)

35 Jesu kêsêlêŋ e kêdabiŋ Jeriko, ma ŋac matapec teŋ gêŋgôŋ intêna ŋatali keteŋ-keteŋ gêŋ gêmoa. 36 Eŋ gêŋô lau taêsam sêsêlêŋ ŋaonda ma kêtu kênac ŋam. 37 Êsêac sêwa sa gêdêŋ eŋ gebe "Jesu aŋga Nasaret tec kêsêlêŋ gêmêŋ." 38 Ma ŋac tau gêmôêc gebe "Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma." 39 Tec lau, taŋ sêsêlêŋ sêmuŋ naŋ, sec biŋ eŋ gebe ênam tau tôŋ, mago eŋ gêmôêc kêpuc sageŋ gebe "Dawidnê Latu, taêm walô aêma." 40 Tec Jesu kêkô ma kêjatu gebe sêkôc eŋ dêndêŋ eŋ sêmêŋ. Sêwê eŋ kêtu gasuc Jesu, go kêtu kênac eŋ gebe 41 Aôm gobe aê jaŋgôm asageŋ êndêŋ aôm. Ma eŋ kêsôm gebe "Apômtau, aê gabe matoc êlêc." 42 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Matam êlêc, aôm kôkêŋ gêwiŋ, tec gêgôm aôm ŋajam kêsa." 43 Ma mata gêlac gaôgeŋ e kêdaguc Jesu ma kêlambiŋ Anôtô. Lau samob, taŋ sêlic gêŋ tonaŋ naŋ, sêlanem Anôtô.

19

Jesu agêc Sakai

1 Go Jesu kêsô Jeriko gebe êsêlêŋ tôŋgeŋ êna. 2 Ma ŋac teŋ gêmoa, nê ŋaê Sakai. Eŋ teloŋnêŋ kasêga ma eŋ ŋac tolêlôm teŋ. 3 Eŋ kêtu kêka-kêka gebe êlic Jesu êpi ŋanôgeŋ, mago gêgôm elêmê kêtu lau taêsamŋa gebe eŋ ŋac dambê ec teŋ. 4 Tec kêlêti gêmuŋ jakêpi ka kamoc-kamoc teŋ gebe Jesu naêsa tonaŋ ma êlic eŋ êpi ŋanôgeŋ. 5 Jesu kêsêlêŋ e mêŋkêkanôŋ eŋ, go mata gedec ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Sakai, ôsêp sebeŋ ômôêŋ, gebe ocsalô tonec jaŋgôŋ nêm andu." 6 Tec Sakai kêsêp sebeŋ mêŋkêkôc Jesu sa totêtac ŋajamgeŋ. 7 Êsêac samob sêlic ma sêsac biŋ to sêsôm gebe "Eŋ kêsô ŋac sec nê andu gêja gebe êlêwaŋ tau." 8 Sakai jakêkô ma kêsôm gêdêŋ Apômtau gebe "Apômtau, ôlic acgom, aêŋoc waba samob tonec galoc jakêŋ ŋamakeŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, ma moae kasau ŋac teŋ, tec jakêŋ gêŋ aclê êjô gêŋ, taŋ kakôc su naŋ." 9 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ocsalô Anôtônê moasiŋ ênam ŋamalac kêsiŋa mêŋkêpi andu tonecgoc, gebe Abrahamnê wakuc teŋ eŋ amboac tonaŋ. 10 Gebe Ŋamalacnê Latu tec gêmêŋ gebe ensom gêŋ gebeŋ ma ênam sa."

Biŋgôliŋ mone goldŋa
(Mat 25:14-30)

11 Jesu kêdabiŋ Jerusalem ma lau, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ ŋai naŋ, seboc Anôtônê gôliŋ oc gaôgeŋ êô lasê, tec eŋ kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêwiŋ gebe 12 "Ŋac towae teŋ gêdi gêja gamêŋ jaêcsêga teŋ gebe sêkêŋ eŋ êtu kiŋ, go

êmu êmêŋ êtiam. 13 Tec gêmôêc nê sakiŋwaga 10 sêmêŋ ma kêkêŋ mone goldŋa 10 gêdêŋ êsêac. Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Atulu gêŋ amoa e jamu jamêŋ êtiam.’ 14 Ŋac tau nê lau malacm têntac gedec eŋ, tec sêsakiŋ laumata têdaguc eŋ sêja ma sêsôm gebe ‘Aêac abe ŋac tônê êtu aêacma kiŋ atom.’

15 “Sêkêŋ ŋac tau kêtu kiŋ su, go gêmu gêmêŋ ma kêsôm sêmôêc sakiŋwaga, taŋ eŋ kêkêŋ mone gêdêŋ êsêac naŋ, gebe êŋô nêŋ kôm têtulu gêŋŋa ŋaŋanô. 16 Ŋac ŋamataŋa mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, aômnêm mone gold tageŋ naŋ, tec katulu gêŋ e kêtap 10 sa mêŋgêwiŋ.’ 17 Ma ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôŋ, aôm sakiŋwaga ŋajam. Aôm gojob geŋ sauŋanô ŋapep, tec jakêŋ aôm ôtu ŋatau ônam gôliŋ malac 10.’ 18 Go ŋac kêtu luagêcŋa mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, nêm mone gold, tec kêtulu gêŋ e kêtap lemeŋ teŋ sa mêŋgêwiŋ.’ 19 Tec ŋatau kêsôm amboac tonec gebe ‘Amboac tonaŋ, aôm ônam gôliŋ malac lemeŋ teŋ.’ 20 Ma ŋac teŋ mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, ôlic nêm mone. Aê kasabaŋ ŋa obo auc ma tec gec. 21 Aê katêc aôm gebe aôm ŋac ŋajaŋa. Aôm kôkôc gêŋ, taŋ kotoc gêcŋa atom naŋ, ma kojoŋ kôm, taŋ kôsê atom naŋ ŋanô sa.’ 22 Go ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm ŋac sec. Aôm taôm kôkic nêm biŋgac. Aôm gôlic aê ŋac ŋajaŋa ma kakôc gêŋ, taŋ katoc gêcŋa atom naŋ, ma kajoŋ kôm, taŋ kasê atom naŋ ŋanô sa. 23 Amboac ondoc kôkêŋ ŋoc mone gêja gamêŋ têtulu moneŋa atom. Embe jamu jamêŋ amboac tec, go jatap ŋoc gêŋ toŋalakacgeŋ sa.’ 24 Go kêsôm gêdêŋ lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, gebe ‘Akôc mone gold su aŋga ênê ma akêŋ êndêŋ ŋac, taŋ nê mone gold 10 gêc naŋ.’ 25 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Apômtau, ênê mone 10 gêc sugac.’ 26 Mago eŋ kêsôm gebe ‘Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, oc sêkêŋ ŋagêdô naêwiŋ, mago ŋac, taŋ nê gêŋ masi naŋ, oc sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ, su amboac tonaŋ. 27 Ma ŋoc ŋacjo, taŋ sebe aê jatu êsêacnêŋ kiŋ atom naŋ, akôc êsêac mêŋanac êsêac êndu êndêŋ aê laŋôcnêmŋa.’ ”

Lau sêwê Jesu sêsô Jerusalem sêja
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Joaŋ 12:12-19)

28 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêsêlêŋ kêpi Jerusalem gêja. 29 Kêsêlêŋ e kêdabiŋ Betpage to Betania, taŋ kêsi lôc, taŋ sêsam sebe Lôckatêkwi naŋ, go kêsakiŋ ŋacseŋomi luagêc 30 ma kêsôm gebe “Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ gêc nêmŋa naŋ ana. Ma êndêŋ taŋ aô lasê, oc atap doŋki ŋalatu teŋ sa sêkô tôŋ kêkô, ŋamalac teŋ gêŋgôŋ ŋaô kwanaŋgeŋ atomanô naŋ. Aŋgamboac su ma awê amêŋ. 31 Ma ŋac teŋ embe êtu kênac amagêc gebe ‘Agaboac su kêtu ageŋŋa,’ naŋ asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna gêŋ tau.’ ” 32 Ŋaclagêc tau sêja e têtap sa kêtôm kêsôm gêdêŋ êsêagêc. 33 Agêc sêgaboac doŋki ŋalatu sêmoa, go ŋatau sêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc agaboac doŋki ŋalatu su kêtu asageŋŋa.” 34 Ma êsêagêc sêsôm gebe “Apômtau kêpô lêna gêŋ tau.” 35 Go êsêagêc sêwê doŋki dêdêŋ Jesu sêja, sêu nêŋ ŋakwê gêsac doŋki ŋalatu ŋaô ma sêkêŋ Jesu gêŋgôŋ. 36 Eŋ kêsêlêŋ gêmoa, tec lau sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna. 37 Eŋ kêsêlêŋ intêna, taŋ kêsêp aŋga Lôckatêkwi kepeŋ Jerusalem gêja, tec ŋacseŋomi samob sêôc aweŋ sa ma sêlambiŋ Anôtô totêntac ŋajamgeŋ ŋa aweŋ kapôêŋ kêtu gêŋsêga samob, taŋ sêlic naŋŋa, 38 ma sêmôêc gebe “Alanem kiŋ, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô naŋ. Biŋmalô ênêc undambê to ŋawasi êsa aŋga lôlôc.”

39 Ma Parisai ŋagêdô, taŋ sêwê sêwiŋ êsêac toŋ tonaŋ naŋ, sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, wec bi ŋ nêm ŋacseŋomimaŋ.” 40 Ma eŋ gêjô êsêac

awen gebe “Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tonec embe sênam tauŋ tôŋ, ma poc oc sêmôêc.”

Jesu kêtaŋ kêpi Jerusalem

41 Eŋ kêsêlêŋ e kêdabiŋ malac tau ma gêlic e kêtaŋ lasê 42 gebe “Ojae, ŋabêc tecenec ôjala gêŋ, taŋ gebe ênam malô aômŋa naŋ ôwiŋmaŋ, mago galoc kêsiŋ tau gêdêŋ matamanô. 43 Têm oc mêŋêsa, go nêm ŋacjo mêŋsêkwê tuŋbôm to sêwê aôm auc ma sêŋgi aôm auc e sêkapiŋ aôm sa. 44 Oc sensen aôm to nêm ŋapalê samob su ma sêwi poc teŋ siŋ êŋgôŋ poc teŋ ŋaô atom, gebe kôjala noc Anôtô ênam aôm saŋa atom.”

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Joaŋ 2:13-22)

45 Go Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja e kêjanda lau, taŋ têtulu gêŋ sêmoa naŋ, 46 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Teto gêc gebe Anôtô kasôm gebe ‘Aêŋoc andu tonec andu mecŋa,’ mago amac agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ.”

47 Jesu kêdôŋ lau gêmoa lôm kêtôm bêcgeŋ, ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma launêŋ laumata dêdib sebe sensen eŋ su. 48 Mago têtap ŋalêŋ sensen eŋŋa sa atom gebe lau samob sêsap eŋ tôŋ sebe sêŋô eŋgeŋ.

20

Dabuŋsêga sebe sêkip Jesunê ŋaclai ŋam sa
(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

1 Ŋabêc teŋ Jesu kêdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ to gêjam mêtê êsêac gêmoa ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja 2 ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm êndêŋ aêac gebe Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô, me asa kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aôm.” 3 Tec eŋ gêjô êsêac awen gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac amboac tonaŋ. Asôm êndêŋ aê acgom gebe 4 Joaŋnê saŋgu nec aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ.” 5 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Aêac embe tasôm gebe Aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm aêac gebe ‘Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.’ 6 Ma embe tasôm aŋga ŋamalacnêŋ, oc lau samob têtuc aêac ŋa poc êndu, gebe sêjala Joaŋ gebe eŋ propete teŋ.” 7 Tec sêjô eŋ awa gebe “Aêac ajam kauc ênê ŋam.” 8 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm geŋ tau naŋ, êndêŋ amac atom amboac tonaŋgeŋ.”

Biŋgôliŋ kôm wainŋa ŋakômwagaŋa
(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)

9 Go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ lau gebe “Ŋac teŋ kêsê nê wain kôm teŋ, go kêmasaŋ ŋabiŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêc gêja gamêŋ teŋ gêmoa e ŋasawa ŋêŋgeŋ. 10 Gêdêŋ noc wain gêjam ŋanôŋa eŋ kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêdêŋ kômwaga gêja gebe sêkêŋ wain ŋanô ŋagêdô êndêŋ eŋ. Ma kômwaga si eŋ ma sêkêŋ eŋ lêma sawageŋ gêmu gêja. 11 Ma ŋatau kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêja, naŋ si eŋ ma sêpêlê eŋ amboac tonaŋgeŋ e sêkêŋ eŋ lêma sawageŋ gêmu gêja. 12 Go kêsakiŋ ŋac teŋ gêwiŋ kêtu têlêacŋa, naŋ sêjac eŋ ôli lasê amboac tonaŋ ma têtiŋ eŋ kêsa gêja. 13 Ma kôm wainŋa ŋatau kêsôm gebe ‘Aê jaŋgôm amboac ondocgeŋ. Aê jasakiŋ ŋoc latuc, tec têtac gêwiŋ eŋ nec êna. Moae tetoc eŋ sa.’ 14 Kômwaga sêlic latu tau ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe ‘Ŋac-gêwê-kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau

tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu gebe gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.' 15 Tec têtiŋ eŋ aŋga kôm wainŋa kêsa gêja e sêjac eŋ êndu.

"Kôm wainŋa ŋatau oc êŋgôm êsêac amboac ondoc. 16 Eŋ oc êmêŋ ma enseŋ kômwaga tonaŋ su ma êkêŋ kôm wainŋa êndêŋ lau teŋ." Ma êsêac, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ, sêsôm gebe "Masi, amboac tonaŋ atom." 17 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe "Biŋ taŋ teto gêc gebe 'Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ, poc tonaŋgeŋ kêtu poc kêclêsuŋa naŋ, ŋam amboac ondoc.' 18 Ŋac teŋ embe êtuc tau êpi poc tonec oc ôli êŋgic, ma poc tau embe êtuc êpi teŋ, oc êsac eŋ popocgeŋ."

Biŋ takisŋa
(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

19 Biŋsutau to lau dabuŋsêga sêjala gebe eŋ kêsôm biŋgôliŋ tonaŋ kepeŋ êsêac, tec gacgeŋ sebe sêkam eŋ tôŋ gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ, mago têtêc lau.

20 Êsêac dêdib eŋ ma sêsakiŋ lau sepeŋ biŋwaga, taŋ sêsabaŋ tauŋ gebe lau mansaŋ naŋ, ec sêlô eŋ ŋa tau nê biŋ ma sêkêŋ eŋ êsêp gôliŋwaga lêma gebe êmêtôc eŋ. 21 Tec sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêac alic aôm kôsôm to kôdôŋ jagêdêŋ ma kôpuc opeŋ ŋamalac atom ma kôdôŋ Anôtônê lêŋ toŋanôgeŋ. 22 Aêac embe takêŋ takis êndêŋ kaisara oc eso aêacnêŋ biŋsu me masi." 23 Jesu kêjala êsêac têtim eŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 24 "Akôc denari teŋ mêŋjalic acgom. Asa nê ŋakatu to ŋatalô gêc." Ma êsêac sêsôm gebe "Kaisaranê." 25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac tonaŋ akêŋ kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô." 26 Ma êsêac têtôm gebe sêlô eŋ ŋa tau nê biŋ lau sêlic nec atom. Ac sê taêŋ biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêjô êsêac aweŋ naŋ, ma sêjam tauŋ tôŋ.

Biŋ ŋacmatê sêndi saŋa
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)

27 Ma Sadukai, taŋ sêsôm gebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ, nêŋ ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe 28 "Mêtêmôkê, Mose keto biŋsu gêdêŋ aêac gebe Ŋac teŋ, taŋ gêjam awê sa, mago nê gôlôac masi, embe êmac êndu, naŋ lasi ênam ênê awêtuc tau gebe êka gôlôac lasê êjô têwa su. 29 Amboac tonaŋ lasitêwai 7 tec sêmoa. Ŋacsêga gêjam awê e nê gôlôac masi ma gêmac êndu. 30 Ma lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ, gêjam ênê awêtuc, 31 go ŋac ŋawaluŋ teŋ. Biŋ tonec kêtap lasitêwai 7 tonaŋ sa kêtômgeŋ gebe sêmac êndu togôlôac masigeŋ. 32 Sêmac êndu su, go awêtuc tau gêmac êndu amboac tonaŋ. 33 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa naŋ, eŋ oc êtu êsêacnêŋ asa nê awê, gebe êsêac 7 sêjam eŋ kêtu nêŋ awêgac."

34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau nom tonecŋa naŋ ŋac sêjam awê to awê sêjam ŋac. 35 Ma lau, taŋ Anôtô ketoc êsêac sa gebe sêndi sa aŋga ŋacmatênêŋ to sêwê kai ŋ têm ônêŋa naŋ, oc sênam awê to sênam ŋac atom, 36 ma sêmac êndu êtiam atom gebe êsêac têtôm aŋela ma têtu Anôtô latui gebe Anôtô gêŋu êsêac dêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ. 37 Ŋacmêtê sêndi sa ŋabiŋ Mose kêsôm lasê amboac tonaŋ. Eŋ gêjac miŋ kêpi ja kêsa gamêŋ daniŋa, tec kêsam Apômtau gebe Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô. 38 Biŋ tonaŋ ŋam gebe Anôtô kêtu ŋacmatênêŋ Anôtô atom, eŋ kêtu lau mateŋ jali nêŋ Anôtô, gebe samob sêmoa mateŋ jali sepeŋ eŋgeŋ." 39 Ma biŋsutau ŋagêdô sêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê, aôm kôsôm jagêdêŋ." 40 Gebe êsêac têtêc e têtu kênac biŋ ŋagêdô gêdêŋ eŋ kêtiam atom.

Biŋ kêpi Kilisi
(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)
41 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ac sêsôm amboac ondoc tec sebe
Kilisi Dawidnê latu eŋ 42 gebe Dawid tau tec kêsôm gêc Pesalem ŋabuku
gebe
‘Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
43 e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.’
44 Kec, Dawid kêsam eŋ gebe ‘Apômtau.’ Mago amboac ondoc tec Kilisi kêtu
ênê latu.”

Lau sejop tauŋ endeŋ biŋsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 11:37-54)
45 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi lau samob sêŋô gebe 46 “Ajop
taôm êndêŋ biŋsutau, taŋ sebe sêsêlêŋ toŋakwê baliŋgeŋ ma têntac gêwiŋ
gebe lau aweŋ ênac êsêac aŋga malacluŋ ma sebe sênac tauŋ mata-mata
gebe sêŋgôŋ ŋamataŋa aŋga lôm to gamêŋ sêniŋ gêŋŋa. 47 Êsêac sêjaŋgo
awêtucnêŋ andu su ma sêsabaŋ ŋa mec baliŋ auc. Ŋagêjô oc êtap êsêac sa
êlêlêc.”

21

Awêtuc kêkêŋ da
(Mar 12:41-44)
1 Jesu gêôc mataanô sa ma gêlic lau tolêlôm sêkêŋ nêŋ da kêsêp Anôtônê
kanom 2 e gêlic awêtuc ŋalêlôm sawa teŋ kêkêŋ mone sauŋanô luagêc
kêsêp. 3 Go kêsôm gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Awêtuc
ŋalêlôm sawa tônê kêkêŋ kêlêlêc êsêac samob su, 4 gebe lau samob tônê
sêkôc aŋga nêŋ gêŋ kêlêsuc êsêacŋa sa mêŋsêkêŋ kêtu da. Ma eŋ kêpô lêna
ŋanô, mago kêkêŋ nê gêŋ tonê mo samobgeŋ kêsêp gêja.”

Jesu kêsôm biŋ kêpi senseŋ lôm dabuŋ suŋa
(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)
5 Lau ŋagêdô sêsôm biŋ kêpi lôm dabuŋ gebe sêjam gêlôŋ ŋa poc ŋajam to
ŋa awalauŋ, taŋ sêkêŋ kêtu daŋa. Tec Jesu kêsôm gebe 6 “Têm oc mêŋêsa, go
gêŋ tê alic nê, ŋapoc teŋ oc êŋgôŋ poc teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob
saliŋ-saliŋ.”

Gêŋwapac ênac m tau
(Mat 24:3-14; Mar 13:3-13)
7 Ma êsêac têtu kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê, êndêŋ ondoc biŋ tonec
mêŋêsa ma asageŋ oc êtu gêŋ tonaŋ ŋai ŋanô êsaŋa ŋabelo.”
8 Ma Jesu kêsôm gebe “Alic taôm gebe sênam amac ôkwi atom, gebe lau
gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsam tauŋ gebe ‘Aê eŋ.’ Ma sêsôm
gebe ‘Ŋanoc kêdabiŋgac.’ Mago andaŋguc êsêac atom. 9 Ma embe aŋô siŋ
to lau sêli tauŋ sa ŋawae, naŋ atakê atom, gebe gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa
êmuŋ, mago noc nom ŋatêku êsuŋa oc êsa sebeŋ atom.” 10 Go kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe “Laum teŋ sêndi sênac siŋ êndêŋ laum teŋ, ma gamêŋ teŋ êndêŋ
gamêŋ teŋ. 11 Ôjô oc ênam kapôêŋ-kapôêŋ ma tôbôm to gêmac sec êsa êtôm
gamêŋgeŋ ma gêŋsêga têtakê ŋamalacŋa to gêŋtalô kapôêŋ aŋga undambê
oc mêŋsêsa.
12 Gêŋ tonaŋ ŋai samob êsa atomgeŋ ma sêu lemeŋ êpi amac ma
sêjanda amac to sêkêŋ amac asô lôm malacŋa to andu kapoacwalôŋa ma

sêwê amac akô kiŋ to gôliŋwaga laŋôŋnêm êtu aêŋoc ŋaêŋa. 13 Ŋasawa
tonaŋ amacnêm noc awa Anôtônê mêtê saŋa. 14 Taêm ênam êtu tôŋ gebe
amansaŋ biŋ ajô êsêac awenŋa kwanaŋ-kwanaŋ atom, 15 gebe aê jansuŋ
biŋ to kauc êndêŋ amac êwac ma nêm ŋacjo samob sêkŋ auc to senseŋ
nêm biŋ nê sêŋgôm êtôm atom. 16 Tenemi to tamemi, ma tewemi to
lasimi, ma nêm tawaŋ to nêm lau ŋagêdô oc sêkêŋ amac nasênac amacnêm
ŋagêdô êndu, 17 ma lau samob têntac endec amac êtu ŋoc ŋaêŋa. 18 Mago
môkêmlauŋ tageŋ oc ênaŋa aŋga môkêmapac atom. 19 Apuc taôm tôŋ ma
atap aŋgôŋ matem jali sa.

Jesu kêsôm biŋ kêpi senseŋ Jerusalem suŋa
(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 "Amac embe alic siŋwaga topomtopom sêwa Jerusalem auc, naŋ ajala
êndêŋ tonaŋ gebe kêdabiŋ gebe malac tau oc êtu gasaŋ. 21 Êndêŋ tonaŋ lau,
taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malaclêlôm
tau naŋ, sêc sêsa sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malacmagê naŋ, sêsô malac
sêna atom, 22 gebe 'bêc Anôtô êkêŋ ŋagêjôŋa tau tônê,' gebe biŋ samob, taŋ
teto gêc naŋ, ŋanô êsa. 23 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to ônaŋ sêkêŋ su ŋapalê
sêmoa naŋmêŋ, gebe gêŋwapac ŋanô êtap gamêŋ tonaŋ sa ma Anôtônê têtac
ŋandaŋ êtap laum tonaŋ sa. 24 Oc sênac êsêac ŋa siŋ ma sêkôc êsêac tôŋ sêwê
êsêac nasêsêp tenteŋlatu samob ŋalêlôm. Ma lau samuc sêka Jerusalem
popoc sêmoa e lau samuc nêŋ noc ênac pep.

Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ
(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

25 "Oc to ajôŋ ma utitalata kaiŋteŋkaiŋteŋ êsa ma gwêc ŋadembom
êŋgasim ŋakicsêa e ŋamalac samob, taŋ sêmoa nom naŋ, nêŋ meloco êsa
ma nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô. 26 Ŋamalac têtêc tauŋ to gêŋ, taŋ mêŋêsa
aŋga nom naŋ, ŋawêc êŋgôm ŋamalac mateŋ êlô gebe gêŋ ŋaclai undambêŋa
kôtêŋ-kôtêŋgeŋ. 27 Ma êndêŋ tonaŋ oc sêlic Ŋamalacnê Latu toŋaclai ma
toŋawasi ŋanô êŋgôŋ tao teŋ ŋalêlôm êmêŋ. 28 Ma gêŋ tonaŋ embe êndambiŋ
gebe ŋanô êsa, naŋ matem teŋteŋgeŋ to aôc laŋôm sa, gebe bêc Anôtô ênam
amac kêsiŋa kêdabiŋ."

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)

29 Ma Jesu kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe "Alic kaleloŋ to ka
ŋagêdô samob. 30 Embe alic êlêc, go taôm ajala gebe ockêsa kêdabiŋgac.
31 Amac amboac tonaŋ. Êndêŋ taŋ alic gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa naŋ,
amac ajala gebe Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ.

32 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ
tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom. 33 Undambê to nom ênaŋa ma aêŋoc biŋ
oc ênaŋa atom.

Tanam jali

34 "Ajop taôm gebe gêŋ êjaŋiŋ amac to anôm gêŋ anaboa ma apô sim
taôm êtu gêŋ nomŋa êkôniŋ nêm ŋalêlôm tôŋ atom, gebe bêc tonaŋ êtap
amac sa sep tageŋ 35 êtôm lip gêjac gwada nec atom. Bêc tonaŋ oc êtap lau
samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ sa. 36 Amboac tonaŋ anam jali to ateŋ
mec ŋapaŋ gebe êpuc amac tôŋ ma awê gêŋ samob, taŋ oc êmêŋ naŋ sa
ma naêkô Ŋamalacnê Latu laŋônêm."

37 Gêdêŋ bêc, taŋ Jesu kêdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ naŋ, ŋagêbêc eŋ kêsa
jagêmoa lôc, taŋ sêsam sebe Lôckatêkwi naŋ. 38 Ma ŋabêbêc lau samob
dêdêŋ eŋ sebe sêŋô ênê biŋ aŋga lôm dabuŋ.

22

Judanêŋ laumata sêkêc Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5, 14-16; Mar 14:1-2, 10-11; Joaŋ 11:45-53)

1 Om Polom Ŋalucŋa, taŋ sêsam gebe Pasa naŋ, kêdabiŋ 2 ma lau
dabuŋsêga to biŋsutau sêgôm mocsac sebe senseŋ Jesu suŋa elêmê, gebe
têtêc lau.
3 Ma Sadaŋ kêsêp Juda, taŋ sêsam eŋ sebe Isariot ma gêmoa gêwiŋ êsêac
12 naŋ, nê ŋalêlôm gêja. 4 Ma eŋ gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm
dabuŋŋa nêŋ laumata jakêmasaŋ lêŋ eoc Jesu lasê êndêŋ êsêacŋa. 5 Tec
êsêac têntac ŋajam kêsa ma sêsôm kêtu tôŋ gebe sêkêŋ mone êndêŋ eŋ. 6 Ŋac
tau gêlôc gebe êŋgôm, tec gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa naŋ lau sêkac
tauŋ su aŋga ênê acgom, go eoc eŋ lasê êndêŋ êsêac.

Sêmansaŋ moasiŋ Pasaŋa
(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Joaŋ 13:21-30)

7 Polom ŋaluc ŋabêc sêmbuc domba Pasaŋa mêŋkêsa. 8 Ma Jesu kêsakiŋ
Petere agêc Joaŋ ma kêsôm gebe "Agêc naamansaŋ aêacnêŋ moasiŋ
Pasaŋa gebe taniŋ." 9 Tec êsêagêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm gobe aêagêc
amansaŋ aŋga ondoc." 10 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Alic acgom,
agêc embe asô malac ana, oc andac ŋac teŋ eŋgeŋ ku buŋa. Andaŋguc
eŋ asô andu tau, taŋ eŋ êsô êna naŋ. 11 Go asôm êndêŋ andu ŋatau gebe
'Mêtêmôkê kêtu kênac aôm gebe Balêm ŋacleŋŋa, taŋ aê to ŋoc ŋacseŋomi
aniŋ Pasa amoaŋa naŋ, gêc ondoc.' 12 Ma eŋ oc êtôc gamêŋ ŋalêlôm
kapôêŋ teŋ êndêŋ amagêc, taŋ gêc ŋadeŋ ŋaôŋa, sêpô adêŋ kwanaŋgeŋ
naŋ, go amansaŋ gêŋ aŋga tonaŋ." 13 Agêc sêja ma têtap sa kêtôm Jesu
kêsôm gêdêŋ êsêagêc ma sêmasaŋ Pasa.

Biŋ moasiŋ dabuŋŋa
(Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

14 Noc mêŋkêsa, tec Jesu jagêŋgôŋ sic ma aposolo jasêwiŋ eŋ. 15 Go
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋoc ŋalêlôm taêc gêjam gedeŋ tôŋgeŋ gebe janiŋ
Pasa tonec jawiŋ amac êmuŋ acgom, go jaôc ŋandaŋ. 16 Aê jasôm êndêŋ
amac gebe Oc janiŋ êtiam atom jamoa e janiŋ toŋanôgeŋ aŋga Anôtônê
gamêŋ." 17 Go kêkôc laclu gêjam daŋge ma kêsôm gebe "Akôc êwac ma
anac sam êndêŋ taôm. 18 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Galoc janôm wain
ŋanô êtiam atom e Anôtônê gamêŋ mêŋêsa acgom." 19 Go kêkôc polom
mêŋgêjam daŋge su, ma kêpô kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe
"Aêŋoc ôlic, taŋ kakêŋ gêjô amacŋa naŋ tonaŋ. Aŋgôm amboac tonaŋ ec
taêm ênam aêgeŋ." 20 Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe
"Laclu tonaŋ kêtu aêŋoc dec jamoatiŋ poac wakucŋa tau, taŋ kêkêc siŋ
kêtu amacŋa.
21 "Alic acgom, ŋac taŋ gebe eoc aê lasê naŋ, lêma gêsac tebo gêwiŋ aêŋoc.
22 Ŋamalacnê Latu tec oc êsa nê lêŋ êna êtôm Anôtô kêmasaŋ, tageŋ ojae ŋac,
taŋ eoc eŋ lasê naŋma." 23 Ma êsêac têtu kênac tauŋ gebe êsêacnêŋ asa oc
êŋgôm gêŋ amboac tônê.

Asa lau têtu lau kapôêŋ

24 Ŋacseŋomi sêsôm tauŋ gebe nêŋ asa oc êtu ŋac kapôêŋ êlêlêc ŋagêdô
su. 25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau samuc nêŋ kiŋ sêkôniŋ nêŋ
lau. Ma êsêac, taŋ sêjam gôliŋ lau toŋaclai naŋ, sêsam êsêac sebe ‘Moasiŋ
ŋatau.’ 26 Amac amboac tonaŋ atom. Mago amacnêm ŋacsêga naŋ êtôm
ŋac sauŋ ma kasêga êtôm sakiŋwaga acgom, go ŋajam. 27 Ŋac ondoc kêlêlêc
ondoc su. Ŋac taŋ gêŋgôŋ gebe êniŋ ŋêŋgeŋ naŋ, me ŋac taŋ gêjam sakiŋ
gêŋ gêmoa naŋ. Ŋac taŋ gêŋgôŋ gebe êniŋ gêŋŋa naŋ. Aê tec gamoa amac
ŋasawa nec, katôm sakiŋwaga.
28 “Amac lau tonaŋ asap aê tôŋ kêtôm ŋoc noc lêtômŋa ŋapaŋ. 29 Tamoc
gêliŋ ŋagôliŋ su gêdêŋ aê, tec aê jaliŋ su êndêŋ amac. 30 Aniŋ to anôm
gêŋ aŋga ŋoc tebo amoa ŋoc gamêŋ ma aŋgôŋ lêpôŋ ŋaô, gebe amêtôc
Israelnêŋ gôlôac 12 nêŋ biŋ.

Jesu kêkêŋ puc gêdêŋ Petere
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Joaŋ 13:36-38)

31 “Simon, Simon, ôlic Sadaŋ gebe êkôc amac su, gebe ekoloŋ amac êtôm
sekoloŋ lala sêjaliŋ ŋanô to ŋapa saŋa. 32 Ma aê tec kateŋ kêtu aômŋa gebe
nêm kôkêŋ gêwiŋ ê su atom. Ma êndêŋ taŋ ônam taôm ôkwi su naŋ, ôpuc
lasimi tôŋ.” 33 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aê gajac ŋawae
gabe jasêp kapoacwalô to jamac êndu jawiŋ aôm.” 34 Tec Jesu kêsôm gebe
“Petere, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma
aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac gebe gôjam kauc aê.”

Biŋ atali to siŋŋa

35 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gêdêŋ taŋ kasakiŋ amac aja akôc
awa kêsêp ômbiŋkap ŋaatali ma abic atali to asô atapa atom naŋ, gêŋ teŋ
gêjô amac me masi.” Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Masianô, gêŋ teŋ gêjô
aêac atom.” 36 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Mago galoc amboac teŋ.
Ŋac taŋ nê awa to atali gêc naŋ, êkôc gêŋ tau. Ma ŋac taŋ kêkôc siŋ atom
naŋ, êkêŋ nê ŋakwê êndêŋ lau sênam ôli ma êkôc ŋaawa naênam ôli siŋ teŋ.
37 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Biŋ taŋ teto amboac tonec naŋ, oc êtu tôŋ
êpi aê gebe ‘Sêsam eŋ gêwiŋ kêjaŋgowaga.’ Biŋ taŋ teto kêpi aê naŋ, oc ŋanô
êsa.” 38 Ma êsêac sêsôm gebe “Apômtau, alic acgom, siŋ luagêc tec gêc.” Go
eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêtôm su.”

Jesu keteŋ mec
(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

39 Go Jesu kêsa gêja ma kêpi Lôckatêkwi amboac gêgôm-gêgôm gêmoa ma
ŋacseŋomi têdaguc eŋ. 40 Sêô lasê gamêŋ tau acgom, go kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Ateŋ mecmaŋ, gebe lêtôm êtap amac sa atom.” 41 Go gêwi êsêac siŋ
ma kêsu tau su kêsa gêja ŋasawa kêtôm têtuc poc naêsêpŋa, go kêpôŋ aduc
ma keteŋ mec gebe 42 “O Tamoc, embe aôm têmtac teŋ, naŋ ôkôc laclu
tonec su aŋga aêŋoc. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm nêm êtu tôŋ.” [
43 Go aŋela teŋ aŋga undambê mêŋgêôc tau lasê gêdêŋ eŋ ma kêpuc eŋ tôŋ.
44 Biŋ tonaŋ kêmônaŋ eŋ ŋanô e keteŋ mec ŋajaŋa. Ma nê waeŋ keseleŋ
jatep-jatep amboac dec kêsêp nom.]
45 Keteŋ mec su ma gêdi gêdêŋ nê ŋacseŋomi gêja e gêlic biŋ gêjac êsêac
êndu ma sêc bêc sêc. 46 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac aêc bêc kêtu
asageŋŋa. Andi sa ma ateŋ mecmaŋ, gebe lêtôm êtap amac sa atom.”

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Joaŋ 18:3-11)

47 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma sêlic lau pom teŋ sêmêŋ, naŋ êsêac
12 nêŋ ŋac teŋ, ŋaê Juda, gêwê êsêac. Juda tau kêtu gasuc gêdêŋ Jesu gêja
gebe êıêsôp eŋ alianô. 48 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Juda, aôm kôlêsôp
Ŋamalacnê Latu gobe oc eŋ lasê me." 49 Ma êsêac taŋ sêsap Jesu tôŋ sêmoa
naŋ, sêlic gêŋ tonaŋ e sêsôm gebe "Apômtau, aêac oc anac êsêac ŋa siŋ me
masi." 50 Ma nêŋ ŋac teŋ gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga kêpa eŋ taŋalauŋ
anôŋa su. 51 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Andec, agôm kêtôm." Ma
kêmoasac ênê taŋalauŋ e ŋajam kêsa.

52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm dabuŋŋa ma
laumata, taŋ têtu oloŋ-oloŋgeŋ dêdêŋ eŋ sêja naŋ, gebe "Amac alic aê
amboac kêjaŋgowaga teŋ me, tec aôc siŋ to olopoac adêŋ aê amêŋ. 53 Kêtôm
bêcgeŋ gawiŋ amac gamoa lôm dabuŋ, mago êu lemem teŋ kêpi aê atom.
Ma onec amac to ŋakesec ŋaŋaclai tau nêm nocgoc."

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Joaŋ 18:12-18, 25-27)

54 Êsêac sêkôc Jesu tôŋ ma sêwê eŋ sêsô dabuŋsêganê andu sêja. Ma
Petere gêjac tau susu kêdaguc. 55 Lau sêboa ja kêsa andu tau ŋamalacluŋ
ma sêsêlu sêŋgôŋ. Tec Petere jakêsêp êsêac ŋasawa. 56 Ma sakiŋwagao
teŋ gêlic ja kêpô Petere ma kêpuc mata tôŋ eŋ e kêsôm gebe "Ŋac tônê
gêwiŋ Jesugoc." 57 Ma Petere kêpa tau gebe "Awê, aê gajam kauc eŋ nec."
58 Têlageŋ ma ŋac teŋ gêlic eŋ e kêsôm gebe "Êsêacnêŋ teŋ aôm amboac
tonaŋ." Mago Petere kêsôm gebe "Ŋac tau, aê atom." 59 Ma kêtôm ockatu
ŋasawa teŋ gêbacnê, go ŋac teŋ kêsôm ŋajaŋa gebe "Biŋŋanô, ŋac tônê gêwiŋ
eŋ amboac tonaŋgoc, gebe eŋ ŋac Galilaiaŋa." 60 Tec Petere kêsôm gebe
"Ŋac tau, biŋ taŋ aôm kôsôm naŋ, aê gajam kauc." Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa
ma gaôgeŋ talec kêtaŋ. 61 Tec Apômtau kêkac tau ôkwi mêŋmata gê Petere
e Petere taê gêjam Apômtaunê biŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Êmbêc tonec
talec oc êtaŋ atomgeŋ ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac." 62 Tec kêsa gêja
ma kêtaŋ ŋanô.

Lau sêsu Jesu susu to sêjac eŋ
(Mat 26:67-68; Mar 14:65)

63 Lau taŋ sêkôc Jesu tôŋ naŋ, sêsu eŋ susu to sêjac eŋ. 64 Êsêac sêkwa eŋ
laŋôanô ŋa obo auc, go têtu kênac eŋ gebe "Ôsôm lasê gebe asa gêjac aôm."
65 Ma sêsôm biŋ alôb-alôb ŋagêdô taêsam kêpi eŋ gêwiŋ.

Laumata sêkip Jesunê biŋ sa
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Joaŋ 18:19-24)

66 Geleŋmata ma launêŋ lau ŋanô to dabuŋsêga ma biŋsutau sêkac sa ma
sêsôm sejoŋ Jesu sêja lau ŋanô sêkac sa ŋamala. 67 Go sêsôm gebe "Aôm
embe Kilisi, naŋ ôsôm taôm lasê êndêŋ aêac." Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Aê embe jasôm êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ atom. 68 Ma embe jatu
kênac biŋ teŋ êndêŋ amac, oc ajô aê aoc atom. 69 Ma galoc tonec Ŋamalacnê
Latu oc êŋgôŋ Anôtô ŋaniniŋ Ŋatau nê anôŋa." 70 Ma lau samob sêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Amboac tonaŋ Anôtônê Latu aôm me." Tec eŋ kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Amac asôm gebe aê ênê Latu." 71 Ma êsêac sêsôm gebe "Aêac
tapô lêna biŋ ŋagêdô êtu ageŋŋa. Aêac tauŋ taŋô biŋ tau kêsa eŋ tau awa."

23

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Joaŋ 18:28-38)

1 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ sa sêmoa naŋ, dêdi jasejoŋ eŋ dêdêŋ Pilata
sêja. 2 Go sêôc aweŋ sa ma sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tonec
aêac alic eŋ gêli aêacma lau sa, ma kêkô lau auc gebe sêkêŋ takis êndêŋ
kaisara atom to gê tau kêpi kiŋ Kilisi." 3 Tec Pilata kêtu kênac Jesu gebe
"Judanêŋ kiŋ aôm me masi." Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Kôsômgac." 4 Go
Pilata kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to lau ŋagêdô gebe "Aê galic ŋac tonec
gêwê biŋ teŋ ŋakaiŋ atom." 5 Mago êsêac sêsôm ŋajaŋa gebe "Eŋ gêli lau sa
ma kêdôŋ kêtôm Judaia ŋagamêŋ samob. Gêjac m aŋga Galilaia e mêŋgêdêŋ
tonec."

Jesu kêkô Herodo laŋônêm

6 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ ma kêtu kênac gebe "Ŋac tônê eŋ ŋac Galilaiaŋa
me." 7 E gêŋô gebe eŋ aŋga Herodonê gôliŋ ŋalêlôm, tec kêkêŋ eŋ gêdêŋ
Herodo tau, taŋ gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gêmoa Jerusalem naŋ gêja. 8 Herodo
gêlic Jesu e têtac ŋajam samucgeŋ gebe gêŋô eŋ ŋawaegeŋ ma gebe êlic eŋ
ŋanô elêmê ma taê gêjam gêwiŋ gebe Jesu êŋgôm nê gêŋsêga teŋ eŋ êlic
acgom. 9 Tec kêtu kênac biŋ taêsam gêdêŋ eŋ. Mago Jesu gêjô eŋ awa teŋ
atom. 10 Ma lau dabuŋsêga to biŋsutau, taŋ sêkô naŋ, sêguŋ biŋ ŋajaŋa
kêpi eŋ. 11 Go Herodo to nê siŋwaga sêmajec eŋ to sêsu eŋ susu ma sêkêŋ
ŋakwê kwalam-kwalam gêdêŋ eŋ kêsô, ma sêkêŋ eŋ gêdêŋ Pilata gêmu gêja
kêtiam. 12 Gêdêŋ bêc tonaŋ Herodo agêc Pilata, taŋ gêmuŋgeŋ sêkêŋ kisa
gêdêŋ tauŋ naŋ, sêwê tauŋ auc kêtiam.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac êndu
(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Joaŋ 18:39-19:16)

13 Pilata kêkalem lau dabuŋsêga to kasêga ma lau ŋagêdô sa sêpi tageŋ,
14 go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac tonec amac akôc eŋ adêŋ aê amêŋ kêtu
gêli lau saŋa, mago aê katu Iêsu eŋ, amac taôm aŋô. Biŋ taŋ amac agôliŋ
kêpi eŋ naŋ, aê katap ŋanô teŋ sa aŋga ênê atom. 15 Ma Herodo amboac
tonaŋ, tec kêkêŋ eŋ gêdêŋ aêac gêmu gêmêŋ kêtiam. Alicgac me, eŋ gêgôm
biŋ teŋ kêtôm gebe dansеŋ eŋ suŋa nec atom. 16 Amboac tonaŋ jasôm si
eŋgeŋ ma jaŋgamboac eŋ su." [17 Ŋagôliŋ teŋ gêc gebe Pilata êŋgamboac ŋac
teŋ su êtôm omsêgageŋ êndêŋ êsêac.] 18 Tec lau samob sêmôêc guluŋgeŋ
gebe "Eŋ ênaŋamaŋ, ma ôŋgamboac Baraba su êndêŋ aêac." 19 Ŋac tonaŋ gêli
lau sa aŋga malac e gêjac ŋamalac êndu, tec sêkêŋ eŋ gêŋgôŋ kapoacwalô.
20 Pilata taê gêjam gebe êŋgamboac Jesu su, tec kêmasaŋ biŋ gêdêŋ êsêac
kêtiam. 21 Ma êsêac sêmôêc kêkô aucgeŋ gebe "Ônac eŋ êpi kakesotau, ônac
eŋ êpi kakesotau." 22 Go Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac kêtu dim têlêac gebe "Ŋac
tonec gêgôm sec amboac ondoc. Aê katap ênê biŋ dansеŋ eŋ su ênaŋaŋa
teŋ sa atom, tec gabe jai eŋgeŋ ma jaŋgamboac eŋ su." 23 Ma êsêac sêkac
eŋ sêmôêc kapôêŋ ma sêjatu gebe ênac eŋ êpi kakesotau êna. 24 Amboac
tonaŋ Pilata kêsôm kêtu tôŋ gebe sêŋgôm nêŋ biŋ ŋanô êsa, 25 ma kêgaboac
ŋac, taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu gêli lau sa to gêjac ŋamalac ênduŋa naŋ,
su kêtôm êsêac teteŋ, ma Jesu tec kêkêŋ eŋ gêja kêtôm êsêacnêŋ biŋ.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Joaŋ 19:17-27)

26 Êsêac sêkôc Jesu sêja e sêkam ŋac Kureneŋa teŋ tôŋ, ŋaê Simon, taŋ aŋga kôm gêmêŋ naŋ, ma sêu kakesotau gêsac eŋ gebe êôc êndaŋguc Jesu.
27 Lau taêsam ŋasec têdaguc Jesu ma lauo, taŋ taêŋ walô eŋ to têtaŋ naŋ, sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. 28 Tec Jesu kêkac tau ôkwi gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Jerusalem latuio, ataŋ aê atom, ataŋ taôm to nêm ŋapalê acgom. 29 Alicgac me, têm teŋ oc êmêŋ êsa, go lau sêsôm gebe 'Aêac aweŋ êôc lauo kapoac to êsêac, taŋ sêkêkam atom naŋ, ma su taŋ gêlôm gêŋ dedec atom naŋ.' 30 Êndêŋ ŋasawa tônê oc lau sêôc aweŋ sa ma sêsôm êndêŋ lôc gebe 'Au taôm ansac aêac ŋaô,' ma êndêŋ gamêŋ ŋabau gebe 'Aŋgênduc aêac auc.' 31 Embe êtap ka matac sa amboac tonec, ma oc êŋgôm ka masê amboac ondocgeŋ."
32 Ma sêwê ŋac sec luagêc sêwiŋ sêja sebe sênac êsêagêc êndu sêwiŋ Jesu. 33 Sêja e sêô lasê gamêŋ tau, naŋ sêsam sebe "Môkêlac" naŋ acgom, go sêjac eŋ to ŋac sec luagêc sêpi kakesotau, teŋ geŋkaleŋ anôŋa ma teŋ geŋkaleŋ gasêŋa. 34 Ma Jesu kêsôm gebe "Tamoc, ôsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi, gebe sêjam kauc gêŋ, taŋ sêgôm naŋ." Go êsêac sêpuc kapoac ênê ŋakwê ma sêjac sam. 35 Lau sêkô ma sêlic gêŋ tonaŋ ŋai sêwiŋ. Kasêga têtaŋ pêlê eŋ gebe "Eŋ gêjam lau ŋagêdô sa, ma eŋ embe Kilisi, taŋ Anôtô kêjaliŋ eŋ sa naŋ, go ênam tau sa amboac tonaŋgeŋ." 36 Ma siŋwaga sêsu eŋ susu amboac tonaŋ ma têtu gasuc eŋ sebe sêkêŋ bu ŋamakic êndêŋ eŋ 37 ma sêsôm gebe "Embe Judanêŋ kiŋ aôm, naŋ ônam taôm samaŋ." 38 Ma biŋ teŋ gêc eŋ ŋaôŋa gebe "Judanêŋ kiŋ tau tonec."
39 Ma ŋac sec luagêc, taŋ seŋkaleŋ naŋ, nêŋ teŋ kêsôm biŋ alôb-alôb kêpi eŋ gebe "Aôm tonaŋ oc Kilisi me. Ônam taôm kêsi ma aêagêc awiŋmaŋ." 40 Go nê ŋac teŋ gêjô eŋ awa jagêc biŋ eŋ gebe "Ŋandaŋ kêpi aêac kêtôm tau, ma aôm tonaŋ kôtêc Anôtô atom me. 41 Aêagêc tec daôc jagêdêŋ, gebe kêtu aêagêcnêŋ biŋ ŋagêjô, mago ŋac tecenaŋ gêgôm gêŋ teŋ keso atom." 42 Ma kêsôm gebe "O Jesu, taêm ênam aêma êndêŋ taŋ mêŋôtu kiŋ." 43 Ma Jesu kasôm gêdêŋ eŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Ocsalô tonec aôm ômoa ôwiŋ aê aŋga Paradis."

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Joaŋ 19:28-30)

44 Kêdabiŋ gebe oc êkô ŋaluŋ ma gêsuŋbôm gêjam gamêŋ samob auc e gêdêŋ ocmata. 45 Oc ŋawê gêjaŋa ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, gêŋgic kêsêp ŋaluŋgeŋ. 46 Ma Jesu gêmôêc kapôêŋ gebe "O Tamoc, aê jasakiŋ katuc êndêŋ lêmam êwac." Kêsôm tonaŋ su ma gêmac êndu. 47 Kapitai tau gêlic e awa gêôc Anôtô gebe "Biŋŋanô, ŋac tonec eŋ ŋac gêdêŋgoc." 48 Ma lau samob, taŋ mêŋsêkô sebe sêlic gêŋ tau naŋ, sêlic e têtuc bôndagi ma sêc sêmu sêja. 49 Jesunê lau samob to lauo, taŋ têdaguc eŋ aŋga Galilaia sêmêŋ naŋ, sêkô jaêcgeŋ ma sêlic gêŋ tonaŋ samob.

Sêkêŋ Jesu kêsêp sê
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Joaŋ 19:38-42)

50 Judanêŋ kasêga teŋ gêmoa, nê ŋaê Josep, naŋ ŋac ŋajam to ŋac gêdêŋ. 51 Eŋ gêlôc sa gêdêŋ biŋ, taŋ êsêac sêsôm to sêgôm naŋ atom. Eŋ aŋga Judanêŋ malac teŋ, ŋaê Arimatia. Ŋac tau gêôŋ Anôtônê gamêŋgeŋ gêmoa. 52 Eŋ gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ, 53 jakêkôc su mêŋkêsabaŋ ŋa obo ma ketoc eŋ gêc sêô, taŋ sêsap kêsêp poc naŋ. Tetoc

ŋawêlêlaŋ teŋ gêc sê tau su atom tageŋ. 54 Bêc sêmasaŋ tauŋŋa ma sabat kêdabiŋ.

55 Tec lauo, taŋ têdaguc Jesu aŋga Galilaia sêmêŋ naŋ, sêwiŋ Josep jasêlic sêô to kôm tetoc Jesunê ŋawêlêlaŋ ênêcŋa. 56 Go sêmu sêja ma sêmasaŋ gêŋ ŋamalu to ŋalêsi gebe sêniŋ oso ŋawêlêlaŋ. Ma gêdêŋ sabat tau sêlêwaŋ tauŋ kêtôm biŋsu ŋajatu.

24

Jesu gêdi sa
(Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Joaŋ 20:1-10)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ naŋ lauo sejoŋ gêŋ ŋamalu, taŋ sêmasaŋ naŋ, sa sêja sêô 2 e sêlic sêsabi poc su aŋga sêawa. 3 Tec sêsô sêja ma têtap Apômtau Jesu nê ŋawêlêlaŋ sa atom. 4 Lauo tonaŋ taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa sêkô e sêlic ŋac luagêc toŋakwê ŋaeb ŋaôma mêŋsêkô sêwiŋ êsêac. 5 Êsêac têtêc tauŋ e sêpô dêducgeŋ sêkô, go êsêagêc sêsôm gêdêŋ lauo gebe “Amboac ondoc asôm mata jali tau aŋga ŋacmatênêŋ. 6 Eŋ gêmoa tonec atom, Anôtô gêŋu eŋ sa su. Taêm ênam biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ amac gêdêŋ gêmoa Galilaia naŋ 7 gebe ‘Oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau sec nêŋ lemeŋ nasênac eŋ êpi kakesotau ma ŋabêc êtu têlêac, go êndi sa.’ ” 8 Lauo taêŋ gêjam ênê biŋ tau tonaŋ, 9 tec sêmu aŋga sêô sêja ma têdôŋ biŋ samob tonaŋ ŋai gêdêŋ ŋacseŋomi 11 to lau ŋagêdô samob. 10 Lauo tau tonec ŋai Maria aŋga Magdala agêc Joana ma Jakobonê têna Maria to lauo ŋagêdô, taŋ sêwiŋ êsêac naŋ, sêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ aposolo. 11 Mago lau tonaŋ sêŋô lauonêŋ biŋ tonaŋ ŋai e amboac sêboaco ma sêkêŋ gêwiŋ atom. 12 Tec Petere gêdi ma kêlêti gêja sêô jakêtuc kêniŋ kêsêp e gêlic obo kwalam-kwalam tau gêc ma gêŋac lêma kêtu gêŋ tonaŋŋa, go gêc gêmu gêja kêtiam.

Ŋac luagêc sêja Emaus
(Mar 16:12-13)

13 Bêc tonaŋgeŋ ma lau tonaŋ nêŋ ŋac luagêc sêja malac teŋ, ŋaê Emaus, naŋ gêc Jerusalem ŋagala, ŋasawa kêtôm ockatu ŋasawa têlêac, 14 ma agêc sêjam biŋ samob tonaŋ ŋai kêtu biŋgalôm gêdêŋ tauŋ. 15 Agêc sêsôm biŋ tau ma sênac mateŋ gêdêŋ tauŋ sêmoa e Jesu tau jagêô lasê ma kêsêlêŋ gêwiŋ êsêagêc, 16 mago agêc mateŋanô kaiŋ teŋ e sêjala eŋ atom. 17 Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biŋ ondoc tec amagêc ajam kêtu biŋgalôm gêdêŋ taôm amoa intêna nec.” Ma êsêagêc sêpô dêducgeŋ sêkô. 18 Go agêcnêŋ ŋac teŋ, ŋaê Kleopa, gêjô eŋ awa gebe “Aôm ŋac jaba tageŋ tonec, tec gômoa Jerusalem ma kôjala biŋ, taŋ sêgôm aŋga malac gêdêŋ ŋasawa tecenec naŋ atom me.” 19 Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biŋ amboac ondoc.” Tec êsêagêc sêjô eŋ awa gebe “Biŋ tonaŋ kêpi Jesu aŋga Nasaret. Eŋ propete, taŋ kêsôm to gêgôm nê gêŋ ŋajaŋa, Anôtô to lau samob sêlic. 20 Ma aêacma lau dabuŋsêga to kasêga sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau-mêtôcwaga sebe sênac eŋ êndu e sêjac eŋ kêpi kakesotau. 21 Mago aêac tec taêŋ kêka gebe Ŋac tau tonaŋ oc ênam Israel sa. Biŋ tonaŋ mêŋkêsa ma galoc ŋabêc kêtu têlêac. 22 Go aêacma lauo ŋagêdô têtakê aêac gebe bêbêc kanucgeŋ sêja sêô 23 ma têtap ênê ŋawêlêlaŋ sa atom, tec sêmu sêmêŋ ma sêsôm gebe sêlic aŋela seoc tauŋ lasê, naŋ sêsôm gebe eŋ gêmoa mata jali. 24 Tec aêacma lau ŋagêdô sêja sêô ma têtap sa kêtôm taŋ lauo sêsôm naŋgeŋ. Mago ŋac tau tec sêlic eŋ atom.”

25 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Melocagêc, tonêm ŋalêlôm
ŋadanigeŋ e akêŋ gêwiŋ biŋ samob, taŋ propete sêsôm naŋ atom. 26 Ŋandaŋ
tonaŋ gêjac Kilisi ŋawae gebe êôc, go êkôc nê ŋawasi sa atom me.” 27 Ma
eŋ gêwa biŋ, taŋ teto kêpi eŋ naŋ, sa gêdêŋ êsêagêc gêjac m aŋga Mose to
propete samob nêŋ.
28 Ac sêsêlêŋ e têdabiŋ malac, taŋ sebe sêna naŋ, ma eŋ gêgôm amboac
gebe êôc lêlêc êsêagêc êna. 29 Tec agêc sêsôm sepeŋ ducgeŋ gebe “Ômoa
ôwiŋ aêagêcmaŋ gebe kêtula ma oc jakêsêpgac.” Tec eŋ kêsô gêja gebe êŋgôŋ
êwiŋ êsêagêc. 30 Gêdêŋ taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ sebe sêniŋ gêŋ naŋ, Jesu
kêkôc polom mêŋgêjam daŋge ma kêpô kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ êsêagêc. 31 Ma
agêc mateŋanô ŋakêŋkêŋ kêsa e sêjala eŋ su ma malamê. 32 Gocgo agêc
sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Kec, gêdêŋ taŋ eŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aêagêc aŋga
intêna ma gêwa biŋ, taŋ teto gêc naŋ sa, ma nêŋ ŋalêlôm kepeŋ aêagêc nec
atom me.”
33 Ma gacgeŋ dêdi sêmu sêja Jerusalem e têtap êsêac 11 to nêŋ lau ŋagêdô,
taŋ sêkac tauŋ sa sêŋgôŋ naŋ sa. 34 Ma lau tonaŋ sêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe
“Apômtau gêdi sa biŋŋanôgoc, tec geoc tau lasê gêdêŋ Simon.” 35 Go êsêagêc
sêjac miŋ biŋ, taŋ kêsa aŋga intêna to sêjala eŋ gêdêŋ kêpô polom kêkôc naŋ,
gêdêŋ êsêac.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Joaŋ 20:19-23; Apos 1:6-8)

36 Sêsôm biŋ tonaŋ sêmoa ma Jesu tau kêsa jakêkô êsêac ŋaluŋgeŋ ma
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋmalô êndêŋ amac.” 37 Mago êsêac têtakê
ma têtêc tauŋ ŋanô seboc sêlic ŋalau teŋ. 38 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Amboac ondoc tec atakê ma nêm ŋalêlôm ulu-ulu kêtu asageŋŋa.
39 Alic lemoc to ockaiŋ acgom, gebe aê tau tec kakô. Mêŋamoasac aê
alic acgom. Ŋalaunê ŋamêsôm to ŋatêkwa amboac alic aŋga aêŋoc nec gêc
atom.” 40 Kêsôm tonaŋ ma kêtôc lêma to akaiŋ gêdêŋ êsêac. 41 Êsêac têntac
ŋajam gêbôc nêŋ ŋalêlôm auc ma sêkêŋ gêwiŋ atom, sê taêŋ ŋaômageŋ. Tec
eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amacnêm gêŋ taniŋŋa teŋ gêc tonec me masi.”
42 Ma sêkêŋ i sigob ŋagêdô teŋ gêdêŋ eŋ. 43 Ma eŋ kêkôc su mêŋgeŋ êsêac
sêlic.
44 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc biŋ, taŋ gêŋgôŋ gawiŋ amac ma
kasôm gêdêŋ amac naŋ, tonec gebe Biŋ samob. taŋ teto kêpi aê gêc
Mosenê biŋsu to propete ma Pesalem naŋ, samob oc êtu tôŋ.” 45 Go gêwa
biŋ sa gêdêŋ êsêac e nêŋ kauc jakêsêp biŋ, taŋ teto gêc naŋ. 46 Ma kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Biŋ amboac tonec tec teto gêc gebe Kilisi êôc ŋandaŋ
ma êndêŋ bêc êtu têlêac, go êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ. 47 Ma ênê lau sênam
eŋ laŋô nasênam mêtê lau samuc samob gebe sênam tauŋ ôkwi e êsuc
êsêacnêŋ sec ôkwi. Êsêac sênam mêtê sênac m aŋga Jerusalem. 48 Biŋ tonaŋ
ŋai ŋasêwa-biŋ-sawaga amac. 49 Alicgac me, biŋ tau, taŋ Tamoc gêjac mata
naŋ, oc jakêŋ wacêpi amac. Mago aŋgôŋ malac tonecgeŋ e ŋaclai aŋga lôlôc
êkwa amac auc acgom.”

Jesu kêpi undambê gêja
(Mar 16:19-20; Apos 1:9-11)

50 Go gêwê êsêac sêsa Betania sêja e gêôc lêma sa ma gêjam mec êsêac.
51 Gêjam mec êsêac gêmoa e gêwi êsêac siŋ ma Anôtô kêkôc eŋ sa kêpi
undambê gêja. 52 Go êsêac sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ ma sêc sêmu sêja

Jerusalem kêtiam totêntac ŋajam samucgeŋ. 53 Ac sêmoa lôm dabuŋ sêwi siŋ atom, sêlanem Anôtôgeŋ.

Ŋawae Ŋajam **kêtôm**
JOAŊ KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Joaŋ Keto nec gêwa Jesu sa gebe Anôtôŋê Biŋ ênêc teŋgeŋ to teŋgeŋŋa eŋ, taŋ “kêtu ŋamalac mêŋgêmoa nom gêwiŋ aêac”. Teto Ŋawae Ŋajam ŋam buku tau gêwa sa gebe Lau tê sêsam-sêsam nê, sêkên êwiŋ Jesu gebe Kilisi tau, taŋ Anôtô gêjac mata eŋ naŋ, Anôtônê Latu tau ma lau, taŋ sêkêŋ êwiŋ eŋ oc sêŋgôŋ mateŋ jali naŋ (20:31).

Joaŋ Gêjac m nê Ŋawae Ŋajam gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Biŋ Tau ênêc teŋgeŋ to teŋgeŋŋa, taŋ ŋaê lulu sêkwa tauŋgeŋ. Eŋ keto gêŋtalô ŋagêdô, taŋ sêwaka Jesu sa gebe Kilisi, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, to Anôtônê Latu eŋ. Go keto gêŋtalô ŋabingalôm, taŋ gêwa biŋ naŋ Anôtô geoc lasê ŋa gêŋtalô tau naŋ, ŋam sa. Buku ŋasêbu tonaŋ gêjac ŋagêdô sêkên gêwiŋ Jesu to têdaguc eŋ ŋamiŋ, mago ŋagêdô sêli tauŋ sa gêdên eŋ ma sêjac jao tauŋ e sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom. Jesu to nê ŋacseŋomi sêbiŋ tauŋ tôŋ ŋaŋêŋgosu, tec kêtu awê gêdên gêbêc, taŋ sêkôc eŋ tôŋ naŋ, ma kêpi biŋ, taŋ eŋ kêkêŋ puc to gêjac êsêac têntac tôŋ gêdêŋ taŋ ŋacjo sêjac eŋ kêpi ka ŋanoc kêdabiŋ naŋ. Joaŋ keto biŋ tonaŋ gêc môlêlatu 13-17. Go sêkôc Jesu tôŋ to sêmêtôc ênê biŋ ma sêjac eŋ kêpi ka e gêdi sa to jageoc tau lasê gêdên nê ŋacseŋomi ŋamiŋ naŋ, teto gêc môkêlatu ŋamuŋa.

Joaŋ tec kêwaka biŋ tonec sa gêc awêgeŋ gebe Daŋgôn mateŋ jali ŋam kêsêp Kilisigeŋ. Anôtô gêsuŋ moasiŋ ŋanô gêdên ŋamalac sêkôc ŋaômageŋ. Moasiŋ tau eŋ galocgeŋ gêjac m ma kêkên lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu gebe intêna to biŋŋanô ma daŋgoŋ mateŋ jali ŋamôkê eŋ naŋ ŋawae (14:6). Go Joaŋnê biŋ taujala teŋ tonec gebe gê dôŋ gêŋ ŋanô undambêŋa kêpi ŋamalacnêŋ gêŋ kêtôm bêcgeŋŋa amboac bu to mo ma ŋawê to gejobwaga to nê domba ma wainmôkê to ŋaŋanô.

Ŋadêna ŋ

1. Biŋandaŋ 1:1-18
2. Ŋackêsagu Joaŋ ma Jesunê ŋacseŋomi ŋamataŋa 1:19-51
3. Jesu kêkôc nê sakiŋ sa gêjam mêtê lau gêmoa awêgeŋ 2:1–12:50
4. Jesunê bêc ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 13:1–19:42
5. Apômtau gêdi sa aŋgaŋaccmatênêŋ ma geoc tau lasê 20:1-31
6. Ŋatêkku gebe Apômtau geoc tau lasê aŋga Galilaia gêwiŋ 21:1-25

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

1 Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ Biŋ tau gêmoa. Biŋ tau tonaŋ gêmoa jagêwiŋ Anôtôgeŋ, ma Biŋ tau naŋ Anôtô tau. 2 Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ Biŋ tau gêmoa jagêwiŋ Anôtôgeŋ. 3 Anôtô kêkêŋ gêŋ samob ŋa eŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ gêŋ teŋ ŋa eŋ masi nec atom. 4 Mateŋ jali ŋam gêc Biŋ tau ma mateŋ jali tau tonaŋ kêtu ŋamalacnêŋ ŋawê. 5 Ŋawê tau tec mêŋkêpô ŋakesec, mago ŋakesec gêjam auc atom.

6 Anôtô kêsakiŋ ŋamalac teŋ, nê ŋaê Joaŋ. 7 Eŋ gêmêŋ gebe êwa Biŋ sa, gebe êwa ŋawê tau ŋam sa, gebe ŋamalac samob sêŋô ênê biŋ ma sêkêŋ êwiŋ. 8 Ŋac tau tonaŋ ŋawê tau eŋ atom, gêmêŋ gebe êwa ŋawê ŋam sageŋ.

9 Ŋawê ŋanô tau tonec mêŋkêsêp nom e kêpô ŋamalac samob. 10 Eŋ gêmoa nom ma Anôtô kêkêŋ nom ŋa eŋ, mago lau nomŋa sêjala eŋ atom. 11 Eŋ

gêmêŋ tau nê gamêŋ, mago nê lau sêkôc eŋ sa atom. 12 Lau taŋ sêkôc eŋ
sa to sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, tec kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ êsêac gebe têtu Anôtônê
ŋapalê. 13 Êsêacnêŋ ŋam kêsêp dec to têntac kêkac ma ŋac teŋ kêka lasêŋa
atom. Nêŋ ŋam jakêsêp Anôtôgeŋ.

14 Biŋ tau kêtu ŋamalac mêŋgêmoa gêwiŋ aêac. Ma aêac talic ênê ŋawasi,
taŋ moasiŋ to biŋŋanô gêjam eŋ auc naŋ, ma ŋawasi tau kêtôm Tama kêkêŋ
gêdêŋ Latu tageŋ. 15 Joaŋ gêwa eŋ ŋam sa kêkac awa sageŋ gebe "Ŋac tau,
naŋ kasôm ênê biŋ gebe 'ŋac taŋ êndaŋguc aê êmêŋ naŋ, gêmuŋ aê gebe eŋ
kêtu aêŋoc ŋamata.' "

16 Aêac samob takôc moasiŋ to moasiŋ aŋga gêŋ, taŋ gêjam eŋ auc
samucgeŋ naŋgoc. 17 Anôtô kêkêŋ biŋsu gêdêŋ Mose kêsôm lasê, ma
moasiŋ to biŋŋanô kêsa aŋga Jesu Kilisi nê. 18 Ŋamalac teŋ gêlic Anôtô
atomanô, Anôtônê Latu tageŋ, taŋ gêŋgôŋ Tama labum naŋ, gêwa eŋ ŋam
sa.

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Juda sêsakiŋ lau dabuŋwaga to Lewinê wakuc aŋga Jerusalem dêdêŋ
Joaŋ sêja gebe têtu kênac eŋ gebe "Aôm asa." Ma Joaŋ gêwa biŋ amboac
tonec sa 20 ma kêsôm lasê to gêsaŋ biŋ teŋ auc atom, kêsôm lasêgeŋ gebe
"Aê Kilisi tau atom." 21 Tec êsêac têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc, aôm
Elia me." Ma eŋ kêsôm gebe "Aê eŋ atom." Tec têtu kênac eŋ gebe "Aôm oc
propete tau me." Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Masi." 22 Go têtu kênac eŋ
gebe "Aôm asa. Ôsôm acgom gebe awa biŋ sa êndêŋ lau, taŋ sêsakiŋ aêac
naŋ. Aôm taôm ôwa taôm sa acgom." 23 Tec eŋ kêsôm gebe

"Aê ŋac teŋ awa, taŋ gêmôêc gêmoa gamêŋ sawa gebe 'Amansaŋ
Apômtaunê intêna'

amboac propete Jesaia kêsôm."

24 Go lau, taŋ Parisai sêsakiŋ êsêac naŋ, 25 têtu kênac eŋ gebe "Aôm Kilisi
tau atom ma aôm Elia atom, ma aôm propete tau atom, mago amboac
ondoc tec kôsagu lau." 26 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê tec kasagu
lau ŋa bugeŋ, ma ŋac tau, naŋ amac ajala eŋ atom naŋ, tec wackêkô amac
ŋaluŋgeŋ. 27 Eŋ kêdaguc aê gêmêŋ, ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa
ŋalêkôŋ atom." 28 Biŋ tonaŋ kêsa Betania, naŋ gêc Jordan ŋamakeŋ ônêŋa,
gamêŋ taŋ Joaŋ kêsagu lau gêmoa naŋ.

Anôtônê domba

29 Ŋageleŋ Joaŋ gêlic Jesu gêdêŋ eŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe "Kec, nê
Anôtônê domba, taŋ kêsip ŋamalacnêŋ sec su naŋ, tau tônê. 30 Ŋac tau, taŋ
ŋawa eŋ sa gebe 'Ŋac teŋ êndaŋguc aê êmêŋ, naŋ gêmuŋ aê gebe eŋ kêtu
aêŋoc ŋamata.' 31 Aê tec kajala eŋ kwanaŋgeŋ atom, mago Anôtô gebe lau
Israel sêlic eŋ, tec aê mêŋkasagu lau ŋa bugeŋ." 32 Joaŋ gêwa biŋ ŋagêdô sa
gebe "Aê galic Ŋalau kêsêp aŋga undambê amboac balôsi mêŋgêmoa gêwiŋ
eŋ. 33 Aê tauc tec kajala eŋ kwanaŋgeŋ atom. Mago ŋac, taŋ kêsakiŋ aê
gamêŋ gebe jansaŋgu lau ŋa bu naŋ, kêsôm gêdêŋ aê gebe 'Aôm oc ôlic
Ŋalau êsêp mêŋêmoa êwiŋ ŋac teŋ. Ma ŋac tau tonaŋ oc ênsaŋgu lau ŋa Ŋalau
Dabuŋ.' 34 Biŋ tonaŋ aê galic, tec gawa sa gebe Anôtônê Latu eŋ."

Jesunê ŋacseŋomi ŋamataŋa

35 Ŋageleŋ ma Joaŋ to nê ŋacseŋomi luagêc sêmu jasêkô kêtiam 36 e
Joaŋ mataanô gêlic Jesu kêsêlêŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe "Kec, nê Anôtônê
domba." 37 Ŋacseŋomagêc tau sêŋô eŋ kêsôm biŋ tonaŋ, tec têdaguc Jesu

sêja. 38 Jesu kêsa tau ôkwi e gêlic êsêagêc têdaguc eŋ ma kêtu kênac êsêagêc gebe “Amagêc asôm asageŋ.” Ma êsêagêc sêjô eŋ awa gebe “Rabi” (tanam ôkwi gebe Mêtêmôkê), “aôm gôêc ondoc.” 39 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Amêŋ, mêŋalic.” Tec êsêagêc sêja sêlic gamêŋ, taŋ eŋ gêc naŋ, ma gêdêŋ bêc tonaŋ agêc sêmoa sêwiŋ eŋ. Ma biŋ tonaŋ gêdêŋ oc gebeŋ kwalamgeŋ.

40 Ŋaclagêc taŋ sêŋô Joaŋ kêsôm biŋ tau e agêc têdaguc Jesu sêja naŋ, nêŋ ŋac teŋ tec Simon Petere lasi Andrea. 41 Ŋac tau kêtap têwa Simon sa kêtu ŋamata ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêagêc atap Mesia tau sa” (tanam ôkwi gebe Kilisi). 42 Go gêwê têwa gêdêŋ Jesu gêja. Jesu mata gê eŋ ma kêsôm gebe “Aôm Joaŋ latu Simon, tasam aôm gebe Kêpa acgom” (tanam ôkwi gebe Petere).

Jesu kêkalem Pilip agêc Natanael

43 Ŋageleŋ Jesu gebe êna Galilaia e gêdac Pilip ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê.” 44 Ma Pilip tau aŋga Andrea agêc Petere nêŋ malac Betsaida. 45 Pilip gêdac Natanael ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋac taŋ Mose keto biŋ kêpi eŋ gêc biŋsu to propete teto naŋ, aêac atap eŋ sêŋac. Eŋ Josep latu Jesu aŋga Nasaret.” 46 Ma Natanael kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ ŋajam teŋ oc mêŋêsa Nasaret me.” Tec Pilip kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ômôêŋ ôlic.” 47 Jesu gêlic Nata nael gêdêŋ eŋ gêja ma kêsôm kêpi eŋ gebe “Kec, Israel ŋanô eŋ, biŋdansaŋ teŋ gêc ênê ŋalêlôm atom.” 48 Natanael kêtu kênac eŋ gebe “Gôlic aê aŋga ondoc.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Pilip gêmôêc aôm atomgeŋ, ma aê galic aôm kôkô jambô ŋalabu.” 49 Ma Natanael gêjô eŋ awa gebe “Mêtêmôkê, Anôtônê Latu aôm, Israelnêŋ kiŋ aômgoc.” 50 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm gebe Galic aôm kôkô jambô ŋalabu, tec kôkêŋ gêwiŋ aê nec me. Aôm oc ôlic ŋanô ŋagêdô êlêlêc gêŋ tonaŋ su.” 51 Ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac oc alic undambê êŋa ma Anôtônê aŋela sêpi sêsêp dêndêŋ Ŋamalacnê Latu.” * sêjam ŋaê Petere ôkwi kesep tauŋ aweŋ gebe Kêpa. l

2

Seŋ awê to ŋac ŋamoasiŋ aŋga Kana

1 Ŋabêc kêtu têlêac, go sêsi awê aŋga Kana Galilaiaŋa ma Jesu têna gêmoa gêwiŋ. 2 Ma sêkêŋ jaeŋ gêdêŋ Jesu to nê ŋacseŋomi gêja amboac tonaŋ gebe sêniŋ moasiŋ sêwiŋ. 3 Wain kêpa, tec Jesu têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Êsêacnêŋ wain masi.” 4 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê, aêagêcnêŋ asageŋ ŋagêdô gadêŋ tauŋ. Ŋoc noc mêŋkêsa atom tageŋ.” 5 Go têna kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga gebe “Eŋ embe êsôm biŋ teŋ êndêŋ amac, naŋ aŋgôm.” 6 Lau tau nêŋ kupoc buŋa 6 kêkô kêtôm Judanêŋ biŋ sêkwasiŋ tauŋ têtu selecŋa. Ku tau tageŋ ŋalêlôm kêtôm sêsêwa bu bakep luagêc me têlêac êsêpŋa. 7 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Asuŋ bu êsêp ku tonaŋ e mêŋêc.” Tec êsêac sêsuŋ bu kêsêp e mêŋgêc poap tageŋ. 8 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Galoc akati ma akôc andêŋ Ŋac-kêsaê-gêŋwaga ana.” Tec êsêac sêkôc sêja. 9 Ŋac-kêsaê-gêŋwaga kêsaê e gêlic bu kêtu wain ma gêjam kauc ŋam. Tageŋ sakiŋwaga, taŋ sêsuŋ bu tau naŋ, tec sêjalagac. Go gêmôêc ŋac-gêjam-awêwaga 10 mêŋkêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Lau samob sêkêŋ wain ŋajam

* **1:51:** Ŋae Kepa to ŋae Petere ŋam tageŋ gebe poc. Lau Juda

lau sênôm gêmuŋ e kêtôm, go sêkêŋ wain ŋaôma kêdaguc. Ma aôm kôgamiŋ wain ŋajam e galoc, go kôkêŋ."
11 Jesu gêjac m nê gêŋtalô kêpi gêŋ tonaŋ aŋga Kana Galilaiaŋa ma geoc nê ŋawasi lasê, ma nê ŋacseŋomi sêkêŋ gêwiŋ eŋ.
12 Gêgôm gêŋ tonaŋ su, go agêc têna ma lasii to nê ŋacseŋomi sêsêp Kapanaum sêja jasêmoa tonaŋ bec ŋagêdô.

Jesu kêjanda têtulu-gêŋwaga aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)
13 Judanêŋ Pasa kêdabiŋ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja. 14 Aŋga lôm dabuŋ eŋ kêtap sa gebe lau sejoŋ bulimakao to domba ma balôsi gebe lau sênam ôli, ma sêjô-monewaga sêŋgôŋ sêwiŋ. 15 Tec gêjam lêpoa kêtu bôcômbiŋ ma kêjanda êsêac samob to nêŋ domba ma bulimakao aŋga lôm dabuŋ sêsa awê sêja. Go kêsêwa sêjô-monewaga nêŋ mone siŋ ma kêtiŋ tebo piŋpoŋ.
16 Ma kêsôm gêdêŋ lau-têtulu-balôsiwaga gebe "Akôc gêŋ tau sa êsa awê êna. Aŋgôm Tamocnê andu Êtu andu sênam ôli gêŋŋa atom." 17 Ma nê ŋacseŋomi taêŋ gêjam biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe "Gaim tauc su katu nêm anduŋa."
18 Tec Juda têtu kênac eŋ gebe "Aôm gôgôm gêŋ amboac tonaŋ, naŋ ôwa taôm sa ŋa gêŋtalô ondoc êndêŋ aêac." 19 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Embe anseŋ lôm dabuŋ tonec su ma oc jakwê sa êtôm bêc têlêac êtiam." 20 Tec Juda sêsôm gebe "Lôm dabuŋ tecenec sêkwê sêmoa e jala 46 gêjaŋa, ma aôm tonaŋ gobe ôkwê sa êtôm bêc têlêac me." 21 Jesu kêsôm biŋ lôm dabuŋŋa tonaŋ kêpi tau ôli. 22 Gêdêŋ taŋ Anôtô gêŋu Jesu sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê ŋacseŋomi taêŋ gêjam ênê biŋ tau tonaŋ ma sêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ teto gêc to biŋ Jesu kêsôm naŋ.

Jesu kêjala lau samob
23 Jesu gêmoa Jerusalem gêdêŋ omsêga Pasa ma gêgôm gêŋtalô lau taêsam sêlic, tec sêkêŋ gêwiŋ ênê ŋaê. 24 Mago Jesu kêkêŋ tau paŋ-paŋ gêdêŋ êsêac atom, gebe kêjala êsêac samob, 25 ma kêpô lêna lau sêwa ŋamalac teŋ ŋam sa êndêŋ eŋŋa atom, gebe eŋ tau kêjala biŋ, taŋ gêc ŋamalacnêŋ ŋalêlôm naŋ.

3

Jesu agec Nikodeme
1 Parisainêŋ ŋac teŋ gêmoa, nê ŋaê Nikodeme. Eŋ Judanêŋ kasêga teŋ. 2 Ŋac tonaŋ gêdêŋ gêbêc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêac alic aôm mêtêmôkê aŋga Anôtônê tec gômôêŋ, gebe gêŋtalô taŋ aôm gôgôm naŋ, ŋamalac teŋ oc êŋgôm êtôm atom, Anôtô êwiŋ eŋ acgom." 3 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Ŋamalac teŋ embe êtu wakuc atom, oc êtôm gebe êlic Anôtônê gamêŋ atom." 4 Go Nikodeme kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋamalacanô êtôm gebe êtu wakuc êtiam amboac ondocgeŋ. Oc êtôm gebe êsêp têna têtaclêlôm êtu dim luagêc ma êkôc eŋ êtiam me." 5 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Bu to Ŋalau embe êkôc ŋamalac êtu wakuc atom, oc êsô Anôtônê gamêŋ êna atom. 6 Gêŋ taŋ ôli kêkôc naŋ ôli, ma gêŋ taŋ Ŋalau kêkôc naŋ ŋalau. 7 Ôŋac lêmam atom gebe kasôm gêdêŋ aôm gebe 'Amac atu wakuc êtiam.' 8 Mu kêsêlêŋ amboac kêsêlêŋ. Aôm gôŋô ŋakicsêa, mago mu-m to mutêpôê naŋ gôjam kauc. Lau taŋ Ŋalau kêkôc êsêac naŋ, nêŋ biŋ amboac tonaŋ." 9 Ma Nikodeme gêjô eŋ awa gebe "Biŋ tonaŋ êtu anô amboac ondoc." 10 Jesu gêjô eŋ awa gebe

“Israelnêŋ mêtêmôkê aôm, mago gôjam kauc biŋ tonec me. 11 Biŋŋanô,
aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Gêŋ taŋ aêac ajala naŋ, tec asôm
lasê, ma gêŋ taŋ aêac alic naŋ, tec awa sa. Mago amac akôc aêacma biŋ,
taŋ awa sa naŋ, sa atom. 12 Aê kasôm biŋ nomŋa gêdêŋ amac, mago akêŋ
gêwiŋ atom. Ma embe jasôm biŋ undambêŋa êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ
amboac ondoc. 13 Ŋamalac teŋ kêpi undambê gêja atom, ŋac tageŋ, taŋ
kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋgeŋ. Eŋ Ŋamalacnê Latu tau. 14 Mose gêjac
moac ŋakatu sa aŋga gamêŋ sawa ma oc sênac Ŋamalacnê Latu sa êtôm tônê,
15 gebe ŋamalac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.”

16 Gebe Anôtô têtac gêwiŋ ŋamalac kaiŋ teŋ, tec kêkêŋ nê Latu tageŋ
gêmêŋ gebe samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, sênaŋa atom, sêŋgôŋ mateŋ
jali teŋgeŋ. 17 Gebe Anôtô kêsakiŋ Latu tageŋ gêmêŋ nom, gebe êmêtôc
ŋamalac atom, gêmêŋ gebe ênam ŋamalac kêsi.

18 Lau taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, oc êmêtôc êsêac atom. Ma lau taŋ sêkêŋ
gêwiŋ eŋ atom naŋ, têtap mêtôc sagac, gebe sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê Latu
tageŋ nê ŋaê atom. 19 Mêtôc tau ŋam amboac tonec gebe ŋawê gêmêŋ nom,
mago ŋamalac têntac gêwiŋ ŋakesec kêlêlêc ŋawê su, gebe sêgôm nêŋ secgeŋ.
20 Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, têntac gedec ŋawê ma oc nasêô lasê ŋawê
tau atom, gebe ŋawê oc êmbu êsêacnêŋ koleŋ. 21 Ma lau taŋ sêgôm biŋŋanô
ŋanô kêsa naŋ, tec oc nasêô lasê ŋawê gebe êpô nêŋ koleŋ e ênêc awê, gebe
sêgôm toAnôtôgeŋ.

Jesu agêc ŋackêsagu Joaŋ

22 Biŋ tonaŋ su, go Jesu to nê ŋacseŋomi sêja gamêŋ Judaiaŋa. Eŋ gêmoa
gêwiŋ êsêac gêmoa tonaŋ ma kêsagu lau. 23 Ma Joaŋ kêsagu lau gêmoa
Ainon, taŋ gêc Salim ŋagala naŋ amboac tonaŋ gebe bu taêsam kêpoac
tônê, tec lau sêja jakêsagu êsêac, 24 gebe gêdêŋ tonaŋ sêkêŋ Joaŋ gêŋgôŋ
kapoacwalô atomgeŋ.

25 Joaŋnê ŋacseŋomi to ŋac Judaŋa teŋ ac sêpa tauŋ kêtu biŋ sêkwasiŋ
tauŋ têtu selecŋa. 26 Go êsêac dêdêŋ Joaŋ sêja ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Mêtêmôkê, ôlic acgom, ŋac naŋ agêc amoa Jordan ŋamakeŋ ônêŋa awiŋ
taôm ma gôwa eŋ ŋam sa naŋ, tec tau kêsagu lau ma samob dêdêŋ eŋ sêja.”
27 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋamalac teŋ tau êkôc gêŋ teŋ êtôm atom,
Anôtô êkêŋ êndêŋ eŋ acgom. 28 Taôm aŋôgac gebe kasôm gebe ‘Aê Kilisi
atom, mago Anôtô kêsakiŋ aê gamuŋ eŋ.’ 29 Ŋac taŋ sêsi awê gêjac eŋ
ŋawae naŋ, kêtu ŋac-ênam-awêwaga. Mago ŋac-ênamawêwaga nê ŋac, taŋ
jakêkô ma gêŋô eŋ naŋ, kêtu samuc ŋac-ênam-awêwaga nê awa. Ma galoc
aê amboac tonaŋ têtac ŋajam kêlêlêc samucgeŋ. 30 Eŋ êtôp ma aê jamêliŋ.”

31 Eŋ taŋ aŋga lôlôc naŋ, kêlêlêc samob su. Eŋ taŋ nê ŋam gêc nom naŋ,
kêtu gêŋ nomŋa ma kêsôm biŋ nomŋa. Ma eŋ taŋ aŋga undambê naŋ,
kêlêlêc samob su 32 Biŋ taŋ eŋ gêlic to gêŋô naŋ, tec gêwa sa, mago lau
teŋ sêkôc ênê biŋ sa atom. 33 Ma lau taŋ sêkôc biŋ tonaŋ sa naŋ, sêlôc
kêtu tôŋ gebe Anôtô eŋ Ŋac biŋŋanôŋa. 34 Ŋac taŋ Anôtô kêsakiŋ eŋ naŋ,
kêsôm Anôtônê biŋ, gebe Anôtô kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ eŋ kêtôm dôŋgeŋ atom,
eŋ kêsêwageŋ. 35 Tama têtac gêwiŋ Latu, tec kêkêŋ gêŋ samob kêsêp eŋ
lêma. 36 Eŋ taŋ kêkêŋ gêwiŋ Latu naŋ, êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. Ma eŋ taŋ
taŋapêc gêdêŋ Latunê biŋ naŋ, êlic gamêŋ êŋgôŋ mata jaliŋa atom, gebe
Anôtô têtac ŋandaŋ giŋ eŋ tôŋgac.

4

Jesu agêc awê Samariaŋa

1 Jesu kejala gebe Parisai sêŋô eŋ gêjam lau taêsam ôkwi têtu ŋacseŋomi to
kêsagu lau kêlêlêc Joaŋ ŋawae, 2 Jesu tau kêsagu lau atom, ênê ŋacseŋomigeŋ
sêgôm, 3 tec gêwi Judaia siŋ ma gêmu gêja Galilaia kêtiam. 4 Gamêŋ tonaŋ
ŋaintêna tageŋ kêsa Samariaŋageŋ gêja. 5 Tec eŋ kêsêɪêŋ e gêô lasê malac
Samariaŋa teŋ ŋaê Sukar gêc kôm, taŋ Jakob kêkêŋ gêdêŋ latu Josep naŋ
ŋagala. 6 Ma Jakobnê bumata kêpoac tonaŋ. Jesu kêsêlêŋ e têkwa gêbac tec
gêŋgôŋ bumata tau, ma oc amboac kêkô ŋaluŋgeŋ.

7 Go awê teŋ aŋga Samaria kêsa gêmêŋ gebe êtê bu. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe "Ôkêŋ bu mêŋjanôm." 8 Gêdêŋ tonaŋ Jesunê ŋacseŋomi sêsa malac
sêja sebe sênam ôli mo. 9 Ma awê Samariaŋa tonaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Aôm Juda ma aê awê Samariaŋa, mago amboac ondoc tec koteŋ gebe
jakêŋ bu aôm ônôm nec." (Gebe Juda to lau Samaria nêŋ biŋ gelom tau
atom.) 10 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aôm embe ôjala gêŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ
naŋ, to ŋac taŋ kêsôm gêdêŋ aôm gebe Ôkêŋ bu mêŋjanôm naŋ, go aômgeŋ
oteŋ eŋ gebe êkêŋ bu mata jaliŋa êndêŋ aôm." 11 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Apômtau, aômnêm laclu masi ma bu nec gacgeŋ kêsêp gêja su, ma
aôm oc ôkôc bu mata jaliŋa tau aŋga ondoc. 12 Aêac tameŋi Jakob kêkêŋ
bumata tonec gêdêŋ aêac. Êsêac to latui ma nê bôc sênôm bu tau. Aôm
kôlêlêc eŋ su me." 13 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe "Lau samob, naŋ sênôm bu
tonec, oc êjô êsêac êtiam. 14 Mago teŋ embe ênôm bu, taŋ aê oc jakêŋ êndêŋ
eŋ naŋ, oc bu êjô eŋ êtiam atom, êôc eŋ tôŋ endeŋ tôŋgeŋ. Gebe bu, taŋ aê
jakêŋ êndêŋ eŋ naŋ, êtu bumata êpulu aŋga ênê ŋalêlôm ma êkêŋ eŋ êŋgôŋ
mata jali teŋgeŋ." 15 Tec awê tau kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, ôkêŋ
bu tonaŋ êndêŋ aê acgommaŋ, gebe bu êjô aê êtiam atom ma jamêŋ tonec
êtu jatê buŋa êtiam atom."

16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôna ômôêc nêm akweŋ, agêc amu amêŋ
tonec." 17 Tec awê gêjô eŋ awa gebe "Aêŋoc akweŋ masi." Go Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Kôsôm jagêdêŋ gebe nêm akweŋ masi. 18 Aôm gôjam ŋac
lemeŋ teŋ su, ma ŋac, taŋ galoc gôjam gômoa naŋ, nêm akweŋ eŋ atom.
Tec kôsôm jagêdêŋ."

19 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aê galic aôm propete teŋ.
20 Aêac tameŋi teteŋ mec aŋga lôc tônê, ma amac tec asôm gebe ateŋ mec
ŋamala gêc Jerusalem." 21 Go Jesu kêsôm gebe "Awê, ôkêŋ êwiŋ aê gebe
noc teŋ oc mêŋêsa, naŋ ateŋ mec êndêŋ Tamoc aŋga lôc tônê to Jerusalem
atom. 22 Amac tonaŋ ateŋ mec gêdêŋ ŋac, taŋ ajala eŋ sapu naŋ, ma
aêac tec ateŋ gêdêŋ ŋac, taŋ ajala eŋ naŋ, gebe Anôtô ênam ŋamalac kêsi
ŋamoasiŋ êsa aŋga Judanêŋ. 23 Mago noc oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ
su, ma êsêac, taŋ teteŋ mec ŋanô naŋ, oc teteŋ êndêŋ Tamoc toŋalau ma
tobiŋŋaŋôgeŋ. Tamoc tec gesom lau, naŋ teteŋ mec amboac tonaŋ êndêŋ
eŋ. 24 Anôtô eŋ Ŋalau, ma êsêac, taŋ teteŋ mec êndêŋ eŋ naŋ, teteŋ toŋalau
ma tobiŋŋaŋôgêŋ." 25 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê kajala gebe Mesia,
taŋ sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ, oc êmêŋ. Êndêŋ noc êmêŋŋa, oc êwa biŋ samob
ŋam sa êndêŋ aêac." 26 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac tau aê, tec kasôm
biŋ gêdêŋ aôm."

27 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋacseŋomi sêô lasê e têtakê, gebe gêjam biŋgalôm
gêwiŋ awê teŋ. Mago nêŋ teŋ kêsôm gebe "Aôm gobe amboac ondoc," me

“Aôm kôsôm asageŋ gêdêŋ eŋ,” nec atom. 28 Awê tau gedec nê ku kêkô ma
gêja malac jakêsôm gêdêŋ lau gebe 29 “Amêŋ alic ŋac teŋ, tê kêsôm ŋoc gêŋ,
taŋ gagôm naŋ, samob lasê nê. Oc moae Kilisi tau me.” 30 Tec êsêac sêsa
aŋga malac dêdêŋ eŋ sêja.

31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ ênê ŋacseŋomi jateteŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê,
ôniŋ gêŋ.” 32 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc mo teŋ tec gêc, amac
ajala atom.” 33 Ma ênê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ŋac teŋ kêkêŋ
gêŋ taniŋŋa gêdêŋ eŋ me.” 34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc mo
tonec gebe jaŋgôm ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, nê biŋ êtu tôŋ to janac
dabiŋ ênê koleŋ. 35 Amac asôm gebe ‘Ajôŋ aclê ênaŋa acgom, go tajoŋ kôm
ŋanô sa,’ asôm me masi. Ma aê tec jasôm êndêŋ amac gebe Aôc matemanô
ŋa alic gêŋ kômŋa gebe mo tau ŋakwac kêtu sôlôcgac. 36 Ŋac-kejoŋ-sawaga
kêkôc nê ŋaôli tec gêmoa ma gêjac ŋanô sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa sa, e
ŋackêsêgêŋwaga agêc ŋac-kejoŋ-sawaga lulugeŋ têntac ŋajam. 37 Biŋ tonec
biŋŋanô gebe ŋac teŋ kêsê ma ŋac teŋ kejoŋ ŋanô sa. 38 Aê kasakiŋ amac
gebe akôc kôm, taŋ ajam atom naŋ, ŋanô sa. Lau teŋ gêjam ŋakôm su, ma
amac akôc êsêac lemeŋgêdô su.”

39 Lau Samaria taêsam aŋga malac tonaŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtu biŋ, taŋ
awê kêsôm lasê gêdêŋ êsêac naŋŋa gebe “Eŋ kêsôm aêŋoc gêŋ, taŋ gagôm
naŋ, samob gêdêŋ aê.” 40 Amboac tonaŋ lau Samaria dêdêŋ eŋ sêja ma
teteŋ eŋ gebe êmoa êwiŋ êsêac. Tec eŋ gêmoa gamêŋ tonaŋ kêtôm bêc
luagêc. 41 Lau taêsam kêlêlêc sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtu eŋ tau nê biŋŋa, 42 ma
sêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Aêac akêŋ gêwiŋ kêtu aômnêm biŋŋageŋ atom,
gebe aêac tauŋ aŋô to ajalagac gebe ŋac tecenec kêtu ŋamalac samob nêŋ
kêsiwaga biŋŋanô.”

Jesu gêgôm kiŋnê ŋacnê latu ôli ŋajam kêsa

43 Bêc luagêc tonaŋ gêjaŋa, go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja Galilaia. 44 Eŋ
tau tec kêsôm lasê gebe “Propete teŋ oc tetoc eŋ sa aŋga tau nê malac
atom.” 45 Gêdêŋ taŋ jagêô lasê Galilaia naŋ, lau Galilaiaŋa sêkôc eŋ sa
kêtu sêlic gêŋ samob, taŋ gêgôm gêdêŋ om gêmoa Jerusalem naŋŋa, gebe
tauŋ sêlic om tonaŋ sêwiŋ. 46 Amboac tonaŋ gêmu gêja Kana Galilaiaŋa,
taŋ gêjam bu ôkwi kêtu wain naŋ.

Kiŋnê ŋac teŋ gêmoa Kapanaum, naŋ latu gêmac gêc. 47 Ŋac tau gêŋô Jesu
aŋga Judaia gêmêŋ Galilaia ŋawae ma gêdêŋ eŋ jaketeŋ eŋ gebe êsêp êwiŋ
eŋ naêŋgôm ênê latu ôli ŋajam êsa, gebe eŋ awa kêtu dambê. 48 Ma Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amac embe alic gêŋtalô to gêŋsêga atom, oc akêŋ
êwiŋ atom.” 49 Tec kiŋnê ŋac kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ôsêp ôwiŋ
aê ŋagaô, gebe ŋoc ŋapalê oc êmac êndu.” 50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Ôna, latôm oc êmoa mata jali.” Ŋac tau kêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ naŋ, ma gêja. 51 Kêsêlêŋ gêmu kêsêp gêmoa ma nê sakiŋwaga sêpuc
eŋ tôŋtôŋ sêja e sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latôm gêmoa mata jali.” 52 Eŋ kêtu
kênac ockatu ŋasawa, taŋ ŋac tau ôli kêpôlac tau su naŋŋa gêdêŋ êsêac e
sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêdêŋ nôgeŋ katuŋ gêmu kêsa ma ôli ŋandaŋ gawi
eŋ siŋ.” 53 Ma tama kêjala gebe oc kêtôm tonaŋ, tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe “Latôm oc êmoa mata jali.” Amboac tonaŋ êsêac to nê gôlôac samob
sêkêŋ gêwiŋ Jesu. 54 Gêŋtalô tonaŋ Jesu gêgôm kêtu luagêc gêdêŋ taŋ gêmu
aŋga Judaia gêja Galilaia naŋ.

5

Ŋac gêmac aŋga bugêjactoŋ ôli ŋajam kêsa

1 Tonê su ma Judanêŋ om teŋ kêdabiŋ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja.
2 Ma bugêjactoŋ teŋ kêpoac Jerusalem kêsi sacgêdô dombaŋa, sêsam ŋa
Ebolai aweŋ gebe Betsada, ma andu sêlêb lemeŋ teŋ kêkô tonaŋ. 3 Lau
togêmac taêsam sêc tonaŋ, mateŋpec to magiŋ kêsu ma ŋatêkwa kêtu goloŋ.
[Êsêac sêôŋ gebe bu tau ŋakotoŋ-kotoŋ êsa 4 gebe Apômtaunê aŋela teŋ
kêsêp bu ŋatoŋ tau jakêjali bu tonaŋ kêsêp ŋasawa elêmê. Bu tonaŋ embe
ŋakotoŋkotoŋ êsa ma ŋac teŋ embe êsêp êtu ŋamata, naŋ oc ôli ŋajam êsa,
gebe bu tonaŋ kepeŋ gêmac su paliŋ-paliŋgeŋ.] 5 Ŋac teŋ gêc tonaŋ, naŋ
gêmac gêc e ŋajala kêtôm 38. 6 Jesu gêlic ŋac tau gec ma kêjala gebe gêmac
tonaŋ gêjam eŋ tôŋ kêtôm têm taêsam su, tec kêtu kênac eŋ gebe "Gobe ôlim
ŋajam êsa me masi." 7 Ma ŋac gêmac tau gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, bu
tonaŋ embe ŋakotoŋ-kotoŋ êsa, naŋ ŋoc ŋac teŋ gebe êkêŋ aê jasêp bu ŋatoŋ
tau jana naŋ, gêmoa atom. Tauc gabe jana, tec ŋawapac ma lau sêmuŋ aê
ŋapaŋ." 8 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndi sa, oc nêm mê sa ma ôsêlêŋ,"
9 e gacgeŋ ŋac tau ôli ŋajam kêsa, gêôc nê mê sa ma kêsêlêŋ.

Ma gêŋ tonaŋ gêdêŋ sabat. 10 Tec Juda sêsôm gêdêŋ ŋac, taŋ ôli ŋajam kêsa
naŋ gebe "Sabat tec gêc, amboac tonaŋ kêtôm atom gebe ôc mê." 11 Ma eŋ
gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac naŋ gêgôm aê ôlic ŋajam kêsa naŋ, kêsôm gêdêŋ
aê gebe 'Oc nêm mê sa ma ôsêlêŋ.' " 12 Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe "Ŋac asa
tê kêsôm gêdêŋ aôm gebe 'Ôc nêm mê sa ma ôsêlêŋ.' " 13 Mago ŋac taŋ ôli
ŋajam kêsa naŋ, gêjam kauc, gebe lau taêsam sêkac sa sêmoa ma Jesu kêtaiŋ
tau su aŋga êsêacnêŋ.

14 Tonê su ma Jesu kêtap eŋ sa gêmoa lôm dabuŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Ôlic acgom, ôlim ŋajam kêsagac. Amboac tonaŋ ôŋgôm sec êtiam atom,
gebe geŋ teŋ êtap aôm sa êlêlêc gêmuŋŋa su atom." 15 Go ŋac tau jakêsôm
gêdêŋ Juda gebe "Ŋac taŋ gêgôm aê ôlic ŋajam kêsa naŋ Jesu." 16 Amboac
tonaŋ Juda seŋ oliŋ Jesu gebe gêgôm gêŋ amboac tonaŋ gêdêŋ sabat. 17 Tec
Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Tamoc gêjam kôm e mêŋgêdêŋ galoc, ma aê
gajam kôm amboac tonaŋ." 18 Kêtu tonaŋŋa Juda dêdib eŋ ŋanogeŋ sebe
sênac eŋ êndu kêtu gêgôm sabat popocŋageŋ atom, kêtu biŋ, taŋ eŋ kêsam
Anôtô tau gebe Tama ma gêgôm tau kêtôm Anôtô naŋŋa gêwiŋ.

Jesunê ŋaclai ŋam

19 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ
amac gebe Latu kêtôm gebe tau êŋgôm gêŋ teŋ atom. Gêŋ taŋ eŋ êlic Tama
gêgôm naŋ, go êŋgôm êtôm tonaŋ, gebe gêŋ, taŋ Tama gêgôm naŋ, Latu
gêgôm amboac tonaŋgeŋ. 20 Tama têtac gêwiŋ Latu ma kêtôc gêŋ samob,
taŋ eŋ tau gêgôm naŋ, gêdêŋ eŋ ma oc êtôc kôm êlêlêc tonaŋ su êndêŋ eŋ e
amac oc êŋac lemem. 21 Tama gêŋu ŋacmatê mateŋ jali kêsa. Ma Latu tau
êŋu êsêac, taŋ taê ênam naŋ, mateŋ jali êsa amboac tonaŋgeŋ. 22 Tama tau
oc êmêtôc ŋac teŋ atom. Eŋ gêwi mêtôc siŋ samucgeŋ gêdêŋ Latu, 23 gebe
ŋamalac samob tetoc Latu sa êtôm tetoc Tama sa. Teŋ embe etoc Latu
sa atom, naŋ oc etoc Tama, taŋ kêsakiŋ eŋ gêmêŋ naŋ, sa atom amboac
tonaŋ.

24 "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ gêŋô ŋoc
biŋ ma kêkêŋ gawiŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, eŋ gêŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
Ma eŋ oc êô lasê mêtôc atom, eŋ aŋga gêmac êndu tau jagelom gêŋgôŋ

mata jali. 25 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Noc teŋ oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ su gebe ŋacmatê sêŋô Anôtônê Latu awa, ma êsêac, taŋ sêŋô naŋ, oc sêŋgôŋ mateŋ jali. 26 Tama mata jali ŋam gêc eŋ tauŋa ma kêkêŋ Latu mata jali ŋam gêc eŋ tauŋa amboac tonaŋgeŋ. 27 Ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êmêtôc ŋamalac gebe eŋ Ŋamalacnê Latu. 28 Aŋac lemem atom, gebe noc oc mêŋêsa ma samob, taŋ sêc sêô naŋ, oc sêŋô eŋ awa 29 ma mêŋsêsa. Lau taŋ sêgôm geŋ ŋajam naŋ, sêndi sa sêŋgôŋ mateŋ jali. Ma êsêac, taŋ sêgôm sec naŋ, sêndi sa gebe têtap mêtôc sa.

Lau sêwa Jesunê ŋam sa

30 "Aê katôm gebe tauc jaŋgôm gêŋ teŋ atom. Aê jamêtôc êtôm gaŋô. Tec ŋoc mêtôc tau jagêdêŋ gebe gagôm tauc ŋoc biŋ atom, gagôm ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋgeŋ nê biŋ.

31 "Aê embe jawa tauc ŋam sa, oc jawa sa êtôm atom. 32 Ŋac teŋ gêwa aê ŋam sa tec gêmoa, ma aê kajala biŋ, taŋ gêwa sa kêpi aê naŋ, gebe biŋŋanô. 33 Amac tonaŋ asakiŋ lau dêdêŋ Joaŋ sêja, ma eŋ gêwa biŋŋanô ŋam sa, 34 mago biŋ, taŋ ŋamalac sêwa sa naŋ, aê nec kakôc sa atom, tageŋ kasôm biŋ tau gebe ênam amac kêsi. 35 Joaŋ kêtu ja, naŋ gelom ŋawê kêpô gamêŋ naŋ, ma amac abe atu samuc ênê ŋawê têlageŋ. 36 Ŋoc biŋ gêwa aê ŋam saŋa kêlêlêc Joaŋnê su, gebe kôm taŋ tamoc kêkêŋ aê gebe janac dabiŋ naŋ, tec gajam. Ma kôm tau gêwa aêŋoc ŋam sa gebe Tamoc kêsakiŋ aê. 37 Ma Tamoc, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwa aêŋoc ŋam sa. Amac aŋô ênê awa atom e alic eŋ laŋô atom. 38 Ma ênê biŋ gêc amacnêm ŋalêlôm atom, gebe akêŋ gêwiŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ atom. 39 Mêtê taŋ teto gêc naŋ, amac apuc atu dôbgeŋ amoa, abe aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ ŋam jakêsêp biŋ tonaŋ, ma biŋ tonaŋ ŋai gêwa aê ŋam sagoc. 40 Mago amac abe andêŋ aê amêŋ akôc matem jali ŋam atom.

41 "Aê jakôc waec aŋga ŋamalacnêŋ atom. 42 Mago aê kajala amac têmtac gêwiŋ Anôtôŋa gêc nêm ŋalêlôm atom. 43 Aê gamêŋ gajam Tamoc laŋô, mago amac akôc aê sa atom. Ŋac teŋ embe êmêŋ ênam tau laŋô, go akôc eŋ sa. 44 Amac taŋ akôc waem aŋga taôm nêm ma matem gêdiŋ waem aŋga Anôtô tageŋ nê atom naŋ, atôm gebe akêŋ êwiŋ amboac ondoc. 45 Taêm ênam gebe aê jandôŋ amacnêm biŋ êndêŋ Tamoc nec atom. Ŋac-êndôŋ-amacnêm-biŋwaga gêmoa, eŋ Mose, taŋ akêŋ matem eŋ amoa naŋ. 46 Embe akêŋ êwiŋ Mose, oc akêŋ êwiŋ aê, gebe ŋac tônê tê keto biŋ kêpi aê. 47 Ma embe akêŋ êwiŋ biŋ, taŋ eŋ keto naŋ atom, oc akêŋ êwiŋ aêŋoc biŋ amboac ondoc."

6

Jesu gêlôm 5,000
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Tônê su ma Jesu gelom bugêjactoŋ Galilaiaŋa, taŋ sêsam teŋ gebe Tiberiaŋa naŋ, ŋamakeŋ ônêŋa gêja. 2 Ma lau taêsam têdaguc eŋ sêja, gebe sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm gêdêŋ lau gêmac naŋ. 3 Jesu kêpi lôc jagêŋgôŋ sic gêwiŋ nê ŋacseŋomi. 4 Ma Judanêŋ omsêga Pasa kêdabiŋ. 5 Jesu gêôc mataanô sa e gêlic lau taêsam dêdêŋ eŋ, ma kêsôm gêdêŋ Pilip gebe "Aêac tanam ôli mo aŋga ondoc gebe lau tonec sêniŋ." 6 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gebe ênsaê eŋ, gebe tau kêjala gêŋ, taŋ gebe êŋgômŋa naŋ. 7 Ma Pilip gêjô eŋ awa gebe "Aêac embe tanam ôli mo ŋa denari 200 ma mêŋtakêŋ ŋagec-ŋagec êndêŋ êsêac êndêŋ-êndêŋgeŋ, mago oc êtôm atom."

8 Go ênê ŋacseŋominêŋ teŋ, Simon Petere lasi Andrea, kêsôm gadêŋ eŋ
gebe 9 “Ŋapalê teŋ kêkôc mo lemeŋ teŋ ma i luagêc tec gêmoa, mago gêŋ
tecenec oc êtôm lau taêsam tonec ŋai amboac ondoc.” 10 Go Jesu kêsôm
gebe “Asôm gebe lau sêŋgôŋ sic.” Aŋga gamêŋ tonaŋ gêgwaŋ taêsam gêc.
Amboac tonaŋ lau, taŋ sêŋgôŋ sic naŋ, amboac 5,000. 11 Go Jesu kêkôc
mo ma gêjam daŋge, go gêjac sam gêdêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ naŋ, ma gêgôm
i amboac tonaŋgeŋ gebe sêniŋ êtôm têntac êwiŋ. 12 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ,
go kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Anac ŋagêdôgêdô sa, gebe teŋ ênaŋa
atom.” 13 Mo lemeŋ teŋgeŋ tecenaŋ, mago lau seŋ e dedec ŋagêdô-gêdô
gêcŋa, go sêjac sa kêsêp gadob 12 e mêŋgêc.

14 Ŋamalac sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm naŋ, tec sêsôm gebe “Propete taŋ
êmêŋ nom naŋ ŋac tau tonec biŋŋanôgoc.” 15 Jesu kêjala gebe êsêac sebe
sêmêŋ sêjaŋgo eŋ su ma sêkêŋ eŋ êtu nêŋ kiŋ, tec kêtaiŋ taugeŋ gêc kêpi lôc
gêja.

Jesu kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mat 14:22-23; Mar 6:45-52)

16 Kêtula, go nê ŋacseŋomi sêsêp bugêjactoŋ sêja 17 e sêpi waŋ teŋ sebe
sêlac sêna Kapanaum. Gamêŋ ŋakesec kêsa su, mago Jesu gêô lasê êsêac
atom tageŋ, 18 ma mu gêbuc ŋatêna e ŋadembom secanô. 19 Sêlac e sêkêŋ
gamêŋ kêtu sêga gêc waŋkuŋa, go sêlic Jesu tau kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom
ŋaôgeŋ mêŋkêdabiŋ waŋ ma têtêc tauŋ. 20 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Aê tau tonec, atêc taôm atom.” 21 Êsêac sebe nasêkôc eŋ êpi waŋ, ma eb
tageŋ waŋ kêsô gamêŋ, taŋ sepeŋ naŋ.

Jesu kêtu mo ŋanô daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

22 Ŋageleŋ lau, taŋ sêmoa bugêjactoŋ ŋamakeŋ ônêŋa naŋ, sêlic gebe waŋ
teŋ kêpoac sêcluŋ gêwiŋ atom, waŋ tageŋ, ma Jesu tau gêwiŋ nê ŋacseŋomi
gêja atom, nê ŋacseŋomi tauŋgeŋ sêja. 23 Mago waŋ ŋagêdô aŋga Tiberia
sêlac e jasêsô gamêŋ, taŋ Apômtau gêjam daŋge ma kêkêŋ mo êsêac seŋ naŋ
ŋagala. 24 Gêdêŋ taŋ lau sêlic Jesu to nê ŋacseŋomi laŋôŋmê naŋ, ac sêpi waŋ
jasêsôm Jesu aŋga Kapanaum.

25 Êsêac têtap eŋ sa gêmoa bu makeŋ, tec sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Mêtêmôkê, aôm gêdêŋ ondoc gômôêŋ tonec.” 26 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac asôm aê
kêtu alic gêŋtalôŋa atom, ac asôm aê kêtu aeŋ mo e gêôc amac tôŋŋa.
27 Aŋgôm mocsac gêŋ taniŋŋa, taŋ êtu palê naŋ atom, mago aŋgôm mocsac
gêŋ taniŋŋa, taŋ ênêc e êkêŋ ŋamalac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa naŋ.
Ŋamalacnê Latu oc êkêŋ gêŋ tau êndêŋ amac gebe Tama Anôtô gêlôc
gêdêŋ eŋ kêtu tôŋ sugac.” 28 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac aŋgôm
amboac ondoc gebe anam Anôtônê kôm.” 29 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe “Anôtônê kôm tau tonec gebe akêŋ êwiŋ ŋac, taŋ eŋ kêsakiŋ naŋ.”
30 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm ôŋgôm gêŋtalô ondoc gebe aêac
alic ec akêŋ êwiŋ aôm. Aôm ôŋgôm asageŋ. 31 Tameŋi tec seŋ mana aŋga
gamêŋ sawa kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe ‘Eŋ kêkêŋ mo aŋga undambê
gêdêŋ êsêac seŋ.’ ” 32 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm
tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Mose kêkêŋ mo aŋga undambê gêdêŋ
amac atom. Mo ŋanô undambêŋa tonaŋ Tamoc tau kêkêŋ gêdêŋ amac,
33 gebe ŋac, taŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ ma kêkêŋ ŋamalac sêŋgôŋ
mateŋ jali naŋ, tec kêtu Anôtônê mo.” 34 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe

“Apômtau, ôkêŋ mo tonaŋ êndêŋ aêac endeŋ tôŋgeŋmaŋ.” 35 Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Aê tauc tec katu mo ŋamalac sêmoa mateŋ jaliŋa tau. Ŋac
taŋ êndêŋ aê êmêŋ naŋ, mo êjô eŋ êtiam atom. Ma ŋac, taŋ êkêŋ êwiŋ aê
naŋ, bu êjô eŋ êtiam atomanô.
36 “Aê tec kasôm gêdêŋ amac su gebe Amac alic aêgac, mago akêŋ gêwiŋ
atom. 37 Gêŋ samob, taŋ Tamoc kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, oc êndêŋ aê êmêŋ
ma ŋac teŋ embe êndêŋ aê êmêŋ, oc jamasuc eŋ atom. 38 Aê kasêp aŋga
undambê gamêŋ gebe jaŋgôm tauc ŋoc biŋ êtu tôŋ atom, jaŋgôm ŋac-
kêsakiŋaêwaga nê biŋ êtu tôŋ. 39 Ma ŋackêsakiŋ-aêwaga tau nê biŋ amboac
tonec gebe gêŋ samob, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêŋa naŋ, janam ŋateŋ sapu atom,
jaŋu samob sêndi sa êndêŋ bêc ŋamuŋa. 40 Tamocnê biŋ tau tonec gebe lau
samob, taŋ sêlic Latu ma sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, gêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ma
aê êŋu êsêac sêndi ŋa êndêŋ bêc ŋamuŋa.”
41 Juda sêli aweŋ sa kêtu biŋ, taŋ kêsôm gebe “Aê mo kasêp aŋga
undambê gamêŋ naŋŋa.” 42 Ma êsêac sêsôm gebe “Ŋac tonec Josep latu
Jesu me masi. Têna agêc tama tec tajalagac. Ma amboac ondoc tec galoc
eŋ kêsôm gebe Aê kasêp aŋga undambê gamêŋ nec.” 43 Tec Jesu gêjô êsêac
aweŋ gebe “Ali awem sa atom. 44 Ŋac teŋ kêtôm gebe tau êndêŋ aê êmêŋ
atom. Tamoc taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, embe ê eŋ, go aê jaŋu eŋ êndi
sa êndêŋ bêc ŋamuŋa. 45 Teto gêc propetenêŋ buku gebe ‘Anôtô oc êndôŋ
ŋamalac samob.’ Ma samob, taŋ sêŋô Tamocnê biŋ ma sêkôc kauc aŋga
ênê naŋ, tec dêdêŋ aê sêmêŋ. 46 Teŋ gêlic Tamoc atom, ŋac tageŋ, taŋ
kêsa aŋga Anôtô tau nê naŋ, taugeŋ tec gêlic tama. 47 Biŋŋanô, aê jasôm
tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Eŋ taŋ kêkêŋ gêwiŋ naŋ, gêŋgôŋ mata jali
teŋgeŋ. 48 Mo ŋamalac gêŋgôŋ mateŋ jaliŋa aê. 49 Tamemi seŋ mana aŋga
gamêŋ sawa, mago sêmac êndu. 50 Mo tecenec kêsêp aŋga undambê gêmêŋ
gebe teŋ embe êniŋ oc êmac êndu atom. 51 Mo mata jali, taŋ kêsêp aŋga
undambê gêmêŋ naŋ aê. Ŋamalac teŋ embe êniŋ mo tau tonec, oc êŋgôŋ
mata jali teŋgeŋ. Ma mo tau, taŋ aê jakêŋ naŋ, tauc ôlic tec jakêŋ gebe
ŋamalac samob sêŋgôŋ mateŋ jali.”
52 Judawaga aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ ma sêsôm gebe “Amboac ondoc, ŋac
tonec kêtôm gebe êkêŋ nê ôli aêac taniŋ me.” 53 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac embe
aniŋ Ŋamalacnê Latunê ôli to anôm ênê dec atom, oc matem jali ŋam ênêc
amacŋa atom. 54 Eŋ taŋ geŋ aêŋoc ôlic to gênôm aêŋoc dec naŋ, gêŋgôŋ
mata jali teŋgeŋ, ma aê oc jaŋu eŋ sa êndê bêc ŋamuŋa, 55 gebe aêŋoc ôlic
kêtu gêŋ taniŋŋa ŋanô tau, ma aêŋoc dec kêtu gêŋ tanômŋa ŋanô tau. 56 Eŋ
taŋ geŋ aêŋoc ôlic to gênôm aêŋoc dec naŋ, gêmoa aê ŋalelôm ma aê gamoa
eŋ ŋalêlôm. 57 Tamoc mata jali kêsakiŋ aê gamêŋ, ma aê tec gamoa matoc
jali kêtu Tamocŋa. Ma eŋ taŋ geŋ aê naŋ, êŋgôŋ mata jali êtu aêŋa amboac
tonaŋgeŋ. 58 Mo tau, taŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêtôm mo, taŋ
tamemi seŋ-seŋ ma sêmac êndu naŋ atom. Eŋ taŋ geŋ mo tonaŋ êŋgôŋ
mata jali teŋgeŋ.” 59 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ kêdôŋ mêtê gêmoa lôm
Kapanaumŋa.

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

60 Ênê ŋacseŋomi gwalêkiŋ sêŋô biŋ tonaŋ ma sêsôm gebe “Biŋ tonaŋ
ŋawapac sec. Asa kêtôm gebe êkêŋ taŋa.” 61 Jesu kêjala gêc tau gebe nê
ŋacseŋomi sêli aweŋ sa, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋ tonec kêtu kasec
amac me. 62 Ma embe alic Ŋamalacnê Latu êmu êpi gamêŋ, taŋ andaŋgeŋ

gêŋgôŋ naŋ êna, oc amboac ondoc. 63 Ŋalau tageŋ êkêŋ ŋamalac sêŋgôŋ mateŋ jali. Ôliŋ oc ênam sa naeo. Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac su naŋ, tau ŋalau to mata jali. 64 Mago amacnêm ŋagêdô sêkêŋ gêwiŋ atom." Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gebe kêjala êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ atomŋa naŋ, ma kêjala ŋac, taŋ eoc eŋ lasêŋa naŋ kawanaŋgeŋ. 65 Tec kêsôm gebe "Kêtu tonaŋŋa tec kasôm gêdêŋ amac gebe Ŋac teŋ kêtôm gebe tau êndêŋ aê êmêŋ atom, Tamoc êlôc êndêŋ eŋ acgom."

66 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋacseŋomi gwaŋkiŋ sêwi eŋ siŋ sêsêlêŋ sêwiŋ eŋ kêtiam atom. 67 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac lau 12 gebe "Ma amac abe aêc ana amboac tonaŋgeŋ me." 68 Ma Simon Petere gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, aêac oc andêŋ asa ana, aŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ŋam gêc aômgeŋ nêm, biŋ. 69 Ma aêac akêŋ gêwiŋ to ajala gebe Anôtônê ŋac dabuŋ aôm." 70 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê kajaliŋ amac lau 12 sa me masi. Mago amacnêm ŋac teŋ kêtu Sadaŋnê ŋac." 71 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ kêpi Simon Isariot latu Juda, taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ. Êsêac lau 12 nêŋ ŋac teŋ eŋ.

7

Jesu to lasii

1 Biŋ tônê su ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa Galilalageŋ. Eŋ gebe êsêlêŋ êmoa Judaia atom, gebe Juda dêdib sebe sênac eŋ êndu. 2 Judanêŋ omsêga Lômbec kêdabiŋ. 3 Tec Ênê lasii sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndi aŋga tonec ma ôna Judaia gebe nêm ŋacseŋomi sêlic kôm, taŋ aôm ôŋgômŋa naŋ sêwiŋ. 4 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe nê wae êtu tapa, naŋ êŋgôm nê gêŋ ênêc lêlômgeŋ atom. Embe ôŋgôm nêm kôm teŋ, go ôtu awê êndêŋ lau samob sêlic." 5 Lasii sêsôm biŋ tonaŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom amboac tonaŋ. 6 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc noc kêdabiŋ atom tageŋ, êmacgeŋ nêm noc tec gêc ŋapaŋ. 7 Lau nomŋa têntac gedec amac atom, têntac gedec aêgeŋ, gebe gawa êsêac sa gebe nêŋ kôm keso. 8 Taôm api ana alic om. Aê tec oc japi jawac êndêŋ om tonec atom tageŋ, gebe aêŋoc noc kêdabiŋ atom." 9 Biŋ tonaŋ kêsôm gêdêŋ êsêac su ma gêmoa Galilaia.

Jesu gêlic om Lômbecŋa

10 Lasii sêpi sêja su sebe sêlic om, go eŋ kêpi gêja amboac tonaŋ, mago gêmoa awê atom, kêsiŋ taugeŋ. 11 Gêdêŋ om tau Juda sesom eŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tau gêmoa ondoc." 12 Lau taêsam sêli aweŋ sa kêtu eŋŋa. Ŋagêdô sêsôm gebe "Eŋ ŋac ŋajam", ma ŋagêdô sêsôm gebe "Masi, eŋ kêsau lau." 13 Biŋ tonaŋ kêpi eŋ, tec êsêacnêŋ teŋ kêsôm kêtu awê atom, gebe samob têtêc Juda.

14 Sêlic om e sêkô luŋgeŋ, go Jesu kêpi lôm dabuŋ jakêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac. 15 Tec Juda sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tônê kêjala mêtê amboac ondoc, têdôŋ eŋ atom nec." 16 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aêŋoc mêtê kêtu tauc êôc gêŋ atom, ŋac taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, nê gêŋ. 17 Teŋ embe taê ênam gebe êŋgôm Anôtônê biŋ êtu tôŋ, oc êjala ŋoc mêtê ŋam gebe aŋga Anôtônê me aê kasôm tauc ŋoc biŋ. 18 Ŋac taŋ kêsôm tau nê biŋ naŋ, gebe êŋgôm tau nê wae êsa. Ma ŋac taŋ gebe êŋgôm ŋac-kêsakiŋeŋwaga nê wae êsa naŋ, eŋ ŋac biŋŋanôŋa ma keso teŋ gêc eŋŋa atom. 19 Mose kêkêŋ biŋsu gêdêŋ amac atom me. Mago amacnêm teŋ kêmasaŋ kêtu tôŋ atom. Ma amac adib aê abe anac aê êndu êtu asageŋŋa." 20 Lau tau sêjô eŋ awa gebe "Ŋalau sec gêgôm aôm. Asa gebe ênac aôm

êndu." 21 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê gajam koleŋ tageŋ ma amac
samob êŋac lemem. 22 Mose kêsakiŋ amac gebe asa ŋapalê, (lêŋ tau kê a
aŋga Mosenê atom, gelom aŋga abeminêŋ,) tec amac êsa lau gêdêŋ sabat
amboac tonaŋ. 23 Embe sêsa ŋac teŋ êndêŋ sabat gebe senseŋ Mosenê
biŋsu su atom, ma amboac ondoc tec têmtac ŋandaŋ gêdêŋ aê gebe gagôm
ŋac teŋ ôli samucgeŋ ŋajam kêsa gêdêŋ sabat. 24 Amêtôc biŋ êtôm alic geŋ
gêc dêmôêŋa atom. Amêtôc akip ŋam ŋa êndêŋgeŋ êtôm mêtôc gêdêŋ."

Jesu eŋ Mesia me masi

25 Ma lau Jerusalemŋa ŋagêdô sêsôm gebe "Ŋac tau, taŋ dêdib sebe sênac
eŋ êndu naŋ tônê me. 26 Alic acgom, eŋ kêsôm biŋ gêmoa awêgeŋ, mago
sêsôm eŋ awa auc atom. Moae kasêga sêjala eŋ gebe eŋ Kilisi tau me. 27 Ŋac
tônê aêac tajala ênê ŋamgac. Mago Kilisi tau embe êmêŋ, naŋ ŋac teŋ êjala
ênê ŋam atom."

28 Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa lôm dabuŋ, tec kêsôm biŋ kêkac awa sageŋ
gebe "Amac tec ajala aê to ajala ŋoc ŋam me masi. Tauc ŋoc ŋalêlôm kêkac
aê tec gamêŋ nec atom. Eŋ taŋ kêsakiŋ aê naŋ, ŋac biŋŋanoŋa tau, naŋ
amac ajam kauc eŋ. 29 Aê tec kajala engac, gebe aê aŋga ênê, ma eŋ
kêsakiŋ aê tec gamêŋ." 30 Êsêac dêdib eŋ gebe sêkôc eŋ tôŋ, mago ŋac teŋ
lêma kêsac eŋ atom, gebe nê noc kêdabiŋ atom tageŋ. 31 Lau taêsam sêkêŋ
gêwiŋ eŋ ma sêsôm gebe "Kilisi tau embe êmêŋ, oc êŋgôm gêŋtalô wakuc
ondoc êlêlêc ŋac tonec su."

Juda sêsakiŋ siŋwaga gebe sêkôc Jesu tôŋ

32 Parisai sêŋô gebe lau sêli aweŋ sa amboac tonaŋ, tec lau dabuŋsêga to
Parisai sêsakiŋ sakiŋwaga sêja sebe sêkôc eŋ tôŋ. 33 Ma Jesu kêsôm gebe "Aê
jamoa sauŋgeŋ jawiŋ amac acgom, go jandêŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ
naŋ jana. 34 Amac oc ansom aê e atap aê sa atom, ma gamêŋ, taŋ aê jaŋgôŋ
naŋ, amac oc atôm gebe naasa atom." 35 Tec Juda sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe
"Ŋac tônê gebe êna ondoc, tec kêsôm gebe aêac tatap eŋ sa atom nê. Eŋ
gebe êndêŋ lau Helen me. 36 Biŋ tec eŋ kêsôm gebe 'Oc ansom aê e atap
aê sa atom,' ma 'Gamêŋ taŋ aê jaŋgôŋ naŋ, amac atôm gebe naasa atom,'
nec ŋam amboac ondoc."

Biŋ kêpi bu mata jali

37 Gêdêŋ omsêga ŋabêc kapôêŋ ŋamuŋa naŋ, Jesu gêdi ŋa ma kêsôm kêkac
awa sageŋ gebe "Ŋac teŋ embe bu êjô eŋ, go mêŋênôm aŋga aêŋoc. 38 Ŋac
taŋ kêkêŋ gêwiŋ aê kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ, gebe 'Bu mata jaliŋa êc
ŋasamac kapôêŋ êsa aŋga ênê ŋalêlôm êna.' " 39 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm kêpi
Ŋalau. taŋ eŋ gebe lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga êkêc aŋga ênê. Jesunê ŋawasi kêsa
atomgeŋ, tec Ŋalau gêmêŋ atom tageŋ.

Lau sêwa tauŋ kêkôc

40 Lau taŋ sêŋô biŋ tonaŋ nêŋ ŋagêdô sêsom gebe "Ŋac tonê eŋ propete
tau, biŋŋanô." 41 Ma ŋagêdô sêsôm gebe "Ŋac tônê eŋ Kilisi tau." Mago
ŋagêdô sêsôm gebe "Kilisi êsa aŋga Galilaia me. 42 Biŋ taŋ teto gêc naŋ,
amboac tonec gebe Kilisi êsa aŋga Dawidnê ŋawê ma êsa aŋga malac
Betlehem, taŋ Dawid gêŋgôŋ naŋ êmêŋ." 43 Amboac tonaŋ lau sêwa tauŋ
kêkôc kêtu Jesuŋa 44 e lau ŋagêdô sebe sêkôc eŋ tôŋ, mago ŋac teŋ lêma
kêsac eŋ atom.

Judanêŋ laumata sekeŋ gêwiŋ atom

45 Sakiŋwaga dêdêŋ lau dabuŋsêga to Parisai sêmu sêja ma nêŋ ŋataui
sêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac ondoc, tec akôc eŋ atom nec." 46 Ma
sakiŋwaga sêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋamalac teŋ kêsôm biŋ amboac ŋac tônê
kêsôm nec atomanô." 47 Tec Parisai sêjô êsêac aweŋ gebe "Eŋ gêwa amac
ôkwi amboac tonaŋgeŋ me. 48 Amac alic kasêga to Parisai teŋ kêkêŋ gêwiŋ
eŋ su me. 49 Mago lau tônê sêjam kauc Mosenê biŋsu naŋ, acmêŋ sêbacgac."

50 Go êsêacnêŋ ŋac teŋ, Nikodeme, taŋ gêmuŋgeŋ gêdêŋ Jesu gêja naŋ,
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 51 "Aêac embe taŋô ŋac teŋ nê biŋ to tajala gêŋ,
taŋ eŋ gêgôm naŋ atom, biŋsu êmêtôc eŋ me masi. Oc masi." 52 Tec êsêac
sêjô eŋ awa gebe "Aôm aŋga Galilaia amboac tonaŋ me. Ôsala ôlic acgom,
propete teŋ gêdi sa aŋga Galilaia atom."

53 Êsêac sêc gêdêŋ-gêdêŋgeŋ sêja nêŋ andu.

8

Jesu taê walô mockaiŋo

1 [Jesu kêpi Lôckatakwi gêja 2 e bêbêcgeŋ, go gemu gêja lôm dabuŋ ma
lau samob dêdêŋ eŋ sêja, tec gêŋgôŋ sic ma kêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac. 3 Ma
biŋsutau to Parisai sêwê awê teŋ, taŋ têtap eŋ sa gêjac sêmôcwalô gêŋgic
naŋ, jatetoc eŋ kêkô êsêac ŋaluŋ. 4 Ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê,
awê tonec lau têtap êsêagêc nê mockaiŋ sa. 5 Mose kêjatu gêc biŋsu gebe
têtuc lau amboac tonaŋ ŋa poc êndu. Ma aôm oc ôsôm amboac ondoc."
6 Êsêac sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec sêsau sêôc eŋ ŋa biŋ tonaŋ. Jesu gewec
ma lêmalatu keto gêŋ gêc nom. 7 Ma êsêac têtu kênac eŋ sêôc aucgeŋ sêmoa,
tec eŋ kêsa sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm ŋac, taŋ nê sec masi
naŋ, êtuc poc êpi awê tonec êtu ŋamata." 8 Kêsôm su ma gewec jaketo nê
gêŋ kêtiam. 9 Êsêac sêŋô biŋ tonaŋ ma têtaiŋ tauŋ tageŋ-tageŋ. Lau ŋanô
sêc sêmuŋ e sedec Jesu taugeŋ kêkô gêwiŋ awê, taŋ kêkô ŋaluŋ naŋ. 10 Go
Jesu kêsa sa ma kêsôm gêdêŋ awê gebe "Awê tau, ma lau tau. Nêŋ teŋ kêtiŋ
aôm me masi." 11 Ma awê tau kêsôm gebe "Apômtau, masianô." Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ma aê latiŋ aôm atom amboac tonaŋgeŋ. Ôna ma
ôŋgôm sec teŋ êtiam atom."]

Jesu kêtu ŋawê nomŋa

12 Go Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac kêtiam gebe "Nom ŋaja aê. Ŋac taŋ
êndaŋguc aê naŋ, êsêlêŋ tokesec atom, mata jali ŋaja êpô eŋgeŋ." 13 Ma
Parisai sêsôm gêdŋ eŋ gebe "Taôm gôwa taôm nêm biŋ sa, tec nêm biŋ
tonaŋ biŋŋanô atom." 14 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê tauc embe
jawa tauc ŋoc biŋ sa, go ŋoc biŋ tonaŋ biŋŋanô gebe ŋoc ŋam, taŋ kasa
gamêŋ to ŋoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ kajalagac, mago amac ajam kauc
ŋam, taŋ kasa gamêŋ to ŋoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ. 15 Amac amêtôc kôtôm
ŋamalacnêŋ kauc. Aê kêmêtôc ŋac teŋ atom. 16 Aê embe jamêtôc biŋ, go ŋoc
mêtôc tau biŋŋanô, gebe aê taucgeŋ gamoa atom, ŋac taŋ kêsakiŋ aê naŋ,
gêwiŋ aê. 17 Teto gêc amac taôm nêm biŋsu gebe 'Biŋ taŋ ŋamalac luagêc
sêwa sa kêpi tageŋ naŋ biŋŋanô.' 18 Aê tec gawa tauc ŋam sa gamoa, mago
Tamoc, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwa aê sa gêwiŋ." 19 Tec êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Tamam gêmoa ondoc." Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac ajala
aê atom, tec ajala Tamoc atom. Embe ajala aê, oc ajala Tamoc êwiŋ."

20 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêmoa lôm dabuŋ ma kêdôŋ lau gêmoa balêm,
taŋ kanom kêkô naŋ. Mago lau sêkam eŋ tôŋ atom gebe ênê noc mêŋkêsa
atom tageŋ.

Gamêŋ taŋ aê gabe lêna naŋ, amac atôm gebe naasa atom

21 Go kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe "Aê jana ma amac oc ansom aê
e amac êndu tonêm secgeŋ. Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, amac atôm gebe
naasa atom." 22 Tec Juda sêsôm gebe "Moae gebe êjaiŋ tau, tec kêsôm gebe
'Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, amac atôm gebe naasa atom' nec me." 23 Go eŋ
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac aŋga eloŋ, mago aê aŋga lôlôc. Amac aŋga
nom tonec, mago aê aŋga nom tonec atom. 24 Tec kasôm gêdêŋ amac gebe
Amac êndu tonêm secgeŋ. Ma embe akêŋ êwiŋ gebe aê ŋac tau tonec atom,
oc amac êndu tonêm secgeŋ." 25 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ma aôm
asa." Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Êtu asageŋŋa aê jasôm biŋ êndêŋ
amac ŋapaŋ. 26 Aêŋoc biŋ jasôm êndêŋ amac to jamêtôc amacŋa taêsam tec
gêc. Ŋac taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, eŋ ŋac biŋŋanôŋa, ma biŋ taŋ gaŋô
aŋga ênê naŋ, kasôm lasê gêdêŋ ŋamalac samob."

27 Eŋ kêsôm biŋ kêpi Tama gêdêŋ êsêac, mago nêŋ kauc kêsa atom. 28 Go
Jesu kêsôm gebe "Êndêŋ taŋ anac Ŋamalacnê Latu sa naŋ, ajala gebe aê tau
tonec. Aê gagôm tauc ŋoc gêŋ atom, gêŋ taŋ Tamoc kêdôŋ gêêdêŋ aê naŋ,
tec kasôm. 29 Ma ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, tec gêwiŋ aê. Eŋ gedec aê
taucgêŋ gamoa atom, gebe aê gagôm gêŋ, taŋ eŋ gêlic ŋajam naŋ, ŋapaŋ tec
gamoa." 30 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ ma lau gwalêkiŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ.

Biŋŋanô oc êŋgamboac amac su

31-32 Go Jesu kêsôm gêdêŋ Juda, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ gebe "Amac
embe amoa ŋoc biŋ ŋalêlôm, oc atu aêŋoc ŋacseŋomi ŋanô "ma ajala
biŋŋanô e biŋŋano tau eŋgamboac amac su." 33 Tec êsêac sêjo eŋ awa gebe
"Abrahamnê ŋawê aêac ma aêac atu lau teŋ nêŋ sakiŋwaga atomanô, ma
amboac ondoc tec kôsôm gebe ôŋgamboac aêac su." 34 Go Jesu gêjô êsêac
aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋamalac
samob, taŋ sêgôm sec naŋ, têtu sec ŋasakiŋwaga. 35 Saklŋwaga oc êŋgôŋ
andu endeŋ tôŋgeŋ atom, latu tec êŋgôŋ endeŋ tôŋgeŋ. 36 Latu embe
eŋgamboac amac su, ôc tec amoa nêm lêtêgeŋ. 37 Aê kajalagac gebe
Abrahamnê wakuc amac, mago amac adib abe anac aê andu ŋam gebe
aêŋoc biŋ wackêsêp amacnêm ŋalêlôm atom. 38 Gêŋ taŋ aê galic aŋga
Tamocnê naŋ, tec kasôm. Ma biŋ, taŋ amac aŋô aŋga tameminê naŋ, tec
agôm amboac tonaŋgeŋ."

39 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Tamemai Abraham." Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe "Embe Abrahamnê ŋapalê amac, naŋ aŋgôm gêŋ atôm
Abraham acgom, 40 ma galoc amac adib abe anac aê êndu. Aê kasôm
biŋŋanô, taŋ gaŋô aŋga Anôtônê naŋ, gêdêŋ amac, tec abe anac aê.
Abraham gêgôm gêŋ amboac tonaŋ atom. 41 Amac agôm tameminê geŋ."
Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mockaiŋ teŋ kêka aêac lasê atom, aêac
tamemai tageŋ tec gêmoa, eŋ Anôtô." 42 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
"Anôtô embe amac tamemi, oc têmtac êwiŋ aê, gebe aê kasa aŋga Anôtônê,
ma aŋga ênê tec gamêŋ. Tauc kakac tauc tec gamêŋ nec atom. Ŋac tau
tônê kêsakiŋ aê gamêŋ. 43 Ambôac ondoc tec nêm kauc kêsa kêpi aêŋoc
biŋ atom. Ŋam gebe amac akêŋ taŋem aêŋoc biŋ akêtôm atom. 44 Amac
tamemi Sadaŋ tau, ma sec, taŋ kêkac tameminê ŋalêlôm naŋ, abe aŋgôm
ŋanô êsa. Ŋac tau tonaŋ tôc andaŋgeŋ kêtu gêjac-ŋamalac-ênduwaga ma

eŋ gêmoa biŋŋanô ŋalêlôm atom, gebe biŋŋanô gêc eŋŋa atom. Embe êsôm biŋdansaŋ, oc êsôm tau nê geŋ, gebe dansaŋtênato dansaŋmôkê eŋ. 45 Mago aê kasôm biŋŋanô, tec akêŋ gêwiŋ aê atom. 46 Amacnêm asa oc eoc aêŋoc geo teŋ lasê. Aê embe jasôm blgŋanô, ma amboac ondoc tec akêŋ êwiŋ aê atom. 47 Ŋac taŋ aŋga Anôtônê naŋ, gêŋô Anôtônê biŋ. Amac aŋga Anôtônê atom, tec aŋô ênê biŋ atom."

Jesu agêc Abraham

48 Juda sêjô eŋ awa gebe "Aêac asôm gebe aôm ŋac Samarianŋa teŋ, tec ŋalau sec teŋ gêôc aôm nec. Aêac asôm jagêdêŋ me masi." 49 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋalau sec teŋ gêôc aê atom. Aê katoc Tamoc sa, mago amac agôm aê êndu-êndugeŋ. 50 Tauc gasom waec atom. Ŋac taŋ gesom ŋoc waec ma kêmêtôc biŋ naŋ, tec gêmoa. 51 Biŋŋanô, aê jasom tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tôŋ, oc êlic gêmacanô atom endeŋ tôŋgeŋ." 52 Ma Juda sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Galoc aêac ajala ŋanôgeŋ gebe ŋalau sec teŋ gêôc aôm. Abraham to propete sêmac êndu, mago aôm kôsôm gebe 'Ŋac teŋ embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tôŋ, oc ênsaê gêmacanô atom endeŋ tôŋgeŋ.' 53 Aôm kôlêlêc tamemai Abraham, taŋ gêmac êndu naŋ su me. Ma propete sêmac êndu. Aôm gobe ôŋgôm taôm amboac asa." 54 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Embe jaŋgôm tauc waec êsa, oc ŋoc waec ŋanô masi. Tamoc taŋ amac asôm gebe nêm Anôtô eŋ naŋ, tec gêgôm aê waec kêsa. 55 Amac ajala eŋ atom, mago aê tec kajala eŋgac. Aê embe jasôm gebe Kajala eŋ atom, oc jatu dansaŋtêna teŋ jatôm amac. Mago aê kajala eŋ tec kamasaŋ ênê biŋ gamoa. 56 Tamemi Abraham têtac ŋajam gebe êlic aêŋoc bêc e gêlic ma kêtu samuc." 57 Ma Juda sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aômnêm jala kêtôm 50 su atom, ma gôlic Abraham amboac ondoc." 58 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Abraham têna kêkôc eŋ atomgeŋ, ma aê gamoa." 59 Ma êsêac sejoŋ poc sa sebe têtuc eŋ. Tec Jesu kêtaiŋ tau su aŋga lôm dabuŋ kêsa awê gêja.

9

Ŋac têna kêkôk eŋ tomatapecgeŋ mataano ŋajam kêsa

1 Jesu kêsêlêŋ gêmoa e gêlic ŋac teŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ. 2 Ma nê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe "Mêtêmôkê, asa gêgôm sec, ŋac tau me têna agêc tama, tec têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ." 3 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac tau gêgôm sec atom. Têna agêc tama sêgôm sec atom. Eŋ matapec gebe Anôtônê kôm teŋ êtu awê êpi eŋ. 4 Aêac tanam ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, nê kôm êndêŋ eleŋŋageŋ. Ŋakesec êsa naŋ lau teŋ oc sênam kôm teŋ atom. 5 Aê gamoa nom, tec katu nom tau ŋaja." 6 Kêsôm biŋ tonaŋ ma kêkasôp kêsêp nom, go kêjaliŋ e ŋalemoŋoma jakêkêŋ kêpi ŋac tau mataanô, 7 go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôna ma ônsaŋgu taôm aŋga bugêjactoŋ Siloam" (tanam ôkwi gebe "Ŋac taŋ sêsakiŋ eŋ naŋ.") Amboac tonaŋ tec eŋ gêja kêsagu tau su ma gêmu gêja tomataanô gêlic gamêŋgeŋ. 8 Ênê lau sackapoagêdô gêdêŋ tauŋa to êsêac, taŋ gêmuŋgeŋ sêlic eŋ keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, sêsôm gebe "Ŋac taŋ gêŋ gôŋ keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, ŋac tau tonec me masi." 9 Tec ŋagêdô sêsôm gebe "Aec, ŋac tau tonec." Ma ŋagêdô sêsôm gebe "Masi, ŋac teŋ, taŋ laŋôŋanô kêtôm tau naŋ." Ma ŋac tau kêsôm gebe "Aê tau tonec." 10 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Asageŋ gêgôm matamanô kêpoa lasê." 11 Ma eŋ gêjô Êsêac aweŋ gebe "Ŋamalac taŋ sêsam eŋ gebe Jesu

naŋ, kêlaliŋ lemoŋ mêŋkêkêŋ kêpi matocanô. Go kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôna Siloam ma ônsaŋgu taôm.’ Tec aê gaja kasagu tauc e matocanô kêpoa lasê.” 12 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma ŋac tau gêmoa ondoc.” Eŋ kêsôm gebe “Aê gajam kauc.”

Parisai sêkip eŋ mataanô ŋajam kêsa ŋalêŋ sa

13 Ma êsêac sêwê ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ matapec naŋ, dêdêŋ Parisai sêja, 14 gebe Jesu kêjaliŋ lemoŋ ma gêgôm eŋ mataanô kêpoa lasê tonaŋ gêdêŋ sabat teŋ. 15 Go Parisai têtu kênac eŋ kêtiam kêtu mataanô kêpoa lasêŋa. Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac tau kêkêŋ nom ŋalemoŋ kêpi matocanô ma kasagu tauc, tec matocanô galic gamêŋ.” 16 Tec Parisai ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tonaŋ aŋga Anôtônê atom, gebe gêjam dabuŋ sabat atom.” Ma ŋagêdô sêsôm gebe “ŋac sec teŋ oc êŋgôm gêŋtalô kapôêŋ tônê ŋai amboac ondocgeŋ.” Ma sêwa tauŋ kêkôc. 17 Ma sêsôm gêdêŋ matapec kêtiam gebe “Ma aôm taôm oc ôsôm biŋ amboac ondoc êpi ŋac, taŋ gêgôm matamanô kêpoa lasê naŋ.” Tec eŋ kêsôm gebe “Eŋ propete teŋ.”

18 Juda sêkêŋ gêwiŋ gebe eŋ gêmuŋgeŋ matapec ma galoc mataanô kêpoa lasê naŋ atom e sêmôêc ŋac, taŋ mataanô kêpoa lasê naŋ, têna agêc tama. 19 Ma têtu kênac êsêagêc gebe “Amagêc latômi, taŋ asôm gebe têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ naŋ, ŋac tau tonec me. Ma amboac ondoc tec galoc mataanô gêlic gamêŋ.” 20 Ma têna agêc tama sêjô êsêac aweŋ gebe “Aêagêc ajala gebe latuŋi eŋ, taŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ. 21 Mago mataanô gêlic gamêŋ ŋalêŋ tec aêagêc ajam kauc. Ma ŋac taŋ gêgôm eŋ mataanô kêpoa lasê naŋ, aêagêc ajam kauc eŋ amboac tonaŋ. Atu kênac eŋ. Eŋ kêtu kapôêŋ sugac, tau êsôm nê biŋ.” 22 Têna agêc tama sêsôm amboac tonaŋ kêtu têtêc Judaŋa, gebe Juda sêsôm biŋ kêpi tageŋ gebe “Ŋac teŋ embe êsam Jesu gebe Kilisi,” naŋ têtiŋ eŋ su aŋga gôlôacnêŋ. 23 Têna agêc tama têtêc tonaŋ, tec sêsôm gebe “Eŋ tau kêtu kapôêŋ sugac, atu kênac eŋ tau.”

24 Amboac tonaŋ sêmôêc ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ matapec naŋ, kêtu luagêcŋa ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Otoc Anôtô sa. Aêac ajala gebe ŋac tônê eŋ ŋac sec.” 25 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Eŋ embe ŋac sec, oc janam kauc. Tageŋ tonec tec kajala gebe gêmuŋgeŋ matocpec, mago galoc galic gamêŋ.” 26 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Eŋ gêgôm asageŋ gêdêŋ aôm. Eŋ gêgôm matamanô kêpoa lasê ŋalêŋ amboac ondoc.” 27 Eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Kasôm gêdêŋ amacgac mago akêŋ taŋem atom. Abe aŋô asageŋ êtiam. Amac abe atu ênê ŋacseŋomi awiŋ me.” 28 Ma êsêac sêbu eŋ ma sêsôm gebe “Aôm tec kôtu ênê ŋacseŋom, ma aêac tec atu Mosenê ŋacseŋomi. 29 Aêac ajalagac gebe Anôtô kêsôm biŋ gêdêŋ Mose. Mago ŋac tônê tec ajam kauc ênê ŋam.” 30 Tec ŋac tau gêjô êsêac aweŋ gebe “Tonaŋ gêŋ kaiŋ teŋ gebe amac ajam kauc ênê ŋam, mago gêgôm matocanô kêpoa lasêgoc. 31 Aêac tajala gebe Anôtô kêkêŋ taŋa gêdêŋ lau sec atom. Mago ŋac teŋ embe êsap Anôtô tôŋ ma êŋgôm ênê biŋ ŋanô êsa, naŋ Anôtô oc êkêŋ taŋa eŋ. 32 Gêdêŋ andaŋgeŋ e mêŋgêdêŋ galoc aêac taŋô ŋac teŋ gêgôm ŋac, taŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ naŋ, mataanô kêpoa lasê ŋawae teŋ atomanô. 33 Embe ŋac tônê aŋga Anôtônê atom, oc êtôm gebe êŋgôm gêŋ teŋ atom.” 34 Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Tênam kêkôc aôm tosec samucgeŋ ma gobe ôndôŋ aêac me.” Ma têtiŋ eŋ kêsa gêja.

35 Jesu gêŋô têtiŋ eŋ kêsa ŋawae, go gêdêŋ taŋ kêtap ŋac lau sa naŋ, kêsôm gebe “Aôm kôkêŋ gêwiŋ Ŋamalacnê Latu me masi.” 36 Ma ŋac tau gêjô eŋ

awa gebe “Apômtau, eŋ asa gebe jakêŋ êwiŋ eŋ.” 37 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôlic eŋgac. Eŋ ŋac tau, taŋ gêjam biŋgaŋm gêdêŋ aôm gêmoa.” 38 Ma ŋac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê kakêŋ gêwiŋ.” Ma kêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ. 39 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê gamêŋ nom tonec gebe jamêtôc ŋamalac, gebe êsêac, taŋ sêlic gamêŋ atom naŋ, sêlic gamêŋ, ma êsêac, taŋ sêlic gamêŋ sêmoa naŋ, mateŋpec êsa.” 40 Parisai taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ, ŋagêdô sêŋô biŋ tonaŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac mateŋpec amboac tonaŋ me.” 41 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac embe matempec, go sec ênêc amacŋa atom. Mago galoc asôm gebe ‘Aêac alic gamêŋ,’ tec nêm sec kêsap amac tôŋ.”

10

Jesu kêtu ŋacgejob ŋajam

1 “Biŋŋanô, aê Jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ kêsô dombanêŋ sapa gêja, mago kêsô sacgêdôŋa atom, kêgêli paliŋ-paliŋgeŋ naŋ, kêtu ŋacgeŋgeŋ to kêjaŋgowaga teŋ. 2 Ma ŋac taŋ kêsô sacgêdôŋa naŋ, tec dombanêŋ ŋacgejob eŋ. 3 Ŋacgejobsacgêdôwaga gêlêc katam su gêdêŋ eŋ, ma domba sêŋô eŋ awa ma eŋ gêmôêc nê domba kêsam êsêacnêŋ ŋaêgeŋ, ma gêwê êsêac ŋa sêja. 4 Kêkêŋ nê domba sêsa awê su, go tau kêsêlêŋ gêmuŋ ma domba têdaguc eŋ, gebe sêjala ênê awagac. 5 Ŋac jaba teŋ oc têndaguc eŋ atom, oc sêc eŋ, gebe sêjala lau jaba aweŋ atom.” 6 Biŋgôliŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac, ma biŋ tau, taŋ kêsôm gêdêŋ êsêac naŋ, sêlala ŋam atom.

7 Go Jesu kêsôm biŋ kêtiam gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Aê katu domba ŋasacgêdô. 8 Lau samob, taŋ sêmuŋ aê sêmêŋ naŋ, geŋgeŋtêna to kêjaŋgowaga. Tageŋ domba sêkêŋ taŋeŋ êsêac atom. 9 Aê katu ŋasacgêdô. Teŋ embe êsô aêŋageŋ êna, oc ênam eŋ kêsi. Eŋ êsô êsa ma êtap nê gêŋ êlôm tauŋa sa. 10 Geŋgeŋtêna gêmêŋ kêtu gêŋ tageŋ tonecŋa gebe ênam geŋgeŋ to êmbuc ma enseŋŋageŋ. Aê gamêŋ gabe êsêac sêmoa mateŋ jali ma nêŋ gêŋ êlêsuc êsêacgeŋ.

11 “Ŋacgejob ŋajam tau aê. Ŋacgejob ŋajam tau êmac êndu êjô domba su. 12 Ŋac taŋ gêjôb kêtu awaŋa naŋ, eŋ ŋacgejob ŋanô atom, ma domba têtu ênê gêŋ atom. Eŋ êlic kêam sec êmêŋ, oc êwi domba siŋ ma êc êna, ma kêam sec mêŋêŋac to ênam domba tau saliŋ-saliŋ. 13 Eŋ gejob kêtu awaŋa, tec gê go domba tau atom. 14 Ŋacgejob ŋajam aê, tec kajala ŋoc gêŋ ma ŋoc gêŋ sêjala aê, 15 kêtôm Tamoc kêjala aê ma aê kajala Tamoc. Ma aê jamac êndu jajô domba su. 16 Aêŋoc domba ŋagêdô sêmoa. Êsêac aŋga toŋ sapa tonecŋa atom. Amboac tonaŋ kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe jawê êsêac sêmêŋ e sêŋô aê aoc têtu toŋ tageŋ ma ŋacgejob tageŋ. 17 Aê jamac êndu gebe jaŋgôŋ matoc jali êtiam. Kêtu biŋ tonaŋŋa Tamoc têtac gêwiŋ aê. 18 Ŋac teŋ êkôc matoc jali su aŋga aêŋoc atom, tauc jakêŋ êna. Ŋatau aê tec jakêŋ êna, ma ŋatau aê tec jakôc su êtiam. Tamoc kêjatu aê gebe amboac tonaŋ.”

19 Ma Juda sêwa tauŋ kêkôc kêtiam kêtu biŋ tonaŋŋa. 20 Êsêacnêŋ gwalêkiŋ sêsôm gebe “Ŋalau sec teŋ gêgôm eŋ, tec kêtu meloc. Amac akêŋ taŋem eŋ êtu asageŋŋa.” 21 Ma ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac toŋalau sec teŋ oc êsôm biŋ amboac tonaŋ atom. Ŋalau sec teŋ kêtôm gebe êŋgôm mateŋpec mateŋ êlêc me.”

Juda têtiŋ Jesu su

22 Kêdabiŋ om-sêjac-kawi-lôm-dabuŋŋa aŋga Jerusalem ma komô. 23 Ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa lôm dabuŋ gêmoa Salomonê lôm sêlêb. 24 Tec Juda sêgi

eŋ auc ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aô, aôm gobe aêac amoa totêntac lulu e êndêŋ ondocgeŋ. Aôm embe Kilisi tau, naŋ ôsôm lasê êndêŋ aêac.” 25 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ amacgac, mago amac akêŋ gêwiŋ atom. Kôm taŋ gagôm gajam Tamoc laŋô naŋ, gêwa aê sa su. 26 Ma amac akêŋ gêwiŋ atom, gebe amac aŋga aêŋoc dombanêŋ atom. 27 Aêŋoc domba sêŋô aê aoc ma aê kajala êsêac ma têdaguc aê. 28 Aê oc jakêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Êtôm têm samob oc sênaŋa atomanô ma teŋ oc êjaŋgo êsêac su aŋga aê lemoc atom. 29 Tamoc taŋ kêkêŋ êsêac gêdêŋ aê naŋ, kêlêlêc samob su, ma ŋac teŋ kêtôm gebe êjaŋgo êsêac su aŋga Tamoc lêma atom. 30 Aêagêc Tamoc atu ŋanô tageŋ.”

31 Tec Juda sejoŋ poc sa kêtiam sebe têtuc eŋ êndu. 32 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê katôc kôm ŋajam taêsam aŋga Tamocnê gêdêŋ amac alic, mago kêtu kôm tonaŋ ŋai ŋaondocŋa tec abe atuc aê êndu.” 33 Go Juda sêjô eŋ awa gebe “Aêac abe atuc aôm êndu kêtu kôm ŋajam teŋŋa atom, kêtu biŋ alôb-alôbŋa to kêtu aôm ŋamalac, mago gôboa taôm kôtu Anôtôŋa.” 34 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Teto gêc amacnêm biŋsu gebe ‘Aê kasôm gebe amac anôtôi.’ Teto gêc me masi. 35 Eŋ kêsam lau, taŋ Anôtônê biŋ gêdêŋ êsêac naŋ, gebe anôtôi. Biŋ taŋ teto gêc naŋ, danseŋ su atom. 36 Aê kasam tauc gebe Anôtônê Latu aê. Ma amboac ondoc amac asôm gêdêŋ aê, taŋ Tamoc gêjam dabuŋ aê e kêsakiŋ aê kasêp nom gamêŋ naŋ, gebe Kôsôm biŋ alôb-alôb. 37 Embe janam Tamocnê kôm atom, go akêŋ êwiŋ aê atom. 38 Mago embe janam kôm tau, ma amac embe akêŋ êwiŋ aê atom, naŋ akêŋ êwiŋ kômgeŋ ma ajala to nêm kauc êsa gebe Tamoc gêmoa aê ŋalêlôm ma aê gamoa Tamoc ŋalêlôm.” 39 Tec êsêac sebe sêkam eŋ tôŋ êtiam, mago eŋ gêwê êsêac lemeŋ sa.

40 Go gelom Jordan ŋamakeŋ ônêŋa kêtiam jagêmoa gamêŋ, taŋ gêmuŋgeŋ Joaŋ kêsagu lau naŋ. 41 Ma lau taêsam dêdêŋ eŋ sêja ma sêsôm gebe “Joaŋ gêgôm gêŋtalô teŋ atom, mago biŋ samob, taŋ Joaŋ kêsôm kêpi ŋac tonec naŋ biŋŋanô.” 42 Amboac tonaŋ lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ aŋga tônê.

11

Lasara gêmac êndu

1 Ŋac teŋ, nê ŋaê Lasara, gêmac gêc Maria agêc têwao Marta nêŋ malac Betania. 2 Maria naŋ geŋ oso Apômtau ŋa gêŋmalu ma gêbuŋ ênê akaiŋ ŋa môkêlauŋ naŋ, lu ŋac Lasara êmac gêc. 3 Tec luoagêc sêsakiŋ biŋ gêdêŋ Jesu gebe “Apômtau, ôlic acgom, ŋac taŋ têmtac gêwiŋ eŋ naŋ, tec gêmac gêc.” 4 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ ma kêsôm gebe “Tonaŋ gêmac êmac ênduŋa atom, êgôm eŋ gebe Anôtônê wae êsa. Ma Anôtô êwaka Latunê wae sa êwiŋ.”

5 Jesu têtac gêwiŋ Marta agêc lasio ma Lasara. 6 Eŋ gêŋô gêmac tonaŋ ŋawae su, mago gêŋgôŋ gamêŋ, taŋ gêmoa naŋ, e bêc luagêc gêjaŋa acgom. 7 Go kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Aêac tamu tana Judaia êtiam.” 8 Tec ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, galocgeŋ Juda sebe têtuc aôm ŋa poc êndu, ma gobe ômu ôna tônê êtiam me.” 9 Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Bêc samuc teŋ kêtôm ockatu ŋasawa 12. Ŋac teŋ embe êsêlêŋ êndêŋ ocgeŋ, oc êndiŋ akaiŋ êpi gêŋ teŋ atom, gebe êllc ŋawê nom tonecŋa. 10 Ŋac teŋ embe êsêlêŋ êndêŋ êmbêc, oc êndiŋ akaiŋ, gebe ŋawê gêc ênê ŋalêlôm atom.” 11 Eŋ kêsôm tonaŋ su acgom, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêacnêŋ ŋac Lasara gêc bêc su, tec gabe najaŋu eŋ.” 12 Ma ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, embe ênêc bêc, oc ênam eŋ sa naŋ.” 13 Biŋ tonaŋ Jesu

kêsôm kêpi Lasara gêmac êndu, mago êsêac seboc eŋ kêsôm kêpi tanêc bêc talêwaŋ tauŋŋa. 14 Tec Jesu kêsôm lasê gêdêŋ êsêac gebe “Lasara gêmac êndu. 15 Aê têtac ŋajam gebe gamoa eŋ ŋagala atom kêtu amacŋa, gebe akêŋ êwiŋ. Amboac tonaŋ dandêŋ eŋ tana.” 16 Ma Tom, taŋ sêsam eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ, kêsôm gêdêŋ ênê ŋacseŋomi ŋagêdô gebe “Dawiŋ eŋ tanamaŋ, gebe tamac êndu dawiŋ eŋ.”

Jesu kêtu dandi sa to daŋgôŋ mateŋ jali ŋam

17 Jesu gêô lasê ma kêtap sa gebe Lasara gêc sêlêlôm bêc aclê su. 18 Betania tonaŋ gêc Jerusalem ŋagala, intêna tau kêtôm ockatu ŋasawa tageŋ. 19 Tec Juda gwalêkiŋ dêdêŋ Marta agêc Maria sêja-sebe sênac êsêac têntac tôŋ êtu luŋiŋa. 20 Marta gêŋô Jesu gêmêŋ ŋawae ma kêpuc eŋ tôŋtôŋ gêja, ma Maria gacgeŋ gêŋgôŋ andu. 21 Marta kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec, luc oc êmac êndu atom. 22 Ma kajala gêwiŋ gebe Aôm embe oteŋ gêŋ teŋ êndêŋ Anôtô, oc Anôtô êkêŋ êndêŋ aôm.” 23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Lômŋac oc êndi sa.” 24 Marta kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kajalagac gebe êndêŋ bêc ŋamu êndêŋ taŋ ŋacmatê sêndi sa naŋ, eŋ oc êndi sa êwiŋ.” 25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sêndi sa to sêŋgôŋ mateŋ jali ŋam aê. Ŋac taŋ êkêŋ êwiŋ aê naŋ, êmac êndumaŋ, tageŋ oc êŋgôŋ mata jali. 26 Lau samob, taŋ sêmoa mateŋ jali ma sêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, sêmac êndu atomanô, sêmoa teŋgeŋ. Kôkêŋ gêwiŋ biŋ tonec me masi.” 27 Ma awê tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aec, Apômtau, aê kakêŋ gêwiŋ gebe Kilisi Anôtônê Latu, taŋ êmêŋ nom naŋ aôm.”

Jesu kêtaŋ

28 Marta kêsôm biŋ tonaŋ su ma jagêmôêc lasio Maria mêŋkêsôm kelecgeŋ gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê tec gêmoa ma gêmôêc aôm.” 29 Maria gêŋô e gêdi sa ôb tageŋ gêdêŋ Jesu gêja. 30 Jesu gêô lasê malaclêlôm atom, gacgeŋ gêmoa gamêŋ, taŋ Marta jagêdac eŋ naŋ. 31 Juda taŋ sêjac Maria têtac tôŋ sêŋgôŋ andu sêwiŋ naŋ, sêlic eŋ gêdi sebeŋ kêsa gêja ma têdaguc eŋ, seboc eŋ êna sêô ma êtaŋ aŋga tônê.

32 Maria gêja e gêô lasê gamêŋ, taŋ Jesu gêmoa naŋ, jagêlic eŋ ma gêu tau jagêc eŋ akaiŋŋa, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec ma luc oc êmac êndu atom.” 33 Jesu gêlic êsêac to Juda, taŋ sêwiŋ tauŋ sêmêŋ naŋ, têtaŋ e atê gêmô eŋ ma kêlênim tau. 34 Go Jesu kêsôm gebe “Amac atoc ŋac tau gêc ondoc.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ômôêŋ, go ôlic.” 35 Jesu matasulu kêsa 36 ma Juda sêsôm gebe “Alic acgom, têtac gêwiŋ eŋ ŋanôgoc.” 37 Ma êsêacnêŋ ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tau, naŋ gêgôm matapec mata gêlac naŋ, oc kêtôm gebe ênam Lasara sa e êmac êndu atom me masi.”

Jesu gêŋu Lasara mata jali kêsa kêtiam

38 Jesu atê gêmô eŋ kêtiam e gêô lasê sêô. Ma sêô tau naŋ pocgêsuŋ, tec sêkêŋ poc tapa gêsaŋ auc. 39 Tec Jesu kêsôm gebe “Akac poc tapa su.” Ma ŋac gêmac nê luo Marta kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ŋasu kêsa gebe gêc bêc aclê su.” 40 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm, embe ôkêŋ êwiŋ, oc ôlic Anôtônê ŋawasi. Kasôm me masi.” 41 Go sêkac poc su, ma Jesu mata gedec ma kêsôm gebe “Tamoc, aê gajam daŋge aôm gebe kôkêŋ taŋam aêgac. 42 Aê kajalagac gebe kôkêŋ taŋam aê gedeŋ tôŋgeŋ. Mago kasôm biŋ tau kêtu lau tec sêkôsêkô necŋa, gebe sêkêŋ êwiŋ aôm kôsakiŋ aê gamêŋ.” 43 Kêsôm biŋ tonaŋ su ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe “Lasara,

ôsa ômôêŋ." 44 Ma ŋacmatê kêsa toobo, naŋ si eŋ akaiŋ to lêma tôŋ, ma toobo waeŋŋa, naŋ sêkwa eŋ laŋôanô auc naŋgeŋ gêmêŋ. Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aŋgamboac eŋ su ma akêŋ eŋ êna."

Lau dabuŋsêga to Parisai sêkic Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Juda taŋ dêdêŋ Maria naŋ, nêŋ taêsam sêlic Jesu gêgôm gêŋ tonaŋ e sêkêŋ gewiŋ eŋ. 46 Ma nêŋ ŋagêdô dêdêŋ Parisai jatedôŋ geŋ, taŋ Jesu gêgôm naŋ, ŋawae gêdêŋ êsêac. 47 Tec lau dabuŋsêga to Parisai sêkac laumata sa ma sêsôm gebe "Aêac daŋgôm amboac ondoc. Ŋac tônê tec gêgôm gêŋtalô taêsam. 48 Aêac embe talicgeŋ ma êŋgôm nê gêŋ, oc lau samob sêkêŋ êwiŋ eŋ ma Rom mêŋsêjaŋgo aêacnêŋ gamêŋ tolaugeŋ su." 49 Ma êsêacnêŋ ŋac teŋ, nê ŋaê Kaiapa, taŋ kêtu ŋac dabuŋsêga gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa naŋ, kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac ajam kauc biŋ. 50 Ma nêm kauc kêsa kêpi biŋ tonec atom gebe Ŋac tageŋ êmac êndu êjô lau, go êmoasiŋ amac êlêlêc lau samob sênaŋa su." 51 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm tau nê biŋ atom. Eŋ kêtu ŋac dabuŋsêga gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa, tec geoc ŋalô tonaŋ lasê kêpi Jesu êmac êndu êjô launa. 52 Eŋ oc êmac êndu êjô lau tecenaŋgeŋ atom, eŋ êkatoŋ Anôtônê lau samob, taŋ sêŋgôŋ palip-palipgeŋ naŋ, sa sêpi tageŋ amboac tonaŋ. 53 Gêdêŋ bôc tonaŋ êsêac sêjac m sêkic êna biŋ sênac eŋ ênduŋa. 54 Tonaŋ su ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa awê kêsêp Juda ŋalêlôm kêtiam atom, kêtaiŋ taugeŋ aŋga tonaŋ gêja malac teŋ, ŋaê Epraim gêc kêsi gamêŋ sawaŋa, jatonê ŋacseŋomi sêmoa tonaŋ.

55 Judanêŋ Pasa kêdabiŋ, tec lau taêsam aŋga gamêŋ tonaŋ sêpi Jerusalem sêja sêmuŋ Pasa ŋanoc, sebe sênac dabiŋ tauŋ. 56 Êsêac sêsôm Jesu sêmoa lôm dabuŋ ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Amac abe amboac ondoc, abe eŋ oc êmêŋ êlic om êwiŋ me."

Lau dabuŋsêga to Parisai sêjatu biŋ gebe "Ŋac teŋ embe êjala gamêŋ, taŋ Jesu gêmoa naŋ, go êsôm lasê gebe sêkôc eŋ tôŋ."

12

Maria geŋ oso Jesu
(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

1 Pasa atom tageŋ, bec 6geŋ gêc, tec Jesu gêô lasê Betania. Lasara taŋ Jesu gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, gêmoa malac tonaŋ. 2 Êsêac seno moasiŋ gêdêŋ eŋ aŋga tonaŋ, tec Marta gêjam sakiŋ gêŋ ma Lasara geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac. 3 Go Maria kêkôc bu ŋamalu, taŋ ŋaôli kapôêŋ naŋ, kekec teŋ mêŋgeŋ oso Jesu akaiŋ ma gêbuŋ eŋ akaiŋ ŋa môkêlauŋ e bu tau ŋamalu kêpôŋ popoc kêkô andu tonaŋ ŋalêlôm. 4 Tec ênê ŋacseŋominêŋ teŋ, Juda Isariot, taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêsôm gebe 5 "Amboac ondoc sêkêŋ bu tau gêdêŋ lau sêjam ôli ŋa denari 300 atom, gebe sêkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa." 6 Eŋ taê gêjam lau ŋalêlôm sawa, tec kêsôm biŋ tonaŋ nec atom. Eŋ ŋacgeŋgeŋ tec kêbic êsêacnêŋ kanom, ma gêŋ taŋ lau sêkêŋ kêsêp naŋ, eŋ kêkôc sa. 7 Tec Jesu kêsôm gebe "Ondec eŋgeŋ, eŋ gêjam dôŋ aêŋoc bec sênsuŋ aêŋa. 8 Lau ŋalêlôm sawa tec sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ, ma aê oc jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋapaŋ atom."

Sêkic Lasaranê biŋ

9 Judanêŋ lau taêsam sêŋô eŋ gêmoa tonaŋ ŋawae tec sêja, mago sêja kêtu Jesu taugeŋŋa atom, sebe sêlic Lasara, taŋ Jesu gêŋu eŋ sa aŋga ŋamatênêŋ

naŋ êwiŋ. 10 Lau dabuŋsêga sêkic biŋ gebe sênac Lasara êwiŋ, 11 gebe Juda
taêsam sêja kêtu eŋŋa e sêkêŋ gêwiŋ Jesu.

Jesu kêsô Jerusalem gêja
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Ŋageleŋ ma lau taêsam, taŋ sêô lasê kêtu omŋa naŋ, sêŋô Jesu êna
Jerusalem ŋawae, 13 tec sêôc tômtômlauŋ sêpuc eŋ tôŋtôŋ sêja ma sêmôêc
gebe "Osana, alanem eŋ, naŋ gêmêŋ gêjô Apômtau laŋô naŋ, to Israelnêŋ
kiŋ," 14 Jesu kêtap doŋki ŋalatu teŋ sa ma gêŋgôŋ ŋaô kêtôm teto gêc gebe
15 "Sion Latuo, ôtêc taôm atom.
Ôlic acgom. nêm kiŋ gêŋgôŋ doŋki ŋalatu teŋ ŋaô
gêdêŋ aôm gêwac."

16 Gêdêŋ tonaŋ Jesunê ŋacseŋomi sêjala biŋ tonaŋ ŋam atom. Mago gêdêŋ
taŋ Jesu kêkôc nê ŋawasi sa su naŋ, ac taêŋ gêjam gebe biŋ tônê teto kêpi
eŋ. tec sêgôm ŋanô kêsa amboac tonaŋ, 17 Lau taŋ sêwiŋ eŋ gêdêŋ gêmôêc
Lasara aŋga sêô ma gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, tec sêsôm biŋ tau
lasê. 18 Amboac tonaŋ lau sêpuc eŋ tôŋtôŋ sêja, gebe sêŋô eŋ gêgôm gêŋtalô
tonaŋ ŋawaegac. 19 Ma Parisai sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Kec, amac alicgac,
amacnêm biŋ ŋanô masi, lau samob jatêdaguc eŋgeŋ."

Helen ŋagêdô sebe sêlic Jesu

20 Ma Helen ŋagêdô sêwiŋ êsêac, taŋ sêpi Jerusalem sêja naŋ, sebe teteŋ
mec êndêŋ om. 21 Lau tau dêdêŋ Pilip aŋga Betsaida Galilaiaŋa sêja ma
teteŋ eŋ gebe "Apômtau, aêacmêŋ abe alic Jesu." 22 Tec Pilip jakêsôm
gêdêŋ Andrea ma Andrea agêc Pilip jasêsôm gêdêŋ Jesu. 23 Ma Jesu gêjô
êsêagêc aweŋ gebe "Ŋanoc kêdabiŋgac gebe Ŋamalacnê Latunê ŋawasi êsa.
24 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Jaŋgom ŋawê embe
êsêp nom atom, oc êtu palê atom ma tau ênêc. Êtu palê acgom, go ênam
ŋanô taêsam. 25 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gebe êmoa mata jali naŋ, oc ênam
sapu. Ma ŋac taŋ têtac gedec tau gebe êmoa mata jali aŋga nom tonec
naŋ, oc êmoasiŋ eŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. 26 Teŋ embe ênam sakiŋ aê,
naŋ êndaŋguc aêmaŋ ma gamêŋ, taŋ aê jaŋgôŋ naŋ, ŋoc sakiŋwaga oc êŋgôŋ
êwiŋ. Teŋ embe ênam sakiŋ aê, naŋ Tamoc oc etoc eŋ sa.

Jesu gêwa tau sa gebe êmac êndu

27 "Galoc aêŋoc katuc kêlênim tau, ma jasôm biŋ amboac ondoc. Jasôm
gebe 'Tamoc, ônam aê kêsi êndêŋ noc tonec me.' Masianô, aê gamêŋ kêtu
noc tonecŋa. 28 Tamoc, ôŋgôm nêm ŋaê ŋawae êsa." Ma biŋ teŋ kêsa aŋga
undambê gêmêŋ gebe "Aê gagôm ŋawae kêsagac, ma oc jaŋgôm ŋawae êsa
êtiam." 29 Lau taŋ sêkô naŋ, sêŋô e sêsôm gebe "Wapap gêjac." Ma ŋagêdô
sêsôm gebe "Aŋela teŋ kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ." 30 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe "Awa tônê kêsa kêtu aêŋa atam, kêsa kêtu amacŋa. 31 Galoc nom tonec
ŋatêm mêtôcŋa. Galoc Anôtô êtiŋ nom tonec ŋatau êsa êna. 32 Ma embe
sêsuŋ aê sa aŋga nom, oc jaê êsêac samob sa dêndêŋ aê sêmêŋ." 33 Biŋ tonaŋ
eŋ kêsôm gebe êwa nê êmac êndu ŋalêŋ sa. 34 Tec lau sêjô eŋ awa gebe "Aêac
tec aŋô gêc biŋsu gebe Kilisi tau oc êmoa teŋgeŋ. Ma amboac ondoc aôm
kôsôm sêsuŋ Ŋamalacnê Latu sa acgom. Ŋamalacnê Latu tonê asa." 35 Go
Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ja tau oc êwê amac ŋasawa sauŋgeŋ ôwiŋ.
Asalêŋ atôm lau, taŋ ja gêwê êsêac naŋ, gebe ŋakesec êtap amac sa atom.
Ŋac taŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋakesec ŋalêlôm naŋ, gêjam kauc gamêŋ, taŋ gebe

êna naŋ. 36 Ja tec gêwê amac gêmoa. Amboac tonaŋ akêŋ êwiŋ ja tau gebe
atu ŋawê latui."

Juda sêkêŋ gêwiŋ Jesu atom

Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su ma gêja kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac. 37 Eŋ gêgôm
gêŋtalô kapôêŋ taêsam êsêac sêlic, mago sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom, 38 gebe
propete Jesaia nê biŋ êtu anô gebe
"Apômtau, asa lau sêkêŋ gêwiŋ aêacma jaeŋ,
ma Apômtau geoc nê lêma ŋaŋaclai lasê gêdêŋ asa."
39 Amboac tonaŋ êsêac têtôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom gebe Jesaia kêsôm teŋ
gêwiŋ gebe
40 "Eŋ kêpô êsêac mateŋanô ôkwi
to gêjac kapoac êsêac e nêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa,
gebe mateŋanô sêlic gêŋ atom
to gêŋ ŋalêlôm sêjala biŋ atom ma sênam tauŋ ôkwi atom,
e jaŋgôm êsêac ŋajam êsa atom."
41 Biŋ tonaŋ Jesaia kêsôm gebe gêlic Jesunê ŋawasi to gêwa eŋ sêŋac.
42 Biŋ tonaŋ gêc, mago kasêganêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ, tageŋ sêsôm
lasê atom kêtu Parisaiŋa gebe têtiŋ êsêac su aŋga gôŋacnêŋ atom. 43 Lau
tonaŋ ŋai têntac gêwiŋ waeŋ, taŋ gêc ŋamalacŋa naŋ, kêlêlêc waeŋ, taŋ gêc
Anôtôŋa naŋ su.
44 Jesu gêmôêc gêc awêgeŋ gebe "Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, kêkêŋ
gêwiŋ aê atom, kêkêŋ gêwiŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ. 45 Ma eŋ taŋ
gêlic aê naŋ, gêlic ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ. 46 Aê ja tec gamêŋ nom,
gebe ŋamalac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, nêŋ teŋ êmoa ŋakesec atom.
47 Ma ŋac teŋ embe êŋô aêŋoc biŋ ma êmansaŋ atom, naŋ aê oc jamêtôc eŋ
atom, gebe aê gamêŋ gabe jamêtôc lau nomŋa atom, gamêŋ gabe janam
lau nomŋa kêsi. 48 Ŋac taŋ kêpô aê siŋ ma kêkôc ŋoc biŋ sa atom naŋ, kêtap
nê ŋac-êmêtôc-eŋwaga sa. Biŋ taŋ kasôm naŋ, êmêtôc eŋ êndêŋ bêc ŋamuŋa,
49 gebe aê kasôm tauc ŋoc biŋ atom, Tamoc tau, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ,
kêjatu aê kêtu biŋ, taŋ jasôm to jawa sa naŋŋa. 50 Ma aê kajala gebe ênê
jatu kêtu daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ŋam. Amboac tonaŋ biŋ, taŋ gawê sa
naŋ, gawa sa kêtôm Tamoc kêsôm gêdêŋ aê." *

13

Jesu kêkwasiŋ nê ŋacseŋomi eŋkaiŋ

1 Om Pasa kêdabiŋ su ma Jesu kêjala nê noc êwi nom tonec siŋ êndêŋ
Tama ênaŋa gêsuŋ sa. Eŋ têtac gêwiŋ nê lau, taŋ sêmoa nom naŋ ŋanô, ma
têtac gêwiŋ êsêac e gêjac dabiŋ kêpi nê ŋacseŋomi. 2 Êsêac seŋ gêŋ sêŋgôŋ
ma Sadaŋ kêbaliŋ biŋ kêsêp Simon Isariot latu Juda su, gebe eoc Jesu
lasê. 3 Jesu kêjala gebe Tama kêkêŋ gêŋ samob kêsêp eŋ lêma to kêjala
gebe mêŋkêsa aŋga Anôtônê ma oc êmu êndêŋ Anôtô êna êtiam, 4 tec gêdi sa
aŋga tebo ma kêkôc nê ŋakwê ŋaôŋa su ma kêkôc obo sakiŋŋa jakêjandiŋ.
5 Go kêkêc bu kêsêp laclu jagêjac m kêsagu ŋacseŋomi eŋkaiŋ ma gêbuŋ
ŋa obo, taŋ kêjandiŋ naŋ. 6 Gêgôm e jakêsa Simon Petere, go ŋac tau
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aôm gobe ônsaŋgu aê ockaiŋ me." 7 Tec
Jesu gêjô eŋ awa gebe "Gêŋ taŋ galoc gagôm naŋ, gôjam kauc malôgeŋ
go ôjala." 8 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Masianô, aôm ônsaŋgu aê

* **12:50:** Denari tageŋ kêtu komwaganeŋ ŋaoli bec tageŋŋa.

ockaiŋ atomanô." Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aê embe jansaŋgu aôm atom, oc ôwê kaiŋ aê atom." 9 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, amboac tonaŋ ockaiŋgeŋ atom, lemoc to môkêcapac êwiŋ acgom." 10 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac taŋ gêliŋ bu su naŋ, êkwasiŋ tau êtiam atom, akaiŋ tageŋ, gebe eŋ kêtu selecgac. Amac atu selec amboac tonaŋ, tageŋ samob atom." 11 Eŋ kêjala ŋaceoc-eŋ-lasêwaga su, tec kêsôm gebe "Amac samob atu selec atom." 12 Eŋ kesagu êsêac eŋkaiŋ su, go kêsô nê ŋakwê sa kêtiam jagêŋgôŋ sic ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm kauc kêsa kêpi gêŋ, taŋ gagôm gêdêŋ amac naŋ, me masi. 13 Amac tonaŋ asam aê gebe Mêtêmôkê to Apômtau, naŋ asôm jagêdêŋ, gebe aê tau tonec. 14 Apômtau to mêtêmôkê tau aê embe jansaŋgu amac emkaiŋ, go ansaŋgu taôm emkaiŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ amboac tonaŋgeŋ, 15 gebe aê katôc ŋadôŋdoŋ gêdêŋ amac gebe amac taôm aŋgôm amboac gagôm gêdêŋ amac su. 16 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Sakiŋwaga kêlêlêc nê ŋatau atom, ma jaeŋwaga kêlêlêc ŋac, taŋ kêsakiŋ eŋ naŋ atom. 17 Embe ajala biŋ tonaŋ ma embe aŋgôm ŋanô êsa, oc aê aoc êôc amac.

18 "Ma Jasôm êpi amac samob atom. Aê kajala lau, taŋ kajaliŋ êsêac sa naŋ. Mago biŋ, taŋ teto gec naŋ, êtu anô gebe 'Ŋac taŋ geŋ aêŋoc mo naŋ, gêôc akaiŋ sa gebe êka aê.' 19 Biŋ tau ŋanô kêsa atom tageŋ, ma galoc jawa sa êndêŋ amac kwanaŋgeŋ. Ma êndêŋ biŋ tau ŋanô êsa, go akêŋ êwiŋ gebe aê tau tonec. 20 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Teŋ embe êkôc ŋac, taŋ aê kasakiŋ eŋ naŋ sa, oc êkôc aê sa. Ma teŋ embe êkôc aê sa, oc êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ sa."

Jesu kêtôc ŋac, taŋ eoc eŋ lasê naŋ
(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su e katu kêlênim tau, go gêwa sa gêc awêgeŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac teŋ oc eoc aê lasê." 22 Ma ŋacseŋomi mateŋanô gêdêŋ tauŋ ma sêjam kauc ŋac, taŋ eŋ kêsôm biŋ kêkanôŋ eŋ naŋ. 23 Ŋacseŋominêŋ teŋ, taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ, gêŋgôŋ kêsi eŋŋa. 24 Ŋac tonaŋ tec Simon Petere kêsênic mata eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôtu kênac eŋ gebe biŋ tonaŋ kêsôm kêpi asa." 25 Go Ŋac tau kêsô Jesu asêtêkwa ŋalabu gêja ma kêtu kênac gebe "Apômtau, asa." 26 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Ŋac tau tec aê oc jasac mo ŋagêdô tôŋ ma jakêŋ êndêŋ eŋ." Go kêsac mo ŋagêdô tôŋ ma kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ Simon Isariot latu Juda. 27 Ŋac tau geŋ su, ma Sadaŋ kêsêp ênê ŋalêlôm gêja. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gêŋ taŋ gobe ôŋgôm naŋ, ôŋgôm sebeŋ." 28 Ma êsêac samob, taŋ seŋ gêŋ sêmoa naŋ, nêŋ teŋ kêjala biŋ, taŋ Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, ŋam atom. 29 Nêŋ ŋagêdô seboc Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ônam ôli aêacnêŋ gêŋ omŋa kwanaŋgeŋ," gebe Juda kêbic kanom. Ŋagêdô seboc eŋ êkêŋ gêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa. 30 Ŋac tau geŋ gêŋ su ma gacgeŋ kêsa gêja. Ma gêbêcauc.

Biŋsu wakuc

31 Juda kêsa gêja su, go Jesu kêsôm gebe "Galoc Ŋamalacnê Latunê ŋawasi mêŋkêsa ma Anôtônê ŋawasi kêsa kêtu eŋŋa. 32 Anôtônê ŋawasi embe êsa êtu eŋŋa, go Anôtô êkêŋ tau nê ŋawasi êndêŋ eŋ amboac tonaŋ. Ma êkêŋ ênê ŋawasi êsa sebeŋ. 33 Ŋapalêac, aê jamoa jawiŋ amac ŋasawa sauŋgeŋ êwiŋ, go ansom aê. Ma biŋ taŋ kasôm gêdêŋ Juda naŋ, galoc jasôm êndêŋ amac amboac tonaŋ gebe Gamêŋ taŋ aê jana, amac atôm gebe naasa atom.

34 Aê jakêŋ biŋsu wakuc teŋ êndêŋ amac gebe Akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom
tau. Akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau êtôm aê têtac gêwiŋ amac. 35 Embe
akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau, go samob sêjala êndêŋ tonaŋ gebe aêŋoc
ŋacseŋomi amac."

Jesu kêsôm lasê gebe Simon Petere ênsê eŋ auc
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau aôm ôna ondoc."
Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, galoc kôtôm gebe
ôndaŋguc aê nec atom. Malôgeŋ, go ôndaŋguc." 37 Ma Petere kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe "Apômtau, amboac ondoc galoc katôm gebe jandaŋguc aôm atom.
Aê jamac endu êtu aômŋa." 38 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aôm gobe ômac
êndu êtu aêŋa me. BiŋŋanÔ, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Talec
oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc atu dim têlêac.

14

Jesu kêtu intêna daô lasê dandêŋ TameŋiŋA

1 "Nêm ŋalêlôm êiênim tau atom. Akêŋ êwiŋ Anôtô ma akêŋ êwiŋ aê.
2 Tamocnê andu tec ŋabalêm taêsam gêc. Embe ênêc atom, oc jasôm êndêŋ
amac gebe Jana jamansaŋ nêm gamêŋ. 3 Aê jana jamansaŋ amacnêm
gamêŋ su acgom, go jamu jamêŋ ma jakôc amac, gebe gamêŋ, taŋ aê
gêŋgôŋ naŋ, amac aŋgôŋ awiŋ. 4 Ma gamêŋ, taŋ aê jana naŋ, ŋaintêna
amac alicgac." 5 Tom kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, gamêŋ taŋ aôm ôna
naŋ, aêac ajala atom, ma oc alic ŋaintêna amboac ondoc." 6 Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Intêna aê ma biŋŋanô to aŋgôŋ matem jali ŋam aê. ŊamalAc
teŋ oc êndêŋ Tamoc êna atom, aê jawê eŋ acgom. 7 Embe ajala aê, oc ajala
Tamoc amboac tonaŋ. Galoc tec ajala eŋ ma alic eŋgac."

8 Go Pilip kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau ôtôc Tamam êndêŋ aêac alic,
go êtôm aêac." 9 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "O Pilip, gamoa gawiŋ
amac e ŋêŋgeŋ ma kôjala aê atom me. Ŋac taŋ gêlic aê naŋ, gêlic Tamoc
su. Amboac ondoc tec kôsôm gebe 'Ôtôc Tamam êndêŋ aêac.' 10 Aê gamoa
Tamoc ŋalêlôm ma tamoc gêmoa aê ŋalêlôm nec kôkêŋ gêwiŋ atom me. Biŋ
taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ, aê tauc ŋoc biŋ atom. Tamoc taŋ gêmoa aê
ŋalêlôm naŋ, gêjam nê kôm tonaŋ. 11 Akêŋ êwiŋ aê gebe gamoa Tamoc
ŋalêlôm ma Tamoc gêmoa aê ŋalêlôm. Embe masi, go akêŋ êwiŋ êtu kôm
tonaŋŋa. 12 BiŋŋanÔ, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ
kêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, ênam kôm, taŋ aê gajam naŋ amboac tonaŋ ma oc
ênam êlêlêc tonaŋ su, gebe aê jandêŋ Tamoc jana. 13 Ma gêŋ samob, taŋ
ateŋ anam aê taŋôc naŋ, oc jaŋgôm ŋanô êsa, gebe Latu êwaka Tamanê
ŋawasi sa. 14 Embe ateŋ gêŋ teŋ êndêŋ aê anam aê laŋôc, oc jaŋgôm ŋanô
êsa.

Jesu gêjac mata ŊalAu DabuŋA

15 "Embe têmtac êwiŋ aê, oc amansaŋ aêŋoc biŋsu. 16 Go aê jateŋ êndêŋ
Tamoc ma eŋ êkêŋ amacnêm ênamawemwaga teŋ gebe ômoa êwiŋ amac
teŋgeŋ. 17 Ŋac tau ŊalAu biŋŋanôŋa, taŋ lau nomŋa sêkôc eŋ sa êtôm atom
naŋ, gebe êsêac sêlic to sêjala eŋ atom. Amac tec ajala eŋgac, gebe gêwiŋ
amac ma gêmoa amacnêm ŋalêlôm.

18 "Aê oc jandec amac atôm mosêbu atom, aê oc jandêŋ amac jawac.
19 Ŋasawa sauŋgeŋ ma lau nomŋa sêlic aê êtiam atom, mago amac tec oc
alic aê, gebe aê gaŋgôŋ matoc jali, tec amac oc aŋgôŋ matem jali amboac

tonaŋgeŋ. 20 Êndêŋ bêc ônê amac oc ajala gebe aê gamoa Tamoc ŋalêlôm
ma amac amoa aê ŋalêlôm ma aê jamoa amac ŋalêlôm.
21 "Ŋac taŋ kêkôc aêŋoc biŋsu sa ma kamasaŋ naŋ, eŋ ŋac têtac gêwiŋ
aêŋa. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ aê naŋ, Tamoc têtac êwiŋ eŋ ma aê têtac êwiŋ eŋ
amboac tonaŋ ma jaoc tauc lasê jandêŋ eŋ." 22 Ma Juda, Isariot latu tonaŋ
atom, kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aôm gobe oc taôm lasê êndêŋ aêac,
mago êndêŋ lau nomŋa atom, naŋ ŋam amboac ondoc." 23 Tec Jesu gêjô
eŋ awa gebe "Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ aê ma êmansaŋ aêŋoc biŋ, oc Tamoc
têtac êwiŋ eŋ ma aêagêc andêŋ eŋ naaŋgôŋ awiŋ eŋ. 24 Ma ŋac taŋ têtac
gêwiŋ aê atom naŋ, kêmasaŋ aêŋoc biŋ atom. Ma biŋ tau, taŋ amac aŋô
naŋ, aêŋoc biŋ atom, Tamoc taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ nê.
25 "Biŋ tonaŋ naŋ aê gêŋgôŋ gawiŋ amac tec kasôm gêdêŋ amac. 26 Ma
ênam-awemwaga Ŋalau Dabuŋ tau, taŋ Tamoc êsakiŋ mêŋênam aê laŋôc
naŋ, oc êndôŋ biŋ samob êndêŋ amac to êwa amacnêm kauc sa e taêm
ênam biŋ samob, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ. 27 Aê jandec biŋmalô êndêŋ
amac ma aêŋoc biŋmalô oc jakêŋ êndêŋ amac. Mago jakêŋ êndêŋ amac
amboac lau nomŋa sêkêŋ nec atom. Nêm ŋalêlôm êlênim tau to atêc taôm
atom. 28 Amac aŋô aê kasôm gêdêŋ amac gebe jana ma oc jandêŋ amac
jamêŋ êtiam. Embe têmtac êwiŋ aê, oc têmtac ŋajam êsa gebe jandêŋ Tamoc
jana, gebe Tamoc kapôêŋ kêlêlêc aê su. 29 Biŋ tau ŋanô kêsa atom tageŋ,
mago gabe jasôm êndêŋ amac kwanaŋgeŋ gebe êndêŋ taŋ ŋanô êsa naŋ
akêŋ êwiŋ. 30 Aê jasôm biŋ gwalêkiŋ êndêŋ amac êwiŋ atom, gebe nom
tonec ŋatau êmêŋ, mago oc êku aê tulu atom. 31 Tageŋ aê gagôm gêŋ, taŋ
Tamoc kêjatu aê naŋ, gebe lau nomŋa sêjala aê têtac gêwiŋ Tamoc. Andi sa
ma taêc aŋga tonec tana.

15

Jesu kêtu wainmôkê ŋanô

1 "Wainmôke ŋanô aê ma Tamoc kêtu kôm wainŋa ŋatau. 2 Ŋoc ŋawalô
samob, taŋ gêjam ŋanô atom naŋ, oc eso êŋgic, ma samob, taŋ gêjam ŋano
naŋ, oc ênac ŋasêli su gebe ênam ŋanô êlêlêc. 3 Amac atu selec su kêtu biŋ,
taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋŋa. 4 Amoa aê ŋalêlôm, oc jamoa amac ŋalêlôm.
Ŋawalô teŋ embe naêndiŋ êsô ŋamôkê atom, tau ênêc, oc êtôm gebe ênam
ŋanô atom. Ma amac embe amoa aê ŋalêlôm atom, oc amboac tonaŋ.
5 "Wainmôkê aê ma ŋawalô amac. Ŋac taŋ gêmoa aê ŋalêlôm, ma aê
gamoa eŋ ŋalêlôm naŋ, gêjam ŋanô taêsam, gebe aê embe jawiŋ atom,
oc atôm gebe aŋgôm gêŋ teŋ atom. 6 Teŋ embe êmoa aê ŋalêlôm atom,
oc sêmbaliŋ eŋ siŋ e êtu masê amboac ŋawalô, taŋ kêmêliŋ ma sejoŋ sa
nasêmbaliŋ êpi ja gebe êniŋ su. 7 Embe amoa aê ŋalêlôm ma ŋoc biŋ oc
ênêc amacnêm ŋalêlôm, ma embe têmtac êwiŋ gêŋ teŋ ma ateŋ, naŋ oc
akôc. 8 Embe anam ŋanô taêsam e atu aêŋoc ŋacseŋomi, go aŋgôm Tamocnê
ŋawasi êsa. 9 Aê têtac gêwiŋ amac kêtôm Tamoc têtac gêwiŋ aê. Amoa ŋoc
têtac gêwiŋ, taŋ kepeŋ amac auc naŋ ŋalêlôm. 10 Embe amansaŋ aêŋoc
biŋsu, oc amoa ŋoc têtac gêwiŋ, taŋ kepeŋ amac auc naŋ ŋalêlôm, atôm aê
kamasaŋ Tamocnê biŋsu ma gamoa ênê têtac gêwiŋ, taŋ kepeŋ aê auc naŋ
ŋalêlôm.
11 "Biŋ tonaŋ ŋai samob kasôm gêdêŋ amac, gebe ŋoc têtac ŋajam
wacênêc amacnêm ŋalêlôm ma ênac dabiŋ amacnêm têmtac ŋajam ênam
amac auc. 12 Aêŋoc biŋsu tonec gebe Akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau êtôm

aê têtac gêwiŋ amac. 13 Ŋac taŋ êmac êndu êjô nê lau naŋ, nê têtac gêwiŋ kêlêlêc ŋêŋgeŋ su. 14 Amac êmbe aŋgôm gêŋ, taŋ kajatu amac naŋ, oc atu aêŋoc lau. 15 Aê jasam amac gebe sakiŋwaga êtiam atom, gebe sakiŋwaga gêjam kauc gêŋ, taŋ nê ŋatau gêgôm naŋ. Aê kêsam amacgac gebe atu ŋoc lau, gebe gêŋ samob, taŋ gaŋô aŋga Tamocnê naŋ, tec gaoc lasê gêdêŋ amac su. 16 Amac tec ajaliŋ aê sa atom, aê kajaliŋ amac sa ma kasakiŋ amac gebe ana ma anam ŋanô, ma amacnêm ŋanô tonaŋ ênêc ŋapaŋ. Ma gêŋ taŋ ateŋ anam aê laŋôc naŋ, Tamoc oc êkêŋ êndêŋ amac. 17 Aê jajatu amac gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau.

Lau nomŋa têntac gedec Jesunê lau

18 "Lau nomŋa embe têntac endec amac, naŋ taêm ênam gebe têntac gedec aê kêtu ŋamata. 19 Amac embe aŋga lau nomŋa nêŋ, oc lau nomŋa têntac êwiŋ amac, gebe êsêacnêŋ ŋagêdô amac. Mago aê kajaliŋ amac sa aŋga lau nomŋa nêŋ, gebe atu lau nomŋa êtiam atom, tec lau nomŋa têntac gedec amac. 20 Taêm ênam biŋ, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ gebe Sakiŋwaga kêlêlêc nê ŋatau su atom. Êsêac sêjanda aêgac, tec oc sêjanda amac amboac tonaŋ. 21 Gêŋ samob tonaŋ ŋai oc sêŋgôm êndêŋ amac êtu ŋoc ŋaêŋa, gebe sêjala ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ atom. 22 Aê embe jamêŋ to jawa biŋ sa êndêŋ êsêac atom, oc nêŋ sec masi. Mago galoc embe taêŋ ênam gebe sênsa nêŋ sec auc, oc sêŋgôm naeo. 23 Ŋac taŋ têtac gedec aê naŋ, têtac gedec Tamoc amboac tonaŋ. 24 Aê embe janam kôm, taŋ ŋac teŋ gêjam atom naŋ, aŋga êsêacnêŋ atom, go nêŋ sec masi. Tageŋ galoc sêlic ŋoc kôm tau su, mago têntac gedec aêagêc Tamoc. 25 Amboac tonaŋ biŋ, taŋ teto gêc êsêacnêŋ biŋsu naŋ, oc êtu anô gebe 'Êsêac têntac gedec aê ŋaômageŋ.'

26 "Êndêŋ taŋ jasakiŋ ênam-awemwaga aŋga Tamocnê êndêŋ amac êmêŋ, Ŋalau biŋŋanôŋa, naŋ êsa aŋga Tamocnê naŋ, oc êwa aê ŋam sa. 27 Ma amac awa aê ŋam sa amboac tonaŋ, gebe amoa awiŋ aê gêdêŋ gajac m ŋoc kôm e mêŋgêdêŋ galoc.

16

1 "Biŋ tonaŋ ŋai kasôm gêdêŋ amac gebe têmtac lulu e anaŋa atom. 2 Êsêac oc têtiŋ amac su aŋga gôlôacnêŋ. Ŋanoc oc mêŋêsa ma samob, taŋ sênac amac êndu naŋ, oc sênam kauc gebe sêjam sakiŋ gêdêŋ Anôtô ŋa gêŋ amboac tonaŋ. 3 Gêŋ tonaŋ ŋai oc sêŋgôm gebe sêjala Tamoc atom ma sêjala aê atom. 4 Biŋ samob kasôm gêdêŋ amac gebe êsêac embe sêŋgôm gêŋ tau êndêŋ ŋanoc, naŋ taêm ênam gebe biŋ tau kasôm gêdêŋ amac su.

Ŋalau Dabuŋ nê kôm

"Gêmuŋgeŋ kasôm biŋ amboac tonaŋ gêdêŋ amac atom, gebe tauc gêŋgôŋ gawiŋ amac. 5 Ma galoc jandêŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ jana, ma amacnêm ŋac teŋ kêtu kênac aê gebe 'Ôna ondoc' nec atom. 6 Aê kasôm biŋ tonaŋ gêdêŋ amac e amacnêm ŋalêlôm ŋawapac gêjam aucgeŋ, 7 ma aê jasom biŋŋanô êndêŋ amac gebe jawi amac siŋ nec, oc êmoasiŋ amac. Embe jawi amac siŋ atom, oc ênam-awemwaga êndêŋ amac êmêŋ atom. Embe jana, go jasakiŋ eŋ êndêŋ amac êmêŋ. 8 Ŋac tonaŋ êmêŋ, go êwaka lau nomŋa nêŋ kauc sa êpi sec tau ma êpi biŋgêdêŋ to êpi Anôtônê mêtôc. 9 Êpi sec gebe sêkêŋ gêwiŋ aê atom. 10 Ma êpi biŋgêdêŋ gebe jandêŋ Tamoc jana ma amac alic aê êtiam atom. 11 Ma êpi mêtôc gebe Anôtô kêmêtôc nom tonec ŋatau su.

12 “Aêŋoc biŋ ŋagêdô gwalêkiŋ gebe jasôm êndêŋ amacŋa tec gêc, mago
galoc oc asip sa atôm atom. 13 Ma êndêŋ taŋ ŋac ônê, Ŋalau biŋŋanôŋa, tau
êmêŋ naŋ, oc êwê amac ajala biŋŋanô tau tomalageŋ, gebe eŋ oc êsôm
tau nê biŋ atom. Biŋ taŋ eŋ gêŋô naŋgeŋ, tec êsôm ma eoc biŋ, taŋ oc
mêŋêsa naŋ, lasê êndêŋ amac. 14 Ŋac tau oc êwaka aêŋoc ŋawasi sa, gebe eŋ
oc êkôc su aŋga aêŋoc ma êsôm lasê êndêŋ amac. 15 Tamocnê gêŋ samob
kêtu aêŋoc. Amboac tonaŋ tec kasôm gebe Ŋac tau êkôc su aŋga aêŋoc ma
êsôm lasê êndêŋ amac.

Ŋalêlôm ŋawapac ênam tau ôkwi êtu têntac ŋajam

16 “Têlageŋ acgom ma alic aê sapu, ma têlageŋ êtiam, go alic aê êtiam.”
17 Ênê ŋacseŋomi ŋagêdô sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Biŋ tonec amboac ondoc,
tec eŋ kêsôm gêdêŋ aêac nec gebe ‘Têlageŋ acgom ma alic aê sapu, ma
têlageŋ êtiam, go alic aê êtiam, ma ŋalô tonec ‘Aê jandêŋ Tamoc jana.’ ”
18 Ma Êsêac sêsôm gebe “Biŋ tonec amboac ondoc, tec eŋ kêsôm nec gebe
‘Têlageŋ.’ Aêac tajala ênê biŋ ŋam atom nec.” 19 Jesu kêjala êsêac sebe têtu
kênac eŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac apuc taôm gebe kasôm gebe
‘Têlageŋ acgom ma amac alic aê sapu, ma têlageŋ êtiam, go alic aê êtiam
me.’ 20 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac oc ataŋ
ŋanô e apuc taŋiboa sa ma ataŋ ma lau nomŋa oc têtu samuc. Amac oc
amoa tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋ, mago nêm ŋalêlôm ŋawapac tonaŋ oc
ênam tau ôkwi êtu têmtac ŋajam. 21 Awê teŋ embe êkôc ŋapalê, oc nê ŋalêlôm
ŋawapac gebe nê noc kêdabiŋgac. Mago êndêŋ taŋ êkôc ŋapalê su naŋ, taê
ênam ŋandaŋ êtiam atom, têtac ŋajam gebe kêkôc ŋapalê kêtu awê sugac.
22 Amboac tonaŋ galoc tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋ amoa e êndêŋ taŋ jalic
amac êtiam naŋ, têmtac ŋajam êsa. Ma lau teŋ oc sêkôc têmtac ŋajam su aŋga
amacnêm êtiam atom. 23 Êndêŋ bêc ônê oc atu kênac biŋ teŋ êndêŋ aê êtiam
atom. Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Embe ateŋ gêŋ
teŋ êndêŋ Tamoc anam aê laŋôc, oc êkêŋ êndêŋ amac. 24 Mêŋgêdêŋ tonec
amac ateŋ gêŋ teŋ ajam aê laŋôc atom. Ateŋ oc akôc ma têmtac ŋajam êsa
samucgeŋ.

Jesu kêku nom tau tulu

25 “Biŋ tonec ŋai kasôm kêtu biŋgôliŋ gêdêŋ amac. Ma ŋanoc tau mêŋêsa,
oc janam êtu biŋgôliŋ êndêŋ amac êtiam atom, jawa Tamoc ŋam sa êndêŋ
amac ênêc awêgeŋ. 26 Êndêŋ bêc ônaŋ amac oc ateŋ gêŋ anam aê laŋôc,
naŋ aê jasôm êndêŋ amac gebe aê oc jateŋ êndêŋ Tamoc êtu amacŋa
êtiam nec atom. 27 Tamoc tau tec têtac gêwiŋ amac, gebe amac têmtac
gêwiŋ aê ma akêŋ gêwiŋ gebe aê kasa aŋga Tamocnê tec gamêŋ. 28 Aê
kasa aŋga Tamocnê tec gamêŋ nom. Ma jawi nom siŋ ma jandêŋ Tamoc
jamu jana êtiam.” 29 Tec ênê ŋacseŋomi sêsôm gebe “Kec, galoc kôsôm gêc
awêgeŋ, gôjam kêtu biŋgôliŋ atom. 30 Galoc aêac ajala gebe aôm kôjala
biŋ samob ma kôpô lêna lau gebe têtu kênac biŋ teŋ êndêŋ aômŋa atom.
Amboac tonaŋ tec aêac akêŋ gêwiŋ gebe aôm kôsa aŋga Anôtônê.” 31 Go
Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Galoc akêŋ gêwiŋ me. 32 Alic acgom, noc
teŋ oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ sugac, taŋ sêsa amac êliŋ-êliŋ amoa
nêm êndêŋêndêŋgeŋ ma oc andec aê taucgeŋ jamoa, mago oc taucgeŋ
jamoa atom, gebe Tamoc gêwiŋ aê. 33 Aê kasôm biŋ tonec gêdêŋ amac
gebe tobiŋmalôgeŋ amoa aê ŋalêlôm. Aŋga nom tonec amac amoa tonêm
ŋalêlôm ŋawapacgeŋ, mago têmtac êpa sugeŋ. Aê kaku nom tau tulu sugac.”

17

Jesu keteŋ mec kêtu nê ŋacseŋomiŋa

1 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go mata gedec undambê ma keteŋ mec gebe
“O Tamoc, ŋanoc kêdabiŋgac, ôkêŋ Latômnê ŋawasi êsa, gebe Latôm oc êkêŋ
aômnêm ŋawasi êsa. 2 Aôm kôkêŋ eŋ kêtu gêŋ totau-totau samob ŋatau,
gebe êkêŋ lau samob, taŋ kôkêŋ gêdêŋ eŋ naŋ, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.
3 Sêŋgôŋ mateŋ jali ŋam tonec gebe sêjala aôm Anôtô ŋanô tageŋ agêc Jesu
Kilisi tau, taŋ kôsakiŋ eŋ gêmêŋ naŋ. 4 Kôm taŋ kôsakiŋ aê gebe janam naŋ,
tec gajam e gajac dabiŋ su ma kakêŋ aômnêm ŋawasi kêsa aŋga nom. 5 O
Tamoc, galoc ôkêŋ ŋawasi, taŋ gêc aomŋa naŋ, êndêŋ aê, ŋawasi taŋ gawê
kaiŋ gêdêŋ nom masigeŋ ma gamoa gawiŋ aôm naŋ.

6 “Aê gawa nêm ŋaê sa gêdêŋ ŋamalêc, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê aŋga lau
nomŋa nêŋ. Aômnêm gêŋ êsêac, tec kôkbŋ êsêac gêdêŋ aê ma sêmasaŋ
aômnêm biŋ. 7 Galoc sêjala gebe gêŋ samob, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, aŋga
aômnêmgeŋ, 8 gebe biŋ, naŋ kôkêŋ gêdêŋ aê, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac. Ac
sêkôc sa e sêjala toŋanôgeŋ gebe aê kasa aŋga aômnêm, ma sêkêŋ gêwiŋ
gebe aôm kôsakiŋ aê tec gamêŋ.

9 “Aê kateŋ kêtu êsêacŋa, kateŋ kêtu lau nom-ŋaŋa atom. Kateŋ kêtu
êsêac taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋŋa, gebe nêm gêŋ êsêac. 10 Aêŋoc gêŋ samob
kêtu aômnêm gêŋ, ma aômnêm gêŋ samob kêtu aêŋoc gêŋ, ma êsêac sêwaka
aêŋoc ŋawasi sa. 11 Aê tec jaŋgôŋ nom êtiam atom, mago êsêacmêŋ gacgeŋ
sêŋgôŋ nom. Ma aê jandêŋ aôm jawac. O Tamoc dabuŋ, ômansaŋ êsêac
gebe sêmoa nêm ŋaê, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ ŋalêlôm, ma têtu gêŋ tageŋ
amboac aêagêc tageŋ. 12 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ êsêac naŋ, kamasaŋ
êsêac sêŋgôŋ tonêm ŋaêgeŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ. Aê gajob êsêac e nêŋ
teŋ gêjaŋa atom, ŋac gêbac latu tageŋ, gebe biŋ taŋ teto gêc naŋ, êtu anô.
13 Galoc tonec aê jandêŋ aôm jawac, ma biŋ tonec jasôm aŋga nom êwiŋ
gebe ŋoc têtac ŋajam ênam êsêac auc samucgeŋ. 14 Aê kakêŋ aômnêm biŋ
gêdêŋ êsêac ma lau nomŋa têntac gedec êsêac, gebe êsêac aŋga lau nomŋa
nêŋ atom, têtôm aê tauc aŋga nom atom amboac tonaŋ. 15 Aê jateŋ gebe
aôm ôkôc êsêac su aŋga nom atom, jateŋ gebe ojop êsêac êndêŋ ŋac sec.
16 Êsêac aŋga nom atom têtôm aê aŋga nom atom. 17 Ônam dabuŋ êsêac ŋa
biŋŋanô tau, gebe aômnêm biŋ kêtu biŋŋanô. 18 Aê kasakiŋ êsêac sêmoa
nom kêtôm aôm kôsaki ŋ aê gamêŋ nom. 19 Ma aê janam dabuŋ tauc êtu
êsêacŋa gebe êsêac têtu dabuŋ tobiŋŋanô amboac tonaŋ.

20 “Aê jateŋ êtu êsêac tonec tauŋgeŋŋa atom, jateŋ êtu lau, taŋ sêŋô
êsêacnêŋ biŋ e sêkêŋ êwiŋ aê naŋŋa êwiŋ 21 gebe samob têtu gêŋ tageŋ
amboac aôm, Tamoc, gômoa aê ŋalêlôm ma aê gamoa aôm ŋalêlôm. Ma
êsêac sêmoa aêagêc ŋalêlôm, ec lau nomŋc sêkêŋ êwiŋ gebe aôm kôsakiŋ
aê gamêŋ. 22 Ma ŋawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac,
gebe êsêac têtu gêŋ tageŋ amboac aêagêc tageŋ. 23 Aê gamoa êsêac ŋalêlôm
kêtôm aôm gômoa aê ŋalêlôm, gebe ônac dabiŋ êsêac têtu gêŋ tageŋ, ma lau
nomŋa sêjala gebe aôm kôsakiŋ aê gamêŋ to têmtac gêwiŋ êsêac amboac
têmtac gêwiŋ aê.

24 “O Tamoc, aê gabe gêŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, sêmoa sêwiŋ aê sêŋgôŋ
gamêŋ, taŋ aê oc jaŋgôŋ naŋ, gebe sêlic aêŋoc ŋawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê,
gebe aôm têmtac gêwiŋ aê gêdêŋ nom ŋanô kêsa atom tageŋ. 25 O Tamoc,
ŋac gêdêŋ, lau nomŋa sêjala aôm atom, mago aê kajala aômgac, ma êsêac
tonec tec sêjala gebe aôm kôsakiŋ aê. 26 Aê ŋawa nêm ŋaê sa gêdêŋ êsêac

ma oc jawa sa-jawa sa jamoa, gebe nêm têmtac gêwiŋ aêŋa ênêc êsêacnêŋ ŋalêlôm ma aê jamoa êsêacnêŋ ŋalêlôm."

18

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go gêwiŋ nê ŋacseŋomi sêsa jaselom bu Kidron. Kôm teŋ gêc bu ŋamakeŋ ônêŋa, ma Jesu to nê ŋacseŋomi sêsêp kômlêlôm sêja. 2 Juda taŋ geoc eŋ lasê naŋ, gêlic gamêŋ tonaŋ kwanaŋgeŋ, gebe Jesu kêkac nê ŋacseŋomi sa aŋga tonaŋ elêmê. 3 Juda tau kêkôc lau matu teŋ sa ma lau dabuŋsêga to Parisai nêŋ sakiŋwaga ŋagêdô sêwiŋ sêôc daweŋ to lamp ma laukasap sa jasêô lasê. 4 Jesu kêjala gêŋ samob, taŋ gebe êtap eŋ sa naŋ kwanaŋgeŋ, mago kêsa jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac asôm asa." 5 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Jesu Nasaretŋa." Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê tau tonec." Ma Juda taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêkô gêwiŋ êsêac. 6 Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê tau tonec," ma êsêac sênu tauŋgeŋ e jasêu tauŋ sêc. 7 Tec eŋ kêtu kênac êsêac kêtiam gebe "Amac asôm asa." Ma êsêac sêsôm gebe "Jesu Nasaretŋa." 8 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê kasôm gêdêŋ amac su gebe aê tau tonec. Embe ansom aê, ma andec êsêac onec sêna." 9 Biŋ tonaŋ gebe ênê biŋ, taŋ kêsôm naŋ, êtu anô gebe "Êsêac taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, gajam êsêacnêŋ teŋ sapu atom." 10 Ma Simon Petere, naŋ nê siŋ gêc, tec gêbuc sa jakêpa dabuŋsêganê sakiŋwaga taŋalauŋ anôŋa su, ma sakiŋwaga tau nê ŋaê Malku. 11 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ Petere gebe "Ônsêmuŋ siŋ êmu êsêp ŋaatali êna. Laclu taŋ Tamoc kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, oc janôm gêŋ êsêp atom me."

Jesu kêkô dabuŋsêga laŋôŋnêm

12 Lau toŋ tonaŋ to nêŋ kapitai ma Judanêŋ sakiŋwaga sêkôc Jesu ma sêsô eŋ tôŋ. 13 Go sêwê eŋ dêdêŋ Anas sêja, Kaiapa taŋ kêtu ŋac dêbuŋsêga gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa naŋ iawa. 14 Kaiapa tau tec kêsôm gêdên Juda gebe "Ŋac tageŋ êmac êndu êjo lau, go êmoasiŋ lau êlêlêc."

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Simon Petere agêc ŋacseŋom teŋ têdaguc Jesu sêja. Ma ŋac dabunsêga kêjala ŋacseŋom tonaŋgac, tec gêwin Jesu kêsô ŋac dabuŋsêga nê andu ŋamalacluŋ gêja. 16 Ma Petere kêkô sacgêdô ŋadêmôêŋa. Go ŋacseŋom, taŋ ŋac dabuŋsêga kêjala eŋ su naŋ, kêsa jakêmasaŋ biŋ gêdêŋ awê gejob sacgêdôŋa ma gêwê Petere agêc sêsô sêja. 17 Ma awê gejob sacgêdôŋa kêsôm gêdêŋ Petere gebe "Aôm kôtu ŋac tônê nê ŋacseŋom teŋ gôwiŋ me." Ma eŋ kêsôm gebe "Masi." 18 Gamêŋ ŋaluc ma kômwaga to sakiŋwaga sêmakop ja ma sêsêlu sêkô, tec Petere kêsêlu ja kêkô gêwiŋ êsêac.

Dabuŋwaga kêtu lêsu Jesu
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ma ŋac dabuŋsêga kêtu kênac Jesunê ŋacseŋomi to nê mêtê ŋam gêdêŋ eŋ. 20 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aê kasôm biŋ gêdêŋ lau samob gamoa awêgeŋ ma kadôŋ mêtê gamoa lôm malacŋa to lôm dabuŋ, taŋ Juda samob sêkac sa naŋ, elêmê ma kasôm biŋ teŋ kasiŋ atom. 21 Aôm kôtu kênac aê kêtu asageŋŋa. Ôtu kênac lau-sêŋô-biŋwaga acgom, gebe êsêac tec sêjala aêŋoc bi ŋ, taŋ kasôm naŋ." 22 Kêsôm bi ŋ tonaŋ gêmoa ma sakiŋwaga,

taŋ sêkô naŋ, nêŋ teŋ kêtap Jesu kêsêp alianô ma kêsôm gebe "Aôm gôjô ŋac dabuŋsêga awa amboac tonaŋ me." 23 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Embe jasôm eso, naŋ ôwa sa gebe keso. Ma embe jasôm êndêŋ, ma amboac ondoc gôjac aê." 24 Go Anas gêsô eŋ tôŋ ma kêsakiŋ eŋ tolêpoageŋ gêdêŋ ŋac dabuŋsêga Kaiapa gêja.

Petere gêsa Jesu auc kêtiam
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Simon Petere kêsêlu ja kêkô ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm aŋga ênê ŋacseŋominêŋ teŋ amboac tonaŋ me." Ma eŋ kêpa tau gebe "Masi." 26 Go ŋac dabuŋsêga nê sakiŋwaganêŋ teŋ, Ŋac taŋ Petere kêpa eŋ taŋalauŋ su naŋ gwadê, tec kêsôm gebe "Aôm tonec tê galic aôm gômoa kôm gôwiŋ eŋ nê me." 27 Ma Petere kêpa tau kêtiam, tec sep tageŋ talec kêtaŋ.

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Bêbêcgeŋ ma sêwê Jesu aŋga Kaiapanê sêja gôliŋwaganê andu. Juda tauŋ sêsô gôliŋwaganê andu sêja atom, têtêc gebe sêŋgôm tauŋ têtu sec a têtôm gebe sêniŋ Pasa sêwiŋ atom. 29 Amboac tonaŋ Pilata kêsa gadêŋ êsêac gêja ma kêsôm gebe "Atiŋ biŋ ondoc ŋakaiŋ kêpi ŋac tonec." 30 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Ŋac tonaŋ êmbe ŋac secanô atom, aêac oc akôc eŋ andêŋ aôm amêŋ atom." 31 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac taêm akôc eŋ awac ma amêtôc eŋ êtôm amacnêm biŋsu." Ma Juda sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêacma jao kêkô gebe anac ŋamalac teŋ êndu atom." 32 Biŋ tonaŋ kêsa gebe Jesunê biŋ, taŋ kêsôm gêwa nê êmac êndu ŋalêŋ sa naŋ, êtu anô.

33 Amboac tonaŋ Pilata kêsô gôliŋwaganê andu gêja kêtiam jagêmôêc Jesu ma kêtu kênac eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ aôm me masi." 34 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aôm taôm taêm gêjam biŋ tonaŋ tec kôsôm, me lau ŋagêdô sêwa aê ŋam sa gêdêŋ aôm." 35 Ma Pilata gêjô eŋ awa gebe "Aê Juda me. Aômnêm lau to lau dabuŋsêga sêkêŋ aôm gôdêŋ aê gômôêŋ. Aôm gôgôm asageŋ." 36 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aêŋoc gamêŋ gêc nom tonec atom. Embe aêŋoc gamêŋ êngêc nom tonec, oc ŋoc lau sênac siŋ ma Juda sêkôc aê tôŋ atom. Mago aêŋoc gamêŋ gêc tonec atom." 37 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Amboac tonaŋ aôm kiŋ teŋ me." Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Kôsômgac, aê kiŋ teŋ. Tinoc kêkôc aê tec gamêŋ nom tonec gebe jawa biŋŋanô sa. Lau samob, taŋ nêŋ ŋam kasêp biŋŋanô naŋ, sêŋô aê aoc." 38 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Biŋŋanô tau tonaŋ asageŋ."

Pilata kêkic Jesunê biŋ
(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)

Kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêsa gêdêŋ Juda gêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê katap biŋ teŋ sa kêpi ŋac tônê atomanô. 39 Amacnêm mêtê teŋ tec gêc gebe jaŋgamboac ŋac teŋ su êtôm Pasageŋ êndêŋ amac. Ma galoc abe jaŋgamboac Judanêŋ kiŋ su êndêŋ amac me masi." 40 Ma êsêac sêmôêc sêôc aucgeŋ kêtiam gebe "Eŋ atom, Baraba." Ma Baraba tau tonaŋ eŋ kêjaŋgowaga teŋ.

19

1 Gocgo Pilata kêsôm sêkôc Jesu tôŋ ma si eŋ ŋa lêpoa. 2 Ma sêkôc okêm mêŋsêmôê kêtu sunsuŋ, go sêkêŋ eŋ kêkuc ma sêu ŋakwê asôsamuc gêsac eŋ, 3 go jasêkô eŋ laŋônêmŋa ma sêsêm gebe "Judanêŋ kiŋ, ômoa ŋajamôŋ." Ma têtap eŋ kêsêp alianô.

4 Pilata kêsa gêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic acgom, aê jawê eŋ êsa awê êndêŋ amac, go taôm ajala gebe katap biŋ teŋ sa kêpi eŋ atom.” 5 Go Jesu tosunsuŋ okêm ma toŋakwê asôsamuc kêsa awê gêdêŋ êsêac gêja. Ma Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic ŋamalac tau tonec.” 6 Lau dabuŋsêga to sakiŋwaga sêlic eŋ e sêmôêc gebe “Ônac eŋ êpi kakesotau êna. Ônac eŋ êpi kakesotau êna.” Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Taôm akôc eŋ awac ma anac eŋ êpi kakesotau, gebe aê tauc tec katap biŋ teŋ sa kêpi eŋ atom.” 7 Juda sêjô eŋ awa gebe “Aêacma biŋsu teŋ gêc, ma êtu biŋsu tonaŋŋa tec eŋ êmac êndu, gebe kêsam tau gebe Anôtônê Latu.”

8 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ e kêtêc tau ŋanô, 9 ma kêsô gôliŋwaganê andu gêja kêtiam jakêtu kênac Jesu gebe “Aôm aŋga ondoc,” e Jesu gêjam tau tôŋ. 10 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôjam taôm tôŋ aê me. Aôm kôjala gebe aê katu ŋatau jaŋgamboac aôm suŋa to ŋatau janac aôm ôpi kakesotauŋa me masi.” 11 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Anôtô lôlôcŋa embe êlôc atom, aôm ôtu aêŋoc ŋatau atom. Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêkêŋ aê gadêŋ aôm gamêŋ naŋ, nê sec kêlêlêc aômnêm su.” 12 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ tec gesom intêna êŋgamboac eŋ suŋa, mago Juda sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe “Embe ôŋgamboac ŋac tonaŋ su, oc kaisaranê ŋac aôm atom. Ŋac teŋ embe êŋgôm tau êtu kiŋ naŋ, oc etoc tau sa êndêŋ kaisara.”

13 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ su, go gêwê Jesu kêsa awê e Pilata tau gêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtôc biŋŋa, naŋ kêkô gamêŋ, taŋ sêsam sebe “Masacpoc” naŋ, sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe “Gabata.” 14 Biŋ tonaŋ sêgôm gêdêŋ bêc, taŋ sêmasaŋ tauŋ kêtu Pasaŋa naŋ. Ŋaoc kêkô ŋaluŋgeŋ ma Pilata kêsôm gêdêŋ Juda gebe “Alic nêm kiŋ tauma acgom.” 15 Ma lau tau sêmôêc gebe “Enaŋamaŋ, ênaŋamaŋ. Ônac eŋ êpi kakesotau.” Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac abe aê janac amacnêm kiŋ êpi kakesotau êna me.” Ma lau dabuŋsêga sêjô eŋ awa gebe “Aêacma kiŋ masi, kaisara taugeŋ.” 16 Sêsôm su, go kêkêŋ Jesu gêdêŋ êsêac gebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)

Amboac tonaŋ sêkôc Jesu sa sêja. 17 Eŋ tau gêôc nê kakesotau ma sêsa gamêŋ, taŋ sêsam gebe “Gamêŋ môkêlacŋa” naŋ sêja, sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe “Golgata.” 18 Jasêjac eŋ kêpi kakesotau aŋga tonaŋ, ma ŋac luagêc sêwiŋ eŋ seŋkaleŋ makeŋ-makeŋ, ma Jesu kêsêp ŋaluŋgeŋ. 19 Ma Pilata keto ŋalô teŋ ma gêjac tamiŋ kakesotau. Ŋalô tau gebe “Judanêŋ Kiŋ Jesu Nasaretŋa.” 20 Gamêŋ taŋ sêjac Jesu kêpi kakesotau naŋ, gêc malacgala, tec Juda taêsam sêsam ŋalô tau. Ma teto ŋalô tau ŋa Ebolai ma Rom to Helen aweŋ. 21 Tec Judanêŋ lau dabuŋsêga sêsôm gêdêŋ Pilata gebe “Oto gebe ‘Judanêŋ kiŋ atom,’ oto gebe ‘Eŋ tau kêsam tau gebe Judanêŋ kiŋ aê.’ ” 22 Ma Pilata gêjô êsêac aweŋ gebe “Biŋ taŋ kato naŋ katogac.”

23 Siŋwaga sêjac Jesu kêpi kakesotau su acgom, go sêboa ênê ŋakwê sa gêja toê aclê kêtôm êsêac siŋwaga kêtômgeŋ. Ma ŋakwê ôliŋa gacgeŋ gêc. Ŋakwê baliŋ tau sêsi atom, sêwa samucgeŋ aŋga gêsutêkwa ma kêsêp e gêdêŋ akaiŋ, 24 ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Takac êŋgic atom, tapuc kapoac ma takêŋ êndêŋ ŋac teŋ êkôc samucgeŋ.” Sêgôm tonaŋ gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô gebe

“Êsêac sêjac sam aêŋoc ŋakwê gêdêŋ tauŋ
ma sêpuc kapoac kêtu ŋoc ŋakwê baliŋŋa.”
Gêŋ tonaŋ siŋwaga sêgôm.

25 Jesu têna agêc têna sauŋ, Kleopanê awê Maria, ma Maria Magdalaŋa
sêkô Jesunê kakesotau ŋalabu. 26 Jesu gêlic têna agêc ŋacseŋom, taŋ têtac
gêwiŋ eŋ naŋ, agêc sêkô sêwiŋ tauŋ, tec kêsôm gêdêŋ têna gebe "Awê, ôlic
latôm tonaŋ." 27 Go kêsôm gêdêŋ ŋacseŋom tau gebe "Ôlic tênam tonaŋ." Ma
gêdêŋ ŋasawa tau tonaŋgeŋ ŋacseŋom tau kêkôc Jesu têna sa jagêŋgôŋ ênê
andu gêwiŋ eŋ.

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Tonaŋ su ma Jesu kêjala gebe gêjac dabiŋ nê gêŋ samob e gêbacnê gebe
biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô, tec kêsôm gebe "Bu gêjô aê." 29 Laclu tobu
ŋamakic kêkô, tec sêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu ŋamakic ma sêjac kêsô ôpic
jasêsuŋ kêpi gêdêŋ eŋ awasuŋ gêja. 30 Jesu gênôm bu ŋamakic tau su ma
kêsôm gebe "Gajac dabiŋ sugac." Go môkêapac gêjac tuluc ma kêkêŋ nê
katu gêja.

Sêguŋ Jesu kêsêp nê bl

31 Gêdêŋ bêc tonaŋ, bêc sêmansaŋ tauŋ êtu Pasaŋa, tec Juda teteŋ Pilata
gebe êkêŋ lau têtuc lau tau eŋkaiŋ tulu ma sêkôc êsêacnêŋ ŋawêlêlaŋ su.
Teteŋ eŋ naŋ ŋam gebe ŋawêlêlaŋ seŋkaleŋ kakesotau êndêŋ sabat atom,
gebe sabat tonaŋ kapôeŋ kêlêlêc. 32 Amboac tonaŋ siŋwaga jatêtuc ŋac
ŋamataŋa akaiŋ tulu ma ŋac, taŋ sêjac eŋ geŋkaleŋ ŋamakeŋ naŋ, sêgôm eŋ
amboac tonaŋgeŋ. 33 Go dedeŋ Jesu sêja e sêlic eŋ gêmac êndu su, tec têtuc
eŋ akaiŋ tulu atom. 34 Mago siŋwaga teŋ gêguŋ eŋ ŋa kem ŋamata kêsêp nê
bi e gacgeŋ dec to bu kêsa. 35 Ma ŋac, taŋ gêlic geŋ tau naŋ, kêsôm lasê ma
kêsôm lasê tobiŋŋanôgeŋ. Ŋac tau kêjala gebe kêsôm biŋŋanô gebe amac
akêŋ êwiŋ amboac tonaŋ. 36 Sêgôm gêŋ tonec gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ,
êtu anô gebe "Êsêac oc têtuc ênê ŋatêkwa teŋ tulu atom." 37 Ma biŋ tonec
êwiŋ gebe "Lau oc mateŋ e ŋac, taŋ sêguŋ eŋ naŋ."

Êsêac sêsuŋ Jesu kêsêp sê
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Biŋ tonaŋ su acgom, go Jesunê ŋacseŋom teŋ, taŋ gêjam nê ŋalêlôm auc
kêtu kêtêc Judaŋa naŋ, Josep aŋga Arimatia, keteŋ Pilata gebe êkôc Jesunê
ŋawelelaŋ su, tec Pilata gêlôc. Amboac tonaŋ Josep jakêkôc ŋawêlêlaŋ tau
su. 39 Ma Nikodeme, taŋ gêmuŋgeŋ gedeŋ gêbêc gedeŋ Jesu gêja naŋ, kêkôc
katêkwi to môsê sêgaluŋ gawiŋ tau kêtôm dôŋ 100 ma gêja amboac tonaŋ.
40 Êsêac lau tonaŋ jasekôc Jesunê ŋawêlêlaŋ su ma sêsabaŋ togeŋmalugeŋ
kêsêp obo kwalam-kwalam kêtôm Juda sesabaŋ nêŋ ŋacmatê semoa.
41 Kôm teŋ gêc gamêŋ, taŋ sêkêŋ Jesu kêpi kakesotau naŋ ŋagala, ma sêô
wakuc teŋ gec kôm tonaŋ ŋalelôm, taŋ tetoc ŋacmatê teŋ gêc gêmuŋ su
atomanô. 42 Ac tetoc eŋ gec tonaŋ gebe Judanêŋ bêc sêmansaŋ tauŋŋa
gêbacnê, tec sesuŋ Jesu gêc sêô tonaŋ dambegeŋ.

20

Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ
(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamata ŋabêbêc kanucgeŋ naŋ Maria Magdalaŋa
gêja sêô e gêlic sêkac poc su aŋga sêawa. 2 Tec kêlêti jakêsôm gêdêŋ Simon
Petere agêc ŋacseŋom, taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ gebe "Êsêac sêkôc
Apômtau sa aŋga sêô ma ajam kauc gamêŋ, taŋ tetoc eŋ gêc naŋ." 3 Tec

Petere agêc ŋacseŋom tau sêsa sêô sêja. 4 Agêc sêlêti lulugeŋ sêwiŋ tauŋ
sêja e ŋacseŋom, naŋ kêlêlêc Petere ma gêmuŋ jagêô lasê sêô kêtu ŋamata
5 jakêtuc kêniŋ e gêlic obo kwalam-kwalam gêc, mago eŋ tau kêsêp gêja
atom. 6 Simon Petere kêdaguc e gacgeŋ kêsêp sêlêlôm gêja ma gêlic obo
kwalam-kwalam gêc, 7 ma obo waeŋŋa, taŋ sêu gêsac môkêapac naŋ, gêc
gêwiŋ obo kwalam-kwalam tonaŋ atom, sêluŋ sa ma tetoc gêc tauŋa.
8 Gocgo ŋacseŋom, taŋ jagêô lasê sêô kêtu ŋamata naŋ, kêsêp ŋalêlôm gêja
e gêlic ma kêkêŋ gêwiŋ, 9 gebe agêcnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ, taŋ teto gêc
gebe Eŋ oc êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, su atom tageŋ. 10 Tonaŋ su, go
ŋacseŋomagêc sêc sêmu sêja.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ Maria Magdalaŋa
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)

11 Maria mêŋkêtaŋ kêkô sê ŋamagê. Kêtaŋ ma kêtuc kêniŋ kêsêp sê
ŋalêlôm 12 e gêlic aŋela luagêc tonêŋ ŋakwê ŋaeb ŋaôma sêŋgôŋ gamêŋ, taŋ
tetoc Jesunê ŋawêlêlaŋ gêc naŋ ŋamala, teŋ gêŋgôŋ eŋ môkêapacŋa ma teŋ
gêŋgôŋ eŋ akaiŋŋa. 13 Ma agêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Awê, aôm kôtaŋ
asageŋ." Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Êsêac sêkôc ŋoc Apômtau sa
ma aê gajam kauc gamêŋ, taŋ tetoc eŋ gêc naŋ." 14 Kêsôm biŋ tonaŋ su
ma kêkac tau ôkwi e jagêlic Jesu kêkô, mago kêjala eŋ gebe Jesu nec atom.
15 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Awê, aôm kôtaŋ asageŋ. Aôm gosom
asa." Ma awê tau geboc eŋ ŋac-gejob-kômwaga teŋ, tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Apômtau, embe aôm ôkôc eŋ su, naŋ ôsôm gamêŋ, taŋ kotoc eŋ gêc naŋ,
ŋam êndêŋ aê, ma jakôc eŋ jamêŋ," 16 Go Jesu awa gêjac eŋ gebe "Maria."
Tec awê tau gêjac tau ôkwi ma kêsôm gêdêŋ eŋ ŋa Ebolai aweŋ gebe
"Rabuni," gebe "Mêtêmôkê." 17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ômoasac aê
atom, gebe kapi gadêŋ Tamoc gaja atom tageŋ. Ôndêŋ lasici naôsôm êndêŋ
êsêac gebe 'Aê japi jandêŋ aê Tamoc to ac Tamemi, jandêŋ êôc Anôtô
to amacnêm Anôtô jana acgom.' " 18 Amboac tonaŋ Maria Magdalaŋa
jakêsôm lasê gêdêŋ ŋacseŋomi gebe "Aê galic Apômtau su, tec kêsôm biŋ
tonec gêdêŋ aê."

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacseŋomi
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Woke ŋabêc ŋamataŋa tonaŋ ŋakêtula ma ŋacseŋomi sêlai balêm, taŋ
sêŋgôŋ naŋ, ŋakatam auc gebe têtêc Juda. Go Jesu jakêkô êsêac ŋaluŋgeŋ
ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋmalô êndêŋ amac." 20 Kêsôm biŋ tonaŋ su,
go kêtôc lêma to nê bi gêdêŋ êsêac. Tec ŋacseŋomi têntac ŋajam kêsa gebe
sêlic Apômtau. 21 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe "Biŋmalô êndêŋ
amac, aê jasakiŋ amac amboac Tamoc kêsakiŋ aê." 22 Kasôm biŋ tonaŋ su,
go gêju awajaô kêpi êsêac ma kêsôm gebe "Akôc Ŋalau Dabuŋ êwac. 23 Embe
asuc launêŋ sec ôkwi, oc ênaŋa, ma embe aê tôŋ, oc gacgeŋ ênêc êsêacŋa."

Jesu agêc Tom

24 Gêdêŋ taŋ Jesu mêŋgeoc tau lasê naŋ, êsêac 12 nêŋ teŋ, Tom, taŋ sêsam
eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ, gêmoa gêwiŋ êsêac atom. 25 Tec ŋacseŋomi ŋagêdô
sêjac miŋ gêdêŋ eŋ gebe "Aêac alic Apômtau su." Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Aê embe jalic bêlêm ŋamala, taŋ gêc ênê lêma naŋ atom, ma embe
jakêŋ lemoclatu êsêp bêlêm ŋamala atom, ma embe jakêŋ lemoc êsô ênê bi
atom, oc jakêŋ êwiŋ atomanô."

26 Ŋabêc 8 gêjaŋa acgom, go ŋacseŋomi sêŋgôŋ balêm kêtiam ma Tom
gêwiŋ êsêac. Ac sêlai katam auc sêŋgôŋ, ma Jesu jakêkô êsêac ŋaluŋgeŋ,
go kêsôm gebe "Biŋmalô êndêŋ amac." 27 Ma kêsôm gêdêŋ Tom gebe "Ôkêŋ
Iêmamlatu ênsac tecenec ma ôlic lemoc ma ôkêŋ lêmam êsô ŋoc bi ec têmtac
lulu atom, ôkêŋ êwiŋgeŋ." 28 Tec Tom gêjô eŋ awa gebe "O ŋoc Apômtau to
êôc Anôtô." 29 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm kôkêŋ gêwiŋ kêtu gôlic
aêŋa me. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêlic ŋanô atom ma sêkêŋ êwiŋ."

Joaŋ keto buku tonec kêtu ŋam amboac ondocŋa

30 Jesu gêgôm gêŋtalô gwalêkiŋ nê ŋacseŋomi sêlic, mago teto samob
tomalageŋ kêsêp buku tonec atom. 31 Teto tonaŋgeŋ gebe akêŋ êwiŋ Jesu,
gebe Kilisi tau, Anôtônê Latu eŋ, ma akêŋ êwiŋ gebe aŋgôŋ matem jali êtu
ênê ŋaêŋa.

21

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacsenomi 7

1 Tonaŋ su, go Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtiam aŋga
bugêjactoŋ Tiberiaŋa, ma ŋamiŋ tau tonec. 2 Simon Petere agêc Tom,
taŋ sêsam eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ, ma Natanael aŋga Kana Galilaiaŋa, ma
Sebedai latuagêc to ŋacseŋomi ŋagêdô nêŋ luagêc, ac sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ.
3 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê jana jansom i." Tec êsêac
sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêac awiŋ aôm." Ac sêsa jasêpi waŋ teŋ ma gêdêŋ
gêbêc tonaŋ têtap i teŋ sa atom. 4 Gêdêŋ geleŋmata, go Jesu kêkô ambêô
ma nê ŋacseŋomi sêjala eŋ gebe Jesu nec atom. 5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Napalêac, amacnêm gêŋ taniŋŋa teŋ gêc me masi." Ma êsêac
sêjô eŋ awa gebe "Masi." 6 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Au wasaŋ êsêp
waŋ ŋalêsiŋ, taŋ kêsi anôŋa naŋ, ma oc atap ŋanô sa." Sêu kêsêp gêja ma
sebe sênam jaôŋ êpi êmêŋ e sêgôm jageo gebe i taêsam gêwê. 7 Ma ŋacseŋom
taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ, kêsôm gêdêŋ Petere gebe "Op, Apômtaugoc."
Simon Petere gêŋô gebe Apômtau, tec kêkwa tau auc ŋa nê ŋakwê, taŋ kêkôc
su gêc naŋ, ma gêu tau kêsêp bu gêja. 8 Ŋacseŋomi ŋagêdô towaŋgeŋ sêpoac
jabaŋ bau amboac tasaka ŋasawa êtôm 50, tec sêjam jaôŋ wasaŋ toigeŋ kêpi
bau gêja. 9 Jasêsô bau e sêlic ja kêsa ma i to mo kêsa gêwiŋ. 10 Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe "Akôc i, taŋ galoc alô naŋ, ŋagêdô amêŋ." 11 Tec Simon
Petere kêpi waŋ gêja ma gêjam jaôŋ wasaŋ, taŋ i kapôêŋ 153 sêwê e toŋoma
naŋ, kêpi bau gêja, mago wasaŋ gêŋgic atom. 12 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Amêŋ, aniŋ gêŋ bêbêcŋa acgom." Nacseŋomi samob têtêc tauŋ e nêŋ
teŋ katu kênac eŋ gebe "Aôm asa," nec atom. Êsêac sêjala eŋgac gebe eŋ
Apômtau. 13 Go Jesu kêkôc mo jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma i amboac tonaŋgeŋ.
14 Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ma geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtu
dim têlêacŋa tonaŋ.

Jesu agêc Petere

15 Seŋ gêŋ su, go Jesu kêsôm gêdêŋ Simon Petere gebe "Joaŋ latu Simon,
aôm têmtac gêwiŋ aê kêlêlêc êsêac tônê su me masi." Tec Simon gêjô eŋ
awa gebe "Aec, Apômtau, aôm kôjala gebe aêŋoc ŋalêlôm gêwiŋ aôm. "Ma
Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ojop aêŋoc domba ŋalatu." 16 Go Jesu kêtu kênac
eŋ kêtiam kêtu dim luagêc gebe "Joaŋ latu Simon, aôm têmtac gêwiŋ aê
me masi." Tec Simon gêlôc gêdêŋ Jesu gebe "Aec, Apômtau, aôm kôjalagac
gebe aêŋoc ŋalêlôm gêwiŋ aôm." Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ojop

aêŋoc domba.” 17 Go kêtu kênac eŋ kêtu dim têlêac gebe “Joaŋ latu Simon,
aômnêm ŋalêlôm gêwiŋ aê me masi.” Tec Peterenê ŋalêlôm ŋawapac kêsa,
gebe kêtu kênac eŋ katu dim têlêac gebe “Aômnêm ŋalêlôm gêwiŋ aê me
masi,” ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aôm kôjala gêŋ samob, aôm
kôjala gebe ŋoc ŋalêlôm gêwiŋ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ojop
aêŋoc domba. 18 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Aôm
ŋapalêgeŋ, tec taôm kôjandiŋ nêm ômbiŋkap ma kôsêlêŋ gôja gamêŋ, taŋ
gobe ôna naŋ. Ma embe otu ŋac laŋgwa, oc ôlam lêmam ma teŋ êjandiŋ
aômnêm ômbiŋkap ma êwê aôm ôna gamêŋ, taŋ taôm godec gebe ôna atom
naŋ.” 19 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gebe êtôc Peterene lêŋ êmac êndu ma êwaka
Anôtônê ŋawasi saŋa. Kêsôm biŋ tonaŋ su ma keteŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê.”

Jesu agêc ŋacseŋom, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ

20 Petere kêkac tau ôkwi e gêlic ŋacseŋom, taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ
kêdaguc. Gêdêŋ êsêac seŋ Pasa ma eŋ gêc kêsi Jesuŋa ma kêsôm gebe
“Apômtau, asa oc eoc aôm lasê.” 21 Tec Petere gêlic eŋ e kêsôm gêdêŋ Jesu
gebe “Apômtau, ma ŋac tônê oc amboac ondoc.” 22 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe “Aê embe têtac teŋ gebe eŋ êmoa e jamu jamêŋ, naŋ oc aômnêm
biŋ me. Aôm tec ôndaŋguc aêgeŋ.” 23 Amboac tonaŋ biŋ tonec kêsa gêdêŋ
lasitêwai ŋagêdô gêja gebe Ŋacseŋom tônê oc êmac êndu atom. Jesu kêsôm
ŋalô tonec gebe “Eŋ êmac êndu atom” nec atom. Eŋ kêsôm tageŋ tonec
gebe “Aê embe têtac teŋ gebe eŋ êmoa e jamu jamêŋ, naŋ oc aômnêm biŋ
me.”

24 Ŋacseŋom tonec tec gêwa biŋ tau ŋai ŋam sa ma keto biŋ tau ma aêac
ajala gebe biŋ, taŋ gêwa sa naŋ biŋŋanô.

25 Jesu gêgôm gêŋ ŋanô ŋagêdô gwalêkiŋ gêwiŋ. Aê taêc gêjam gebe êsêac
embe sêwa samob sa tomalageŋ ma teto, oc êsêp papia taêsam e ênam ŋom
aucgeŋ.

Gêŋ Taŋ Apostolo Sêgôm Naŋ
APOSOLO

Gêŋ Taŋ Aposolo Sêgôm Naŋ nec Luka keto gêjac têku nê Ŋawae Ŋajam. Eŋ keto buku tau gebe ênac miŋ ŋalau Dabuŋ gêwê lau buŋa ŋamataŋa sêpuc Jesu waŋa ma sêsôm ênê Ŋawae Ŋajam lasê "aŋga Jerusalem to Judaia samucgeŋ ma Samaria ŋagamêŋ e naêndêŋ nom ŋamadiŋ" (1:8). Mêtê kêlaiŋ tau gêjac m aŋga Judanêŋ gamêŋ acgom, ma gelom-gelom jakêtu lau nomŋa samobgeŋ nêŋ sekêŋ gêwiŋ, tec ŋamiŋ tau tonaŋ. Luka gebe ênac nê lau têm tônêŋa têntac tôŋ, tec keto gebe Mêtê tau kêkêli lau teŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ kaisara, tê sejam gôliŋ Romnêŋ gamêŋ nê atomanô. Eŋ gêwa lau tau nêŋ kauc sa kêpi biŋ, taŋ lau Juda sêkêŋ gêwiŋ to sêkêŋ mateŋgeŋ sêmoa naŋ, gebe kêtu anô kêpi biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ necgac.

Buku tau nec ŋasêbu têlêac, naŋ kêtôc aposolo to lau sêsôm Jesunê Ŋawae Ŋajam lasê kêsa aŋga gamêŋ dambê jaselom gamêŋ baliŋ ma sêwaka Gôlôac Dabuŋ tau sa-sa naŋ gebe (1) Jesu kêpi undambê gêja su acgom, go gôlôac buŋa ŋamataŋa kêwaka tau sa aŋga Jerusalem tau; (2) Mêtê kêsa aŋga Palestina ŋagameŋ ŋagêdô (Samaria to Suria) gêwiŋ; ma (3) Mêtê gelom Gwêc Ŋaluŋ ŋagamêŋ ŋagêdô samob e jagêdêŋ malacsêga Rom.

Aposolonêŋ buku tonec ŋagêbôm teŋ gebe sêjac Ŋalau Dabuŋ nê koleŋsêga ŋamiŋ gêjam auc. Gêdêŋ Om Pentekostŋa Ŋalau Dabuŋ toŋaclaigeŋ mêŋkêpi lau buŋa aŋga Jerusalem, tec gêwê to kêpuc êsêac to nêŋ laumata tôŋ kêtôm biŋ, tê sêjac ŋamiŋ gec buku tau nê, samob gêmoageŋ. Ac sêkatoŋ lau buŋa ŋamataŋa nêŋ jaeŋ sa ŋatênageŋ gêc biŋ ŋagêdô, taŋ aposolo sêjam-sejam mêtê lau ma teto sa naŋ. Go gêŋsêga, taŋ teto ŋamiŋ gêc naŋ, kêtôc jaeŋ tau ŋaŋaclai kêtu anô kêpi lau buŋa sêsa nêŋ lêŋŋa ma kêpi gôlôac samob sêbiŋ tauŋ tôŋ toŋanôgeŋ naŋŋa.

Ŋadênaŋ

1. Jesu gêjac dabiŋ aposolo kêtu nêŋ kôm sêwa eŋ ŋam saŋa 1:1-26
a. Jesunê awamu kêjatu aposolo sa sêsôm eŋ wae lasêŋa ma gêjac mata Ŋalau Dabuŋ gêdeŋ êsêac 1:1-14
b. Sêjaliŋ ŋac teŋ sa gêjô Juda su 1:15-26
2. Sêwa Jesu sa aŋga Jerusalem 2:1–8:3
3. Sêwa Jesu sa aŋga Judaia to Samaria 8:4–12:25
4. Aposolo Paulu nê sakiŋ 13:1–28:31
a. Lêŋ Misionŋa ŋamataŋa 13:1–14:28
b. Aposolo sêkac tauŋ sa aŋDa Jerusalem 15:1-35
c. Lêŋ Misionŋa kêtu luagêcŋa 15:36–18:22
d. Lêŋ Misionŋa kêtu têlêacŋa 18:23–21:16
e. Sêkêc Paulu tôŋ gêŋgôŋ kapoacwalô aŋga Jerusalem ma Kaisarea to Rom 21:17–28:31

APOSOLO

Jesu gêjac mata Ŋalau Dabuŋ

1 Teopili, biŋ ŋamataŋa tec kato su kêpi biŋ samob, taŋ Jesu gêgôm to
kêdôŋ gêdêŋ taŋ gêjac m nê kôm 2 e gêdêŋ bêc, taŋ Anôtô kêkôc eŋ sa
naŋ. Anôtô kêkôc eŋ sa atomgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu tec kêsakiŋ
aposolo, taŋ kêjaliŋ êsêac sa naŋ. 3 Gêdêŋ taŋ kêkôc nê ŋandaŋ su naŋ, kêtôc
tau gêmoa mata jaliŋa gêdêŋ êsêac gêjagêmu-gêjagêmu ŋalêŋ gwalêkiŋ. Sêlic

eŋ kêtôm bêc 40 ma kêsôm biŋ kêpi Anôtônê gamêŋ gêdêŋ êsêac. 4 Eŋ gêmoa
gêwiŋ êsêac ma gêjac jao gebe "Awi Jerusalem siŋ atom ma aôŋ biŋ, taŋ
Tamoc gêjac mata to aŋô aŋga aêŋoc naŋ, e ŋanô êsa acgom. 5 Gebe Joaŋ
tec kêsagu lau ŋa bu, ma amac oc aliŋ Ŋalau Dabuŋ êtu nêm saŋgu ŋabêc
jauc atom."

Jesu kêpi undambê gêja
(Mar 16:19-20; Luk 24:50-53)

6 Lau taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, têtu kênac eŋ gebe "Apômtau, êndêŋ têm
tonec oc ômansaŋ Israelnêŋ gamêŋ êtu gamêŋ towae êtiam me masi." 7 Ma
eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm kôm gebe ajala têm to noc, naŋ
ŋaclai ŋatau Tamoc taê gêjam gêc nê tauŋa naŋ atom. 8 Mago Ŋalau Dabuŋ
wacêpi amac e atu lau toŋaclai ma awa aê ŋam sa aŋga Jerusalem to Judaia
samucgeŋ ma Samaria ŋagamêŋ e naêndêŋ nom ŋamadiŋ." 9 Jesu kêsôm
biŋ tonaŋ su, go êsêac sêlic eŋ kêpi lôlôc gêja e tao teŋ kêsip eŋ su, tec
mateŋanô sêlic eŋ sapu.

10 Eŋ kêpi gêja ma êsêac mateŋ gê undambê ŋaŋêŋgeŋ sêkô e sêlic
ŋac luagêc toŋakwê ŋaeb ŋaôma mêŋsêkô sêwiŋ êsêac. 11 Ac sêsôm gebe
"Amac Galilaiawaga, asageŋ akô matem gê undambê. Jesu tau, taŋ
aŋga amacnêm kêpi undambê gêja naŋ, oc êmu êmêŋ êtôm tê alic eŋ kêpi
undambê gêja nê."

Sêjaliŋ ŋac teŋ sa gêjô Juda

12 Go aposolo sêmu aŋga lôc, taŋ sêsam gebe Lôckatêkwi naŋ, sêja
Jerusalem. Lôc tau gêc Jerusalem ŋagala amboac lêŋ sabatŋa teŋ. 13 Jasêô
lasê e gacgeŋ sêpi andu ŋabaIêm ŋadeŋ ŋaôŋa, taŋ êsêac sêmoasêmoa naŋ
sêja. Ma êsêac lau tau tonec Petere agêc Joaŋ ma Jakobo agêc Andrea ma
Pilip agêc Tom ma Batolomai agêc Matai ma Alpai latu Jakobo agêc Simon
Seloto ma Jakobo latu Juda. 14 Lau samob tonaŋ sêwiŋ lauo ŋagêdô ma
Jesu têna Maria to Jesu lasii teteŋ mec tonêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ sêjac ŋawae
sêmoa.

15 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lasitêwai amboac 120 sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ, go
Petere gêdi kêkô êsêac ŋaluŋ ma kêsôm gebe 16 "O lasitêwaac, Ŋalau Dabuŋ
gêôc Dawid awa sa ma kêsôm biŋ kwanaŋgeŋ kêpi Juda, taŋ gêwê lau-
sêkôc-Jesu-tôŋwaga naŋ. Biŋ taŋ teto gêc naŋ, kêtu anô sugac. 17 Ŋac tonaŋ
gêwiŋ aêac ma gêwê kaiŋ sakiŋ tonec gêwiŋ."

18 Ŋac tau kêkôc awa geo jagêjam ôli kôm teŋ, go gêu tau môkêapac
gêmuŋ e jagêôc gêŋgic kêsêp ŋaluŋgeŋ ma ŋatêtac gêwê. 19 Lau Jerusalemŋa
samob sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae, tec sêsam kôm tau ŋaê ŋa êsêac tauŋ aweŋ
gebe Akeldama, ŋam gebe "Kômdec."

20 "Biŋ tau teto gêc buku Pesalemŋa gebe

'Ênê andu oc êtu tuc e ŋac teŋ êŋgôŋ ŋalêlôm atomanô.'
Ma teto biŋ tonec gêwiŋ gebe
'Ŋac teŋ oc êwê kaiŋ ênê sakiŋ.'

21-22 "Amboac tonaŋ ŋac teŋ mêŋêwiŋ aêacmaŋ ma êsôm Apômtau Jesu
gêdi sa ŋawae lasê. Eŋ ŋac taŋ aŋga lau, taŋ sêsêlêŋ sêwiŋ aêac gêdêŋ taŋ
Apômtau Jesu kêsêŋŋ gêja gêmêŋ gêmoa aêac ŋasawa gêdêŋ taŋ eŋ gêliŋ
Joaŋnê saŋgu naŋ, e mêŋgêdêŋ gêwi aêac siŋ ma kêpi lôlôc gêja naŋ."
23 Amboac tonaŋ sêkêŋ ŋac luagêc, Josep, taŋ sêsam eŋ gebe Barsaba,
ma nê ŋaê teŋ gebe Justu naŋ, agêc Matia. 24 Go teteŋ mec gebe "O
Apômtau, aôm kôjala ŋamalac samob nêŋ ŋalêlôm, mêŋôtôc ŋac tau, taŋ

kôjaliŋ eŋ sa aŋga ŋac luagêc tonec nêŋ naŋ, êndêŋ aêac, 25 gebe êkôc
sakiŋ to aposolonêŋ kôm sa êjô Juda, taŋ gêwi siŋ ma gêc gêja nê gamêŋ."
26 Ma sêpuc kapoac e jakêsêp Matia ma sêsam eŋ gêwiŋ aposolo 11. *
paliŋ-paliŋgeŋ êndêŋ sabat atom. Êsêac sêsêlêŋ intêna dambêgeŋ, tec sêsam
ŋasawa tonaŋ gebe lêŋ sabatŋa.

2

Ŋalau Dabuŋ kêsêp gêmêŋ

1 Gêdêŋ bêc Pentekostŋa naŋ êsêac samob sêkac tauŋ sa sêŋgôŋ tageŋ.
2 Go sep tageŋ ŋadindiŋ kêsa aŋga undambê kêtôm mu gêbuc ŋatêna
mêŋgêjam andu, taŋ êsêac sêŋgôŋ naŋ, auc samucgeŋ. 3 Ma sêlic gêŋ gêwa
gêŋgic-gêŋgic amboac ja ŋaimbêla mêŋgêsac êsêac ŋaô gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.
4 Ma ŋalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc, tec sêjam lau jaba aweŋ kêtôm
Ŋalau Dabuŋ gêôc êsêac aweŋ sa.

5 Juda mansaŋ aŋga gamêŋ samob, taŋ gêc umboŋ ŋalabu naŋ, sêkac
tauŋ sa jasêŋgôŋ Jerusalem. 6 Gamêŋ tau tonaŋ ŋadindiŋ kêsa, tec lau
samob sêpi tageŋ e têtakê gebe sêŋô lau tônê sêjam êsêac tauŋ aweŋ
gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. 7 Lau samob sêlic e gêjac nêŋ Iênô auc to sê taêŋgeŋ ma
sêsôm gebe "Êsêac samob, tê sêsôm biŋ sêmoa nê, lau Galilaiaŋa me masi.
8 Amboac ondoc tec taŋô êsêac sêsôm aêac tauŋ aweŋ, taŋ teneŋi sêkôc
aêac ma tasôm naŋ. 9 Lau Parta to Mede ma Elam, ma aêac, taŋ daŋgôŋ
Mesopotamia to Judaia ma Kapadokia ma Pontu to Asia 10 ma Prugia to
Pampulia ma Aiguptu to Libua ŋagamêŋ Kurene ma lau, taŋ tamêŋ aŋga
Rom naŋ, 11 Judawaga to lau lêŋŋa ma lau Krete to Arabia, aêac taŋô êsêac
sêsôm Anôtônê gêŋtalô kapôêŋ ŋawae ŋa aêac tauŋ aweŋ." 12 Gêŋ tonaŋ
gêjac êsêac samob naŋ Iênô auc e sêpê lêna ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Gêŋ
tonaŋ ŋam amboac ondoc." 13 Ma lau ŋagêdô sêsu susu gebe "Wain wakuc
kêjaŋiŋ êsêac."

Petere gêjam mêtê

14 Tec Petere to êsêac lau 11 dêdi sêkô, go kêsôm kêpuc awa sageŋ gêdêŋ
êsêac gebe "Judawaga to amac samob, taŋ aŋgôŋ Jerusalem naŋ, aê jawa
biŋ tonec ŋam sa êndêŋ amac aŋô acgom. 15 Amac abe lau tonaŋ wain
kêjaŋiŋ êsêac me. Masigoc. Oc gocgo tec mêŋgic lauŋ sa kêkô. 16 Tageŋ
biŋ, taŋ propete Joel kêsôm naŋ, kêtu anô gebe

17 'Anôtô kêsôm gebe Êndêŋ bêc ŋamuŋa oc jakêc ŋoc Ŋalau êpi ŋamalac
samob
e latômio to ŋac oc seoc biŋ lasê, ma nêm ŋacseŋomi oc sêlic ŋakatu,
ma amacnêm lau ŋanô oc sênêc mê.
18 Êndêŋ bôc tonaŋ oc jakêc ŋoc Ŋalau êpi ŋoc sakiŋwagao to ŋac e seoc biŋ
lasê.
19 Ma oc jakêŋ gêŋsêga aŋga umboŋ Iôlôcŋa ma gêŋtalô aŋga nom eloŋŋa
tonec ŋai, dec to ja ma jadauŋ.
20 Oc oc ênam kanuc ma ajôŋ êtôm dec, go Apômtaunê bêc kapôêŋ ma bêc
towae tau mêŋêsa.
21 Êndêŋ tônê lau samob, taŋ aweŋ gêjac Apômtaunŋ ŋaê naŋ, tec Anôtô oc
ênam êsêac kêsi.'

22 "Amac Israelwaga, aŋô ŋoc biŋ tonec acgom. Anôtô kêwaka Jesu
Nasaretŋa sa gedeŋ amac ŋa geŋ kapôêŋ to gêŋsêga ma gêŋtalô. Eŋ kêkêŋ

* **1:26:** Lau Juda sêjac go gebe sênam kôm go sêsêlêŋ

Jesu gêgôm gêŋ tau gêmoa amac ŋalêlôm taôm ajalagac. 23 Anôtô taê gêjam
ŋabiŋ to kêjala kêtu tôŋ kwanaŋgeŋ gebe êwi ŋac tau siŋ êsêp amac lemem.
Amac akêŋ eŋ gêdêŋ lau-seseŋ-biŋsu-popocwaga sêjac eŋ kêpi kakesotau,
tec kêtôm amac taôm ajac eŋ êndu. 24 Ŋac tau tonaŋ Anôtô kêgaboac eŋ su
aŋga gêmac ŋaŋandaŋ ma gêŋu eŋ gêdi sa gebe gemacanô tau kêkôc eŋ tôŋ
kêtôm atom. 25 Dawid kêsôm biŋ kêpi eŋ gebe

‘Aê galic Apômtau kêkô ŋoc laŋôcnêm gedeŋ tôŋgeŋ.
Eŋ gêmoa aêŋoc anôŋa gebe jaku atom.
26 Amboac tonaŋ tec têtac ŋajam kêsa ma imbeloc kêtu samuc.
Aê gamoa toôlic matê-matêgeŋ, mago kakêŋ matoc
27 gebe aôm oc ondec aêŋoc katuc êmoa lamboam atom
ma aôm Ôkêŋ nêm ŋac dabuŋ ôli êtu palê atom.
28 Aôm kôtôc intêna jaŋgôŋ matoc jaliŋa gêdêŋ aê.
Aôm oc ôkêŋ aê jamoa aôm laŋômnêm e têtac ŋajam ênam aê auc samucgeŋ.’

29 “O ŋoc lasitêwaac, aê gabe jasôm abeŋi Dawid nê biŋ ênêc awêgeŋ
êndêŋ amac. Eŋ gêmac êndu ma sêsuŋ eŋ ma ênê sêô gêc aêac ŋalêlôm e
gedeŋ galoc. 30 Ŋac tonaŋ eŋ propete teŋ ma kêjala biŋ, taŋ Anôtô kêsôm
kêtu tôŋ kêpi eŋ gebe ‘Aô mnêm wakuc teŋ oc êŋgôŋ nêm lêpôŋ kiŋŋa.’ 31 Eŋ
propete, tec gêlic biŋ, taŋ ocgo mêŋêsa naŋ kwanaŋgeŋ ma kêsôm ŋalô
tonec kêpi Kilisi êndi saŋa gebe

‘Anôtô gedec eŋ gêmoa lamboam atom ma eŋ ôli kêtu palê atom.’
32 Ma Jesu tau tec Anôtô gêŋu eŋ gêdi sa ma aêac lau samob tonec alic
geŋ tau asôm lasê. 33 Anôtô kêsuŋ eŋ sa jagêŋgôŋ ênê anôŋa, ma Jesu
kêkôc Ŋalau Dabuŋ aŋga Tamanê kêtôm Tama gêjac mata gêdêŋ eŋ naŋ,
meŋkekec tec amac alic to aŋô. 34 Dawid tau kêpi undambê gêja atomgeŋ,
mago kêsôm gebe

‘Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
35 e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.’

36 “Amboac tonaŋ lau Israel samob sêjala ŋanôgeŋ acgom gebe Jesu
tau, taŋ amac ajac eŋ kêpi kakesotau naŋ, Anôtô kêkêŋ eŋ kêtu Apômtau
to Kilisi.” 37 Sêŋô biŋ tonaŋ e kepeŋ êsêacnêŋ ŋalêlom ŋanô ma sêsôm
gedeŋ Petere to aposolo ŋagêdô gebe “O lasitêwaac, aêacmêŋ oc aŋgôm
tauŋ amboac onclocgeŋ.” 38 Tec Petere kêsôm gedeŋ êsêac gebe “Anam
taôm ôkwi ma sensaŋgu amac sênam Jesu Kilisi laŋô êtômgeŋ gebe êsuc
amacnêm sec ôkwi, go Anôtô êkêŋ Ŋalau Dabuŋ êndêŋ amac êwac. 39 Gebe
Anôtô gêjac mata biŋ kêpi amac to nêm ŋapalê ma êsêac lau gamêŋbômŋa
samob, kêpi êsêac samob, taŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, kêkalem êsêac naŋ.”

40 Ma Petere gêwa sa to gêjac biŋsu êsêac ŋa biŋ ŋagêdô gwalêkiŋ gebe
“Akêŋ taôm andêŋ Anôtô gebe ênam amac kêsi aŋga lau geo tonaŋ nêŋ.”
41 Lau taŋ sêkôc Peterenê biŋ sa naŋ, sêliŋ saŋgu. Ma gêdêŋ bêc tonaŋ lau
amboac 3,000 jasêwiŋ gôlôac. 42 Lau tonaŋ ŋai sêmasaŋ aposolonêŋ mêtê
to biŋ sêmbiŋ tauŋ tôŋŋa ma sêpô polom kêkôc to teteŋ mec. Sêgôm gêŋ
tonaŋ gedeŋ tôŋgeŋ.

Gôlôacnêŋ lêŋ

43 Êsêac samob têntac ŋatutuc, gebe aposolo sêgôm 0gêŋsêga to gêŋtalô
taêsam. 44 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ, gêwiŋ naŋ, samob sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ ma
sêwê kaiŋ nêŋ gêŋ samob sêpi tageŋ. 45 Êsêac sêkêŋ nêŋ waba to gêŋ lau

sêjam ôli ma sêjac sam ŋaawa gêdêŋ lau samob kêtôm sêpô lêna tauŋ gêdêŋ-gadêŋgeŋŋa. 46 Êsêac semoa lôm dabuŋ kêtôm bêcgeŋ, ma nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ to sêpô polom kêkôc kêtôm nêŋ andugeŋ ma seŋ nêŋ gêŋ totêntac ŋajam ma tonêŋ ŋalêlôm ŋaŋêŋ. 47 Êsêac sêlambiŋ Anôtô ma lau samob sêlic êsêac ŋajam ma sêmoasiŋ êsêac. Ma Apômtau kêkêŋ lau, taŋ gêjam êsêac kêsi naŋ, jasêwiŋ gôlôac tau kêtôm bêcgeŋ.

3

Ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa

1 Ŋasawa teŋ Petere agêc Joaŋ sêpi lôm dabuŋ sêja sebe teteŋ mec êndêŋ ŋanoc ocmataŋa. 2 Ma ŋac teŋ gêmoa tonaŋ. Têna kêkôc eŋ akaiŋ to lêma kêtu goloŋ. Kêtôm bêcgeŋ lau sêbalaŋ eŋ jatetoc eŋ gêŋgôŋ lôm dabuŋ ŋakatam, taŋ sêsam gebe Katamŋajam naŋ, gebe eteŋ gêŋ êndêŋ lau, taŋ sêsô lôm dabuŋ sêna naŋ. 3 Ŋac tau gêlic Petere agêc Joaŋ sebe sêsô lôm dabuŋ sêna, tec keteŋ gêŋ gêdêŋ êsêagêc. 4 Tec Petere agêc Joaŋ mateŋ gê eŋ e Petere kêsôm gebe “Matam ê aêagêc acgom.” 5 Ma ŋac tau mata gê êsêagêc gêjam kauc gebe sêkêŋ gêŋ êndêŋ eŋ. 6 Go Petere kêsôm gebe “Silber to gold gêc aêŋa atom, ma gêŋ, taŋ gêc aêŋa naŋ, tec gabe jakêŋ êndêŋ aôm. Gajam Jesu Kilisi Nasaretŋa laŋô gebe Ôsêlêŋ.” 7 Go kêkam eŋ gêdêŋ lêma anôŋa ma gegeŋ eŋ sa. Ma gaôgeŋ ŋac tau atapa to agwam ŋajaŋa kêsa, 8 ma gêboaŋ sa jakêkô ma kêsêlêŋ, go gêwiŋ êsêagêc kêsô lôm dabuŋ jakêlambiŋ Anôtô to kêsêlêŋ gêboaŋ kêpigeŋ. 9 Lau samob sêlic eŋ kêlambiŋ Anôtô gegeŋ taugeŋ gêmoa, 10 ma sêjala gebe ŋac, taŋ gêŋgôŋ kêsi lôm dabuŋ ŋaKatamŋajam ma keteŋ-keteŋ gêŋ gêmoa naŋ, ŋac tau tonecgoc. Ma sê taêŋ to sêŋac lemeŋ kêtu gêŋ, taŋ kêtap eŋ sa naŋŋa.

Petere gêjam mêtê gêmoa Salomonê lôm seleb

11 Ŋac tau kêsap Petere agêc Joaŋ tôŋ ŋapaŋ, tec lau samob sê taêŋ ma sêkac sa dêdêŋ êsêac sêja jasêkô lôm sêlêb, taŋ sêsam gebe Salomonê naŋ. 12 Petere gêlic lau tonaŋ ma awa gêjac êsêac gebe “Amac lau Israelwaga, asageŋ asôm biŋ selec kêtu ŋac tonecŋa ma matemanô gêdêŋ aêagêc kêtu asageŋŋa. Abe aêagêc tauŋ ma ŋaclai to ŋajam tec agôm eŋ kêsêlêŋ nec me. 13 Abraham agêc Isak ma Jakob nêŋ Anôtô ma tameŋi samob nêŋ Anôtô kêkêŋ nê sakiŋwaga Jesu nê ŋawasi kêsa. Ŋac tonaŋ, taŋ amac akêŋ eŋ gêdêŋ ŋacjo ma asa eŋ auc akô Pilata laŋônêm. Pilata gebe êŋgamboac eŋ su, 14 mago amac asa ŋac dabuŋ to gêdêŋ tau auc ma ateŋ gebe sêŋgamboac ŋac, taŋ gêjac ŋamalac êndu naŋ, su êndêŋ amac. 15 Ŋac tau gebe êwê amac aŋgôŋ matem jali, mago ajac eŋ êndu, naŋ tec Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ, aêac alic gêŋ tau tec asôm lasê. 16 Ma ŋac tau, naŋ amac alic to ajala eŋ naŋ, kêkêŋ gêwiŋ Jesunê ŋaê, tec ŋaê tau gêjam eŋ sa. Jesu kêpuc ŋac tau tôŋ kêkêŋ gêwiŋ, tec gêgôm eŋ ôli samucgeŋ ŋajam kêsa tec alic eŋ kêkô amac samob laŋômnêmŋa.

17 “O lasitêwaac, aê galicgac gebe amac ajam kauc tê agôm, ma amacnêm kasêga sêjam kauc amboac tonaŋgeŋ. 18 Anôtô gêgôm nê biŋ, taŋ gêôc propete samob aweŋ sa ma sêsôm lasê gebe Kilisi êkôc ŋandaŋ naŋ, ŋanô kêsa. 19 Amboac tonaŋ ambu taôm ma anam taôm ôkwi gebe nêm sec êna ŋa, 20 ma têm moasiŋŋa aŋga Apômtaunê laŋôanô mêŋêsa wacêlau amac tekwem saki êsa, ec êkêŋ Kilisi Jesu, taŋ kêjaliŋ sa kêtu amacŋa kwanaŋgeŋ naŋ êmêŋ. 21 Ŋac tau êmoa undambê e êndêŋ têm Anôtô êmansaŋ gêŋ samob êtu wakuc êtiam, amboac kêsôm lasê gêôc propete dabuŋ aweŋ

sa gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ. 22 Mose kêsôm gebe ‘Apômtau, amacnêm Anôtô, oc êŋu amacnêm propete teŋ sa aŋga lasimi to tewemi nêŋ êtôm aê, ma biŋ samob, taŋ eŋ êsôm êndêŋ amac naŋ, akêŋ taŋem. 23 Lau embe sêkêŋ taŋeŋ propete tau tonaŋ nê biŋ atom, oc Anôtô enseŋ êsêac samob su aŋga nê launêŋ.’ 24 Propete samob, Samuel to êsêac, taŋ têdaguc naŋ, sêsôm to sêkêŋ têm tonaŋ ŋawae. 25 Propete latuŋi amac to poac, taŋ Anôtô kêmoatiŋ gêdêŋ tamemi naŋ, ŋalatui amac. Anôtô kêmoatiŋ poac tau gêdêŋ Abraham ma kêsôm gebe ‘Êtu nêm wakucŋa laum nomŋa samob têtap moasiŋ sa.’ 26 Anôtô kêtôc nê sakiŋwaga gêdêŋ amac kêtu ŋamata ma kêsakiŋ eŋ gebe êmoasiŋ amac e anam taôm ôkwi êndêŋ-êndêŋgeŋ ma awi nêm sec tokaiŋ-tokaiŋ siŋ.”

4

Petere agêc Joaŋ sêŋgôŋ kapoacwalô

1 Agêc sêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ lau sêmoa ma lau dabuŋwaga to kapitai lôm dabuŋŋa ma Sadukai dêdêŋ êsêagêc sêja. 2 Lau tonaŋ ŋai sêlic êsêagêc sec gebe têdôŋ lau ma sêkêŋ Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋawae gêdêŋ êsêac. 3 Tec sêkôc êsêagêc tôŋ jasêlai agêc auc sêŋgôŋ e bêbêcgeŋ acgom, gebe kêtula su. 4 Lau taŋ sêŋô Peterenê biŋ tau naŋ, nêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma lau tau nêŋ ŋacwaga amboac 5,000.

5 Ŋabêbêc êsêacnêŋ kasêga to laumata ma biŋsutau sêkac tauŋ sa aŋga Jerusalem, 6 ma ŋac dabuŋsêga Anas agêc Kaiapa ma Joaŋ agêc Alesandere ma êsêac ŋagêdô aŋga ŋac dabuŋsêga nê gôlôac sêwiŋ. 7 Ma sêsôm sejoŋ ŋaclagêc tau jasêkô êsêac laŋôŋnêm, go têtu Iêsu êsêagêc gebe “Asa nê ŋaclai to ŋaê kêpuc amagêc tôŋ, tec agôm gêŋ tônê nec.” 8 Tec Ŋalau Dabuŋ gêjam Petere auc e kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “O launêŋ kasêga to laumataac, 9 galoc amac embe atu Iêsu aêagêc êpi moasiŋ, taŋ agôm gêdêŋ ŋac puliŋ naŋ, 10 go amac samob to lau Israel samob ajala gebe Jesu Kilisi Nasaretŋa, taŋ amac ajac eŋ kêpi kakesotau gêja ma Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê ŋaê gêgôm ŋac, taŋ kêkô amac laŋômnêm naŋ, ôli ŋajam kêsa. 11 Ŋac tau
‘poc, taŋ amac akwêwaga alic gebe sec naŋ, tec kêtu poc kêclêsuŋa.’
12 Ŋacmoasiŋ teŋ gêmoa atom, ma ŋaê ŋajam teŋ aŋga umboŋ ŋalabu gêdêŋ ŋamalac gebe ênam aêac saŋa teŋ gêc atomanô.”

13 Lau tau sêlic Petere agêc Joaŋ têntac kêpa su ma nêŋ kauc kêsa gebe êsêagêc aŋga lau ŋaôma nêŋ, taŋ sêsô lôm teŋ atom naŋ, tec sê taêŋ ma sêjala êsêagêc gebe sêsap Jesu tôŋgeŋ. 14 Ac sêlic ŋac puliŋ, taŋ ôli ŋajam kêsa naŋ, kêkô gêwiŋ êsêagêc ma sêsôm biŋ sêjô agêc aweŋŋa e masi. 15 Amboac tonaŋ sêjatu êsêagêc sêwi gamêŋ sêkac saŋa siŋ sêsa awê sêja, ma sêmasaŋ biŋ gêdêŋ tauŋ 16 ma sêsôm gebe “Aêac daŋgôm ŋaclagêc tônê amboac ondoc. Lau Jerusalemŋa samob sêlic gêŋtalô, tê êsêagêc sêgôm nêgac, ma aêac oc dansa auc êtôm atom. 17 Dambôc êsêagêc aweŋ auc ŋajaŋa gebe biŋ tau tonec ŋawae êtu tapa êndêŋ lau samob êna atom, ma sêsam ŋac tônê nê ŋaê êndêŋ lau teŋ êtiam atom.” 18 Go sêmôêc êsêagêc mêŋsêjac jao gebe êsêagêc sêsôm Jesunê ŋaê lasê to têndôŋ ŋaê tau teŋ êtiam atomanô.

19 Ma Petere agêc Joaŋ sêjô êsêac aweŋ gebe “Taôm taêm ênam alic acgom, Anôtô êlic biŋ ondoc naêndêŋ, taŋeŋ wamu amac me taŋeŋ wamu eŋ. 20 Aêagêc atôm atom gebe akapic aweŋsuŋ êtu gêŋ, taŋ alic to aŋô naŋŋa.” 21 Amboac tonaŋ sêjac biŋsu êsêagêc ŋakôniŋŋa ma sêkêŋ agêc sêja.

Êsêac têtap lêŋ sêmêtôc êsêagêcŋa teŋ sa atom kêtu launa, gebe samob tetoc Anôtô sa kêtu gêŋ, taŋ gêgôm naŋŋa. 22 Ŋac tau, naŋ êsêagêc sêgôm gêŋtalô ôli ŋajam kêsaŋa kêpi eŋ naŋ, nê jala kêtu 40 su.

Gôlôac teteŋ mec kêtu sêmoa totêntac êpa sugeŋŋa

23 Sêwi Petere agêc Joaŋ siŋ su, tec agêc dêdêŋ nêŋ lau sêja ma sêjac miŋ biŋ, taŋ lau dabuŋsêga to laumata sêsôm gêdêŋ êsêagêc naŋ. 24 Lau tonaŋ sêŋô su e aweŋ gêôc Anôtô seleŋgeŋ gebe "O Ŋatau, aôm naŋ kôkêŋ undambê to nom ma gwêc to gêŋ samob, taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ, 25 aôm tau tonaŋ kôkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêôc aêac abeŋi Dawid, taŋ kêtu aômnêm sakiŋwaga naŋ, awa sa gebe

'Lau samuc nêŋ ŋaonda kêpi kêtu asageŋŋa
to lau taêŋ gêjam biŋ ŋaôma-ŋaôma naŋ, ŋam amboac ondoc.
26 Kiŋ nomŋa sêkac tauŋ sa,
ma kasêga sêmoatiŋ biŋ sêŋgôŋ tageŋ amboac tonaŋ,
sebe senseŋ Apômtau agêc nê ŋac, taŋ geŋ oso eŋ naŋ su.'
27 Biŋŋanôgeŋ, Herodo agêc Ponti Pilata ma lau samuc to lau Israel sêkac sa aŋga malac tonec sebe senseŋ aômnêm sakiŋwaga dabuŋ Jesu, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ su. 28 Ma sêgôm gêŋ, taŋ aôm taêm gêjam kwanaŋgeŋ gebe lêmam ôŋgômŋa naŋ, ŋanô kêsa. 29 O Apômtau, galoc ôlic gebe êsêac sêjô aêac ŋa biŋgeŋ. Amboac tonaŋ ôpuc nêm sakiŋwaga aêac tôŋ gebe asôm nêm biŋ totêntac êpa sugeŋ. 30 Ômêtôc lêmam moasiŋ ma ôkêŋ nêm sakiŋwaga dabuŋ Jesu nê ŋaê êŋgôm gêŋsêga to gêŋtalô." 31 Ac teteŋ mec tonaŋ su, ma gamêŋ, taŋ êsêac sêkac sa sêŋgôŋ naŋ, kêwiwic tau e Ŋalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc ma sêsôm Anôtônê mêtê totêntac kêpa sugeŋ.

Gôlôac sêwê kaiŋ nêŋ geŋ samob ŋatoŋ tageŋ

32 Lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga samob têntac tageŋ to nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ. Ma ŋac teŋ gêlic nê gêŋ amboac taugeŋ nê gêŋ atom, êsêac samob sêwê kaiŋ gêŋ ŋatoŋ tageŋ. 33 Aposolo sêwa Apômtau Jesu gêdi sa ŋawae sa toŋaclaigeŋ, ma ŋamoasiŋ kapôêŋ kêpi êsêac samob, 34 gebe êsêacnêŋ ŋac teŋ kêpô lêna tau kêtu gêŋ teŋŋa gêmoa atom, gebe gamêŋ to and-u ŋatau samob sêkêŋ nêŋ gêŋ lau sêjam ôli ma sêkôc ŋaawa 35 jatetoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa. Go êsêac sêjac sam gêŋ tau gêdêŋ lau, taŋ sêpô lêna kêtu gêŋ teŋŋa naŋ kêtômgeŋ.

36 Ma Lewinê wakuc teŋ gêmoa, nê malacmôkê Kupro. Ênê ŋaê Josep, mago aposolo sêsam eŋ gebe Bamaba, tanam ôkwi gebe "Biŋmaŋlatu," 37 ŋac tau nê kôm teŋ gêc, tec kêkêŋ lau sêjam ôli ma kêkôc ŋaawa jaketoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa amboac tonaŋgeŋ.

5

Anania agêc Sapira nêŋ biŋ

1 Ŋac teŋ, nê ŋaê Anania, agêc nê awê Sapira sêkêŋ nêŋ kôm ŋagêdô teŋ lau sêjam ôli. 2 Ŋac tau gêjam ŋaawa ŋagêdô auc, nê awê gêlic, ma kêkôc ŋagêdô jaketoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa. 3 Ma Petere kêsôm gebe "Anania, amboac ondoc Sadaŋ gêjam nêm ŋalêlôm auc e kôsau Ŋalau Dabuŋ ma gôjam kôm ŋaawa ŋagêdô auc. 4 Aôm kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli atomgeŋ, tec taôm kôtu nêm gêŋ ŋatau. Kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli su, tec kôtu ŋaawa ŋatau amboac tonaŋ. Amboac ondoc tec taêm gêjam biŋ amboac tonaŋ gêc nêm ŋalêlôm. Aôm kôsau ŋamalac atom, aôm kôsau Anôtôgoc." 5 Anania

gêŋô biŋ tonaŋ e gêu tau jatomatêgeŋ gêc. Ma lau samob, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae naŋ, têtêc tauŋ ŋanô. 6 Go lau matac dêdi jasêsabaŋ eŋ ma sêbalaŋ eŋ sêsa awê jasêsuŋ eŋ.

7 Ockatu ŋasawa amboac têlêac gêjaŋa, ma ŋac tau nê awê gêjam kauc biŋ, taŋ gêgôm nê akweŋ naŋ, tec gêmêŋ. 8 Ma Petere kêtu kênac eŋ gebe "Ôsôm êndêŋ aê acgom gebe Amagêc akôc kôm ŋaôli tau tecenecgeŋ me." Ma awê tau kêsôm gebe "Aec, gêŋ tau tecenaŋgeŋ." 9 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Amboac ondoc amagêcnêm ŋalêlôm kêpi tageŋ abe ansaê Apômtaunê Ŋalau. Ôlic acgom, lau taŋ sêsuŋ nêm akweŋ su naŋ, eŋmata gêdiŋ katam sebe sêmbalaŋ aôm sêsa sêna." 10 Ma gacgeŋ awê tau kêku e jatomatêgeŋ gêc eŋ akaiŋŋa. Lau matac sêsô sêja e sêlic awê tau tomatêgeŋ gêc, tec sêbalaŋ eŋ jasêsuŋ eŋ gêwiŋ nê akweŋ. 11 Gôlôac dabuŋ pebeŋ têtakê ŋanô e lau ŋagêdô samob, taŋ sêŋô biŋ tau ŋawae naŋ, têtakê amboac tonaŋgeŋ.

Aposolo sêgôm gêŋtalô to gêŋsêga taêsam

12 Aposolo sêgôm gêŋtalô to gêŋsêga taêsam sêmoa lau ŋalêlôm ma lausêkêŋ-gêwiŋwaga samob sêkac tauŋ sa semoa Salomonê lôm sêlêb. 13 Lau ŋagêdô têtêc tauŋ, tec sêsap êsêac tôŋ atom, mago tetoc êsêac sa têtôm apômtau towae. 14 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Apômtau naŋ, têtu gwalêkiŋ, gebe lauo to ŋac taêsam. 15 Lau tau sejoŋ nêŋ gêmac sêsa malacluŋ sêja jasêkêŋ êsêac sêc mê to sac ma taêŋ kêka gebe Petere embe êsêlêŋ êmêŋ, naŋ katu naênêc ajuŋ ênsac êsêacnêŋ ŋagêdô êwiŋ-êwiŋ. 16 Ma lau taêsam aŋga malac, taŋ gêc Jerusalem ŋagala naŋ, sejoŋ lau gêmac to lau ŋagêdô, taŋ ŋalau ŋatêmui gêgôm êsêac naŋ sêmêŋ, tec aposolo sêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa samob.

Sêkôc aposolo tôŋ kêtu dim luagêcŋa

17 Ma ŋac dabuŋsêga to nê lau samob, taŋ aŋga Sadukainêŋ toŋ naŋ, sêjam lêmuŋ aposolo ŋanô 18 e sêkam êsêac tôŋ ma sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ andu kapoacwalôŋa. 19 Gêdêŋ gêbêc Apômtaunê aŋela teŋ jagêlêc katam andu kapoacwalôŋa su, go gêwê êsêac sêsa sêja ma kêsôm gebe 20 "Ana anam mêtê lau akô lôm dabuŋ ma asôm biŋ aŋgôŋ matem jaliŋa samob lasê." 21 Ac sêŋô biŋ tonaŋ, tec bêbêc kanucgeŋ sêsô lôm dabuŋ sêja ma têdôŋ lau.

Go ŋac dabuŋsêga to nê lau sêkac tauŋ sa ma sêkalem laumata to Israelnêŋ lau ŋanô samob sa ma sêkêŋ lau sêja andu kapoacwalôŋa gebe sêkôc aposolo tau sêmêŋ. 22 Tec sakiŋwaga sêja e têtap aposolo sa sêmoa andu kapoacwalôŋa atom, go sêmu sêja ma sêsôm gebe 23 "Aêac aja e alic sêlai andu kapoacwalôŋa auc e paŋ tageŋ to gejobwaga sejop katam sêkô, mago alêc katam su e alic jaôb tageŋ." 24 Lôm dabuŋ ŋakapitai to lau dabuŋsêga sêŋô biŋ tonaŋ ma taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa. 25 Go ŋac teŋ kasôm gedeŋ êsêac gebe "Alic acgom, lau tau, taŋ akeŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, tê jatedôŋ lau sêkô lôm dabuŋ." 26 Amboac tonaŋ kapitai gêwiŋ nê sakiŋwaga jasêkôc aposolo. Sêkôc êsêac sêjam saicgeŋ atom, têtêc gebe lau oc têtuc êsêac ŋa poc êndu.

27 Amboac tonaŋ sêwê êsêac sêja laumata sêkac sa ŋamala. Ŋac dabuŋsêga kêtu kênac êsêac gebe 28 "Aêac ajac jao ŋajaŋa gêdêŋ amac gebe andôŋ ŋaê tonaŋ êtiam atom, mago alic acgom, amacnêm mêtê gêjam Jerusalem aucgeŋ. Amac abe aê ŋamalac tônê nê dec êpi aêac me." 29 Tec Petere to aposolo sêjô êsêac aweŋ gebe "Aêac taŋeŋ wamu Anôtô êlêlêc

ŋamalac. 30 Jesu taŋ amac akêŋ eŋ geŋkaleŋ kakesotau jaaseŋ eŋ su naŋ, tec aêac tameŋinêŋ Anôtô gêŋu eŋ sa. 31 Ŋac tau Anôtô ketoc eŋ sa gêŋgôŋ ênê anôŋa, gebe êtu laumata to kêsiwaga ma ênam Israel ôkwi to êsuc êsêacnêŋ sec ôkwi. 32 Biŋ tonaŋ ŋai aêac alic ŋanô, tec awa sa amoa, aêac to Ŋalau Dabuŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ lau taŋeŋ wamu eŋŋa naŋ."

33 Lau tonaŋ ŋai sêŋô biŋ tonaŋ e gêli nêŋ ŋalêlôm sa secanô sebe sênac aposolo endu. 34 Go laumatanêŋ teŋ gêdi sa, eŋ Parisai teŋ, nê ŋaê Gamaliel. Eŋ kêdôŋwaga biŋsuŋa teŋ ma lau samob tetoc eŋ sa. Eŋ kêjatu gebe sejoŋ aposolo sêsa awê sauŋgeŋ. 35 Go kêsôm gêdêŋ laumata gebe "Amac lau Israelwaga, alic taôm ŋapep, aŋgôm lau tonaŋ amboac secgeŋmaŋ. 36 Gêdêŋ ŋasawa teŋ Teuda ketoc tau sa gebe êtu ŋac towae ma lau 400 sêsap eŋ tôŋ. Tec sêjac eŋ endu, ma lau, taŋ sêsap eŋ tôŋ naŋ, sêjanda êsêac samob sêc êliŋêliŋgeŋ e nêŋ kôm gê su. 37 Tonaŋ su, go gêdêŋ bêc, taŋ sêsa lau saŋa naŋ, ŋac Galilaiaŋa Juda gêdi ma kêlêtôm lau e taêsam sêsap eŋ tôŋ. Sêmoa e ŋac tau gêjaŋa ma seseŋ êsêac, taŋ sêsap eŋ tôŋ naŋ, samob êliŋ-êliŋ. 38 Ma galoc jasôm ŋoc ŋalêlôm êndêŋ amac gebe Awi lau tônê siŋ ma akêŋ êsêac sêc sêna. Gêŋ amboac tônê embe ŋamalac tauŋ taêŋ ênam me sêŋgôm, oc êtu goloŋ. 39 Ma embe aŋga Anôtônê, oc anseŋ su atôm atom. Ajop tageŋ tonec, anseŋ Anôtô atom."

40 Lau tau sêkêŋ gêwiŋ Gamalielnê biŋ, go sêmôêc aposolo jasi êsêac ŋa palipgeŋ ma sêjac biŋsu êsêac gebe sênam mêtê êpi Jesunê ŋaê êtiam atom. Go sêkêŋ êsêac sêsa sêja. 41 Lau tau sêwi laumata siŋ sêsa sêja totêntac ŋajamgeŋ, gebe Anôtô ketoc êsêac sa ma gêlic êsêac têtôm gebe lau sêgôm êsêac majeŋ kêsa kêtu Jesunê ŋaêŋa. 42 Êsêac têdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ to andu kêtôm bêcgeŋ ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê gebe Jesu eŋ Kilisi, sêwi siŋ atom.

6

Sêjaliŋ samwaga 7 sa

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ŋacseŋomi têtu taêsam. Ma lau Helen têtu môsi lau Ebolai gebe sim êsêacnêŋ awêtuc su ŋa gêŋ, taŋ sêjac sam kêtôm bêcgeŋŋa naŋ. 2 Tec êsêac lau 12 sêkalem ŋacseŋomi samob sa ma sêsôm gebe "Aêac embe anac sam mo ma oc aŋgôm Anôtônê mêtê êtôm atom. Gêŋ amboac tonaŋ aêac alic kêtôm atom. 3 O lasitêwaac, ajaliŋ nêm lau mansaŋ 7, taŋ Ŋalau Dabuŋ to kauc mêtêŋa gêjam êsêac auc naŋ sa, gebe mêŋsêkôc kôm tau tonaŋ su. 4 Aêac lau tonec abe ateŋ mec to anam sakiŋ êndêŋ mêtêgeŋ." 5 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, sêŋô biŋ tonaŋ ŋajam, tec sêjaliŋ lau tonec ŋai sa, ŋac teŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa to Ŋalau Dêbu ŋ gêjam eŋ auc, nê ŋaê Stepan, gêwiŋ Pilip agêc Prokoro ma Nikanor agêc Timon ma Parmena agêc Judanêŋ ŋac lêŋŋa teŋ aŋga Antiokia, nê ŋaê Nikolaus. 6 Sêkêŋ lau tonaŋ ŋai sêkô aposolo laŋôŋnêm ma teteŋ mec to sêu lemeŋ gêsac êsêac.

7 Anôtônê mêtê kêtu tapa e ŋacseŋominêŋ toŋ aŋga Jerusalem kêtu kapôêŋ, ma lau dabuŋwaga taêsam sêkêŋ gêwiŋ mêtê to sêsô ŋalabu.

Sêkôc Stepan tôŋ

8 Moasiŋ to ŋaclai gêjam Stepan auc ma gêgôm gêŋsêga to gêŋtalô kapôêŋ lau sêlic. 9 Tec lau ŋagêdô aŋga toŋ, taŋ sêsam êsêac sebe Libertini to Kurene ma Alesandriaŋa naŋ, dêdi sa ma lau Kilikia to Asiaŋa sêwiŋ. Êsêac to Stepan ac sêpa tauŋ kêtu mêtêŋa. 10 Eŋ kêsôm biŋ tokauc ma

toŊalau Dabuŋ, tec êsêac sêku eŋ tulu atom. 11 Amboac tonaŋ sêu biŋ gêdêŋ lau teŋ jasêsôm gebe “Aêac aŋô eŋ kêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Mose to Anôtô.” 12 Sêgôm sêmoa e dêdac lau to laumata ma biŋsutau sa, jasêkôc Stepan tôŋ ma sê eŋ dêdêŋ laumata sêja. 13 Ma sêjaliŋ lau ŋagêdô sa gebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ gebe “Ŋac tonec kêsôm biŋ kêpi gamêŋ dabuŋ to Mosenê biŋsu ŋawaô. 14 Aêac aŋô eŋ kêsôm gebe Jesu Nasaretŋa oc ensеŋ gamêŋ tonec su, ma mêtê, taŋ Mose kêkêŋ gelom aêac naŋ, eŋ oc ênam ôkwi.” 15 Laumata samob, taŋ sêkac tauŋ sa sêŋgôŋ naŋ, mateŋ gê eŋ e sêlic laŋôanô kêtôm aŋela teŋ nê.

7

Stepan gêjam mêtê

1 Go ŋac dabuŋsêga kêsôm gebe “Biŋ tau amboac tônê me masi.” 2 Tec Stepan kêsôm gebe

“O tamocac to ŋoc lasitêwaac, aŋ ŋoc biŋ acgom. Gêmuŋgeŋ aêac abeŋi Abraham gêŋgôŋ Haran atomgeŋ, gêmoa Mesopotamiageŋ e ŋawasi ŋatau Anôtô geoc tau lasê 3 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ondec nêm gamêŋ ênêc to nêm lau sêmoa ma ôna ôŋgôŋ gamêŋ, taŋ aê oc jatôc êndêŋ aôm naŋ.’ 4 Tec eŋ gedec Kaldeanêŋ gamêŋ gêcŋa ma gêdi mêŋgêŋgôŋ Haran. Gêmoa e tama gêmac êndu acgom, go Anôtô gêwê eŋ aŋga tonaŋ mêŋgelom gamêŋ tau tec galoc êmac aŋgôŋ nec. 5 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋapalê masi, ma Anôtô kêkêŋ eŋ gêwê kaiŋ gamêŋ ŋagec atomanô, mago Anôtô gêjac matageŋ gedeŋ eŋ gebe êkêŋ gamêŋ tonec êndêŋ eŋ to nê wakuc, taŋ sêjô eŋ su naŋ. 6 Ma Anôtônê biŋ amboac tonec gebe ‘Nêm wakuc oc têtu lau jaba sêmoa lau teŋ nêŋ gamêŋ, ma malacm oc sêkôniŋ esêac têtu nêŋ gêŋôma to sejoŋ êsêac êtôm jala 400.’ 7 Ma Anôtô kêsôm gêwiŋ gebe ‘Lau tau, taŋ sêkôniŋ êsêac têtu nêŋ gêŋôma naŋ, aê oc jamêtôc êsêac. Tonaŋ su, go êsêac sêc sêmu mêŋsênam sakiŋ aê aŋga gamêŋ tau tonec.’ 8 Go Anôtô kêmoatiŋ poac sêsa ŋapalêŋa gêdêŋ Abraham gêwiŋ, tec kêka Isak lasê ma kêsa eŋ gêdêŋ ŋabêc kêtu 8, ma Isak gêgôm gêdêŋ Jakob, ma Jakob gêgôm gêdêŋ aêac abeŋi 12 amboac tonaŋgeŋ.’

9 “Aêac abeŋi têntac sec gêdêŋ Josep e sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau sêjam ôli eŋ ma sêkôc eŋ sêja Aiguptu, mago Anôtô gêwiŋ eŋ. 10 Tec kêjaŋgo eŋ su aŋga nê ŋandaŋ samob to kêkêŋ moasiŋ ma kauc mêtêŋa gêdêŋ eŋ kêkô kiŋ Aiguptuŋa, Parao, laŋônêm. Ma Parao kêkêŋ eŋ gêjam gôliŋ Aiguptu to ênê gôlôac samob. 11 Tôbôm kêsa Aiguptu to Kanaan ŋagamêŋ samob e sêŋgôŋ jageo ŋanô ma tameŋi têtap nêŋ gêŋ sêniŋŋa sa atom. 12 Jakob gêŋô polom gêc Aiguptu ŋawae, tec kêsakiŋ tameŋi sêsêp sêja kêtu ŋamata. 13 Sêmoa e sêsêp sêja kêtu luagêcŋa naŋ, tec Josep gêwa tau sa gêdêŋ têwai ma Parao gêŋô Josep tau nê gôlôac ŋam. 14 Go Josep kêkêŋ biŋ gêja ma kêkalem tama Jakob to nê gôlôac samob sêja. Ma lau tau têtôm 75. 15 Jakob tau kêsêp gêja e gêmac êndu aŋga Aiguptu, ma tameŋi amboac tonaŋ. 16 Go sêkôc êsêac sêja Sikem ma sêsuŋ êsêac sêc sêô, taŋ Abraham gêjam ôli ŋa silber toŋ teŋ gêdêŋ Hamor latui aŋga Sikem naŋ.

17 “Ŋanoc sêwi gamêŋ tau siŋŋa, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ Abraham naŋ, kêdabiŋ gebe êmbacnê, ma lau têtu taêsam e sêjam Aiguptu auc. 18 Sêmoa e kiŋ wakuc teŋ, taŋ gêjam kauc Josep naŋ, gêjam gôliŋ Aiguptu. 19 Ŋac tonaŋ kêsau kêtim aêacnêŋ lau ma gejoŋ tameŋi ma kêkac êsêac gebe sêwi nêŋ gêŋ dedec siŋ paliŋ-paliŋgeŋ gebe sêmoa mateŋ jali atom.

20 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Mose têna kêkôc eŋ, ma Anôtô gêlic eŋ ŋajam, tec
agêc sêlôm eŋ sêmoa nêŋ andulêlôm e ajôŋ têlêac. 21 Go sêwi eŋ siŋ paliŋ-
paliŋgeŋ e Parao latuo kêkôc eŋ sa jagêlôm eŋ kêtôm latu teŋ. 22 Ma
têdôŋ Aiguptunêŋ mêtê samob gêdêŋ Mose, gêmoa e kêtu ŋac ŋajaŋa biŋ
to kômŋa.

23 "Ŋac tau gêmoa e nê jala kêtu 40 su, go taê gêjam gebe ênac lasitêwai
Israelŋa kêsi. 24 Gêlic ŋac teŋ kêlêsu ŋac Israelŋa teŋ, tec gêjam Israel
tonaŋ kêsi ma gêjac ŋac Aiguptuŋa naŋ êndu kêtu kêlêsu ŋac tonaŋŋa.
25 Mose geboc lasitêwai sêjala Anôtô gebe ênam êsêac kêsi ya ey lêma, mago
nêŋ kauc kêsa su atom. 26 Ŋabêbêc lau ŋagêdô sêsôm tauŋ sêmoa e eŋ
gêlic, tec gê wama êsêac ma kêsôm gebe 'Lauac, amac lau ŋam tageŋ.
Amboac ondoc tec abe aŋgôm taôm kwalec nec.' 27 Ma ŋac-kisa-môkêwaga
tonaŋ kêtiŋ eŋ ma kêsôm gebe 'Asa kêkêŋ aôm kôtu aêacma gôliŋwaga to
mêtôcwaga. 28 Oc gobe ônac aê êndu amboac nôgeŋ gôjac Aiguptu tau naŋ
me.' 29 Tec Mose gêc su kêtu biŋ tonaŋŋa jakêtu ŋac jaba gêŋgôŋ nom
Midian e kêka ŋapalê luagêc lasê aŋga tonaŋ.

30 "Jala 40 gêjaŋa gêwiŋ, go aŋela teŋ geoc tau lasê gêdêŋ eŋ aŋga gamêŋ
sawa lôc Sinaiŋa, kêsêp ja ŋawaô, taŋ kêsa gamêŋdani naŋ ŋalêlôm. 31 Mose
gêlic gêŋ tonaŋ e gêŋac lêma ma kêtu gasuc gêja gebe êlic gêŋ tau ŋam
acgom. Tec Apômtaunê awa teŋ kêsa gebe 32 'Tamaminêŋ Anôtô, Abraham
agêc Isak ma Jakob nêŋ Anôtô aê.' Tec Mose kêtênêp ma kêtêc tau e gebe
êlic gêŋ tau ŋam atom. 33 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Ôŋgamboac
atapa su aŋga amkaiŋ gebe gamêŋ, taŋ kôkô naŋ, gamêŋ dabu ŋ. 34 Aê
galic sejoŋ ŋoc lau aŋga Aiguptu e sêmoa jageo, ma gaŋô nêŋ taŋi, tec kasêp
gamêŋ gebe janam êsêac kêsi. Amboac tonaŋ ômôêŋ, aê gabe jasakiŋ aôm
êna Aiguptu.'

35 "Mose tau, taŋ êsêac sêsa eŋ auc ma sêsôm gebe 'Asa kêkêŋ aôm
kôtu gôliŋwaga to mêtôcwaga naŋ,' tec Anôtô kêsakiŋ eŋ kêtu gôliŋwaga to
kêsiwaga. Eŋ kêkêŋ aŋela geoc tau lasê gêdêŋ Mose aŋga gamêŋdani gebe
êpuc eŋ tôŋ. 36 Ŋac tonaŋ kejoŋ êsêac sa ma gêgôm gêŋsêga to gêŋtalô aŋga
gamêŋ Aiguptu to aŋga Gwêckoc ma gamêŋ sawa kêtôm jala 40. 37 Mose
tau tec kêsôm gêdêŋ Israelwaga gebe 'Anôtô oc êŋu amacnêm propete teŋ
sa aŋga lasimi to tewemi nêŋ êtôm aê.' 38 Ŋac tageŋ tonaŋ tec gêmoa gêwiŋ
gôlôac dabuŋ aŋga gamêŋ sawa ma gêwiŋ aŋela, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac
to tameŋi aŋga lôc Sinai naŋ, ma ŋac tonaŋgeŋ tec biŋ mata jaliŋa gêdêŋ
eŋ gebe êndôŋ aêac.

39 "Mago aêac tameŋi sebe taŋeŋ wamu eŋ atom. Êsêac sêmasuc eŋ to
sêjam nêŋ ŋalêlôm ôkwi gêdêŋ Aiguptu kêtiam. 40 Ma sêsôm gêdêŋ Aron
gebe 'Ômansaŋ aêacma anôtôi gwam gebe sêwê aêacŋa, gebe Mose, taŋ
gêwê aêac aŋga Aiguptu amêŋ naŋ, aêac ajam kauc biŋ ondoc kêtap eŋ
sa.' 41 Gêdêŋ tonaŋ sêgôm nêŋ bulimakao ŋalatu ŋakatu teŋ ma sêkêŋ da
gêdêŋ anôtô gwam tau to têtu samuc lemeŋ ŋakôm. 42 Tec Anôtô gêjam
dêmôê êsêac ma kêkêŋ êsêac sêjam sakiŋ umboŋ ŋagêlôŋ kêtôm teto gêc
propetenêŋ buku gebe

'Amac lau Israelwaga, gêdêŋ taŋ amoa gamêŋ sawa e jala 40 naŋ,
oc akêŋ bôc to da gêdêŋ aê me masi.
43 Amac abalaŋ gwam Moloknê bec to anôtô gwam Repan nê utitalata
ma agôm gêŋ tau ŋakatu abe ateŋ mec êpi.
Amboac tonaŋ aê jawê amac e naaŋgôŋ Babel ŋamakeŋ ônêŋa.'

44 “Aêac tameŋi sêkôc lôm bec, taŋ gêwa Anôtô gêmoa gêwiŋ êsêacŋa sa
naŋ, sêmoa gamêŋ sawa. Ac sêmasaŋ kêtôm ŋadôŋ, taŋ Anôtô kêtôc gêdêŋ
Mose gêlic ma kêjatu eŋ gebe êŋgômŋa naŋ. 45 Tameŋi sêbalaŋ lôm bec
tonaŋ sêwiŋ Josua sêja lau samuc nêŋ gamêŋ, taŋ sêkôc su naŋ. Anôtô
tau gêmuŋ tameŋi ma kêtiŋ lau samuc su, tec lôm bec kêkô gamêŋ tonec
e gêdêŋ Dawidinê têm. 46 Anôtô gêlic Dawid ŋajam, tec ŋac tau keteŋ gebe
êtap gamêŋ teŋ sa ma êsuŋ Jakobnê Anôtônê andu teŋ sa êkô. 47 Mago gêc
e Salomo kêkwê Anôtônê andu tau. 48 Tageŋ Lôlôc Ŋatau oc êŋgôŋ andu,
taŋ sêgôm ŋa lemeŋ naŋ atom, êtôm propete kêsôm gebe
49 ‘Undambê kêtu ŋoc lêpôŋ
ma nom kêtu ockaiŋ ŋakademboŋ.
Apômtau kêsôm gebe
Amac abe akwê aêŋoc andu amboac ondoc,
me ŋoc gamêŋ, taŋ jaŋgôŋ tekoc saki êsaŋa naŋ, oc ênêc ondoc.
50 Amac abe gêŋ totau-totau samob tonaŋ ŋai tauc lemoc gajam kauc me.’
51 “Ojae amac, gêsômtêkwa ŋatoŋ ma nêm ŋalêlôm to taŋemsuŋ ŋadani
atôm lau samuc. Amac akô Ŋalau Dabuŋ auc ŋapaŋ atôm tamemi tec
amoa. 52 Propete ondoc teŋ amac tamemi sêjanda eŋ atom. Ma êsêac sêjac
lau, taŋ andaŋgeŋ seoc biŋ lasê kwanaŋgeŋ gebe ŋac gêdêŋ oc êmêŋ naŋ
êndugac. 53 Amac lau tau tonec tec êkêc biŋsu aŋga aŋelanêŋ, mago amasaŋ
kêtu tôŋ atom.”

Têtuc Stepan ŋa poc êndu

54 Lau sêŋô biŋ tonaŋ e gêli nêŋ ŋalêlôm sa secanô ma sêmôê luŋluŋ
eŋ. 55 Ma Ŋalau Dabuŋ gêjam Stepan auc e mata gedec undambê, gêlic
Anôtônê ŋawasi ma gêlic Jesu kêkô Anôtônê anôŋa. 56 Tec kêsôm gebe
“Op, aê galic undambê gêŋa ma Ŋamalacnê Latu kêkô Anôtônê anôŋagoc.”
57 Lau tonaŋ sêwakic e sêbôc taŋeŋsuŋ auc ma guluŋ tageŋ sêja sêgi eŋ
auc. 58 Ma têtiŋ eŋ kêsa malacmagê gêja sebe têtuc eŋ ŋa poc êndu. Tec
lau biŋmôkê sêkôc nêŋ ŋakwê su ma sêkêŋ jatetoc gêc ŋac matac teŋ, nê
ŋaê Saulu, akaiŋŋa. 59 Êsêac têtuc Stepan ŋa poc sêmoa ma keteŋ mec gebe
“Apômtau Jesu, ôkôc ŋoc ŋalau sa.” 60 Eŋ kêpôŋ aduc ma gêmôêc ŋa awa
kapôêŋ gebe “Apômtau, ôê êsêacnêŋ sec tôŋ atom.” Kêsôm tonaŋ su ma
gêmac êndu.

8

1 Saulu gêlic êsêac seseŋ Stepan su e gêjac mataanô ŋajam.

Saulu kêlêsu gôloac dabuŋ

Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau sêlêsu gôlôac dabuŋ Jerusalemŋa kêlêlêc. Sêgôm
e lau samob sêc êliŋ-êliŋ têtôm Judaia to Samaria ŋagamêŋgeŋ sêja.
Aposolo tauŋgeŋ tec sêmoa. 2 Ma lau mansaŋ ŋagêdô sêsuŋ Stepan ma
têtaŋ taŋiboa ŋanô kêpi eŋ.
3 Saulu kêpi gôlôac dabuŋ nêŋ andu kêtômgeŋ ma gê lauo to ŋac jakêkêŋ
êsêac sêsô kapoacwalô sêja, gêgôm e geseŋ gôlôac dabuŋ êliŋ-êliŋ.

Mêtê kêtu tapa aŋga Samaria

4 Êsêac taŋ sêc êliŋ-êliŋ kêtôm gamêŋgeŋ sêja naŋ, jasêsôm ŋawae ŋajam
lasê. 5 Ma Pilip tec kêsêp malac Samarianja jagêjam mêtê êsêac kêpi Kilisi.
6 Lau taêsam sêŋô Pilipnê biŋ to sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm naŋ, e sêkêŋ
taŋeŋ eŋ totêntac tageŋ, 7 gebe lau taêsam toŋalau ŋatêmui sêmoa, naŋ ŋalau

tau sêwakic ma sêsa aŋga êsêacnêŋ sêja, ma ŋatêkwa kêtu goloŋ to magiŋ
kêsu taêsam ôliŋ ŋajam kêsa. 8 Ma lau, taŋ sêŋgôŋ malac tonaŋ naŋ, têntac
ŋajam samucgeŋ.
9 Ma ŋac mecwaga teŋ, nê ŋaê Simon, gêŋgôŋ malac tonaŋ, naŋ
gêmuŋgeŋ gêgôm mectomaŋ e gêjac lau Samarianŋa nêŋ Iênô auc ma gêboa
tau gebe eŋ ŋac toŋaclai kaiŋ teŋ. 10 Tec lau sauŋ to lau kapôêŋ samob
sêkêŋ taŋeŋ eŋ ma sêsôm gebe "Anôtônê ŋaclai, taŋ sêsam gebe kapôêŋ
naŋ, oc ŋac tau tonaŋ." 11 Êsêac sêkêŋ taŋeŋ eŋ gebe eŋ gêjac êsêacnêŋ
Iênô auc ŋa nê mecgeŋ e ŋasawa ec baliŋ su. 12 Ma Pilip kêsôm ŋawae ŋajam
Anôtônê gamêŋ to Jesu Kilisi nê ŋaêŋa lasê e lauo to ŋac sêkêŋ gêwiŋ ma
sêliŋ saŋgu. 13 Go Simon tau kêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ e gêliŋ saŋgu ma
kêsap Pilip tôŋ. Eŋ gêlic gêŋtalô to gêŋsêga kapôêŋ e gêjac ênê Iênô auc.
14 Aposolo taŋ sêŋgôŋ Jerusalem ŋaŋ, sêŋô ŋawae gebe lau Samarianŋa
sêkôc Anôtônê mêtê sa, tec sêsakiŋ Petere agêc Joaŋ dêdêŋ êsêac sêja.
15 Ŋaclagêc tonaŋ sêsêp sêja, go teteŋ mec kêtu lau tauŋa gebe Ŋalau Dabuŋ
êpi êsêac, 16 gebe Ŋalau Dabuŋ kêpi êsêacnêŋ teŋ atom tageŋ, ac sêliŋ
busaŋgu ŋaômageŋ kêpi Apômtau Jesu nê ŋaê. 17 Tec aposolo luagêc sêkêŋ
lemeŋ gêsac êsêac acgom, go Ŋalau Dabuŋ gelom êsêac.
18 Simon gêlic aposolo sêkêŋ lemeŋ gêsac lau, ma Ŋalau Dabuŋ gelom
êsêac, tec kejoŋ awa gêdêŋ êsêagêc gêja 19 ma kêsôm gebe "Akêŋ ŋaclai
tonaŋ êndêŋ aê amboac tonaŋgeŋ. Aê embe jakêŋ lemoc ênsac ŋac teŋ,
go Anôtô êkêŋ Ŋalau Dabuŋ êndêŋ eŋ." 20 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Aôm ônaŋa tonêm awageŋ. Aôm gobe ônam ôli Anôtônê moasiŋ ŋa awa
me. 21 Aôm gôwê kaiŋ kôm tonec ŋagec atomanô, gebe Anôtô gêlic aômnêm
ŋalêlôm geogeŋ. 22 Amboac tonaŋ ônam taôm ôkwi aŋga nêm geo tonaŋ ma
oteŋ Apômtau, moae êsuc biŋ geo, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ ôkwi. 23 Aê galic
nêm geo kêtôm ŋaikisi ŋamakic gêjam aôm auc to sec ŋalêpoa gêsô aôm tôŋ."
24 Go Simon gêjô eŋ awa gebe "Amagêc taôm ateŋ mec êndêŋ Apômtau
anam aê aoc gebe biŋ, taŋ agêc asôm naŋ, ŋateŋ êtap aê sa atom."
25 Ŋaclagêc tau sêsôm to sêwa Apômtaunê biŋ sa su, go sêmu sêja
Jerusalem ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê aŋga Samarianêŋ malac gwalêkiŋ
gêwiŋ.

Pilip agêc gejobwagasêga Aitiopianŋa

26 Apômtaunê aŋela teŋ kêsôm gêdêŋ Pilip gebe "Ôndi ma ôsêlêŋ êndêŋ oc
êkô ŋaluŋ ôsa intêna, taŋ aŋga Jerusalem kêsêp Gasaŋa gêja naŋ. "Intêna
tau kêsêp gamêŋ sawa. 27 Tec eŋ gêdi gêja. Ma ŋac Aitiopianŋa teŋ, lau
Aitiopianŋa nêŋ kwin Kandake nê gejobwagasêga, naŋ kwin kêkêŋ eŋ
gejob ênê waba samob naŋ, jaketeŋ mec aŋga Jerusalem. 28 Eŋ gêmu gêja
nê gamêŋ ma kêsam propete Jesaia nê biŋ gêŋgôŋ nê kareta ŋaô. 29 Go
Ŋalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ Pilip gebe "Ôtu gasuc nawê kareta tônê tôŋ."
30 Tec Pilip kêlêti kêdaguc gêja e gêŋô eŋ kêsam propete Jesaia nê biŋ ma
kêtu kênac gebe "Biŋ taŋ kôsam naŋ, kôjala ŋam me masi." 31 Ma ŋac tau
kêsôm gebe "Embe ŋac teŋ êtôc intêna êndêŋ aê atom, oc jajala amboac
ondoc." Go keteŋ Pilip gebe êpi naêŋgôŋ êwiŋ eŋ. 32 Ma biŋ tau, taŋ ŋac
tau kêsam naŋ, tonec gebe
"Sejoŋ eŋ amboac domba, naŋ sebe sêmbucŋa
ma amboac domba ŋalatu, taŋ sebe sêkapiŋ ŋaôlilu naŋ,
mago kêtaŋ atom.
33 Gêdêŋ taŋ sêkôniŋ eŋ naŋ, sêmêtôc eŋ kêtôm ŋagôliŋ atom.

Asa kêtôm gebe ênac ênê wakuc nêŋ miŋ. Oc masi,
gebe sesen eŋ su aŋga nom."

34 Go gejobwagasêga tau kêsôm gêdêŋ Pilip gebe "Aê jateŋ aôm ôwa sa
acgom. Propete kêsôm biŋ tau kêpi asa. Kêsôm kêpi tau me kêpi ŋac teŋ."
35 Tec Pilip gêôc awa sa gêjac m nê mêtê ŋa propetenê ŋalô tonaŋ ma
kêsôm Jesunê ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ eŋ. 36 Agêcnêŋ kareta kêsêlêŋ e jasêô
lasê bu teŋ ma gejobwagasêga tau kêsôm gebe "Kec, bu tec kêpoac. Asageŋ
êkô aêŋoc busaŋgu auc." [37 Go Pilip kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe ôkêŋ
êwiŋ tonêm ŋalêlôm samucgeŋ, go daŋgôm." Ma eŋ gêjô Pilip awa gebe "Aê
kakêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi eŋ Anôtônê Latu."] 38 Go eŋ kêjatu gebe kareta êkô,
ma Pilip agêc gejobwagasêga sêsêp bu jasêkô, go Pilip kêsagu eŋ. 39 Agêc
aŋga bu sêpi sêmêŋ e Apômtaunê Ŋalau kêkôc Pilip su, ma gejobwagasêga
gêlic eŋ kêtiam atom ma gêc totêtac ŋajamgeŋ gêja. 40 Pilip jagêô lasê Asoto,
go kêsôm ŋawae ŋajam lasê gêjac laoc malac samob e jagêô lasê Kaisarea.

9

Jesu gêjam Saulu ôkwi

1 Saulu tau nê ŋalêlôm gegeŋ eŋ sa e gêjô Apômtaunê ŋacseŋomi ŋa biŋ
ma gebe ênac êsêac êndu. Eŋ gêdêŋ dabuŋsêga gêja 2 ma keteŋ eŋ gebe êkêŋ
papia êwa eŋ saŋa êndêŋ lau Damaskus nêŋ Iômmôke gebe Saulu embe
êtap lau ŋagêdô, naŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesunê mêtê naŋ sa, oc ênsô êsêac awê
ma ŋac tôŋ ma ejoŋ êsêac sêna Jerusalem. 3 Eŋ kêsêlêŋ gêmoa e kêdabiŋ
Damaskus ma sep tageŋ ja teŋ aŋga undambê kêpô eŋ gêjam aucgeŋ 4 e
gêu tau jagêc nom ma gêŋô awa teŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Saulu,
Saulu, asageŋ kôjanda aê." 5 Ma eŋ kêsôm gebe "Apômtau, aôm asa." Go ŋac
tau kêsôm gebe "Aê Jesu tec kôjanda aê. 6 Mago galoc aôm ôndi ôsa malac
ôna, go sêsôm biŋ, taŋ gêjac aôm ŋawae naŋ. Iasê êndêŋ aôm." 7 Ma lau, gêŋ
sêwiŋ eŋ naŋ, sêŋô biŋ tau, mago sêlic ŋamalac teŋ atom, tec sêjam tauŋ
tôŋgeŋ sêkô. 8 Saulu gêdi aŋga nom ma mata gêlac e gêlic gamêŋ atom.
Tec êsêac sêkam eŋ ma sêwê eŋgeŋ sêja Damaskus. 9 Eŋ gêŋgôŋ tonaŋ gêlic
gamêŋ atom kêtôm bôc têlêac ma geŋ to gênôm gêŋ atom.

10 Ma ŋacseŋom teŋ gêŋgôŋ Damaskus, nê ŋaê Anania, naŋ Apômtau
gêgôm ênê katu kaiŋ teŋ kêsa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Anania," e ŋac tau
kêsôm gebe "Apômtau, aê tec gamoa." 11 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Ôndi ma ôsa intêna, taŋ sêsam sebe intêna solop naŋ, ôna ma ôtu kênac ŋac,
taŋ sêsam eŋ sebe Saulu Tarsusŋa naŋ, aŋga Judanê andu, gebe eŋ keteŋ
mec 12 ma gêlic ŋac teŋ, nê ŋaê Anania, jakêkêŋ lêma gêsac eŋ gebe mata
êlêc êtiam." 13 Go Anania gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, aê gaŋô lau taêsam
sêsôm gebe ŋac tonaŋ gêgôm aômnêm lau dabuŋ, taŋ sêŋgôŋ Jerusalem
naŋ, sec elêmê. 14 Ma sêsôm gebe kêkôc ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ
gebe ênsô lau samob, taŋ aweŋ gêjac aômnêm ŋaê naŋ tôŋ." 15 Tec Apômtau
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôna, ŋac tau tônê tê gajac dabiŋ eŋ su gebe ejoŋ
ŋoc ŋaê êndêŋ lau samuc to kiŋ ma Israel latuŋi êna. 16 Gebe aê tauc jatôc
gêŋwapac, taŋ eŋ êôc êtu ŋoc ŋaêŋa naŋ, êndêŋ eŋ."

17 Tec Anania gêdi gêja e jakêpi andu tau, go kêkêŋ lêma gêsac eŋ ma
kêsôm gebe "Lasicenec Saulu, Apômtau Jesu, taŋ geoc tau lasê gêdêŋ aôm
aŋga intêna, taŋ kôsa gômôêŋ naŋ, kêsakiŋ aê tec gamêŋ gebe matamanô
êpoa lasê êtiam ma Ŋalau Dabuŋ ênam aôm auc." 18 Ma gaôgeŋ gêŋ, taŋ

gêsaŋ Saulu mataanô auc naŋ, kêsêlô amboac i ŋagala e gêbacnê ma gêlic gamêŋ kêtiam. Go gêdi sa e gêliŋ saŋgu 19 ma geŋ gêŋ têkwa saki kêsa kêtiam.

Saulu gêjam mêtê aŋga Damasku

Bêc ŋagêdô Saulu gêwiŋ ŋacseŋomi gêmoa Damaskus. 20 E gacgeŋ gêjam mêtê kêpi Jesu aŋga Judaneŋ lôm gebe ŋac tau tonaŋ Anôtônê Latu. 21 Ma lau samob, taŋ sêŋô ênê bi ŋ tonaŋ naŋ, sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tau, taŋ geseŋ êsêac, taŋ aweŋ gêjac ŋaê tônê aŋga Jerusalem naŋ, ŋac tau tonec me masi. Eŋ gêmêŋ gebe ênsô êsêac aŋga tonecŋa tôŋ êwiŋ ma ejoŋ êsêac sêndêŋ lau dabuŋsêga sêna atom me." 22 Ma Saulu gêwa sa ŋajaŋa kêlêlêc gebe Jesu tonec eŋ Kilisi tau. Kêsôm biŋ amboac tonaŋ tec gêgôm lau Juda, taŋ sêŋgôŋ Damaskus naŋ, nêŋ kauc kêŋnsôŋ e toŋoma.

Saulu gêc Judawaga su

23 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Judawaga sêkic ênê biŋ gebe sênac eŋ êndu. 24 Biŋ tau ŋapuc kêsa gêdêŋ Saulu. Ac sêkêŋ lau sejop malac ŋasacgêdô gêwiŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ gebe sênac eŋ êndu. 25 Tec Saulunê ŋacseŋomi sêkôc eŋ gêdêŋ gêbêc jasêkêŋ eŋ kêsêp sêm, taŋ sêwa amboac talu naŋ, ma sêlêwaŋ eŋ kêsêp tuŋbôm ŋadêmôê gêja.

Saulu gêmoa Jerusalem

26 Gêja e gêô lasê Jerusalem jakêsaê gebe êsap ŋacseŋomi tôŋŋa. Tec gêgôm elêmê gebe samob têtêc eŋ, sêkêŋ gêwiŋ gebe Jesunê ŋacseŋom teŋ eŋ atom. 27 Tec Barnba gêjam eŋ sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ aposolo sêja. Eŋ gêjac m iŋ biŋ Saulu gêlic Apômtau aŋga intêna ma Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ eŋŋa. Ma gêjac miŋ gêwiŋ gebe Saulu kêsôm Jesunê ŋaê lasê gêmoa awêgeŋ aŋga Damaskus. 28 Go Saulu gêmoa-gêmoa gêwiŋ êsêac aŋga Jerusalem ma kêsôm Apômtaunê ŋaê lasê gêmoa awêgeŋ. 29 Eŋ gêjam biŋgalôm gêwiŋ lau Juda, taŋ sêsôm biŋ Helen naŋ, e sêpê tauŋ kêtu mêtêŋa. Tec êsêac sebe sêkam eŋ tôŋ ma sênac eŋ êndu. 30 Lasitêwai sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae ma sêkêŋ eŋ kêsêp Kaisarea gêja acgom, go sêsakiŋ eŋ aŋga tonaŋ gêja Tarsus.

31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gôlôac dabuŋ aŋga Judaia to Galilaia ma Samaria ŋagamêŋ samob sêŋgôŋ towamag-eŋ. Lau tau sêsa nêŋ lêŋ totêtêc Apômtaugeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêpuc êsêac tôŋ to gêjac lênsôŋ êsêac e têtu taêsam.

Aenea ôli ŋajam kêsa

32 Petere kêsêlêŋ-kêsêlêŋ gêmoa e jagêô lasê Anôtônê lau, taŋ sêŋgôŋ Luda naŋ. 33 Go kêtap ŋac teŋ aŋga tonaŋ sa, nê ŋaê Aenea, taŋ nê ŋatêkwa kêtu goloŋ ma gêcgeŋ kêtôm jala 8. 34 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aenea, Jesu Kilisi gêgôm aôm ŋajam kêsa, ôndi sa ma ôluŋ nêm mê sa," e eŋ gêdi sa guluŋ tageŋ. 35 Lau Luda to Saron samob, taŋ sêlic ŋac tau naŋ, sêjam tauŋ ôkwi dêdêŋ Apômtau.

Tabita mata jali kêsa kêtiam

36 Awê teŋ gêŋgôŋ Jope, nê ŋaê Tabita, tanam ôkwi gebe Mojawa, naŋ kêkêŋ gêwiŋ Jesu. Eŋ gêjam lau sa ŋa koleŋ tokaiŋ-tokaiŋ to kêmoasiŋ êsêac ŋanô. 37 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gêmac gêgôm eŋ gêc e gêmac êndu. Go sêmasaŋ ênê ŋawêlêlaŋ ma tetoc gêc andu ŋadeŋ teŋ. 38 Ŋacseŋomi sêŋô Petere gêmoa Luda, taŋ gêc Jope ŋagala naŋ ŋawae, tec sêsakiŋ ŋac luagêc jateteŋ eŋ gebe "Ôndêŋ aêac ômôêŋ sebeŋmaŋ." 39 Petere gêdi ma gêwiŋ êsêagêc sêja. Ac sêô lasê su acgom, go sêwê Petere sêpi andu tau ŋadeŋ tonaŋ sêja. Ma awêtuc samob dêdêŋ eŋ sêja e têtôc obo to ŋakwê, taŋ Tabita gêŋgôŋ

gêwiŋ êsêac ma kêsi naŋ, gêdêŋ eŋ ma têtaŋ. 40 Tec Petere kêmasuc êsêac samob sêsa sêja, go kêpôŋ aduc keteŋ mec. Tônaŋ su, go kêkac tau ôkwi gêdêŋ ŋacmatê ma kêsôm gebe “Tabita, ôndi sa.” Ma awê tau mata gêlac e gêlic Petere ma gêdi gêŋgôŋ. 41 Go Petere gêsuŋ lêma jakekam eŋ sa ma gêmôêc Anôtônê lau to awêtuc mêŋkêtôc awê tau gêdêŋ êsêac gebe mata jali kêsa su. 42 Lau Jope samob sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae ma taêsam sêkêŋ gêwiŋ Apômtau. 43 Ma Petere gêmoa Jope gêŋgôŋ gêwiŋ ŋac kêmasaŋ bôc ŋaôlicŋa teŋ, nê ŋaê Simon, ŋasawa ec baliŋ.

10

Petere agêc Korneli

1 Ŋac teŋ gêŋgôŋ Kaisarea, nê ŋaê Korneli. Ŋac tonaŋ kêtu siŋwaga toŋ teŋ, taŋ sêsam êsêac sebe “ToŋItaliaŋa” naŋ, nêŋ kapitai. 2 Eŋ to nê gôlôac samob lau ŋajam têtêc Anôtô, ma eŋ kêmoasiŋ lau Juda ŋapep to keteŋ mec gêdêŋ Anôtô gedeŋ tôŋgeŋ. 3 Gêdêŋ ocmata ŋac tonaŋ katu gêlic Anôtônê aŋela teŋ katôgeŋ gêdêŋ eŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Korneli.” 4 Korneli kêtakê e mata gê eŋ ma kêsôm gebe “Apômtau, biŋ amboac ondoc.” Go aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nêm mec to nêm moasiŋ kêpi gêdêŋ Anôtô jataê gêjam gêmoa. 5 Amboac tonaŋ galoc ôkêŋ lau sêna Jope nasêkôc Simon teŋ, taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ sêmêŋ. 6 Ŋac tau kêtu ŋacleŋ jagêŋgôŋ gêwiŋ Simon teŋ, taŋ kêmasaŋ bôc ŋaôlic naŋ, nê andu kêkô gwêctaligeŋ.” 7 Aŋela kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ su ma gêc gêja acgom, gocgo Korneli gêmôêc nê sakiŋwaga luagêc ma siŋwaga teŋ. Ŋac tau kêtêc Anôtô ma gêjam sakiŋ Korneli ŋapep. 8 Korneli gêjac miŋ biŋ samob gêdêŋ êsêac ma kêsakiŋ êsêac sêja Jope.

9 Lau tonaŋ sêsêlêŋ sêmoa e ŋageleŋ, go jatêdabiŋ malac. Gêdêŋ tonaŋ Petere kêpi andu tau ŋadeŋ ŋaôŋa gebe eteŋ mec, ma oc kêkô ŋaluŋ. 10 Gêmoa e mo gêjô eŋ ma gebe êniŋ gêŋ. Tec sêmasaŋ ênê gêŋ sêmoa ma katu kaiŋ teŋ kêsa 11 e gêlic undambê gêŋa ma sêlêwaŋ gêŋ teŋ amboac obo kapôêŋ sêmoatiŋ ŋalêsu aclê ma sêlêwaŋ kêsêp nom gêmêŋ. 12 Ma bôc nomŋa kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ to gêŋ, taŋ kêkêŋgeŋ naŋ, ma moc umboŋ ŋalabuŋa sêsêp jasêmoa ŋaiêlôm. 13 Go awa teŋ gêdêŋ eŋ gebe “Petere, ôndi sa, ômbuc ma ôniŋ.” 14 Tec Petere kêsôm gebe “Apômtau, masigoc, gêŋ sec to alôb-alôb amboac tonaŋ aê gaeŋ teŋ su atomanô.” 15 Go awa tau kêsa kêtiam kêtu dim luagêc gebe “Gêŋ taŋ Anôtô kêmasaŋ kêtu selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb atom.” 16 Biŋ tonaŋ kêsa kêtu dim têlêac su, go gaôgeŋ obo tau gegeŋ tau sa kêpi undambê gêja kêtiam.

17 Petere taê gêjam gêŋ, taŋ gêlic naŋ, ŋam jakêsa-jakêsa gêmoa ma lau, taŋ Korneli kêsakiŋ êsêac naŋ, têtu kênac Simonnê andu gêdêŋ lau e têtap sa mêŋsêkô ŋasacgêdô. 18 Lau tau sêmôêc têtu kênac gebe “Simon, taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ, kêtu ŋacleŋ mêŋgêŋgôŋ tonec me masi.” 19 Petere taê gêjam gêŋ, taŋ gêlic naŋ, ŋam gêŋgôŋ, ma Ŋalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, lau têlêac mêŋtêtu kênac aôm sêkô. 20 Ôndi ôsêp ma ôwiŋ êsêac, taêm ênam naêsa-naêsa atom, gebe aê tauc kasakiŋ êsêac tec sêmêŋ.” 21 Tec Petere kêsêp jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aô, ŋac taŋ asôm naŋ, aê tau tonec. Ac amêŋ kêtu biŋ ondocŋa.” 22 Lau tau sêsôm gebe “Kapitai Korneli, ŋac gêdêŋ, taŋ kêtêc Anôtô naŋ, ma Judawaga sêlic eŋ ŋac mansaŋ, ŋac tau tônê aŋela dabuŋ teŋ mêŋkêsôm biŋ gêdêŋ eŋ gebe êkêŋ lau mêŋsêkôc aôm ôna ênê andu ma êŋô biŋ aŋga aômnêm.” 23 Tec

Petere kêmasaŋ biŋ gêdêŋ êsêac sêsô nê andu ŋalêlôm sêja ma kêkêŋ gêŋ êsêac seŋ.

Ŋageleŋ eŋ gêdi gêwiŋ êsêac sêja ma lasitêwai ŋagêdô aŋga Jope dêdi sêwiŋ eŋ. 24 Ŋageleŋ, go jasêô lasê Kaisarea. Korneli kêkalem nê lasitêwai to nê tawaŋ sa kwanaŋgeŋ, ma sêôŋ êsêac sêmoa. 25 Gêdêŋ taŋ Petere kêsô gêja naŋ, Korneli kêpuc eŋ tôŋtôŋ kêsa gêmêŋ e gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa ma ketoc eŋ sa. 26 Tec Petere kêkam eŋ sa ma kêsôm gebe "Ôndi sa, aê ŋamalac amboac tonaŋ." 27 Sêjam biŋgalôm sêwiŋ tauŋ sêsô sêja e gêlic lau taêsam sêkac tauŋ sa, 28 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac alicgac gebe biŋsu gêjac jao gebe Judawaga têtu ŋacleŋ me sêŋgôŋ sêwiŋ tenteŋlatu teŋ atom. Mago Anôtô kêtôc gêdêŋ aê gebe jambu ŋamalac teŋ gebe sec to ŋatêmui atomanô. 29 Kêtu tonaŋŋa aê gaŋô amacnêm môêc tec gadec atom, gadi gamêŋ. Ma galoc jatu kênac amac gebe amôêc aê kêtu asageŋŋa."

30 Tec Korneli kêsôm gebe "Gêdêŋ ocmata teŋ aê kateŋ mec gamoa ŋoc andu e galic ŋac teŋ toŋakwê ŋaôsicôsic mêŋkêkô aê laŋôcnêm, galoc ŋabêc aclê gêjaŋa su. 31 Ma ŋac tau kêsôm gebe 'Korneli, Anôtô gêŋô aômnêm mec ma taê gêjam nêm moasiŋgac. 32 Amboac tonaŋ ôsakiŋ lau sêna Jope nasêkôc Simon, taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ êmêŋ. Ŋac tau kêtu ŋacleŋ gêŋgôŋ Simon, taŋ kêmasaŋ bôc ŋaôlic naŋ nê andu, taŋ kêkô gwêctali naŋ.' 33 Tec kakêŋ lau ŋagaôgeŋ dêdêŋ aôm sêwac ma aôm gôgôm ŋajam gebe gômôêŋ. Aêac samob, tec amoa Anôtô laŋônêm nec, abe aŋô biŋ samob, taŋ Apômtau kêsakiŋ aôm naŋ."

Petere gêjam mêtê gêmoa Kornelinê andu

34 Go Petere gêôc awa sa ma kêsôm gebe "Galoc aê kajala biŋŋanôgeŋ gebe Anôtô kêpuc opeŋ lau teŋ atom. 35 Lau samuc samob nêŋ teŋ embe êtêc eŋ ma êŋgôm gêŋ êndêŋgeŋ, naŋ oc êlic eŋ ŋajam. 36 Amac aŋô biŋ, taŋ Anôtô kêsakiŋ gêdêŋ lau Israel. Eŋ kêsôm ŋawae ŋajam lasê kêpi Jesu Kilisi gê wama. Ŋac tau kêtu samob nêŋ Apômtau. 37-38 Amac ajala biŋ tau, taŋ gêjam Judaia samucgeŋ auc naŋgac. Ma biŋ tau tonec gebe Anôtô geŋ oso Jesu aŋga Nasaret ŋa Ŋalau Dabuŋ to ŋaclai. Ma biŋ tau gêjac m aŋga Galilaia gêdêŋ Joaŋ gêjam mêtê kêpi busaŋgu su acgom, go Jesu gêjac laoc gamêŋgeŋ jakêmoasiŋ lau to gêgôm lau, taŋ Sadaŋ kêkôniŋ êsêac tôŋ naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa. Gêgôm gêŋ tonaŋ gebe Anôtô gêwiŋ eŋ. 39 Ma aêac alic gêŋ samob, taŋ gêgôm aŋga Judanêŋ gamêŋ to Jerusalem naŋ, tec awa sa. Ŋac tonaŋ êsêac sêkêŋ eŋ geŋkaleŋ ka ma sêjac eŋ êndu. 40 Ŋac tau tonaŋ Anôtô gêŋu eŋ sa gêdêŋ bêc kêtu têlêac ma kêkêŋ eŋ geoc tau lasê. 41 Geoc tau lasê gêdêŋ lau samob atom, gêdêŋ aêacgeŋ, tec Anôtô kêjaliŋ aêac sa kwanaŋgeŋ gebe awa ênê biŋ sa nec. Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ma aêac tec aeŋ to anôm gêŋ awiŋ eŋ. 42 Go eŋ kêjatu aêac gebe anam mêtê lau to awa sa gebe Anôtô kêjaliŋ eŋ sa kêtu lau mateŋ jali to ŋacmatê nêŋ mêtôcwaga. 43 Propete samob sêwa eŋ ŋam sa gebe Anôtô êsuc lau pebeŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, nêŋ sec ôkwi êtu ênê ŋaêŋa."

Anôtô kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ lau samuc

44 Petere kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma Ŋalau Dabuŋ mêŋkêpi êsêac samob, taŋ sêŋô biŋ semoa naŋ. 45 Ma Judawaga ŋanô, taŋ sêkêŋ gêwiŋ ma sêwiŋ Petere naŋ, sê taêŋ gebe Anôtô kêkêc nê Ŋalau Dabuŋ kêpi lau samuc gêwiŋ, 46 gebe sêŋô êsêac sêjam lau ŋagêdô aweŋ ma sêlambiŋ Anôtô. Go Petere kêsôm gebe 47 "Ŋalau Dabuŋ kêpi lau tonec kêtôm kêpi aêac. Asa oc ênac jao gebe sêliŋ saŋgu atom." 48 Go kêsôm sêsagu êsêac sêjam Jesu Kilisi

laŋô. Ma lau tau teteŋ Petere gebe êŋgôŋ êwiŋ êsêac bêc ŋagêdô acgom.
* Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe gêŋ dêmôêŋa êtôm gebe êŋgôm nêŋ ŋalêlôm
êtu sec, tec seŋ paliŋ-paligeŋ atom, seŋ gêŋ, taŋ Mosenê biŋsu gêwa sa gebe
gêŋ selec naŋgeŋ.

11

Petere gêjac miŋ gedeŋ gôlôac Jerusalemŋa

1 Aposolo to lasitêwai, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêŋô lau samuc sêkôc
Anôtônê mêtê sa ŋawae. 2 Petere kêpi Jerusalem gêja, tec lau Juda ŋanô
ŋagêdô sêsôm eŋ gebe 3 "Aôm kôpi lau samuc nêŋ andu to goeŋ gêŋ gôŋgôŋ
gôwiŋ êsêacgoc." 4 Tec Petere gêôc awa sa ma gêwa biŋ tau sa tomalageŋ
gêdêŋ êsêac gebe

5 "Aê kateŋ mec gaŋgôŋ malac Jope e katuc kaiŋ teŋ kêsa ma galic gêŋ
teŋ amboac obo kapôêŋ sêmoatiŋ ŋalêsu aclê tôŋ kêsêp aŋga undambê
gêdêŋ aê gêmêŋ. 6 Aê gaôc kêniŋ e galic bôc nomŋa kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ,
bôclai ma gêŋ kêkêŋŋa to moc umboŋ ŋalabuŋa. 7 Ma gaŋô awa teŋ kêsa
gêdêŋ aê gebe 'Petere, ôndi sa, ômbuc ma ôniŋ.' 8 Go kasôm gebe 'Apômtau,
masigoc, gêŋ sec to alôb-alôb amboac tonaŋ aocsuŋ gêjam kauc samuc.'
9 Go awa tau aŋga undambê gêjô aê aoc kêtu dim luagêc gebe 'Gêŋ taŋ
Anôtô kêmasaŋ kêtu selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb atom.' 10 Gaŋô biŋ
tonaŋ e kêtu dim têlêac, go gêŋ samob tonaŋ ŋai kêpi undambê gêja kêtiam.
11 Ma gaôgeŋ galic lau têlêac, taŋ sêsakiŋ aŋga Kaisarea dêdêŋ aê mêŋsêô
lasê andu, taŋ gaŋgôŋ naŋ. 12 Ma Ŋalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe 'Ôwiŋ
êsêac taêm ênam biŋ naêsanaêsa atom.' Tec gawiŋ lasitêwai 6 tecenec e api
ŋac tau nê andu. 13 Go Ŋac tau gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe gêlic aŋela teŋ
kêkô ênê andu ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Ôsakiŋ lau sêna Jope ma sêkôc
Simon, taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ sêmêŋ. 14 Ŋac tau êsôm biŋ, taŋ ênam
aôm to nêm gôlôac samob kêsi naŋ, êndêŋ aôm.' 15 Aê gocgo gajac m ŋoc
biŋ gamoa ma Ŋalau Dabuŋ kêpi êsêac amboac gêmuŋgeŋ kêpi aêac. 16 Tec
aê taêc gêjam Apômtaunê biŋ, naŋ kêsôm gebe 'Joaŋ kêsagu amac ŋa bu,
mago amac oc aliŋ Ŋalau Dabuŋ êtu nêm saŋgu naŋ.' 17 Êsêac sêkêŋ gêwiŋ
Apômtau Jesu Kilisi e Anôtô kêmoasi ŋ êsêac amboac kêmoasiŋ aêacgeŋ. Ma
aê asa gebe jakô Anôtô auc." 18 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ e sêjam tauŋ tôŋ. Ac
sêlambiŋ Anôtô ma sêsôm gebe "Anôtô gêjam lau samuc ôkwi, gebe sêŋgôŋ
mateŋ jali sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ."

Gôlôac Antiokiaŋa

19 Sêjac Stepan su acgom, go gêŋwapac, taŋ kêdaguc naŋ, gêjam gôlôac
saliŋ-saliŋ. Êsêac sêc sêjac laoc gamêŋgeŋ e jasêô lasê Poinike to Kupro ma
Antiokia ma sêsôm mêtê gêdêŋ lau teŋ atom, sêsôm gêdêŋ Judawagageŋ.
20 Go nêŋ lau ŋagêdô dêdi aŋga Kupro to Kurene jasêô lasê Antiokia. Aŋga
tonaŋ sêsôm Apômtau Jesu nê ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ lau Helen gêwiŋ.
21 Apômtau lêma gêwiŋ êsêac e lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma sêjam tauŋ ôkwi
dêdêŋ Apômtau sêja.

22 Gôlôac dabuŋ Jerusalemŋa sêŋô biŋ, taŋ êsêac sêgôm naŋ, ŋawae ma
sêsakiŋ Bamaba gêja Antiokia. 23 Kêsêlêŋ jagêô lasê e gêlic Anôtô kêmoasiŋ
lau tonaŋ ŋanô, tec têtac ŋajam ma gêlêŋ biŋ êsêac samob gebe nêŋ ŋalêlôm
taêŋ ênam Apômtaugeŋ ma sêsap eŋ tôŋ ŋapaŋ. 24 Eŋ tau ŋac ŋajam ma Ŋalau

* **10:48:** Judawaganeŋ biŋ têtu selecŋa ŋagêdo gêc Mat 15:2.

Dabuŋ gêjam eŋ auc to kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa, tec gêjam lau taêsam ôkwi e sêkêŋ gêwiŋ Apômtau 25 Go Barnaba tau gêja Tarsus gebe ensom Saulu. 26 Eŋ jakêtap eŋ sa, go kêkôc eŋ gêja Antiokia. Ma êsêagêc sêŋgôŋ sêwiŋ gôlôac dabuŋ jala samuc teŋ ma têdôŋ lau taêsam. Aŋga Antiokia tonaŋ tec sêsam Apômtaunê ŋacseŋomi gebe lau Kilisiŋa kêtu ŋamataanô.

27 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ propete aŋga Jerusalem sêsêp Antiokia sêja. 28 Êsêacnêŋ teŋ, nê ŋaê Agaba, Ŋalau Dabuŋ kêkac eŋ, tec gêdi ma geoc biŋ tonec lasê gebe Tôbôm kapôêŋ êsa ênam ŋamalac samob nêŋ gamêŋ auc. Ma biŋ tau nanô kêsa gêdêŋ kaisara Klaudi nê têm. 29 Tec ŋacseŋomi sêsôm kêtu tôŋ gebe sênam lasitêwai, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ sa. Êsêac samob êtôm ŋacanôgeŋ sêkêŋ êtôm awa, taŋ gêc êsêacŋa naŋ. 30 Sêgôm gêŋ tau su, go sêsakiŋ Barnaba agêc Saulu gebe nasêkêŋ awa tau êndêŋ laumata. * Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe gêŋ dêmoêŋa êtôm gebe êŋgôm nêŋ ŋalêlôm êtu sec, tec seŋ gêŋ paliŋ-paliŋgeŋ atom, seŋ gêŋ, taŋ Mosenê biŋsu gêwa sa gebe gêŋ selec naŋgeŋ.

12

Sêjac Jakobo endu ma sêkôc Petere tôŋ

1 Gêdêŋ têm tonaŋ kiŋ Herodo kêkac lêma sa gebe ejoŋ gôlôac dabuŋ nêŋ ŋagêdô. 2 Eŋ gêjac Joaŋ têwa Jakobo ŋa siŋ êndu. 3 Herodo gêlic gebe biŋ tonaŋ gêjac Judawaga mateŋanô ŋajam, tec gêjac têku e kêkôc Petere tôŋ amboac tonaŋ. (Biŋ tonaŋ kêsa gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa.) 4 Kêkôc eŋ tôŋ su, go kêkêŋ eŋ kêsô andu kapoacwalôŋa gêja. Go kêkêŋ siŋwaga toŋ aclê gebe sejop eŋ. Toŋ teŋ ŋalau aclê-aclê. Herodo taê gêjam gebe Pasa êmbacnê acgom, go êtôc eŋ êndêŋ lau. 5 Amboac tonaŋ sejop Petere gêŋgôŋ kapoacwalô, ma gôlôac dabuŋ teteŋ mec gêdêŋ Anôtô kêtu eŋŋa gedeŋ tôŋgeŋ.

Mec ŋaclai kêgaboac Petere su

6 Gêdêŋ taŋ Herodo taê gêjam gebe êtôc Petere êndêŋ lau naŋ, ŋagêbêc sêsô Petere tôŋ ŋa kapoacwalô luagêc ma sêkêŋ eŋ gêc bêc gêc siŋwaga luagêc ŋasawa. Ma gejobwaga sêkô katamdêmôê ma sejop andu kapoacwalôŋa. 7 Ma sep tageŋ Apômtaunê aŋela geoc tau lasê e ŋawê kêpô balêm ŋalêlôm. Go aŋela tau kepeŋ Petere dambê ma gêŋu eŋ ma kêsôm gebe "Ôndi sa sebeŋ." Gêdêŋ tonaŋ kapoacwalô kêsu aŋga eŋ lêma. 8 Go aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôjandiŋ nêm ômbiŋkap ma ôkic nêm atapa tôŋ." Ma eŋ gêgôm amboac tonaŋ. Go aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "U nêm ŋakwê ênsaŋ taôm ma ôndaŋguc aê." 9 Petere kêsa kêdaguc eŋ gêja. Eŋ gêjam kauc gebe gêŋ, taŋ aŋela gêgôm naŋ, ŋanô atom, geboc gêc mêgeŋ. 10 Agêc sêsêlêŋ e jasêlêlêc gejobwaga ŋamataŋa to gejobwaga kêtu luagêcŋa, go jasêô lasê katam ki, taŋ kêsi intêna malacŋa naŋ. Ma katam tau gêlêc tau su gêdêŋ êsêagêc, tec agêc sêsa sêja sêsêlêŋ sêmoa intêna. Go sep tageŋ aŋela malamê. 11 Peterenê kauc ŋawa kêsa, go kêsôm gebe "Galoc kajala ŋanôgeŋ gebe Apômtau kêsakiŋ nê aŋela kêjaŋgo aê su aŋga Herodo lêma to gêŋ samob, taŋ Juda sêkêŋ mateŋ gebe sêŋgôm naŋ."

12 Nê kauc kêsa su ma kêpi Joaŋ, taŋ sêsam eŋ sebe Marka, têna Maria nê andu gêja. Lau taêsam sêkac tauŋ sa aŋga tonaŋ ma teteŋ mec sêmoa. 13 Eŋ kêmadi katam anduŋa ma sakiŋwagao teŋ, nê ŋaê Rode, gêja gebe

* **11:30:** Judawaganêŋ biŋ têtu selecŋa ŋagêdô gêc Mat 15:2.

êlic ŋam. 14 Eŋ gêja e kêjala Petere awa ma têtac ŋajam gêjam eŋ auc e gêlêc katam su atom, kêlêti kêsô gêja ma kêsôm lasê gebe Petere tec kêkô katamdêmôê. 15 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Aôm meloc." Ma eŋ kêsôm ŋajaŋa gebe "Masi, ŋac tau tônê biŋŋanô." Tec êsêac sêsôm gebe "Oc ênê aŋela." 16 Ma Petere kêmadi katam gedeŋ tôŋgeŋ e sêlêc su ma sêlic eŋ e têtakê ŋanô. 17 Eŋ gêjab lêma gêdêŋ êsêac gebe jamaŋgeŋ, go gêjac Apômtau gêwê eŋ aŋga andu kapoacwalôŋa kêsa gêmêŋ ŋamiŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gêwiŋ gebe "Asôm biŋ tonec ŋawae êndêŋ Jakobo to lasitêwai ŋagêdô." Go eŋ tau kêsa malac teŋ gêja.

18 Geleŋmata siŋwaga selendec ŋanô ma sênac mateŋ tauŋ gebe Petere gêja ondoc. 19 Herodo gesom eŋ, mago kêtap eŋ sa atom. Amboac tonaŋ kêtu lêsu gejobwaga ma kêtiŋ êsêac gebe sênac êsêac êndu. Go Herodo tau gêdi aŋga Judaia kêsêp Kaisarea gêja gêŋgôŋ tonaŋ.

Herodo gêmac êndu

20 Herodo têtac ŋandaŋ gêdêŋ lau Turu to Sidon. Lau tonaŋ nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ, tec dêdêŋ eŋ sêja. Êsêac sêjam neneŋ kiŋnê sakiŋwaga andulêlômŋa, Blasta, ma teteŋ gebe sê wama tauŋ, gebe kiŋnê nom ŋanô gêlôm êsêac. 21 Gêdêŋ noc sêmasaŋ biŋ tonaŋŋa, go Herodo kêsô ŋakwê kiŋŋa sa jagêŋgôŋ lêpôŋ ma kêsôm bi ŋ gêdêŋ êsêac. 22 Tec lau aweŋ gêôc eŋ gebe "Awa tônê ŋamalacnê atom, anôtô teŋ nê." 23 Ma sep tageŋ Apômtaunê aŋela gêjac eŋ gebe ketoc Anôtô sa atom, tec têmoa seŋ eŋ e gêmac êndu.

24 Go Anôtônê mêtê kêlaiŋ tau gêjam gamêŋ auc. 25 Barnaba agêc Saulu sêjam nêŋ sakiŋ tonaŋ e gêbacnê aŋga Jerusalem, go sêkôc Joaŋ, taŋ sêsam eŋ gebe Marka naŋ, gêwiŋ êsêagêc ma sêmu sêja Antiokia.

13

Sêjam mec Bamaba agêc Saulu

1 Propete to biŋsu, taŋ sêmoa gôlôac dabuŋ Antiokiaŋa ŋalêlôm naŋ tonec, Barnaba agêc Simeon, taŋ sêsam eŋ sebe Niger naŋ, ma Luki aŋga Kurene ma Manaen, taŋ agêc kiŋ Herodo ŋapalêgeŋ sêmoa sêwiŋ tauŋ naŋ, ma Saulu. 2 Ŋasawa teŋ êsêac sêjêm sakiŋ Apômtau to sêjam dabuŋ mo sêmoa, ma Ŋalau Dabuŋ kêsôm gebe "Awaka Bamaba agêc Saulu sa êtu kôm, taŋ kakalem êsêagêc naŋŋa." 3 Tec sêjam dabuŋ mo ma teteŋ mec, go sêu lemeŋ gêsac êsêagêc ma sêkêŋ êsêagêc sêja.

Aposolo sêjam mêtê aŋga Kupro

4 Ŋalau Dabuŋ kêsakiŋ êsêagêc e sêsêp Selaikia sêja. Aŋga tonaŋ sêlac jasêsô nuc Kupro. 5 Sêmoa Salami ma sêsôm Anôtônê biŋ lasê aŋga Judanêŋ lôm. Ma Joaŋ gêjam sakiŋ gêmoa gêwiŋ êsêagêc.

6 Go ac sêsêlêŋ têdaguc nuc samuc tonaŋ e jasêô lasê Papo. A ŋga Papo têtap ŋac Judaŋa teŋ sa. Eŋ mecwaga teŋ to propete dansaŋ, nê ŋaê Barjesu. 7 Ŋac tau gêmoa gêwiŋ gôliŋwaga Sergi Paulus, eŋ ŋac tokauc teŋ. Ŋac tonaŋ kêkalem Barnaba agêc Saulu dêdêŋ eŋ sêja, ŋam eŋ gebe êŋô Anôtônê biŋ. 8 Mago mecwaga Eluma (lau Helen sêjam ênê ŋaê ôkwi amboac tonaŋ) gêlêc biŋ sa êsêagêc ma gêgôm gêŋlêlôm gebe ênam gôliŋwaga ôkwi êkêŋ êwiŋ mêtê atom. 9 Tec Saulu, taŋ sêsam eŋ teŋ gebe Paulu naŋ, Ŋalau Dabuŋ gêjam eŋ auc ma kêpuc mata tôŋ eŋ 10 ma kêsôm gebe "Aôm Sadaŋ latu. Biŋdansaŋ to alôb-alôb gêjam aôm auc samucgeŋ, tec kôkêŋ kisa gêdêŋ biŋ gêdêŋ samob. Aôm gôjam Apômtaunê intêna solop

ôkwi ŋapaŋ. Êndêŋ ondoc, go ôwi siŋ. 11 Ôlic acgom, galoc Apômtaunê lêma
oc ênac aôm gebe matampec êsa ôlic oc êtiam atom e ŋasawa teŋ acgom."
Ma sep tageŋ ŋakanuc to ŋakesec kêkôm eŋ auc ma gesom lau kêlêsageŋ
gebe sêkam eŋŋa. 12 Gôliŋwaga gêlic gêŋ tonaŋ tec kêtakê kêtu Apômtaunê
mêtêŋa e kêkêŋ gêwiŋ.

Paulu agêc Barnaba sêmoa Antiokia Pisidianga

13 Paulu to nê lau sêpi waŋ aŋga Papo ma sêlac e jasêsô Perge, taŋ
gêc Pampulia naŋ. Go Joaŋ kêtaiŋ tau su aŋga êsêagêcnêŋ ma gêmu gêja
Jerusalem. 14 Sêwi Perge siŋ ma sêsêlêŋ e sêô lasê Antiokia Pisidianga.
Gêdêŋ sabat sêsô Judanêŋ lôm jasêŋgôŋ. 15 Lômmôkê sêsam Mosenê biŋsu
to propetenêŋ biŋ lasê su acgom, go sêsakiŋ biŋ gêdêŋ êsêagêc gêja gebe "O
lasitêwaagêc, biŋ êpuc lau tôŋŋa embe ênêc amagêcŋa, go asômmaŋ." 16 Tec
Paulu gêdi sa gêjab lêma êsêac ma kêsôm gebe

"O Israelwaga to amac, taŋ atêc Anôtô naŋ, akêŋ taŋem acgom. 17 Lau
Israel tonec nêŋ Anôtô kêjaliŋ tameŋi sa ma ketoc lau tau sa gêdêŋ taŋ
sêŋgôŋ nom jaba Aiguptu naŋ, go gêôc lêma sa ma gêwê êsêac aŋga tonaŋ
sêsa sêja. 18 Ma gêlôm êsêac sêmoa gamêŋ sawa kêtôm jala 40. 19 Go geseŋ
nom Kanaan ŋalaum 7 su ma gêjac sam ŋagamêŋ tau gêdêŋ êsêac sêwê kaiŋ,
20 kêtôm jala 450.

"Tonaŋ su, go kêkêŋ gôliŋwaga gêdêŋ êsêac e gêdêŋ propete Samuel nê
têm. 21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ teteŋ kiŋ e Anôtô kêkêŋ Kis latu Saulu aŋga
Benjaminnê gôlôac kêtu nêŋ kiŋ kêtôm jala 40. 22 Go kêsap eŋ tulu ma
ketoc Dawid sa kêtu nêŋ kiŋ. Anôtô gêwa ŋac tonaŋ sa amboac tonec gebe
'Aê katap Isai latu Dawid sa, naŋ ŋoc ŋalêlôm galic eŋ ŋajam. Eŋ oc êŋgôm
aêŋoc biŋ samob êtu tôŋ.' 23 Aŋga ênê wakuc Anôtô kêkêŋ kêsiwaga Jesu
gêdêŋ lau Israel kêtôm gêjac mata. 24 Jesu kêtu awê atomgeŋ, ma Joaŋ
kêsôm mêtê lasê gêdêŋ lau Israel samob kêpi busaŋgu sênam tauŋ ôkwiŋa.
25 Kêdabiŋ gebe Joaŋ ênac mata nê koleŋ ma kêsôm gebe 'Amac abe aê asa.
Aê ŋac tau, taŋ asaê amoa naŋ atom. Alic acgom, ŋac tau oc êndaŋguc aê
ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ŋalêkôŋ atom.'

26 "O lasitêwaac, Abraham latui amac ma amac lau, taŋ atêc Anôtô
naŋ, Anôtô kêsakiŋ biŋ moasiŋŋa tonaŋ gêdêŋ aêac. 27 Lau taŋ sêŋgôŋ
Jerusalem naŋ, to nêŋ laumata sêjala Jesu tônê to propetenêŋ biŋ, taŋ
sêsam kêtôm sabatgeŋ naŋ atom. Mago sêkic ênê biŋ, tec sêgôm biŋ tau
ŋanô kêsa. 28 Êsêac têtap ênê keso enseŋ eŋ suŋa teŋ sa atom, mago teteŋ
Pilata gebe ênac eŋ êndu. 29 Êsêac sêgôm biŋ samob, taŋ teto kêpi eŋ naŋ,
ŋanô kêsa su acgom, go sêkôc eŋ su aŋga ka jatetoc eŋ gêc sêô. 30 Go Anôtô
gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ. 31 Bêc taêsam eŋ geoc tau lasê gêdêŋ êsêac,
taŋ sêwiŋ eŋ aŋga Galilaia sêpi Jerusalem sêja. Ma lau tau tec galoc sêwa
eŋ ŋam sa gêdêŋ lau sêmoa. 32 Ma aêac asôm ŋawae ŋajam, taŋ Anôtô gêjac
mata gêdêŋ tameŋi naŋ, lasê gêdêŋ amac. 33 Ma biŋ tau Anôtô gêgôm ŋanô
kêsa kêpi êsêac latuŋi aêac, gedeŋ taŋ gêŋu Jesu sa, kêtôm biŋ, taŋ teto gec
Pesalem kêtu luagêcŋa gebe

'Aôm kôtu aêŋoc Latuc,
galoc katu aôm Tamam.'

34 Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ, gebe ôli êtu palê atomŋa. Eŋ geoc
biŋ tonaŋ lasê kwanaŋgeŋ ma kêsôm gebe

'Aê gabe jakêŋ Dawidnê gêŋ dabuŋ to ŋaŋêŋ tau êndêŋ amac.'

35 Ma kêsôm ŋagêdô gêc madiŋ teŋ gêwiŋ gebe

‘Aôm oc ôkêŋ nêm ŋac dabuŋ ôli êtu palê atom.’
36 Gebe Dawid tê gêjam sakiŋ kêtôm Anôtônê biŋ gêdêŋ tau nê launêŋ têm,
go gêc nê bêc ma sêsuŋ eŋ gêwiŋ tamai ma ôli kêtu palê. 37 Ma ŋac, taŋ
Anôtô gêŋu eŋ sa naŋ, ôli kêtu palê atom. 38-39 O Lasitêwaac, amboac tonaŋ
ajala tonec êwiŋ acgom. Aêac asôm lasê êndêŋ amac gebe Anôtô kêsuc sec
samob ôkwi kêtu ŋac tônêŋa. Samob taŋ sêkêŋ êwiŋ eŋ naŋ, têtu lau gêdêŋ.
Mosenê biŋsu êtôm gebe ensеŋ aêacnêŋ sec su e tatu lau gêdêŋ nec atom.
40 Amboac tonaŋ alic taôm gebe biŋ, tec propete sêsôm nec, êtap amac sa
atom 41 gebe
‘Amac aseŋ-biŋwaga alic acgom,
oc aŋac lemem, mago anaŋa,
gebe êndêŋ amacnêm têm aê oc janam ŋoc kôm teŋ.
Embe sênac kôm tau ŋamiŋ, oc akêŋ êwiŋ atom.’ ”
42 Ŋac ulu sebe sêsa awê sêna ma lau teteŋ êsêagêc gebe êndêŋ sabat
teŋ sêsôm biŋ tonaŋ ŋagêdô êndêŋ êsêac êtiam. 43 Lau sêsa aŋga Judanêŋ
lôm ma Judawaga to nêŋ lau lêŋŋa taêsam, taŋ têtêc Anôtô naŋ, têdaguc
Paulu agêc Barnaba. Agêc sêsôm biŋ to sêjac biŋsu êsêac gebe siŋ Anôtônê
moasiŋ tôŋgeŋ.
44 Gêdêŋ sabat, taŋ kêdaguc naŋ, lau malacŋa ec jauc sêkac tau ŋ sa sebe
sêŋô Apômtaunê mêtê. 45 Judawaga sêlic lau taêsam tonaŋ e têntac sec ma
sêsôm biŋ alôb-alôb sêôc Paulunê biŋ aucgeŋ. 46 Tec Paulu agêc Barnaba
sêsôm totêntac kêpa sugeŋ gebe “Aêagêc ajac ŋawae gebe asôm Anôtônê
mêtê êndêŋ amac êtu ŋamata. Mago amac atiŋ mêtê to amac taôm asaê
taôm atôm aŋgôŋ matem jali teŋgeŋŋa atom, tec aêagêc andêŋ lau samuc
ana. 47 Gebe Apômtau kêjatu aêac amboac tonecgeŋ gebe
‘Aê kakêŋ aôm kôtu lau samuc nêŋ ja,
gebe ônam lau kêsi e naêndêŋ nom ŋamadiŋ naŋ.’ ”
48 Lau samuc sêŋô biŋ tonaŋ e têntac ŋajam kêsa ma sêlambiŋ Anôtônê
mêtê. Ma êsêac samob, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa gebe sêŋgôŋ mateŋ jali
teŋgeŋ naŋ, tec sêkêŋ gêwiŋ.
49 Ma Apômtaunê mêtê kêtu tapa gêjam gamêŋ samob auc. 50 Tageŋ Ju-
dawaga sêkalom lauo towae, taŋ têtêc Anôtô naŋ, to malac tonaŋ ŋakasêga
ŋanô-ŋanô e sêli launêŋ ŋalêlôm sa gebe sênac Paulu agêc Barnaba. Tec
têtiŋ êsêagêc aŋga nêŋ gamêŋ sêsa sêja. 51 Agêc dedoŋ kekop aŋga eŋkaiŋ
su, gebe lau tau nêŋ biŋ êpi êsêac tauŋ, ma sêja Ikonium. 52 Ŋacseŋomi
têntac ŋajam kêsa to ŋalau Dêbu ŋ gêjam êsêac auc.

14

Paulu agêc Barnaba sêmoa Ikonium

1 Gêdêŋ taŋ ŋac ulu sêmoa Ikonium naŋ, sêsô Judawaganêŋ lôm amboac
tonaŋgeŋ. Agêc sêjam mêtê kaiŋ teŋ e Judawaga to Helen taêsam sêjam
tauŋ ôkwi. 2 Mago Judawaga, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, sêli lau sa to
sêgôm lau samuc nêŋ ŋalêlôm ŋamalic kêsa e têntac ŋandaŋ gêdêŋ lasitêwai
ŋawaô. 3 Agêc sêmoa tonaŋ ŋasawa baliŋ. Apômtau tau gêwa êsêagêc sêjam
ênê mêtê ŋamoasiŋ sa kêpuc agêc tôŋ, tec lemeŋ sêgôm gêŋsêga to gêŋtalô 4 e
lau malacŋa sêwa tauŋ kêkôc e ŋagêdô sêwiŋ Judawaga ma ŋagêdô sêwiŋ
aposolo. 5 Sêmoa, go lau samuc to Judawaga tonêŋ kasêga dêdi sebe sênac
to têtuc êsêagêc ŋa poc êndu. 6 Tec agêc sêjala ma sêc sêja Lukaonia ŋamalac

Lustra to Derbe ma gamêŋ ŋagêdô, taŋ gêc ŋamagêŋa naŋ. 7 Sêmoa tonaŋ
ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê.

Paulu agêc Barnaba semoa Lustra

8 Ma ŋac teŋ gêŋgôŋ Lustra, têna kêkôc eŋ tomagi kêsugeŋ e akaiŋ ŋajaŋa
atom ma kêsêlêŋ ŋagec atomaŋajaŋa atom ma kêsêlêŋ ŋagec atomanô.
9 Ŋac tau gêŋô biŋ, taŋ Paulu kêsôm naŋ. Paulu mata gê eŋ e gêlic gebe
ŋac tau kêkêŋ gêwiŋ jakêtôm su gebe ôli ŋajam êsaŋa. 10 Tec kêsôm awa
kacgeŋ gebe "Amkaiŋ ŋajaŋa êsa ma ôndi sa ôkô." Ma eŋ gêboaŋ sa ôb
tageŋ ma kêsêlêŋ. 11 Lau pom kapôêŋ teŋ sêlic Paulu gêgôm gêŋ tonaŋ, naŋ
sêmôêc ŋa biŋ Lukaonianageŋ gebe "Anôtôi têtu ŋamalac ma sêsêp dêdêŋ
aêac sêrrêŋgoc." 12 Ma sêsam Barnaba gebe Dia ma Paulu gebe Hermes
gebe eŋ ŋac awa biŋŋa. 13 Dianê lôm kêkô malac ŋamagê, tec dabuŋwaga
kejoŋ bulimakao kapoac to ŋaola gebe sêŋgêlôŋŋa jagêô lasê sacgêdô gebe
êkêŋ da êwiŋ lau tau. 14 Aposolo Barnba agêc Paulu sêŋô biŋ tonaŋ
ŋawae e sêkac nêŋ ŋakwê gêŋgic jasêboaŋ sêsêp lau ŋalêlôm ma sêmôêc gebe
15 "Lauac, abe aŋgôm amboac ondoc. Aêagêc tonec ŋamalac palê-palê atôm
amac. Aêagêc asôm ŋawae ŋajam gêdêŋ amac gebe anam taôm ôkwi aŋga
gêŋ ŋaôma tecenec andêŋ Anôtô mata jali tau ana. Eŋ ŋac, taŋ kêkêŋ
undambê to nom ma gwêc to ŋagêŋ totau-totau samob. 16 Gêdêŋ têm
gêmuŋŋa eŋ gêlôc gebe lau samuc sêsa tauŋ nêŋ lêŋ. 17 Mago eŋ gêwa tau sa
ŋa moasiŋ, kêkêŋ kom aŋga undambê gêdêŋ amac ma têm tomoasu gêlôm
amac to kêkêŋ mo gêôc amac tôŋ aŋgôŋ totêmtac ŋajamgeŋ." 18 Ŋaclagêc
sêsôm bi ŋ tonaŋ, mago kêtu kôm kapôêŋ gebe sêkô lau auc êtu sêkêŋ da
êndêŋ êsêagêc atomŋa.

19 Go Judawaga ŋagêdô aŋga Antiokia to Ikonium sêmêŋ ma sêjam lau
pom tonaŋ ôkwi e têtuc Paulu ŋa poc ma sê eŋ kêsa aŋga malac gêja seboc
eŋ gêmac endu. 20 Go ŋacseŋomi sêgi eŋ auc sêkô e gêdi sa kêsô malac gêja.
Ŋageleŋ êsêagêc Barnaba sêja Derbe.

Paulu agêc Barnaba sêmu sêja Antiokia Suriaŋa

21 Ŋaclagêc sêsôm ŋawae ŋajam lasê aŋga malac tonaŋ e sêjam lau taêsam
ôkwi, go sêmu sêja Lustra to Ikonium ma Antiokia Pisidiaŋa kêtiam. 22 Agêc
sêpuc ŋacseŋominêŋ ŋalêlôm tôŋ to sêjac biŋsu êsêac ŋajaŋa gebe sêwi biŋ
sêkêŋ gêwiŋŋa siŋ atom. Ma sêsôm biŋ tonec gêwiŋ gebe "Ŋandaŋ taêsam
êpi aêac acgom, go tasô Anôtônê gamêŋ tana." 23 Go ŋaclagêc sêjaliŋ lau sa
kêtôm gôlôac dabuŋgeŋ têtu laumata. Go sêjam dabuŋ mo to teteŋ mec ma
sêsuŋ êsêac dêdêŋ Apômtau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ.

24 Go sêsa Pisidianageŋ e jasêô lasê Pampulia. 25 Sêjam mêtê aŋga Perge
su acgom, go sêsêp Atalia sêja. 26 Aŋga tonaŋ sêlac jasêsô Antiokia, malac
taŋ gêmuŋgeŋ sêkêŋ êsêagêc sêsêp Anôtônê moasiŋ ŋalêlôm to sêsakiŋ
êsêagêc kêtu kôm, taŋ sêgôm su naŋŋa.

27 Jasêô lasê su acgom, go sêkac gôlôac dabuŋ sa ma sêjac miŋ biŋ
samob, taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ, ma gêlêc katam takêŋ gêwiŋŋa
su gêdêŋ lau samuc. 28 Ma agêc sêmoa sêwiŋ ŋacseŋomi ec ŋêŋgeŋ. * agêc
Hermes.

15

Aposolo sêkac tauŋ sa aŋga Jerusalem

* **14:28:** Lau Rom nêŋ anôtôi jabe luagêc nêŋ ŋaê Dia

1 Lau buŋa ŋagêdô aŋga Judaia sêsêp sêja Antiokia, ma têdôŋ lasitêwai
amboac tonec gebe “Embe sêsa amac êtôm Mosenê biŋ atom, oc Anôtô
ênam amac kêsi atom.” 2 Paulu agêc Bamaba ma lau tonaŋ ac aweŋsuŋ
gêôc ka tauŋ ma sêjô biŋ tonaŋ ŋapaŋ. Tec gôlôac dabuŋ sêsôm kêtu tôŋ
gebe sêkêŋ Paulu agêc Barnaba ma êsêac tauŋ nêŋ lau ŋagêdô dêndêŋ
aposolo to laumata sêpi Jerusalem sêna êtu biŋ sêpê tauŋŋa naŋ.

3 Amboac tonaŋ gôlôac dabuŋ sêkêŋ êsêac sêsa Poinike to Samariaŋa sêja
ma sêjac miŋ lau samuc sêjam tauŋ ôkwi ŋawae e gêgôm lasitêwai samob
têntac ŋajam kêsa samucgeŋ. 4 Jasêô lasê Jerusalem su acgom, go gôlôac
dabuŋ to aposolo ma laumata sêkôc êsêac sa, ma ac sêjac miŋ gêŋ kapôêŋ
samob, taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ. 5 Go lau ŋagêdô aŋga Parisainêŋ
toŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ mêtê naŋ, dêdi sa ma sêsôm gebe “Asa lau samuc
acgom, go anac biŋsu êsêac gebe sêmansaŋ Mosenê biŋsu.”

6 Tec aposolo to laumata sêkac sa gebe sêjô biŋ tau sêlic acgom. 7 Ac sêjô
biŋ tonaŋ sêmoa e Petere gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “O lasitêwaac,
amac taôm alicgac gebe gêmuŋgeŋ gaŋgôŋ gawiŋ amac ma Anôtô kêjaliŋ
aê sa gebe aocsuŋ jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau samuc sêŋô ma sêkêŋ
êwiŋ. 8 Ma Anôtô, taŋ kêjala ŋamalacnêŋ ŋalêlôm naŋ, kêwaka lau samuc
sa ma kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ êsêac amboac kêkêŋ gêdêŋ aêac. 9 Eŋ
kêmoasiŋ aêac to êsêac ŋadôŋ tageŋ. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec eŋ gêgôm
nêŋ ŋalêlôm kêtu selec. 10 Ma galoc abe ansaê Anôtô amboac ondoc, tec
abe akêŋ gêŋ ŋawapac, naŋ aêac to tameŋi daôc e tatôm atom naŋ, ênsac
ŋacseŋomi magiŋm. 11 Mago aêac tec takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô gêjam aêac to
êsêac kêsi kêtu Apômtau Jesu nê moasiŋŋa ŋa lêŋ tageŋ.”

12 Lau samob sêjam tauŋ tôŋgeŋ ma sêkêŋ taŋeŋ Barnaba agêc Paulu
nêŋ miŋ. Êsêagêc sêjac miŋ gêŋtalô to gêŋsêga, taŋ Anôtô gêgôm ŋa êsêagêc
lemeŋ gêdêŋ lau samuc naŋ. 13 Ŋaclagêc sêsôm biŋ e sêjac mata, go Jakobo
gêjô êsêagêc aweŋ ma kêsôm gebe “O lasitêwaac, aŋô ŋoc biŋ acgom.
14 Simon gêjac miŋ gebe andaŋgeŋ Anôtô kêtu ŋacleŋ lau samuc gebe êjaliŋ
lau teŋ sa aŋga êsêacnêŋ têtu ênê lau. 15 Biŋ tonaŋ to biŋ, taŋ propete teto
naŋ, ŋam kêsêp tageŋ amboac tonec gebe

16 ‘Malôgeŋ acgom, go aê jamu jamêŋ
ma jakwê Dawidnê bec, taŋ kêsêp jakêtap naŋ, sa êtiam.
Ma jakwê gêŋ, taŋ kêku sa naŋ, sa êtiam to jamansaŋ êtu solop.
17 Amboac tonaŋ lau nomŋa ŋagêdô to lau samuc samob,
taŋ ŋoc ŋaê kêpi êsêac naŋ, sensom Apômtau.
18 “Apômtau taŋ gêgôm biŋ tau kêtu awê gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ, nê biŋ tau
tonaŋ.’

19 “Amboac tonaŋ aê taêc gêjam ŋoc biŋ tonec gebe Lau samuc, taŋ
sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ Anôtô naŋ, talênsôŋ êsêac atom. 20 Tageŋ tato
papia êndêŋ êsêac gebe sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ gwam ŋagêŋ môp-môp ma
êndêŋ mockaiŋo to mockaiŋ ma êndêŋ bôc sêgiŋ ênduŋa to êndêŋ dec,
21 gebe Mosenê biŋ tônê tec sêjam mêtê laŋgwa-laŋgwa kêtôm gamêŋgeŋ
ma sêsam lasê aŋga Judanêŋ lôm samob kêtôm sabatgeŋ.”

Biŋ taŋ laumata sêmasaŋ naŋ

22 Sêsôm biŋ tonaŋ su, go aposolo to laumata ma gôlôac dabuŋ samob
sêsôm kêtu tôŋ ma sêjaliŋ nêŋ lau ŋagêdô sa, gebe sêkêŋ êsêac sêwiŋ Paulu
agêc Barnaba sêna Antiokia. Tec sêkêŋ lasitêwainêŋ gôliŋwaga Juda, taŋ

sêsam eŋ sebe Barsaba naŋ, agêc Sila. 23 Ma sêkêŋ papia tonec gêdêŋ êsêac
sebe sêkôc sêna gebe
"Amacnêm lasitêwai aêac, aposolo to laumata aweŋ gêjac lasitêwai aŋga
lau samuc nêŋ, taŋ sêŋgôŋ Antiokia to Suria ma Kilikia naŋ. 24 Aêac
aŋô ŋawae gebe aêacma lau ŋagêdô, taŋ asakiŋ êsêac atom, tauŋ dêdêŋ
amac sêwac naŋ, sêlênsôŋ amac ŋa tauŋ nêŋ biŋ e sêgôm nêm ŋalêlôm
ŋawapac kêsa. 25 Tec aêac akac tauŋ sa ma amasaŋ ma biŋ kêpi tageŋ e
ajaliŋ lau sa ma akêŋ êsêac sêwiŋ aêacnêŋ ŋaclagêc, taŋ têntac gêwiŋ êsêagêc
naŋ, Barnaba agêc Paulu, sêwac. 26 Ŋaclagêc tonaŋ sêjac ka kêtu aêacnêŋ
Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaêŋa. 27 Juda agêc Sila, taŋ aêac akêŋ êsêagêc sêwac,
ocgo tauŋ sêwa biŋ tonaŋ ŋagêdô sa êndêŋ amac êwiŋ. 28 Ŋalau Dabuŋ to
aêac asôm kêtu tôŋ gebe akêŋ biŋ ŋawapac ŋagêdô êkôniŋ amac tôŋ êwiŋ
atom, gêŋ tecenecgeŋ, go amansaŋ ŋapep gebe 29 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ da
gwamŋa to êndêŋ dec ma êndêŋ bôc, taŋ sêgiŋ êndu ma êndêŋ mockaiŋo to
mockaiŋ naŋ. Embe andec gêŋ tonaŋ ŋai, ma oc êtôm. Amoa ŋajamôŋ."
30 Amboac tonaŋ sêkêŋ êsêac sêja. Sêsêlêŋ e sêô lasê Antiokia ma sêkac
gôlôac dabuŋ sa aegom, go sêkêŋ papia gêdêŋ êsêac. 31 Ac sêsam papia tau
ma têntac ŋajam kêsa kêpi biŋ, taŋ kêpuc êsêac tôŋ naŋ. 32 Juda agêc Sila têtu
propete sêwiŋ, tec sêjac biŋsu lasitêwai to sêpuc êsêac tôŋ ŋa biŋ gwalêkiŋ.
33 Sêmoa acgom, go lasitêwai sêwi êsêac siŋ tobiŋmalôgeŋ sêmu dêdêŋ lau,
taŋ sêsakiŋ êsêac naŋ, sêja kêtiam. [34 Sila taê gajam gebe gacgeŋ êmoa.]
35 Paulu agêc Barnaba sêmoa Antiokia ma têdôŋ to sêsôm ŋawae ŋajam lasê
kêpi Apômtaunê biŋ sêwiŋ lau ŋagêdô taêsam.

Paulu agêc Barnaba sêwa tauŋ kêkôc

36 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Paulu kêsôm gêdêŋ Barnaba gebe
"Aêagêc tamu malac samob, taŋ tasôm Apômtaunê biŋ lasê naŋ tana, ma
tanac lasitêwai kêsi gebe sêmoa ŋajam me masi." 37 Ma Barnaba gebe êkôc
Joaŋ, taŋ sêsam eŋ sebe Marka naŋ êwiŋ. 38 Mago Paulu gêlic ŋac tau
kêtôm gebe sêkôc eŋ êwiŋ êsêagêcŋa atom, gebe eŋ gêwi êsêagêc siŋ aŋga
Pampulia ma kêsêlêŋ gêwiŋ êsêagêc kêtu kômŋa atom. 39 Amboac tonaŋ
êsêagêc aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ ŋajaŋa e sêkac tauŋ kêkôc. Barnaba kêkôc
Marka gêwiŋ eŋ agêc sêja Kupro. 40 Paulu kajaliŋ Sila sa ma lasitêwai teteŋ
moasiŋ aŋga Apômtaunê kêtu êsêagêcna, go sêkêŋ êsêagêc sêja. 41 Sêsêlêŋ
sêsa Suria to Kilikiaŋa jasêpuc gôlôac dabuŋ tôŋ.

16

Timote gêwiŋ Paulu agêc Sila

1 Go sêô lasê Derbe ma Lustra. Ma têtap ŋacseŋom teŋ sa aŋga tonaŋ,
nê ŋaê Timote. Ŋac tau têna Judao teŋ, naŋ kêkêŋ gêwiŋ, ma tama ŋac
Helenŋa. 2 Lasitêwai Lustra to Ikoniumŋa sêwa eŋ ŋam sa 3 e Paulu gebe
êkôc Timote êwiŋ eŋ. Tec kêkôc eŋ jakêsa eŋ gebe Juda gamêŋ tonaŋŋa
samob sêjala tama gebe eŋ ŋac Helenŋa teŋ. 4 Sêjac laoc malacgeŋ sêja
ma têdôŋ biŋ, taŋ aposolo to laumata sêsôm kêtu tôŋ aŋga Jerusalem naŋ,
gêdêŋ êsêac gebe sejop. 5 Amboac tonaŋ gôlôac dabuŋ sêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa
kêsa, ma lau jasêwiŋ-jasêwiŋ kêtôm bêcgeŋ.

Paulu gêc me kêpi ŋac Makedoniaŋa

6 Ŋalau Dabuŋ kêkô êsêac auc gebe sênam mêtê aŋga Asia atom, tec sêsa
Prugia to Galata ŋagamêŋ sêja. 7 Têdabiŋ Musia ma sêsa Bitunianageŋ,
mago Jesunê Ŋalau gêlôc gêdêŋ êsêac atom. 8 Amboac tonaŋ jatêdaguc

Musia ŋagamêŋ ŋamadiŋ ma sêsêp gwêc dêdêŋ Troasŋa sêja. 9 Ma gêdêŋ gêbêc Paulu gêc mê gebe ŋac Makedoniaŋa teŋ kêkô ma keteŋ eŋ gebe "Olom Makedonia mêŋônam aêac sa." 10 Paulu mata gêlac acgom, go aêac asaic tauŋgeŋ abe ana Makedonia sebeŋ, taêŋ gêjam gebe Anôtônê kalem gêdêŋ aêac gebe asôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ êsêac aŋga tônêŋa.

Ludia gêjam tau ôkwi

11 Amboac tonaŋ êsuŋ su aŋga Troas ma gacgeŋ apeŋ Samotrakiageŋ e ŋageleŋ ma asô Neapoli. 12 Aŋga tonaŋ jaasa Romnêŋ malac wakuc Pilipi, taŋ kêtu Makedonia ŋamalacsêga naŋ, ma aŋgôŋ malac tonaŋ bêc ŋagêdô. 13 Go gêdêŋ sabat aêac asa malac ŋamagê aja e aô lasê bu teŋ, gebe aêac taêŋ gêjam gebe teteŋ mec ŋamala oc gêc tonaŋ. Aêac aŋgôŋ sic ma asôm biŋ gêdêŋ lauo, taŋ sêkac tau ŋ sa naŋ. 14 Ma awê teŋ, nê ŋaê Ludia, gêmoa; naŋ gêjam sakiŋ Anôtô. Eŋ aŋga malac Tuatira ma kêtulu obo asôsamuc. Eŋ gêŋô biŋ tau ma Apômtau kêlaiŋ ênê ŋalêlôm e kêkêŋ taŋa biŋ, taŋ Paulu kêsôm naŋ. 15 Asagu eŋ to nê lau su, go keteŋ aêac ma kêsôm gebe "Embe alic aê kakêŋ gêwiŋ Apômtau ŋanôgeŋ, naŋ asô mêŋaŋgôŋ ŋoc andu," ma kêkac aêacgeŋ.

Sêkêŋ Paulu agêc Sila sêsêp kapoacwalô

16 Ŋabêc teŋ aêac abe ana mec ŋamala tonaŋ. Asêlêŋ amoa e adac sakiŋwagao teŋ toŋalau geoc biŋ lasêŋa. Awê tonaŋ geoc biŋ lasê gêdêŋ lau ma sêkêŋ ŋaawa taêsam gêdêŋ ênê ŋatui. 17 Awê tau kêdaguc aêac to Paulu ma gêmôêc gebe "Lau tonec têtu Lôlôc Ŋatau Anôtô nê sakiŋwaga, tec sêwa lêŋ Anôtô ênam ŋamalac kêsiŋa sa êndêŋ amac." 18 Awê tau kêsôm biŋ tonaŋ e tobêc-tobêc, tec Paulu têtac ŋandaŋ kêkac tau ôkwi ma kêsôm gêdêŋ ŋalau gebe "Aê jajatu aôm gajam Jesu Kilisi laŋô gebe ôwi awê tonaŋ siŋ ôsa ôna." Ma gaôgeŋ ŋalau tau gêwi eŋ siŋ kêsa gêja. 19 Awê tau nê ŋataui sêlic nêŋ awa ŋamôkê gêc gêja, tec sêkôc Paulu agêc Sila tôŋ ma sê êsêagêc sêsa malacluŋ dêdêŋ kasêga sêja. 20 Go sêwê êsêagêc dêdêŋ gôliŋwaga sêja ma sêsôm gebe "Juda luagêc tonec mêŋsêli aêacnêŋ malac sa. 21 Agêc têdôŋ mêtê teŋ amboac aêac lau Rom tatôm gebe takôc sa ma daŋgôm ŋa naŋ atom." 22 Lau malacŋa sêbu êsêagêc sêwiŋ, tec gôliŋwaga sêkac êsêagêcnêŋ ŋakwê su ma sêjatu gebe si êsêagêc ŋa sêm. 23 Si êsêagêc ŋanô su acgom, go sêbaliŋ agêc sêsêp kapoacwalô sêja ma sêjac biŋsu ŋagejobwaga gebe ejop êsêagêc ŋapep. 24 Sêjac biŋsu ŋac tau amboac tonaŋ, tec kêbaliŋ êsêagêc sêsô andu kapoacwalôŋa ŋabalêm ŋaluŋŋa sêja ma kêkapiŋ êsêagêc eŋkaiŋ tôŋ ŋa ka.

25 Sêc e gêbêcauc gêja lu acgom, go Paulu agêc Sila teteŋ mec to sêjam nêŋ wê gêdêŋ Anôtô, ma lau kapoacwalôŋa sêŋô êsêagêc aweŋ sêwiŋ. 26 Sêgôm sêmoa e gaôgeŋ ôjô gêjam kapôêŋ, tec andu kapoacwalôŋa ŋaalê wiwic e katam samob gêlêc tau su sep tageŋ ma lau samob nêŋ kapoacwalô kêsu. 27 Ŋagejobwaga mata gêlac e gêlic kapoacwalô ŋakatam samob gêŋa, tec kêtaiŋ nê siŋ sa gebe êmbuc tau, gêjam kauc gebe lau kapoacwalôŋa oc sêc sêja. 28 Go Paulu gêmôêc awa kapôêŋ gebe "Ôjaiŋ taôm atom, aêac samob tec aŋgôŋ." 29 Tec ŋac tau keteŋ gebe sêkôc ja sêmêŋ ma kêlêti kêsô gamêŋ ŋalêlôm gêja e jakêtênêp tau êndu-êndu gêu tau gêc Paulu agêc Sild eŋkaiŋŋa 30 ma gêwê êsêagêc sêsa awê sêja ma kêsôm gebe "O apômtauagêc, aê jaŋgôm asageŋ gebe Anôtô ênam aê kêsi." 31 Tec êsêagêc sêsôm gebe "Ôkêŋ êwiŋ Apômtau Jesu, go Anôtô ênam aôm to nêm gôlôac kêsi." 32 Go

agêc sêwa Apômtaunê mêtê sa gêdêŋ eŋ to nê lau samob, taŋ sêŋgôŋ ênê andu naŋ. 33 Gêdêŋ gêbêcauc ŋasawa tonaŋgeŋ ŋac tau kêkôc êsêagêc sa jakêkwasiŋ êsêagêcnêŋ sêm ŋamala ma gaôgeŋ êsêagêc sêsagu eŋ to nê lau samob. 34 Go kêkôc êsêagêc sêsô nê andu jakêkêŋ mo êsêagêc seŋ, ma tonê gôlôac samob têntac ŋajam samucgeŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ Anôtôgac.

35 Geleŋŋa lasê, go gôliŋwaga sêsakiŋ nêŋ sakiŋwaga sêja sêsôm gebe "Ôwi ŋac luagêc tonaŋ siŋ." 36 Tec gejobwaga kêdôŋ biŋ tau gêdêŋ Paulu gebe "Gôliŋwaga sêsakiŋ lau sêmêŋ gebe jawi amagêc siŋ. Amboac tonaŋ aêc tobiŋmalôgeŋ ana." 37 Tec Paulu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêagêc ŋac Romŋa, mago sêmasaŋ aêagêcma biŋ atom. ma si aêagêc akô malacluŋ to sêbaliŋ aêagêc asêp kapoacwalô. Ma galoc sebe sêkêŋ aêagêc kelecgeŋ ana me. Masigoc, amboac tonaŋ atom. Êsêac tauŋ sêmêŋ ma sêwê aêagêc asa ana." 38 Sakiŋwaga tedôŋ biŋ tonaŋ gêdêŋ gôliŋwaga. Ac sêŋô ŋawae gebe êsêagêc ŋac Romŋa ma têtakê ŋanô. 39 Tec sêja sê biŋmalo êsêagêc, go sêwê êsêagêc sêsa sêja ma teteŋ êsêagêc gebe sêwi êsêacnêŋ malac siŋ. 40 Agêc sêsa aŋga andu kapoacwalôŋa ma gêdêŋ Ludia jasêlic lasitêwai ma sê biŋmalô êsêac sa su. go sêc sêja.

17

Lau sêli aweŋ sa aŋga Tesaloniki

1 Êsêac sêsêlêŋ e jasêsa Ampipoli to Apolonia ma jasêô lasê Tesaloniki, naŋ Judanêŋ lôm teŋ kêkô. 2 Paulu kêsô lôm gêja amboac gêgômgêgôm gêmoa ma gêjam biŋgaŋm gêwiŋ êsêac kêpi Anôtônê biŋ kêtôm sabat têlêac. 3 Eŋ kêsôm mêtê lasê to kêwaka Kilisi tau sa gêdêŋ êsêac gebe gêôc ŋandaŋ ma gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ gêjac eŋ ŋawae. Go kêsôm gêwiŋ gebe "Jesu, taŋ kasôm eŋ lasê gêdêŋ amac naŋ, eŋ Kilisi tau." 4 Ma êsêacnêŋ ŋagêdô sêkêŋ gêwiŋ ma sêsap Paulu agêc Sila tôŋ. Ma Helen, taŋ têtêc Anôtô naŋ, nêŋ taêsam sêwiŋ ma kasêganêŋ lauo ŋalêlêma atom amboac tonaŋgeŋ. 5 Tec Judawaga têntac ŋandaŋ kêsa ma sejoŋ lau sec ŋagêdô aŋga malaclêlôm mêŋsêjac êsêac sa gebe sêkalom malac. Tec sêwa Jasonnê andu auc ma sêsôm Paulu agêc Sila sebe sêkôc êsêagêc dêndêŋ lau sêna. 6 Mago têtap êsêagêc sa atom. Tec sê Jason to lasitêwai ŋagêdô dêdêŋ malac ŋagôliŋwaga sêja ma sêmôêc gebe "Lau tau, tê sêlênsôŋ gamêŋboa nê, sêjam aêacnêŋ gamêŋ tôŋ amboac tonaŋgoc. 7 Jason tonec kêkôc êsêac sa. Lau samob tônê seseŋ kaisaranê biŋsu su ma sêsôm gebe kiŋ teŋ gêmoa nê ŋaê Jesu." 8 Lau malac tonaŋŋa to ŋagôliŋwaga sêŋô biŋ tonaŋ e kêlênsôŋ êsêac ŋanô. 9 Tec sêsôm Jason to nê lau ŋagêdô sêkêŋ gêŋ sêjac da tauŋ su, go sêwi êsêac siŋ.

Aposolo sêmoa Beroia

10 Ŋagêbêc tonaŋ lasitêwai sêkêŋ Paulu agêc Sila sebeŋ sêja Beroia. Agêc sêô lasê su, go sêsô Judanêŋ lôm sêja. 11 Lau tau nêŋ lêŋ mansaŋ ŋajam sêlêlêc Juda Tesalonikiŋa nêŋ su. Ac sêkôc mêtê sa ŋapep sêjac ŋawaegeŋ ma sêkip buku dabuŋ ŋam sa kêtôm bêcgeŋ, sê dôŋ mêtê, taŋ aposolo sêsôm naŋ, gebe oc kêtôm tau me masi. 12 Amboac tonaŋ êsêacnêŋ lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma Helennêŋ lau towaeŋ nêŋ lauo to ŋacwaga ŋagêdô ŋalêlêma atom amboac tonaŋgeŋ. 13 Juda Tesalonikiŋa sêŋô Paulu kêsôm Anôtônê mêtê aŋga Beroia gêwiŋ ŋawae, tec tauŋ sêja sebe sêlênsu to sêlênsôŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ. 14 Lasitêwai sêŋô ŋawae, tec sejoŋ Paulu sebeŋ sêsa gwêc sêja, ma Sila agêc Timote gacgeŋ sêŋgôŋ. 15 Lau taŋ sêwiŋ

Paulu naŋ, sêwê eŋ e jasêô lasê Ateŋ. Êsêac sebe sêmu sêna, go eŋ kêmasaŋ biŋ gêdêŋ êsêac gebe nasêkac Sila agêc Timote sebeŋ dêndêŋ eŋ sêna.

Paulu gêmoa Aten

16 Paulu gêôŋ êsêagêc gêŋgôŋ Aten ma gêlic sêkêŋ gwam taêsam gêjam
malac auc, ma nê ŋalêlôm kêbôli auc ŋanô. 17 Tec gêjam biŋgalôm gêwiŋ
Judawaga aŋga nêŋ lôm to êsêac, taŋ têtêc Anôtô naŋ, kêtôm bêcgeŋ ma
lau, taŋ kêtap êsêac sa aŋga malacluŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ. 18 Ma
Epikuri to Stoiki nêŋ lau tokauc ŋagêdô sebe sênsaê eŋ, tec lau ŋagêdô
sêsôm sebe "Ŋac gwai-gwai ŋatau tonaŋ gebe êsôm asageŋ." Ŋagêdô sêsôm
gebe "Eŋ gebe êsôm anôtôi jaba ŋawae." Êsêac sêsôm biŋ tonaŋ gebe Paulu
kêsôm ŋawae ŋajam lasê kêpi Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ. 19 Amboac
tonaŋ sêkôc Paulu jasêwê eŋ sêja Areo Pagu (nêŋ sêmêtôc biŋ ŋamala) ma
sêsôm gebe "Aêac abe ajala biŋ wakuc, taŋ kôdôŋ gêdêŋ lau naŋ awiŋ.
20 Aôm kôs m biŋ kaiŋ teŋ kêsêp aêac taŋeŋsuŋ, ma aêac abe ajala biŋ tonaŋ
ŋam." 21 Lau Aten samob to lau jaba, taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ êsêac naŋ, ôliŋ palê
sebe sêsôm to sêŋô biŋ wakucgeŋ ŋapaŋ.

22 Tec Paulu gêdi jakêkô Areo Pagu ŋaluŋgeŋ, go kêsôm gebe "Lau
Atenwaga, aê galic amac atoc anôtôi sa ŋapepgeŋ. 23 Kasêlêŋ katôm
malacgêdôgeŋ gaja ma kêsala amacnêm gêŋ dabuŋ e katap altar teŋ sa
teto ŋabiŋ gêc gebe 'Anôtô taŋ tajam kauc eŋ naŋ nê.' Tec gabe jawa gêŋ
tau, taŋ ajam kauc ma atoc sa naŋ, sa êndêŋ amac. 24 Anôtô tau, taŋ kêkêŋ
undambê to nom ma ŋagêŋ totau-totau samob naŋ, kêtu undambê to nom
Ŋatau, mago gêŋgôŋ lôm dabuŋ, taŋ sêkwê ŋa lemeŋgeŋ naŋ atom. 25 Eŋ
kêpô lêna gêŋ, taŋ ŋamalac sêgôm ŋa lemeŋ naŋ atom, gebe eŋ tau kêkêŋ
êsêac sêmoa mateŋ jali to sêsê aweŋ ma kêkêŋ ŋagêŋ samob gêdêŋ êsêac.
26 Eŋ kêkêŋ ŋamalac tageŋ kêtu ŋamalac totoŋ-totoŋ, taŋ sêŋgôŋ nom auc
naŋ, samob nêŋ ŋamôkê. Eŋ kêkêŋ nêŋ têm sêmoaŋa to gamêŋ sêŋgôŋŋa
ŋamadiŋ kwanaŋgeŋ. 27 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ gebe sensom eŋ. Moae
sênsaê eŋ ma têtap eŋ sa, gebe eŋ gêmoa jaêc aêac samob nêŋ teŋ atom.
28 'Eŋ kêkôm aêac auc, tec tamoa mateŋ jali
to daŋgôm nêŋ gêŋ samob ma tamoa amboac tamoa,'
kêtôm amacnêm sêga-wêwaga ŋagêdô sêsôm gebe
'Aêacnêŋ ŋam kêsêp eŋ.'
29 Aêacnêŋ ŋam kêsêp Anôtô, tec tanam dôŋ Anôtô êpi gwam gold to silber
ma poc, taŋ ŋamalac taêŋ gêjam ŋamêtê ma sêgôm naŋ atom. 30 Anôtô
gêlic têm, taŋ ŋamalac sêjam kauc tauŋŋa naŋ gêbacnê, ma galoc gêjac biŋsu
ŋamalac gebe lau samob êtôm gamêŋ samobgeŋ sênam tauŋ ôkwi. 31 Ma
kêtôc bêc êmêtôc ŋamalac samob êndêŋgeŋŋa kêkô kwanaŋgeŋ ma kêjaliŋ
ŋac êmêtôc biŋŋa sa su. Eŋ kêwaka ŋac tau sa gêdêŋ lau samob gebe gêŋu
eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ."

32 Lau tau sêŋô ŋacmatê sêndi sa ŋabiŋ e ŋagêdô sêsu susu ma ŋagêdô
sêsôm gebe "Malôgeŋ, go aŋô aôm ôsôm biŋ tonaŋ ŋagêdô êtiam." 33 Sêsôm
su, go Paulu gêwi êsêac siŋ kêsa gêja. 34 Go lau ŋagêdô sêsap eŋ tôŋ ma sêkêŋ
gêwiŋ. Acnêŋ Areo Pagu ŋalaumata teŋ, nê ŋaê Dionusi agêc awê teŋ, nê
ŋaê Damari, ma lau ŋagêdô sêwiŋ. * sêmoasiŋ tauŋ ôliŋ ma sêjam kauc
gebe gêŋ ŋanô tau tonaŋ. Stoiki têtu mêtê tauŋ ŋapep ma sêjam kauc gebe
ênam êsêac sa sêmoa ŋajamgeŋ. † sêkac tauŋ saŋa.

* **17:34:** Lau Helen nêŋ lau tokauc nêŋ toŋ luagêc. Epikuri † **17:34:** Gamêŋ tonaŋ kêtu lau Aten nêŋ gamêŋ laumata

18

Paulu gêmoa Korinti

1 Tonaŋ su, go Paulu gêwi Aten siŋ gêja Korinti. 2 Aŋga tonaŋ kêtap
Juda teŋ sa, nê ŋaê Akwila. Têna kêkôc eŋ aŋga Pontu. Êsêagêc nê awê
Priskila sêwi Italia siŋ sêmêŋ wakucgeŋ. Ŋam kêsêp kaisara Klaudi kêjatu
gebe Judawaga samob sêwi Rom siŋ. Tec Paulu gêdêŋ êsêagêc gêja. 3 Eŋ
gêlic acnêŋ lemeŋ ŋakoleŋ tageŋ, tec gêmoa gêwiŋ êsêagêc ma sêjam kôm
sêwiŋ tauŋ. Êsêac sêwa becobo kêtu nêŋ kôm. 4 Paulu gêjam biŋgalôm aŋga
Judanêŋ lôm kêtôm sabatgeŋ gebe êkêli Juda to Helen gebe sêkêŋ êwiŋgeŋ.
5 Sila agêc Timote aŋga Makedonia sêmêŋ acgom, go Paulu gêjam mêtê
toôli palêgeŋ ma gêwa Jesu sa gêdêŋ Judawaga gebe eŋ Kilisi. 6 Gêdêŋ taŋ
Judawaga sêôc ênê biŋ auc ma sêsôm biŋ alôb-alôb naŋ, eŋ kekoloŋ kekop
aŋga nê ŋakwê su ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Nêm dec êpi amac taôm
môkêmapac. Aê oc jawê ŋakaiŋ atom. Galoc jandêŋ lau samuc jana.” 7 Go
kêsa aŋga tonaŋ ma jagelom ŋac teŋ, taŋ kêtêc Anôtô naŋ, nê andu. Ŋac
tau nê ŋaê Titi Justu. Nê andu kêkô jabaŋ Judanêŋ lôm. 8 Lômmôkê Krispi
to nê gôlôac samob sêkêŋ gêwi ŋ Apômtau, ma lau Korinti taêsam sêŋô mêtê
e sêkêŋ gêwiŋ ma sêliŋ saŋgu.

9 Ŋagêbêc Apômtau gêsuŋ mê gêdêŋ Paulu ma kêsôm gebe “Ôtêc taôm
atom, ôsôm biŋ lasêgeŋ, ônam taôm tôŋ atom. 10 Aê tec gawiŋ aôm ma ŋac
teŋ êndi sa ma êŋgôm ôlim êtu sec atom, gebe aêŋoc lau taêsam sêmoa malac
tonaŋ.” 11 Paulu kêdôŋ Anôtônê mêtê gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac jala samuc teŋ
ma ajôŋ 6.

12 Gêdêŋ taŋ Galio kêtu gôliŋwaga Akaiaŋa naŋ, Judawaga samob nêŋ
biŋ kêpi tageŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ Paulu, tec sêwê eŋ dêdêŋ sêmêtôc-
biŋ-ŋamala sêja 13 ma sêsôm sebe “Ŋac tonec kêpiŋkap lau, gebe sênam
sakiŋ Anôtô eso biŋsu ŋalêŋ.” 14 Paulu gebe êjô biŋ e Galio kêsôm gêdêŋ
Judawaga gebe “Amac Judawaga, embe biŋ sec ŋanô me sec kapôêŋ teŋ,
go jakôc amacnêm biŋ sa êtôm ŋagôliŋ. 15 Ma embe awemsuŋ êôc ka taôm
êtu amacnêm mêtê to waem ma biŋsuŋa, naŋ amac taôm amansaŋ. Aê
gabe jatu biŋ tonaŋ ŋamêtôcwaga atom.” 16 Kêsôm ma kêmasuc êsêac aŋga
kêmêtôc-biŋ-ŋamala sêsa sêja. 17 Tec êsêac samob sêkôc lômmôkê Sostene
tôŋ e sêjac eŋ aŋga sêmêtôc-biŋ-ŋamala ŋatêclabu, mago Galio gêlic amboac
gêlic.

Paulu gêmu gêja Antiokia

18 Paulu gêmoa Koriniti ec ŋêŋgeŋ acgom, go kêkam lasitêwai lemeŋ ma
gebe êlêc êna Suria. Ma Priskila agêc Akwila sêwiŋ eŋ. Aŋga Keŋkrea
kêsôm sêsêbuŋ ênê môkêlauŋ su gebe gêjac mata biŋ teŋ gêdêŋ Apômtau
kêtu gêŋ teŋŋa. 19 Sêlac e jasêsô Epese, go kêkêŋ êsêagêc sêŋgôŋ ma eŋ tau
kêsô Judanêŋ lôm jagêjam biŋgalôm gêwiŋ Judawaga. 20 Lau tonaŋ teteŋ
eŋ gebe êmoa bêc ŋagêdô êwiŋ êsêac acgom, mago gêlôc sa atom, 21 kêkam
êsêac lemeŋ su ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Anôtô embe têtac êwiŋ, go
jamu jamêŋ êtiam.” Go gêdi aŋga Epese ma gêlac gêja.

22 Waŋ kêsô Kaisarea ma eŋ kêpi bau jakêkam gôlôac dabuŋ su ma kêsêp
Antiokia gêja. 23 Jasêmoa e têm ŋagêdô gêjaŋa acgom, go gêdi kêtiam. Eŋ
kêsa Galata to Prugia ŋagamêŋgeŋ gêja ma kêpuc lau buŋa samob tôŋ.

Apolo gêjam mêtê aŋga Epese

24 Ŋasawa tonaŋ Juda teŋ, nê ŋaê Apolo, jagêô lasê Epese. Têna kêkôc
eŋ aŋga Alesandria. Eŋ ŋac tokauc teŋ, naŋ kêjala Anôtônê mêtê ŋapep.
25 Êsêac têdôŋ Apômtaunê mêtê gêdêŋ eŋ e nê ŋalêlôm kêkac eŋ tec kêsôm
to kêdôŋ biŋ kêpi Jesu solopgeŋ. Tageŋ eŋ kêjala Joaŋnê busaŋgugeŋ. 26 Eŋ
gêjam mêtê gêjac m totêtac kêpa sugeŋ aŋga Judanêŋ lôm. Priskila agêc
Akwila sêŋô eŋ, tec sêkôc eŋ sa gêŋgôŋ gêwiŋ êsêagêc ma sêwa Anôtônê
mêtê sa e tomalageŋ gêdêŋ eŋ. 27 Gêmoa e gebe êna Akaia, tec lasitêwai teto
papia gêdêŋ lau buŋa ma teteŋ êsêac gebe sêkôc eŋ sa. Eŋ jagêô lasê Akaia
ma gêjam êsêac, taŋ Anôtônê moasiŋ gêjam êsêac auc e sêkêŋ gêwiŋ sêmoa
naŋ, sa ŋapep, 28 gebe kêku Judawaga tulu ŋa biŋ toŋaclai gêmoa awêgeŋ
lau samob sêlic ma gêwa Jesu sa gebe eŋ Kilisi kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ.

19

Paulu gêmoa Epese

1 Gêdêŋ taŋ Apolo gêmoa Korinti naŋ, Paulu kêsêlêŋ gêmoa Asia ŋagamêŋ
lôcŋa e jagêô lasê Epese ma kêtap ŋacseŋomi ŋagêdô sa aŋga tonaŋ. 2 Tec
kêtu kênac êsêac gebe "Gêdêŋ taŋ amac akêŋ gêwiŋ su naŋ, atap Ŋalau
Dabuŋ sa me masi." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Masi, aêac tec aŋô
Ŋalau Dabuŋ gêmoa ŋawae teŋ atomanô." 3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
"Amac aliŋ busaŋgu ondoc." Tec êsêac sêsôm gebe "Aêac aliŋ Joaŋnê
saŋgu." 4 Go Paulu kêsôm gebe "Joaŋ kêsagu lau sêliŋ busaŋgu sênam tauŋ
ôkwiŋa, ma kêsôm gêdêŋ lau gebe sêkêŋ ewiŋ ŋac, taŋ oc êndaŋguc eŋ naŋ
ac tau Jesu." 5 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ, tec sêliŋ saŋgu kêpi Apômtau Jesu
nê ŋaê. 6 Paulu kêkêŋ lêma gêsac êsêac acgom, go ŋalau Dabuŋ kêpi êsêac e
sêsôm biŋ aweŋ talô ma seoc biŋ lasê. 7 Lau tau moae têtôm 12.

8 Paulu kêsô Judanêŋ lôm gêja jakêsôm biŋ totêtac kêpa sugeŋ gêmoa
ajôŋ têlêac. Eŋ gêjam biŋgalôm kêpi Anôtônê gamêŋ gêwiŋ êsêac to gêgôm
gêŋlêlôm êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ Apômtauŋa. 9 Mago lau ŋagêdô nêŋ ŋalêlôm
ŋadani kêsa e sêkêŋ gêwiŋ atom, sêbu mêtê, taŋ Paulu gêjam naŋ, gêdêŋ
lau, tec Paulu kêkac tau su aŋga êsêacnêŋ ma kêkôc ŋacseŋomi sêwiŋ eŋ.
Eŋ gêjam biŋgalôm gêmoa Turananê lôm kêtôm bêcgeŋ. 10 Gêgôm gêmoa e
jala samuc luagêc, go Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ gamêŋ Asiaŋa naŋ,
sêŋô Apômtaunê mêtê.

Skewa latui

11 Anôtô kêpuc Paulu lêma tôŋ ma gêgôm gêŋsêga kapôêŋ, 12 gebe lau
sêkôc obo waeŋŋa to nê ŋakwê kômŋa, taŋ eŋ kêjandiŋ naŋ, su jasêu gêsac
gêmac e ôliŋ ŋajam kêsa, ma ŋalau sec sêsa sêja. 13 Ma Judanêŋ lau têtiŋ ŋalau
secŋa sêsêlêŋ sêjac laoc gamêŋgeŋ. Êsêac tauŋ sêsam Apômtau Jesu nê ŋaê
kêpi lau toŋalau sec, ma sêsôm gebe "Aê jajatu amac ŋa Jesu, taŋ Paulu
gêjam mêtê kêpi eŋ naŋ, nê ŋaê." 14 Judanêŋ ŋac dabuŋsêga Skewa nê latui
7 sêsa lêŋ tonaŋ. 15 Tec ŋalau sec gêjô êsêac aweŋ gebe "Jesu taŋ kajala
eŋgac, ma Paulu naŋ kajala eŋ amboac tonaŋ. Mago amac tonec asa lau."
16 Ma ŋamalac, taŋ ŋalau sec gêgôm eŋ naŋ, gêboaŋ jagêlô êsêac tôŋ e kêku
êsêac tulu ma kêjamuŋ êsêac e ôliŋ ŋaômageŋ ma todecgeŋ sêc aŋga andu
tonaŋ sêja. 17 Ma lau Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ Epese naŋ, sêŋô biŋ
tonaŋ e têtakê samob ma aweŋ gêôc Apômtau Jesu nê ŋaê ŋanôgeŋ. 18 Lau
gwalêkiŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ su naŋ, sêmêŋ ma seoc nêŋ sec, taŋ sêgôm naŋ
lasê. 19 Ma êsêac mec-geowaga taêsam sejoŋ nêŋ buku mecŋa kêpi tageŋ
jasêkêŋ ja geŋ su gêc lau taêsam laŋôŋnêmŋa, ma sêsam buku tonaŋ ŋai

ŋaôli kêpi tageŋ kêtôm silber 50,000. 20 Ma mêtê ŋajaŋa kêsa gêjam gamêŋ auc kêtôm Apômtaunê ŋaclai.

Sêli biŋ sa aŋga Epese

21 Biŋ tonaŋ gêbacnê su, go Paulu taê gêjam gêc nê ŋalêlôm gebe êsa Makedonia to Akaiaŋageŋ êna Jerusalem, taê gêjam gebe "Jana ônê su ac-gom, go najalic Rom amboac tonaŋgeŋ." 22 Ma kêkêŋ nê kêpuctôŋwagaagêc Timote agêc Erasta sêja Makedonia, eŋ tau gêŋgôŋ Asia ŋasawa ŋagêdô gêwiŋ.

23 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau sêli tauŋ sa ŋanô kêtu mêtêŋa. 24 Ŋam gebe ŋac-kêpac-silberwaga teŋ, nê ŋaê Demetri, gêgôm anôtôo Diana nê lôm jaba ŋakatu silber ma gêjam ôli kômwaga sêkôc ŋaôli sauŋ atom aŋga ênê. 25 Tec ŋac tau kêkalem lau tonaŋ to êsêac ŋagêdô, taŋ sêwê kaiŋ kôm amboac tônê naŋ, sêpi tageŋ, go kêsôm gebe "Lauac, amac ajalagac gebe kôm tonec ŋai gêjam aêac sa tec tatu lau tolêlôm. 26 Ma galoc taôm alic to aŋôgac gebe Paulu tonaŋ gêgôm gêŋlêlôm e gêjam lau taêsam ôkwi, mago gêgôm aŋga Epese tageŋ atom, eŋ kêsôm biŋ gêjam Asia samucgeŋ auc gebe anôtôi, taŋ dagôm ŋa lemeŋ naŋ, ŋanô masi. 27 Biŋ tonaŋ oc êŋgôm aêacgeŋ nêŋ waeŋ kômŋa êtu sec atom, êŋgôm lau sêlic anôtôo kapôêŋ Diana nê lôm amboac gêŋ ŋaôma êwiŋ amboac tonaŋ e malôgeŋ acgom, go senseŋ anôtôo, taŋ lau aŋga Asia samucgeŋ to nom ŋagamêŋ samob tetoc eŋ sa naŋ, nê wae kapôêŋ tau su amboac tonaŋgeŋ."

28 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ e têntac ŋandaŋ secanô ma sêmôêc kêsa aucgeŋ gebe "Epesenêŋ Diana kapôêŋgoc." 29 Sêgôm e malac samucgeŋ ŋadindiŋ kêsa ma lau samob jasêsêwa sêsa nêŋ gamêŋ dôa-dôaŋa ma sê ŋac Makedoniaŋa luagêc Ŋai agêc Aristarka, taŋ sêsêlêŋ sêwiŋ Paulugeŋ naŋ sêwiŋ. 30 Paulu gebe êsêp lau tonaŋ ŋai ŋalêlôm êna e ŋacseŋomi sesеŋ eŋ. 31 Ma gôliŋwaga Asiaŋa ŋagêdô, taŋ têntac gêwiŋ Paulu naŋ, sêkêŋ puc eŋ ma teteŋ eŋ gebe naêsa gamêŋ dôadôaŋa atom, 32 gebe êsêac, taŋ sêkac sa aŋga tonaŋ naŋ, nêŋ biŋ kêlênsôŋ samucgeŋ, ac sêmôêc kesotau-kesotau. Nêŋ taêsam sêkac sa ŋaômageŋ ma sêjam kauc ŋam. 33 Lau ŋagêdô sêlic Alesandere, taŋ Judawaga sêsuc eŋ kêsa gêja naŋ, ma sêjam kauc sebe eŋ biŋmôkê. Tec eŋ gêôc lêma sa gebe êwa nê biŋ sa êndêŋ lau. 34 Mago êsêac sêjala eŋ gebe ŋac Judaŋa, tec sêmôêc guluŋ-guluŋgeŋ gebe "Epesenêŋ Diana kapôêŋgoc." Sêmôêc sêkô kêtôm ockatu ŋasawa luagêc.

35 Sêgôm sêmoa, go acnêŋ ŋac-ketobiŋwaga gêjac êsêac têntac tôŋ ma kêsôm gebe "Amac Epesewaga, lau samob sêjala malac Epese tec kêtu Diana kapôêŋ nê lôm to lôm ŋakatu, taŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ ŋagejobwaga. 36 Biŋ tau tonec gêc awê, tasôm biŋ taêsam atom. Amboac tonaŋ nêm ŋalêlôm êtu malô ma aŋgôm gêŋ teŋ paliŋ atom. 37 Amac awê ŋac luagêc tônê amêŋ, mago êsêagêc sêjaŋgo gêŋ teŋ aŋga lôm atom ma sêsôm biŋ alôb-alôb teŋ kêpi aêacnêŋ anôtôo atom. 38 Ma Demetri to nê kômwaga embe nêŋ biŋ êndêŋ ŋac teŋ ênêc, naŋ noc sêmêtôc biŋŋa gêc ma gôliŋwaga semoa, tec sêwaka tauŋ samaŋ. 39 Ma embe nêm biŋ ŋagêdô ênêc, naŋ amansaŋ êndêŋ lau malacŋa nêŋ noc sêkac saŋa. 40 Ocsalô tonec aêac tawê biŋ talênsôŋ lauŋa ŋakaiŋgoc, gebe aêac tali tauŋ sa nec ŋam teŋ gêc atom, tec tatôm gebe dawa tau ŋ sa êtôm atom." 41 Kêsôm tonaŋ su ma kêkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ.

20

Paulu kêsa Makedonia gêja Helenneŋ gamêŋ

1 Biŋ kêtu malô acgom, go Paulu kêkac ŋacseŋomi sa ma gêlêŋ biŋ êsêac to
kêkam êsêac lemeŋ ma gêdi gêja Makedonia. 2 Eŋ gêjac laoc gamêŋ tonaŋ
ma gêlêŋ biŋ êsêac ŋa biŋ taêsam e jakêsa Helennêŋ gamêŋ. 3 Gêmoa e
ajôŋ têlêac gêjaŋa ma gebe êpi waŋ êna Suria, tec kêtap sa gebe Judawaga
dêdib eŋ. Amboac tonaŋ taê gêjam kêtu tôŋ gebe êsa Makedonianageŋ êmu
êna êtiam. 4 Puru Beroiaŋa latu Sopatra ma Aristarka agêc Sekundu aŋga
Tesaloniki, —Gai agêc Timote aŋga Derbe ma Tukiki agêc Tropim aŋga
Asia sêsêlêŋ sêwiŋ eŋ. 5 Ŋac luagêc tonaŋ sêmuŋ ma sêôŋ aêac aŋga Troas.
6 Aêac alic Om Polom Ŋalucŋa su acgom, go asuŋ su aŋga Pilipi ma alac
amoa e bêc lemeŋ teŋ, go jaasô Troas adêŋ êsêac ma aŋgôŋ tonaŋ bêc 7.

Paulu kêtu ŋacleŋ Troas

7 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa aêac akac sa kêtu apô polom êkôcŋa ma
Paulu gêjam biŋgalôm gêwiŋ êsêac. Eŋ taê gêjam gebe ŋaeleŋ go êndi, tec
sêjac têku biŋgalôm e gêbêcauc gêja lugeŋ. 8 Êsêac têtuŋ lamp taêsam gelom
aŋga ŋadeŋ, taŋ aêac akac sa naŋ. 9 Paulu gêjam biŋgalôm gêmoa ma ŋapalê
teŋ, nê ŋaê Aitiku, gêŋgôŋ katam sauŋ, tec bec gêgôm eŋ e kêliŋ tau siŋ
ma gebeŋ kêsêp ŋadeŋ têlêac tonaŋ gêja e tomatêgeŋ. Tec lau sêkôc eŋ sa.
10 Paulu kêsêp jakêtap labôc gêsac eŋ ŋaô, go gêlô eŋ tôŋ ma kêsôm gebe
“Ali taôm sa atom, katu tec gêmoa eŋ ŋalêlôm.” 11 Go gêmu kêpi gêja kêtiam,
jakepô polom kêkôc ma geŋ, go gêjam biŋgalôm gedeŋ tôŋgeŋ e gêu bôŋ
kêsa ma gêdi gec gêja. 12 Ŋapalê tau, taŋ mata jali kêsa naŋ, sêkôc eŋ sêja
totêntac ŋajamgeŋ.

Dêdi aŋga Troas e jasêsô Milete

13 Paulu kêsôm gebe êmoa baugeŋ êna ma aêac lau ŋagêdô api waŋ amuŋ
naasô Asos gebe akôc eŋ sa aŋga tônê. 14 Aêac asô Asos e atap tauŋ sa
kêtiam ma akôc eŋ sa jaasô Mitulene. 15 Ŋabêbêc aêac asuŋ su ma alac e
apoac akanôŋ Kio ma ŋageleŋ asô Samos e ŋageleŋ teŋ, go jaasô Milete.
16 Paulu taê gêjam kêtu tôŋ gebe êsô Epese atom, êôc kêsigeŋ êna. Eŋ gebe
ênam gamêŋ tôŋ êmoa Asia atom, kêkac taugeŋ gebe êna Jerusalem ma
embe ŋasawa êtôm, go naelic om Pentekost aŋga tônê.

Paulu gêjam mêtê laumata Epeseŋa ma sebоŋ tauŋ

17 Paulu gêmoa Miletegeŋ ma kêkêŋ biŋ gêja Epese ma kêkalem gôlôac
dabuŋ nêŋ laumata gebe dêndêŋ eŋ sêna. 18 Jasêô lasê dêdêŋ eŋ tec kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Amac alic ŋoc lêŋ, taŋ kasa gêdêŋ gaô lasê gamêŋ Asia
wakucgeŋ ma kasa kêtôm têm samob, taŋ gamoa gawiŋ amac naŋ. 19 Aê
gajam sakiŋ Apômtau ma gabu tauc tomatoc-sulugeŋ ma katap lêtôm sa
gebe Judawaga dêdib aê. 20 Ma kêgamiŋ biŋ êmoasiŋ amacŋa teŋ atom,
kasôm lasê gêdêŋ amac to kadôŋ amac aŋga awêgeŋ to andulêlôm gêwiŋ.
21 Aê gawa sa ŋanôgeŋ gêdêŋ lau Juda to Helen gebe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ
Anôtô to sêkêŋ êwiŋ Apômtau Jesu Kilisi. 22 Ma galoc Ŋalau Dabuŋ gêjam
gôliŋ aê gebe jana Jerusalem ma gêŋ, tê êtap aê sa aŋga ônêŋa nê, tau kajala
atom. 23 Tageŋ tonec ŋalau Dabuŋ gêwa sa gêdêŋ aê kêtôm malacgeŋ ma
kêsôm gebe oc jatap kapoacwalô to gêŋwapac sa. 24 Aê taêc labu ŋoc katuc
atom. Aê gabe janac dabiŋ ŋoc lêŋ to sakiŋ, taŋ kakôc aŋga Apômtau Jesu
nê naŋ, gebe jawa ŋawae ŋajam Anôtônê moasiŋŋa sa.

25 “Ma galoc aê kajala gebe amac samob, taŋ gajam mêtê kêpi Anôtônê
gamêŋ gamoa gawiŋ amac naŋ, oc alic aê laŋôc êtiam atom. 26 Amboac
tonaŋ galoc tecenec jawa sa êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac teŋ embe
ênaŋa, aê oc jawê biŋ tonaŋ ŋakaiŋ teŋ atomanô, 27 gebe kêgamiŋ biŋ teŋ
atom, kasôm Anôtônê biŋ lasê tomalageŋ gêdêŋ amac. 28 Ajop taôm to
lau samob, taŋ ŋalau Dabuŋ kêkêŋ amac atu êsêacnêŋ gejobwaga gebe
ajop Anôtônê gôlôac dabuŋ, taŋ eŋ gêjam ôli êsêac ŋa tau nê dec naŋ.
29 Aê kajala gebe aê embe jawi amac siŋ jana ma kêam sec oc dêndêŋ
amac mêŋsêlênsôŋ gôlôac ŋawaô. 30 Ma lau ŋagêdô aŋga amac taôm nêm
oc sêndi mêŋsênam mêtê ôkwi e sê ŋacseŋomi têndaŋguc êsêac. 31 Amboac
tonaŋ anam jaligeŋ, taêm ênam gebe jala samuc têlêac gêŋgôŋ gawiŋ amac
ma gajac biŋsu amac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ tomatocsulugeŋ kêtôm bêc to geleŋ
samob, kêlêwaŋ atom.

32 “Ma galoc jansuŋ amac andêŋ Anôtô to nê moasiŋ ŋabiŋ ana. Eŋ
kêtôm gebe ênac dabiŋ amac to êkêŋ gêŋlênsêm êndêŋ amac awiŋ Anôtônê
lau samob. 33 Aê matoc katu lau teŋ nêŋ silber to gold ma ŋakwê atom.
34 Taôm alicgac gebe lemoc tecenec gêjam aê to ŋoc lau ma apô lêna
sa. 35 Aê kadôŋ amac kêpi gêŋ samobgeŋ ŋapaŋ gebe tanam kôm ŋajaŋa
amboac tonaŋ, ec tanam lau ŋasec sa. Taêm ênam Apômtau Jesu nê biŋ,
taŋ tau kêsôm gebe ‘Takêŋ gêŋ êndêŋ lau naŋ êmoasiŋ aêac êlêlêc takôc gêŋ
aŋga launêŋ su.’ ”

36 Paulu kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêpôŋ aduc ma keteŋ mec gêwiŋ êsêac
samob. 37 Lau samob sêmbôêŋ tauŋ to têtaŋ ŋanô ma sêlêsôp eŋ alianô.
38 Ênê biŋ, taŋ kêsôm gebe êsêac sêlic eŋ laŋôanô êtiam atom naŋ, tec gêgôm
êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêlêlêc. Sêgôm tonaŋ su, go sêkêŋ eŋ kêpi waŋ
gêja.

21

Paulu gêja Jerusalem

1 Aêac akêŋ êsêac siŋ ma alac e jaasô Kos. Go ŋabêbêc jaasô Rodo ma
aŋga tonaŋ alac e jaasô Patara. 2 Aêac atap waŋ teŋ sa gebe êlac êna
Poinike, tec api ma alac aja. 3 Alac e aê Kupro sa mêŋakêŋ gêc gasêŋa gêja
ma apeŋ Suria e jaasô Turu, gebe sênam waba aŋga waŋ êsêp bau. 4 Aêac
atap ŋacseŋomi sa ma aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc 7. Lau tonaŋ Ŋalau Dabuŋ
kêkac êsêac e sêsôm gêdêŋ Paulu gebe êpi Jerusalem êna atom. 5 Aêac amoa
e ma bêc gêbacnê, go adi gebe asêlêŋ. Ma lau malacŋa samob to nêŋ lauo
ma nêŋ ŋapalêo to ŋac sejoŋ aêac aŋga malac asa sêcluŋ aja. Go aŋga ambêô
aêac apôŋ aeŋduc to ateŋ mec. 6 Su, go akam tauŋ ma aêac api waŋ, ma
êsêac sêc sêmu sêja.

7 Aêac alac aŋga Turu e jaasô Tolemai ma atap lasitêwai gamêŋ tônêŋa
sa, tec aweŋ gêjac tauŋ ma aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc teŋ. 8 Ŋageleŋ adi asêlêŋ
e aô lasê Kaisarea ma asô jaeŋwaga Pilip nê andu aja ma aŋgôŋ awiŋ
eŋ. Ŋac tonaŋ samwaga 7 nêŋ teŋ eŋ. 9 Ŋac tau latuio awêtakiŋ aclê
seoc biŋ lasê sêmoa. 10 Aêac aŋgôŋ bêc ŋagêdô, go propete teŋ kêsêp aŋga
Judaia gêmêŋ, nê ŋaê Agaba. 11 Eŋ kêtu ŋacleŋ gêdêŋ aêac. Ŋac tau kêkôc
Paulunê ômbiŋkap su mêŋgêsô tau akaiŋ to lêma tôŋ ma kêsôm gebe “Ŋalau
Dabuŋ nê biŋ tau tonec gebe Judawaga oc sênsô ômbiŋkap tecenec ŋatau
tôŋ amboac tonec aŋga Jerusalem ma sêkêŋ eŋ êsêp lau samuc lemeŋ.”
12 Aêac to malac ŋatau aŋô biŋ tonaŋ, tec ateŋ eŋ gebe êpi Jerusalem êna

atom. 13 Mago Paulu gêjô aêac aweŋ gebe “Amboac ondoc ataŋ ma agôm
aêŋoc ŋalêlôm ŋawapac kêsa. Embe sênsô aê tôŋ ma sêŋgômmaŋ. Aê gajac
dabiŋ tauc gebe jamac êndu aŋga Jerusalem êtu Apômtau Jesu nê ŋaêŋa.”
14 Aêac asôm biŋ elêmê tec ajam tauŋ tôŋ ma asôm gebe “Apômtaunê biŋ
êtu anô.”
15 Ŋabêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go aêac amasaŋ ma waba ma api
Jerusalem aja. 16 Ŋacseŋomi ŋagêdô aŋga Kaisarea sêwiŋ, tec sêwê aêac atu
ŋacleŋ Nason. Eŋ ŋac buŋa laŋgwa teŋ aŋga Kupro.

Paulu kêtu ŋacleŋ Jakobo

17 Aêac jaaô lasê Jerusalem su, go lasitêwai sêkôc aêac sa totêntac
ŋajamgeŋ. 18 Ŋageleŋ Paulu kêkôc aêac sa adêŋ Jakobo aja, ma laumata
samob sêkac sa sêmoa tonaŋ. 19 Êsêac aweŋ gêjac tauŋ su, go Paulu gêjac
miŋ biŋ, taŋ Anôtô gêgôm gêdêŋ lau samuc gebe kêpuc ênê sakiŋ tôŋ naŋ
tomalageŋ. 20 Lau tau sêŋô e sêlambiŋ Anôtô ma sêsôm gêdêŋ Paulu gebe
“O lasitêwa, aôm gôlicgac, Judawaga taêsam ŋanô lasê sekêŋ gêwiŋ Kilisi,
mago sêsap Mosenê biŋsu tôŋ sêjac ŋawae. 21 Lau tonaŋ sêŋô ŋawae gebe
aôm kôdôŋ Judawaga, taŋ sêsêp lau samuc ŋasawa naŋ, gebe sêwi Mose
siŋ, ma kôsôm gebe sêsa nêŋ ŋapalê atom to sêwi lêŋ mêtê laŋgwaŋa siŋ.
22 Ma galoc daŋgôm amboac ondoc. Lau samob oc sêŋô aôm gômôêŋ
ŋawae su. 23 Amboac tonaŋ ôŋgôm êtôm biŋ, tec aêac abe asôm êndêŋ aôm
nec. Aêacma lau aclê sêjac mata biŋ kêpi biŋ teŋ tec sêŋgôŋ. 24 Naôkôc lau
tonaŋ sa, gebe lau dabuŋwaga sêŋgôm biŋ atu selecŋa êpi aôm ôwi êsêac
ma ônam ôli lau, taŋ sêkapiŋ êsêac môkêŋlauŋ naŋ, go lau samob sêjala
gebe bi ŋ, taŋ têdôŋ kêpi aôm naŋ, ŋanô masi. Êsêac tauŋ ocgo sêlic aôm
gebe kôsa nêm lêŋ kôsap biŋsu tôŋgeŋ. 25 Ma biŋ kêpi lau samuc, taŋ sêkêŋ
gêwiŋ su naŋ, aêac asôm biŋ tonec kêtu tôŋ gebe êsêac sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ
da gwamŋa to êndêŋ bôc ŋadec, ma êndêŋ bôc, taŋ sêgiŋ êndu ma êndêŋ
mockaiŋo to mockaiŋ.” 26 Ŋabêbêc Paulu kêkôc lau tau sa, ma sêmasaŋ ênê
biŋ êtu selecŋa gêwiŋ lau tau tonaŋ, go kêsô lôm dabuŋ gêja ma kêsôm bêc
sêŋgôŋ selecŋa lasê ma sêmasaŋ noc sêkêŋ nêŋ da êndêŋ-êndêŋgeŋŋa.

Êsêac sêkôc Paulu tôŋ aŋga lôm dabuŋ

27 Kêdabiŋ gebe ŋabêc 7 tonaŋ êmbacnê ma Judawaga Asianŋa sêlic eŋ
gêmoa lôm dabuŋ, tec sêli lau samob nêŋ ŋalêlôm sa e sêkôc eŋ tôŋ. 28 Ma
sêmôêc gebe “Aô, Israelwaga, anam aêac samaŋ. Alic ŋac tau, taŋ kêdôŋ
lau aŋga gamêŋ samob gêbu lau Israel to Mosenê biŋsu ma gamêŋ tau
tonec naŋ. Ma galoc gêwê Helen ŋagêdô sêsô lôm dabuŋ sêja ma gêgôm
gamêŋ dabuŋ tau kêtu secgoc.” 29 Ŋasawa teŋ lau tonaŋ sêlic ŋac Epeseŋa
Tropim gêmoa malacluŋ gêwiŋ Paulu, tec seboc Paulu oc gêwê eŋ kêsô
lôm dêbu ŋ gêja. 30 Tec malac ŋatau samob sêii tauŋ sa ma sêjac tauŋ sa
sêpi tageŋ jasêkôc Paulu tôŋ ma sê eŋ aŋga lôm dêbu ŋ kêsa gêja, ma sêlai
ŋakatam auc sebeŋ. 31 Lau tau sêsôm sebe sênac Paulu êndu e siŋwaganêŋ
kapitaisêga gêŋô lau Jerusalemŋa samob sêli tauŋ sa ŋawae, 32 tec kêkôc
siŋwaga to nêŋ kapitai ŋagêdô sa jasêlêti dêdêŋ lau tau sêsêp sêja. Lau
tonaŋ sêlic kapitaisêga to siŋwaga sêmêŋ ma sêwi Paulu siŋ sêjac eŋ kêtiam
atom. 33 Go kapitaisêga kêtu gasuc gêja, kêkôc Paulu tôŋ ma kêsôm sêsô eŋ
tôŋ ŋa kapoacwalô luagêc. Go kêtu kênac ênê ŋam to biŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ.
34 Lau samob sêmôêc kesotau-kesotau e sêôc gamêŋ auc laŋgwageŋ, tec eŋ
gêŋô biŋ sapu ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêŋ siŋwaganêŋ gamêŋ sêja. 35 Sêô

lasê ŋatêcwale ma lau sebe sênac Paulu, tec siŋwaga sêôc eŋ sa lôlôcgeŋ,
36 gebe lau tau samob sêwiŋ ma sêmôêc paŋgeŋ gebe “Enaŋamaŋ.”

Paulu gêjam talaŋ tau

37 Sebe sêkêŋ Paulu êsô siŋwaganêŋ gamêŋ êna, tec kêsôm gêdêŋ kapitaisêga gebe “Oc ôlôc gebe jasôm biŋ teŋ êndêŋ aôm me masi.” Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm kôsôm biŋ Helen me masi. 38 O, aôm ŋac Aiguptuŋa, taŋ wali teŋgeŋ gôli kêjaŋgowaga 4,000 nêŋ ŋalêlôm sa ma kojoŋ êsêac sêsa gamêŋ sawa sêja naŋ, aôm atom me.” 39 Tec Paulu kêsôm gebe “Aê tinoc Judao, tec kêkôc aê aŋga Tarsus Kilikiaŋa ma gawê kaiŋ malac towae tônê gawiŋ, tec kateŋ aôm gebe ôlôc ma jasôm biŋ êndêŋ lau tônê.” 40 Kapitaisêga gêlôc, go Paulu kêkô têcwale ma gêjab lêma gêdêŋ lau e gamêŋ gêmac, go awa gêjac êsêac ŋa aweŋ Ebolai gebe

22

1 “O lasitêwaac to tamocac, biŋ taŋ galoc gabe jawa tauc sa êndêŋ amac naŋ, aŋô acgom.” 2 Lau tau sêŋô eŋ awa gêjac êsêac ŋa aweŋ Ebolaigeŋ, tec biŋ gêmac samob. Ma Paulu kêsôm gebe 3 “Aê tinoc Judao kêkôc aê aŋga Tarsus Kilikiaŋa ma katu kapôêŋ aŋga malac tonec, kasô Gamalielnê lôm ma kêdôŋ tameŋinêŋ biŋsu gêdêŋ aê e tomalageŋ. Aê gajam sakiŋ Anôtô gajac ŋawae katôm tec amac samob agômagôm amoa nec. 4 Aê kêjanda lau, taŋ sêsap mêtê wakuc tonec tôŋ naŋ, e gaseŋ êsêac su sêjaŋa ma gêsô êsêac tôŋ to kakêŋ êsêac lauo to ŋac sêsêp kapoacwalô sêja. 5 Ŋac dabuŋsêga to laumata samob embe sêwa aêŋoc miŋ sa, oc êtôm tec tauc kasôm nec. Aê kakôc papia aŋga êsêacnêŋ gêjac lasitêwai Damaskusŋa ŋawae, tec gaja gebe jakôc êsêac, taŋ sêmoa tonaŋ naŋ tôŋ, ma-jakêŋ êsêac sêna Jerusalem gebe têtap nêŋ ŋagêjô sa.

Paulu gêjac tau nê miŋ Apômtau Jesu gêjam eŋ ôkwiŋa

6 “Aê kasêlêŋ gamoa e kêdabiŋ Damaskus. Ma gêdêŋ oc kêkô ŋaluŋgeŋ, go ŋawê kapôêŋ teŋ gaôgeŋ aŋga undambê mêŋkêpô aê e gêjam aucgeŋ.
7 Aê gau tauc jagaêc nom, go gaŋô awa teŋ gêdêŋ aê gebe ‘Saulu, Saulu, asageŋ kôjanda aê.’ 8 Ma aê gajô biŋ tonaŋ gebe ‘Apômtau, aôm asa.’ Go eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Aê Jesu Nasaretŋa, tec kôjanda aê.’ 9 Lau taŋ sêwiŋ aê naŋ, sêlic ŋawêgeŋ, mago sêŋô ŋac, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ, awa atom.
10 Go aê kasôm gebe ‘Apômtau, aê jaŋgôm asageŋ.’ Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôndi sa ma ôna Damaskus acgom, go sêwa biŋ samob, taŋ Anôtô gebe ôŋgômŋa naŋ, sa êndêŋ aôm aŋga tônê.’ 11 Ŋawê toŋawasi tônê kêpô aê e matocanô kêtu pec ma ŋoc lau sêkam aêgeŋ gaja Damaskus.

12 “Ma ŋac mansaŋ teŋ, nê ŋaê Anania, kêmasaŋ biŋsu ŋapep e Judawaga gamêŋ tônêŋa samob tetoc eŋ sa. 13 Ŋac tau gêdêŋ aê gêmêŋ mêŋkêkô aê laŋôcnêmŋa ma kêsôm gebe ‘Lasicenec Saulu, matam êlêc.’ Ma gêdêŋ tonaŋgeŋ matoc gêlac e galic eŋ kêkô. 14 Ma ŋac tau kêsôm gebe ‘Tameŋinêŋ Anôtô kêjaliŋ aôm sa gebe ôjala ênê biŋ ma ôlic ŋac gêdêŋ tau to ôŋô eŋ awa, 15 gebe ôwa eŋ sa êndêŋ ŋamalac samob ŋa biŋ, taŋ gôlic to gôŋô naŋ. 16 Ma galoc gobe amboac ondoc. Ôndi sa, mêŋawam ênac ênê ŋaê ma ôliŋ saŋgu êkwasiŋ nêm sec su.’

Jesu kêsakiŋ Paulu gêdêŋ lau samuc gêja

17 “Gamoa acgom, go gamu gamêŋ Jerusalem kêtiam mêŋkateŋ mec gamoa lôm dabuŋ e katuc kaiŋ teŋ kêsa 18 ma galic Jesu kêkô ma kêsôm biŋ

gêdêŋ aê gebe ‘Ôwi Jerusalem siŋ sebeŋ ma ônsaic taômgeŋ ôna, gebe êsêac oc sêkôc biŋ, taŋ aôm gobe ôwa saŋa naŋ, sa atom.’ 19 Ma aê kasôm gebe ‘Apômtau, êsêac tauŋ sêjalagac gebe aê tec kakôc lau, taŋ sêkêŋ gêwi ŋ aôm naŋ, tôŋ ma kalêsu êsêac ŋanô-ŋanô kêtôm Judanêŋ lômgeŋ. 20 Ma gêdêŋ taŋ sêkêc ŋac-gêwa-aôm-sawaga Stepan nê dec siŋ naŋ, tauc kakô gawiŋ e galic ŋajam ma gajob lau-sêjac-eŋ-ênduwaga nêŋ ŋakwê.’ 21 Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôêc ôna, aê jasakiŋ aôm ôndêŋ lau samuc, taŋ sêŋgôŋ gamêŋbômgeŋ naŋ ôna.’ ”

Paulu agêc kapitaisêga nêŋ biŋ

22 Lau sêŋô Paulunê biŋ e mêŋgêdêŋ tonaŋ, go sêli aweŋ sa ma sêmôêc gebe “Anseŋ ŋac tonec su aŋga nom, gebe eŋ kêtôm gebe êmoa mata jali atom.” 23 Êsêac sêŋala e sêôc gamêŋ auc laŋgwageŋ sêkô ma têdaiŋ nêŋ ŋakwê baliŋ to sêpalip kekop kêpi jakêkô. 24 Tec kapitaisêga kêjatu gebe sêwê Paulu sêna siŋwaganêŋ gamêŋ ma kêsôm gebe si eŋ ma têtu Iêsu biŋ, taŋ lau sêmôêc kêpi eŋ naŋ ŋam. 25 Êsêac sêsô eŋ ŋa ômbiŋkap tôŋ ma Paulu kêsôm gêdêŋ kapitai, taŋ kêkô ŋagala naŋ, gebe “Embe ŋac Romŋa teŋ, ma amêtôc eŋ atom, oc êtôm gebe ai eŋ ŋaômageŋ me masi.” 26 Kapitai gêŋô biŋ tonaŋ, tec gêdêŋ kapitaisêga jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe ôŋgôm amboac ondoc, ŋac tônê eŋ Romgoc.” 27 Tec kapitaisêga mêŋkêtu kênac Paulu gebe “Ôsôm êndêŋ aê acgom, aôm ŋac Romŋa biŋŋanô me masi.” Ma Paulu gêlôc gebe “Aec, biŋŋanô.” 28 Go kapitai gêjô eŋ awa gebe “Aê gabe jatu ŋac Romŋa naŋ gajam ôli ŋa awa kapôêŋ.” Ma Paulu kêsôm gebe “Aê tonec ŋac Romŋa aŋga tamocnê.” 29 Amboac tonaŋ lau, taŋ sebe têtu lêsu eŋ naŋ, gacgeŋ sêkac tauŋ su. Ma kapitaisêga tau, taŋ kêjala gebe Paulu ŋac Romŋa naŋ, kêtêc tau kêtu kêsôm sêsô ŋac tau tôŋŋa.

Paulu kêkô lau dabuŋsêga to laumata laŋôŋnêm

30 Ŋageleŋ kapitaisêga gebe êŋô biŋ, taŋ Judawaga sêgôliŋ kêpi Paulu naŋ, ŋam ŋapep. Tec kêsôm sêgaboac eŋ su ma kêkac lau dabuŋsêga to laumata samob sa, go kêsôm sêwê Paulu sêsêp sêja jakêkô êsêac laŋôŋnêm.

23

1 Paulu mata gê lau ŋanô, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, ma kêsôm gebe “O lasitêwaac, aê kasa ŋoc lêŋ toŋoc ŋalêlôm ŋawageŋ gamoa Anôtô laŋônêmŋa e mêŋgêdêŋ tonec.” 2 Tec ŋac dabuŋsêga Anania kêjatu lau, taŋ sêkô jabaŋ eŋ naŋ, gebe têtap eŋ awa auc. 3 Ma Paulu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm taŋ kotoc taôm sa ŋaôma-ŋaôma naŋ, Anôtô êtap aôm. Aôm gôŋgôŋ tonaŋ gobe ômêtôc aêŋoc biŋ êtôm biŋsu ma amboac ondoc tec goseŋ biŋsu ma kôsôm gebe têtap aê nec.” 4 Go lau, taŋ sêkô jabaŋ Paulu naŋ, sêsôm gebe “Amboac ondoc aôm gôbu Anôtônê ŋac dabuŋsêga amboac tonaŋ.” 5 Tec Paulu kêsôm gebe “Lasitêwaac, aê kajala gebe eŋ ŋac dabuŋsêga naŋ atom. Teto gêc gebe ‘Ôsôm biŋ sec êpi launêŋ gôliŋwaga atom.’ ”

6 Paulu kêjala Sadukainêŋ lau ŋagêdô ma Parisainêŋ ŋagêdô sêmoa sêwiŋ, tec gêmôêc kapôêŋ gêdêŋ êsêac, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, gebe “O lasitêwaac, Parisai teŋ latu aê ma aê tauc Parisai amboac tonaŋ. Êsêac sêmêtôc aê kêtu kakêŋ matoc ŋacmatê sêndi saŋa.” 7 Kêsôm biŋ tonaŋ su ma Parisai to Sadukai sêli tauŋ sa sêmoa e sêkac tauŋ kêkôc, 8 gebe Sadukai sêsôm gebe ŋacmatê sêndi sa atom ma aŋela to ŋalau sêmoa atom. Ma Parisai tec sêkêŋ gêwiŋ gêŋ tonaŋ ŋai samob. 9 Lau tau sêmôêc sêôc

aucgeŋ e biŋsutau ŋagêdô aŋga Parisainêŋ toŋ dêdi sa ma sesеŋ tauŋ ma sêsôm gebe “Aêac atap sec teŋ sa gêc ŋac tonec nê atom, tageŋ moae ŋalau teŋ me aŋela teŋ oc kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ nec.” 10 Sêsôm tauŋ ŋanô-ŋanô e kapitaisêga kêtêc gebe moae sêkac Paulu êkôc, tec kêjatu siŋwaga matu teŋ sêsêp mêŋsêjaŋgo Paulu su aŋga launêŋ ma sêkôc eŋ sêja nêŋ gamêŋ.

11 Ŋagêbêc tonaŋ Apômtau mêŋkêkô gêwiŋ Paulu ma kêsôm gebe “Têmtac êpa su, aôm gôwa aê sa aŋga Jerusalem su ma oc ôwa aê sa aŋga Rom amboac tonaŋgeŋ.”

Lau Juda sêkic Paulunê biŋ

12 Gamêŋ ŋawê kêsa acgom, go Juda ŋagêdô sêkac tauŋ sa ma sêjac kapoac tauŋ gebe sêniŋ to sênôm gêŋ teŋ atom e sênac Paulu êndu su acgom. 13 Ma lau, taŋ sêkic Paulunê biŋ amboac tonaŋ naŋ, sêlêlêc 40 su. 14 Lau tau tonaŋ dêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata ma sêsôm lasê gebe “Aêac lau tonec ajac kapoac tauŋ gebe aniŋ to anôm gêŋ teŋ atom e anac Paulu êndu acgom. 15 Amboac tonaŋ amac to laumata naansau kapitaisêga gebe êkêŋ ŋac tau êsêp êndêŋ amac êmêŋ gebe atu Iêsu ênê biŋ ŋapep. Ma aêac oc naamansaŋ tauŋ kwanaŋgeŋ gebe anac eŋ êndu aŋga intêna ŋadambê teŋ. Eŋ oc êô lasê amac atom.”

16 Paulunê sib gêŋô sêkic sa laŋgwa nê biŋ ŋawae, tec gêja kêsô siŋwaganêŋ gamêŋ jakêsôm lasê gêdêŋ Paulu. 17 Tec Paulu gêmôêc kapitai teŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôwê ŋapalê tecenec ôndêŋ kapitaisêga ôna, eŋ gebe êsôm biŋ teŋ êndêŋ eŋ.” 18 Tec kapitai kêkôc ŋapalê tau sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ kapitaisêga sêja, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋac kapoacwalôŋa Paulu gêmôêc aê gaja ma keteŋ gebe jakôc ŋapalê tecenec jandêŋ aôm jamêŋ, gebe ŋac tau gebe êsôm biŋ teŋ êndêŋ aôm.” 19 Go kapitaisêga kêkam ŋapalê tau lêma agêc jasêkô tauŋŋa ma kêtu Iêsu eŋ gebe “Aôm gobe ôsôm biŋ amboac ondoc êndêŋ aê.” 20 Ma ŋapalê tau kêsôm gebe “Judawaga sêmasaŋ biŋ kêtu tôŋ gebe teteŋ aôm ma bêbêc ôkêŋ Paulu êsêp êndêŋ laumata êna. Êsêac sebe sênsau sêôc aôm gebe têtu Iêsu ênê biŋ ŋapep. 21 Amboac tonaŋ ôkêŋ êwiŋ êsêacnêŋ biŋ atom, gebe lau kêlêlêc 40 su dêdib eŋ sêmoa. Êsêac sêjac kapoac tauŋ gebe sêniŋ to sênôm gêŋ teŋ atom e sênac Paulu êndu acgom. Ma galoc sêmasaŋ tauŋ sêsaê aômgeŋ gebe ôlôc.” 22 Go kapitaisêga gêjac biŋsu ŋapalê tecenaŋ gebe “Biŋ taŋ kôsôm lasê gêdêŋ aê naŋ, ônac miŋ êndêŋ lau teŋ atom.” Ma kêkêŋ eŋ gêc gêja.

Sêsakiŋ Paulu gêdêŋ gôliŋwaga Peliki gêja

23 Go kapitaisêga gêmôêc nê kapitai luagêc ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Amansaŋ siŋwaga 200 to lau sêŋgôŋ hosŋa 70 ma lau kêmŋa 200 gebe sêsa Kaisarea sêna êndêŋ 9 oklok êmbêc. 24 Amansaŋ hos ŋagêdô êwiŋ gebe Paulu êŋgôŋ ŋaô ma akôc eŋ toôli samucgeŋ andêŋ gôliŋwaga Peliki ana.” 25 Go keto papia teŋ gêwiŋ gebe

26 “Aê Klaudi Lusi aoc gêjac gôliŋwaga towae Peliki. 27 Ŋac tecenec tec Judawaga sêkôc eŋ tôŋ ma sebe sênac eŋ êndu. Aê gaŋô eŋ ŋac Romŋa, tec kakôc eŋ sa ma gajam eŋ kêsi. 28 Aê gabe jakip biŋ, taŋ sêgôliŋ kêpi eŋ naŋ, ŋam sa, tec kakêŋ eŋ kêsêp gêdêŋ nê laumata gêja. 29 Aê katap sa gebe biŋ, taŋ sêgôliŋ kêpi eŋ naŋ, ŋam kêsêp êsêacnêŋ biŋsu, mago êsêac tauŋ nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ kêtu biŋ tonaŋŋa atom. Tageŋ aê galic biŋ teŋ kêtôm amboac tanac eŋ êndu to takêŋ eŋ êŋgôŋ kapoacwalôŋa naŋ, gêc atom. 30 Ma gaŋô biŋ teŋ ŋawae gebe dêdib eŋ sebe sênac eŋ êndu, tec kakêŋ eŋ

sebeŋ gêdêŋ aôm gêwac ma ka-som gêdêŋ lau-sêgôliŋ-biŋ-kêpi-eŋwaga gebe dêndêŋ aôm sêwac ma sêwa nêŋ biŋ sa êndêŋ aôm."
31 Siŋwaga tau sêkôc Paulu sa kêtôm kapitaisêganê biŋ ma gêdêŋ gêbêc
sêkôc eŋ sêja Antipatri. 32 Ŋabêbêc sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô
naŋ, gebe sêkôc eŋ sêna, go êsêac tauŋ sêc sêmu sêja nêŋ gamêŋ kêtiam.
33 Lau tonaŋ jasêô lasê Kaisarea, go sêkêŋ papia gêdêŋ gôliŋwaga ma sêkôc
Paulu dêdêŋ eŋ sêja. 34 Gôliŋwaga kêsam papia su, go kêtu kênac Paulu gebe
eŋ ŋac aŋga gamêŋ ondocŋa e gêŋô gebe eŋ aŋga Kilikia. 35 Tec kêsôm gebe
"Lau taŋ sêgôliŋ biŋ kêpi aôm naŋ, sêmêŋ acgom, go jaŋô nêm biŋ." Ma
kêjatu gebe sejop Paulu êŋgôŋ Herodonê andu.

24

Sêmêtôc Paulunê biŋ

1 Bêc lemeŋ teŋ gêjaŋa acgom, go ŋac dabuŋsêga Anania kêkôc laumata
ŋagêdô to ŋac teŋ, nê ŋaê Tertulu, taŋ gêjam lau aweŋ gêdêŋ gôliŋwaga naŋ,
ma ac sêsêp sêja e sêjac miŋ nêŋ biŋ, taŋ sêgôliŋ kêpi Paulu naŋ, gêdêŋ
gôliŋwaga. 2 Êsêac sêmôêc Paulu gêmêŋ su, ma Tertulu gêôc awa sa gebe
êŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec kêsôm gebe
"O ŋac towae Peliki, aôm gômoa, tec aêac amoa tobiŋmalô ŋajam. Aôm
ŋac tokauc, tec kômoasiŋ lau gamêŋ tonecŋa ŋapep. 3 Aêac lau samob aŋga
gamêŋ samob akôc moasiŋ tonaŋ sa to ajam daŋge ŋanô. 4 Aê gabe janam
aôm tôŋ atom, gabe jateŋ aômgeŋ gebe ôlic ŋajam ma ôkêŋ taŋam ma biŋ
dambê. 5 Ŋac tonec aêac ajala eŋ ŋac kalomtêna sec. Eŋ gêli Judawaga
aŋga nom ŋagamêŋ samob sa ma kêtu lau mêtê-geowaga Nasaretŋa nêŋ
ŋamata. 6 Galoc eŋ gêgôm gêŋlêlôm gebe êŋgôm lôm dabuŋ êtu sec êwiŋ, tec
aêac akôc eŋ tôŋ abe amêtôc ênê biŋ êtôm aêacma biŋsu. 7 Mago kapitaisêga
Lusi kêsêp e jakêjaŋgo eŋ su aŋga aêacma 8 ma kêsôm gebe lau, taŋ sêgôliŋ
biŋ kêpi eŋ naŋ, dêndêŋ aôm sêmêŋ. Galoc aôm taôm ôtu lesu eŋ, go ôŋô
biŋ samob, taŋ aêac agôliŋ kêpi eŋ naŋ ŋam." 9 Ma Judawaga sêpuc biŋ tôŋ
sêwiŋ eŋ ma sêlôc gebe biŋ tau amboac tonaŋ.

Paulu kêsôm biŋ gêjam talaŋ tau

10 Go gôliŋwaga gêjac gêsu gêdêŋ Paulu gebe êsôm nê biŋ. Tec Paulu
kêsôm gebe
"Aê kajala gebe kôtu lau tonec nêŋ mêtôcwaga jala taêsam su. Amboac
tonaŋ jamansaŋ êôc biŋ êndêŋ aôm totêtac êpa sugeŋ. 11 Aôm embe ôpuc
biŋ tau ŋam, oc ôjala gebe aê kapi Jerusalem gaja kêtu jateŋ mecŋa naŋ
bêc taêsam gêjaŋa atom, bêc 12geŋ. 12 Judawaga têtap aê sa gebe aê to
lau teŋ aweŋsuŋ gêôc ka tau aŋga lôm dabuŋ atom. Ma têtap aê sa gali
lau teŋ sa aŋga Judanêŋ lôm ŋagêdô to malacluŋ atom. 13 Biŋ samob,
taŋ galoc lau tônê sêgôliŋ kêpi aê naŋ, êsêac têtôm gebe sêkip ŋam teŋ sa
atom amboac tonaŋ. 14 Tageŋ tonec jasôm lasê êndêŋ aôm gebe Aê gajam
sakiŋ tamocinêŋ Anôtô kêdaguc mêtê wakuc, taŋ êsêac sêsam gebe mêtê
geo teŋ naŋ. Aê kakêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ gêc Mosenê biŋsu to teto kêsêp
propetenêŋ buku naŋ samob. 15 Aê kakêŋ matoc kêtôm êsêac tec sêkêŋ
mateŋ sêmoa gebe Anôtô êŋu lau gêdêŋ to lau keso sêndi sa. 16 Amboac
tonaŋ tec katu mêtê tauc gebe jamoa toŋoc ŋalêlôm ŋawageŋ êndêŋ Anôtô
to ŋamalac ŋapaŋ.
17 "Aê gamoa e jala ŋagêdô gêjaŋa acgom, go sêkêŋ awa kakôc gadêŋ ŋoc
lau gamêŋ ma gabe jakêŋ da êwiŋ. 18 Tec kamasaŋ biŋ jatu selecŋa gamoa

lôm dabuŋ ma gabe jakêŋ da, tec têtap aê sa. Aê kasêp lau teŋ ŋasawa atom to gali lau teŋ sa atom. 19 Judawaga Asianga nêŋ ŋagêdô sêmoa lôm sêwiŋ. Lau tônê nêŋ biŋ êndêŋ aê embe ênêc, naŋ sêmêŋ sêsôm sêkô aôm laŋômnêmŋa, go ŋajam. 20 Me êsêac tauŋ sêsôm acgom. Êsêac têtap ŋoc keso ondoc sa gêdêŋ taŋ kakô laumata laŋô nêmŋa. 21 Moae keso tageŋ tonec gebe kakô êsêac ŋaluŋ ma gamôêc gebe Galoc amac amêtôc aê gebe kakêŋ gêwiŋ gebe ŋacmatê oc sêndi sa."

22 Peliki kêjala mêtê tonaŋ ŋam su, tec gebe ênam êsêac tôŋ ma kêsôm gebe "Kapitaisêga Lusi êsêp êmêŋ acgom, go tamêtôc amacnêm biŋ êmbacnê." 23 Go kêsôm gêdêŋ kapitai gebe ejop Paulu êmoa awêgeŋ, ma ênê lau embe taêŋ ênam gebe sêmoasiŋ eŋ, naŋ ênac jao atom.

Sejop Paulu sêmoa

24 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Peliki agêc nê awê Judao Drusila sêja ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêŋ eŋ sêja, go gêŋô eŋ gêwa sêkêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu ŋam sa. 25 Paulu kêsôm biŋ kêpi biŋgêdêŋ to têtu mêtê tauŋ ŋapep ma Anôtô êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa. Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ, tec Peliki kêtêc tau ma kêsôm gebe "Galoc aôm ôna acgom. Ŋoc ŋasawa teŋ embe ênêc, go jamôêc aôm êtiam." 26 Eŋ taê kêka gêwiŋ gebe Paulu ênac da tau ŋa awa êndêŋ eŋ, tec kêsôm sêkôc eŋ sêja sêmu mêŋgêjam biŋgalôm gêdêŋ eŋ. 27 Jala luagêc gêjaŋa ma Porki Peste mêŋgêjô Peliki su. Peliki gebe Judawaga sêlic eŋ ŋajam, tec gedec Paulu tokapoacwalôgeŋ gêmoa.

25

Paulu awa gêjac kaisara

1 Peste kêkôc kôm gôliŋwagaŋa sa e ŋabêc têlêac gêjaŋa, go aŋga Kaisarea kêpi Jerusalem gêja. 2 Aŋga tônê lau dabuŋsêga to Judawaganêŋ laumata sêu Paulunê biŋ gêdêŋ eŋ ma semasaŋ biŋ gêdêŋ eŋ gebe 3 êkêŋ Paulu êpi Jerusalem êndêŋ êsêac êna ec ac sêlic gebe eŋ kêmoasiŋ êsêac. Êsêac sêmasaŋ biŋ tau gebe dêndib eŋ e senseŋ eŋ su aŋga intêna ŋadambê teŋ. 4 Tec Peste gêjô êsêac aweŋ gebe "Paulu tau tê sêkôc eŋ tôŋ gacgeŋ gêmoa Kaisarea, ma sauŋgeŋ, go jamu jana amboac tonaŋgeŋ." 5 Ma kêsôm gêwiŋ gebe "Amacnêm kasêga sêwiŋ aê sêsêp sêna acgom, go embe sêlic ŋac tônê nê biŋ ênêc, naŋ sêsôm êpi eŋ."

6 Peste gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac bêc 8 me 10, go kêsêp Kaisarea gêja. Ŋabêbêc jagêŋgôŋ nê lêpôŋ sêmêtôc biŋŋa ma kêsôm sêkôc Paulu sêja. 7 Gêja acgom, ma Judawaga, taŋ aŋga Jerusalem sêsêp sêja naŋ, sêwa eŋ auc jasêgôliŋ biŋ sec taêsam kêpi Paulu, mago têtôm gebe sêwaka biŋ ŋanô teŋ sa atom. 8 Tec Paulu kêkac biŋ su tau gebe "Aê gagôm gêŋ teŋ gaseŋ Judanêŋ biŋsu to lôm dabuŋ ma kaisara atom." 9 Peste gebe Judawaga sêlic eŋ ŋajam, tec kêsôm gêdêŋ Paulu gebe "Aôm gobe ôpi Jerusalem ôna ma jamêtôc aômnêm biŋ aŋga ônê me masi." 10 Ma Paulu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê kasêp kaisaranê mêtôc ŋaŋlom su, tec sêmêtôc aê aŋga tonecmaŋ. Aôm tec kôjalagac gebe gagôm keso teŋ gêdêŋ Judawaga atom. 11 Embe jaŋgôm gêŋ eso teŋ êtôm sênac aê ênduŋa, oc janac jao tauc atom. Mago lau tonec embe sêŋgoliŋ biŋ êpi aê ŋaômageŋ, naŋ ŋac teŋ êtôm gebe êkêŋ aê jasêp êsêac lemeŋ atom. Amboac tonaŋ aoc ênac kaisara." 12 Kêsôm su, go Peste gêjam biŋgalôm gêwiŋ ŋac kêpuc eŋ tôŋŋa su, ma sêjô Paulu awa gebe "Awam gêjac kaisara, amboac tonaŋ ôndêŋ kaisara ôna."

Paulu kêkô Agripa agêc Bernke laŋôŋnêm

13 Bec ŋagêdô gêjaŋa acgom, go kiŋ Agripa agêc nê awê Bernike sêô lasê
Kaisarea sebe sêlic to sêkam Peste. 14 Agêc jasemoa e bêc ŋagêdô gêjaŋa
acgom, go Peste gêwa Paulunê biŋ sa gêdêŋ kiŋ ma kêsôm gebe "Peliki
gedec ŋac kapoacwalôŋa teŋ gêmoa tonec. 15 Gêdêŋ taŋ gaja Jerusalem
naŋ, Judanêŋ lau dabuŋsêga to laumata sêsôm ênê biŋ lasê gêdêŋ aê, ma
teteŋ gebe aê jamêtôc ênê biŋ. 16 Tec aê gajô êsêac aweŋ gebe Romnêŋ
mêtê tonec gebe sêmêtôc ŋac teŋ paliŋ-paliŋgeŋ atom. Ŋac tobiŋ naêkô
lau-sêgôliŋ-biŋwaga laŋôŋnêm êmuŋ ma ênac kolec tau to êwaka nê biŋ
sa acgom. 17 Tec lau tau mêŋsêô lasê e gaôŋ bêc taêsam atom. Ŋageleŋ
gaja gêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtôc biŋa ma kasôm sêkôc ŋac tau sêmêŋ. 18 Lau-
sêgôliŋ-biŋwaga dêdi, mago sêsôm biŋ sec, taŋ aê gaboc sêsôm êpi eŋ ŋateŋ
atom. 19 Ac sêsôm biŋ luagêc kêpi eŋ. Teŋ kêtu tauŋ nêŋ mêtêŋa ma teŋ
kêtu ŋacmatê teŋ, nê ŋaê Jesu, taŋ Paulu gêwa eŋ sa gebe gêmoa mata jali
naŋŋa. 20 Aê kapuc biŋ tau ŋam e kapô lêna tauc, tec katu kênac eŋ gebe êpi
Jerusalem êna sêmêtôc ênê biŋ aŋga tônê me masi. 21 Mago Paulu keteŋ
gebe ajop eŋ e kaisara tau êmêtôc ênê biŋ acgom. Tec kasôm gebe sejop
eŋ ŋapep e jakêŋ eŋ êndêŋ kaisara êna." 22 Go Agripa kêsôm gêdêŋ Peste
gebe "Aê tauc gabe jaŋô biŋ aŋga ŋac tau nê acgom." Tec eŋ kêsôm gebe
"Bêbêc go ôŋô."

23 Ŋageleŋ Agripa agêc Bernike to nêŋ gêlôŋ kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ jasêsô
gamêŋ ŋalêlôm tau sêja. Go kapitaisêga to malac ŋakasêga sêwiŋ, ma Peste
kêjatu gebe sêkôc Paulu sêmêŋ. 24 Go Peste kêsôm gebe "O kiŋ Agripa to
amac samob tec amoa awiŋ aêac, alic ŋac tau, taŋ Judawaga samob aŋga
Jerusalem to aŋga tonec sêkac aê kêtu eŋŋa ma sêmôêc ŋajaŋa gebe êmoa
mata jali êtiam atom. 25 Aê kajala gebe ênê biŋ sec kêtôm sênac eŋ ênduŋa
teŋ gêc atom, tageŋ eŋ tau awa gêjac kaisara. Amboac tonaŋ tec kasôm
kêtu tôŋ gabe jakêŋ eŋ êna. 26 Mago katap ŋac tau nê biŋ ŋanô teŋ sa kêtôm
gebe jato êndêŋ êôc ŋatau ênaŋa nec atom. Kêtu tonaŋŋa tec kasôm sêkôc
ŋac tau mêŋkêkô aôm, kiŋ Agripa, to amac samob laŋômnêm, gebe tatu
Iêsu eŋ e jajala biŋ tau êtu katô acgom, go jato êna. 27 Embe takêŋ ŋac
kapoacwalôŋa teŋ êna ma dawa ênê biŋ sa êwiŋ atom, oc êtôm atom."

26

Paulu gêjac kolec tau

1 Go Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe "Aê galôcgac gebe ôwaka taôm sa."
Kêsôm su, go Paulu kêmêtôc lêma ma gêjam talaŋ tau gebe

2 "O kiŋ Agripa, Judawaga sêgôliŋ biŋ kêpi aê elêmê e galoc têtac ŋajam
gebe jawaka tauc sa jakô aôm laŋômnêm. 3 Aê têtac ŋajam kêlêlêc ŋam gebe
aôm kôjala Judawaganêŋ mêtê to nêŋ biŋ sêpê tauŋŋa samob tomalageŋ.
Amboac tonaŋ tec jateŋ aôm gebe ôpuc taôm tôŋgeŋ ma ôkêŋ taŋam ŋoc
biŋ acgom.

4 "Judawaga samob sêlic aêŋoc lêŋ ŋapalêgeŋŋa, taŋ gamoa gawiŋ ŋoc
lau to gêŋgôŋ Jerusalem naŋgac. 5 Êsêac sêjala wanêcgeŋ su gebe aê
Parisai. Embe taêŋ ênam, go tauŋ sêwa biŋ tonec sa gebe gajam sakiŋ
Anôtô kasa êôc lêŋ kêdaguc Parisainêŋ gôliŋ ŋajaŋa kaiŋ teŋ. 6 Anôtô gêjac
mata biŋ gêdêŋ aêac tameŋi gebe ŋanô êsa, tec kakêŋ matoc gamoa ma
galoc katap mêtôc sa kêtu biŋ tauŋa. 7 Aê kakêŋ matoc biŋ, taŋ aêacnêŋ
gôlôac sêkêŋ mateŋ gebe têtap saŋa naŋ, ma sêjam sakiŋ Anôtô kêtôm bêc

to geleŋgeŋ kêtu biŋ tonaŋŋa. O kiŋ, kêtu biŋ, taŋ takêŋ mateŋ tamoa naŋŋa, tec Judawaga sêgôliŋ biŋ kêpi aê. 8 Amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ biŋ, naŋ Anôtô êŋu ŋacmatê sêndi saŋa naŋ atom.

9 “Gêmuŋgeŋ ŋoc ŋalelôm taêc gêjam elêmê gebe jansen Jesu Nasaretŋa nê ŋaê su ŋa kisa tokaiŋ-tokaiŋ. 10 Geŋ amboac tonaŋ tec gagôm aŋga Jerusalem. Aê kakôc ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ ma kakeŋ Anôtônê lau gwalekiŋ sêsêp kapoacwalô sêja, ma gêdêŋ taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ naŋ, aê kasôm gawiŋ. 11 Aê kalêsu êsêac todim-todim kêtôm Judanêŋ lôm samobgeŋ ma kakac êsêac gebe sêsêm biŋ alôb-alôb. Ŋoc ŋalêlôm kêpuc aê melocŋa ma kêjanda êsêac e gagôm aŋga malac gameŋbômŋa gêwiŋ.

Paulu gêjac tau nê miŋ Apômtau Jesu gêjam eŋ ôkwiŋa

12 “Amboac tonaŋ kakôc ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ ma sêsakiŋ aê gaja Damaskus. 13 O kiŋ, kasêlêŋ gamoa intêna e gêdêŋ oc kêkô ŋaluŋ ma galic ŋawê aŋga undambê ŋawasi kêlêlêc oc su mêŋkêpô aê to lau, taŋ sêwiŋ aê naŋ, e gêjam aucgeŋ. 14 Aêac samob au tauŋ jaaêc nom, ma gaŋô awa teŋ kêsôm ŋa Ebolai aweŋ gêdêŋ aê gebe ‘Saulu, Saulu, asageŋ kôjanda aê. Kêm taŋ gêjam aôm naŋ, ôwê sa ôtôm atom.’ 15 Ma aê kasôm gebe ‘Apômtau, aôm asa.’ Tec Apômtau kêsôm gebe ‘Aê Jesu tec kôjanda aê. 16 Amboac tonaŋ ôndi sa ôkô ŋajaŋa. Aê gaoc tauc lasê gadêŋ aôm, gabe jamansaŋ aôm ôtu ŋoc sakiŋwaga ma ôwa biŋ, taŋ gôlic su to biŋ, naŋ jatôc êndêŋ aôm naŋ sa. 17 Aê gabe janam aôm sa aŋga Judawaganêŋ to aŋga lau samuc, taŋ gabe jasakiŋ aôm ôndêŋ êsêac ôna naŋ nêŋ amboac tonaŋ. 18 Ôŋgôm êsêac mateŋ êlêc e sênam tauŋ ôkwi aŋga ŋakesecŋa dêndêŋ ŋawê to aŋga Sadaŋnê ŋaclai dêndêŋ Anôtô sêna. Go jasuc êsêacnêŋ sec ôkwi kêtu sêkêŋ gêwiŋ aêŋa ma sêwê kaiŋ gêŋlênsêm sêwiŋ Anôtônê lau.’

Paulu gêwa mêtê sa gêdêŋ Judawaga to lau samuc

19 “O kiŋ Agripa, amboac tonaŋ tec taŋocpêc gêdêŋ biŋ undambêŋa, taŋ galic naŋ atom. 20 Aê gawa sa gêdêŋ êsêac, taŋ sêŋgôŋ Damaskus kêtu ŋamata to gêdêŋ Jerusalem ma Judaia ŋagamêŋ samob ma gêdêŋ lau samuc, gebe sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ Anôtô sêna to sênam nêŋ koleŋ ŋasakiŋ êwaka êsêac sa, gebe sêjam tauŋ ôkwi su. 21 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec Judawaga sêkôc aê tôŋ aŋga lôm dabuŋ sebe sênac aê êndu. 22 Anôtô tec kêpuc aê tôŋ gêmoa e galoc kakô tonec ma gawa biŋ sa gêdeŋ lau sauŋ to kapôêŋ. Aê kasôm biŋ wakuc teŋ atom, kasôm biŋ tageŋ, taŋ propete to Mose sêsôm kêpi geŋ, taŋ oc ŋanô êsaŋa naŋgeŋ, 23 gebe Kilisi kêkôc ŋandaŋ ma gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ kêtu ŋamata to kêtu ŋawê kêpô Judawaga to lau samuc gawiŋ.”

Paulu keteŋ Agripa gebe ênam tau ôkwi

24 Paulu kêwaka tau sa amboac tonaŋ kêkô ma Peste gêmôêc kapôêŋ gebe “Paulu, aôm meloc. Kôpuc biŋ taesam ŋam e gêgôm nêm kauc kêlênsôŋ.” 25 Go Paulu gêjô eŋ awa gebe “O ŋac towae Peste, meloc gêgôm aê atom, aê kasôm biŋŋanô ma biŋ tokauc. 26 Kiŋ kêjala biŋ tonecgac, amboac tonaŋ tec aê kasôm ŋoc biŋ totêtac kêpa sugeŋ gêdêŋ eŋ, gebe aê kajalagac, eŋ keso biŋ samob tonec ŋai ŋateŋ atom, gebe gêŋ tau kêsa aŋga gamêŋ ŋakêsiŋ teŋ atom, ŋanô kêsa gêc awêgeŋ. 27 O kiŋ Agripa, aôm oc kôkêŋ gêwiŋ propetenêŋ biŋ me masi. Aê kajala gebe aôm kôkêŋ gêwiŋgac.” 28 Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe “Ŋasawa dambê tecenecgeŋ aôm gobe ônam aê ôkwi jatu ŋac Kilisiŋa.” 29 Tec Paulu

kêsôm gebe “Aê jateŋ Anôtô gebe ŋasawa dambê me baliŋ, go aôm taômgeŋ atom, amac lau samob, taŋ galoc anô ŋoc biŋ naŋ, atôm aêgeŋ, tageŋ kapoacwalô tec êŋgôm amac êwiŋ atommaŋ.”

30 Go kiŋ agêc gôliŋwaga ma Bernike to nêŋ lau dêdi 31 jasêsa ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ŋac tônê gêgôm sec teŋ amboac êmac êndu to êŋgôŋ kapoacwalôŋa atom.” 32 Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Peste gebe “Ŋac tônê embe awa ênac kaisara atom, oc taŋgamboac eŋ su.”

27

Paulu gêjac gêja Rom

1 Sêsôm biŋ kêtu tôŋ gebe aêac alac ana Italia, tec sêkêŋ Paulu to lau kapoacwalôŋa ŋagêdô gêdêŋ siŋwaga “Toŋ Kaisaraŋa,” naŋ nêŋ kapitai teŋ, nê ŋaê Juli. 2 Aêac api lau Adramuti nêŋ waŋ teŋ, taŋ gebe naêsô sêcluŋ gamêŋ Asianŋa naŋ, jac ageŋ lac sa, ma ŋac Makedonianŋa Aristarka aŋga Tesaloniki gêwiŋ aêac. 3 Ŋageleŋ aêac asô Sidon, ma Juli, taŋ kêmoasiŋ Paulu ŋapep naŋ, gêlôc gêdêŋ eŋ gebe naênac nê lau kêsi ma sênam eŋ sa acgom. 4 Go ageŋ sa aŋga tonaŋ ma aja e mu kêpuc aêac tôŋ, tec aêc Kupro ŋalêlômgeŋ, 5 e jaasac Kilikia to Pampulia nêŋ gamêŋ ma jaasô Mura gêc Lukia. 6 Kapitai kêtap lau Alesandria nêŋ waŋ teŋ sa kêpoac tonaŋ gebe ênа Italia, tec gêjac aêac tulu api waŋ tonaŋ.

7 Waŋ kêsêlêŋ ŋajam atom, aêac agôm elêmê amoa e bêc taêsam gêjaŋa, go adabiŋ Nidi. Mu kêsêlêŋ kêtu kapôêŋ, tec aêac abe asô e jageo. Tec alac apeŋ Krete e adabiŋ gamêŋ Salmoneŋa. 8 Ma kêtiŋ aêac e gebe naapi bau ma agôm ŋapaŋ e jaasô gamêŋ teŋ sêsam sebe Lêlômêjam. Gamêŋ tonaŋ gêc malac Lasea ŋagala.

9 Bêc taêsam gêjaŋa e gamêŋ kêtu sec, gebe Judawaganêŋ noc sênam dabuŋ moŋa gêbacnê, tec Paulu gêjac biŋsu êsêac 10 ma kêsôm gebe “Lauac, aê kajala gebe aêac embe talac, go tatap gêŋ wapac sa ma gêŋ taêsam oc ênaŋa. Waba to waŋgeŋ êtu sec atom, aêac tauŋ oc tanaŋa amboac tonaŋgeŋ.” 11 Ma kapitai kêkêŋ gêwiŋ Paulunê biŋ atom, kêkêŋ gêwiŋ ŋac gôliŋŋa to waŋ ŋatau nêŋ biŋgeŋ. 12 Sêcluŋ tonaŋ kêtôm gebe waŋ êpoac ŋajam êndêŋ komô atom, tec lau taêsam sêsôm kêtu tôŋ gebe sêwi sêcluŋ tonaŋ siŋ. Êsêac sebe nasêsô Poiniki ma embe êtôm, go sêpoac tonaŋ êndêŋ komô. Poiniki tonaŋ sêcluŋ Kreteŋa teŋ, taŋ gêbôc mu auc.

Gwêc kêtu sec

13 Mula kêsêlêŋ ŋajam, tec êsêac taêŋ gêjam sebe sêŋgôm nêŋ biŋ, taŋ sêsôm naŋ, êtu tôŋ. Amboac tonaŋ sê kapoacwalô sa ma sêlac sêjac Kretenêŋ gamêŋ baugeŋ sêja. 14 Aêac akêŋ gamêŋ siŋ sauŋgeŋ acgom, go mu gêbuc sec teŋ kêsa aŋga nuc tau 15 mêŋkêtap waŋ sa, ma abe aŋga mu e agôm jageo, tec awi siŋ ma adam ŋaômageŋ. 16 Aêac aêc nuc sauŋ, ŋaê Kauda, ŋalêlômŋageŋ, tec atôm gebe anam gomboa sa, mago kêtu kôm kapôêŋ. 17 Êsêac sê gomboa sa, go sêkic lêpoa kêsêp waŋ dambê gebe êŋgamiŋ waŋ tau tôŋ. Ma têtêc gebe mu êtiŋ êsêac sêpi mêc Surti, tec sêlêc lac su ma adamgeŋ. 18 Mu to gwêc kêjamuŋ aêac kaiŋ teŋ e ŋabêbêc sêbaliŋ waba ŋagêdô siŋ 19 ma ŋageleŋ êsêac sêbaliŋ waŋ ŋagêŋlêlôm ŋagêdô siŋ ŋa tauŋ lemeŋ. 20 Bêc ŋagêdô gêjaŋa ma aêac alic oc to utitalata sapu, ma mu gêbuc secanô e aêac taêŋ gêjam gebe aêac tauŋ sugac.

21 Êsêac seŋ gêŋ atom e ŋasawa ŋêŋgeŋ, tec Paulu jakêkô gêwiŋ lau waŋŋa ma kêsôm gebe “O lauac, embe akêŋ taŋem aêŋoc biŋ ma aŋgeŋ lac sa

aŋga Krete atom, go tatap gêŋ wapac tonec sa atom to gêŋ teŋ ênaŋa atom.
22 Ma galoc janac biŋsu amac gebe têmtac êpa su, gebe amacnêm ŋac teŋ
oc ênaŋa atom, waŋ tageŋ tec oc ênaŋa, 23 gebe gêdêŋ gêbêc tonaŋ ŋoc
Anôtô, taŋ gajam sakiŋ gêdêŋ eŋ naŋ, nê aŋela teŋ mêŋgêdêŋ aê 24 ma
kêsôm gebe 'Paulu, ôtêc taôm atom, aôm oc ôkô kaisara laŋônêm. Ma ôlic
acgom, Anôtô kêkêŋ samob, taŋ sêlac sêwiŋ aôm naŋ, gêdêŋ aôm.' 25 Lauac,
amboac tonaŋ têmtac êpa su. Aê kakêŋ gêwiŋ Anôtôgac gebe biŋ, taŋ aŋela
kêsôm gêdêŋ aê naŋ, êtu tôŋ. 26 Mago aêac oc dandam nadansac nuc teŋ
acgom."

27 Aêac adam gwêc Adriaŋa e bêc 14 gêjaŋa, ŋagêbêc e gêja lugeŋ ma lau
waŋŋa sêsaê gebe têdabiŋ baugac. 28 Ac sêu poc e sêlic saka samuc 15.
29 Tec têtêc gebe moae waŋ naênsac poc, tec sêu aŋka aclê kêsêp waŋkuŋa
ma sêpuc boageŋ gebe eleŋŋa sebeŋmaŋ. 30 Lau waŋŋa sebe sêwi waŋ siŋ
ma sêc sêna, tec sebe sêlêwaŋ gomboa ma sêsau gebe sêu aŋka waŋ nêmŋa
êsêp. 31 Tec Paulu kêsôm gêdêŋ kapitai to siŋwaga gebe "Lau tônê embe
sêmoa waŋ sêwiŋ atom, ma amac oc ananŋa samob." 32 Tec siŋwaga dêdim
gomboa tau ŋalêpoa gêŋgic ma gêu tau kêsêp gêjaŋa.

33 Kêdabiŋ gebe eleŋŋa, go Paulu awa gêjac êsêac ma keteŋ êsêac gebe
sêniŋ gêŋ. Eŋ kêsôm gebe "Bêc 14 gêjaŋa ma aŋgôŋ ŋaômageŋ, aeŋ gêŋ teŋ
atom. 34 Tec aoc gêjac amac gebe aniŋ gêŋ tekwem saki êsa, ma ênam amac
sa gebe anam samuc, ma môkêmlauŋ teŋ êmbuc sa aŋga môkêmapac ênaŋa
atom." 35 Kêsôm su, go kêkôc mo mêŋgêjam daŋge Anôtô êsêac samob sêlic,
go kêpô kêkôc ma geŋ. 36 Go samob nêŋ ŋalêlôm kêtu malô ma seŋ gêŋ
sêwiŋ. 37 Ma aêac lau samob taŋ aŋgôŋ waŋ naŋ, lau 276. 38 Seŋ gêŋ e
kêtom, go sêbaliŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô kêsêp gwêc gêja gebe waŋ êtu gaô.

Gwêc geseŋ waŋ su

39 Gamêŋ ŋawê kêsa, mago sêjala gamêŋ kêtu katô atom, sêlic ŋasuc
tolêlôm teŋ, tec sêsôm kêtu tôŋ gebe Embe êtôm, go waŋ naêpi bau aŋga
tônê. 40 Amboac tonaŋ dêdim aŋka gêŋgic kêsêp gwêc gêja, to sêgaboac gôliŋ
su ma segeŋ lac sauŋ jamoatêpôêŋa sa, go mu gêliŋ-gêliŋ êsêac sêsô bau
sêja. 41 Têdabiŋ mêc ma waŋ nêmŋa kêsêmuŋ e jaŋajaŋa kêsa, tec gwêc
kêgasim jagêjac waŋkuŋa popoc. 42 Siŋwaga sebe sênac lau kapoacwalôŋa
êndu gebe sêkêkôc nasêpi bau ma sêc sêna atom. 43 Mago kapitai gebe
ênam Paulu sa, tec geseŋ êsêacnêŋ biŋ ma kêjatu lau, taŋ sêkêkôc kêtu tôŋ
naŋ, gebe sêu tauŋ sêsêp gwêc sêmuŋ ma nasêpi bau. 44 Go lau ŋagêdo
sênsac katapa to waŋ ŋagêŋlêlôm ŋagêdô-gêdô. Êsêac sêgôm amboac tonaŋ,
tec jasêpi bau tomalageŋ.

28

Paulu gêmoa nuc Malta

1 Aêac aŋgôŋ acgom, go aŋô nuc tau ŋaê gebe Malta. 2 Malacm sêmoasiŋ
aêac ŋanô. Êsêac sêboa ja ma sejoŋ aêac samob jaasêlu ja, gebe kom to malo
gêgôm aêac. 3 Paulu gêsôb gabgab gebe naêkêŋ êpi ja, tec ja gêôc moac teŋ
ôli ŋandaŋ kêsa ma kêkêŋ kêsa jagêŋac eŋ kêsêp lêma. 4 Malacm sêlic moac
geŋkaleŋ ênê lêma ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tônê oc gêjac ŋamalac
êndu. Eŋ gêjam samuc aŋga gwêc, mago gêwê ŋagêjô sa atom." 5 Paulu
kêdaiŋ moac su kêpi ja gêja, mago gêŋ teŋ gêgôm eŋ atom. 6 Êsêac sêsaê
gebe eŋ lêma ênsuŋ auc ma êmac êndu elêmê. Sêôŋ seboc gêŋ teŋ êŋgôm eŋ
e sêlic ŋanô masi, tec taêŋ gêjam biŋ teŋ kêtu wakuc gebe "eŋ anôtô teŋ."

7 Nuc tau tonaŋ ŋakasêga tau nê ŋaê Pupli. Ênê gamêŋ ŋagêdô gêc tonaŋ,
naŋ kêkôc aêac sa ma gêjac ja aêac bêc têlêac. 8 Ma ŋac tau tama ôli ŋawajaô
kapôêŋ ma gêjam bu gêc. Tec Paulu kêsô gêdêŋ eŋ jaketeŋ mec ma kêkêŋ
lêma gêsac eŋ e ŋac tau ôli ŋajam kêsa. 9 Gêgôm tonaŋ tec lau gêmac ŋagêdô
aŋga nuc tonaŋŋa sêmêŋ, ma gêgôm êsêac ŋajam kêsa. 10 Lau tau tetoc aêac
sa ŋanô e aêac abe alac ana ma sêkêŋ gêŋ, taŋ aêac apô lênaŋa naŋ, kêpi
waŋ gêdêŋ aêac.

Paulu gêô lasê Rom

11 Ajôŋ têlêac gêjaŋa, go api Alesandrianêŋ waŋ teŋ alac aja. Waŋ tau
kêpoac tonaŋ gêdêŋ komô. Sêsap anôtô teŋ latuagêc ôliŋbôm ŋakatu gêc
waŋnêmŋa. 12 Aêac asô Suraku ma aŋgôŋ tonaŋ bêc têlêac. 13 Go asa aŋga
tonaŋ ma asô Regi, ma ŋageleŋ mula kêsêlêŋ ma alac e ŋabêc kêtu luagêc
ma asô Potiolo. 14 Aêac aja e atap lasitêwai ŋagêdô sa sêŋgôŋ tonaŋ. Êsêac
teteŋ aêac gebe aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc 7. Tonaŋ su, go aja Rom. 15 Lasitêwai
aŋga tonaŋ sêŋô aêac ŋawae ma sêpuc aêac tôŋtôŋ sêmêŋ e dêdac aêac aŋga
Apiunê malac têtulu gêŋŋa to andu ŋacleŋŋa têlêac. Paulu gêlic êsêac e
gêjam daŋge Anôtô totêtac kêpa sugeŋ.
16 Aêac aô lasê Rom, go sêlôc sa gebe Paulu êmoa nê tauŋa êwiŋ siŋwaga
teŋ ejop eŋ.

Paulu gêjam mêtê aŋga Rom

17 Gêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go kêkalem Judanêŋ kasêga sa. Êsêac
sêpi tageŋ su, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "O lasitêwaac, aê gagôm gêŋ
teŋ gaseŋ gôlôac to tameŋinêŋ mêtê laŋgwa atom, mago tec sêkôc aê tôŋ
aŋga Jerusalem ma sêkêŋ aê kasêp lau Rom lemeŋ. 18 Êsêac têtu Iêsu ŋoc
biŋ e sêlic gagôm sec amboac sênac aê ênduŋa atom, tec sebe sêŋgamboac
aê su. 19 Judawaga sêôc biŋ aucgeŋ, tec ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe aoc
ênac kaisara. Êsêac sêgôm tônê, mago aê gabe jaŋgôliŋ biŋ teŋ êpi êsêac
atom. 20 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec kakalem amac gebe jalic amac to jasôm biŋ
êndêŋ amac gebe gaôc kapoacwalô tonec kêtu biŋ, taŋ Israel sêkêŋ mateŋ
naŋŋa." 21 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Papia teŋ kêpi aôm aŋga Judaia
gêdêŋ aêac gêmêŋ atom, ma ŋac teŋ aŋga lasitêwainêŋ mêŋkêdôŋ to gêjac
miŋ biŋ sec teŋ kêpi aôm gêdêŋ aêac aŋô atom. 22 Mago aêac abe aŋô biŋ,
taŋ taêm gêjam naŋ acgom, gebe aêac aŋô ŋawae gebe lau têt m gamêŋgeŋ
seseŋ mêtê, taŋ aôm kôsap tôŋ naŋ elêmê."
23 Ma ac sêjac noc tauŋ kêpi bêc teŋ, go êsêacnêŋ taêsam dêdêŋ eŋ sêja ênê
andu, jagêjam mêtê gêwa Anôtônê gamêŋ sa gêdêŋ êsêac. Eŋ gêjam neneŋ
êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu to gêwa Mosenê biŋsu ma propetenêŋ biŋ sa
gêdêŋ êsêac kêtôm bêc to geleŋgeŋ. 24 Lau ŋamakeŋ sêkêŋ gêwiŋ Paulunê
biŋ, ma ŋamakeŋ sêkêŋ gêwiŋ atom. 25 Êsêacnêŋ biŋ keso tau ŋapaŋ e sebe
sêc sêna, tec Paulu kêsôm biŋ tecenec gebe "Ŋalau Dabuŋ gêôc propete
Jesaia awa sa gêdêŋ tamemi jagêdêŋgeŋ 26 gebe

'Ôndêŋ lau tônê ôna ma ôsôm gebe
Taŋemsuŋ aŋô, mago nêm kauc êsa atom
to matemanô alic, mago ajala atom,
27 gebe lau tônê nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa
ma taŋeŋsuŋ gêôc auc to mateŋ gêmôb,
tec mateŋanô sêlic gêŋ sapu
to taŋeŋsuŋ sêŋô biŋ atom,

ma nêŋ ŋalêlôm sêjala gêŋ atom
ma sebe sênam tauŋ ôkwi
mêŋjaŋgôm êsêac ŋajam êsa atom.'
28 Amboac tonaŋ jasôm lasê êndêŋ amac gebe Anôtônê moasiŋ ênam
ŋamalac kêsiŋa tonec eŋ kêkêŋ gêjac lau samuc ŋawae. Êsêac tec oc sêkêŋ
taŋeŋ." [29 Kêsôm biŋ tonaŋ su, ma Judawaga sêc jasêsôm tauŋ ŋanô.]
30 Paulu gêjam ôli nê gamêŋ ŋalêlôm teŋ ma gêmoa e jala samuc luagêc.
Eŋ kêkôc lau, taŋ têtu ŋacleŋ dêdêŋ eŋ sêja-sêja naŋ, sa samob, 31 ma gêjam
mêtê kêpi Anôtônê gamêŋ to kêdôŋ biŋ kêpi Apômtau Jesu Kilisi totêtac
kêpa sugeŋ ma lau teŋ sêkô eŋ auc atom.

Paulunê papia gêdêŋ lau
ROM

Paulunê papia gêdêŋ lau Rom nec ŋac tau keto gebe êkêŋ puc lau tau gebe ŋasawa teŋ acgom, go naêô lasê Rom gebe ênac gôlôac buŋa aŋga malacsêga tau kêsi. Eŋ gebe ênam mêtê lau buŋa tônêŋa êmoa e su, go naelom Spania ma êsêac sêpuc eŋ to nê kôm wakuc tonaŋ tôŋ. Go ŋam teŋ gêwiŋ gebe êwa biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ naŋ ŋam sa kêtôm tau kêjalagac ma êlêŋ biŋ êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau buŋa ŋanômaŋ. Mêtê taŋ Paulu gêjam-gêjam naŋ, eŋ keto gêc awê tomalageŋ aŋga buku tau tonec.

Eŋ awa gêjac lau buŋa gôlôac Romŋa e su, go kêsôm eŋ taê gêjam êsêac kêsêp nê mec ŋalêlôm gêmoa ŋapaŋ naŋ lasê gêdêŋ êsêac, gocgo keto ŋalôtêna, taŋ kêdênaŋ papia tau kêsô ŋalabu gêja naŋ, gebe “Ŋawae Ŋajam tonaŋ geoc Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋŋa lasê. Gêgôm kêtu takêŋ gêwiŋŋageŋ, tec kêtu lêŋ tau ŋam to ŋatêpôê” (1:17).

Go gêwa ŋamôkê tonaŋ kêkôc gêja mata têlêac. (1) Ŋamalac samob, lau Juda to lau samuc, sêsô sec ŋaŋaclai ŋalabu têtôm tauŋgeŋ, tec Anôtô êlic êsêac lau gêdêŋŋa atomanô. Anôtô gêlic lau têtu lau gêdêŋ ŋalêŋ tageŋ gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu Kilisi. (2) Go lau, taŋ Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu Kilisiŋa su naŋ, ac sêmbiŋ tauŋ tôŋ tamiŋ Kilisi tau e sêsa nêŋ lêŋ samob êtu wakuc amboac tonaŋgeŋ. Ŋac-kêkêŋ-gêwiŋwaga gê malô tau gêdêŋ Anôtô kêtu Kilisiŋa, tec Anôtônê Ŋalau kêgaboac eŋ su aŋga sec ŋaŋaclai to gêmacanô tau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Ŋac buŋa nê lêŋ kêtôm sêsi eŋ su aŋga sec to gêmacgac. Paulu kêsôm Anôtônê Biŋsu to nê Ŋalau gêjam gôliŋ ŋac buŋa kêtu nê lêŋ samobŋa naŋ ŋabiŋ kêsêp môkêlatu tonec ŋai gêwiŋ-gêwiŋ. Anôtô gebe ênam ŋamalac pebeŋ kêsi ŋabiŋ kêtu tôŋ gêc, tec Aposolo kêpuc biŋ tau ŋam gebe Anôtô taê gêjam kwaŋaŋgeŋ gebe ejoŋ ŋamalac samobgeŋ sêwê kaiŋ ênê moasiŋ êtu Jesu Kilisiŋa sêwiŋ. Paulu taê gêjam kêtu tôŋ gebe lau Juda oc sêmbuc dêmôêŋ Jesu endeŋ tôŋgeŋ atom. (3) Go Paulu gêwa lêŋ, taŋ gêjac lau buŋa ŋawae naŋ, ŋam sa gêc môkêlatu ŋamuŋa gebe tamoa dawiŋ tauŋ totêntac êwiŋ tauŋgeŋ. Eŋ keto ŋabiŋ ŋagêdô kêpi tanam sakiŋ Anôtôŋa ma tasô gôliŋwaga ŋalabu taŋeŋ wamugeŋŋa to tapuc nêŋ lau mêŋbaŋ tôŋŋa ma talênsôŋ lasitêwai atomŋa to tatoc tauŋ sa êndêŋ-êndêŋŋa. Go gêjac mata nê papia keto tau nê biŋ ŋagêdô e awa gêôc Anôtô kêtu ŋamu.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m nê papia to kewake ŋalôtêna sa 1:1-17
2. Ŋamalac gêŋgôŋ jageo gêjac Anôtô ênam eŋ kêsi ŋawae 1:18–3:20
3. Anôtô gêjam ŋamalac kêsi ŋalêŋ gebe têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ gêwiŋ Kilisi kêsi êsêac suŋa 3:21–4:25
4. Kilisi gêbiŋ lau buŋa tôŋ sêsa nêŋ lêŋ kêtu wakuc 5:1–8:39
5. Anôtô ênam lau Israel kêsi ŋalêŋ 9:1–11:36
6. Lêŋ taŋ gêjac lau buŋa ŋawae naŋ 12:1–15:13
7. Paulu gêjac mata nê papia to awa gêjac nê lau ŋagêdô 15:14–16:27

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê sakiŋwaga aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê katu aposolo
ma kêjaliŋ aê sa gebe jasôm ênê ŋawae ŋajam lasê. 2 Ŋawae ŋajam tau Anôtô
gêjac mata kwanaŋ ma kêkêŋ nê propete sêsôm lasê ma teto gêc buku

dabuŋ. 3 Biŋ tau kêpi ênê Latu, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi, taŋ kêtu ŋamalac mêŋkêsa aŋga Dawidnê wakucnêŋ. 4 Ma Anôtô gêŋu eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec kêwaka eŋ sa toŋaclaigeŋ gebe eŋ kêtu ênê Latu, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau êŋgôm aêac tatu dabuŋŋa. 5 Anôtô kêkêŋ eŋ kêmoasiŋ aê to kêkêŋ sakiŋ aposoloŋa gelom aê, gebe jawê lau samuc samob sêkêŋ êwiŋ to taŋeŋ wamu êtu ênê ŋaêŋa. 6 Lau samuc tau nêŋ ŋagêdô amac, taŋ Anôtô kêkalem amac atu Jesu Kilisi nê gêŋ awiŋ.

7 Amboac tonaŋ aê jato êndêŋ amac samob, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ amac to kêkalem amac atu ênê lau aŋga Rom naŋ.

Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô kêtu gôlôac Romŋa

8 Ma ŋoc biŋ ŋamataŋa tau tonec gebe Aê gajam daŋge ŋoc Anôtô kêtu amac samobŋa gajam Jesu Kilisi laŋô gebe lau nomŋa pebeŋ sêŋô amac akêŋ gêwiŋ ŋawae. 9 Anôtô taŋ gajam sakiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ kasôm Latunê ŋawae ŋajam lasê naŋ, kêtu ŋoc gêwa-aê-sawaga ma kêjala kêtu tôŋ gebe aê taêc gêjam amac gedeŋ tôŋgeŋ tec gamoa 10 ma kateŋ mec kêtu amacŋa ŋapaŋ. Aê kateŋ mec kêtu biŋ tonecŋa gebe Anôtô êlôc sa acgom ma êmoasiŋ aê gebe jandêŋ amac jawacmaŋ. 11 Biŋŋanô, aê gajam aoc su amac ŋanô, gebe jalic amac ma jakêŋ moasiŋ ŋalauŋa ŋagêdô êndêŋ amac êwac, gebe êpuc amac tôŋ. 12 Aê gabe amboac tonec gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ênam aê sa ma aêŋoc kakêŋ gêwiŋ ênam amac sa, ec tapuc tauŋ tôŋ ŋa nêŋ takêŋ gêwiŋ elom tau. 13 O lasitêwaac, aê gabe jansa biŋ auc êndêŋ amac atom. Aê kamasaŋ biŋ kêtu dim taêsam su gebe jandêŋ amac jawac, mago biŋ kêkô aê auc e mêŋgêdêŋ galoc. Aê jawac gebe janam kôm e jatap ŋanô sa aŋga amacnêm êwiŋ amboac katap sa aŋga lau samuc ŋagêdô nêŋ. 14 Kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe janam sakiŋ lau Helen to lau samuc ma lau tokauc to lau kaucmê. 15 Amboac tonaŋ ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ amac aŋga Rom êwiŋ.

Ŋawae ŋajam ŋaŋaclai

16 Aê majoc kêtu ŋawae ŋajamŋa atom, gebe Anôtônê ŋaclai, taŋ ênam lau sêkêŋ gêwiŋŋa samob kêsi naŋ, Juda sêmuŋ, go lau samuc amboac tonaŋgeŋ. 17 Gebe Ŋawae Ŋajam tonaŋ geoc Anôtônê biŋgêdêŋ ŋam lasê gebe aŋga takêŋ gêwiŋ êndêŋ takêŋ êwiŋ, kêtôm teto gêc gebe “Ŋacgêdêŋ êŋgôŋ mata jali êtu kêkêŋ gêwiŋŋa.”

Ŋamalac samob nêŋ keso

18 Anôtônê têtac ŋandaŋ geoc tau lasê aŋga undambê mêŋkêpi ŋamalacnêŋ dedec Anôtôŋa to sec samob. Ŋamalac sêkôniŋ biŋ ŋanô tôŋ ŋa nêŋ geo. 19 Anôtô têtac ŋandaŋ gêdêŋ êsêac, gebe gêŋ ŋagêdô, taŋ kêwaka eŋ sa naŋ, tec gêc awê gêdêŋ êsêac, gebe Anôtô tau kêkêŋ kêtu awê gêdêŋ êsêac su. 20 Anôtônê ŋam kêsiŋ tau, mago lau, taŋ sêjala gêŋ, naŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêjala ênê ŋaclai teŋgeŋŋa to ênê ŋawasi Anôtôŋa. Gêdêŋ taŋ eŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ, e mêŋgêdêŋ galoc gêŋ tonaŋ kêtu awê gêdêŋ êsêac sêlic. Êsêac tec sêpa tauŋ ma sêsôm gebe Aêac ajam kauc eŋ nec, oc sêŋgôm têtôm atom. 21 Êsêac sêjala Anôtôgac, mago tetoc eŋ sa kêtôm eŋ Anôtô atom ma sêjam daŋge atom. Êsêac taêŋ gêjam biŋ meloc-meloc gêbôc nêŋ kauc e ŋakesec gajam nêŋ ŋalêlôm auc. 22 Seboc êsêac lau tokauc, mago êsêac lau meloc. 23 Êsêac sêjam Anôtô teŋgeŋ nê

ŋawasi ôkwi ma sêkêŋ ŋakatu gêŋ mêtê-mêtêŋa, taŋ ŋalaŋô kêtôm ŋamalac to moc ma bôc to gêŋ kêgalabŋa naŋ, gêjô su.

24 Kêtu ŋamalacnêŋ kauc gêbôc tonaŋŋa Anôtô gêwi êsêac siŋ gêdêŋ nêŋ têntac ŋakalac e sêgôm gêŋ môpŋa ma sêjaiŋ tauŋ e ôliŋ kêtu sec. 25 Êsêac sêjam Anôtônê biŋŋanô ôkwi ŋa biŋdansaŋ ma tetoc gêŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sa to sêjam sakiŋ gêdêŋ gêŋ tonê ŋai ma sêwi Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob naŋ siŋ. Aêac talanem eŋ endeŋ tôŋgeŋ. BiŋŋanÔ.

26 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô gêwi êsêac siŋ sêsêp ŋakalac melocŋa sêja. Êsêacnêŋ lauo sêjam lêŋ lauo to ŋacŋa ôkwi ma sêsa lêŋ keso. 27 Ma ŋacwaga amboac tonaŋ. Êsêac sêwi lêŋ lauo to ŋacŋa siŋ ma têntac ŋakalac gêdêŋ tauŋ ŋawaô. Ŋacwaga sêgôm gêŋ têntac ŋakalacŋa gêdêŋ tauŋ, tec têtap nêŋ geo ŋagêjô sa kêpi tauŋ.

28 Êsêac dedec gebe sêjala Anôtô, tec Anôtô gêwi êsêac siŋ dêdêŋ kauc meloc e sêgôm gêŋ, taŋ kêtôm gebe ŋamalac sêŋgôm atomŋa naŋ. 29 Gêŋ geo samob gêjam êsêac auc samucgeŋ, sec, geo, lêŋ sesec. Biŋ tonec gêlôc gêc êsêacnêŋ ŋalêlôm gebe Têntac sec, sêjac ŋamalac êndu, sêsôm tauŋ, sêsau tauŋ ma sêgôm lau waeŋ kêtu sec. Êsêac sêsac lau, 30 sêgôliŋ biŋ kêpi lau, sêkêŋ kisa gêdêŋ Anôtô, sêsôm biŋ alôb-alôb, sêkiaŋ tauŋ sa, tetoc tauŋ sa ŋa aweŋsuŋ kapôêŋ. Êsêac têtap sec ŋalêŋ wakuc sa to taŋeŋpêc gêdêŋ teneŋi to tameŋi. 31 Êsêacnêŋ kauc masi to sêsap biŋ, taŋ sêjac mata naŋ tulu. Êsêac têntac gêwiŋ lau to taêŋ labu lau atom. 32 Anôtônê biŋsu gêwa sa gebe lau samob, taŋ sêgôm gêŋ amboac tonaŋ, oc sêmac êndu. Êsêac sêjalagac, mago sêgôm gêŋ tau sêmoa. Ma gêŋ tonaŋgeŋ atom, sêlic lau, taŋ sêgôm sec tau sêwiŋ êsêac naŋ, ŋajam amboac tonaŋgeŋ.

2

Anôtô kêmêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ

1 Ojae, amac lau, taŋ amêtôc launêŋ biŋ naŋ, oc ansa taôm auc amboac ondoc. Amac embe amêtôc lau ŋagêdô nêŋ biŋ, go am u taôm êwiŋ, gebe biŋ, taŋ amêtôc naŋ, amac taôm agôm awiŋgac. 2 Aêac tajalagac gebe Anôtônê metôc êtap êsêac, taŋ sêgôm gêŋ tonaŋ ŋai naŋ, sa biŋŋanôgeŋ. 3 Ma amac lau, taŋ amêtôc lau kêtu gêŋ tonaŋ ŋaiŋa, mago taôm agôm naŋ, taêm gêjam amboac ondoc. Amac oc aêc Anôtônê mêtôc su me masi. 4 Anôtô eŋ têtac wapôm to kêpuc tau tôŋ ma gê biŋ tôŋ. Ma amac alic gêŋ samob tonaŋ ŋai sec me. Anôtônê têtac wapôm gebe êwê amac anam taôm ôkwi. Biŋ tonaŋ amac ajala me masi. 5 Amac atoc taôm sa ma ajam nêm ŋalêlôm ôkwi atom, tec êndêŋ bêc Anôtô eoc nê têtac ŋandaŋ to mêtôc êndêŋgeŋŋa lasêŋa naŋ, amac oc akalem ênê têtac ŋandaŋ êpi taôm. 6 Anôtô oc êkêŋ ŋagêjô êndêŋ ŋamalac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm nêŋ koleŋ, taŋ sêjam naŋ. 7 Lau taŋ sêjam koleŋ ŋajam totêntac kêpa sugeŋ ma taêŋ kêka ŋawasi to waeŋ ŋajam ma sêmoa teŋgeŋ naŋ, Anôtô êkêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. 8 Ma lau, taŋ taêŋ gêjam tauŋ waeŋgeŋ to taŋeŋpêc gêdêŋ biŋŋanô, mago taŋeŋ wamu gêdêŋ gêŋ geo naŋ, Anôtônê têtac ŋandaŋ to têtac kêbôli auc gêdêŋ êsêac. 9 Gêŋwapac to ŋandaŋ êpi ŋamalac samob, taŋ sêgôm sec naŋ. Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc amboac tonaŋ. 10 Ŋawasi to waeŋ ŋajam ma biŋmalô êndêŋ lau samob, taŋ sêgôm nêŋ gêŋ ŋajam naŋ. Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc amboac tonaŋ, 11 gebe Anôtô kêpuc lau teŋ ŋam atom, gêlic samob kêtôm tauŋgeŋ.

12 Ŋamalac samob, taŋ sêjam kauc biŋsu ma sêgôm sec naŋ, biŋsu oc
êtiŋ êsêac su atom, tauŋ sênaŋa, ma êsêac samob, taŋ sêŋô biŋsugac, mago
sêgôm sec naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac êtôm biŋsu tau tonaŋ, 13 gebe lau,
taŋ sêŋô biŋsu ŋaômageŋ naŋ, Anôtô êlic êsêac amboac lau gêdêŋ atom.
Lau taŋ sêgôm ŋanô kêsa naŋgeŋ, tec têtu lau gêdêŋ. 14 Lau samuc têtap
biŋsu sa atom. Mago tauŋ embe sêŋgôm gêŋ, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô
êsa, go êsêac, taŋ têtap biŋsu sa atom naŋ, sêkêŋ tauŋ nêŋ lêŋ ŋagôliŋ
gêwê êsêac kêtu tauŋ nêŋ biŋsu. 15 Êsêacnêŋ lêŋ gêwa sa gebe Anôtô keto
biŋsu ŋakôm kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm. Ma êsêacnêŋ awa ŋalêlômŋa gêwa biŋ
tonaŋ sa gêwiŋ gebe nêŋ taêŋ gêjam kêmêtôc êsêac to kêpuc êsêac tôŋ gêwiŋ.
16 Biŋ tonaŋ ŋai oc êtu awê êndêŋ bêc, taŋ Anôtô êkêŋ Jesu Kilisi êmêtôc
ŋamalacnêŋ biŋ kêsiŋ tauŋa naŋ, êtôm ŋoc ŋawae ŋajam, taŋ kasôm lasê naŋ.

Lau Juda to Mosenê biŋsu

17 Aôm kôsam taôm gebe Juda to taêm kêka biŋsu ma kôlanem taôm
Anôtôŋa. 18 Aôm kôjala Anôtônê biŋ ma biŋsu gêwa nêm kauc sa e kôjala
gêŋ gêdêŋ to gêŋ keso. 19 Aôm kôsaê taôm gebe kôtu mateŋpecnêŋ ŋac-êwê-
êsêacwaga to lau, taŋ sêmoa ŋakesec naŋ, nêŋ ŋawê, 20 kôtu lau kauc gêbôc
nêŋ jaomwaga to ŋapalê ŋasec-ŋasec nêŋ kêdôŋwaga, taŋ gôlic biŋsu kêtu
kauc to biŋŋanô ŋamôkê gêdêŋ aôm. 21 Amboac ondoc kôdôŋ lau ŋagêdô,
mago kôdôŋ taôm atom. Aôm gôjam mêtê gebe tanam geŋgeŋ atom, mago
taôm gôjam geŋgeŋ me masi. 22 Aôm kôsôm gebe daŋgôm gêŋ mockaiŋo to
mockaiŋŋa atom, mago aôm taôm gôgôm gêŋ tau me masi. Aôm gôlic sakiŋ
gwamŋa gebe gêŋ sec, mago taôm kôjaŋgo gêlôŋ su aŋga gwam ŋalôm me
masi. 23 Aôm kôlanem taôm biŋsuŋa, mago kôgêli biŋsu tau tec gôwê Anôtô
auc me masi. 24 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ teto gec gebe "Lau samuc sêsôm
biŋ alôb-alôb kêpi Anôtônê ŋaê kêtu amacŋa."

25 Aôm embe ômansaŋ biŋsu, go sêsa aômŋa ênam aôm sa. Embe ôŋgêli
biŋsu, go sêsa aôm suŋa êtôm sêsa aôm atom. 26 Ma ŋac samuc teŋ embe
ejop biŋsu ŋajatu, go Anôtô êlic ŋac samuc tau êtôm ŋac, taŋ sêsa eŋ naŋ.
27 Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ atom, mago gêgôm biŋsu ŋanô kêsa naŋ, oc êmêtôc
aôm. Êtu ageŋŋa. Gebe aôm kôtap biŋsu ŋabuku sa to sêsa aôm, mago kôgêli
biŋsu. 28 Ŋac taŋ sêlic eŋ ôli dêmôêŋageŋ gebe Juda naŋ, eŋ Juda ŋanô atom.
Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ ôligeŋ naŋ, sêsa eŋ ŋanô atom. 29 Mago Juda ŋanô tau
nec eŋ ŋac, taŋ nê ŋalêlôm kêsap Judanêŋ mêtê tôŋ. Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ
ŋanô naŋ, sêsa eŋ tonê ŋalêlômgeŋ. Kôm tonaŋ gêjac biŋsu, taŋ teto gêc naŋ,
ŋawae atom, gêjac Ŋalau Dabuŋ ŋawae. Ŋac tau tonaŋ nê wae ŋam kêsêp
ŋamalacŋa atom, kêsêp Anôtôŋageŋ.

3

1 Amboac ondoc, lau Juda oc têtap moasiŋ sa êlêlêc lau samuc su me
masi. Me sêsa launa tau naŋ ŋanô amboac ondoc. 2 Op, moasiŋ to ŋanô
tokaiŋ-tokaiŋ taêsam. Moasiŋ ŋamataŋa tonec gebe Anôtô kêkêŋ nê mêtê
gêdêŋ êsêac. 3 Ŋagêdô embe sêkêŋ êwiŋ atom, go amboac ondoc. Êsêacnêŋ
sêkêŋ gêwiŋ atomŋa oc enseŋ Anôtônê lêŋ ŋaŋêŋ su me. 4 Masigoc.
Ŋamalac samob dansaŋtêna. Anôtô taugeŋ eŋ ŋac biŋŋanôŋa kêtôm teto
gêc gebe

"Nêm biŋ êwaka aôm sa gebe kôsôm jagêdêŋ,
ma lau embe sêmêtôc aôm, naŋ oc ôku êsêac tulu."

5 Aêacnêŋ biŋ geo embe êwaka Anôtônê biŋgêdêŋ sa, naŋ tasôm asageŋ.
Ma Anôtô embe êjac nê têtac ŋandaŋ sa, oc êŋgôm eso me masi. Biŋ tonaŋ
kasôm kêtôm ŋamalacnêŋ kaucgoc. 6 Masigoc. Anôtô embe enseŋ tau
amboac tonaŋ, oc êmêtôc ŋamalac samob nêŋ biŋ êtu katô amboac ondoc.
7 Ma amboac ondoc. Ŋoc biŋdansaŋ embe êwaka Anôtônê biŋŋanô sa e ênê
ŋawasi êsa êlêlêc su, naŋ eŋ oc êmêtôc aê amboac ŋac sec teŋ me. 8 Embe
amboac tonaŋ, go tasôm biŋ alôb-alôb gebe "Daŋgôm secmaŋ, gebe sec
ênam ŋanô ŋajamôŋ." Tasôm amboac tonaŋ me. Lau ŋagêdô sêgôliŋ biŋ
kêpi aêac ma sêsôm gebe aêac asôm ŋalô tau tonaŋ. Lau tonaŋ oc sêndac
nêŋ mêtôc naêndêŋgeŋ.

Ŋac gêdêŋ teŋ gêmoa atom

9 Amboac ondoc, aêac Juda atap moasiŋ ŋajam sa êlêlêc su me. Masianô.
Aêac asôm sugac gebe Juda to lau samuc samob sêsô sec ŋaŋaclai ŋalabu,
10 kêtôm teto gêc gebe
"Ŋac gêdêŋ teŋ gêmoa atomanô.
11 Ŋac tokauc teŋ gêmoa atom,
ma ŋac gesom Anôtôŋa teŋ gêmoa atom.
12 Samob sêkac tauŋ su e têtu sec samobgac.
Ŋac têtac wapômŋa teŋ gêmoa atom, masi samucgeŋ.
13 Êsêacnêŋ aweŋsuŋ kêtôm sêawa gêŋa.
Imbeleŋ geno-geno biŋdansaŋ e ŋawasi laŋgwageŋ.
Gêdôŋôlic kêsabaŋ moac ŋamalic auc.
14 Aweŋsuŋ kêpuc boa ŋawaô ma biŋ ŋaclai gêjam auc.
15 Sêlêtigeŋ gebe sêkêc dec siŋ.
16 Êsêacnêŋ lêŋ kepeŋ senseŋ gêŋ popocŋa ŋawaô
to sêŋgôm launêŋ ŋalêlôm ŋawapac êsaŋa,
17 ma sêjam kauc lêŋ sê wamaŋa.
18 Êsêac sêkô Anôtô laŋônêm, mago têtêc eŋ atom."

19 Aêac tajala gebe biŋ samob, taŋ biŋsu kêsôm naŋ, kêkanôŋ êsêac, taŋ
sêmoa biŋsu ŋalabu naŋ. Biŋsu êmbôc êsêac aweŋ auc ma ŋamalac samob
sêjala nêŋ keso, taŋ sêgôm gêdêŋ Anôtô naŋ, gebe 20 Anôtô kêmasaŋ ŋamalac
samob nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu ŋamalac sêgôm biŋsu ŋanô
kêsaŋa nec atom. Biŋsu ŋakoleŋ tageŋ tonec gebe êtôc aêacnêŋ sec ênêc
awêgeŋ êndêŋ aêac.

Takêŋ êwiŋ Kilisiŋa gêjam aêac kêsi

21 Galoc lêŋ tec Anôtô kêsa gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e êlic êsêac têtu
lau gêdêŋ, mêŋgeoc tau lasê. Geoc tau lasê kêpi biŋsu ŋalêŋ atom. Mose
tau nê biŋsu to propete sêwa biŋ tau sa. 22 Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ
biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ gêgôm kêtu sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisiŋa.
Êsêac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi naŋ, têtap moasiŋ tonaŋ sa kêtômgeŋ,
23 gebe ŋamalac pebeŋ sêgôm sec tec sêjac jaê Anôtônê ŋawasi. 24 Mago
Anôtô kêmoasiŋ êsêac to kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ
ŋaômageŋ, gêgôm kêtu Kilisi Jesu kêsi êsêac suŋa. 25 Anôtô tau kêkêŋ Kilisi
kêtu da wamaŋa gebe ênê dec enseŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, nêŋ
sec su. Biŋ tonaŋ gêwa Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu
lau gêdêŋ ŋalêŋ sa. Gêdêŋ têm gêmuŋŋa Anôtô gê ŋamalacnêŋ biŋ tôŋ ma
gêwi nêŋ sec ŋabiŋ siŋ gêcŋa. 26 Mago galoc Anôtô gebe êwaka lêŋ kêmasaŋ

ŋamalacnêŋ biŋŋa sa, ec tajala gebe eŋ ŋac gêdêŋ ma kêmasaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ.
27 Ma aêacnêŋ waeŋ tau gêc ondoc. Waeŋ tau gêbacnêgac. Biŋsu amboac
ondoc geseŋ su. Biŋsu taŋ kêjatu aêac gebe tanam koleŋ me. Masianô.
Biŋ takêŋ gêwiŋŋa. 28 Aêac tajala biŋ tonec kêtu tôŋ gebe Anôtô kêmasaŋ
ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ gêwiŋŋageŋ, kêtu
sêjam biŋsu ŋakoleŋŋa nec atom. 29 Anôtô kêtu Juda tauŋgeŋ nêŋ Anôtô
me. Eŋ kêtu lau samuc nêŋ Anôtô gêwiŋ atom me. Aec, lau samuc nêŋ
gêwiŋgoc. 30 Anôtô tageŋ, tec êmansaŋ Judanêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau
gêdêŋ êtu sêkêŋ gêwiŋŋa ma êmansaŋ lau samuc nêŋ êtu sêkêŋ gêwiŋŋa
amboac tonaŋgeŋ. 31 Amboac tonaŋ aêac daseŋ biŋsu su kêtu takêŋ
gêwiŋŋa me. Masigoc, aêac tatoc biŋsu sageŋ.

4

Abraham kêtu ŋadôŋ

1 Amboac tonaŋ aêac tasôm asageŋ êpi aêac abeŋi Abraham. Ênê biŋ
amboac ondoc. 2 Anôtô embe êlic Abraham êtu ŋac gêdêŋ êtu gêjam koleŋ
ŋajamŋa, go Abrahamnê wae êsa. Mago Anôtô gêlic amboac tonaŋ atom.
3 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, kêsôm amboac ondoc. Kêsôm gebe "Abraham kêkêŋ
gêwiŋ Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ." 4 Ŋac taŋ gêjam kôm naŋ, nê ŋaôli kêtu
moasiŋ gêdêŋ eŋ atom, kêtu ênê kôm ŋagêjô. 5 Ŋac taŋ gêjam kôm atom,
mago kêkêŋ gêwiŋ Anôtô gebe kêmasaŋ lau sec nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu
lau gêdêŋ naŋ, Anôtô oc êmansaŋ ŋac tonaŋ nê biŋ êtu nê kêkêŋ gêwiŋŋa.
6 Biŋ tau kêtôm Dawid kêsôm gêdêŋ taŋ awa gêôc ŋac, naŋ Anôtô kêmasaŋ
ênê biŋ e gêlic eŋ kêtu ŋac gêdêŋ kêtu ênê koleŋ gêdêŋ teŋŋa atom gebe
7 "Aê aoc êôc lau, taŋ Anôtô kêsuc nêŋ geo ôkwi
to kêgêduc nêŋ sec auc naŋ.
8 Aê aoc êôc ŋac,
taŋ Apômtau taê gêjam ênê sec kêtiam atom naŋ."
9 Amboac ondoc, Dawid awa gêôc lau nec kêkanôŋ lau taŋ sêsa êsêac
naŋgeŋ, me kêkanôŋ lau samuc gêwiŋ. Aêac tasôm sugac gebe Abraham
kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ. 10 Gêdêŋ ondoc biŋ tonaŋ kêsa.
Gêdêŋ taŋ sêsa eŋ su naŋ, me gêdêŋ taŋ sêsa eŋ atomgeŋ naŋ. Biŋ tau
kêsa gêdêŋ taŋ sêsa eŋ atomgeŋ naŋ. 11 Sêsa Abraham atomgeŋ, mago
Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ kêtu kêkêŋ gêwiŋŋa. Go sêsa eŋ kêtu biŋ tau tonaŋ
ŋabelo. Tec eŋ kêtu lau samuc samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ tameŋi. Sêsa
êsêac atom, mago sêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac
têtu lau gêdêŋ. 12 Eŋ kêtu êsêac, taŋ sêsa êsêac naŋ, tameŋi amboac tonaŋ.
Mago eŋ kêtu êsêac tameŋi kêtu sêsa êsêacŋageŋ atom, kêtu sêsêlêŋ sêpuc
aêac tameŋi Abraham wêŋa ma sêkêŋ gêwiŋ kêtôm eŋ kêkêŋ gêwiŋ gêdêŋ
taŋ sêsa eŋ atomgeŋ naŋ.

Takêŋ êwiŋ, go tatap moasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋanô sa

13 Anôtô gêjac mata gêdêŋ Abraham to nê wakuc gebe nom samuc
tau êtu nêŋ gêŋlênsêm. Eŋ gêjac mata biŋ tonaŋ kêtu Abraham gêgôm
biŋsu ŋanô kêsaŋa nec atom, gêjac mata kêtu gêlic eŋ ŋacgêdêŋ kêtu kêkêŋ
gêwiŋŋa. 14 Embe lau, taŋ sêŋgôm biŋsu ŋanô êsa naŋ, sêwê kaiŋ gêŋlênsêm,
go biŋ takêŋ gêwiŋŋa ŋanô masi, ma biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ê su.
15 Aêac talicgac gebe biŋsu kêkalem Anôtônê têtac ŋandaŋ. Ma biŋsu embe
masi, go biŋ taŋgêli biŋsuŋa masi amboac tonaŋgeŋ.

16 Kêtu tonaŋŋa biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋam kêsêp launêŋ sêkêŋ gêwiŋ, gebe sêjala gebe Anôtô êkêŋ nê moasiŋ ŋaômageŋ êndêŋ Abrahamnê wakuc samob, êndêŋ êsêac, taŋ sêgôm biŋsu ŋanô kêsa naŋgeŋ atom, êndêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ têtôm Abraham naŋ, amboac tonaŋgeŋ. Gebe Abraham kêtu aêac samob tameŋi 17 amboac teto gêc gebe "Aê kakêŋ aôm kêtu tenteŋlatu taêsam tameŋi." Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, taŋ gêŋu ŋacmatê mateŋ jali kêsa to kêkalem gêŋ, taŋ gêc atom naŋ, gebe mêŋêsa. 18 Abraham kêkêŋ mata gêŋ, taŋ kêtôm gebe takêŋ mateŋ atomŋa naŋ, ma kêkêŋ gêwiŋ gebe êtu tenteŋlatu taêsam tameŋi êtôm biŋdêm laŋgwa kêsôm gebe "Aômnêm wakuc têtu taêsam têtôm tônê." 19 Abraham kêjala gebe nê jala amboac 100 ma kêjala tau gebe ôli kêtu mêtê su, ma Saranê têm êkôc ŋapalêŋa gêbacnê amboac tonaŋgeŋ, mago Abraham kêkêŋ gêwiŋ kêtu goloŋ atom. 20 Anôtô gêjac mata biŋ amboac tonaŋ, mago Abraham têtac lulu to kêkêŋ gêwiŋ kwalec atom. Eŋ kêkêŋ gêwiŋ kêpuc eŋ tôŋ ŋajaŋa ma gêgôm Anôtônê ŋawasi kêsa. 21 Eŋ kêjala toŋanôgeŋ gebe Anôtô kêtôm gebe êŋgôm biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, ŋanô êsa. 22 Kêtu tonaŋŋa tec "Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ." 23 Ŋalô "Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ" naŋ, teto kêtu Abraham taugeŋŋa atom. 24 Teto gêc kêtu aêacŋa gêwiŋ. Aêac embe takêŋ êwiŋ Anôtô, taŋ gêŋu aêacnêŋ Apômtau Jesu aŋga ŋacmatênêŋ sa naŋ, eŋ oc êlic aêac lau gêdêŋ amboac toŋaŋgeŋ. 25 Eŋ kêkêŋ Jesu gêmac êndu kêtu tagêli biŋsuŋa ma gêŋu eŋ sa gebe êmansaŋ aêacnêŋ biŋ êndêŋ Anôtô.

5

Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ ŋaŋanô

1 Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ e gêlic aêac tatu lau gêdêŋ kêtu takêŋ gêwiŋŋa, tec gê wama aêac kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa. 2 Aêac takêŋ gêwiŋ, tec ŋac tau gêlêc katam su ma tamoa moasiŋ ŋalêlôm to takêŋ mateŋ tawê kaiŋ Anôtônê ŋawasiŋa toôliŋ kêpigeŋ. 3 Mago tonaŋgeŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi kêtu gêŋwapacŋa amboac tonaŋgeŋ, gebe tajala gêŋwapac tau kêkêŋ aêac daôc wapac totêntac kêpa sugeŋ. 4 Daôc gêŋwapac totêntac kêpa sugeŋ kêkêŋ aêac tatu lau ŋaŋêŋ. Tatu lau ŋaŋêŋ, tec takêŋ mateŋ gêŋ, taŋ gêc nêmŋa. 5 Takêŋ mateŋ oc êŋgôm aêac majeŋ êsa atom, gebe Anôtô kêkêŋ nê Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ aêac, tec kêkêc nê têtac gêwiŋ ŋanô kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm.

6 Gêdêŋ taŋ aêac tamoa tonêŋ palêpalageŋ naŋ, Kilisi gêmac êndu gêdêŋ ŋanoc kêtu lau dedec Anôtôŋa. 7 Ŋamalac teŋ oc êmac êndu êtu ŋac gêdêŋ teŋŋa atom. Moae lau tageŋ-tageŋ oc sêmac êndu êtu ŋac ŋajamŋa. 8 Mago Kilisi gêmac êndu kêtu aêacŋa gêdêŋ taŋ tamoa tosecgeŋ. Biŋ tonaŋ gêwa Anôtônê têtac gêwiŋ aêacŋa sa. 9 Kilisinê dec kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ gêdêŋ Anôtô, tec Kilisi oc ênam aêac kêsi êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ amboac tonaŋgeŋ. 10 Aêac tatu Anôtônê ŋacjo, mago eŋ gê wama aêac kêtu Latu gêmac ênduŋa. Galoc gê wama aêac su ma Latu tau gêmoa mata jali, tec oc ênam aêac kêsi êlêlêc su ŋêŋgeŋ. 11 Mago biŋ tonaŋgeŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi Anôtôŋa kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi gê wama aêac gêdêŋ Anôtôŋa.

Adam agêc Kilisi

12 Sec gêmêŋ nom kêtu ŋamalac tageŋ nê secŋa. Ma gêmacanô tau mêŋgêô lasê kêtu sec tauŋa. Gêmac tau gelom-gelom e kêtap ŋamalac samob sa, gebe samob sêgôm secgac. 13 Biŋsu mêŋkêsa atomgeŋ ma sec gêc nom

kwanaŋgeŋ. Mago biŋsu embe masi, oc sec ŋadôŋ masi amboac tonaŋ, tec sêsôm ŋabiŋ atom. 14 Mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ ŋamalac samob, taŋ sêmoa Adam agêc Mose nêŋ têm ŋasawa naŋ. Êsêac sêgôm sec kêtôm Adam kêgêli biŋsu nec atom, mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ. Adam tau kêtu ŋac, taŋ oc êmêŋŋa naŋ, nê dôŋ.

15 Mago Anôtônê moasiŋ ma Adam kêgêli biŋsu kêtôm tau atom. Taêsam sêmac êndu kêtu ŋac tageŋ kêgêli biŋsuŋa, mago Anôtônê moasiŋ to ŋamalac tageŋ Jesu Kilisi nê moasiŋ, taŋ lau taêsam sêkôc aômageŋ naŋ, kapôêŋ kêlêlêc su. 16 Ma moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ ŋaômageŋ naŋ, to sec, taŋ ŋac tageŋ gêgôm naŋ, keso tau. Ŋac tageŋ gêgôm sec, tec mêtôc geseŋ eŋ. Mago moasiŋ tau kêmasaŋ lau sêgêli biŋsu ŋabiŋ taêsam kêtu solop. 17 Biŋŋanô, ŋac tageŋ kêgêli biŋ ma kêtu ŋac tageŋ tonaŋŋa gêmacanô gêjam gôliŋ gêŋ samob. Mago ŋac tageŋ tonec, Jesu Kilisi, nê kôm ŋanô kêlêlêc su. Lau samob, taŋ sêkôc moasiŋ tolêlôm-tolêlôm to êsêac, taŋ Anôtô kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, oc sênam gôliŋ sêŋgôŋ mateŋ jali êtu ŋac tageŋ Jesu Kilisiŋa.

18 Amboac tonaŋ, ŋac tageŋ kêgêli biŋ, tec geseŋ ŋamalac samob su, ma ŋac tageŋ gêjam kôm gêdêŋ, tec Anôtô kêmasaŋ ŋamalac samob nêŋ biŋ e sêŋgôŋ mateŋ jali. 19 Ŋac tageŋ nê taŋapêc gêgôm lau taêsam têtu sec. Ma ŋac tageŋ nê taŋa wamu kêmasaŋ lau taêsam nêŋ biŋ e Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ.

20 Biŋsu tau mêŋgêô lasê gebe êŋgôm lau sêŋgêli biŋsu ênam sêga. Mago gêdêŋ taŋ sec gêjam sêga naŋ, Anôtônê moasiŋ taŋ kêtôp kêtu kapôêŋ kêlêlêc su. 21 Amboac tonaŋ sec gêjam gôliŋ kepeŋ gêmacanôgeŋ, ma Anôtônê moasiŋ gêjam gôliŋ kepeŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa kêtu Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ tatu lau gêdêŋ kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.

6

Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi

1 Ma galoc tasôm biŋ amboac ondoc. Tasôm gebe Tamoa sec ŋalêlômmaŋ, gebe moasiŋ tau ênam sêga me. 2 Masigoc, amboac tonaŋ atom. Aêac dawi sec siŋ naŋ kêtôm tamac êndu su, tec tasêlêŋ tamoa sec ŋalêlôm êtiam amboac ondoc. 3 Amac ajala biŋ tonaŋ atom me. Aêac samob, taŋ busaŋgu gêbiŋ aêac tôŋ tamiŋ Kilisi Jesu naŋ, busaŋgu gêbiŋ aêac tôŋ tamiŋ eŋ gêmac êndu amboac tonaŋ. 4 Gêdêŋ taŋ taliŋ saŋgu naŋ, Anôtô kêsuŋ aêac dawiŋ Kilisi gebe tawê kaiŋ eŋ gêmac êndu. Ma Tamanê ŋawasi gêŋu Kilisi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec aêac tasa nêŋ lêŋ tamoa mateŋ jali wakuc amboac tonaŋgeŋ.

5 Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi tatôm eŋ gêmac êndu, tec oc dandi sa dawiŋ eŋ tatôm eŋ gêdi sa amboac tonaŋgeŋ. 6 Biŋ tonec aêac tajalagac gebe aêacnêŋ ŋalêlôm laŋgwa kêpi kakesotau gêwiŋ Kilisi, gebe enseŋ ôliŋ ŋasec tau su ma tatu sec tau ŋasakiŋwaga êtiam atom. 7 Gebe ŋac, taŋ gêmac êndu su naŋ, gêmac kêgaboac eŋ su aŋga sec ŋaŋaclai. 8 Aêac embe tamac êndu dawiŋ Kilisi, go takêŋ êwiŋ gebe daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ eŋ amboac tonaŋgeŋ. 9 Aêac tajala gebe Anôtô gêŋu Kilisi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec oc êmac êndu êtiam atomanô. Gêmacanô tau oc ênam gôliŋ eŋ êtiam atom. 10 Eŋ gêmac êndu tonaŋ gêmac êndu kêtu dim tageŋ ma geseŋ sec ŋaŋaclai su. Eŋ mata jali, tec gêŋgôŋ mata jali kêtu Anôtôŋa. 11 Ma amac amboac tonaŋ,

alic taôm amboac awi sec siŋ su kêtôm amac êndu. Ma Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ aŋgôŋ matem jali kêtu Anôtôŋa.
12 Amboac tonaŋ sec ênam gôliŋ amac ôlim, taŋ êmac êndu naŋ, e taŋem
wamu têmtac ŋakalac ôlimŋa nec êtiam atom. 13 Akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ
sec êtu geo ŋalaukasap atom. Akêŋ taôm êndêŋ Anôtô êtôm ŋac, taŋ mata
jali kêsa ma akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ Anôtô êtu biŋgêdêŋ ŋalaukasap,
14 gebe sec ênam gôliŋ amac êtiam atom, gebe amoa biŋsu ŋalabu atom,
amoa Anôtônê moasiŋ ŋalabu.

Aêac tatu biŋgêdeŋ ŋasakiŋwaga

15 Ma galoc amboac ondoc. Aêac tamoa biŋsu ŋalabu atom, tamoa
moasiŋ ŋalabu, tec daŋgôm sec tamoa me. Masigoc, amboac tonaŋ atom.
16 Amac ajalagac, amac embe akêŋ taôm anam sakiŋ ŋac teŋ ma taŋem
wamu eŋ, go atu ŋac, taŋ taŋem wamu eŋ naŋ, nê sakiŋwaga. Embe atu
sec ŋasakiŋwaga, go anaŋa ma embe atu taŋa wamu ŋasakiŋwaga, go Anôtô
êmansaŋ amacnêm biŋ. 17 Mago tanam daŋge Anôtô, gebe gêmuŋgeŋ amac
atu sec ŋasakiŋwaga, mago galoc têdôŋ mêtê gêdêŋ amac, tec taŋem wamu
biŋŋanô tonêm ŋalêlôm samucgeŋ. 18 Kilisi kêgaboac amac su aŋga sec
ŋaŋaclai, tec ajam sakiŋ biŋgêdêŋ. 19 Aê jasôm ŋoc biŋ amboac ŋamalac
sêsôm nêŋ acgom, gebe amac ŋamalac palê-palê. Gêmuŋgeŋ amac akêŋ
ôlim ŋagêŋlêlôm kêtu gêŋ ŋatêmui to geo ŋasakiŋwaga. Ma galoc akêŋ ôlim
ŋagêŋlêlôm kêtu biŋgedêŋ ŋasakiŋwaga, tec asa Anôtônê launêŋ lêŋ.
20 Gêdêŋ taŋ atu sec ŋasakiŋwaga naŋ, amac asô biŋgêdêŋ ŋalabu atom.
21 Ma amac atap sakiŋ tonaŋ, taŋ galoc gêgôm amac majem kêsa naŋ,
ŋaŋanô sa amboac ondoc. Ŋanô tonec gebe gêmacanô tau. 22 Mago galoc
tec Anôtô kêgaboac amac su aŋga sec ŋaŋaclai ma atu ênê sakiŋwaga. Sakiŋ
tonaŋ ŋaŋanô gebe asa Anôtônê launêŋ lêŋ e êtu ŋamu aŋgôŋ matem jali
teŋgeŋ. 23 Sec ŋaôli tau tonec gebe gêmacanô. Ma Anôtônê moasiŋ tau
tonec gebe aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tôŋ daŋgôŋ mateŋ jali
teŋgeŋ.

7

Awê to ŋac sêjam tauŋ kêtu ŋadôŋdôŋ

1 O lasitêwaac, aê galic amac ajala biŋsu ŋam, tec ŋoc biŋ tonec êndêŋ
amac gebe Biŋsu gêjam gôliŋ ŋamalac kêtôm nêŋ têm, taŋ sêmoa mateŋ jali
aŋga nom naŋgeŋ. 2 Awê teŋ embe ênam ŋac, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tôŋ
sêpi tageŋ e ŋac tau êmac êndu. Ŋac tau embe êmac êndu su, go biŋsu, taŋ
gêbiŋ êsêagêc tôŋ naŋ êmbacnê. 3 Amboac tonaŋ awê tau nê akweŋ embe
êmoa ma ênam ŋac teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc. Mago nê akweŋ
embe êmac êndu, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tôŋ êtiam atom. Ma awê tau embe
ênam ŋac teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc atom.
4 O ŋoc lasitêwaac, amacnêm biŋ amboac tonaŋ. Amac awi biŋsu siŋ
kêtôm amac êndu su, gebe atu Kilisinê ôli awiŋ, tec atu ŋac, taŋ Anôtô gêŋu
eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê gêŋgac, gebe tanam ŋanô ŋajam êtu Anôtôŋa.
5 Gêdêŋ taŋ taêŋ gêjam tauŋ ôliŋgeŋ tamoa naŋ, biŋsu kêjali sec ŋagêŋ têntac
kalacŋa sa, mêŋgêjam kôm aŋga ôliŋ ŋagêŋlêlôm samob e kôm tau ŋaŋanô
gebe gêmacanô tau. 6 Ma galoc biŋsu, taŋ gêbiŋ aêac tôŋ naŋ, gêbacnê ma
tamac êndu, tec dawi gêŋ, taŋ gêsô aêac tôŋ naŋ siŋ. Tec galoc tanam sakiŋ
têndaŋguc lêŋ laŋgwa, taŋ teto gêc biŋsu naŋ, êtiam atom, tanam sakiŋ
têndaŋguc Ŋalaunê lêŋ wakuc.

Biŋsu to sec ŋabiŋ wapac

7 Ma oc tasôm biŋ amboac ondoc. Biŋsu tau oc gêŋ sec me. Masigoc,
amboac tonaŋ atom. Biŋsu embe êtôc sec êndêŋ aê atom, oc jajala sec
atom. Biŋsu kêsôm gebe “Matam katu atom.” Embe ênac jao biŋ tonaŋ
atom, oc jajala biŋ matoc katuŋa atom. 8 Sec tau gesom lêŋ êjali têtac
kalacŋa sa aŋga ŋoc ŋalêlôm, tec kêtap sa gêc biŋsu ŋajao to ŋajatu ŋalêlôm.
Embe biŋsu masi, oc sec tau êtu gêŋ matê. 9 Gêdêŋ taŋ gajam kauc biŋsu
naŋ, gamoa matoc jali e biŋsu ŋajao mêŋgêô lasê, tec sec tau mata jali kêsa
ma aê gamac êndu. 10 Ma biŋsu ŋajatu, taŋ gebe êkêŋ aê jaŋgôŋ matoc jali
naŋ, kêkêŋ aê gêmac êndu. 11 Gebe sec tau gesom lêŋ e kêtap sa gêc biŋsu
ŋajao to jatu ŋalêlôm, tec kêtim aê e biŋsu tau gêjac aê êndu. 12 Amboac
tonaŋ biŋsu tau gêŋ dabuŋ, ma biŋsu ŋajatu to jao gêŋ dabuŋ to gêdêŋ ma
ŋajam amboac tonaŋ.

13 Ma amboac ondoc, gêŋ ŋajam tonec kêkêŋ aê gamac êndu me.
Masianô, amboac tonaŋ atom. Sec tau gêgôm. Sec tau kêtu awê ŋalêŋ
gêjam gêŋ ŋajam laŋô mêŋkêkêŋ aê gêmac êndu. Lêŋ tonaŋ gêwa sa gebe
biŋsu ŋajatu to jao kêkêŋ sec gêjam sêga. 14 Aêac tajala gebe biŋsu ŋam
kêsêp Ŋalau. Mago aê ŋamalac nomŋa, tec sec kêkôniŋ aê e gajam sakiŋ
sec tau. 15 Aê gajam kauc gêŋ, taŋ gagôm naŋ, gebe gêŋ, taŋ têtac gêwiŋ
gabe jaŋgômŋa naŋ, gagôm atom. Mago gêŋ, taŋ têtac gedec gabe jaŋgôm
atomŋa naŋ, tec gagôm. 16 Embe jaŋgôm gêŋ, taŋ têtac gedec naŋ, go êwa
sa êndêŋ aê gebe biŋsu tau ŋajam. 17 Amboac tonaŋ, tec aê tauc gagôm
gêŋ tonaŋ atom, sec taŋ gêc ŋoc ŋalêlôm naŋ, tec gêgôm. 18 Aê ŋamalac
ŋaôma tonec kajala taucgac gebe gêŋ ŋajam teŋ gêc ŋoc ŋalêlôm laŋgwa
tonec atom. Aê têtac gêwiŋ gebe jamansaŋ gêŋ ŋajam, mago katôm gebe
jaŋgôm ŋajam tau ŋanô êsaŋa atom. 19 Gebe gêŋ ŋajam, taŋ têtac gêwiŋ gabe
jaŋgômŋa naŋ, tec gagôm atom, mago sec, taŋ têtac gedec gabe jaŋgôm
atom ŋa naŋ, tec gagôm. 20 Aê embe jaŋgôm gêŋ, taŋ têtac gedec naŋ, go
aê tauc jaŋgôm gêŋ tau êtiam atom. Sec taŋ gêc ŋoc ŋalêlôm naŋ, tec gêgôm.

21 Amboac tonaŋ aê katap ŋagôliŋ tonec sa gebe Gabe jaŋgôm gêŋ
ŋajam, mago sec kêsap aê tôy tec geseŋ. 22 Aê têtac gêwiŋ Anôtônê biŋsu
ŋanôgeŋ gêc ŋoc ŋalêlôm, 23 mago aê kêsaê tauc gebe biŋsu teŋ gêc ŋoc ôlic
ŋagêŋlêlôm. Biŋsu tonaŋ gêjac siŋ gêdêŋ biŋsu, taŋ gêc ŋoc kauclêlôm naŋ,
e gêsô aê tôŋ kasô sec ŋabiŋsu, taŋ gêc ŋoc ôlic ŋagêŋlêlôm naŋ ŋalabu. 24 Ijoc
aêma, asa êjaŋgo aê su aŋga ôlic togêmac tonec. 25 Aê gajam daŋge Anôtô
kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa. Amboac tonaŋ kasôm biŋ tonec gebe
Ŋoc kauc tec gajam sakiŋ gêdêŋ Anôtônê biŋsu, ma ŋoc ŋalêlôm laŋgwa tec
gajam sakiŋ gêdêŋ sec ŋabiŋsu.

8

Tasa nêŋ lêŋ to Ŋalaugeŋ

1 Amboac tonaŋ lau, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, têtap mêtôc
enseŋ êsêac suŋa sa atom, 2 gebe Ŋalau, taŋ kêkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali
kêtu Kilisi Jesuŋa naŋ, nê biŋsu tec kêgaboac aêac su aŋga sec to tamac
êndu ŋabiŋsu. 3 Kôm taŋ nêŋ ŋalêlôm laŋgwa kêkô auc e biŋsu gêgôm kêtôm
atom naŋ, Anôtô gêgôm. Eŋ kêmêtôc sec, taŋ gêc ŋalêlôm laŋgwa naŋ,
e geseŋ su gêjaŋa gebe kêsakiŋ tau Latu toôli nomŋa kêtôm ŋamalac ôliŋ
tosec naŋ, gebe enseŋ sec su. 4 Eŋ gêgôm gêŋ tonaŋ gebe tasa nêŋ lêŋ
tandaŋguc ŋalêlôm laŋgwa atom, tandaŋguc Ŋalaugeŋ e taŋeŋ wamu êndêŋ

biŋsu ŋajatu gêdêŋ ênam aêac aucgeŋ. 5 Gebe êsêac, taŋ sêsêlêŋ kêtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa gêwê êsêacŋa naŋ, taêŋ gêjam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa. Ma êsêac, taŋ sêsɛlêŋ kêtôm Ŋalau gêwê êsêacŋa naŋ, taêŋ gêjam gêŋ Ŋalauŋa. 6 Embe taêŋ ênam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa, oc tamac êndu. Embe taêŋ ênam gêŋ Ŋalauŋa, oc daŋgôŋ mateŋ jali tobiŋmalôgeŋ. 7 Ŋac teŋ embe taê ênam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa, oc êtu Anôtônê ŋacjo, gebe eŋ kêsô Anôtônê biŋsu ŋalabu atom, tau embe têtac êkac eŋ gebe naêsô ŋalabu, oc êŋgôm êtôm atom. 8 Êsêac taŋ sêsêlêŋ kêtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa gêwê êsêac naŋ, oc kêtôm gebe ênac Anôtô mataanô ŋajam atom.

9 Mago amac asêlêŋ kêtôm ŋalêlôm laŋgwa gêwê amac nec atom, asêlêŋ kêtôm ŋalau gêwê amac. Anôtônê Ŋalau embe êŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm biŋŋanôgeŋ, oc biŋ amboac tonaŋ. Ŋac teŋ embe êkôc Kilisinê Ŋalau sa atom, oc êtu Kilisinê gêŋ atom. 10 Ma Kilisi embe êmoa nêm ŋalêlôm, go ôlim êtu gêŋ matê êtu secŋa, ma ŋalau êkêŋ amac aŋgôŋ matem jali êtu Anôtô kêmasaŋ amacnêm biŋ e gêlic amac atu lau gêdêŋŋa. 11 Anôtô gêŋu Jesu aŋga ŋacmatênêŋ sa. Ênê Ŋalau embe êŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm, go Anôtô, taŋ gêŋu Kilisi aŋga ŋacmatênêŋ sa naŋ, êŋgôm amac ôlim, taŋ kêtu mêtê naŋ, mata jali êsa amboac tonaŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ nê Ŋalau gêŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm gebe ênam kôm tau.

12 O lasitêwaac, amboac tonaŋ sakiŋ teŋ gêjac aêac ŋawae tec gêc. Tageŋ tanam sakiŋ êtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa êkac aêacŋa nec atom. 13 Embe asêlêŋ êtôm ŋalêlôm laŋgwa êwê amac, oc amac êndu. Mago Ŋalau embe êwê amac e ôlim ŋalêŋ êtu gêŋ mêtê, oc êkêŋ amac aŋgôŋ matem jali. 14 Gebe lau samob, taŋ Anôtônê Ŋalau gêwê êsêac naŋ, têtu Anôtônê latui. 15 Ŋalau taŋ amac akôc sa naŋ, kêkêŋ amac atu sakiŋwaga e atêc taôm kêtiam nec atom. Ŋalau taŋ amac akôc sa naŋ, kêkêŋ amac atu Anôtônê latui. Ŋalau tau kêpuc aêac tôŋ, tec tamôêc gebe “Tamemai, o Tamemai.” 16 Ŋalau tau tonaŋ tec gêwa sa mêŋgêwiŋ aêacnêŋ ŋalau gebe Aêac tatu Anôtônê ŋapalêgac. 17 Embe tatu Anôtônê ŋapalê, go tawê kaiŋ ênê gêŋlênsêm. Embe tawê kaiŋ Anôtônê gêŋlênsêm, go tawê kaiŋ Kilisinê dawiŋ amboac tonaŋgeŋ, gebe aêac embe daôc ŋandaŋ dawiŋ Kilisi, oc tatap ŋawasi sa dawiŋ eŋ amboac tonaŋ.

Ŋawasi taŋ mêŋêsa naŋ

18 Aê taêc gêjam gebe Aêac embe tanam dôŋ gêŋwapac, taŋ galoc gêgôm aêac naŋ, êpi ŋawasi, taŋ malôgeŋ oc mêŋeoc tau lasê êndêŋ aêac naŋ, oc talic gêŋwapac tau gebe ec sauŋ. 19 Gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêkêŋ mateŋ to têtu gwasaê ŋanoc Anôtô eoc latui lasêŋa. 20 Gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, ŋalêŋ gêc gebe oc sênaŋa. Tauŋ taêŋ gêjam lêŋ tau atom, Anôtô kêkêŋ êsêac sêsô lêŋ tonaŋ ŋalabu, gebe sêkêŋ mateŋ biŋ tonec gebe 21 Anôtô êŋgamboac gêŋ samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ, su aŋga sakiŋ sênaŋaŋa ma sêmoa nêŋ lêtêgeŋ sêwê kaiŋ Anôtônê ŋapalênêŋ ŋawasi. 22 Aêac tajalagac gebe gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêmoa jageo to têtaŋ ŋanô e mêŋgêdêŋ galoc kêtôm awê ŋapalê kêtuŋ eŋ. 23 Mago biŋ tonaŋgeŋ atom. Aêac tauŋ tamoa jageo to tataŋ gêc lêlômgeŋ ma tatu gwasaê noc tatu Anôtônê latui to noc Anôtô êŋgamboac aêac su aŋga tauŋ ôliŋŋa. Aêac takôc Ŋalau sa kêtu gêŋ tonaŋ ŋakamaclauŋ. 24 Anôtô kêsi aêac su, tec takêŋ mateŋ ŋanô tau. Mago aêac embe talic gêŋ, taŋ takêŋ mateŋ naŋ, ŋanô su, oc takêŋ mateŋ gêŋ tau êtiam atom. Asa êkêŋ mata gêŋ, taŋ

gêlic gêc naŋ. 25 Mago embe takêŋ mateŋ gêŋ, taŋ talic ŋanô atom naŋ, oc daôŋ ŋaŋêŋgeŋ tamoa.
26 Ma Ŋalau tau mêŋkêpuc aêacnêŋ palê-palê tôŋ amboac tonaŋ. Aêac tajam kauc tateŋ gêŋ êndêŋ Anôtô naêndêŋgeŋŋa. Mago Ŋalau tau keteŋ gêjô aêac su ŋaawa kaiŋ teŋ kêtôm tasôm naêtôm atom. 27 Mago Anôtô, taŋ gêbi ŋamalacnêŋ ŋalêlôm lêtêŋ naŋ, kêjala biŋ, taŋ Ŋalau taê gêjam naŋ, gebe Ŋalau keteŋ gêjô Anôtônê lau su kêtôm Anôtô tau taê gêjam.
28 Aêac tajalagac gebe Anôtô gêjam gôliŋ gêŋ samob gebe gêŋ tau êmoasiŋ êsêac, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ êtômgeŋ. Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ tec kêkalem êsêac. 29 Gebe eŋ kêjala êsêacgac ma kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ gebe têtôm eŋ Latunê katu, gebe Latu êtu lasii taêsam nêŋ ŋacsêga. 30 Ma lau, taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ, eŋ kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ amboac tonaŋ. Ma lau, taŋ eŋ kêkalem êsêac naŋ, kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Go êsêac, taŋ kêmasaŋ nêŋ biŋ su naŋ, kêkêŋ nê ŋawasi gêdêŋ êsêac amboac tonaŋ.

Anôtô têtac gêwiŋ aêac kêtu Kilisi Jesuŋa

31 Aêac oc tasôm biŋ amboac ondoc êjô biŋ samob tonaŋ ŋai. Anôtô embe êwiŋ aêac, oc asa enseŋ aêac su. 32 Ŋac tau taê walô tau nê Latu atom, kêkêŋ eŋ kêtu da kêtu aêac samobŋa. Eŋ kêkêŋ Latu gêdêŋ aêac, tec oc êkêŋ gêŋ ŋagêdô samob gebe êmoasiŋ aêacŋa atom me. 33 Asa oc êŋgôliŋ biŋ êpi lau, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ. Anôtô tau kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ sugac. 34 Asa oc êmêtôc êsêac e enseŋ êsêac su. Masigoc. Kilisi Jesu, taŋ gêmac êndu ma gêdi sa kêtiam naŋ, jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa ma keteŋ Anôtô gêjô aêac su. 35 Asa oc êkac aêac su aŋga Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa. Gêŋwapac me tamoa naeo me lau sêjanda aêacŋa me mo êjô aêacŋa me tapô lêna ŋakwê to gêŋ ŋagêdôŋa me êndambiŋ gêŋ ŋaclai enseŋ aêac suŋa me siŋ. Gêŋ tonaŋ ŋai oc êkac aêac su me masi. 36 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, gêwa biŋ tau sa gebe
“Sêjaiŋ aêac kêtôm bêcgeŋ kêtu aômŋa,
ma sêgôm aêac atôm domba, taŋ sebe sêmbucŋa naŋ.”
37 Mago aêac taku gêŋwapac samob tonaŋ ŋai tulu gebe ŋac, taŋ têtac gêwiŋ aêac naŋ, kêpuc aêac tôŋ. 38 Tonec aê kajala kêtu tôŋ gebe Tamac êndu me daŋgôŋ mateŋ jali, aŋela me ŋaclai, biŋ galocŋa me biŋ ŋamuŋa me gêŋ ŋajaŋa teŋ, 39 gêŋ Iôlôcŋa me gêŋ eloŋŋa me gêŋ nomŋa teŋ kêtôm atom gebe êkac aêac su aŋga Anôtônê têtac gêwiŋ, taŋ ŋam kêsêp aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋ.

9

Anôtô to nê lau Israel nêŋ biŋ

1 Aê katu Kilisinê ŋac, tec kasau atom, kasôm biŋŋanôgeŋ. Ŋoc awa ŋalêlômŋa, taŋ Ŋalau Dabuŋ gêjam gôliŋ naŋ, gêwa sa amboac tonaŋ gebe kasau atom. 2 Aê gaôc wapac ŋanô to ŋandaŋ kêtuŋ ŋoc ŋalêlôm ŋapaŋ kêtu teoci to lasici, taŋ ma ŋam nomŋa kêsêp tageŋ naŋŋa. 3 Aê tauc gabe Anôtô êpuc boa aê jamoa jaêc Kilisi êtu êsêacŋa. 4 Êsêac lau Israelgoc. Êsêac Anôtônê latui to sêwê kaiŋ ênê ŋawasi. Anôtô kêmoatiŋ nê poac to kêkêŋ nê biŋsu gêdêŋ êsêac. Eŋ kêkêŋ sakiŋ omŋa ma gêjac mata biŋ to biŋ gêdêŋ êsêac. 5 Êsêac sêsa aŋga abeŋinêŋ ma Kilisinê ŋam nomŋa kêsêp êsêacgeŋ. Talanem eŋ, taŋ Anôtô ŋanô kêlêlêc gêŋ samob su naŋ, endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

6 Aê jasôm tonec gebe Anôtônê biŋ kêsêlô nec atom, gebe lau samob, taŋ nêŋ ŋam kêsêp Israel naŋ, Israel ŋanô êsêac atom. 7 Ma Abrahamnê wakuc
samob têtu ênê ŋ apalê ŋanô atom amboac tonaŋ. Anôtô kêsôm gêdêŋ
Abraham gebe “Nêm wakuc ŋanô oc sêsa aŋga Isaknêgeŋ.” 8 Biŋ tonaŋ ŋam
amboac tonec gebe Ŋapalê taŋ teneŋi sêkôc êsêac ŋalêŋ ŋamalacŋa naŋ,
Anôtônê ŋapalê ŋanô êsêac atom, mago ŋapalê, taŋ teneŋi sêkôc êsêac kêtu
Anôtô gêjac mata êsêacŋa naŋgeŋ, tec têtu Abrahamnê wakuc ŋanô. 9 Biŋ
taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, tonec gebe “Êndêŋ ŋanoc amboac tonec aê oc
jamu jamêŋ êtiam ma Sara êkôc latu teŋ.”
10 Mago tonaŋgeŋ atom. Rebekanê biŋ kêtôm tonaŋ. 11 Aêac abeŋi Isak
gêjam eŋ e gêmoa teŋ. 12 Eŋ kêkôc ôliŋbôm atomgeŋ ma êsêagêc sêgôm
gêŋ ŋajam me sec teŋ atom tageŋ, ma Anôtô kêsôm gêdêŋ Rebeka gebe
“Ŋacsêga oc ênam sakiŋ ŋac sauŋ.” Biŋ tonaŋ gêwa sa gebe Anôtô gebe
êŋgôm biŋ, taŋ eŋ tau taê kêka naŋgeŋ, ŋanô êsa ma êjaliŋ ŋac teŋ sa êtu
ênê koleŋ ŋajamŋa atom, êtu kêkalem eŋŋageq. 13 Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc
naŋ gebe “Aê têtac gêwiŋ Jakob ma têtac gedec Esau.”
14 Galoc oc tasôm biŋ amboac ondoc. Anôtô kêsa lêŋ geo me. Masigoc,
amboac tonaŋ atom. 15 Eŋ kêsôm gêdêŋ Mose gebe “Aê taêc walô ŋac,
taŋ gabe taêc walô eŋ naŋ, to taêc labu ŋac, taŋ gabe taêc labu eŋ naŋ.”
16 Amboac tonaŋ Anôtô kêjaliŋ aêac sa, ŋam kêsêp aêacnêŋ taêŋ gêjam to
nêŋ lêŋ atom, kêsêp Anôtônê taê walôŋageŋ. 17 Teto biŋ gêc gebe Anôtô
kêsôm gêdêŋ Parao gebe “Aê kakêŋ aôm kôtu kiŋ gebe jawa ŋoc ŋaclai sa
êpi aôm e ŋoc ŋaê ŋawae êsa êtôm nom samucgeŋ êna.” 18 Amboac tonaŋ
Anôtô embe têtac teŋ, go taê walô lau ma embe têtac teŋ, oc êŋgôm launêŋ
ŋalêlôm ŋadani êsa.

Anôtônê têtac ŋandaŋ to nê taê walô

19 Talic, go ôsôm biŋ tonec gebe “Embe amboac tonaŋ, go Anôtô êmbu
aêac êtu asageŋŋa. Asa êtôm gebe enseŋ ênê biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tôŋ
naŋ.” 20 Aôm asa tec otoc taôm sa ma ôjô Anôtônê biŋ amboac tonaŋ.
Ku teŋ oc êsôm êndêŋ awê kêpac ku tauŋa gebe “Aôm kôpac aê laŋôc
amboac tonec kêtu asageŋŋa,” oc êsôm me. 21 Awê-kêlêsôb-kuwagao naŋ
kêtu nomku tau ŋatauo atom me. Eŋ kêtôm gebe êkôc nomlêsôb tageŋ ma
êŋgôm ŋamakeŋ êtu ku tolaŋô gêŋ ŋajam êsêpŋa ma ŋamakeŋ êtu ku ŋaôma
gêŋ sec êsêpŋa. 22 Anôtô amboac tonaŋ. Eŋ gebe êtôc nê têtac ŋandaŋ ênêc
awê ma gebe êwa nê ŋaclai sa. Mago eŋ gê êsêac, taŋ têtac ŋandaŋ kêpi êsêac
gebe enseŋ êsêac su naŋ, nêŋ biŋ tôŋ. 23 Ma eŋ gebe êwa nê ŋawasi tolêlôm-
tolêlôm sa amboac tonaŋ. Ewa sa êpi lau, taŋ taê walô to kêmasaŋ êsêac
kwanaŋgeŋ gebe sêwê kaiŋ ênê ŋawasi. 24 Eŋ ŋêkalem aêac aŋga lau Juda
nêŋ toŋŋageŋ atom, kêkalem aêac aŋga lau samuc nêŋ tôŋŋa gêwiŋ amboac
tonaŋgeŋ. 25 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm gêc Hoseanê buku gebe
“Aê oc jakalem lau, taŋ têtu aêŋoc atom naŋ,
gebe têtu ŋoc lau,
ma êsêac, taŋ têtac gêwiŋ êsêac atom naŋ,
têtu ŋoc gêŋ têtac êwiŋ ŋanôŋa.
26 Ma aŋga gamêŋ, taŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
‘Aêŋoc lau amac atom’ naŋ,
oc sêsam êsêac gebe ‘Anôtô mata jali nê latui.’ ”
27 Jesaia gêmôêc kêpi Israel gebe
“Israel latui embe taêsam ŋanô têtôm gaŋac gwêcŋa,

naŋ Anôtô oc ênam ŋagêdôgeŋ sa,
28 gebe Apômtau oc ênac dabiŋ nê biŋ
ma êŋgôm ŋanô êsa aŋga nom ŋagamêŋ samob êkajageŋ”
29 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ Jesaia kêsôm kwananŋgeŋ gebe
“Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau embe endec aêacnêŋ ŋawê ŋagêdô
sêmoa atom,
oc tatôm Sodom to sêlic aêac amboac Gomora.”

Lau Israel to ŋawae ŋajam ŋabiŋ

30 Aêac oc tasôm biŋ ondoc. Tasôm tonec gebe Anôtô kêmasaŋ lau samuc, taŋ sêsôm lêŋ sêmansaŋ biŋ êndêŋ Anôtôŋa atom naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ gêwiŋŋa. 31 Ma Israel, taŋ têdaguc biŋsu gebe sêmansaŋ nêŋ biŋ êndêŋ Anôtô naŋ, têtap biŋsu ŋanô sa atom.
32 Têtap sa atom naŋ ŋam kêsêp asageŋ. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom, êsêac taêŋ kêka tauŋ nêŋ koleŋgeŋ. Êsêac dêdiŋ eŋkaiŋ kêpi poc dêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa,
33 kêtôm teto gêc gebe
“Alic acgom, aê jatoc poc teŋ lau dêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa
to pocsêga teŋ êŋgôm lau têntac êmbôli aucŋa naêŋgôŋ Sion.
Ma ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ poc tonaŋ, oc ênaŋa, atom.”

10

1 O lasitêwaac, aê taêc kêka toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ ma kateŋ mec gêdêŋ Anôtô kêtu êsêacŋa gebe ênam êsêac kêsi. 2 Aê gabe jawa êsêacnêŋ biŋ sa gebe sêgôm Anôtônê biŋ topalêgeŋ, mago sêgôm tokauc atom. 3 Êsêac sêjam kauc Anôtônê lêŋ êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋŋa, tec sêsôm tauŋ nêŋ lêŋ ma sêsô Anôtônê lêŋ êmansaŋ êsêacnêŋ biŋŋa ŋalabu atom. 4 Ŋam gebe Biŋsu mêŋgêjac pep gêdêŋ Kilisi, gebe Anôtô taugeŋ tec êmansaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, nêŋ biŋ.

Anôtô gebe ênam ŋamalac samob kêsi

5 Mose keto gebe biŋsu kêtôm gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ êndêŋ Anôtô ma kêsôm gebe “Ŋac taŋ êŋgôm ŋanô êsa naŋ, oc êŋgôŋ mata jali.” 6 Mago ŋac, taŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ naŋ, kêtu kêkêŋ gêwiŋŋa naŋ, êsôm ênêc nê ŋalêlômgeŋ gebe “Asa oc êpi undambê ana,” nec atom. Biŋ tonaŋ ŋam gebe êkôc Kilisi êsêp nom êmêŋ. 7 Me êsôm tonec gebe “Asa oc asêp lamboam êna,” nec atom. Biŋ tonaŋ ŋam gebe êkôc Kilisi aŋga ŋacmatênêŋ êpi êmêŋ. 8 Biŋ tau amboac tonec gebe “Anôtônê biŋ wacgêc aôm ŋagala, gêc aôm awamsuŋ to nêm ŋalêlôm.” Biŋ takêŋ gêwiŋŋa tau tonaŋ, tec tajam mêtê kêpi. 9 Embe awamsuŋ ôsôm Jesu lasê gebe eŋ Apômtau, ma embe nêm ŋalêlôm ôkêŋ êwiŋ gebe Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ, naŋ Anôtô oc ênam aôm kêsi. 10 Embe nêŋ ŋalêlôm takêŋ êwiŋ, go Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ. Embe aweŋsuŋ tasôm biŋ lasê, go Anôtô ênam aêac kêsi. 11 Teto biŋ gêc gebe “Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa atom.” 12 Juda to lau samuc têtôm tauŋgeŋ. Êsêac samob nêŋ Apômtau tageŋ. Eŋ ŋac tolêlôm kêtôm gebe êmoasiŋ lau samob, naŋ aweŋ gêjac eŋ naŋ, 13 gebe “Apômtau ênam lau samob, taŋ aweŋ ênac ênê ŋaê naŋ kêsi.”

14 Lau embe sêkêŋ êwiŋ ŋac tau atom, oc aweŋ ênac eŋ amboac ondoc. Embe sêŋô ênê biŋ atom, oc sêkêŋ êwiŋ amboac ondoc. Embe sênam mêtê êsêac atom, ma oc sêŋô amboac ondoc. 15 Ma Anôtô embe êsakiŋ jaeŋwaga atom, oc sênam mêtê amboac ondoc. Kêtôm teto gêc gebe “Op,

lau taŋ sêsôm ŋawae ŋajam lasê naŋ, eŋkaiŋ ŋakicsêa ŋajamanô." 16 Mago
samob sêŋô ŋawae ŋajam tau ma sêkôc sa atom gebe Jesaia kêsôm gebe "O
Apômtau, asa kêkêŋ gêwiŋ jaeŋ, taŋ aêac akêŋ naŋ." 17 Amboac tonaŋ takêŋ
gêwiŋ ŋam kêsêp taŋô jaeŋ. Taŋô jaeŋ ŋam kêsêp sêsôm Kilisinê biŋ lasê.

18 Ma gabe jatu kênac gebe Êsêac sêŋô ŋawae ŋajam atom me. Masi,
sêŋôgac, gebe teto gêc gebe
"Aweŋ ŋaonda kêsa gêjam nom ŋagamêŋ samob auc,
ma êsêacnêŋ biŋ gelom-gelom e gêdêŋ nom ŋamadiŋ."
19 Jatu kênac êtiam gebe Israel oc sêjala me masi. Sêjalagac. Andaŋgeŋ Mose
kêsôm gebe
"Aê jakêŋ amac anam lêmuŋ êsêac, taŋ têtu laum teŋ atom tageŋ,
ma jaŋgôm amac têmtac êmbôli auc êndêŋ lau-kauc-masiwaga naŋ."
20 Ma Jesaia kêsôm gêc awêgeŋ gebe
"Lau taŋ sêsôm aê atom naŋ, têtap aê sa,
ma gaoc tauc lasê gêdêŋ êsêac, taŋ têtu kênac aê atom naŋ."
21 Go kêsôm tonec kêpi Israel gebe "Gajac kajo lau taŋeŋpêc to aweŋ
olaboa kêtôm bêcgeŋ elêmê."

11

Anôtô taê walô lau Israel

1 Ma galoc jatu kênac acgom gebe Anôtô oc kêtiŋ nê lau su me masi.
Masigoc, amboac tonaŋ atom. Aê tauc nec Israel teŋ aŋga Abrahamnê
ŋawê ma Benjaminnê gôlôac. 2 Anôtô kêtiŋ nê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac sa
kwanaŋgeŋ naŋ, su atom. Amac ajala biŋ, taŋ teto kêpi Elia naŋ, me masi.
Eŋ gêbu Israel gêdêŋ Anôtô ma kêsôm gebe 3 "O Apômtau, êsêac sêjac nêm
propete êndu ma seseŋ aômnêm altar su e gêjac aê taucgeŋ sa, ma galoc
dêdib aê sêmoa sebe sênac aê êndu amboac tonaŋgeŋ." 4 Ma Anôtônê biŋ
ondoc gêjô Elia awa. Biŋ tonec gebe "Aê kajaliŋ ŋoc lau 7,000 sa tec sêmoa,
lau tonaŋ sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ Bal atom." 5 Ma têm galocŋa ŋabiŋ kêtôm
tonaŋ. Lau ŋagêdô gacgeŋ sêmoa, naŋ kêtôm Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kêtu
nê taê walô êsêacŋa. 6 Anôtô embe taê walô êsêac, go nêŋ koleŋ ênam êsêac
sa êtiam atom. Koleŋ embe ênam êsêac sa, go ênê moasiŋ tau êtu moasiŋ
ŋanô atom.

7 Ma galoc amboac ondoc. Gêŋ taŋ Israel sêsôm naŋ, têtap sa atom. Lau
taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tauŋgeŋ tec têtap sa, ma êsêac ŋagêdô nêŋ
ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa. 8 Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe
"Anôtô gêgôm êsêacnêŋ kauc ŋawapac kêsa
e mateŋanô sêlic gêŋ atom
to taŋeŋsuŋ sêŋô biŋ atom, tec sêmoa ŋapaŋ e mêŋgêdêŋ galoc."
9 Ma Dawid kêsôm gebe
"Êsêacnêŋ moasiŋ sêniŋŋa êtu nêŋ lakô to nêŋ uc
ma êtu nêŋ lip ênac êsêacŋa to nêŋ ŋagêjô sec.
10 Ôkêŋ êsêac mateŋanô êtu kanuc e sêlic gamêŋ atom,
ma dêmôêŋtêkwa êwa lip endeŋ tôŋgeŋ."

Anôtô gêjam lau samuc kêsi

11 Amboac tonaŋ jatu kênac acgom. Êsêac dêdiŋ eŋkaiŋ gebe sêu tauŋ
sênaŋaŋa me. Masigoc, amboac tonaŋ atom. Êsêac sêgêli biŋ, tec kêtu
moasiŋ gêjam lau samuc kêsi. Biŋ tonaŋ epeŋ lau Israel nêŋ ŋalêlôm e
sênam lêmuŋ lau samuc. 12 Êsêac sêgêli biŋ, tec kêtu moasiŋ gêdêŋ lau

nomŋa samob, ma êsêac têtôm Anôtônê mêtê atom, tec kêtu moasiŋ gêdêŋ lau samuc. Ma embe êsêac tomalageŋ sêmansaŋ Anôtônê biŋ, oc moasiŋ êlêlêc su ŋêŋgeŋ êndêŋ ŋamalac samob.

13 Aê jasôm ŋoc biŋ êndêŋ amac lau samuc gebe Aê tec katu lau samuc nêŋ jaeŋwaga ma jalambiŋ ŋoc sakiŋ tonaŋ gebe ŋajamanô. 14 Aê taêc kêka gebe jakêŋ ŋoc lau sênam lêmuŋ amac e janam esêacnêŋ ŋagêdô kêsi. 15 Anôtô kêtiŋ êsêac su, tec gê wama ŋamalac nomŋa samob. Ma Anôtô embe êkôc êsêac sa, oc êtôm ŋacmatê sêndi sa sêmoa mateŋ jali. 16 Embe tapac polom ma takêŋ polom ŋamataŋa êndêŋ Anôtô, go polom samucgeŋ êtu ênê amboac tonaŋ. Ma embe ka ŋawakac êtu Anôtônê, go ka ŋalaka êtu ênê amboac tonaŋ.

17 Katêkwianô ŋalaka ŋagêdô Anôtô kêsapu su ma jakêkôc katêkwibôm ŋalaka jagêjam jaba. Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka tec galoc awê kaiŋ ŋalêsi, taŋ katêkwianô ŋawakac kêkêŋ naŋ. 18 Amboac tonaŋ otoc taôm sa êndêŋ ŋalaka, taŋ sêsapu su naŋ atom. Embe otoc taôm sa, go taêm ênam taôm gebe aôm gôlôm ŋawakac atom, ŋawakac gêlôm aôm.

19 Moae ôsôm gebe “Sêsapu ŋalaka tônê su gebe sênam jaba aê jajô.” 20 Biŋŋanô, êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom, tec sêsapu êsêac su. Ma aôm kôkêŋ gêwiŋ, tec kôkô êsêac maleŋ. Amboac tonaŋ taêm ênam biŋ otoc taôm saŋa atom, ôtêc taôm. 21 Anôtô embe taê labu ka tau ŋalaka atom, oc taê labu aôm atom amboac tonaŋgeŋ. 22 Amboac tonaŋ matam êsap Anôtônê moasiŋ to nê ŋajaŋa. Êsêac taŋ têtu sec naŋ, têtap ŋajaŋa sa. Mago aôm kôtap moasiŋ sa. Embe ômoa ênê moasiŋ ŋalêlôm, oc êmoasiŋ aôm. Embe masi, oc êsapu aôm su amboac tonaŋ. 23 Ma lau Israel embe sêwi nêŋ sêkêŋ gêwiŋ atomŋa siŋ, Anôtô oc êkêŋ êsêac nasêkô maleŋ tau êtiam. 24 Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka, taŋ sêsapu su ma sêjam jaba amac api katêkwianô, naŋ kêtu amacnêm ŋamôkê kwanaŋgeŋ atom. Ma Anôtô embe êkêŋ katêkwianô tau ŋalaka tonaŋ, taŋ kêsapu su naŋ, sêmu sêndêŋ tauŋ ŋamôkê, oc êŋgôm ŋagaô êlêlêc.

Anôtô taê walô lau samob

25 O lasitêwaac, aê gabe amac anam kauc biŋ ŋalêlômŋa tonec atom, gebe akêli taôm êtu taôm nêm kaucŋa atom. Biŋ amboac tonec gebe Israelnêŋ ŋagêdo nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa ênêc e lau samuc samob tomalageŋ sêsô Anôtônê gamêŋ sêna su acgom, 26 go Anôtô ênam Israel samob kêsi amboac tonaŋ, kêtôm teto gêc gebe

“Kêsiwaga oc mêŋêsa aŋga Sion
ma ênam Jakobnê geo ôkwi.
27 Êndêŋ taŋ jakôc êsêacnêŋ sec su naŋ,
jamoatiŋ ŋoc poac tonec êndêŋ êsêac.”

28 Lau Israel sêkôc ŋawae ŋajam sa atom, tec têtu Anôtônê ŋacjo kêtu amacŋa. Mago Anôtô kêjaliŋ êsêac sa su, tec têtu ênê lau têtac gêwiŋ êsêacŋa kêtu abeŋiŋa. 29 Biŋ tonec kêtu tôŋ gebe Anôtô ênam nê moasiŋ to kalem ôkwi atom. 30 Gêmuŋgeŋ amac lau samuc taŋempêc gêdêŋ Anôtô, ma galoc lau Israel nêŋ taŋeŋpêc tec kêkêŋ Anôtô taê walô amac. 31 Êsêac amboac tonaŋ. Galoc êsêac taŋeŋpêc kêtu Anôtô taê walô amacŋa ma êsêacnêŋ taŋeŋpêc oc êkêŋ Anôtô taê walô êsêac ôwiŋ amboac tonaŋgeŋ, 32 gebe Anôtô kêkêŋ taŋeŋpêc kêkôniŋ ŋamalac samob tôŋ, gebe taê walô êsêac samobŋa.

33 Ojae, Anôtô eŋ ŋac moasiŋ tolêlôm-tolêlômgoc. Kauc mêtêŋa to kauc
êjala gêŋŋa ŋamsêga eŋgoc. Asa oc êwa ênê mêtôc ŋam sa, ma asa oc êkip
ênê lêŋ ŋam sa.
34 "Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam
ma asa kêtu ênê ŋac-êwa-biŋ-sawaga.
35 Me asa kêkêŋ gêŋ teŋ gêdêŋ eŋ kwanaŋgeŋ,
tec galoc gebe êkôc nê gêŋ ŋagêjô."
36 Eŋ kêkêŋ to kêpuc gêŋ samob tôŋ gêmoa ma gêŋ samob tonaŋ ŋai kepeŋ
eŋgeŋ. Ŋawasi êndêŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

12

Tasa nêŋ lêŋ toKillsigeŋ

1 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu Anôtônê taê walôŋa gebe akêŋ
ôlim êtu da mata jali to dabuŋ êndêŋ Anôtô naêlic ênac mataanô ŋajam.
Amacnêm sakiŋ tokauc ŋajam tau tonaŋ. 2 Asa nêm lêŋ atôm lau nom
tonecŋa nêŋ atom. Anam taôm ôkwi e nêm ŋalêlôm êtu wakuc gebe nêm
kauc êsa êpi Anôtônê biŋ, taŋ gebe êŋgôm ŋanô êsaŋa naŋ, e ajala gêŋ ŋajam
to gêŋ, taŋ gêjac Anôtô mataanô ŋajamŋa naŋ, ma gêŋ taŋ Anôtô gêjac
dabiŋ.
3 Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê, tec jasôm êndêŋ amac samob êndêŋ-
êndêŋgeŋ gebe Akêli taôm êlêlêc su atom. Taêm ênam nêm gêŋ ŋaŋêŋgeŋ
êtôm nêm akêŋ gêwiŋ ŋadôŋ, taŋ Anôtô gêjac sam gêdêŋ amac gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ naŋ. 4 Aêac ôliŋ ŋagêŋlêlôm taêsam gêc kêtômgeŋ ma ôliŋ ŋagêŋ
tonaŋ samob sêwê kaiŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ naŋ. 5 Ma aêac amboac
tonaŋ. Aêac lau taêsam, mago Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ tatu ôli tageŋ, mago ôli
tageŋ tau ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. 6 Anôtô kêmoasiŋ aêae ŋa moasiŋ
tokaiŋ-tokaiŋ. Embe tatap moasiŋ daoc biŋ lasêŋa sa, go tanam kôm tau
êtôm nêŋ takêŋ gêwiŋ ŋadôŋ. 7 Embe tatap moasiŋ sakiŋŋa sa, go tanam
sakiŋ. Embe tatap moasiŋ tandôŋ launa sa, go tandôŋ lau. 8 Ŋac teŋ embe
êlêŋ biŋ lau, go êŋgôm ŋapep. Teŋ embe êkêŋ to ênac sam gêŋ êndêŋ lau, go
êŋgôm tonê ŋalêlôm makeŋgeŋ. Teŋ embe êtu gejobwaga, go ejop nê gêŋ
topalêgeŋ. Teŋ embe taê wald lau, go êŋgôm totêtac wapigeŋ.

Lau buŋa nêŋ lêŋ ŋagôliŋ

9 Têmtac êwiŋ taôm totêmtac makeŋgeŋ. Akêŋ kisa êndêŋ sec ma asap
ŋajam tôŋ. 10 Têmtac êwiŋ taôm lasitêwaŋa êmbiŋ amac tôŋ ma atoc taôm
sa êjô taugeŋ. 11 Anam nêm kôm samob ŋadôb, anam tokam-tokam atom.
Ŋalau êkac amac ŋanôgeŋ, ec anam sakiŋ êndêŋ Apômtau. 12 Akêŋ matem
to têmtac ŋajamgeŋ. Aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ, ma ateŋ mec ansiŋ
sugeŋ. 13 Anôtônê lau embe sêpô lêna tauŋ, go anam êsêac sa. Aŋgôm ja
lau topalêgeŋ.
14 Anam mec lau, taŋ sêjanda amac naŋ, apuc boa êsêac atom, anam
mecgeŋ. 15 Têmtac ŋajam awiŋ lau, taŋ têntac ŋajam naŋ, ma ataŋ awiŋ lau,
taŋ têtaŋ naŋ. 16 Taêm ênam nêm gêŋ êpi tageŋ awiŋ taôm ŋajamgeŋ. Taêm
ênam gêŋ towaegeŋ atom, ansuŋ taôm êndêŋ lau ŋaôma êwiŋ. Akêli taôm
êtu nêm kaucŋa atom. 17 Akêŋ sec êjô sec atom. Gêŋ taŋ ŋamalac samob
sêlic ŋajam naŋ, taêm ênam ŋapep. 18 Amac taôm ênsaê, embe alic êtôm, go
amoa awiŋ lau samob tobiŋmalôgeŋ. 19 O lauace, taôm akac kamocgôc
atom. Aliŋ su êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ êna êtôm teto gêc gebe "Aê
oc jakac kamocgôc to jakêŋ ŋagêjô. Apômtaunê biŋ tau tonaŋ." 20 Mago

“embe mo êjô nêm soŋo-soŋo, naŋ ôkêŋ eŋ êniŋ ma embe bu êjô eŋ, naŋ ôkêŋ eŋ ênôm. Ôŋgôm amboac tonaŋ, ec eŋ maja siŋ tageŋ.” 21 Sec êku aôm tulu atom, ôkêŋ ŋajam êku sec tulu.

13

Taŋem wamu endeŋ gôliŋwaga

1 Lau samob sêsô nêŋ gôliŋwaga ŋalabu, gebe gôliŋwaga tauŋ sêkêŋ tauŋ atom, Anôtô kêkêŋ êsêac. Anôtô kêtu gôliŋwaga, taŋ sêmoa naŋ, nêŋ ŋamôkê. 2 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe enseŋ gôliŋwaganêŋ biŋ, oc êkô Anôtônê ŋagôliŋ auc. Ma êsêac, taŋ sêkô ŋagôliŋ auc naŋ, têtap Anôtônê mêtôc sa. 3 Lau taŋ sêsa nêŋ lêŋ ŋajam naŋ, têtêc gôliŋwaga atom, lau taŋ sêgôm sec naŋgeŋ, tec oc têtêc. Aôm embe têmtac êwiŋ gebe ôtêc gôliŋwaga atom, naŋ ôŋgôm nêm gêŋ ŋajamgeŋ, go gôliŋwaga awa êôc aôm. 4 Ŋac tau kêtu Anôtônê sakiŋwaga, gebe ejop aôm ômoa ŋajamŋa. Embe ôŋgôm sec, oc ôtêc taôm, gebe eŋ gêôc nê siŋ ŋaômageŋ atom. Eŋ kêtu Anôtônê sakiŋwaga ma gêgôm ênê têtac ŋandaŋ ŋanô kêsa kêpi ŋac, taŋ gêgôm sec naŋ. 5 Amboac tonaŋ asô gôliŋwaga ŋalabumaŋ, tageŋ asô ŋalabu êtu atêc Anôtônê têtac ŋandaŋŋageŋ atom, asô ŋalabu êtu nêm ŋalêlôm êkac amacŋa êwiŋ. 6 Kêtu tonaŋŋa akêŋ takis êndêŋ gôliŋwaga gebe sêjam kôm tonaŋ tec têtu Anôtônê sakiŋwaga. 7 Launêŋ tôp, taŋ gêc amacŋa naŋ anac. Akêŋ takis êndêŋ ŋac takisŋa to anam ôli gôliŋwaganêŋ takis ŋagêdô amboac tonaŋ. Asô nêm laumata ŋalabu to atoc lau towaeŋ sa.

Biŋ têntac gêwiŋ lauŋa

8 Ajop taôm gebe aŋgôm tôp atom. Tôp tageŋ tonec ênêc amacŋa gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê lau jabaŋ eŋ naŋ, gêgôm biŋsu ŋanô kêsa. 9 Biŋsu tonec ŋai gebe “Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom, ônac ŋamalac êndu atom, ônam geŋgeŋ atom, matam katu gêŋ atom,” to biŋsu ŋalô ŋagêdô samob, naŋ ŋalô tonec kêkatoŋ sa gebe “Têmtac êwiŋ nêm lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.” 10 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê lau jabaŋ eŋŋa naŋ, êŋgôm êsêac sec atom. Amboac tonaŋ embe têntac êwiŋ lau, go daŋgôm biŋsu samob ŋanô êsa.

Kilisinê bec kêdabiŋ

11 Aŋgôm geŋ tonaŋ gebe ajala noc taugac. Aêc bêc kêtôm, galoc noc andi saŋa mêŋkêsagac. Gêdêŋ taŋ takôc takêŋ gêwiŋ sa naŋ, Anôtônê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa gêc ŋasawa ec baliŋ mago galoc mêŋkêdabiŋgac. 12 Gêbêcauc gêbacnê ma geleŋmatagac. Amboac tonaŋ takwalec koleŋ ŋakesecŋa su ma daja laukasap ŋawêŋa sa. 13 Aêac tasa nêŋ lêŋ ŋapep amboac lau, taŋ sêsêlêŋ gêdêŋ ocsalôgeŋ naŋ. Taniŋ lasamboa atom to tanôm anaboa atom, daŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom ma mateŋ daŋgucboa atom, takêŋ kisa êndêŋ lau to tanam lêmuŋ êsêacboa atom. 14 Asô Apômtau Jesu Kilisi sa êtu nêm ŋakwê ma amoasiŋ ôlim ŋapep, tageŋ ajop taôm êndêŋ têmtac ŋakalac.

14

Amêtôc lasitêwai atom

1 Ŋac teŋ embe êkêŋ êwiŋ lêna-lêna, naŋ akôc eŋ sa êwiŋ amac, mago alênsôŋ eŋ ŋa biŋ tokaiŋ-tokaiŋ atom. 2 Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa naŋ, tec geŋ gwada to gêŋ samob. Tageŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ lêna-lêna naŋ, geŋ geŋ gagageŋ. 3 Ŋac taŋ geŋ gwada naŋ, êmbu ŋac, taŋ gedec gwada naŋ

atom. Ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ gagageŋ naŋ, êmêtôc ŋac, taŋ geŋ gêŋ ŋagêdô samob naŋ atom, gebe Anôtô kêkôc eŋ sêŋac. 4 Aôm asa, tec gobe ômêtôc ŋac teŋ nê sakiŋwaganê biŋ. Eŋ tau nê Ŋatau oc êjac eŋ sa êkô, me êkêŋ eŋ êku sa. Eŋ oc êkô gebe ênê Ŋatau ŋajaŋa gêmoa, tec oc êjac eŋ sa êkôgeŋ.

5 Ŋac teŋ ketoc bêc teŋ sa kêlêlêc ŋagêdô su, ma ŋac teŋ ketoc bêc samob sa kêtôm taugeŋ. Agêc lulugeŋ sêkêŋ êwiŋ nêŋ biŋ tau ma sêsap tôŋmaŋ. 6 Ŋac taŋ ketoc bêc ŋagêdô sa naŋ, gêgôm kêtu Apômtau ŋa, ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ ŋagêdô samob naŋ, gêgôm kêtu Apômtauŋa, gebe gêjam daŋge gêdêŋ Anôtô gêwiŋ. Ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ ŋagêdô samob atom naŋ, geŋ gêŋ atom kêtu Apômtauŋa ma gêjam daŋge Anôtô, 7 gebe aêacnêŋ teŋ gêmoa mata jali kêtu tauŋageŋ atom, ma teŋ gêmac êndu kêtu tauŋa atom amboac tonaŋgeŋ. 8 Aêac embe tamoa mateŋ jali, go tamoa êtu Apômtauŋa, ma embe tamac êndu, go tamac êndu êtu Apômtauŋa. Amboac tonaŋ tamoa mateŋ jali me tamac êndu, oc tatu Apômtaunê gêŋgeŋ. 9 Kêtu biŋ amboac tonaŋŋa Kilisi gêmac êndu to gêmoa mata jali gebe êtu ŋacmatê to lau mateŋ jali nêŋ Apômtau.

10 Aôm kômêtôc lasimnê biŋ kêtu asageŋŋa. Ma aôm teŋ tonec gôbu lasim kêtu asageŋŋa, gebe aêac samob oc takô Anôtônê lêpôŋ ŋanêmŋa, 11 êtôm teto gêc gebe

“Apômtau kêsôm gebe Aê tec gêŋgôŋ matoc jali biŋŋanô.
Amboac tonaŋ ŋamalac samob sêpôŋ aeŋduc êndêŋ aê,
ma aweŋ samob êôc aê Anôtô.”

12 Amboac tonaŋ aêac samob tonec oc dawa tauŋ nêŋ lêŋ ŋam sa êndêŋêndêŋgeŋ êndêŋ Anôtô.

Talênsôŋ lasitêwai atom

13 Amboac tonaŋ tamêtôc lasitêwai êtiam atom, ma asôm êtu tôŋ gebe êlênsôŋ to atim nêm lasitêwai êtiam atom amboac tonaŋgeŋ. 14 Apômtau Jesu gêbiŋ aê tôŋ, tec galic ma kajala kêtu tôŋ gebe gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋateŋ tau sec atom. Ma ŋac teŋ embe taê ênam gêŋ teŋ gebe sec, oc êtu sec êndêŋ eŋ. 15 Aôm embe ôniŋ gêŋ, taŋ êlênsôŋ lasimnê ŋalêlôm naŋ, oc ôsa nêm lêŋ totêmtac gêwiŋgeŋ êtiam atom. Kilisi gêmac êndu kêtu lasimŋa, tec onseŋ eŋ su ŋa nêm gêŋ taniŋŋa atom. 16 Amboac tonaŋ ajop nêm gêŋ ŋajam gebe lau sêsôm biŋ alôb-alôb êpi atom. 17 Anôtônê gamêŋ ŋam kêsêp sêniŋ to sênôm gêŋŋa atom. Ŋam tau tonec gebe Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ biŋgêdêŋ to biŋmalô ma têntac ŋajam mêŋgêjam auc. 18 Ŋac taŋ ênam sakiŋ Kilisi ŋa lêŋ amboac tonaŋ naŋ, ênac Anôtô mataanô ŋajam to ŋamalac tetoc eŋ sa. 19 Amboac tonaŋ tapeŋ biŋ, taŋ êmboa biŋmalô sa to biŋ, taŋ ênam aêac sa gebe tapuc lasitêwai tôŋ. 20 Onseŋ Anôtônê kôm su ŋa gêŋ taniŋŋa atom. Gêŋ samob ŋajamgeŋ, mago nêm gêŋ taniŋŋa embe êlênsôŋ ŋac teŋ nê ŋalêlôm, naŋ ôwi siŋ ma ôlic amboac gêŋ sec. 21 Lasim embe êlic aôm ôniŋ bôc me ônôm wain me gêŋ teŋ e êlênsôŋ ênê ŋalêlôm naŋ, ondec ênêcŋa, go ŋajam. 22 Biŋ taŋ aôm kôkêŋ gêwiŋ naŋ, ênêc aôm to Anôtôŋageŋ. Aê aoc êôc ŋac, taŋ kêsaê nê lêŋ e gêlic kêtôm ma kêsa lêŋ tau tonê ŋalêlôm makeŋgeŋ. 23 Mago ŋac teŋ embe êniŋ gêŋ totêtac lulugeŋ, oc Anôtô êmêtôc eŋ, gebe gêgôm gêŋ tau tonê kêkêŋ gêwiŋgeŋ atom. Gêŋ samob, taŋ ŋam jakêsêp takêŋ gêwiŋ atom naŋ tau sec.

15

Tamoasiŋ tauŋgeŋ atom, tamoasiŋ lau meŋbaŋ aêacŋa êwiŋ

1 Kôm teŋ gêjac aêac lau, taŋ takêŋ gêwiŋ ŋajaŋa naŋ, ŋawae gebe
tamoasiŋ tauŋgeŋ atom, daôc lau palê-palê nêŋ gêŋwapac dawiŋmaŋ.
2 Aêac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ tamoasiŋ lau mêŋbaŋ aêac gebe damboa
êsêac sa e sêmoa ŋajam, 3 gebe Kilisi kêmoasiŋ tau atom amboac tonaŋgeŋ,
kêtôm teto gêc gebe “Lau taŋ sêmbu aôm naŋ, nêŋ biŋ sêmbuŋa mêŋkêpi
aêgeŋ.” 4 Biŋ samob, taŋ gêmuŋgeŋ teto naŋ, teto gebe êndôŋ aêacŋa, gebe
daôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ ma biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êpuc aêac tôŋ e
êkêŋ aêac takêŋ mateŋ Anôtô. 5 Anôtô taŋ kêpuc amac tôŋ aôc gêŋwapac
totêmtac kêpa sugeŋ ma amoa totêmtac malôgeŋ naŋ, êkêŋ amac taêm
ênam nêm biŋ êpi tageŋ andaŋguc Kilisi Jesu nê Iêŋgeŋ, 6 gebe amac samob
têmtac tageŋ atoc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô sa ŋa awem
tageŋ.

Ŋawae ŋajam gêjac lau Juda to lau samuc ŋawae kêtômgeŋ

7 Amboac tonaŋ akôc taôm sa êtôm Kilisi tau kêkôc amac sa, gebe aŋgôm
Anôtônê ŋawasi êsa. 8 Aê jasôm ŋoc biŋ tonec gebe Kilisi gêmêŋ kêtu lau
Juda nêŋ sakiŋwaga gebe êwaka Anôtô sa, gebe eŋ ŋac biŋŋanôŋa ma êŋgôm
biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ êsêac abeŋi naŋ, êtu anô. 9 Ma eŋ gêmêŋ
kêtu sakiŋwaga gebe lau samuc tetoc Anôtô sa êtu taê walô êsêacŋa. Kêtôm
teto gêc gebe

“Amboac tonaŋ aê aoc êôc aôm jamoa lau samuc ŋalêlôm,
ma jaŋga wê êpi nêm ŋaê.”

10 Ma kêsôm biŋ teŋ gêwiŋ gebe

“Amac lau samuc têmtac ŋajam êsa awiŋ ênê lau.”

11 Ma biŋ teŋ gêc gebe

“Amac lau samuc samob alambiŋ Apômtau,
ma tenteŋlatu samob sêlanem eŋ.”

12 Ma Jesaia kêsôm nê biŋ tonec gebe

“Isainê ŋawakac oc êlêc sa,
ma ŋac, taŋ mêŋêsa naŋ, oc ênam gôliŋ lau samuc,
ma lau samuc oc sêkêŋ mateŋ eŋ.”

13 Anôtô taŋ kêtu aêac takêŋ mateŋ ŋamôkê naŋ, êkêŋ amac akêŋ êwiŋ
ŋajaŋa e têmtac ŋajam to biŋmalô ênam amac auc samucgeŋ, gebe Ŋalau
Dabuŋ êpuc amac tôŋ ma akêŋ matem anac ŋawaegeŋ.

Paulu têtac ŋajam kêtu nê kôm jaeŋwagaŋa

14 O ŋoc lasitêwaac, aê kajaJa kêtu tôŋ gebe gabêjam gêjam nêm ŋalêlôm
auc ma ajala gêŋ samob tomalageŋ ma atôm gebe alêŋ biŋ taôm ŋaŋêŋgeŋ.
15 Mago kato biŋ tonaŋ ŋalô ŋagêdô ec ŋajaŋa gêdêŋ amac, gebe japuc nêm
ŋalêlôm tôŋ taêm ênam biŋ tau êtiam. Aê kato ŋalô tau gebe Anôtô kêkêŋ
moasiŋ gêdêŋ aê, 16 ma kêkêŋ aê katu Kilisi Jesu nê sakiŋwaga gebe janam
kôm êpi lau samuc amboac dabuŋwaga teŋ, taŋ gêjam Anôtônê ŋawae ŋajam
ŋasakiŋ dabuŋ gebe Ŋalau Dabuŋ êkalem lau samuc têtu Anôtônê gêŋ e têtu
da dabuŋ ênac Anôtô mataanô ŋajamŋa. 17 Kilisi Jesu gêbiŋ aê tôŋ, tec ôlic
kêpi kêtu kômŋa gebe gajam kêtu Anôtôŋa. 18 Aê katêc tauc, tec jasôm biŋ
teŋ atom, biŋ tageŋ, taŋ Kilisi kêkêŋ gebe jaŋgôm e lau samuc taŋeŋ wamu
Anôtô naŋ. Aê gajam kôm tau ŋa biŋ to lêŋ. 19 Kilisi kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ
aê, tec gagôm gêŋtalô to gêŋsêga, ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ aê
amboac tonaŋ, tec gajam mêtê Kilisinê ŋawae ŋajam tomalageŋ gajac m
aŋga Jerusalem ma gajam e gaô lasê lluriki. 20 Aê têtac gêwiŋ gebe jasôm

ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau taŋeŋsuŋ samuc Kilisinê ŋaêŋa. Aê gabe jau
ŋoc dembon êŋsac lau teŋ nêŋ alê mata atom. 21 Kêtôm teto gêc gebe
"Lau taŋ sêŋô eŋ ŋawae atom naŋ, oc sêlic eŋ,
ma lau taŋeŋsuŋ samuc naŋ, oc sêjala eŋ."

Paulu gebe êna Rom

22 Kôm tonaŋ kêkô aê auc ŋapaŋ, tec gadêŋ amac gêwac atom. 23 Kêtôm
jalageŋ gajam aoc su gabe jandêŋ amac jawac, ma galoc gajac dabiŋ
ŋoc kôm aŋga gamêŋ tonec sugac. 24 Amboac tonaŋ taêc kêka gebe jalic
amac êndêŋ wacjasa amacnêm gamêŋ êndêŋ taŋ gabe jana Spania naŋ.
Aê jatu samuc amac ŋasawa dambê su acgom, go jakêŋ matoc gebe akêŋ
aê jana gamêŋ ônê. 25 Galoc tonecgeŋ aê kasêlêŋ kapeŋ Jerusalem gebe
najanam sakiŋ Anôtônê lau aŋga tônê. 26 Gôlôac dabuŋ Makedonia to
Akaiaŋa sêmasaŋ kêtu tôŋ gebe sêkêŋ da ênam Anôtônê lau aŋga Jerusalem
nêŋ lau ŋalêlôm sawa sa. 27 Êsêac tauŋ sêmasaŋ kêtu tôŋ ma sêgôm jagêdêŋ
gebe lau Jerusalemŋa nêŋ tôp gêc êsêacŋa, gebe lau samuc sêwê kaiŋ lau
Jerusalemŋa nêŋ moasiŋ ŋalêlômŋa, tec gêjac lau samuc ŋawae gebe sênam
lau Jerusalem ŋa sa ŋa moasiŋ oliŋŋa. 28 Aê jakêŋ ŋanô, taŋ êsêac sejoŋ sa
naŋ, êsêp lau Jerusalemŋa lemeŋ to janac dabiŋ kôm tau su acgom, go
jandi jasa nêm gamêŋŋageŋ jana Spania. 29 Aê kajalagac, embe jandêŋ
amac jawac, oc jawac to Kilisinê mec tolêlôm-tolêlôm.

30 O lasitêwaac, aê jateŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi to êtu
Ŋalau Dabuŋ nê têtac gêwiŋ aêacŋa, gebe anac siŋ awiŋ aê ma ateŋ
mec êndêŋ Anôtô êtu aêŋa. 31 Ateŋ gebe ênam aê kêsi êndêŋ lau sêkêŋ-
gêwiŋatomwaga, taŋ semoa Judaia naŋ, to Anôtônê lau sêlic ŋoc sakiŋ, taŋ
janam aŋga Jerusalem naŋ, ênac mateŋanô ŋajam. 32 Go Anôtô embe êlôc
sa, go jandêŋ amac jawac totêtac ŋajamgeŋ ma jasê aoc su jaŋgôŋ jawiŋ
amac. 33 Biŋmalô ŋamôkê Anôtô êwiŋ amac samob. Biŋŋanô.

16

Paulu awa gêjac lau Romŋa

1 Aê jakêŋ lasiŋio Poibe, taŋ gêjam sakiŋ gôlôac dabuŋ Keŋkreaŋa gêmoa,
nê ŋawae êndêŋ amac. 2 Akôc eŋ sa êtôm Anôtônê launêŋ mêtê êtu
Apômtaunê ŋaêŋa. Eŋ embe êpô lêna tau êtu nê kôm me gêŋ teŋŋa, naŋ
anam eŋ sa gebe awê tonaŋ gêjam lau taêsam sa ma gêjam aê sa gêwiŋ.

3 Aê aoc gêjac Priska agêc Akwila, taŋ sêjam Kilisi Jesu nê kôm sêwiŋ
eŋ naŋ. 4 Êsêagêc tec sêjac môkê tauŋ kêtu aêŋa. Mago aê taucgeŋ gajam
daŋge êsêagêc atom, gôlôac dabuŋ aŋga lau samuc nêŋ samob sêjam daŋge
êsêagêc sêwiŋ. 5 Aê aoc gêjac gôlôac dabuŋ, taŋ sêkac sa sêmoa agêcnêŋ
andu naŋ, amboac tonaŋgeŋ. Aê aoc gêjac ŋoc ŋac Epainete. Ŋac tau
kêtu lau sêkêŋ gêwiŋ Kilisiŋa nêŋ ŋamêc aŋga Asia ŋagamêŋ. 6 Aê aoc gêjac
Maria. Eŋ gim tau su kêtu amacŋa. 7 Aê aoc gêjac Andronikі agêc Junia.
Êsêagêc Juda têtôm aê ma sêŋgôŋ kapoacwalô sêwiŋ aê. Aposolo sêjala
êsêagêc kêtu tôŋ su, ma agêc têtu Kilisinê lau sêmuŋ aê. 8 Aê aoc gêjac ŋoc
ŋac Ampliata, taŋ Apômtau gêbiŋ aêagêc tôŋ naŋ. 9 Aê aoc gêjac Urbana. Eŋ
gêjam Kilisinê kôm gêwiŋ aêac. Ma aoc gêjac ŋoc ŋac Staku gêwiŋ. 10 Aê aoc
gêjac Apele, taŋ kêsap Kllisi tôŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ. Aê aoc gêjac Aristobulunê
gôlôac. 11 Aê aoc gêjac Herodion, taŋ aêagêcma ŋam tageŋ. Aê aoc gêjac
êsêac, taŋ Apômtau gêbiŋ êsêac tôŋ aŋga Narikisinê gôlôac. 12 Aê aoc gêjac

awêlagêc Trupaina agêc Truposa. Êsêagêc sim tauŋ su kêtu Apômtauŋa. Aê aoc gêjac Persida. Eŋ awê ŋajam ma gim tau su ŋanôgeŋ kêtu Apômtauŋa. 13 Aê aoc gêjac Rupu, taŋ Apômtau kêjaliŋ eŋ sa naŋ, agêc eŋ tênа, taŋ kêtu aê tinoc gêwiŋ naŋ. 14 Aê aoc gêjac Asuŋkriti agêc Plagon ma Herme agêc Patroba ma Herma to lasitêwai, taŋ sêmoa sêwiŋ êsêac naŋ. 15 Aê aoc gêjac Pilologo agêc Julia ma Nerea agêc luo ma Olumpa to Anôtônê lau samob, taŋ sêmoa sêwiŋ êsêac naŋ. 16 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê launêŋ mêtê. Kilisinê gôlôac samob aweŋ gêjac amac.

17 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac gebe Ajop taôm êndêŋ êsêac, taŋ sêwa gôlôac êkôc to sêlênsôŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa, taŋ amac aŋô to akôc sa naŋ. Aŋgamiŋ taôm êndêŋ êsêac. 18 Lau tonaŋ ŋai sêjam sakiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi atom, sêjam sakiŋ tauŋ têntacwalôgeŋ. Êsêac sêsôm biŋ malô-malô to biŋ ŋalêsi ŋajam ma sêsau lau, taŋ sêmoa totêntac makeŋgeŋ ma taêŋ gêjam biŋ sec teŋ atom naŋ, nêŋ ŋalêlôm. 19 Amac taŋem wamu Anôtônê biŋ ŋawae kêsa gêjam gamêŋ samob auc su, tec aê têtac ŋajam kêtu amacŋa. Aê gabe nêm kauc êsa êpi geŋ ŋajam to anac jaê gêŋ sec, 20 Aêacnêŋ biŋmalô ŋamôkê Anôtô êkêŋ Sadaŋ êso emkaiŋ ŋalabu ma ênac eŋ popoc sebeŋ. Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êndêŋ amac.

21 Timote taŋ gêjam kôm gêwiŋ aê naŋ, awa gêjac amac. Ma Luki agêc Jason ma Sosipatra, taŋ aêacma ŋam kêsêp tageŋ naŋ, aweŋ gêjac amac amboac tonaŋgeŋ. 22 Ŋac kêlêpêwaga aê, Terti, Apômtau gêbiŋ aê tôŋ, tec aoc gêjac amac. 23 Ŋai taŋ gejob aê to kêkêŋ nê andu kêtu gôlôac dabuŋ nêŋ gamêŋ sêkac saŋa naŋ, awa gêjac amac. Erasta taŋ gejob malac tau ŋakanom naŋ, agêc aêac lasiŋi Kwarta aweŋ gêjac amac amboac tonaŋ. 24 [Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êndêŋ amac samob. Biŋŋanô.]

Paulu keteŋ mec lambiŋŋa

25 Ŋawasi êndêŋ Anôtô. Eŋ kêtôm gebe êŋgôm amac akêŋ êwiŋ ŋajaŋa êtôm ŋawae ŋajam, taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ, to êtôm Jesu Kilisi nê jaeŋ ma êtôm biŋ, taŋ kêsiŋ tau totêm-totêm gêc lêlômgeŋ e galoc geoc tau lasê naŋ. 26 Ma galoc biŋ tau kêtu awê gebe Anôtô, taŋ gêmoa teŋgeŋ naŋ, kêjatu propete gebe teto biŋ tau e lau samuc samob sêŋô to sêjala ma sêkêŋ êwiŋ to taŋeŋ wamu biŋ tau.

27 Anôtô tageŋ, taŋ taugeŋ gêwê kaiŋ kauc samob tomôkêgeŋ naŋ, nê ŋawasi ênêc teŋgeŋ ma teŋgeŋ êtu Jesu Kilisiŋa. Biŋŋanô.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau KORINTI

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau Korintŋa nec ŋac tau keto biŋ, taŋ kêlênsôŋ lau buŋa e sêsa nêŋ lêŋ to sêkêŋ gêwiŋ kwalec naŋ. Biŋ amboac tonaŋ kêlênsôŋ gôlôac, taŋ Paulu kêwaka sa aŋga malac Korint naŋ gêwiŋ. Gêdêŋ têm ŋac tau gêmoa nê, Korint tonaŋ lau Helen nêŋ malac to sêcluŋ towae teŋ kêsa paŋ waŋ gamêŋ-gamêŋ ŋalêŋ, tec lau jaba toê-toê sêja sêmêŋ-sêja sêmêŋ ŋapaŋ, ma gagedô taêsam jasêŋgôŋ malac tau kêtu têlê. Lau Rom sêjaŋgo sugac, tec sêkêŋ kêtu gamêŋ Akaia ŋamalacsêga. Biŋ amboac tec kêlaiŋ Korintwaganêŋ waeŋ kêtu tapa gêja gebe malacm têtulu geŋ sêjac ŋawae e têtu awa ŋatau. Lau mêtê tokauc êsêac, tec sêkwê nêŋ andu to sêmasaŋ nêŋ gêŋ ŋagêdo samob e ŋakatu ŋajam êndu. Biŋ mockaiŋoŋa to sec ôliŋ ŋakalacga gêjam sêga aŋga malac tau. Sêjam sakiŋ gêdêŋ anôtôi jaba ŋanô lasê.

Biŋ taŋ kêkêŋ wapac Paulu tau ma gebe êkôniŋ eŋ taŋ naŋ, tonec gebe Gôlôac Korintga gêwa tau kêkôc-kêkêc. Lau buŋa têtu palê gêdêŋ sec ma sêmêtôc lau tobiŋ jageo, go biŋ lauo to gêc sênam tauŋŋa ma semoa sêwiŋ tauŋŋa to biŋ ŋalêlŋm epeŋŋa ma Gôlôac Dabuŋ ŋagôliŋ to ŋanô aŋga Ŋalau Dabuŋ nê ma biŋ ŋacmatê dêndi saŋa. Paulu kêpuc biŋ tonaŋ ŋai ŋam e kêkip sa toŋanôgeŋ ma ketoc Ŋawae Ŋajam kêmêtôc biŋlensôŋ tau ŋalêŋ.

Aŋga môkêlatu 13 eŋ kêwaka têntac êwiŋ tauŋŋa sa gebe Anôtônê moasiŋ ŋajamanô tau gedeŋ nê lau. Lau kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ sêŋô biŋ tageŋ tonaŋ kêtu tôŋ êsêac e moae kêlêlêc buku tau ŋamiŋ ŋagêdô su.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m nê biŋ 1:1-9
2. Gôlôac gêwa tau kêkôc 1:10–4:21
3. Awêlagôc ŋac sênam tauŋ ŋapepŋa 5:1–7:40
4. Lau buŋa to lau samuc nêŋ biŋ 8:1–11:1
5. Lau buŋa sêlic nêŋ om nagôliŋ 11:2–14:40
6. Killsi gêdi sa gêjac kamoalêc lau buŋa dêndi saŋa 15:1-58
7. Sêkêŋ da gêjac lau buŋa Judaiaŋa ŋawae 16:1-4
8. Paulu tau nê biŋ ŋagêdô ma gêjac mata nê papia 16:5-24

Paulu gêjac m nê biŋ

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô taê gêjam kwanaŋgeŋ tec
kêkalem aê naŋ, agêc lasic Sostene 2 aêagêcma biŋ êndêŋ Anôtônê gôlôac
amac, taŋ aŋgôŋ Korinti naŋ. Kilisi Jesu kêkêŋ amac atu Anôtônê lau awiŋ
samob, taŋ aweŋ gêôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaê kêtôm gamêŋ
samobgeŋ. Eŋ kêtu aêac to êsêacnêŋ Apômtau.

3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ
amac êwac.

Paulu gêjam daŋge gêdêŋ noc Anôtô

4 Aê gajam daŋge gêdêŋ ŋoc Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe eŋ kêkêŋ
Kilisi Jesu kejoŋ moasiŋ wackêmoasiŋ amac. 5 Ŋac tau tonaŋ kêkêŋ amac
atu lau tolêlôm gêŋ samobŋa, atu lau tolêlôm biŋ tokauc samobŋa amboac
tonaŋ. 6 Tec ŋawae, taŋ gêwa Kilisi sa naŋ, kêtu tôŋ amac sugac. 7 Ma
amac, taŋ asaê aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi eoc tau lasêŋa naŋ, apô lêna
ênê moasiŋ teŋ atom. 8 Ŋac tau tonaŋ oc êpuc amac tôŋ atu lau ŋajaŋa, ec

êtu ŋamu amoa ŋabiŋ masigeŋ e ênděŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê bêc.
9 Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ. Eŋ kêkalem amac ma gêbiŋ amac tôŋ tamiŋ Latu,
aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi.

Gôlôac gêwa tau kêkôc

10 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê
ŋaêŋa gebe amac samob nêm biŋ êpi tageŋ ec awa taôm êkôc-êkôc atom.
Kauc tageŋ to nêm ŋalêlôm tageŋ êkic amac tôŋ. 11 O ŋoc lasitêwaac,
Kloenê lau mêŋtêdôŋ gêdêŋ aê gebe biŋ kisaŋa gêc amac ŋasawa. 12 Biŋ
tau amboac tonec gebe Amac samob nêm biŋ keso tau-keso tau amboac
tonec gebe “Aê katu Paulune gêŋ.” “Aê katu Apolonê gêŋ.” “Aê katu
Kepanê gêŋ.” “Aê katu Kilisinê gêŋ.” 13 Êsêac sêkac Kilisi kêkôc me. Êsêac
sêjac Paulu kêpi kakesotau kêtu amacŋa me. Êsêac sêsagu amac ŋa Paulunê
ŋaê me. 14 Aê gajam daŋge Anôtô gebe kasagu amacnêm teŋ atom, Krispi
agêc Gai tauŋgeŋ. 15 Tec ŋac teŋ êsôm gebe kasagu eŋ ŋa ŋoc ŋaê nec
atom. 16 Biŋŋanô aê kasagu Stepana to nê gôlôac amboac tonaŋ, mago
amac ŋagêdô tec gajam kauc oc kasagu me masi. 17 Kilisi kêsakiŋ aê gebe
jansaŋgu lau atom, eŋ kêsakiŋ aê gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê. Aê jasôm
lasê ŋa biŋ tokauc ŋamalacŋa atom, gebe jawê Kilisinê kakesotau auc
atom.

Kilisi kêtu Anôtônê ŋaclai to mêtê tokauc

18 Aêac tajala gebe lau, taŋ sênaŋa naŋ, sêŋô kakesotau ŋawae amboac
biŋ meloc. Mago aêac, taŋ Anôtô ênam aêac kêsi naŋ, tasaê ŋawae tau gebe
Anôtônê ŋaclai. 19 Kêtôm teto gêc gebe

“Aê oc jansеŋ lau tokauc nêŋ kauc su
ma oc iatiŋ mêtê, taŋ laumêtê sêkip sa naŋ su.”

20 Lau tokauc sêmoa ondoc. Biŋsutau sêmoa ondoc. Lau nom tonecŋa,
taŋ sêpa tauŋ naŋ, sêmoa ondoc. Anôtô gêgôm kauc-nom tonecŋa kêtu
meloc su. 21 Anôtô eŋ ŋac tokauc, tec kêmasaŋ ŋalêŋ amboac tonec gebe
ŋamalac tauŋ nêŋ kauc êwê êsêac sêjala Anôtô atom. Eŋ tec gêlic ŋajam gebe
ênam lau kêsi êtu sêkêŋ gêwiŋ jaeŋ meloc, taŋ aêac ajac naŋŋa. 22 Lau Juda
sêjatu gêŋtalô to lau Helen sêpuc kauc ŋam sebe têtap sa. 23 Mago aêac
ajam mêtê kêpi Kilisi, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau gêja naŋ. Juda sêŋô e
tênтac kêbôli auc, ma lau samuc sêŋô amboac biŋ meloc. 24 Tageŋ aêac lau
Juda to lau Helen, taŋ Anôtô kêkalem aêac naŋ, talicgac gebe Kilisi kêtu
Anôtônê ŋaclai to Anôtônê mêtê tokauc, 25 gebe Anôtônê biŋ meloc naŋ
gêŋ tokauc kêlêlêc ŋamalacnêŋ kauc su, ma Anôtônê gêŋ palê-palê naŋ gêŋ
toŋaclai kêlêlêc ŋamalacnêŋ ŋaclai su.

26 O lasitêwaac, taêm ênam Anôtônê kalem gêdêŋ amac acgom. Eŋ
kêkalem lau tokauc nomŋa to lau toŋaclai ma lau towae taêsam sêwiŋ amac
atom. 27 Lau taŋ ŋamalac sêlic êsêac amboac gêŋ meloc naŋ, Anôtô kêjaliŋ
êsêac sa, gebe êŋgôm lau tokauc majeŋ êsa. Ma lau, taŋ ŋamalac sêlic êsêac
amboac gêŋ palê-palê naŋ, Anôtô kêjaliŋ êsêac sa, gebe êŋgôm lau ŋajaŋa
majeŋ êsa. 28 Lau taŋ ŋamalac sêlic êsêac amboac gêŋ ŋaôma to gêŋ ŋanômê
to gêŋ, taŋ gêc atom naŋ, Anôtô kêjaŋŋ sa, gebe enseŋ gêŋ, taŋ gêc naŋ su.
29 Amboac tonaŋ ŋamalac teŋ kêtôm gebe etoc tau sa êkô Anôtô laŋônêmŋa
atomanô. 30 Anôtô kêkêŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ ma kêkêŋ eŋ kêtu
aêacnêŋ mêtê tokauc ŋam. Anôtô kêkêŋ Kilisi kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ e Anôtô
gêlic aêac tatu lau gêdêŋ, ma gêwê aêac tasa Anôtônê launêŋ lêŋ ma kêsi
aêac su aŋga gêŋ samob 31 kêtôm teto gêc gebe

“Ŋac teŋ embe etoc tau sa,
oc etoc tau sa êtu Apômtauŋageŋ.”

2

Tasôm Kilisi gêmac endu aŋga kakesotau ŋawae lasê

1 O lasitêwaac, gêdêŋ taŋ gadêŋ amac gêwac naŋ, gêwac toaoc êjam ma
tokauc kapôêŋ gebe jasôm Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa lasê êndêŋ amac nec
atom. 2 Aê gamoa gawiŋ amac naŋ taêc gêjam biŋ ŋagêdô gêwiŋ atom,
Jesu Kilisi taugeŋ, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau gêja naŋ. 3 Aê ŋac palê-
palê ma katêc-katêc tauc, tec gamoa gawiŋ amac toŋoc ŋalêlôm ŋatutucgeŋ.
4 Aê kasôm ŋoc biŋ to gajac jaeŋ amac gabe janam amac ôkwi ŋa kauc
nom ŋa nec atom, aê gajam mêtê kawaka Anôtônê Ŋalau to ŋaclai sa,
5 gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋam êsêp ŋamalacnêŋ kauc atom, êsêp Anôtônê
ŋaclaigeŋ.

Anôtônê Ŋalau geoc biŋ lasê

6 Biŋŋanô, aêac asôm biŋ tokauc gêdêŋ lau, taŋ sêkêŋ gawiŋ ŋajaŋa kêsa
naŋ. Mago biŋ tokauc tonaŋ biŋ tokauc nom tonecŋa atom, to gôliŋwaga,
taŋ sêjam gôliŋ nom tonec ma malôgeŋ oc sênaŋa naŋ, nêŋ biŋ tokauc
atom amboac tonaŋgeŋ. 7 Mago aêac asôm Anôtônê biŋ tokauc, taŋ kêsiŋ
tau gêc lêlômgeŋ naŋ. Anôtô kêjaliŋ biŋ tau sa gêdêŋ kêkêŋ undambê to
nom atomgeŋ, gebe êkêŋ ŋawasi êndêŋ aêac. 8 Nom tonec ŋagôliŋwaga teŋ
kêjala biŋ tonaŋ atomanô. Êsêac embe sêjala, oc sênac ŋawasi Ŋatau êpi
kakesotau êna atom. 9 Mago kêtôm teto gêc gebe
“Gêŋ taŋ ŋac teŋ mataanô gêlic atom
to ŋac teŋ taŋasuŋ gêŋô atom
ma ŋamalac teŋ taê gêjam gêc nê ŋalêlôm kwanaŋgeŋ atom naŋ,
gêŋ tonaŋ Anôtô kêmasaŋ gebe êkêŋ êndêŋ êsêac, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ.”
10 Ma Anôtô kêkêŋ nê Ŋalau, tec geoc biŋ ŋalêlômŋa tonaŋ lasê gêdêŋ aêac,
gebe Ŋalau kêkip gêŋ samob ŋam sa, ma kêkip Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa sa
amboac tonaŋgeŋ. 11 Ŋamalac asa oc êjala nê gêŋ ŋalêlôm ŋa. Ŋamalacnê
ŋalau, taŋ gêmoa ênê ŋalêlôm naŋ, taugeŋ tec kêjala. Ma Anôtônê gêŋ
amboac tonaŋ, ŋac teŋ kêjala atom, Anôtônê Ŋalau taugeŋ. 12 Ma aêac
takôc ŋalau nomŋa sa atom, takôc Ŋalau, taŋ gêmêŋ aŋga Anôtônê naŋ sa,
gebe tajala moasiŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aêac naŋ. 13 Amboac
tonaŋ aêac asôm biŋ, taŋ ŋamalacnêŋ kauc kêdôŋ naŋ atom, asôm biŋ, taŋ
Ŋalau kêdôŋ naŋ, ma awa biŋ Ŋalauŋa sa gêdêŋ lau, taŋ sêwê kaiŋ Ŋalau
naŋ.
14 Mago ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau atom naŋ, êkôc gêŋ, taŋ Anôtônê Ŋalau
êkêŋ naŋ, sa atom. Eŋ oc êlic amboac gêŋ meloc ma nê kauc êsa êpi gêŋ
tau atom, gebe Ŋalau êwê lau acgom, go sêpuc ŋam naêndêŋgeŋ. 15 Ŋac taŋ
gêwê kaiŋ Ŋalau naŋ, êtôm gebe êpuc gêŋ samob ŋam, mago ŋac teŋ êpuc
ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau naŋ, nê ŋam êtôm atom.
16 Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam geboc êndôŋ biŋ êndêŋ eŋ.”
Aêac tec tatap Kilisinê taê gêjam sa.

3

Anôtônê koleŋwaga

1 O lasitêwaac, gêmuŋgeŋ aê katôm gebe jasôm biŋ êndêŋ amac amboac
kasôm gêdêŋ lau, taŋ sêwê kaiŋ Ŋalau naŋ atom. Aê kasŋôm biŋ amboac

kasôm gêdêŋ lau toŋalêlôm laŋgwa to gêdêŋ lau, taŋ sêkôc Kilisi sa amboac ŋapalê dedecgeŋ. 2 Aê kakêŋ su gêdêŋ amac anôm, kakêŋ mo atom, gebe amac atôm atom gebe aniŋ gêŋ ŋajaŋa. Ma galoc embe jakêŋ, oc atôm atom amboac tonaŋgeŋ, 3 gebe amac asa lau toŋalêlôm laŋgwa nêŋ lêŋ amoa. Amac embe anam lêmuŋ taôm to akêŋ kisa êndêŋ taôm, go êwa amac sa gebe amac lau toŋalêlôm laŋgwa to asa lêŋ ŋamalacŋa amoa atom me. 4 Ŋac teŋ embe êsôm gebe "Aê katu Paulunê gêŋ," ma teŋ embe êsôm gebe "Aê katu Apolonê gêŋ," oc asa lêŋ ŋamalacŋa atom me.

5 Amboac ondoc, Apolo eŋ asa me Paulu eŋ asa. Aêagêc sakiŋwaga, taŋ awê amac akêŋ gêwiŋ Kilisi naŋ. Aêagêc ajam ma kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm Apômtau kêkêŋ gêdêŋ aêagêc. 6 Aê kapuŋ ŋawê ma Apolo kêsanem bu, mago Anôtô kêkêŋ gêŋ tau kêpi. 7 Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêpuŋ ŋawê agêc ŋac, taŋ kêsanem naŋ, talic amboac ŋanô atom, ŋanô tageŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêŋ tau kêpi. Ŋac tau eŋ Anôtô. 8 Ŋac kêpuŋ ŋawêŋa agêc ŋac kêsanem buŋa agêc têtôm tauŋ. Êsêagêc lulugeŋ sêkôc nêŋ kôm ŋaôli êtôm nêŋ koleŋ, taŋ sêjam naŋ, 9 gebe aêagêc ajam kôm awiŋ Anôtô, ma amac atu ênê kôm moŋa to atu Anôtônê andu, taŋ kêkwê gêmoa naŋ.

10 Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê katu kamunda tokauc, tec kasuŋ andu tau ŋaalê, ma ŋac teŋ gêu demboŋ, go lau samob, taŋ sêkwê andu tau sêmoa naŋ, sejop nêŋ kôm ŋapepgeŋmaŋ. 11 Alê ŋanô Jesu Kilisi tau tec kêkô sugac, ma ŋac teŋ êtôm gebe ênsuŋ alê teŋ êjô alê ŋanô tonaŋ atomanô. 12 Mago ŋac teŋ embe êkwê andu êkô alê tau ŋaô, oc êtôm gebe êkôc gold me silber me pocawa me ka me oba me labilauŋ. 13 Lau samob nêŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ oc êtu awê. Kilisinê bêc oc êkêŋ kôm tau ênêc awê ma eoc ŋanô lasê ŋa ja ma ja tau êwaka lau samob nêŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ ŋaŋanô sa. 14 Ŋac teŋ nê kôm, taŋ kêkwê sa naŋ, embe êkô, naŋ ŋac tau oc êkôc ŋaôli. 15 Embe ja êniŋ ŋac teŋ nê kôm, oc nê kôm ŋanô ênaŋa, mago eŋ tau, Anôtô oc ênam eŋ kêsi, êtôm êjaŋgo eŋ aŋga ja ŋalêlôm su.

16 Amac atu Anôtônê lôm dabuŋ ma Anôtônê Ŋalau gêŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. 17 Ŋac teŋ embe enseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su, naŋ Anôtô oc enseŋ eŋ su, gebe Anôtônê lôm tonaŋ gêŋ dabuŋ, ma amac tec atu lôm dabuŋ tau.

18 Ansau taôm atom. Amacnêm ŋac, taŋ geboc eŋ ŋac tokauc nom tonecŋa naŋ, êtu ŋac meloc acgom, ec êtu ŋac tokauc ŋanô, 19 gebe kauc nom tonecŋa Anôtô gêlic amboac gêŋ meloc kêtôm teto gêc gebe

"Eŋ gêwa lau tokauc nêŋ kaucdansaŋ kêtu lip ênac êsêacŋa."

20 Ma teto teŋ gêwiŋ gebe

"Apômtau kêjala lau tokauc nêŋ taêŋ gêjam ma gêlic gebe ŋanô masi."

21 Amboac tonaŋ ŋac teŋ etoc tau sa êtu ŋamalac teŋŋa atom, gebe gêŋ samob kêtu amacnêm. 22 Paulu agêc Apolo ma Kepa, nom tonec ma aŋgôŋ matem jaliŋa to amac ênduŋa, ma gêŋ galocŋa to gêŋ ŋamuŋaŋa, gêŋ samob tonaŋ ŋai kêtu amacnêm. 23 Ma amac taôm tec atu Kilisinê gêŋ, ma Kilisi tau kêtu Anôtônê.

4

Kilisine aposolo

1 Amac alic aêac amboac Kilisinê sakiŋwaga to Anôtônê gêŋ ŋalêlômŋa ŋagejobwaga acgom. 2 Ŋatau gebe êtap gêŋ tageŋ tonec sa aŋga gejobwaganê gebe eŋ ŋac ŋaŋêŋ. 3 Amac me ŋamalacnêŋ mêtôc teŋ embe êmêtôc

aê, oc jalic amboac gêŋ ŋaôma. Ma aê tauc jamêtôc tauc atom amboac tonaŋgeŋ. 4 Aê gabe ŋoc keso teŋ gêc atom, tageŋ biŋ tonaŋ gêwa aê sa gebe katu ŋac gêdêŋ nec atom. Ŋoc mêtôcwaga Apômtau taugeŋ. 5 Amboac tonaŋ amêtôc lau êmuŋ noc Apômtau êmêŋŋa atom. Ŋac tau tonaŋ oc êpô gêŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc ŋakesec ŋalêlôm naŋ, ŋawê êsa ma oc êkêŋ biŋ, taŋ ŋamalac taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm naŋ, êtu awê. Êndêŋ tonaŋ lau samob têtap nêŋ lambiŋ sa aŋga Anôtônê êndêŋ-êndêŋgeŋ.

6 O lasitêwaac, kêtu amacŋa aê kato biŋ tonaŋ kêpi aêagêc Apolo. Aê kato kêpi aêagêc gebe jandôŋ ŋalô tonec êndêŋ amac gebe Aôc lêlêc biŋ, taŋ teto gêc naŋ atom. Amacnêm teŋ etoc ŋac teŋ sa ma êmbu ŋac teŋ atom. 7 Asa ketoc aôm sa. Aômnêm asageŋ gêc, taŋ kôkôc aŋga Anôtônê atom. Embe ôkôc gêŋ aŋga Anôtônê ma amboac ondoc kotoc taôm sa amboac kôkôc atom.

8 Amac aeŋ gêŋ gêôc amac tôŋ sugac. Amac atu lau tolêlôm sugac. Amac taôm ajam gôliŋ taômgac, apô lêna aêac atom. Ojae, aê gabe amac anam gôliŋ taôm ŋanôgeŋmaŋ, go aêac anam gôliŋ awiŋ amac amboac tonaŋgeŋ. 9 Tageŋ aê gabe Anôtô kêdênaŋ aêac aposolo akô ŋamuŋageŋ atôm lau, taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ naŋ, gebe sênac êsêac êndu e aŋela to ŋamalac nom samucgeŋŋa sêlic amboac êsêac sêgôm dôŋ teŋ. 10 Aêac atu lau meloc kêtu Kilisiŋa, ma amac atu lau tokauc awiŋ Kilisi. Aêac lau palê-palê, ma amac lau ŋajaŋa. Amac lau towaem, ma aêac lau waeŋmê. 11 Mo to bu gêjô aêac, aêac apô lêna ŋakwê, lau sêjac aêac ma amoa ŋasawageŋ e mêŋgêdêŋ galoc. 12 Aêac tauŋ lemeŋ ajam kôm to aim tauŋ sugeŋ. Lau sêbu aêac, mago ajam mec êsêac gêjô. Êsêac sêjanda aêac, ma aêac apuc tauŋ tôŋ. 13 Êsêac sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aêac, mago aêac akêŋ biŋ malô gêjô. Aêac atu nom tonec ŋagêŋgambu to ŋagêŋgêsuŋ-ôpic. Sêlic aêac amboac tonaŋ e mêŋgêdêŋ galoc.

14 Aê kato biŋ tonaŋ gebe jaŋgom amac majem êsa atom, aê galic amac amboac ŋoc ŋapalê ŋajam, tec gabe janac biŋsu amac. 15 Amac moae atap jaomwaga 10,000, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ sa, mago atap tamemi taêsam sa atom. Aê tonec katu amac tamemi kêtu Kilisi Jesuŋa gêdêŋ taŋ kakêŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ amac naŋ. 16 Amboac tonaŋ aê jalêŋ biŋ amac gebe atêku aê. 17 Kêtu tonaŋŋa aê kasakiŋ Timote gêdêŋ amac gêwac. Eŋ kêtu aêŋoc ŋapalê ŋajam to ŋaŋêŋ, taŋ Apômtau gêbiŋ eŋ tôŋ naŋ. Eŋ êkêŋ puc amac gebe taêm ênam Kilisinê lêŋ, taŋ kasa to kadôŋ gêdêŋ gôlôac dabuŋ samob kêtôm gamêŋgeŋ naŋ. 18 Amacnêm ŋagêdô seboc aê jandêŋ amac jawac atom, tec sêboa tauŋ. 19 Apômtau embe êlôc sa, oc jandêŋ amac jawac sebeŋ ma jaŋô êsêac, taŋ sêboa tauŋ naŋ, nêŋ biŋgeŋ atom, jajala êsêacnêŋ ŋaclai acgom, 20 gebe Anôtônê gamêŋ ŋam kêsêp tasôm biŋŋa atom, kêsêp ŋaclaiŋageŋ. 21 Amac abe amboac ondoc. Aê jandêŋ amac jawac tosêmgeŋ me jawac totêtac êwiŋ ma toŋalêlôm malôgeŋ.

5

Tamêtôc biŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa

1 Lau sêŋô ŋawae gebe biŋ mockaiŋoŋa gêc amacŋa. Biŋ mockaiŋoŋa tau kaiŋ teŋ kêtôm lau samuc sêgôm atom. Ŋac teŋ gêjam tamanê awê. 2 Biŋ tonaŋ gêc, mago amac aboa taôm amoa me. Amoa tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋmaŋ, ec atiŋ ŋac, taŋ gêgôm gêŋ tonaŋ naŋ, su aŋga amac ŋalêlôm.

3 Aê tec gamoa jaêc amac, mago ŋoc ŋalau gêmoa gêwiŋ amac tec kêmêtôc
ŋac, taŋ gêgôm gêŋ tau naŋ, nê biŋ su amboac gamoa gawiŋ amac.
4 Amac embe akac sa anam aêacnêŋ Apômtau Jesu laŋô, naŋ ŋoc ŋalau
to aêacnêŋ Apômtau Jesu nê ŋaclai wacêwiŋ amac, 5 ma akêŋ ŋac tau
êsêp Sadaŋ lêma gebe enseŋ eŋ ôli, ec êndêŋ Apômtaunê bêc Anôtô ênam
ênê ŋalau kêsi. 6 Amac waem ŋajam atom. Jist ŋagec kêtôm gebe ênam
polom samucgeŋ auc. Biŋ tonaŋ amac ajala me masi. 7 Amac atu polom
ŋaluc sugac. Amboac tonaŋ andec jist laŋgwa ênêcŋa gebe atu polom
wakuc, gebe sêbuc aêacnêŋ domba Pasaŋa su. Domba Pasaŋa tau Kilisi.
8 Amboac tonaŋ talic nêŋ om tojist laŋgwa atom. Jist laŋgwa tau sec to
geo. Talic topolom ŋalucgeŋ. Polom ŋaluc ŋam gebe talic toŋalêlôm ŋawa
ma tobiŋŋanôgeŋ.
9 Aê kato gêdêŋ amac kêsêp papia teŋ su gebe Anac jaê lau mockaiŋŋa.
10 Aê taêc gêjam gebe êŋgamiŋ taôm êndêŋ nom tonec ŋalau mockaiŋŋa
tapaôŋgeŋ nec atom me aŋgamiŋ taôm êndêŋ lau mateŋ katu gêŋŋa me
kêjaŋgowaga me lau, taŋ sêjam sakiŋ gwam naŋ, atom amboac tonaŋ.
Embe taêm ênam gebe aŋgamiŋ taôm êndêŋ lau samob amboac tonaŋ,
naŋ awi nom siŋ acgom, go êtôm. 11 Aê kato gêdêŋ amac gebe ŋac, taŋ
êsam tau gebe amac lasimi eŋ naŋ, embe eŋ ŋac mockaiŋŋa me ŋac mata
katu gêŋŋa me ênam sakiŋ gwam me êsôm biŋ alôb-alôb me ênôm gêŋ
anaboa me êjaŋgo gêŋboa, naŋ anac jaê eŋ ma aniŋ gêŋ aŋgôŋ awiŋ eŋ
atom. 12 Amboac ondoc, aê jamêtôc lau, taŋ sêmoa môkêŋ samuc me.
Masi. Amac amêtôc êsêac, taŋ sêmoa gôlôac ŋalêlôm naŋ. 13 Lau taŋ sêmoa
môkêŋ samuc naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac, ma amac atiŋ ŋac sec aŋga
amacnêm êsa êna. * sêpac nêŋ polom Pasaŋa, go sêkêŋ jist êsêp êwiŋ atom.
Êsêac sêkasiŋ nêŋ laclu samob ŋawasi kêsa gebe jist ŋagec êsap laclu tau tôŋ
atomanô. Tec Paulu gêjam dôŋ lau buŋa kêpi polom Pasaŋa tau tonaŋ.

6

Lau samuc nêŋ mêtôcwaga sêmêtôc lau buna atom

1 Amboac ondoc, amacnêm ŋac teŋ embe nê biŋ êndêŋ nê ŋac teŋ ênêc,
oc maja tau atom ma êndêŋ ŋac samuc teŋ êna gebe êmêtôc ênê biŋ me.
Eŋ êndêŋ Anôtônê lau ênamaŋ gebe sêmansaŋ biŋ tau. 2 Anôtônê lau oc
sêmêtôc lau nomŋa samob. Biŋ tonaŋ amac ajala me masi. Amboac
ondoc, amac embe amêtôc lau nomŋa samob, oc atôm gebe amêtôc nêm
biŋ ŋasawaŋa ŋasec-ŋasec atom me. 3 Aêac oc tamêtôc aŋela amboac tonaŋ.
Biŋ tonaŋ amac ajala me masi. Embe tamêtôc aŋela, go tatôm gebe
tamêtôc nêŋ biŋ nom tonecŋa atom me. 4 Amboac tonaŋ biŋ nom tonecŋa
embe êlênsôŋ amac, go lau, taŋ gôlôac dabuŋ sêlic êsêac sêmoa tomôkêŋ
samucgeŋ naŋ, sêmêtôc biŋ tau me. 5 Majem taôm. Amboac ondoc,
amacnêm ŋac tokauc teŋ gêmoa, taŋ kêtôm gebe êmêtôc lasitêwainêŋ biŋ
ŋasawaŋa naŋ, oc gêmoa atom me. 6 Tec akêŋ lasitêwainêŋ biŋ gêdêŋ lau-
sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga gebe sêmêtôc nec.
7 Amac akêŋ taôm adêŋ mêtôcwaga, tec gêwa amac sa gebe asô sugac.
Kêtu asageŋŋa amac aôc sec, taŋ sêgôm gêdêŋ amac naŋ atom. Kêtu
asageŋŋa amac ajac jao gebe sêjaŋgo gêŋ aŋga amacŋa. 8 Mago tonaŋgeŋ
atom. Amac taôm agôm sec to ajaŋgo gêŋ su ma agôm gêŋ tau gêdêŋ taôm
nêm lasitêwai. 9 Amac ajalagac gebe lau sec sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ êtu

* **5:13:** Asam biŋ jist'a, taŋ gêc Mat 13:33. Mago Judawaga embe

nêŋ gêŋlênsêm atom. Ansau taôm atom. Lau mockaiŋo to mockaiŋŋa to êsêac, taŋ sêjam sakiŋ gêdêŋ gwam ma êsêac, taŋ sêgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc to ŋapalê, taŋ sêkêŋ tauŋ têtôm lauo ma ŋacwaga, taŋ sêkwa ec tauŋ naŋ, 10 ma geŋgeŋtêna to lau mateŋ katu gêŋŋa ma lau, taŋ sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac to êsêac, taŋ sêsôm biŋ alôb-alôb ma kêjaŋgowaga, lau samob tonaŋ ŋai oc sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ êtu nêŋ gêŋlênsêm atom. 11 Gêmuŋgeŋ amacnêm ŋagêdô sêgôm gêŋ amboac tonê. Mago galoc Anôtô kêkwasiŋ amac su e atu Anôtônê laugac. Galoc Anôtô kêmasaŋ amacnêm biŋ e gêlic amac atu lau gêdêŋ kêtu Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaê to aêacnêŋ Anôtônê Ŋalauŋa.

Alambiŋ Anôtô ŋa nêm ôlim

12 "Gêŋ samob kêtôm gebe jaŋgômŋa," mago gêŋ samob tau oc êmoasiŋ aê atom. "Gêŋ samob kêtôm gebe jaŋgômŋa," mago ŋateŋ ênam gôliŋ aê atom. 13 Biŋŋanô, lau sêsôm gebe Gêŋ taniŋŋa gêjac têntacwalô ŋawae, ma têntacwalô gêjac gêŋ taniŋŋa ŋawae." Mago Anôtô oc enseŋ lulugeŋ su. Aêac ôliŋ gêjac gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ŋawae atom, gêjac Apômtau tau ŋawae. Ma Apômtau gêjac aêac ôliŋ ŋawae. 14 Anôtô gêŋu Apômtau sa ma oc êŋu aêac sa ŋa nê ŋaclai amboac tonaŋ. 15 Amac ôlim kêtu Kilisinê ôli ŋagêŋlêlôm. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. Ma amboac ondoc, oc jakôc Kilisinê ôli ŋagêŋlêlôm teŋ ma jaŋgôm gêŋ tau êtu mockaiŋo ôli ŋagêŋlêlôm teŋ me. Masigoc. 16 Ŋac taŋ êmoa êwiŋ awê mockaiŋoŋa naŋ, êsêagêc oc têtu ôli tageŋ. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. Teto gêc gebe "Êsêagêc oc têtu ŋanô tageŋ." 17 Mago ŋac, taŋ gêbiŋ tau tôŋ tamiŋ Apômtau naŋ, gêwê kaiŋ Ŋalau tageŋ gêwiŋ eŋ. 18 Aêc gêŋ mockaiŋoŋa su. Ŋac teŋ embe êŋgôm sec ŋagêdô, oc êlênsôŋ eŋ tau ôli atom. Mago embe êŋgôm mockaiŋ, oc êŋgôm sec êndêŋ tau ôli solop. 19 Amac ôlim kêtu Ŋalau Dêbuŋ, taŋ gêmoa amacnêm ŋalêlôm naŋ, nê lôm dabuŋ. Ôlim kêtu amacnêm gêŋ atom, Anôtô kêkêŋ gêdêŋ amac. Amac ajala atom me. 20 Eŋ gêjam ôli amac ŋa ŋaôli kapôêŋ. Amboac tonaŋ alambiŋ Anôtô ŋa amac ôlimgeŋ.

7

Lauo to ŋac sêjam tauŋ ŋabiŋ

1 Aê gabe jajô biŋ, taŋ amac ato naŋ. Ŋac teŋ embe êmoasac awê atom, oc ŋajam. 2 Mago kêtu biŋ mockaiŋoŋa tec ŋacwaga sênam awê êndêŋ-êndêŋgeŋ to lauo sênam ŋac êndêŋ-êndêŋgeŋ. 3 Ŋac êŋgamiŋ tau êndêŋ nê awê atom, ma awê êŋgamiŋ tau êndêŋ nê akweŋ atom, 4 gebe awê kêtu tau ôli ŋatauo atom, ŋac kêtu nê awênê ôli ŋatau, ma ŋac kêtu tau ôli atom, awê kêtu ŋatauo. 5 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ taôm atom. Embe taêm ênam gebe anam dabuŋ taôm êsêp ŋasawa êtu ateŋ mecŋa, go amansaŋ biŋ awiŋ taôm êmuŋ acgom ma ŋajam. Têm tau êmbacnê, go amoa awiŋ taôm êtiam, gebe Sadaŋ êlêtôm amac êtu nêm têmtac ŋakalacŋa atom. 6 Biŋ tonaŋ aê kasôm amboac jatu atom, kasôm gebe jawa sageŋ êndêŋ amac. 7 Aê gabe ŋamalac samob têtôm aêmaŋ. Tageŋ Anôtô gêjac sam moasiŋ gêdêŋ ŋamalac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, kêkêŋ teŋ gêdêŋ ŋac teŋ ma teŋ gêdêŋ teŋ.

8 Aê jasôm ŋoc biŋ êndêŋ lau, taŋ sêjam awê to ŋac atom ma êndêŋ awê tuc. Êsêac embe sêmoa têtôm aê, go ŋajam. 9 Mago êsêac embe sênam dabuŋ ôliŋ têtôm atom, go lauo sênam ŋac ma ŋacwaga sênam awê samaŋ. Sênam tauŋ tec ŋajam êlêlêc sêmoa toôliŋ ŋakalac su.

10 Êndêŋ lauo to ŋac, taŋ sêjam tauŋ naŋ, aê jakêŋ biŋsu teŋ. Biŋsu tau
aêŋoc atom, Apômtaunê gebe Awê êkac tau su aŋga nê akweŋnê atom.
11 Embe êkac tau su, naŋ êmoa nê tauŋa e taê ênam teŋ, go êmansaŋ bi ŋ
êndêŋ nê akweŋ ma êmu êndêŋ eŋ êna êtiam. Ma ŋac tau êwi nê awê siŋ
atom amboac tonaŋgeŋ.

12 Êndêŋ lau ŋagêdô aêgeŋ tec jasôm biŋ tonec. Biŋ tau Apômtaunê biŋ
atom. Ŋac buŋa teŋ embe ênam samuco teŋ ma awê tau embe têtac êwiŋ
gebe êŋgôŋ êwiŋ ŋac tonaŋ, naŋ ŋac tau êwi eŋ siŋ atom. 13 Ma awê buŋa
teŋ embe ênam ŋac samuc teŋ, ma ŋac tau embe têtac êwiŋ gebe êŋgôŋ êwiŋ
awê tonaŋ, naŋ awê tau êwi nê akweŋ tonaŋ siŋ atom, 14 gebe ŋac samuc
êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê awêŋa, ma awê samuco êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê
akweŋŋa. Embe amboac tonaŋ atom, go nêm ŋapalê têtu gêŋ sec, mago
êsêac têtu Anôtônê gêŋgac. 15 Mago samuco to ŋac, taŋ sêjam lau buŋa naŋ,
embe sêkac tauŋ su aŋga lau buŋa nêŋ, go sêŋgôm. Biŋ amboac tonaŋ
êkôniŋ awê buŋa to ŋac buŋa tôŋ atom. Anôtô kêkalem amac gebe amoa
tobiŋmalôgeŋ. 16 O awê tau, aôm oc ônam nêm akweŋ kêsi. Kôjala biŋ tonaŋ
me masi. O ŋac tau, aôm oc ônam nêm awê kêsi. Kôjala biŋ tonaŋ me masi.

Tasa nêŋ lêŋ, taŋ Anôtô kêmasaŋ naŋ

17 Aê kamasaŋ biŋ tonec gêdêŋ gôlôac dabuŋ samob gebe Lau samob
sêsa nêŋ lêŋ êtôm taŋ Apômtau gêjac sam moasiŋ gêdêŋ êsêac gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ ma êtôm taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ. 18 Anôtô embe êkalem ŋac,
taŋ sêsa eŋ su naŋ, go ŋac tau ênam tau auc atom. Embe êkalem ŋac samuc
teŋ, go sêsa ŋac tau atom. 19 Sêsa lau me sêmoa amboac lau samuc, biŋ
tau tonaŋ ŋanô masi. Gêŋ ŋanô tau tonec gebe sêmansaŋ Anôtônê biŋsu.
20 Kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ, sêsap tôŋmaŋ.
21 Gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem aôm naŋ, aôm oc kôtu ŋac teŋ nê gêŋôma me.
Embe amboac tonaŋ, go biŋ tau êkêŋ wapac aôm atom. Mago embe
sêŋgamboac aôm su, naŋ ômoa nêm lêtêgeŋ. 22 Gêŋôma taŋ Apômtau kêkalem
eŋ naŋ, kêtu Apômtaunê ŋac, taŋ kêgaboac eŋ su jagêmoa nê Iêtêgeŋ naŋ.
Ma ŋac, taŋ gêmoa nê Iêtêgeŋ ma Apômtau kêkalem eŋ naŋ, jakêtu Kilisinê
gêŋôma. 23 Anôtô gêjam ôli amac ŋa ŋaôli kapôêŋ, amboac tonaŋ atu
ŋamalacnêŋ gêŋôma atom. 24 O lasitêwaac, kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ Anôtô
kêkalem êsêac sêmoa naŋ, sêsap tôŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêwiŋ Anôtômaŋ.

Lau taŋ sêjam awê to ŋac atom ma awêtuc nêŋ biŋ

25 Aê katap Apômtaunê biŋsu teŋ kêpi lau, taŋ sêjam awê to ŋac atom
naŋ, sa atom. Mago Apômtau taê walô aê tec katu ŋac ŋaŋêŋ. Amboac
tonaŋ jasôm ŋoc taêc gêjam lasê ma amac akêŋ êwiŋ ŋoc biŋ. 26 Aê taêc
gêjam amboac tonec gebe galoc gêŋwapac tec gêc. Tec ŋamalac embe sêmoa
amboac sêmoa, oc ŋajam. 27 Aôm gôjam awê sa su me. Tec ôŋgôm gêŋlêlôm
gebe ôwi eŋ siŋŋa atom. Ma aôm tonaŋ gôjam awê atom me. Tec onsom
awê atom. 28 Mago aôm embe ônam awê sa, oc ôŋgôm sec atom. Ma
awêtakiŋ embe ênam ŋac, oc êŋgôm sec atom amboac tonaŋgeŋ. Mago
gêŋwapac nom ŋa oc êtap lau amboac tonaŋ sa, tec aê gabe jambôc auc
êndêŋ amac. 29 O lasitêwaac, aê jasôm ŋoc biŋ tonec gebe Têm kêtu dambê
sugac, amboac tonaŋ êsêac, taŋ sêjam awê sa su naŋ, sêmoa amboac sêjam
awê atom. 30 Êsêac taŋ têtaŋ naŋ, sêmoa amboac têtaŋ atom, ma êsêac taŋ
têntac ŋajam naŋ, sêmoa amboac têntac ŋajam atom. Êsêac taŋ sêjam ôli gêŋ
naŋ, sêmoa têtôm lau, taŋ nêŋ waba masi. 31 Ma êsêac, taŋ sêjam kôm kêpi

gêŋ nomŋa sêmoa naŋ, sêmoa têtôm lau, taŋ sêjam kôm tonaŋ atom, gebe nom tonec oc ê su ênaŋa.

32 Aê gabe amac apô sim taôm atom. Ŋac taŋ gêjam awê atom naŋ, kêpô sim tau kêtu Apômtauŋa, gebe Apômtau êlic eŋ ênac mataanô ŋajam. 33 Ŋac taŋ gêjam awê sa naŋ, kêpô sim tau kêtu gêŋ nomŋaŋa, gebe nê awê êlic eŋ ênac mataanô ŋajam. 34 Amboac tonaŋ nê ŋalêlôm gêja lu. Ma awê, taŋ gêjam ŋac sa atom to awêtakiŋ sêpô sim tauŋ kêtu Apômtauŋa gebe êsêac ôliŋ to nêŋ ŋalau têtu Apômtaunê gêŋ. Mago awê, taŋ gêjam ŋac sa naŋ, kêpô sim tau kêtu gêŋ nomŋaŋa, gebe nê akweŋ êlic eŋ ênac mataanô ŋajam. 35 Aê kasôm biŋ tonaŋ gebe ênam amac sa. Aê gabe jawa lakô amac atom, aê taêc gêjam gebe amac atu lau mansaŋ to ŋaŋêŋ asap Apômtau tôŋ totêmtac makeŋgeŋ.

36 Embe sê awê to ŋac gebe sênam tauŋ, mago sênam tauŋ sebeŋ atom, ma ŋac tau embe taê ênam gebe lêŋ tonaŋ keso, ma têtac êkac eŋ gebe sênam tauŋ ŋagaô, naŋgo sêŋgôm ŋanô êsa êtôm eŋ taê gêjam. Oc sêŋgôm sec atom, sênam tauŋmaŋ. 37 Ma ŋac embe taê ênam êtu tôŋ ma biŋ teŋ êkac eŋ atom, ma nê ŋaclai êtôm gebe ênam gôliŋ tau ma êmansaŋ nê ŋalêlôm gebe ênam awê atomgeŋ, oc ŋajam amboac tonaŋ. 38 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe ênam awê, oc ŋajam, ma teŋ embe ênam awê atom, oc ŋajam êlêlêc.

39 Sêmôcwalô gêbiŋ awê tamiŋ nê akweŋ kêtôm têm, taŋ nê akweŋ gêmoa mata jali. Embe nê akweŋ êmac êndu, go awêtuc êtôm gebe ênam ŋac teŋ sa êtôm têtac êwiŋ. Tageŋ ênam to Apômtaugeŋ. 40 Mago awêtuc embe êmoa amboac awêtuc, oc aoc êôc eŋ êlêlêc. Ŋoc taêc gêjam tau tonaŋ, ma aê gabe oc kakôc Anôtônê Ŋalau sa amboac tonaŋ.

8

Biŋ kêpi gêŋ taniŋŋa, taŋ sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwam

1 Biŋ kêpi da gwamŋa amboac tonec. Aêac tajala gebe aêac samob tatap kauc sêŋac. Mago kauc tonaŋ kêkêli ŋamalac e tetoc tauŋ sa, ma têntac gêwiŋ ŋanô tau tec gêboa gôlôac sa. 2 Ŋac taŋ taê gêjam gebe kêjala gêŋgac, mago eŋ kêjala gêŋ tau e jagêdêŋ ŋamadiŋ atom tageŋ. 3 Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ Anôtô, naŋ Anôtô oc êjala eŋ.

4 Biŋ kêpi taniŋ gêŋ, taŋ sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwamŋa naŋ, amboac tonec. Aêac tajala gebe “gwam mata jali teŋ gêmoa nom atom,” tajala gebe “Anôtô ŋanô tageŋ tec gêmoa.” 5 Êsêac oc sêsam ŋaclai undambê to nomŋa ŋagêdô gebe anôtôi kêtôm “anôtôi” to “apômtaui” taêsam sêmoa. 6 Mago Anôtô tageŋ tec kêtu aêacnêŋ Tameŋi. Eŋ kêkêŋ gêŋ samob ma aêac tamoa tapeŋ eŋgeŋ. Ma Apômtau tageŋ gêmoa, Jesu Kilisi. Anôtô kêkêŋ gêŋ samob ŋa eŋgeŋ, ma aêac tamoa ŋa eŋgeŋ.

7 Mago samob têtap kauc tonaŋ sa atom. Lau ŋagêdô, taŋ gêmuŋgeŋ sêsa lêŋ gwamŋa naŋ, sêsap gwam ŋalêŋ tôŋ e mêŋgêdêŋ galoc. Êsêac seŋ gwada da gwamŋa ŋanô teŋ e gêgôm nêŋ ŋalêlôm palê-palê ŋatêmui kêsa. 8 Gêŋ taniŋŋa oc êwaka aêac sa êndêŋ Anôtô atom. Embe taniŋ gêŋ atom, oc tasô gêŋ ŋanô teŋ atom. Ma embe taniŋ gêŋ, oc tatap ŋanô teŋ sa êlêlêc su atom amboac tonaŋgeŋ. 9 Tageŋ alic taôm gebe gêŋ, taŋ amac asaê gebe atôm gebe oc aŋgôm naŋ, êlênsôŋ lau palê-palê atom. 10 Ŋac ŋalêlôm palê-palê teŋ embe êlic aôm, taŋ nêm kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ naŋ, ôniŋ gêŋ ôŋgôŋ lôm gwamŋa, oc êôc awasuŋ tôŋ êndêŋ gêŋ gwamŋa tau me. Masigoc. 11 Aômnêm kauc oc êjaiŋ ŋac palê-palê tonaŋ e ênaŋa. Mago

ŋac tau tonaŋ kêtu aôm lasim ma Kilisi gêmac êndu kêtu eŋŋa. 12 Embe aŋgôm sec êndêŋ lasitêwai amboac tonaŋ e êlênsôŋ nêŋ ŋalêlôm palê-palê, go aŋgôm sec êndêŋ Kilisi tau. 13 Kêtu tonaŋŋa gêŋ taniŋŋa embe êtim lasic, go janiŋ gwada teŋ êtiam atomanô gebe jatim lasic e êtu sec nec atom.

9

Paulu kêwaka aposolonêŋ kôm to lêŋ sa

1 Kilisi kêgaboac aê su gamoa ŋoc lêtêgeŋ atom me. Ma aê aposolo atom me. Aê galic aêacnêŋ Apômtau Jesu atom me. Aê gajam kôm kêtu Apômtauŋa ma amac atu kôm tau ŋaŋanô atom me. 2 Lau ŋagêdô oc moae sêlic aê katôm aposolo atom, mago katu amacnêm aposolo. Apômtau gêbiŋ amac tôŋ, tec atu ŋoc sakiŋ aposoloŋa ŋabelo.

3 Lau embe sêmêtôc aê go jawaka tauc sa amboac tonec. 4 Aê katôm gebe janiŋ to janôm gêŋ me masi. 5 Aê kêtom gebe janam awê buŋa ma jasêlêŋ jawiŋ eŋ amboac aposolo ŋagêdô to Apômtaunê lasii ma Kêpa sêgôm me masi. 6 Aêagêc Barnaba tauŋgeŋ atôm gebe awi kôm lemeŋŋa siŋ atom me. 7 Siŋwaga ondoc gêjac siŋ ma tau gêjam ôli tau. Asa kêsê wain kôm teŋ ma geŋ ŋanô atom. Ma asa gejob bulimakao ma gênôm ŋasu atom.

8 Aê ŋawa biŋ tonaŋ sa kêpi ŋamalacnêŋ gêŋgeŋ ma biŋsu kêsôm biŋ tau gêwiŋ amboac tonaŋ. 9 Kêsômgac. Teto gêc Mosenê biŋsu gebe "Ôkic bulimakao, taŋ kêka polom ŋanô gêmoa naŋ, awasuŋ auc atom." Anôtô taê gêjam kêpi bulimakaogeŋ me. 10 Me kêsôm biŋ tonaŋ kêtu aêacŋa. Biŋ tonaŋ teto kêtu aêac tauŋŋa. Ŋac taŋ êkac nom ôkwi to ŋac, taŋ ejoŋ ŋanô sa naŋ, agêc lulugeŋ sêkêŋ mateŋ gebe sêwê kaiŋ kôm ŋanô sêwiŋ. 11 Aêac asê ŋawe ŋalauŋa kêsêp amac. Embe ajoŋ ŋanô nomŋa sa aŋga amacnêm, oc alic amboac gêŋ kaiŋ teŋ me. 12 Lau ŋagêdô embe sêlic êtôm gebe sêwê kaiŋ amacnêm kôm ŋanô, go aêac awê kaiŋ gêŋ alêlêc êsêac su atom me.

Mago aêac akôc gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom, aôc gêŋwapac samob, gebe aêacma biŋ teŋ êkô Kilisinê ŋawae ŋajam auc atom. 13 Amac ajalagac gebe lau, taŋ sêjam kôm sêmoa lôm dabuŋ naŋ, têtap nêŋ gêŋ taniŋŋa sa aŋga lôm dabuŋ. Ma êsêac, taŋ sêkêŋ da jagêsac altar naŋ, sêwê kaiŋ da tonaŋ ŋagêdô. 14 Kêtu tonaŋŋa Apômtau kêjatu gebe lau, taŋ sêsôm ŋawae ŋajam lasê naŋ, kôm ŋawae ŋajamŋa tau êlôm êsêac amboac tonaŋ.

15 Mago aê tonec gagôm gêŋ samob tonaŋ ŋai ŋateŋ ŋanô kêsa atomanô. Ma kato biŋ tonaŋ ŋai gebe akêŋ gêŋ êndêŋ aêŋa nec atom. Aê embe jamac êndu êtu moŋa, oc jalic ŋajam êɪêlêc ŋac teŋ enseŋ êôc waec kôm tonaŋŋa su. 16 Aê embe jasôm ŋawae ŋajam lasê, oc êŋgôm aê waec êsa atom. Kôm tonec gêjac aê ŋawaegac. Ojae aêma, embe jasôm ŋawae ŋajam lasê atom, oc jamoa naeo. 17 Aê tauc embe jajaliŋ kôm tonaŋ sa, oc jatap kôm tau ŋaôli sa. Mago tauc embe jajaliŋ sa atom, oc êtu ŋoc kôm, taŋ gêjac aê ŋawae naŋ. 18 Amboac tonaŋ aê jatap kôm ŋaôli ondoc sa. Ŋoc ŋaôli tau tonec gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê to jakêŋ ŋawae ŋajam tau ŋaômageŋ ma jakac lau gebe sêkêŋ ŋagêjô, taŋ gêjac aê ŋawae kêtu gajam sakiŋ ŋawae ŋajamŋa naŋ atom.

19 Kilisi kêgaboac aê su, tec gamoa ŋoc lêtêgeŋ, mago aê tauc kakêŋ tauc katu samob nêŋ sakiŋwaga, gebe janam lau taêsam ôkwi. 20 Aê katu lau Juda nêŋ ŋac Judaŋa teŋ, gebe janam lau Juda ôkwi. Aê tauc kasô Mosenê biŋsu ŋalabu atom, mago katu lau, taŋ sêsô biŋsu ŋalabu naŋ, nêŋ ŋac kêsô biŋsu ŋalabuŋa teŋ, gebe janam êsêac, taŋ sêsô biŋsu ŋalabu naŋ ôkwi.

21 Aê tauc gamoa Kilisinê biŋsu ŋalêlôm ma yamoa to Anôtônê biŋsumêgeŋ
atom, mago katu lau tobiŋsumê nêŋ ŋac tobiŋsumêŋa teŋ, gebe janam lau
tobiŋsumê ôkwi. 22 Aê katu lau palê-palê nêŋ Ŋac palê-palêŋa teŋ, gebe
janam lau palê-palê ôkwi. Aê katu lau samob nêŋ ŋac gêŋ samobŋa, gebe
janam nêŋ ŋagêdô ôkwi-ôkwi. 23 Gêŋ samob tonaŋ ŋai aê gagôm kêtu ŋawae
ŋajamŋa, gebe jawê kaiŋ ŋawae ŋajam ŋamoasiŋ jawiŋ.

24 Amac alicgac me, êsêac, taŋ seŋ kwaŋkwaninoc sêmoa naŋ, samob
sêlêti, mago ŋac tageŋ oc êtap ŋanô sa. Amboac tonaŋ alêtigeŋ gebe atap
ŋanô tau sa. 25 Lau samob, taŋ sebe sêniŋ kwaŋkwaninoc naŋ, têtu mêtê
tauŋ gêŋ samobŋa. Êsêac sêgôm gêŋ tonaŋ, gebe têtap sunsuŋ têlageŋŋa
teŋ sa. Mago aêac tec dagôm, gebe tatap sunsuŋ teŋgeŋŋa tau sa. 26 Aê
tauc kêlêti kalêsageŋ atom. Ma aêagêc ŋac teŋ embe apeŋ tauŋ, oc jatuc
lemoc teŋ sawa atom. 27 Aê katu kasec ôlic to kêkôniŋ tauc gebe tauc, taŋ
gajam mêtê lau ŋagêdô naŋ, jatu meloc atom.

10

Tajop tauŋ êndeŋ sakiŋ gwamŋa

1 O lasitêwaac, aê gabe jansa biŋ tonec auc êndêŋ amac atom gebe
Tameŋi samob sêsêlêŋ sêmoa tao ŋalabu ma samob selom gwêc sêja. 2 Êsêac
samob sêliŋ tao to gwêc kêtu nêŋ saŋgu, taŋ gêbiŋ êsêac tôŋ tamiŋ Mose.
3 Êsêac samob seŋ mo ŋalauŋa tageŋ têtôm tauŋgeŋ, 4 ma samob sênôm gêŋ
ŋalauŋa, gebe êsêac sênôm aŋga poc ŋalauŋa, taŋ kêdaguc êsêac naŋ, Ma poc
tau Kilisi tau. 5 Mago Anôtô gêlic êsêacnêŋ taêsam gêjac mataanô ŋajam
atom, tec geseŋ êsêac su aŋga gamêŋ sawa.

6 Gêŋ tonaŋ ŋai kêtu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ aêac gebe tajop tauŋ ma mateŋ
katu gêŋ sec tatôm êsêac nec atom. 7 Ma amac anam sakiŋ gwam atôm
êsêacnêŋ ŋagêdô sêjam sakiŋ nec atom amboac tonaŋ. Teto gêc amboac
tonec gebe "Lau sêŋgôŋ sic sebe sêniŋ to sênôm gêŋ ma dêdi sa sebe têtê
wê." 8 Aêac daŋgôm geŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa tatôm êsêacnêŋ ŋagêdô
sêgôm naŋ atom amboac tonaŋgeŋ. Êsêac sêgôm, tec gêdêŋ bêc tageŋ lau
23,000 sêjaŋa. 9 Ma aêac tansaê Apômtau tatôm esêacnê ŋagêdô sêsaê eŋ
naŋ atom amboac tonaŋgeŋ. Êsêac sêgôm, tec moac geseŋ êsêac. 10 Aôc
gêdô atôm êsêacnêŋ ŋagêdô sêôc gêdô naŋ atom. Êsêac sêgôm, tec aŋela
siŋŋa gêjac êsêac endu.

11 Biŋ tonaŋ ŋai kêtap êsêac sa kêtu ŋadôŋdôŋ ma teto gêc gebe êkêŋ
puc aêac gebe nom ŋatêm êmbacnêŋa mêŋ-kêdabiŋ aêac sugac. 12 Amboac
tonaŋ ŋac, taŋ geboc kêkô ŋajaŋa naŋ, ejop tau gebe ênac tau êndu atom.
13 Lêtôm taŋ kêtap amac sa naŋ, Iêtôm kaiŋ teŋ atom, lêtôm ŋamalacŋageŋ.
Ma Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ, tec êlôc gebe letôm êtap amac sa êlêlêc ôlimwalô su
atom. Lêtôm embe êtap amac sa, oc êmansaŋ lêŋ awê letôm saŋa, ma êpuc
amac tôŋ e atôm gebe aôc letôm tau.

14 O lauace, amboac tonaŋ aêc sakiŋ gwamŋa sumaŋ. 15 Amac lau
tokauc, tec kasôm biŋ gêdêŋ amac. Amac taôm ansaê biŋ, tec jasôm nec.
16 Aêac tajam daŋge Anôtô kêpi laclu moasiŋŋa ma embe tanôm, go tawe
kaiŋ Kilisine dec dawiŋ atom me. Ma embe taniŋ polom, taŋ tapô êkôc
naŋ, go tawe kaiŋ Kilisinê ôli dawiŋ atom me. 17 Polom tageŋ tec gêc, tec
aêac lau taêsam tatu ôli tageŋ, gebe aêac samob tawê kaiŋ polom tageŋ.

18 Alic lau Israel acgom. Lau taŋ seŋ da naŋ, sêwê kaiŋ sakiŋ altarŋa
tonaŋ. 19 Aê jasôm biŋ amboac ondoc. Jasôm gebe da gwamŋa tau gêŋ

ŋanô teŋ me. Me gwam tau gêŋ ŋanô. Masianô. 20 Mago gabe jasôm tonec gebe Gêŋ taŋ lau samuc sêkêŋ kêtu da naŋ, sêkêŋ gedeŋ Anôtô atom, sêkêŋ gêdêŋ ŋalau sec. Aê gadec gebe ambiŋ taôm tôŋ tamiŋ ŋalau sec. 21 Amac atôm gebe anôm gêŋ êsêp Apômtaunê laclu to êsêp ŋalau sec nêŋ laclu êpi tageŋ atom. Amac atôm gebe awê kaiŋ Apômtaunê moasiŋ to ŋalau sec nêŋ êpi tageŋ atom amboac tonaŋ. 22 Aêac takêli Apômtau e têtac ŋandaŋ êsa me. Aêacnêŋ ŋaclai kêlêlêc ênê su me.

Daŋgôm nêŋ gêŋ samob tawaka Anôtônê wae sageŋ

23 “Gêŋ samob kêtôm gebe daŋgôm,” mago gêŋ tau samob oc êmoasiŋ aêac atom. “Gêŋ samob kêtôm gebe daŋgôm,” mago gêŋ tau samob oc êmboa gôlôac sa atom. 24 Ŋac teŋ taê ênam gebe nê gêŋ êmoasiŋ eŋ taugeŋ nec atom, taê ênam gebe ensom gêŋ êmoasiŋ lau nagêdôŋa êwiŋ acgom. 25 Aniŋ gwada, taŋ sêkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli aŋga têtulu gêŋ ŋamala naŋ samob. Apuc gwada teŋ ŋam êtu nêm ŋalêlôm ulu-uluŋa atom, 26 gebe teto gêc gebe “Nom to ŋagêŋ samob kêtu Apômtaunê gêŋgêŋ.” 27 Ŋac samuc teŋ embe êkalem amac gebe aniŋ gêŋ awiŋ eŋ ma embe ana, naŋ aniŋ gêŋ samob, taŋ sêkêŋ êndêŋ amac naŋ ŋaucŋageŋ, apuc ŋam êtu nêm ŋalêlôm ulu-uluŋa atom. 28 Mago ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe “Gêŋ tonaŋ sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwam,” naŋ aniŋ atom êtu ŋac, taŋ kêkêŋ puc amacŋa ma êtu êlênsôŋ ŋalêlôm atomŋa. 29 Aê kasôm kêpi amac taôm nêm ŋalêlôm atom, kasôm kêpi ŋac tau tonaŋ nê ŋalêlôm. Kilisi kêgaboac aê su gamoa ŋoc lêtêgeŋ, tec ŋac teŋ nê ŋalêlôm êmêtôc aê amboac ondocgeŋ. 30 Aê embe janam daŋge Anôtô to janiŋ gêŋ, oc sêsôm biŋ alôb-alôb êpi gêŋ, taŋ gajam daŋge su naŋ, êtu asageŋŋa.

31 Gêŋ taŋ amac aeŋ to gêŋ, taŋ amac anôm ma gêŋ, taŋ amac agômagôm naŋ, aŋgôm samob gebe awaka Anôtônê wae sa. 32 Amacnêm lêŋ êlênsôŋ Juda to Helen ma Anôtônê gôlôac atom. 33 Aê gagôm amboac tonaŋ. Aê gagôm ŋoc gêŋ samob e lau samob sêlic ênac mateŋanô ŋajam. Aê taêc gêjam gebe êtu moasiŋ êndêŋ aê taucgeŋ atom, êtu moasiŋ êndêŋ lau taêsam êwiŋ gebe Anôtô ênam êsêac kêsi.

11

1 Atêku aê amboac aê katêku Kilisi.

Lauo to ŋac sêlic om ŋamêtê

2 Aê jalambiŋ amac gebe taêm gêjam aê ŋapaŋ tec amoa ma amasaŋ mêtê, taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ. 3 Aê gabe amac ajala tonec Kilisi kêtu ŋacwaganêŋ môkêŋapac ma ŋacwaga têtu nêŋ lauo môkêŋapac, ma Anôtô kêtu Kilisi môkêapac. 4 Ŋac teŋ embe eteŋ mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ teŋ, oc êŋgôm eŋ tau môkêapac, Kilisi kwalec. 5 Ma awê teŋ embe eteŋ mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ teŋ atom, oc êŋgôm tau môkêapac, nê akweŋ, kwalec. Kêkuc gêŋ teŋ atom, tec kêtôm awê, taŋ sêsêbuŋ eŋ môkêlauŋ su samucgeŋ. 6 Awê teŋ embe taê ênam gebe êkuc gêŋ atom, naŋ sêkapiŋ môkêlauŋ sumaŋ. Mago awê teŋ embe sêkapiŋ me sêkaliŋ môkêlauŋ, oc êtu biŋ majeŋŋa êndêŋ eŋ, tec eŋ êkuc gêŋ teŋ acgommaŋ. 7 Ŋac êkuc gêŋ teŋ atom. Eŋ kêtu Anôtônê katu to ŋawasi. Ma awê tau kêtu ŋacnê ŋawasi 8 gebe ŋac tau aŋga awênê atom, awê aŋga ŋacnê. 9 Ma Anôtô kêkêŋ ŋac tau kêtu awêŋa atom, kêkêŋ awê kêtu ŋacŋa. 10 Amboac tonaŋ awê êkuc gêŋ êtu aŋelaŋa. Gêŋ tau êwa eŋ sa gebe kêsô nê akweŋnê ŋaclai ŋalabu. 11 Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, amboac tonaŋ ŋac ênam awê sa ma awê

ênam ŋac sa, 12 gebe awê kêsa aŋga ŋacnê ma ŋac gêmoa kêtu awê kêkôc eŋŋa. Ma gêŋ samob gêmêŋ aŋga Anôtônê. 13 Amac taôm asôm acgom. Awê teŋ embe eteŋ mec êndêŋ Anôtô ma êkuc gêŋ teŋ atom, oc êtôm me masi. 14 Ŋac teŋ embe môkêlauŋ baliŋanô, oc êtu biŋ majeŋŋa êndêŋ eŋ. 15 Mago awê embe môkêlauŋ baliŋanô, oc êtu ênê gêlôŋ. Ŋamalacnêŋ mêtê kêdôŋ biŋ tonaŋ gêdêŋ amac atom me. Anôtô kêkêŋ môkêlauŋ baliŋ gêdêŋ awê gebe êŋgandê eŋ auc. 16 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êkêŋ kisa êndêŋ mêtê tonaŋ, naŋ jasôm biŋ tageŋ tonec gebe aêac to Anôtônê gôlôac ma mêtê teŋ gêc atom.

Sêgôm Apômtaunê moasiŋ ŋalêŋ kêlênsôŋ

17 Aê gabe jakêŋ ŋagôliŋ teŋ êndêŋ amac. Aê jalambiŋ amac êtu nêm akac saŋa atom, gebe nêm akac sa tonaŋ kêmoasiŋ amac atom, gêgôm amac atu sec. 18 Biŋ tonec tec gaŋô kêtu ŋamata gebe Amac gôlôac akac taôm sa ma awa taôm kêkôc-kêkôc. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe biŋ ŋagêdô amboac tonaŋ oc gêc biŋŋanô. 19 Gôlôac sêwa tauŋ êkôc-êkôc oc ŋajam, gebe amacnêm lau mansaŋ sêwaka tauŋ sa têtu awê. 20 Gêdêŋ taŋ amac akac taôm sa naŋ, akac sa kêtu aniŋ Apômtaunê moasiŋŋa atom. 21 Gêdêŋ noc aniŋ gêŋŋa amac samob aeŋ nêm gêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, tec lau ŋagêdô mo gêjô êsêac ma ŋagêdô sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac. 22 Nêm andu aniŋ to anôm gêŋŋa kêkô atom me. Amac atu kasec Anôtônê gôlôac ma aŋgôm êsêac, taŋ nêŋ gêŋ masi naŋ, majeŋ êsa me. Aê jasôm biŋ amboac ondoc êndêŋ amac. Oc jalambiŋ amac me. Masi, aê jalambiŋ amac êtu nêm biŋ tonaŋŋa atom.

Apômtau Jesu kêkêŋ moasiŋ dabuŋ gêdêŋ nê lau
(Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luk 22:14-20)

23 Biŋ taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ, aê kakôc aŋga Apômtaunê gebe Gêdêŋ gêbêc taŋ Juda geoc Apômtau lasê naŋ, Jesu tau kêkôc polom 24 mêŋgêjam daŋge ma kêpô kêkôc, go kêsôm gebe "Aêŋoc ôlic, taŋ gêjô amac naŋ tonec. Aŋgôm amboac tonaŋ, ec taêm ênam aêgeŋ." 25 Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe "Laclu aêŋoc dec poac wakucŋa tau tonec. Aŋgôm amboac tonaŋ, go embe anôm, ma taêm ênam aêgeŋ." 26 Êtôm têm samob, taŋ aniŋ polom tonec to anôm êsêp laclu tonec naŋ, asôm Apômtau gêmac êndu ŋawae lasê e tau êmu êmêŋ.

Taniŋ moasiŋ dabuŋ ŋapep, takic tauŋ nêŋ biŋ atom

27 Amboac tonaŋ teŋ embe êniŋ polom tonec me ênôm êsêp Apômtaunê laclu tonec wauc-waucgeŋ, naŋ oc êwê Apômtaunê ôli to dec ŋakaiŋ. 28 Samob sênsaê tauŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ su acgom, go sêniŋ polom to sênôm êsêp laclu tonec. 29 Ŋamalac taŋ êniŋ moasiŋ to ênôm êsêp laclu naŋ, embe etoc Apômtaunê ôli sa atom, oc êniŋ to ênôm gêŋ tau êtu êkic tau nê biŋŋa. 30 Kêtu tonaŋŋa tec amacnêm lau taêsam têtap gêmac sa to ôliŋwalô gêjaŋa ma ŋagêdô sêmac êndu. 31 Aêac embe tansaê tauŋ ŋapep, go Anôtô êmêtôc aêac atom. 32 Apômtau kêmêtôc to gêjac aêac, gebe ênê mêtôc ŋamuŋa ensеŋ aêac su tanaŋa dawiŋ nom atom.

33 O lasitêwaac, amboac tonaŋ embe akac sa êtu aniŋ moasiŋŋa, naŋ aôŋ taôm acgom. 34 Teŋ embe mo êjô eŋ, naŋ êniŋ gêŋ aŋga nê andu kwanaŋgeŋ, gebe akac taôm sa êtu akic taôm nêm biŋŋa atom. Tauc jandêŋ amac jawac acgom, go jamansaŋ biŋ ŋagêdo êwiŋ.

12

Ŋalau Dabuŋ nê moasiŋ

1 O lasitêwaac, aê gabe jansa moasiŋ Ŋalauŋa auc êndêŋ amac atom.
2 Amac ajalagac gebe Gêdêŋ taŋ amoa lau samucŋageŋ naŋ, nêm ŋalêlôm
kêkac amac e awê adêŋ gwam awamê aja. 3 Amboac tonaŋ aê jasôm lasê
êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe Anôtônê Ŋalau êôc eŋ awa sa, naŋ êsôm
gebe "Aê japuc boa Jesu" nec atom. Me teŋ embe Ŋalau Dabuŋ ênam eŋ
auc atom, naŋ oc êtôm atom gebe êsôm gebe "Jesu eŋ Apômtau."
4 Moasiŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, mago ŋaŊalau tageŋ. 5 Sakiŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ,
mago ŋa Apômtau tageŋ. 6 Ŋaclai tanam kômŋa gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, mago
ŋaAnôtô tageŋ, taŋ gêjam kôm kêpi lau samob gebe sêŋgôm gêŋ samob
ŋanô êsa naŋ. 7 Ŋalau geoc tau lasê gêdêŋ ŋamalac ŋalêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ
gebe êmoasiŋ gôlôac. 8 Ŋalau kêkêŋ kauc mêtêŋa gêdêŋ ŋac teŋ, to Ŋalau
tonaŋgeŋ kêkêŋ kauc êkip biŋ ŋam saŋa gêdêŋ teŋ. 9 Ŋalau tageŋ tonaŋ
kêkêŋ ŋac teŋ kêkêŋ gêwiŋ ma kêkêŋ moasiŋ daŋgôm lau ôliŋ ŋajam êsaŋa
gêdêŋ ŋac teŋ. 10 Eŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ ŋac teŋ, tec gêgôm gêŋsêga ma kêkêŋ
ŋac teŋ geoc biŋ lasê. Eŋ kêkêŋ ŋac teŋ kêjala ŋalau ŋajam to secŋa ma kêkêŋ
ŋac teŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalô, ma kêkêŋ teŋ gêwa biŋ aweŋ ŋatalôŋa sa.
11 Ŋalau tageŋ tau tonaŋ gêjam kôm samob tonaŋ ŋai. Eŋ gêjac sam nê
moasiŋ gêdêŋ lau gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm eŋ tau taê gêjam.

Ôli tageŋ, ma ŋagêŋlêlôm taêsam

12 Kilisi kêtôm ôli teŋ. ôli tau gêŋ tageŋ, mago ŋagêŋlêlôm taêsam. Ôli
ŋagêŋlêlôm tokaiŋ-tokaiŋ, mago samob tonaŋ têtu ôli tageŋ. 13 Aêac samob
taliŋ saŋgu ma Ŋalau tageŋ gêbiŋ aêac tôŋ tatu ôli tageŋ Juda to lau samuc,
gêŋôma to lau, taŋ sêmoa nêŋ Iêtêgeŋ naŋ, ma sêkêŋ Ŋalau tageŋ gêdêŋ aêac
samob tanôm.
14 Ôli tau ŋagêŋlêlôm tageŋ atom, ŋagêŋlêlôm taêsam. 15 Akaiŋ embe
êsôm gebe "Aê lêma atom, tec katu ôli nagêŋlêlôm teŋ atom," biŋ tonaŋ oc
êkac eŋ su aŋga ôli êtôm atom. 16 Ma taŋasuŋ embe êsôm gebe "Aê mataanô
atom, tec katu ôli ŋagêŋlêlôm t eŋ atom," biŋ tonaŋ oc êkac eŋ su aŋga ôli
êtôm atom. 17 Ôli samucgeŋ embe êtu mataanôŋageŋ, oc êŋ biŋ amboac
ondoc. Ma embe êtu taŋasuŋŋageŋ, oc êŋu gêŋ ŋamalu amboac ondoc.
18 Mago galoc amboac teŋ. Anôtô kêkêŋ ôli ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ
kêtôm eŋ taê gêjam. 19 Ôli samucgeŋ embe êtu ŋagêŋlêlôm tageŋ, go ôli
ŋanô tau ênêc ondoc. 20 Mago galoc amboac teŋ. Ôli ŋagêŋlêlôm taêsam
ma ôli ŋanô tageŋ.
21 Mataanô kêtôm atom gebe êsôm êndêŋ lêma gebe "Aê kêpô lêna aôm
atom." Ma môkêapac kêtôm atom gebe êsôm êndêŋ akaiŋagêc gebe "Aê
kêpô lêna amagêc atom." 22 Amboac tonaŋ atom. Ôliŋ ŋagêŋlêlôm, taŋ
talic amboac gêŋ palê-palê naŋ, embe masi, oc tapô lêna ŋanô. 23 Ôli
ŋagêŋlêlôm, taŋ talic amboac gêŋ ŋaôma naŋ, têkwa auc ŋapep. Ma aêac ôliŋ
ŋasec, naŋ tajop ŋapep sawa. 24 Ôliŋ ŋagêŋlêlôm ŋajam, naŋ tajop amboac
tonaŋ atom. Anôtô kêmasaŋ ôliŋ ma ketoc ŋagêŋlêlôm ŋaôma-ŋaôma sa
kêlêlêc. 25 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ gebe ôli êwa tau êkôeêkôc atom,
ŋagêŋlêlôm samob taêŋ ênam tauŋ ma sênam tauŋ sa êndêŋêndêŋgeŋ. 26 Ôli
ŋagêŋlêlôm tageŋ embe êtap ŋandaŋ sa, go ŋagêŋlêlôm samob sêôc ŋandaŋ
sêwiŋ. Ma embe tetoc ŋagêŋlêlôm tageŋ sa, go samob têntac ŋajam sêwiŋ.

27 Amac atu Kilisinê ôli ma atu ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. 28 Ma Anôtô
kêdênaŋ gôlôac dabuŋ nêŋ lau ŋagêdô amboac tonec. Aposolo têtu ŋamata,
propete têtu luagêcŋa, kêdôŋwaga têtu têlêacŋa. Go kêkêŋ ŋagêdô sêgôm
gêŋsêga, ŋagêdô têtap moasiŋ sêŋgôm lau gêmac ôliŋ ŋajam êsaŋa sa, ŋagêdô
sêjam lau sa, ŋagêdô sêjam gôliŋ gôlôac, ŋagêdô sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa.
29 Êsêac samob têtu aposolo ma têtu propete ma têtu kêdôŋwaga atom.
Samob sêgôm gêŋsêga atom. 30 Samob têtap moasiŋ sêŋgôm lau gêmac ôliŋ
ŋajam êsaŋa sa atom. Samob sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ma sêwa biŋ aweŋ
ŋatalôŋa sa atom. 31 Ma amac atu kêka-kêka moasiŋ ŋanô tauman.

Ma galoc jatôc lêŋ, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ, andêŋ amac.

13

Biŋ têntac gêwiŋ ŋanôŋa

1 Aê embe jasôm ŋamalac to aŋela aweŋ, mago têtac êwiŋ ŋanôgeŋ atom,
oc jatôm ki kêdôŋ tau to keleŋkeleŋ kêtaŋ. 2 Ma embe jaoc biŋ lasê to
jajala gêŋ kêsiŋ tauŋa to kauc ŋam samob, ma embe jakêŋ êwiŋ ŋajaŋa
êtôm jasôm lôc sêmbuc tauŋ saŋa, mago têtac êwiŋ ŋanô atom, oc jatu gêŋ
ŋaôma. 3 Ma embe janac sam ŋoc waba samob êndêŋ lau ŋalêlôm sawa to
jakêŋ ôlic ja êniŋ, mago têtac êwiŋ ŋanôgeŋ atom, oc ênam aê sa atom.

4 Têtac gêwiŋ ŋanô gê biŋ tôŋ, têtac gêwiŋ ŋanô kêtôm ŋac gabêjam, gêjam
lêmuŋ atom. Têtac gêwiŋ ŋanô kêkiaŋ tau sa atom to ketoc tau sa atom,
5 kêsa lêŋ wauc-waucgeŋ atom, taê gêjam taugeŋ nê gêŋ atom, têtac ŋandaŋ
sebeŋ atom, gê launêŋ sec tôŋ atom. 6 Têtac gêwiŋ ŋanô tau kêtu samuc
gêŋ geo atom, kêtu samuc biŋŋanô taugeŋ. 7 Têtac gêwiŋ ŋanô tau gêôc
gêŋwapac samob, kêkêŋ gêwiŋ biŋ samob, kêkêŋ mata gêŋ samob, gêôc gêŋ
samob totêtac kêpa sugeŋ.

8 Têtac gêwiŋ ŋanô oc êmbacnê atomanô. Biŋ daoc Anôtônê biŋ lasêŋa
oc ê su ênaŋa. Biŋ aweŋ ŋatalôŋa oc êmbacnê. Biŋ tajala kauc ŋamŋa oc ê
su ênaŋa amboac tonaŋ. 9 Aêac tajala kauc ŋatênageŋ ma daoc biŋ lasêŋa
ŋatênageŋ amboac tonaŋ. 10 Mago êndêŋ taŋ gêŋ ŋanô tau mêŋêsa naŋ, gêŋ
ŋatênageŋŋa tau oc ê su ênaŋa.

11 Gêdêŋ taŋ aê ŋapalêgeŋ naŋ, kasôm biŋ katôm ŋapalê sêsôm, ma kajala
gêŋ katôm ŋapalê sêjala ma taêc gêjam biŋ katôm ŋapalê taêŋ gêjam e katu
ŋac acgom, go gawi mêtê ŋapalêgeŋŋa tau siŋ. 12 Galoc talic gêŋ kêtôm
tasala gêŋ tau kêsêp tasalakatu ŋadauŋdauŋ teŋ, mago êtu ŋamu oc talic
gêŋ samob ŋalaŋô êpi tagen. Galoc aê kajala gêŋ ŋatênageŋ. Mago êtu
ŋamu oc jajala gêŋ samob tomalageŋ êtôm Apômtau kêjala aê. 13 Galoc gêŋ
têlêac tonec tec gêc gebe Takêŋ gêwiŋ ŋanô to takêŋ mateŋ ŋanô ma têntac
gêwiŋ ŋanô. Mago têntac gêwiŋ ŋanô tau tec gêŋ ŋanô kêlêlêc gêŋ ŋagêdô
su ŋêŋgeŋ.

14

Biŋ ŋagêdô kêpi moasiŋ Ŋalauŋa

1 Amacnêm lêŋ epeŋ têmtac êwiŋ ŋanôŋa ma atu kêka-kêka moasiŋ
Ŋalauŋa ma taêm êka moasiŋ aoc Anôtônê biŋ lasêŋa êtu ŋamatageŋ, 2 gebe
ŋac, taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋataIôŋa naŋ, kêsôm biŋ gêdêŋ ŋamalac atom,
kêsôm gêdêŋ Anôtô taugeŋ. Lau teŋ sêŋô biŋ tonaŋ atom, Ŋalau kêkac eŋ
tec kêsôm biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ. 3 Mago ŋac, taŋ geoc Anôtônê biŋ
lasê naŋ, kêsôm biŋ gêdêŋ ŋamalac ma gêboa êsêac sa to gêlêŋ biŋ êsêac ma

gêjam malô nêŋ ŋalêlôm. 4 Ŋac taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ, gêboa tau sa, mago ŋac, taŋ geoc Anôtônê biŋ lasê naŋ, gêboa gôlôac dabuŋ sa amboac tonaŋ. 5 Aê gabe amac samob asôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, mago aê têtac gêwiŋ kêlêlêc gebe aoc Anôtônê biŋ lasê. Ŋac taŋ geoc Anôtônê biŋ lasê naŋ, kêmoasiŋ gôlôac kêlêlêc ŋac, taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ su. Tageŋ ŋac teŋ embe êwa ênê biŋ tau sa e êmboa gôlôac dabuŋ sa, oc êtôm amboac tonaŋgeŋ.

6 O lasitêwaac, aê embe jandêŋ amac wacjasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, oc janam amac sa amboac ondoc. Aê embe jasôm biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê ma jawa kauc ŋam sa me jaoc Anôtônê biŋ lasê ma jandôŋ mêtê êndêŋ amac atom, oc janam amac sa atom. 7 Gêŋ taŋ takôc kêtu tanam wê êsêpŋa amboac gasuc me kaliŋgwaŋ naŋ, embe sêju me sênac ŋalêŋ tageŋ ŋapaŋ, oc tajala ŋaawa, taŋ êsêac sebe sêju me sênac naŋ amboac ondoc. 8 Ma dauc embe êtaŋ meloc-meloc, go asa êmansaŋ tau atu ênac siŋŋa. 9 Amacnêm biŋ amboac tonaŋ. Amac embe asôm biŋ ênêc awê atom, asôm biŋ aweŋ ŋataIôŋageŋ, oc sêjala biŋ, taŋ asôm naŋ amboac ondoc. Amac oc asôm nêm biŋ êsêp sawa. 10 Lau nomŋa nêŋ aweŋ tokaiŋ-tokaiŋ, mago aweŋ samob toŋam. 11 Aê embe jajala ŋac teŋ awa ŋam atom, go ŋac, taŋ kêsôm tau awa naŋ, êlic aê amboac ŋac jaba, ma aê oc jalic eŋ amboac ŋac jaba amboac tonaŋ. 12 Amac amboac tonaŋ. Amac atu kêka-kêka moasiŋ Ŋalauŋa, tec ansom moasiŋ, taŋ emboa gôlôac dabuŋ sa naŋ, e ênam amac aucgeŋ.

13 Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ, eteŋ mec êndêŋ Anôtô gebe êkêŋ moasiŋ êwa biŋ saŋa êndêŋ eŋ êwiŋ. 14 Aê embe jateŋ mec jasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go ŋoc ŋalau eteŋ mec, mago ŋoc kauc oc êjala ŋam atom. 15 Biŋ tau amboac ondoc. Aê gabe ŋoc ŋalau embe eteŋ mec, naŋ ŋoc kauc eteŋ êwiŋ. Ŋoc ŋalau embe ênam wê, naŋ ŋoc kauc ênam êwiŋ. 16 Nêm ŋalaugeŋ embe ênam daŋge Anôtô, go lau ŋagêdô, taŋ sêmoa naŋ, sênac mata nêm mec ma sêsôm gebe “Biŋŋanô” sêwiŋ naŋ amboac ondoc. Êsêac sêjam kauc biŋ, taŋ koteŋ naŋ. 17 Aôm oc gôjam daŋge Anôtô ŋajamgeŋ, tageŋ nêm mec gêboa lau ŋagêdô sa gêwiŋ atom.

18 Aê gajam daŋge Anôtô kêtu kasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa kêlêlêc amac samob suŋa. 19 Mago aŋga gôlôac dabuŋ ŋalêlôm embe jasôm biŋ tokauc ŋalô lemeŋ teŋgeŋ gebe jandôŋ lau ŋagêdôŋa, oc ŋajam êlêlêc jasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ŋalô 10,000 su.

20 O lasitêwaac, taêm ênam biŋ atôm ŋapalê sauŋ taêŋ gêjam nec atom. Taêm ênam biŋ atôm lau kapôêŋ taêŋ gêjam. Mago lêŋ secŋa tec atôm ŋapalê dedecmaŋ. 21 Apômtau kêsôm biŋ teto gêc gebe

“Aê jasôm biŋ êndêŋ lau tônê janam lau jaba aweŋ
to janam lau, naŋ sêsôm biŋ jaba laŋôŋ.
Mago êsêac oc sêkêŋ taŋeŋ aê atom.”

22 Amboac tonaŋ biŋ aweŋ ŋatalôŋa kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga nêŋ ŋabelo atom, kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga nêŋ ŋabelo. Ma daoc Anôtônê biŋ lasêŋa kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga nêŋ ŋabelo atom, kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga nêŋ ŋabelo. 23 Gôlôac dabuŋ embe samob sêkac tauŋ sa ma samob sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go lau ŋagêdô me lau samuc, taŋ nasêwiŋ naŋ, oc sêsôm biŋ amboac ondoc. Oc sêsôm gebe meloc kêtê amac. 24 Mago samob embe seoc Anôtônê biŋ lasê ma ŋac samuc teŋ me ŋac jaba teŋ embe naêwiŋ, oc samob nêŋ biŋ epeŋ to êmêtôc eŋ 25 e biŋ, taŋ kêsiŋ

tau gêc nê ŋalêlôm naŋ, êtu awê, go êu tau laŋôanô êndêŋ nom etoc Anôtô sa ma êsôm lasê ênêc awêgeŋ gebe “Anôtô gêmoa gêwiŋ amac biŋŋanôgoc.”

Daŋgôm nêŋ gê ŋ samob ŋapep sawa

26 O lasitêwaac, biŋ tonaŋ ŋam amboac ondoc. Amac embe akac taôm sa, go ŋac teŋ êpuc wê teŋ sa, teŋ êndôŋ mêtê, teŋ êsôm biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê, teŋ êsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ma teŋ êwa biŋ tau sa. Gêŋ samob tonaŋ ŋai aŋgôm êtu amboa gôlôac dabuŋ saŋa. 27 Lau embe sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go ŋac luagêc me têlêac sêsôm biŋ ma êtôm. Êsêac sêsôm biŋ sêndênaŋ tauŋgeŋ ma ŋac teŋ êwa biŋ tau sa. 28 Ŋac êwa biŋ saŋa teŋ embe êmoa atom, go ŋac êsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ênam tau tôŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ, êsôm biŋ ênêc eŋ tau to Anôtôŋageŋ. 29 Ŋac luagêc me têlêac seoc Anôtônê biŋ lasê ma lau ŋagêdô sênsaê biŋ tau. 30 Anôtô embe eoc biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, teŋ lasê êndêŋ ŋac teŋ, taŋ gêŋgôŋ gôlôac ŋalêlôm naŋ, go ŋac, taŋ kêsôm biŋ gêmoa naŋ, êôc nê biŋ tôŋ acgom. 31 Amac samob atôm gebe aoc Anôtônê biŋ lasê asôm ajô taôm-ajô taômgeŋ e andôŋ lau to alêŋ biŋ lau samob. 32 Lau seoc biŋ lasêŋa nêŋ ŋalau taŋeŋ wamu êndêŋ êsêac, taŋ seoc biŋ lasê naŋ, 33 gebe Anôtô kêtu gêŋ wauc-waucgeŋ ŋaAnôtô atom, kêtu biŋmalô ŋaAnôtô.

Mêtê taŋ sêgôm aŋga Anôtônê launêŋ gôlôac samob naŋ, sêŋgôm aŋga amacnêm amboac tonaŋ gebe 34 Gôlôac embe sêkac sa, go lauo sênam tauŋ tôŋ. Alôc gebe sêsôm biŋ nec atom. Êsêac sêkôniŋ tauŋ êtôm Anôtônê biŋsu kêsôm. 35 Lauo embe taêŋ ênam gebe sêjala biŋ ŋagêdô êtu tôŋ, go têtu kênac nêŋ ŋaci aŋga tauŋ nêŋ êndumaŋ. Gôlôac embe sêkac sa ma awê teŋ embe êsôm biŋ, oc êtu biŋ majeŋŋa. 36 Taôm asôm acgom, Anôtônê biŋ kêsa aŋga amac taômgeŋ nêm me gêsuŋ tau gêdêŋ amac taômgeŋ gêwac me.

37 Ŋac teŋ embe êlic tau gebe ŋac eoc Anôtônê biŋ lasêŋa me êwê kaiŋ moasiŋ Ŋalauŋa teŋ, naŋ êjala gebe biŋ, taŋ aê kato gêdêŋ amac naŋ, Apômtaunê jatu. 38 Eŋ embe êjala biŋ tonaŋ atom, oc amac ajala eŋ atom amboac tonaŋ. 39 O lasitêwaac, amboac tonaŋ atu kêka-kêka gebe aoc Anôtônê biŋ lasê ma akô lau, taŋ sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ, auc atom. 40 Aŋgôm gêŋ samob naêndêŋgeŋ ma êtôm ŋagôliŋgeŋ.

15

Apômtau Jesu gêdi sa

1 O lasitêwaac, aê jakêŋ puc amac gebe taêm ênam ŋawae ŋajam êtiam. Aê kasôm ŋawae ŋajam tau lasê gêdêŋ amac ma amac akôc sa ma ŋawae ŋajam tau kêpuc amac tôŋ akô ŋajaŋa. 2 Embe akôc ŋawae ŋajam, taŋ kasôm lasê gêdêŋ amac naŋ tôŋ, go ênam amac kêsi. Mago embe akôc tôŋ atom, oc akêŋ êwiŋ ŋaôma.

3 Biŋ ŋamataŋa, taŋ kakêŋ gelom amac naŋ, gelom aê amboac tonaŋ gebe Kilisi gêmac êndu kêtu aêacnêŋ secŋa kêtôm teto gêc. 4 Êsêac sêsuŋ eŋ ma Anôtô gêŋu eŋ sa gêdêŋ bêc kêtu têlêac kêtôm teto gêc. 5 Eŋ geoc tau lasê gêdêŋ Kepa su acgom, go gêdêŋ êsêac 12. 6 Go geoc tau lasê gêdêŋ lasitêwai, taŋ sêlêlêc 500 su naŋ, ma sêlic eŋ sêwiŋ tauŋgeŋ. Lau tau nêŋ taêsam tec mateŋ jali sêmoa ma ŋagêdô sêmac êndu su. 7 Go geoc tau lasê gêdêŋ Jakobo su, go gêdêŋ aposolo samob.

8 Eŋ geoc tau lasê gêdêŋ samob su, go kêtu ŋamuanô tau eŋ geoc tau lasê gêdêŋ aê amboac tonaŋ, tec katôm ŋapalê, taŋ têna kêkôc eŋ keso têm. 9 Aê katu aposolonêŋ ŋac ŋamuŋa teŋ. Aê katôm gebe sêsam aê gebe aposolo

atom, gebe aê kêjanda Anôtônê gôlôac dabuŋ. 10 Mago Anôtônê moasiŋ kêkêŋ aê katu aposolo. Ma ênê moasiŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, ŋanô masi atom. Aê gajam kôm kapôêŋ kêlêlêc êsêac samob su, mago aê tauc gagôm atom, Anôtônê moasiŋ, taŋ gêwiŋ aê naŋ gêgôm. 11 Mago mêtê tau aê to êsêac ajam kêtôm taugeŋ ma amac tec akêŋ gêwiŋ.

Ŋacmêtê oc sêndi sa

12 Aêac ajam mêtê gebe Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ. Ma amboac ondoc amacnêm lau ŋagêdô sêsôm gebe ŋacmatê oc sêndi sa atom nec. 13 Ŋacmêtê embe sêndi sa atom, oc Anôtô êŋu Kilisi gêdi sa atom amboac tonaŋgeŋ. 14 Kilisi embe êndi sa atom, oc jaeŋ, taŋ aêac ajac gêdêŋ amac naŋ, ŋanô masi ma amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋanô masi amboac tonaŋgeŋ. 15 Embe amboac tonaŋ, oc aêac atu lau, taŋ awa biŋdansaŋ sa kêpi Anôtô, aêac awa sa gebe Anôtô gêŋu Kilisi sa, mago eŋ embe êŋu ŋacmatê sa atom, naŋgo gêŋu Kilisi sa atom amboac tonaŋgeŋ. 16 Anôtô embe êŋu ŋacmatê sa atom, naŋgo gêŋu Kilisi sa su atom amboac tonaŋ. 17 Mago eŋ embe êŋu Kilisi sa atom, oc akêŋ êwiŋ ŋaôma ma amoa tonêm secgeŋ ŋapaŋ. 18 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi ma sêmac êndu su naŋ, sêjaŋa amboac tonaŋgeŋ. 19 Aêac embe takêŋ mateŋ Kilisi êndêŋ têm tamoa nom tonecŋageŋ, go lau sêlic aêac tatu gêŋ gêbac ma taêŋ walô aêac êlêlêc lau ŋagêdô samob su ŋêŋgeŋ. 20 Mago Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ sugac. Eŋ kêtu lau, taŋ sêmac êndu su naŋ, nêŋ ŋamêc. 21 Ŋamalac tageŋ kêtu tamac êndu ŋaŋamôkê, ma ŋamalac tageŋ kêtu dandi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋaŋamôkê. 22 Biŋ tau amboac tonec gebe Adam gêbiŋ aêac tôŋ, tec samob tamac êndu, ma Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ, tec samob mateŋ jali êsa. 23 Mago samob mateŋ jali êsa êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm nêŋ noc. Kilisi kêtu ŋamêc, go êsêac, taŋ têtu ênê lau naŋ, sêndi sa êndêŋ noc eŋ êmu êmêŋŋa. 24 Su, go Kilisi ênac dabiŋ gêŋ samob. Eŋ oc enseŋ gôliŋ to ŋaclai ma ŋajaŋa samob su, ma êkêŋ gôliŋ tau êndêŋ Tama Anôtô. 25 Gôliŋ kiŋŋa gêjac Kilisi ŋawae e Anôtô êkêŋ ŋacjo samob sêsô eŋ akaiŋ ŋalabu acgom. 26 Go êtu ŋamu enseŋ ŋacjo gêmacanô tau su. 27 Teto gêc gebe “Gêŋ samob kêsô eŋ akaiŋ ŋalabu.” Teto gebe “Gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu,” mago biŋ tonec gêc awê gebe ŋalô Gêŋ samob kêkanôŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu naŋ, gêwiŋ atom. 28 Gêŋ samob êsô Latu ŋalabu su acgom, go Latu tau êsô ŋac, taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu naŋ, ŋalabu amboac tonaŋ, gebe Anôtô ênam gôliŋ gêŋ samob ênam aucgeŋ.

29 Lau taŋ sêliŋ saŋgu sêjô ŋacmatê naŋ, oc sêŋgôm amboac ondoc. Ŋacmatê embe sêndi sa atomanô, go êsêac sêliŋ saŋgu sêjô ŋacmatê su êtu asageŋŋa. 30 Ma aêac amboac ondoc. Aêac amoa jageo kêtôm bêc samob kêtu gêŋ ŋaclai gebe enseŋ aêacŋa nec kêtu asageŋŋa. 31 O lasitêwaac, biŋŋanôgoc, aê gêmac êndu kêtôm bêcgeŋ. Aê kasôm biŋ tonaŋ kêtu amac atu ŋoc waec, taŋ gêc gêwiŋ aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋŋa. 32 Aê gajac siŋ gêdêŋ bôc ŋaclai aŋga Epese. Aê embe janac siŋ tau êtu biŋ ŋamalacŋageŋ, oc ênam aê sa amboac ondoc. Ŋacmatê embe sêndi sa atom, go taniŋ to tanôm gêŋ tanac ŋawaegeŋmaŋ, gebe ŋaeleŋ oc tamac êndu.

33 Ansau taôm atom. Embe asêlêŋ awiŋ lau sec, oc enseŋ nêm mêtê ŋajam su. 34 Tekwem saki êsa ŋapep ma aŋgôm sec êtiam atom. Aê jasôm biŋ tonec e jaŋgôm amac majem êsa gebe Amacnêm lau ŋagêdô sêjam kauc Anôtô.

Aêac oc dandi sa toôliŋgeŋ

35 Lau ŋagêdô oc têtu kênac gebe “Ŋacmêtê oc sêndi sa amboac ondoc.
Ma embe mêŋsêpi, oc sêkôc ôliŋ amboac ondoc.” 36 Melocma. Gêŋ taŋ
kôsê naŋ, embe êtu palê atom, oc êpoa atom. 37 Embe ôsê gêŋ, oc ôsê
ŋadambê, taŋ êlêc êpi êmêŋ naŋ atom, oc ôsê ŋamatugeŋ, amboac jaŋgom
me gêŋ ŋagêdô ŋawê. 38 Anôtô êkêŋ ŋanô êndêŋ ŋawê êtôm taê gêjam ma
êkêŋ ŋanô tokaiŋ-tokaiŋ êndêŋ ŋawê êndêŋ-êndêŋgeŋ. 39 Gêŋ samob ôliŋ
têtôm tauŋ atom. Ŋamalac ôliŋ teŋ ma bôc ôliŋ teŋ ma moc ôliŋ teŋ ma i
ôliŋ teŋ. 40 Ŋanô undambêŋa to ŋanô nomŋa gêc gêdêŋ-gêdêŋgeŋ amboac
tonaŋ. Mago gêŋ undambêŋa ŋawasi teŋ, ma gêŋ nomŋa ŋawasi teŋ. 41 Oc
ŋawasi teŋ ma ajôŋ ŋawasi teŋ ma utitalata ŋawasi teŋ. Ma utitalata tonaŋ
ŋai ŋawasi gêdêŋ-gêdêŋgeŋ amboac tonaŋ.

42 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa naŋ, oc amboac tonaŋ. Sêsê gêŋ, taŋ
ê su naŋ, ma gêŋ teŋgeŋŋa oc êndi sa. 43 Sêsê ôli ŋaôma ma ôli ŋawasi oc
êndi sa. Sêsê ôli palê-palê ma ôli toŋaclai oc êndi sa. 44 Sêsê ôli nomŋa ma
ôli ŋalauŋa oc êndi sa. Embe ôli nomŋa ênêc, go ôli ŋalauŋa ênêc amboac
tonaŋgeŋ. 45 Amboac teto gêc gebe “Ŋac ŋamataŋa, Adam, kêtu gêŋ mata
jali.” Mago Adam ŋamuŋa eŋ ŋalau, taŋ kêkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali.
46 Ôli ŋalauŋa mêŋkêsa kêtu ŋamata atom, ôli nomŋa gêmuŋ, go ôli ŋalauŋa
kêdaguc. 47 Ŋamalac ŋamataŋa eŋ aŋga nom, tec kêtu gêŋ nomŋa. Ŋamalac
kêtu luagêcŋa gêmêŋ aŋga undambê. 48 Lau nomŋa têtôm ŋac nomŋa
tonaŋ, ma lau undambêŋa têtôm ŋac undambêŋa tonaŋ. 49 Aêac tec tawê
kaiŋ ŋac nomŋa laŋô nec, oc tawê kai ŋ ŋac undambêŋa laŋô amboac
tonaŋgeŋ. 50 O lasitêwaac, biŋ tonec tec jasôm gebe Aêac ôliŋ to dec tonec
tawê kaiŋ Anôtônê gamêŋ atom. Ma gêŋ, taŋ ê su naŋ, oc êwê kaiŋ gêŋ
teŋgeŋŋa atom.

51 Aŋô acgom, aê jasôm biŋ ŋalêlômŋa teŋ êndêŋ amac gebe Aêac samob
oc tamac êndu atom, mago Anôtô oc êpô aêac samob ôliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa.
52 Biŋ tau êsa sep tageŋ ma eb tageŋ êndêŋ dauc êtaŋ ŋamuŋa. Dauc tonaŋ
embe êtaŋ, go ŋacmatê oc sêndi sa toôliŋ teŋgeŋŋa ma Anôtô oc êpô aêac
oliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa, 53 gebe gêŋ tonec, taŋ ê su naŋ, oc êsô gêŋ teŋgeŋŋa
sa amboac ŋakwê, ma gêŋ tonec, taŋ êmac êndu naŋ, oc êsô gêŋ, taŋ êmac
êndu atomŋa naŋ sa. 54 Mago êndêŋ taŋ gêŋ tonec, taŋ ê su naŋ, oc êsô gêŋ
teŋgeŋŋa sa, ma gêŋ tonec, taŋ êmac êndu naŋ, oc êsô gêŋ, taŋ êmac êndu
atomŋa naŋ sa, go biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô gebe

“Ŋac taŋ kêku ŋacjo tulu naŋ, geseŋ gêmacanô tau su.
55 O gêmacanô tau, aôm kôku ŋacjo tulu ŋaŋanô gêc ondoc.
O gêmacanô tau, nêm kêm tau ondoc.”

56 Sec kêtu gêmacanô ŋakêm, ma biŋsu kêtu sec ŋaŋaclai. 57 Mago daŋge
êndêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ aêac taku ŋacjo tulu kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisiŋa.

58 O ŋoc lasitêwaace, amboac tonaŋ atu lau ŋajaŋa to amoa nêm ŋaŋêŋ.
Anam Apômtaunê kôm ênam amac auc ŋapaŋ. Ma ajala gebe koleŋ, taŋ
anam êtu Apômtauŋa naŋ, oc anam ŋaôma atom.

16

Da tanam Anôtônê lau saŋa

1 Galoc biŋ êpi awa ênam Anôtônê lau saŋa. Aŋgôm êtôm biŋ, taŋ kajatu
gêdêŋ gôlôac dabuŋ Galataŋa gebe sêŋgômŋa naŋ. 2 Êtôm woke ŋabêc
ŋamataŋa samob amac samob êndêŋêndêŋgeŋ anac awa sa ênêc tauŋa

êtôm gêŋ, taŋ gêc amacŋa naŋ, ec êndêŋ taŋ jaô lasê amac naŋ, ajoŋ da sa ŋalêŋ ŋawapac atom. 3 Aê jaô lasê amac su acgom, go jasakiŋ lau, taŋ amac alic êaêac têtôm naŋ, topapia êwa êsêac saŋa sêna Jerusalem gebe sêkêŋ nêm moasiŋ êndêŋ lau ônê. 4 Embe jalic êtôm gebe tauc jasêlêŋ, go êsêac sêsêlêŋ sêwiŋ aê.

Paulu tae gêjam nê lêŋ ŋagêdô

5 Aê jana Makedonia su acgom, go jandêŋ amac jawac, gabe jasa Makedonianageŋ jawac. 6 Aê oc jamoa jawiŋ amac ŋasawa ec, moae jamoa e komô êmbacnê. Go amac anam aê sa to akêŋ aê jasa ŋoc lêŋ ŋagêdô êtiam. 7 Aê gabe jalic amac têlageŋ ma jawi amac siŋ sebeŋ atom. Aê taêc kêka gebe Apômtau embe êlôc sa, go jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋasawa ec baliŋ. 8 Aê jamoa Epese tonec e Pentekost êmbacnê, 9 gebe katam teŋ gêlêc su samucgeŋ gêdêŋ aê, tec janam kôm toŋanôgeŋ, mago ŋoc soŋo-soŋo taêsam tec sêmoa.

10 Timote embe êwac, naŋ amoasiŋ eŋ ec ôli andaŋ amac gebe eŋ gêjam Apômtaunê kôm kêtôm aê tauc. 11 Teŋ êlic eŋ amboac gêŋ ŋaôma atom. Anam eŋ sa to akêŋ eŋ tobiŋmalôgeŋ êndêŋ aê êmu êmêŋ êtiam, gebe aê to lasitêwai aôŋ eŋ.

12 Biŋ êpi lasiŋi Apolo amboac tonec. Aê kateŋ eŋ kêtu dim taêsam su gebe êwiŋ lasitêwai êndêŋ amac êwac. Mago eŋ taê gêjam gebe êwac galoc atom, ŋasawa teŋ embe êtap lêŋ ŋajam teŋ sa, go êwac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

13 Anam jali to akêŋ êwiŋ ma akô ŋajaŋa atôm ŋacgeŋ. 14 Aŋgôm nêm gêŋ samob totêmtac êwiŋgeŋ.

15 O lasitêwaac, amac ajala Stepana to nê gôlôac. Êsêac lau buŋa ŋamataŋa aŋga gamêŋ Akaiaŋa ma sêkêŋ tauŋ sêjam sakiŋ Anôtônê lau sêjac ŋawaegeŋ. 16 Aê jalêŋ biŋ amac gebe asô lau amboac tonaŋ ŋalabu êtôm asô êsêac samob, taŋ sêjam sakiŋ to sim tauŋ su sakiŋ tonaŋŋa naŋ, ŋalabu amboac tonaŋ. 17 Aê têtac ŋajam gebe Stepana agêc Potunata ma Akaika dêdêŋ aê sêmêŋ sêjô amac samob su. 18 Êsêac tonaŋ sêlau amac to aêacnêŋ ŋalêlôm. Tec atoc lau amboac tonaŋ samaŋ.

19 Gôlôac dabuŋ Asia Sauŋŋaŋŋa aweŋ gêjac amac. Akwila agêc Priska to gôlôac dabuŋ, taŋ sêkac sa aŋga êsêagêcnêŋ andu naŋ, aweŋ gêjac amac ŋanô kêtu Apômtauŋa. 20 Lasitêwai samob aweŋ gêjac amac. Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê lau nêŋ mêtê.

21 Aê Paulu tauc kato biŋ aoc gêjac amacŋa tonec ŋa tauc lemoc. 22 Teŋ embe têtac êwiŋ Apômtau atom, oc Anôtô êpuc boa eŋ. Marana tê (ŋam gebe O Apômtau ômôêŋ). 23 Apômtau Jesu nê moasiŋ wacêpi amac. 24 Aê têtac gêwiŋ amac samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tôŋ naŋ.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau KORINTI

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau Korintŋa nec ŋac tau keto gêdêŋ ŋasawa teŋ, taŋ ênê to gôlôac Korintŋa nêŋ biŋ kêlêsa tau ŋasec naŋ. Lau buŋa ŋagêdô oc sêli tauŋ sa gêdêŋ Paulu ma sêbu eŋ ŋajaŋa, mago eŋ gêjam awa su ŋanôgeŋ gebe sê wama tauŋmaŋ. Lau tau sêwi nêŋ kisa siŋ, tec keto nê kêtu samuc ŋawae gêdêŋ êsêac gêja.

Papia ŋasêbu ŋamataŋa Paulu keto biŋ kêlêsa tau to kêlênsôŋ eŋ to gôlôac Korintŋa naŋ acgom, go gêwa eŋ keto nê biŋ ŋajaŋa kepeŋ lau, taŋ sêbu eŋ to sêli tauŋ sa gêdêŋ eŋ naŋ, ŋam sa e kêsôm nê têtac ŋajam lasê kêpi lau tau gebe taêŋ gêjam tauŋ e sêjam tauŋ ôkwi ma sê wama tauŋ, sêgôm kêtu nê papia ŋajaŋa tônêŋa. Go keteŋ gôlôac tau gebe sêkêŋ nêŋ da kapôêŋgeŋ sênam lau buŋa ŋalêlôm sawa aŋga Judaia naŋ sa. Gocgo kêkac biŋ su tau ma gêwa nê sakiŋ sa gebe aposolo ŋanô teŋ eŋ. Eŋ keto biŋ tonaŋ gêdêŋ Korintwaga luagêcgeŋ, taŋ sêbu Paulu gebe aposolo dansaŋ eŋ ma sêboa tauŋ sa sebe aposolo ŋanô êsêac tauŋgeŋ naŋ.

Ŋadêŋaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau to gôlôac Korintŋa nêŋ biŋ 1:12–7:16
3. Da kêtu lau buŋa Judaiaŋa 8:2–9:15
4. Paulu kêpuc biŋ su tau to gêwa tau sa gebe aposolo ŋanô teŋ eŋ 10:1–13:10
5. Paulu gêjac mata nê papia 13:11-14

Paulu gêjac m nê papia ma gêjam daŋge Anôtô

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, agêc lasic Timote, aêagêcma biŋ êndêŋ Anôtônê gôlôac amac, taŋ aŋgôŋ Korinti to êndêŋ Anôtônê lau samob, taŋ ajam Akaia aucgeŋ aŋgôŋ naŋ. 2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

3 Talanem Anôtô, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi tama eŋ. Aêac Tameŋi eŋ, taŋ kêtu taê walô ŋatau to gêjam malô samob ŋaAnôtô. 4 Eŋ gêjam malô aêac gêdêŋ taŋ nêŋ gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ kêtap aêac sa naŋ, e tauŋ tatôm gebe tanam malô êsêac, taŋ sêmoa gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ ŋalêlôm naŋ, ŋa biŋmalô, taŋ Anôtô gêjam malô aêac tauŋ naŋ. 5 Kilisinê ŋandaŋ mêŋkêsalê aêac auc, mago Kilisinê gêjam malô aêacŋa mêŋkêsalê aêac auc amboac tonaŋgeŋ. 6 Aêac embe aôc gêŋwapac, go aôc êtu ênam malô amac to ênam amac kêsiŋa. Ma Anôtô embe ênam malô aêac, go êŋgôm êtu ênam malô amacŋa, gebe êŋgôm nêm ŋalêlôm ŋajaŋa êsa e aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ atôm aêac aôc gêŋwapac tau tonaŋ. 7 Aêac taêŋ kêka amac amoa ma ajala gebe amac, taŋ aêc gêŋwapac awiŋ aêac naŋ, awê kaiŋ Anôtônê gêjam malô aêacŋa awiŋ amboac tonaŋ.

8 O lasitêwaac, aêac abe ansaŋ gêŋwapac, taŋ kêtap aêac sa aŋga Asia naŋ, auc êndêŋ amac atom. Gêŋwapac tau kêlêlêc aêacma ôliŋwalô su ma kêkôniŋ aêac tôŋ ŋanôgeŋ e ataŋ tauŋ gebe atu lau gêbacgac. 9 Aêac tauŋ asaê gebe sêkic aêacma biŋ sugac. Mago gêŋ tau gêgôm aêac kêtu êwa ma kauc saŋa gebe taêŋ êka tauŋ ma tekweŋ saki atom, taêŋ êka Anôtô, taŋ gêŋu ŋacmatê dêdi sa naŋ taugeŋ. 10 Eŋ gêjam aêac kêsi aŋga gêmac ŋaŋaclai ônê ma oc ênam aêac kêsi. Aêac akêŋ mateŋ eŋgeŋ gebe ênam aêac kêsi

êtiam. 11 Ma amac anam aêac sa ateŋ mec êtu aêacŋa êwiŋmaŋ. Anôtô oc êŋô lau taêsam nêŋ mec, ma eŋ êmoasiŋ aêac e lau taêsam sênam daŋge eŋ êtu aêacŋa.

Paulu kêtu ŋacleŋ lau Korinti sebeŋ atom naŋ ŋam

12 Aêacma waeŋ ŋam tau tonec gebe aêacma awa ŋalêlômŋa gêwa sa gêdêŋ aêac gebe asa ma lêŋ amoa nom atôm Anôtônê lau tolaŋôŋŋêm sawageŋ. Kauc ŋamalacŋa gêjam gôliŋ aêac atom, Anôtônê moasiŋ gêjam gôliŋ aêac. Ma lêŋ tau tonaŋ aêac asa ajac ŋawaegeŋ gêdêŋ amoa awiŋ amac amboac tonaŋgeŋ. 13 Gebe aêac ato biŋ kaiŋ teŋ gêdêŋ amac atom, ato biŋ, taŋ amac atôm gebe asam to ajala naŋgeŋ. Aê taêc kêka gebe oc ajala biŋ tau tomalageŋ, 14 amboac ajala aêacma biŋ ŋatênageŋ su gebe êndêŋ Apômtau Jesu nê bêc aêac atu nêm waem ŋam, amboac amac atu ma waeŋ ŋam.

15 Aê taêc gêjam biŋ tonaŋ kêtu tôŋgac, tec gabe jandêŋ amac jawac êmuŋ acgom, gebe atap moasiŋ sa êtu dim luagêc. 16 Aê gabe jasa amacnêm gamêŋŋageŋ jana Makedonia. Ma aŋga Makedonia gabe jamu jandêŋ amac jawac êtiam, gebe anam aê sa ma akêŋ aê jana Judaia. 17 Aê gabe jasa ŋoc lêŋ amboac tonaŋ, tec taêc gêjam biŋ paliŋpaliŋgeŋ me. Me gêŋ, taŋ taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jaŋgôm naŋ, oc taêc gêjam kêtôm kauc ŋamalacŋa ma jasôm “aêc, aêc” to “masi, masi” êpi tageŋ me. 18 Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ, tec kêjala gebe aêacma biŋ gêdêŋ amac kêtu “aêc” to “masi” kêpi tageŋ nec atom, 19 gebe Anôtônê Latu Jesu Kilisi, taŋ aêagêc Silwana ma Timote ajam mêtê kêpi eŋ gêdêŋ amac naŋ, nê biŋ aec to masl nec atom. Gêdêŋ taŋ Kilisi gêmêŋ naŋ, Anôtô gêıôc gebe “Aec.” 20 Kilisi gêlôc gêdêŋ Anôtônê biŋ samob, taŋ gêjac mata naŋ. Kêtu tonaŋŋa aêac tasôm gebe “Biŋŋanô” kêtu Kilisiŋa gebe talambiŋ Anôtô. 21 ŋac taŋ kêpuc aêac to amac tôŋ tamoa dawiŋ Kilisi ma geŋ oso aêac naŋ, Anôtô tau. 22 Eŋ kepeŋ nê ŋatalô kêpi aêac, tec tatu ênê gêŋ, ma kakêŋ Ŋalau Dabuŋ kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm kêtu ŋakamaclauŋ êtu gêŋ, taŋ gebe êkêŋ êndêŋ aêacŋa naŋ.

23 Aê aoc gêjac Anôtô gebe mêŋêwa ŋoc ŋalêlôm sa êndêŋ amac gebe taêc walô amac, tec gaja Korinti atom tageŋ gebe jaŋgôm amac sec atom. 24 Aêac atu amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋataui atom, amac akêŋ gêwiŋ ŋajaŋa tec amoa. Tageŋ aêac abe anam kôm awiŋ amac gebe têmtac ŋajam êsa.

2

1 Aê taêc gêjam kêtu tôŋ gêc ŋôc ŋalêlômgeŋ gebe jandêŋ amac jawac atom, gebe jaŋgôm nêm ŋalêlôm ŋawapac êsa êtiam atom. 2 Gebe aê embe jaŋgôm amacnêm ŋalêlôm ŋawapac êsa, asa oc êŋgôm aê têtac ŋajam êsa. Lau teŋ sêmoa gebe sêŋgômŋa atom, lau taŋ gagôm nêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêsa naŋgeŋ. 3 Aê kato biŋ tonaŋ gebe aê embe jawac, go aŋgôm ŋoc ŋalêlôm ŋawapac êsa atom, gebe kôm tonec gêjac amac ŋawae gebe aŋgôm aê têtac ŋajam êsa. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe aê embe jamoa totêtac ŋajamgeŋ, go amac samob amoa totêmtac ŋajam amboac tonaŋgeŋ. 4 Aê kato papia tau tonaŋ gêdêŋ amac toŋoc ŋalêlôm ŋawapac to ŋatutucgeŋ ma tomatocsulugeŋ. Aê kato kêtu jaŋgôm nêm ŋalêlôm ŋawapac êsaŋa nec atom, kato gebe ajala aê têtac gêwiŋ amac ŋanôgeŋŋa.

Korinti sêsuc ŋac, taŋ gêgôm sec naŋ, nê biŋ ôkwi

5 Ŋac teŋ embe êli biŋ sa, oc êŋgôm aê tauc ŋoc ŋalêlôm ŋawapac êsa atom, êkêŋ wapac amacnêm ŋagêdô. Aê gabe jasôm gebe êkêŋ wapac êndêŋ

amac samob nec atom, gabe jakôniŋ eŋ samucgeŋ atom. 6 Ŋac tau kêtap
nê sec ŋagêjô aŋga lau taêsam nêŋ sa sugac, tec kêtôm. 7 Amboac tonaŋ
galoc asa ŋalêŋ teŋ ma asuc ênê biŋ ôkwi to anam malô eŋ gebe nê ŋalêlôm
ŋawapac êlêlêc e êŋgôm tau paliŋ nec atom. 8 Kêtu tonaŋŋa aê jalêŋ biŋ
amac gebe êtôc nêm têmtac gêwiŋ eŋŋa ênêc awê êndêŋ eŋ êtiam. 9 Papia
taŋ kato gêdêŋ amac naŋ, ŋam tau tonec gebe jansaê amac gebe jajala
amac oc taŋem wamu aêŋoc biŋ samob me masi. 10 Amac embe asuc
ŋac teŋ nê biŋ ôkwi, aê oc jasuc ôkwi amboac tonaŋ. Biŋ jasuc ôkwiŋa teŋ
embe ênêc, oc jasuc ôkwi êtu janam amac saŋa jakô Kilisi laŋônêm. 11 Aêac
tanac jao tauŋ êndêŋ Sadaŋ gebe ênsau êc aêac atom. Aêac tajam kauc ênê
gêŋlêlôm atom.

Paulu gêmoa Troas tonê ŋalêlôm ŋatutucgeŋ

12 Gêdêŋ taŋ gaô lasê Troas gabe jasôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasê naŋ,
galic gebe Apômtau gêlêc katam teŋ su gêdêŋ aê gebe janam kôm. 13 Mago
gamoa totêtac malôgeŋ atom, ŋam gebe katap lasic Titi sa atom, tec kêkam
êsêac lemeŋ ma gaja Makedonia.

14 Mago daŋge êndêŋ Anôtô. Eŋ kêkêŋ aêac, taŋ Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ naŋ,
awaka ênê wae kêku ŋacjo tuluŋa sa. Ma kêkêŋ aêac gebe aoc Kilisinê
wae lasê ênam gamêŋ samob auc êtôm ŋamalu ŋajam, taŋ gêjam gamêŋ
popoc naŋ. 15 Gebe Anôtô gêlic aêac atu Kilisinê gêŋmalu amoa lau, taŋ
Anôtô ênam êsêac kêsi to lau, taŋ sênaŋa naŋ ŋalêlôm. 16 Lau ŋamakeŋ sêŋu
amboac ŋasu gêmacanôŋa, taŋ geseŋ êsêac naŋ. Lau ŋamakeŋ sêŋu amboac
ŋamalu ŋajam, taŋ kêsa aŋga gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma kêkêŋ êsêac
sêŋgôŋ mateŋ jali. Asa kêtôm sakiŋ amboac tonaŋ. 17 Aêac atulu Anôtônê
mêtê amboac lau taêsam sêgôm kêtu awaŋa naŋ atom. Anôtô kêsakiŋ aêac,
tec asôm ênê mêtê lasê toŋalêlôm ŋawageŋ akô Anôtô laŋônêm, asôm kêtôm
Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ.

3

Poac wakuc ŋasakiŋwaga

1 Galoc amac alic aêac amboac akiaŋ tauŋ sa kêtiam me. Me moae aêac
apô lêna papia êwa aêac sa êndêŋ amacŋa, me apô lêna amacnêm papia êwa
aêac sa êndêŋ launa kêtôm lau ŋagêdô sêkôc-sêkôc nec me. 2 Aêacma papia
êwa aêac saŋa naŋ amac taôm. Papia tau teto kêsêp aêacma ŋalêlôm, lau
samob têtôm gebe sêjala to sêsam. 3 Biŋ tau gêc awê gebe amac atu Kilisinê
papia, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac gebe asakiŋ. Eŋ keto papia tau ŋa busa kêsêp
poc tapa atom, keto ŋa Anôtô mata jali nê Ŋalau kêsêp ŋamalacnêŋ ŋalêlôm.

4 Kilisi kêwaka aêac akêŋ gêwiŋ sa e ôliŋ andaŋ Anôto, tec asôm tonaŋ.
5 Aêac tauŋ atôm gebe tauŋ taêŋ ênam biŋ to anam kôm amboac tonaŋ
atom. Aêac atôm kôm tau naŋ ŋam kêsêp Anôtôŋageŋ. 6 Eŋ kêpuc aêac tôŋ
e atu poac wakuc ŋasakiŋwaga. Poac wakuc tau ŋam kêsêp biŋsu tetoŋa
atom, kêsêp Ŋalau, gebe biŋsu tetoŋa tec geseŋ ŋamalac su, mago Ŋalau
kêkêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali.

7 Biŋsu taŋ Anôtô keto kêsêp poc naŋ, mêŋkêsa toŋawasigeŋ e lau Israel
têtôm gebe sêlic Mose laŋôanô atom kêtu ŋawasi, taŋ gêjam laŋôanô auc
naŋŋa. Tageŋ ŋawasi tau tonaŋ gê su kêtiam. Biŋsu taŋ kêtu gêmacanô
ŋasakiŋwaga embe êmêŋ toŋawasi amboac tonaŋ, 8 go ŋawasi, taŋ êsap sakiŋ
Ŋalauŋa tôŋ naŋ, oc êlêlêc su. 9 Sakiŋ taŋ kêmêtôc ŋamalac gebe sênaŋa
naŋ, kêtap ŋawasi sa, ma sakiŋ, taŋ kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô gêlic

êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, kêtap ŋawasi sa kêlêlêc su atom me. 10 Tec ŋawasi ônêŋa embe tanam dôŋ êpi ŋawasi tonec, oc talic gebe ŋawasi ŋanô atom, ŋam gebe sakiŋ tonec ŋawasi kêlêlêc ŋêŋgeŋ su. 11 Embe gêŋ, taŋ ê su naŋ, êtap ŋawasi amboac tonaŋ sa, go gêŋ, taŋ ênêc teŋgeŋŋa naŋ, êtap ŋawasi sa êlêlêc su.
12 Aêac akêŋ mateŋ biŋ amboac tonaŋ, tec amoa totêntac kêpa sugeŋ. 13 Aêac atôm Mose atom. Eŋ gêsaŋ laŋôanô ŋa obo auc, gebe lau Israel sêlic ŋawasi ê su ênaŋa aŋga laŋôanô naŋ atom. 14 Ma êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa. Kêtôm têm sêsam poac laŋgwa ŋabiŋ, go obo tonaŋ gêsaŋ biŋ auc ŋapaŋ e mêŋgêdêŋ galoc, sêkôc obo tau su atom, gebe Kilisi taugeŋ kêtôm gebe êkac obo tau su. 15 Biŋŋanô, kêtôm têm samob, gêŋ sêsam Mosenê biŋ lasê naŋ, obo tau tonaŋ gêsaŋ êsêacnêŋ ŋalêlôm auc e mêŋgêdêŋ galoc. 16 Mago Israel embe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ Apômtau, go êkac obo tau su. 17 Apômtau eŋ Ŋalau. Ma Apômtaunê Ŋalau embe êmoa êwiŋ ŋamalac, go êŋgamboac êsêac su sêmoa nêŋ lêtêgeŋ. 18 Aêac tec obo gêsaŋ aêac laŋôŋanô auc atom nec, tatôm tasalakatu, taŋ Apômtaunê ŋawasi jakêpô lau e Apômtau Ŋalau êkêŋ aêac tapô tauŋ ôkwi tatôm eŋ tau katu ma tawê kaiŋ ŋawasi to ŋawasi.

4

Anôtônê awamata kêsêp kunom

1 Anôtô taê walô aêac, tec kêkêŋ sakiŋ tonaŋ gêdêŋ aêac. Amboac tonaŋ aêac tatu goloŋ atom. 2 Aêac akac tauŋ su aŋga gêŋ, taŋ kêsiŋ tau ma kêtôm gebe êŋgôm aêac majeŋ êsaŋa naŋ. Aêac asêlêŋ asa lêŋ dansaŋ atom ma ajam Anôtônê biŋ ôkwi atom. Aêac aoc biŋŋanô lasê akô Anôtô laŋônêm e awaka tauŋ sa gêdêŋ lau samob, taŋ sêkêŋ taŋeŋ nêŋ awa ŋalêlôm ŋa naŋ. 3 Ŋawae ŋajam, taŋ ajam naŋ, embe êsiŋ tau, go êsiŋ tau êndêŋ lau, taŋ oc sênaŋa naŋgeŋ. 4 Êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom gebe nom tonec ŋaŋatausêga gêsaŋ nêŋ ŋalêlôm auc e ŋakesec kêsa ma sêlic ŋawê, taŋ kêsa aŋga ŋawae ŋajam naŋ atom. Ŋawae ŋajam tau gêwa Kilisi, taŋ kêtu Anôtô katu solop naŋ, nê ŋawasi sa. 5 Gebe aêac ajam mêtê kêpi aêac tauŋ atom, awa Jesu Kilisi sa gebe eŋ Apômtau ma aêac tauŋ gebe atu amacnêm saki ŋwaga katu Jesuŋa. 6 Anôtô taŋ kêsôm gebe ŋawê êsa aŋga ŋakesec naŋ, kêkêŋ aêacma ŋalêlôm ŋawê kêsa. Ŋawê tau ŋam kêsêp ajala Anôtônê ŋawasi, taŋ gêc Kilisi laŋôanô naŋ.
7 Mago awamata, taŋ awê kaiŋ naŋ, kêsêp aêacma ŋalêlôm amboac kêsêp ku, taŋ sêpac ŋa nom naŋ, gebe ŋaclai ŋamôkê ênêc awê gebe aŋga aêac tauŋ ma atom, aŋga Anôtônêgeŋ. 8 Gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ kêlêsuc aêacgeŋ, mago kêlêsa aêac popoc atom. Aêac aê go tauŋ, mago katuŋ gêbac atom. 9 Lau sêjanda aêac, mago Anôtô gêwi aêac siŋ atom. Sêku aêac tulu, mago seseŋ aêac su atom. 10 Aêac aôc Jesu gêmac êndu kêpi aêac ôliŋ ŋapaŋ, gebe Jesu gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôliŋ amboac tonaŋgeŋ. 11 Aêac amoa mateŋ jali, mago asa paŋ gêmac ŋalêndaŋ ŋapaŋ kêtu Jesuŋa, gebe Jesu gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôliŋ mêtê-mêtê. 12 Amboac tonaŋ ŋaclai tamac ênduŋa gêjam kôm kêpi aêac, ma ŋaclai daŋgôŋ mateŋ jaliŋa gêjam kôm kêpi amac.
13 Teto gec gebe “Aê kakêŋ gêwiŋ tec kasôm lasê.” Ŋalau taŋ kakac ŋac tonaŋ e kêkêŋ gêwiŋ naŋ, kêkac aêac amboac tonaŋgeŋ. Tec aêac akêŋ gêwiŋ ma asôm lasê amboac tonaŋ. 14 Aêac ajala gebe Ŋac taŋ gêŋu Apômtau Jesu gêdi sa naŋ, oc êŋu aêac andi sa awiŋ Jesu to êkêŋ aêac awiŋ

amac takô eŋ laŋônêmŋa. 15 Biŋ samob tonaŋ kêsa kêtu amacŋa. Anôtônê moasiŋ embe ênam sêga aŋga launêŋ, go êsêacnêŋ mec daŋgeŋa êtu dani êlêlêc e Anôtônê ŋawasi êsa.

Tasa nêŋ leŋ totakêŋ êwiŋgeŋ

16 Amboac tonaŋ aêac atu goloŋ atom. Aêac ôliŋ embe êtu sec, ma êtu sec. Mago aêacma ŋalêlôm êtu wakuc êtôm bêcgeŋ, 17 gebe ma gêŋwapac gêgôm aêac têlageŋ ma asaê amboac ŋagaô naŋ, êkêŋ ŋawasi teŋgeŋŋa kapôêŋ êɪêlêc gêŋwapac su ŋêŋgeŋ. 18 Aêac mateŋ gê gêŋ, taŋ mateŋanô talic sapu naŋ, gebe gêŋ, taŋ mateŋanô talic naŋ, ê su, mago gêŋ, taŋ talic sapu naŋ, oc ênêc teŋgeŋ.

5

1 Aêac ajala gebe aêacma bec nomŋa tonec embe etoc su, go Anôtô êkêŋ andu teŋ êndêŋ aêac. Andu tau, taŋ ŋamalac sêkwê ŋa lemeŋ atom naŋ êkô undambê teŋgeŋ. 2 Amboac tonaŋ aêac aeŋ oliŋ to ajam aweŋ su ma andu undambêŋa gebe êkwa aêac auc. 3 Embe êkwa aêac auc, go têtap aêac sa toôliŋ ŋaôma atom. 4 Aêac aŋgôŋ bec ôliŋŋa tonec amoa, tec aeŋ oliŋ tauŋ toma ŋalêlôm ŋawapacgeŋ. Aêac abe akwalec bec tau tonec su atom, abe asô bec undambêŋa êkwa aêac auc êwiŋ, gebe gêŋ mata jali tau mêŋênam gêŋ mêtê-mêtê auc. 5 Ŋac taŋ kêmasaŋ aêac kêtu gêŋ tonaŋŋa naŋ, Anôtô tau, ma kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac kêtu ŋakamaclauŋ.

6 Amboac tonaŋ aêac têntac kêpa su ŋapaŋ ma ajala gebe têm, taŋ amoa ôliŋgeŋ naŋ, kêtôm amoa gamêŋ jaba ma amoa jaêc Apômtau. 7 Aêac alic ŋanô atom, ma akêŋ gêwiŋgeŋ ma tec asa ma lêŋ. 8 Aêac têntac kêpa sugeŋ ma têntac gêwiŋ kêlêlêc gebe awi ôliŋ tonec ŋabec siŋ ma aŋgôŋ ma malacmôkê awiŋ Apômtau. 9 Aêac amoa ma malacmôkê me amoa jaêc, tec atu kêka-kêka gebe Anôtô êlic aêac ênac mataanô ŋajam. 10 Gebe aêac samob oc tatu awê natakô Kilisinê lêpôŋ mêtôcŋa nêmŋa, gebe aêac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ tatap ŋagêjô sa êjô ŋajam to sec, taŋ dagôm gêdêŋ têm tamoa toôliŋgeŋ naŋ.

Sakiŋ daê wamaŋa

11 Aêac ajala biŋ atêc Apômtauŋa ŋam tec ajam kôm kêpi lau gebe sênam tauŋ ôkwi. Anôtô kêjala aêacgac ma aê taêc kêka gebe amac ajala aê gêc nêm ŋalêlôm amboac tonaŋgeŋ. 12 Aêac abe awaka tauŋ waeŋ sa êndêŋ amac êtiamêtiam atom. Aêac abe êkêli amac e awaka aêac sa atu amac waem ŋam gebe amac ajô lau, taŋ tetoc tauŋ sa gêŋ dêmôêŋaŋa, mago têtôm gebe tetoc tauŋ sa gêŋ ŋalêlômŋa atom naŋ aweŋ. 13 Aêac embe amoa atôm lau meloc, go amoa amboac tonaŋ êtu Anôtôŋa me embe amoa tokauc ŋawa, go amoa amboac tonaŋ êtu amacŋa. 14 Kilisinê têtac gêwiŋ ŋanô kêkac aêac, tec aêac ajala gebe ŋac tageŋ gêmac êndu kêtu lau samobŋa, amboac tonaŋ tec kêtôm lau samob sêmac êndu sugac. 15 Eŋ gêmac êndu gêjô lau samob su gebe lau, taŋ sêmoa mateŋ jali naŋ, sêmoa mateŋ jali êtu sêmoasiŋ tauŋŋa atom, sêmoa êtu sênam sakiŋ ŋac, taŋ gêmac êndu gêjô êsêac ma gêdi sa naŋŋageŋ.

16 Amboac tonaŋ aêac ajam dôŋ ŋac teŋ ŋa lêŋ ŋamalacŋa kêtiam atom. Gêmuŋgeŋ tec ajam dôŋ Kilisi ŋa lêŋ ŋamalacŋa, mago galoc ajala eŋ amboac tonaŋ kêtiam atom. 17 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe Kilisi êmbiŋ eŋ tôŋ, go êtu gêŋ wakuc teŋ. Alic acgom, gêŋ laŋgwa gêjaŋa su ma gêŋ wakuc mêŋkêsa. 18 Gêŋ samob tonaŋ ŋam Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi gebe ê wama

aêac êndêŋ tau ma kêkêŋ sakiŋ wamaŋa gêdêŋ aêac. 19 Anôtô gêmoa gêwiŋ
Kilisi ma gê wama ŋamalac samob gêdêŋ tau. Eŋ taŋ gêjam nêŋ geo kêtiam
atom ma kêkêŋ aêac asôm Anôtô gê wama ŋamalacŋa ŋawae lasê. 20 Kilisi
kêsakiŋ aêac gebe ajô eŋ su ma Anôtô kêkêŋ aêac gebe alêŋ biŋ amac. Tec
ateŋ amac ajô Kilisi gebe Ansuŋ taôm êndêŋ Anôtô gebe ê wama amac
êndêŋ tau. 21 Kilisi gêjam kauc sec, mago Anôtô kêkêŋ eŋ kêtu sec ŋam
gêjô aêac su gebe aêac, taŋ Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ naŋ, tawê kaiŋ Anôtônê
biŋgêdêŋ.

6

1 Aêac taŋ ajam kôm awiŋ Anôtô naŋ, alêŋ biŋ amac gebe Akôc Anôtônê
moasiŋ sa ŋaômageŋ atom. 2 Anôtô kêsôm gebe
“Aê kakêŋ taŋoc aôm gêdêŋ noc ŋajam
ma gajam aôm sa gêdêŋ bêc gajam aôm kêsiŋa.”
Alic acgom, galoc noc ŋajam tau, galoc bêc gêjam aêac kêsiŋa.

3 Aêac agôm gêŋ teŋ, taŋ kêlênsôŋ lau naŋ atom, gebe sêmbu aêacma
sakiŋ atom. 4 Gêŋ samob, taŋ agôm naŋ, kêwaka aêac sa gebe atu Anôtônê
sakiŋwaga. Aêac aôc gêŋwapac totêntac kêpa sugeŋ ma amoa toma ŋalêlôm
ŋawapac. Aêac apô lêna tauŋ to aŋgôŋ jageo. 5 Êsêac sêjac aêac to sêkêŋ aêac
aŋgôŋ kapoacwalô. Aêac asêp lau sêli aweŋ sa to ŋaonda ŋalêlôm. Aêac
ajam koleŋ aim tauŋ sugeŋ. Aêac aêc bêc atom to mo gêjô aêac. 6 Aêac
amoa toma ŋalêlôm ŋawa to ajala biŋ ŋam. Aêac aê launêŋ biŋ tôŋ ma
amoa totêntac wapôm geŋ. Ŋalau Dêbuŋ gêwê aêac ma têntac gêwiŋ totêntac
makeŋgeŋ. 7 Aêac asôm biŋŋanô lasê ma Anôtônê ŋaclai kêpuc aêac tôŋ.
Biŋgêdêŋ ŋalaukasap kêkêli aêac to gêjam aêac kêsi. 8 Ŋagêdô tetoc aêac sa
ma ŋagêdô sêgôm aêac majeŋ. Ŋagêdô sêsôm aêac waeŋ sec, ŋagêdô sêsôm
waeŋ ŋajam. Ŋagêdô sêsôm aêac gebe dansaŋtêna, mago asôm biŋŋanôgeŋ.
9 Aêac amoa amboac lau sêjam kauc aêac, mago sêjala aêac kêtu tôŋ. Aêac
amoa amboac amac êndu, mago amoa mateŋ jaligac. Êsêac sêkic aêacma
biŋ, mago sêjac aêac êndu atom. 10 Aêac amoa amboac lau toŋalêlôm
ŋawapac, mago amoa totêntac ŋajamgeŋ ŋapaŋ. Aêac amoa amboac lau
ŋalêlôm sawa, mago amoasiŋ lau taêsam. Aêac amoa amboac gêŋ teŋ gêc
aêacŋa atom, mago atu gêŋ samob ŋatau.

11 O amac lau Korinti, aêac asôm ma biŋ gêdêŋ amac gêc awêgeŋ to êlêc
ma ŋalêlôm ŋakatam su gêdêŋ amac. 12 Aêac agamiŋ ma ŋalêlôm gêdêŋ
amac atom, mago amac agamiŋ nêm ŋalêlôm gêdêŋ aêac. 13 Akêŋ ŋajam êjô
ŋajammaŋ. Aê kasôm ŋoc biŋ gêdêŋ amac amboac kasôm gêdêŋ ŋoc ŋapalê.
Alêc nêm ŋalêlôm ŋakatam su êndêŋ aêac.

Aêac tatu Anôtônê lôm dabuŋ

14 Ambiŋ taôm tôŋ tamiŋ lau-sêkêŋgêwiŋ-atomwaga to anam kôm awiŋ
êsêac atom. Biŋgêdêŋ agêc biŋ geo sênam kôm sêwiŋ tauŋ amboac ondoc.
Ŋawê agêc ŋakesec sêsêlêŋ sêwiŋ tauŋ amboac ondoc. 15 Kilisi agêc Sadaŋ
nêŋ biŋ kêpi tageŋ me. Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ agêc ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ atom
naŋ, sêwê kaiŋ gêŋ tageŋ amboac ondoc. 16 Anôtônê lôm dabuŋ ma lôm
gwamŋa ŋam tageŋ me. Amac ajala gebe aêac tatu Anôtô mata jali nê lôm
dabuŋ kêtôm Anôtô tau kêsôm gebe
“Aê jakwê ŋoc andu sa jaŋgôŋ jawiŋ êsêac
to jasêlêŋ jamoa êsêac ŋalêlôm.
Aê oc jatu êsêacnêŋ Anôtô

to êsêac oc têtu aêŋoc lau.
17 Tec akac taôm su aŋga êsêacnêŋ ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ êsêac.
Apômtaunê biŋ tau tonaŋ.
Amoasac gêŋ ŋatêmui atom, go jakôc amac sa
18 ma jatu amac Tamemi ma amac atu aê latucio to ŋac.
Apômtau ŋaniniŋ Ŋatau nê biŋ tau tonaŋ."

7

1 O lauace, Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ aêac, tec takwasiŋ ôliŋ to ŋalêlôm ŋajec samob su ma tanac dabiŋ tauŋ tatu lau dabuŋ tasa nêŋ lêŋ totat c Anôtôgeŋ.

Lau Korinti sêjam tauŋ ôkwi, tec Paulu têtac ŋajam kêsa

2 Akêŋ ŋasawa êndêŋ aêac aŋga nêm ŋalêlôm. Aêac agôm keso gêdêŋ ŋac teŋ atom, aseŋ ŋac teŋ su atom ma awê ŋac teŋ auc kêtu nê awaŋa atom.
3 Aê kasôm biŋ tonaŋ gebe jamêtôc amacŋa atom. Aê kasôm biŋ gêmuŋ su gebe aêac têntac gêwiŋ amac ŋanôgeŋ, tec tamoa mateŋ jali dawiŋ tauŋ, ma tamac êndu dawiŋ tauŋ amboac tonaŋgeŋ. 4 Aê taêc kêpa amac su kasôm amac waem kêtu tapa. Gêŋwapac gêgôm aêac ŋanô, mago Anôtô gêjam malô aêacŋa gêjam aê auc to têntac ŋajam kêsalê aê auc.
5 Gêdêŋ taŋ aô lasê Makedonia su naŋ, ŋasawa alêwaŋ tauŋŋa teŋ gêc atom, gêŋwapac kêkôm aêac aucgeŋ. Aêac ôliŋ kêtap siŋ sa ma atêc tauŋ gêc ma ŋalêlôm. 6 Mago Anôtô, taŋ gêjam malô lau-ŋalêlôm-ŋawapacwaga naŋ, kêsakiŋ Titi mêŋgêô lasê aêac tec gêjam malô aêac amboac tonaŋ. 7 Titi mêŋgêô lasê aêac tageŋ tec gêjam malô aêac nec atom, amac ajam malô eŋ ŋawae naŋ mêŋgêjam malô aêac gêwiŋgoc. Eŋ gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe ajam awem su aê to ataŋ aê ma nêm ŋalêlôm kêkac amac aêŋa, tec têtac ŋajam kêlêlêc.
8 Aê têtac sec gêdêŋ tauc ŋanô kêtu ŋoc papia, taŋ kato gagôm amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsaŋa naŋ atom. Aê galic papia, taŋ kato e gêgôm amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa têlageŋ naŋ ma têtac sec gêdêŋ tau ŋagec.
9 Ma galoc aê têtac ŋajam kêsa. Têtac ŋajam kêtu nêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa samucgeŋŋa nec atom kêtu amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa e ajam taôm ôkwiŋa. Amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa ŋam kêsêp Anôtô, abacma biŋ gêgôm amac atu sec atom. 10 Gebe ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsap Anôtôŋa naŋ, êkac aêac e tanam tauŋ ôkwi natatap moasiŋ Anôtô ênam aêac kêsiŋa sa. Ŋalêlôm ŋawapac tonaŋ êkêŋ wapac lau teŋ êtiam atom. Mago ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsêp nomŋa naŋ, tec êkêŋ aêac tamac êndu. 11 Alic acgom, nêm ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsêp Anôtô naŋ, kêkac amac kôm tokaiŋ-tokaiŋŋa. Kêkêŋ amac ôlim kêpi kêtu amansaŋ nêm biŋŋa ma alic kesowaga sec. Amac atêc taôm to ajam awem su aê ma nêm ŋalêlôm kêkac amac kêtu aêŋa. Ma amac amêtôc sec. Amacnêm kôm samob tonaŋ kêwaka amac sa gebe awê biŋ tau ŋakaiŋ teŋ atom. 12 Amboac tonaŋ aê kato gêdêŋ amac, mago kato kêtu ŋac, taŋ gêgôm keso me kêtu ŋac, taŋ sêgôm eŋ sec naŋŋa atom. Masi. Aê kato gebe jakêli amac e ôlim palê aêacŋa ênêc awêgeŋ ma amac taôm ajala akô Anôtô laŋônêmŋa. 13 Biŋ tonaŋ gêgôm aêacma ŋalêlôm kêtu malô.

Mago tonaŋgeŋ atom. Titi têtac ŋajam gebe amac samob alau ênê ŋalêlôm ŋawasi kêsa. Ma ênê têtac ŋajam gêgôm aêac têntac ŋajam kêsa samucgeŋ. 14 Aê kalanem tauc gêdêŋ Titi kêtu amacŋa, ma amac agôm aê majoc kêsa atom. Biŋ samob, taŋ asôm gêdêŋ amac naŋ biŋŋanô, tec ma

biŋ lanemŋa, taŋ asôm gêdêŋ Titi naŋ, biŋŋanô amboac tonaŋgeŋ. 15 Titi
kêkêŋ nê ŋalêlôm samucgeŋ gêdêŋ amac gebe taê gêjam lêŋ amac akôc eŋ
saŋa. Amac taŋem wamu eŋ ŋapep ma akôc eŋ sa toatêc taôm ma atênêp.
16 Aê têtac ŋajam to têtac kêpa su kêtu amacŋa samucgeŋ.

8

Tanam Anôtônê lau sa

1 O lasitêwaac, aêac anac Anôtônê moasiŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ gôlôac dabuŋ
Makedoniaŋa naŋ, ŋamiŋ êndêŋ amac aŋô acgom. 2 Gêŋwapac kêkôniŋ
êsêac, mago sêpuc tauŋ tôŋ ma sêmoa totêntac ŋajam samucgeŋ. Êsêac lau
ŋalêlôm sawaanô, mago sêkêŋ da totêntac wapômgeŋ sêjac ŋawae. 3 Aê
galic, tec jawa sa endeŋ amac gebe tauŋ nêŋ ŋalêlôm kêkac êsêac tec sêkêŋ
da kêtôm gêŋ, taŋ gêc êsêacŋa ma sêkêŋ kêlêlêc su. 4 Êsêac teteŋ aêac
ŋapaŋ gebe alôc ma sêwê kaiŋ sakiŋ sênam Anôtônê lau saŋa sêwiŋ. 5 Êsêac
sêkêŋ da kêtôm aêac taêŋ kêka necgeŋ atom, êsêac sêkêŋ tauŋ samucgeŋ
dêdêŋ Apômtau gêmuŋ, ma Anôtô kêpuc êsêac tôŋ, go sêkêŋ tauŋ gêdêŋ aêac
amboac tonaŋgeŋ. 6 Tec aêac asakiŋ Titi, taŋ gêmuŋgeŋ gêjac m moasiŋ
tonaŋ ŋakoleŋ naŋ, gebe ênac dabiŋ kôm tau aŋga amacnêm. 7 Amac atu
lau tolêlôm gêŋ samob tonec ŋaiŋa, akêŋ gawiŋ, asôm mêtê, ajala biŋ,
ajam kôm toôlim palêgeŋ ma têmtac gêwiŋ aêac, tec galoc atu lau tolêlôm
amoasiŋ Anôtônê launŋa êwiŋmaŋ.

8 Aê gabe jakac amac atom. Lau ŋagêdô sêgôm toôliŋ palêgeŋ, tec gabe
jansaê amac gebe oc têmtac gêwiŋ ŋanô amboac tonaŋ me masi. 9 Amac
ajala aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋgac. Eŋ ŋac tolêlôm, mago kêtu
ŋac ŋalêlôm sawa kêtu amacŋa, gebe ênê ŋalêlôm sawa tonaŋ êkêŋ amac
atu lau tolêlôm. 10 Aê jawa ŋoc taêc gêjam sa êpi biŋ tau acgom. Biŋ tonec
oc êmoasiŋ amac. Gêdêŋ jala laŋgwa amac ajac m kôm tau, mago ajam
ŋaômageŋ atom, têmtac gêwiŋ ŋanôgeŋ tec ajam. 11 Amboac tonaŋ galoc
anac dabiŋ kôm tau ma aŋgôm biŋ, taŋ nêm ŋalêlôm êkac amacŋa naŋ,
ŋanô êsa ŋa gêŋ, taŋ gêc amacŋa naŋ. 12 Embe nêm ŋalêlôm êkac amac ma
akêŋ êtôm gêŋ, taŋ gêc amacŋa, go Anôtô êlic ŋajam. Akêŋ geŋ, taŋ taôm
apô lêna amoa naŋ atom. 13 Aê taêc gêjam biŋ tonec gebe lau ŋagêdô sêmoa
ŋajam ma sêlêwaŋ tauŋgeŋ ma amac aôc gêŋwapac nec atom. Amac samob
atôm taômgeŋ. 14 Galoc tonec amacnêm gêŋ taêsam gêc, tec anam êsêacnêŋ
sêpô Iênaŋa sa. Ma êsêacnêŋ gêŋ ŋagêdô embe ênêc, go sênam amacnêm
apô lênaŋa sa amboac tonaŋ ma amoa atôm taômgeŋ. 15 Êtôm biŋ, taŋ teto
gêc gebe

“Ŋac taŋ kejoŋ mana taêsam naŋ,
nê mana kêlêlêc su atom.
Ma ŋac, taŋ kejoŋ luagêc naŋ,
kêpô lêna atom.”

Titi to nê launêŋ biŋ

16 Aê gajam daŋge gêdêŋ Anôtô gebe kêkac Titinê ŋalêlôm e ôli palê kêsa
kêtu amacŋa ma gêgôm kêtôm aê gagôm. 17 Aêac alêŋ biŋ ŋac tau tec kêkêŋ
taŋa ma tau ôli palê kôm tonaŋŋa e nê ŋalêlôm kêkac eŋ ma gêdêŋ amac
gêwac. 18 Aêac asakiŋ lasiŋi teŋ, taŋ gôlôac dabuŋ samob sêŋô eŋ gêjam
mêtê ŋajam ŋawae naŋ, tec gêwiŋ eŋ gêwac. 19 Mago kêtu tonaŋŋageŋ atom,
gôlôac dabuŋ samob sêjaliŋ eŋ sa gebe êsêlêŋ to ênam sakiŋ êwiŋ aêac êtu
moasiŋ tonaŋŋa, gebe Apômtaunê wae êsa to êwaka aêacma têntac gêwiŋ

kôm tonecŋa sa. 20 Aêac agôm tonaŋ gebe lau teŋ sêŋgoliŋ biŋ êpi aêac êtu moasiŋ kapôêŋ, tec aêac akôc necŋa atom. 21 Aêac taêŋ gêjam gebe aŋgôm ma gêŋ ŋapep sawa êtu Apômtau taugeŋ êlicŋa atom, aŋgôm êtu ŋamalac sêlicŋa amboac tonaŋgeŋ. 22 Ma aêac asakiŋ lasiŋi teŋ gêwiŋ. Aêac asaê eŋ kêtu dim taêsam kêtu kôm ŋagêdôŋa ma alic eŋ gêgôm gêŋ toôli palêgeŋ. Eŋ taê kêpa amac su, tec ôli palê kêsa amacŋa. 23 Titi tau tec jawa eŋ sa gebe ŋoc ŋac eŋ, naŋ gêjam kôm kêpi amac gêwiŋ aê. Ma aêac lasiŋiagêc têtu gôlôac dabuŋ nêŋ aposolo sêwaka Kilisinê wae saŋa. 24 Atôc nêm têmtac gêwiŋ êndêŋ êsêac ma awaka aêacma biŋ lanemŋa, taŋ asôm kêpi amac naŋ sa, gôlôac samob sêjala gebe biŋŋanô.

9

Tanam Anôtônê lau sa

1 Sakiŋ tanam Anôtônê lau saŋa tau gêc awê, tec jato ŋabiŋ êndêŋ amac êtiam atom. 2 Aê kajala gebe nêm ŋalêlôm kêkac amac sakiŋ tonaŋŋa, tec kalanem amac gêdêŋ lau Makedoniaŋa ma kasôm gebe “Lau Akaiaŋa sêmasaŋ tauŋ kêtu sakiŋ tonaŋŋa gêdêŋ jala laŋgwa sugac.” Amac waem ôlim paleŋa tonaŋ kêkêli lau taêsam ma sêkôc kôm tau sa amboac tonaŋgeŋ. 3 Galoc jasakiŋ lasitêwai tonaŋ sêwac, gebe biŋ, taŋ kalanem amac naŋ, êwaka tau sa gebe biŋŋanô, tec amac amansaŋ taôm êtôm aê kasôm. 4 Aê embe jawiŋ lau Makedoniaŋa ŋagêdô jawac ma jatap amac sa gebe amasaŋ taôm su atom, oc êŋgôm aêac, taŋ taêŋ kêka amac naŋ, majeŋ ŋanô. Aê gabe jasôm biŋ êpi amac majem êsaŋa nec atom. 5 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe janac biŋsu lasitêwai tonaŋ, gebe sêsêlêŋ sêmuŋ sêndêŋ amac sêwac ma sênac dabiŋ moasiŋ, taŋ amac akêŋ ŋawae gebe asakiŋ naŋ kwanaŋgeŋ. Embe anac dabiŋ taôm amboac tonaŋ, go êwa moasiŋ tau sa gebe akêŋ kêtu aêac akac amacŋa atom, taôm nêm ŋalêlôm kêkac amac tec akêŋ.

6 Taêm ênam tonec acgom. Ŋac taŋ kêsê ŋawê luagêcgeŋ naŋ, oc ejoŋ ŋanô luagêcgeŋ sa. Ma ŋac, taŋ kêsê ŋawê taêsam naŋ, oc ejoŋ ŋanô taêsam sa. 7 Lau samob sêkêŋ atôm nêŋ ŋalêlôm êkac êsêacŋa, sêkêŋ totêntac secgeŋ êtu sêkac êsêacŋa atom, gebe Anôtô têtac gêwiŋ ŋac, taŋ kêkêŋ totêtac wapômgeŋ naŋ. 8 Anôtô kêtôm gebe êkêŋ moasiŋ samob ênam amac auc, gebe atap nêm gêŋ êôc amac tôŋŋa sa ŋapaŋ ma atap sa êlêlêc e atôm gebe aŋgôm kôm ŋajam samob, 9 kêtôm teto gêc gebe

“Eŋ kêpalip nê gêŋ gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa.

Ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”

10 Ŋac taŋ kêkêŋ ŋawê gêdêŋ ŋackêpalip-ŋawêwaga to kêkêŋ mo gebe eŋ êniŋ naŋ, oc êkêŋ ŋawê êndêŋ amac amboac tonaŋ ma êkêŋ êtu taêsam e amacnêm biŋgêdêŋ ŋaŋanô êtu kapôêŋ. 11 Eŋ êkêŋ amac atu lau tolêlôm gêŋ samobŋa e atôm gebe akêŋ gêŋ totêmtac wapômgeŋ. Ma aêac anam amac sa e lau sênam daŋge Anôtô êtu nêm moasiŋ tonaŋŋa. 12 Amac ajam kôm kêpi sakiŋ tonaŋ, tec gêjam Anôtônê lau sêpô lêna tauŋŋageŋ sa atom, êkêli lau taêsam sênam daŋge Anôtô. 13 Sakiŋ tonaŋ êwaka amac sa ma êkêli lau sêlambiŋ Anôtô êtu taŋem wamu to asôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasêŋa ma êtu têmtac wapôm gêbiŋ amac tôŋ têmiŋ êsêac to ŋagêdô samobŋa. 14 êsêacnêŋ mec, taŋ teteŋ kêtu amacŋa naŋ, gêwa sa gebe sêjam aweŋ su amac kêtu moasiŋ kapôêŋanô, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ amac naŋŋa. 15 Daŋge êndêŋ Anôtô êtu moasiŋ ŋanô, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac ŋaômageŋ naŋŋa. Aêac tatôm gebe dawa moasiŋ tau sa tomalageŋ atom.

10

Paulu kêkac biŋ su tau

1 Aê, Paulu, tauc jalêŋ bi ŋ amac êtu Kilisinê ŋalêlôm ŋajam to malôŋa. Lau sêsôm biŋ kêpi aê gebe aê embe jamoa jawiŋ amac, oc jambu tauc, mago embe jamoa jaêc, oc jasôm biŋ ŋajaŋa. 2 Aê jateŋ amac gebe Aŋgôm aê jasôm biŋ ŋajaŋa êndêŋ amac êndêŋ taŋ jamoa jawiŋ amac naŋ atom. Aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jasôm biŋ ŋajaŋa amboac tonaŋ êndêŋ lau ŋagêdô, taŋ taêŋ gêjam gebe aêac asêlêŋ asa lêŋ ŋamalacŋa. 3 Biŋŋanô, aêac ŋamalac, tec asa ma lêŋ, mago ajac siŋ ŋa lêŋ ŋamalacŋa atom. 4 Aêacma siŋ ŋalaukasap ŋam kêsêp nom atom, Anôtônê laukasap tau ŋajaŋa kêtôm gebe anac siŋ ma ansеŋ ŋacjonêŋ tuŋbôm ŋajaŋa su. Aêac ansеŋ ŋamalacnêŋ kauc keso, 5 to nêŋ biŋ tetoc tauŋ saŋa, taŋ gêsaŋ aêac auc e tajala Anôtô sapu naŋ su. Ma êkôniŋ biŋ samob, taŋ taêŋ gêjam naŋ, tôŋ e êsô Kilisinê biŋ ŋalabu. 6 Aêac amasaŋ tauŋ su gebe êndêŋ taŋ amac anac dabiŋ taŋem wamu su acgom, go aêac amêtôc taŋeŋ pêc samob.

7 Matem êndiŋ gêŋ, taŋ gêc laŋônêmŋa naŋ. Ŋac teŋ embe êlic tau amboac Kilisinê ŋac, naŋ taê ênam ênêc tauŋa êwiŋ gebe aêac atu Kilisinê lau amboac tonaŋ atôm eŋ. 8 Aê embe jalanem tauc êlêlêc su êtu ŋaclai, taŋ Apômtau kêkêŋ gêdêŋ aêac naŋŋa, oc majoc atom. Eo kêkêŋ ŋaclai amboa amac saŋa, kêkêŋ ŋaclai ansеŋ amac suŋa atom. 9 Taêm ênam gebe aê gabe jatakê amac ŋa ŋoc papia nec atom. 10 Lau ŋagêdô sêsôm gebe “Ênê papia tec ŋajaŋa to ŋatêkwa. Mago eŋ tau embe êmoa êwiŋ aêac, go talic eŋ ŋac palê-palê ma ênê biŋ amboac ŋanô masi.” 11 Ŋac taŋ kêsôm biŋ tonaŋ naŋ, taê ênam biŋ tonec acgom gebe Aêac taŋ amoa jaêc ma ato ma papia ŋajaŋa naŋ, oc aŋgôm biŋ, taŋ ato kêsêp papia naŋ, ŋanô êsa êndêŋ taŋ wacamoa awiŋ amac.

12 Aêac abe akiaŋ tauŋ e naanam tamiŋ lau ma anam dôŋ tauŋ êpi êsêac, taŋ tauŋ sêwaka tauŋ sa naŋ, nêŋ ŋagêdô atom. Êsêac tonaŋ têtu tauŋ nêŋ dôŋ to sêjam dôŋ tauŋ kêpi tauŋ e nêŋ kauc kêlênsôŋ. 13 Aêac tonec abe alanem tauŋ êlêlêc su atom. Anôtô tau kêkêŋ dôŋ gebe anam dôŋ-ma kôm. Aêac adaguc dôŋ tonaŋ tec wacaô lasê amac. 14 Amac amoa madiŋ ŋalêlom, tec gêdêŋ taŋ adêŋ amac awac toKilisinê ŋawae ŋajamgeŋ naŋ, aka lêlêc madiŋ tonaŋ atom. 15 Aêac alanem tauŋ kêtu lau teŋ nêŋ koleŋŋa atom. Mago aêac akêŋ mateŋ gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ esewec ma akêŋ aêacma kôm êlaiŋ tau ŋanô aŋga amacnêm e êtôm madiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ. 16 Go asôm ŋawae lasê e aka lêlêc amac naakêŋ êsêp lau samuc nêŋ gamêŋ ma alanem tauŋ êtu kôm, taŋ lau teŋ sêjam su aŋga nêŋ tuŋlêlôm naŋ atom. 17 “Ŋac teŋ embe êlanem tau, go êlanem tau êtu Apômtauŋageŋ.” 18 Ŋac taŋ tau kêwaka tau sa naŋ, eŋ koleŋwaga ŋanô atom. Ŋac taŋ Apômtau kêwaka eŋ sa naŋgeŋ, tec eŋ koleŋwaga ŋanô.

11

Paulu to aposolo dansaŋ

1 Aŋô ŋoc biŋ meloc ŋagec acgommaŋ. Aê kajalagac gebe amac oc aŋô. 2 Aê gajam lêmuŋ amac kêtôm Anôtô gêjam lêmuŋ gebe amac atôm awêtakiŋ ŋajam teŋ, taŋ kêsi eŋ kêtu ŋac tageŋŋa naŋ, tec gabe jawê amac andêŋ eŋ ana. Ŋac tau Kilisi. 3 Mago aê taêc dani amac gebe nêm ŋalêlôm, taŋ kêsap Kilisi tôŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ, oc êtu sec ma awi eŋ siŋ atôm Ewa, taŋ moac kêsau eŋ ŋa biŋdansaŋ tokauc naŋ. 4 Gebe ŋac teŋ embe wacênam

mêtê êpi Jesu teŋ, taŋ aêac ajam mêtê kêpi atom, me embe akôc ŋalau teŋ sa, taŋ akôc sa aŋga aêacma atom, me embe ŋawae ŋajam teŋ, taŋ aêac akêŋ gêdêŋ amac naŋ atom, oc aŋô anac ŋawaegeŋ.

5 Aê kasaê tauc gebe “aposolosêga” tonaŋ lau tokauc sêlêlêc aê su nec atom. 6 Moae kasôm biŋ amboac kwapuc, mago ŋoc kauc amboac kwapucnêŋ atom. Biŋ tonaŋ aêac awa sa gêdêŋ amac gêc awêgeŋ ŋa biŋ to lêŋ tokaiŋtokaiŋ.

7 Aê gabu tauc gebe jatoc amac sa ma kasôm Anôtônê ŋawae ŋajam lasê kakôc ŋaôli gêjô su atom, tec gagôm sec me. 8 Gôlôac dabuŋ ŋagêdô sêjam ôli aê gebe janam sakiŋ amac. Aê galic amboac kajaŋgo gêŋ aŋga êsêacnêŋ. 9 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac tokapô lêna ŋêŋgeŋ naŋ, aê kaêlênsôŋ amac ma kateŋ gêŋ aŋga amacnêm ŋac teŋ nê atom. Lasitêwai taŋ sêmêŋ aŋga Makedonia naŋ, sêjam ŋoc kêpô lêna sa. Aê gajob tauc ma oc jajop tauc ŋapep gebe jakêŋ wapac teŋ êndêŋ amac atomanô. 10 Kilisinê biŋŋanô gêjam aê auc, tec jasôm êtu tôŋ gebe ŋoc waec tonaŋ ŋawae êmbacnê aŋga Akaia ŋagamêŋ samob atomanô. 11 Aê kasôm biŋ tau kêtu asageŋŋa. Kasôm gebe têtac gêwiŋ amac atom me. Anôtô kêjala gebe têtac gêwiŋ amacgac.

12 Gêŋ taŋ gagôm gamoa naŋ, oc jawi siŋ atom, gebe jakô êsêac, taŋ sebe tetoc tauŋ sa ma sêsôm gebe sêjam kôm têtôm aêac naŋ, waeŋ auc. 13 Lau tônê ŋai êsêac aposolo dansaŋ. Êsêac koleŋwaga dansaŋ, taŋ sêjam Kilisinê aposolo laŋôŋ naŋ. 14 Biŋ tonaŋ êtakê amac atommaŋ, gebe Sadaŋ tau gêjam aŋela ŋawêŋa laŋô. 15 Tec ênê sakiŋwaga embe sênam sakiŋwaga biŋgêdêŋŋa laŋôŋ, oc alic amboac gêŋ kaiŋ teŋ atom. Êtu ŋamu êsêac têtap ŋagêjô sa êtôm nêŋ kôm, taŋ sêjam naŋ.

Paulu gêôc ŋandaŋ taêsam kêtu eŋ aposoloŋa

16 Aê jasôm ŋoc biŋ êtiam gebe alic aê amboac ŋac meloc atom. Mago embe alic aê amboac ŋac meloc, naŋ alicmaŋ, tageŋ alôc sa gebe jalanem tauc ŋagec acgom. 17 Biŋ tec jasôm nec Apômtaunê biŋ atom. Aê jasôm biŋ lanemŋa tonec amboac ŋac meloc teŋ. 18 Lau taêsam sêlanem tauŋ kêtu biŋ ŋamalacŋa, tec gabe jalanem tauc êtu tonaŋŋa êwiŋmaŋ. 19 Amac taôm lau tokaucgac, mago aŋô lau meloc nêŋ biŋ ajac ŋawaegeŋ. 20 Ŋac teŋ embe êkôniŋ amac atu ênê sakiŋwaga, me ênin amacnêm mo ŋaômageŋ, me êkôc amacnêm gêŋ, me etoc tau sa, me êtap amac laŋômanô auc, oc alic ŋajam. 21 Aê jasôm tomajocgeŋ gebe aêacma ŋajaŋa masi, tec agôm gêŋ amboac tonaŋ atom.

Mago ŋac teŋ embe êkiaŋ tau sa gêŋ teŋŋa, go jakiaŋ tauc sa amboac tonaŋgeŋ. Galoc kasôm biŋ amboac ŋac meloc kêtiam. 22 Êsêac Ebolaiwaga me. Aê amboac tonaŋ. Êsêac Israelwaga me. Aê amboac tonaŋ. Êsêac Abrahamnê wakuc me. Aê amboac tonaŋ. 23 Êsêac Kilisinê sakiŋwaga me. Aê jasôm ŋagêbôcŋageŋ gebe Aê gajam sakiŋ Kilisi kêlêlêc êsêac su. Aê gajam koleŋ kêlêlêc êsêac. Aê gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu dim taêsam, si aê kêlêlêc e kêdabiŋ gebe jamac êndu. 24 Judawaga si aê kêtu dim lemeŋ teŋ kakôc sêm 39 kêtômgeŋ. 25 Si aê ŋa sêm kêtu dim têlêac kêtiam, ma gêdêŋ ŋasawa teŋ gadam kapoac gwêc geleŋŋa samuc teŋ ma gêbêcauc samuc teŋ. 26 Aê kasêlêŋ gajac laoc gamêŋ todim-todim, galom bu secsec, ma kêjaŋgowaga to aê tauc ŋoc lau ma lau samuc dêdib aê ŋawaô sebe sênac aê êndu. Aê gêŋgôŋ malac to gamoa gamêŋ sawa ma kapoac gwêc to gaŋgôŋ gawiŋ lasitêwai dansaŋ ma gamoa jageo ŋanô. 27 Aê gajam koleŋ e

tekoc gêbac ma gêbêc taêsam gaêc bêc atom. Mo to bu gêjô aê ma kêpô lêna tauc gêŋ taniŋŋa samucgeŋ ma malo gêjam aê ma ŋoc ŋakwê masi. 28 Aê gabe jasa biŋ ŋagêdô sa êwiŋ atom, tageŋ tonec gebe kêtôm bêcgeŋ kêpô sim tauc kêtu gôlôac dabuŋ samobŋa, tec kêkôniŋ aê tôŋ ŋanôgeŋ. 29 Ŋac teŋ embe êtu palê, go aê jatu paŋ atom me. Sec ŋalip embe ênac ŋac teŋ, go aê têtac ŋandaŋ êsa atom me.

30 Lau embe sêkac aê gebe jalanem tauc, go jalanem tauc êtu ŋoc palêpalêŋageŋ. 31 Apômtau Jesu Tama Anôtô, taŋ aêac têlanem eŋ endeŋ tôŋgeŋ naŋ, tec kêjala gebe kasau atom. 32 Gêdêŋ taŋ aê gamoa Damasku naŋ, kiŋ Areta nê gôliŋwaga kêsôm gebe sêlai Damasku ŋakatam auc sebe sêkôc aê tôŋ. 33 Mago sêkêŋ aê kasêp sêm, taŋ sêwa kêtôm talu teŋ naŋ, ma sêlêwaŋ aê kasa katam sauŋ teŋ kasêp tuŋbôm ŋamagêŋa gamêŋ, tec gaêc êsêac lemeŋ su.

12

Paulu katu kaiŋ teŋ kêsa to Anôtô geoc biŋ lasê gêdêŋ eŋ ŋamiŋ

1 Biŋ tonec gêc awê gebe lanem tau ŋanô masi. Mago talanem tauŋmaŋ. Galoc jawa biŋ katuc kaiŋ teŋ kêsa to Apômtau geoc biŋ lasê gêdêŋ aêŋa sa. 2 Aê kajala ŋac teŋ Kilisi gêbiŋ eŋ tôŋ ma kêsuŋ eŋ sa kêpi undambê ŋadeŋ kêtu têlêacŋa naŋ gêja. Biŋ tonaŋ kêsa ŋajala 14 su. Ŋac tau toôligeŋ gêja me gêwi ôli siŋ, aê kajala atom. Anôtô tec gêlic. 3-4 Aê kajala gebe Anôtô kêsuŋ ŋac tau tonaŋ sa kêpi paradis. Ŋac tau toôligeŋ gêja me gêwi ôli siŋ, aê kajala atom. Anôtô tec gêlic. Aŋga ônê eŋ gêŋô biŋ, taŋ ŋamalac aweŋ sêsôm têtôm atom to sêjac jao gebe sêsôm atom naŋ. 5 Aê gabe jalanem ŋac tonaŋ, gabe jalanem tauc atom. Embe jalanem tauc, oc jalanem tauc êtu ŋoc palêpalêŋa. 6 Aê embe taêc ênam gebe jalanem tauc, oc jaŋgôm tauc jatu meloc atom, oc jasôm biŋŋanôgeŋ. Mago aê gabe janam tauc tôŋ gebe ŋac teŋ êlic aê ŋajam êlêlêc su atom. Gêŋ taŋ eŋ gêlic aê gagôm to biŋ, taŋ eŋ gêŋô aê kasôm naŋgeŋ êwaka aê sa.

7 Anôtô geoc biŋ kaiŋ teŋ ŋanô lasê gêdêŋ aê, mago eŋ gebe aê jatoc tauc sa atom, tec kêkêŋ gêmac toŋandaŋ kaiŋ teŋ gêdêŋ aê, aê galic gêmac tau kêtôm Sadaŋnê aŋela teŋ, taŋ kêtuc aê gebe jatoc tauc sa atom. 8 Aê kateŋ Apômtau kêtu dim têlêac kêtu gêmac tauŋa gebe êkôc su aŋga aê. 9 Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Aôm kôtap ŋoc moasiŋ sêŋac, tec kôpô lêna gêŋ teŋ kêtiam atom, gebe ŋoc ŋaclai ênac dabiŋ tau aŋga lau palê-palê nêŋ.” Amboac tonaŋ aê jalanem tauc ŋoc palê-palêŋa janac ŋawaegeŋ gebe Kilisinê ŋaclai êkwa aê auc. 10 Amboac tonaŋ oc jalic ŋajam gebe jamoa topalê-palêgeŋ ma lau sêŋgôm aê sec to japô lêna tauc ma sêjanda aê to jaŋgôŋ naeo êtu Kilisiŋa. Êndêŋ taŋ jamoa topalê-palêgeŋ naŋ, jamoa toŋaclaigeŋ.

Paulu kêpô sim tau kêtu lau Korintiŋa

11 Aê katu ŋac meloc sugac. Amac akac aê tec katu gêŋ meloc. Kôm awaka aê saŋa gêjac amac ŋawaegac. Aê ŋac ŋaôma, mago aposolo towae tonaŋ ŋai sêlêlêc aê su atom. 12 Aê gamoa gawiŋ amac ma gaôc gêŋwapac totêtac kêpa sugeŋ e gagôm gêŋsêga, taŋ kêwaka aposolo sa naŋ. Aê gagôm gêŋsêga to gêŋtalô ma gêŋ toŋaclai. 13 Gôlôac dabuŋ ŋagêdô têtap gêŋ ondoc sa, taŋ amac atap sa atom. Gêŋ tageŋ tonec tec atap sa atom gebe aê tauc kalênsôŋ amac ma kateŋ gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom. Asuc ŋoc geo tonaŋ ôkwimaŋ.

14 Galoc kamasaŋ tauc gebe jandêŋ amac jawac êtu dim têlêacŋa. Ma aê gabe jakôc gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom. Aê gabe jatap amacnêm gêŋ sa atom, aê gabe jatap amac taôm sa. Ŋapalê sênac awa sa êtu teneŋi to tameŋiŋa atom, teneŋi to tameŋi sênac sa êtu ŋapalêŋa. 15 Aê têtac gêwiŋ ŋanô gebe jakêŋ ŋoc gêŋ samob to jaim tauc su êtu janam amac saŋa. Ma aê embe têtac êwiŋ amac êlêlêc su, go amacnêm ŋagêjô tonec gebe têmtac êwiŋ aê ŋagecgeŋ me.

16 Biŋ tau tonec gêc awê, aê kateŋ gêŋ e kakêŋ wapac amac atom. Tageŋ lau ŋagêdô sêsôm gebe oc gagôm gêŋlêlôm amac ma kasau amac e gajam amac ôkwi. 17 Amboac ondoc. Aê kasakiŋ lau dêdêŋ amac sêwac naŋ kasakiŋ nêŋ teŋ gebe êwê amac aucŋa me. 18 Aê kateŋ Titi gebe êwac ma kasakiŋ lasiŋi teŋ gebe êwiŋ eŋ. Tec Titi oc gêwê amac auc me. Aêagêc asa ma lêŋ toma ŋalêlôm tageŋ atom me. Aêagêc apuc ŋac tageŋ waŋa atom me.

19 Amac abe aêac awa tauŋ sa êndêŋ amac endeŋ tôŋgeŋ me. Masigoc. Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ ma aêac asôm biŋ akô Anôtô laŋônêm. O lauace, geŋ samob tonaŋ aêac agôm gebe amboa amac saŋa. 20 Aê gaê go tauc gebe moae êndêŋ taŋ wacjaô lasê amac naŋ, jatap amac sa atôm aê taêc gêjamŋa nec atom. Ma moae amac atap aê sa jatôm amac taêm gêjamŋa naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ. Aê katêc gebe moae jatap kisa to biŋ lêmuŋŋa ma têntac ŋandaŋ, biŋ saic-saic to biŋ gêga ma biŋkalom, atoc taôm sa ma lêŋ wauc-waucgeŋŋa sa. 21 Aê gaê go tauc gebe aê embe jandêŋ amac jawac êtiam, go ŋoc Anôtô oc moae êkôniŋ aê ma amac alic, ma jataŋ api taêsam, taŋ sêgôm sec wanêcgeŋ su, mago sêjam tauŋ ôkwi aŋga gêŋ môp to mockaiŋŋa ma mateŋ daŋgucŋa, taŋ sêgôm naŋ atom.

13

Paulu gêlêŋ biŋ lau kêtu ŋamu ma gêjac mata nê papia

1 Galoc gabe jandêŋ amac jawac êtu dim têlêacŋa. "Ŋac luagêc me têlêac sêwa biŋ teŋ sa acgom, go ŋanô êsa." 2 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac kêtu dim luagêcŋa naŋ, kasôm biŋ gêdêŋ lau, taŋ gêmuŋgeŋ sêgôm sec to gêdêŋ lau ŋagêdô samob gebe Embe jawac êtiam, oc taêc walô amac atom. Galoc gamoa jaêc amac, tec jasôm biŋ tonaŋgeŋ êtiam. 3 Amac abe Kilisi êwa tau sa ŋanôgeŋ gebe aê gajam eŋ awa. Eŋ gêmoa gêwiŋ amac amboac ŋac palê-palê atom, gêmoa gêwiŋ amac toŋaclaigeŋ. 4 Biŋŋanô, eŋ ŋac palê-palê, tec sêjac eŋ kêpi kakesotau. Mago Anôtônê ŋaclai kêkêŋ eŋ gêmoa mata jali. Eŋ gêbiŋ aêac tôŋ awê kaiŋ ênê palê-palê, mago Anôtônê ŋaclai êkêŋ aêac amoa mateŋ jali awiŋ eŋ gebe anam amac sa.

5 Ansaê taôm acgom. Amac akêŋ gêwiŋ ŋanô me masi. Taêm ênam taômmaŋ. Amac ajala gebe Kilisi Jesu gêmoa gêwiŋ amac me masi. Embe ajala atom, go atap saê ŋanô sa atom. 6 Aê taêc kêka gebe amac ajala aêac gebe atap saê ŋanô sagac. 7 Aêac ateŋ Anôtô gebe amac aŋgôm sec teŋ atom. Aêac ateŋ biŋ tonaŋ kêtu awaka tauŋ sa êndêŋ amac alic gebe aêac lau ŋaŋêŋ nec atom, ateŋ gebe amac aŋgôm gêŋ ŋajamgeŋ. Embe alic aêac amboac lau, taŋ têtap saê ŋanô sa atom naŋ, oc êtôm, mago oc êlênsôŋ aêac atom. 8 Aêac tec atôm gebe akôniŋ biŋŋanô tôŋ atom, aêac atoc biŋŋanô sageŋ. 9 Embe aêac lau palê-palê ma amac lau ŋajaŋa, oc aêac alic totêntac ŋajamgeŋ. Aêac ateŋ ma mec kêtu biŋ tau tonecŋa gebe Anôtô êkêŋ amac atu lau ŋajaŋa samucgeŋ. 10 Aê gamoa jaêc ma kato biŋ tonec kêtu ŋam tonecŋa gebe êndêŋ taŋ jaô lasê amac naŋ, jansaic biŋ amac

atom. Apômtau kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aê, mago kêkêŋ kêtu enseŋ amac suŋa atom, kêkêŋ kêtu êmboa amac saŋageŋ.

11 O lasitêwaac, aŋgôŋ ŋajamôŋ. Anac dabiŋ taôm ŋapep. Alêŋ biŋ taôm. Nêm ŋalêlôm êpi tageŋ ma amoa tobiŋmalôgeŋ. Ma Anôtô, taŋ kêtu têntac gêwiŋ to biŋmalô ŋamôkê naŋ, wacêwiŋ amac.

12 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê lau nêŋ mêtê. Anôtônê lau samob aweŋ gêjac amac.

13 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ to Anôtônê têtac gêwiŋ ma Ŋalau Dabuŋ êmbiŋ amac tôŋ êwiŋ amac samob.

Paulunê papia gêdêŋ lau
GALATA

Apômtau Jesu nê Ŋawae Ŋajam kêlaiŋ tau e sêsôm lasê lalau samuc, taŋ nêŋ ŋam kêsêp Juda atom sêŋô to sêkôc sa sêjac ŋawaegeŋ sêwiŋ-sêwiŋ naŋ, biŋ tonec kêlênsôŋ gôlôac buŋa gebe lau teŋ têtu lau buŋa ŋanô atom aê sejop Mosenê Biŋsu sêwiŋ aegom. Paulu taê gêjam gebe aê sêsô Biŋsu ŋalabu nê gejae êsêac ŋawae atom. Masianô. Eŋ gebe dambiŋ tauŋ toŋ tamiŋ Kilisi nee takêŋ gêwiŋ taugeŋ kêtu ŋanombaŋanô gebe Anôtô gêlic ŋamalac samob gêdêŋ kêtu sêkêŋ gewiŋŋageŋ. Tageŋ lau ŋagêdô jasêô lasê gôlôac Galatiaŋa, naŋ sêôc Paulunê biŋ tonaŋ auc ma sêsôm ŋajaŋa gebe Lau sejop Mosenê Biŋsu êwiŋ acgom, go Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Galatia tonaŋ Romnêŋ gamêŋ teŋ gêc Asia Sauŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau Galata nec ŋac tau keto gebe lau, taŋ sêkêŋ taŋeŋ mêtê geo tonaŋ e seo sic naŋ, sêkac tauŋ ôkwi dêndêŋ gôlôac buŋa nêŋ sêkêŋ gewiŋ to nêŋ lêŋ ŋaŋêŋ naŋ. Paulu gêjac m nê papia gêwa tau sa gebe Jesu Kilisi nê aposolo teŋ eŋ ma gêwê kaiŋ gaê tau, tec gêjam talaŋ tau gêdêŋ lau, taŋ seboc eŋ aposolo ŋanô atom naŋ. Paulu geseŋ esêae ma kêsôm ŋajaŋa gebe ŋamalac sêsuŋ sakiŋ aposoloŋa gelom eŋ atom, kekôc aŋga Anôtônê. Ma Anôtô kêsakiŋ eŋ gêdêŋ lau samuc gebe ênam mêtê êsêac êlêlêc lau Judawaga su. Go gelom biŋ teŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ taugeŋ kêpô lau ôkwi têtu lau gêdêŋ. Gocgo kêwaka biŋ tonec sa gêc môkêlatu 5 to 6 gebe takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa kêkac lau buŋa têntac gêwiŋ tauŋ, tec gêbiŋ êsêac tôŋ jasêjam tauŋ sa to sêmoasiŋ tauŋ topalêgeŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-10
2. Paulu gêwa tau sa gebe eŋ aposolo ŋanô teŋ 1:11–2:21
3. Ŋawae Ŋajam Anôtônê moasiŋŋa 3:1–4:31
4. Kilisi kêgaboac lau buŋa su sêmoa nêŋ lêtêgeŋ, tec sêmansaŋ biŋsu sênac ŋawaegeŋ 5:1–6:10
5. Paulu gêjac mata papia tau 6:11-18

Paulu gêjac m nê papia

1 Aê aposolo Paulu ŋoc biŋ tonec. Aê katu aposolo aŋga ŋamalacnêŋ atom, ma ŋamalac teŋ kêjaliŋ aê sa atom. Jesu Kilisi agêc Tama Anôtô, taŋ gêŋu eŋ aŋga ŋacmatênêŋ sa naŋ, tec kêkêŋ aê. 2 Aê to lasitêwai samob, taŋ semoa sêwiŋ aê naŋ, ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Galataŋa naŋ.

3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

4 Kilisi tau kêkêŋ tau kêtu aêacnêŋ secŋa ma kêjaŋgo aêac aŋga nom sec tonec su kêtom Tameŋi Anôtô nê biŋ. 5 Ŋawasi êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.

Ŋawae ŋajam tageŋ tec gêc

6 Aê kêtakê, gebe amac akac taôm su sebeŋ aŋga ŋac, taŋ kêkêŋ Kilisine moasiŋ kêkaiem amac naŋ, ma asuŋ taôm adêŋ ŋawae ŋajam tauŋa teŋ aja. 7 Tageŋ ŋawae ŋajam teŋ gêc atom, mago lau ŋagêdô tec sêlênsôŋ amac ma sebe sênam Kilisinê ŋawae ŋajam ôkwi. 8 Aŋô acgom, aêac me aŋela undambêŋa teŋ embe êsôm ŋawae ŋajam teŋ lasê êndêŋ amac eso ŋawae ŋajam, taŋ aêac asôm lasê sugac naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ. 9 Ŋoc biŋ, tê

kasôm su nê, galoc jasôm ŋakôniŋŋa êtiam gebe Ŋac teŋ embe êsôm ŋawae ŋajam teŋ lasê eso ŋawae ŋajam, taŋ akôc aŋga aêacma naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ.

10 Galoc alic amboac ondoc. Alic aê gabe ŋamalac sêŋô ŋoc biŋ ŋajam me Anôtô êŋô ŋoc biŋ ŋajam. Me abe aê gagôm gêŋlêlôm gebe ŋamalac sêlic aê ŋajamŋa me. Embe jaŋgôm êtu ŋamalac sêlic aê ŋajamŋa, oc jatu Kilisinê sakiŋwaga atom.

Paulu kêtu aposolo ŋamiŋ

11 Lasitêwaac, aê jawa sa êndêŋ amac gebe Ŋawae ŋajam, taŋ kasôm lasê gêdêŋ amac naŋ, ŋam kêsêp ŋamalacŋa atom. 12 Aê kakôc aŋga ŋamalac teŋ nê atom, ma ŋamalac teŋ kêdôŋ aê atom, Jesu Kilisi tau geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê.

13 Ŋoc lêŋ gêmuŋŋa, taŋ kasa gawiŋ lau Juda naŋ, amac aŋô ŋawaegac gebe kêjanda Anôtônê gôlôac ma gaseŋ êsêac ŋawaô. 14 Aê gajob Judanêŋ mêtê kalêlêc lau Juda taêsam, taŋ ma jala kêtôm tau naŋ su, ma kamasaŋ ŋoc lau ŋanô nêŋ ŋagôliŋ laŋgwa toôlic palê kaiŋ teŋ.

15 Mago Anôtô gêlic ŋajam, tec kêjaliŋ aê sa gêdêŋ taŋ tinoc kêkôc aê atomgeŋ naŋ, ma kêkêŋ nê moasiŋ mêŋkêkalem aê kwanaŋgeŋ. 16 Ma eŋ geoc nê Latu lasê gêdêŋ aê gebe jasôm ênê ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau samuc, tec aê katu kênac ŋam gêdêŋ ŋamalac teŋ atom, 17 ma kapi Jerusalem gaja gebe jalic lau, taŋ têtu aposolo sêmuŋ aê naŋ atom. Aê gaja Arabia e gamu gaja Damasku kêtiam.

18 Gamoa e jala têlêac gêjaŋa, go kapi Jerusalem gaja gabe jalic Kepa, tec gaŋgôŋ gawiŋ eŋ bêc 15. 19 Mago galic aposolo ŋagêdô nêŋ teŋ atomanô. Apômtau lasi Jakobo taugeŋ tec galic eŋ. 20 Biŋ tec kato gêdêŋ amac nec, kasau atom, kato kakô Anôtô laŋônêmŋa. 21 Go gaja Suria to Kilikia ŋagamêŋ. 22 Gôlôac dabuŋ Judaianŋa, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêlic aê laŋôcanô atom. 23 Biŋ tageŋ tonec tec sêŋô ŋawae gebe "Ŋac taŋ gêmuŋgeŋ kêjanda aêac naŋ, tec galoc kêsôm ŋawae ŋajam lasê kêpi biŋ takêŋ gêwiŋŋa, taŋ gêmuŋgeŋ geseŋ su naŋ." 24 Ma sêlambiŋ Anôtô kêtu aêŋa.

2

Paulu to aposolo ŋagêdô nêŋ biŋ

1 Gamoa e jala 14 gêjaŋa su acgom, go aêagêc Barnaba api Jerusalem aja kêtiam ma akôc Titi gêwiŋ aêagêc. 2 Anôtô geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê, tec gaja. Ma ŋawa ŋawae ŋajam, taŋ gajam mêtê lau samuc naŋ, sa gêdêŋ laumata amoa ma tauŋŋa, gebe kôm, taŋ gajam su to gajam gamoa naŋ, janam ŋaômageŋ atom. 3 Ma êsêac sêkac aêac kêtu asa ŋac Helen Titi, taŋ gêmoa gêwiŋ aêac naŋŋa atom. 4 Lasitêwai dansaŋ ŋagêdô sebe sêsa eŋ. Êsêac sêsêli aêac popoc su mêŋsêwiŋ sebe sêndib aêac, taŋ Kilisi Jesu kêgaboac aêac su aŋga biŋsuanô naŋ. Ma êsêac sebe sêkôniŋ aêac tôŋ asô biŋsuanô ŋalabu êtiam. 5 Mago aêac atu palê to asô êsêac ŋalabu ŋagec atom, ŋam gebe ŋawae ŋajam ŋabiŋŋanô ênêc amacŋa.

6 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêlic êsêac amboac laumata naŋ. Oc têtu laumata ŋanô me masi, biŋ tonaŋ kêkêŋ wapac aê atom, gebe Anôtô kêpuc lau teŋ ŋam atom, gêlic samob têtôm tauŋgeŋ. Laumata tonaŋ sêkêŋ ŋagôliŋ wakuc teŋ gêdêŋ aê atom. 7 Masianô. Êsêac sêjala kêtu tôŋ, gebe Anôtô kêkêŋ kôm jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau samucŋa gêdêŋ aê kêtôm kêkêŋ kôm gêdêŋ Petere gebe êsôm lasê êndêŋ Juda, 8 gebe Anôtô,

taŋ kêpuc Petere tôŋ kêtu Judanêŋ aposolo naŋ, tec kêpuc aê tôŋ gêwiŋ katu lau samuc nêŋ aposolo. 9 Jakobo agêc Kepa ma Joaŋ, taŋ sêsam êsêac gebe gôlôac dêbu ŋ ŋaalê naŋ, sêjala moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê, tec sêkam aêagêc Barnaba lemeŋ kêtu ambiŋ tauŋ tôŋŋa, ma amasaŋ biŋ kêpi tageŋ gebe aêac akêŋ mêtê êndêŋ lau samuc, ma êsêac sêkêŋ êndêŋ Juda. 10 Tageŋ sêmasaŋ biŋ tonec gêwiŋ gebe aêac taêŋ ênam lau ŋalêlôm sawa aŋga êsêacnêŋ. Aê tec taêc gêjam biŋ tonaŋ ma gajam kêtu ŋoc kôm gajac ŋawaegeŋ.

Paulu gec biŋ Kepa aŋga Antiokia

11 Gêdêŋ taŋ Kepa gêô lasê Antiokia naŋ, aêagêc aseŋ tauŋ e kasôm kêpi eŋ têbêla gebe Gôgôm keso. 12 Jakobonê lau jasêô lasê atomgeŋ, ma eŋ geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ lau samuc. Mago gêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê su naŋ, eŋ kêgamiŋ tau jagêmoa nê tauŋa gebe kêtêc lau buŋa, taŋ sêsap lêŋ sêsa lauŋa tôŋ naŋ. 13 Juda buŋa ŋagêdô sêsa lêŋdansaŋ sêwiŋ eŋ e sê Bamaba ôkwi jakêsa lêŋdansaŋ tau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. 14 Aê galic lau tonaŋ nêŋ lêŋ keso ŋawae ŋajam ŋabiŋŋanô, tec kasôm gêdêŋ Kêpa, êsêac samob sêŋô, gebe "Aôm Juda, tageŋ kôsa Judanêŋ lêŋ atom, gômoa amboac ŋac samuc teŋ. Mago amboac ondoc tec kôkac lau samuc gebe sêsa Judanêŋ lêŋ."

Anôtô gêjam Juda to lau samuc kêsi kêtu sêkêŋ gêwiŋŋa

15 Teneŋi sêkôc aêac Judageŋ, aêac lau sec aŋga lau samuc nêŋ atom. 16 Mago aêac tajala gebe ŋamalac teŋ embe ênam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô êsa, oc êtôm gebe êmansaŋ tau e Anôtô êlic eŋ ŋac gêdêŋ atom, eŋ êkêŋ êwiŋ Jesu Kilisl acgom. Amboac tonaŋ aêac takêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ to êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa, êtu tajam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô kêsaŋa nec atom. Anôtô oc êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ to êlic êsêac têtu lau gêdêŋ êtu ŋamalac sêjam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ ŋanô kêsaŋa nec atomanô. 17 Mago aêac embe taêŋ êka gebe Anôtô êmansaŋ nêŋ biŋ to êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu Kilisiŋa, go tatôm lau sec. Embe amboac tonaŋ, oc Kilisi êtu sec ŋasakiŋwaga me. Masigoc. 18 Aê embe jakwê gêŋ, taŋ gaseŋ su naŋ êtiam, go jawa tauc sa amboac ŋac, taŋ kêgêli biŋsu naŋ. 19 Biŋsu gêjac aê êndu, tec jawê kaiŋ biŋsu êtiam atom, gebe jamoa janam sakiŋ Anôtôgeŋ. Sêjac aê kapi kakesotau gawiŋ Kilisi. 20 Gamoa matoc jali nec ŋam kêsêp aê tauc atom. Kilisi gêmoa mata jali mêŋgêjam ŋoc ŋalêlôm auc. Aê galoc tec gamoa matoc jali gamoa nom nec, ŋam kêsêp kakêŋ gêwiŋ Anôtônê Latu, taŋ têtac gêwiŋ aê to kêkêŋ tau kêtu aêŋa naŋ. 21 Aê kêtiŋ Anôtônê moasiŋ su atom. Biŋsu embe êtôm gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ, oc Kilisi gêmac êndu ŋaômageŋ. *

3

Biŋsu to takêŋ gêwiŋ ŋabiŋ

1 O amac Galatawaga, amac lau kauc gêbôc. Aê gawa Jesu Kilisi sa gêdêŋ amac e kêtôm amac taôm alic eŋ geŋkaleŋ kakesotau. Ma asa gêwê amacnêm kauc ôkwi. 2 Aê gabe jaŋô biŋ tageŋ tonec aŋga amacnêm gebe Ŋalau Dêbuŋ gêdêŋ amac gêwac nec ŋam kêsêp amac ajam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, e ŋanô kêsa me aŋô ŋawae ŋajam e akêŋ gêwiŋgeŋ. 3 Amac kauc

* **2:21:** Kepa kêtu Peterenê ŋaê teŋ. Asam Joaŋ 1:42.

gêbôc amboac tonaŋ me. Amac ajac m nêm lêŋ toŊalau Dabuŋgeŋ ma galoc abe anac dabiŋ ŋa taôm nêm ôlimwalô me. 4 Amac atap moasiŋ tonaŋ ŋai sa ŋaômageŋ me. Moae amboac tonaŋ nec. 5 Anôtô taŋ kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ amac to gêgôm gêŋsêga kapôêŋ aŋga amacnêm naŋ, oc gêgôm kêtu amac ajam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, e ŋanô kêsaŋa me kêtu aŋô ŋawae ŋajam e akêŋ gêwiŋŋa.

6 Biŋ tonaŋ kêtôm teto gêc gebe “Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ.” 7 Amboac tonaŋ ajala acgom gebe lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, têtu Abrahamnê latui ŋanô. 8 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, gêwa sa kwanaŋgeŋ gebe Anôtô êmansaŋ lau samuc nêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau gêdêŋ êtu sêkêŋ êwiŋŋa, tec ŋawae ŋajam gêdêŋ Abraham kwanaŋgeŋ gebe “Gôlôac nomŋa samob têtap mec ŋamoasiŋ sa êtu aômŋa.” 9 Amboac tonaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, têtap mec ŋamoasiŋ sa sêwiŋ Abraham, taŋ kêkêŋ gêwiŋgeŋ naŋ.

10 Samob taŋ taêŋ kêka kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, biŋsu oc êpuc boa êsêac gebe teto gêc gebe “Biŋsu êpuc boa lau pebeŋ, naŋ sêŋgôm biŋ, taŋ teto gêc biŋsu ŋabuku naŋ, samob ŋanô êsa tomalageŋ atom.” 11 Biŋ tonec gêc awê gebe biŋsu kêtôm gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ nec atom, gebe teto gêc gebe “Ŋac taŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ e gêlic eŋ kêtu ŋac gêdêŋ naŋ, êŋgôŋ mata jali êtu kêkêŋ gêwiŋŋa.” 12 Mago biŋsu gêc kêtu takêŋ êwiŋŋa atom, gêc kêtu daŋgôm ŋanô êsaŋa amboac teto gêc gebe “Ŋac teŋ embe êmansaŋ biŋsu tomalageŋ, naŋgo êŋgôŋ mata jali.”

13 Biŋsu kêpuc boa aêac, mago Kilisi kêsi aêac su. Eŋ kêkêŋ tau kêsô biŋ kêpuc boaŋa ŋalabu gêjô aêac su kêtôm teto gêc gebe “Biŋsu kêpuc boa lau samob, taŋ seŋkaleŋ ka naŋ.” 14 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ ma kêkêŋ Kilisi Jesu gebe mec ŋamoasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ Abraham naŋ, elom lau samuc gebe aêac takôc Ŋalau, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, sa êtu takêŋ gêwiŋŋa.

Biŋsu to biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ

15 Lasitêwaac, aê gabe janam dôŋ ŋoc biŋ êpi ŋamalacnêŋ mêtê acgom. Ŋac teŋ embe êmansaŋ nê awalênsêm êtu taŋ su, go Ŋac teŋ êtôm gebe enseŋ su me ênac têku nê biŋ teŋ atom. 16 Ma Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ Abraham agêc nê wakuc. Eŋ kêsom gebe “Aôm to nêm wakuc” nec atom. Embe êsôm amboac tonaŋ, go êwa ŋa gebe ênê wakuc taêsam. Mago kêsôm gebe “Agêc nêm wakuc,” tec gêwa ŋa gebe ênê wakuc tageŋ. Ênê wakuc tau Kilisi. 17 Aê gabe jasôm biŋ amboac tonec gebe Anôtô kêmasaŋ awalênsêm kwanaŋgeŋ e jala 430 gêjaŋa acgom, go kêkêŋ biŋsu kêdaguc. Mago biŋsu tau êtôm gebe enseŋ awalênsêm su to ênam biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ôkwi atom. 18 Gêŋlênsêm taŋ Anôtô gebe êkêŋ naŋ, embe ŋam êsêp biŋsu, go biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋanô masi. Mago Abraham kêtap moasiŋ tonaŋ sa kêtu Anôtô gêjac mata gêŋ tau gêdêŋ eŋŋa.

19 Ma biŋsu tau ŋam amboac ondoc. Biŋsu tau ŋam gebe ŋamalac sêŋgêlisêŋgêli sêmoa e Abrahamnê wakuc, taŋ Anôtô gêjac mata biŋ kêpi eŋ naŋ, mêŋêsa acgom. Aŋela sêkêŋ biŋsu tau kêsêp sêliŋwaga teŋ lêma. 20 Sêliŋwaganê kôm gêjac ŋac tageŋ ŋawae atom. Mago Anôtô eŋ ŋac tageŋ.

Biŋsu ŋakôm

21 Ma biŋsu tonaŋ oc enseŋ biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ su me. Masianô. Biŋsu teŋ embe ênêc, taŋ êtôm gebe êkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ

jali naŋ, go biŋsu tonaŋ oc êtôm gebe êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e Anôtô êlic aêac tatu lau gêdêŋ amboac tonaŋ. 22 Mago Anôtônê biŋ gêwa sa gebe sec kêkôniŋ gêŋ samob tôŋ, gebe lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi naŋgeŋ, têtap moasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ sa.

23 Gêdêŋ taŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa mêŋkêsa atomgeŋ naŋ, biŋsu tau kêgamiŋ aêac daŋgôŋ kapoacwalô, gebe êkôniŋ aêac tôŋ e êndêŋ têm Anôtô eoc biŋ takêŋ gêwiŋŋa lasê acgom. 24 Amboac tonaŋ biŋsu kêtu aêacnêŋ jaomwaga, taŋ gêwê aêac dêdêŋ Kilisi taja, gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu aêac takêŋ gêwiŋŋa. 25 Galoc biŋ takêŋ gêwiŋŋa mêŋkêsa, tec aêac tasô jaomwaga ŋalabu kêtiam atom.

26 Amac samob atu Anôtô latui kêtu akêŋ gêwiŋ Kilisi Jesuŋa. 27 Amac samob, taŋ aliŋ saŋgu su naŋ, Kilisi gêbiŋ amac tôŋ tamiŋ eŋ, tec asô Kilisi kêtu nêm ŋakwêgac. 28 Talic lau ŋagêdô amboac Juda ma ŋagêdô amboac lau samuc atom. Talic ŋagêdô amboac gêŋôma ma ŋagêdô amboac lau sêmoa nêŋ lêtêgeŋŋa atom. Talic ŋagêdô amboac ŋacwaga ma ŋagêdô amboac lauo atom. Amac samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, atu ŋanô tageŋ. 29 Embe Kilisinê gêŋ amac, oc atu Abrahamnê wakuc ma awê kaiŋ gêŋlênsêm êtôm Anôtô gêjac mata.

4

1 Aê jasôm êpi biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Ŋac-gêwê-kaiŋ-gêŋlênsêm-waga kêtu tamanê gêŋ samob ŋatau. Mago ŋac tau embe ŋapalê sauŋ, naŋgo eŋ êtôm sakiŋwaga. 2 Lau ŋagêdô oc sênam eŋ awa to sejop ênê gêŋ e êndêŋ noc, taŋ tama ketoc kêkô kwanaŋgeŋ naŋ. 3 Aêac amboac tonaŋ. Gêdêŋ taŋ aêac ŋapalêgeŋ naŋ, aêac tajam sakiŋ tasô nom tonec ŋagêŋlêlôm ŋalabu. 4 Mago gêdêŋ taŋ ŋanoc tau mêŋkêsa naŋ, Anôtô kêsakiŋ Latu, awê teŋ kêkôc eŋ, ma kêsô biŋsu ŋalabu. 5 Eŋ kêsô biŋsu ŋalabu gebe êsi aêac lau, taŋ tamoa biŋsu ŋalabu naŋ, su e tatu Anôtônê latui.

6 Amac atu Anôtônê latuigac, tec eŋ kêsakiŋ Latunê Ŋalau kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm ma Ŋalau tau gêmôêc gebe “Tamoc, o Tamoc.” 7 Amboac tonaŋ aôm sakiŋwaga kêtiam atom, aôm latu. Embe latu aôm, go Anôtô êkêŋ aôm ôwê kaiŋ gêŋlênsêm amboac tonaŋ.

Paulu kêpô sim tau kêtu lau Galataŋa

8 Gêmuŋgeŋ amac ajam kauc Anôtô, tec ajam sakiŋ gêdêŋ anôtôi, taŋ nêŋ ŋanô masi naŋ. 9 Galoc tonec amac ajala Anôtôgac, moae jasôm amboac tonec gebe Anôtô tau kêjala amacgac, ma amboac ondoc, tec abe akac taôm su amu andêŋ nom ŋagêŋlêlôm palê-palê to ŋanô masi ana êtiam, ma abe anac m sakiŋ tau êtiam. 10 Amac atoc bêc to ajôŋ ma om to jala sagoc. 11 Aê gaê go to kêpô lêna kêtu amacŋa gebe moae oc gajam koleŋ kêpi amac ŋaômageŋ.

12 O lasitêwaac, aê jateŋ amac gebe atôm aêmaŋ amboac aê katôm amac. Amac atu kasec aê atom. 13 Amac ajalagac, gêdêŋ taŋ kasôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ amac kêtu ŋamata naŋ, kasôm kêtu gêmac kêkô aê tôŋŋa. 14 Aê ôlic togêmac kêlênsôŋ amac to matem paŋa gêjac aê ma alic aê amboac gêŋ sec atom. Amac akôc aê sa amboac Anôtônê aŋela teŋ ma amboac Kilisi Jesu tau. 15 Ijoc amacmêŋ, nêm têmtac wapi gêmuŋŋa naŋ gêc ondoc. Aê galic, tec jasôm lasê to jawa sa êndêŋ amac gebe amac embe alic êtôm, oc akip matemlakôp sa ma akêŋ êndêŋ aê. 16 Ma galoc amboac ondoc. Aê kasôm biŋŋanô gêdêŋ amac nec katu nêm ŋacjo me.

17 Êsêac lau tonaŋ sêgôm gêŋlêlôm amac naŋ ŋajam atom. Êsêac sebe
sêkac amac su aŋga aê gebe atoc êsêac tauŋgeŋ sa. 18 Aŋgôm gêŋlêlôm gêŋ
ŋajam ŋapaŋ ma aŋgôm êndêŋ noc aê jamoa jawiŋ amacŋageŋ nec atom.
19 O ŋoc ŋapalêac, ŋandaŋ kêtuŋ aê kêtiam amboac awê ŋapalê kêtuŋ eŋ e
Kilisi êtu anô aŋga amacnêm ŋalêlôm acgom. 20 Ojae, aê gabe jamoa jawiŋ
amac galocgeŋ. Aê gabe jasôm biŋ êndêŋ amac janam aoc ôkwi-ôkwi. Aê
kapô lêna tauc ŋanô kêtu amacŋa.

Hagar agêc Sara têtu ŋadôŋ

21 Amac taŋ abe amoa biŋsu ŋalabu naŋ, asôm êndêŋ aê acgom, amac
aŋô biŋsu atom me. 22 Teto gêc gebe Abrahamnê latuagêc tec sêmoa, teŋ
aŋga sakiŋwagaonê ma teŋ aŋga ŋatauonê. 23 Ŋac taŋ sakiŋwagao kêkôc naŋ,
ŋam kêsêp ŋamalacŋa. Ma ŋac, taŋ ŋatauo kêkôc naŋ, ŋam kêsêp Anôtônê
biŋ, taŋ gêjac mata naŋŋa. 24 Biŋ tonaŋ kêtu biŋgôliŋ gebe awê luagêc
têtôm poac luagêc. Teŋ kêkanôŋ lôc Sinai, tec ŋawakuc tau têtu gêŋôma,
25 gebe ŋaê Hagar tonaŋ sêsam kêpi lau Arabia nêŋ lôc Sinai ma kêkanôŋ
Jerusalem galocŋa, gebe Jerusalem galocŋa to ŋagôlôac têtu gêŋôma sêmoa.
26 Mago Jerusalem ôŋa tau, taŋ kêtu tau nê ŋatauo gêmoa nê tauŋa naŋ, kêtu
aêac samob teneŋi, 27 gebe teto gêc gebe

“Aôm awê kapoac, taŋ kôkôc ŋapalê atom naŋ,
têmtac ŋajam êsa,
ma aôm awê, taŋ ŋapalê kêtuŋ aôm atom naŋ,
ônam lasê toôndugeŋ,
gebe awê sawa nê ŋapalê taêsam kêlêlêc awê toŋac nê su.”

28 O lasitêwaac, Anôtônê biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, kêkêŋ amac atu ŋapalê
atôm Isak. 29 Gêmuŋgeŋ ŋac, taŋ nê ŋam kêsêp ŋamalacŋa naŋ, kêjanda ŋac,
taŋ Ŋalau gêjac mata biŋ kêpi eŋ naŋ, ma galoc amboac tonaŋgeŋ. 30 Mago
biŋ, taŋ teto gêc naŋ, kêsôm asageŋ. Kêsôm gebe “Ômasuc sakiŋwagao agêc
latu sêc sêna, gebe sakiŋwagaonê latu êwê kaiŋ gêŋlênsêm êwiŋ ŋatauonê
latu atom.” 31 Lasitêwaac, amboac tonaŋ sakiŋwagaonê ŋapalê aêac atom,
ŋatauonê ŋapalê aêac.

5

Kilisi kêgaboac aêac su, tec tajop nêŋ lêŋ ŋapep

1 Kilisi kêgaboac aêac su gebe tamoa nêŋ Iêtêgeŋ. Amboac tonaŋ akô
ŋajaŋa gebe sênam amac ôkwi nasêkôniŋ amac atu sakiŋwaga êtiam atom.
2 Alic acgom, aê Paulu jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe asôm gebe sêsa
amac, go Kilisi ênam amac sa atom. 3 Ŋamalac samob, taŋ sêsôm gebe sêsa
êsêac naŋ, jawa sa êtiam êndêŋ êsêac gebe êsêac sêŋgôm biŋsu samucgeŋ
ŋanô êsa tomalageŋmaŋ. 4 Amac embe taêm ênam gebe biŋsu êmansaŋ nêm
biŋ e Anôtô êlic amac atu lau gêdêŋ naŋ, oc andim taôm êŋgic aŋga Kilisinê
e akac taôm su aŋga moasiŋ tau. 5 Aêac takêŋ mateŋ gebe Anôtô êmansaŋ
nêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ. Aêac daôŋ biŋ tonaŋ tamoa gebe Ŋalau
Dabuŋ kêkêŋ aêac takêŋ gêwiŋ. 6 Kilisi Jesu embe êmbiŋ aêac tôŋ, oc sêsa
aêac me sêsa aêac atom, tonaŋ ŋanô masi. Ŋanô tageŋ tonec gebe takêŋ
gêwiŋ êkac aêac têntac êwiŋ ŋanôŋa.

7 Gêmuŋgeŋ amac asêlêŋ nêm lêŋ ŋajamgeŋ amoa e asa kêkô amac auc,
tec taŋem wamu biŋŋanô kêtiam atom. 8 Anôtô taŋ kêkalem amac naŋ,
kêkô amac auc atom. 9 Jist ŋagec kêtôm gebe ênam polom samucgeŋ auc e
êsuŋ. 10 Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, tec taêc kêka amac, gebe nêm ŋalêlôm oc

ênam tau ôkwi atom. Ma ŋac, taŋ kêlênsôŋ amac naŋ, oc êndac nê ŋagêjô. Ŋac tau aê gajam kauc eŋ, mago eŋ oc êwê sa atom. 11 O lasitêwaac, embe janam mêtê êpi sêsa launa, oc sêjanda aê êtu asageŋŋa. Embe jasôm ŋoc biŋ amboac tonaŋ, oc kakesotau ŋawae êlênsôŋ lau teŋ atom. 12 Ojae, lau taŋ sêli amac sa naŋ, sêsa ôliŋgêdô samucgeŋ sumaŋ.

13 O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac gebe amoa nêm lêtêgeŋ. Tageŋ amac amoa nêm lêtêgeŋ êtu têmtac ŋakalac ŋamôkê atom, amac anam sakiŋ taôm êtu têmtac gêwiŋ ŋanôŋageŋ. 14 Gebe ŋalô tageŋ kêkatoŋ biŋsu samob sa gebe "Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm." 15 Embe êŋac to asac taôm, naŋ alic taômgeŋ gebe êndaŋgôŋ taôm su atom.

Ŋalaunê ŋanô to têntac ŋakalac nê ŋanô

16 Aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Asêlêŋ toŊalaugeŋ ma aŋgôm têmtac ŋakalac êkac amacŋa ŋanô êsa atom. 17 Aêac tajala gebe Têntac ŋakalac gedec Ŋalau ma Ŋalau gedec têntac ŋakalac. Gêŋ tauagêc sêkêŋ kisa gêdêŋ tauŋ, tec amac atôm gebe aŋgôm gêŋ, taŋ abe êŋgômŋa naŋ, ŋanô êsa atom. 18 Ma ŋalau embe êwê amac, oc amoa biŋsu ŋalabu atom.

19 Têntac ŋakalac nê ŋanô tau tonec ŋai tec gêc awêgeŋ gebe Biŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa, lêŋ môpŋa, wauc-wauctêna, 20 sakiŋ gwamŋa, beŋ, kisa, sêsôm tauŋ, sêjam lêmuŋ tauŋ, têntac ŋandaŋ, sêôc tauŋ auc, sêwa tauŋ kêkôc, sêkac tauŋ su, 21 têntac sec, sênôm gêŋ anaboa, seŋ lasam ŋawaô to gêŋ ŋagêdô amboac tonaŋ. Biŋ tonaŋ ŋai jasôm ŋakôniŋŋa êndêŋ amac amboac kasôm kwananŋgeŋ su gebe Lau taŋ sêgôm gêŋ amboac tonaŋ naŋ, sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ atom.

22 Ma ŋalau tau nê ŋanô tonec gebe Têntac gêwiŋ, têntac ŋajam, biŋmalô daê biŋ tôŋ, ŋalêlôm malô, gabêjam, tamoa ŋaŋêŋ, 23 malô-malô, tatu mêtê tauŋ ŋapep. Biŋsu ênac jao gêŋ amboac tonaŋŋa teŋ gêc atom. 24 Samob tê têtu Kilisi Jesu nê gêŋ naŋ, sêjac têntac ŋakalac to ŋalêlôm kêkac-kêkac êsêacŋ kêpi kakesotau gêja su. 25 Ŋalau embe êkêŋ aêac tamoa mateŋ jali, naŋ tasa nêŋ lêŋ toŊalaugeŋmaŋ. 26 Damboa tauŋ êtu waeŋŋa atom to tataŋ pêlê tauŋ atom ma têntac sec êndêŋ tauŋ atom. *

6

Daoc gêŋwapac tanam tauŋ sageŋ

1 O lasitêwaac, ŋamalac teŋ embe êŋgêli biŋsu, naŋ amac lau toŋalau anam eŋ sa ŋa nêm ŋalêlôm malô. Ma alic taôm gebe lêtôm êtap amac sa êwiŋ atom. 2 Aôc gêŋwapac anam taôm sageŋ, go aŋgôm Kilisinê biŋsu ŋanô êsa. 3 Ŋac teŋ embe êkiaŋ tau gebe eŋ ŋac towae, mago eŋ ŋac ŋaôma, oc ênsau tau. 4 Lau samob sênsaê nêŋ koleŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêlic acgom. Embe ŋajam, go êtu êsêac tauŋ waeŋ. Êsêac sênam dôŋ nêŋ koleŋ êpi lau ŋagêdô nêŋ atom. 5 Samob oc sêôc tauŋ nêŋ gêŋwapac êndêŋ-êndêŋgeŋ.

6 Ŋac taŋ gêŋô mêtê naŋ, ênac sam gêŋ ŋajam samob êndêŋ mêtê ŋakêdôŋwaga êwê kaiŋ êwiŋ.

7 Akêli taôm êtu awê Anôtô aucŋa atom, gebe gêŋ, taŋ ŋamalac êsê naŋ, tec êkôc ŋanô. 8 Ŋac teŋ embe êsê gêŋ êsêp têtac ŋakalac, oc ŋanô têtac ŋakalacŋa enseŋ eŋ su. Ŋac teŋ embe êsê gêŋ êsêp Ŋalau, oc ŋanô Ŋalauŋa êkêŋ eŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. 9 Aêac tanam nêŋ koleŋ ŋajam tokam-tokam atom. Aêac embe tekweŋ êmbac atom, go tatap nêŋ ŋanô sa êndêŋ ŋanoc. 10 Nêŋ ŋasawa tamoasiŋ ŋamalacŋa tec gêc. Amboac tonaŋ tamoasiŋ

* **5:26:** Alic Kor 1.5:6

lau samob, mago tamoasiŋ gôlôac, taŋ sêkêŋ gewiŋ Kilisi gebiŋ aêac tôŋ naŋ, êlêlêc su.

Paulu gêjac mata nê bŋ ma gêjac biŋsu to gêjam mec gôlôac

11 Alic ŋatalô kapôêŋ-kapôêŋ tonec tauc lemoc kato gêdêŋ amac. 12 Êsêac
samob, taŋ sebe lau tetoc êsêac sa êtu gêŋ nomŋaŋa naŋ, sêkac amac gebe
alôc ma sêsa amac. Êsêac taêŋ gêjam biŋ tageŋ tonec gebe lau sêjanda êsêac
êtu Kilisinê kakesotauŋa atom. 13 Mago lau, taŋ sêsa êsêac naŋ, tauŋ sejop
biŋsu atom. Êsêac sebe sêsa amac e tetoc tauŋ sa êtu amacŋa gebe asô
sakiŋ ôliŋŋa tonaŋ ŋalabu. 14 Mago aê, aê jatoc tauc sa êtu gêŋ teŋŋa atom,
êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê kakesotauŋageŋ. Kêtu kakesotauŋa aê
galic nom amboac gêŋ matê, ma lau nomŋa sêlic aê amboac gêŋ matê.
15 Sêsa launa me sêmoa samucgeŋŋa tonaŋ ŋanô atom. Ŋanô tageŋ tonec
gebe Anôtô êkêŋ aêac tatu gêŋ wakuc acgom. 16 Biŋmalô to Anôtônê taê
walô êndêŋ êsêac samob, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêndaŋguc ŋagôliŋ tonaŋ naŋ, to
êndêŋ Anôtônê lau Israel êwiŋ.

17 Alênsôŋ aê êtiam atom, gebe Jesunê bêlêm ŋamala gêc aê ôlicgac.

18 O lasitêwaac, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amacnêm
ŋalau. Biŋŋanô.

Paulunê papia gêdêŋ lau EPESE

Paulunê papia gêdêŋ lau Epese nec ŋac tau keto gebe êwaka biŋ, tê Anotôtô taê gêjam gebe êŋgômŋa nê, sa ênêc awegeŋ gebe "Êndêŋ ŋanocgeŋ ma embiŋ gêŋ samob aŋge undambê to nom tôŋ, go êkêŋ Kilisi êtu ŋamôkê" (1:10). Go keto kêtu tonecŋa gewiŋ gebe êkêli Anôtônê lau sêsa nêŋ lêŋ samob sêwaka biŋ kapôêŋ tonaŋ ŋam sa, ec sêkêŋ gewiŋ Jesu Kilisi êmbiŋ ŋamalac pebeŋ toŋ têtu gêŋ ŋanô tageŋ.

Paulu gêôŋ papia tau ŋatêna sa gec ŋasêbu ŋamataŋa keto kêpi Tameŋi Anôtô kêjaliŋ nê lau sa têtu ŋanô tageŋ ŋalêŋ. Eŋ kêsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi ma kêgaboac êsêac su aŋga nêŋ sec kêtu Latu Jesu Kilisiŋa, tec kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ kêtu moasiŋ kapôêŋ tonaŋ ŋakamaclauŋ gebe gêjac êsêac ŋawae biŋŋanôgeŋ. Go kêkêli lau-sêsam-papia-tauwaga gebe sêsa nêŋ lêŋ samob amboac lau, taŋ seŋgom Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋgac êtu anô êpi tauŋ nêŋ sêmbiŋ tauŋ tôŋ toŋanôgeŋŋa. Kilisi gêbiŋ Anôtônê lau tôŋ têtu gôlôac dabuŋ tageŋ nec, Paulu gêwa sa to gê dôŋ kêpi biŋ tonec ŋai gebe gê dôŋ gôlôac dabuŋ kêpi ôli teŋ, taŋ Kilisi kêtu ŋamôkê naŋ, me kêpi andu teŋ, taŋ Kilisi kêtu ŋaalê kêclêsuŋa naŋ, me kêpi awê teŋ, taŋ Kilisi kêtu ênê akweŋ naŋ. Paulu keto papia tau keto biŋ gêjam dani ma eŋ taê gêjam Anôtônê moasiŋ, taŋ mêŋkêtu anô kêpi Kilisi naŋgac. Ênê ŋalêlôm kêkac eŋ todim-todim, tec gêga kêtu wê ma kêpuc wê sa kêsêp ŋasawa gêwiŋ-gêwiŋ. Eŋ keto biŋ samob kepeŋ Kilisi têtac gêwiŋ ŋamalacŋa to kêkêŋ tau kêtu da gêjô ŋamalac suŋa ma kêsuc ŋamalacneŋ sec ôkwiŋa to taê labu ma kêmoasiŋ ŋamalacŋa to nê ŋalêlôm ŋawê ma nê lêŋ selecŋa.

Ŋadêŋaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Kilisi to Gôlôac Dabuŋ 1:3–3:21
3. Lêŋ wakuc gêjac lau, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ ŋawae 4:1–6:20
4. Paulu gêjac mata papia tau 6:21-24

Paulu awa gêjac lau Epese

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, ŋoc biŋ êndêŋ Anôtônê lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu sêŋgôŋ Epese naŋ. 2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Moasiŋ taŋ tatap sa kêtu Kilisiŋa

3 Aweŋ gêôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi ma gêjam mec aêac ŋa mec ŋalêlômŋa tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ ŋam kêsêp undambê naŋ. 4 Anôtô kêkêŋ nom atomgeŋ, ma kêjaliŋ aêac sa tatu ênê gêŋ kêtu Kilisiŋa e tatu lau dabuŋ to ŋaŋêŋ tamoa eŋ laŋônêm. Anôtô têtac gêwiŋ aêac, 5 tec taê gêjam kêtu tôŋ gebe êkêŋ Jesu Kilisi êwê aêac dandêŋ eŋ tana natatu ênê latui. Biŋ tonaŋ eŋ têtac gêwiŋ gebe êŋgôm ŋanô êsa. 6 Lambiŋ êndêŋ Anôtô gebe kêkêŋ latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, mêŋkêtu moasiŋ ŋawasi tau gêdêŋ aêac.

7 Kilisi tau kêgaboac aêac su ŋa nê dec ma kêsuc tagêli biŋsu ŋabiŋ ôkwi. Biŋ tonaŋ gêwa ênê moasiŋ kapôêŋanô sa. 8 Anôtô kêsêwa moasiŋ tonaŋ mêŋkêpi aêac. Eŋ ŋac tokauc to kêjala biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, 9 tec gêwa nê biŋ ŋalêlômŋa sa gêdêŋ aêac ma gebe êŋgôm biŋ taŋ taê gêjam kêtu

tôŋ naŋ, ŋanô êsa gêdêŋ taŋ kêkêŋ Kilisi. 10 Anôtô ênac dabiŋ nê biŋ, taŋ kêmasaŋ naŋ, êndêŋ ŋanocgeŋ ma êmbiŋ gêŋ samob aŋga undambê to nom tôŋ, go êkêŋ Kilisi êtu ŋamôkê.

11 Ŋac tau kêkêŋ aêac awê kaiŋ gêŋlênsêm kêtôm Anôtô kêmasaŋ kwanaŋgeŋ ma gêgôm biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tôŋ naŋ, ŋanô kêsa. 12 Aêac taŋ akêŋ mateŋ Kilisi kwanaŋgeŋ naŋ, alambiŋ Anôtônê ŋawasi.

13 Ma amacnêm biŋ amboac tonaŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ amac aŋô biŋŋanô ŋamêtê, ŋawae ŋajam kêpi lêŋ Anôtô ênam amac kêsiŋa e akêŋ gêwiŋ Kilisi, ma Anôtô kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ, taŋ gêjac mata naŋ, kêtu ŋabelo atu ênê gêŋŋa. 14 Ŋalau Dabuŋ tau kêtu aêacnêŋ gêŋlênsêm ŋakamaclauŋ, gebe ênam aêac kêsi tatu ênê gêŋ ma talambiŋ ênê ŋawasi.

Paulunê mec

15 Aê ganô amac akêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu to têmtac gêwiŋ Anôtônê lau samob ŋawae, 16 tec gajam daŋge Anôtô kêtu amacŋa geden tôŋgeŋ ma taêc gêjam amac kêsêp ŋoc mec ŋalêlôm, 17 ma kateŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê Anôtô, aêac Tameŋi eŋ, taŋ kêtu ŋawasi ŋatau naŋ, gebe eŋ êkêŋ Ŋalau ênsuŋ kauc mêtêŋa to eoc biŋ lasêŋa êndêŋ amac e ajala Anôtô ŋanôgeŋ. 18 Aê kateŋ gebe Anôtô êpô nêm ŋalêlôm ŋawê êsa e ajala ênê kalem, taŋ akêŋ matem naŋ, to ajala moasiŋ ŋawasi tolêlôm-tolêlôm, taŋ gêjac mata gadêŋ nê lau naŋ, 19 to ajala ênê ŋaclai kapôêŋ kêlêlêc, taŋ gêjam kôm gêmoa aêac takêŋ-gêwiŋwaga ŋalêlôm naŋ. Ŋaclai ŋajaŋa kapôêŋ tonaŋgeŋ 20 gêjam kôm gêdêŋ taŋ Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ma ketoc eŋ gêŋgôŋ ênê anôŋa aŋga undambê. 21 Kilisi gêŋgôŋ tônê ma gêjam gôliŋ apômtaui to ŋaclai ma ŋactêkwa to ŋataui. Eŋ kêlêlêc ŋaê towae samob, taŋ tetoc sa aŋga nom tonec to ônêŋa naŋ su. 22 Anôtô kêkêŋ gêŋ samob kêsô Kilisi akaiŋ ŋalabu ma kêkêŋ eŋ kêtu gôlôac dabuŋ ŋamôkê gebe ênam gôliŋ gêŋ samob. 23 Gôlôac dabuŋ tau tonaŋ kêtu Kilisi ôli, ma eŋ, taŋ gêbiŋ gêŋ samob tôŋ naŋ, gêjam ôli tau auc samucgeŋ.

2

Anôtô gêŋu aêac sa tamoa mateŋ jali

1 Amac agêli biŋsu to nêm sec gêgôm amac atu matê su. 2 Gêmuŋgeŋ agôm nêm gêŋ amboac tonec, asêlêŋ kêtôm nom tonec ŋagôiiŋ to asô ŋatau, taŋ gêjam gôliŋ ŋaclai sec umboŋ ŋalabuŋa to ŋalau, taŋ gêjam kôm kêpi lau taŋeŋpêc gêdêŋ Anôtônê biŋ naŋ ŋalabu. 3 Gêmuŋgeŋ aêac samob tatôm êsêac ma tasa nêŋ lêŋ kêtôm têntac ŋakalac kêkac aêacŋa. Aêac dagôm gêŋ, taŋ ôliŋ to ŋalêlôm kêkac aêacŋa naŋ, ŋanô kêsa, tec Anôtô têtac ŋandaŋ gêdêŋ aêac kêtôm têtac ŋandaŋ gêdêŋ êsêac ŋagêdô.

4 Mago Anôtô taê walô aêac ŋanôgeŋ ma têtac gêwiŋ aêac kêlêlêc, 5 tec kêkêŋ aêac, taŋ tatu mêtê kêtu tagêli biŋsuŋa naŋ, tamoa mateŋ jali dawiŋ Kilisi. Anôtônê moasiŋ gêjam amac kêsi. 6 Ma eŋ gêŋu aêac sa dawiŋ Kilisi Jesu to ketoc aêac daŋgôŋ gamêŋ undambêŋa dawiŋ eŋ. 7 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ gebe êtôc nê moasiŋ tolêlôm-tolêlôm êndêŋ lau êndêŋ têm samob, taŋ oc mêŋêsa naŋ. Moasiŋ tau gêwa tau sa gêdêŋ taŋ Anôtô têtac gêwiŋ aêac ma kêkêŋ Kilisi Jesu gêmêŋ naŋ. 8 Gebe Anôtô kêmoasiŋ amac, tec gêjam amac sa kêtu akêŋ gêwiŋŋa. Taôm agôm atom, Anôtô tau kêkêŋ ŋaômageŋ. 9 Ŋamalac teŋ nê koleŋ gêjam eŋ sa atom, gebe teŋ etoc tau sa atom. 10 Anôtô tau nê koleŋ ŋanô aêac. Eŋ gêwiŋ Kilisi Jesu ma kêkêŋ aêac

gebe tanam koleŋ ŋajam, taŋ eŋ kêmasaŋ kwanaŋgeŋ naŋ, gebe tasa nêŋ lêŋ tapeŋ ŋanô tonaŋgeŋ.

Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ tatu gôlôac dabuŋ tageŋ

11 Amboac tonaŋ taêm ênam gebe gêmuŋgeŋ tenemi sêkôc amac amboac tenteŋlatui, ma lau Juda, taŋ sêsa êsêac ŋa lemeŋ naŋ, tec sêsam amac gebe lau samuc. 12 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ amac amoa jaêc Kilisi, ma Israelwaga sêlic amac amboac êsêacnêŋ lau ŋagêdô amac atom. Amac lau jaba, tec awê kaiŋ poac ŋamoasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ nê lau naŋ atom. Amac amoa nom tonec akêŋ matem gêŋ teŋ atom to ajam kauc Anôtô. 13 Mago galoc awiŋ Kilisi Jesu ma amac, taŋ gêmuŋgeŋ amoa jaêc naŋ, atu gasuc amêŋ kêtu Kilisi gêmac ênduŋa.

14 Kilisi tau kêtu aêacnêŋ biŋmalô ŋamôkê. Eŋ gêbiŋ aêac Juda to lau samuc tôŋ tapi tageŋ to geseŋ kisa, taŋ kêtu balaŋ geŋ aêac gêŋgic naŋ, su ŋa tau ôli. 15 Eŋ geseŋ biŋsu ŋajatu to ŋagôliŋ su gebe êkêŋ toŋ luagêc têtu toŋ wakuc tageŋ êmoa eŋ tau ŋalêlôm, tec kêkêŋ biŋmalô. 16 Eŋ gêmac êndu aŋga kakesotau, tec geseŋ kisa su jagêbiŋ lulugeŋ tôŋ têtu ôli tageŋ ma gê wama gêdêŋ Anôtô. 17 Amboac tonaŋ Kilisi gêmêŋ ma gêjam mêtê kêpi biŋmalô tau ŋaŋawae ŋajam gêdêŋ amac, taŋ amoa jaêc Anôtô to êsêac, taŋ têtu gasuc eŋ naŋ 18 gebe ŋac tau tonaŋ kêkêŋ Ŋalau tageŋ gêwê aêac samob dêdêŋ Tama taja.

19 Amboac tonaŋ amac atôm lau jaba to lau ŋamagêŋa kêtiam atom. Amac atu Anôtônê launêŋ ŋagêdô to atu Anôtônê gôlôac awiŋ. 20 Eŋ kêkwê amac sa atu andu akô nombaŋ aposolo to propete ŋaô. Ma Kilisi Jesu tau kêtu andu tau ŋaalê kêclêsuŋa. 21 Ŋac tonaŋ gedeŋ andu tau tôŋ ma êŋgôm êtu kapôêŋ e êtu Apômtaunê lôm dabuŋ, 22 ma kêsuŋ amac sa awiŋ atu Anôtônê andu. taŋ nê Ŋalau gêjam auc naŋ.

3

Paulu gêjam kôm kêpi lau samuc

1 Kêtu tonaŋŋa aê, Paulu, tec katu Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa kêtu amac lau samucŋa nec, kateŋ mec gêdêŋ Anôtô. 2 Amac aŋôgac gebe ŋac moasiŋ Anôtô kêkêŋ sakiŋ gêdêŋ aê kêtu êmoasiŋ amacŋa. 3 Anôtô geoc nê biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê gêdêŋ aê kêtôm biŋ, taŋ kato dambêgeŋ gêc ŋamataŋa naŋ. 4 Amac embe asam biŋ tau, oc ajala ŋoc kauc kêsa kêpi Kilisinê biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ. 5 Gêdêŋ têm gêmuŋŋa ŋamalac sêjala biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ atom. Mago galoc Anôtô kêkêŋ nê Ŋalau geoc biŋ tau lasê gêdêŋ nê aposolo dabuŋ to propete. 6 Biŋ taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, tau tonec gebe Lau samuc sêŋô ŋawae ŋajam, tec gêgôm êsêac sêwê kaiŋ Anôtônê gêŋlênsêm to têtu Kilisinê ôli ŋagêŋlêlôm ma têtap biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata kêtu Kilisi Jesuŋa naŋ, ŋaŋanô sa sêwiŋ.

7 Anôtô taê walô aê, tec kêkêŋ aê katu ŋawae ŋajam tonaŋ ŋasakiŋwaga. Ŋaclai ŋatau eŋ, tec kêkêŋ kôm tonaŋ gêdêŋ aê. 8 Anôtônê lau samob nêŋ ŋac ŋasec aê, mago ŋac moasiŋ ketoc aê sa gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êpi ŋac tolêlôm Kilisinê awa teŋgeŋŋa êndêŋ lau samuc 9 to jawa Anôtônê lêŋ êŋgôm nê biŋ ŋalêlômŋa ŋanô êsaŋa sa êndêŋ lau samob. Gêdêŋ andaŋgeŋanô Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob naŋ, kêsiŋ biŋ tonaŋ gêc lêlômgeŋ, 10 gebe galoc gôlôac dabuŋ sêwa Anôtônê kauc mêtêŋa tolêlôm-tolêlôm sa êndêŋ apômtaui to ŋaclai undambêŋa. 11 Anôtô kêsa lêŋ tonaŋ, tec gêgôm biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tôŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô naŋ, ŋanô kêsa

kêpi aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu tau. 12 Aêac tasêp eŋ tôŋ to takêŋ êwiŋ eŋ,
ma tatêc tauŋ atom, ôliŋ andaŋ Anôtô to tasa eŋ ŋagala totêntac êpa sugeŋ.
13 Amboac tonaŋ aê kateŋ gebe ŋoc gêŋwapac, taŋ gaôc kêtu amacŋa naŋ,
êlêc amac sa atom. Ŋoc gêŋwapac tau êŋgôm amac waem êsa.

Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa

14 Kêtu tonaŋŋa aê kêpôŋ ocduc gêdêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
Tama, 15 taŋ nê ŋaê kêpi gôlôac undambê to nomŋa samob kêtômgeŋ naŋ.
16 Aê kateŋ Anôtô gebe êkêŋ ŋaclai êndêŋ amac êtôm ênê ŋawasi kapôêŋ ma
êkêŋ nê Ŋalau êpuc nêm ŋalêlôm tôŋ ŋajaŋa êsa. 17 Amac akêŋ gêwiŋ Kilisi
tec êkêŋ nêm ŋalêlôm êtu ênê andu ma têmtac êwiŋ ŋanô ŋawakac enseleŋ
naendêŋ amac taŋ. 18 Go amac to Anôtônê lau samob nêm kauc êsa e ajala
gebe Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa kesewec kêtu tapa to kêtu baliŋ ma kêpi
gêja to kêsêp gêja 19 ma ajala Kilisinê têtac gêwiŋ tonaŋ, taŋ kêlêlêc kauc
samob ŋêŋgeŋ su naŋ, gebe Anôtô tau ênam auc samucgeŋ.
20 Ma ŋac tau tonaŋ, tec oc êŋgôm gêŋ samob, taŋ aêac tateŋ to taêŋ
gêjam naŋ, ŋanô êsa êlêlêc ŋêŋgeŋ su êtôm ŋaclai, taŋ gêjam kôm gêmoa nêŋ
ŋalêlôm naŋ, 21 gôlôac dabuŋ to Kilisi Jesu tau sêwaka ênê ŋawasi sa êtôm
gôlôac to gôlôac ma têm to têm ŋêŋgeŋ ênа. Biŋŋanô.

4

Aêac tatu Kilisinê ôli tageŋ

1 Amboac tonaŋ aê, tec gaŋgôŋ kapoacwalô kêtu Apômtauŋa nec, jalêŋ
biŋ amac gebe asa nêm lêŋ êtôm Anôtônê kalem, taŋ kêtap amac sa naŋ.
2 Ambu taôm to amoa tonêm ŋalêlôm malôgeŋ, aê biŋ tôŋgeŋ ma asip taôm
sa totêmtac êwiŋgeŋ. 3 Ôlim palê gebe Ŋalau êkêŋ biŋmalô êmbiŋ amac tôŋ
atu gêŋ tageŋ. 4 Ôlim tageŋ to Ŋalau tageŋ êtôm Anôtô kêkalem amac ma
akêŋ matem nêm ŋanô kalem ŋa tageŋ. 5 Apômtau tageŋ ma biŋ takêŋ
gêwiŋŋa tageŋ to busaŋgu tageŋ. 6 Ŋamalac samob Tameŋi Anôtô tageŋ,
taŋ kêtu gêŋ samob ŋatau ma gêjam kôm kêpi gêŋ samob naŋ, gêjam gêŋ
samob auc.
7 Aêac samob tonec takôc moasiŋ sa gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm Kilisi tau
gêjam dôŋ ma gêjac sam gêdêŋ aêac. 8 Kêtôm biŋ tec gêc gebe.
“Eŋ kêpi lôlôc gêja
ma kêkôc lau kapoacwalôŋa sêwiŋ eŋ,
ma gêjac sam gêŋ ŋajam ŋaômageŋ gêdêŋ lau.”
9 Ŋalô tonec gebe “Eŋ kapi lôlôc gêja” naŋ ŋam amboac ondoc. Ŋam tau
tonec gebe kêsêp nom ŋalêlôm ŋakêlêndiŋ gêja gêmuŋ. 10 Ŋac tau, taŋ kêsêp
gêja naŋ, ŋac tau tonaŋ kêpi e jakêlêlêc undambê samob su gebe ênam
gêŋ samob auc. 11 Ŋac tau tonaŋgeŋ tec kêkêŋ lau ŋagêdô têtu aposolo
ma ŋagêdô têtu propete to ŋagêdô têtu jaeŋwaga ma ŋagêdô têtu lausakiŋ
to kêdôŋwaga. 12 Kilisi kêkêŋ lau amboac tonaŋ gebe ênac dabiŋ Anôtônê
lau sênam sakiŋ ŋapep gebe sêmboa eŋ ôli sa 13 e takêŋ gêwiŋ êmbiŋ aêac
samob tôŋ tapi tageŋ to tajala Anôtônê Latu êtu tôŋ ma têtôp tatu lau
kapôêŋ e tatôm Kilisi tau nê dôŋ. 14 Ma tatôm ŋapalê dedec êtiam atom
gebe laudansaŋnêŋ mêtê êteliŋ to êmbam aêac êtôm gwêc to mu kêtêliŋ to
gêbam waŋ nec atom. Lau amboac tonaŋ têtim to sêsau ŋamalac. 15 Aêac
amboac teŋ. Aêac tasôm biŋŋanô êndêŋ tauŋ totêntac êwiŋgeŋ ma têtôp
tatu kapôêŋ e nêŋ lêŋ samob esewec tatôm Kilisi, taŋ kêtu ŋamôkê naŋ.
16 Ŋac tau tonec tec gêbiŋ ôli ŋagêŋlêlôm samob tôŋ kêpi tageŋ to kêkêŋ

ŋaduc gêdiŋ kêsô tau ma ŋakalôc gedeŋ ôli ŋagêŋlêlôm tôŋ. Ôli ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ embe ênam kôm, taŋ gêjac gêŋ tau ŋawae naŋ, oc ôli êtôp to êmboa tau sa ma têntac gêwiŋ êmbiŋ ŋanô tau tôŋ.

Kilisi kêkêŋ aêac tasa lêŋ wakuc

17 Amboac tonaŋ aê jasôm ŋoc biŋ tonec êndêŋ amac toaoc gêjac Apômtaugeŋ gebe Asa nêm lêŋ atôm lau samuc, taŋ taêŋ gêjam biŋ ŋaômaŋaôma elême naŋ atom. 18 Ŋakesec gêjam êsêacnêŋ kauc auc. Êsêacnêŋ kauc masi to nêŋ ŋalêlôm ŋadani, tec kêbalaŋ êsêac auc gêdêŋ sêŋgôŋ mateŋ jali, taŋ ŋam kêsêp Anôtôŋa naŋ. 19 Êsêac sêgôm gêŋ waucwaucgeŋ ma sêgôm gêŋ môp-môp samob gêjam auc, sêgôm kêtu mateŋ katu awaŋa tomajeŋ gêbacgeŋ.

20 Biŋ amboac tonaŋ têdôŋ gêdêŋ amac kêtu Kilisiŋa atom. 21 Amac aŋô ŋawae tau to têdôŋ mêtê tau gêdêŋ amacgac kêtôm biŋŋanô, taŋ gêc Jesu tauŋa naŋ. 22 Amboac tonaŋ awi nêm ŋamalac laŋgwa, nêm ŋalêlôm geo, taŋ kêsa lêŋ gêmuŋŋa naŋ siŋ. Têtac ŋakalac kêsau gêôc ŋamalac laŋgwa e geseŋ tau su gêjaŋa. 23 Amacnêm ŋalêlôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ, êtu wakuc samucgeŋ. 24 Ma asô ŋamalac wakuc, taŋ Anôtô kêkêŋ kêtôm tau nê katu naŋ sa. Eŋ êwaka tau sa ŋa lêŋ gêdêŋ to dabuŋ biŋŋanôŋa.

25 Amboac tonaŋ awi biŋdansaŋ siŋ ma asôm biŋŋanô êndêŋ taôm êndêŋêndêŋgeŋ, gebe aêac tatu ôli tageŋ ŋagêŋlêlôm. 26 Embe têmtac ŋandaŋ, naŋ aŋgôm taôm sec atom ma aê têmtac ŋandaŋ tôŋ e oc naêsêp nec atom. 27 Aliŋ taôm gebe Sadaŋ êŋgôŋ amac ŋasawa atom. 28 Ŋac geŋgeŋ ênam geŋgeŋ gêŋ êtiam atom, tau lêma ênam koleŋ acgom, gebe êkôc nê koleŋ ŋanô ma ênac sam endeŋ lau, taŋ sêpô lêna tauŋŋa naŋgeŋ. 29 Biŋ agwa-agwa êsa awemsuŋ atom, asôm biŋ ŋajamgeŋ, taŋ êpuc lau-sêpô-lênawaga tôŋ to êmoasiŋ lau, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ. 30 Ma aŋgôm Anôtônê Ŋalau Dabuŋ nê ŋalêlôm ŋawapac êsa atom, gebe eŋ kêtu ŋabelo Anôtô ênam amac kêsi endeŋ nê becŋa. 31 Biŋkalom samob to biŋ keso-keso ma têmtac ŋandaŋ to ali awem sa ma biŋ alôb-alôb to biŋ sesec tonaŋ ŋai samob naŋ, awi siŋ. 32 Amoasiŋ taôm to taêm walô taôm ma asuc nêm biŋ ôkwi êndêŋ-êndêŋgeŋ, aŋgôm êtôm Anôtô kêsuc amacnêm biŋ ôkwi kêtu Kilisiŋa.

5

1 Amac atu Anôtônê ŋapalê, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ, tec atêku eŋgeŋ. 2 Ma asêlêŋ totêmtac êwiŋgeŋ amboac Kilisi gêwiŋ aêac to kêkêŋ tau kêtu aêacŋa kêtu moasiŋ to da gêdêŋ Anôtô gêŋu ŋamalu ŋajam.

3 Asôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ma geŋ môp-môp samob to biŋ matem katu awaŋa êsêp nêm biŋgalôm atom, gebe Anôtônê lau samob dedec biŋ amboac tonaŋ ŋai. 4 Andec biŋ sesec ma biŋ meloc-meloc to biŋ agwa-agwa kêtôm amac asôm atomŋa amboac tonaŋgeŋ, anam daŋgegeŋ êjô. 5 Biŋ tonec amac ajalagac gebe Mockaiŋo to mockaiŋ teŋ me môp ŋatau teŋ me ŋac mata katuboa teŋ, taŋ talic eŋ kêtôm ŋac gêjam sakiŋ anôtô jabaŋa teŋ naŋ, nêŋ teŋ oc êwê kaiŋ gêŋlênsêm aŋga Kilisi agêc Anôtô nêŋ gamêŋ atom.

Tasêlêŋ tamoa ŋawê ŋalêlôm

6 Lau teŋ têtim amac ŋa biŋ ŋaômaŋaôma atom, gebe kêtu biŋ amboac tonaŋŋa Anôtônê têtac ŋandaŋ kêtap taŋeŋpêcwaga sa. 7 Awê kaiŋ êsêacnêŋ biŋ atom. 8 Biŋŋanô, gêmuŋgeŋ amac amoa tokesec, mago galoc amoa toŋawê gebe atu Anôtônê gêŋgac, tec asa nêm lêŋ atôm ŋapalê ŋawêŋa,

9 gebe ŋawê ŋanô tonec moasiŋ totau-totau ma biŋgêdêŋ to biŋŋanô.
10 Ansaê gêŋ, taŋ Apômtau gêlic ŋajam naŋ. 11 Ŋakesec ŋakoleŋ, taŋ ŋanô
masi naŋ, anam awiŋ atom, akip sa ênêc awêgeŋ acgom, 12 gebe gêŋ, taŋ
êsêac sêgôm kelecgeŋ naŋ, embe tasôm ênêc awêgeŋ, oc majeŋ. 13 Gêŋ
samob, taŋ takip sa e ŋawê êpô naŋ, oc ênêc awê. 14 Ma gêŋ samob, taŋ
gêc awê naŋ ŋawê. Tec biŋ gêc gebe
“Aôm taŋ gôêc bêc naŋ, matam êlac
ma ôndi sa aŋga ŋacmatênêŋ,
go Kilisi êpô aôm.”
15 Amboac tonaŋ ajop taôm êtu nêm lêŋ samobŋa ŋapep. Asêlêŋ atôm
lau meloc atom, asêlêŋ atôm lau tokauc mêtêŋageŋ. 16 Ajaiŋ têm ênaŋa
ŋaômageŋ atom, gebe têm tonec sec. 17 Amboac tonaŋ atu meloc atom,
mago nêm kauc êsa biŋ, taŋ Apômtau taê gêjam gebe êŋgômŋa naŋ.
18 Anôm wain e êjaŋiŋ amac atom, gebe gêŋ tonaŋ oc êjaiŋ amac. Ŋalau
Dabuŋ ênam amac auc acgom 19 e pesalem to wê dabuŋ ma wê ŋajam-
ŋajam êtu nêm biŋgalôm. Apuc wê dabuŋ sa to aôc Apômtau sa ŋa pesalem
aŋga nêm ŋalêlôm. 20 Anam daŋge êndêŋ Tameŋi Anôtô endeŋ tôŋgeŋ êtu
gêŋ samobŋa anam aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi laŋô.

Biŋ lauo to ŋacŋa

21 Asô taôm ŋalabu êtu atêc Kilisiŋa.
22 Lauo sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu êtôm sêsô Apômtau ŋalabu, 23 gebe ŋac kêtu
awênê môkêapac kêtôm Kilisi kêtu gôlôac dabuŋ môkêapac, ma kêtu gôlôac
dabuŋ, taŋ kêtu eŋ ôli naŋ nê kêsiwaga. 24 Tec lauo sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu êtu
gêŋ samobŋa, têtôm taŋ gôlôac dabuŋ sêsô Kilisi ŋalabu naŋ.
25 Amac ŋacwaga têmtac êwiŋ nêm lauo atôm Kilisi têtac gêwiŋ gôlôac
dabuŋ ma kêkêŋ tau kêtu êsêacŋa. 26 Eŋ kêkêŋ nê mêtê ma kêsagu êsêac
ŋa bu têtu selecŋa e têtu Anôtônê gêŋ, 27 gebe ênac dabiŋ gôlôac dabuŋ e
ŋawasi laŋgwageŋ ma ênac eŋ mataanô ŋajam. Eŋ gebe êlic gôlôac dabuŋ
ŋatêmui to mêliŋ-mêliŋ ma gêŋ ŋagêdô amboac tonaŋ ŋai êpi eŋ atom, gebe
êlic eŋ êtu dabuŋ to laŋônêm sawageŋ. 28 Amboac tonaŋ êsêac ŋacwaga
têntac êwiŋ nêŋ lauo êtôm têntac gêwiŋ tauŋ ôliŋ. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê
awê naŋ, têtac gêwiŋ tau. 29 Ŋac teŋ kêkêŋ kisa gêdêŋ tau ôli atomanô.
Eŋ gêlôm to kêtu mêtê tau ôli ŋapep, kêtôm Kilisi gêgôm gêdêŋ gôlôac
dabuŋ, 30 gebe aêac tatu ênê ôli ŋagêŋlêlôm. 31 “Kêtu biŋ tonaŋŋa ŋamalac
êwi têna agêc tama siŋ ma êsap nê awê tôŋ, ma êsêagêc têtu ôli tageŋ.”
32 Biŋ tonec ŋam kêsêp lêlômsêga ma aê gawa sa kêkanôŋ Kilisi to gôlôac
dabuŋ. 33 Mago kêkanôŋ amac gêwiŋ. Ŋacwaga samob têntac êwiŋ nêŋ lauo
amboac têntac gêwiŋ tauŋ, ma lauo samob tetoc nêŋ ŋaci sa.

6

Biŋ kêpi ŋapalê to teneŋi ma tameŋi

1 Ŋapalêac, taŋem wamu êndêŋ tenemi to tamemi êtu Apômtauŋa, gebe
biŋ tonec jagêdêŋ. 2 “Otoc tamam agêc tênam sa.” Anôtô kêkêŋ biŋsu tonaŋ
ma gêjac mata biŋ teŋ gêwiŋ kêtu ŋamata gebe 3 “Ôŋgôm gebe ômoa ŋajam
to ômoa matam jali ec ŋêŋgeŋ aŋga nom.”
4 Tameŋiac, atu kasec nêm ŋapalê e aŋgôm êsêac têntac ŋandaŋ êsa atom.
Anam jaom êsêac ma amêtôc to alêŋ biŋ êsêac ŋa Apômtaunê biŋgeŋ.

Biŋ kêpi sakiŋwaga to nêŋ ŋataui

5 Amac sakiŋwaga, taŋem wamu êndêŋ nêm ŋataui nomŋa. Atêc êsêac
to anam go taôm tonêm ŋalêlôm ŋaŋêŋ êtôm ajam sakiŋ Kilisi. 6 Anac
ŋamalac mateŋanô auc ŋa taŋem wamu êtu sêlic amac ŋajamŋa nec atom,
aŋgôm atôm Kilisinê sakiŋwaga ma amansaŋ Anôtônê biŋ êtu tôŋ tonêm
ŋalêlôm samucgeŋ. 7 Anam sakiŋ topalêgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakiŋ
ŋamalac atom, aŋgôm êtôm ajam sakiŋ Apômtau. 8 Taêm ênam, lau samob,
sakiŋwaga to êsêac, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ naŋ, embe sênam koleŋ ŋajam,
oc Apômtau êkêŋ ŋagêjô ŋajam êndêŋ êsêac êtôm taugeŋ.

9 Ma amac ŋataui, amoasiŋ nêm sakiŋwaga amboac tonaŋgeŋ. Awi biŋ
saic-saic siŋ. Taêm ênam gebe êsêac to amac nêm Ŋatau gêŋgôŋ undambê.
Eŋ kêpuc lau ŋam atom, gêlic samob kêtôm taugeŋ.

Anôtônê laukasap

10 Ŋoc biŋ ŋagêdô tec gêc gebe Apômtau êpuc amac tôŋ ma nê ŋaclai
ênam amac auc akô ŋajaŋa. 11 Akôc Anôtônê laukasap sa tomalageŋ e akô
ŋajaŋa ma aku Sadaŋnê Iêŋdansaŋ samob tulu, 12 gebe aêac tajac siŋ gêdêŋ
ŋamalac nomŋa atom, tajac siŋ gêdêŋ apômtaui to ŋaclai ma nom ŋakesec
tonec ŋatau to ŋalau sec, taŋ sêmoa undambê naŋ. 13 Tec akôc Anôtônê
laukasap sa tomalageŋmaŋ, go atôm gebe akô ŋajaŋa êndêŋ bêc sec tau e
aku ŋacjo samob tulu akôgeŋ.

14 Amboac tonaŋ akôgeŋ. Ajandiŋ biŋŋanô ênêc dambêmpalê to anôŋ
biŋgêdêŋ êtu nêm maluku. 15 Asô biŋmalô ŋaŋawae ŋajam êtu atapa ma
anam anac ŋawaegeŋ. 16 Akêŋ gêwiŋ êtu nêm lautuc. Aja sa endeŋ tôŋgeŋ,
gebe asi ŋac sec nê sôb toja samob êndu. 17 Akuc moasiŋ Anôtô gêjam amac
kêsiŋa êtu nêm kululuŋ siŋŋa to aôc Anôtônê mêtê êtu siŋ, taŋ Ŋalau kêkêŋ
naŋ.

18 Gêŋ samob tonaŋ aŋgôm tomecgeŋ ma ateŋ Anôtô gebe ênam amac
sa. Ateŋ mec êtôm têm samob êtôm Ŋalau êwê amacŋa. Kêtu tonaŋŋa
anam jali to aŋgôm atu dôbgeŋ ma ateŋ êtu Anôtônê lau samobŋa. 19 Ma
ateŋ êtu aêŋa êwiŋ gebe Anôtô êkêŋ mêtê êndêŋ aê êndêŋ noc jasôm biŋŋa
e jawa ŋawae ŋajam ŋabiŋ kêsêp lêlômŋa sa totêtac êpa sugeŋ. 20 Kêtu ŋawae
ŋajam tonaŋŋa aê katu ŋacjaeŋ gaŋgôŋ kapoacwalô. Tec ateŋ gebe jasôm
biŋ, taŋ gêjac aê ŋawae naŋ, lasê totêtac êpa sugeŋ.

Paulu gêjac mata nê biŋ

21 Lasiŋi ŋajam Tukiki, taŋ gêjam sakiŋ Apômtau ŋaŋêŋgeŋ naŋ, ênac
aê gamoa to gagôm ŋoc gêŋ samob ŋamiŋ êndêŋ amac gebe ajala. 22 Aê
jasakiŋ ŋac tau êndêŋ amac êwac gebe ênac miŋ aêacma biŋ samob êndêŋ
amac ma ênam malô amacnêm ŋalêlôm.

23 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ biŋmalô ma têntac gêwiŋ
to takêŋ gêwiŋ ŋanô tau êndêŋ lasitêwai êwac. 24 Moasiŋ êndêŋ êsêac samob,
taŋ têntac gêwiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau PILIPI

Paulunê papia gêdêŋ lau Pilipi nec ŋac tau keto gêjac Gôlôac ŋamataŋa, taŋ eŋ kêwaka sa aŋga masaŋm Airopa naŋ ŋawae. Malac Pilipi gêc Makedonia, taŋ lau Rom sêjaŋgo su kêtu nêŋ gamêŋ naŋ. Aposolo gêŋgôŋ kapoacwalô, tec keto papia tonec. Eŋ gêmoa tonê ŋalêlôm ŋawapacgeŋ gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gebe kômwaga ŋagêdô sêsôm sêôc ênê biŋ auc ma mêtê dansaŋ kêpi sa aŋga gôlôac Pilipiŋa, tec kêkêŋ wapac eŋ gêwiŋ. Mago biŋ têntac ŋajam to têntac êpa suŋa gêjam papia tau auc, ŋam kêsêp Paulu kêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi toŋanôgeŋŋa.

Paulu keto papia tau ŋamanô tonec gebe ênam daŋge lau buŋa aŋga Plllpl êtu gêŋ, tê sêsakiŋ gêdêŋ eŋ nêga. Êsêac sêpuc eŋ tôŋ gêdêŋ têm, taŋ eŋ gêŋgôŋ jageo naŋŋa. Eŋ gêlic gêŋ gwalêkiŋ kêlênsôŋ eŋ tau to êsêac gêwiŋ amboac taŋ, tec keto biŋ êpuc êsêac têntac tôŋŋa to awa eŋgeŋ êsêacŋa ma ôliŋ andaŋ Anôtôŋa kêsêp papia tonec gêwiŋ-gêwiŋ. Go gêjam neneŋ êsêac gebe sêmboa to tetoc tauŋ sa atommaŋ, sêkêŋ tauŋ sêsô Kilisi ŋalabu tosêmbu tauŋgeŋ. Eŋ gêôŋ biŋ tonec sa gêdêŋ êsêac taêŋ ênam êtiam gebe sêsa nêŋ lêŋ têtôm Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋgac nê, ac tauŋ sêwê kaiŋ kêtu sêmasaŋ Judanêŋ biŋsu totaŋem wamugeŋ ma sêjop êsêacnêŋ om to gêŋ ŋagôliŋŋa atom, Anôtônê moasiŋ gêdêŋ êsêac tec sêgôm. Ma moasiŋ tau gelom êsêac kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋŋageŋ. Gocgo keto têntac wapi to biŋmalô, taŋ Anôtô gêsuŋ ŋaômageŋ gêdêŋ lau, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, ŋawae gêdêŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ.

Lau buŋa sêkêŋ êwiŋ to sêsa nêŋ lêŋ totêntac wapigeŋ ma totêntac êpa sugeŋ ma sêŋgôm to sêôc nêŋ geŋ sênsiŋ sugeŋŋa ŋabiŋ gêjam sêga aŋga papia tonec ŋalêlôm. Paulu tau têtac gêwiŋ gôlôac Pilipiŋa ŋanôgeŋ naŋ kêtu awê aŋga papia tau gêwiŋ.

Ŋadêŋaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau nê biŋ ŋagêdô 1:12-26
3. Dambiŋ tauŋ tôŋ tamiŋ Kilisiŋa 1:27–2:18
4. Paulu gêwa Timote agêc Epaproditi nêŋ kôm ŋam sa 2:19-30
5. Paulu gêjam ja lau buŋa gebe sejop tauŋ êndêŋ ŋacjo, taŋ sêmoa dêmôêŋŋa to gêŋ gêdib êsêac gêc lêlômŋa naŋ 3:1–4:9
6. Paulu to nê lau Pilipiŋa 4:10-20
7. Paulu gêjac mata papia tau 4:21-23

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê sakiŋwagaagêc Paulu agêc Timote ma biŋ êndêŋ Anôtônê lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ sêŋgôŋ Pilipi naŋ, ma êndêŋ gejobwaga to sakiŋwaga êwiŋ. 2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu keteŋ mec kêtu lau Pilipiŋa

3 Aê gajam daŋge ŋoc Anôtô kêtôm têm samob, taŋ taêc gêjam amac naŋ. 4 Kêtôm têm samob, taŋ kateŋ ŋoc mec kêtu amac samobŋa naŋ, kateŋ totêtac ŋajamgeŋ, 5 gebe ŋawae ŋajam gêô lasê amac wakucgeŋ, tec ajam ŋakoleŋ awiŋ aê amoa e mêŋgêdêŋ galoc. 6 Aê kajala kêtu tôŋ gebe Anôtô,

taŋ gêjac m koleŋ ŋajam tau aŋga nêm ŋalêlôm naŋ, oc ênac dabiŋ koleŋ tau êndêŋ Kilisi Jesu nê bêc. 7 Aê taêc gêjam amac gêc ŋoc ŋalêlôm ŋapaŋ, tec gagôm jagêdêŋgeŋ gebe taêc gêjam biŋ tonaŋ kêpi amac samob. Ŋam gebe gêdêŋ taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô to gêdêŋ taŋ gamoa awê ma gajam ŋawae ŋajam kêsi to kapuc mêtê tôŋ naŋ, amac awê kaiŋ moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ awiŋ. 8 Aê gajam aoc su amac samob ŋam kêsêp Kilisi Jesu nê taê walô aêacŋa. Anôtô kêjala gebe kasôm biŋŋanô.

9 Aê kateŋ ŋoc mec tecenec gebe Nêm têmtac gêwiŋ ŋanô esewec ŋapaŋ ma ajala gêŋ to awa gêŋ samob êkôc e ŋapep, 10 ec ajala gêŋ ŋajam tau ma amoa tonêm ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ ma tolaŋômnêm sawageŋ e êndêŋ Kilisinê bêc. 11 Ma biŋgêdêŋ ŋaŋanô, taŋ Jesu Kilisi taugeŋ êkêŋ naŋ, ênam amac auc gebe Anôtônê ŋawasi to wae êsa.

Kilisi kêtu aêac daŋgôŋ mateŋ jali ŋamôkê

12 O lasitêwaac, aê gabe jakêŋ ŋawae êndêŋ amac aŋô gebe biŋ, taŋ kêtap aê sa naŋ, kêmoasiŋ ŋawae ŋajam ŋanôgeŋ. 13 Siŋwaga taŋ sejop gôliŋwaganê andu naŋ, to lau ŋagêdô samob sêjalagac, gebe aê gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu Kilisiŋa. 14 Ma ŋoc kapoacwalô kêkêŋ lasitêwai taêsam, taŋ Apômtau gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa kêsa, tec têtêc tau ŋ atom ma sêsôm Anôtônê mêtê lasê totêntac kêpa sugeŋ.

15 Lau ŋagêdô sêwa Kilisi sa kêtu têntac sec to têntac ŋandaŋŋa, mago ŋagêdô tec sêjam mêtê tonêŋ ŋalêlôm ŋajamgeŋ. 16 Lau tau tonaŋ sêgôm kêtu têntac gêwiŋŋa. Êsêac sêjala gebe Anôtô kêkêŋ aê gebe janam ŋawae ŋajam kêsi. 17 Lau ŋagêdô ônê sêsôm Kilisi lasê tonêŋ ŋalêlôm makeŋgeŋ atom, sêgôm kêtu tauŋ waeŋŋa ma sebe sêkêŋ gêŋwapac êkôniŋ aê êwiŋ ŋoc kapoacwalôgeŋ.

18 Biŋ tonaŋ kêlênsôŋ aê atom. Aê têtac ŋajam gebe sêsôm Kilisi lasê ŋalêŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Lau ŋagêdô sêsau sêbanac biŋ, ma ŋagêdô sêsôm tobiŋŋanôgeŋ. 19 Ma aê oc têtac ŋajam ŋapaŋ gebe aê kajala amac ateŋ nêm mec kêtu aêŋa amoa, ma Jesu Kilisi nê Ŋalau ênam aê sa, tec gêŋwapac tonec oc êtu moasiŋ êndêŋ aê. 20 Aê taêc kêka to kakêŋ matoc ŋanôgeŋ, gebe gêŋ teŋ êŋgôm aê majoc êsa atom. Aê jamoa matoc jali me jamac êndu, mago jaŋgôm Kilisinê wae êsa ŋa tauc ôlic totêtac êpa sugeŋ. Gêmuŋgeŋ gagôm, ma galoc amboac tonaŋgeŋ. 21 Kilisi kêtu ŋoc gêŋgôŋ matoc jali ŋam, ma embe jamac êndu, oc gêmac tau êtu ŋoc moasiŋ. 22 Embe jamoa matoc jali aŋga nom êtu jatap koleŋ ŋanô ŋagêdô saŋa, naŋ oc japô lêna gebe jajaliŋ ondoc sa. 23 Biŋ luagêc tonec kêlênsôŋ aê ŋanô. Aê têtac gêwiŋ gabe janac tauc lêtêŋ jamoa jawiŋ Kilisi, tonec tec galic ŋajam kêlêlêc. 24 Mago kêtu amacŋa tec gabe jaŋgôŋ nom tonec. 25 Ŋoc ŋalêlôm kêsaê, tec kajala gebe jamoa jawiŋ amac samob ma janam amac sa êtu nêm akêŋ gêwinŋa gebe atôp ma akêŋ êwiŋ totêmtac ŋajamgeŋ. 26 Aê embe jamu jandêŋ amac jawac teŋ êtiam, oc êŋgôm amac awem êôc Kilisi Jesu ŋanô-ŋanô êtu aêŋa.

27 Biŋ tageŋ tonec tec gêc gebe Asa nêm lêŋ ŋapep atôm Kilisinê ŋawae ŋajam, ec embe jawac, naŋ jalic me embe jamoa jaêc, go jaŋô ŋawae gebe akô ŋajaŋa totêmtac tageŋ ma anac siŋ apuc taôm tôŋ êtu akêŋ gêwiŋ ŋawae ŋajamŋa. 28 Atêc nêm ŋacjonêŋ gêŋ teŋ atomanô. Biŋ tonaŋ êwa sa êndêŋ nêm ŋacjo gebe oc sênaŋa, ma êwa sa êndêŋ amac gebe oc aku êsêac tulu, gebe Anôtô ênam amac kêsi. 29 Anôtô kêmoasiŋ amac kêtu Kilisiŋa ŋa lêŋ luagêc, teŋ gebe akêŋ gêwiŋ eŋ, ma teŋ gebe aôc wapac kêtu eŋŋa gêwiŋ

amboac tonaŋgeŋ. 30 Ma siŋ, taŋ gêmuŋŋa alic aê gajac ma galoc aŋô ŋawae gebe gajac gamoa naŋ, amac taôm anac amboac tonaŋgeŋ.

2

Lau buŋa sêkôniŋ tauŋ têtôm Kilisi kêkôniŋ tau

1 Amac asaê gebe Kilisi kêpuc amac tôŋ me masi. Ênê têtac gêwiŋ amac gêjam malô amac me masi. Ŋalau dabuŋ gêbiŋ amac tôŋ me masi. Amac taêm walô to têmtac gêwiŋ taôm me masi. 2 Embe amboac tonaŋ, go anac dabiŋ aê têtac ŋajam êsa samucgeŋ ma aŋgôm amboac tonec gebe taêm ênam gêŋ tageŋ to têmtac êwiŋ tageŋ êmbiŋ amac toŋ amoa tonêm ŋalêlôm tageŋ ma apeŋ biŋ tageŋ. 3 Aŋgôm gêŋ teŋ êtu amboa taôm nêm awa to waemgeŋŋa atom. Ambu taôm to atoc lau ŋagêdô sa sêlêlêc amac taôm acgom. 4 Taêm ênam amac taôm nêm ŋêŋgeŋ atom, taêm ênam lau ŋagêdô nêŋ êwiŋ. 5 Amacnêm ŋalêlôm êtôm Kilisi Jesu nê acgommaŋ.

6 Eŋ tec katu kêtôm Anôtô, mago taê gêjam gebe iŋ katu tonaŋ tôŋ atom, 7 kêkac tau su aŋga nê ŋawasi ma gêjam sakiŋ katu kêtôm ŋamalac to gêgôm gêŋ samob kêtôm ŋamalac sêgôm. 8 Eŋ kêkôniŋ tau ma taŋa wamu ŋapaŋ e gêmac êndu aŋga kakesotau. 9 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô ketoc eŋ sa ŋanô ma gê ŋaê, taŋ kêlêlêc ŋaê samob su naŋ, kêpi eŋ, 10 gebe ŋaê Jesu tonec oc êkêŋ êsêac pebeŋ, taŋ sêmoa undambê to sêmoa nom ma sêmoa nom ŋalêlôm naŋ, sêpôŋ aeŋduc, 11 ma imbeleŋ samob sêsôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtu Apômtau gebe Tama Anôtônê wae êsa.

Tatu nom ŋaja

12 O ŋoc lauace, gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac naŋ, taŋem wamu ŋapaŋ. Ma galoc gamoa jaêc tec aŋgôm anac ŋawae êtôm tônêgeŋ. Atêc to anam go taôm gebe anac dabiŋ nêm lêŋ Anôtô ênam amac kêsiŋa, 13 gebe Anôtô tau gêjam kôm gêmoa nêm ŋalêlôm ma kêkac amac gebe aŋgôm ênê biŋ ŋanô êsa e ênac mataanô ŋajam.

14 Aŋgôm nêm gêŋ samob tobiŋ diŋdiŋ atom ma taêm ênam naêsa-naêsa atom, 15 gebe asa nêm lêŋ laŋômnêm sawa tonêm ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ atu Anôtônê ŋapalê mansaŋ, amoa lau sec to geo ŋalêlôm. Apô êsêac atôm utitalata sêpô gamêŋ. 16 Andêŋ mêtê mata jali tôŋ. Embe aŋgôm amboac tonaŋ, go awaka aê waec sa êndêŋ Kilisinê bêc e êwa aê sa gebe kasa ŋoc lêŋ to gajam ŋoc koleŋ kêjaiŋ tauc ŋaôma atom.

17 Embe sêkêŋ aê jatu da êtu amac akêŋ gêwiŋŋa, naŋ oc têtac ŋajam ma jatu samuc jawiŋ amac samob. 18 Amboac tonaŋ amac têmtac ŋajam ma atu samuc awiŋ aêgeŋ.

Timote agêc Epaproditi nêŋ biŋ

19 Aê taêc kêka gebe Apômtau Jesu êlôc ma jasakiŋ Timote sebeŋ êndêŋ amac êwac, gebe janô amac waem êpuc aê tôŋ acgom. 20 Aê katap ŋac teŋ sa, taŋ taê gêjam biŋ kêtôm aê to kêpô sim tau kêtu amacŋa amboac ŋac tonec naŋ atom. 21 Êsêac ŋagêdô samob taêŋ gêjam Jesu Kilisi nê biŋ atom, taêŋ gêjam tauŋ nêŋ biŋgeŋ. 22 Amac ajala gebe eŋ kêwaka tau sêŋac, gêjam sakiŋ ŋawae ŋajam gêwiŋ aê kêtôm latu gêwiŋ tama. 23 Aê kakêŋ matoc gebe jakêŋ ŋac tonaŋ êndêŋ amac êwac ŋagaôgeŋ, tageŋ gabe jansaê ŋoc biŋ e êtu katô acgom. 24 Aê taêc kêka Apômtaugeŋ gebe jandêŋ amac jawac sebeŋ amboac tonaŋgeŋ.

25 Aê taêc gêjam biŋ teŋ kêtu tôŋ gêwiŋ gebe jakêŋ aêac lasiŋi Epaproditi, taŋ amac asakiŋ eŋ gebe mêŋênam aê sa naŋ, êmu êndêŋ amac êwac. Eŋ gêjam kôm to gêjac siŋ gêwiŋ aê ŋapep. 26 Ênê ŋalêlôm kêkac eŋ kêtu amacŋa ma gêmoa jageo ŋanô gebe amac aŋô ênê gêmac ŋawaegac. 27 Biŋŋanô, gêmac kapôêŋ gêgôm eŋ e kêsa paŋ sêawa, mago Anôtô taê walô eŋ ma taê walô eŋ taugeŋ atom, taê walô aê gêwiŋ, gebe êsalê gêŋwapac ŋagêdô êpi aê êwiŋ atom. 28 Amboac tonaŋ kêkacgeŋ gebe jakêŋ eŋ wacamac alic eŋ, ec têmtac ŋajam êsa êtiam, ma ŋagêŋwapac êlêwaŋ aê sauŋgeŋ. 29 Amboac tonaŋ akôc eŋ sa totêmtac ŋajamgeŋ. Atôc lau amboac tonaŋ sa êtu Apômtau gêbiŋ amac tôŋŋa, 30 gebe eŋ kêsa paŋ sêawa kêtu Kilisinê koleŋŋa ma gêjam sakiŋ aê gim tau su gebe ênac dabiŋ sakiŋ, taŋ amac ajac m naŋ.

3

Biŋgêdêŋ ŋanô

1 O ŋoc lasitêwaac, aêŋoc biŋ ŋagêdô tonec gebe Apômtau êŋgôm amac têmtac ŋajam êsa. Aê ôl ic ŋakam gebe jato biŋ tonan êtiam-êtiam nec atom. Biŋ tonaŋgeŋ oc êpuc amac tôŋ amoa ŋajam.

2 Ajop taôm êndêŋ koleŋwaga sec. Ajop taôm êndêŋ êsêac, taŋ sêgôm mêtê sêsa lau wauc-waucgeŋŋa naŋ. Ajop taôm êndêŋ êsêac, êsêac kêam. 3 Aêac tec sêsa aêac ŋanô. Anôtônê Ŋalau kêkac aêac, tec tajam sakiŋ Anôtô ma aêac waeŋ ŋam kêsêp Kilisi Jesu. Aêac taêŋ kêka gêŋ ôliŋŋa teŋ atom. 4 Aê oc jatôm gebe taêc êka gêŋ ôlicŋa amboac tonaŋ. Teŋ embe taê ênam gebe taê êka gêŋ ôliŋa, naŋ aê oc jaŋgôm êlêlêc su. 5 Aê tonec sêsa aê gêdêŋ ŋabêc kêtu 8ŋa. Aê ŋac Israelŋa teŋ aŋga Benjaminnê gôlôac. Aê Ebolainêŋ Ebolai teŋ, ma kamasaŋ biŋsu katôm Parisai sêmasaŋ. 6 Aê kêlênsôŋ gôlôac dabuŋ gajac ŋawaegeŋ. Aê kasa bi ŋsu ŋalêŋ tolaŋôcnêm sawageŋ e sêlic aê amboac ŋac gêdêŋ. 7 Gêŋ samob tonaŋ galic amboac gêŋ ŋanô, mago galoc galic gebe gêŋ ŋaôma kêtu Kilisiŋa. 8 Biŋŋanô, aê galic gêŋ samob tonaŋ ŋai amboac gêŋ ŋaôma, tageŋ tonec tec galic kêtu gêŋ ŋanô kêlêlêc su. Gêŋ ŋanô tau gebe kajala ŋoc Apômtau Kilisi Jesu kêtu tôŋ. Kêtu ŋac tonecŋa tec gawi gêŋ samob tonaŋ ŋai siŋ ma galic kêtôm lêndêm gebe jakôc Kilisi sa êtu gêŋ ŋanô, 9 ma aê jatu ênê gêŋ. Aê gawê kaiŋ tauc ŋoc biŋgêdêŋ, taŋ ŋam kêsêp taŋoc wamu biŋsuŋa naŋ, kêtiam atom. Galoc aê gawê kaiŋ biŋgêdêŋ, taŋ ŋam kêsêp takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa naŋ, biogêdêŋ taŋ gêmêŋ aŋga Anôtônê naŋ, ŋam kêsêp takêŋ gêwiŋ. 10 Biŋ tageŋ tonec aê gabe jatap sa gebe jajala Kilisi to ŋaclai, taŋ gêŋu eŋ sa naŋ, êtu tôŋ, ma jaêc ênê ŋandaŋ jawiŋ e jatôm eŋ, taŋ gêmac êndu naŋ, 11 ec moae jatap jandi aŋga ŋacmatênêŋ sa jawiŋ.

Talêti tapeŋ ŋanô lau

12 Aê kakôc ŋanô tau su atom tageŋ, ma gajac dabiŋ tauc gêbacnê atom tageŋ. Gocgo kapuc gedeŋ tôŋgeŋ tec gamoa, gabe jakôc ŋanô tau tôŋ, gebe Kilisi kêkôc aê tôŋgac. 13 O lasitêwaac, aê kêsaê gebe kakôc ŋanô tau tôŋ atom tageŋ. Biŋ tageŋ tonec tec jasôm gebe Biŋ laŋgwa naŋ jaliŋ siŋ ma japuc gwêc êtu gêŋ, taŋ gêc aêŋoc nêmŋa naŋgeŋ, gebe najakôc. 14 Aê kêlêti kapeŋ ŋabelo gebe jatap ŋanô sa. Ŋanô tau Anôtônê kalem ôŋa, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu kêkalem aê naŋ.

15 Aêac taŋ tatu kwalam laŋgwa su naŋ, samob taêŋ ênam biŋ amboac tonaŋ acgom. Ma embe taêm ênam biŋ teŋ eso, naŋ Anôtô oc êwa sa êndêŋ

amac. 16 Tageŋ tasa nêŋ lêŋ tandaŋguc ŋagôliŋ, taŋ gêwê aêac ŋapaŋ e mêŋgêdêŋ tonec naŋ.
17 O lasitêwaac, atêku aêmaŋ ma asala êsêac, taŋ sêpuc aêac wa eŋ naŋ. 18 Aê kasôm gêdêŋ amac kêtu dim taêsam sugac ma galoc jasôm tomatoc-sulugeŋ gebe Êsêacnêŋ taêsam sêmoa, taŋ nêŋ lêŋ kêwaka êsêac sa gebe êsêac têtu Kilisinê kakesotau ŋaŋacjo. 19 Êsêacnêŋ lêŋtêpôê gebe sênaŋa. Têntacwalô kêtu nêŋ anôtô ma êsêac tetoc tau ŋ sa kêpi gêŋ, taŋ kêtôm gebe êŋgôm êsêac majeŋ êsa. Êsêac taêŋ gêjam gêŋ nomŋageŋ. 20 Aêacnêŋ malacmôkê ŋanô tê gêc undambê. Tec daôŋ tamoa gebe kêsiwaga Apômtau Jesu Kilisi aŋga tônê êmêŋ. 21 Eŋ oc êpô aêac ôliŋ ŋaôma laŋgwa ôkwi tatôm eŋ tau nê ôli ŋawasi. Eŋ êŋgôm gêŋ tonaŋ ŋanô êsa ŋa ŋaclai, taŋ kêtôm gebe êkêŋ gêŋ samob êsô eŋ ŋalabu naŋ.

4

1 O ŋoc lasitêwaac, aê têtac gêwiŋ to gajam aoc su amac, gebe amac tec agôm aê têtac ŋajam ma atu aêŋoc gêlôŋ. O lauace, amboac tonaŋ akô ŋajaŋa, gebe Apômtau gêbiŋ amac tôŋgac.

Paulu gêlêŋ biŋ lau

2 Aê jalêŋ biŋ awêlagêc Ewodia agêc Suntuku gebe sêmoa têntac tageŋ êtu Apômtauŋa. 3 Ma aê gabe jateŋ aôm, ŋoc ŋac, taŋ gôjam kôm ŋaŋêŋgeŋ gôwiŋ aê naŋ, gebe ônam awêlagêc tonaŋ sa, gebe êsêagêc sêjam kôm ŋawae ŋajamŋa sêwiŋ aê têtôm Klemen to lau-sêjam-kôm-sêwiŋ-aêwaga ŋagêdo, naŋ nêŋ ŋaê gêc buku mateŋ jaliŋa.
4 Têmtac ŋajam ŋapaŋ gebe Apômtau gêbiŋ amac tôŋ, ma jasôm êtiam gebe Têmtac ŋajam. 5 Aŋgôm nêm gêŋ totêmtac wapôm êwa amac sa êndêŋ ŋamalac samob. Apômtau kêdabiŋgac. 6 Apô sim taôm atom. Gêŋ teŋ embe êŋgôm amac, naŋ ateŋ to ataŋ êndêŋ Anôtô todaŋgegeŋ. 7 Ma Anôtônê biŋmalô, taŋ ŋam kêlêlêc kauc to kauc nomŋa samob su naŋ, ênsôb nêm ŋalêlôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ, samob sa êkanôŋ Kilisi Jesu.
8 O lasitêwaac, aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Biŋŋanô to biŋ mansaŋ ma biŋ gêdêŋ to biŋ ŋawa ma biŋ taŋô ŋajamŋa to biŋ ŋapep ma biŋ ŋaŋêŋ to piŋ wae ŋajamŋa teŋ, biŋ samob tonaŋ ŋai taêm ênam êtu tôŋ amac. 9 Biŋ taŋ kadôŋ to kakêŋ gêdêŋ amac ma biŋ, taŋ aŋô to alic aê gagôm naŋ, aŋgôm amboac tonaŋ. Ma biŋmalô ŋatau Anôtô oc êwiŋ amac.

Paulu gêjam daŋge kêtu sêkêŋ geŋ sêjam eŋ saŋa

10 Apômtau kêkêŋ aê têtac ŋajam kêsa samucgeŋ gebe amac amoa ec ŋêŋgeŋ e galoc ôlim palê kêsa kêtiam gebe anam aê sa. Amac abe anam aê sa, mago ŋalêŋ masi. 11 Aê kasôm biŋ tonaŋ kêtu kapô lêna gêŋŋa atom. Aê kadôŋ tauc gebe geŋ ŋagec-ŋagec, taŋ jatap sa naŋ, kêtôm aê. 12 Aê kajala tapô lêna gêŋŋa. Aê kajala daŋgôŋ moasu ŋaôŋa. Aê kajala gêŋ samob tonaŋ kêtu tôŋ tomalageŋ. Ŋasawa teŋ aê gaeŋ gêŋ e gêôc aê tôŋ, ma ŋasawa teŋ mo gêjô aê. Ŋasawa teŋ aê katap ŋoc gêŋ taêsam sa, ma ŋasawa teŋ kapô lêna gêŋ. 13 Aê katôm gêŋ samob tonaŋ ŋai kêtu Kilisi, taŋ kêpuc aê tôŋ naŋŋa.
14 Ma amac agôm ŋajam gebe aôc ŋoc gêŋwapac awiŋ. 15 Amac lau Pilipi taôm ajalagêc gebe gêdêŋ taŋ gawa ŋawae ŋajam sa kêtu ŋamata ma gawi Makedonia siŋ naŋ, gôlôac dabuŋ teŋ sêpuc aê tôŋ ma aêac akêŋ gêŋ teŋ gêjô tau atom, amac taômgeŋ. 16 Gêdêŋ taŋ gamoa Tesaloniki naŋ, amac ajam aê sa ma asakiŋ gêŋ kêtu dim luagêc. 17 Aê taêc kêka gebe akêŋ

gêŋ êndêŋ aêŋa nec atom, masi, aê taêc kêka amac gebe anam ŋanô êlêlêc su e êmoasiŋ amac. 18 Gêŋ samob, taŋ akêŋ naŋ, kêtap aê sa su ma gêŋ tau kêlêlêc aê su. Gêŋ taŋ Epaproditi kêkôc aŋga amacnêm gêmêŋ naŋ, mêŋkêlêsuc aêgeŋ. Gêŋ tonaŋ kêtôm ŋamalu ŋajam to da mansaŋ, taŋ Anôtô gêlic gêjac mataanô ŋajamanô naŋ. 19 Ŋoc Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, kêtu gêŋ tolêlôm-tolêlôm ŋatau toŋawasi. Eŋ oc êkêŋ gêŋ, taŋ apô lêna naŋ, êlêsuc êmacgeŋ. 20 Ŋawasi êndêŋ aêac Tameŋi Anôtô totêm-totêm. Biŋŋanô.

Paulu gêjac mata nê biŋ

21 Aê aoc gêjac Anôtônê lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tôŋ naŋ. Lasitêwai taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac amac. 22 Anôtônê lau samob aweŋ gêjac amac, ma êsêac, taŋ aŋga kaisaranê anduŋa naŋ, taêŋ gêjam amac ŋanô.

23 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amacnêm ŋalau.

Paulunê papia gêdêŋ lau KOLOSO

Paulunê papia gêdêŋ lau Koloso nec ŋac tau keto gêjac gôlôac buŋa aŋga Koloso ŋawae. Malac Asia SauŋŋA tonaŋ gêc Epese ŋagamêŋ oc kêpiŋa. Paulu tau kêwaka gôlôac tonaŋ sa atom. Gêdêŋ taŋ gêŋgôŋ Romnêŋ gêmêŋ Asia ŋamalacsêga Epese tau naŋ, eŋ kêkêŋ kômwaga jasêjam mêtê lau malac-malac, tec kêsaê gebe kôm ênam jaom gôlôac Kolosoŋa gêjac eŋ ŋawae gêwiŋ. Paulu gêŋô gawae gebe lau-mêtêgeowaga aŋga Judanêŋ jasêô lasê gôlôac tau. Lau tonaŋ sêgaluŋ Helennêŋ mêtê jaba ŋagêdô to biŋ aŋelaŋa kêsêp taulêlôm. Ac sêpiŋkap lau gebe awen êôc "ŋaclai to apômtaui" tônê sêwiŋ. Sêsau sebe lau teŋ sêjala Anôtô ŋaŋêŋ atom ma sêwê kaiŋ eŋ gêjam êsêac kêsi ŋamoasiŋ ŋanô atom, sêkêŋ êwiŋ mêtê geo tonaŋ acgom. Go sêsôm teŋ gêwiŋ, sêsôm sêkacgeŋ gebe sêsô êsêacnêŋ ŋagôliŋ amboac sêsa ŋamalacŋa ŋalabu ma sejop nêŋ jao samob amboac sênam dabuŋ bôc to gêŋ taniŋŋa toê toê ma gêŋ ŋagêdô taêsam êwiŋ e tomalageŋ.

Paulu tec keto papia tonec kêwaka lau buŋa nêŋ Mêtê ŋanô sageŋ gebe êkôniŋ mêtê geo tonaŋ ŋai tôŋ. Biŋ taŋ eŋ keto gêdêŋ êsêac gêja naŋ, ŋamatu tonec gebe Jesu Kilisi kêtôm gebe ênam ŋamalac pebeŋ kêsi toŋanôgeŋ. Lau teŋ embe sêkêŋ êwiŋ biŋ jaba to sejop ŋamêtê kaiŋ teŋ, oc sêkac tauŋ su aŋga Kilisinê. Anôtô kêkêŋ undambê to nom ŋa Kilisigeŋ, ma êkalem undambê to nom sêmu dêndêŋ eŋ ŋa Kilisigeŋ amboac tonaŋgeŋ. Lau sêmbiŋ tauŋ tôŋ tamiŋ Kilisi acgom, go Anôtô ênam ŋamalac kêsi. Ŋalêŋ teŋ gêc atom. Kilisi kêtu ŋamalac samob tapaôŋgeŋ nêŋ kêsiwaga kêtômgac. Paulu kêwaka biŋ ŋanô kapôêŋ tonaŋ sa acgom, go gêwa ŋalêŋ, taŋ gêjac lau buŋa ŋawae gebe sêsa to sejop naŋ, sa tomalageŋ gêdêŋ êsêac.

Paulu kêkêŋ Tukiki kêkôc papia tonec gêdêŋ lau Kolosoŋa gêja. Eŋ kêsakiŋ ŋac gêŋôma ŋaê Onesimi gêwiŋ eŋ gêmu gêdêŋ nê ŋatau Pilemon gêja, taŋ kêtu gôlôac Kolosoŋa nêŋ ŋac buŋa teŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-8
2. Kilisi tau to nê sakiŋ ŋam 1:9–2:19
3. Lêŋ wakuc gêjac Kilisinê lau ŋawae 2:20–4:6
4. Paulu gêjac mata nê papia 4:7-18

Paulu awa gêjac lau Koloso

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, agêc lasic
Timote 2 ma biŋ êndêŋ Anôtônê lau to ma lasitêwai, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi
sêŋgôŋ Koloso naŋ. Tameŋi Anôtô nê moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô

3 Aêac ateŋ ma mec gêdêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô ma
ajam daŋge kêtu amacŋa ŋapaŋ. 4 Aêac aŋô amac akêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu
to têmtac gêwiŋ Anôtônê lau samob ŋawae. 5 Amac akêŋ gêwiŋ to têmtac
gêwiŋ ŋam kêsêp gêŋ, taŋ akêŋ matem gêc undambê naŋ. Anôtô kêmasaŋ
gêŋ tau kêtu amacŋa. Gêŋ taŋ amac akêŋ matem naŋ, ŋawae tec aŋô
su gêdêŋ taŋ biŋŋanô gêô lasê amac. Biŋŋanôtauŋawae ŋajam. 6 Ŋawae
ŋajam gêdêŋ amac gêwac ma gêjam ŋanô to kesewec aŋga amacnêm kêtôm
gêgôm e gêjam nom samucgeŋ auc, gêjac m gêdêŋ bêc, taŋ amac aŋô to

ajala Anôtônê moasiŋ tobiŋŋanôgeŋ naŋ. 7 Aêacnêŋ koleŋwaga Epapra,
taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ, kêdôŋ biŋ tonaŋ gêdêŋ amac. Ŋac tau kêtu Kilisinê
sakiŋwaga ŋaŋêŋ gêjô aêac su. 8 Eŋ gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe Ŋalau Dabuŋ
kêkêŋ amac akêŋ nêm têmtac gêwiŋ gelom tau ŋanô.
9 Kêtu tonaŋŋa gêdêŋ bêc, taŋ aêac aŋô biŋ tonaŋ kêpi amac naŋ, aêac
ajac m to ateŋ ma mec kêtu amacŋa gedeŋ tôŋge. Aêac ateŋ Anôtô gebe
amac ajala ênê biŋ êtu tôŋ e ênam amac auc ma ênê Ŋalau êkêŋ kauc
mêtêŋa to kauc êkip ŋam saŋa samob êndêŋ amac. 10 Go atôm gebe asa
nêm lêŋ e êwa amac sa gebe Apômtaunê lau amac, ma eŋ êlic ênac mataanô
ŋajam. Anam koleŋ ŋajam tokaiŋ-tokaiŋ e atap ŋanô sa ma nêm kauc
ajala Anôtôŋa esewec aŋga amacnêm. 11 Ŋaclai taŋ ŋam kêsêp ênê ŋajaŋa
toŋawasi naŋ, êpuc amac tôŋ gebe aôc gêŋwapac totêmtac êpê sugeŋ ma êôŋ
ŋaŋêŋgeŋ. 12 Ma anam daŋge totêmtac ŋajamgeŋ êndêŋ Tameŋi, taŋ gêjac
dabiŋ amac su gebe awê kaiŋ Anôtônê launêŋ gêŋlênsêm aŋga gamêŋ
ŋawêŋa awiŋ. 13 Eŋ gêjam aêac sa aŋga ŋaclai ŋakesecŋa ma ketoc aêac
daŋgôŋ ênê Latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, nê gamêŋ. 14 Ŋac tau tonaŋ
kêgaboac aêac su ma kêsuc aêacnêŋ sec ôkwi.

Biŋ kêpi Kilisi to nê koleŋ

15 Ŋac tonaŋ gêjam Anôtô, taŋ talic eŋ atom naŋ laŋô. Eŋ kêtu gêŋ
samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ ŋaŋacsêga, 16 gebe Anôtô kêkêŋ gêŋ samob,
taŋ gêc undambê to nom naŋ, ŋa eŋgeŋ, gêŋ taŋ mateŋanô talic to gêŋ, taŋ
talic sapu naŋ, amboac gôliŋ to apômtaui ma ŋasêga to ŋaclai. Anôtô kêkêŋ
gêŋ samob ŋa eŋgeŋ ma kêtu eŋŋa. 17 Gêŋ samob tonaŋ ŋai masigeŋ, eŋ
taugeŋ gêmoa gêmuŋ ma gêbiŋ gêŋ samob tôŋ kêpi tageŋ. 18 Eŋ kêtu ôli
ŋamôkêapac. Ma eŋ ôli tau gôlôac dabuŋ. Eŋ kêtu gêŋ samob ŋam. Eŋ kêtu
lau, taŋ sêndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nêŋ ŋacsêga, gebe eŋ tau êtu gêŋ
samob ŋaŋamata. 19 Amboac tonaŋ Anôtô gêlic ŋajam gebe nê ŋanô ênam
Latu auc samucgeŋ. 20 Anôtô kêkêŋ eŋ gê wama gêŋ samob gêdêŋ tau. Eŋ
kêkêŋ Latu kêkêc nê dec siŋ aŋga kakesotau, tec kêkêŋ biŋmalô gêdêŋ gêŋ
samob, taŋ sêmoa nom to undambê naŋ.
21 Amac tec gêmuŋgeŋ amoa jaêc Anôtô. Ma biŋ, taŋ taêm gêjam to
ŋakoleŋ sec, taŋ ajam naŋ, gêgôm amac atu ênê ŋacjo. 22 Mago galoc Kilisi
gêmac êndu, tec gê wama amac gêdêŋ Anôtô. Eŋ gebe êmansaŋ amac
atu dabuŋ ma akô Anôtô laŋônêm tolaŋômnêm sawa ma tobiŋ masigeŋ.
23 Tec akêŋ êwiŋ to apuc taôm tôŋ akô ŋajaŋa. Gêŋ teŋ êkac amac su aŋga
ŋawae ŋajam, taŋ aŋô to akêŋ matem amoa naŋ atom. Sêjam mêtê ŋamalac
samob, taŋ sêmoa umboŋ ŋalatu naŋ, ma aê, Paulu tauc, tec katu ŋawae
ŋajam tau ŋasakiŋwaga.

Paulu gêjam sakiŋ gôlôac dabuŋ

24 Ma galoc gaôc ŋoc gêŋwapac totêtac ŋajamgeŋ kêtu amacŋa. Ŋandaŋ
ŋagêdô, taŋ kêtap Kilisi sa atom, gacgeŋ gêc naŋ, janac dabi ŋ êpi tauc
ôlic, jajô Kilisi su êtu eŋ ôliŋa. Ma eŋ ôli tau gôlôac dabuŋ. 25 Aê katu
gôlôac dabuŋ nêŋ sakiŋwaga ma Anôtô kêkêŋ kôm tonec gêdêŋ aê gebe
jawa ênê biŋ sa tomalageŋ êndêŋ amac. 26 Gêdêŋ andaŋgeŋ biŋ tau tonaŋ
kêsiŋ tau gêdêŋ ŋamalac samob gêc lêlômgeŋ. Mago galoc kêtu awê gêdêŋ
Anôtônê lau. 27 Anôtô gebe êwa sa êndêŋ nê lau gebe biŋ toŋawasi tolêlôm-
tolêlôm, taŋ kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋ naŋ, jakêtu awê gêdêŋ lau samuc. Biŋ
ŋalêlômŋa tau tonec gebe Kilisi gêmoa gêwiŋ amac, tec akêŋ matem ênê
ŋawasi. 28 Amboac tonaŋ aêac asôm mêtê lasê ma alêŋ biŋ ŋamalac samob

to adôŋ kauc mêtêŋa gêdêŋ ŋamalac samob, gebe anac dabiŋ ŋamalac samob sêkô Anôtô laŋônêm ma Kilisi êmbiŋ êsêac tôŋ, 29 tec gajam koleŋ to gajac siŋ kêtôm Kilisinê ŋaclai, taŋ gêjam kôm ŋajaŋa aŋga ŋoc ŋalêlôm naŋ.

2

1 Aê gabe amac ajala koleŋ kapôêŋ, taŋ gajam kêtu amac to lau Laodikea ma êsêac samob, taŋ sêlic aê laŋôc atom naŋŋa acgom. 2 Aê gajam koleŋ tonaŋ gebe nêŋ ŋalêlôm êtu malô e têntac êwiŋ ŋanô êmbiŋ êsêac tôŋ ma têtap kauc êkip ŋam saŋa sa tomalageŋ. Go sêjala Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa. Biŋ ŋalêlômŋa tonaŋ Kilisi tau. 3 Kauc mêtêŋa to biŋ taêŋ gêjam ŋa tolêlôm-tolêlôm samob kêsiŋ tau gêc Kilisiŋa.

4 Biŋ tonaŋ kasôm gebe lau teŋ sênsau sêôc amac ŋa biŋ ŋalêsi atom. 5 Ôlic tec gamoa jaêc amac, mago ŋoc ŋalau naŋ gaiŋ amac tôŋgeŋ ma têtac ŋajam gebe galic amac amasaŋ nêm gêŋ samob ŋapep to akêŋ gêwiŋ Kilisi ŋajaŋa.

Tasa nêŋ lêŋ tasap Kilisi tôŋgeŋ

6 Amac akôc Apômtau Kilisi Jesu sa su, tec asa nêm lêŋ ambi ŋ taôm tôŋ tamiŋ eŋgeŋ. 7 Nêm ŋawakac êsêp eŋ to amboa taôm sa akô eŋ ŋaô ma akêŋ êwiŋ ŋajaŋa êsa êtôm têdôŋ amacgac, ma anam daŋge êndêŋ Anôtô ênam amac auc.

8 Alic taôm gebe sêlô amac tôŋ ŋa kauc ŋamalacŋa to biŋdansaŋ ŋaôma e atôm lau kapoacwalôŋa nec atom. Biŋ keso tonaŋ ŋam kêsêp Kilisi atom, gelom-gelom aŋga ŋamalacnêŋgeŋ gêmêŋ, ŋam kêsêp ŋaclai nomŋa. 9 Gebe Kilisi tonaŋ Anôtô ŋanô tau gêjam eŋ ôli auc samucgeŋ. 10 Ŋac tau tonaŋ tec kêtu apômtau to ŋaclai samob nêŋ ŋamôkê ma gêbiŋ amac tôŋ e matem jali gêjam amac auc.

11 Ma amac, taŋ eŋ gêbiŋ amac tôŋ naŋ, sêsa amac ŋa lemeŋ atom. Kilisi kêsa amac tec akwalec ôlim nomŋa su. 12 Gêdêŋ taŋ aliŋ busaŋgu naŋ, sêsuŋ amac awiŋ Kilisi. Ma gêdêŋ taŋ aliŋ busaŋgu naŋ, adi sa awiŋ Kilisi amboac tonaŋ. Ŋam gebe amac akêŋ gêwiŋ Anôtônê ŋaclai, taŋ gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ. 13 Ma amac tec agêli biŋsu to asa lêŋ lau samucŋa gêgôm amac atu mêtê nec. Mago Anôtô gêŋu amac matem jali kêsa awiŋ Kilisi. Eŋ kêsuc aêacnêŋ biŋ, taŋ tagêli biŋsuŋa naŋ, samob ôkwi. 14 Eŋ geseŋ papia, taŋ teto ŋagôliŋ sêkic aêacnêŋ biŋŋa kêsêp naŋ, su ma kejoŋ jagêjac kêpi kakesotau. 15 Aŋga kakesotau Kilisi kêku apômtaui to ŋaclai tulu ma kêtôc êsêac gêdêŋ lau samob sêlic ma kêtê wê siŋ kêpi nê ŋacjo.

16 Amboac tonaŋ lau teŋ sêmêtôc amac êtu gêŋ aniŋ to anômŋa me êtu alic om ŋagêdô me ajôŋ êsô ŋaom me sabat atom. 17 Gêŋ tonaŋ ŋai têtu ŋanô, taŋ mêŋêsaŋa naŋ ŋadôŋdôŋ, ma ŋanô tau Kilisi. 18 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêsau sêbu tauŋ ŋanô to sêjam sakiŋ aŋela. Êsêac tetoc tauŋ sa kêtu katuŋ kaiŋ teŋ kêsa ma sêlic gêŋ ŋakatuŋa. Nêŋ kauc nomŋa kêkiaŋ êsêac sa ŋaômageŋ. Akô ŋajaŋa gebe lau amboac tonaŋ sêku amac tulu atom. 19 Êsêac sêsap Kilisi, taŋ kêtu môkêapac naŋ, tôŋ atom. Kilisi tau gêlôm tau ôli to kêkêŋ ŋaduc to ŋawalô gedeŋ ôli ŋagêŋlêlôm tôŋ e kesewec to kêtôp kêtôm Anôtô tau gêsuŋ ŋaclai.

Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ tec tamoa mateŋ jali

20 Aŋlac amac êndu awiŋ Kilisi, tec kêgaboac amac su aŋga ŋaclai nomŋa. Amboac ondoc tec asa lêŋ nomŋa to asô ŋagôliŋ tonec ŋalabu gebe 21 “Ôkôc

gêŋ tonec atom. Ôŋsaê gêŋ tônê atom. Ômoasac gêŋ tonec atom." 22 Ŋagôliŋ tonaŋ ŋamalac sêmasaŋ to têdôŋ ma kêkanôŋ gêŋ ênêc teŋgeŋ atomŋa. Embe tanam kôm gêŋ tau su, oc êmbacnê. 23 Êsêac sêjam sakiŋ aŋela to sêbu tauŋ ma sêkôniŋ tauŋ ôliŋ. Ŋagôliŋ tonaŋ kêtôm gebe ênac lau mateŋanô auc e sênam kauc sebe biŋ tokauc. Mago gêŋ samob tonaŋ ŋai kêtôm gebe êkôniŋ têntac ŋakalac tôŋ atom.

3

1 Anôtô gêŋu amac sa awiŋ Kilisi. Amboac tonaŋ ansom ŋanô tau, taŋ gêc ôŋa, gêc gamêŋ, taŋ Kilisi gêŋgôŋ Anôtônê anôŋa naŋgeŋ. 2 Taêm ênam gêŋ ôŋa, taêm ênam gêŋ nomŋa atom, 3 gebe amac amac êndugac, ma nêm aŋgôŋ matem jali ŋam jagêwiŋ Kilisi ma kêsiŋ tau gêc Anôtôŋageŋ. 4 Aêac daŋgôŋ mateŋ jali ŋam Kilisi. Êndêŋ noc Kilisi eoc tau lasêŋa, oc êŋgôm amac aoc taôm lasê awiŋ eŋ toŋawasi amboac tonaŋgeŋ.

Lêŋ laŋgwa to wakuc

5 Amboac tonaŋ ansеŋ nom ŋagêŋlêlôm, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ su. Gêŋlêlôm tau tonec gebe Gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa, gêŋ môpŋa, têmtac ŋakalac, matem katuboa ma têmtac ŋamiŋ, taŋ kêtu sakiŋ anôtôi jabaŋa naŋ. 6 Kêtu gêŋ tonaŋŋa Anôtônê têtac ŋandaŋ oc êtap taŋeŋpêcwaga sa. 7 Gêŋ tonaŋ ŋai gêmuŋgeŋ amac asa kêtu nêm lêŋ e kêkôm amac auc.

8 Mago galoc awi gêŋ samob tonec siŋ gebe Têmtac ŋandaŋ, têmtac kêbôli auc, têmtac sec, ma biŋ alôb-alôb to biŋ môpŋa êsa awemsuŋ atom. 9 Ansau biŋdansaŋ êndêŋ taôm atom, gebe amac akwalec ŋamalac laŋgwa, nêm ŋalêlôm laŋgwa tau to ŋagêŋlêlôm samob su, 10 ma asô ŋamalac wakuc sa sugac. Ŋamalac wakuc tau Anôtô kêkêŋ eŋ. Ma Anôtô gêjam kôm kêpi eŋ ŋapaŋ gebe êtu wakuc e êtôm eŋ tau ma êjala eŋ ŋanôgeŋ. 11 Tatu wakuc amboac tonaŋ, tec tajam kauc Helen to Juda ma lau-sêsa-êsêacwaga to lau samuc, ma lau laŋôŋ matac to lau gamêŋ bôm ma gêŋôma to lau, taŋ sêmoa nêŋ Iêtêgeŋ naŋ. Kilisi kêtu ŋamalac samob nêŋ ŋam ma gêbiŋ aêac samob tôŋ tapi tageŋ.

12 Anôtô têtac gêwiŋ to kêjaliŋ amac sa, tec atu ênê lau. Amboac tonaŋ êkwa taôm auc ŋa taêm walô lau, têmtac wapi, ambu taôm, ŋalêlôm malô ma êôŋ ŋaŋêŋgeŋ. 13 Asip taôm sa, ma lau teŋ nêŋ biŋ embe ênêc, naŋ sêsuc ôkwi êndêŋ tauŋ. Asuc nêm biŋ ôkwi êndêŋ taôm êtôm Apômtau kêsuc amacnêm biŋ ôkwi. 14 Ma têmtac gêwiŋ ŋanô ênsôb gêŋ tonaŋ sa ma êmbiŋ samob tôŋ e ŋapep sawa. 15 Ma Kilisinê biŋmalô ênam gôliŋ amacnêm ŋalêlôm. Anôtô kêkalem amac gebe êmbiŋ amac tôŋ ŋa biŋmalô tonaŋ e atu Kilisinê ôli tageŋ. Ma anam daŋge eŋ ŋapaŋ. 16 Kilisinê biŋ ênam nêm ŋalêlôm auc samucgeŋ. Andôŋ taôm to alêŋ biŋ taôm tokauc ma tomêtêgeŋ. Anam pesalem to wê dabuŋ ma wê ŋajam-ŋajam. Apuc wê sa to anam daŋge Anôtô aŋga nêm ŋalêlôm. 17 Gêŋ samob, taŋ asôm to aŋgôm naŋ, aŋgôm anam Apômtau Jesu laŋô, anam daŋge êndêŋ Tama Anôtô êtu eŋŋa.

Lêŋ wakuc êtu gôlôacnêŋ gôliŋ

18 Amac lauo, asô amacnêm ŋaci ŋalabu gebe lêŋ tonaŋ Apômtau gêlic kêtôm.

19 Amac ŋacwaga, têmtac êwiŋ nêm lauogeŋ, ma atu kasec êsêac atom.

20 Amac ŋapalê, taŋem wamu êndêŋ tenemi to tamemi êtu gêŋ samobŋa, gebe gêŋ tonaŋ ŋai Apômtau gêlic gêjac mataanô ŋajam.

21 Tameŋiac, alênsôŋ nêm ŋapalê e sênac kapoac tauŋ atom.
22 Amac sakiŋwaga, taŋem wamu amacnêm ŋataui nomŋa êtu gêŋ
samobŋa. Anac ŋamalac mateŋanô auc ŋa taŋem wamu êtu sêlic amac
ŋajamŋa nec atom, anam sakiŋ tonêm ŋalêlôm makeŋgeŋ êtu atêc
Apômtauŋa. 23 Gêŋ samob, taŋ aŋgôm naŋ, aŋgôm tonêm ŋalêlôm
samucgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakiŋ gêdêŋ ŋamalac atom, aŋgôm êtôm
ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau, 24 Amac ajalagac gebe oc atap nêm gêŋlênsêm
sa êtu ŋagêjô aŋga Apômtaunê. Taêm ênam gebe ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau
Kilisi. 25 Ŋac taŋ gêgôm geo naŋ, oc êtap nê geo ŋagêjô sa. Anôtô kêpuc lau
teŋ ŋam atom, gêlic samob kêtôm taugeŋ.

4

1 Amac ŋataui, amoasiŋ nêm sakiŋwaga ŋapep ma êndêŋgeŋ. Taêm ênam
gebe amacnêm Ŋatau gêŋgôŋ undambê amboac tonaŋgeŋ.

Paulu gêlêŋ biŋ lau

2 Ateŋ mec ansiŋ sugeŋ ma anam jali todaŋgegeŋ. 3 Ma ateŋ mec êtu
aêacŋa êwiŋ gebe Anôtô êlêc katam su êndêŋ aêac gebe asôm Kilisinê biŋ
ŋalêlômŋa lasê, gebe kêtu biŋ tonaŋŋa aê gaŋgôŋ kapoacwalô. 4 Ateŋ gebe
jawa biŋ tau sa ênêc awêgeŋ êtôm kôm, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ.
5 Asa nêm lêŋ tokauc mêtêŋa êndêŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ. Ajaiŋ
têm ênaŋa ŋaômageŋ atom. 6 Amacnêm biŋgalôm samob êmoasiŋ lau to
êkêli êsêac. Ma ajala lêŋ ajô lau samob nêŋ biŋŋa e ŋapep.

Paulu awa gêjac nê lau

7 Lasiŋi ŋajam Tukiki, taŋ gêjam sakiŋ Apômtau ŋaŋêŋgeŋ to gêjam kôm
gêwiŋ aê naŋ, wacênac miŋ ŋoc biŋ samob êndêŋ amac. 8 Aê jasakiŋ ŋac
tau êndêŋ amac êwac gebe ênac miŋ aêacma biŋ samob êndêŋ amac, ma
ênam malô amacnêm ŋalêlôm. 9 Lasiŋi ŋaŋêŋ to ŋajam Onesimi, taŋ aŋga
amacnêm naŋ, oc êwiŋ eŋ. Êsêagêc sênac miŋ biŋ samob, taŋ gêc tonec
naŋ, êndêŋ amac.
10 Aristarka taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ aê naŋ, awa gêjac amac, ma
Barnaba gwadê Marka awa gêjac amac amboac tonaŋ. Ŋac tau embe êô
lasê amac, go akôc eŋ sa êtôm ŋagôliŋ, taŋ kasakiŋ gêdêŋ amac gêwac naŋ.
11 Ma Jesu, taŋ sêsam eŋ gebe Justu naŋ, awa gêjac amac amboac tonaŋ.
Lau tecenecgeŋ aŋga Judawaganêŋ tec sêjam kôm Anôtônê gamêŋŋa sêwiŋ
aê, êsêac sêjac aê têtac tôŋ ŋanôgeŋ.
12 Epapra awa gêjac amac amboac tonaŋgeŋ. Eŋ aŋga amacnêm ma kêtu
Kilisi Jesu nê sakiŋwaga. Eŋ keteŋ mec gêjac ŋawaegeŋ kêtu amacŋa, gebe
Anôtô ênac dabiŋ amac akô ŋajaŋa amboac ŋacgeŋ, ma êkêŋ nê biŋ ênam
amac auc samucgeŋ. 13 Aê tauc galic tec jasôm gebe eŋ gêjam kôm gim tau
su kêtu amac to lau Laodikea ma Hirapoliŋa. 14 Dokta ŋajam Luka agêc
Dema aweŋ gêjac amac.
15 Amac awem ênac lasitêwai Laodikeaŋa ma Numba to gôlôac dabuŋ,
taŋ sêŋgôŋ awê tau nê andu naŋ. 16 Amac embe asam papia tonec su,
go akêŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Laodikeaŋa nasêsam amboac tonaŋgeŋ. Ma
ŋoc papia, taŋ gêdêŋ Laodikea naŋ, amac asam awiŋ. 17 Ma asôm êndêŋ
Arkipi gebe “Taêm ênam sakiŋ, taŋ kôkôc aŋga Apômtaunê naŋ, ma ônac
dabiŋ e ŋapep.”
18 Aê, Paulu, tauc; lemoc kato biŋ aoc gêj0ac amacna tonec. Taêm ênam
aêŋoc kapoacwalo. Anôtônê moasiŋ êndêŋ amac.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau TESALONIKI

Tesaloniki nec Romnêŋ gamêŋ Makedonia ŋamalacsega. Paulu gêwi Pilipi siŋ su acgom, go jakêwaka gôlôac teŋ sa aŋga malac tônê. Gêmoa sauŋgeŋ ma Juda sêjam lêmuŋ eŋ, ŋam gebe lau ŋagêdô taêsam aŋga lau samuc nêŋ, taŋ nêŋ ŋalêlôm gêwiŋ lau Juda nêŋ mêtê su naŋ, sêbuc dêmôêŋ êsêac jasêŋô Ŋawae Ŋajam aŋga Paulunê. Biŋ tonaŋ gêli Juda sa e sêjanda Paulu ma gêwi Tesaloniki siŋ jagelom Berea. Malôgeŋ Paulu jagêŋgôŋ Korint acgom, go nê ŋac-gêjam-kôm-gêwiŋ-eŋwaga Timote kêdaguc eŋ jakêdôŋ gôlôac Tesalonikiŋa nêŋ biŋ gêdêŋ eŋ.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau Tesaloniki nec ŋac tau keto gebe ênac to êpuc lau buŋa tônêŋa têntac tôŋ. Eŋ gêjam daŋge Anôtô kêtu gêŋô êsêac sêkêŋ gêwiŋ mêtê to têntac g wiŋ tauŋ ŋawae naŋŋa. Go gêwa nê lêŋ, taŋ eŋ kêsê gêdêŋ taŋ gêmoa gêwiŋ êsêsc naŋ, sa kêtiam gebe taêŋ ênamgeŋ. Gocgo gêjô biŋ, taŋ sêjam kênac gêdêŋ eŋ kêpi Kilisi êmu êmêŋŋa naŋ. Ŋac buŋa teŋ embe êmac êndu êndêŋ Killsi êmu êmêŋ su atomgeŋ, eŋ oc êwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali, tê Kilisi mêŋêwaka sa êndêŋ têm ŋamuŋa tônê nê, me masi. Ma êndêŋ ondoc Kilisi êmu êmêŋ êtiam. Sêsuŋ nêŋ kênac amboac tonaŋ gêdêŋ Paulu gêja, tec keto ŋagêjô gebe sêkêŋ mateŋ Kilisi êmu êmêŋŋa ma sênam nêŋ kôm êtôm bêcgeŋŋa ŋaŋêŋgeŋ sêôŋ eŋ sêmoamaŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1
2. Paulu gêjam daŋge to êwa gêôc Anôtô 1:2–3:13
3. Paulu gêlêŋ biŋ gebe sêsa lêŋ buŋa sênac ŋawae e sênac dabiŋ 4:1-12
4. Biŋ Kilisi êmu êmêŋŋa 4:13–5:11
5. Paulu gêlêŋ biŋ kêtu ŋamu 5:12-22
6. Paulu gêjac mata papia tau 5:23-28

Paulu awa gêjac lau

1 Paulu agêc Silwana ma Timote ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Tesaloniki. taŋ Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiŋ aêac tôŋ naŋ. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Lau Tesaloniki nêŋ lêŋ to nêŋ sêkêŋ gêwiŋ

2 Aêac ajam daŋge Anôtô kêtu amac samobŋa gedeŋ tôŋgeŋ ma taêŋ gêjam amac kêsêp ma mec ŋalêlôm ŋapaŋ. 3 Aêac akô aêacnêŋ Anôtô to Tameŋi laŋônêm ma taêŋ gêjam amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋakôm to têmtac gêwiŋ ŋakoleŋ ma akêŋ matem aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi totêmtac kêpa sugeŋ. 4 O lasitewaac, aêac ajala gebe Anôtô têtac gêwiŋ amac to kêjaliŋ amac sa atu ênê gêŋ. 5 Gebe aêac asôm ŋawae ŋajam gêdêŋ amac ŋa aweŋsuŋgeŋ atom, ajam toŋaclai ma toŊalau Dêbuŋgeŋ ma ajam mêtê toma ŋalêlôm samucgeŋ. Amac taôm ajala aêacma lêŋ, taŋ asa gêdêŋ amoa awiŋ amac naŋ. Aêac asa lêŋ tonaŋ kêtu anam amac saŋa. 6 Amac atêku aêac to Apômtau. Amac amoa gêŋwapac gwalêkiŋ ŋalêlôm, mago Ŋalau Dabuŋ kêpuc amac tôŋ, tec akôc mêtê sa totêmtac ŋajamgeŋ. 7 Amac agôm amboac tonaŋ tec atu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ lau sêkêŋ-gêwiŋwaga samob aŋga Makedonia to Akaia, 8 tec Anôtônê mêtê kêtaŋ gelom-gelom aŋga amacnêm gêja Makedonia to Akaia tageŋ atom, masi. Amac akêŋ gêwiŋ

Anôtô ŋawae gêô lasê gamêŋ samob, tec aêacma kôm anam mêtêŋa teŋ gêc kêtiam atom. 9 Lau tau tonaŋ sêjac miŋ amac akôc aêac saŋa ŋawae gêdêŋ taŋ aêac atu ŋacleŋ amac naŋ, to sêjac miŋ amac abuc dêmôêm gwam ma akac taôm ôkwi adêŋ Anôtô, abe anam sakiŋ Anôtô mata jali toŋanôgeŋ naŋ, 10 ma êsêac sêjac miŋ gebe amac êôŋ Anôtônê Latu aŋga undambê êmu êmêŋŋa. Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ ma Jesu tau oc ênam aêac sa êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ, taŋ mêŋêsa naŋ.

2

Paulunê kom, naŋ gêjam aŋga Tesaloniki

1 O lasitêwaac, amac taôm ajalagac gebe aêac adêŋ amac awac ŋaôma atom. 2 Amac ajala gebe aêac aôc ŋandaŋ to sêgôm aêac sec aŋga Pilipi gêmuŋ su acgom, go aô lasê amac. Mago aêacnêŋ Anôtô kêkêŋ aêac têntac kêpa su, tec atêc ŋacjo atom, asôm Anôtônê ŋawae ŋajam lasêgeŋ gêdêŋ amac. 3 Aêac alêŋ biŋ amac asôm biŋ keso me asôm biŋ toma ŋalêlôm ŋatêmui me asau aôc amac nec atom. 4 Mago Anôtô kêsaê aêac su, tec kêkêŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ aêac gebe asôm lasê. Aêac ajam kôm tau kêtu ŋamalac sêlic aêac ŋajam ŋa nec atom, ajam gebe Anôtô, taŋ kêsaê ma ŋalêlôm naŋ, taugeŋ êlic ŋajam. 5 Amac ajalagac gebe aêac asôm biŋ ŋalêsi gêdêŋ amac atom ma asabaŋ mateŋ katu ŋa biŋ banac auc atom. Anôtô kêjala gebe biŋ tonaŋ biŋŋanô. 6 Aêac asôm waeŋ ŋamalacŋa aŋga amacnêm to lau ŋagêdô nêŋ atom. 7 Aêac taŋ atu Kilisinê aposolo naŋ, oc atôm gebe ajatu amac e atoc aêac sa. Mago gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, amoa totêntac malôgeŋ atôm jaomwagao teŋ, taŋ kêmoasiŋ gôlôac ŋasec-ŋasec naŋ. 8 Amboac tonaŋ ma ŋalêlôm kêkac aêac gebe akêŋ Anôtônê ŋawae ŋajam endeŋ amac awê kaiŋ awiŋ. Mago tonaŋgeŋ atom. Aêac têntac gêwiŋ amac ŋanôgeŋ e abe amac êndu êtu amacŋa. 9 O lasitêwaac, amac oc taêm gêjam ma koleŋ, taŋ ajam e tekweŋ gêbac naŋ. Gêdêŋ taŋ ajam mêtê Anôtônê ŋawae ŋajam gêdêŋ amac naŋ, aêac ajam kôm lemeŋŋa kêtôm bêc to geleŋgeŋ gebe amac aim tekwem su êtu aêacŋa atom.

10 Amac alic ma Anôtô gêlic amboac tonaŋ gebe biŋ, taŋ aêac asôm naŋ biŋŋanô. Aêac asa ma lêŋ awiŋ amac lau-akêŋ-gêwiŋwaga amboac Anôtônê lau gêdêŋ tolaŋôŋnêm sawageŋ. 11 Amac alicgac gebe aêac amoasiŋ amac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ amboac tama teŋ kêmoasiŋ latuio to ŋac. 12 Aêac alêŋ biŋ to ajam malô amac ma êkêli amac gebe asêlêŋ êtôm Anôtô êlic ŋajam. Eŋ kêkalem amac asô ênê gamêŋ to awê kai ŋ ênê ŋawasi.

13 Kêtu biŋ tonecŋa aêac ajam daŋge Anôtô ŋapaŋ gêwiŋ gebe amac akôc Anôtônê biŋ, taŋ aŋô aŋga aêacma naŋ, sa amboac ŋamalacnêŋ biŋ atom, akôc sa amboac Anôtônê biŋŋanô tau. Ma biŋ tau tonaŋ tec gêjam kôm aŋga amac akêŋ-gêwiŋwaga nêm ŋalêlôm. 14 O lasitêwaac, amac atêku Anôtônê gôlôac Judaiaŋa, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ. Gêŋwapac taŋ êsêac sêôc aŋga Judanêŋ naŋ, amac taôm nêm lau sêgôm gêdêŋ amac amboac tonaŋgeŋ. 15 Lau Juda sêjac Apômtau Jesu to propete êndu ma sêjanda aêac. Anôtô gêlic êsêac gêjac mataanô ŋajam atom. Êsêac sêkêŋ kisa gêdêŋ ŋamalac samob. 16 Êsêac sebe sêkô aêac auc gebe asôm mêtê, taŋ ênam lau samuc sa naŋ atom. Amboac tonaŋ tec sêgôm nêŋ sec sêboa sasa ŋapaŋ sêmoa e gêjam sêga. Mago Anôtônê têtac ŋandaŋ kêtap êsêac sa sugac.

Paulu gêjam awa su gôlôac gebe êlic êsêac

17 O lasitêwaac, êsêac sêkac aêac su amoa jaêc amac ŋasawa dambêgeŋ. Aêac alic amac laŋôm atom, mago ma ŋalêlôm gêmoa gêwiŋ amac ma kêkac aêac ŋanô-ŋanô gebe alic laŋôm êtiam. 18 Kêtu tonaŋŋa aêac abe andêŋ amac awac. Aê, Paulu, gabe jaŋgôm ŋanô êsa kêtu dim luagêc su. Mago Sadaŋ gêbôc aêac auc. 19 Êndêŋ noc aêacnêŋ Apômtau Jesu êmu êmêŋŋa naŋ, asa lau oc têtu aêac akêŋ mateŋ to têntac ŋajam ma waeŋ ŋagêlôŋ ŋamôkê. Lau teŋ atom, amac taômgeŋ. 20 Biŋŋanô, ma waeŋ to têntac ŋajam ŋam amac taômgeŋ.

3

1 Kêtu tonaŋŋa aêac atôm gebe aôŋ têm alic amacŋa kêtiam atom, tec asôm kêtu tôŋ gebe aêagêc aŋgôŋ Aten 2 ma asakiŋ lasiŋi Timote, taŋ gêjam Anôtônê kôm gêwiŋ aêac ma kêsôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasê gêmoa naŋ, êndêŋ amac êwac. Aêac asakiŋ eŋ gebe êpuc amac tôŋ to ênam amacnêm akêŋ gêwiŋ sa, 3 gebe gêŋwapac tonaŋ ŋai ênam amacnêm teŋ ôkwi atom. Taôm alicgac gebe gêŋwapac tonaŋ gêjac aêac ŋawae tec gêmoa. 4 Gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, asôm gêdêŋ amac kwanaŋgeŋ gebe aêac oc dandac gêŋwapac. Galoc amac alic gebe gêŋ tau ŋanô kêsagac. 5 Kêtu tonaŋŋa aê katôm gebe jaôŋ têm jalic amacŋa êtiam atom, tec kasakiŋ Timote gebe jaŋô amac akêŋ gêwiŋ ŋawae. Oc moae lêtômtêna kêlêtom amac e geseŋ aêacma koleŋ ŋanô su me.

6 Galoc Timote gêmu gêdêŋ aêac gêmêŋ ma kêsôm amac akêŋ gêwiŋ to têmtac gêwiŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ aêac. Eŋ gêjac miŋ gebe taêm gêjam aêac totêmtac gêwiŋgeŋ ŋapaŋ e nêm ŋalêlôm kêkac amac abe alic aêacŋa amboac aêacma ŋalêlôm kêkac aêac abe alic amacŋa. 7 O lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ ŋanô ŋawae mêŋgêjam malô aêac kêtu amacŋa ma kêpuc aêac, tec amoa jageo to aôc gêŋwapac nec tôŋ. 8 Amac embe akô ŋajaŋa awiŋ Apômtau, oc êmoasiŋ aêac amoa ŋajam. 9 Amac agôm aêac têntac ŋajam samucgeŋ akô aêacnêŋ Anôtô laŋônêm, tec aêac oc atôm gebe anam daŋge Anôtô êtu amacŋa naêtôm me masi. 10 Aêac ateŋ eŋ toma ŋalêlôm samucgeŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ gebe alic laŋôm êtiam ma apuc amacnêm akêŋ gêwiŋ tôŋ e ŋajaŋa êsa.

11 Aêac Tameŋi Anôtô agêc nêŋ Apômtau Jesu tau sênam aêacma intêna aô lasê amacŋa. 12 Apômtau êkêŋ amac têmtac gêwiŋ taôm to têmtac gêwiŋ ŋamalac samobŋa esewec ênam amac auc êtôm aêac tauŋ têntac gêwiŋ amac ŋanô. 13 Apômtau tau êpuc amacnêm ŋalêlôm tôŋ e amoa tolaŋômnêm sawageŋ ma atu dêbu ŋ akô aêac Tameŋi Anôtô laŋônêm êndêŋ noc aêacnêŋ Apômtau Jesu êmu êmêŋŋa naŋ ênê lau dabuŋ samob oc sêwiŋ eŋ.

4

Tasa nêŋ lêŋ ênac Anôtô mataanô ŋajam

1 O lasitêwaac, aêac adôŋ amac gebe asa nêm lêŋ e ênac Anôtô mataanô ŋajam tec agôm amoa. Ma galoc ateŋ to alêŋ biŋ amac, taŋ Apômtau Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, gebe asa lêŋ tonaŋ anac ŋawaegeŋ e anac dabiŋ. 2 Gôliŋ taŋ aêac akêŋ gêdêŋ amac ajam Apômtau Jesu laŋô naŋ ajalagac. 3 Anôtônê biŋ tonec êtu tôŋ gebe asa nêm lêŋ atôm ênê lau ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ gêŋ mockainɔ to mockainŋa. 4 Ma amac samob ajala nêm lêŋ awê to ŋacŋa, tec asa Anôtônê launêŋ lêŋ tau ŋapep to êndêŋgeŋ. 5 Asa nêm lêŋ totêmtac ŋakalacboa atôm lau samuc, taŋ sêjam kauc Anôtô naŋ atom.

6 Ansau aôc taôm ma ambôli lasitêwainêŋ gêŋ auc atom. Aêac asôm to awa
sa kwanaŋgeŋ gêdêŋ amac gebe Apômtau oc êkêŋ ŋagêjô êtu biŋ samob
tonaŋ ŋaiŋa. 7 Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêŋ môpŋa atom, eŋ gebe aêac
tasa lêŋ dabuŋgeŋ. 8 Ŋamalac teŋ embe taŋapêc êndêŋ biŋ tonaŋ, naŋ eŋ
taŋapêc êndêŋ ŋamalac teŋ atom, eŋ taŋapêc êndêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ nê
Ŋalau Dabuŋ kêsêp amacnêm ŋalêlôm naŋ.

9 Biŋ têmtac êwiŋ lasitêwaiŋa tonaŋ aêac oc ato êndêŋ amac atom, gebe
Anôtô tau kêdôŋ amac tec têmtac gêwiŋ taôm amoa. 10 Taôm agôm kêtu tôŋ
kêpi lasitêwai samob, taŋ sêŋgôŋ Makedonia naŋ su. O lasitêwaac, tonec
tec aêac alêŋ biŋ amac gebe aŋgôm anac ŋawaegeŋ. 11 Atu kêka-kêka gebe
asa nêm lêŋ ŋaŋêŋgeŋ to ajop taôm nêm ŋêŋgeŋ ma amac taôm lemem
ŋakoleŋ êlôm amac êtôm ajatu amac kwanaŋgeŋ su. 12 Asa lêŋ amboac
tonaŋ, go lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga sêlic ŋajam ma amac oc apô lêna taôm
êtu gêŋ teŋŋa atom.

Apômtau êmu êmêŋ

13 O lasitêwaac, aêac abe akô lau, taŋ sêc bêc sêc naŋ, nêŋ ŋam auc êndêŋ
amac atom, gebe moae nêm ŋalêlôm ŋawapac atôm lau, taŋ sêkêŋ mateŋ
ŋanô teŋ atom naŋ. 14 Aêac takêŋ gêwiŋ gebe Jesu gêmac êndu ma gêdi sa.
Amboac tonaŋ lau, tec sêc bêc sêc nec, Anôtô oc êkêŋ Jesu tau êwê êsêac.

15 Biŋ tonaŋ aêac awa sa gêdêŋ amac adaguc Apômtau tau nê biŋ teŋ
gebe Êndêŋ noc Apômtau êmu êmêŋŋa aêac, tec tamoa mateŋ jali nec,
tamuŋ êsêac, taŋ sêc bêc sêc naŋ atom. 16 Êndêŋ tonaŋ Apômtau tau oc
êpô awa, go nê aŋelanêŋ kasêga awa êsa ma Anôtônê dauc êtaŋ, go Ŋatau
êsêp aŋga undambê êmêŋ. Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi ma sêmac êndu
su naŋ, oc sêndi sa têtu ŋamata. 17 Go aêac, tec tamoa mateŋ jali nec, tao
êsuŋ aêac sa dawiŋ êsêac tapuc Apômtau tôŋtôŋ natasa ŋasawa ôŋa e tamoa
dawiŋ Apômtau teŋgeŋ ma teŋgeŋ. 18 Anam malô taôm ŋa biŋ tonaŋ ma
apuc taôm tôn êndêŋêndêŋgeŋ.

5

Tamansaŋ tauŋ gebe takôc Apômtau sa

1 O lasitêwaac, aê jato biŋ têm to nocŋa êndêŋ amac êtu ageŋŋa. 2 Taôm
ajalagac gebe Apômtaunê bêc oc mêŋêô lasê êtôm geŋgeŋtêna êmêŋ êndêŋ
êmbêc. 3 Êndêŋ taŋ ŋamalac sêsôm gebe “Galoc biŋmalô gêc ma oc tamoa
ŋajam” naŋ, gêŋsêga tau êtap êsêac sa gaôgeŋ amboac awê ŋapalê kêtuŋ eŋ,
ma sêc su sêŋgôm naeo. 4 O lasitêwaac, aŋgôŋ tokesec atom, gebe bêc tau
êtap amac sa êtôm geŋgeŋtêna atom, 5 gebe amac pebeŋ atu ŋawê latui to
geleŋŋa latui. Aêac tatu gêbêcauc to ŋakesec ŋagêŋ atom. 6 Amboac tonaŋ
aêac tanêc nêŋ bêc tatôm lau ŋagêdô atom, tanam jali tokauc ŋawageŋ
acgom. 7 Lau, taŋ sêc bêc naŋ, sêc bêc gêdêŋ gêbêc. Ma êsêac, taŋ sênôm bu
e kêjaŋiŋ êsêac naŋ, sêgôm nêŋ gêŋ gêdêŋ gêbêc. 8 Ma aêac, tec aŋga geleŋŋa
nec, tamoa tonêŋ kauc ŋawageŋ acgom. Tanôŋ takêŋ gêwiŋ to têntac gêwiŋ
ŋamaluku ma takuc takêŋ mateŋ moasiŋ Anôtô ênam aêac kêsiŋa ŋakululuŋ
ki, 9 gebe Anôtô kêkêŋ aêac kêtu nê têtac ŋandaŋ enseŋ aêac suŋa atom.
Eŋ kêkêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi kêtu ênam aêac kêsi daŋgôŋ mateŋ
jaliŋa. 10 Ŋac tau tonaŋ gêmac êndu kêtu aêacŋa gebe aêac tamoa mateŋ
jali me tamac êndu, mago oc daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ eŋgeŋ. 11 Amboac
tonaŋ amoasiŋ taôm to amboa taôm sa amboac agôm amoa.

Paulu gêjac mata nê papia

12 O lasitêwaac, aêac ateŋ amac gebe ajala êsêac, taŋ sêjam koleŋ aŋga amacnêm to sêjam gôliŋ amac ma sêmêtôc amac kêtu Apômtauŋa. 13 Atôc êsêac sa to têmtac êwiŋ êsêac êtu nêŋ koleŋŋa. Amoa tobiŋmalôgeŋ awiŋ taôm.

14 O lasitêwaac, aêac alêŋ biŋ amac gebe amêtôc wauc-wauctêna ma aê biŋ malô sa êndêŋ lau ŋalêlôm ŋatutuc. Anam lau palê-palê sa ma aê samob nêŋ biŋ tôŋ. 15 Alic taôm gebe akêŋ sec êjô sec atom, amoasiŋ taôm to ŋamalac samob anac ŋawaegeŋ.

16 Têmtac ŋajam ŋapaŋ. 17 Ateŋ mec ênêc awemgeŋ. 18 Anam daŋge êtu gêŋ samobŋa, gebe Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu gêdêŋ amac naŋ, gebe nêm ŋalêlôm amboac tonaŋ. 19 Akôniŋ Ŋalau Dabuŋ atom. 20 Matempaŋa ênac biŋ, taŋ Ŋalau Nabuŋ geoc lasê naŋ atom. 21 Ansaê gêŋ samob ma ajaliŋ ŋanô sa. 22 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ sec tokaiŋ-tokaiŋ samob.

23 Biŋmalô ŋam Anôtô tau ênac dabiŋ amac atu dabuŋ ênam aucgeŋ, ma êmansaŋ nêm ŋalau to nêm ŋalêlôm ma ôlim amoa tolaŋômnêm sawageŋ e aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi êmu êmêŋ. 24 Ŋac tau, taŋ kêkalem amac naŋ, eŋ ŋac ŋaŋêŋ, oc ênac dabiŋ e êmbacnê.

25 O lasitêwaac, ateŋ mec êtu aêacŋa.

26 Amac awem ênac lasitêwai samob ajô aêac su ma aê moalêc taôm to akôc taôm sa atôm Anôtônê launêŋ mêtê.

27 Aê aoc gêjac Apômtau gebe asam papia tonec lasê êndêŋ lasitêwai samoo sêŋô.

28 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau TESALONIKI

Noc Kilisi êmu êmêŋŋa kêlênsôŋ gôlôac aŋga Tesaloniki e lau ŋagêdô sêŋô keso ŋapaŋ. Amboac tonaŋ Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau Tesaloniki nec ŋac tau keto geseŋ biŋ, naŋ gêôŋ sa aŋga gôlôac tau sebe Apômtau êmu êmêŋ ŋanoc kêdabiŋgac. Paulu geseŋ biŋ tonaŋ ma gêwa sa gebe Kilisi êmu êmêŋ atom, "Ŋac alôb-alôb secsêga", taŋ êkêŋ kisa êndêŋ Kilisi ŋawaô naŋ, mêŋêpoa lasê ma êkac ŋamalac sêŋgôm sec to gêŋ alôb-alôb ênam sêga acgom.

Lau sêsam papia tauŋa sêôc kisa to ŋandaŋ, tec aposolo gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ ŋaŋêŋ sênsiŋ sugeŋ to sênam nêŋ kôm sênac ŋawaegeŋ, ec lemeŋ ŋakoleŋ êlôm êsêac amboac sêlic Paulu to nê kômwaga sêgôm-sêgôm naŋ, ma sêmoasiŋ lau sêŋgôm gêŋ ŋajamŋa endeŋ tôŋgeŋ.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Paulu awa gêôc to awa gêjac Anôtô kêtu gôlôac tauŋa 1:3-12
3. Biŋ Kilisi êmu êmêŋŋa 2:1-17
4. Paulu gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau buŋa 3:1-15
5. Paulu gêjac mata nê papia 3:16-18

Paulu awa gêjac lau

1 Paulu agêc Silwana ma Timote ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Tesaloniki, taŋ Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiŋ aêac tôŋ naŋ. 2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Kilisi êmu êmêŋ ma êmêtôc ŋamalac

3 O lasitêwaac, aêacma ŋalêlôm kêkac aêac tec ajam daŋge gêdêŋ Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ kesewec kêlêlêc, ma akêŋ têmtac gêwiŋ gelom tau gêdêŋ-gêdêŋgeŋ gêjam amac auc. 4 Agôm amboac tonaŋ, tec aêac alanem tauŋ kêtu amacŋa gêdêŋ Anôtônê gôlôac ŋagêdô. Êsêac sêjanda amac to aôc gêŋwapac, mago aôc totêmtac kêpa sugeŋ ma akêŋ gêwiŋ ŋajaŋa.

5 Biŋ tonaŋ gêwa Anôtônê mêtôc sa gebe jagêdêŋ. Amac aôc gêŋwapac kêtu Anôtônê gamêŋŋa ma Anôtô kêmasaŋ amac e atôm gebe awê kaiŋ gamêŋ tau. 6 Ma Anôtô oc êŋgôm gêŋ naêndêŋ. Eŋ êkêŋ lau, taŋ sêkêŋ gêŋwapac gêdêŋ amac aôc naŋ, tauŋ sêôc gêŋwapac êjô. 7 Ma eŋ oc êlêwaŋ gêŋwapac, taŋ aôc amoa naŋ, su aŋga amac to aêac amboac tonaŋgeŋ. Eŋ êŋgôm gêŋ tau êndêŋ noc Apômtau Jesu eoc tau lasêŋa aŋga undambê to nê aŋela ŋaclai. 8 Eŋ eoc tau lasê tojawaô ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac, taŋ sêjam kauc Anôtô to taŋeŋpêc aêacnêŋ Apômtau Jesu nê ŋawae ŋajam naŋ. 9 Êsêacnêŋ ŋagêjô gebe sêôc ŋandaŋ sênaŋaŋa, taŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ. Ac sêmoa jaêc Apômtau laŋônêm to nê ŋaclai ŋaŋawasi. 10 Êndêŋ bêc Apômtau Jesu êmêŋŋa naŋ, Anôtônê lau oc tetoc eŋ sa to lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêacma biŋ, taŋ ajac jaeŋ amac naŋ.

11 Aêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ, tec ateŋ mec kêtu amacŋa ŋapaŋ. Aêac ateŋ aêacnêŋ Anôtô gebe êmansaŋ amac e atom gebe andaŋguc ênê kalem. Aêac ateŋ Anôtô gebe nê ŋaclai ênam kôm êpi amac e êŋgôm gêŋ ŋajam, taŋ abe aŋgôm naŋ anô êsa to ênac dabiŋ akêŋ gêwiŋ ŋakoleŋ. 12 Embe amboac

tonaŋ, go amac atoc aêacnêŋ Apômtau Jesu nê ŋaê sa, ma eŋ etoc amac sa. Aêacnêŋ Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ êŋgôm gêŋ tau ŋanô êsa.

2

Ŋac geseŋ biŋsuŋa nê biŋ

1 O lasitêwaac, aêac abe asôm biŋ êpi aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi êmu êmêŋ to ênac aêac sa tapi tageŋ dawiŋ eŋŋa, tec ateŋ amac gebe. 2 Lau sênam amacnêm kauc ôkwi-ôkwi sebeŋ to sêlênsôŋ amac atom. Êsêac oc sêsôm gebe Apômtaunê bêc gêmêŋ sugac. Êsêac oc sêŋgôliŋ biŋ êpi ŋalau, taŋ geoc biŋ tau lasê me êpi ŋac teŋ, taŋ kêsôm biŋ tau me êpi papia, taŋ sêsôm gebe aêac ato naŋ. 3 Alic taôm gebe lau teŋ sêŋgôm gêŋlêlôm gebe sênsau sêôc amac atomanô. Bêc tau oc êmêŋ atomgeŋ e ŋamalac sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê êmuŋ ma ŋac geseŋ biŋsuŋa eoc tau lasê su acgom. Ŋac tau tonaŋ oc ênaŋa samucgeŋ. 4 Eŋ oc êkêŋ kisa êndêŋ Anôtô to nê sakiŋ samob. Ma eŋ oc etoc tau sa ma êŋgôŋ Anôtônê lôm dabuŋ to êtôc tau êndêŋ lau gebe eŋ Anôtô.

5 Biŋ tonaŋ kasôm gêdêŋ amac gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac naŋ. Amac oc taêm gêjam biŋ tau me masi. 6 Ma amac ajala gêŋ, taŋ kêkô eŋ auc gebe êmêŋ galoc atom naŋ. Eŋ eoc tau lasê êndêŋ noc, taŋ Anôtô êkêŋ naŋgeŋ. 7 Ŋaclai taŋ geseŋ biŋsu su naŋ, gêjam kôm gêmoa, tageŋ kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋ. Êsiŋ tau e sêkôc ŋac, taŋ kêkô gêŋ tau auc naŋ, su acgom. 8 Go ŋac geseŋ biŋsuŋa eoc tau lasê. Ma Apômtau Jesu oc ênac eŋ êndu ŋa nê awajaô. Ma Apômtau embe êmêŋ toŋawêgeŋ, go ŋawê tau enseŋ eŋ su amboac tonaŋ. 9 Ŋac geseŋ biŋsuŋa oc êmêŋ toSadaŋnê ŋajaŋa ma êŋgôm gêŋ ŋaclaiŋa tokaiŋ-tokaiŋ ma gêŋtalô to gêŋsêga dansaŋŋa. 10 Ma eŋ êns u êôc êsêac, taŋ sênaŋa naŋ, ŋa dansaŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Êsêac oc sênaŋa gebe têntac gêwiŋ biŋŋanôŋa gêc êsêacŋa atom. Embe têntac êwiŋ biŋŋanô, oc Anôtô ênam êsêac kêsi. 11 Kêtu tonaŋŋa Anôtô êkêŋ ŋaclai dansaŋŋa êôc êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ biŋdansaŋ, 12 gebe êsêac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ biŋŋanô atom ma têntac gêwiŋ biŋ geo ŋawaô naŋ, Anôtô êmêtôc êsêac e sênaŋa.

Anôtô kêjaliŋ aêac sa gebe daŋgôŋ mateŋ jali

13 O lasitêwaac, Apômtau têtac gêwiŋ amac tec aêacma ŋalêlôm kêkac aêac e ajam daŋge Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe Anôtô kêjaliŋ amac sa gêdêŋ andaŋgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ amac atu Anôtônê lau e akêŋ gêwiŋ biŋŋanô tau, tec Anôtô gêjam amac kêsi. 14 Anôtô kêkêŋ aêac asôm ŋawae ŋajam, taŋ kêkalem amac naŋ, gebe amac akôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋawasi sa. 15 O lasitêwaac, amboac tonaŋ akô ŋajaŋa ma amansaŋ mêtê, taŋ aêac adôŋ gêdêŋ amac naŋ. Biŋ ŋagêdô asôm ŋa aweŋgeŋ ma ŋagêdô ato kêsêp papia.

16 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi agêc Tameŋi Anôtô tau, taŋ têtac gêwiŋ aêac to kêmoasiŋ aêac tamoa teŋgeŋ totêntac malôgeŋ ma takêŋ mateŋ ŋanô ŋajam ôŋa tau naŋ, 17 ênam malô nêm ŋalêlôm to êpuc amac tôŋ gebe aŋgôm gêŋ samob to asôm biŋ samob ŋajamgeŋ.

3

Ateŋ mec êtu aêacŋa

1 O lasitêwaac, jasôm teŋ êwiŋ gebe ateŋ mec êtu aêacŋa gebe Apômtaunê
biŋ êɪêti ênam gamêŋ auc êna e ŋamalac tetoc mêtê sa amboac amac agôm.
2 Ma ateŋ gebe Anôtô ênam aêac sa aŋga lau sec to alôb-alôb nêŋ gebe lau
taêsam sêmoa, taŋ sêkêŋ gêwiŋ ŋawae ŋajam atom.
3 Mago Apômtau eŋ ŋac ŋaŋêŋ. Eŋ oc êpuc amac tôŋ ma ejop amac êtu
ŋac sec tauŋa. 4 Apômtau kêkêŋ aêac akêŋ gêwiŋ gebe biŋ, taŋ asôm gêdêŋ
amac naŋ, amac amasaŋ su ma oc amansaŋ. 5 Apômtau tau ênam gôliŋ
amacnêm ŋalêlôm gebe têmtac êwiŋ Anôtô ma aôc gêŋwapac totêmtac êpa
sugeŋ atôm Kilisi tau.

Aêac samob tanam kôm tanac ŋawaegeŋ

6 O lasitewaac, aêac ajac biŋsu amac ajam aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
laŋô, gebe aŋgamiŋ taôm êndêŋ lasitêwai, taŋ sêsa nêŋ lêŋ salaŋ to sêbu
biŋsu, taŋ aêac akêŋ gêdêŋ êsêac naŋ. 7 Taôm ajalagac gebe atêku aêac,
ec ŋajam, gebe gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, asa ma lêŋ salêŋ
atom. 8 Aêac aeŋ amacnêm ŋac teŋ nê mo teŋ ŋaôma atom. Aêac ajam ma
koleŋ e tekweŋ gêbac kêtôm bêc to geleŋgeŋ, gebe amacnêm teŋ im têkwa
su ŋaômageŋ êtu aêacŋa atom. 9 Aêac atôm gebe ajatu gêŋ taniŋŋa aŋga
amacnêm, mago agôm atom, abe akêŋ ŋadôŋdôŋ êndêŋ amac gebe atêku
aêacŋa. 10 Gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, asôm biŋ tonec gêdêŋ
amac su gebe “Ŋac teŋ embe endec kôm, naŋ êniŋ gêŋ atom.” 11 Aêac ato
biŋ tonaŋ gebe aŋô ŋawae gebe nêm lau ŋagêdô sêsa nêŋ lêŋ salêŋ. Êsêac
sêjam kôm atom, sêgôm gêŋ sêbôcgeŋ. 12 Aêac anac biŋsu lau amboac tonaŋ
to alêŋ biŋ êsêac êtu Apômtau Jesu Kilisiŋa gebe sênam nêŋ kôm êtu katô,
ec sêniŋ tauŋ nêŋ ŋêŋgeŋ.
13 O lasitêwaac, ôlim ŋakam êsa êtu aŋgôm gêŋ ŋajamŋa atom. 14 Ŋac teŋ
embe taŋa wamu aêacma biŋ, taŋ ato kêsêp papia tonec naŋ atom, naŋ
taêm ênam ênê biŋ ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ eŋ gebe maja tau. 15 Mago alic
eŋ amboac nêm ŋacjo atom, anêc biŋsu eŋ amboac lasimi teŋ.

Paulu gêjac mata nê papia

16 Ma biŋmalô Ŋatau tau êkêŋ biŋmalô êndêŋ amac êtôm têm samob ŋalêŋ
tokaiŋ-tokaiŋ. Apômtau êwiŋ amac samob.
17 Aê, Paulu tauc, lemoc kato biŋ aoc gêjac amacŋa tonec. Ŋoc papia
tonec taujala. Aê kato amboac tonecgeŋ. 18 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
nê moasin êndêŋ amac samob êwac.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ TIMOTE

Timote tau nec eŋ ŋac buŋa matac teŋ aŋga Asia Sauŋ. Têna Judao ma tama Helen. Eŋ gêwiŋ Paulu ma kêpuc eŋ êôŋ kêtu kom mêtêŋa samob jakêsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgosu.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ Timote nec gêc tau keto kêwaka biŋ ŋatêna têlêac sa. (1) Paulu gêjam la Timote gebe ejop tau êndêŋ mêtêgeo, taŋ gêôŋ sa aŋga gôlôac buŋa tau ŋalêlom gêwiŋ naŋ. Mêtêgeo tonaŋ ŋai ŋam kêsêp lau ŋagêdô sêgaluŋ kauc jaba aŋga lau Juda to lau samuc nêŋ kêsêp taulêlôm. Lau seboc lau teŋ sênam tauŋ kêsi sêŋgôm naêtôm atom, sêjala gêŋ, tê ŋam kêsiŋ tau gêc lêlôm eŋ nê, êwiŋ acgom. Ac tec sêsôm lau sênam dabuŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô ma sêjac jao lauo to ŋac sênam tauŋŋa atom. (2) Go Paulu keto biŋ tanam jaom gôlôacŋa ma om ŋasakiŋ ŋagoliŋ ŋagêdô gêwiŋ. Eŋ gêwa kômwaga gôlôacŋa nêŋ ŋalêlôm to nêŋ gam sa. (3) Gocgo gêlêŋ biŋ Timote gebe ênac dabiŋ tau êtu Jesu Kilisi nê sakiŋwaga mansaŋ ŋajam teŋ. Ma gêwa ênê kôm, taŋ gêjac eŋ ŋawae gebe ênam êndêŋ lau buŋa ŋagêdô êndêŋ-êndêŋgeŋ naŋ, ŋam sa amboac taŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Gôlôac dabuŋ tau to gakolegwaga nêŋ kôm ŋagôliŋ 1:3–3:16
3. Timote tau nê kôm to ŋagôliŋ 4:1–6:21

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tec aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô agêc Kilisi
Jesu, taŋ takêŋ mateŋ eŋ tamoa naŋ, kêjatu aê, 2 tec kato ŋoc papia tonec
gêdêŋ aôm, Timote. Aôm kôtu aê latuc kêtu kôkêŋ gêwiŋŋa. Tameŋi Anôtô
agêc aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ to taêŋ walô ma biŋmalô
êndêŋ aôm êwac.

Ojop taôm êndêŋ mêtê geo

3 Gêdêŋ taŋ aê gaja Makedonia naŋ, kasakiŋ aôm gebe ôŋgôŋ Epese
ma ôsôm êndêŋ lau ŋagêdô gebe sênam mêtê teŋ eo atom. 4 Ôsôm êndêŋ
êsêac gebe sêwi miŋ laŋgwa ŋaôma-ŋaôma to nêŋ abeŋi to dêbuŋi nêŋ ŋaê
ŋadênaŋ sêpuc tauŋ ŋamŋa siŋ. Biŋ tonaŋ oc aŋgôm biŋ êlênsôŋ elêmê
ma anam lau teŋ sa êtu sêkêŋ awiŋ Anô tôŋa atom. 5 Ŋagôliŋ taŋ aôm
kôkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ, ŋamanô tau tonec gebe têmtac êwiŋ ŋanô, taŋ ŋam
kêsêp ŋalêlôm ŋawa to ŋalêlôm ŋaŋêŋ ma akêŋ êwiŋ ŋakêŋkêŋ ŋajam tonêm
ŋalêlôm makeŋgeŋ. 6 Lau ŋagêdô sêwi lêŋ tonaŋ siŋ ma sêlênsôŋ tauŋ
sêsôm biŋ agwa-agwa ŋaôma. 7 Êsêac seboc têdôŋ Anôtônê biŋsu, mago
sêjam kauc biŋ, taŋ sêsôm to biŋgalôm, taŋ sêjam sêmoa naŋ ŋam.

8 Aêac tec tajala gebe Anôtônê biŋsuanô embe tamansaŋ ŋapep, oc gêŋ
ŋajam samucgeŋ. 9 Aêac tajala tonec gêwiŋ gebe sêmasaŋ biŋsu kêtu lau
gêdêŋŋa atom. Biŋsu tau mêŋkêsa kêtu lau, taŋ sêgôm gêŋ wauc-waucgeŋ
to taŋeŋpêc ma dedec Anôtô to sêgôm sec, sêlic gêŋ teŋ kêtu nêŋ gêŋ
dabuŋ atom, sêsôm biŋ alôb-alôb ŋawaô, sêjac teneŋi to tameŋi ma ŋamalac
êndu naŋŋa. 10 Biŋsu tonaŋ mêŋkêsa kêtu lau mockaiŋo to mockaiŋŋa
ma ŋacwaga, taŋ sêkwalec tauŋŋa, ma kêtu êsêac, taŋ têtulu ŋamalac têtu
gêŋômaŋa to lau dansaŋ ma êsêac, taŋ têtôc lemeŋ, mago sêsau naŋŋa, ma

kêtu êsêac, taŋ sêgôm gêŋ ŋagêdô samob, taŋ geseŋ mêtê ŋajam suŋa naŋ.
11 Biŋ tonaŋ gêc ŋawae ŋajam, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê gebe jasôm lasêŋa.
Ŋawae ŋajam tonec gêwa Anôtô, taŋ aweŋ gêôc eŋ naŋ, nê ŋawasi sa.

Paulu gêjam daŋge Anôtô kêtu taê walô eŋŋa

12 Aê gajam daŋge aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu, taŋ kêpuc aê tôŋ ma gêlic
aê katôm gebe janam sakiŋ eŋ naŋ, tec kêkêŋ kôm gêdêŋ aê. 13 Gêmuŋgeŋ
tec aê kasôm biŋ alôb-alôb kêpi Jesu ma kêjanda eŋ to kalêsu gôlôac dabuŋ.
Mago Anôtô taê walô aê, gebe kakêŋ gêwiŋ mêtê atom tageŋ ma gajam
kauc gêŋ, taŋ gagôm naŋ. 14 Aêacnêŋ Apômtau kêsêwa nê moasiŋ kêpi aê
ma kêkêŋ aê kakêŋ gêwiŋ to têtac gêwiŋ ŋanô, taŋ ŋawakac kêsêp Kilisi Jesu
tau naŋ. 15 Biŋ tonec tec ŋanô, ŋamalac samob sêkêŋ êwiŋ acgommaŋ, gebe
Kilisi Jesu gêmêŋ nom gebe ênam lau sec kêsi. Ma aê tec katu lau sec tau
nêŋ ŋac ŋamata. 16 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô taê walô aê gebe Kilisi Jesu
êwa nê lêŋ ê ŋamalacnêŋ biŋ tôŋŋa sa êpi aê êtu ŋamata e jatu lau, taŋ oc
sêkêŋ êwi ŋ eŋ ma sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ naŋ, nêŋ ŋadôŋdôŋ. 17 Anôtô
taugeŋ kêtu têm samob ŋakiŋ. Eŋ gêmoa teŋgeŋ ma ŋamalac teŋ mataanô
gêlic eŋ atom. Eŋ taugeŋ kêtu Anôtô. Lanem to ŋawasi êndêŋ eŋ êtôm têm
totêmgeŋ. BiŋŋanÔ.

18 Latucenec Timote, aê kakêŋ ŋagôliŋ tonaŋ gêdêŋ aôm gebe ojop. Biŋ
tonaŋ seoc lasê kêpi aôm gebe êpuc aôm tôŋ ma ônac siŋ ŋajam. 19 Ôkêŋ
êwiŋ tonêm ŋalêlôm ŋaŋêŋgeŋ. Lau ŋagêdô sêwê biŋ tonaŋ auc ma sêkêŋ
gêwiŋ atom, tec têtu lau gêbac. 20 Lau tau nêŋ ŋagêdô tonec Humenai
agêc Alesandere. Aê kakêŋ êsêagêc sêsêp Sadaŋ lêma gebe êndôŋ êsêagêc
e sêsôm biŋ alôb-alôb êtiam atom.

2

Biŋ tateŋ mecŋa

1 Amboac tonaŋ aê jalêŋ biŋ amac gebe aŋgôm gêŋ tonec êtu ŋamatageŋ
acgom gebe ateŋ nêm gêŋ êndêŋ Anôtô to ateŋ mec ma taêm ênam nêm lau
êsap nêm mec ŋalêlôm to anam daŋge êtu ŋamalac samobŋa. 2 Ateŋ mec
êtu kiŋ to gôliŋwaga samobŋa, gebe tamoa nêŋ ŋajam to daŋgôŋ tomalô,
ma daŋgôm nêŋ gêŋ tasa Anôtônê lêŋ to tamansaŋ gêŋ samob ŋapep. 3 Biŋ
tonaŋ gêjac aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô mataanô ŋajam ma gêlic jagêdêŋ. 4 Ŋac
tau tonaŋ gebe ênam ŋamalac samob kêsi ma gebe êkêŋ êsêac sêjala biŋŋanô
tau, 5 gebe Anôtô tageŋ tec gêmoa, ma sêliŋwaga tageŋ tec gêmoa Anôtô to
ŋamalac ŋasawa. Sêliŋwaga tau ŋamalac Kilisi Jesu, 6 taŋ kêkêŋ tau gêjac da
lau pebeŋ. Biŋ tonaŋ gêwa sa gêdêŋ ŋanoc gebe Anôtô gebe ênam ŋamalac
samob kêsi. 7 Anôtô kêkêŋ aê katu ŋacjaeŋ to aposolo ma lau samuc nêŋ
kêdôŋwaga gebe jasôm lêŋ takêŋ gêwiŋŋa to biŋŋanô tau lasê êndêŋ êsêac.
Aê kasôm biŋŋanô, kasau atom.

8 Aê gabe ŋacwaga teteŋ mec êtôm gamêŋ samobgeŋ. Êsêac embe sêlam
lemeŋ dabuŋ, go têntac ŋandaŋ to têntac lulu atom.

9 Ma biŋ tonec êpi lauo amboac tonaŋgeŋ, gebe sêmansaŋ tauŋ ŋapep
ma majeŋ tauŋ êtu gêŋ secŋa ma sênam gêlôŋ tauŋ tokaucgeŋ. Êsêac
sêmac poac ma sêkôc gold to kêkôm ma sêsô ŋakwê toŋaôli kapôêŋ-kapôêŋ
atom. 10 Êsêac sênam gêlôŋ tauŋ ŋa kôm ŋajamgeŋ, tec êwa êsêac sa gebe
têtôm lauo, taŋ têtêc Anôtô naŋ. 11 Lauo sênam tauŋ tôŋgeŋ to sêkôniŋ
tauŋ, go sêŋô biŋ e êtu taŋ êsêac. 12 Aê jalôc gebe lauo têndôŋ lau to têtu

ŋacwaganêŋ ŋatauo nec atom. Êsêac sêmoa sênam tauŋ tôŋgeŋ. 13 Anôtô kêkêŋ Adam kêtu ŋamata acgom, go kêkêŋ Ewa kêdaguc. 14 Ma Adam kêkêŋ gêwiŋ biŋdansaŋ atom, awê tec kêkêŋ gêwiŋ e kêgêli biŋsu. 15 Lauo embe sêsap sêkêŋ gêwiŋ to têntac gêwiŋ tôŋ ma sêsa nêŋ lêŋ sênam dabuŋ tauŋ tokaucgeŋ ma embe sêkôc ŋapalê, go Anôtô ênam êsêac kêsi.

3

Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata nêŋ ŋagôliŋ

1 Biŋ tonec biŋ ŋanô gebe ŋac teŋ embe taê êka gebe êtu gôlôac dabuŋ ŋagejobwaga, naŋ nê ŋalêlôm êkac eŋ êtu kôm ŋajam teŋŋa. 2 Gejobwaga tonaŋ talic eŋ ŋac mansaŋ samucgeŋ, ênam awê tageŋ ma êmoa tokauc ŋawageŋ. Eŋ êsa nê lêŋ tokauc ma katôgeŋ. Eŋ êŋgôm ja lau samob ma eŋ êtôm gebe êndôŋ launa. 3 Ênôm gêŋ anaboa atom to lêma ênac siŋ ŋawaô atom. Eŋ ŋac malô to ŋac wama. Eŋ têtac gamiŋ atom. 4 Eŋ ênam gôliŋ tau nê gôlôac ŋapep e nê ŋapalêo to ŋac tetoc eŋ sa totaŋeŋ wamugeŋ. 5 Ŋac teŋ embe ênam gôliŋ tau nê gôlôac êtôm atom, oc ejop Anôtônê gôlôac amboac ondocgeŋ. 6 Akêŋ ŋac, taŋ kêtu ŋac buŋa dambêgeŋ naŋ, êtu gejobwaga atom, gebe eŋ oc etoc tau sa e mêtôc, taŋ kêtap Sadaŋ sa naŋ, êpi eŋ amboac tonaŋ. 7 Akêŋ ŋac, taŋ lau sêmoa jaêc gôlôacŋa sêsôm eŋ wae ŋajam naŋgeŋ, gebe sêmbu eŋ atom to Sadaŋnê lip ênac eŋ atom.

Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa nêŋ ŋagôliŋ

8 Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa amboac tonaŋ. Êsêac lau wapac, imbeleŋ pap atom, sênôm wain anaboa atom ma sêwê launêŋ gêŋ auc atom. 9 Biŋŋanô taŋ êsêac sêkêŋ gêwiŋ naŋ, sêkam tôŋ ŋa nêŋ ŋalêlôm ŋawa. 10 Ansaê lau tonaŋ êmuŋ acgom. Embe alic êsêac têtôm, go sênam sakiŋ gôlôac. 11 Êsêacnêŋ lauo amboac tonaŋgeŋ. Êsêac lauo wapac, sêŋga biŋ atom, sêmoa tokauc ŋawageŋ ma sêŋgôm nêŋ gêŋ samob ŋaŋêŋgeŋ. 12 Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa sênam awê tageŋ-tageŋ ma sênam gôliŋ nêŋ ŋapalêo to ŋac ma nêŋ gôlôac ŋapep. 13 Êsêac taŋ sêjam sakiŋ nêŋ gôlôac ŋapep naŋ, oc nêŋ sakiŋ etoc êsêac sa ma sêkêŋ êwiŋ Kilisi Jesu totêntac êpa sugeŋ.

Anôtônê mêtê ŋabiŋ ŋalêlômŋa

14 Biŋ tonaŋ kato gêdêŋ aôm ma taêc kêka gebe jandêŋ aôm jawac sebeŋ. 15 Mago gêŋ teŋ embe ênam aê tôŋ, go papia tonec êwa biŋ sa êndêŋ aôm e ôjala lêŋ ômoa Anôtônê anduŋa ŋam. Anôtônê andu tau Anôtô mata jali nê gôlôac, taŋ kêtu biŋŋanô ŋaalê to ŋaseŋeŋ. 16 Biŋŋanôgoc, Anôtônê mêtê, taŋ kêsiŋ tau kêsêp lêlômgeŋ naŋ kapôêŋanô.
Eŋ geoc tau lasê kêtu ŋamalac.
Ŋalau Dabuŋ gêwa eŋ sa gebe eŋ ŋac gêdêŋ.
Aŋela sêlic eŋ.
Sêjam ênê mêtê gêdêŋ lau samuc.
Lau nomŋa sêkêŋ gêwiŋ eŋ.
Anôtô kêsip eŋ sa toŋawasigeŋ.

4

Biŋ kêpi kêdôŋwaga dansaŋ

1 Ŋalau Dabuŋ gêwa sa kwanaŋgeŋ e gêc awêgeŋ gebe êndêŋ têm ŋamuŋa lau ŋagêdô oc sêkac tauŋ su aŋga sêkêŋ gêwiŋ ŋanôŋa nasêsap ŋalau

dansaŋŋa tôŋ to sêkôc ŋalau sec nêŋ mêtê sa. 2 Ŋalau sec tonaŋ sêjam ŋamalac dansaŋ laŋôŋ, taŋ sêsau lau. Êsêacnêŋ ŋalêlôm kêtôm ja kêpac gêŋ kêtu matê. 3 Êsêac tonaŋ sêjac jao gebe ŋacwaga sênam awê atom ma lauo sênam ŋac atom. Ma êsêac sêkac ŋamalac gebe sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô. Mago Anôtô kêkêŋ gêŋ taniŋŋa tonaŋ gebe aêac lau takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋanôŋa takôc sa todaŋgegeŋ. 4 Gêŋ totau-totau samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, tau ŋajam. Amboac tonaŋ takôc gêŋ tonaŋ ŋai samob sa todaŋgegeŋ ma dambu teŋ atom, 5 gebe Anôtônê biŋ to mec gêgôm gêŋ tau kêtu dabuŋgac.

Kilisi Jesu nê sakiŋwaga ŋajam

6 Aôm embe ôwa biŋ tonaŋ sa êndêŋ lasitêwai, oc ôtu Kilisi Jesu nê sakiŋwaga ŋajam, gebe takêŋ gêwiŋ ŋabiŋ to mêtê ŋajam, taŋ kôdaguc naŋ, kêtu nêm mo gêlôm aômŋa. 7 Mago miŋ alôb-alôb to lauo ŋanô nêŋ biŋ ole naŋ ômasuc. Ôsa Anôtônê lêŋ ônsaê-ônsaê e êtu tôŋ aôm. 8 Embe tansaê gebe tatu mêtê ôliŋgeŋ, oc ênam aêac sa ŋanô atom. Mago embe tasa Anôtônê lêŋ, oc ênam aêac sa êtu gêŋ samobŋa. Anôtô gêjac mata gebe ênam aêac sa êndêŋ têm tamoa mateŋ jali aŋga nomŋa to êndêŋ têm daŋgôŋ mateŋ jali aŋga ônêŋa amboac tonaŋgeŋ. 9 Biŋ tonaŋ ŋanô to gêdêŋ kêtôm gebe ŋamalac samob sêkôc saŋa. 10 Kêtu mêtê tonaŋŋa aêac tajam koleŋ tosiŋgeŋ gebe aêac takêŋ mateŋ Anôtô mata jali, taŋ kêtu ŋamalac samob nêŋ kêsiwaga, mago kêtu aêac lau-takêŋ-gêwiŋwaga nêŋ kêtu ŋamata.

11 Ôjatu biŋ tonaŋ ma ôndôŋ lau gebe sêmansaŋ. 12 Lau teŋ laŋôŋ elo aôm êtu aôm ŋac matacŋa atom. Aômnêm biŋ to nêm lêŋ ma têmtac gêwiŋ to kôkêŋ gêwiŋ ŋanô ma nêm ŋalêlôm ŋawa êtu ŋadôŋdôŋ êndêŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga. 13 Ôsam mêtê lasê to ôɪêŋ biŋ gôlôac ma ôndôŋ lau tau ômoa e tauc jawac acgom. 14 Ôim Anôtônê moasiŋ, taŋ gêc ŋalêlôm naŋ, su atom. Moasiŋ tau gelom aôm gêdêŋ taŋ seoc Anôtônê biŋ lasê gêdêŋ aôm ma gôlôac dabuŋ nêŋ laumata sêu lemeŋ gêsac aôm naŋ. 15 Biŋ tonaŋ taêm ênam ma biŋ tonaŋ ênam gôliŋ nêm lêŋ, gebe lau samob sêlic aômnêm kôm esewec. 16 Ojop taôm to mêtê, taŋ kôdôŋ gômoa naŋ ŋapep. Ôsap tôŋgeŋ. Ôŋgôm tonaŋ, ec ênam aôm taôm to êsêac, taŋ sêŋô aômnêm biŋ naŋ sa.

5

Timote ênam sakiŋ to ejop nê lau ŋapep

1 Ônsaic biŋ ŋamalacanô teŋ atom, ôlêŋ biŋ eŋ amboac tamam. Ma lau wakuc naŋ ôlic êsêac amboac lasimi. 2 Lauo ŋanô naŋ ôɪêŋ biŋ êsêac amboac têmami, ma lauo wakuc amboac latômio tonêm ŋalêlôm ŋawageŋ.

3 Awêtuc embe awêtuc ŋanôgeŋ, naŋgo otoc êsêac sa. 4 Ma awêtuc teŋ embe nê gôlôac to dêbui sêmoa, naŋ sênam eŋ sa êjô moasiŋ taŋ teneŋi to tameŋi sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ. Sêŋgôm amboac tonaŋ, ec ênac Anôtô mataanô ŋajam. 5 Ma embe awêtuc ŋanô, taŋ taugeŋ êmoa naŋ, oc êkêŋ mata Anôtôgeŋ ma êsap mec tôŋ ma eteŋ Anôtô êtôm êmbêc to eleŋgeŋ. 6 Ma awêtuc teŋ embe êsa nê lêŋ taê ênam tau ôligeŋ, naŋ talic eŋ mata jali, mago gêmac êndugac. 7 Ônac biŋsu êsêac gebe sêmoa tobiŋ masigeŋ. 8 Ŋac teŋ embe ejop tau nê lau to êmoasiŋ tau nê lasitêwai atom, oc enseŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa su. Eŋ êtu ŋac sec êlêlêc lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga su.

9 Oto awêtuc teŋ nê ŋaê êsêp awêtucnêŋ ŋaêmôkê paliŋ-paliŋgeŋ atom. Awêtuc taŋ nê jala kêtu 60 su ma gêjam ŋac tageŋ naŋgeŋ nê ŋaê êsêp.

10 Ênê wae gêjam kôm ŋajamŋa ênêc amboac tonaŋgeŋ. Eŋ embe êlôm nê gôlôac ŋapep, êŋgôm ja lau, êkwasiŋ Anôtônê lau eŋkaiŋ, ênam lau sêŋgôŋ jageoŋa sa to êpuc gêŋ ŋajam samob ŋam, naŋgo nê ŋaê êsêp ŋaêmôkê.

11 Oto awêtuc wakuc nêŋ ŋaê êsêp ŋaêmôkê atom, gebe êsêac oc taêŋ ênam biŋ ŋacŋa ma ôliŋ ŋakam êsa êndêŋ Kilisi. 12 Lauo tonaŋ ŋai oc sêsap nêŋ biŋ, taŋ sêmoatiŋ kêtu ŋamata naŋ, tulu e sêmoa tobiŋgeŋ. 13 Lauo amboac tonaŋ têdôŋ tauŋ gebe sênam ojom ma sênac laoc launêŋ andugeŋ. Ma sêjam ojomgeŋ atom, aweŋsuŋ ŋakasop-kasop ma sêlênsôŋ lau ŋagêdô nêŋ biŋ to sêsôm biŋ, taŋ têtôm atom gebe sêsôm naŋ. 14 Amboac tonaŋ aê gabe awêtuc wakuc sênam ŋac êtiam, ec sêkôc ŋapalê ma sêmansaŋ nêŋ andu ŋapep. Sêŋgôm amboac tonaŋ, gebe ŋacjo êmbu aêac êtu lêŋ keso teŋŋa atom. 15 Awêtuc tau ŋagêdô tec sêkac tauŋ su ma sêsap Sadaŋ tôŋgac. 16 Awêtuc ŋagêdô embe sêŋgôŋ sêwiŋ nêŋ awê kêkêŋ gêwiŋŋa teŋ, go awê tau ênam êsêac sa, gebe êkêŋ wapac êndêŋ gôlôac atom. Go gôlôac dabuŋ têtôm gebe sênam awêtuc sawaanô sa.

17 Atôc gôlôacnêŋ laumata, taŋ sêjam jaom nêŋ gôlôac ŋapep naŋ, sa êlêlêcmaŋ. Aê kasôm biŋ kêpi êsêac, taŋ sêjam mêtê to têdôŋ lau sim tauŋ sugeŋ naŋ. 18 Amac ajala gebe teto gêc gebe "Ôkic bulimakao, taŋ kêka mopolom gêmoa naŋ, awasuŋ auc atom." Ma biŋ teŋ gêc gêwiŋ gebe "Koleŋwaganê kôm ŋaôli gêjac eŋ ŋawaegoc." 19 Biŋ teŋ embe êpi laumata teŋ, naŋ ôkêŋ taŋam sebeŋ atom. Ŋac luagêc me têlêac sêwa sa êtôm tau acgom, go ôkêŋ êwiŋ. 20 Lau taŋ sêŋgôm sec naŋ, ômêtôc êsêac aŋga lau samob laŋôŋnêm gebe lau ŋagêdô sêlic ma têtêc tauŋ. 21 Aê kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu to aŋela, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, laŋôŋnêm ma aoc gêjac aôm gebe Ojop ŋagôliŋ tonaŋ ŋapep. Ômoasiŋ ŋac teŋ êlêlêc ŋac teŋ su atom to taêm labu nêm ŋac ôlim andaŋ taômŋa atom. 22 Ôkêŋ lêmam ênsac ŋac teŋ gebe ônam mec eŋ êtu sakiŋ teŋŋa sebeŋ atom. Ma ôwê lau ŋagêdô nêŋ sec ŋakaiŋ ôwiŋ atom. Ojop taôm nêm ŋalêlôm gebe ŋawageŋ.

23 Ônôm bu ŋaômageŋ atom, ônôm wain ŋagec êwiŋ êtu nêm têmtacwalô to gêmac gêgôm aôm elêmêŋa.

24 Lau ŋagêdô nêŋ sec kêtu awê sebeŋ ma sec tau kêsêlêŋ gêmuŋ têm sêmêtôc êsêacŋa. Mago ŋagêdô nêŋ sec oc êtu awê êndaŋgucgeŋ. 25 Ma koleŋ ŋajam kêtu awê amboac tonaŋgeŋ. Ma ŋagêdô embe êtu awê sebeŋ atom, oc êsiŋ tau êtôm atom.

6

1 Sakiŋwaga samob tetoc nêŋ ŋataui sa ŋapepgeŋ, gebe bi ŋ alôb-alôb êpi Anôtônê ŋaê to mêtê atom. 2 Sakiŋwaga taŋ nêŋ ŋataui sêkêŋ gêwiŋ naŋ, taêŋ êpa êsêac su gebe êsêacnêŋ lasitêwai nec atom. Masi. Êsêac sênam sakiŋ sênac ŋawaegeŋ gebe nêŋ sakiŋ oc êmoasiŋ lau sêkêŋ gêwiŋŋa, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ êsêac naŋ.

Mêtê geo to awa ŋanô

Biŋ tonec ôndôŋ to ôlêŋ biŋ gôlôac. 3 Ŋac teŋ embe êndôŋ mêtê teŋ eso mêtê tonaŋ ma êsap aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê biŋ ŋajam to Anôtônê lêŋ tôŋ atom, 4 naŋ oc etoc tau sa ŋaômageŋ ma êjala biŋ teŋ atom. Lau amboac tonaŋ nêŋ ŋalêlôm kêkac êsêac keso, tec aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ to sêsôm biŋkalom ŋawaô. Biŋ tonaŋ kêtu têntac sec to kisa ma biŋ alôb-alôb to sêga biŋ sec ŋamôkê. 5 Lau tonaŋ sêjam biŋgalôm ŋawaô, mago nêŋ

kauc kêlênsôŋ ma sêkac tauŋ su aŋga biŋŋanô tau e seboc Anôtônê lêŋ kêtu intêna têtap awa saŋa teŋ.
6 BiŋŋanÔ, lau embe sêsap Anôtônê lêŋ tôŋ to sêlic gêŋ, taŋ gêc êsêacŋa
gebe kêtôm, naŋ têtap awa ŋanô tau sa su. 7 Aêac tamêŋ nom tolemeŋ
sawageŋ ma oc dawi nom siŋ tolemeŋ sawageŋ amboac tonaŋ. 8 Embe
tatap nêŋ mo to nêŋ ŋakwê sa naêtôm aêac, naŋ kêtôm. 9 Lau taŋ taêŋ
kêka gebe têtu lau tolêlôm naŋ, sêsêp lêtôm ŋalelom ma têntac ŋakalac meloc
tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ enseŋ êsêac su naŋ, ŋalakô êkô êsêac. Gêŋ amboac tonaŋ
ŋai oc êmbam ŋamalac e sêmbac sênaŋa. 10 Têntac gêwiŋ awa kêtu sec samob
ŋawakac. Lau ŋagêdô mateŋ katu gêŋ tonaŋ, tec sêjac jaê sêkêŋ gêwiŋ ma
têtap nêŋ kamoc to ŋandaŋ ŋalêlômŋa taêsam sa.

Paulu kêpuc Timote tôŋ

11 Anôtônê ŋac aôm ôêc gêŋ tonaŋ ŋai samob su. Ôndaŋguc biŋ gêdêŋ
ma ôsa Anôtônê lêŋ to ôkêŋ êwiŋ mêtê ma têmtac êwiŋ lau to ôc gêŋwapac
totêmtac êpa sugeŋ ma ômoa tonêm ŋalêlôm malôgeŋ. 12 Ônac siŋ ŋajam êtu
takêŋ gêwiŋŋa ma ôkam ôŋgôŋ matam jali teŋgeŋŋa tôŋ. Gêdêŋ taŋ kôsôm
kôkêŋ gêwiŋ lasê lau taêsam sêŋô naŋ, Anôtô kêkalem aôm gebe ôŋgôŋ
matam jali. 13 Aê kakô Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob sêmoa mateŋ jali naŋ,
agêc Kilisi Jesu, taŋ kêsôm biŋŋanô lasê gêdêŋ Ponti Pilata naŋ, laŋôŋnêm
ma jajatu aôm gebe 14 Ômansaŋ biŋsu ŋapep sawa ômoa e aêacnêŋ Apômtau
Jesu Kilisi eoc tau lasê. 15 Êndêŋ ŋanoc acgom, go Ŋatau tageŋ, kiŋnêŋ Kiŋ
to apômtaunêŋ Apômtau, taŋ aweŋ gêôc eŋ naŋ, êŋgôm gêŋ tonaŋ ŋanô êsa.
16 Eŋ taugeŋ êmac êndu atom, êmoa teŋgeŋ. Eŋ gêmoa ŋawê, taŋ ŋamalac teŋ
êsa ŋagala atom naŋ ŋalêlôm. Ŋamalac teŋ gêlic eŋ su atom ma teŋ kêtôm
gebe oc êlic eŋŋa atom. Ênê wae êsa to ênê ŋajaŋa ênêc teŋgeŋ. BiŋŋanÔ.
17 Ôjatu lau tolêlôm awa nom tonecŋa gebe tetoc tauŋ sa atom. Êsêac
sêkêŋ mateŋ awa nomŋa ŋaôma atom, sêkêŋ mateŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ
samob e kêlêsuc aêacgeŋ gebe êŋgôm aêac têntac ŋajam êsa. 18 Ojatu êsêac
gebe sêmoasiŋ lau to têtu lau tolêlôm koleŋ ŋajamŋa. Êsêac sêmoa totêntac
wapômgeŋ to sênac sam nêŋ awa êndêŋ lau sêwê kaiŋ sêwiŋ. 19 SêŋgÔm
amboac tonaŋ, go sênac nêŋ awa sa êtu têm, taŋ oc mêŋêsa naŋ, ŋamôkê
ŋajam gebe têtap sêŋgôŋ mateŋ jali ŋanô sa.
20 O Timote, ojop gêŋ samob, taŋ kêsêp aôm lêmam su naŋ. Ondec biŋ
alôb-alôb ŋaôma to biŋ sêôc tauŋ aucŋa, taŋ sêsam gebe “Biŋ tokauc,” mago
sêsau tauŋ, biŋ tau biŋ tokauc atom. 21 Lau ŋagêdô sêkôc biŋ tokauc tonaŋ
sa, mago seso biŋ takêŋ gêwiŋŋa.
Moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ TIMOTE

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ Timote nec ŋac tau keto gebe êpuc nê kêpuctôŋwaga matac tau tôŋ êtu mêtê ŋakoleŋŋa. Biŋ êpuc tau tôŋ ŋaŋêŋŋa gêjam paplê tonec auc. Paulu gêlêŋ biŋ to kêkêli Timote gebe êwa Jesu Kilisi sa êsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgeŋ ma etoc Ŋawae Ŋajam to Biŋlênsêm Laŋgwa ŋabiŋ ŋanô sa ŋapaŋ amboac taŋ. Timote gêôc ŋandaŋ to lau sêli tauŋ saboa gêdêŋ eŋ, mago êŋgôm nê kôm kêdôŋwaga to jaeŋwagaŋa êkô ŋajaŋa endeŋ tôŋgeŋ.

Paulu gêjac biŋsu eŋ kêkacgeŋ gebe ênac jaê “biŋgalôm ŋaôma to kaucgêbôc” gebe kêmoasiŋ lau teŋ atomanô, gêgôm lau, taŋ sêkêŋ taŋeŋ biŋ amboac tonaŋ sêbac tauŋ sugeŋ.

Paulu gêwa tau to nê lêŋ ma nê koleŋ sa gêdêŋ Timote gebe eŋ taê ênam ma êkêŋ êtu ŋadôŋdôŋ êndêŋ tau. Aposolo gêôc ŋandaŋ to kisa, mago kêkêŋ gêwiŋgeŋ. Eŋ gê biŋ tôŋgeŋ to têtac gêwiŋ laugeŋ ma kêpuc tau tôŋgeŋ, tec gebe Timote êpuc eŋ wêŋa.

Ŋad êna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Awa gêôc Anôtô ma gêlêŋ biŋ Timote 1:3–2:13
3. Timotenê gôliŋ kêtu mêtêgeowagaŋa 2:14–4:5
4. Paulu tau nê biŋ 4:6-18
5. Paulu gêjac mata nê papia 4:19-22

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô taê gêjam kêtu tôŋ gebe jatu aposolo. Eŋ gêjac mata gebe Kilisi Jesu êkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali, tec kêsakiŋ aê gebe jasôm biŋ tonaŋ lasê. 2 Aêŋoc papia tonec êndêŋ latuc Timote, taŋ ŋoc têtac gêwiŋ aôm naŋ. Tameŋi Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ ma taêŋ walô to biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô to kêpuc Timote tôŋ

3 Aê gajam daŋge Anôtô ma gajam sakiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm ŋawa kêtôm ŋoc lau ŋanô sêgôm, ma taêc gêjam aôm kêsêp ŋoc meclêlôm kêtôm bêc to geleŋgeŋ ŋapaŋ. 4 Aê taêc gêjam aôm matamsulu ma gajam aoc su gabe jalic aôm e têtac ŋajam êsa samucgeŋ. 5 Aê taêc gêjam aôm gebe kôkeŋ gêwiŋ ŋanô kêtôm dêbômo Lois agêc tênam Ainike êsêagêc sêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ. Ma aê kajala gebe aôm kôkêŋ gêwiŋ kôtôm êsêagêc. 6 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gabe aôm taêm ênam Anôtônê moasiŋ, taŋ kêsêp nêm ŋalêlôm. Moasiŋ tau aôm gôwê kaiŋ kêtu kakêŋ lemoc gêsac aômŋa. Ôŋgôm nêm moasiŋ tonaŋ elom lasê êtôm jamêŋ. 7 Aôm kôjala gebe Anôtô kêkêŋ ŋalau tatêc tauŋŋa gêdêŋ aêac atom. Eŋ kêkêŋ Ŋalau ŋaclai to têntac gêwiŋ tauŋŋa ma tatu mêtê tauŋŋa gêdêŋ aêac.

8 Amboac tonaŋ ôwa aêacnêŋ Apômtaunê mêtê sa tomajam êmbacgeŋ ma majam êtu ênê ŋac kapoacwalôŋa aê atom amboac tonaŋgeŋ. Anôtô ŋaclai êpuc aôm tôŋ ma ôc ŋawae ŋajam ŋagêŋwapac ôwiŋ. 9 Anôtô gêjam aêac kêsi to kêkalem aêac gebe tatu ênê lau. Eŋ kêkalem aêac kêtu aêacnêŋ koleŋŋa atom, masianô, kêkalem aêac kêtu eŋ tau nê biŋ, taŋ taê gêjam kwanaŋgeŋ naŋŋa to kêtu êmoasiŋ aêacŋa. Gêdêŋ andaŋgeŋanô eŋ kêmoasi ŋ aêac kêtu

Kilisi Jesuŋa. 10 Ma galoc aêacnêŋ kêsiwaga Kilisi Jesu mêŋgêô lasê, tec geoc nê moasiŋ tau lasê gêdêŋ aêac. Eŋ geseŋ gêmacanô su ma nê ŋawae ŋajam geoc daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa lasê.

11 Anôtô kêkêŋ aê gebe jatu biŋ tonaŋ ŋajaeŋwaga to ŋaaposolo ma ŋakêdôŋwaga. 12 Kêtu biŋ tonaŋ ŋaiŋa tec gaôc gêŋwapac tonec, mago majoc atom. Aê kajala ŋac, taŋ kakêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, ma galic kêtu tôŋ gebe eŋ kêtôm gebe ejop gêŋ, taŋ kêkêŋ kêsêp aê lemoc naŋ, e êndêŋ bêc ônê. 13 Biŋ ŋajam, taŋ gôŋô aŋga aêŋoc naŋ, êtu ŋadôŋdôŋ. Ôndaŋguc biŋ tau toôkê êwiŋ ma totêmtac êwiŋ, taŋ ŋam kêsêp Kilisi-Jesu naŋgeŋ. 14 Ojop gêŋ ŋajam samob, taŋ kêsêp aôm lêmam sugac naŋ. Ma Ŋalau Dabuŋ, taŋ gêŋgôŋ nêŋ ŋalêlôm naŋ, êpuc aôm tôŋ êtu kôm tonaŋŋa.

15 Aôm gôŋô sugac gebe lau Asiaŋa samob sêkac tauŋ su aŋga aêŋoc e Pugele agêc Hermogene sêwiŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ. 16 Apômtau taê walô Onesiporonê gôlôac gebe ŋac tau kêmoasiŋ aê kêtu dim taêsam ma maja kêtu aêŋoc kapoacwalôŋa atom. 17 Eŋ mêŋgêô lasê Rom e gacgeŋ gesom aê ŋapaŋ e kêtap aê sa. 18 Apômtau êkêŋ eŋ êtap Apômtaunê taê walô sa êndêŋ bêc ônê. Aôm taôm kôjalagac gebe eŋ gêjam sakiŋ aê ŋanô aŋga Epese amboac tonaŋ. * tau kêpi gamêŋ taŋ sêsam teŋ gebe Asia sauŋ.

2

Kilisi Jesu nê siŋwaga ŋajam

1 Ma aôm latucenec, moasiŋ taŋ ŋam kêsêp Kilisi Jesu naŋ, êkêŋ aôm ôkô ŋajaŋa. 2 Ôkêŋ biŋ, taŋ aôm gôŋô aê kasôm lasê gêdêŋ lau taêsam sêŋô naŋ, êndêŋ lau-ŋaŋêŋwaga. Lau tonaŋ oc têtôm gebe sêndôŋ êndêŋ lau ŋagêdô amboac tonaŋgeŋ.

3 Aôm kôtu Kilisi Jesu nê siŋwaga ŋajam, tec ôc gêŋwapac ôwiŋ siŋwaga ŋagêdô. 4 Ŋac taŋ kêtu siŋwaga naŋ, ênam nê kôm ŋagêdô êwiŋ atom, gebe siŋ ŋatau êlic eŋ ŋajam. 5 Ŋac teŋ embe êniŋ kwaŋkwaninoc êwiŋ lau ŋagêdô ma êlêti êtu ŋamata, mago eso ŋagôliŋ, oc êkôc ŋasunsuŋ atom, êlêti êtôm ŋagôliŋ acgom. 6 Ŋac taŋ gim tau su kêtu kôm moŋa naŋ, ŋac tonaŋgeŋ êniŋ kôm ŋanô êtu ŋamata. 7 Taêm ênam ŋoc biŋ, taŋ kasôm naŋ, gebe Apômtau êkêŋ aômnêm kauc êsa êpi biŋ samob.

8 Taêm ênam Jesu Kilisi, taŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ. Eŋ aŋga Dawidnê ŋawê kêtôm ŋawae ŋajam, taŋ gawa sa naŋ. 9 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gaôc gêŋwapac e sêsê aê tôŋ katôm ŋac sec. Mago sêsô Anôtônê mêtê tôŋ gêwiŋ atom. 10 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gaôc gêŋwapac totêtac kêpa sugeŋ kêtu lau, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋŋa, gebe êsêac têtap moasiŋ Anôtô ênam êsêac kêsiŋa to ŋawasi teŋgeŋŋa, taŋ ŋam kêsêp Kilisi Jesu naŋ, sa amboac tonaŋgeŋ. 11 Biŋ tonec tec ŋanô gebe

“Aêac embe tamac êndu dawiŋ eŋ, go daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ eŋ amboac tonaŋ.

12 Embe daôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ, go tanam gôliŋ lau dawiŋ eŋ.
Embe dansa eŋ auc, oc ênsê aêac auc amboac tonaŋgeŋ.

13 Embe takêŋ êwiŋ eŋ atom, mago eŋ oc êmoa ŋaŋêŋ, gebe eŋ enseŋ tau nê biŋ êŋgôm êtôm atom.”

Biŋ kêpi koleŋwaga ŋanô

* **1:18:** Ŋaê Asia kêkanôŋ masaŋm kapôêŋ Asia atom. Ŋaê

14 Biŋ tonaŋ ôsôm êndêŋ lau gebe taêŋ ênam. Ma ôwa sa êndêŋ êsêac toŋanôgeŋ ôkô Anôtô laŋônêm gebe sêpa tauŋ êtu mêtê ŋabiŋ tokaiŋtokaiŋŋa atom. Lêŋ amboac tonaŋ ŋamoasiŋ teŋ gêc atom, oc êlênsôŋ lau-sêŋô-biŋ-tauwaga. 15 Ôlim palê ma ôwaka taôm sa êndêŋ Anôtô amboac aôm kwalam laŋgwa teŋ. Ôwa taôm sa amboac koleŋwaga, taŋ maja kêtu nê koleŋŋa atom ma kêdôŋ Anôtônê biŋ-ŋanô jagêdêŋgeŋ naŋ. 16 Ônac jaê biŋgalôm ŋaôma to alôb-alôb. Biŋgalôm tonaŋ oc êwê lau e sendec Anôtô samucgeŋ. 17 Êsêacnêŋ biŋ kêtôm kamoc sec, taŋ todec-todec ma gelom-gelom naŋ. Lau tonaŋ nêŋ ŋac luagêc tonec Humenai agêc Pilete. 18 Êsêagêc seso biŋŋanô sugac. Agêc sêsôm sebe dêdi sa sugac, tec sesеŋ lau ŋagêdô nêŋ sêkêŋ gêwiŋ su. 19 Mago Anôtônê alê ŋajaŋa tec kêkô ma sepeŋ biŋ tonec kêsêp gêja gebe “Apômtau kêjala nê lau,” ma ŋalô teŋ tonec gêwiŋ gebe “Samob taŋ sêsam Apômtaunê ŋaê lasê naŋ, sêkac tauŋ su aŋga biŋ geo.”

20 Aŋga andu kapôêŋ ŋalêlôm aêac tatap laclu gold to silbergeŋ sa atom, laclu ŋagêdô sêmasaŋ ŋa ka to nomku amboac tonaŋ. Laclu ŋagêdô kêtu gêŋ ŋajamŋa, ŋagêdô gêjac gêŋ ŋaômaŋaôma ŋawae. 21 Ŋac teŋ embe êŋgamiŋ tau êndêŋ lau tonaŋ ŋai e êtu selec, oc êtôm laclu dabuŋ, taŋ gêjac gêŋ ŋajam ŋawae naŋ, ma andu ŋatau oc êlic eŋ êtôm gebe ênam kôm ŋajam samob ŋapep. 22 Ôêc gêŋ ŋakalac, taŋ kêlêtôm lau matac naŋ su. Ôtu kêka-kêka biŋ gêdêŋ to ôkêŋ êwiŋ ma têmtac êwiŋ to biŋmalô ôwiŋ lau, taŋ aweŋ gêjac Apômtau toŋalêlôm ŋawageŋ gebe êpuc êsêac tôŋ naŋ. 23 Ômasuc biŋgalôm meloc to kauc gêbôc. Aôm kôjalagac gebe biŋ tonaŋ oc êtu kisa ŋamôkê. 24 Apômtaunê sakiŋwaga êtôm gebe êtu kisa ŋamôkê atom. Eŋ têtac malô êndêŋ lau samob ma êndôŋ êsêac ŋapep to êôc launêŋ sec totêtac êpa sugeŋ. 25 Eŋ êmêtôc lau-seseŋ-biŋwaga tonê ŋalêlôm malôgeŋ. Moae Anôtô êkêŋ êsêac sênam tauŋ ôkwi e sêjala biŋŋanô tau. 26 Go nêŋ kauc ŋawa êsa êtiam ma sêkac Sadaŋnê lakô, taŋ kêkô êsêac e sêsô ênê biŋ ŋalabu naŋ su.

3

Biŋ kêpi têm ŋamuŋa

1 Taêm ênam biŋ tonec acgom gebe Êndêŋ têm ŋamuŋa gêŋwapac sec oc mêŋêsa. 2 Êndêŋ tonaŋ ŋamalac oc têntac êwiŋ lau ŋagêdô atom, sêmoasiŋ tauŋ ôliŋgeŋ to mateŋ katu awa. Êsêac sêŋgôm lanemboa to tetoc tauŋ sa ŋawaô. Êsêac sêsôm biŋ alôb-alôb to taŋeŋpêc êndêŋ teneŋi to tameŋi. Êsêac sênam daŋge moasiŋ teŋ atom to sendec mêtê ŋalêŋ. 3 Êsêac têtu kasec lau to taêŋ walô êsêac atom. Êsêac sêŋga biŋ to sêŋgôm eso toŋaclaigeŋ. Êsêac laŋôŋsiboa to têntac endec gêŋ ŋajam. 4 Êsêac seoc nêŋ lau lasê êndêŋ ŋacjo, sêŋgôm nêŋ gêŋ sêkacgeŋ e sêŋgôm gêŋ ŋagêdô paliŋ. Êsêac sêmboa tauŋ to têntac êwiŋ lêŋ têntac ŋakalacŋa êlêlêc têntac êwiŋ Anôtônê su. 5 Êsêac oc sêkwê tauŋ auc ŋa Anôtônê mêtê, ma tageŋ sênsa mêtê ŋaŋaclai auc. Ônac jaê lau samob tonaŋ ŋai. 6 Lau tonaŋ nêŋ ŋagêdô oc sêpi andu nasêlêtôm lauo tobiŋ, taŋ ŋakalac tokaiŋ-tokaiŋ kêkac êsêacŋa naŋ. 7 Lauo tonaŋ sebe sêŋô biŋ wakuc-wakuc ŋapaŋ, mago nêŋ kauc êsa êpi biŋŋanô tau atom. 8 Lau tonaŋ sêjac jao tauŋ gêdêŋ biŋŋanô tau amboac Jane agêc Jambre sêjac jao tauŋ gêdêŋ Mose. Ŋamalac tonaŋ nêŋ kauc kêtu sec ma sêkêŋ gêwiŋ kwalec. 9 Mago lau tau sêsa nêŋ lêŋ tonaŋ baliŋgeŋ atom, gebe nêŋ

meloc êtu awê êndêŋ lau samob êtôm biŋ, taŋ kêtap Jane agêc Jambre sa naŋ.

Daôc gêŋwapac tasêp mêtê tôŋgeŋ

10 Mago aôm kôdaguc mêtê, taŋ kadôŋ gêdêŋ lau naŋ, to ŋoc lêŋ. Aôm
kopeŋ lêŋtêpôê tageŋ gôwiŋ aê to kodaguc ŋoc kakêŋ gêwiŋ. Aôm gôŋ
ŋaŋêŋgeŋ to têmtac gêwiŋ lau kôtôm aê ma gôc gêŋwapac totêmtac kêpa
sugeŋ gôwiŋ. 11 Aôm gôlic lau sêjanda aê to gaôc gêŋwapac, taŋ kêtap aê
sa aŋga Antiokia to Ikonium ma Lustra naŋ. Lau tônê sêlêsu aê ŋanôgeŋ.
Mago Apômtau gêjam aê sa aŋga gêŋ samob tonaŋ ŋaigoc. 12 Lau samob,
taŋ sebe sêsa nêŋ lêŋ mansaŋgeŋ toKilisi Jesugeŋ naŋ, oc sêjanda êsêac
ma têtap ŋandaŋ sa. 13 Lau sec to dansaŋtêna oc sêsa nêŋ lêŋ geo e ênam
sêga. Êsêac oc sênsau lau ŋagêdô to sênsau tauŋ êwiŋ. 14 Mago aôm ôsap
biŋ, taŋ têdôŋ gêdêŋ aôm e kôkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa naŋ tôŋ, gebe aôm kôjala
lau, taŋ têtu nêm kêdôŋwaga naŋgac. 15 Ma aôm kôjala gebe aôm ŋapalêgeŋ
ma gôŋô mêtê dabuŋ, taŋ teto gêc naŋ. Mêtê tonaŋ kêtôm gebe êkêŋ kauc
êndêŋ aôm e ôkêŋ êwiŋ Kilisi Jesu ma ôtap moasiŋ Anôtô ênam aôm kêsiŋa
sa. 16 Mêtê samob, taŋ teto gêc naŋ, Anôtônê ŋalau gêsuŋ gêdêŋ ŋamalac,
tec kêtôm gebe êndôŋ biŋŋanô êndêŋ aêac ma êmbu aêacnêŋ sec to êmêtôc
aêac ma êwê aêac tasa lêŋ gêdêŋ. 17 Mêtê gêjam kôm tonaŋ kêpi ŋamalac
gebe ŋac, taŋ kêsap Anôtô tôŋ naŋ, ênac dabiŋ tau e êtôm gebe ênam kôm
ŋajam samob topalêgeŋ. * Laŋgwa atom, mago Judawaga sêjac miŋgeŋ
kêpi êsêagêc. Êsêagêc têtu Paraonê mectomaŋwag a, taŋ sêjac siŋ gêdêŋ
Mose.

4

1 Aê kajatu aôm kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu, taŋ oc êmêtôc lau mateŋ
jali to ŋacmatê ma eoc tau to nê gôliŋ lasê naŋ, laŋôŋnêm gebe 2 Ônam
mêtê lau topalêgeŋ êtôm têm samob, êsêac sêkêŋ taŋeŋ me sêkêŋ taŋeŋ
atom. Ômbu êsêacnêŋ sec to wec biŋ êsêac ma ôlêŋ biŋ êsêac to ôndôŋ mêtê
êndêŋ êsêac ôŋ ŋaŋêŋgeŋ. 3 Aê galic gebe noc oc mêŋêsa ma lau oc sêkôc
mêtê ŋajam sa atom. Êsêac tauŋ oc sêmboa nêŋ kêdôŋwaga sa êtôm tauŋ nêŋ
têntac ŋakalac. Kêdôŋwaga tonaŋ oc sêndôŋ biŋ êtôm êsêac têntac êwiŋ gebe
sêŋôŋa. 4 Lau tônê oc sênam taŋeŋsuŋ ôkwi eo gala aŋga biŋŋanô ma sêkêŋ
taŋeŋ sêboacogeŋ. 5 Amboac tonaŋ aôm ôŋgôm nêm gêŋ samob tonêm kauc
ŋawageŋ. Ôc gêŋwapac. Ônam kôm jaeŋwagaŋa to ônac dabiŋ nêm sakiŋ.

6 Aê katu da tec gamoa ma ŋoc noc jamac ênduŋa kêdabiŋgac. 7 Aê gajac
siŋ ŋajam tau e gêbacnê. Aê kêlêti e gaô lasê ŋoc lêŋtêpôê ŋabelo ma kêkam
kakêŋ gêwiŋ tôŋ. 8 Galoc sêmasaŋ sunsuŋ biŋgêdêŋŋa tec kêsaê aê gêc, ma
Apômtau, mêtôcwaga gêdêŋ tau, oc êkêŋ sunsuŋ tau êndêŋ aê êndêŋ bêc
ônê. Mago aê taucgeŋ oc jatap sa atom, êkêŋ êndêŋ êsêac, taŋ têntac gêwiŋ
eŋ eoc tau lasêŋa naŋ, samob sêkuc sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.

Paulu tau nê biŋ ŋagêdô

9 Ônsaic taôm ôndêŋ aê ômôêŋ sebeŋ 10 gebe Dema têtac gêwiŋ gêŋ nomŋa
e gêwi aê siŋ ma gêc gêja Tesaloniki, ma Kreske gêja Galata, ma Titi gêja
Dalmatia. 11 Luka taugeŋ tec gêmoa gêwiŋ aê. Ôkôc Marka agêc awiŋ taôm
amêŋ. Eŋ kêtôm gebe ênam aê sa êtu sakiŋŋa. 12 Tukiki tec kasakiŋ eŋ
gêja Epese su. 13 Embe ômôêŋ, naŋ ôkôc ŋoc ŋakwê baliŋ, taŋ gawi siŋ

* **3:17:** Ŋac luagêc tonaŋ nêŋ miŋ kêsêp Biŋiênsêm

gêc Karpanê andu aŋga Troas naŋ. Ojoŋ buku amboac tonaŋ ma ôliŋ bôc ŋaôlic, taŋ kato ŋoc biŋ kêsêp naŋ, siŋ atom.

14 Ŋac-kêpac-kiwaga Alesandere kêtu kasec aê elêmê. Apômtau êkêŋ ŋagêjô êndêŋ eŋ êtôm gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ. 15 Ojop taôm êndêŋ eŋ êwiŋ, gebe eŋ geseŋ aêacnêŋ biŋ ŋawaô.

16 Gêdêŋ taŋ ŋawa tauc sa gêdêŋ gôliŋwaga kêtu ŋamata naŋ, ŋac teŋ kêpuc aê tôŋ atom, samob sêwi aê si ŋgac. Aê kateŋ Anôtô gebe êkêŋ ŋagêjô endêŋ êsêac atom. 17 Mago Apômtau gêmoa gêwiŋ aê ma kêpuc aê tôŋ, tec gajam mêtê tomalageŋ lau samuc samob sêŋô. Ma Apômtau gêjam aê sa gêdêŋ lewe awasuŋ. 18 Apômtau tau oc ênam aê sa êndêŋ ŋamalacnêŋ sec samob ma ênam aê kêsi jaŋgôŋ ênê gamêŋ undambêŋa. Ŋawasi êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. BiŋŋanÔ.

Paulu gêjac mata nê papia

19 Ôsôm êndêŋ Priska agêc Akwila ma Onesiporonê gôlôac gebe aoc gêjac êsêac. 20 Erasta gacgeŋ gêŋgôŋ Korinti ma Tropim kêtap gêmac sa, tec gawi eŋ siŋ gêc Milete. 21 Ônsaic taômgeŋ ômôêŋ gebe ôsêp komô ŋalêlôm atom. Aibulu agêc Pude ma Lini agêc Klaudia ma lasitêwai samob aweŋ gêjac aôm. 22 Apômtau êwiŋ aômnêm ŋalau. Moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia gêdêŋ
TITI

Titi tonaŋ têna kêkôc eŋ ŋac samuc. Eŋ gêŋô Mêtê aŋga Paulunê, tec gêjam tau ôkwi ma gêliŋ saŋgu, go kêtu ênê kômwaga teŋ, taŋ gêwiŋ eŋ to kêpuc eŋ tôŋ kêtu kôm mêtêŋa kêsap eŋ toŋ ŋaŋêŋ.

Paulunê papia gêdêŋ Titi nec eŋ kêsakiŋ gêdŋ nê kêpuctôŋwaga matac gêja Krete. Paulu gêwi eŋ siŋ gêŋgôŋ nuc tonaŋ gebe ênac dabiŋ koleŋ ŋagêdô-gêdô samob, taŋ agêc sêjam e gêbacnê atom tageŋ naŋ.

Papia tonec kêwaka biŋ ŋatêna kapôêŋ têlêac sa. (1) Paulu gêôŋ biŋ sa gêdêŋ Titi kepeŋ ênê kauc lasê kêpi lau Krete tau gebe taŋeŋpêc ma dansaŋtêna to ojomtêna ma lasamtêna êsêac, tec gebe Titi êjaliŋ êsêac tauŋ nêŋ lau mansaŋ ŋagêdo sa têtu iaumata, ec sejop to sênam gôliŋ êsêac sêŋgôm naêtômgeŋ. (2) Paulu gêsuŋ gôliŋ ŋagêdô gedeŋ Titi gebe êndôŋ lau tokaiŋ-tokaiŋ aŋga gôlôac buŋa ŋalêlôm amboac lau ŋanô to lauo ŋanô (taŋ eŋ gebe tauŋ têndôŋ lauo matacmaŋ naŋ), ma lau matac to sakiŋwaga. (3) Gocgo Paulu gêlêŋ biŋ Titi kêtu lêŋ lau buŋa sêsa-sêsa naŋŋa. Eŋ kêkac êsêac sê wama tauŋŋa ma sêwiŋ tauŋ sêmoa tonêŋ ŋalêlôm malôgeŋ ma tolaŋôŋanô ŋakêŋkeŋgeŋ ŋapaŋ. Eŋ ênac jao têntac sec to biŋkalom ma sêwa tauŋ ekôcŋa gebe lau buŋa dendec biŋ sec tonaŋ ŋaiŋa.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tonec 1:1-4
2. Gôlôac ŋakoleŋwaga 1:5-16
3. Gôliŋ gêdêŋ lauo ŋanô to ŋac ma lau matac 2:1-15
4. Paulu gêlêŋ biŋ to gêjam ja lau buŋa 3:1-11
5. Paulu gêiac mata nê papia 3:12-15

Paulu gêjac m nê biŋ

1 Anôtônê sakiŋwaga ma Jesu Kilisi nê aposolo aê, Paulu. Anôtô kêsakiŋ aê gebe japuc lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tôŋ to jawê êsêac sêjala biŋŋanô, taŋ ŋam kêsêp Anôtônê mêtê naŋ, 2 ma sêkêŋ mateŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ gêŋ samob masigeŋ. Eŋ kêsau atom, 3 go gêdêŋ ŋanoc tau Anôtô geoc nê biŋ lasê ma kêkêŋ aê kasôm ŋawae ŋajam lasê kêtôm aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô kêjatu aê naŋ.

4 Aêŋoc biŋ êndêŋ latuc ŋanô, Titi, taŋ aêagêc takêŋ gêwiŋ-ŋanô tageŋ naŋ.

Tameŋi Anôtô agêc aêacnêŋ kêsiwaga Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

TiIinê kôm, taŋ gêjam gêmoa nuc Krete naŋ

5 Aê gawi aôm siŋ gôŋgôŋ Krete gebe ônac dabiŋ kôm ŋagêdô, taŋ gacgeŋ gêcŋa naŋ, e êmbacnê acgom. Ôkêŋ laumata sêŋgôŋ êtôm malacgeŋ amboac kasakiŋ aôm. 6 Ŋac laŋônêm sawa, taŋ gêjam awê tageŋ ma nê ŋapalêo to ŋac sêkêŋ gêwiŋ ŋapep to nêŋ waeŋ wauc-wauctêna to taŋeŋpêcŋa teŋ gêc atom naŋ, ŋac amboac tonaŋ êtu lômmôkê. 7 Aôm kôjala gebe gejobwaga kêtu Anôtônê gêŋ ŋasakiŋwaga, tec êmoa laŋônêm sawageŋ. Eŋ etoc tau sa atom, ŋac têtac ŋandaŋboa atom, ênôm gêŋ anaboa atom, lêma ênac si ŋ ŋawaô atom ma êwê launêŋ gêŋ aucboa atom. 8 Eŋ

êŋgôm ja lau, ŋac têtac êwiŋ biŋ ŋajamŋa, êsa nê lêŋ tokaucgeŋ, ŋac gêdêŋ, ŋac dabuŋ ma ŋac ŋalêlôm ŋawa êtu mêtê tau ŋapep. 9 Eŋ êkam mêtê ŋanô tau tôŋ êtôm taŋ têdôŋ eŋ naŋ, e tau êtôm gebe êiêŋ biŋ lau ŋa mêtê solop ma êmêtôc êsêac, taŋ sebe senseŋ mêtê tau su naŋ.

10 Lau taŋeŋpêcŋa gwalêkiŋ tec sêmoa. Êsêac sêsôm biŋ agwa-agwa ma sêsau sêôc lauboa. Lau taŋ sêsa êsêac têtu Judawaga naŋ, tec sêgôm gêŋ tonaŋ sêjac ŋawaegeŋ. 11 Tanac lau amboac tonaŋ aweŋsuŋ aucmaŋ, gebe têdôŋ biŋ, taŋ kêtôm gebe têndôŋ atomŋa naŋ, e sêjam gôlôac andu ŋagêdôŋa ôkwi samucgeŋ. Sêgôm kêtu ŋam tageŋ tonecŋa gebe têtap awa saŋa. 12 Lau Krete tau nêŋ ŋac teŋ, taŋ kêtu êsêacnêŋ propete teŋ naŋ, kêsôm gebe “Lau Krete êsêac dansaŋtêna to bôclai ma ojomtêna, taŋ seŋ lasamboa naŋ, sêgôm ŋapaŋ sêmoa.” 13 Ênê biŋ tonaŋ biŋŋanô. Amboac tonaŋ ômêtôc êsêac ŋajaŋa gebe gêmac, taŋ kêtap nêŋ sêkêŋ gêwiŋ sa naŋ, ŋajam êsa êtiam, 14 ma sêsap Judanêŋ sêboaco to ŋamalac, taŋ sêkac tauŋ su aŋga biŋŋanô naŋ, nêŋ biŋsu tôŋ êtiam atom. 15 Lau tonêŋ ŋalêlôm selec sêsaê gêŋ samob gebe selec. Mago êsêac tonêŋ ŋalêlôm ŋatêmui ma sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ nêŋ gêŋ selec teŋ gêc atom, nêŋ kauc to nêŋ ŋalêlôm ŋatêmui kêtôm taugeŋ. 16 Ac aweŋsuŋ sêsôm lasê gebe sêjala Anôtô, mago sêgôm nêŋ gêŋ sêsa eŋ aucboa. Gêŋ secsêga êsêac, taŋeŋpêcboa, ma sêgôm gêŋ ŋajam teŋ ŋapep atômanô.

2

Tandôŋ mêtê ŋajamgeŋ

1 Mago aôm ôsôm biŋ êtôm mêtê ŋajam. 2 Ôsôm êndêŋ lau ŋanô gebe sêmoa tokauc ŋawageŋ. Êsêac lau wapac to sêsa nêŋ lêŋ tokauc. Êsêac sêkêŋ êwiŋ tonêŋ ŋalêlôm ŋajamgeŋ ma têntac êwiŋ tauŋ ŋapep to sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ. 3 Ôsôm bi ŋ êndêŋ lauo ŋanô amboac tonaŋ. Êsêac sêsa nêŋ lêŋ amboac lauo, taŋ sêjam sakiŋ gêŋ dabuŋ naŋ. Êsêac sêŋga biŋ atom to sênôm wain anaboa atom. Êsêac têtu kêdôŋwagao biŋ ŋajamŋa, 4 gebe sêndôŋ lauo wakuc têntac êwiŋ nêŋ ŋaci to nêŋ gôlôac ŋasec-ŋasec. 5 Êsêac sêsa nêŋ lêŋ tokauc to sêmoa tonêŋ ŋalêlôm selec. Êsêac sejop kôm andulêlômŋa ŋapep to taŋeŋ wamu êndêŋ nêŋ ŋaci. Êsêac sêŋgôm gêŋ samob tonaŋ ŋai gebe lau teŋ sêsôm biŋ alôb-alôb êpi Anôtônê biŋ atom.

6 Ôlêŋ biŋ lau matac gebe sêsa nêŋ lêŋ tokauc amboac tonaŋgeŋ. 7 Aôm taôm ôsa nêm lêŋ samob e ôŋgôm nêm gêŋ ŋajam ôtu ŋadôŋ êndêŋ êsêac. Ô ŋdôŋ mêtê ŋawa êndêŋ êsêac ŋapepgeŋ, ôŋgôm wapacgeŋ. 8 Ôsôm biŋ ŋajam to solopgeŋ e aêacnêŋ soŋo-soŋo têtôm gebe sêsôm biŋ sec êpi aêac atom, sêmoa tomajeŋgeŋ.

9 Ôsôm êndêŋ sakiŋwaga gebe taŋeŋ wamu êndêŋ nêŋ ŋataui êtu gêŋ samobŋa e nêŋ ŋataui sêlic ŋajam. Sakiŋwaga sêjô nêŋ ŋataunêŋ biŋ atom. 10 Êsêac sênam geŋgeŋ gêŋ teŋ atom, sêŋgôm nêŋ gêŋ samob ŋaŋêŋ to ŋajamgeŋ, gebe êsêacnêŋ lêŋ samob êtu aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô nê mêtê ŋagêlôŋ.

11 Gebe Anôtô geoc nê moasiŋ ênam ŋamalac pebeŋ kêsiŋa lasê. 12 Moasiŋ tonaŋ kêdôŋ aêac gebe takac tauŋ su aŋga lêŋ dandec Anôtôŋa to aŋga gêŋ ŋakalac nomŋa. Kêdôŋ aêac gebe tasa nbŋ lêŋ aŋga nom tonec tokaucgeŋ amboac lau gêdêŋ to mansaŋ, 13 ma aêac daôŋ bêc êjam, taŋ takêŋ mateŋ naŋ, gebe Anôtô kapôêŋ agêc aêacnêŋ kêsiwaga Jesu Kilisi nêŋ

ŋawasi mêŋeoc tau lasê êndêŋ bêc tônê. 14 Ŋac tau kêkêŋ tau kêtu aêacŋa gebe êŋgamboac aêac su aŋga nêŋ geo samob ma eŋ kêsagu aêac tatu selec ma tatu ênê lau, tec tanam koleŋ ŋajam tatu dôbgeŋ. 15 Ôsôm biŋ tonaŋ ma ôlêŋ biŋ to ômêtôc lau toŋaclaigeŋ. Ŋac teŋ matapaŋa ênac aôm atom.

3

Lau buŋa nêŋ lêŋ

1 Ôjatu nêm lau gebe sêsô gôliŋwaga to ŋaclai ŋalabu ma taŋeŋ wamu êndêŋ êsêac to sêmansaŋ tauŋ gebe sênam koleŋ ŋajam samob. 2 Êsêac sêmbu lau teŋ atom. Êsêac lau wama to lau wapôm ma sêmoa sêwiŋ lau samob tonêŋ ŋalêlôm malôgeŋ. 3 Aôm kôjala gebe gêmuŋgeŋ aêac tauŋ tamoa tokauc gêbôc ma taŋeŋpêc e dao sic. Aêac tajam sakiŋ têntac ŋakalac tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ kêkêli ôliŋgeŋ naŋ. Aêac tamoa togeo ma totêntac secgeŋ. Lau têntac gedec aêac ma aêac têntac gedec lau. 4 Tageŋ gêdêŋ taŋ aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô geoc nê têtac wapi to têtac gêwiŋ ŋamalacŋa lasê naŋ, 5 eŋ gêjam aêac kêsi, kêtu koleŋ gêdêŋ, taŋ aêac tajam têdaguc Anôtônê biŋsu naŋŋa atom, kêtu eŋ taê walô aêacŋageŋ. Eŋ kêsagu aêac tec kêkôc aêac kêtiam ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ aêac tatu wakuc. 6 Anôtô kêkêŋ aêacnêŋ kêsiwaga Jesu Kilisi mêŋkêsêwa Ŋalau Dabuŋ kêpi aêac, 7 gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu moasiŋ tonaŋŋa ma aêac tawê kaiŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ, taŋ takêŋ mateŋ naŋ. 8 Biŋ tonaŋ tec ŋanô.

Aê gabe aôm ôwa sa ŋajaŋageŋ gebe êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtô naŋ, sênam nêŋ koleŋ ŋajam topalêgeŋ. Gêŋ tonaŋ ŋajam, oc êmoasiŋ ŋamalac. 9 Ônac jaê êsêacnêŋ biŋgalôm meloc to nêŋ abeŋi to dêbuŋi nêŋ ŋaê ŋadênaŋ sêpuc tauŋ ŋamŋa ma kisa to siŋ, taŋ sêjac kêtu biŋsuŋa naŋ. Biŋ tonaŋ ŋai ŋanô masi ma ênam aêac sa atom. 10 Ŋac taŋ êkac gôlôac êkôc naŋ, ôlêŋ biŋ eŋ êtu dim tageŋ me luagêc. Embe êkêŋ taŋa atom, go ondec eŋ êmoaŋa. 11 Aôm kôjala gebe ŋac amboac tonaŋ kêsa lêŋ keso to gêgôm sec. Ênê lêŋ kêmêtôc eŋgac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

12 Embe jasakiŋ Arema me Tukiki êndêŋ aôm êwac, naŋ ôkac taômgeŋ ôndêŋ aê ômôêŋ Nikopoli. Aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jamoa tônê êndêŋ komô. 13 Ôkêŋ biŋsutau Sêna agêc Apolo sêndi sêmuŋ aôm ma alic gebe gêŋ êjô êsêagêc aŋga intêna atom. 14 Ma ôndôŋ aêacnêŋ lau e sêjala gebe sênam koleŋ ŋajam ma sênam lau sêpô lêna tauŋŋa sa. Sêŋgôm amboac tonaŋ, go sêsa nêŋ lêŋ toŋanômêgeŋ atom.

15 Lau samob, taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac aôm. Ôsôm êndêŋ êsêac, taŋ takêŋ gêwiŋ gêbiŋ aêac tôŋ ma têntac gêwiŋ tauŋ naŋ, gebe aoc gêjac êsêac.

Moasiŋ êndêŋ amac samob êwac.

Paulunê papia gêdêŋ
PILEMON

Pilemon tonaŋ gôlôac Kolosoŋa nêŋ ŋac towae teŋ eŋ. Onesiminê ŋatau eŋ. Koleŋwaga gêŋôma tonaŋ gêbôm aŋga nê ŋataunê. Gêdêŋ ŋasawa teŋ eŋ jagêô lasê gêdêŋ Paulu, taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô naŋ. Onesimi gêŋô mêtê gêwiŋ e gêjam tau ôkwi ma gêliŋ saŋgu.

"Paulunê papia gêdêŋ Pilemon" nec eŋ keteŋ ŋac tau gebe taê walô nê koleŋwaga aŋga gêŋômanêŋ, taŋ Paulu kêsakiŋ eŋ gêmu gêdêŋ nê ŋatau gêja kêtiam. Eŋ gebe Pilemon êkôc nê sakiŋwaga sa amboac gêŋômageŋ atom, êkôc eŋ sa êtôm lasi buŋa teŋ, taŋ eŋ kêsuc ênê biŋ ôkwigac naŋ.

Ŋadêŋaŋ

1. Paulu gêjac m nê papia 1-3
2. Paulu kêlanem Pilemon 4-7
3. Paulu gêjam neneŋ kêtu Onesimiŋa 8-22
4. Paulu gêjac mata papia tau 23-25

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa aê, Paulu, agêc Timote ma biŋ êndêŋ aêacma ŋac Pilemon, taŋ gêjam kôm gêwiŋ aêac naŋ, 2 agêc lasiŋio Apia ma Arkipi, taŋ gêjac siŋ gêwiŋ aêac gêmoa naŋ, ma êndêŋ gôlôac dabuŋ, taŋ sêŋgôŋ nêm andu naŋ.

3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Pilemonnê têtac gêwiŋ to kêkêŋ gêwiŋ ŋabiŋ

4 Aê taêc gêjam aôm kêsêp ŋoc mec ŋalêlôm ma gajam daŋge ŋoc Anôtô ŋapaŋ, 5 gebe gaŋô ŋawae gebe aôm têmtac gêwiŋ to kôkêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu to têmtac gêwiŋ Anôtônê lau samob. 6 Aê kateŋ mec gebe takêŋ gêwiŋ êmbiŋ aêac tôŋ e êkêŋ aôm ôjala gêŋ ŋajam samob, taŋ tatap sa aŋga Kilisinê naŋ. 7 O lasicenec, aôm têmtac gêwiŋ lau gêgôm aê têtac ŋajam kêsa ŋanô to gêgôm aê gamoa totêtac malôgeŋ. Aôm kôlau Anôtônê launêŋ ŋalêlôm tekweŋ saki kêsa.

Paulu kêmasaŋ Onesiminê biŋ

8 Amboac tonaŋ aê katôm gebe jajatu kôm, taŋ gêjac aôm ŋawae gebe ôŋgômŋa naŋ, êndêŋ aôm totêtac êpa sugeŋ êtu Kilisiŋa. 9 Mago gabe jaŋgôm atom. Aê, Paulu, taŋ katu ŋac laŋgwa sugac ma galoc katu Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa gêwiŋ naŋ, kajatu aôm atom, kateŋ aôm kêtu têntac gêwiŋ tauŋŋa. 10 Aê tec kateŋ aôm kêtu ŋoc latuc Onesimiŋa. Aê gaŋgôŋ kapoacwalô ma kadôŋ mêtê gêdêŋ eŋ e kêkêŋ gêwiŋ, tec galic eŋ kêtôm ŋoc latuc, taŋ kêka eŋ lasê naŋ. 11 Gêmuŋgeŋ eŋ gêjam kôm gêjam aôm sa atom, mago galoc tec kêtôm gebe ênam aêagêc lulugeŋ sa.

12 Aê jasakaiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ êndêŋ aôm êmu êwac. 13 Aê gabe jakôc eŋ tôŋ gebe ênam sakiŋ aê, taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu ŋawae ŋajamŋa naŋ, êjô aôm su. 14 Mago taêc gêjam teŋ gebe jaŋgôm atom, aôm taôm ôlôc acgom. Aê gabe jakac aôm gebe ôŋgôm gêŋ ŋajamŋa nec atom. Taôm nêm ŋalêlôm êkac aôm acgom, go êtôm.

15 Onesimi gêmoa jaêc aôm ŋasawa dambê tonaŋ, oc moae ŋam gebe êmoa êwiŋ aôm endeŋ tôŋgeŋ. 16 Eŋ êmoa êwiŋ aôm amboac gêŋômageŋ

êtiam atom, masi, êlêlêc gêŋôma su. Têmtac êwiŋ eŋ amboac lasim. Aê galic eŋ amboac tauc lasic eŋ amboac tonaŋ, ma aôm têmtac êwiŋ eŋ amboac lasim êlêlêc aê su gebe eŋ kêtu aômnêm gôlôacnêŋ teŋ to kêtu aôm lasim kêtu Apômtauŋa.

17 Amboac tonaŋ embe ôlic aê amboac nêm ŋac, naŋ ôkôc eŋ sa êtôm ôkôc aê tauc sa. 18 Embe eŋ êŋgôm aômnêm gêŋ teŋ êtu sec, me ênac aômnêm tôp teŋ atom, naŋ ôkêŋ aê jawê kaiŋ tôp tau jajô eŋ su. 19 Aê, Paulu, tauc lemoc kato biŋ tonec gebe “Aê oc janac ênê tôp.” Aê gabe jasôm biŋ ŋoc tôp gêc aômŋa nec atom. Tôp tau aôm taôm. 20 O lasic, biŋŋanô, ômoasiŋ aê ŋagec êtu Apômtauŋa to ôlau ŋoc ŋalêlôm êtu Kilisiŋa acgom.

21 Aê taêc kêka gebe aôm oc taŋam wamu biŋ, tec kato gêdêŋ aôm nec, ma kajalagac gebe aôm oc ôŋgôm êlêlêc aêŋoc biŋ tonaŋ su. 22 Ma jasôm teŋ êwiŋ gebe Ômansaŋ aêŋoc balêm teŋ kwanaŋgeŋ gebe aê kakêŋ matoc gebe Anôtô êkêŋ aê jamu jandêŋ amac jawac êtu nêm mecŋa.

Paulu awa gêjac lau ŋamuŋa

23 Epapra taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ aê kêtu Kilisi Jesuŋa naŋ, awa gêjac aôm. 24 Ma Marka agêc Aristarka ma Dema agêc Luka, tec sêjam kôm sêwiŋ aê nec, aweŋ gêjac amac amboac tonaŋgeŋ.

25 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amac.

JAKOBONÊ papia

Jakobonê papia nec ŋac tau gêjac lau buŋa nêŋ kôm to nêŋ lêŋ ŋagôliŋ gwalêkiŋ sa. Eŋ keto biŋ tau gêjac gôlôac tapaôŋgeŋ ŋawae kêtôm eŋ awa gêjac Anôtônê lau, taŋ sêŋg ŋ kêsi-k sigeŋ aŋga nom ŋagamêŋ samob naŋ. Ŋac-ketowaga gebe epeŋ lau buŋa nêŋ kauc lasê êpi nêŋ ŋalêlôm to nêŋ lêŋ, taŋ gêjac êsêac ŋawae naŋ, tec kêwaka nê ŋagôliŋ sa keto ŋalô totau-totau gêjam dani ma keto biŋgôliŋ to ŋadôŋdôŋ gêwiŋ-gêwiŋ e ŋam gêc awê ŋajam. Lau buŋa nêŋ ŋagôliŋ tonaŋ kêkwa biŋ tonec ŋai gebe lau tolêlôm to lau ŋalêlôm sawa ma lêtôm to lêŋ mansaŋ ma tatu kasec to takêŋ êwiŋ ma daŋgôm ŋanô êsaŋa to tajop imbeleŋ ma mêtê tokauc to biŋkalom ma teŋbeleŋ aêgeŋ to dambu tauŋŋa ma tatoc tauŋ sa to daê biŋ tôŋ ma tapuc tauŋ tôŋŋa to tateŋ mec.

Jakobo keto papia tonec kêkac lau buŋa ŋajaŋageŋ gebe daŋgôm Mêtê ŋanô êsa, ec dawa nêŋ takêŋ gêwiŋ sa ŋa nêŋ lêŋ to nêŋ koleŋ ênêc awê êndêŋ lau sêlic êpi mateŋanô.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m nê papia 1:1
2. Takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋa 1:2-8
3. Lau ŋalêlôm sawa to lau tolêlôm 1:9-11
4. Saê to lêntôm 1:12-18
5. Taŋô mêtê ma gacgeŋ daŋgôm ŋanô êsa 1:19-27
6. Tapuc lau ŋam atom 2:1-13
7. Takêŋ gêwiŋ gêjac ŋakoleŋ ŋawae 2:14-26
8. Tajop imbeleŋ ŋapepŋa 3:1-18
9. Tajop tauŋ êndêŋ mateŋ katu gêŋ nomŋaŋa 4:1–5:6
10. Ŋagôliŋ toê-toê ŋagêdô 5:7-20

Jakobo awa gêjac lau

1 Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ sakiŋwaga aê, Jakobo, aoc gêjac gôlôac 12, taŋ sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga nom ŋagamêŋ samob naŋ.

Biŋ kêpi takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋa

2 O ŋoc lasitêwaac, Iêtôm tokaiŋtokaiŋ embe êtap amac sa, go alic amboac gêŋ têmtac ŋajam ŋa teŋ. 3 Amac ajalagac gebe gêŋ, taŋ kêsaê amacnêm akêŋ gêwiŋ naŋ, gêgôm amac aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ. 4 Aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ tau ênam ŋanô amboac tonec gebe ênac dabiŋ amac e atu kwalam laŋgwa ma apô lêna gêŋ teŋ atom, 5 mago amacnêm teŋ embe êpô lêna kauc mêtêŋa, naŋ eteŋ êndêŋ Anôtô ma êkêŋ êndêŋ eŋ, gebe Anôtô kêkêŋ gêŋ gêdêŋ lau samob totêtac wapômgeŋ ma kêgamiŋ teŋ atom. 6 Mago ŋac tau eteŋ toêkêŋ êwiŋgeŋ, eteŋ totêtac lulu atom, gebe ŋac-têtac-luluwaga kêtôm gwêc ŋadembom, taŋ mu gêli sa e ŋakotoŋ-kotoŋ kêsa naŋ. 7 Ŋac amboac tonaŋ taê êka gebe êkôc gêŋ teŋ aŋga Apômtaunê atom. 8 Eŋ ŋac ŋalêlôm-gêja-luwaga ma kêsa nê lêŋ samob lulusawa.

Lau ŋalêlôm sawa to lau tolêlôm

9 Lasimi ŋalêlôm sawa êlanem tau gebe Anôtô ketoc eŋ sa. 10 Ma ŋac tolêlôm êlanem tau êtu Anôtô kêkôniŋ eŋŋa, gebe eŋ oc ênaŋa êtôm gêgwaŋ

ŋaola. 11 Oc kêpi toŋandaŋgeŋ ma kêsêgô gêgwaŋ e ŋaola kêsêlô ma talic ŋakatu masi. Ŋac tolêlôm amboac tonaŋ. Eŋ ênaŋa aŋga nê kôm ŋaluŋgeŋ.

Saê to letôm

12 Aê aoc êôc ŋac, taŋ gêôc saê totêtac kêpa sugeŋ. Eŋ êwaka tau sa su acgom, go êkôc êŋgôŋ mata jali ŋasunsuŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ lau-têntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ. 13 Ŋac teŋ embe lêtôm êtap eŋ sa, naŋ êsôm gebe "Lêtôm tonec aŋga Anôtônê" nec atom. Sec kêtôm gebe êlêtôm Anôtô atom. Ma Anôtô tau kêlêtôm ŋamalac teŋ atom. 14 Lêtôm ŋam kêsêp ŋamalac tau nê têtac kalac, taŋ kêkac to kêlêtôm eŋ naŋ. 15 Têtac kalac embe taê, go êsu ŋalatu sec. Sec tau embe ênac dabiŋ tau su, go êsu ŋalatu gêmacanô.

16 O ŋoc lasitêwaace, êkêli taôm atom. 17 Gêŋ ŋajam samob, taŋ sêkêŋ gêdêŋ amac to gêŋ ŋanô samob, taŋ atap sa naŋ, gêmêŋ aŋga lôlôc. Gêŋ tau kêsêp gêmêŋ aŋga ŋawê ŋataunê. Eŋ gêjam tau ôkwi atom ma eŋ gêjam kanuc atom amboac tonaŋgeŋ. 18 Eŋ taê gêjam kêtu tôŋ, tec kêkêŋ nê biŋŋanô kêka aêac lasê gebe tatu gêŋ samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ ŋaŋamata.

Taŋô mêtê to daŋgôm ŋanô êsa

19 O ŋoc lasitêwaace, taêm ênam biŋ tonec gebe ŋamalac samob sêŋô biŋ ŋagaôgeŋ acgom, ma sêsôm biŋ malô-malôgeŋ to têntac ŋandaŋ sebeŋ-sebeŋ atom amboac tonaŋgeŋ, 20 gebe ŋamalacnêŋ têntac ŋandaŋ gêjam Anôtônê biŋgêdêŋ sa atom. 21 Amboac tonaŋ akac ŋatêmui to sec totau-totau su ma akôc mêtê, taŋ Anôtô kêsê kêsêp amacnêm ŋalêlôm naŋ sa. Mêtê tonaŋ kêtôm gebe ênam amac katôm kêsi, tec akôc sa tonêm ŋalêlôm malôgeŋ.

22 Embe aŋô mêtê ŋaômageŋ, oc ansau taôm, aŋgôm mêtê tau ŋanô êsa acgom. 23 Ŋac teŋ embe êŋô mêtê ŋaômageŋ ma êŋgôm ŋanô êsa atom, naŋ êtôm ŋac, taŋ kêsala laŋôanô kêsêp tasalakatu naŋ. 24 Eŋ kêsala tau su, go gec gêja ma kêliŋ laŋôanô ŋakatu siŋ sebeŋ. 25 Mago ŋac, taŋ êtuc kêniŋ êsêp biŋsu ŋanô tau, taŋ kêgaboac aêac su naŋ, ma êsô ŋalabu êmoa to êŋô biŋ e êliŋ siŋ êtiam atom, êŋgôm ŋanô êsa naŋ, Anôtô oc ênam mec ênê kôm samob.

26 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe ênam sakiŋ Anôtô, mago ênam gôliŋ imbêla atom, oc ênsau tau ma nê sakiŋ Anôtôŋa êtu gêŋ ŋaôma. 27 Sakiŋ ŋawa to mansaŋ, taŋ Tameŋi Anôtô gêlic gêjac mataanô ŋajam naŋ tonec gebe tanac mosêbu to awêtuc, taŋ sêmoa jageo naŋ, kêsi to taŋgamiŋ tauŋ êndêŋ geŋ ŋatêmui nomŋa.

2

Tapuc lau ŋam atom

1 O ŋoc lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ aêacnêŋ ŋawasi Ŋatau Jesu Kilisi, tec apuc lau ŋam atom, alic samob têtôm tauŋgeŋ. 2 Ŋac teŋ togêlôŋ gold ma toŋakwê ŋawasi embe naêsô nêm akac saŋa êna, ma ŋac ŋalêlôm sawa teŋ toŋakwê kômŋa embe êsô êna amboac tonaŋ, 3 ma amac matem êndiŋ ŋac toŋakwê ŋawasi e asôm gebe Ôŋgôŋ lêpôŋ ŋajam tonec," ma asôm êndêŋ ŋac ŋalêlôm sawa gebe "Naôkô ônê" me "mêŋôŋgôŋ masac êsi ockaiŋŋa," 4 embe aŋgôm amboac tonaŋ, oc awa lau êkôc atom me. Ma atu mêtôcwaga, taŋ taêŋ gêjam biŋ keso naŋ atom me.

5 O ŋoc lasitêwaace, aŋô acgom. Anôtô kêjaliŋ êsêac, taŋ lau nomŋa sêlic amboac lau ŋalêlôm sawa naŋ sa, gebe têtu lau tolêlôm sêkêŋ gêwiŋŋa ma sêwê kaiŋ gamêŋ, taŋ eŋ gêjac mata gêdêŋ lau-têntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ.

6 Ma amac abu ŋac ŋalêlôm sawa. Asa lau sêkôniŋ amac. Asa lau sê amac
jaakô mêtôcwaga laŋôŋnêmŋa. Lau tolêlôm goc. 7 Lau tonaŋ sêsôm biŋ
alôb-alôb kêpi ŋaê ŋajam, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ amac naŋ.
8 Amac embe aŋgôm biŋsu, taŋ aêacnêŋ Kiŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac kêtôm teto
gêc naŋ, ŋanô êsa, go ŋajam. Biŋsu tau tonec gebe "Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ
aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm." 9 Mago amac embe apuc lau ŋam, go
aŋgôm sec ma biŋsu êmêtôc amac amboac lau-sêgêli-biŋsuwaga. 10 Ŋac taŋ
kêmasaŋ biŋsu samob, mago kêgêli tageŋgeŋ naŋ, kêtôm gêgôm samob
popoc. 11 Ŋac taŋ kêsôm gebe "Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom"
naŋ, kêsôm teŋ gêwiŋ gebe "Ônac ŋamalac êndu atom." Ma aôm embe
ôŋgôm mockaiŋ atom, mago embe ônac ŋamalac êndu, naŋ kôgêli biŋsugac.
12 Amboac tonaŋ asôm nêm biŋ to aŋgôm nêm gêŋ atôm lau, taŋ Anôtô oc
êmêtôc êsêac êndaŋguc biŋsu, taŋ kêgaboac êsêac su naŋ. 13 Ma êndêŋ mêtôc
tonaŋ Anôtô taê walô êsêac, taŋ taêŋ walô lau atom naŋ atomanô. Mago
ŋac, taŋ taê walô lau naŋ, oc êtêc mêtôc tonaŋ atom.

Takêŋ êwiŋ to ŋakoleŋ ŋabiŋ

14 O ŋoc lasitêwaac, ŋac teŋ embe ôsôm gebe "Aê kakêŋ gawiŋ," mago
eŋ ŋac koleŋ atom, oc ênam eŋ sa amboac ondoc. Ênê kêkêŋ gêwiŋ oc
ênam eŋ kêsi me masi. 15 Embe lasimi me lasimio teŋ nêŋ ŋakwê masi me
sêpô lêna mo kêtôm bêcgeŋŋa 16 ma amacnêm teŋ embe êsôm êndêŋ êsêac
gebe "Ana tobiŋmalôgeŋ, asô nêm ŋakwê sa êjandaŋ amac to aniŋ nêm gêŋ,"
mago akêŋ gêŋ êôc êsêac ôliŋ tôŋŋa teŋ êndêŋ êsêac atom, oc ênam êsêac sa
amboac ondoc. 17 Biŋ takêŋ gêwiŋŋa amboac tonaŋ. Embe takêŋ êwiŋ,
mago tanam ŋakoleŋ êwiŋ atom, oc takêŋ gêwiŋ tau êtu gêŋ mêtê ŋaôma.
18 Ma ŋac teŋ embe êsôm gebe "Aôm kôkêŋ gêwiŋ ma aê gajam koleŋ,"
go jasôm gebe "Ôtôc nêm kôkêŋ gêwiŋ, taŋ ŋakoleŋ masi naŋ, êndêŋ aê, go
aê jatôc ŋoc koleŋ, taŋ êwaka ŋoc kakêŋ gêwiŋ sa naŋ, êndêŋ aôm." 19 Aôm
kôkêŋ gêwiŋ gebe Anôtô tageŋ tec gêmoa me. Ŋajam. Mago ŋalau sec sêkêŋ
gêwiŋ biŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ ma têtêc tauŋ ŋanô. 20 O melocma, aôm
gobe takêŋ gêwiŋ, taŋ ŋakoleŋ masi naŋ, gêŋ ŋanômêgoc. Aôm gobe aê jawa
biŋ tau ŋam sa êndêŋ aôm me. 21 Aêac abeŋi Abraham amboac ondoc.
Gêdêŋ taŋ eŋ kêkêŋ latu Isak kêtu da gêsac altar ŋaô naŋ, Anôtô gêlic eŋ ŋac
gêdêŋ kêtu ênê koleŋ tonaŋŋa. 22 Kec, aôm gôlicgac gebe eŋ kêkêŋ gêwiŋ ma
gêjam ŋakoleŋ ulu kêtômgeŋ, tec sêjam tauŋ sa, tec nê koleŋ gêjac dabiŋ nê
kêkêŋ gêwiŋ su. 23 Ma biŋ, taŋ teto gêc naŋ, kêtu anô gebe "Abraham kêkêŋ
gêwiŋ Anôtô, tec Anôtô gêlic eŋ ŋac gêdêŋ" ma sêsam eŋ gebe Anôtônê
ŋac. 24 Kec, amac alicgac gebe ŋamalac êtu ŋac gêdêŋ êtu nê koleŋŋa, êtu
eŋ kêkêŋ gêwiŋŋa tageŋ nec atom. 25 Mockaiŋo Rahab kêtôm tonaŋ. Eŋ
kêkôc keleŋwaga sa ma kêkêŋ êsêac sêsa intêna teŋ sêja. Tec Anôtô gêlic eŋ
awê gêdêŋ kêtu ênê koleŋŋa. 26 Aêac ôliŋ embe ŋalau masi, oc êtu mêtê. Ma
aêacnêŋ takêŋ gêwiŋ embe ŋakoleŋ masi, oc êtu mêtê amboac tonaŋgeŋ.

3

Biŋ kêpi imbeleŋ

1 O ŋoc lasitêwaac, amacnêm taêsam têtu kêdôŋwaga atommaŋ. Alic
acgom, aêac kêdôŋwaga oc atap mêtôc ŋajaŋa sa êlêlêc lau ŋagêdô nêŋ
mêtôc su. 2 Aêac samob dagôm keso elêmê. Teŋ embe êsôm biŋ teŋ eso
atom, naŋ eŋ ŋac kwalam laŋgwa teŋgoc ma êtôm gebe ênam gôliŋ nê

ôli samucgeŋ ŋapep amboac tonaŋ. 3 Aêac embe takêŋ gôliŋ êsêp hos aweŋsuŋ gebe taŋeŋ wamu aêac, go tanam gôliŋ bôc tau ôliŋ samucgeŋ êwiŋ. 4 Alic waŋ acgom. Gêŋ tau kapôêŋanô ma mutêna gêŋgôŋ lac ŋajaŋa sec, mago ŋagôliŋ sauŋ ec teŋ gêjam gôliŋ waŋ tau kêtôm ŋac gôliŋŋa taê gêjam. 5 Aêac imbeleŋ amboac tonaŋ. Ôliŋ ŋagêŋlêlôm sauŋ teŋ, mago kêlanem tau gêŋ kapôêŋŋa.

Alic acgom, ja ŋamôsi sauŋ teŋ kêtôm gebe êkêŋ ja êniŋ oba kapôêŋ teŋ. 6 Imbeleŋ kêtôm ja amboac tonaŋ, geŋ geo gêjam imbeleŋ auc samucgeŋ. Imbeleŋ tau ôliŋ ŋagêŋielôm teŋ, taŋ gêgôm ôliŋ samucgeŋ ŋatêmui kêsa naŋ. Lamboam ŋakêlêndiŋ tau ŋaja kêpoa aŋga imbeleŋ, tec imbeleŋ ŋaja geŋ gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, ma geseŋ ŋalêŋ su gêwiŋ. 7 Ŋamalac têtôm gebe seŋgeŋ gêŋ mateŋ jaliŋa tokaiŋ-tokaiŋ naŋ sêgôm su. Bôc saleŋŋa to moc ma gêŋ kêgalabŋa to i têtu malô e têtu gêŋ masiŋ. 8 Mago ŋamalac teŋ kêtôm gebe êŋgôm imbêla êtu gêŋ masiŋ atomanô. Geŋ sec tau oleb-olebboa to ŋamalic tamac ênduŋa gêjam auc. 9 Aêac talambiŋ Apômtau to Tameŋi ŋa imbeleŋ ma tapuc boa ŋamalac, taŋ Anôtô kêkêŋ kêtôm eŋ tau katu naŋ, ŋa imbeleŋ tageŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ. 10 Biŋ lambiŋŋa to biŋ tapuc boaŋa kêsa aweŋsuŋ tageŋ. O lasitêwaac, biŋ amboac tonaŋ êsa atomanô. 11 Bu ŋaluc to ŋamakic kêpulu kêpi bumata tageŋ me. 12 O ŋoc lasitêwaac, jambô oc ênam aiŋ me, ma wain oc ênam jambô me. Ma gwêc oc ênam tau ôkwi êtu bu atom amboac tonaŋ.

Kauc undambêŋa

13 Asa ŋac tokauc ma ŋac mêtêŋa gêmoa gêwiŋ amac. Eŋ êwaka tau sa ŋa nê lêŋ ŋajam to nê koleŋ, taŋ gêjam tokauc mêtêŋa ma tonê ŋalêlôm malôgeŋ naŋ. 14 Mago amac embe anam lêmuŋ lau ŋawaô to asac lau ênêc lêlômgeŋ, naŋ atoc taôm sa ma ansau biŋdansaŋ e anseŋ biŋŋanô tau su atom. 15 Kauc tonaŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ atom, kêsa aŋga nom to geŋ nomŋa ma ŋalau sec nêŋ. 16 Lau taŋ sêjam lêmuŋ tauŋ to sêsac tauŋ naŋ, oc semoa naeo ma sêŋgôm sec tokaiŋ-tokaiŋ. 17 Mago kauc mêtêŋa, taŋ lau sêkôc aŋga ôŋa naŋ, êŋgôm nêŋ ŋalêlôm ŋawa êsa êtu ŋamata. Go sê wama tauŋ ŋagaôgeŋ, têtu lau malô, taŋeŋ wamu, taêŋ walô lau ênam êsêac auc ma sênam ŋanô ŋajam. Êsêac têntac lulu atom ma sêka nêŋ biŋ auc atom. 18 Ŋawê taŋ lau-sê-wamawaga sêsê tobiŋmalôgeŋ naŋ, ênam ŋanô biŋgedeŋ.

4

Tajop tauŋ êndêŋ lêŋ nomŋa

1 Amac akêŋ kisa gêdêŋ taôm to ajac taôm naŋ ŋam kêsêp asageŋ. Kêsêp gêŋ têmtac ŋakalacŋa, taŋ gêjac siŋ aŋga ôlim ŋagêŋlêlôm naŋgoc. 2 Amac matem katu gêŋ, mago atôm gebe atap sa atom, tec ajac ŋamalac êndu. Amac agôm mocsac gêŋ, mago atôm gebe atap sa atom, tec ajac taôm to akêŋ kisa gêdêŋ taôm. Amac akôc gêŋ atom, gebe ateŋ mec atom. 3 Amac ateŋ mec, mago akôc ŋanô atom nec ŋam kêsêp amac ateŋ mec kesoŋa gebe ateŋ gêŋ, taŋ abe êjaiŋ êpi gêŋ têmtac ŋakalacŋageŋ. 4 Mockaiŋ ŋatêna amac. Lau taŋ sê sêlêb gêdêŋ nom naŋ, têtu Anôtônê ŋacjo. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. Teŋ embe ê sêlêb êndêŋ nom, oc êtu Anôtônê ŋacjo. 5 Me biŋ, taŋ teto gêc gebe "Ŋalau taŋ gêŋgôŋ aêacnêŋ ŋalêlôm naŋ, gêjam lêmuŋ to gêgôm mocsac ŋanô," amac abe teto biŋ tonaŋ ŋaômageŋ me. 6 Ma

moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, kapôêŋ kêlêlêc. Amboac tonaŋ tec teto gêc gebe
“Anôtô kêkôniŋ lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ,
ma kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ lau, taŋ sêbu tauŋ naŋ.”
7 Amboac tonaŋ asô Anôtô ŋalabu. Apuc taôm tôŋ êndêŋ Sadaŋ, go êwi amac siŋ ma êc su. 8 Atu gasuc Anôtô, go êtu gasuc amac. Amac lau sec, akwasiŋ lemem êtu selec. Ma amac lau-têmtac-luluwaga, amansaŋ nêm ŋalêlôm ŋawa êsa. 9 A jala taôm gebe aŋgôŋ jageo ma nêm ŋalêlôm ŋawapac to ataŋ. Amacnêm ômac ênam tau ôkwi êtu taŋiboa ma têmtac ŋajam êtu têmtac ŋawapac. 10 Ambu taôm êndêŋ Apômtau, go etoc amac sa.

Amêtôc nêm lasitêwai atom

11 O lasitêwaac, aŋga biŋ êpi taôm atom. Ŋac taŋ êŋga biŋ êpi lasi me êmêtôc lasi naŋ, êtôm gêga biŋ kêpi biŋsu to kêmêtôc biŋsu. Aôm embe ômêtôc biŋsu, go ôtu ŋac-kêmasaŋbiŋsuwaga atom, ôtu biŋsu ŋamêtôcwaga. 12 Ŋac tageŋ kêtu ŋac-kêkêŋ-biŋsuwaga to mêtôcwaga. Eŋ kêtôm gebe ênam kêsi me enseŋ su. Mago aôm asa, tec kômêtôc ŋac wacbaŋ aômŋa.

Atôc taôm sa atom

13 Ao, amac lau, taŋ asôm gebe “Galoc me eleŋ aêac oc tana malac tônê me ônê nadaŋgôŋ jala samuc teŋ ma tatulu gêŋ e ŋamone êlêsuc aêacgeŋ.” 14 Amac ajam kauc gêŋ, taŋ oc êŋgôm amac êndêŋ eleŋ naŋ. Amac oc amoa matem jali me masi. Amac atôm bu ŋawajaô, taŋ talic dambêgeŋ ma gê su. 15 Asôm biŋ amboac tonec êjô biŋ tônê su gebe “Apômtau embe êlôc, go aêac tamoa mateŋ jali ma tanam kôm tonec me tônê.” 16 Mago galoc alanem taôm to atoc taôm sa. Lanem tokaiŋ-tokaiŋ amboac tonaŋ samob sec. 17 Ŋac taŋ kêjala êŋgôm gêŋ ŋajamŋa, mago êŋgôm atom, oc êŋgôm sec.

5

Lau tolêlôm taêŋ ênam tauŋ

1 Ajôc, amac lau tolêlôm, ataŋ to apuc taŋiboa sa êtu gêŋwapac, taŋ wackêdabiŋ amac naŋŋa. 2 Amacnêm awa kêtu manê to bulesеŋ geŋ nêm ŋakwê e lasê-lasêgeŋ. 3 Da gênôm amacnêm gold to silber. Ma ŋada tau tonaŋ oc êkic amacnêm biŋ e êniŋ amac ôlim su êtôm ja geŋ gêŋ. Amac ajac awa to awa sa gêdêŋ bêc ŋamuŋa tonec. 4 Alic acgom, amac agamiŋ lau, taŋ sêjam amacnêm kôm naŋ, nêŋ ŋaôli, tec ŋaôli tau gêmôêc to lausejoŋ-kôm-ŋano-sawaga nêŋ taŋi jakêsô siŋwaga undambêŋa nêŋ Apômtau taŋasuŋ. 5 Amac amoasiŋ taôm toôlim kêpigeŋ amoa nom. Amac aŋgeŋ nêm ŋalêlôm e ŋadambê kêsa ma kêtôm gebe sêŋguŋ amac êndêŋ ŋanoc. 6 Amac amêtôc ŋac gêdêŋ to ajac eŋ êndu ma eŋ gêjam tau ŋagêjô gêdêŋ amac atom.

Tapuc tauŋ tôŋ to tateŋ mec

7 O lasitêwaac, amboac tonaŋ apuc taôm tôŋmaŋ ma êôŋ Apômtau e mêŋêô lasê. Alic kôm ŋatau acgom, eŋ kêsaê gebe kôm ênam ŋanô ŋajam ma kêpuc tau tôŋ to gêôŋ kom gebe ênac êndêŋ ŋanoc. 8 Amac apuc taôm tôŋ amboac tonaŋgeŋ ma aôŋ anac seŋeŋ nêm ŋalêlôm gebe noc Apômtau mêŋêô lasêŋa kêdabiŋ. 9 O lasitêwaac, anac kapoac taôm e atap mêtôc sa atom. Alicgac me, mêtôcwaga tec mêŋkêkô katamdêmôê. 10 O lasitêwaac, aôc ŋandaŋ to apuc taôm tôŋgeŋ apuc propete, taŋ sêsôm biŋ sêjam Apômtau laŋô naŋ waŋeŋ. 11 Alic acgom, aêac aweŋ gêôc êsêac, naŋ sêôc gêŋwapac totêntac kêpa sugeŋ naŋ. Amac aŋô Job gêôc ŋandaŋ totêtac

kêpa sugeŋ ŋawae, ma ajala Apômtau gêjac dabiŋ eŋ ŋalêŋgac. Biŋŋanô, Apômtau eŋ taê walô to taê labu ŋatau.

12 O lasitêwaac, biŋ tonec ajop êtu ŋamata gebe atôc lemem atom. Atôc
lemem êpi undambê to nom me gêŋ ŋagêdô teŋ atomanô. Amac embe
asôm gebe “Aec,” naŋ aêc tonaŋ kêtôm. Me embe asôm gebe “Masi,” naŋ
masi tonaŋ kêtôm amboac tonaŋgeŋ. AŋgôM amboac tonaŋ, ec mêtôc êtap
amac sa atom.
13 Amacnêm ŋac teŋ embe gêŋwapac êtap eŋ sa, naŋ eteŋ mec. Ma teŋ
embe têtac ŋajam, naŋ ênam wê dêbuŋ. 14 Amacnêm teŋ embe gêmac êŋgôm
eŋ, naŋ êkêŋ biŋ gôlôac dabuŋ nêŋ laumata. Êsêac teteŋ mec êpi eŋ to
sêniŋ oso eŋ ŋa niptêkwi sênam Apômtau laŋô. 15 Mec tonaŋ embe teteŋ
tosêkêŋ êwiŋgeŋ, go ênam ŋac gêmac tau sa. Ma Apômtau oc êsuŋ eŋ sa
êŋgôŋ êtiam, ma ŋac tau nê sec embe ênêc, oc Apômtau êsuc sec tau ôkwi.
16 Amboac tonaŋ aoc nêm sec lasê êndêŋ taôm ma ateŋ mec êjô tau êtu
taômŋa gebe ôlim ŋajam êsa. Ŋac gêdêŋ nê mec gêjam ŋanô toŋaclai. 17 Elia
eŋ ŋamalac kêtôm aêac. Eŋ keteŋ mec gebe kom ênac atom, tec kom gêjac
atom kêtôm jala têlêac ma ajôŋ 6. 18 Go keteŋ mec kêtiam ma undambê
kêkêŋ kom e nom gêjam ŋanô ŋajam.

19 O lasitêwaac, amacnêm teŋ embe eo aŋga lêŋ biŋŋanôŋa ma teŋ embe
ênam eŋ ôkwi êmu êmêŋ, 20 go ajala gebe ŋac, taŋ gêjam ŋac sec ôkwi aŋga
ênê lêŋ keso naŋ, oc ênam ênê katu kêsi aŋga gêmacanô tau ma êŋgênduc
sec taêsam auc.

PETERENÊ papia ŋamataŋa

Peterenê papia ŋamataŋa nec gêjac lau buŋa ŋawae, taŋ eŋ kêsam êsac gebe Lau jaba, taŋ “Anôtô kêjaliŋ êsêac sa” naŋ. Lau tau sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga Asia Sauŋ ŋagamêŋ gêmu kêsêpŋa (ŋanodoŋa). Ac sêŋgôo saliŋ-saliŋ sêsêp lau samuc ŋalêlôm. Keto papia tonec gebe ênac sêsamwaga têntac tôŋ gebe lau sêjanda to sêlêsu êsêac kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtôŋa. Kêtu tonaŋŋa ŋac-ketowaga gêôŋ Jesu Kilisi nê Ŋawae Ŋajam sa gêdêŋ êsêac gebe taêŋ ênam to sêkêŋ mateŋ eŋ, taŋ gêmac êndu to gêdi sa ma gêjac mata gebe êmu êmêŋ êtiam naŋ. Êsêac tec sêsô nêŋ ŋandaŋ ŋalabu ma sêôc sêpuc tauŋ tôŋgeŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ Anôtô toŋanôgeŋ ŋasaê teŋ tonaŋ. Ac taêŋ ênam êtu tôŋ gebe êndêŋ bêc Jesu Kilisi eoc tau lasêŋa, oc têtap nêŋ ŋagêjô ŋawasi sa.

Ketowaga êjam daŋ lau tau gebe sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ ma kêkêli êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau, taŋ têtu Kilisinê gêŋgac naŋ.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1:1-2
2. Taêm ênam Anôtô gêjam kêsi ŋamoasiŋ 1:3-12
3. Gêlêŋ biŋ gebe tamoa todabuŋgeŋ 1:13–2:10
4. Daôc ŋandaŋ tapuc Kilisi wagamaŋ 2:11–4:19
5. Tanam nêŋ sakiŋ todambu tauŋgeŋ 5:1-11
6. Gêjac mata nê papia 5:12-14

Petere awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê aposolo aê, Petere, ŋoc biŋ êndêŋ lau jaba, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga Pontu to Galatia ma Kapadokia to Asia ma Bitunia naŋ. 2 Tameŋi Anôtô taê gêjam kwanaŋgeŋ, tec kêjaliŋ amac sa ma kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêwê amac asa lau Dabuŋ nêŋ lêŋ ma taŋem wamu Jesu Kilisi to aliŋ ênê dec e atu selec. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac e ênam amac auc.

Biŋ takêŋ mateŋŋa

3 Talambiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, taŋ taê walô aêac gêjam sêga. Eŋ gêŋu Jesu Kilisi aŋga ŋacmatênêŋ sa, tec kêkôc aêac tatu wakuc ma takêŋ mateŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ. 4 Eŋ gêgôm gêŋ tonaŋ gebe tawê kaiŋ gêŋlênsêm teŋgeŋŋa to ŋawasi, naŋ ê su atom. Anôtô kêmasaŋ gêŋlênsêm tau tonaŋ gêc undambê kwanaŋgeŋ kêtu amacŋa. 5 Anôtônê ŋaclai gejob amac gebe akêŋ êwiŋ e atap moasiŋ ênam amac kêsiŋa sa, taŋ eŋ kêmasaŋ kwanaŋgeŋ gebe êtu awê êndêŋ têm ŋamuŋa naŋ. 6 Êndêŋ tônê oc atu samuc. Galoc tecenec oc moae gêŋ amboac tonec ênac amac ŋawae gebe lêtôm tokaiŋtokaiŋ êkêŋ wapac amac têlageŋ acgom 7 e Anôtô ênsaê amacnêm akêŋ gêwiŋ tau gebe ŋanô. Ŋamalac sêsaê gold, taŋ kêtôm gebe oc ênaŋa naŋ, ŋa ja. Ma amacnêm akêŋ gêwiŋ, taŋ kêlêlêc gold tonaŋ su naŋ, oc êtap saê sa amboac tonaŋ, gebe êwaka tau sa gebe gêŋ ŋanô teŋ. Ma êndêŋ taŋ Jesu Kilisi eoc tau lasê naŋ, amac atap lambiŋ to ŋawasi to waem sa. 8 Ŋac tau tonaŋ amac alic eŋ atom, mago têmtac gêwiŋ eŋ. Amac matemanô kêpi eŋ galoc atom, mago akêŋ gêwiŋgeŋ e atu samuc eŋ totêmtac ŋajam ma totêmtac wapigeŋ naŋ. Ŋamalac sêwa biŋ tonaŋ ŋa

jakêtôm atom. 9 Amac atu samuc gebe atap nêm akêŋ gêwiŋ ŋaŋanô sa.
Ŋanô tau moasiŋ ênam katôm kêsiŋa.
10 Moasiŋ tau tonaŋ propete sêsôm to sêkip ŋam sa ma seoc moasiŋ
ênam amac kêsiŋa, taŋ amac atap sa naŋ lasê. 11 Kilisinê Ŋalau, taŋ gêmoa
êsêacnêŋ ŋalêlôm naŋ, geoc lasê gebe Kilisi êôc ŋandaŋ e su acgom, go êmoa
toŋawasigeŋ. Êsêac sebe sêkip biŋ tonaŋ ŋanoc sa gebe êmêŋ êndêŋ ondoc
ma êmêŋ amboac ondoc. 12 Anôtô geoc lasê gêdêŋ propete tonaŋ gebe
biŋ tonaŋ ênam êsêac tauŋ sa atom, ênam amac sa. Lau taŋ sêsôm ŋawae
ŋajam gêdêŋ amac sêsôm bi ŋ, taŋ propete sêwa sa naŋ, lasê gêdêŋ amac.
Ma Ŋalau Dabuŋ, taŋ Anôtô kêsakiŋ aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêpuc êsêac
tôŋ. Ŋawae tonaŋ aŋela tauŋ têtu kêka-kêka ŋanô gebe sêjala sêwiŋ.

Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêŋ dabuŋ

13 Amboac tonaŋ amansaŋ nêm kauc ŋajaŋa êsa ma nêm ŋalêlôm tek-
wem sakigeŋ, ec akêŋ matem moasiŋ, taŋ Jesu Kilisi eoc tau lasê ma
êkêŋ êndêŋ amac naŋ. 14 Atôm Anôtônê ŋapalê taŋem wamuŋa, ma têmtac
ŋakalac, taŋ kêkac amac gêdêŋ taŋ nêm kauc kêsa atomgeŋ naŋ, ênam gôliŋ
amac êtiam atom. 15 Atôm ŋac dabuŋ tau, taŋ kêkalem amac naŋ, ma asêlêŋ
to asa nêm lêŋ samob atôm lau dabuŋgeŋ, 16 gebe teto biŋ gec gebe "Amac
atu lêu dabuŋ, gebe aê tauc dabuŋ."
17 Amac embe awem ênac Anôtô, taŋ êmêtôc ŋamalac êndêŋ-êndêŋgeŋ
atôm nêŋ koleŋgeŋ ma êpuc opeŋ ŋac teŋ atom naŋ, ma embe asam
eŋ gebe Tamemi, go asa nêm lêŋ toatêc eŋgeŋ êtôm têm amoa gamêŋ
jaba tonecŋa. 18 Amac alicgac gebe awa, taŋ ê su amboac gold to silber
naŋ, kêsi amac su aŋga lêŋ sec, taŋ gelom amac aŋga abeminêŋ naŋ, ma
mêŋamoa nêm lêtêgeŋ nec atom. 19 Kilisinê dec kêtu awa ŋanô tau, tec kêsi
amac su. Eŋ kêtôm domba ŋabiŋmê to ŋajamanô teŋ, 20 Anôtô kêjaliŋ eŋ
sa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, tec kêkêŋ eŋ mêŋkêtu
awê gêdêŋ têm ŋamuŋa tonec kêtu amacŋa. 21 Eŋ kêkêŋ amac akêŋ gêwiŋ
Anôtô, taŋ gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ ma kêkêŋ ŋawasi gêdêŋ eŋ naŋ.
Amboac tonaŋ amac akêŋ gêwiŋ to akêŋ matem apeŋ Anôtôgeŋ.
22 Amac taŋem wamu biŋŋanô, tec gêgôm amac katôm ŋawa kêsa ma
gêgôm amac têmtac gêwiŋ lasitêwai ŋanôgeŋ. Amboac tonaŋ akêŋ têmtac
gêwiŋ elom tau tonêm ŋalêlôm samucgeŋ. 23 Amac atu wakuc ŋam kêsêp
ŋawê, taŋ ênaŋa naŋ atom, kêsêp ŋawê, taŋ ênêc ŋapaŋ. Ŋawê tau Anôtônê
biŋ mata jali, taŋ ênêc teŋgeŋ naŋ, 24 gebe
"Ŋamalac samob têtôm gêgwaŋ,
ma nêŋ ŋawasi samob kêtôm gêgwaŋ ŋaola.
Gêgwaŋ kêmêliŋ,
ma ŋaola kêsêlô.
25 Mago Apômtaunê biŋ oc ênêc teŋgeŋ."
Ma biŋ tau tonaŋ ŋawae ŋajam, naŋ sêsôm gêdêŋ amac.

2

Poc mata jali to lau dabuŋ

1 Amboac tonaŋ akwalec nêm biŋ sec totau-totau to biŋdansaŋ samob
ma ajam biŋ auc to têmtac sec ma biŋ gêga samob su. 2 Atôm ŋapalê dedec,
taŋ têtaŋ su naŋ, ma ataŋ su ŋanô mêtê ŋawa tau, gebe atôp atu kapôêŋ e
atap moasiŋ ênam amac kêsiŋa sa. 3 Amac asaê sugac gebe Apômtau eŋ
ŋajam. 4 Amac andêŋ poc mata jali, Apômtau tau, ana. Ŋamalac têtiŋ eŋ

siŋ su, mago Anôtô kêjaliŋ eŋ sa ma gêlic eŋ amboac poc awamata ŋanô teŋ. 5 Ma Anôtô êkwê amac sa amboac poc mateŋ jali atu Ŋalau Dabuŋ nê andu to atu dabuŋwaga dabuŋ, gebe akêŋ da ŋalêlômŋa, taŋ ênac Anôtô mataanô ŋajam êtu Jesu Kilisiŋa, 6 êtôm teto gêc gebe
"Alic acgom, aê kajaliŋ poc awamata ŋanô teŋ sa kêtu poc kêclêsuŋa
ma kasuŋ kêkô Sion.
Ŋac taŋ kêkêŋ gawiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa atom."
7 Poc tau tonaŋ kêtu amac akêŋ-gêwiŋ-waga nêm awamata ŋanô. Mago êndêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ,
"poc taŋ lau-sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
kêtu poc kêcŋsuŋa,"
8 ma
"kêtu poc sêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa
to poctêna êŋgôm lau têntac êmbôli aucŋa."
Êsêac taŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê biŋ atom naŋ, dêdiŋ eŋkaiŋ kêpi poc kêtôm Anôtô kêmasaŋ ŋabiŋ kwanaŋgeŋ.

9 Mago amac atu gôlôac, taŋ Anôtô kêjaliŋ sa naŋ. Amac atu kiŋnê dabuŋwaga to lau dabuŋ m teŋ. Amac atu Anôtônê lau solop, tec asôm Ŋac, taŋ kêkalem amac aŋga ŋakesec adêŋ ênê ŋawê kaiŋ teŋ aja naŋ, nê gêŋtalô ŋawae lasê. 10 Gêmuŋgeŋ atu Anôtônê lau atom, mago galoc atu ênê lau. Gêmuŋgeŋ amac atap Anôtônê taê walô sa atom, mago galoc eŋ taê walô amac.

Tasa lêŋ êtôm Anôtônê sakiŋwaga

11 O lauace, aê jalêŋ biŋ amac, taŋ amoa amboac lau waba to lau jaba naŋ, êŋgamiŋ taôm êndêŋ têmtac ŋakalac, taŋ gêjac siŋ gebe enseŋ katôm su naŋ. 12 Asa nêm lêŋ amoa lau samuc ŋalêlôm tolaŋômnêm sawageŋ. Go êsêac, taŋ sêŋgôliŋ biŋ êpi amac gebe agôm secŋa naŋ, sêsala amacnêm koleŋ ŋajam ma sêlambiŋ Anôtô êndêŋ bôc eŋ êô lasêŋa.

13 Asô ŋamalacnêŋ ŋagôliŋ samob ŋalabu êtu Apômtauŋa. Asô kiŋ, taŋ kêtu ŋatau ŋamataŋa naŋ ŋalabu, 14 to asô gôliŋwaga, taŋ eŋ kêsakiŋ êsêac gebe sêkêŋ ŋagêjô êndêŋ lau, taŋ sêgôm sec to sêlambiŋ lau, taŋ sêjam kôm ŋajam naŋ, ŋalabu amboac tonaŋgeŋ. 15 Gebe Anôtô taê gêjam biŋ amboac tonec gebe amac anam kôm ŋajam gebe êmbaob lau meloc, taŋ sêjam kauc biŋ naŋ, aweŋ auc. 16 Asa lêŋ tau amboac lau, taŋ Kilisi kêgaboac Êsêac su naŋ. Mago kêgaboac amac su ŋamoasiŋ êtu sec ŋasabaŋ atom. Atu Anôtônê sakiŋwaga. 17 Atôc lau samob sa ma têmtac ôwiŋ gôlôac, taŋ têtu nêm lasitêwai naŋ. Atêc Anôtô ma atoc kiŋ sa.

Kilisi gêôc ŋandaŋ êtu ŋadôŋdôŋ êndeŋ aêac

18 Amac sakiŋwaga asô nêm ŋataui ŋalabu to atoc êsêac sa. Asô ŋataui ŋajam to wapôm tauŋgeŋ ŋalabu atom, asô ŋataui keso ŋalabu êwiŋ. 19 Ŋac teŋ embe nê ŋalêlôm êsap Anôtô tôŋ ma êôc wapac êtu biŋ tageŋ tonaŋŋa, naŋ Anôtô oc ênam mec eŋ. 20 Embe têtap amac to aôc wapac êtu agôm secŋa, naŋ oc êkêŋ amac waem amboac ondoc. Mago embe sêkêŋ ŋandaŋ êndêŋ amac to aôc wapac êtu agôm ŋajamŋa, naŋgo Anôtô ênam mec amac. 21 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec Anôtô kêkalem amac, gebe Kilisi gêôc ŋandaŋ kêtu amacŋa. Eŋ kêtu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ amac gebe apuc eŋ waŋa. 22 Eŋ gêgôm sec teŋ atom ma têtap biŋdansaŋ teŋ sa kêsa eŋ awasuŋ atom. 23 Êsêac sêbu eŋ, ma eŋ gêbu êsêac ŋagêjô atom. Sêkêŋ eŋ gêôc ŋandaŋ, mago eŋ kêkôtêŋ lêma gêdêŋ êsêac atom. Eŋ gêliŋ nê biŋ samob su gêdêŋ ŋac, taŋ êmêtôc biŋ

ŋaŋêŋŋa naŋgeŋ gêja. 24 Aêacnêŋ sec kêpi eŋ tau ôli ma eŋ kêkôc sec tau sa
kêpi ka gêja, gebe tatu mêtê êndêŋ sec, ma mateŋ jali êsa êndêŋ biŋgêdêŋ.
Ênê sêm ŋamala gêgôm amac ŋajam kêsa. 25 Gêmuŋgeŋ amac amoa amboac
domba sêbôm, mago galoc Anôtô gêjam amac ôkwi adêŋ ŋacgejob, taŋ gejob
amac katôm naŋ aja.

3

Lauo to ŋac nêŋ biŋ

1 Amac lauo asô nêm ŋaci ŋalabu amboac tonaŋgeŋ. Ŋacwaga ŋagêdô
embe sêkêŋ êwiŋ Anôtônê biŋ atom, go lauo sêsôm biŋ teŋ atom, nêŋ
Iêŋgeŋ êŋgom ŋacwaga sênam tauŋ ôkwi, 2 gebe ŋacwaga sêlic amac asa
nêm lêŋ gêdêŋ to atêc Anôtôgeŋ, ec sêndaŋguc. 3 Anam gêlôŋ taôm ŋa gêŋ
dêmôêŋa amboac môkêmlauŋ ŋapoactalô tokaiŋtokaiŋ ma anôŋ gold ŋawasi
to asô ŋakwê ŋajam-ŋajam nec atom. 4 Anam gêlôŋ taôm ŋa gêŋ ŋalêlômŋa,
taŋ ê su atom naŋ. Gêŋ tau tonec gebe amoa tonêm ŋalêlôm malô to
ŋaŋêŋ gebe gêŋ tonaŋ ŋai Anôtô gêlic amboac awamata ŋanô. 5 Andaŋgeŋ
lauo dabuŋ, taŋ sêkêŋ mateŋ Anôtô naŋ, sêjam gêlôŋ tauŋ ŋa awamata
tonaŋ, ma sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu ŋapep. 6 Sara kêtôm tonaŋ. Eŋ taŋa wamu
Abraham ma kêsam eŋ gebe Ŋoc apômtau. Amac embe aŋgôm gêŋ ŋajam
to atêc gêŋ teŋ atom, go atu Sara latuio.

7 Amac ŋacwaga amboac tonaŋ. Awiŋ nêm lauo tokaucgeŋ, gebe êsêac
ôliŋwalô kêtôm amac atom. Atoc êsêac sageŋ gebe êsêac sêwê kaiŋ moasiŋ
daŋgôŋ mateŋ jaliŋa amboac tonaŋ. Aŋgôm geŋ tau gebe gêŋ teŋ êkô
amacnêm mec auc atom.

Daôc ŋandaŋ êtu biŋgêdeŋŋa

8 Aê jakatoŋ ŋoc biŋ sa amboac tonec gebe Amac samob nêm biŋ elom
tau ŋajam. Aôc gêŋwapac awiŋ taôm, têmtac êwiŋ lasitêwai to atoc taôm sa
atom, êkôniŋ taômgeŋ. 9 Akêŋ sec êjô sec atom ma biŋ alôb-alôb êjô biŋ
alôb-alôb atom, akêŋ mecgeŋ êjô. Taêm ênam gebe Anôtô kêkalem amac
gebe awê kaiŋ mec êtu nêm gêŋlênsêm.

Gebe teto gêc gebe
10 "Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gebe êmoa mata jali
ma gebe êmoa ŋajamgeŋ naŋ,
ejop imbêla êndêŋ biŋ sec
to gêdôôlic êndêŋ biŋdansaŋ.
11 Eŋ ênac jaê sec to êŋgôm gêŋ ŋajam.
Eŋ ensom biŋmalô ma êndaŋguc e naê tôŋ,
12 gebe Apômtau mata kêsap lau gêdêŋ
ma kêkêŋ taŋa nêŋ mec.
Mago Apômtau laŋô gelo lau, taŋ sêgôm sec naŋ."

13 Embe aŋgôm ŋajam atu dôbgeŋ, ma asa oc êŋgôm amac atu sec.
14 Embe aôc gêŋwapac êtu adaguc biŋ gêdêŋŋa, go aê aoc êôc amac.
Ŋamalacnêŋ biŋ êtakê to êlênsôŋ amac atom. 15 Atôc Kilisi sa aŋga nêm
ŋalêlôm ma akêŋ eŋ êtu nêm Apômtau. Amansaŋ taôm ŋapaŋ e lau teŋ
embe teteŋ amac gebe awa biŋ, taŋ akêŋ matem gêc nêm ŋalêlôm naŋ
sa, naŋgo gaôgeŋ asôm lasê êndêŋ êsêac. 16 Aŋgôm totêmtac malô ma ajop
taômgeŋ, gebe nêm ŋalêlôm ŋajam, ec êŋgôm êsêac, taŋ sêgôliŋ biŋ kêpi
amac to sêbu amac, taŋ asa Kilisinê lêŋ ŋajam naŋ majeŋ. 17 Anôtô embe
taê ênam gebe aôc ŋandaŋ êtu agôm ŋajamŋa naŋ, oc ŋajam êlêlêc aôc ŋandaŋ

êtu agôm secŋa su. 18 Kilisi amboac tonaŋ. Eŋ gêmac êndu kêtu dim tageŋ kêtu aêacnêŋ secŋa. Ŋac gêdêŋ gêjô aêac lau gêdêŋmê su, gebe êwê aêac dandêŋ Anôtô tana. Êsêac sêjac eŋ ôligeŋ êndu, mago Ŋalau kêkêŋ eŋ mata jali kêsa. 19 Ma toŊalaugeŋ gêja gêjam mêtê ŋalau, taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ. 20 Gêdêŋ andaŋgeŋ êsêac sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê biŋ atom. Anôtô kêsaê êsêac to gê êsêacnêŋ biŋ tôŋ gêdêŋ taŋ Noa gêsô waŋ gêmoa naŋ. Waŋ tonaŋ gêjam lau 8geŋ sa selom bu kêsuŋ ŋatêna. 21 Bu tonaŋ kêtu busaŋgu, taŋ galoc gêjam amac kêsi naŋ ŋadôŋdôŋ. Busaŋgu tau êkwasiŋ ŋatêmui ôliŋŋa su atom, mago êtu môêc endeŋ Anôtô gebe êmansaŋ ŋalêlôm ŋawa êsa êtu Jesu Kilisi gêdi saŋa. 22 Eŋ kêpi undambê gêja jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa, ma aŋela to ŋaclai ma ŋactêkwa sêsô eŋ ŋalabu.

4

Tanam tauŋ ôkwi ma tasa lêŋ wakuc

1 Kilisi gêôc ŋandaŋ kêpi tau ôli. Amboac tonaŋ amansaŋ taôm e nêm ŋalêlôm êtôm ênê acgom, gebe ŋac, taŋ gêôc ŋandaŋ kêpi tau ôli naŋ, sec kêlêwaŋ eŋ. 2 Tec ŋamalacnêŋ têntac ŋakalac ênam gôliŋ amac êndêŋ têm amoa nomŋa êtiam atom, Anôtônê biŋgeŋ ênam gôliŋ amac. 3 Gêdêŋ têm, taŋ gêjaŋa su naŋ, amac agôm lau samuc nêŋ biŋ kêtu tôŋ, tec kêtômgac. Amac asa nêm lêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ma amoa totêmtac ŋakalac. Gêŋ kêjaŋiŋ amac ma aeŋ lasam to anôm anaboa aŋgôŋ awiŋ taôm to ajam sakiŋ gêdêŋ gwam aseŋ Anôtônê biŋsu su. 4 Ma galoc asêlêŋ awiŋ lau samuc ma asa nêŋ lêŋ wauc-waucgeŋŋa kêtiam atom, tec sêlic sec ma sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi amac. 5 Mago êsêac oc sêwa nêŋ biŋ sa êndêŋ ŋac, taŋ kêmasaŋ tau su gebe êmêtôc mateŋ jali to ŋacmatê nêŋ biŋ naŋ. 6 Kêtu biŋ amboac tonaŋŋa eŋ kêsôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ ŋacmatê gebe êsêac têtap mêtôc sa kêtôm ŋamalac têtap sa, mago ŋalau sêmoa mateŋ jali kêtôm Anôtô gêmoa mata jali.

7 Gêŋ samob ŋatêku êsuŋa ŋanoc kêdabiŋgac. Amboac tonaŋ taêm ênam taôm ma ateŋ nêm mec totekwem sakigeŋ. 8 Tonec tec tasôm êtu ŋamata gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau ŋanôgeŋ gebe têntac gêwiŋ êŋgênduc sec samob auc. 9 Aŋgôm ja lau atu môsi atom. 10 Anam sakiŋ taôm êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm moasiŋ, taŋ akôc naŋ, ma atu Anôtônê moasiŋ tokaiŋ-tokaiŋ ŋagejobwaga ŋajam. 11 Ŋac teŋ embe ênam mêtê, naŋ êsôm êtôm Anôtônê biŋgeŋ. Teŋ embe ênam sakiŋ, naŋ ênam êtôm ŋaclai, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ eŋ naŋ. Aŋgôm gêŋ samob tonaŋ gebe Anôtônê ŋawasi êsa êtu Jesu Kilisiŋa. Ŋawasi to ŋajaŋa êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.

Daôc ŋandaŋ tatôm Kilisine lau

12 O lauace, alic ŋandaŋ, taŋ kêlêtôm amac gêmoa naŋ, amboac gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ kêtap amac sa naŋ atom. 13 Têmtac ŋajam êsa gebe awê kaiŋ Kilisinê ŋandaŋ awiŋ. Ma êndêŋ noc eŋ eoc nê ŋawasi lasêŋa naŋ, amac oc atu samuc totêmtac ŋajamgeŋ. 14 Embe sêmbu amac êtu Kilisinê ŋaêŋa, oc aoc êôc amac, gebe Anôtônê Ŋalau ŋawasi wacêpi amac. 15 Amacnêm teŋ êôc ŋandaŋ amboac ŋac, taŋ gêjac ŋamalac êndu me gêjam geŋgeŋ gêŋ me gêgôm sec me kêgabec launêŋ kôm paliŋ-paliŋgeŋ naŋ atom. 16 Mago amac embe aôc ŋandaŋ atôm Kilisinê lau, naŋ majem atom. Alambiŋ Anôtô gebe kêkêŋ amac awê kaiŋ ŋaê tonaŋ.

17 Noc kêdabiŋ gebe Anôtô êmêtôc biŋ ênac m aŋga eŋ tau nê gôlôac.
Embe êŋgôm êndêŋ aêac amboac tonaŋ, ma êsêac, taŋ taŋeŋpêc gêdêŋ
Anôtônê ŋawae ŋajam naŋ, oc êŋgôm êsêac amboac ondocgeŋ.
18 “Anôtô embe ênam lau gêdêŋ kêsi, oc ŋalêŋ ŋawapac,
ma lau geo to lau sec oc amboac ondoc.”
19 Amboac taŋ êsêac, taŋ sêôc ŋandaŋ kêtôm Anôtô taê gêjam naŋ, sêsa nêŋ
lêŋ ŋajam to sêsakiŋ katuŋ êndêŋ ŋac ŋaŋêŋ, taŋ kêkêŋ gêŋ samob naŋ.

5

Tajop Anôtônê domba

1 Aê jalêŋ biŋ laumata, taŋ sêmoa amac ŋalêlôm naŋ. Aê laumata teŋ
katôm amac ma galic Kilisi gêôc ŋandaŋ ma oc jawê kaiŋ ŋawasi, taŋ
mêŋêtu awê êtu ŋamu naŋ. 2 Ajop Anôtônê domba ŋatoŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ
amac naŋ, ma ajop êtu sêkac amacŋa atom. Taôm aŋgôm anac ŋawae
êtôm Anôtônê biŋ. Aŋgôm êtu awa geoŋa atom, aŋgôm êtu nêm sakiŋ
topalêgeŋŋa. 3 Ajop êsêac, taŋ sêsêp amac lemem naŋ amboac gôliŋwaga,
taŋ sêkôniŋ nêŋ gôlôac naŋ atom. Atu ŋadôŋdôŋ ŋajam êndêŋ nêm domba
ŋatoŋ. 4 Ma gejobsêga tau embe êô lasê, go amac akôc ŋawasi ŋasunsuŋ, taŋ
ênaŋa atom naŋ.

5 Amac lau wakuc amboac tonaŋ. Asô lau ŋanô ŋalabu. Amac samob
akôniŋ taôm to anam sakiŋ taôm êndêŋ-êndêŋgeŋ, êtôm teto gêc gebe
“Anôtô êkô lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ auc,
ma êkêŋ moasiŋ êndêŋ êsêac, taŋ sêkôniŋ tauŋ naŋ.”

6 Amboac tonaŋ akôniŋ taôm asô Anôtônê lêma ŋajaŋa ŋalabugeŋ, ec
etoc amac sa êndêŋ ŋanoc. 7 Gêŋwapac samob, taŋ kêkôniŋ amac naŋ, apô
êpi eŋ êna, gebe eŋ gejob amac. 8 Tekwem saki ma anam jaligeŋ, gebe
amacnêm ŋacjo Sadaŋ kêsêlêŋ kêtaŋ-kêtaŋ amboac lewe ma gesom nê gêŋ
gebe êndaŋgôŋ. 9 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ eŋ ma akêŋ êwiŋ ŋajaŋa. Ma ajala
gebe amacnêm lasitêwai, taŋ sêmoa nom ŋagamêŋ samob naŋ, sêôc ŋandaŋ
tau tonaŋ têtôm amac. 10 Moasiŋ samob ŋatau Anôtô, taŋ gêbiŋ amac
to Kilisi tôŋ naŋ, kêkalem amac gebe akôc ênê ŋawasi teŋgeŋŋa. Oc akôc
ŋandaŋ têlageŋ ma eŋ tau mêŋênac dabiŋ amac to êpuc amac tôŋ, ma êkêŋ
ŋaclai êndêŋ amac to ênsuŋ amac sa akô ŋajaŋa. 11 Ŋajaŋa êndêŋ eŋ endeŋ
tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

Petere gêjac mata nê biŋ

12 Aê kato papia dambê tonaŋ gêdêŋ amac ma lasic Silwana, taŋ galic
eŋ amboac ŋac ŋaŋêŋ naŋ, gêjam aê sa. Aê galêŋ biŋ to gawa sa gêdêŋ
amac gebe Anôtônê moasiŋ ŋanô tau tonec. Akô ŋajaŋa akô moasiŋ tau
ŋalêlôm. 13 Gôlôac dabuŋ aŋga Babel, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêwiŋ naŋ,
aweŋ gêjac amac, ma latuc Marka amboac tonaŋgeŋ. 14 Aê moalêc taôm
to akôc taôm sa totêmtac êwiŋgeŋ.

Biŋmalô êndêŋ amac samob, taŋ Kilisi gêbiŋ amac tôŋ naŋ êwac.

PETERENÊ papia kêtu luagêcna

Peterenê papia kêtu luagêcŋa nec gêjac lau buŋa ŋamataŋa ŋagêdô tapaôŋgeŋ ŋawae. Lau-mêtê-geowaga jasêsêli-sêsêli gôlôac Asia Sauŋŋŋaŋa, tec Petere keto papia tonec gebe êmbôc êsêac auc, ec nêŋ mêtê ôliŋ ŋakalacŋa êlaiŋ tau amboac secgeŋ. Lau buŋa sênac jao tauŋ êndêŋ lêtôm amboac tonaŋ ŋalêŋ tonec gebe sênac dabiŋ nêŋ kauc e sêjala Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi êpi ŋanôgeŋ, tec Petere gebe êsêac sêkêŋ taŋeŋ êndêŋ lau, taŋ tauŋ mateŋanô sêlic Jesu ma tauŋ taŋeŋsuŋ sêŋô eŋ kêsôm biŋ to kêdôŋ êsêac naŋ, sênac ŋawaegeŋ. Petere geseŋ lau, taŋ sêsôm sebe Kilisi êmu êmêŋ êtiam atom naŋ, ŋajaŋageŋ. Kilisi gêmu gêmêŋ su atom tageŋ nec ŋam kêsêp Anôtô gê biŋ tôŋgeŋ “gebe lau teŋ sênaŋa atom, gebe samob sêkac tauŋ su aŋga nêŋ sec acgommaŋ.”

Ŋadênaŋ

1. Petere gêjac m papia tau 1:1-2
2. Anôtônê kalem gêdêŋ lau buŋa 1:3-21
3. Mêtê-geowaga têdôŋ mêtê dansaŋ 2:1-22
4. Kilisi êmu êmêŋ êtu ŋamuŋa 3:1-18

Petere awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê sakiŋwaga to aposolo aê, Simon Petere, ŋoc biŋ êndêŋ amac, taŋ aêacnêŋ Anôtô agêc kêsiwaga Jesu Kilisi nêŋ biŋgêdêŋ kêkêŋ amac akêŋ gêwiŋ ŋanô atôm aêac. 2 Ajala Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Jesu êtu tôŋ e moasiŋ to biŋmalô ênam sêga aŋga amacŋa.

Anôtô kêkalem aêac to kêjaliŋ aêac sa

3 Anôtônê ŋaclai kêkêŋ gêŋ samob, taŋ kêpuc aêac tôŋ tamoa mateŋ jali to tasa Anôtônê lêŋ naŋ, gêdêŋ aêacgac. Kêkêŋ gêŋ tau kêtu tajala ŋac, taŋ kêkalem aêac tawê kaiŋ ênê ŋawasi to lêŋ ŋaŋêŋ naŋŋa. 4 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ, tec gêjac mata gêŋ ŋanô mataêjam to kapôêŋ-kapôêŋ gêdêŋ aêac. Eŋ gêjac mata gêŋ tonaŋ gebe amac awê kaiŋ ŋanô aŋga Anôtô tau nê ma awê nom tonec ŋaŋaclai sa. Ŋaclai enseŋ amac suŋa tonaŋ ŋam kêsêp ŋamalacnêŋ têntac ŋakalacŋa. 5 Amboac tonaŋ ôlim palêgeŋ gebe nêm akêŋ gêwiŋ ênam ŋanô lêŋ ŋaŋêŋ. Lêŋ ŋaŋêŋ êkêŋ kauc ajala gêŋŋa. 6 Kauc ajala gêŋŋa êkêŋ amac atu mêtê taôm ŋapep. Atu mêtê taôm ŋapep êkêŋ amac aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ. Aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ êkêŋ amac asa Anôtônê lêŋ. 7 Asa Anôtônê lêŋ êkêŋ amac têmtac êwiŋ lasitêwai. Têmtac gêwiŋ lasitêwai êkêŋ amac têmtac êwiŋ ŋanô tau. 8 Gêŋ ŋanô tau tonaŋ embe ênêc amacŋa e ênam amac auc, go êkêli amac, ec ôlim palê êsa to anam ŋanô ajala aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi. 9 Ma ŋac, naŋ êtap gêŋ tau tonaŋ sa atom, eŋ mataanô kêtu wao, tec gelic gêŋ gêja baliŋ atom ma kêliŋ Anôtô kêkwasiŋ ênê sec laŋgwa su gêjaŋa naŋ siŋ.

10 O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac to kêjaliŋ amac sa, tec ôlim palêgeŋ gebe awaka Anôtônê moasiŋ tau sa. Embe aŋgôm amboac tonaŋ, go ambeŋ anaŋa atomanô, 11 ma Anôtô êkêŋ amac asô aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisi nê gamêŋ teŋgeŋŋa ana.

12 Amac ajala biŋŋanô, ma biŋŋanô tau gêjam amac auc akô ŋajaŋa, mago gabe jaôŋ biŋ tau sa aŋga amacnêm ŋalêlôm gebe taêm ênam ŋapaŋ. 13 Jaôŋ biŋ tau sa aŋga amacnêm nec gêjac aê ŋawae êtôm ŋoc têm

jamoa bec tonec ŋalêlômŋa. 14 Aê kajalagac gebe sauŋgeŋ, go sêmbuc ŋoc
bec tonec sa êtôm aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi tau geoc lasê gêdêŋ aê.
15 Amboac tonaŋ tec jawaka ŋalêŋ teŋ sa e êndêŋ têm jawi nom tonec siŋ
su naŋ, biŋ tonaŋ ŋai êôŋ sa aŋga nêm ŋalêlôm ŋapaŋ.

Kilisinê ŋawasi, taŋ propete seoc lasê naŋ

16 Gêdêŋ taŋ asôm aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaclai to êmu êmêŋ
ŋawae lasê gêdêŋ amac naŋ, aêac ajac sêboaco, taŋ ŋamalac sêga tokaucgeŋ
naŋ atom. Aêac tauŋ mateŋanô alic ênê ŋawasi towae, tec asôm lasê.
17 Aêac alic gebe eŋ Tama Anôtô kêkêŋ wae to ŋawasi gêdêŋ eŋ ma ŋawasi
ŋatau awa amboac tonec gêdêŋ eŋ gebe "Aêŋoc Latuc, taŋ têtac gêwiŋ
eŋ ma galic eŋ ŋajam naŋ tonec." 18 Awa tecenaŋ aêac aŋô kêsap aŋga
undambê gêmêŋ gêdêŋ taŋ amoa lôc dabuŋ awiŋ eŋ naŋ.

19 Amboac tonaŋ aêac akêŋ gêwiŋ propetenêŋ biŋ kêlêlêc. Ma amac
embe akôc biŋ tau sa, oc ŋajam amboac tonaŋ, gebe biŋ tau kêtôm
daweŋ kêpô gamêŋ ŋakesec e êu bôŋ acgom, go utitêna mêŋêpi aŋga nêm
ŋalêlôm. 20 Ajala biŋ tonec êtu ŋamata acgom, gebe ŋac teŋ kêtôm gebe êwa
propetenêŋ biŋ, taŋ teto gêc naŋ, sa ŋa tau nê kauc atom, 21 gebe ŋamalac
teŋ nê ŋalêlôm kêkac eŋ tec geoc biŋ teŋ lasê nec atom. Ŋalau Dabuŋ gêôc
ŋamalac, go sêsôm biŋ lasê kêtôm Anôtô gêsuŋ.

2

Propete dansaŋ

1 Gêmuŋgeŋ propete dansaŋ dêdi aŋga lau Israel ŋalêlôm. Ma kêdôŋwaga
dansaŋ oc mêŋsêsa aŋga amac ŋalêlôm amboac tonaŋ. Êsêac oc sêndôŋ
mêtê geo, taŋ enseŋ ŋamalac su naŋ, ma sênsa Ŋatau, taŋ gêjam ôli êsêac
su naŋ auc. Êsêac sêkic tauŋ nêŋ biŋ ma sênaŋa sebeŋ. 2 Ma lau taêsam
sêsap êsêacnêŋ lêŋ kêli ôliŋ ŋakalacŋa tôŋ, ma kêtu tonaŋŋa lau sêsôm biŋ
alôb-alôb êpi biŋŋanô ŋalêŋ. 3 Êsêac mateŋ katu gêŋ ŋawaô, tec têtulu
amacnêm awa ŋa nêŋ biŋdansaŋ. Êsêacnêŋ mêtôcwaga mata gêdiŋ êsêac
ŋapep wanêcgeŋ ma nêŋ ŋac enseŋ êsêac suŋa gêjac tuluc atom.

4 Anôtô taê labu aŋela, taŋ sêgôm sec naŋ atom. Eŋ kêtiŋ êsêac sêsêp
lamboam ŋagêsuŋbôm ŋakesec sêja ma gêsô êsêac tôŋ sêmoa e êndêŋ bêc
mêtôcŋa. 5 Eŋ taê labu nom laŋgwa atom, kêkêŋ bu kêsuŋ ŋatêna geseŋ
nom ŋalau, taŋ sêwi Anôtô siŋ naŋ su. Noa taŋ kêsôm biŋgêdêŋ lasê to
nê lau 7 tauŋgeŋ tec Anôtô gêjam jaom êsêac. 6 Ma Anôtô kêmêtôc malac
Sodom to Gomora gebe sênaŋa, tec kêkêŋ ja geŋ êsêac su sêjaŋa. Eŋ kêkêŋ
dôŋ tonaŋ gebe êkêŋ puc lau, taŋ oc sêwi Anôtô siŋ êtu ŋamu naŋ. 7 Eŋ
gêjam ŋac gêdêŋ Lot kêsi. Lot tau gêmoa tonê ŋalêlôm ŋawapacgeŋ kêtu
lau alôb-alôb tonaŋ nêŋ lêŋ mockaiŋŋa. 8 Ŋac gêdêŋ tonaŋ gêŋgôŋ êsêac
ŋalêlôm ma gêlic to gêŋô nêŋ biŋ geo kêtôm bêc to bêc ma gejoŋ ênê ŋalêlôm
gêdêŋ e gêmoa jageo. 9 Apômtau kêjala ênam lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga kêsi aŋga
lêtôm ŋalêŋ ma kêjala êkôniŋ lau sec tôŋ e têtap ŋagêjô sa êndêŋ bêc mêtôcŋa
ŋalêŋ amboac tonaŋgeŋ. 10 Ŋagêjô tonaŋ êtap êsêac, taŋ têntac ŋakalac kêkac
êsêac e sêsa lêŋ môpŋa ma sêli biŋ sa kêpi Apômtaunê gôliŋ naŋ, sa êlêlêc
su.

Êsêac lau ŋaclai sec to tetoc tauŋ sa ma têtêc lau ŋawasi ôŋa atom,
sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi êsêac gêwiŋ. 11 Aŋela tonaŋ nêŋ ŋajaŋa to ŋaclai
kêlêlêc lau tonaŋ nêŋ su, mago aŋela sêpuc boa êsêac to sêkêŋ êsêac têtap
Apômtaunê mêtôc sa atom. 12 Lau tonaŋ nêŋ kauc masi têtôm bôc, taŋ têna

kêsu gebe ŋamalac sêlô êsêac tôŋ to sêŋguŋ êsêac êndu. Lau tonaŋ sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi gêŋ, taŋ sêjam kauc naŋ. Êsêac oc sênaŋa têtôm bôc tau. 13 Êsêac têtap ŋandaŋ sa êjô nêŋ geo, taŋ sêgôm gêdêŋ lau naŋ. Êsêac sêjam kauc gebe sêniŋ lasam to sênôm anaboa êndêŋ ocsalô êtu têntac ŋajam ŋam. Êsêac gêŋ ŋatêmui to gêŋ sec. Embe sêniŋ gêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ amac, go sêŋgôm nêŋ sec sênac ŋawaegeŋ. 14 Êsêac mateŋ daŋgucboa ma sêgôm sec gedeŋ tôŋgeŋ. Êsêac sêwa lip lau palê-palê ma têdôŋ nêŋ ŋalêlôm e sêjala lêŋ mateŋ katu gêŋŋa kêtu tôŋ. Anôtô kêpuc boa êsêac sugac. 15 Êsêac sêwi lêŋ ŋaŋêŋ siŋ ma sêô sic sêsa Bosoro latu Balam, taŋ têtac gêwiŋ nê geo ŋaôli naŋ, nê lêŋ. 16 Balêm kêsa lêŋ tonaŋ e Anôtô kêmêtôc eŋ kêtu nê kesoŋa. Bôc wabaŋa awamê kêsôm biŋ lasê gêjam ŋamalac awa e kêkô propetenê lêŋ meloc auc.

17 Lau tonaŋ ŋai têtôm bumata, taŋ kêpa naŋ, me têtôm tao, taŋ mu gêbuc ma kêdaba su naŋ. Anôtô kêmasaŋ gêsuŋbôm ŋakesec kêtu êsêacŋa. 18 Êsêac sêsôm biŋ lanem-lanem to biŋ agwa-agwa ma sêwa nêŋ lêŋ kêli ôliŋ ŋakalacŋa kêtu lip, gebe ênac lau, taŋ sêkac tauŋ su ŋasawa dambêgeŋ aŋga lau, taŋ sêsa lêŋ keso naŋ. 19 Lau-sêwalipwaga sêjac mata lêŋ sêŋgamboac ŋamalac su sêmoa nêŋ Iêtêgeŋŋa, mago êsêac tauŋ têtu ŋaclai enseŋ ŋamalac suŋa ŋasakiŋwaga, gebe gêŋ, taŋ kêku ŋamalac tulu naŋ, ŋamalac têtu gêŋ tau ŋasakiŋwaga. 20 Lau teŋ embe sêkac tauŋ su aŋga nom ŋagêŋ môpŋa êtu sêjala aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisiŋa, mago gêŋ tau embe êlênsôŋ êsêac êtiam e êku êsêac tulu, oc têtu sec êiêtêc gêmuŋŋa su. 21 Ijoc êsêacmêŋ, sêjala biŋgêdêŋ ŋalêŋ atommaŋ. Amboac ondoc sêjala su, mago sêjam dêmôêŋ biŋsu dabuŋ, taŋ sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ kêtiam. 22 Biŋgôliŋ tonec ŋanô kêsa kêpi êsêac gebe

“Kêam seŋ gêŋ, taŋ sêluc siŋ naŋ kêtiam.”
Ma teŋ gebe
“Bôcanô taŋ gêliŋ bu su naŋ, jagêjac wandob kêtiam.”

3

Apômtau êmu êmêŋ biŋŋanôgeŋ

1 O lauace, papia tonec kêtu papia kêtu luagêcŋa, taŋ kato gêdêŋ amac naŋ. Aê kato papia luagêc tau gebe jaôŋ biŋ ŋawa samob sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam. 2 Aê gabe jaôŋ biŋ, taŋ propete dabuŋ sêsôm wanêcgeŋ su to Apômtau to kêsiwaga nê biŋsu, taŋ amacnêm aposolo sêsôm naŋ, sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam êtiam. 3 Ajala biŋ tonec êtu ŋamata acgom, gebe êndêŋ têm naŋ mêŋêsa lau ŋagêdô, taŋ sêsa nêŋ lêŋ êtôm ôliŋ ŋakalac kêkac êsêac naŋ, oc mêŋsêô lasê ma sêsu amac susu 4 ma sêsêm gebe “Eŋ gêjac mata gebe êmu êmêŋ me. Ma galoc gêmoa ondoc. Aêac abeŋi sêmac sêja-sêja ma gêŋ samob gêc amboac gêc gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom naŋ, e mêŋgêdêŋ galoc.” 5 Êsêac taŋ gebe amboac tonaŋ naŋ, sêliŋ biŋ tonec siŋ gebe andaogeŋanô Anôtô kêsôm biŋ tec kêkêŋ undambê to nom. Nom tau kêsa aŋga bu ma bu gêjam nom sa. 6 Ma bu tau tonaŋ tec kêsuŋ ŋatêna e geseŋ nom laŋgwa su gêjaŋa. 7 Mago Anôtô nê biŋ gêjam jaom undambê to nom galocŋa gêmoa e ja enseŋ su. Undambê to nom oc sênaŋa atom, sênêc e êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ŋamalac to enseŋ lau sec suŋa.

8 O lauace, aliŋ biŋ tageŋ tonec siŋ atom gebe Apômtau gêlic bêc tageŋ
kêtôm jala 1,000 ma jala 1,000 kêtôm bêc tageŋ. 9 Apômtau gêgôm nê biŋ,
taŋ gêjac mata naŋ, ŋanô kêsa kêliŋ tau siŋ-siŋ amboac lau ŋagêdô taêŋ
gêjam naŋ atom. Eŋ kêliŋ tau siŋ-siŋ atom, gê amacnêm biŋ tôŋ gebe eŋ
gedec gebe lau teŋ sênaŋa atom. Eŋ gebe lau samob sênam tauŋ ôkwi.
10 Apômtaunê bêc oc êmêŋ êtôm geŋgeŋtêna ma undambê oc ênaŋa
toŋakicsêa kaiŋ teŋ. Ma ja êniŋ gêŋ umboŋŋa e êsêlô ma nom to gêŋ nom-
ŋa samob maleŋmê. 11 Gêŋ samob tonaŋ oc êsêlô amboac tonaŋ, tec amac
oc amoa amboac ondoc. Asa nêm lêŋ atôm Anôtônê lau to anam sakiŋ
eŋgeŋ. 12 Asa lêŋ amboac tonaŋ ma aôŋ Anôtônê bêc ma aŋgôm gêŋlêlôm
gebe êô lasê sebeŋmaŋ. Endêŋ tônê ja êniŋ undambê e êsêlô ma ja êpac
gêŋ undambêŋa e êwê ênaŋa. 13 Mago Anôtô gêjac mata biŋ kêpi undambê
wakuc to nom wakuc, taŋ biŋgêdêŋ ênam auc, ma aêac tec daôŋ tamoa.
14 O lauace, amac aôŋ gêŋ amboac tonaŋ, tec amansaŋ taôm toolim
palêgeŋ gebe akô Anôtô laŋônêm tolaŋômnêm sawa to nêm ŋalêlôm
ŋawageŋ ma amoa tobiŋmalôgeŋ. 15 Ma alic aêacnêŋ Apômtau gê biŋ tôŋŋa
tau kêtu ênê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa ŋamôkê, kêtôm teweŋi Paulu, taŋ
têntac gêwiŋ eŋ ŋanô naŋ, keto gêdêŋ amac kêtôm kauc mêtêŋa, taŋ Anôtô
kêkêŋ gêdêŋ eŋ. 16 Eŋ keto biŋ amboac tonaŋ kêsêp nê papia samob. Biŋ
ŋagêdô, taŋ keto gec nê papia ŋalêlôm naŋ, ŋawapac ma lau kauc gêbôc to
palê-palê sêwa biŋ tau sa kesogeŋ kêtôm sêwa biŋ ŋagêdô, taŋ teto gêc naŋ,
sa kesogeŋ amboac tonaŋ. Êsêac sêgôm gêŋ tonaŋ, tec sêkic tauŋ nêŋ biŋ.
17 O lauace, amac ajala biŋ tonaŋ kwanaŋgeŋ, tec ajop taôm gebe lau
alôb-alôb nêŋ biŋdansaŋ êwê amac ao sic e êkac amac su aŋga nêm ŋamôkê
ŋajaŋa nec atom. 18 Aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisi nê moasiŋ to
nê kauc mêtêŋa esewec aŋga amacnêm,

Ŋawasi êndêŋ eŋ galoc e naêndêŋ bêc teŋgeŋŋa. BiŋŋanôAmen.

JOAŊNÊ papia ŋamataŋa

"Joaŋnê papia ŋamataŋa" nec ŋac tau keto kêtu ŋam kapôêŋ luagêcŋa. Teŋ gebe êkêli lau-sêsamwaga gebe sêmbiŋ tauŋ tôŋ tamiŋ Anôtô agêc Latu Jesu Kilisi, go teŋ gebe ênam la êsêac gebe sejop tauŋ êndêŋ mêtê-geowaga. Embe têndaŋguc êsêacnêŋ mêtê geo, oc êkac êsêac su aŋga Anôtô agêc Kilisi nêŋ. Mêtê keso ŋam kêsêp lau, taŋ seboc tamoa nom nec sec, tec têdôŋ gebe Anôtônê Latu Jesu mêŋkêtu ŋamalac ŋanô atom. Kedôŋwaga dansaŋ tonaŋ sêsôm gebe ŋamalac sêmoa nom nec, kêtu sec ŋamanô tau. Takôniŋ nêŋ dabe tamoa mateŋ jaliŋa tôŋ acgom, go amboac tajam tauŋ kêsigac. Go lau tonaŋ têdôŋ biŋ keso amboac tec gêwiŋ seboc Anôtô ênam lau kêsiŋa gêjac lêŋ mansaŋ to têntac êwiŋ tauŋŋa ŋawae atom.

Joaŋ tec geseŋ biŋ keso tonaŋ ŋai ma gêwa Jesu kêtu ŋamalac ŋanô ŋabiŋ sa gêc awêgeŋ, go kêwaka biŋ tonec sa gêc awê gêwiŋ gebe lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu to têntac gêwiŋ Anôtô naŋ, têntac êwiŋ elom tau amboac tonaŋgeŋ.

Ŋadêŋaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tau 1:1-4
2. Ŋawê to ŋakesec 1:5–2:29
3. Anôtônê ŋapalê to Sadaŋne ŋapalê 3:1-24
4. Biŋŋanô to biŋdansaŋ 4:1-6
5. Têntac êwiŋ launa gêjac samob ŋawae 4:7-21
6. Takêŋ gêwiŋ ŋanô kêku gêŋ nomŋa samob tulu 5:1-21

Biŋ taŋ kêtu daŋgôŋ matêŋ jali ŋaŋamôkê

1 Aêac ato gêdêŋ amac kêpi biŋ, taŋ kêtu daŋgôŋ mateŋ jali ŋaŋamôkê naŋ. Biŋ tau tonaŋ gêmoa gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ. Aêac aŋô biŋ tau to alic ŋa mateŋanô. Aêac asala to ma lemeŋ amoasac biŋ tau. 2 Mateŋ jali ŋaŋamôkê geoc tau lasê, tec aêac alic to awa sa ma asôm lasê gêdêŋ amac. Mateŋ jali ŋaŋamôkê teŋgeŋŋa tau gêmoa gêwiŋ Tama ma geoc tau lasê gêdêŋ aêac. 3 Biŋ taŋ alic to aŋô naŋ, aêac asôm lasê gêdêŋ amac amboac tonaŋgeŋ, gebe êmbiŋ aêac tôŋ tapi tageŋ dawiŋ Tameŋi agêc Latu Jesu Kilisi. 4 Aêac ato biŋ tonaŋ gebe têntac ŋajam ênac dabiŋ tau.

Anôtô eŋ ŋawê

5 Ŋawae taŋ aêac aŋô aŋga ênê ma asôm lasê gêdêŋ amac naŋ, biŋ tau tonec gebe Anôtô eŋ ŋawê, ma ŋakesec teŋ gêc eŋŋa atomanô. 6 Aêac embe tasôm gebe aêac to eŋ dabiŋ tauŋ tôŋ tapi tageŋ, mago embe tasa lêŋ ŋakesecŋa, oc tansau biŋdansaŋ ma daŋgôm biŋŋanô tau ŋanô êsa atom. 7 Aêac embe tasa lêŋ ŋawêŋa amboac eŋ tau gêmoa ŋawê ŋalêlôm, go aêac tauŋ dambiŋ tauŋ tôŋ ma Anôtônê Latu Jesu nê dec êkwasiŋ aêacnêŋ sec samob su tatu selec. 8 Aêac embe tasôm gebe nêŋ sec masi, oc tansau tauŋ ma biŋŋanô ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm atom. 9 Ma embe daoc nêŋ sec lasê, oc ŋac ŋaŋêŋ to gêdêŋ tau êsuc aêacnêŋ sec ôkwi ma êkwasiŋ aêacnêŋ biŋ geo samob su tatu selec. 10 Aêac embe tasôm gebe dagôm sec atom, oc takêŋ Anôtô êtu dansaŋtêna, ma ênê biŋ ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm atom.

2

Kilisi kêtu aêacnêŋ gêjamsawaga

1 O ŋoc gêŋac, aê kato biŋ tonec gêdêŋ amac gebe aŋgôm sec atom. Mago
ŋac teŋ embe êŋgôm sec, go ŋac gêdêŋ Jesu Kilisi tau êtu aêacnêŋ ênam-
aweŋwaga êndêŋ Tama. 2 Ŋac tau kêkêŋ tau kêtu da kêtu aêacnêŋ secŋa.
Mago kêtu aêac tauŋgeŋ nêŋ secŋa atom, kêtu lau nomŋa samob nêŋ secŋa.
3 Aêac embe tamansaŋ Anôtônê biŋsu, go êwa aêac sa gebe tajala eŋgac.
4 Teŋ embe êsôm gebe "Aê kajala eŋgac," mago êmansaŋ ênê biŋsu atom,
naŋ eŋ dansaŋtena, ma biŋŋanô gêc ênê ŋalêlôm atom. 5 Ŋac taŋ kêmasaŋ
Anôtônê biŋ naŋ, gêjac dabiŋ nê têtac gêwiŋ eŋŋa toŋanôgeŋ. 6 Biŋ tonaŋ
gêwa aêac sa gebe Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ. Ŋac taŋ kêsôm gebe "Anôtô gêbiŋ
aê tôŋ" naŋ, êsa nê lêŋ êtôm Kilisinê lêŋ.

Biŋsu wakuc

7 O lauace, aê kato biŋsu wakuc teŋ gêdêŋ amac atom, biŋsu laŋgwa,
taŋ akôc gêdêŋ gêmuŋgeŋ. Biŋ taŋ aŋô su naŋ, biŋsu laŋgwa tau tonaŋ.
8 Mago aê kato biŋsu wakuc teŋ, taŋ ŋanô kêsa kêpi Kilisi to amac naŋ,
gebe ŋakesec gê su ma ŋawê tau mêŋkêpoa lasêgac. 9 Ŋac taŋ kêsôm gebe
"Aê gamoa ŋawê ŋalêlôm" mago têtac gedec nê lasitêwai naŋ gêmoa ŋakesec
ŋalêlôm e mêŋgêdêŋ galoc. 10 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê lasitêwai naŋ, gêmoa
ŋawê ŋalêlôm ma nê biŋ êwa lakô launa teŋ gêc ênê ŋalêlôm atom. 11 Mago
ŋac, taŋ têtac gedec nê lasitêwai naŋ, gêmoa ŋakesec ŋalêlôm ma kêsa lêŋ
ŋakesecŋa. Eŋ gêjam kauc gamêŋ, taŋ gebe êna naŋ, gebe ŋakesec gêgôm eŋ
matapec kêsa.

12 O ŋoc gêŋac, aê tec kato gêdêŋ amac nec, ŋam gebe nêm sec gêjaŋagac
kêtu Jesunê ŋaêŋa. 13 O tameŋiac, aê kato gêdêŋ amac, ŋam gebe ajala
eŋ, taŋ gêmoa gedeŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ. O lau
matacac, aê kato gêdêŋ amac, ŋam gebe aku ŋac sec tau tulu su. 14 O
ŋapalêac, aê kato biŋ gêdêŋ amac, ŋam gebe ajala Tamemi su. O tameŋiac,
aê kato biŋ gêdêŋ amac, ŋam gebe ajala eŋ, taŋ gêmoa gêdêŋ Anôtô kêkêŋ
undambê to nom atomgeŋ naŋ. O lau matacac, aê kato biŋ gêdêŋ amac,
ŋam gebe atu lau ŋajaŋagac ma Anôtônê biŋ gêc amacnêm ŋalêlôm, tec aku
ŋac sec tau tulu su.

15 Têmtac êwiŋ nom to gêŋ nomŋa samob atom. Teŋ embe têtac êwiŋ
nom, naŋ oc têtac êwiŋ Tama atom. 16 Gêŋ nomŋa samob, ôliŋ ŋakalac
to mateŋ kalac ma gêŋ tetoc tauŋ saŋa naŋ aŋga Tameŋinê atom, aŋga
nomŋageŋ. 17 Nom to ŋagêŋlêlôm ŋakalac oc ênaŋa, ma ŋac taŋ êmansaŋ
Anôtônê biŋ naŋ, oc êmoa endeŋ tôŋgeŋ.

Kilisinê ŋacjosêga

18 O ŋapalêac, têm ŋamuŋa mêŋkêsa su. Amac aŋô gebe Kilisinê ŋacjosêga
oc êmêŋ, ma galoc Kilisinê ŋacjosêga taêsam sêmoa. Biŋ tonaŋ gêwa sa
gêdêŋ aêac gebe têm ŋamuŋa mêŋkêsa su. 19 Lau tonaŋ sêsa aŋga aêacnêŋ,
mago têtu aêacnêŋ ŋagêdô ŋanô atom. Embe aêacnêŋ ŋagêdô ŋanô êsêac, oc
semoa sêwiŋ aêac sêmoa. Mago sêwi aêac siŋ tec gêwa sa gebe êsêac samob
têtu aêacnêŋ ŋagêdô ŋanô atom.

20 Mago ŋac dabuŋ geŋ oso amac, tec ajala biŋŋanô tau. 21 Aê kato gêdêŋ
amac kêtu asageŋa. Kato gebe amac ajala biŋŋanô atom me. Masigoc.
Kato gebe ajala biŋŋanô tau su ma ajala gebe biŋdansaŋ teŋ kêsa aŋga
biŋŋanôŋa atom. 22 Dansaŋtêna tau asa. Ŋac taŋ gêsa Jesu auc gebe
eŋ Kilisi atom. Ma Ŋac taŋ gêsa Tama agêc Latu auc naŋ, eŋ Kilisinê

ŋacjosêga tau. 23 Lau samob, taŋ sêsa Latu auc naŋ, sêwê kaiŋ Tama atom. Ma samob, taŋ sêsôm Latu lasê naŋ, sêwê kaiŋ Tama sêwiŋ. 24 Biŋ taŋ gemuŋgeŋ aŋô naŋ, ênêc nêm ŋalêlôm. Biŋ taŋ gêmuŋgeŋ aŋô naŋ, embe ênêc nêm ŋalêlôm, go Tama agêc Latu oc sêmbiŋ amac tôŋ. 25 Ma biŋ tau, taŋ gêjac mata gêdêŋ aêac naŋ, tonec gebe daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

26 Aê kato biŋ tonaŋ gêdêŋ amac kêpi êsêac, taŋ sebe sêwê amac ajô naŋ. 27 Amboac tonaŋ apô lêna ŋac êndôŋ amacŋa teŋ atom. Ŋalau Dabuŋ kêdôŋ amac gêŋ samobŋa gêmoa. Ma biŋ tau tonaŋ biŋdansaŋ atom, biŋŋanô. Amboac tonaŋ asap Kilisi tôŋ êtôm biŋ, taŋ Ŋalau kêdôŋ amac naŋ.

28 O ŋoc gêŋac, galoc tonec asap eŋ tôŋ, ec ŋac tau embe eoc tau lasê, naŋ tamoa totêntac êpa sugeŋ ma êŋgôm aêac majeŋ êsa êndêŋ noc êmu êmêŋŋa atom. 29 Embe nêm kauc êsa gebe eŋ ŋac gêdêŋ, go ajala gebe lau samob, taŋ sêgôm biŋgêdêŋ naŋ, têtu Anôtônê ŋapalê.

3

Aêac tatu Anôtônê ŋapalê

1 Alic acgom, Tameŋi têtac gêwiŋ aêac kaiŋ teŋ ŋanô, tec kêsam aêac gebe Anôtônê ŋapalê. Ma aêac tatu ênê ŋapalê biŋanôgoc. Lau nomŋa tec sêjam kauc aêac, gebe sêjala eŋ atom. 2 O lauace, galoc tatu Anôtônê ŋapalêgac. Mago êtu ŋamu aêac oc tamoa amboac ondocgeŋ. Biŋ tonaŋ geoc tau lasê gêdêŋ aêac atom tageŋ. Biŋ tonec tec tajalagac gebe Kilisi embe eoc tau lasê, go tatôm eŋ tau, gebe aêac talic eŋ laŋôanô. 3 Ma lau samob, taŋ sêkêŋ mateŋ eŋ naŋ, sêmansaŋ tauŋ têtu selec, têtôm eŋ tau kêtu selec.

4 Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, seseŋ Anôtônê biŋsu. Sec tau ŋam gebe danseŋ Anôtônê biŋsu. 5 Amac ajalagac gebe Kilisi geoc tau lasê gebe êkôc sec su. Ma sec teŋ gêc eŋŋa atom. 6 Lau samob, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêgôm sec atom. Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, sêlic eŋ atom to sêjala eŋ atom.

7 O ŋoc gêŋac, ajôp taôm gebe teŋ êwê amac ajô atom. Ŋac taŋ gêgôm gêŋ gêdêŋ naŋ, eŋ ŋac gêdêŋ, kêtôm Kilisi tau eŋ ŋac gêdêŋ. 8 Ŋac taŋ gêgôm sec naŋ, eŋ aŋga Sadaŋnê, gebe Sadaŋ tau gêjac m sec gêdêŋ andaŋgeŋ ŋapaŋ e galoc. Anôtônê Latu geoc tau lasê gebe enseŋ Sadaŋnê kôm su.

9 Ŋac taŋ kêtu Anôtônê ŋapalê naŋ, gêgôm sec atom, gebe Anôtônê ŋaclai kêsêp ênê ŋalêlôm. Eŋ kêtôm gebe êŋgôm sec atom, gebe kêtu Anôtônê ŋapalê. 10 Biŋ tonec gêwa Anôtônê ŋapalê to Sadaŋnê ŋapaŋ sa gebe Lau samob, taŋ sêgôm gêŋ gêdêŋ atom to têntac gêwiŋ lasitêwai atom naŋ, Anôtônê ŋapalê êsêac atom.

Biŋ takêŋ têntac êwiŋ elom tauŋŋa

11 Jaeŋ taŋ amac aŋô gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ, gebe takêŋ têntac gêwiŋ elom tau. 12 Aêac tatôm Kain atommaŋ. Eŋ aŋga ŋac sec nê, tec gêjac lasi êndu. Gêjac eŋ êndu ŋam amboac ondoc. Ŋam tonec gebe êna lêŋ sec, ma lasinê lêŋ gêdêŋ. 13 O lasitêwaac, lau nomŋa embe têntac endec amac, naŋ atakê atom. 14 Aêac têntac gawiŋ lasitêwai, tec gêwa ea gêdêŋ aêac gebe dawi gêmacanô siŋ ma talom daŋgôŋ mateŋ jaliŋa. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ atom naŋ, gacgeŋ gêmoa gêwiŋ gêmacanô. 15 Ŋac taŋ têtac gedec lasitêwai naŋ, kêtu ŋac-gêjac-ŋamalacênduwaga. Amac ajalagac gebe ŋacgêjac-ŋamalac-ênduwaga oc êwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋŋa atom. 16 Kilisi kêkêŋ tau gêjo aêac su, tec gêwa têntac gêwiŋ ŋam sa gêdêŋ aêac. Amboac tonaŋ aêac takêŋ tauŋ tajô lasitêwai tanac ŋawaegeŋ amboac tonaŋ. 17 Ŋac teŋ embe

nê awa nomŋa ênêc ma êlic nê lasitêwai sêpô lêna tauŋ, mago nê ŋalêlôm ŋadani êndêŋ êsêac, naŋ têtac êwiŋ Anôtôŋa ênêc ênê ŋalêlôm amboac ondocgeŋ. 18 O ŋoc gêŋac, aêac têntac êwiŋ ŋa biŋ to ŋa aweŋsuŋ ŋaôma atom têntac êwiŋ ŋanôgeŋ to ŋakoleŋ êwiŋ acgom.

Takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ

19 Biŋ tonec êwa sa êndêŋ aêac gebe aêac aŋga biŋŋanôŋa, ma takô Anôtônê laŋônêm tonêŋ ŋalêlôm malô. 20 Nêŋ ŋalêlôm embe êmêtôc aêac, go tajala gebe Anôtô eŋ ŋac kapôêŋ kêlêlêc aêacnêŋ ŋalêlôm su ma kêjala gêŋ samob. 21 O lauace, aêacnêŋ ŋalêlôm embe êmêtôc aêac atom, naŋ takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ. 22 Ma embe tateŋ gêŋ teŋ, oc takôc ŋanô su aŋga ênê, gebe aêac tamasaŋ ênê biŋsu ma dagôm gêŋ, taŋ gêjac eŋ mataanô ŋajam naŋ. 23 Ma ênê biŋsu tau tonec gebe takêŋ êwiŋ ênê Latu Jesu Kilisi nê ŋaê ma takêŋ têntac gêwiŋ elom tau êtôm biŋsu, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac naŋ. 24 Ŋac taŋ kêmasaŋ ênê biŋsu naŋ, Anôtô gêbiŋ ŋac tau tôŋ gêmoa gêwiŋ eŋ. Anôtô kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac, tec gêwa sa gebe Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ.

4

Anôtônê Ŋalau ma Kilisinê ŋacjosêganê ŋalau

1 O lauace, propete dansaŋ taêsam mêŋsêsa dêdêŋ ŋamalac, tec akêŋ êwiŋ ŋalau samob atom. Ansaê ŋalau acgom e ajala oc aŋga Anôtônê me masi. 2 Amac ajala Anôtônê Ŋalau êndêŋ biŋ tonec gebe Ŋalau taŋ êsôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtu ŋamalac naŋ, eŋ aŋga Anôtônê. 3 Ma ŋalau, taŋ êsôm biŋ tonaŋ lasê êpi Jesu atom naŋ, aŋga Anôtônê atom. Eŋ Kilisinê ŋacjosêganê ŋalau. Amac aŋô su gebe oc êmêŋ ma galoc gêmoa nom sugac.

4 O ŋoc gêŋac, amac aŋga Anôtônê, tec aku ŋacjo tulu su, gebe Ŋalau taŋ gêmoa gêwiŋ amac naŋ, ŋajaŋa kêlêlêc ŋalau, taŋ gêmoa gêwiŋ lau nomŋa naŋ su. 5 Êsêac aŋga nom. Kêtu tonaŋŋa êsêac sêsôm biŋ nomŋa ma lau nomŋa sêkêŋ taŋeŋ êsêac. 6 Aêac aŋga Anôtônê. Ŋac taŋ kêjala Anôtô naŋ, kêkêŋ taŋa aêac. Ŋac taŋ aŋga Anôtônê atom naŋ, kêkêŋ taŋa aêac atom. Biŋ tonaŋ gêwa Ŋalau biŋŋanôŋa to ŋalau dansaŋŋa sa gêdêŋ aêac.

Têntac gêwiŋ ŋamôkê Anôtô tau

7 O lauace, takêŋ têntac gêwiŋ elom tau gebe têntac gêwiŋ aŋga Anôtônê. Lau samob, taŋ têntac gêwiŋ naŋ, têtu Anôtônê ŋapalê ma sêjala Anôtô kêtu tôŋ. 8 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gêc eŋŋa atom naŋ, gêjam kauc Anôtô, gebe Anôtô kêtu têntac gêwiŋ ŋamôkê. 9 Anôtô geoc nê têtac gêwiŋ lasê kêpi biŋ tecenec gebe eŋ kêsakiŋ nê Latu tageŋ gêmêŋ nom gebe daŋgôŋ mateŋ jali êtu eŋŋa. 10 Têntac gêwiŋ ŋam kêsêp aêac têntac gêwiŋ Anôtôŋa nec atom, kêsêp Anôtô têtac gêwiŋ aêacŋa ma kêsakiŋ Latu mêŋkêkêŋ tau kêtu da kêtu aêacnêŋ secŋa.

11 O lauace, Anôtô embe têtac êwiŋ aêac kaiŋ teŋ amboac tonaŋ, go aêac takêŋ têntac gêwiŋ elom tau tanac ŋawaegeŋ amboac tonaŋgeŋmaŋ. 12 Ŋamalac teŋ gêlic Anôtô atomanô. Aêac embe takêŋ têntac gêwiŋ elom tau, go Anôtô êmbiŋ aêac tôŋ ma nê têtac gêwiŋ ênac dabiŋ tau ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm.

13 Eŋ kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac aŋga tau nê Ŋalau, tec gêwa aêac sa gebe tamoa dawiŋ Anôtô ma Anôtô gêmoa gêwiŋ aêac. 14 Ma aêac alic to awa sa gebe Tama kêsakiŋ Latu gebe êtu nom ŋakêsiwaga. 15 Ŋac teŋ embe êsôm

lasê gebe Jesu eŋ Anôtônê Latu, go Anôtô êmoa êwiŋ eŋ ma eŋ êmoa êwiŋ Anôtô. 16 Ma aêac tajala to takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô têtac gêwiŋ aêac ŋanô.

Anôtô eŋ têntac gêwiŋ ŋamôkê. Ma ŋac taŋ gêmoa totêtac gêwiŋgeŋ naŋ, gêmoa gêwiŋ Anôtô ma Anôtô gemoa gêwiŋ eŋ. 17 Aêac tec tamoa nom tatôm Kilisi gêmoa nom. Aêac embe taêŋ ênam bêc mêtôcna totêntac êpa sugeŋ, go êwa sa gebe têntac gêwiŋ gêjac dabiŋ tau aŋga nêŋ ŋalêlôm. 18 Aêac embe têntac êwiŋ ŋanô, go tatêc tauŋ atom. Têntac gêwiŋ ŋanô kêtiŋ tatêc tauŋŋa su. Tatêc tauŋ ŋam gebe taêŋ gêjam sec ŋagêjô. 19 Aêac têntac êwiŋmaŋ gebe Anôtô têtac gêwiŋ aêac kêtu ŋamata su. 20 Ŋac teŋ embe êsôm gebe “Aê têtac gêwiŋ Anôtô,” mago eŋ embe têtac endec lasitêwai naŋ eŋ dansaŋtêna. Gebe ŋac teŋ embe têtac êwiŋ lasitêwai, taŋ gêlic êsêac naŋ atom, oc êtôm gebe têtac êwiŋ Anôtô, taŋ galic eŋ atom naŋ, amboac ondoc. 21 Biŋsu taŋ takôc aŋga ênê naŋ tonec gebe Ŋac taŋ têtac gêwiŋ Anôtô naŋ, têtac êwiŋ lasitêwai amboac tonaŋgeŋ.

5

Takêŋ gêwiŋ go taku nom ŋaŋaclai tulu

1 Lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ gebe Jesu eŋ Kilisi naŋ, têtu Anôtônê ŋapalê. Ma samob, taŋ têntac gêwiŋ tama naŋ, têntac gêwiŋ latu amboac tonaŋgeŋ. 2 Aêac embe têntac êwiŋ Anôtô to tamansaŋ ênê biŋsu, oc êwa aêac sa gebe têntac gêwiŋ ênê latui amboac tonaŋgeŋ. 3 Têntac êwiŋ Anôtô tau tonec gebe tamansaŋ ênê biŋsu. Ma ênê biŋsu tau ŋawapac atom. 4 Lau samob, taŋ têtu Anôtônê ŋapalê naŋ, sêku nom tulu. Ma aêacnêŋ takêŋ gêwiŋ kêtu taku nom tulu ŋamôkê. 5 Asa tec oc êku nom tulu. Ŋac tageŋ, taŋ kêkêŋ gêwiŋ gebe Jesu eŋ Anôtônê Latu.

Anôtô gêwa Latu sa

6 Jesu Kilisi eŋ gêmêŋ ŋa bu to dec. Eŋ gêmêŋ tobugeŋ atom, gêmêŋ tobu ma dec gêwiŋ. Ma Ŋalau tau gêwa biŋ tonaŋ sa gebe biŋŋanô, gebe Ŋalau eŋ biŋŋanô tau. 7 Amboac tonaŋ sêwa-biŋŋanô-sawaga têlêac tonec, 8 Ŋalau ma bu to dec. Ma êsêac têlêac tau tageŋ. 9 Aêac embe takêŋ êwiŋ biŋ, taŋ ŋamalac sêwa sa naŋ, go takêŋ êwiŋ biŋ, taŋ Anôtô gêwa sa toŋanô kêlêlêc su naŋ, amboac tonaŋgeŋ. Biŋ taŋ Anôtô gêwa sa naŋ tonec gebe gêwa nê Latu sa. 10 Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ Anôtônê Latu naŋ, gêwê kaiŋ biŋ, tê Anôtô gêwa sa nê. Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ Anôtô atom naŋ, kêkêŋ Anôtô kêtu dansaŋtêna, gebe eŋ kêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ Anôtô gêwa sa kêpi tau nê Latu naŋ atom. 11 Ma biŋ, taŋ Anôtô gêwa sa naŋ, tonec gebe Anôtô kêkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Ma daŋgôŋ mateŋ jali tonaŋ ŋam kêsêp ênê Latu. 12 Ŋac taŋ gêwê kaiŋ Anôtônê Latu naŋ, gêwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali. Ma ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Latu atom naŋ, gêwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa

13 Aê kato biŋ tonaŋ gêdêŋ amac, taŋ akêŋ gêwiŋ Anôtônê Latunê ŋaê naŋ, gebe ajala amac awê kaiŋ aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ. 14 Aêac embe tateŋ gêŋ êtôm ênê biŋ, oc êkêŋ taŋa aêac, tec dandêŋ eŋ tana totêntac êpa sugeŋ. 15 Aêac embe tajala gebe êkêŋ taŋa biŋ, taŋ tateŋ naŋ, go tajala gebe takôc gêŋ, taŋ tateŋ naŋ, aŋga ênê su.

16 Ŋac teŋ embe êlic lasi êŋgôm sec, taŋ kêtôm gebe enseŋ eŋ su ênaŋa atom, naŋ eteŋ Anôtô, go êkêŋ eŋ êŋgôŋ mata jali. Biŋ tonaŋ kêkanôŋ lau, taŋ sêgôm sec, taŋ kêtôm gebe enseŋ êsêac su sênaŋa atom naŋ. Mago sec

teŋ gêc, taŋ kêtôm gebe enseŋ ŋamalac su sênaŋa. Aê jasôm gebe ateŋ mec êtu sec tonaŋŋa atom. 17 Biŋ geo samob tonaŋ sec. Mago sec ŋagêdô kêtôm gebe enseŋ ŋamalac su sênaŋa atom.

18 Aêac tajalagac gebe Anôtônê ŋapaıê samob sêgôm sec atom, Anôtônê Latu tau gejob êsêac, gebe Sadaŋ tau êmoasac êsêac atom.

19 Aêac tajalagac gebe aêac aŋga Anôtônê ma nom samucgeŋ kêsô Sadaŋ ŋalabu.

20 Ma aêac tajalagac gebe Anôtônê Latu gêmêŋ, tec kêkêŋ kauc gêdêŋ aêac gebe tajala Anôtô ŋanô. Ma tamoa dawiŋ Anôtô ŋanô tau gebe dawiŋ ênê Latu Jesu Kilisi. Ŋac tonaŋ Anôtô ŋanô ma daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ŋam eŋ. 21 O ŋôc gêŋac, ajop taôm êndêŋ anôtôi jaba.

JOAANŊNÊ papia kêtu luagêcŋa

Joaŋnê papia kêtu luagêcŋa nec ŋaketowaga kêsam tau gebe “Laumata’, taŋ keto biŋ tau gêdêŋ “Ŋatauo to nê gôlôac”, taŋ eŋ têtêc gêwiŋ êsêac ŋanô naŋ. Joaŋ keto amboac tonêŋ oc moae kêlêwiŋ gôlôac teŋ to lau buŋa. Eŋ gêlêŋ biŋ lau tau kêtu têntac êwiŋ elom tauŋa ma gêjam la êsêac gebe sejop tauŋ êndêŋ mêtê-geowaga tonêŋ biŋ, tec keto papia dambê tonec.

Ŋadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tau 1-3
2. Têntac êwiŋ tauŋŋa kêlêlêc samob su 4-6
3. Tajop tauŋ êndêŋ mêtê geo 7-11
4. Joaŋ gêjac mata nê papia 12-13

Joaŋ awa gêjac lau

1 Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata aê jato biŋ tonec êndêŋ aôm ŋatauo, taŋ Anôtô kêjaliŋ aôm sa naŋ, to êndêŋ nêm gôlôac, taŋ aê têtac gêwiŋ êsêac ŋanô naŋ. Mago aê taucgeŋ têtac gêwiŋ êsêac atom, lau samob, taŋ sêjala biŋŋanô naŋ, têntac gêwiŋ êsêac amboac tonaŋ 2 kêtu biŋŋanô, taŋ gêc aêacnêŋ ŋalêlôm galoc ma oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ naŋŋa.

3 Tama Anôtô agêc Tamanê Latu Jesu Kilisi sêkêŋ moasiŋ to taêŋ walô ma biŋmalô êndêŋ aêac, tamoa tobiŋŋanô ma totêntac gêwiŋgeŋ.

Biŋ têntac gêwiŋ to biŋŋanôŋa

4 Aê katap nêm gôlôac ŋagêdô sa sêsa nêŋ lêŋ tobiŋŋanôgeŋ, kêtôm biŋsu, taŋ takôc aŋga Tameŋinê, tec aê têtac ŋajam ŋanô. 5 O ŋatauo, galoc jateŋ aôm gebe takêŋ têntac gêwiŋ elom tau. Biŋ tonaŋ aê kato gêdêŋ aôm amboac biŋsu wakuc teŋ atom, kato kêtôm biŋsu, taŋ takôc gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ. 6 Têntac gêwiŋ tau tonec gebe tasa nêŋ lêŋ têndaŋguc Anôtônê biŋsu. Biŋsu tau tonec gebe tasa nêŋ lêŋ totêntac êwiŋgeŋ. Biŋ tau amac aŋô gêdêŋ andaŋgeŋ su.

7 Lau taêsam mêŋsêsa têtôm nom ŋagamêŋgeŋ, taŋ sebe sênsau amac. Êsêac sêsa Jesu Kilisi kêtu ŋamalac auc. Ŋac tonaŋ eŋ dansaŋtêna ma Kilisinê ŋacjosêga. 8 Ajop taôm ŋapep gebe kôm, taŋ aêac ajam naŋ, ŋanô ênaŋa atom, atap ŋaôli sa samucgeŋ. 9 Lau samob, taŋ sêôc lêlêc Kilisinê mêtê ma sêmoa ŋalêlôm atom naŋ, sêwê kaiŋ Anôtô atom. Ŋac taŋ gêmoa mêtê ŋalêlôm naŋgeŋ, tec gêwê kaiŋ Tama agêc Latu. 10 Ŋac teŋ embe wacêô lasê êndêŋ amac tomêtê tonecgeŋ atom, naŋ aê moalêc eŋ ma akôc eŋ sa êŋgôŋ nêm andu atom. 11 Ŋac taŋ gê moalêc ŋac amboac tonaŋ naŋ, gêjam kôm sec tau gêwiŋ eŋ.

Joaŋ gêjac mata nê biŋ

12 Biŋ taêsam gêc, naŋ gabe jatoŋa. Mago aê gabe jato biŋ tau ŋa busa êsêp papia atom. Aê taêc kêka gebe tauc jandêŋ amac jawac ma laŋôŋanô êpi tageŋ to tasôm biŋ tajô tauŋ aweŋ, ec têntac ŋajam samucgeŋ.

13 Lasimo taŋ Anôtô kêjaliŋ eŋ sa naŋ, nê gôlôac aweŋ gêjac aôm.

JOAŊNÊ papia kêtu têlêacŋa

Joaŋnê papia kêtu têlêacŋa nec Gôlôacnêŋ "laumata" Joaŋ tau keto gêdêŋ gôlôac ŋagejobwaga teŋ ŋaê Gai. Joaŋ kêlambiŋ Gai gebe gêgôm ja lau buŋa ŋagêdô to kêpuc êsêac tôŋ ŋaŋêŋ naŋ, ma gêjam la lau sejop tauŋ êndêŋ ŋac teŋ nê ŋaê Diotrepe.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1-4
2. Kêlambiŋ Gai 5-8
3. Gêbu Diotrepe 9-10
4. Gêwa Demetri sa gebe ŋac mansaŋ 11-12
5. Gêjac mata papia tau 13-15

Joaŋ awa gêjac lau

1 Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata aê jato biŋ tonec êndêŋ ŋoc ŋac Gai, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ŋanô naŋ.

2 O ŋoc ŋac, aê kateŋ mec gebe ômoa ŋajam toôlim samucgeŋ etôm katôm gêmoa ŋajam. 3 Lasitêwai ŋagêdô mêŋsêô lasê ma sêjac miŋ gebe kôsap biŋŋanô tôŋ gômoa, kêtôm gêmuŋgeŋ kôsa nêm lêŋ tobiŋŋanôgeŋ naŋ, tec gêgôm aê têtac ŋajam kêsa ŋanôgeŋ. 4 Aê embe janô ŋoc ŋapalê sêsa nêŋ lêŋ tobiŋŋanôgeŋ ŋawae, oc êŋgôm aê têtac ŋajam êlêlêc ŋawae ŋagêdô ŋatêtac ŋajam su.

Joaŋ kêlambiŋ Gai

5 O ŋoc ŋac, aôm gôjam kôm kôkôc lasitêwai saŋa ŋaŋêŋgeŋ ma kôkôc lasitêwai laŋôŋ matac sa amboac tonaŋ. 6 Êsêac sêjac miŋ aôm têmtac gêwiŋ êsêac ŋawae gêdêŋ gôlôac dabuŋ tonec. Aôm embe ônam êsêac sa ma ôkêŋ êsêac sêsa nêŋ lêŋ, oc ôŋgôm ŋajam ma ênac Anôtô mataanô. 7 Êsêac sêsêlêŋ lêŋ tonaŋ kêtu Anôtônê ŋaêŋa ma oc sêkôc gêŋ ênam êsêac saŋa teŋ aŋga lau samuc nêŋ atom. 8 Amboac tonaŋ tec gêjac aêac ŋawae gebe tapuc lau amboac tonaŋ tôŋ gebe tatu biŋŋanô ŋakoleŋwaga dawiŋ êsêac.

Diotrepe agêc Demetri nêŋ biŋ

9 Aê kato papia teŋ gêdêŋ gôlôac dabuŋ, mago Diotrepe, taŋ gebe êtu êsêacnêŋ ŋamata naŋ, kêsô aê ŋalabu atom. 10 Amboac tonaŋ embe jawac, oc jakip biŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ sa, gebe eŋ kêsau biŋdansaŋ to kêgôliŋ biŋ sec kêpi aêac. Mago tonaŋgeŋ atom. Gêgôm tonec gêwiŋ gebe kêkôc lasitêwai sa atom to kêkô lau, taŋ sebe sêkôc êsêac sa naŋ, auc ma ketiŋ êsêac su aŋga gôlôac dabuŋ nêŋ.

11 O ŋoc ŋac, ôtêku lêŋ sec atom, ôtêku lêŋ ŋajamgeŋ. Ŋac taŋ gêgôm gêŋ ŋajam naŋ, aŋga Anôtônê. Ŋac taŋ gêgôm gêŋ sec naŋ, gêlic Anôtô atom. 12 Lau samob sêwa Demetri sa gebe eŋ ŋac ŋajam. Biŋŋanô tau gêwa eŋ sa amboac tonaŋ. Ma aêac awa eŋ sa awiŋ ma aôm kôjala gebe aêacma biŋ tonaŋ biŋŋanô.

Joaŋ gêjac mata nê biŋ

13 Biŋ taêsam gêc, taŋ gabe jato êndêŋ aôm. Mago aê gabe jato ŋa kêlêpê ma busa êndêŋ aôm atom. 14 Aê taêc kêka gebe jalic aôm sebeŋ ma laŋôŋanô êpi tageŋ to tasôm biŋ tajô tauŋ aweŋ.

15 Biŋmalô êndêŋ aôm. Nêm lau ôlim andaŋ taômŋa aweŋ gêjac aôm. Ôsôm êndêŋ ŋoc lau ôliŋ andaŋ tauŋŋa gebe aoc gêjac êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.

JUDANÊ papia

Judanê papia nec ŋac tau keto gebe ênam la lau êndêŋ mêtê-geowaga, taŋ sêsam tauŋ gebe lau-sêkêŋ-gêwiŋŋa êsêac naŋ. Biŋ tec teto gêc papia dambê tonec nec, kêtôm taŋ teto gêc Peterenê Papia kêtu luagêcŋa naŋ. Ŋac-ketowaga kêkêli nê lau-sêsamwaga gebe "Anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tageŋgeŋ ma kêtôm naŋŋa awiŋmaŋ."

Ŋadêna ŋ

1. Gêjac m papia tau 1-2
2. Kêdôŋwaga dansaŋ nêŋ ŋam ma nêŋ biŋ têdôŋŋa to ŋagêjô êtap êsêac saŋa 3-16
3. Gêlêŋ biŋ lau gebe sêsap sêkêŋ êwiŋ tôn ŋaŋêŋgeŋ 17-23
4. Gêjac mata ŋa mec lambiŋŋa 24-25

Juda awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê sakiŋwaga ma Jakobo lasi aê, Juda, ŋoc biŋ êndêŋ êsêac, taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ. Tameŋi Anôtô têtac gêwiŋ êsêac to Jesu Kilisi gêjam jaom êsêac gêmoa.

2 Anôtônê taê walô to biŋmalô ma têtac gêwiŋ ênam sêga aŋga amacnêm.

Anôtô êmêtôc kêdoŋwaga dansaŋ

3 O lauace, aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jato êndêŋ amac ma jawa Anôtônê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa, taŋ gêjac aêac samob ŋawae naŋ ŋam sa. Ma galoc ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jato êndêŋ amac ma jalêŋ bi ŋ amac gebe anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋŋa, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tageŋŋa naŋ êwiŋ. 4 Ŋamalac ŋagêdô sêsap aêac ŋalêlôm kelecgeŋ. Êsêac dedec Anôtô ma sêjam aêacnêŋ Anôtônê moasiŋ ôkwi e kêtu ôliŋ ŋakalac ŋagêŋ ma sêsa Ŋatau tageŋ, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi auc. Mêtôc taŋ êsêac têtap sa naŋ, teto ŋabiŋ gêc wanêcgeŋ su.

5 Aê gabe jaôŋ biŋ, taŋ amac ajala samob su naŋ, sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam êtiam acgom. Apômtau gêjam lau Israel kêsi aŋga gamêŋ Aiguptuŋa, mago sêkêŋ gêwiŋ atom, tec kêtu ŋamu geseŋ êsêac su. 6 Taêm ênam aŋela ŋagêdô, taŋ sejop tauŋ nêŋ gôliŋ atom ma sêwi nêŋ maleŋ siŋ naŋ. Anôtô gêsô êsêac tôŋ ŋa kapoacwalô teŋgeŋŋa sêmoa gêsuŋbôm ŋalabu gebe tau êmêtôc êsêac êndêŋ bêc kapôêŋ. 7 Taêm ênam Sodom to Gomora to malac, taŋ gêc ŋagala naŋ. Êsêac sêsa lêŋ têtôm aŋela tonaŋ. Êsêac sêgôm gêŋ mockaiŋŋa kaiŋ teŋ to mateŋ daŋguc tauŋboa. Ŋagêjô taŋ kêtap êsêac sa naŋ, êkêŋ puc aêac gebe êsêac sêsa ja teŋgeŋŋa.

8 Lau-mêtê-geowaga tau sêjala biŋ tonaŋ, mago sêgôm biŋ, taŋ sêc mê kêpi naŋ, ŋanô kêsa ma sêjac môp tauŋ. Êsêac seseŋ Apômtaunê gôliŋ su to sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi lau ŋawasi ôŋa. 9 Aŋelasêga Mikael gêgôm amboac tonaŋ atom. Gêdêŋ taŋ êsêagêc Sadaŋ sêsôm tauŋ to sêjô biŋ kêtu Mosenê ŋawêlêlaŋŋa naŋ, eŋ kêtêc tau ma kêmêtôc Sadaŋ ŋa biŋ alôb-alôb atom, eŋ kêsôm biŋ tageŋ tonec gebe "Apômtau êmêtôc aôm." 10 Ma lau tonec sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi gêŋ, taŋ sêjam kauc ŋam naŋ. Ma gêŋ nomŋa, taŋ sêjala kêtu taŋ kêtôm bôc kaucmê sêjala naŋ, tec gêŋ tau tonaŋgeŋ geseŋ êsêac su. 11 Ojae êsêacmêŋ, gebe sêsa Kainnê lêŋ ma têdaguc Balamnê keso kêtu têtap awa saŋa to sêli biŋ sa têtôm Kora, tec sêjaŋa. 12 Amac embe

aniŋ moasiŋ awiŋ taôm ma êsêac embe sêniŋ sêwiŋ tomajeŋ êmbacgeŋ, go têtôm ŋatêmui, taŋ jakêsap moasiŋ tôŋ naŋ. Êsêac seŋ gêŋ taêŋ gêjam tauŋgeŋ. Êsêac têtôm tao, taŋ mu gêbuc ma kêdaba, mago kêkêŋ kom atom naŋ. Êsêac têtôm ka, taŋ ŋalauŋ kêsêlô, mago gêjam ŋanô gêdêŋ ŋatêm atom naŋ. Têtôm ka, taŋ kêtu masê su ma kêku sa tomôkêgeŋ. 13 Êsêac têtôm gwêc kêjauŋ, ma gêŋ taŋ sêgôm tomajeŋ gêbacgeŋ naŋ, mêŋkêsa kêtôm gwêc ŋaôpic. Êsêac têtôm utitalata, taŋ sêsêlêŋ seo-seogeŋ naŋ. Anôtô kêmasaŋ ŋagêsuŋbôm ŋakesec teŋgeŋŋa kêtu êsêacnêŋ gamêŋ sêmoaŋa.

14 Enok taŋ kêtu Adamnê wakucnêŋ ŋadênaŋ ŋaŋac kêtu 7ŋa naŋ, geoc biŋ Iasê kêpi êsêac wanêcgeŋ su gebe “Alic acgom, Apômtau gêmêŋ to nê aŋela 1,000 to 1,000, 15 gebe êmêtôc lau samob ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ laudedec-Anôtôwaga êjô êsêacnêŋ koleŋ geo samob, taŋ sêgôm naŋ, to êjô lau sec, taŋ dedec Anôtô naŋ, nêŋ biŋ sec ŋajaŋa kaiŋ teŋ samob, taŋ sêsôm kêpi eŋ naŋ.” 16 Êsêac sêôc gêdô to sêbu Anôtônê gôliŋ. Êsêac sêsa nêŋ lêŋ têntac ŋakalacŋa to aweŋ ola sec ma aweŋsuŋ geno-geno biŋ gebe têtap moasiŋ sa aŋga launêŋ.

Juda gêjac biŋsu nê lau

17 O lauace, taêm ênam biŋ, taŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê aposolo sêsôm kwanaŋgeŋ naŋmaŋ. 18 Êsêac sêsôm gêdêŋ amac gebe “Êndêŋ têm ŋamuŋa lau-sêsu-susuwaga oc mêŋsêsa, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêndaŋguc tauŋ nêŋ têntac ŋakalac secŋa naŋ.” 19 Êsêac sêwa gôlôac êkôc-êkôc ma taêŋ ênam gêŋ nomŋageŋ to sêwê kaiŋ Ŋalau Dabuŋ atom. 20 O lauace, amboa taôm samaŋ, akô biŋ takêŋ gêwiŋŋa dabuŋanô tau ŋaô. Ŋalau Dabuŋ êpuc amac tôŋ ma ateŋ mec. 21 Amoa Anôtônê têtac gêwiŋ ŋalêlôm ma aôŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê taê walô êkêŋ amac aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ.

22 Taêm walô êsêac, taŋ sêmoa tonêŋ ŋalêlôm gêja lulu naŋ. 23 Anam lau ŋagêdô kêsi ma ajaŋgo Êsêac su aŋga ja, ma taêm walô lau ŋagêdô toatêc taômgeŋ. Andec nêŋ ŋakwê, taŋ sec ôliŋŋa gêgôm ŋatêmui kêsa naŋ.

Mec lambiŋŋa

24 Êndêŋ ŋac, taŋ kêtôm gebe ejop amac gebe ambeŋ anaŋa atom ma etoc amac naakô ênê ŋawasi ŋanêmŋa tolaŋômnêm sawa ma totêmtac ŋajamgeŋ naŋ, 25 êndêŋ Anôtô tageŋ, taŋ kêtu aêacnêŋ kêsiwaga kêtu nêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa naŋ, ŋawasi to wae kiŋŋa ma ŋajaŋa to ŋaclai. Eŋ gêmoa amboac tonaŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô ma galoc ma oc êmoa endeŋ tôŋgeŋ. BiŋŋanÔ.

BIŋ KILISI GEOC LASÊ GÊDÊŋ JOANŊA

Biŋ Kilisi Geoc Lasê Gêdêŋ Joaŋŋa nec ŋac tau keto gêdêŋ ŋasawa teŋ, taŋ lau sêjanda to sêlêsu lau buŋa kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi gebe Apômtau eŋŋa. Joaŋ keto papia tonec ŋamanô tau nec gebe êkêli lau tônê sêkêŋ mateŋ Anôtô to taêŋ êka eŋ totêntac êpa sugeŋ ma gebe êpiŋkap êsêac gebe sêsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgeŋŋa êtôm têm, taŋ sêôc wapac to ŋandaŋ naŋŋa sênsiŋ sugeŋ.

Anôtô geoc nom ŋatêm êsu ŋawêc totau-totau lasê gedêg Joaŋ, tec keto gêjam buku tonec ŋamakeŋ kapôêŋ auc. Gêgôm eŋ kêtu kaiŋ teŋ kêsa, tec gêlic gêŋ ŋakatu kêpi ŋadôŋdôŋgegŋ ma gêŋô biŋ ŋalêwiŋgeŋ, naŋ lau buŋa têm tônêŋa sêjala ŋam gêc awê gêdêŋ êsêac tauŋgeŋ, mago kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋ gêdêŋ lau samuc. Ŋacsakiŋ teŋ embe ênam mêtê aêac, oc êndênaŋ biŋ ŋapep. Eŋ êkêŋ ŋasêbu samob sêsô ŋalôtêna tageŋ ŋalabu, naŋ eŋ êsam lasê êsêp ŋasawa, ec êwê aêac êndêŋ tajala biŋŋa. Joaŋ keto buku tonec ŋabiŋ totau-totau kêsô ŋalôtêna ŋalabu gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm tônêgeŋ, tec kêdênaŋ gêŋ, tê katu gêlic to gêŋô-gêŋô nê, kêsi tau gêc awê ŋajam. Lau sêpuc biŋ tonaŋ ŋai ŋam ma sêwa sa naŋ, nêŋ kauc keso-keso tau. Mago buku tau ŋagalôtênasêga tonec gêc awêgeŋ gebe Êtu ŋamu Anôtô oc êkêŋ Apômtau Jesu Kilisi mêŋêku nê ŋacjo pebeŋ tulu tomalageŋ ma Sadaŋ tau êwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Êkêŋ êsêac sêsô eŋ ŋaŋbu su, gocgo êkêŋ moasiŋ êndêŋ nê lau sêsêp eŋ tôŋ ŋaŋêŋŋa naêjô gebe êkêŋ êsêac sêwê kaiŋ undambê wakuc to nom wakuc ŋawasi sêwiŋ eŋ.

Ŋadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tonec 1:1-8
2. Joaŋ katu kaiŋ teŋ kêsa gêlic gêŋ ŋakatu ŋamataŋa ma biŋ gêdêŋ gôlôac 7ŋa 1:9–3:22
3. Papia toŋapeŋ 7ŋa 4:1–8:1
4. Dauc 7ŋa 8:2–11:19
5. Lêŋuckêm to bôclai luagêc ŋabiŋ 12:1–13:18
6. Katu gêlic gêŋ ŋakatu ŋagêdô 14:1–15:8
7. Anôto têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7 16:1-21
8. Babilon kêku sa ma sêku Bôc tau tuluŋa to propete dansaŋ ma Sadaŋ tau 17:1–20:10
9. Anôtô êmêtôc biŋ êtu ŋamu 20:11-15
10. Undambê wakuc to Nom wakuc ma Jerusalem wakuc 21:1–22:5
11. Joaŋ gêjac mata buku tonec 22:6-21

Joaŋ gêjac m nê biŋ ma awa gêjac nê lau

1 Biŋ tonec ŋai Jesu Kilisi geoc lasê. Anôtô tau kêkêŋ biŋ tonec gêdêŋ eŋ gebe eŋ êtôc biŋ, taŋ kêdabiŋ gebe mêŋêsa naŋ, êndêŋ nê sakiŋwaga samob. Tec kêsakiŋ nê aŋela geoc biŋ tau lasê gêdêŋ ênê sakiŋwaga aê, Joaŋ. 2 Aê, Joaŋ, galic gêŋ samob tonec, tec kasôm Anôtônê biŋ to Jesu Kilisi nê biŋŋanô tau lasê. 3 Aê aoc êôc ŋac, taŋ êsam biŋ tonec lasê to êsêac, taŋ sêŋô biŋ Kilisi geoc lasêŋa ma sêmansaŋ biŋ samob, taŋ kato gêc papia tonec naŋ, gebe ŋanoc kêdabiŋ.

4 Aê, Joaŋ, ŋoc biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ 7, taŋ sêmoa gamêŋ Asiaŋa. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac aŋga ŋac, taŋ gêmoa gêdêŋ andaŋgeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ naŋ nê, ma aŋga Ŋalau 7, taŋ sêmoa ênê lêpôŋ

kiŋŋa ŋanêmŋa naŋ nêŋ, 5 to aŋga Jesu Kilisi nê. Eŋ ŋac-gêwa-biŋ-sa-ŋaŋêŋ-waga ma kêtu ŋacmatê sêndi sa nêŋ ŋamêc to gêjam gôliŋ kiŋ nomŋa.

Eŋ têtac gêwiŋ aêac ma kêgaboac aêac su aŋga nêŋ sec ŋa tau nê dec. 6 Eŋ kêkêŋ aêac tatu Tama Anôtô nê gamêŋ to dabuŋwaga. Ŋawasi to ŋajaŋa êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.

7 Alic acgom, eŋ oc êmêŋ totaogeŋ.
Lau samob oe sêlic eŋ.
Ma êsêac, taŋ sêguŋ eŋ ôli lasê naŋ, oc sêlic eŋ sêwiŋ.
Lau to-m-to-m aŋga nom têtaŋ êpi eŋ.
Aec, biŋ tau amboac tônê.
Biŋŋanô.

8 Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, taŋ gêmoa gêdêŋ andaŋgeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ naŋ, kêsôm gebe "Aê ŋac ŋamata to ŋamu."

Joaŋ gêlic Kilisi

9 Amac tewemi aê, Joaŋ. Jesu gêbiŋ aêac tôŋ, tec gawê kaiŋ nêm gêŋwapac to Anôtônê gamêŋ ma gaôc gêŋwapac totêtac kêpa sugeŋ gawiŋ amac. Êsêac sêkêŋ aê gaŋgôŋ nuc, taŋ sêsam gebe Patmos naŋ, kêtu kasôm Anôtônê biŋ lasê to gawa Jesu saŋa. 10 Gêdêŋ Apômtaunê om Ŋalau gêjam aê auc, tec ganô awa kapôêŋ teŋ amboac dauc kêtaŋ aŋga aê dêmôêcmuŋa. 11 Ŋaawa tau kêsôm gebe "Gêŋ taŋ ôlic naŋ, oto êsêp buku teŋ ma ôsakiŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ 7 tonec, Epese, Smurna, Pergamon, Tuatira, Sardes, Piladelpia ma Laodikea êna."

12 Go kakac tauc ôkwi gabe jalic awa, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ. Kakac tauc ôkwi e galic jakaiŋ gold 7. 13 Ma ŋac teŋ amboac ŋamalac latuŋi teŋ gêmoa jakaiŋ tonaŋ ŋasawa. Eŋ kêsô ŋakwê baliŋ e jagêdêŋ agêbi ma kêjandiŋ ômbiŋkap gold gêsac bôdagi. 14 Ŋac tau môkêapac to môkêlauŋ sêpôma amboac kateŋ sêpsêp ma amboac tao kwalam, ma mataanô amboac jawaô, 15 ma akaiŋ amboac ki joŋjoŋ, taŋ sêpac e ŋamondec-mondec kêsa naŋ, ma nê awa amboac bu kapôêŋkapôêŋ ŋakicsêa. 16 Ŋac tau lêma anôŋa kêkam utitalata 7, ma siŋ teŋ sêuc ŋamata makeŋ-makeŋ kêsa eŋ awasuŋ, ma eŋ laŋôanô amboac oc ŋawê toŋaclai.

17 Aê galic eŋ e gau tauc jatomatêgeŋ gaêc eŋ akaiŋŋa, go kêkêŋ lêma anôŋa gêsac aê ma kêsôm gebe "Ôtêc taôm atom. Aê ŋac ŋamata to ŋamu. 18 Aê matoc jali. Aê gamac êndu su, mago aôm gôlicgac, aê matoc jali gamoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ, ma kakôc gêmacanô to lamboam ŋaki. 19 Amboac tonaŋ oto gêŋ, taŋ gôlic naŋ, sa acgom. Oto gêŋ, taŋ galoc gêc naŋ, to gêŋ taŋ mêŋêsa êtu ŋamu naŋ, amboac tonaŋgeŋ. 20 Utitalata 7, taŋ gêc lemoc anôŋa naŋ, to jakaiŋ gold 7 ŋabiŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, ŋam tau tonec. Utitalata 7 tonaŋ têtu gôlôac dabuŋ 7 nêŋ aŋela, ma jakaiŋ 7 tonaŋ têtu gôlôac dabuŋ 7 tau. * sauŋ. Alic Tim II. 1:15

2

Biŋ gêdêŋ gôlôac Epeseŋa

1 "Oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Epeseŋa nêŋ aŋela.

"Ŋac taŋ lêma anôŋa kêkam utitalata 7 ma kêsêlêŋ gêmoa jakaiŋ gold 7 ŋasawa naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe 2 Aê kajala nêm koleŋ to gôim taôm su ma gôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ. Aê kajala gebe aôm godec lau sec

* **1:20:** Ŋaê Asia kêkanôŋ gamêŋ, taŋ sêsam teŋ gebe Asia

gebe sêmoa sêwiŋ aôm atom. Aôm kôsaê êsêac, taŋ sê tauŋ gebe aposolo, mago êsêac aposolo atom naŋ, e kôjala êsêac gebe dansaŋtêna. 3 Aôm gôc gêŋwapac, taŋ kêtap aôm sa kêtu ŋoc ŋaêŋa naŋ, totêmtac kêpa sugeŋ, ma têkwam gêbac atom. 4 Tageŋ nêm biŋ teŋ tec gêc. Aôm gôwi nêm têmtac gêwiŋ ŋamataŋa siŋ. 5 Amboac tonaŋ taêm ênam gêŋ, taŋ gôwi siŋ su naŋ, e ônam taôm ôkwi ma ônam kôm, taŋ gôjam gêdêŋ ŋamataŋa naŋ êtiam. Embe ônam taôm ôkwi atom, oc jandêŋ aôm jawac ma jatiŋ nêm jakaiŋ su aŋga ŋamala. 6 Mago tonec tec gôgôm jagêdêŋ gebe têmtac gedec Nikolainê launêŋ kôm, taŋ aê têtac gedec amboac tonaŋgeŋ naŋ. 7 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êniŋ ka daŋgôŋ mateŋ jaliŋa, taŋ kêkô Anôtônê paradis naŋ ŋanô.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Smurnaŋa

8 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Smurnaŋa nêŋ aŋela.

“Ŋac ŋamata to ŋamu, taŋ gêmac êndu e mata jali kêsa naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe. 9 Aê kajala gebe gôŋgôŋ jageo to ŋalêlôm sawa. Mago aôm ŋac tolêlômgoc. Aê kajala êsêac, taŋ sê tauŋ gebe Juda naŋ, sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aôm. Mago êsêac Juda atom, êsêac aŋga Sadaŋnê lôm. 10 Ôtêc ŋandaŋ, taŋ oc ôc naŋ atom. Gôlicgac me, Sadaŋ oc êkêŋ amacnêm ŋagêdô sêsêp kapoacwalô, gebe ênsaê amac ma oc aŋgôŋ naeo êtôm bêc 10. Ôc ŋaŋêŋgeŋ e ômac êndu, go jakêŋ daŋgôŋ mateŋ jali ŋasunsuŋ êndêŋ aôm. 11 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dêbu ŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc gêmacanô kêtu luagêcŋa êkêŋ ŋandaŋ êndêŋ eŋ atom.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Pergamonŋa

12 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Pergamonŋa nêŋ aŋela.

“Ŋac taŋ gêôc siŋ teŋ sêuc ŋamata makeŋ-makeŋ naŋ kasôm biŋ tonec. 13 Aê kajala gamêŋ, taŋ gôŋgôŋ naŋ, Sadaŋnê lêpôŋ kêkô tônê. Mago aôm kôkam aêŋoc ŋaê tôŋ ma gôsa kôkêŋ gêwiŋ aêŋa auc atom. Gêdêŋ taŋ sêjac ŋoc ŋac-gêwa-biŋ-sa-ŋaŋêŋwaga Antipas êndu aŋga amacnêm gamêŋ, taŋ Sadaŋ gêŋgôŋ naŋ, aôm gôsa aê auc atom amboac tonaŋgeŋ. 14 Tageŋ nêm biŋ ŋagêdô tec gêc. Lau ŋagêdô sêkam Balamnê mêtê tôŋ sêmoa Pergamon sêwiŋ aôm. Balam tonaŋ kêdôŋ Balak gebe êwa lakô lau Israel, gebe sêniŋ da gwamŋa to sêŋgôm mockaiŋ. 15 Lau ŋagêdô sêkam Nikolainê launêŋ mêtê tôŋ sêmoa sêwiŋ aôm amboac tonaŋgeŋ. 16 Amboac tonaŋ ônam taôm ôkwi. Embe masi, oc jandêŋ aôm jawac sebeŋ ma janac êsêac ŋa siŋ, taŋ kêsa aocsuŋ naŋ. 17 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô bi ŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ mana, taŋ kêsiŋ tau gêc naŋ, ma jakêŋ poc sêpsêp teŋ êndêŋ eŋ êwiŋ. Aê kato ŋaê wakuc teŋ kêsêp poc tau, ŋac teŋ kêjala atom, ŋac-kêkôcpoc-waga taugeŋ kêjala.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Tuatiraŋa

18 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Tuatiraŋa nêŋ aŋela.

“Anôtônê Latu, taŋ mataanô kêtôm jawaô ma akaiŋ amboac ki joŋjoŋ naŋ, kêsôm biŋ tonec. 19 Aê kajala nêm koleŋ to têmtac gêwiŋ ma kôkêŋ gêwiŋ ma gôjam sakiŋ to gôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ. Aê kajala gebe galoc gôjam koleŋ kapôêŋ kêlêlêc gêmuŋŋa su. 20 Tageŋ nêm biŋ teŋ tec gêc. Aôm gôlôc gêdêŋ Jesebel, taŋ gê tau gebe propeteo teŋ ma kêdôŋ to

kêlênsôŋ ŋoc sakiŋwaga gebe sêŋgôm mockaiŋ to sêniŋ da gwamŋa. 21 Aê kakêŋ ŋasawa gêdêŋ eŋ gebe ênam tau ôkwi, mago gedec, eŋ gebe ênam tau ôkwi aŋga nê lêŋ mockaiŋoŋa atom. 22 Ôlic acgom, aê oc jambaliŋ eŋ siŋ ênsac nê mê togêmacgeŋ, ma êsêac, taŋ sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ naŋ, embe sênam tauŋ ôkwi aŋga gêŋ, taŋ sêgôm sêwiŋ eŋ naŋ atom, oc jambaliŋ êsêac siŋ sêmoa naeo ŋanô. 23 Ma aê janseŋ ênê latuio to ŋac samob su sênaŋa, go gôlôac dabuŋ samob sêjala gebe aê ŋac, taŋ kabêlêm ŋamalacnêŋ ŋalêlôm e gabi lêtêŋ, ma jakêŋ ŋagêjô êndêŋ amac êndêŋ-êndêŋgeŋ êjô nêm kôm, taŋ ajam. 24 Mago amac lau Tuatiraŋa ŋagêdô akôc mêtê sec tonaŋ sa atom ma akip biŋ, taŋ sêsam gebe ‘Sadaŋnê biŋ ŋalômŋa’ naŋ, sa atom. Tec jasôm êndêŋ amac gebe Aê oc jau gêŋwapac teŋ ênsac amac êwiŋ atom. 25 Mago gêŋ, taŋ akôc kêtu nêm gêŋ su naŋ, amêŋgôm ŋajaŋageŋ e aê jawac. 26 Teŋ embe êku ŋacjo tulu ma ênam ŋoc kôm e ênac dabi ŋ,
oc jakêŋ ŋaclai êndêŋ eŋ gebe êtu lau samuc nêŋ ŋatau
27 ma ênam gôliŋ êsêac ŋa tôcki
to elo êsêac popoc llnsim-linsimgeŋ amboac kunom.
28 Ŋaclai amboac tonaŋ aê kakôc aŋga Tamocnê, ma jakêŋ utitêna eleŋmataŋa êndêŋ eŋ. 29 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec.

3

Biô gêdêŋ gôlôac Sardesŋa

1 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Sardesŋa nêŋ aŋela.

“Ŋac taŋ kêkôc Anôtônê Ŋalau 7 ma utitalata 7 naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe Aê kajala nêm koleŋ ma waem gêc gebe gômoa matam jali, mago kôtu matê. 2 Matam êlêc ma ôpuc gêŋ ŋagêdô, taŋ gebe êmac êndugeŋ naŋ tôŋ, gebe aê galic aôm gôjac dabiŋ nêm koleŋ ŋapep kêtôm ênac Anôtô mataanô ŋajamŋa atom. 3 Amboac tonaŋ taêm ênam biŋ, taŋ gôŋô to kôkôc su naŋ, ma ômansaŋ e ônam taôm ôkwi. Embe matam êlac atom, oc jawac amboac geŋgeŋtêna, ma aôm oc ônam kauc noc jandêŋ aôm jawacŋa. 4 Mago aômnêm lau luagêcgeŋ tec sêŋgôŋ Sardes, taŋ sêgôm nêŋ ŋakwê ŋatêmui kêsa atom. Lau tonaŋ tec galic êsêac têtôm gebe oc sêsêlêŋ toŋakwê kwalam sêwiŋ aê. 5 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êsô ŋakwê kwalam sa ma janseŋ ênê ŋaê su aŋga buku mateŋ jaliŋa atom ma jasôm ênê ŋaê lasê êndêŋ Tamoc to nê aŋela. 6 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ gedeŋ gôlôac Piladelpiaŋa

7 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Piladelpiaŋa nêŋ aŋela.

“Ŋac dabuŋ to ŋac biŋŋanôŋa,
taŋ kêkôc Dawidnê ki katamŋa naŋ,
embe êlai su, oc teŋ êlai auc êtôm atom,
ma embe êlai auc, oc teŋ êlai su êtôm atom,
ŋac tau tonaŋ kêsôm biŋ tonec gebe 8 Aê kaJala nêm koleŋ. Ôlic acgom, aê galêc katam teŋ su gêdêŋ aôm, tec kêkô, ma teŋ kêtôm gebe ênsaŋ aucŋa atomanô. Aê kajala gebe nêm ŋaclai ŋagec gêc, mago kômasaŋ ŋoc biŋ to gôsa aêŋoc ŋaê auc atom. 9 Ôlic acgom, oc jakêŋ êsêac aŋga Sadaŋŋê lôm, taŋ sê tauŋ gebe êsêac Juda, mago êsêac J uda atom, sêsau tauŋ naŋ, sêndêŋ aôm sêwac sêpôŋ aeŋduc sênêc aôm amkaiŋŋa, ec sêjala gebe aê têtac gêwiŋ aôm. 10 Aê jaŋgôm biŋ tonaŋ gebe aôm kômasaŋ ŋoc biŋ to gôc gêŋwapac

totêmtac kêpa sugeŋ. Amboac tonaŋ aê oc jajop aôm êndeŋ noc Iêtômŋa,
taŋ oc mêŋêsa aŋga nom ŋagamêŋ samob gebe ênsaê lau samob, taŋ sêŋgôŋ
nom naŋ, gebe lêtôm tau êtap aôm sa êwiŋ atom. 11 Aê oc jawac sebeŋ. Gêŋ
taŋ kôkôc kêtu nêm gêŋ su naŋ, ômêŋgôm ŋajaŋageŋ gebe ŋac teŋ êjaŋgo
nêm sunsuŋ su atom. 12 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êtu alê êkô
ŋoc Anôtônê lôm dabuŋ. Eŋ oc êwi lôm dabuŋ siŋ êsa êna atomanô. Ma
aê jato ŋoc Anôtônê ŋaê to ŋoc Anôtônê malac Jerusalem wakuc ŋaê ênsac
eŋ. Ŋoc Anôtô oc êkêŋ malac tau êsêp aŋga undambê êmêŋ. Ma jato tauc
ŋoc ŋaê wakuc ênsac eŋ êwiŋ. 13 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec
Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Laodikeaŋa

14 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Laodikeaŋa nêŋ aŋela.

“Biŋŋanô ŋatau tau, taŋ gêwa biŋ sa ŋaŋêŋ to biŋŋanôgeŋ, gêŋ taŋ Anôtô
kêkêŋ naŋ, samob ŋamôkê naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe 15 Aê kajala nêm
koleŋ ma kajala gebe aôm ŋaluc atom me ŋandaŋ atom. Ojae, jalic aôm
ŋaluc me ŋandaŋ acgommaŋ. 16 Mago aôm ŋaluc atom ma ŋandaŋ atom,
aôm ŋakola-kola, amboac tonaŋ aê gabe jakasôp aôm siŋ aŋga aocsuŋ.
17 Aôm kôsôm gebe Aê ŋac toawa ma ŋoc waba taêsam, tec kapô lêna gêŋ
teŋ atom. Mago aôm gôjam kauc taôm. Aôm gômoa jageo ŋanô ma lau
embe sêlic, oc taêŋ walô aôm. Aôm ŋac ŋalêlôm sawa ma matampec to
gômoa ôlim ŋaômageŋ. 18 Amboac tonaŋ aê gabe jawa lêŋ teŋ sa êndêŋ
aôm acgom. Ônam ôli gold, taŋ sêpac ŋa ja e ŋawasi kêsa naŋ, êndêŋ aê gebe
ôtu ŋac tolêlôm. Onam ôli ŋakwê kwalam gebe ênsaŋ aôm gebe majam êsa
êtu ôlim ŋaômaŋa atom, ma ônam ôli ŋalêsi gebe ôniŋ oso matamanô e ôlic
gamêŋ ŋaŋêŋ êsa. 19 Aê embe têtac êwiŋ lau teŋ, oc jamêtôc to jakôniŋ
êsêac. Amboac tonaŋ ôpôŋ taôm topalêgeŋ e ônam taôm ôkwi. 20 Alic
acgom, aê tec kakô katamdêmôê ma kamadi kakô. Teŋ embe êŋô aê aoc
ma êlêc katam su, oc jasô jandêŋ eŋ jana ma janiŋ gêŋ jawiŋ eŋ ma eŋ
êniŋ gêŋ êwiŋ aê. 21 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êŋgôŋ ŋoc lêpôŋ
êwiŋ aê, amboac aê kaku ŋacjo tulu ma ganŋgôŋ Tamocnê lêpôŋ gawiŋ eŋ.
22 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ
nec.”

4

Sakiŋ dabuŋ undambêŋa

1 Tonaŋ su acgom, go galic ŋakatu teŋ. Aê galic undambê ŋakatam teŋ
gêŋa ma awa ŋamataŋa, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê ma ganô amboac dauc
kêtaŋ naŋ, kêsôm gebe “Ôpi ômôêŋ, aê gabe jatôc biŋ, taŋ oc mêŋêsa êtu
ŋamu naŋ, êndêŋ aôm.” 2 Ma sep tageŋ katuc kaiŋ teŋ kêsa e galic lêpôŋ
kiŋŋa teŋ kêkô undambê ma ŋac teŋ gêŋgôŋ lêpôŋ tau. 3 Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ
lêpôŋ kiŋŋa naŋ, laŋôanô ŋawasi amboac jabo ma bomsamuc amboac
môêc. Ma kasômbuc kêgi lêpôŋ auc ma galic amboac kalacwaô. 4 Go lêpôŋ
24 kêgi lêpôŋ kiŋŋa tau auc, ma laumata 24 sêŋgôŋ lêpôŋ tau ŋaô. Êsêac
sêsô ŋakwê kwalam-kwalam to sêkuc sunsuŋ gold. 5 Ma ôsic kêkac to aweŋ
kêsa ma wapap gêjac kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa tau. Ma daweŋ 7 gelom kêkô
lêpôŋ tau ŋanêmŋa. Daweŋ tau Anôtônê Ŋalau 7. 6 Ma gwêc teŋ kêpoac
lêpôŋ tau ŋanêmŋa. Gwêc tau ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ amboac glas.

Ma aŋga gamêŋ ŋaluŋ tau bôc aclê sêkô sêgi lêpôŋ kiŋŋa auc. Êsêac
mateŋanô taêsam gêjam ôliŋ nêmŋa to muŋa auc samucgeŋ. 7 Bôc ŋamataŋa

kêtôm lewe. Go ônaŋ kêtu luagêcŋa naŋ, kêtôm bulimakao kapoac. Ma ônaŋ kêtu têlêacŋa naŋ, laŋôanô kêtôm ŋamalac. Ma ônaŋ kêtu aclêŋa naŋ, kêtôm momboaŋ gêlôb. 8 Ma bôc aclê tonaŋ nêŋ ŋamagê 6 kêtôm êsêacgeŋ. Ma mateŋanô gêjam ôliŋ dêmôêŋa to lêlômŋa auc. Êsêac sêsôm biŋ tonec kêtôm bêc to geleŋ sêlêwaŋ atom gebe

"Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, eŋ ŋac dabuŋ, dabuŋ, dabuŋ.
Eŋ gêmoa gêdêŋ andaŋgeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ."

9 Ma gêdêŋ taŋ bôc tau sêkêŋ ŋawasi to wae ma daŋge gêdêŋ ŋac tau, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa ma oc êmoa mata jali teŋgeŋ ma teŋgeŋ naŋ, 10 êsêac laumata 24 tonaŋ sêu tauŋ gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ naŋ, to teteŋ mec gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ naŋ, to teteŋ mec gêdêŋ ŋac, taŋ êmoa mata jali teŋgeŋ ma teŋgeŋ, ma tetoc nêŋ sunsuŋ gêc lêpôŋ ŋanêmŋa ma sêsôm gebe

11 "O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôtômgoc gebe ôkôc ŋawasi ma waem to ŋaclai,
gebe aôm kôkêŋ gêŋ samob ma aômnêm biŋ kêkêŋ gêŋ samob mêŋkêsa to ŋanô kêsa tec sêmoa." * têntac ŋandaŋ gêdêŋ nêŋ ŋatauŋa nec atom. Êsêac tetoc nêŋ Apômtau sa ŋa lêŋ amboac tonaŋ.

5

Buku ma domba ŋabiŋ

1 Aê galic buku teŋ kêsêp ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ naŋ, nê lêma anôŋa. Teto biŋ kêsêp lêlômŋa to dêmôêŋa, go sêkic tôŋ ma sêkêŋ peŋ 7 kêpi ŋaomata. 2 Go galic aŋela ŋaclai teŋ kêsôm biŋ kêkac awa sageŋ gebe "Asa kêtôm gebe êkac peŋ su ma êkac buku tau sa." 3 Ŋac teŋ aŋga undambê me aŋga nom me aŋga nom ŋalêlôm kêtôm gebe êkac buku sa ma êsam atom. 4 Ma aê kêtaŋ ŋanô gebe têtap ŋac teŋ sa kêtôm gebe êkac buku sa ma êsamŋa nec atom. 5 Go laumata tau nêŋ teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôtaŋ atom. Ôlic acgom, lewe aŋga Judanê gôlôac, Dawidnê wakuc teŋ, kêku ŋacjo tulu. Ŋac tonaŋ tec êkac peŋ 7 su ma êkac buku tau sa."

6 Go galic domba teŋ kêkô lêpôŋ kiŋŋa to bôc aclê ma laumata 24 ŋalêlôm. Domba tau ŋalaŋô amboac sêbuc su. Nê jabo 7 to mataanô 7. Mataanô 7 tau Anôtônê Ŋalau 7, taŋ kêsakiŋ sêjam nom samucgeŋ auc. 7 Tec domba tau jakêkôc buku su aŋga ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa ŋaô naŋ, nê lêma anôŋa. 8 Gêdêŋ taŋ eŋ kêkôc buku su naŋ, bôc aclê to laumata 24 sêu tauŋ sêc domba laŋônêmŋa. Êsêac sêkôc gêŋ wêŋa kêtômgeŋ ma sêkôc laclu gold. Gêŋmalu taŋ kêsêp laclu naŋ, Anôtônê launêŋ mec. 9 Ma êsêac sêpuc wê wakuc teŋ sa gebe

"Aôm kôtôm gebe ôkôc buku ma okac ŋapeŋ su,
gebe sêbuc aôm ma nêm dec gêjam ôli ŋamalac
tomôkê-tomôkê ma aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma to-m-to-m ma totoŋ-totoŋ têtu Anôtônê lau.
10 Aôm kôkêŋ êsêac têtu Anôtônê gamêŋ to dabuŋwaga,
gebe sênam sakiŋ aêacnêŋ Anôtô ma sênam gôliŋ aŋga nom."

11 Go galic to ganô aŋela taêsam aweŋ. Aŋela tau sêgi lêpôŋ kiŋŋa to bôc ma laumata auc ma nêŋ namba 1,000 to 1,000 ma 10,000 to 10,000. 12 Êsêac sêsôm ŋa aweŋ kapôêŋ gebe

"Domba taŋ sêbuc naŋ, kêtôm gebe êkôc ŋaclai to

* **4:11:** Laumata 24 sêkac nêŋ sunsuŋ su gêc nom kêtu

gêŋ tolêlôm-tolêlôm ma kauc mêtêŋa to ŋajaŋa ma
wae to ŋawasi ma lambiŋ."
13 Ma gaŋô gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, aŋga undambê to nom ma
aŋga nom ŋalelôm to gwêc ma geŋ samob, taŋ sêjam aucgeŋ naŋ sêsôm
gebe
"Lambiŋ to wae ma ŋawasi to ŋajaŋa endeŋ ŋac, taŋ
gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc Domba teŋgeŋ ma teŋgeŋ."
14 Go bôc aclê tau tonaŋ sêlôc gebe "BiŋŋanÔ." Ma êsêac laumata sêu tauŋ
jasêc ma teteŋ mec. * taêŋ ênam gebe lau teŋ sêsam papia tau sewiŋ atom,
go sêkic papia tôŋ ŋa gam me o teŋ ma sêsap ŋaomata tôŋ kêpi tageŋ ŋa
katêkwi, go sêpeŋ nêŋ ŋatalô êwa êsêac saŋa kêsêp katêkwi tau. Katêkwi
toŋatalô tau sêsam gebe peŋ. Ŋac taŋ papia gêjac eŋ ŋawae naŋ, êkac peŋ
tau su acgom, go êtôm gebe êsam papia tau. tau. Kat kwl to atalô tau Jam
gebe pe ac taŋ papla gêjac eŋ ŋawae naŋ, êkac pe tau 8 U aC 9 Om, go êtôm
gebe Ŋam papla tau.

6

Biŋ peŋŋa

1 Go galic Domba kêkac buku ŋapeŋ 7 ŋamataŋa su. Ma gaŋô bôc
aclê nêŋ teŋ kêsôm awa amboac wapap gêjac gebe "Omôêŋ." 2 Ma gaôc
matocanô sa ma galic hos kwalam-kwalam teŋ. Ŋac taŋ gêŋgôŋ hos ŋaô
naŋ, kêmêgôm talam ma sêkêŋ sunsuŋ gêdêŋ eŋ kêkuc. Ma ŋac tau kêsa
gêja kêtôm ŋac-kêku-ŋacjo-tuluwaga, ma eŋ oc êku ŋacjo tulu.

3 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu luagêcŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu luagêcŋa
kêsôm gebe "Ômôêŋ." 4 Ma hos kokoc teŋ kêsa gêmêŋ. Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ
hos ŋaô naŋ, kêtu ŋatau gebe êkôc biŋmalô su aŋga nom ma êkêŋ ŋamalac
senseŋ tauŋ, tec sêkêŋ siŋ kapôêŋ teŋ gêdêŋ eŋ.

5 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu têlêacŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu têlêacŋa
kêsôm gebe "Ômôêŋ." Ma gaôc matocanô sa e galic hos jejec teŋ. Ma ŋac,
taŋ gêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, kêkôc dôŋ tanam dôŋ gêŋ ŋawapacŋa kêsêp lêma.
6 Ma gaŋô awa teŋ kêsa bôc aclê ŋasawa gebe "Kôm bêc tageŋŋa ŋaôli kêtôm
gebe tanam ôli padi kap luagêc. Kôm bêc tageŋŋa ŋaôli kêtôm gebe tanam
ôli labi kap 6geŋ. Mago ôŋgôm ŋalêsi to wain êtu sec atom."

7 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu aclêŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu aclêŋa nê awa
gebe "Ômôêŋ." 8 Tec gaôc matocanô sa e galic hos bobob teŋ. Ma ŋac, taŋ
gêŋgôŋ hos gaô naŋ, nê ŋaê gebe Gêmacanô. Ma lau lamboamŋa têdaguc
eŋ. Ma sêwa lau nomŋa kêkôc gêja toŋ aclê, ma Gêmacanô to nê lau têtap
ŋaclai sa gebe senseŋ toŋ aclê tonaŋ ŋateŋ su ŋa siŋ to ŋa tôbôm ma ŋa
gêmac tokaiŋ-tokaiŋ to ŋa bôclai nomŋa.

9 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu lemeŋ teŋŋa su. Ma aê galic lau, taŋ sêjac
êsêac êndu kêtu sêsôm Anôtônê biŋ lasê to sêwa biŋ tau sa ŋaŋêŋŋa naŋ,
nêŋ katuŋ sêmoa altar ŋalabu. 10 Ma êsêac sêmôêc ŋa aweŋ kapôêŋ gebe
"O ŋatau dabuŋ to biŋŋanôŋa, êndêŋ ondoc go ômêtôc biŋ ma ôkêŋ aêacma
dec ŋagêjô êndêŋ lau nomŋa." 11 Tec sêkêŋ ŋakwê kwalam-kwalam gêdêŋ
êsêac kêtômgeŋ ma sêsôm gêdêŋ êsêac gebe sêlêwaŋ tauŋ sauŋgeŋ êwiŋ e
ŋacjo sênac lau, taŋ sêjam kôm sêwiŋ êsêac to nêŋ lasitêwai êndu nasêwiŋ
êsêac, go Anôtô êmêtôc lau nomŋa.

---

* **5:14:** Lau ŋanô embe teto papia êndêŋ ŋac teŋ ma embe

12 Ma aê galic Domba kêkac ŋapeŋ kêtu 6ŋa su ma ôjô gêjam kapôêŋanô e
oc kêtu jec amboac talu ŋasaô-saô ma ajôŋ samuc amboac dec. 13 Utitalata
umboŋŋa sêpôp sêsêp nom amboac wa tomatac-tomatac sêsêlô êndêŋ taŋ
mu êsêlêŋ kapôêŋ naŋ. 14 Ma umboŋ gêlêc tau amboac sêlêc lacgeŋ ma
lôc to nuc samob sêkêŋ maleŋ siŋ. 15 Go kiŋ nomŋa to lau towae ma
siŋwaganêŋ kapitai to lau tolêlôm ma ŋajaŋa to gêŋômа ma êsêac, taŋ sêmoa
nêŋ lêtêgeŋ naŋ, êsêac samob sêsiŋ tauŋ sêsêp gêsuŋ to poclabu aŋga lôc.
16 Ma sêsôm gêdêŋ lôc to poc kapôêŋ gebe "Aku taôm sa mêŋaŋgênduc aêac
auc gebe ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc Domba, taŋ têtac ŋandaŋ
naŋ, sêlic aêac sapu. 17 Gebe agêcnêŋ bêc kapôêŋ têntac ŋandaŋŋa mêŋkêsa,
ma asa kêtôm gebe êpuc tau tôŋ êkô."

7

Sepeŋ ŋatalô kêpi Israelneŋ lau 144,000

1 Tonaŋ su, go galic aŋela aclê sêkô nom ŋakêclêsu aclê ma sêmêgôm nom
ŋamu aclê tôŋ, gebe mu teŋ êsêlêŋ naêpi nom ma gwêc to ka teŋ atom. 2 Go
galic aŋela teŋ aŋga oc ŋam kêpi gêmêŋ, naŋ kêkôc Anôtô mata jali nê peŋ
sepeŋ ŋatalôŋa ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ aŋela aclê, taŋ têtap ŋaclai
sêŋgôm nom to gwêc êtu secŋa sa naŋ gebe 3 "Aŋgôm nom to gwêc ma
ka êtu sec atomgeŋ e aêac apeŋ ŋatalô êpi aêacnêŋ Anôtônê sakiŋwaganêŋ
teŋbeleŋ su acgom." 4 Go gaŋô sêsa lau, taŋ sepeŋ ŋatalô kêpi êsêac naŋ,
nêŋ namba sa kêtôm 144,000. Sepeŋ ŋatalô kêpi Israel latuinêŋ gôlôac
samob kêtômgeŋ.

5 Aŋga Judanê gôlôac sepeŋ ŋatalô kêpi lau 12,000,
aŋga Rubennê gôlôac 12,000,
aŋga Gadnê gôlôac 12,000,
6 aŋga Asernê gôlôac 12,000,
aŋga Naptalinê gôlôac 12,000,
aŋga Manasenê gôlôac 12,000,
7 aŋga Simeonnê gôlôac 12,000,
aŋga Lewinê gôlôac 12,000,
aŋga Isakamê gôlôac 12,000,
8 aŋga Sebulonnê gôlôac 12,000,
aŋga Josepnê gôlôac 12,000,
ma aŋga Benjaminnê gôlôac 12,000.

Lau nomŋa totoŋ-totoŋ sêjam sakiŋ Anôtô

9 Tonaŋ su, go galic lau taêsam ŋasec, ŋac teŋ kêtôm gebe êsa êsêac saŋa
atomanô. Êsêac aŋga lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ to lau tomôkê-tomôkê ma
lau to-m-to-m samob to lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ. Êsêac sêkô lêpôŋ kiŋŋa to
Domba laŋônêmŋa sêsô ŋakwê kwalam-kwalam ma sêôc tômtôm ŋalauŋ.
10 Ma sêmôêc ŋa aweŋ kapôêŋ gebe "Moasiŋ ênam aêac kêsiŋa gêmêŋ aŋga
Anôtô, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc Domba nêŋ." 11 Ma aŋela samob,
taŋ sêkô sêgi lêpôŋ kiŋŋa to laumata ma bôc aclê auc naŋ, sêu tauŋ têtap
labôcgeŋ sêc lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô 12 ma sêsôm
gebe

"Biŋŋanô, lambiŋ to ŋawasi
ma kauc mêtêŋa to daŋge
ma wae to ŋaclai ma ŋajaŋa
êndêŋ aêacnêŋ Anôtô teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô."

13 Go laumata teŋ kêtu kênac aê gebe "Êsêac taŋ sêsô ŋakwê kwalam-
kwalam naŋ, asa lau ma sêmêŋ aŋga ondoc." 14 Ma aê kasôm gebe "Ŋoc
apômtau, aôm kôjalagac." Tec eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Gêŋwapac kêkôniŋ
êsêac ŋanô, tec sêmêŋ ma sêkwasiŋ nêŋ ŋakwê kêsêp Dombanê dec, tec
ŋakwê tau kêtu sêp.
15 Sêgôm amboac tonaŋ, tec sêkô Anôtônê lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa
ma sêjam sakiŋ eŋ kêtôm bêc to geleŋ sêmoa ênê lôm dabuŋ.
Ma ŋac, taŋ gêŋgoŋ lêpôŋ kiŋŋa ŋaô naŋ,
mêŋêtu nêŋ bec.
16 Mo to bu oc êjô êsêac êtiam atom.
Ma oc to gêŋ ŋandaŋ teŋ oc êtuŋ êsêac êtiam atom,
17 gebe Domba, taŋ kêkô lêpôŋ ŋaluŋgeŋ naŋ, oc ejop êsêac
ma oc êwê êsêac sêndêŋ bumata mata jali sêna.
Ma Anôtô oc êmbuŋ êsêac mateŋsulu samob aŋga mateŋgasi su."

8

Ŋapeŋ kêtu 7ŋa

1 Domba kêkac ŋapeŋ kêtu 7ŋa su, go undambê ŋagamêŋ ŋaŋêŋ kêsa
kêtôm ockatu ŋasawa ŋamakeŋ. 2 Go galic aŋela 7, taŋ sêkô Anôtô
laŋônêmŋa naŋ, sêkôc dauc 7.
3 Ma aŋela teŋ gêmêŋ kêkô kêsi altarŋa. Eŋ kêkôc laclu gold gêŋmaluŋa
teŋ. Ma sêkêŋ gêŋmalu taêsam gêdêŋ eŋ gebe êkêŋ êtu da ênsac altar gold,
taŋ kêkô lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa naŋ, êwiŋ Anôtônê lau samob nêŋ mec.
4 Ma gêŋmalu ŋajadauŋ gêôŋ sa aŋga aŋela, taŋ kêkô Anôtô laŋônêmŋa
naŋ lêma, kêpi gêwiŋ Anôtônê launêŋ mec gêja. 5 Go aŋela kêkôc laclu
gêŋmaluŋa jakêkêŋ ja aŋga altar kêsêp e mêŋgêc ma kêbaliŋ kêsêp nom gêja.
Su, go wapap gêjac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma ôsic kêkac to ôjô gêjam.

Dauc kêtaŋ

6 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc dauc 7 naŋ, sêmasaŋ tauŋ gebe sênac êtaŋ.
7 Aŋela ŋamataŋa gêjac dauc kêtaŋ ma kompoc to ja ma dec kêgaluŋ gêwiŋ
tau kêsêp nom gêja. Sêwa nom samuc kêkôc gêja ŋamakeŋ têlêac ma sêwa
ka kêkôc gêja toŋ têlêac amboac tonaŋgeŋ. Tec ja geŋ nom ŋamakeŋ teŋ to
ka ŋatoŋ teŋ su ma gêgwaŋ matac-matac samob tomalageŋ.
8 Go aŋela kêtu luagêcŋa gêjac dauc kêtaŋ ma gêŋ amboac ja geŋ lôc
kapôêŋ teŋ gêu tau kêsêp gwêc gêja. Gwêc tau sêwa kêkôc gêja têlêac ma
ŋateŋ kêtu dec. 9 Ma sêwa gêŋ mateŋ jali, taŋ sêsê aweŋ sêmoa gwêc naŋ,
to waŋ, taŋ sêpoac gwêc naŋ, kêkôc gêja toŋ têlêac ma gêŋ mateŋ jali nêŋ
toŋ teŋ to waŋ ŋatoŋ teŋ sêjaŋa.
10 Go aŋela kêtu têlêacŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma utitalata kapôêŋ teŋ kêpôp
aŋga umboŋ kêtôm daweŋ ŋawaô. Ma sêwa bu samob kêkôc gêja têlêac, tec
jakêsêp ŋateŋ to kêsêp bumata gêwiŋ. 11 Ma utitalata tau ŋaê gebe Ŋamakic.
Ma bu têlêac tau ŋateŋ ŋamakic kêsa. Ma ŋamalac taêsam sênôm bu ŋamakic
tau, tec sêmac êndu.
12 Go aŋela kêtu aclêŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma sêwa oc kêkôc gêja ŋamakeŋ
têlêac ma sêwa ajôŋ kêkôc gêja ŋamakeŋ têlêac to sêwa utitalata kêkôc gêja
toŋ têlêac. Ma oc ŋamakeŋ teŋ to ajôŋ ŋamakeŋ teŋ ma utitalata ŋatoŋ teŋ
gêjam kanuc. Ma têm oc to ajôŋ ma utitalata kêpô nomŋa kêtu dambê
kêtôm tonaŋgeŋ.

13 Go galic to ganô momboaŋ teŋ gêlôb gêmoa umboŋ ŋalabu ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe “Ojae, ojae, ojae, lau taŋ sêŋgôŋ nom naŋmêŋ. Aŋela têlêac tec sêmoa. Nêŋ dauc embe êtaŋ, oc êsêacmêŋ sêŋgôŋ naeo ŋanôgoc.”

9

1 Go aŋela kêtu lemeŋ teŋŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma galic utitalata teŋ kêpôp aŋga umboŋ kêsêp nom gêja, ma sêkêŋ ki gamêŋ ŋakêlêndiŋ secŋa gêdêŋ eŋ. 2 Ma eŋ kêlai gamêŋ ŋakêlêndiŋ ŋakatam su ma jadauŋ kêpi aŋga gêsuŋ tau tonaŋ kêtôm ja geŋ oba ŋatêtac mêŋgêjam oc to gamêŋ auc e ŋakesec kêsa. 3 Ma wagô sêsa aŋga jadauŋ ŋalêlôm mêŋsêjam nom auc, ma nêŋ ŋaclai kêtôm alidêbu nomŋa nêŋ. 4 Ma biŋ gêdêŋ êsêac gebe sêŋgôm gêgwaŋ nomŋa to gêŋ ŋalauŋ matac-matac ma ka sec atom, têtu kasec ŋamalac, taŋ sepeŋ Anôtônê ŋatalô kêpi êsêac teŋbeleŋ atom naŋgeŋ. 5 Mago wagô tau têtôm gebe sênac ŋamalac êndu atom, sêlôc gebe sêlênsu êsêacgeŋ êtôm ajôŋ lemeŋ teŋ. Sêlênsu êsêac ŋa ŋandaŋ êtôm alidêbu êŋac lau ŋaŋandaŋ. 6 Êndêŋ ŋasawa tonaŋ ŋamalac sêŋgôm gêŋlêlôm gebe sêmac êndu ŋa, mago sêŋgôm elêmê. Êsêac oc sênam aweŋ su gebe sêmac êndu, mago gêmac oc êc êsêac sugeŋ.

7 Wagô tau ŋalaŋô amboac hos, taŋ sêmasaŋ kêtu siŋŋa naŋ. Êsêac sêkuc gêŋ amboac sunsuŋ gold, ma êsêac laŋôŋanô amboac ŋamalac laŋôanô. 8 Êsêac môkêŋlauŋ baliŋ amboac lauonêŋ ma luŋluŋ amboac lewenêŋ. 9 Talic êsêac bôŋdagi amboac maluku ki gêsaŋ auc, ma nêŋ magêŋ ŋakicsêa amboac kareta, taŋ hos taêsam sê ma sêlêti kêtu siŋŋa naŋ. 10 Ma nêŋ lêŋuc tokêm amboac alidêbunêŋ, ma nêŋ ŋaclai gêc ŋalêŋuc tau ŋalêlôm, gebe têtu kasec ŋamalac êtôm ajô lemeŋ teŋ. 11 Aŋela gamêŋ ŋakêlêndiŋ secŋa kêtu nêŋ kiŋ, nê ŋaê ŋa Ebolai aweŋ gebe Abadon, ma ŋa aêac aweŋ gebe ŋac-geseŋ-gêŋ-ŋsamob-suwaga.

12 Ojae ŋamataŋa mêŋgêja su. Ojae luagêc gacgeŋ gêc, oc mêŋêsa êtu ŋamu.

13 Go aŋela kêtu 6ŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma aê ganô awa teŋ kêsa aŋga jabo aclê, *taŋ gêsac altar gold, taŋ kêkô Anôtô laŋônêmŋa naŋ ŋakêclêsu. 14 Awa tau kêsôm gêdêŋ aŋela kêtu 6ŋa, taŋ kêkôc dauc naŋ, gebe “Ôŋgamboac aŋela aclê, taŋ sêkô êsêac tôŋ sêmoa bu kapôêŋ Euprat naŋ su.” 15 Ma eŋ kêgaboac aŋela aclê tonaŋ su. Aŋela tau sêmasaŋ tauŋ kêpi jala tonaŋ ŋaajôŋ to ŋabêc ma ŋaockatu su gebe sêwa ŋamalac samob êkôc êna toŋ têlêac ma sênac ŋamalacnêŋ toŋ têlêac tau ŋateŋ êndu. 16 Ma aê ganô sêsa siŋwaga, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, nêŋ namba sa, ma namba tau 200 million. 17 Ma katuc kaiŋ teŋ kêsa e galic hos to lau, taŋ sêŋgôŋ ŋaô naŋ. Êsêacnêŋ maluku kokoc kêtôm ja to majaŋ-majaŋ ma joŋjoŋ. Ma hos tau môkêŋapac amboac lewenêŋ, ma ja to jadauŋ ma talao kêsa êsêac aweŋsuŋ. 18 Gêŋwapac têlêac tonec ja to jadauŋ ma talao, taŋ kêsa êsêac aweŋsuŋ naŋ, geseŋ ŋamalac, taŋ sêwa kêkôc gêja toŋ têlêac naŋ, ŋateŋ su. 19 Hos tau nêŋ ŋaclai ŋam kêsêp êsêac aweŋsuŋ to nêŋ Iêŋuc. Nêŋ Iêŋuc tomôkêŋapac amboac moac. Ma môkêŋapac tau tonaŋ têtu kasec ŋamalac.

20 Ma ŋamalac ŋagêdô, taŋ gêŋwapac tonaŋ geseŋ êsêac su atom naŋ, sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ kôm, taŋ lemeŋ sêgôm naŋ atom. Êsêac teteŋ mec gêdêŋ ŋalau sec sêwi siŋ atom ma teteŋ mec gêdêŋ gwam, taŋ sêmasaŋ ŋa gold to silber ma ki to poc ma ka, ma têtôm gebe sêlic gamêŋ to sêŋô biŋ ma sêsêlêŋ atom naŋ. 21 Ma êsêac sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ lêŋ sêjac

ŋamalac êndu to nêŋ sôlôŋ toê-toê ma nêŋ lêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ma nêŋ biŋ geŋgeŋŋa atom. * jabo kapôêŋ aclê ma sêkêŋ jabo ŋakatu tau kêkô altar ŋakêclêsu aclê. ma êkêŋ Jabo akatu tau k k altar akacŋu acŋ.

10

Aŋela to buku sauŋ

1 Go galic aŋela ŋajaŋa teŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ. Eŋ kêkôm tau auc ŋa tao, ma kasômbuc teŋ gêsac eŋ môkêapac, ma laŋôanô amboac oc ma akaiŋ amboac alê ja. 2 Buku sauŋ teŋ kêkac tau sa kwanaŋgeŋ kêsêp eŋ lêma. Ma ketoc akaiŋ anôŋa kêkô gwêc ma gasêŋa kêkô bau. 3 Go eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ amboac lewe kêtaŋ. Eŋ gêmôêc su, go wapap 7 sêjac ma sêsôm biŋ. 4 Wapap 7 sêsôm biŋ su, ma gabe jato biŋ tau. Mago ganô awa teŋ kêsa aŋga undambê gêmêŋ gebe "Biŋ taŋ wapap 7 sêsôm naŋ, ênêc aômŋageŋ, oto sa atom." 5 Go aŋela, taŋ galic eŋ kêkô gwêc to bau naŋ,
gêôc lêma anôŋa sa kêpi undambê gêja,
6 ma kêtôc lêma kêpi ŋac mata jaliŋa, taŋ gêmoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ.
Ŋac tau kêkêŋ undambê to ŋagêŋ samob ma nom to ŋagêŋ samob ma gwêc to ŋagêŋ samob. Ma aŋela kêsôm gebe "Têm oc êmbacnê. 7 Êndêŋ taŋ aŋela kêtu 7ŋa ênac dauc êtaŋ naŋ, Anôtô oc ênac dabiŋ nê biŋ ŋalêlômŋa, amboac kêsôm ŋawae ŋajam tau lasê gêdêŋ propete, taŋ têtu ênê sakiŋwaga naŋ."

8 Ma awa, taŋ ganô kêsa aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêsôm biŋ gêdêŋ aê kêtiam gebe "Ôna ma ôkôc buku, tê kêkac tau sa kwanaŋgeŋ kêsêp aŋela, taŋ kêkô gwêc to bau naŋ, lêma nê su." 9 Tec aê gadêŋ aŋela tau gaja ma kasôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôkêŋ buku sauŋ tonaŋ êndêŋ aê." Ma eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôkôc wacôniŋ. Buku tau oc êŋgôm nêm ŋatêtacsêga ŋamakic êsa. Mago awamsuŋ oc ênsaê ŋakana amboac lêp." 10 Ma kakôc buku sauŋ tau su aŋga aŋela lêma ma mêŋgaeŋ e kêsaê ŋakana amboac lêp gêc aocsuŋ. Aê kadaŋgôŋ su, go ŋoc ŋatêtacsêga ŋamakic kêsa. 11 Ma sêsôm gêdêŋ aê gebe "Oc biŋ lasê êtiammaŋ êpi lau to-m-to-m to lau totoŋ-totoŋ ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma kiŋ tokiŋ."

11

Sêwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagêc

1 Go sêkêŋ ôpic teŋ kêtôm tôc tanam dôŋ gêŋŋa gêdêŋ aê ma sêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôndi naônam dôŋ Anôtônê lôm dabuŋ to altar ma êsêac, taŋ teteŋ mec sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ. 2 Mago ondec malacluŋ lôm dabuŋ ŋamagêŋa ênêcŋa, ônam dôŋ atom, gebe sêkêŋ gêdêŋ lau samuc sêwê kaiŋ ma êsêac oc sêka malac dabuŋ popoc êtôm ajôŋ 42. 3 Ma aê oc jakêŋ ŋoc sêwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagêc. Êsêagêc sêsô talu sa ma seoc biŋ lasê êtôm bêc 1,260." 4 Ŋac ulu tonaŋ têtôm katêkwi luagêc me jakaiŋ luagêc, taŋ sêkô nom Ŋatau laŋônêm naŋ. 5 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu kasec êsêagêc, go ja êsa êsêagêc aweŋsuŋ e naêniŋ agêcnêŋ ŋacjo su. Teŋ embe taê ênam gebe êtu kasec êsêagêc, naŋ sensen eŋ su ŋa ja êtôm tônêgeŋ. 6 Ŋaclai gêdêŋ êsêagêc gebe sêmbôc umboŋ auc e kom teŋ ênac êndêŋ bêc êsêagêc seoc biŋ lasêŋa atom. Ma ŋaclai gêdêŋ êsêagêc gebe sênam bu ôkwi êtu dec.

* **9:21:** Lau Juda sêmasaŋ nêŋ ŋagêlôŋ teŋ. Êsêac sêsap

Ma êsêagêc oc sêlênsu nom ŋa gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ êtôm taŋ taêŋ gêjam naŋ.

7 Êndêŋ taŋ sênac dabiŋ nêŋ kôm sêwa biŋ saŋa naŋ, bôc tau oc êpi aŋga ŋakêlêndiŋ sec mêŋênac siŋ êndêŋ êsêagêc e êku êsêagêc tulu ma ênac êsêagêc êndu. 8 Ma êsêagêcnêŋ ŋawêlêlaŋ oc ênêc malacsêga ŋaintêna. Êsêac sêlêwiŋ malac tau gebe Sodom to Aiguptu. Aŋga malac tonaŋ êsêac sêjac êsêagêcnêŋ Apômtau kêpi kakesotau. 9 Ma lau aŋga lau to-m-to-m ma lau tomôkê-tomôkê to lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma lau totoŋ-totoŋ sêlic êsêagêcnêŋ ŋawêlêlaŋ ênêc êtôm bêc têlêac ma ŋasêku ma sênac jao gebe sênsuŋ atom. 10 Ma lau nomŋa oc têtu samuc êsêagêc sêmac ênduŋa ma têntac ŋajam, tec sêkêŋ gêŋ ŋajam-ŋajam ŋaômageŋ êndêŋ tauŋ, gebe propete luagêc tonaŋ sêlêsu lau nomŋa. 11 Bêc têlêac ma ŋasêku gêjaŋa, go Ŋalau mata jaliŋa aŋga Anôtônê kêsêp êsêagêcnêŋ ŋalêlôm gêja, tec agêc dêdi sêkô, ma êsêac, taŋ sêlic êsêagêc naŋ, têtêc tauŋ ŋanô. 12 Ma ŋaclagêc tau sêŋô awa kapôêŋ kêsa aŋga undambê ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Api tonec amêŋ." Go tao teŋ kêsuŋ êsêagêc sa sêpi undambê sêja ma agêcnêŋ I acjo sêlic êsêagêc sêpi sêja. 13 Ma gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ôjô gêjam kapôêŋ e malac tonaŋ ŋaandu samob embe tawa êkôc ênа toŋ 10, naŋ ŋateŋ gêjaŋa. Ma ôjô tau geseŋ lau 7,000 su. Ma lau ŋagêdô têtêc tauŋ, tec tetoc Anôtô undambêŋa sa.

14 Ojae kêtu luagêcŋa tec mêŋgêja su. Ma ojae kêtu têlêacŋa oc mêŋêsa.

Dauc kêtu 7ŋa

15 Go aŋela kêtu 7ŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma aweŋ kapôêŋ kêsa aŋga undambê gebe

"Aêacnêŋ Apômtau agêc nê Kilisi têtu nom ŋagamêŋ Ŋatau,
ma eŋ oc ênam gôliŋ êmoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ."

16 Go laumata 24, taŋ sêŋgôŋ nêŋ lêpôŋ sêmoa Anôtô laŋônêm naŋ, sêu tauŋ têtap labôcgeŋ sêc ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô gebe

17 "O Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, taŋ gômoa gêdêŋ andaŋgeŋ ma galoc
gômoa naŋ,
aêac anam daŋge aôm gebe kôwaka nêm ŋaclai kapôêŋ sa ma gôjam gôliŋ
gômoa.
18 Lau samuc têntac ŋandaŋ kêsa,
mago aôm têmtac ŋandaŋ kêsa amboac tonaŋgeŋ.
Noc ômêtôc ŋacmatêŋa
to ôkêŋ ŋagêjô ŋajam êndêŋ propete, taŋ têtu nêm sakiŋwaga
to êndêŋ nêm lau ma êndêŋ êsêac lau sauŋ to kapôêŋ,
taŋ têtêc aômnêm ŋaê naŋŋa, mêŋgêô lasê.
Noc onseŋ êsêac, taŋ seseŋ nom naŋ, tau tonec."

19 Ma Anôtônê lôm dabuŋ aŋga undambê ŋakatam gêlêc su e Anôtônê poac ŋakatapa, taŋ kêkô ênê lôm dabuŋ naŋ, kêtu awê. Go ôsic kêkac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma wapap gêjac to ôjô gêjam ma kompoc gêjac kapôêŋ.

12

Awê ma lêŋuckêm nêŋ biŋ

1 Ma gêŋtalô kapôêŋ teŋ aŋga undambê mêŋkêsa gebe awê teŋ kêsô oc kêtu nê ŋakwê ma kêkô ajôŋ ŋaô ma kêkuc utitalata 12 kêtu sunsuŋ. 2 Awê tau taê ma ŋapalê kêtuŋ eŋ gebe êkôc, tec gêŋgôŋ jageo ma kêwakic.

3 Go gêŋtalô teŋ aŋga undambê mêŋkêsa. Lêŋuckêm bomsamuc kapôêŋ
teŋ tomôkêapac 7 ma ŋajabo 10 kêkuc sunsuŋ 7. 4 Ma nê Iêŋuc gêbam
utitalata umboŋŋa toŋ têlêac tonaŋ ŋateŋ piŋpaŋ, ma kêpalip kêsêp nom
gêja. Go lêŋuckêm jakêkô awê, taŋ gebe êkôc ŋapalê naŋ laŋônêm. Eŋ kêkô
ma kêsaê gebe awê êkôc ŋapalê su acgom, go eŋ êndaŋgôŋ ŋapalê tau su.
5 Awê tau kêkôc ŋapalê ŋac. Ŋapalê tau tonaŋ oc ênam gôliŋ lau samuc
samob ŋa tôcki. Go gêŋ teŋ kêjaŋgo ŋapalê su gêdêŋ Anôtô to nê lêpôŋ gêja.
6 Ma awê tau kêsa gamêŋ sawa gêja. Anôtô tau kêmasaŋ gamêŋ ŋasawa teŋ
kêtu eŋŋa gebe sêlôm eŋ aŋga tônê êtôm bêc 1,260.

7 Go siŋ kêsa aŋga undambê. Mikael to nê aŋela sêjac siŋ gêdêŋ Iêŋuckêm.
Ma lêŋuckêm to nê aŋela sêjac siŋ gêdêŋ êsêac, 8 mago sêku êsêac tulu atom,
tec lêŋuckêm to nê aŋela nêŋ ŋasawa teŋ gêc undambê kêtiam atom. 9 Êsêac
têtiŋ Iêŋuckêm kapôêŋ, moac laŋgwa tau, taŋ sêsam eŋ gebe Ŋackêlênsôŋ-
biŋwaga me Sadaŋ naŋ su. Ŋac tau kêsau nom ŋagamêŋ samob. Êsêac têtiŋ
eŋ to nê aŋela su sêsêp nom sêja. 10 Go gaŋô awa kapôêŋ aŋga undambê
kêsa gebe

“Galoc moasiŋ to ŋajaŋa ma gôliŋ kiŋŋa gêmu gêdêŋ aêacnêŋ Anôtô gêja.
Ma ênê Kilisinê ŋaclai kêsa,
gebe têtiŋ ŋac, taŋ kêkô Anôtô laŋônêm
ma kêgôliŋ biŋ kêpi aêacnêŋ lasitêwai naŋ su.
Eŋ kêgôliŋ biŋ kêpi êsêac kêtôm bêc to geleŋgeŋ.
11 Ma êsêac sêku eŋ tulu ŋa Dombanê dec
to ŋa nêŋ biŋ, taŋ sêwa sa naŋ.
Êsêac têntac gêwiŋ gebe sêmoa mateŋ jali atom, tec sêmac êndu.
12 Amboac tonan undambê to amac, taŋ aŋgôŋ undambê naŋ, têmtac
ŋajam êsa.
Ojae, nom to gwêcmêŋ,
Sadaŋ kêsêp gêdêŋ amac gêwac totêtac ŋandaŋ kapôêŋ,
gebe eŋ kêjala su gebe nê têm kêtu dambêgac.”

13 Gêdêŋ tonaŋ Iêŋuckêm kêjala gebe têtiŋ eŋ su kêsêp nom gêja, tec
kêjanda awê, taŋ kêkôc ŋapalê ŋac naŋ. 14 Ma sêkêŋ momboaŋ kapôêŋ
ŋamagê luagêc gêdêŋ awê tau, gebe êlôp êna nê mala, taŋ gêc gamêŋ sawa
naŋ. Êsêac oc sêlôm eŋ aŋga tônê êtôm jala têlêac ma ajôŋ 6, gebe êmoa
jaêc moac. 15 Tec moac gêluc bu kapôêŋ kêsa awasuŋ kêdaguc awê tau gêja,
gebe êc eŋ su. 16 Mago nom gêjam awê tau sa ma gêŋa awasuŋ e kêdaŋgac
bu, taŋ Iêŋuckêm gêluc kêsa awasuŋ naŋ su. 17 Tec lêŋuckêm têtac ŋandaŋ
gêdêŋ awê tau ma gêja gebe ênac siŋ êndêŋ ênê wakuc ŋagêdô, taŋ sêmasaŋ
Anôtônê biŋsu to sêwa Jesunê mêtê sa naŋ. 18 Ma lêŋuckêm kêkô ambêô.

13

Bôc luagêc nêŋ biŋ

1 Go galic bôc teŋ kêpi aŋga gwêc gêmêŋ. Bôc tau nê jabo 10 ma môkêapac
7. Ma sunsuŋ 10 gêsac nê jabo ŋaô ma teto ŋaê alôb-alôb gêsac môkêapac.
2 Ma bôc tau, taŋ galic naŋ, ŋalaŋô amboac pusip saleŋŋa kapôêŋ ma
akaiŋ amboac iwanê ma awasuŋ amboac lewe awasuŋ. Ma lêŋuckêm
kêkêŋ nê ŋajaŋa to nê lêpôŋ ma nê ŋaclai kapôêŋ gêdêŋ eŋ. 3 Ma sêlic bôc
tau nê môkêapac tau ŋateŋ kêtôm sêjac êndu, mago ŋakamoc sec tau gêmô.
Tec lau nomŋa samob sê taêŋ ma têdaguc bôc tau. 4 Ma êsêac teteŋ mec
gêdêŋ lêŋuckêm gebe kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ bôc, go teteŋ mec gêdêŋ bôc tau

ma sêsôm gebe “Asa kêtôm bôc tonaŋ ma asa kêtôm gebe ênac siŋ êndêŋ eŋ.”
5 Ma Anôtô gêlôc gebe bôc etoc tau sa ŋa awasuŋ kapôêŋ to êsôm biŋ alôb-alôb, ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êŋgôm gêŋ tau êtôm ajôŋ 42. 6 Bôc tau gêŋa awasuŋ ma kêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô to kêpi ênê ŋaê to ênê andu ma kêpi êsêac, taŋ sêŋgôŋ undambê. 7 Ma Anôtô gêlôc gebe eŋ ênac siŋ êndêŋ Anôtônê lau e êku êsêac tulu. Ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êtu lau tomôkê-tomôkê to lau to-m-to-m ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ to lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ ŋatau. 8 Ma lau nomŋa samob oc teteŋ mec êndêŋ bôc tau. Mago gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau tonaŋ nêŋ ŋaê kêsêp Domba, taŋ sêjac êndu naŋ, nê buku mata jaliŋa atom.
9 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ, êŋômaŋ.
10 Embe ênac ŋac teŋ ŋawae gebe êŋgôŋ kapoacwalô,
oc êsêp kapoacwalô êna.
Ma embe ênac ŋac teŋ ŋawae gebe sênac eŋ ŋa siŋ êndu,
oc sênac eŋ êndu.
Amboac tonaŋ Anôtônê lau sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ ma sêkêŋ êwiŋ.
11 Go galic bôc tauŋa teŋ kêpi aŋga nom ŋalêlôm gêmêŋ. Bôc tonaŋ nê jabo luagêc kêtôm dombanê, mago kêsau biŋ kêtôm lêŋuckêm. 12 Ma gêjam kôm ŋa bôc ŋamataŋa nê ŋaclai gêmoa bôc tau laŋônêmŋa. Ma kêkac nom to êsêac, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, gebe teteŋ mec êndêŋ bôc ŋamataŋa toŋakamoc sec, taŋ gêmô su naŋ. 13 Ma eŋ gêgôm gêŋtalô kapôêŋ-kapôêŋ. Eŋ kêkêŋ ja kêsêp aŋga undambê gêmêŋ nom mêŋ-ŋamalac samob sêlic. 14 Bôc tau kêsau gêôc lau nomŋa samob ŋa gêŋtalô, taŋ Anôtô gêlôc gebe êŋgôm êmoa bôc ŋamata ŋalaŋônêm naŋ. Ma bôc tau kêsôm gêdêŋ lau nomŋa gebe sêmansaŋ bôc, taŋ kêtap siŋ ŋakamoc sa, mago gêmoa mata jali naŋ, nê ŋakatu teŋ. 15 Ma Anôtô gêlôc, tec bôc tau gêju awajaô mata jali kêsêp bôc ŋakatu gebe bôc ŋakatu êsôm biŋ ma enseŋ êsêac, taŋ teteŋ mec êndêŋ ŋakatu atom naŋ su. 16 Ma bôc tau kêkac ŋamalac samob, lau sauŋ to kapôêŋ ma lau tolêlôm to lau ŋalêlôm sawa ma lau, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ naŋ, to gêŋôma gebe sepeŋ ŋatalô teŋ ênêc lemeŋ anôŋa me teŋbeleŋ. 17 Ŋac teŋ embe êtap ŋatalô tonaŋ sa atom, oc êtôm gebe ênam ôli gêŋ me êkêŋ gêŋ êndêŋ lau sênam ôli atom. Ŋatalô tonaŋ bôc tau nê ŋaê me ŋaê tau ŋanamba.
18 Amboac tonaŋ lau tokauc mêtêŋa taêŋ ênam biŋ tau acgom. Ŋac tokauc êkip bôcnê namba ŋam samaŋ, gebe namba tau ŋamalac teŋ nê. Ma namba tau 666.

14

Lau 144,000 nêŋ wê

1 Go gaôc matocanô sa ma galic Domba tau kêkô lôc Sion ma lau 144,000, taŋ teto êsêagêc Tama nêŋ ŋaê kêpi êsêac teŋbeleŋ naŋ, sêkô sêwiŋ eŋ. 2 Ma gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê kêtôm bu taêsam ŋakicsêa ma kêtôm wapap gêjac kapôêŋanô. Ma gaŋô awa tau amboac lau wêŋa sêjac nêŋ gêŋ wêŋa kêtaŋ. 3 Lau tau sêjam wê wakuc teŋ sêkô lêpôŋ kiŋŋa to bôc aclê ma laumata laŋôŋnêmŋa. Ŋac teŋ kêtôm gebe êŋô wê tonaŋ e êtu tôŋ eŋ atom, lau 144,000 tauŋgeŋ, taŋ Domba gêjam ôli êsêac su aŋga nom naŋ, tec sêjam. 4 Lau tonaŋ ŋai têtu sec gêdêŋ lauo atom, sêmoa tonêŋ ŋalêlôm ŋawasigeŋ. Êsêac têdaguc Domba sêsa intêna samob, taŋ eŋ kêsa naŋ. Domba gêjam ôli êsêac su aŋga ŋamalacnêŋ e têtu Anôtô agêc Domba

nêŋ gêŋ ŋanô ŋamêc. 5 Biŋdansaŋ teŋ kêsa êsêac aweŋsuŋ atomanô, gebe
êsêacnêŋ keso masi.

Aŋela têlêac nêŋ biŋ

6 Go galic aŋela teŋ gêlôb gêmoa undambê ŋalêlôm. Eŋ kêkôc ŋawae ŋajam
teŋgeŋŋa teŋ gebe êsôm lasê êndêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, ma êndêŋ
lau totoŋ-totoŋ samob to lau tomôkê-tomôkê ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ
to lau to-m-to-m. 7 Eŋ kêsôm ŋa awa kapôêŋ gebe "Atêc Anôtô to atoc eŋ
taugeŋ sa, gebe ênê mêtôc ŋanoc mêŋkêsa. Ateŋ mec êndêŋ ŋac, taŋ kêkêŋ
undambê to nom ma gwêc to bumata naŋ."

8 Ma aŋela teŋ kêdaguc mêŋkêtu luagêc ma kêsôm gebe "Sêku Babel
kapôêŋ tulu, sêku tulugac, Babel tau kêkêŋ nê wain têtac ŋakalacŋa gêdêŋ
lau samuc sênôm."

9 Go aŋela teŋ kêdaguc êsêagêc mêŋkêtu têlêac. Eŋ kêsôm ŋa awa kapôêŋ
gebe "Teŋ embe eteŋ mec êndêŋ bôc to êndêŋ nê ŋakatu ma êkôc ŋatalô ênêc
têbêla me lêma, 10 naŋ oc ênôm wain Anôtônê têtac ŋandaŋŋa, taŋ kêkêc
kêsêp nê têtac ŋandaŋ ŋalaclu, kêgaluŋ gêwiŋ gêŋ teŋ atom. Ma sêlênsu ŋac
tau ŋa ja to talao aŋga aŋela dabuŋ to Domba laŋôŋnêmŋa. 11 Ja taŋ êlênsu
êsêac naŋ, ŋajadauŋ oc êpi endeŋ tôŋgeŋ. Êsêac taŋ teteŋ mec gêdêŋ bôc to
gêdêŋ ênê ŋakatu ma sêkôc ênê ŋaê ŋatalô sa naŋ, oc sêniŋ aweŋ atom êtôm
bêc to eleŋgeŋ."

12 Amboac tonaŋ Anôtônê lau, taŋ sêmasaŋ Anôtônê biŋsu to sêkêŋ
gêwiŋ Jesu naŋ, sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ.

13 Go ganô awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe "Oto gebe Aê aoc êôc lau,
taŋ Apômtau gêbiŋ êsêac tôŋ ma sêmac êndu galoc ma êndêŋ bêc ŋamuŋa
samobgeŋ." Ŋalau Dabuŋ kêsôm gebe "Biŋŋanô, êsêac oc sêwi nêŋ koleŋ
siŋ ma sêniŋ aweŋ gebe nêŋ koleŋ ŋanô kêdaguc êsêac."

Têm sejoŋ kôm ŋanô saŋa

14 Go gaôc matocanô sa ma galic tao sêpsêp teŋ ma ŋac teŋ amboac
ŋamalacnê latu gêŋgôŋ tao tonaŋ ŋaô. Eŋ kêkuc sunsuŋ gold ma lêma
kêmêgôm bôjaŋ jalô ŋamata teŋ. 15 Ma aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga lôm
dabuŋ mêŋgêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ tao ŋaô naŋ, gebe
"Ôsakiŋ nêm bôjaŋ jalô naônêc kôm ŋanô sa gebe noc tajoŋ kôm ŋanô saŋa
mêŋkêsa ma gêŋ nomŋa kêtu lêwê su." 16 Tec ŋac, taŋ gêŋgôŋ tao ŋaô naŋ,
gêjac bôjaŋ jalô kêsêp nom ma gêjac nom ŋakôm ŋanô sa.

17 Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga lôm dêbuŋ, taŋ kêkô undambê naŋ,
gêmêŋ ma gêôc bôjaŋ jalô ŋamata teŋ amboac tonaŋ.

18 Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga altar gêmêŋ gêwiŋ, naŋ kêtu ja ŋatau ma
gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ ŋac tobôjaŋ jalô ŋamata tonaŋ gebe "Ôsakiŋ
nêm bôjaŋ jalô ŋamata êna ma ojoŋ ŋanô aŋga nom ŋakôm wainŋa sa, gebe
wain ŋanô kêtu lêwê su." 19 Go aŋela gêjac nê bôjaŋ jalô kêsêp nom ma
kejoŋ wain ŋanô aŋga nom sa jakêbaliŋ ŋanô tau kêsêp sêpip wain ŋamala
kapôêŋ. Ŋamala tau tonaŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ. 20 Êsêac sêpip wain ŋanô
sêmoa malac ŋamagê e dec kêsa sêpip wain ŋamala tau. Dec tau kêsuŋ kêtôm
gebe ênôm hos auc e êndêŋ ŋagôliŋ ma keseleŋ gêja kêtôm 300 kilometer.

15

Aŋela togeŋwapac ŋamuŋa tau

1 Go galic gêŋtalô-kapôêŋ kaiŋ teŋ gêc undambê. Aŋela 7 sêkôc gêŋwapac
ŋamuŋa 7 tau. Anôtônê têtac ŋandaŋ oc ênac dabiŋ tau êpi gêŋwapac tonec.
2 Ma galic gêŋ amboac gwêc, naŋ kêtom glas sêgaluŋ gêwiŋ ja. Ma galic
lau, taŋ sêku bôc to nê ŋakatu ma nê ŋaê ŋanamba tulu naŋ, sêkôc Anôtônê
geŋ wêŋa sêkô gwêc glas tau ŋatali. 3 Êsêac sêjam Anôtônê sakiŋwaga Mose
nê wê ma Dombanê wê gebe
"O Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,
aômnêm kôm kapôêŋ to kaiŋ teŋ.
O lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ kiŋ,
aômnêm lêŋ samob jagêdêŋ to biŋŋanô.
4 O Apômtau, asa oc êtêc aôm atom,
ma asa oc etoc aômnêm ŋaê sa atom.
Gebe aôm taômgeŋ dabuŋ.
Lau totoŋ-totoŋ samob mêŋteteŋ mec êndêŋ aôm,
gebe nêm iêŋ kômêtôc biŋ jagêdêŋŋa kêtu awê sugac."
5 Tonaŋ su, go galic lômbec undambêŋa, taŋ kêtu Anôtô gêmoa gêwiŋ nê
lau ŋabelo naŋ, ŋakatam gêlêc tau su. 6 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc gêŋwapac 7
naŋ, sêsa aŋga lôm dêbuŋ sêmêŋ. Êsêacnêŋ ŋakwê ŋawasi e ŋaeb ŋaôma ma
sêjandiŋ ômbiŋkap gold gêsac bôŋdagi. 7 Go bôc aclê nêŋ teŋ kêkêŋ laclu gold
7 gêdêŋ aŋela 7 ma Anôtô mata jali teŋgeŋ ma teŋgeŋŋa nê têtac ŋandaŋ
kêsêp laclu tau e mêŋgêc. 8 Ma Anôtônê ŋawasi to nê ŋaclai ŋajadauŋ gêjam
lôm dabuŋ ŋalêlôm auc ma ŋac teŋ kêtôm gebe êsô lôm dabuŋ êna atomanô
e aŋela 7 nêŋ gêŋwapac mêŋênac pep acgom.

16

Anôtônê têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7

1 Ma gaŋô awa kapôêŋ kêsa aŋga lôm dabuŋ ma kêsôm gêdêŋ aŋela 7
tonaŋ gebe "Ana akêc Anôtônê têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7 êsêp nom êna."
2 Go aŋela ŋamata jakêkêc nê laclu kêsêp nom gêja. Ma lau, taŋ sêkôc
bôcnê ŋatalô sa to teteŋ mec gêdêŋ ênê ŋakatu naŋ, têtap gwatêlê sec to
ŋandaŋ sa.
3 Go aŋela kêtu luagêcŋa kêkêc nê laclu kêsêp gwêc gêja e kêtu dec. Ma
dec tau amboac ŋacmatê ŋadec. Ma gêŋ mateŋ jali samob, taŋ sêmoa gwêc
naŋ, sêmac endu.
4 Go aŋela kêtu têlêacŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu to bumata samob gêja e
kêtu dec. 5 Ma aê gaŋô bu tau ŋaaŋela kêsôm gebe
"O ŋac dabuŋ tau, taŋ galoc gômoa to andaŋgeŋ gômoa naŋ,
aôm ŋac gêdêŋ, tec kômêtôc biŋ ŋalêŋ amboac tonaŋ.
6 Êsêac sêkêc Anôtônê lau to propete nêŋ dec siŋ,
ma galoc kôkêŋ dec gêdêŋ êsêac sênôm.
Ŋagêjô tonaŋ jakêtôm êsêacnêŋ keso solop."
7 Ma gaŋô awa kêsa aŋga altar gebe
"Biŋŋanô, Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,
aômnêm mêtôc tau biŋŋanô to jagêdêŋgoc."
8 Go aŋela kêtu aclêŋa kêkêc nê laclu kêsêp oc e kêkêŋ oc ŋaja kapôêŋ
kêpac ŋamalac. 9 Ŋandaŋ kapôêŋ tau kêpac ŋamalac, e sêsôm biŋ alôb-alôb
kêpi Anôtônê ŋaê, gebe ênê ŋaclai kêtu gêŋwapac tonaŋ ŋamôkê, tec sêjam
tauŋ ôkwi ma tetoc eŋ sa atom.

10 Go aŋela kêtu lemeŋ teŋŋa kêkêc nê laclu kêsêp bôc tau nê lêpôŋ. Ma bôcnê gamêŋ samob ŋakesec kêsa. Ma ŋandaŋ gêgôm ŋamalac e sêŋac imbeleŋ. 11 Ma sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô undambêŋa kêtu nêŋ ŋandaŋ to gwatêlêŋa. Mago sêjam tauŋ ôkwi sêwi nêŋ lêŋ laŋgwa siŋ atom.

12 Go aŋela kêtu 6ŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu kapôêŋ Euprat e bu tau kêpa. Gêgôm tonaŋ gebe êmansaŋ kiŋ aŋga oc ŋamŋa nêŋ intêna. 13 Ma aê galic ŋalau ŋatêmui têlêac amboac ôpoac sêsa aŋga lêŋuckêm agêc bôc ma propete dansaŋ aweŋsuŋ sêmêŋ. 14 Êsêac ŋalau sec, taŋ sêgôm gêŋtalô naŋ, nêŋ ŋalau. Êsêac dêdêŋ kiŋ, taŋ sêŋgôŋ têtôm nom ŋagamêŋ samobgeŋ naŋ sêja, gebe sejoŋ êsêac sa ma sênac siŋ êndêŋ ŋaniniŋ Ŋatau Anôtô nê bêc kapôêŋ.

15 “Alic acgom, aê oc jawac amboac ŋacgeŋgeŋ. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêjam jali ma sêsô nêŋ ŋakwê baŋgeŋ naŋ, gebe sêsêlêŋ toôliŋ ŋaôma e lau sêlic êsêac ôliŋ ŋagêŋ majeŋŋa atom.” 16 Go ŋalau sec sêkac kiŋ sa sêpi tageŋ aŋga gamêŋ, naŋ sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe Harmagedon.

17 Go aŋela kêtu 7ŋa kêkêc nê laclu kêsêp ŋalaulau. Ma awa kapôêŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa, taŋ kêkô lôm dabuŋ naŋ, gebe “Gêjac dabiŋ sugac.” 18 Ma ôsic kêkac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma wapap gêjac to ôjô gêjam secanô. Ôjô secanô amboac tonaŋ gêjam gêdêŋ têm ŋamalac sêŋgôŋ nomŋa teŋ atomanô. 19 Malacsêga tau kêkac tau kêkôc gêja ŋapopoc têlêac, ma lau samuc nêŋ malac sêku sa. Ma Anôtô taê gêjam malac Babel kapôêŋ, tec kêkêŋ wain laclu teŋ gêdêŋ eŋ gênôm. Wain tau ênê têtac ŋandaŋ kapôêŋ. 20 Go nuc samob sêc su ma lôc samob maleŋmê. 21 Ma kompoc ŋamatu kapôêŋ-kapôêŋ, teŋ ŋawapac kêtôm padi talu teŋ gêjac aŋga undambê kêsêp mêŋkêpi ŋamalac e ŋamalac sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô kêtu kompoc tau ŋagêŋwapacŋa, gebe gêŋwapac tonaŋ kapôêŋanô sec.

17

Awê mockaiŋo agêc bôc tau

1 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc laclu 7 naŋ, nêŋ teŋ kêsa mêŋkêsôm gêdêŋ aê gebe “Ômôêŋ, aê jatôc mockaiŋo towae, taŋ gêŋgôŋ bu kapôêŋ ŋatali naŋ, nê mêtôc êndêŋ aôm. 2 Kiŋ nomŋa sêgôm gêŋ mockaiŋŋa gêdêŋ eŋ, ma lau taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, sênôm ênê wain mockaiŋoŋa e kêjaŋiŋ êsêac.”

3 Go katuc kaiŋ teŋ kêsa e ŋac tau gêôc aê kasa gamêŋ sawa teŋ gaja. Ma galic awê teŋ gêŋgôŋ bôc bomsamuc teŋ ŋaô, ma teto ŋaê alôb-alôb gêjam eŋ ôli auc. Ma bôc tau môkêapac 7 to nê jabo 10. 4 Awê tau kêsô ŋakwê asôsamuc to bomsamuc ma gêjam gêlôŋ tau ŋa gold ma pocawa to kêkôm. Lêma kêkôc laclu gold, taŋ awê tau nê mockaiŋ ŋagêŋ môp to ŋatêmui kêsêp e mêŋgêc. 5 Ma teto ŋaê teŋ gêc eŋ têbela, naŋ ŋam kêsêp lêlôm gebe “Babel kapôêŋ, nom ŋamockaiŋo samob to gêŋ môpŋa samob ŋatêna.” 6 Ma galic awê tau gênôm Anôtônê lau to lau, taŋ sêwa Jesu sa naŋ, nêŋ dec e kêjaŋiŋ eŋ.

Gêdêŋ taŋ galic eŋ naŋ, gaê taêc eŋ ŋanô. 7 Mago aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe “Gôê taêm kêtu asageŋŋa. Aê oc jawa awê to bôc tomôkêapac 7 ma nê jabo 10, taŋ kêbalaŋ awê tau naŋ, nêŋ ŋam kêsêp lêlômŋa sa êndêŋ aôm. 8 Bôc taŋ gôlic naŋ, gêmoa gêdêŋ gêmuŋgeŋ e galoc malamê, ma malôgeŋ acgom, go êpi aŋga gêsuŋbôm êmêŋ e ênaŋa. Lau taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, oc sêlic bôc tau, taŋ gêmuŋgeŋ gêmoa e galoc malamê ma oc mêŋêô lasê êtiam

naŋ, ma sê taêŋ. Mago gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau taŋ sê taêŋ naŋ, nêŋ ŋaê kêsêp buku mata jaliŋa atom.
9 "Amboac tonaŋ lau tokauc mêtêŋa taêŋ ênam biŋ tau acgom. Môkêapac
7 têtôm lôc 7, taŋ awê gêŋgôŋ ŋaô, naŋ. Môkêapac tau têtôm kiŋ 7 amboac
tonaŋ. 10 Kiŋ lemeŋ teŋ sêjaŋa su. Teŋ tec gêmoa. Ma teŋ gêmêŋ atom
tageŋ. Eŋ embe êmêŋ, oc êmoa ŋasawa dambêgeŋ. 11 Ma bôc tau, taŋ
gêmuŋgeŋ gêmoa ma galoc malamê naŋ, kêtu kiŋ 8ŋa. Eŋ aŋga êsêac 7 nêŋ,
mago oc ênaŋa.
12 "Ma jabo 10, taŋ gôlic naŋ, têtôm kiŋ 10, taŋ sêkôc nêŋ gôliŋ kiŋŋa
sa atom tageŋ. Mago êsêac oc sêkôc ŋaclai kiŋŋa sa êtôm ockatu ŋasawa
tageŋgeŋ sêwiŋ bôc tau. 13 Êsêacnêŋ biŋ kêpi tageŋ ma sêkêŋ nêŋ ŋajaŋa
to ŋaclai gêdêŋ bôc tau. 14 Êsêac oc sênac siŋ êndêŋ Domba, mago Domba
tau oc êku êsêac tulu, gebe eŋ kêtu apômtaunêŋ Apômtau to kiŋnêŋ Kiŋ. Ma
lau, taŋ eŋ kêkalem to kêjaliŋ êsêac sa ma têdaguc eŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ, sênac
siŋ sêwiŋ eŋ."
15 Go aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe "Bu taŋ gôlic mockaiŋo gêŋgôŋ ŋatali
naŋ, kêtôm lau to-m-to-m to lau tomôkê-tomôkê ma lau totoŋ-totoŋ to lau
aweŋ teŋ-aweŋ teŋ. 16 Ma jabo 10, taŋ gôlic naŋ, to bôc tau, naŋ têntac
gedec mockaiŋo. Êsêac sêjaŋgo ênê gêŋ samob su e êmoa ôli ŋaômageŋ êmoa
nê tauŋa, ma sêniŋ ênê ŋamêsôm to sêkêŋ ja êniŋ eŋ su. 17 Biŋ tonaŋ êsa
gebe Anôtô kêkêŋ kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm gebe sêŋgôm ênê biŋ êtu anô,
tec kêkêŋ êsêacnêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ ma sêwi nêŋ gôliŋ kiŋŋa siŋ gêdêŋ
bôc tau ênêc e Anôtônê biŋ ŋanô êsa acgom.
18 "Ma awê, taŋ gôlic naŋ, kêtôm malacsêga, taŋ gêjam gôliŋ kiŋ nomŋa
samob."

18

Babel kêku sa

1 Tonaŋ su, go galic aŋela tauŋa teŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ, eŋ
toŋaclai kapôêŋ, ma nê ŋawasi kêpô nom. 2 Eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe
"Sêku Babel kapôêŋ tulu, sêku tulugac,
Babel kêtu ŋalau sec nêŋ malac sêŋgôŋŋa
ma kêtu ŋalau ŋatêmui to moc sec, taŋ ŋamalac dedec naŋ ŋagêsuŋ,
3 gebe lau samuc samob sênôm ênê wain mockaiŋoŋa
to kiŋ nomŋa sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ
ma eŋ mata katu gêŋboa, tec gêjam ôli gêŋ gêdêŋ lau-têtuiu-gaŋwaga nomŋa
ŋawaô e êsêac têtu lau toêlôm."
4 Go gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe
"O ŋoc lauac, awi malac tonaŋ siŋ
asa amêŋ, gebe awê kaiŋ ênê sec awiŋ atom,
ma atap ênê gêŋwapac sa awiŋ atom.
5 Eŋ gêgôm sec jagêboa-jagêboa
ma ŋatêpôê kêpi e jagêjam undambê tôŋ,
ma Anôtô taê gêjam ênê lêŋ keso tonaŋ gêmoa.
6 Aŋgôm êndêŋ eŋ êtôm eŋ gêgôm gêdêŋ amac.
Akêŋ ênê kôm sec ŋagêjô êndêŋ eŋ êtu dim luagêc.
Eŋ kêjaliŋ gêŋ anômŋa toŋaclai kêsêp laclu teŋ,
tec amac ajaliŋ gêŋ toŋaclai êsêp laclu teŋ êtu dim luagêc.
7 Eŋ ketoc tau sa ma kêmoasiŋ tau ŋasec,
tec akêŋ ŋagêjô ŋandaŋ to gêŋwapac ŋadôŋ êtôm ênê gêŋ tonaŋ.

Eŋ kêsôm gêdêŋ tau gêc nê ŋalêlômgeŋ gebe Aê awêtuc atom,
aê gaŋgôŋ kwinnê lêpôŋ
ma gêŋwapac teŋ oc êtap aê sa atom.
8 Kêtu tonaŋŋa gêŋ ŋandaŋ tonec ŋai êpi eŋ êndêŋ bêc tageŋ gebe
gêmacanô to gêŋwapac ma tôbôm to ja êniŋ eŋ
gebe ênê mêtôcwaga, Apômtau Anôtô, eŋ ŋac ŋajaŋa."
9 Kiŋ nomŋa, taŋ sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ to sêmoasiŋ tauŋ ŋasec sêwiŋ
eŋ naŋ, êndêŋ bêc sêlic ja êniŋ gamêŋ ŋajadauŋ naŋ, oc sênam aweŋ su to
têtaŋ taŋiboa ŋanô êtu eŋŋa. 10 Êsêac oc sêkô jaêcgeŋ gebe têtêc tauŋ êtu
ênê andaŋŋa ma sêsôm gebe
"Ojae, ojae, aôm malacsêga Babelma,
aôm malac ŋajaŋa,
mago sêmêtôc aôm gêdêŋ ockatu ŋasawa tageŋgeŋ."
11 Ma lau-têtulu-gêŋwaga nomŋa sêpuc taŋiboa sa ma têtaŋ kêpi eŋ gebe
lau teŋ oc sênam ôli êsêacnêŋ waba êtiam atom. 12 Waba tau tonec gold
to silber ma pocawa to kêkôm ma obo sêpsêp to asôsamuc ma ŋawasi to
bomsamuc, ka ŋamalu tokaiŋ-tokaiŋ ma andu ŋagêŋlêlôm, taŋ sêmasaŋ ŋa
bôc ŋajabo to ŋa ka ŋajam-ŋajam ma ŋa ki kokoc to jejec ma ŋa poc ŋawasi,
13 ma môsê to katêkwi ma gêŋmalu to saliŋ ma gêŋmalu jadauŋŋa, ma wain
to niptêkwi ma polom to jaŋgom ma bulimakao to domba ma hos to kareta
ma gêŋôma to ŋamalacnêŋ katuŋ. 14 Ma lau-têtulu-gêŋwaga sêsôm gebe
"Ŋanô taŋ gôgôm mocsac naŋ, kêtaiŋ tau su aŋga aômnêm.
Ma moasiŋ nomŋa to gêlôŋ samob gêwi aôm siŋ gêjaŋa,
ma oc ôtap gêŋ tonaŋ ŋai ŋateŋ sa êtiam atomanô."
15 Lau-têtulu-gêŋwaga taŋ têtu lau tolêlôm kêtu eŋŋa naŋ, sêkô jaêcgeŋ gebe
têtêc tauŋ kêtu ênê ŋandaŋŋa ma sêpuc taŋiboa sa ma têtaŋ gebe
16 "Ojae, ojae, malacsêga tauma.
Eŋ kêsô ŋakwê kwalam-kwalam to asôsamuc ma bomsamuc
ma gêjam gêlôŋ tau ŋa gold to pocawa ma kêkôm.
17 Mago geŋ tolêlôm-tolêlôm tau gêjaŋa gêdêŋ ockatu ŋasawa tageŋgeŋ."
Ma kapitai waŋŋa samob ma lau, taŋ sêjam ôli waŋ gebe sêna gamêŋ
teŋgamêŋ teŋ naŋ, ma lau waŋŋa to êsêac samob, taŋ sêjam kôm gwêcŋa
naŋ, sêkô jaêcgeŋ. 18 Êsêac sêlic ja geŋ malac tau ŋajadauŋ, tec têtaŋ ma
sêsôm gebe
"Asa malac teŋ kêtôm malacsêga tônê."
19 Êsêac segaiŋ kekop mêŋsêpalip kêpi môkêŋapac ma sêpuc taŋiboa sa ma
têtaŋ to sêmôêc gebe
"Ojae, ojae, malacsêga tauma.
Ênê gêŋ tolêlôm-tolêlôm gêgôm lau samob, taŋ nêŋ waŋ kêpoac gwêc naŋ,
têtu lau tolêlôm.
Mago gêjaŋa gêdêŋ ockatu ŋasawa tageŋgeŋ.
20 O undambê to Anôtônê lau ma aposolo to propete,
têmtac ŋajam êsa êtu malac tônêŋa,
gebe Anôtô kêmêtôc malac tau gêjô sec,
taŋ gêgôm gêdêŋ amac naŋ sugac."
21 Go aŋela ŋajaŋa teŋ gêôc poctêmui kapôêŋanôtêna teŋ sa ma gêu kêsêp
gwêc gêja ma kêsôm gebe
"Sêu malacsêga Babel gôdub tageŋ amboac tonaŋ
ma têtap malac tau sa êtiam atomanô.

22 Ma sênac gêŋ wêŋa to oŋ
ma sêju gasuc to sênac dauc êtaŋ aŋga nêm malacluŋ êtiam atom.
Ma têtap lau lemeŋ mêtêŋa tokaiŋ-tokaiŋ samob sa sêmoa aôm ŋalêlôm êtiam atom.
23 Lamp ŋawê teŋ êpô aôm êtiam atom,
ma sêŋô awêlagêc ŋac sênam tauŋ ŋaonda aŋga aômnêm êtiam atom.
Biŋ tonaŋ êtap aôm sa gebe aômnêm lau-têtulu-gêŋwaga têtu nom ŋatau kapôêŋanô.
Ma kôsau lau samuc nomŋa samob ŋa nêm biŋ beŋŋa."
24 Ma têtap propete ma Anôtônê lau to lau samob, taŋ sêjac êndu aŋga nom naŋ, nêŋ dec sa aŋga malac tau.

19

1 Tonaŋ su, go gaŋô ŋaôndu kapôêŋ aŋga undambê amboac lau taêsam aweŋ, sêsôm gebe
"Haleluja.
Aêacnêŋ Anôtô kêtu moasiŋ ênam aêac kêsiŋa
ma ŋawasi to ŋajaŋa ŋatau.
2 Ênê mêtôc samob biŋŋanô to gêdêŋ,
gebe eŋ kêmêtôc mockaiŋo kapôêŋ gêjô nê sakiŋwaganêŋ dec,
taŋ awê tau kêkêc siŋ naŋ."
3 Go êsêac sêsôm kêtiam gebe
"Haleluja.
Malacsêga tau ŋajadauŋ êpi êna endeŋ tôŋgeŋ." 4 Go laumata 24 to bôc aclê tau sêu tauŋ jasêc ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, gebe
"Biŋŋanô. Haleluja."

Dombanê moasiŋ awêŋa

5 Ma awa teŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa gebe
"Amac samob, taŋ atu Anôtônê sakiŋwaga,
ma amac, taŋ atêc eŋ, samob, lau sauŋ to kapôêŋ,
alambiŋ aêacnêŋ Anôtô."
6 Go gaŋô ŋaôndu amboac lau taêsam aweŋ ma amboac bu taêsam ŋakicsêa to amboac wapap gêjac kapôêŋanô gebe
"Haleluja.
Gebe Apômtau aêacnêŋ Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,
kêkôc gôliŋ kiŋŋa sa.
7 Têntac ŋajam to tatu samuc
ma daŋgôm ênê ŋawasi êsa,
gebe Domba ênam awê sa ŋanoc mêŋkêsa
ma ênê awê tau kêmasaŋ tau sugac.
8 Sêkêŋ ŋakwê sêpsêp toŋawasi eŋ kêsô.
Ŋakwê tau Anôtônê launêŋ lêŋ gêdêŋ."
9 Go aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe "Oto gebe Aê aoc êôc êsêac, taŋ kalem gêdêŋ êsêac gebe nasêniŋ moasiŋ Domba ênam awê saŋa sêwiŋ naŋ." Ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Anôtônê biŋŋanô tau tonaŋ." 10 Aê gau tauc gaêc eŋ akaiŋŋa gebe jateŋ mec êndêŋ eŋ. Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ondecgeŋ, aê katu sakiŋwaga gawiŋ aôm to nêm lasitêwai, taŋ sêwa Jesu sa naŋ. Aôm oteŋ mec êndêŋ Anôtô taugeŋ." Lau taŋ sêwa Jesu sa naŋ, sêwê kaiŋ Ŋalau seoc biŋ lasêŋa.

Ŋac taŋ gêŋgôŋ hos kwalam-kwalam ŋaô

11 Go galic undambê gêŋa ma hos kwalam-kwalam teŋ kêsa gêmêŋ. Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ ŋaô naŋ, sêsam eŋ gebe Ŋac ŋaŋêŋ to Biŋŋanô. Eŋ kêmêtôc biŋ to gêjac siŋ jagêdêŋ. 12 Eŋ mataanô amboac jawaô ma kêkuc sunsuŋ taêsam. Ma teto ŋaê teŋ gêc eŋ ôli, taŋ ŋac teŋ kêjala atom, eŋ taugeŋ. 13 Eŋ kêsô ŋakwê teŋ sêsac tôŋ kêsêp dec, ma sêsam ŋac tau gebe "Anôtônê Biŋ tau." 14 Go siŋwaga undambêŋa sêsô ŋakwê sêpsêp toŋawasi sêŋgôŋ hos kwalam-kwalam ŋaô têdaguc eŋ. 15 Ma siŋ ŋamata teŋ kêsa eŋ awasuŋ gebe ênac lau samuc ŋa siŋ tau. Ma eŋ oc ênam gôliŋ êsêac ŋa tôcki ma êka wain ŋanô popoc êsêp Anôtô ŋaniniŋ Ŋatau nê sêpip wain ŋamala. Ŋamala tau Anôtônê têtac ŋandaŋ kapôêŋ tau. 16 Ma teto ŋaê tonec gêc ênê ŋakwê to eŋ akaiŋ gebe "Kiŋnêŋ Kiŋ ma apômtaunêŋ Apômtau."

17 Go galic aŋela teŋ kêkô oc ŋalêlôm. Eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ moc samob, taŋ sêlôp sêmoa umboŋ ŋalabu gebe "Akac sa amêŋ êtu Anôtônê moasiŋ kapôêŋŋa. 18 Amêŋ gebe aniŋ kiŋ to kapitaisêga ma lau siŋsêlêc nêŋ ŋamêsôm, ma aniŋ hos to lau, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, nêŋ ŋamêsôm to lau, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ ma gêŋôma to lau sauŋ ma kapôêŋ samob nêŋ ŋamêsôm êtômgeŋ." 19 Go galic bôc tau ma kiŋ nomŋa to nêŋ siŋwaga sêkac sa gebe sênac siŋ êndêŋ ŋac, gêŋ gêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, to nê siŋwaga. 20 Ma êsêac sêsô bôc agêc propete dansaŋ tôŋ. Propete dansaŋ tau gêgôm gêŋtalô gêmoa bôc laŋônêm ma kêsau êsêac, taŋ sêkôc bôcnê ŋatalô to teteŋ mec gêdêŋ ênê ŋakatu naŋ, ŋa gêŋtalô tonaŋ. Sêsô bôc agêc propete dansaŋ tôŋ ma sêbaliŋ êsêagêc tomateŋ jaligeŋ sêsêp jagêjactoŋ, taŋ geŋ talao naŋ sêja. 21 Ma siŋ, taŋ kêsa ŋac gêŋgôŋ hos ŋaôŋa awasuŋ naŋ, gêjac lau ŋagêdô samob êndu, ma moc samob seŋ lau tonaŋ nê ŋamêsôm e gaôc êsêac tôŋ. *

20

Jala 1,000 ŋabiŋ

1 Go galic aŋela teŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ kêkôc gêsuŋbôm ŋaki ma kapoacwalô kapôêŋ teŋ kêsêp lêma. 2 Eŋ kêkôc lêŋuckêm, moac laŋgwa tau tôŋ. Eŋ ŋac-kêlênsôŋ-biŋwaga Sadaŋ tau. Aŋela gêsô eŋ tôŋ gebe ênêc e jala 1,000 êmbacnê acgom. 3 Go kêbaliŋ eŋ kêsêp gêsuŋbôm gêja ma kêlai ŋakatam auc, go kêpac katêkwi gêwê kêsêp ŋakatam ŋasawa gebe ênsau lau samuc êtiam atom e jala 1,000 êmbacnê acgom. Têm tonaŋ êmbacnê, go sêŋgamboac eŋ su ŋasawa ec sauŋgeŋ.

4 Go galic lêpôŋ taêsam ma lau sêŋgôŋ ŋaô. Ma Anôtô kêkêŋ kôm mêtôcŋa gêdêŋ êsêac. Go galic ŋamalac, taŋ sêjac êsêac êndu kêtu sêwa Jesu sa to sêsôm Anôtônê biŋ lasêŋa naŋ, nêŋ katuŋ. Êsêac teteŋ mec gêdêŋ bôc to gêdêŋ ênê ŋakatu atom ma sêkôc bôcnê ŋatalô sa gêc êsêac teŋbeleŋ to lemeŋ atom. Katuŋ tau mateŋ jali kêsa to sêjam gôliŋ sêwiŋ Kilisi têtôm kiŋ kêtôm jala 1,000. 5 Ŋacmatê dêdi sa ŋamata tau tonec. Ŋacmatê ŋagêdô mateŋ jali kêsa atom tageŋ e jala 1,000 êmbacnê acgom. 6 Aê aoc êôc lau dabuŋ, taŋ sêndi sa êtu ŋamata naŋ. Gêmacanô kêtu luagêcŋa ŋaŋaclai kêkôniŋ êsêac tôŋ atom. Êsêac têtu Anôtô agêc Kilisi nêŋ dabuŋwaga ma sênam gôliŋ sêwiŋ Kilisi têtôm kiŋ êtôm jala 1,000 tau.

Sêku Sadaŋ tulu

---

* **19:21:** Ŋam gebe alambiŋ Apômtau.

7 Endêŋ taŋ jala 1,000 êmbacnê naŋ, oc sêŋgamboac Sadaŋ su aŋga nê
kapoacwalô. 8 Ma êsa êna gebe ênsau lau samuc, Gog to Magog, taŋ sêjam
nom auc e gêdêŋ ŋakêclêsu aclê naŋ, ma ênac êsêac sa gebe sênac siŋ. Lau
tau têtôm gaŋac gwêcŋa, 9 ma êsêac sêsêlêŋ sêjam nom aucgeŋ ma sêwa
Anôtônê launêŋ gamêŋ sêŋgôŋŋa to malac, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ naŋ, auc
e ja kêsêp aŋga undambê jageŋ êsêac su. 10 Go Anôtô kêbaliŋ Sadaŋ, taŋ
kêsau êsêac naŋ, kêsêp jagêjactoŋ totalao, taŋ gêmuŋŋa sêbaliŋ bôc tau agêc
propete dansaŋ sêsêp sêja naŋ gêja. Ma ŋandaŋ oc êlakoc êsêac êtôm bêc to
eleŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Metôc kapôêŋ mêŋkêsa

11 Go galic lêpôŋ kiŋŋa kwalam-kwalam kapôêŋ teŋ to ŋac, taŋ gêŋgôŋ
ŋaô naŋ. Ma nom to undambê kêtaiŋ tau su aŋga ŋac tau nê laŋônêmŋa,
jagêjaŋa kêsêp sawa gêja e malamê. 12 Ma galic ŋacmatê kapôêŋ to sauŋ
samob jasêkô lêpôŋ kiŋŋa tau ŋanêmŋa ma sêkac buku ŋagêdô sa. Ma
sêkac buku teŋ sa, naŋ buku mata jaliŋa tau. Ma sêmêtôc ŋacmatê nêŋ
biŋ kêtôm nêŋ koleŋ, taŋ teto ŋabiŋ gêc buku tonaŋ ŋai su. 13 Gwêc kêkêŋ
ŋacmatê, taŋ sêc ŋalêlôm naŋ, ma gêmacanô to lamboam sêkêŋ ŋacmatê, taŋ
sêc lamboam ŋalêlôm naŋ, ma sêmêtôc êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm gêŋ,
taŋ sêgôm naŋ. 14 Go sêbaliŋ gêmacanô to lamboam sêsêp jagêjactoŋ sêja.
Jagêjactoŋ tau gêmacanô kêtu luagêcŋa. 15 Ma embe têtap ŋac teŋ nê ŋaê
sa ênêc buku mata jaliŋa tau atom, naŋ sêmbaliŋ eŋ êsêp jagêjactoŋ êna. *
Mago kêtu ŋamu lau sêsam ŋaê luagêc kêpi lau samuc nêŋ toŋ kapôêŋ, taŋ
sêkêŋ kisa gêdêŋ Anôtô to nê lau.

21

Undambê to nom wakuc

1 Go galic undambê wakuc to nom wakuc, gebe undambê ŋamataŋa to
nom ŋamataŋa naŋ gêjaŋa su ma gwêc malamê amboac tonaŋ. 2 Ma galic
malac dabuŋ Jerusalem wakuc, taŋ Anôtô kêkêŋ kêsêp aŋga undambê
gêmêŋ naŋ, ŋagêlôŋ amboac awê, taŋ sêjam gêlôŋ eŋ gebe ênam ŋac. 3 Ma
gaŋô awa kapôêŋ teŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa gebe "Ôlic acgom, Anôtônê
andu kêkô gêwiŋ ŋamalac. Eŋ oc êŋgôŋ êwiŋ êsêac ma êsêac oc têtu ênê lau,
ma Anôtô tau oc êmoa êwiŋ êsêac. 4 Ma eŋ oc êmbuŋ mateŋsulu samob aŋga
mateŋgasi su ma gêmacanô oc ênêc êtiam atom ma gêŋwapac to taŋiboa ma
ŋandaŋ oc ênêc êtiam atom, gebe gêŋ ŋamataŋa samob gêjaŋagac."

5 Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, kêsôm gebe "Ôlic acgom, aê oc
jaŋgôm gêŋ samob êtu wakuc." Ma eŋ kêsôm gebe "Oto gebe Biŋ tonec biŋ
ŋaŋêŋ to biŋŋanô." 6 Ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ŋanô kêsagac. Aê ŋac ŋamata
to ŋamu. Aê katu ŋam to ŋatêpôê. Aê jakêŋ bu aŋga bumata mata jali ênêdêŋ
lau, taŋ bu gêjô êsêac naŋ, sênôm ŋaômageŋ. 7 Ŋac taŋ êku ŋacjo tulu naŋ,
êwê kaiŋ gêŋ tonaŋ ŋai êtu ênê gêŋlênsêm, ma aê jatu ênê Anôtô ma eŋ êtu
aê latuc. 8 Ma lau mateŋ golec to sêkêŋ gêwiŋ atom, ma lau tosec to sêjac
ŋamalac êndu, ma mockaiŋo to mockaiŋ ma laubeŋ to gwam ŋasakiŋwaga
ma dansaŋtêna samob, oc sêwê kaiŋ ŋagêjactoŋ, taŋ ja to talao gelom naŋ.
Gêmacanô kêtu luagêcŋa tau tonaŋ."

Jerusalem wakuc

* **20:15:** Gêdêŋ andaŋgeŋ Gog kêtu kiŋ aŋga gamêŋ Magog.

9 Go aŋela 7 tolaclu 7, taŋ gêŋwapac ŋamuŋa 7 kêsêp e meŋgêc naŋ, nêŋ teŋ gêmêŋ ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ômôêŋ, aê jatôc awê, taŋ Domba gebe ênam naŋ, êndêŋ aôm." 10 Tec aêŋoc katuc kaiŋ teŋ kêsa e eŋ gêôc aê kapi lôc baliŋ kapôêŋ teŋ gaja, go eŋ kêtôc malac dabuŋ Jerusalem, taŋ Anôtô kêkêŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ, gêdêŋ aê. 11 Gêmêŋ toAnôtônê ŋawasigeŋ. Malac tau ŋawê amboac pocawa, amboac pocawa jaspa ŋaôsic amboac glas. 12 Malac tau ŋatuŋbôm kapôêŋ ma baliŋ toŋasacgêdô 12. Ma aŋela 12 sêkô sacgêdô tonaŋ ŋaô gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. Ma teto Israel latuinêŋ gôlôacmôkê 12 nêŋ ŋaê kêpi sacgêdô tau. 13 Sacgêdô têlêac gêc oc kêpiŋa, têlêac gêc musaŋgu-mŋa, têlêac gêc mula-mŋa ma têlêac gêc oc kêsêpŋa. 14 Ma poc 12 kêtu malac ŋatuŋbôm tau ŋanombaŋ, ma Dombanê aposolo 12 nêŋ ŋaê 12 gêc poc tau.

15 Aŋela taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ, kêkôc dôŋ gold teŋ gebe ênam dôŋ malac tau ma ŋasacgêdô to tuŋbôm. 16 Malac tau ŋalêsiŋŋa to ŋatakôcŋa baliŋ kêtôm taugeŋ. Aŋela gêjam dôŋ malac tau kêtôm dôŋ 12,000, ŋalêsiŋŋa to ŋatakôcŋa ma ŋabaliŋ kêpi lôlôcŋa kêtôm taugeŋ. 17 Eŋ gêjam dôŋ malac ŋatuŋbôm amboac tonaŋgeŋ. Ma tuŋbôm tau baliŋ kêtôm dôŋ 144 kêtôm ŋamalacnêŋ dôŋ, taŋ aŋela kêkôc naŋ. 18 Tuŋbôm tau êsêac sêboa ŋa pocawa jaspaŋageŋ, ma malac tau sêkwê ŋa goldanô e ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ kêtôm glas. 19 Êsêac sêjam gêlôŋ malac ŋatuŋbôm ŋanombaŋ ŋa pocawa tokaiŋtokaiŋ. Nombaŋ ŋamataŋa jaspa, ma kêtu luagêcŋa sapir, ma kêtu têlêacŋa agat, kêtu aclêŋa emeral, 20 kêtu lemeŋ teŋŋa sardoni, kêtu 6ŋa konelian, kêtu 7ŋa krisolit, kêtu 8ŋa beril, kêtu 9ŋa topa, kêtu 10ŋa krisopra, kêtu 11ŋa hiasint ma kêtu 12ŋa ameti. 21 Ma sêkêŋ kêkôm tageŋ-tageŋ kêtu sacgêdô 12 ŋakatam. Ma malac ŋaintêna tau goldanô ŋakêŋkêŋ kêtôm glas e ŋawa laŋgwageŋ.

22 Ma galic lôm dabuŋ teŋ kêkô malac tau atom, gebe Apômtau Anôtô ŋaniniŋ Ŋatau agêc Domba têtu ŋalôm dabuŋ. 23 Ma malac tau kêpô lêna oc to ajôŋ gebe êpôŋa nec atom, gebe Anôtônê ŋawasi kêpô malac tau ma Domba kêtu ŋalamp. 24 Lau totoŋ-totoŋ oc sêsêlêŋ sêmoa ŋawê tonaŋ ŋalêlôm. Ma kiŋ nomŋa oc sejoŋ nêŋ waba toŋawasi sêsô malac tau sêna. 25 Êsêac sênsaŋ ŋakatam auc atomanô, ŋawê oc ênêc ŋapaŋ, eleŋ to êmbêc oc naêsa gamêŋ tonaŋ atom. 26 Ma êsêac oc sejoŋ lau totoŋ-totoŋ nêŋ waba to awa towae sêsô malac tau sêna. 27 Gêŋ ŋatêmui teŋ oc êsô malac tonaŋ êna atom, ma ŋac sec to dansaŋtêna teŋ êsô êna atom amboac tonaŋgeŋ. Lau taŋ teto nêŋ ŋaê kêsêp Dombanê buku mata jaliŋa naŋgeŋ, sêsô sêna. * ŋawasi kaiŋ teŋ ma ŋatalô tokaiŋ-tokaiŋ. Ŋagêdô kokoc, ŋagêdô matac-matac to majaŋ-majaŋ. Bîn pocawaaŋa gêwa ŋa gebe ŋawasl oc ênam Jerusalem wakuc auc samucgeŋ. Malac ŋagêŋlêlôm taŋ ênêc awê to gêŋ, taŋ êsiŋ tau naŋ ŋawasigeŋ.

22

1 Go aŋela kêtôc bu teŋ gêdêŋ aê, ŋakêŋkêŋ kêtôm pocawa. Bu tau bu mata jaliŋa kêsa aŋga Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ kiŋŋa. 2 Bu tau keseleŋ kêsêp malacluŋ ŋaluŋgeŋ ma ka mata jaliŋa kêkô bu ŋatali makeŋ-makeŋ. Ka tau gêjam ŋanô kêtu dim 12 kêtôm jalageŋ, gêjam kêtôm ajôŋgeŋ. Ma ka tau ŋalauŋ gêgôm lau samuc ôliŋ ŋajam kêsa. 3 Ma gêŋ, taŋ Anôtô kêpuc boa naŋ, oc tatap ŋateŋ sa aŋga malac tonaŋ atom.

---

* **21:27:** Ŋaê 12 tonaŋ têtu pocawa 12 ŋaê. Pocawa tau

Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ kiŋŋa oc êkô malac tau, ma ênê sakiŋwaga
oc sênam sakiŋ eŋ. 4 Êsêac oc sêlic eŋ laŋôanô ma ênê ŋaê ênsac êsêac
teŋbeleŋ. 5 Eleŋ to êmbêc oc êsa êtiam atom, ma êsêac oc sêpô lêna lamp
ŋawê to oc atomanô, gebe Apômtau Anôtô tau oc êpô êsêac ma êsêac sênam
gôliŋ lau têtôm kiŋ sêmoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Jesu oc êmu êmêŋ

6 Go aŋela teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Biŋ tonec biŋ ŋaŋêŋ to biŋŋanô. Ma
Apômtau Anôtô, taŋ kêkêŋ nê Ŋalau gêdêŋ propete naŋ, kêsakiŋ nê aŋela
gebe êtôc biŋ, taŋ oc mêŋêsa sebeŋ naŋ, êndêŋ ênê sakiŋwaga." 7 Jesu kêsôm
gebe "Ôŋô acgom, aê oc jawac sebeŋ. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêmansaŋ biŋ,
tec Anôtô gêôc lasê gêc buku tonec nec."

8 Aê Joaŋ, aê ŋac, taŋ gaŋô to galic gêŋ tonaŋ ŋai. Gaŋô to galic gêŋ tau su
acgom, go gau tauc gaêc aŋela, taŋ kêtôc gêŋ samob gêdêŋ aê naŋ, akaiŋŋa
gabe jateŋ mec êndêŋ eŋ. 9 Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ondecgeŋ,
aê katu sakiŋwaga gawiŋ aôm to propete, taŋ têtu nêm lasitêwai naŋ, ma
êsêac, taŋ sêmasaŋ buku tonec ŋabiŋ naŋ. Oteŋ mec êndêŋ Anôtô taugeŋ."

10 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôŋgamiŋ biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc
buku tonec naŋ, to ôsiŋ ôkwi atom, gebe noc gêŋ samob tonec ŋanô êsaŋa
kêdabiŋgac. 11 Ŋac taŋ gêgôm sec naŋ, êŋgôm nê sec êmoa. Ŋac taŋ gêgôm
gêŋ môpŋa naŋ, êŋgôm nê gêŋ môpŋa êmoa. Ŋac gêdêŋ êŋgôm gêŋ êndêŋgeŋ
êmoa. Ma ŋac dabuŋ êsa nê lêŋ ênam dabuŋ tauŋa êmoa."

12 Jesu kêsôm gebe "Ôŋô acgom, aê oc jawac sebeŋ ma toŋoc ŋagêjôgeŋ
jawac, gebe jakêŋ êndêŋ lau samob êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm nêŋ lêŋ. 13 Aê
ŋac ŋamata to ŋamu, aê ŋam to ŋamôkê ma gajac m ma oc janac dabiŋ."

14 Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêkwasiŋ nêŋ ŋakwê naŋ, ec êsêac têtôm gebe
sêwê kaiŋ ka ŋanô sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma oc sêsô malac tau ŋasacgêdô
sêna. 15 Lau amboac tonec oc sêmoa malac ŋamagê, kêam to laubeŋ ma
mockaiŋo to mockaiŋ ma lau, taŋ sêjac ŋamalac êndu to gwam ŋasakiŋwaga
ma êsêac, taŋ têntac gêwiŋ biŋdansaŋ to sêgôm ŋanô kêsa naŋ.

16 "Aê, Jesu, kasakiŋ ŋoc aŋela gêdêŋ amac gebe êwa biŋ tonaŋ sa êndêŋ
gôlôac dabuŋ. Aê katu Dawidnê ŋawakac ma nê wakuc. Aê katu utitêna
geleŋmataŋa ŋawasi tau."

17 Ŋalau agêc awê, taŋ gebe ênam ŋac naŋ, sêsôm gebe "Ômôêŋ." Lau
samob, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ naŋ, sêsôm sêwiŋ gebe "Ômoêŋ." Lau taŋ bu
gêjô êsêac naŋ sêmêŋmaŋ, ma samob, taŋ sebe sêkôc naŋ, sêkôc bu mata
jaliŋa taumaŋ, sêkôc ŋaômageŋ.

18 Aê jasôm biŋ tonec êtu tôŋ êndêŋ lau samob, naŋ sêŋô biŋ, taŋ Anôtô
geoc lasê gêc buku tonec naŋ gebe Teŋ embe ênac têku biŋ teŋ naêwiŋ,
oc Anôtô ênac têku gêŋwapac, taŋ teto ŋawae gêc buku tonec naŋ, êpi eŋ
naêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. 19 Ma teŋ embe êkôc biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê
gêc buku tonec naŋ, ŋateŋ su, oc Anôtô êkôc ênê kaŋanô mata jaliŋa to ênê
mala aŋga malac dabuŋ, taŋ teto ŋabiŋ gêc buku tonec naŋ, su amboac
tonaŋgeŋ.

20 Ŋac taŋ gêwa biŋ samob tonaŋ sa naŋ, kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê oc
jawac sebeŋ." Biŋŋanô, Apômtau Jesu ômôêŋ.

21 Apômtau Jesu nê moasiŋ êndêŋ lau samob.

Pesalem Ŋabuku

Pesalem ŋabuku kêtu Bibolo ŋabuku mecŋa to ŋawê dabuŋ. Lau sêga-wêwaga sêga wê tau gêdêŋ ŋasawa baliŋanô. Lau sejoŋ wê to mec tau sa ma lau Israel sêjam wê to teteŋ mec tau gêdêŋ taŋ sêlic nêŋ om naŋ. Gêdêŋ ŋasawa teŋ lau sêkêŋ Pesalem ŋabuku kêsêp Bibolo gêwiŋ Bibolo ŋabuku ŋagêdô.

Lau sêga wê tonec kêpi biŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Wê ŋagêdô wê lambiŋŋa, ŋagêdô wê tanam sakiŋ Anôtôŋa, ŋagêdô wê mecŋa. Lau teteŋ Anôtô gebe ênam êsêac sa to taê walô êsêac ma ênam êsêac kêsi. Lau ŋagêdô teteŋ eŋ gebe êsuc nêŋ sec ôkwi. Wê ŋagêdô gêjam daŋge Anôtô gebe gêjam mec nê lau. Ŋagêdô teteŋ eŋ gebe êmêtôc nê launêŋ ŋacjo. Mec tonaŋ ŋagêdô gêjac lau tageŋ-tageŋ ŋawae ma ŋagêdô gêjac lau tapaôŋgeŋ ŋawae. Wê ŋagêdô geoc ŋac tageŋ nê ŋalêlôm lasê ma ŋagêdô kêtôc gêŋwapac to biŋ, taŋ Anôtônê lau samob sêôc to sêsaê sêmoa naŋ.

Apômtau Jesu keteŋ Pesalem kêtu nê mec amboac tonaŋgeŋ. Lau teto-Biŋlênsêm-Wakucwaga sêkôc ŋalô dabuŋ sa aŋga Pesalem ma teto kêsêp nêŋ papia. Lau Buŋa ŋamataŋa e mêŋgêdêŋ galocŋa tetoc buku tonec sa kêtu nêŋ buku mecŋa to nêŋ lêŋ ŋagôliŋ.

Pesalem 150 tonaŋ sêwa kêkôc kêtu ŋasêbu lemeŋteŋ me buku lemeŋteŋ amboac tonec gebe

Buku kêtu ŋamataŋa Pesalem 1–41
Buku kêtu luagêcŋa Pesalem 42–72
Buku kêtu têlêacŋa Pesalem 73–89
Buku kêtu aclêŋa Pesalem 90–106
Buku kêtu lemeŋteŋŋa Pesalem 107–150

1

BUKU KÊTU ŊAMATAŊA

Lau gêdêŋ to lau sec

1 Aweŋ êôc ŋac, taŋ êsa nê lêŋ êtôm lau,
taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ mêtê atom,
ma êsa lau sec nêŋ lêŋ
to êŋgôŋ lau-susuwaga ŋalêlôm atom.
2 Ŋac amboac tonaŋ têtac gêwiŋ Apômtaunê biŋsu
ma taê gêjam ênê biŋsu ŋam kêtôm bêc to geleŋgeŋ.
3 Eŋ kêtom ka sêsê kêkô butali, taŋ gêjam ŋanô kêtôm ŋanocgeŋ naŋ.
Ŋalauŋ oc êmêliŋ atom, ma gêŋ samob, taŋ eŋ gêgôm naŋ, oc êtap ŋanô sa.

4 Lau taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, amboac tonaŋ atom.
Êsêac têtôm ŋapaôma, taŋ mu kelelo sa.
5 Amboac tonaŋ lau-sêkac-tauŋ-suwaga oc sêkô ŋajaŋa êndêŋ noc mêtôcŋa atom,
ma lau sec sêkô gôlôac ŋalêlôm atom amboac tonaŋ,
6 gebe Apômtau kêjala lau gêdêŋ nêŋ lêŋ.
mago lau-sêkac-tauŋ-suwaga nêŋ lêŋ oc ênaŋa.

2

Anôtô agêc ŋac, taŋ geŋ oso eŋ naŋ

1 Lau samuc sêli aweŋ sa kêtu asageŋŋa,
ma tenteŋlatui sêkic biŋ ŋaôma-ŋaôma nec ŋam amboac ondoc.
2 Kiŋ nomŋa sêkac tauŋ sa,
ma gôliŋwaga sêkic biŋ sêwiŋ tauŋ sebe senseŋ Anôtô agêc nê ŋac, taŋ geŋ oso eŋ naŋ.
3 Êsêac sêsôm gebe "Tamô êsêacnêŋ lakô êŋgic
ma tambaliŋ êsêacnêŋ lêpoa, taŋ kêgi aêac auc, naŋ siŋ."

4 Apômtau, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ aŋga undambê naŋ, kaômac
ma kêsu êsêac susu.
5 Go kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac totêtac ŋandaŋgeŋ
ma eŋ têtac kêmoatiŋ tôŋ kêtakê êsêac gebe
6 "Aê tauc kakêŋ ŋoc kiŋ gêŋgôŋ ŋoc lôc dabuŋ Sion."

7 "Aê gabe jasôm biŋ, taŋ Apômtau taê gêjam naŋ, lasê acgom.
Eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe 'Aêŋoc latuc aôm, ocsalô tonec aê katu aôm tamam.
8 Oteŋ aê, go jakêŋ lau samuc têtu nêm gêŋlênsêm
ma jakêŋ nom samucgeŋ êtu nêm gamêŋ.
9 Aôm oc ônam gôliŋ êsêac ŋa tôcki
to olo êsêac êtôm selo kunom.' "

10 Amboac tonaŋ amac kiŋ nêm kauc êsamaŋ
ma amac nom ŋagôliŋwaga taêm ênam biŋ, taŋ galêŋ biŋ amac naŋ.
11 Anam sakiŋ Apômtau toatêc eŋgeŋ,
au taôm anêc eŋ akainŋa toatênêpgeŋ.
12 Embe masi, oc têtac ŋandaŋ êsa
ma amac anaŋa aŋga intêna,
gebe eŋ ŋac têtac dambê.
Aweŋ êôc lau samob, taŋ sê lamu eŋgeŋ naŋ.

3

Mec bêbêcŋa gebe Anôtô ênam sa

1 Ojae, o Apômtau, lau taŋ sêlêsu aê naŋ, taêsam ŋasecgoc,
taêsam dêdi sêkô sebe senseŋ aê.
2 Lau taêsam sêsôm kêpi aê gebe
"Anôtô oc anam eŋ sa teŋ atom."

3 O Apômtau, aôm kôtu lautuc gômôê aê aucgoc.
Aôm kôtu aê waec to kôsa môkêcapac sa.
4 Gamôêc Apômtau ŋa aoc kapôêŋ,
e kêkêŋ taŋa ŋoc taŋi aŋga nê lôc dabuŋ.

5 Aê kasa tauc sic ma gaêc bêc e kaliŋ tauc siŋ.
Gaêc e matoc jali kêsa gebe Apômtau gêjam aê sa.
6 Lausiŋ taŋ topom-topom sêgi aê auc naŋ,
mago katêc êsêac atom.

7 O Apômtau, ôndi. O ŋoc Anôtô, ônam aê sa.

Aôm tonaŋ tec kôtap ŋoc ŋacjo samob kêsêp alianô, ma kôtuc lau, taŋ
sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ, luŋluŋ kêsêlô.
8 Apômtau kêtu ênam aêac sa ŋamôkê.
Ônam mec nêm laumaŋ.
Dawidnê pesalem teŋ. Gêc latu Absalom gêja su, go gêga.

4

Mec êtulaŋa teŋ gebe Anôtô ênam sa
1 O Anôtô, taŋ kômasaŋ ŋoc biŋ jagêdêŋ,
aê embe jamôêc, naŋ ôkêŋ taŋam aê.
Aê gamoa togêŋwapac, go aôm kôgaboac aê su.
Taêm labu aê ma ôkêŋ taŋam ŋoc mec.

2 O amac lau tembelem aŋgeŋ,
abe aŋgôm aê waec êtu meloc e êndêŋ ondoc acgom.
Amac abe taêm ênam biŋ dansaŋ,
tec abe asap gêŋ ŋaôma tôŋ e êndêŋ ondocgeŋ.

3 Ajalamaŋ gebe Apômtau kêjaliŋ nê ŋac mansaŋ aê sa.
Embe jamôêc êndêŋ Apômtau, oc êkêŋ taŋa aê.

4 Embe têmtac ŋandaŋ, naŋ aŋgôm taôm sec atom.
Taêm ênam biŋ tonaŋ ênêc lêlômgeŋ, amoa nêm gamêŋ ma anam taôm
tôŋ. 5 Ansuŋ da gêdêŋ
ma akêŋ matem Apômtau.

6 Lau taêsam sêsôm gebe
“Asa oc êmoasiŋ aêac.
O Apômtau, ôc laŋômanô ŋaja sa
mêŋêpô aêac.”
7 Aôm kôkêŋ têtac ŋajam kêsêp aêŋoc ŋalêlôm,
kômoasiŋ aê kêlêlêc êsêac, taŋ sêŋgôŋ gêŋmasê ŋaôgeŋ naŋ su.
8 Aê jasa tauc sic to janêc bêc tobiŋ malôgeŋ
gebe aôm taômgeŋ, o Apômtau, kôkêŋ aê gamoa ŋoc ŋajam.
Dawidnê pesalem teŋ.

5

Mec teŋ kêtu Anôtô ejop aêacŋa
1 O Apômtau, ôŋô ŋoc biŋ.
Wê taŋam ŋoc oliŋ.
2 Ojae aêŋoc kiŋ to ŋoc Anôtô, ôŋô ŋoc taŋiboa kapôêŋmaŋ,
gebe aêŋoc mec êndêŋ aôm êwac.
3 O Apômtau, ôŋô aê aoc êndêŋ bêbêc kanucgeŋ.
Kamasaŋ ŋoc da gêdêŋ aôm gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ, ma tec matoc teŋ-
teŋgeŋ aômŋa gamoa.

4 Aôm kôtôm Anôtô, taŋ têtac gêwiŋ biŋ paliŋ-paliŋ naŋ atom.
Ŋac sec teŋ êtu nêm ŋacleŋ atom.

5 Lanemtêna sêkô laŋômnêm atom.
Aôm kôkêŋ kisa gêdêŋ lau-sêgôm-secwaga samob.

6 Aôm gosen dansanwaga samob su.
Apômtau gêjam lanôanô ôkwi anga lau, tan sêwê kain dec to bin-dansanwaga nan nên.

7 Aôm gôlôc kêtu nêm têmtac gêwin tengennga
gebe aê jasô nêm andu jana.
Aê jaten mec anga nêm lôm dabun
ma jau tauc janêc gebe jatoc aôm sa.

8 O Apômtau, ônam gôlin aê êtôm nêm binggêdên.
Ômansan nêm intêna ênêc aê lanôcnêm êtu noc nacjona,
9 gebe binnanô gêc êsêac awennsun atom.
Ac taên gêjam bin sesen gên sunagen.
Êsêacnên koclaben kêtôm sêawa gêna.
Imbelen geno bin e nawasi langwagen.
10 O Anôtô, ôkên nagêjô êndên êsêac
gebe nên dib êtu lakô êndên taun.
Ôtin êsêac su anga lanômnêmna êtu nên bin alôb-alôb taêsamna
gebe sêli taun sa gêdên aôm.

11 Mago lau samob, tan sê lamu aôm nan, têntac najam êsa.
Ôtu lautuc êsêac,
tan têntac gêwin aôm nan,
gebe sêmoa toôlin êpigen.
12 O Apômtau, aôm gôjam mec nac gêdên,
ma nêm moasin kêkwa en auc amboac lautuc.
Dawidnê pesalem ten.

6

Mec gebe Anôtô ênam sa êndên têm wapacna
1 O Apômtau, têmtac nandan ênac aê atom.
Têmtac êmoatin tôn ma ôsôm aê atom.

2 O Apômtau, taêm labu aê gebe aoc kêtu dambê.
O Apômtau, ômoasin aê gebe katakê e katuc un tagen.
3 Aê katuc natutuc nasec.
O Apômtau, aôm gobe ônac jaê aê e êndên ondocgen.

4 O Apômtau, ôkac taôm ôkwi ômu ômôên ma ônam aê sa.
Ônam aê sa êtu nêm moasinna,
5 gebe lau, tan sêmac êndu su sêja nan, taên gêjam aôm atom.
Asa oc êngôm waem êsa anga lamboam.

6 Aê kasê aoc jamêc-jamêc e tekoc gêbac,
ma gaêc bêc gajac matocsulu sasa gêdên gêbêc balin gebe matocsulu
kêsun laplap langwagen.
7 Aê katan nanô e matocdêbu kêtin ma galic gamên sapu
kêtu noc nacjo sêlêsu aêna.

8 Amac secwaga samob aêc su anga aênoc,

gebe Apômtau kêkêŋ taŋa ŋoc taŋiboa kapôêŋ.
9 Aê kataŋ e Apômtau kêkêŋ taŋagoc.
Apômtau kêkôc ŋoc mec sagac.
10 Aêŋoc ŋacjo samob oc selendec sec e nêŋ meloco êsa,
go têtaiŋ tauŋ su sebeŋ e sêc tomajeŋgeŋ sêna.
Dawidnê pesalem teŋ. Pesalem dambu tauŋŋa kêtu ŋamataŋa.

7

Apômtau kêmêtôc lau jagêdêŋ ŋawê

1 O Apômtau, ŋoc Anôtô, aê gaê lamu aômgeŋ.
Ôjaŋgo aê su aŋga lau samob, taŋ sêjanda aê naŋ nêŋ, ma ônam aê sa.
2 Embe masi, go ŋacjo sêmôniŋ aê êŋgic to sênsaic aê amboac lewe
gebe ŋoc ŋac-ênam-aê-sawaga masi.

3 O Apômtau, ŋoc Anôtô, aê embe jaŋgôm gêŋ keso teŋ
êndêŋ ŋac teŋ,
4 ma embe jatu kasec ŋac, taŋ jagêc amoa tobiŋmalôgeŋ tauŋ naŋ,
ma embe janam êsêac, taŋ sêkêŋ kisa aê ŋaôma naŋ, sa atom,
5 go ŋacjo êjanda aê e naê aê tôŋ ma êka aê tôŋ tamiŋ nom
to êŋgôm aê waec êtu meloc.

6 O Apômtau, ôndi totêmtac ŋandaŋgeŋ ma ôndi sa mêŋonseŋ lau, taŋ sêlêsu
aê naŋ, nêŋ ŋaôndu su.
Aôm taŋ kômêtôc biŋ naŋ, matam jali êsa gebe ômoasiŋ aê.
7 Ôkac tenteŋlatu samob sa wactetoc aôm sa acgom,
gocgo wêc ômu ôpi ôwac nêm lôlôc êtiam.
8 Apômtau kêmêtôc lau samob nêŋ biŋ.
O Apômtau, ômêtôc ŋoc biŋ êtôm nêm biŋgêdêŋ ma ômoasiŋ aê êtu ŋoc
biŋ masiŋa.
9 Ôkêŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ, nêŋ biŋ alôb-alôb ênac pep,
ma ôpuc ŋac gêdêŋ tôŋ êkô ŋajaŋa.
O Anôtô gêdêŋ,
aôm kôjala ŋoc ŋalêlôm e gôbi lêtêŋ.

10 Anôtô kêkam aêŋoc lautuc ŋagabiŋ.
Eŋ gêjam lau, taŋ taêŋ gêjam biŋgêdêŋ naŋ sa.
11 Anôtô kêmêtôc biŋ jagêdêŋ
ma Anôtô tonaŋ kêkêŋ ŋagêjô kêtôm bêcgeŋ.
12 Ŋac teŋ embe ênam tau ôkwi atom, oc Apômtau êuc nê siŋ ŋamata êsa êtu
eŋŋa.
Eŋ êkêkam nê sôb êkanôŋ eŋ.
13 Eŋ êkêŋ nê sôb-enseŋ-lauŋa nadiŋgeŋ eŋ
to ênam jalana tamiŋ nê sôb.

14 Alicgac me, biŋ alôb-alôb gêjam ŋac sec auc. Eŋ taê gêŋ wapacŋa.
Ma embe êkôc, oc talic gêŋ tau gebe biŋdansaŋ.
15 Eŋ kêkwê sê e ŋalêlôm gêjac tau Jaê,
mago tau oc nau tau êsêp nê gêŋ, taŋ kêkwê naŋ.
16 Gêŋwapac taŋ taê gêjam naŋ, oc êŋgôndiŋ eŋ tau,
ma nê gêŋ alôb-alôb oc êtap eŋ tau môkêdaŋgam sa.

17 Aê aoc êôc Apômtau êtu nê biŋ gêdêŋŋa,
ma jaŋga wê êpi Lôlôc Ŋatau Apômtaunê ŋaê.
Dawidnê wê teŋ, gêjam gêdêŋ Apômtau kêtu ŋac Benjaminŋa Kus nê biŋŋa.

8

Tatoc Anôtô sa gebe gêgôm aêac waeŋ kêsa

1 O Apômtau, aêacma Ŋatau, nêm ŋaê ŋawae kêsa gêjam nom aucgoc.
Êsêac sêlambiŋ aômnêm ŋawasi e jagêdêŋ undambê.
2 Ŋapalê to ŋapalêo dedec aweŋ sêlambiŋ aôm sêwiŋ.
Aôm gôboa gamêŋ ŋajaŋa sa
êpuc nêm ŋacjo su
ma nêm soŋo-soŋo to lau-sêli-aweŋ-sawaga sênam tauŋ ôkwi.

3 Aê embe jalic undambê, taŋ lêmamlatu kêkêŋ,
ma embe jalic ajôŋ to utitalata, taŋ kômasaŋ naŋ,
4 (oc taêc ênam tauc gebe) Ŋamalac tau oc amboac asageŋ, tec taêm gêjam eŋ,
ma ŋamalac latu oc amboac asageŋ, tec gôjam jaom eŋ nec.

5 Aôm kôkêŋ eŋ kêdabiŋ gebe êtôm aôm,
ma gôjam gêlôŋ eŋ ŋa wae to ŋawasi.
6 Aôm kôkêŋ eŋ gêjam gôliŋ gêŋ, taŋ lêmam gôgôm naŋ,
ma kôkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu.
7 Kôkêŋ domba to bulimakao
ma kôkêŋ bôc saleŋŋa gêwiŋ.
8 Aôm kôkêŋ moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu ma i, taŋ sêmoa gwêclêlôm,
to gêŋ mateŋ jali gwêcŋa samob, taŋ sêsa nêŋ lêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ naŋ.

9 O Apômtau, aêacma Ŋatau,
nêm ŋaê ŋawae kêsa gêjam nom aucgoc.
Dawidnê pesalem teŋ.

9

Tanam daŋge Anôtô gebe eŋ kêmêtôc lau jagêdêŋgeŋ

1 Aê gabe aoc êôc Apômtau toŋoc ŋalêlôm samuc.
Aê gabe jasôm aômnêm gêŋsêga, taŋ gôgôm naŋ samob ŋawae lasê.
2 Aê gabe têtac ŋajam ma aoc êôc aôm toôndugeŋ.
O Lôlôc Ŋatau, aê gabe jaŋga wê êpi aômnêm ŋaê,
3 gebe aôm kôkêŋ aêŋoc ŋacjo sênu tauŋ su sêmu sêsô sêja.
Aôm kôtiŋ êsêac e sêka eŋkaiŋ ôkwi ma sêjaŋa,
4 gebe aôm kômasaŋ aêŋoc biŋ to kômêtôc jagêdêŋ.
Aôm-kômêtêc-gêdêŋwaga gôŋgôŋ lêpôŋ tau ŋaô.

5 Aôm goec biŋ lau samuc to goseŋ alôb-alôbwaga su.
Aôm goseŋ êsêacnêŋ ŋaê su gêjaŋa samucgeŋ.
6 Aôm golo ŋacjo popoc e gacgeŋ maleŋmê baliŋgeŋ sêja.
Aôm goseŋ malac gêwiŋ e ŋaê samob gêjaŋa.

7 Apômtau oc êŋgôŋ nê lêpôŋ endeŋ tôŋgeŋ.

Eŋ ketoc lêpôŋ kêkô gebe êmêtôc biŋ.
8 Ŋac tageŋ tonaŋ tec kêmêtôc lau nomŋa nêŋ biŋ jagêdêŋ
ma kêkêŋ ŋagêjô gêdêŋ tenteŋlatu gêjô gêŋ, taŋ sêgôm naŋ.

9 Apômtau kêtu lau, taŋ sêôc gêŋwapac naŋ, nêŋ tuŋtêna.
Eŋ kêtu tuŋtêna gebe êsêac sêŋgôŋ ŋalêlôm êndêŋ taŋ gêŋwapac êŋgôm
êsêac naŋ.
10 Amboac tonaŋ êsêac, taŋ sêjala aômnêm ŋaê naŋ, sêkêŋ mateŋ aôm.
Aôm Apômtau tec gôwi êsêac, taŋ sesom aôm naŋ, siŋ atom.

11 Awem êôc Apômtau, taŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ gêŋgôŋ Sion naŋ,
asôm ênê gêŋsêga lasê êndêŋ tenteŋlatu sêŋô,
12 gebe eŋ taê gêjam gebe êkac êsêacnêŋ kamocgôc.
Eŋ kêliŋ môêc, taŋ lau ŋasec sêmôêc gêdêŋ eŋ naŋ, siŋ atom.

13 O Apômtau, taŋ kôkô aê auc gêdêŋ jamac êndu ŋasacgêdô naŋ, taêm labu
aê.
Ôlic aêmamaŋ gebe ŋoc ŋacjo sêgôm aê kwalecgoc.
14 Aê gabe jasôm aômnêm gêŋ towae lasê samob.
Jakô Sion latuo nê sacgêdô ma aoc êôc aôm toôndu, gebe gôjam aê sa.

15 Lau samuc nêŋ sê, taŋ sêkwê kêtu aêŋa naŋ, êsêac tauŋ sêu tauŋ sêsêp.
Tauŋ eŋkaiŋ gêwê uc, taŋ sêkic kelecgeŋ naŋ.
16 Apômtau kêmêtôc biŋ gêwa tau sagac.
Ŋac alôb-alôb gêwê tau lêma ŋalakô.

17 Lau alôb-alôbwaga sêsêp lamboam sêja,
ma lau samuc samob, taŋ sêliŋ Anôtô siŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
18 Anôtô oc êliŋ lau ŋalêlôm sawa siŋ ŋapaŋ atomanô,
ma lau ŋasec sênsaê gêŋ, taŋ sêkêŋ mateŋ naŋ, elêmê atomanô.

19 O Apômtau, ôndi sa. Ôkêŋ ŋamalac sêŋgôm gêŋ paliŋ atom.
Ôkêŋ lau samuc têtap nêŋ ŋagêjô sa aŋga aômnêm.
20 O Apômtau, ôŋgôm êsêac têtakê.
Ôkêŋ lau samuc sêjala tauŋ gebe êsêac lau ŋaôma.
Dawidnê pesalem teŋ.

10

Mec Anôtô êmêtôc naêndêŋŋa
1 O Apômtau, amboac ondoc kôkac taôm su wackôkô jaêcgeŋ.
Amboac ondoc kôsiŋ taôm gêdêŋ têm gêŋwapacŋa.
2 Lau alôb-alôb tetoc tauŋ sa ma sêjanda lau ŋasec.
Biŋ taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, êtap êsêac tauŋ sa acgommaŋ.

3 Ŋac alôb-alôb kêkêli tau kêtu nê kauc secŋa
ma ŋac, taŋ gêjam bôlêŋ ŋaôli ôkwi naŋ, kêsôm biŋ meloc kêpi Anôtô e
gêwi eŋ siŋ.
4 Ŋac alôb-alôb nê biŋ gêjac kolec tau gebe Anôtô êkêŋ ŋagêjô atom.
Eŋ ketoc tau sa ma taê gêjam gebe Anôtô gêmoa atom.

5 Eŋ gêgôm nê gêŋ kêmoatiŋ eŋ e gêmoa ŋajam gedeŋ tôŋgeŋ. Aômnêm lêŋ
mêtôcŋa gêjac jaê eŋ.
Eŋ kêtaŋ pêlê nê soŋo-soŋo samob.
6 Eŋ taê gêjam gêŋ tau gebe “Aê oc jambeŋ teŋ atomanô,
ma gêŋwapac oc êtap aê sa atomanô amboac tonaŋgeŋ.”
7 Ênê awasuŋ kapuc boa ŋanô ma biŋdansaŋ to ŋaclai gêjam auc.
Gêŋwapac to gêŋ alôb-alôb gêsac imbêla ŋatêpôêgeŋ.

8 Eŋ gêdib lau gêŋgôŋ gamêŋ gasaŋ e gêjac ŋac, taŋ tobiŋmê naŋ êndu.
Eŋ mata geso lau, taŋ sêpô lêna kêtu gêŋ ŋagêdôŋa naŋ.
9 Eŋ gê lamu gamêŋ ma gêdib lau amboac lewe gêdib gêŋ gêmoa gamêŋdani.
Eŋ gêdib gebe êkatôm ŋac ŋasec tôŋ.
Eŋ kêkatôm ŋac ŋasec
gebe ênsaic eŋ naêsêp nê uclêlôm.

10 Eŋ kêgalab gewec-gewec
e kêtap lau ŋasec sêpô lêna tauŋŋa sa.
11 Eŋ taê gêjam gêc nê ŋalêlôm gebe “Anôtô kêliŋ siŋ.
Anôtô gêsaŋ laŋôanô auc e gêlic sapu.”

12 O Apômtau, ôndi sa. O Anôtô, ôc lêmam sa.
Ôliŋ lau ŋasec siŋ atom.
13 Ŋac alôb-alôb oc êsôm biŋ meloc-meloc êpi Anôtô êtu asageŋŋa.
Ma amboac ondoc taê ênam ênêc nê ŋalêlôm gebe “Aôm oc ôkêŋ ŋagêjô
êndêŋ aê atom nec.”

14 Mago aôm tec gôlic gêŋgac. Aôm gôlic gêŋwapac to lau-sêpô-lênawagagac,
ma aôm lêmam ônam gôliŋ.
Aôm taômgeŋ, tec ŋac kêpô lênaŋa mata kêsap aôm.
Aôm gôjam mosêbu sa.

15 Ônac ŋac alôb-alôb to ŋac, taŋ kêkac tau su aŋga Anôtônê naŋ, lêma tulu.
Ôkêŋ ŋagêjô êpi eŋ êjô nê gêŋ samob e tomalageŋ.

16 Apômtau kêtu kiŋ êŋgôŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ.
Lau samuc maleŋmê aŋga ênê gamêŋ sugac.

17 O Apômtau, aôm kôjala lau ŋasec têntac kêkac êsêac aômŋa.
Aôm gôê taŋam êsêac to kôpuc êsêacnêŋ ŋalêlôm tôŋ,
18 gebe ômêtôc mosêbu to lau sêŋgôŋ jageoŋa nêŋ biŋ êtu katô
e ŋamalac nomŋa têtakê lau teŋ êtiam atom.

11

Lau gedeŋ nêŋ lamu

1 Apômtau kêtu ŋoc lamu. Ma amboac ondoc asôm gêdêŋ aê gebe
“Ôêc ôpi lôc ôna amboac moc.
2 Gôlicgac me, dedec-Anôtôwaga sêkac tikoc talam ma sêjô sôb e jadiŋgeŋ,
sebe sêpô lau-ŋalêlôm-gêdêŋwaga êndêŋ gamêŋ ŋakesec.
3 Embe senseŋ mêtê ŋanombaŋ, naŋ gedeŋ ŋamalac tôŋ naŋ su
ŋac gêdêŋ oc êsôm ŋabiŋ amboac ondocgeŋ.”

4 Apômtau gêmoa nê lôm dabuŋ ŋalêlôm.
Ênê lêpôŋ kêkô undambê.
Eŋ mata geso lau gamêŋ samobŋa
ma gêlic gêŋ, taŋ êsêac sêgôm naŋ.
5 Apômtau kêsaê ŋac gêdêŋ to ŋac, taŋ gedec eŋ naŋ kêtômgeŋ.
Ma nê ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu ŋac, taŋ gêgôm nê gêŋ togôliŋmê naŋŋa.

6 Eŋ kêkêŋ ja to talao gêjac lau sec amboac kom gêjac
ma kêsakiŋ mu ŋandaŋ kêtu nêŋ gêŋ êlau êsêacŋa.
7 Apômtau eŋ ŋac gêdêŋ ma têtac gêwiŋ biŋgêdêŋ.
Lau taŋ sêgôm ŋanô kêsa naŋ, oc sêmoa eŋ laŋônêmŋa.
Dawidnê teŋ.

12

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

1 O Apômtau, ônam aêac sa gebe lau mansaŋ têtaiŋ su
ma lau wapac maleŋmê e gamêŋ kêta êŋ.
2 Sêsôm biŋ geo gelom-gelom tau.
Ac sêsôm nêŋ biŋ aweŋsuŋ geno-genogeŋ ma nêŋ ŋalêlôm gêja lulu.

3 Ojae, Apômtau enseŋ gêdôŋôlic samob, taŋ seno-seno biŋgeŋ,
to aweŋsuŋ, taŋ sêboa tauŋboa naŋ, acgommaŋ.
4 Lau tonaŋ tec sêsôm gebe "Tauŋma imbeleŋ kêpuc aêac tôŋ to gêdôŋôlic gêjac aêac sa.
Asa gebe ênam gôliŋ aêac."

5 Apômtau kêsôm gebe "Aê gabe japuc tauc jandi êtu lau, taŋ sêkôniŋ êsêac sêŋgôŋ jageo to lau ŋagêbôc seŋ oliŋ tauŋ elêmê naŋŋa.
Aê gabe janam lau, taŋ sêkêŋ mateŋgeŋ gebe janam êsêac saŋa naŋ sa."

6 Apômtaunê biŋ ŋalô ŋakêŋkêŋ
kêtôm labi naŋ sêjam e ŋakep masi amboac kwalamwaô.

7 O Apômtau, ônam jaom lau ŋasec ma ôpuc aêac tôŋ
êndêŋ lau tônê êtôm têm samob,
8 gebe lau geo oc dêndi sêôŋ to sêmboa tauŋ e sênsiŋ aêac auc,
gebe sec gêjam sêga aŋga ŋamalacnêŋ.
Dawidnê pesalem.

13

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

1 O Apômtau, gobe ôliŋ aê siŋ samucgeŋ e êndêŋ ondoc acgom.
Ma gobe ôsiŋ laŋôm aê e êndêŋ ondocgeŋ.
2 Aêŋoc katuc oc êôc ŋandaŋ
ma ŋoc ŋalêlôm ŋawapac êtôm eleŋ to êmbêc e êndêŋ ondocgeŋ ma ŋoc ŋacjo etoc tau sa êndêŋ aê e êndêŋ ondocgeŋ.

3 O Apômtau, ŋoc Anôtô, ôlic aê ma ôkêŋ taŋam aêma.
Ôkêŋ matocanô ŋawa êsa gebe gêmac enseŋ aê atom.

4 Ma ŋoc ŋacjo etoc tau sa ma êsôm gebe “Aê kaku eŋ tulu,”
ma ŋoc soŋo-soŋo têtu samuc êtu aê kaku saŋa atom.

5 Mago aê taêc kêka aôm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
Ŋoc ŋalêlôm êtu samuc gebe gôjam aê kêsi.
6 Aê janam wê êndêŋ Apômtau
gebe eŋ kêmoasiŋ aê ŋanô.
Dawidnê pesalem.

14

Ŋamalacnêŋ sec
(Pes 53:1-6)
1 Lau meloc tec nêŋ ŋalêlôm kêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Anôtô teŋ gêmoa atomanô.”
Êsêac sêgôm gêŋ sec to alôb-alôb ma nêŋ teŋ gêgôm gêŋ ŋajam teŋ atom.

2 Apômtau kêtu kêniŋ ŋamalac latuŋi aŋga undambê
gebe oc êtap ŋac tokauc teŋ, taŋ kêtêc Anôtô naŋ, sa gêmoa me masi.
3 Mago êsêac samob sêkac tauŋ su. Samob têtu secŋageŋ.
Êsêacnêŋ teŋ gêgôm gêŋ ŋajam teŋ atom, masi samucgeŋ.

4 “Lau secwaga samob nêŋ kauc gêbôc me. Êsêac têdaŋgôŋ ŋoc lau amboac seŋ mo
ma êsêac aweŋ gêjac Apômtau atom.”

5 Mago êsêac oc têtakê ŋasec
gebe Anôtô gêmoa gêwiŋ lau gêdêŋ nêŋ gôlôac.
6 Amac abe akô biŋ, taŋ ŋac ŋalêlôm sawa kêkêŋ mata naŋ, auc.
Mago Apômtau tau kêtu ênê lamu.

7 Ojae, moasiŋ ênam Israel saŋa mêŋêsa aŋga Sion ecmaŋ.
Êndêŋ taŋ Apômtau êmoasiŋ nê lau êtiam naŋ, Jakob oc êtu samuc ma Israel oc têtac ŋajam êsa.
Dawidnê pesalem.

15

Lau, taŋ sêŋgôŋ Anôtônê lôc dabuŋ naŋ
1 O Apômtau, asa oc êtu ŋacleŋ aômnêm bec.
Ma asa oc êŋgôŋ aômnêm lôc dabuŋ.

2 Ŋac tageŋ, taŋ kêsa nê lêŋ tolaŋônêm sawageŋ ma gêgôm gêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ naŋ,
ma kêsôm biŋŋanô tau, taŋ gêc nê ŋalêlôm naŋ lasê.
3 Ŋac tageŋ, taŋ biŋ gêga kêsa awasuŋ atom naŋ.
Ŋac taŋ gêgôm gwadê sec to kêsac nê ŋac jabaŋ eŋŋa atom naŋ.
4 Ŋac tageŋ, taŋ gêlic lau alôb-alôb amboac gêŋ ŋaôma
ma etoc lau, taŋ têtêc Anôtô naŋ sa.
Ŋac tageŋ, taŋ êŋgôm biŋ naŋ kêtôc lêma kêpi naŋ, ŋanô êsa
ma biŋ tau embe êkêŋ ŋandaŋ êndêŋ eŋ, oc ênam nê ŋalêlôm ôkwi atom.
5 Ŋac tageŋ, taŋ kêkêŋ nê mone gêdêŋ lau ma taê kêka gebe mone êsu ŋalatu kapôêŋŋa atom naŋ,

ma kêtu palê gêdêŋ biŋ kana-kanaŋa ma kêgôliŋ bam ŋac tobiŋmê atom.

Ŋac teŋ embe nê lêŋ amboac tonaŋ,
oc nê ŋalêlôm ŋawiwic atomanô.
Dawidnê pesalem.

16

Anôtô kêtu nê lau nêŋ awamata

1 O Anôtô, ojop aê
gebe aê gaê lamu aôm.
2 Aê kasôm gêdêŋ Apômtau gebe "Ŋoc ŋatau aôm.
Ŋoc gêŋ ŋajam ŋam aôm taômgeŋ."
3 Lau dabuŋ nomŋa êsêac lau ŋaŋêŋ.
Êsêac sêjac aê matocanô ŋajam.
4 Lau taŋ sêjaliŋ anôtôi jaba sa naŋ, oc sêôc gêŋwapac taêsam.
Aê jakêŋ da decŋa êndêŋ êsêac atom, ma êsêacnêŋ ŋaê êsa aocsuŋ atom.

5 Apômtau kêtu ŋoc gêŋlênsêm ma ŋoc gêŋ, taŋ gawê kaiŋ naŋ.
Aôm gojob ŋoc lêŋlênsêm ŋapep.
6 Sêjac belo gamêŋ e katap ŋoc gamêŋ ŋajam sa.
Biŋŋanô, aê galic ŋoc gêŋlênsêm e gêjac matocanô ŋajam.

7 Aê aoc gêjac Apômtau, gebe kêtu ŋoc gêjam-sawaga ŋajam.
Gêdêŋ gêbêc atêc kepeŋ aê kêtu biŋ tonaŋŋa gêwiŋ.
8 Aê kakêŋ Apômtau kêkô laŋôcnêm-ŋageŋ gebe matocanô êpi eŋ endeŋ tôŋgeŋ.
Eŋ kêkô ŋoc anôŋa, tec aê oc jakô teŋgeŋ.

9 Amboac tonaŋ ŋoc ŋalêlôm ŋajam to ŋoc katuc kêtu samuc,
ma aê ôlic gêŋgôŋ ŋajam.
10 Gebe aôm oc ôwi ŋoc katuc siŋ êndêŋ lamboam atom.
Aôm oc ôkêŋ sê êŋgamiŋ nêm ŋac mansaŋ ôli tôŋ atom.

11 Aôm kôtôc intêna jaŋgôŋ matoc jaliŋa gêdêŋ aê.
Aê jamoa aôm laŋômnêmŋa totêtac ŋajam samucgeŋ ma jatap lêmam anôŋa ŋamoasiŋ sa endeŋ tôŋgeŋ.
Dawidnê mec teŋ.

17

Ŋac mansaŋ awa gêjac Apômtau

1 O Apômtau, biŋgêdêŋ ŋatau, ôkêŋ taŋam ŋoc taŋi.
Ôê taŋam ŋoc mec gebe kasôm kêsa gêdôcôlic dansaŋ atom.
2 Aôm taôm oc ômêtôc aêŋoc biŋ,
gebe aôm tec matamanô gôlic gêŋ gêdêŋ.

3 Embe ônsaê ŋoc ŋalêlôm me embe ôtuc kêniŋ êsêp ŋoc ŋalêlôm êndêŋ êmbac me embe ômbêlêm aê,
oc ôtap aê taêc gêjam biŋ geo teŋ sa atom ma aocsuŋ kasôm biŋ keso teŋ atom.

4 Ŋamalac embe sêŋgôm nêŋ gêŋ oc sêŋgôm, mago aê kasa ŋaclainêŋ lêŋ atom
gebe aôm awamsuŋ gêjac jao.
5 Ockaiŋ kêpuc aôm waŋam.
Aê kasêlêŋ kaku-kaku atom.

6 O Anôtô, aê aoc gêjac aôm, gebe aôm kôkêŋ taŋam aê.
Ôê taŋam aê ma ôŋô ŋoc biŋmaŋ.
7 Oc nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa lasê.
Aôm gôjam lau, taŋ sêc nêŋ ŋacjo su wacsê lamu nêm anôŋa naŋ kêsi.

8 Ojop aê êtôm aôm taôm gojob nêm matamanô.
Ôŋgandê aê jaŋgôŋ nêm magêm ŋaajuŋlabu.
9 Ojop aê êndêŋ lau sec, taŋ têtu kasec aê naŋ,
to êndêŋ ŋoc ŋacjo, taŋ sêgi aê auc e tapi-tapigeŋ sebe senseŋ aêŋa naŋ.

10 Êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋadani e taêŋ walô aê atom
ma sêboa tauŋ sa ŋa aweŋsuŋgeŋ.
11 Aê embe jamoa ŋasawa teŋ, oc sêwa aê auc.
Êsêacnêŋ ŋalêlôm taêŋ gêjam tageŋ tonec gebe sênac aê piŋpaŋ e jansambi sa janêc.
12 Êsêac têtôm lewe, taŋ kesegeŋ gwadaŋa gêmoa naŋ.
Ac têtôm lewe ŋalatu, taŋ sacgeŋ-sacgeŋ gêmoa gamêŋdani ŋalêlôm gêdib nê gwada gêmoa naŋ.

13 O Apômtau, ôndi naôndac ŋoc ŋacjo ma ôku êsêac tulu.
Ôc nêm siŋ sa ma ônam katuc kêsi aŋga lau secwaga nêŋ.
14 O Apômtau, taôm lêmam ônam aê sa aŋga ŋamalacnêŋ
to lau nom tonecŋa, taŋ taêŋ kêka nêŋ gêŋ nomŋageŋ naŋ nêŋ.
Gêŋ taŋ gôjac tôŋ gêc naŋ, ôkêŋ êndêŋ êsêac e êpô êsêac ôkwi laŋgwageŋ.
Tauŋ sêniŋ e êtôm êsêac ma sêkêŋ ŋagêdô êndêŋ nêŋ latuŋi.

15 Mago aê oc jalic aôm laŋômanô gebe aê gagôm keso teŋ atom.
Embe matoc êpoa êtiam, naŋ jalic aôm endeŋ tôŋgeŋ e tekoc êsa laŋgwageŋ.
Dawidnê mec teŋ.

18

Dawidnê wê kêku ŋacjo tuluŋa
1 O Apômtau, aê têtac gêwiŋ aôm,
taŋ kôtu ŋoc ŋaclai naŋ.

2 Apômtau kêtu ŋoc lamuanô to kêtu ŋoc tuŋtêna ma kêtu ŋoc gêjamsawaga.
Ŋoc Anôtô kêtu ŋoc lôm, taŋ gaê lamu naŋ, eŋ kêtu ŋoc lautuc to kêtu ŋoc moasiŋ ŋabulakôp ma kêtu ŋoc lêmôp ŋajaŋa sec naŋ.
3 Aê aoc gêjac Apômtau ma eŋ ênam aê kêsi aŋga ŋoc ŋacjonêŋ.
Talanem Apômtau.

4 Gêmacanô ŋadembom gênôm aê auc
to gêŋ gebe enseŋ aêŋa kêtakê aê.

5 Lamboam ŋa-uc kêkic aê auc.
Gêmac ŋalakô mêŋkêtap aê sa.
6 Gamoa e katuc uŋ tageŋ ma aoc gêjac Apômtau.
Gamôêc gêdêŋ ŋoc Anôtô gebe ênam aê sa.
Eŋ gêŋgôŋ nê gamêŋ dabuŋ ŋalêlôm e gêŋô ŋoc môêc.
Ma gê taŋa aêŋoc taŋiboa, taŋ kataŋ gaŋgôŋ eŋ laŋônêmŋa naŋ.

7 Go ôjô gêjam to nom ŋawiwic kêsa to kôtêŋ-kôtêŋgeŋ ma lôc ŋam kêtênêp
e kôjô-kôjôgeŋ,
gebe eŋ totêtac ŋandaŋ gêmoa.
8 Jadauŋ kêsa eŋ lusuawa to ja ŋawaô kêsa eŋ awasuŋ
ma ŋamôsi kêpêlaŋ aŋga ênê kêsa gêja-gêja.
9 Eŋ kêwê undambê sêlilip kêsêp gêmêŋ.
Ma tao majaŋ gêc eŋ akaiŋ ŋalabu.
10 Eŋ mêŋgêlôb gêŋgôŋ kerub ŋaô
to mu ŋamagê kêpuc eŋ tôŋ mêŋkelelo gêmoa.
11 Eŋ kêkwa tau auc ŋa gêsuŋbôm.
Kom ŋamajaŋ to tao tokatap-tokatap kêkôm ênê bec auc.
12 Tao kêkôm ênê ŋawasi auc,
mago kompoc to jawaô mêŋkêlêpaŋ kêsa.

13 Go Apômtau kêkêŋ nê wapap kêtaŋ aŋga undambê.
Ma Lôlôc Ŋatau kêkêŋ nê awa kompoc to jawaô kêsa.
14 Eŋ kêpê nê ŋacjo ŋa sôb e sêc sêjam gamêŋ aucgeŋ sêja.
Eŋ kêpalip ôsic e kêjanda êsêac êliŋ-êliŋ.
15 Gêgôm e gwêc ŋagêdimbob gêôc tau sa kêtu awê
ma nom ŋataoŋ kêwaka tau sa.
Gebe aôm Apômtau gôjam wambaŋ
e atêm bu gwec-gwecgeŋ.

16 Eŋ kêmêtôc lêma aŋga lôlôc mêŋkêkam aê tôŋ,
ma gê aê sa aŋga ŋasamac kapôêŋ ŋalêlôm.
17 Eŋ kêjaŋgo aê su aŋga ŋoc ŋacjo ŋaclai nê
to aŋga ŋoc gobi, taŋ nêŋ ŋaclai kêlêlêc aê su naŋ nêŋ.
18 Êsêac sebo sêsa dêdêŋ aê gêdêŋ ŋoc bêc wapacŋa,
mago Apômtau kêpuc aê tôŋ.
19 Eŋ kêkam aê sa jakakô gamêŋ kwalam.
Eŋ kêsaic aê sa kasa gaja gebe têtac gêwiŋ aêgac.

20 Apômtau kêmoasiŋ aê kêtu laŋôcnêm sawaŋa.
Eŋ gêjam aê sa kêtu lemoc selecŋa.
21 Gebe aê kasa Apômtaunê lêŋ ŋapep
ma kakac tauc su aŋga ŋoc Anôtônê ŋaucŋageŋ atom.
22 Ênê ŋagôliŋ samob geseŋ ŋoc intêna auc
ma kamasuc ênê biŋsu teŋ atom.
23 Aê kasa ŋoc lêŋ ŋapep e eŋ gêlic aê ŋajam
ma gajob tauc ŋapep gêdêŋ gêŋenseŋ aêŋa samob.
24 Amboac tonaŋ Apômtau kêmoasiŋ aê kêtu gamoa ŋaŋêŋŋa,
kêtu aê lemoc selecŋa, tec eŋ mataanô gêlic aê jagêdêŋ.

25 Aôm oc ôwa taôm sa êndêŋ ŋac ŋajam gebe aôm ŋac gabêjam.
Aôm oc ôwa taôm sa êndêŋ ŋac biŋŋanôŋa gebe aôm ŋac biŋŋanôŋa.
26 Aôm oc ôwa taôm sa êndêŋ ŋac mansaŋ gebe aôm ŋac mansaŋ,
mago ŋac keso-keso, tec oc ôtôc taôm êndêŋ eŋ e êtakê.
27 Aôm kotoc lau mateŋ jali sa ŋapep
ma kôkôniŋ lau mateŋ waô tôŋ.

28 Aôm kôtuŋ ŋoc ja kêpô gamêŋ ŋajam.
Apômtau, ŋoc Anôtô, gêgôm ŋoc ŋakesec ŋawê kêsa.
29 Biŋŋanô, aôm embe ôwiŋ aê oc jalêti laŋôc êlac ŋoc ŋacjogeŋ jana.
Ŋoc Anôtô embe êwiŋ aê oc jamboaŋ jaŋgêli (ŋoc ŋacjonêŋ) tuŋbôm.

30 Anôtô tonaŋ tec gêjam gôliŋ gêŋ samob tomalageŋ.
Apômtaunê biŋ ŋakêŋkêŋ. Eŋ kêtu lau samob, taŋ sê lamu eŋ naŋ, nêŋ
lautuc.
31 Gebe anôtô teŋ oc êmoa ondoc, Apômtau eŋ taugeŋgoc.
Ma lamuanô tau teŋ oc êmoa ondoc, aêacnêŋ Anôtô taugeŋgoc.
32 Anôtô tau tonaŋ tec kêjandiŋ aê tôŋ ŋa ŋaclai
to gêjam ŋoc intêna gebe ockaiŋ êndiŋ gêŋ teŋ atom.
33 Ŋac tonaŋ kêkêŋ aê kasêlêŋ ŋagaô katôm isom.
Eŋ ketoc aê kakô ŋoc lôc ŋamoatêc ŋaôgeŋ.
34 Eŋ kêdôŋ lemoc siŋŋa,
tec lemoc jakêka talam ŋamadi ŋajaŋa.

35 Aôm gôsuŋ nêm lautuc êpiŋ aê aucŋa to nêm anôŋa kêpuc aê tôŋ.
Aômnêm moasiŋ ketoc aê sa.
36 Aê kasêlêŋ e aôm kômasaŋ ockaiŋ ŋamala ŋapep
gebe japô ocgêsu ôkwi atom.
37 Aê kajanda ŋoc ŋacjo e gaê êsêac tôŋ
ma paŋpaŋ jagaseŋ êsêac popoc.
38 Aê kamakiŋ êsêac e têtu motam su ma dêdi sa kêtiam atom.
Êsêac sêc ockaiŋ ŋalabu.
39 Aôm kôjandiŋ aê ŋa ŋaclai gebe janac siŋ ŋanô biŋŋanôgoc.
Aôm kôkôniŋ ŋoc ŋacjo tôŋ e ockaiŋ kaka êsêac tôŋ.
40 Aôm kôkêŋ aêŋoc ŋacjo sêc aê sêja.
Aê gaseŋ êsêac samob, taŋ sêkêŋ kisa gêdêŋ aê naŋ su.
41 Êsêac sêmôêc, mago nêŋ ŋac-ênam-êsêac-sawaga teŋ gêmoa atom.
Sêmôêc gêdêŋ Apômtau, mago eŋ kêkêŋ taŋa êsêac atom.
42 Aê kadaba êsêac sa kêtôm mu kelelo kekop.
Aê kakip êsêac sa kêtôm sêpiŋ bôc-kêpêc sa aŋga malacluŋ ma sêbaliŋ
siŋ.

43 Aôm gôjam aê sa aŋga siŋ tomôkê-tomôkê e kôkêŋ aê katu lau samuc nêŋ
gôliŋwaga.
Lau taŋ sêjam kauc aê naŋ, tec sêjam sakiŋ aê sêmoa.
44 Lau jaba sêŋô aê ŋawaegeŋ ma taŋeŋ wamu êndêŋ aê.
Êsêac latuŋi tetoc aê sa.
45 Lau jaba latuŋi katuŋ gêjaŋa
ma sêsuŋ tauŋ têpêp-têpêpgeŋ sêsa aŋga nêŋ tuŋlêlôm sêmêŋ.

46 Apômtau gêmoa mata jali. Aoc êôc ŋoc lamu.
Aê jatoc ŋoc ŋacmoasiŋ Anôtô sa.
47 Anôtô tau tec kêpuc aê tôŋ e kakac ŋoc kamocgôc.
Eŋ kêkôniŋ malac-malac tôŋ sêsô ŋoc gôliŋ ŋalabu.
48 Ŋac tonaŋ tec gêjam aê kêsi aŋga ŋoc ŋacjo, taŋ ŋaclai sec naŋ, nêŋ to kêpuc aê sa jakatu ŋoc gobi nêŋ ŋatau.
Ŋac tonaŋ tec gêjam aê kêsi aŋga ŋaclai sec nê.

49 O Apômtau, amboac tonaŋ jalambiŋ aôm aŋga lau samuc ŋalêlôm ma jaŋga wê êpi aômnêm ŋaê.

50 Aôm tonaŋ tec kotoc nêm kiŋ sa ŋanô ma kôtôc nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ nêm ŋac goeŋ oso eŋŋa
gêdêŋ aê Dawid to ŋoc gôlôac gedeŋ tôŋgeŋ.
Apômtaunê sakiŋwaga Dawid kêsôm biŋ tonec gêdêŋ Apômtau gêjam eŋ kêsi aŋga Saul lêma ma ênê ŋacjo ŋagêdô nêŋ.

19

Anôtônê koleŋ to biŋsu

1 Undambê kêwaka Anôtônê wae sa
ma umboŋ gêjac eŋ lêma ŋakoleŋ ŋamiŋ.
2 Geleŋŋa teŋ kêkêŋ biŋ tau ŋawae gêdêŋ geleŋŋa teŋ.
Ma gêbêcauc teŋ gêwa kauc sa gêdêŋ gêbêcauc teŋ.
3 Sêsôm biŋ atom ma sêsam ŋalô teŋ lasê atom.
Lau sêŋô êsêac aweŋ atom.
4 Mago êsêac aweŋ kêsa
gêjam nom ŋagamêŋ samob auc.
Ma nêŋ biŋ kêsa e jagêdêŋ nom ŋamadiŋ.
Eŋ gê oc ŋabec teŋ aŋga tônê.
5 Oc tau tonaŋ kêtôm sagu togêlôŋgeŋ kêsa gêmêŋ aŋga nê andu
ma kêlêti kêsa nê lêŋ kêtôm ŋaclai teŋ totêtac ŋajamgeŋ.
6 Kêpi aŋga umboŋ ŋamadiŋ teŋ ma kêlêti e jakêsêp ŋamadiŋ teŋ
ma gêŋ teŋ gêc ênê ŋandaŋ su atom.

7 Apômtaunê biŋsu mansaŋ kêlau katuŋ.
Apômtau gêwa nê biŋ sa jagêdêŋ ma kêkêŋ lau meloc-meloc têtu lau tokauc.
8 Apômtaunê jatu e jakêtôm ma gêgôm nêŋ ŋalêlôm e ŋajamanô.
Apômtaunê biŋsu e ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ, tec kêpô aêac mateŋanô.
9 Tatêc Apômtau tonêŋ ŋalêlôm ŋawa ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Apômtaunê mêtôc tau ŋanô ma jagêdêŋ samob.
10 Biŋsu tau tonaŋ ŋanô kêlêlêc gold, kêlêlêc gold, taŋ sêpac e ŋanôgeŋ kêjaliŋ tau sa naŋ su.
Biŋsu tonaŋ ŋakana ŋajam kêlêlêc lêp to ŋatêkwi, taŋ kêpoac ŋaobo naŋ su.
11 Biŋsu tonaŋ kêtu nêm sakiŋwaga nê puc.
Lau taŋ sêmansaŋ naŋ, oc têtap ŋamoasiŋ taêsam sa.

12 Ojae, asa oc taê ênam nê geo tomalageŋ samob.
Amboac tonaŋ ôsuc ŋoc keso, taŋ tauc gajam kauc naŋ okwi.
13 Ojop nêm sakiŋwaga gebe etoc tau sa atom.

Biŋ jatoc tauc saŋa ênam gôliŋ aê atom.
Go jamoa laŋôcnêm sawageŋ.
Jawê kaiŋ biŋ kapôêŋ teŋ atom.

14 Ôŋô aocsuŋ ŋabiŋ ŋajam ma biŋ, taŋ ŋoc ŋalêlôm taêc gêjam naŋ, êndêŋ aôm êwac.
O Apômtau, ŋoc lamu to kêsiwaga ŋanô aôm.
Dawidnê pesalem teŋ.

20

Mec taku ŋacjo tuluŋa

1 Apômtau êkêŋ taŋa aôm êndêŋ bêc gêŋwapacŋa.
Jakobnê Anôtô nê ŋaê êtu lautuc aôm.
2 Eŋ ênam aôm sa aŋga gamêŋ dabuŋ
to êpuc aôm tôŋ aŋga Sion.
3 Eŋ taê ênam aômnêm da samob.
Ma nêm daja ênac eŋ mataanô ŋajam.
4 Eŋ êkêŋ gêŋ, taŋ nêm ŋalêlôm taê kêka naŋ, ŋanô êsa.
Eŋ êkêŋ aôm ôŋgôm gêŋ samob, taŋ taêm gajam naŋ, e ônac dabiŋ.
5 Embe ôku nêm ŋacjo tulu, aêac oc ôliŋ api toôndugeŋ, oc andaiŋ obokêam asam aêacma Anôtônê ŋaê.
Apômtau êkêŋ gêŋ samob, taŋ koteŋ naŋ, ŋanô êsa.

6 Galoc tec kajala gebe Apômtau gêjam nê ŋac, taŋ seŋ oso eŋ naŋ sa.
Eŋ kêkêŋ taŋa eŋ aŋga nê undambê dabuŋ. Nê anôŋa aku ŋacjo tulu toŋaclaigeŋ.
7 Lau ônê ŋai-ŋai samob taêŋ kêka nêŋ kareta siŋŋa to hos,
mago aêac tec taêŋ kêka aêacnêŋ Apômtau Anôtô nê ŋaclai.
8 Êsêac tê sêku sa sêsêp jasêc,
mago aêac gacgeŋ bôŋdagi aŋgeŋ akô ŋajaŋa.

9 O Apômtau, ôkêŋ kiŋ tau êku nê ŋacjo tulu.
Ôkêŋ taŋam aêacmêŋma môêc.
Dawidnê pesalem teŋ.

21

Aweŋ gêôc Anôtô kêtu kêku ŋacjo tuluŋa

1 O Apômtau, kiŋ têtac ŋajam kêtu kôpuc eŋ tôŋŋa
ma ôli kêpi ŋanô gebe aôm gôjam eŋ sa.
2 Biŋ taŋ nê ŋalêlôm taê gêjam naŋ, gôgôm ŋanô kasa
to biŋ, taŋ gêdôôlic kêsôm lasê naŋ, gôgôm kêtu tôŋ.

3 Aôm gôdêŋ eŋ jakômoasiŋ eŋ ŋanôgeŋ.
Aôm kôkêŋ eŋ kêkuc sunsuŋ gold teŋ.
4 Eŋ keteŋ aôm gebe êmoa mata jali, tec gôgôm kêtu tôŋ,
gebe gôjac têku ênê jala ma gêmoa e ŋêŋgeŋ su.

5 Aôm gôjam eŋ sa, tec nê-wae kêtu kapôêŋ.
Aôm kôgêlôŋ eŋ ŋa ŋawasi to kôwaka eŋ sa.
6 Aôm kotoc eŋ sa kêtu moasiŋ ŋamôkê ŋanô.

Aôm gômoa gôwiŋ eŋ, tec gêgôm eŋ têtac ŋajam kêsa.

7 Kiŋ taê kêka Apômtau
ma Lôlôc Ŋatau nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êpuc eŋ tôŋ ma êku atom.
8 O kiŋ, lêmam oc ôlô nêm ŋacjo samob tôŋ.
Nêm anôŋa oc êtap samob, taŋ sêkêŋ kisa aôm naŋ sa.
9 Aôm embe ojoc taôm lasê,-oc ôndamba êsêac êtôm ja geŋ oba.
Apomtau têtac ŋandaŋ oc êndaŋgôŋ êsêac ma ja oc êniŋ êsêac su.
10 Kiŋ oc enseŋ êsêacnêŋ wakuc aŋga nom su
ma oc enseŋ nêŋ gôlôac aŋga ŋamalac ŋalêlôm su.

11 Êsêac embe sêniŋ oliŋ sec êtu aômŋa me taêŋ ênam gebe sênsau sêôc aôm,
oc sêŋgôm gêŋlêlôm elêmê.
12 Eŋ oc êpê êsêac ŋa nê sôb
ma êôc êsêac ôkwi e sêc.

13 O Apômtau, ômôêŋ tonêm ŋaclaigeŋ,
ec aêac alanem to alambiŋ aômnêm ŋaclai.
Dawidnê pesalem teŋ.

22

Taŋiboa to wê lambiŋŋa teŋ
1 O ŋoc Anôtô, o ŋoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ
ma kôkô jaêc ŋoc taŋi ônam aê saŋa.
2 O ŋoc Anôtô, aê aoc gêjac aôm gêdêŋ geleŋŋa, mago gôjô aê aoc atom.
Ma gêdêŋ gêbêc, mago ŋoc ŋalêlôm kêtu malô atom.
3 Mago aôm ŋac dabuŋ.
Aôm gôŋgôŋ Israelnê wê lambiŋŋa ŋaô kêtu nêm lêpôŋ.
4 Aôm tonaŋ tec aêac tameŋmai sêkêŋ mateŋ.
Sêkêŋ mateŋ aôm, tec gôjam êsêac sa.
5 Êsêac sêmôêc gêdêŋ aôm ma gôjam êsêac kêsi.
Êsêac sêkêŋ mateŋ aôm e gôgôm êsêac majeŋ kêsa atom.

6 Aê katôm ŋamalac atom, katôm moacêŋgic.
Lau sêsu aê susu ma ŋamalac laŋôŋ gelo aê.
7 Lau samob, taŋ sêlic aê naŋ, têtaŋ pêlê aê.
Sêŋala to têdaiŋ gêsuŋ aê gebe
8 “Ŋac tau tonaŋ gêsuŋ tau gêdêŋ Apômtau, tec Apômtau akôc eŋ samaŋ.
Apômtau têtac gêwiŋ eŋ, tec ênam eŋ kêsimaŋ.”

9 Aôm tonaŋ tec kôkôc aê aŋga tinoc têtaclêlôm,
gojob aê ŋapep ma gaiŋ tinocnê su tôŋ.
10 Tinoc kêkôc aê su ma aôm gôjam jaom aê ŋapaŋ.
Gêdêŋ aê katu awê naŋ, aôm kôtu aêŋoc Anôtô.
11 Ômoa jaêc aêma atom
gebe gêŋwapac mêŋkêdabiŋ ma gêjam-sawaga teŋ gêmoa atom.

12 Bulimakao kapoac taêsam sêkôm aê auc.
Bulimakao kapoac Basanŋa toŋaclai sêgi aê auc.
13 Gêŋ tau sêŋa aweŋ gêdêŋ aê

kêtôm lewe kêtaŋ gebe êkaku gêŋ popoc.

14 Aê gawê amboac labi.
Aêŋoc ŋatêkwa samob kêsu.
Aêŋoc ŋalêlôm kêtôm lêp
ma gêwê gêc ŋoc waŋlêlôm.
15 Aêŋoc koclabeŋ ŋakeleŋ kêsa amboac ku ŋasaboac
ma imbeloc kêsap lôcboam tôŋ. Ma kôkôniŋ aê tôŋ gaêc gêmacanô ŋakekop ŋalêlôm.

16 Ojae, kêam sêgi aê aucgoc. Secwaga toŋ teŋ sêwa aê auc
ma sêkim lemoc to octapa lasê.
17 Ŋoc ŋatêkwa samob gêc awêgeŋ.
Êsêac mateŋ gê aê e gêjac mateŋanô ŋajam.
18 Êsêac sêjac sam ŋoc ŋakwê gêdêŋ tauŋ.
Ma sêpuc kapoac kêtu ŋoc ŋakwê baliŋŋa.
19 O Apômtau, ômoa jaêc aêma atom.
O ŋoc ŋaclai, mêŋônam aê sa sebeŋ.
20 Ônam aê kêsi aŋga siŋ
ma ônam aê sa aŋga kêamnêŋ gebe jamoa matoc jali.
21 Ônam aê sa aŋga lewe awasuŋ
ma ojop aê êndêŋ bôcgabuŋ ŋajabo.

22 Aê jasôm nêm ŋaê lasê êndêŋ ŋoc lasitêwai
ma jalanem aôm jakô gôlôac ŋalêlôm.
23 Amac taŋ atêc Apômtau naŋ, alambiŋ eŋ.
Amac samob, taŋ aŋga Jakobnê gôlôac naŋ, atoc eŋ sa.
Amac samob, taŋ nêm ŋam kêsêp Israel naŋ,
anac tênêp eŋ.
24 Gebe eŋ mataanô geo gala to gêjam dêmôê
ŋac ŋalêlôm sawa, taŋ kêpô lêna tau naŋ atom.
Eŋ gêsaŋ laŋôanô auc gêdêŋ eŋ atom.
Apômtau kêkêŋ taŋa eŋ gêdêŋ taŋ gêmôêc gêdêŋ eŋ naŋ.

25 Aôm kôtu ŋoc lambiŋ, taŋ kêsa gôlôac kapôêŋ ŋalêlôm naŋ ŋamôkê.
Ŋoc biŋ, taŋ gajac mata naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ jakô lau, taŋ têtêc eŋ naŋ laŋôŋnêmŋa.
26 Lau ŋalêlôm sawa oc sêniŋ gêŋ e êôc êsêac tôŋ.
Êsêac taŋ sesom Apômtau naŋ, oc aweŋ êôc eŋ.
Nêm ŋalêlôm êpi-êpi endeŋ tôŋgeŋ.

27 Nom ŋamadiŋ samob oc taêŋ ênam biŋ tonaŋ ma sênam tauŋ okwi dendeŋ Apômtau.
Lau tomôkê-tomôkê samob oc sêu tauŋ sênêc eŋ laŋônêmŋa.
28 Gebe Apômtau eŋ kiŋ,
eŋ tec gêjam gôliŋ lau tomôkê-tomôkê samob.

29 Lau towae samob aŋga nom oc sewec êndêŋ eŋ.
Samob taŋ têtu kekop naŋ, to êsêac taŋ lêŋ tamac ênduŋa gêjac êsêac ŋawae naŋ, oc sewec êndêŋ eŋ amboac tonaŋgeŋ.

30 Lau samob, taŋ ocgo mêŋsêsa naŋ, oc sênam sakiŋ eŋ.
Ma lau oc têtêku Apômtaunê miŋ êndêŋ nêŋ wakuc.
31 Êsêac oc sênac miŋ êndêŋ lau, taŋ teneŋi sêkôc êsêac atom tageŋ naŋ,
gebe Apômtau gêjam êsêac sa. *

23

Apômtau kêtu ŋoc ŋacgejob
1 Apômtau kêtu ŋoc ŋacgejob,
tec oc japô lêna gêŋ teŋ atom.
2 Eŋ kêkêŋ aê kasa tauc sic gaêc gamêŋ wale-wale
to gêwê aê jakalêwaŋ tauc gaŋgôŋ bumata.
3 Eŋ kêlau ŋoc katuc
to gêwê aê kasa lêŋ ŋaŋêŋ kêtu ênê ŋaêŋa.
4 Ma embe jamoa ŋakêlêndiŋ sec ŋalabu, oc jatêc gêŋwapac teŋ atom,
gebe aôm gôwiŋ aê. Nêm guŋ to tôc gêjac aê têtac tôŋ.

5 Aôm gono moasiŋ aê ma ŋoc ŋacjo sêlic.
Aôm goeŋ oso môkêcapac ŋa niptêkwi ma kôkêc aêŋoc gêŋ janômŋa e mêŋgêc.
6 Biŋŋanô, malô to moasiŋ êsap aê tôŋ êndêŋ bêc samob, taŋ jamoa matoc jali naŋ,
ma jaŋgôŋ Apômtaunê andu totêm-totêm. *

24

Kiŋ toŋawasi
1 Apômtau kêtu nom to gêŋ samob, taŋ gêjam auc naŋ ŋatau.
Lau taŋ sêŋgôŋ nom tau e jagêdêŋ ŋamadiŋ naŋ, têtu nê gêŋ amboac tonaŋ.
2 Eŋ kêsuŋ nom tonaŋ sa kêkô gwêc ŋaô
ma kêkwê e ŋajaŋa sec kêkô bu ŋaô.

3 Asa oc êpi Anôtônê lôc naêtôm.
Ma asa oc êtôm gebe êkô ênê gamêŋ dabuŋ.
4 Ŋac taŋ lêma ŋawasi ma ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ naŋ.
Ŋac taŋ gêôc tau sa gêdêŋ gêŋdansaŋ atom naŋ, to ŋac taŋ kêtôc lêma kêtu geo teŋŋa atom naŋ.
5 Eŋ oc akôc mec aŋga Apômtaunê.
Ma Anôtô, taŋ gêjam eŋ kêsi naŋ, oc êwaka eŋ sa.
6 Lau taŋ sesom eŋ naŋ, nêŋ lêŋ amboac tonaŋ.
Êsêac taŋ sesom Jakobnê Anôtô laŋôanô.

7 O sacgêdôac, asa laŋômanô sa ma katam laŋgwaanôac, alêc taôm su
gebe kiŋ toŋawasi êsô êwac.
8 Kiŋ toŋawasi tau asa.
Apômtau ŋaclai to ŋactêkwa, Apômtau ŋactêkwa, taŋ gêjac siŋ naŋ.

9 O sacgêdôac, asa laŋômanô sa ma katam laŋgwaanôac, alêc taôm su
gebe kiŋ toŋawasi êsô êwac.

---

* **22:31:** Dawidnê pesalem teŋ. * **23:6:** Dawidnê pesalem teŋ.

10 Kiŋ toŋawasi tau asa.
Lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau, ŋac tonaŋ kêtu kiŋ toŋawasigoc. *

25

Mec Anôtô ejop to êwê aêac ma êsuc nêŋ sec ôkwiŋa

1 O Apômtau, aê jansuŋ ŋoc katuc sa êndêŋ aôm.
2 O ŋoc Anôtô, aê kakêŋ gêwiŋ aôm. Ôkêŋ lau sêŋgôm aê majoc êsa atom
ma ôkêŋ ŋoc ŋacjo sêôc ôndu aê atom.
3 Samob taŋ sêkêŋ mateŋ aôm naŋ, sêŋgôm êsêac majeŋ êsa atom.
Lau tageŋ, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ, go majeŋ êsa.

4 O Apômtau, ôwa nêm lêŋ sa êndêŋ aê.
Ôkêŋ aê jajala nêm intênamaŋ.
5 Ôndôŋ aê ma ôkêŋ aê jasêlêŋ jasa nêm biŋŋanô ŋaintêna, gebe aôm kôtu
ŋoc Anôtô gêjam aê saŋa.
Aê kakêŋ matoc aôm kêtôm bêcgeŋ.
6 O Apômtau, taêm ênam nêm taêm walô to nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa,
taŋ gêc gêdêŋ andaŋgeŋ e mêŋgêdêŋ galoc naŋ.
7 Taêm ênam ŋoc sec to geo ŋapalêgeŋŋa atom.
O Apômtau, taêm ênam aê êtu têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to nêm moasiŋŋa.

8 Apômtau eŋ ŋajam to gêdêŋ.
Amboac tonaŋ tec kêdôŋ lau sec sêsa lêŋ gêdêŋ.
9 Eŋ gêwê lau, taŋ sêkôniŋ tauŋ naŋ, sêsa nêŋ lêŋ gêdêŋ
ma kêdôŋ nê lêŋ gêdêŋ lau, taŋ sêkôniŋ tauŋ naŋ.
10 Apômtau gêwê lau, taŋ sêmasaŋ ênê poac to biŋsu naŋ.
Sêsa ênê lêŋ têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋŋanôŋa.

11 O Apômtau, ôsuc ŋoc biŋ kapôêŋ naŋ ôkwi
êtu nêm ŋaêŋa.
12 Ŋac taŋ kêtêc Apômtau naŋ, eŋ asa.
Apômtau oc êndôŋ lêŋ, taŋ ŋac tau êjaliŋ sa naŋ, êndêŋ eŋ.
13 Eŋ tau oc êŋgôŋ tomoasiŋ
ma nê wakuc oc sêwê kaiŋ gamêŋ tau.
14 Lau taŋ têtêc Apômtau naŋ, têtu ênê lau ôliŋ andaŋ eŋŋa.
Ma eŋ gêwa nê poac sa gêdêŋ êsêac.

15 Matoc kêsap Apômtau tôŋ
gebe eŋ oc ênu ockaiŋ su aŋga lakô.
16 Ôkac taôm ôkwi êndêŋ aê ma taêm labu aê
gebe aê taucgeŋanô gaŋgôŋ toŋoc ŋalêlôm ŋawapacgeŋ.
17 Ôŋgôm ŋoc ŋalêlôm ŋawapac êtu gaô
ma ôŋgamboac aê su aŋga ŋoc ŋandaŋ.
18 Taêm ênam ŋoc ŋalêlôm ŋawapac to biŋ, taŋ kêlênsôŋ aê
ma ôsuc aêŋoc sec samob ôkwi.

19 Ôlic ŋoc ŋacjo samob, taŋ sêjac aê ŋawae naŋ.
Êsêacnêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ aêŋa.

* **24:10:** Dawidnê pesalem teŋ.

20 Ôŋam gôliŋ katuc ma ôŋam aê sa.
Ôkêŋ lau sêŋgôm aê majoc êsa atom gebe aê gaê lamu aôm.
21 O Apômtau, biŋgêdêŋ to gêŋ mansaŋ êkôm aê auc,
gebe aê kakêŋ matoc aôm ŋapaŋ.
22 O Anôtô, ôŋam Israel sa
aŋga nêŋ gêŋwapac samob ŋalêlôm. *

26

Ŋac mansaŋ teŋ nê mec

1 O Apômtau, nêm mêtôc êwaka aê sa gebe gawê biŋ ŋakaiŋ teŋ atom gebe aê kasa ŋoc lêŋ laŋôcnêm sawageŋ
to taêc kêka aôm ŋaŋêŋgeŋ.
2 O Apômtau, ônsaê aê ma ôjala aê.
Ômbêlêm ŋoc ŋalêlôm e ômbi lêtêŋ.
3 Gebe nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêjac aê matoc su gedeŋ tôŋgeŋ
ma kasa nêm lêŋ ŋaŋêŋ ŋapaŋ.

4 Aê gaŋgôŋ gawiŋ lau kesowaga atom.
Ma gajac biŋ ôkwi gêdêŋ kalomtêna atom.
5 Aê gadec secwaganêŋ sêkac tauŋ saŋa
to gajac jaê lau geowaga.

6 O Apômtau, aê kakwasiŋ lemoc ŋabiŋ masigeŋ.
Ma kasêlêŋ kagi nêm altar amboac tonaŋgeŋ tec gamoa.
7 Gebe janam daŋge aôm ŋa aoc kapôêŋ
Ma jasôm aômnêm gêŋsêga samob ŋawae lasê.

8 O Apômtau, aê têtac gêwiŋ nêm andu ŋamala,
gamêŋ taŋ nêm ŋawasi gêjam auc naŋ.
9 Ôtiŋ ŋoc katuc siŋ êwiŋ lau secwaga nêŋ atom.
Ma ôlic ênaŋa êwiŋ lau-sêjac-ŋamalac-ênduwaga nêŋ atom.
10 Lau tonaŋ lemeŋ siŋ-dec kêsap tôŋ.
Ma sêmêgôm awa ŋalêsiŋa kêsêp lemeŋ anôŋa e mêŋgêc laŋgwageŋ.

11 Ma aê kasa ŋoc lêŋ tobiŋ masigeŋ.
O Apômtau, ônam aê kêsi to taêm labu aê.
12 Ockaiŋ tec kaka gamêŋ ŋatapa ŋajam tôŋ.
Lau embe sêkac tauŋ sa, oc sêlambiŋ Apômtau. *

27

Apômtau kêtu ŋoc Ja to ŋoc moasiŋ

1 Apômtau kêtu ŋoc ja to ŋoc moasiŋ, amboac tonaŋ oc jatêc asa.
Apômtau kêtu katucnê lamu, amboac tonaŋ oc jaê go asa.

2 Lau sec embe sênac aê gebe sensenŋ aê su,
go êsêac, taŋ têtu ŋoc soŋo-soŋo to ŋoc ŋacjo naŋ, sêka selelec e sêu tauŋ.
3 Siŋwaga taêsam embe sêŋgi aê auc, oc ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc atom.
Ma êsêac embe sênac siŋ êndêŋ aê, oc têtac êpa sugeŋ.

* **25:22:** Dawidnê teŋ. * **26:12:** Dawidnê teŋ.

4 Aê kateŋ gêŋ tageŋ gêdêŋ Apômtau ma ŋoc ŋalêlôm kêkac aê biŋ tageŋ tonecŋa
gebe jaŋgôŋ Apômtaunê andu êtôm ŋoc bêc jamoa matoc jaliŋa samob
gebe jalic Apômtaunê ŋajam
ma jateŋ eŋ gebe êwê aê.
5 Gebe êndêŋ bêc ŋawapacŋa eŋ oc êsiŋ aê jaŋgôŋ ênê bec ŋalêlôm.
Ênê bec ŋagadê oc ênsaŋ aê auc. Eŋ êsuŋ aê sa najaka poc ŋajaŋa tôŋ.
6 Amboac tonaŋ tecbeloc aŋgeŋ êndêŋ ŋoc ŋacjo, taŋ sêgi aê auc naŋ.
Aê gabe jakêŋ da aŋga ênê bec ma jakêŋ toôndugeŋ. Aê jaŋga wê ma janam êndêŋ Apômtau.

7 O Apômtau, ôkêŋ taŋam aê gebe aoc gêjac aôm kapôêŋ.
Taêm walô aê ma ôkêŋ taŋam aêmaŋ.
8 Aôm kôsôm gebe “Ansom aê.”
“O Apômtau, amboac tonaŋ tec gabe jansom aôm.”
9 Ôsiŋ laŋôm aê atom ma ôtiŋ nêm sakiŋwaga su totêmtac ŋandaŋŋa atom.
O ŋoc kêsiwaga Anôtô, aôm kôtu ŋoc gêjam-sa amboac tonaŋ ôtiŋ aê su to ônac kapoac aê atom.
10 Tinoc agêc tamoc sêwi aê siŋ su,
mago Apômtau oc êkôc aê sa.

11 O Apômtau, ôtôc nêm intêna êndêŋ aê ma ôwê aê jasa gamêŋ tapa ŋajam.
Ôŋgôm êtu ŋoc ŋacjoŋa.
12 Ôwi aê siŋ jandêŋ biŋ, taŋ ŋoc ŋacjo sêkic naŋ atom.
Gebe biŋ-gêgawaga dêdi sebe sênac aê ma sêjac tênêp gebe senseŋ aê su.

13 Aê kakêŋ gêwiŋ
gebe jalic Apômtaunê ŋajam aŋga gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa.
14 Ôkêŋ matam Apômtau totêmtac êpa sugeŋ ma tonêm ŋalêlôm samucgeŋ.
Ôkêŋ matam Apômtaugeŋ. *

28

Mec Apômtau ênam aêac saŋa
1 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm gebe ŋoc lamu aôm.
Laŋôm elo ma ônam taôm tôŋ aê atom,
gebe aôm embe ênam taôm tôŋ aê,
aê oc jatôm lau, taŋ sêsêp sê sêja e laŋôŋmê naŋ.
2 Embe jamôêc êndêŋ aôm ma jaôc lemoc sa êndêŋ nêm lôm ŋagamêŋ dabuŋsêga,
naŋ ôkêŋ taŋam ŋoc taŋiboa.
3 Ôtiŋ aê su jawiŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, to lau alôb-alôbwaga atom.
Gebe lau tonaŋ nêŋ ŋalêlôm keso ma sêbanac biŋ gêdêŋ nêŋ lau jabaŋ êsêacŋa.

4 Ôkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac êtôm nêŋ gêŋ, taŋ sêgôm to sêjac lau mateŋanô aucŋa naŋ.

* **27:14:** Dawid gêga.

Ôkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac êtôm gêŋ, taŋ lemeŋ sêgôm naŋ, ôkêŋ gêŋ tau
ŋagêjô êndêŋ êsêac.
5 Gebe êsêac mateŋ gêdiŋ Apômtaunê gôliŋ to gêŋ, taŋ lêma gêgôm naŋ
atom.
Amboac tonaŋ oc enseŋ êsêac su e ênam êsêac sa êtiam atom.
6 Aoc êôc Apômtau
gebe eŋ kêkêŋ taŋa ŋoc taŋiboa kapôêŋ.
7 Apômtau kêtu ŋoc ŋaclai to ŋoc lautuc.
Ŋoc ŋalêlôm kêsap eŋgeŋ, tec gêjam aê sa.
Amboac tonaŋ ŋoc ŋalêlôm gegeŋ aê sa samucgeŋ
gebe jaŋga wê daŋgeŋa êpi eŋ.

8 Apômtau kêtu nê lau nêŋ ŋaclai
to kêtu nê ŋac, taŋ seŋ oso eŋ naŋ, nê lautuc.
9 Ônam nêm lau sa to ônam mec nêm gêŋlênsêmmaŋ
ma ojop to ôsip aêac sa endeŋ tôŋgeŋ. *

29

Ôsic to wapap kêwaka Apômtaunê wae sa
1 O lau undambêŋa, awem êôc Apômtau
ma alanem ênê ŋawasi to ŋaclai.
2 Awaka Apômtaunê ŋaê ŋawae sa.
Au taôm togêlôŋ dabuŋ anêc Apômtau laŋônêm.

3 Êsêac sêŋô Apômtau awa aŋga gwêc.
Ma ênê awa kêdôŋ tau gêsac gwêc.
4 Apômtau awa kêtaŋ toŋaclai.
Apômtau awa ŋadindiŋ kaiŋ teŋ.

5 Apômtau awa, wapap tau, gêjac kaseda.
Apômtau gêjac kaseda, taŋ kêkô Lebanon naŋ popocgoc.
6 Eŋ gêgôm lôc Lebanon gêboaŋ amboac bôclatu.
Ma Hermon amboac bulimakao ŋalatu.

7 Apômtau awa kêkêŋ jawaô kêbêlaŋ
sinseŋ-sinseŋ kêsa makeŋ-makeŋ.
8 Apômtau awa kêlêndiŋ gamêŋsawa e kêtênêp lasê.
Apômtau kêkôjôc gamêŋsawa Kades.
9 Apômtau awa kêwiwic kamem to giŋ kalaka walôŋa e kêsêlô su.
Ma samob, taŋ sêŋgôŋ nê andu naŋ, sêôc lambiŋ eŋ gebe ŋataugoc.

10 Apômtau gêjam gôliŋ gwêc ŋagêdimbob.
Eŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ kiŋŋa gedeŋ tôŋgeŋ.
11 Apômtau êpuc nê lau tôŋmaŋ.
Apômtau ênam mec nê lau ŋa biŋmalô. *

30

Mec daŋgeŋa teŋ
1 O Apômtau, aê gabe aoc êôc aôm gebe gôjam aê kêsi.

* **28:9:** Dawidnê teŋ. * **29:11:** Dawidnê pesalem teŋ.

Ma kôkêŋ aêŋoc ŋacjo têtu samuc kêtu aê gajaŋaŋa atom.
2 O Apômtau ŋoc Anôtô, aê gamôêc gêdêŋ aôm gebe ônam aê sa.
Ma aôm kômoasiŋ aê, tec aê ŋajam kêsagoc.
3 Apômtau, aôm tec gôwê ŋoc katuc aŋga lamboam kêpi gêmêŋ.
Aôm gômôêc aê tôŋ mêŋkôkêŋ aê matoc jali kêsa kêtiam gebe jaêc su jasêp sêlêlôm jana atom.

4 Amac lau mansaŋwaga, awem êôc Apômtau.
Ma alanem ênê ŋaê dabuŋ.
5 Gebe eŋ têtac ŋandaŋ olaŋ-olaŋ atom.
Ma nê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Êmbêc tataŋ taŋiboa
ma eleŋ ôliŋ êpi-êpigeŋ.
6 Aê tec taêc gêjam e gwala kêpa su
gebe "Oc jaku atomanô."
7 O ŋacmoasiŋ Apômtau, aôm kôwaka aê sa gaŋgôŋ ŋoc malac ŋajaŋa.
Ma gôsaŋ laŋômanô auc gêdêŋ aê e katakê.

8 O Apômtau, gêdêŋ tonaŋ aoc gêjac aôm
ma kataŋ gêdêŋ ŋoc Anôtô.
9 "Aê embe jamac êndu ma jasêp sê jana,
oc êmoasiŋ aôm amboac ondoc.
Kekop oc etoc aôm sa
ma êwaka nêm lêŋ to nêm biŋ ŋaŋêŋ sa êtôm me.
10 O Apômtau, ôkêŋ taŋam aê to taêm walô aê.
O Apômtau, ôtu ŋoc ônam-aê-sawaga."

11 Aôm gôjam ŋoc gêŋwapac ôkwi kêtu wê.
Aôm kôkac ŋoc abec su ma kôkêŋ têtac ŋajam aê kajandiŋ.
12 Amboac tonaŋ aê janam tauc tôŋ atom. Aê jalambiŋ aôm.
O Apômtau, ŋoc Anôtô, aê gabe janam daŋge aôm endeŋ tôŋgeŋ. * naŋ.

31

Mec Anôtô ênam aêac sa êndêŋ noc gêŋwapacŋa

1 O Apômtau, aêŋoc lam u aôm. Ôwi aê siŋ amboac ŋac gêbac atomanô.
Ônam aê sa êtu aômnêm biŋgêdêŋŋageŋ.
2 Ôê taŋam aê
ma mêŋônam aê sa sebeŋ.
Ôtu ŋoc poclabu ôŋgandê aê
ma ŋoc tuŋtêna gebe ôpiŋ aê auc.

3 Aôm tec kôtu ŋoc poclabu to tuŋtênagoc.
Aôm oc ôkam to ôwê aê êtu nêm ŋaêŋa.
4 Aôm oc wê aê sa aŋga uc, taŋ êsêac sêkic kelecgeŋ kêtu aêŋa naŋ,
gebe aôm kôtu aêŋoc lamu.
5 Aê jasakiŋ ŋoc katuc êndêŋ aôm lêmam êwac.
O Apomtau, aôm Anôtô ŋaŋêŋ, tec gôjam aê sa.

* **30:12:** Dawidnê pesalem, taŋ gêga gêdêŋ sêjac kawi lôm dabuŋ

6 Aôm têmtac gedec êsêac, taŋ sêsap gwam ŋaôma tôŋ naŋ samucgeŋ,
mago aê matoc kêsap Apômtau tôŋ.
7 Aê oc têtac ŋajam ma ôlic êpigeŋ êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
gebe aôm matam gê aê gêdêŋ gaŋgôŋ jageoŋa ma kôjala ŋoc katuc
ôluŋ-ôluŋ ŋam.
8 Aôm gôwi aê siŋ kêsêp ŋacjonê lêma atom.
Aôm kôkêŋ aê ockaiŋ kaka gamêŋ ŋatapa tôŋ.
9 O Apômtau, taêm walô aê gebe gaŋgôŋ jageo.
Gêŋwapac gêgôm aê matocanô ŋatalô kêsa e katuc to ôlic kêlênim tau.
10 Ŋoc têm gamoa matoc jaliŋa samob kêtu gêŋwapacŋageŋ gêja
ma kataŋ taŋiboa kêtôm ŋoc jala samob.
Aê tekoc gêbac kêtu gamoa jageoŋa
ma ŋoc ŋatêkwa kêtu goloŋ su.

11 Ŋoc ŋacjo samob têtaŋ pêlê aê
ma ŋoc lau, taŋ sackapoagêdô gêdêŋ tauŋ naŋ, sêsu sam su aê.
Ŋoc sêlêb embe sêlic aê, oc têtêc aê.
Lau teŋ embe têtap aê sa aŋga intêna, oc sêc aê.
12 Êsêac sêliŋ aê siŋ amboac ŋac, taŋ gêmac êndu su naŋ.
Aê katôm ku ŋamoasagac.
13 Lau taêsam sêjac biŋ kesec-kesec gêdêŋ tauŋ. Gêŋ secsêga kêkôm aê auc.
Êsêac sêmasaŋ biŋ sêwiŋ tauŋ gebe senseŋ aê su janaŋa.

14 O Apômtau, mago aê tec kasap aôm tôŋgeŋ.
Aê kasôm gebe "Ŋoc Anôtô aôm."
15 Aôm lêmam gôjam gôliŋ ŋoc lêŋ.
Amboac tonaŋ ônam aê sa aŋga ŋoc ŋacjo to lau, taŋ sêlêsu aê naŋ.
16 Ôkêŋ laŋômanô êpô nêm sakiŋwaga.
Onam aê sa êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
17 O Apômtau, ôwi aê siŋ amboac gêŋ gêbac atom gebe aoc gêjac aôm.
Ôkêŋ lau alôb-alôbwaga têtu gêŋ gêbacmaŋ ma toaweŋmêgeŋ sêsêp
lamboam sêna.
18 Ômbôc gêdôŋôlic dansaŋ auc.
Êsêac tetoc tauŋ sa ma sêsôm ŋac gêdêŋ nê bôlêŋ paliŋ e sêgôm eŋ wae
kêtu sec.

19 Aôm gôjac nêm moasiŋ sa gêjam sêga
kêtu lau, taŋ têtêc aôm naŋŋa,
ma kômoasiŋ lau, taŋ sê lamu aôm naŋ,
ma lau samob sêlic gêdêŋ mateŋanô.
20 Aôm kôpiŋ êsêac auc ŋa laŋômanô
gêdêŋ ŋamalacnêŋ poac.
Aôm kôsiŋ êsêac ôkwi sêŋgôŋ bec teŋ
gebe imbeleŋ ênac êsêac atom.

21 Aoc gêôc Apômtau,
gebe eŋ kêtôc nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ aê gêdêŋ taŋ sêgi aê auc
sebe sêku aê tulu naŋ.
22 Aê katêc tauc ŋanôgeŋ ma taêc gêjam gebe
"Aôm tec kôtiŋ aê su aŋga laŋômnêmŋa."

Mago aôm gôŋô aêŋoc taŋiboa kapôêŋ
gêdêŋ taŋ aoc gêjac aôm gebe ônam aê sa naŋ.

23 Amac akêŋ-gêwiŋwaga samob, têmtac êwiŋ Apômtau.
Apômtau gejob lau-ŋaŋêŋwaga ma êkêŋ ŋagêjô êlêlêc su êndêŋ lau-tetoc-tauŋ-sawaga.
24 Amac samob, taŋ asaê Apômtau amoa naŋ,
akô ŋajaŋa totêmtac êpa sugeŋ. *

32

Tamoa totêntac êpa sugeŋ gebe Anôtô kêsuc nêŋ sec okwi

1 Aweŋ êôc ŋac, taŋ Anôtô kêsuc ênê sec ôkwi
to kêgadu ênê geo auc naŋ.
2 Aweŋ êôc ŋac, taŋ Anôtô taê gêjam ênê keso atom
ma biŋdansaŋ gêc ênê ŋalêlôm atom naŋ.

3 Gêdêŋ taŋ gajam tauc tôŋ naŋ, ŋoc ôlicwalô gêbacnê
gebe kataŋ taŋiboa kêtom bêcgeŋ.
4 Gebe lêmam gêsac aê ma kôkôniŋ aê kêtôm bêc to geleŋgeŋ.
Ŋoc ŋalêlôm ŋakeleŋ kêsa kêtôm oc kêpac mêckelep e ŋakeleŋ kêsa.

5 Amboac tonaŋ tec gaoc ŋoc biŋ lasê gêdêŋ aôm
ma gasaŋ ŋoc geo auc atom.
Aê kasôm gebe "Jaoc ŋoc biŋ keso lasê êndêŋ Apômtau,"
tec aôm kôsuc ŋoc geo ŋatôp ôkwi.

6 Amboac tonaŋ lau mansaŋ samob teteŋ êndêŋ aôm,
êndêŋ têm sêpô lêna tauŋŋa.
Ec embe ŋasamac sec ênsalê auc êmêŋ,
naŋ êtap êsêac sa atom.
7 Aôm kôtu ŋoc gamêŋ jasiŋ taucŋa. Aôm gojob gêdêŋ taŋ gamoa jageo naŋ.
Nêm moasiŋ gôjam aê kêsiŋa kêkôm aê auc.

8 "Aê gabe jandôŋ to jatôc intêna ôsaŋa êndêŋ aôm.
Aê matoc êndiŋ aôm ma jawa aôm.
9 Ôtôm hos me doŋki kaucmê atom.
Embe gôliŋ to gôliŋ ŋamôkê êsêp awasuŋ atom, oc taŋa wamu aôm atom." Apômtaunê biŋ tonaŋ.

10 Ŋac alôb-alôb kêtap gêŋwapac taêsam sa.
Ma ŋac, taŋ mata kêsap Apômtau tôŋ naŋ, Apômtaunê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êkwa eŋ auc.
11 O lau gêdêŋac, ôlim êpi totêmtac ŋajamgeŋ êtu Apômtauŋa.
Ma amac samob, taŋ nêm ŋalêlôm ŋaŋêŋ naŋ, atu samuc toôndugeŋ. *

33

Lambiŋ êndêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ to gejob gêŋ samob naŋ

1 O lau gêdêŋac, atu samuc Apômtau toôndugeŋ.

---

* **31:24:** Dawidnê pesalem teŋ. * **32:11:** Dawid gêga. Pesalem dambu tauŋŋa kêtu luagêcŋa.

Lambiŋ gajac lau mansaŋ ŋawae.
2 Anam daŋge Apômtau ŋa gêŋ wêŋa.
Aôc eŋ sa ŋa gêŋ wêŋa, taŋ ŋagam lemeŋlu naŋ.
3 Aŋga wê wakuc teŋ epi eŋ.
Ansaic ŋagam êtaŋ toaligeŋ.

4 Gebe Apômtaunê biŋ biŋŋanô.
Ma gêgôm nê gêŋ samob ŋaŋêŋgosu.
5 Eŋ têtac gêwiŋ biŋ gêdêŋ to biŋ ŋaŋêŋ.
Apômtaunê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêjam nom samuc auc.

6 Undambê ŋanô kêsa ŋa Apômtaunê biŋ.
Ma ŋagêlôŋ samob tonaŋ ŋanô kêsa ŋa ênê awajaô.
7 Eŋ gêjac gwêc sa kêpi tageŋ amboac kêsêp bulakôp.
Eŋ kêkêŋ gwec ŋagêdimbob kêpoac ŋalapsamboam.

8 Nom samuc têtêc Apômtau
ma ŋamalac samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, sêuc labu eŋgeŋ.
9 Gebe eŋ kêsôm ma gêŋ ŋanô kêsa.
Eŋ kêjatu ma gêŋ tau jakêkô.
10 Apômtau geseŋ tenteŋlatunêŋ poac e ŋanô masi.
Eŋ kêkô biŋ, taŋ lau samuc sêmasaŋ naŋ auc.
11 Apômtaunê poac ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Biŋ taŋ eŋ kêmasaŋ gêc nê ŋalêlôm naŋ, oc elom gôlôac to gôlôac.
12 Aweŋ êôc lau, taŋ Apômtau kêtu nêŋ Apômtau naŋ,
lau tau, taŋ eŋ kêjaliŋ sa gebe têtu ênê gêŋlênsêm naŋ.

13 Apômtau kêtuc kêniŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ.
Eŋ mataanô kêpi ŋamalacnêŋ latuŋi samob.
14 Ŋac tau gêŋgôŋ nê lêpôŋ ma mata gêdiŋ ŋamalac samob,
taŋ sêŋgôŋ nom naŋ.
15 Ŋac tau tonaŋ tec kêmasaŋ samob nêŋ ŋalêlôm.
Ŋac tau tonaŋ tec mata gêdiŋ gêŋ samob, taŋ êsêac sêgôm naŋ.

16 Siŋwaga taêsam ŋasec, mago oc sênam nêŋ kiŋ sa atom.
Ma siŋsêlêc ŋaclai oc êku ŋacjo tulu atom.
17 Teŋ embe taê êka nê hos siŋŋa gebe êku ŋacjo tulu, oc ênsau tau,
gebe nê hosnê ŋaclai tau oc ênam eŋ sa atom.

18 Alic acgom, Apômtau mata gê êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ,
to êsêac, taŋ sêkêŋ mateŋ ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa naŋ,
19 gebe ênam êsêac katuŋ sa êtu sêmac êndu atomŋa
to êôc êsêac, taŋ sêmoa mateŋ jali naŋ, tôŋ êndêŋ noc tôbômŋa.

20 Aêacnêŋ katuŋ kêtu gwasaê Apômtau,
aêanêŋ gêjam-sawaga to aêacnêŋ lautuc eŋ.
21 Biŋŋanô, aêacnêŋ ŋalêlôm kêtu samuc eŋgeŋ,
gebe aêac takêŋ gêwiŋ ênê ŋaê dabuŋ.

22 O Apômtau, aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa mêŋêpi aêac
êtôm aêac, tec akêŋ mateŋ aôm nec.

34

Anôtô gêjam nê lau, taŋ sêpo lêna tauŋ naŋ sa

1 Aoc êôc Apômtau endeŋ tôŋgeŋ.
Ŋabiŋ lanem ênêc aocgeŋ ŋapaŋ.
2 Ŋoc katuc etoc tau sa êtu Apômtau ŋa.
Êsêac, taŋ sêôc gêŋwapac naŋ, sêŋô e têntac ŋajam êsa.
3 Anam Apômtaunê wae êsa awiŋ aê.
Ma tatoc ênê ŋaê sa seleŋgeŋ.

4 Aê gamôêc Apômtau ma eŋ kêkêŋ taŋa aê.
Ma kêjaŋgo aê su aŋga gêŋ samob, taŋ katêc naŋ.
5 Matam ê Apômtau, go têmtac ŋajam êsa
ma asa tembelam sa ŋapaŋ.
6 Ŋac ŋalêlôm sawa tonec gêmôêc e Apômtau kêkêŋ taŋa eŋ
ma gêjam eŋ sa aŋga nê gêŋwapac samob.
7 Apômtaunê aŋela kêpiŋ êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ auc
ma gêjam êsêac sa.

8 Ansaê ênac awem to ajala gebe Apômtau eŋ ŋac gabêjam ŋanô.
Aweŋ êôc samob, taŋ sê lamu eŋ naŋ.
9 Amac taŋ atu Apômtaunê lau dabuŋ naŋ, atêc eŋgeŋ.
Gebe êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ, oc sêpô lêna gêŋ teŋ atom.
10 Lewe ŋalatu tauŋ oc sêpô lêna ma mo oc êjô êsêac,
mago êsêac, taŋ sensom Apômtau naŋ, oc seso gêŋ ŋajam teŋ atom.

11 O ŋapalêac, amêŋ akêŋ taŋem aêmaŋ.
Aê gabe jandôŋ amac êtu atêc Apômtau ŋa.
12 Asa taê gêjam gebe êŋgôŋ mata jali ŋêŋgeŋ
ma taê kêka gebe nê bêc ênac têku tau ma êtap ŋajam sa.
13 Ojop imbêlam êndêŋ biŋ sec
to gêdômôlic êndêŋ biŋdansaŋ.
14 Ônac jaê sec ma ôŋgôm gêŋ ŋajam.
Onsom biŋ malô ma ôlêtigeŋ e naôê tôŋ.

15 Apômtau mata kêsap lau gêdêŋ
ma kêkêŋ taŋa nêŋ taŋiboa.
16 Apômtaunê laŋôanô kêkô secwaga auc
gebe enseŋ êsêac su e nêŋ lau taêŋ ênam êsêac êtiam atom.
17 Lau gêdêŋ embe sêmôêc, go Apômtau oc êkêŋ taŋa
ma ênam êsêac sa aŋga nêŋ gêŋwapac samob.
18 Apômtau gêjam tamiŋ lau-ŋalêlôm-popocwaga.
Eŋ gêjam êsêac, taŋ nêŋ katuŋ ôluŋ-ôluŋgeŋ naŋ sa.

19 Ŋac gêdêŋ gêôc gêŋwapac taêsam,
mago Apômtau gêjam eŋ sa gêdêŋ gêŋ tonaŋ ŋai samob.
20 Eŋ gejob ênê ŋatêkwa samob
gebe ŋateŋ tulu atom.
21 Sec oc ênac ŋac sec êndu.
Ma êsêac, taŋ têntac sec êndêŋ ŋac gêdêŋ naŋ, oc têtap ŋagêjô sa.

22 Apômtau gêjam nê sakiŋwaga nêŋ katuŋ sa.
Ma êsêac, taŋ sê lamu eŋ naŋ, oc têtap ŋagêjô sa êjô sec atom. * meloc
kêtê eŋ e ŋac tau kêtiŋ eŋ su gêc gêja naŋ.

35

Ŋac gaôc gêŋwapacŋa nê mec Anôtô ênam eŋ saŋa

1 O Apômtau, ônac siŋ êndêŋ êsêac, taŋ sêjac aê semoa naŋ.
Ôku êsêac, taŋ sêku aê tulu sêmoa naŋ tulu.
2 Ôja lautuc to maluku sa
ma ôndi mêŋônam aê samaŋ.
3 Ôkôtêŋ kêm to ôndaiŋ olo endeŋ lau, taŋ sebe sê aê tôŋ naŋ.
Ôsôm êndêŋ ŋoc katuc gebe "Aê tec gabe janam aôm sa."

4 Ôkêŋ lau, taŋ sesom lêŋ senseŋ aê suŋa naŋ,
têtu meloc ma sêmbac tauŋ su.
Êsêac taŋ sêkic aêŋoc biŋ naŋ,
sênu tauŋ su tomajeŋgeŋ sêc sêmu sêna.
5 Ôkêŋ êsêac têtôm jataê, taŋ mu kelelo naŋ,
ma Apômtaunê aŋela êtiŋ êsêac su.
6 Êsêacnêŋ intêna êtu kesec ma ŋalêŋô êsa
ma Apômtaunê aŋela êjanda êsêac.

7 Êsêac sêwa lakô aê kelecgeŋ
ma sêkwê sê gebe aê janac tauc êndu.
8 Gêŋwapac êtap êsêac sa eb tageŋmaŋ ma tauŋ sêsêp nêŋ lakô, taŋ sêwa
kelecgeŋ naŋ,
e gacgeŋ sênaŋa.

9 Go ŋoc ŋalêlôm êtu samuc Apômtau
ma êôc eŋ sa gebe gêjam aê kêsi.
10 Aê oc jasôm toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ gebe
"Apômtau, asa oc êtôm aôm,
taŋ kôjaŋgo ŋac gêŋgôŋ jageoŋa su aŋga ŋaclainê
to kôjaŋgo ŋalêlôm sawa, taŋ gêôc gêŋwapac naŋ, su aŋga ŋac, taŋ
kêkôniŋ eŋ tôŋ naŋ."

11 Imbeleŋ dansaŋ sêsa gebe mêŋsenseŋ aê,
têtu kênac gêŋ, taŋ gajam kauc ŋam naŋ, gêdêŋ aê.
12 Aê kamoasiŋ êsêac, mago sêkêŋ sec gêjô ŋajam
e aê katuc gêbac su.
13 Mago gêdêŋ taŋ gêmac kêtap êsêac sa naŋ, aê kasô talu kêtu ŋoc ŋakwê.
Aê gajam dabuŋ mo ma kateŋ ŋoc mec gasaŋ-laŋôcanô auc.
14 Gagôm tauc amboac gagôm kêtu ŋoc ŋac me lasic teŋŋa.
Gaŋgôŋ kapô gaducgeŋ katôm ŋac teŋ ŋalêlôm ŋawapac kêtu tênaŋa.

15 Mago gêdêŋ taŋ aê katu sec naŋ, êsêac sêkac sa toôliŋ kêpigeŋ sebe sêsu
aê susu.

---

* **34:22:** Dawid gêga gêdêŋ taŋ kepeŋ tokauc gêdêŋ Abimelek gebe

Ma lau, taŋ gajam kauc êsêac naŋ, sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aê gedeŋ
tôŋgeŋ.
16 Êsêac têtôm sêsu-susuwaga sêjam aê katu ôwê to sêgôm aê katu meloc
ma sêmôêŋ luŋluŋ gêdêŋ aê.

17 O Apômtau, gobe ôlic gêŋ tonaŋ e êndêŋ ondocgeŋ.
Ôjanda katuc su aŋga êsêanêŋ biŋ alôb-alôb. Ônam aê kêsi aŋga lewe
matac nêŋ.
18 Go janam daŋge aôm êsêp taêsam sêkac tauŋ sa ŋalêlôm.
Aoc êôc aôm êsêp lau taêsam ŋanô taŋeŋsuŋ.

19 Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkic aêŋoc biŋ sêsiŋgeŋ sêmoa naŋ, sêmajec aê atom.
Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ kisa aê ŋabiŋ masigeŋ naŋ, sêsênic mateŋ êtu
aêŋa atom.

20 Êsêac sêsôm biŋ malô-malô atom.
Ma sêgôliŋ biŋdansaŋ kêpi gamêŋ tau ŋalau wapac.
21 Êsêac sêpa laweŋgeŋ kêtu aêŋa ma sêmôêc gebe "Kec, kec
tauŋ mateŋ anô talic ŋanôgac."
22 O Apômtau, aôm gôlicgac, amboac tonaŋ ônam taôm tôŋ atom.
O Apômtau, ômoa jaêc aê atom.
23 Matam jali êsa to ôndi sa gebe ômansaŋ ŋoc biŋ êtu katô.
O ŋoc Anôtô to ŋoc Apômtau, ônam gôliŋ ŋoc biŋmaŋ.
24 O Apômtau ŋoc Anôtô, aôm ŋac gêdêŋ. Ômêtôc ŋoc biŋ êtu katô
gebe êsêac ôliŋ êpi atu aêŋa atom.
25 Ôkêŋ êsêac sêômac aê êtu biŋ, taŋ sêpuc boa gêc nêŋ ŋalêlôm naŋŋa atom
gebe "Kec, gêŋ amboac tonaŋ tec aêac taêŋ gêjam."
Ôkêŋ êsêac sêkêli tauŋ gebe "Aêac aseŋ eŋ sugac" naŋ atom.

26 Ôkêŋ êsêac samob, taŋ ôliŋ kêpi kêtu ŋoc gêŋwapacŋa naŋ, majeŋ to
môkêŋapac ŋawapac êsa acgom.
Ôkêŋ êsêac, taŋ tetoc tauŋ sa gêdêŋ aê naŋ, têtu meloc ma majeŋ êkôm
êsêac auc.

27 Ôkêŋ êsêac, taŋ sêlic aê ŋajam naŋ, tauŋ têntac ŋajam to ôliŋ êpigeŋ.
Ma ôkêŋ êsêac sêsôm ênêc awêgeŋ gebe" Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ. Eŋ
taê gêjam nê sakiŋwaga gebe êmoa ŋajamgeŋ."
28 Imbeloc oc êwaka nêm biŋgêdêŋ sa,
êŋgôm waem êtu tapa endeŋ tôŋgeŋ. *

36

Lau secwaga nêŋ biŋ alôb-alôb to lau gêdêŋ

1 Ŋac alôb-alôb gêŋô sec ŋaawa aŋga tau nê ŋalêlôm.
Eŋ gedec Anôtô, tec ketoc eŋ sa atom.
2 Eŋ ketoc tau sa e taê gêjam kêtu tôŋ gebe
Anôtô oc êkip sa to atiŋ eŋ su atom.
3 Biŋ samob, taŋ eŋ kêsôm naŋ, biŋ alôb-alôb to biŋ dansaŋ.
Eŋ gêwi nê gêŋ, taŋ andaŋgeŋ gêgôm tokauc ma ŋapep naŋ, siŋ su.

* **35:28:** Dawidnê teŋ.

4 Eŋ kêsa tau sic jagêc nê mê naŋ taê gêjam biŋ alôb-alôb.
Eŋ kêsa sec ŋalêŋ ma laŋô gelo biŋ keso tau atom.

Anôtônê moasiŋ

5 O Apômtau, nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa kapi e jagêdêŋ undambê
ma nêm biŋ ŋaŋêŋ kapi e jakêpuc kêpi tao.
6 Aômnêm biŋgêdêŋ kêtôm Anôtônê lôc sêkô ŋajaŋa. Aômnêm mêtôc kêtôm
gwêc ŋagêdimbob.
O Apômtau, aôm gôjam ŋamalac to bôc sa.

7 O Anôtô, nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋajamanôgoc,
tec ŋamalac latuŋi sêlamu aôm magêm ŋaajuŋlabu.
8 Aômnêm andu ŋamoasiŋ taêsam gêjac êsêac mateŋ su.
Aôm kôkêŋ êsêac sênôm aômnêm gêŋlêwê ŋajam ŋabu,
9 gebe aôm kôtu daŋgôŋ mateŋ jali ŋamôkê.
Aômnêm ŋawê kêpô aêac, tec tauŋ ajala ŋawê amboac tonaŋ.

10 Nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êmoasiŋ êsêac, taŋ sêjala aôm naŋ,
to êmoasiŋ êsêac, taŋ sêsa nêŋ lêŋ tolaŋôŋnêm sawageŋ naŋ.
11 Ôkêŋ lau teŋbeleŋ aŋgeŋ eŋkaiŋ êka aê tôŋ atom.
Ma êsêac, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, sensoc aê atom.

12 Secwaga sebeŋ jasêc
oc sêndi naeo.
*

37

Lau-secwaga nêŋ ŋajam, naŋ gêŋ têlageŋŋa

1 Ôniŋ oliŋ êtu lau secwaga atom.
Ôlim taôm êtu lau-kesowaganŋa atom.
2 Êsêac oc têtu gegoŋ sebeŋ amboac gêgwaŋ
ma sêmêliŋ amboac gêgwaŋ ŋamêdôb.

3 Ôkêŋ êwiŋ Apômtau, ec ôŋgôm gêŋ ŋajamgeŋ.
Ôŋgôŋ nêm gamêŋ ma ôŋgôm gêŋ êndêŋgeŋ.
4 Ôtu samuc Apômtau.
Eŋ oc êkêŋ gêŋ, taŋ nêm ŋalêlôm taêm kêka naŋ.

5 Ôsakiŋ nêm lêŋ êndêŋ Apômtau
ma ôkêŋ êwiŋ eŋ, eŋ oc êŋgôm ŋajam êsa.
6 Eŋ oc êkêŋ aômnêm biŋ gêdêŋ êpô gamêŋ amboac ŋawê.
Ma aômnêm biŋ ŋaŋêŋ ŋawê amboac oc kêkô ŋaluŋ.
7 Ônam taôm tôŋ ômoa Apômtau laŋônêm ma ôkêŋ matam eŋgeŋ.
Ôniŋ oliŋ ŋac, taŋ kêtap nê kôm ŋanô sa ma ŋac, taŋ kêkic launêŋ biŋ
ma gêgôm ŋanô kêsa naŋ atom.

8 Ojop taôm êndêŋ têmtac ŋandaŋ ma ôkac taôm su aŋga ŋalêlôm kêmoatiŋ
tôŋ.

---

* **36:12:** Apômtaunê sakiŋwaga Dawid gêga.

Ôniŋ oliŋ taôm atom, oc êkalem sec.
9 Apômtau oc enseŋ lau-sêgôm-secwaga su.
Ma êsêac, taŋ sêkêŋ mateŋ Apômtau naŋ, oc sêwê kaiŋ gamêŋ tau.

10 Sauŋgeŋ acgom, go secwaga tau oc malamê
ma embe onsom aŋga eŋ mala, oc ôtap eŋ sa atom
11 Mago lau wapac oc têtu gamêŋ ŋatau,
ma moasiŋ oc ênam êsêac auc sêmoa nêŋ ŋajam.

12 Secwaga kêkic ŋac gêdêŋ nê biŋ
ma gêmôê luluŋ kêtu eŋŋa.
13 Mago Apômtau kêômac eŋ
gebe kêjala gebe sauŋgeŋ, go ŋac tau ênaŋa.

14 Lau-secwaga sêkac nêŋ siŋ sa ma sêkêkam nêŋ talam,
sebe senseŋ ŋac ŋasec to ŋalêlôm sawa ma sênac êsêac, taŋ sêsa nêŋ lêŋ
gêdêŋgeŋ naŋ êndu.
15 Mago acnêŋ siŋ oc êmbuc êsêac tauŋ nêŋ ŋalêlôm
ma nêŋ talam oc tulu-tulugeŋ ênaŋa.

16 Ŋac-gêdêŋ nê waba luagêcgeŋ embe ênêc,
oc êlêlêc secwaga taêsam nêŋ waba ŋanô lasê su.
17 Lau taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ lemeŋ dambê oc tulu,
mago Apômtau oc êpuc lau gêdêŋ tôŋ.

18 Apômtau kêjala lau mansaŋ nêŋ bêc
ma nêŋ gêŋlênsêm oc ênêc teŋgeŋ.
19 Êndêŋ bêc gêŋwapacŋa oc sêpô lêna tauŋ atom.
Êndêŋ bêc tôbômŋa, naŋ mo oc êôc êsêac tôŋ.

20 Lau taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, oc sêmbac sênaŋa.
Ma Apômtaunê ŋacjo oc sênaŋa amboac ŋaola kêsêlô, ma sê su amboac
jadauŋ.

21 Ŋac sec nê gêŋ masi, tec oc ênac launêŋ tôp êtôm atom.
Ma ŋac gêdêŋ oc êkêŋ gêŋ totêtac wapômgeŋ.
22 Lau taŋ Apômtau gêjam mec êsêac naŋ, oc sêwê kaiŋ gamêŋ êtu nêŋ gêŋ.
Ma lau, taŋ eŋ kêpuc boa êsêac naŋ, oc sênaŋa.

23 Apômtau gêjam gôliŋ launêŋ lêŋ
ma kêpuc ŋac, taŋ nê lêŋ gêjac eŋ mataanô ŋajam naŋ tôŋ.
24 Eŋ embe embeŋ, oc gacgeŋ êsêp naênêc atom
gebe Apômtau kêkam eŋ gêdêŋ lêma.

25 Aê ŋapalêgeŋ e katu ŋac laŋgwa,
mago galic Apômtau gêwi ŋac gêdêŋ teŋ siŋ atomanô. Ma galic nê
gôlôac têtaŋ gêŋ teŋ atomanô.
26 Eŋ ŋac têtac wapôm ma êkêŋ gêŋ êndêŋ lau, taŋ teteŋ eŋ naŋ.
Ma nê gôlôac oc têtu moasiŋ laugeŋ.

27 Ôŋgamiŋ taôm êndêŋ sec ma ôŋgôm gêŋ ŋajamgeŋ,

go ômoa nêm gamêŋ teŋgeŋ
28 Gebe Apômtau têtac gêwiŋ biŋ gêdêŋ
ma oc êwi nê lau mansaŋ siŋ atom.
Eŋ oc ejop nê lau gêdêŋ sêmoa teŋgeŋ,
mago lau alôb-alôb nêŋ wakuc oc maleŋmê.
29 Lau gêdêŋ oc têtu gamêŋ ŋatau
ma oc sêŋgôŋ nêŋ gamêŋ tau endeŋ tôŋgeŋ.

30 Ŋac gêdêŋ nê awasuŋ kêsôm biŋ tokauc lasê
ma imbêla kêsôm biŋ jagêdêŋ.
31 Ŋac tau nê Anôtônê biŋsu gêc ênê ŋalêlôm,
tec kêsêlêŋ kêku kêpac atom.

32 Ŋac keso gêdib ŋac gêdêŋ
ma taê gêjam gebe enseŋ eŋ su ênaŋa.
33 Mago Apômtau kêkô ŋac gêdêŋ auc
ma embe êmêtôc ênê biŋ, oc êkêŋ eŋ lêwaŋ-lêwaŋ atom.

34 Ôkêŋ matam Apômtaugeŋ to ôsap ênê lêŋ tôŋ, go etoc aôm sa ôtu gamêŋ ŋatau
ma aôm ôlic eŋ enseŋ lau sec su.

35 Aê galic ŋac sec teŋ, taŋ ketoc tau sa ŋanôgeŋ
e keleŋ gamêŋ su amboac kaseda Lebanonŋa.
36 Mago gêdêŋ taŋ kasêlêŋ jagaô lasê eŋ mala kêtiam naŋ, galic eŋ malamê
ma gasom e katap eŋ sa atomanô.

37 Ômoa tobiŋmêgeŋ ma ôsa nêm lêŋ êndêŋgeŋ
gebe Anôtô oc êmoasiŋ lau amboac tonaŋ.
38 Lau-secwaga samob oc sênaŋa.
Ma lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ wakuc oc maleŋmê.

39 Apômtau kêtu lau gêdêŋ nêŋ ênam êsêac sa ŋamôkê
ma kêtu nêŋ lamu ŋanô gêdêŋ noc sêpô lêna tauŋŋa.
40 Apômtau kêpuc êsêac tôŋ to gêjam êsêac kêsi.
Eŋ gêjam êsêac kêsi gêdêŋ lau keso ma kêpuc êsêac tôŋ gebe sê lamu eŋgeŋ.
*

38

Ŋac ŋasec teŋ nê mec

1 O Apômtau, aôm têmtac ŋandaŋ ma ônac aê atom.
Têmtac êmoatiŋ tôŋ ma ôim aê atom.
2 Gebe aômnêm sôb keseŋeŋ aêgac.
Ma lêmam kêkôniŋ aê tôŋ ŋanô.

3 Aôm têmtac ŋandaŋ kêkêŋ gêmac gêjam ôlic samucgeŋ auc.
Aêŋoc geo gêgôm aê ôlic ŋagêŋlêlôm kêtu masê sugac.
4 Aêŋoc keso gênôm aê auc kêpi e kalêlêc môkêcapac su,
kêkôniŋ aê tôŋ amboac gêŋ wapacsêga teŋ.

* **37:40:** Dawid gêga tonec.

5 Kêtu aê ŋac melocŋa,
tec ŋoc kamoc kêtu kapôêŋ e gêmôb.
6 Aê kapô gaduc gaŋgôŋ ducgeŋ.
Aêŋoc ŋalêlôm ŋawapac ma ganôŋ kaukauc kêtôm bêc to geleŋ.
7-8 Lambic gêjac aê secanô.
Ma gêmac gêjam aê ôlic auc.
Kasê aoc jamêc-jamêc e tekoc gêbac.
Ŋoc ŋalêlôm kêjamuŋ aê tec gamôêc.

9 O Apômtau, aôm kôjala gêŋ samob, taŋ gajam aoc su naŋ,
ma gôŋô ŋoc gaeŋ oliŋ sapu atom.
10 Ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc ŋasec. ŋaclai kêtaiŋ su aŋga aêŋoc
ma matocanô ŋawê gêjaŋa amboac tonaŋgeŋ.
11 Ŋoc ŋac to tawaŋ sêkac tauŋ su gêdêŋ aêŋoc gêŋwapac
ma ŋoc lasitêwai sêmoa jaêc aê.

12 Êsêac taŋ sebe senseŋ aê su naŋ, sêwa lakô aê.
Êsêac taŋ sebe aê jambac janaŋa naŋ, sêjam kisa aêgeŋ to sêkic ŋoc biŋ
kêtôm bêc to geleŋgeŋ.

13 Ma aê amboac ŋac taŋasuŋbic, naŋ gêŋô biŋ atom.
Ma amboac ŋac awamê, naŋ gêŋa awa atom.
14 Biŋŋanô, aê katôm ŋac teŋ gêŋô biŋ atomanô
ma awasuŋ kêpuc biŋ su tau atomanô.

15 O Apômtau, aê matoc kêsap aôm.
O ŋoc Apômtau Anôtô, aôm oc ôjô aê aoc.
16 Aê kataŋ aôm gebe êsêac ôliŋ êpi êtu aêŋa atommaŋ.
Embe ockaiŋ êku êpac, naŋ êsêac sêsu aê susu atommaŋ.
17 Kêdabiŋ gebe jambeŋ
ma taêc gêjam ŋoc ŋandaŋ gedeŋ tôŋgeŋ.

18 Ojae, aê jasôm ŋoc biŋ lasê acgom,
gebe ŋoc ŋalêlôm kêtuŋ aê kêtu ŋoc secŋa.
19 Êsêac taŋ sêkêŋ kisa aê ŋaômageŋ naŋ, nêŋ lai kêpoa.
Ma êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ ŋaômageŋ kêtu aêŋa naŋ, lau
taêsam ŋasec.
20 Aê tec kasap biŋ ŋajam tôŋ.
Ma êsêac sêkêŋ sec gêjô ŋajam ma sêkêŋ kisa aêgeŋ.

21 O Apômtau, ôwi aê siŋ atom.
Ŋoc Anôtô, ômoa jaêc aê atom.
22 O ŋoc ŋacmoasiŋ Apômtau,
mêŋônam aê sa. * têlêacŋa.

39

Aêŋoc ŋac taŋ gêmoa gêŋwapac ŋalêlôm naŋ, gêbu tau
1 Aê taêc gêjam gabe jajop ŋoc lêŋ ŋapep
ma imbeloc ênac biŋ sec teŋ atom.

* **38:22:** Dawidnê pesalem teŋ. Pesalem dambu tauŋŋa kêtu

Lau sec embe sêmoa aê ŋagala,
oc jakêŋ ŋagôliŋ êsêp aocsuŋ.
2 Amboac tonaŋ gajam tauc tôŋ ŋaŋêŋ laŋgwageŋ kakô.
Ma ŋoc ŋandaŋ kêpôŋ aê secanô gêc lêlômgeŋ.
3 Ŋoc ŋalêlôm gêlaŋ aê gêc bôcdagi ŋalêlômgeŋ ma taêc gêjam gamoa e kêlakoc aê amboac ja kêpi gêmêŋ,
go kapô imbeloc ŋagôliŋ su.
4 "O Apômtau, aê oc jaŋgôŋ matoc jali e êndêŋ ondoc. Oc jamac êndu êndêŋ ondoc.
Oc jamac êndu êndêŋ ondoc.
Ôkêŋ aê jajala tauc gebe aê gêŋ dalamatê sec."

5 Ojae, kôsaka ŋoc bêc kêtôm samuc tageŋ wageŋ, matamanô gôlic aêŋoc bêc ŋawalaŋ ŋanô masi.
Ŋamalac samob gêŋ ŋajaô-jaô ŋaômagoc.
6 Ŋamalac kêsa nê lêŋ kêtôm gêŋ ŋakatu teŋ. Eŋ gêŋ ŋaôma, mago gêgôm gêŋlêlôm kêtu tauŋa elêmê.
Gêjac gêŋ sasa gedeŋ tôŋgeŋ ma asa oc êtu gêŋ tau ŋatau.

7 O Apômtau, aê oc jakêŋ matoc asa.
Taêc kêka aôm taômgeŋgoc.
8 Ônam aê sa aŋga ŋoc sec samobmaŋ.
Ôkêŋ lau meloc sêsu aê susu atom,
9 Aê jaŋa aoc atom, janam tauc tôŋgeŋ jamoa,
gebe aôm gôjam gôliŋ ŋoc lêŋ tau.
10 Nêm gêŋwapac tec kêsac aê nec, ôkôc su aŋga aêŋoc,
gebe lêmam kêkôniŋ aê tôŋ ŋanô e oc janaŋa.
11 Aôm embe ônac ŋamalac teŋ êtu nê sec ŋagêjôŋa, oc nê katu ŋajam ênaŋa êtôm abêlôŋ geŋ tau.
Ojae, ŋamalac samob gêŋ ŋajaô-jaô ŋaômagoc.

12 O Apômtau, ôŋô ŋoc mec ma ôkêŋ taŋam ŋoc taŋi.
Aê galiŋ matocsulu, amboac tonaŋ ônam taôm tôŋ atom.
Gebe aê katu ŋacjaba katôm tamoci samob.
Ma katu nêm ŋacleŋ teŋ.
13 Ôlêwaŋ aê gebe jasi aoc su acgom,
go jaêc su e malocmê samucgeŋ. *

40

Wê lambiŋŋa
(Pes 70:1-5)
1 Aê gaôŋ Apômtau to gajam aoc su eŋ,
ma eŋ gewec mêŋkêkêŋ taŋa ŋoc taŋi.
2 Eŋ gê aê sa aŋga gêsuŋ ŋakêlêndiŋ
to aŋga lemoŋ ŋagôlub-gôlub.
Eŋ kêkêŋ ockaiŋ kaka poc tôŋ
ma kêpuc ockaiŋ tôŋ kasêlêŋ ŋajaŋa.
3 Eŋ kêkêŋ wê wakuc kêsêp aocsuŋ.
Kêdôŋ wê lambiŋŋa teŋ kêpi aêacnêŋ Anôtô.

* **39:13:** Dawidnê pesalem teŋ.

Lau taêsam sêlic e selendec
e mateŋ êsap Apômtaugeŋ.

4 Aoc êôc ŋac, taŋ mata kêsap Apômtau naŋ,
ma gêmoa gêwiŋ teŋbeleŋ aŋgeŋwaga atom to kêsa dansaŋtêna nêŋ lêŋ atom.
5 O ma Apômtau Anôtô, aôm gôgôm gêŋtalô taêsam kêtu aêacŋa.
Ŋac teŋ kêtôm aôm gêmoa atom.
Aôm taêm gêjam lêŋ moasiŋŋa taêsam amboac tonaŋ.
Aê embe jawa sa to jasa sa, oc jatôm atom gebe taêsam ŋanô lasê.

6 Da sêbucŋa to da keleŋ gêjac aôm matamanô ŋajam atom, mago kômasaŋ taŋocsuŋ gobe jaŋô biŋ.
Aôm koteŋ daja to da wama atom.
7 Amboac tonaŋ jasôm gebe "Ôlic acgom, oc jawac
sêwa aêŋoc biŋ sa gêc biŋsu ŋabuku.
8 O ŋoc Anôtô, aê jaŋgôm aômnêm biŋ êtu tôŋ janac ŋawae.
Nêm biŋsu gêc ŋoc ŋalêlôm."

9 Aê kasôm aôm gôjam aêac sa ŋawae lasê aŋga lau taêsam sêkac tauŋ sa ŋalêlôm.
O Apômtau, aôm taôm gôlicgac gebe aê kagamiŋ gêdôcôlic atom.
10 Aê gasaŋ nêm biŋ gôjam lau kêsiŋa ŋawae auc gêc ŋoc ŋalêlôm atom.
Kasôm lasêgeŋ gebe aôm ŋac ŋaŋêŋ to gôjam lau sa.

11 O Apômtau, amboac tonaŋ ôŋgamiŋ taêm walô êndêŋ aêma atom.
Nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋ oc êkwa aê auc ŋapaŋ.

Mec ênam saŋa

12 Gêŋwapac ŋalêlêma atom kêgi aê auc.
Ŋac sec kêtap aê sa gêjam aucgeŋ.
Taêsam ŋasec kêlêlêc môkêclauŋ môkêcapacŋa su,
tec gajac kapoac tauc gacgeŋ gamoa.
13 O Apômtau, ôlic ŋajam ma ônam aê sa.
O Apômtau, ônsaic taômgeŋ mêŋôpuc aê tôŋ.
14 Êsêac taŋ dêdib aê sebe senseŋ aê su naŋ, ôkêŋ êsêac samob majeŋ to teŋbeleŋ ŋawapac êsa.
Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ mateŋgeŋ sebe aê jatu sec naŋ, sêc tomajeŋgeŋ sêmu sêna.
15 Êsêac taŋ sêgôm Kec, kec kêpi aê naŋ,
ôkêŋ êsêac têtakê tomajeŋgeŋ.

16 Ôkêŋ êsêac samob, taŋ sesom aôm naŋ,
ôliŋ êpi to têntac ŋajam êsa êtu aômŋa.
Ôkêŋ êsêac samob, taŋ taêŋ kêka aômnêm moasiŋ naŋ,
sêsôm lasê endeŋ tôŋgeŋ gebe Apômtau ŋac towae.

17 O Apômtau, aê tec ŋac palê-palê to ŋac ŋalêlôm sawa jamoa naeo, mago aôm taêm gêjam aê.
O ŋoc Anôtô, ônam gamêŋ tôŋ atom gebe ŋoc ônam-aê-sa to ôpuc-aê-tôŋwaga aômgoc.

*

41

Ŋac gêmac nê mec

1 Aoc gêôc ŋac, taŋ gêjam ŋac ŋasec sa naŋ,
gebe êndêŋ gêŋwapac ŋabec Apômtau oc ênam eŋ sa.
2 Apômtau ejop eŋ ma êwaka ênê katu sa gebe aweŋ êôc eŋ aŋga nê gamêŋ.
Ma aôm oc ôpô eŋ ŋabênic su êndêŋ nê ŋacjo, taŋ têtu kêka-kêka eŋ naŋ atom.
3 Eŋ embe êmac jaoŋageŋ ênêc, Apômtau oc ênam malô eŋ.
Aôm gôjam ênê gêŋwapac samob ôkwi kêtu gaô.

4 Aê kasôm gebe "O Apômtau, taêm labu aêmaŋ.
Ômoasiŋ ŋoc katuc gebe aê gagôm geo gêdêŋ aôm."
5 Ŋoc soŋo-soŋo sêjac jatu aê gebe
"Êndêŋ ondoc eŋ oc êmac êndu ma nê ŋaê ênaŋa.
6 Teŋ embe êtu ŋacleŋ aê êmêŋ, oc êsôm biŋ dansaŋ. Nê ŋalêlôm ênac biŋ sec-sec sa,
gocgo êsa awê naêsôm lasê.
7 Êsêac samob, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu aêŋa naŋ, sêjac biŋ kesec-kesec kêtu aêŋa.
Êsêac taêŋ gêjam biŋkalom kêpi aêgeŋ gebe
8 "Eŋ ŋac tobiŋ kaloŋ-kaloŋ sec,
teŋ embe ênêc amboac tonaŋ, oc êndi sa êtiam atom.
9 Ŋoc ŋac mêŋbaŋ, taŋ ôlic andaŋ eŋ ma geŋ mo aŋga aêŋoc naŋ,
tec kêkac akaiŋ sa gebe êka aê.

10 O Apômtau, taêm labu aê ma ônam aê sa êtiam,
go jakêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac.
11 Ŋoc ŋacjo embe ôli êpi-êpi êtu aêŋa atom,
go aê jajala gebe aôm gôlic aê ŋajam.
12 Aôm gôjam aê sa kêtu ŋoc biŋ masigeŋŋa
ma kôkêŋ aê kakô aôm laŋômnêmŋa gedeŋ tôŋgeŋ.

13 Lambiŋ êndêŋ Apômtau, Israelnêŋ Anôtô
êndêŋ galoc to endeŋ tôŋgeŋ.

Biŋŋanô, biŋŋanôgoc.

*

42

BUKU KÊTU LUAGÊCŊA

Tanam aweŋ su Apômtauŋa

1 O Anôtô, aê aocsulu kapa aômŋa
amboac bôcgabuŋ, taŋ awa ececgeŋ gebe ênôm bu naŋ.
2 Ŋoc katuc ŋaawasulu kêpa Anôtôŋa, kêpa kêtu Anôtô mata jaliŋa.
Êndêŋ ondoc oc jasa najalic Anôtônê laŋôanô.
3 Galiŋ matocsulu kêtu ŋoc mo kêtôm bêc to geleŋ,

---

* **40:17:** Dawidnê pesalem teŋ. * **41:13:** Dawidnê pesalem teŋ.

gebe sênac aêŋoc Anôtô ôkwi kêtôm bêcgeŋ gebe Nêm Anôtô gêmoa ondoc.”

4 Jakô ŋoc ŋalêlôm ŋawapac auc atom, taêc ênam biŋ tonecgeŋ gebe
gêmuŋgeŋ gawiŋ lau taêsam ma gawê êsêac gadêŋ Anôtônê andu gaja.
Aêac awê tolasê ma toôndugeŋ aja abe akêŋ Anôtônê om.
5 O katuc tau, amboac ondoc gômoa ŋoc ŋalêlôm tobiŋ wapac ma ôluŋ-ôluŋgeŋ.
Ôkêŋ matam Anôtô gebe aê oc janam daŋge êndêŋ eŋ, taŋ kêsa aê laŋôc sa to kêtu ŋoc Anôtô naŋ.

6 Ŋoc katuc kêpô gêducgeŋ gêmoa ŋoc ŋalêlôm. Amboac tonaŋ tec taêc
gêjam aôm gamoa Jordan to lôc Hermon ŋatêpôê ŋagamêŋ tonec.
Gaŋgôŋ lôc Misar tonec.
7 Bu ŋasamac teŋ gêmôêc biŋ gêdêŋ ŋasamac teŋ gêdêŋ taŋ kêpô kêsêp pocdambê naŋ.
Ojae, aômnêm dembom to koteŋ samob gênôm aê aucgoc.
8 Gêdêŋ geleŋŋa gaeŋ oliŋ gebe Apômtau êkêŋ nê moasiŋ êsa ma gêdêŋ gêbêc nê wê gêc aocsuŋ
to kateŋ ŋoc mec gêdêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ aê gaŋgôŋ matoc jali.

9 Aê kasôm gêdêŋ ŋoc poclabu Anôtô gebe
“Amboac ondoc kôliŋ aê siŋ.
Amboac ondoc gamoa togêŋwapacgeŋ.
Ma ŋacjo kêkôniŋ aê tôŋ.”
10 Lau taŋ sêlêsu aêŋa naŋ, têtaŋ pêlê aê
e sêjamuŋ ŋoc ŋatêkwa popoc-popocgeŋ.
Êsêac têtaŋ pêlê aê gedeŋ tôŋgeŋ gebe
“Nêm Anôtô gêmoa ondoc.”

11 O katuc tau, amboac ondoc gômoa ŋoc ŋalêlôm tobiŋ wapac ma ôluŋ-ôluŋgeŋ.
Ôkêŋ matam Anôtô, gebe aê janam daŋge êndêŋ eŋ, taŋ kêsa aê laŋôc sa to kêtu ŋoc Anôtô naŋ.
*

43

(Gêjac têku pesalem 42)

Mec Anôtô ênam aêac saŋa
1 O Anôtô, ôwaka ŋoc gêdêŋ sa ma ônam gôliŋ ŋoc biŋ
êndêŋ lau têntac gêwiŋmê tônê ŋai.
Ônam aê sa
aŋga ŋamalac dansaŋ to secwaga nêŋ.
2 Aôm kêtu Anôtô, taŋ gejob aê naŋ,
amboac ondoc kôtiŋ aê su.
Amboac ondoc jamoa togêŋwapacgeŋ
ma soŋo-soŋo kêkôniŋ aê tôŋ.

* **42:11:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

3 Ôsakiŋ nêm ŋawê to nêm biŋ ŋaŋêŋ
gebe êwê aê.
Ma ôkêŋ aê jandêŋ nêm lôc dabuŋ,
to nêm andu, taŋ gôŋgôŋ naŋ jana.
4 Go jandêŋ Anôtônê altar jana.
Jandêŋ Anôtô, taŋ ôlic kêpi-kêpi eŋŋa naŋ.
O ŋoc Apômtau Anôtô,
aê jalambiŋ aôm ŋa gêŋ wêŋageŋ.
5 O katuc tau, amboac ondoc gômoa ŋoc ŋalêlôm tobiŋ wapac
ma ôluŋ-ôluŋgeŋ.
Ôkêŋ matam Anôtô gebe aê janam daŋge êndêŋ eŋ,
taŋ kêsa aê laŋôc sa to kêtu ŋoc Anôtô naŋ.

44

Mec Anôtô ejop aêacŋa

1 O Anôtô, aêac tauŋ aŋô kêsô taŋeŋsuŋ
ma tameŋmai sêjac aômnêm miŋ gêdêŋ aêac
gebe gêdêŋ êsêacnêŋ bec, taŋ sêmoa naŋ, aôm gôgôm nêm gêŋsêga gêdêŋ
êsêac,
gôgôm gêdêŋ bêc andaŋgeŋŋa.
2 Aôm lêmam jagoseŋ lau samuc su ma kôkêŋ nêm lau sêŋgôŋ sêjô êsêac
maleŋ.
Aôm goseŋ tenteŋlatu su, ma kôlaiŋ êsêacgeŋ sêjam gamêŋ auc.
3 Êsêac tauŋ nêŋ siŋ kêsi gamêŋ ŋatau su atom.
Ma êsêac tauŋ nêŋ ŋaclai kêku ŋacjo tulu atom.
Aôm taômgeŋ nêm anôŋa to lêmam ma laŋômanô ŋawê gêgôm
gebe aôm têmtac gêwiŋ êsêac.

4 Aôm taômgeŋ kôtu ŋoc kiŋ to Anôtô.
Aôm kôkêŋ Jakob kêku nê ŋacjo tulu.
5 Aôm ôwiŋ aêac, go akôniŋ ma ŋacjo tôŋ.
Aômnêm ŋaê êpuc aêac tôŋ, go aka ma ŋacjo popoc.
6 Aê kakêŋ gêwiŋ ŋoc talamgeŋ atom.
Ma aêŋoc siŋ gêjam aê sa atom.
7 Aôm taômgeŋ tec kôpuc aêac tôŋ gêdêŋ ma ŋacjo.
Ma gôgôm êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu aêacŋa naŋ, nêŋ
meloco kêsa.
8 Aêac atoc Anôtô sa gedeŋ tôŋgeŋ.
Ma aweŋ gêôc nêm ŋaê ŋapaŋ.

9 Mago galoc kôtiŋ aêac su to gôgôm aêac majeŋ kêsa
ma gôwiŋ aêacma siŋwaga atom.
10 Aôm kôpuc aêac tôŋ atom, tec aêac aêc kêtu ma ŋacjoŋa.
Ma êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu aêacŋa naŋ, sê ma waba
êliŋ-êliŋ.
11 Aôm gôwi aêac siŋ ŋamelocŋageŋ amboac domba, taŋ sêwê gebe
nasêmbuc naŋ.
Aôm kôpa aêac êliŋ-êliŋ asêp lau samuc ŋalêlôm.
12 Aôm kôkêŋ taôm nêm lau dêdêŋ lau sêjam ôli êsêac
ma sêkêŋ ŋaôli sauŋanô amboac êsêac gêŋ ŋaôma teŋ.

13 Aôm kôkêŋ lau, taŋ ma sackapoagêdô gêdêŋ tauŋ naŋ, têtaŋ pêlê aêac.
Lau samob, taŋ sêgi aêac auc sêŋgôŋ naŋ, têtaŋ pêlê to sêômac aêac.
14 Aôm kôkêŋ aêac atu lau samuc nêŋ biŋ makicŋa
ma tenteŋlatu têdaiŋ gêsuŋ kêtu aêacŋa.
15 Aê taêc gêjam ŋoc majoc gedeŋ tôŋgeŋ
ma majoc kêkôm laŋôcanô auc.
16 Gebe gaŋô biŋ pêlêŋa to biŋ alôb-alôb
ma galic ŋacjo seŋ anô-anô gebe sêkac nêŋ kamocgôc.

17 Aêac atap gêŋ tonaŋ ŋai samob sa,
mago aliŋ aôm siŋ ma agôm aômnêm poac paliŋ atom.
18 Aêacma ŋalêlôm kêkac tau su aŋga aômnêm atom.
Ma aêac eŋkaiŋ geo gala aômnêm intêna atom.
19 Mago aôm kôkêŋ kêam sec saleŋŋa sêŋac aêac popoc
ma gêsuŋbôm gêjam aêac auc.

20 Aêac embe aliŋ ma Anôtô siŋ
ma aôc lemeŋ sa êndêŋ anôtô jaba teŋ,
21 eŋ oc êtap biŋ amboac tonaŋ sa atom me.
Gebe eŋ tec kêjala gêŋ samob, taŋ aêac ajala gêc ma ŋalêlôm ŋadim labusêga teŋ naŋ.
22 Masigoc, sêjaiŋ aêac kêtôm bêcgeŋ kêtu aômŋa.
Ma sêgôm aêac atôm bôc, taŋ sebe sêmbuc naŋ.

23 O Apômtau, matam êpoamaŋ. Gôêc bêc kêtu asageŋŋa.
Matam êlac ma ômasuc aêac endeŋ tôŋgeŋ atom.
24 Gôsaŋ laŋômanô auc, o wageŋ.
Ma kôliŋ aêacma gêŋwapac to aŋgôŋ jageoŋa siŋ.

25 Ojae, ma katuŋ kêpô gêduc e geŋ kekop laŋgwageŋ.
Aêacma ôliŋ kêtap labôc jagêc.
26 Ôndi, mêŋônam aêac samaŋ.
Ônam aêac sa êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
*

45

Kiŋ gêjam awê ŋawê

1 Biŋ êjam-êjam kêôliŋ kêpi aŋga aêŋoc ŋalêlôm tec gebe ênsêwa êsa. Amboac tonaŋ jansuŋ ŋoc wê êndêŋ kiŋ.
Imbeloc kêtôm ŋac lêmagaôŋa keto kêlêpê.

2 Aôm laŋômanô ŋajam kêlêlêc ŋamalac samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, nêŋ su.
Gêdômôlic e têtac kêsa laŋgwageŋ.
Amboac tonaŋ tec Anôtô gêjam mec aôm gedeŋ tôŋgeŋ.
3 O ŋactêkwa, ôjandiŋ nêm siŋ êŋkaleŋ magim.
Nêm laukasap e ŋawasi laŋgwageŋ.

4 Ajôc, ŋac tau, ônac siŋ taumaŋ. Ôŋgôm êtu biŋŋanôŋa to ôpuc biŋgêdêŋ tôŋ.

* **44:26:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

Ma lêmam anôŋa êwaka nêm ŋaclai kapôêŋ sa.
5 Aômnêm sôb ŋamatagosu keseŋeŋ kiŋnê ŋacjo nêŋ nipkalop tôŋ
ma tenteŋlatu samob sêu tauŋ jasêc amkaiŋ ŋalabu.

6 Aômnêm lêpôŋ, taŋ Anôtô kêpuc tôŋ naŋ, êkô teŋgeŋ to teŋgeŋ.
Aôm gôjam gôliŋ nêm lau ŋa biŋgêdêŋ.
7 Aôm têmtac gêwiŋ biŋgêdêŋ ma nêm ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu biŋ alôb-alôbŋa.
Amboac tonaŋ Anôtô, taŋ kêtu nêm Anôtô naŋ, geŋ oso aôm ŋa niptêkwi têntac ŋajamŋa e kôlêlêc samob su.
8 Lakisia to môsê ma samboa ŋamalu kêsa aŋga nêm ŋakwê.
Êsêac sêjam wê sêŋgôŋ andu, taŋ sêgêlôŋ ŋa bôc ŋajabo naŋ, e gêgôm aôm têmtac ŋajamanô.
9 Kiŋ latuŋio sêmoa sêwiŋ lauo ŋagêdô aŋga nêm andu.
Ma nêm awê togêlôŋ gold Opirŋageŋ kêkô aômnêm anôŋa.

10 O latucoenec, matam ê aê ma ôkêŋ taŋam ŋoc biŋ.
Ôliŋ nêm lau to tamamnê andu siŋ.
11 Ma embe kiŋ têtac êkac eŋ êtu aôm laŋômanô ŋajamŋa,
naŋ ôkêŋ êwiŋgeŋ gebe eŋ kêtu nêm ŋatau.
12 Lau Tirusŋa oc sênsuŋ awa êndêŋ aôm.
Ma lau tolêlôm oc têtu kêka-kêka gebe aôm ôlic êsêac ŋajam.

13 Kiŋ latuo gêmoa andu kiŋŋa ŋalêlôm togêlôŋ ŋawasi laŋgwageŋ.
Ênê ŋakwê sêwa gam gold gêwiŋ.
14 Êsêac sêwê eŋ, taŋ kêsô ŋakwê talô-talô sa naŋ, dêdêŋ kiŋ sêja.
Ma sêwê ênê sakiŋwagao toôŋgeŋ dêdêŋ kiŋ sêja amboac tonaŋgeŋ.
15 Sêjam lasê ma sêwê êsêac toôndugeŋ
ma jasêsô kiŋnê andu ŋalêlôm sêja.

16 Aôm ôtap latômi taêsam sa, taŋ sêjô tamami su naŋ.
Aôm oc ôkêŋ êsêac têtu kasêga aŋga gamêŋ samob.
17 Aê oc jakêŋ lau wakuc ŋamuŋa samob taêŋ ênam aôm ŋapaŋ.
Amboac tonaŋ tenteŋlatu aweŋ êôc aôm teŋgeŋ to teŋgeŋ.
*

46

Anôtô kêtu nêŋ lamu to ŋaclai
1 Anôtô kêtu nêŋ lamu to ŋaclai.
Eŋ gêjam aêac sa gêdêŋ daŋgôŋ jageoŋa gêjac ŋawae.
2 Amboac tonaŋ embe nom ênaŋa ma lôc êu tau êsêp gwêc êna,
naŋ aêac tatêc tauŋ atom.
3 Embe gwêc ŋadindiŋ
ma êŋgasim e ê kapic-kapic naêpi lôc e êkôtêŋ tau, naŋ aêac tatêc tauŋ atom.
Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau kêpuc aêac tôŋ
Jakobnê Anôtô kêtu aêacnêŋ laimôkê.

4 Bu kapôêŋ tec kêpoac ma ŋasêli kêmalôm Anôtônê malac

* **45:17:** Lau Kora nêŋ wê têntac gêwiŋ tauŋŋa teŋ.

to kêmoasiŋ Lôlôc Ŋatau nê andu dabuŋ.
5 Anôtô tec gêmoa malac tau ŋaluŋgeŋ, tec senseŋ su ênaŋa atom.
Anôtô gêjam malac tau sa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ.
6 Tenteŋlatunêŋ lai kêpoa ma kiŋnêŋ gamêŋ kêku,
eŋ kêkêŋ nê wapap gêjac e nom kêtênêp.

7 Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau kêpuc aêac tôŋ.
Jakobnê Anôtô kêtu aêacnêŋ laimôkê.

8 Amêŋ ma alic Apômtaunê gêŋsêga.
Alic gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ gêgôm aŋga nom naŋ.
9 Ŋac tonaŋ tec gêjam gôliŋ siŋ e gêdêŋ nom ŋamadiŋ.
Ŋac tonaŋ tec gêjac talam ŋatikoc gêŋgic to kêmadôm kêm tulu ma kêkêŋ kareta siŋŋa ja geŋ su.
10 "Gamêŋ ŋaŋêŋ êsa ma ajala gebe Apômtau aê taugeŋ.
Teneŋlatu tetoc aê sa ma lau aŋga nom samob amboac tonaŋgeŋ."

11 Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau kêpuc aêac tôŋ.
Jakobnê Anôtô kêtu aêacnêŋ lai môkê.
*

47

Anôtô kêtu lau nomŋa samob nêŋ kiŋ

1 O tenteŋlatuac, amakop lemem,
anam lasê Anôtô toôndugeŋ.
2 Lôlôc Ŋatau Anôtô eŋ ŋacsiŋsêlêcsêga,
kiŋ ŋaclai tec gêjam gôliŋ nom samucgeŋ.
3 Eŋ kêkôniŋ tenteŋlatu tôŋ sêsô aêac ŋalabu.
Ma kêkêŋ aêac tajam gôliŋ lau to-m-to-m.
4 Eŋ kêjaliŋ aêacnêŋ nomlênsêm sa,
Jakob, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ, nê gêŋ towae.
5 Anôtô kêpi gêja toôndugeŋ.
Dauc gêwê Apômtau toaligeŋ kêpi gêja.
6 Awem êôc Anôtô, awem êôcmaŋ.
Awêm êôc aêacnêŋ kiŋ, awem êôcmaŋ.
7 Gebe Anôtô kêtu nom samucgeŋ ŋakiŋ
Amboac tonaŋ anam ênê wê totalô ŋajam teŋ.
8 Anôtô kêtu lau samuc nêŋ kiŋ.
Anôtô kêpôŋ tau sic gêŋgôŋ nê lêpôŋ dabuŋ.
9 Tenteŋlatunêŋ kasêga sêkac tauŋ sa
kêtôm Abrahamnê Anôtô nê lau,
gebe nom tau ŋagôliŋwaga sêsô Anôtô ŋalabu,
gebe eŋ kêtu ŋatau towaegac. *

48

Anôtônê malac ŋawê

1 Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ, amboac tonaŋ aweŋ eoc eŋ ŋanô
aŋga aêacnêŋ Anôtônê malac.

* **46:11:** Lau Kora nêŋ wê teŋ. * **47:9:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

2 Ênê lôc dabuŋ gêguŋ sa laŋgwageŋ
kêtu ŋamalac samob nêŋ gêŋ ênac mateŋanô ŋajamŋa.
Anôtônê lôc tau tec lôc Sion
kiŋ kapôêŋ nê malac.
3 Anôtô kêwaka tau sa aŋga êsêacnêŋ andulêlôm
gebe eŋ laimôkê.

4 Gôlicgac me, kiŋ sêkac tauŋ sa
ma êsêac sêwêgeŋ sêmêŋ,
5 e sêlic ma têtakê.
Êsêac selendec e nêŋ meloco kêsa ma sêc êliŋ-êliŋ
6 ma têtênêp tauŋ êndu-êndu
to sêmoa jageo amboac awê, taŋ ŋapalê kêtuŋ eŋ naŋ.
7 Aôm kôkêŋ musalô kapôêŋ
e gôjac lau Tarsis nêŋ waŋ popoc.

8 Galoc talic gêŋ tau kêtôm, taŋ taŋô naŋ,
aŋga lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau nê malac,
aŋga nêŋ Anôtô nê malac,
taŋ eŋ kêwaka sa gebe êkô endeŋ tôŋgeŋ.

9 O Anôtô, aêac taêŋ gêjam aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
amoa nêm lôm dabuŋ ŋalêlôm.
10 O Anôtô, aôm waem kêsa e jagêdêŋ nom ŋamadiŋ kêtôm nêm ŋaê.
Biŋgêdêŋ kêsêp lêmam anôŋa e mêŋgêc poap tageŋ.
11 Lôc Sion êtu samuc êtu biŋ tonaŋŋa.
Juda latuŋio sênam lasê toôndugeŋ êtu aôm kômêtôc biŋŋa.

12 Asêlêŋ awê aŋgi lôc Sion auc
ma asa ŋaandulatu tuŋbômŋa sa.
13 Asala tuŋbôm tomalageŋ e êmbacnê ma asêlêŋ amoa ŋaandu towae
ŋalêlôm,
gebe anac miŋ êndêŋ lau wakuc sêŋô,
14 gebe Anôtô tonaŋ kêtu aêacnêŋ Anôtô êmoa teŋgeŋ to teŋgeŋ.
Eŋ oc êwê aêac endeŋ tôŋgeŋ.
*

49

Taeŋ kêka awamata atom gebe geŋ ŋaôma
1 Tenteŋlatu samob, aŋô biŋ tonec.
Amac lau, taŋ aŋgôŋ nom samob auc naŋ, akêŋ taŋemmaŋ.
2 Amac lau ŋaôma latuŋi to apômtau latuŋiac,
amac lau tolêlôm ma lau ŋalêlôm sawa amboac tonaŋgeŋ.
3 Aocsuŋ êsôm mêtê lasê
ma ŋoc ŋalêlôm taê ênam biŋ tokauc acgom.
4 Aê jaê taŋoc êndêŋ biŋgôliŋ laŋgwa
ma jawa ŋam sa to janac gêŋ wêŋa êtaŋ.

5 Êndêŋ bêc wapacŋa embe ŋacjo nêŋ biŋ alôb-alôb êkôm aê auc,
naŋ jatêc tauc êtu ageŋŋa.

* **48:14:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

6 Lau sec taêŋ kêka nêŋ awageŋ
to tetoc tauŋ sa kêtu nêŋ waba taêsamŋa.
7 Ŋamalac teŋ êkêŋ gêŋ ênac da tau êŋgôm êtôm atom
ma eŋ êkêŋ ŋaôli êsi tau suŋa êndêŋ Anôtô oc êŋgôm naeo amboac
tonaŋgeŋ.
8 Gebe katuŋ ŋaôli (gebe tamoa mateŋ jali ŋaôli) kapôêŋ secsêga,
ŋac teŋ êtap sa êtôm atomanô.
9 Eŋ embe taê ênam gebe ênac da tau e êmoa mata jaligeŋ ma êsêp sê atom
oc êŋgôm êtôm atomanô.

10 Aêac talicgac gebe laumêtê sêmac êndu ma lau meloc to kaucmê sêjaŋa
amboac tonaŋgeŋ.
Ma êsêac oc sêwi nêŋ waba siŋ naelom lau teŋ sêkôc.
11 Lau tonaŋ sê nêŋ ŋaê kêpi nom ŋagamêŋ ŋagêdô,
mago nêŋ sê kêtu nêŋ malacmôkê, kêtu nêŋ andu totêm-totêm.
12 Biŋŋanô, ŋamalac tonê gêlôŋgeŋ, tec êmoa nê teŋgeŋ atom.
Eŋ kêtôm bôc, taŋ ênaŋa naŋ.

13 Lau taŋ taêŋ kêpa tauŋ su naŋ,
ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ êsêacnêŋ biŋ ma oc têndaŋguc êsêac naŋ, nêŋ
lêŋ kêtôm tonaŋgeŋ.
14 Êsêac têdênaŋ tauŋ têtôm domba gebe lamboam gêwê kaiŋ êsêac.
Gêmac anô kêtu nêŋ ŋacgejob.
15 Ma Anôtô oc ênam ŋoc katuc kêsi aŋga lamboam ŋaŋaclai
gebe eŋ oc ênam aê kêsi.

16 Amboac tonaŋ embe ôlic ŋac teŋ nê awa êtu taêsam
ma nê andu ŋagêŋlêlôm ênsac tau ŋaô-ŋaô, naŋ têmtac sec atom,
17 gebe eŋ embe êmac êndu, oc êkôc gêŋ samob tonaŋ ŋai ŋateŋ êna atom.
Ênê gêlôŋ ŋawasi oc êwiŋ eŋ êna atom.
18 Eŋ embe êlambiŋ tau gebe êmoa ŋajam aŋga nom
ma lau embe sêlambiŋ eŋ gebe kêtap nê kôm ŋanô taêsam sa,
19 oc ênam eŋ sa atom, eŋ naêndêŋ tamai to nêŋ lau ŋanô,
taŋ sêlic oc ŋawê kêtiam atom naŋ.
20 Biŋŋanô, ŋamalac tonê gêlôŋ oc êmoa teŋgeŋ atom.
Eŋ kêtôm bôc, taŋ ênaŋa naŋ.
*

50

Anôtô eŋ mêtôcwaga

1 Ŋaniniŋ Ŋatau Apômtau Anôtô gêmôêc gêdêŋ nom ma kêsôm nê biŋ
aŋga oc kêpiŋa jagêdêŋ oc kêsêpŋa.
2 Anôtônê ŋawê kêpoac lasê aŋga Sion,
taŋ kêtu malac togêlôŋsêga naŋ.

3 Aêacnêŋ Anôtô gêmêŋ togamêŋ gêmacgeŋ atom.
Ja kêdaŋgac-kêdaŋgac gêmuŋ eŋ kêsêp gamêŋ kêlaŋgaŋ.
4 Eŋ gêmôêc gêdêŋ undambê ôŋa ma gêdêŋ lau nomŋa,
gebe êmêtôc nê lau.

* **49:20:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

5 Eŋ kêsôm gebe “Akac ŋoc lau-mansaŋwaga,
taŋ sêkêŋ da sêmoatiŋ poacŋa gêdêŋ aê naŋ, sa sêmêŋ.”
6 Tec undambê êsôm ênê biŋ gêdêŋ lasê
gebe Anôtô tau eŋ mêtôcwaga.

7 “O ŋoc lau, akêŋ taŋem aê gabe jasôm biŋ.
O Israel tau, aê gabe jawa nêm keso, taŋ gôwê kaiŋ naŋ lasê. Anôtô, aômnêm Anôtô aê.
8 Aê gabe jasôm aôm êtu nêm daŋa atom
gebe matocanô galic nêm daja gedeŋ tôŋgeŋ.
9 Aê gabe jakôc bulimakao kapoac aŋga nêm andu
to noniŋ kapoac aŋga nêm sapalêlôm atom,
10 gebe gwada saleŋŋa samob
to bôc tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ sêmoa lôc tolôc naŋ, ŋatau aê.
11 Moc samob, taŋ sêmoa lôlôc naŋ, aê kajala kêtu tôŋ
ma gêŋ, taŋ sêmoa obalêlôm naŋ, ŋatau aê.

12 “Mo embe êjô aê, oc jasôm êndêŋ aôm atom,
gebe nom samucgeŋ to ŋagêŋlêlôm samob ŋatau aê.
13 Aê oc gaeŋ bulimakao ŋamêsôm
me oc ganôm noniŋ ŋadec me.
14 Ôkêŋ daŋge êtu da êndêŋ Apômtau,
ma ôŋgôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, ŋanô êsa êndêŋ Lôlôc Ŋatau.
15 Ma awam ênac aê êndêŋ bêc ôpô lênaŋa,
go janam aôm sa ma awam êôc aê.”

16 Mago Apômtau kêsôm gêdêŋ ŋac-kêkac-tau-suwaga gebe
“Amboac ondoc aôm kôsa aêŋoc biŋsu sasa ma aêŋoc poac ŋabiŋ gêc awamgeŋ.
17 Aôm tonaŋ tec godec ŋoc mêtôc
ma kôtiŋ ŋoc biŋ su gêc dêmôêmmuŋa.
18 Embe ôtap geŋgeŋtêna teŋ sa, oc wê eŋ êtu nêm sêlêb
ma mockaiŋtêna êtu nêm ŋac ôlim andaŋŋa.

19 “Aôm kôlêwaŋ awamsuŋ gêdêŋ biŋ sec
ma imbêlam geno-geno biŋdansaŋ ŋapaŋgeŋ.
20 Aôm gôŋgôŋgeŋ ma kôgôliŋ biŋ kêpi lasim
to gôga biŋ kêpi taôm tênam latu,
21 Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ ŋai, mago aê gajam tauc tôŋ, tec taêm gêjam gebe aê katôm aôm.
Tageŋ galoc jaec biŋ aôm gebe jawa nêm kauc sa.

22 “Amac taŋ aliŋ Anôtô siŋ naŋ, taêm ênam biŋ tonaŋ acgom.
Embe masi, oc janseŋ amac su anaŋa ma ŋac teŋ êtôm gebe ênam amac sa atomanô.
23 Ŋac taŋ êkêŋ daŋge êtu da naŋ, etoc aê sa
ma ŋac, taŋ êsa nê lêŋ laŋônêm sawageŋ naŋ, oc jakêŋ eŋ êlic Anôtônê moasiŋ.”
*

* **50:23:** Asapnê pesalem teŋ.

51

Mec Anôtô êsuc sec ôkwiŋa

1 O Anôtô, taêm walô aê gebe aôm ŋac moasiŋ.
Aôm taêm walô ŋatau kapôêŋ, onseŋ aêŋoc sec su.
2 Ôkwasiŋ ŋoc tôp su
ma ômbuŋ ŋoc geo su e jatu selec.

3 Gebe aê tauc kajala ŋoc kesogac
ma matoc gê ŋoc geo gedeŋ tôŋgeŋ.
4 Aê gagôm sec gêdêŋ aôm taômgoc
ma gagôm gêŋ, taŋ aôm gôlic gebe sec naŋ.
Tec kômêtôc aê jagêdêŋ
ma nêm mêtôc tau solop.
5 Ojae, tinoc kêkêkam aê tobiŋgeŋ
ma kêkôc aê tosecgeŋ.

6 Aôm gobe biŋŋanô ênam ŋamalacnêŋ ŋalêlôm auc,
amboac tonaŋ ôwa mêtê tokauc ŋabiŋ ŋalêlômŋa sa êndêŋ aê.
7 Ônsêlô ŋoc geo su tomalageŋ gebe jatu selec.
Ôkwasiŋ aê gebe ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ.
8 Ôkêŋ aê jatu samuc to têtac ŋajam êsa
ma ôlic, taŋ gôjac popoc naŋ, ôli êpi-êpi êtiam.
9 Ônsaŋ laŋômanô auc êndêŋ ŋoc sec
ma ômbuŋ aêŋoc geo samob su.

10 O Anôtô, ôkêŋ ŋoc ŋalêlôm ŋawa êsa
ma ôkêŋ ŋalau wakuc to ŋaŋêŋ teŋ êŋgôŋ ŋoc ŋalêlôm.
11 Ôtiŋ aê su aŋga laŋômnêm atom
ma ôkôc nêm Ŋalau Dabuŋ su aŋga aê atom.
12 Ôkêŋ nêm moasiŋ êŋgôm aê têtac ŋajam êsa êtiam
ma ôpuc aê tôŋ ŋa ŋalau taŋoc wamuŋa.
13 Go aê jandôŋ aômnêm biŋ êndêŋ lau, taŋ sêgêli aômnêm biŋ sêmoa naŋ,
ma lau sec sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ aôm sêmu sêwac êtiam.

14 O Anôtô, ŋoc moasiŋ ŋaAnôtô, ônam aê sa gebe jamac êndu atom,
go imbeloc êôc aôm sa toôndugeŋ gebe aôm ŋac gêdêŋ.

15 O Apômtau, ondelec gêdôcôlic
gebe aocsuŋ jasôm aôm waem lasê
16 gebe da gêjac matamanô ŋajam atom
ma embe jansuŋ daja êwac, aôm oc ôlic ŋajam atom.
17 Da taŋ gêjac Anôtô mataanô ŋajam naŋ, katuŋ popoc.
O Anôtô, laŋôm eo ŋalêlôm popoc to ôluŋ-ôluŋ atom.

18 Moasiŋ ŋatau aôm, ômoasiŋ Siongeŋ.
Ômboa tuŋbôm Jerusalemŋa sa êtiam.
19 Go da ŋanô to daja ma da samuc ênac matamanô ŋajam,
go sêkêŋ bulimakao kapoac wacênsac nêm altar ŋaô.

* propete Natan gêdêŋ eŋ gêja. Pesalem dambu tauŋŋa kêtu aclêŋa.

52

Anôtônê mêtôc to moasiŋ

1 O ŋaclaisêga aôm, kotoc taôm sa nêm secŋa kêtu ageŋŋa.
Anôtônê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêc gedeŋ tôŋgeŋ.
2 Aôm kalomtêna, taêm gêjam imbêlam ŋabiŋgêga
e wai-waiôma.
3 Aôm têmtac gêwiŋ sec kêlêlêc ŋajam su
ma têmtac gêwiŋ biŋ dansaŋ kêlêlêc biŋŋanô su.
4 Aôm imbêlam dansaŋ.
Têmtac gêwiŋ biŋ alôb-alôb ŋaôma.

5 Amboac tonaŋ Anôtô oc enseŋ aôm su ônaŋa samucgeŋ. Eŋ oc êtiŋ to enseŋ aôm su aŋga nêm beclêlôm
ma oc êkip aôm sa aŋga lau mateŋ jali nêŋ gamêŋ.
6 Lau gêdêŋ oc sêlic e têtêc tauŋ
ma sêômac aôm gebe
7 "Kec, alic ŋac tônê kêkêŋ Anôtô kêtu nê lamu atom.
Kêkêŋ gêwiŋ nê awa taêsam ma gêjam kauc gebe sec êpuc eŋ tôŋ."

8 Ma aê tec katôm katêkwi ŋawawa ŋajam
kakô Anôtônê andu.
Aê taêc kêka Anôtônê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
geden tôŋgeŋ.
9 Aê oc janam daŋge aôm endeŋ tôŋgeŋ êtu nêm gêŋ, taŋ gôgôm naŋŋa
ma jatoc nêm ŋaê sa êndêŋ lau mansaŋ sêŋô gebe aôm gabêjam.

* mêŋkêtêku biŋ gêdêŋ Saul gebe Dawid kêsô Abimeleknê andu gaja naŋ.

53

Ŋamalacnêŋ sec
(Pes 14:1-7)

1 Lau meloc tec nêŋ ŋalêlôm kêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Anôtô teŋ gêmoa atomanô."
Êsêac sêgôm gêŋ sec to alôb-alôb ma nêŋ teŋ gêgôm gêŋ ŋajam teŋ atom.

2 Apômtau katuc kêniŋ ŋamalac latuŋi aŋga undambê
gebe êtap ŋac tokauc teŋ, taŋ kêtêc Anôtô naŋ, sa gamoa me masi.
3 Mago samob sêkac tauŋ su, samob têtu secŋageŋ.
Êsêacnêŋ teŋ gêgôm gêŋ ŋajam teŋ atom, masi samucgeŋ.

4 Lau secwaga samob nêŋ kauc gêbôc me. Êsêac têdaŋgôŋ ŋoc lau amboac seŋ mo
ma êsêac aweŋ gêjac Apômtau atom.

5 Mago êsêac têtakê ŋasec kêtôm têtakê teŋ gêmuŋ su atomanô
gebe Anôtô kêsa nêm ŋacjo nêŋ ŋatêkwa saliŋ-saliŋgeŋ.
Eŋ oc êku êsêac tulu samucgeŋ

* **51:19:** Dawidnê pesalem gêga gêdêŋ eŋ gêmoa gêwiŋ Baseba ma Gêga gêdêŋ taê ŋac Edomŋa Doeg

* **52:9:** Dawidnê wê teŋ.

gebe eŋ kêtiŋ êsêac su.

6 Ojae, moasiŋ ênam Israel saŋa mêŋêsa aŋga Sion ecmaŋ.
Êndêŋ taŋ Apômtau êmoasiŋ nê lau êtiam naŋ, Jakob oc êtu samuc, ma
Israel oc têtac ŋajam êsa.
*

54

Anôtô ênam aêac sa êndêŋ nêŋ ŋacjo ŋamec

1 O Anôtô, ôkêŋ nêm ŋaê ênam aê sa
ma nêm ŋaclai êwaka ŋoc biŋgêdêŋ sa.
2 O Anôtô, ôkêŋ taŋam ŋoc mec.
Wê taŋam êndêŋ aocsuŋ ŋabiŋ,
3 gebe lau jaba tetoc tauŋ sa gêdêŋ aê ma ŋaclaikoc têtu kêka-kêka sebe
senseŋ katuc su.
Êsêac sêsa Anôtô laŋô sa atom.

4 Aê galicgac, Anôtô kêtu ŋoc gêjam-aê-sawaga.
Apômtau kêpuc katuc tôŋ ŋajaŋa.
5 Sec taŋ aêŋoc ŋacjo sêgôm naŋ, naêpi êsêac tauŋ.
Onseŋ êsêac su gebe aôm ŋac ŋaŋêŋ.

6 Go aê jansuŋ ŋoc da êndêŋ aôm totêtac ŋajamgeŋ.
O Apômtau, aê gabe aoc êôc nêm ŋaê gebe gabêjam ŋanô,
7 gebe aôm kôjaŋgo aê su aŋga gêŋwapac samob
ma matocanô galic ŋoc ŋacjo e têtac ŋajam gebe sênaŋagac.
* Saul sêja ma sêsôm gebe Dawid kêsiŋ tau gêmoa êsêacnêŋ gamêŋ.

55

Ŋac teŋ keteŋ nê mec kêtu nê ŋac jabaŋ kêkac tau su aŋga ênê

1 O Anôtô, ôkêŋ taŋam ŋoc mec
ma ôsiŋ taôm êndêŋ ŋoc taŋiboa atom.
2 Ôŋô aê ma ôjô aêŋoc biŋ.
Aê gaeŋ oliŋ tauc ma gao toŋoc gêŋwapacgeŋ,
3 kêtu ŋacjonêŋ ŋaonda
ma kêtu lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê nêŋ ŋaôndu,
gebe êsêac sêgôliŋ gêŋwapac kêpi aê
ma sêkêŋ kisa aê ŋawaôboa.

4 Ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc ŋasec gêc ŋoc waŋlêlôm.
Gêmacanô gêgôm aê katakê e gêjac ŋoc lênô auc.
5 Katakê e katênêp
to ôliclu gêbuc.
6 Aê kasôm gebe "Ojae, balôsimagê ênêc aêmamaŋ
gebe jalôp sa jaêc gêŋ tonec su najalêwaŋ tauc jamoa ŋoc ŋasawa teŋ.
7 Oc jaêc baliŋgeŋ jana,
jalêwaŋ tauc jaŋgôŋ ŋoc gamêŋ sawa tau.
8 Oc jaêc jana ŋoc gamêŋ kêsiŋ teŋ

* **53:6:** Dawidnê pesalem teŋ. * **54:7:** Dawidnê pesalem teŋ, gêga gêdêŋ taŋ lau Sipit dêdêŋ

gebe mu-gêbuc to gamêŋ-kêlaŋgaŋ ê aê tôŋ atom."
9 O Apômtau, onseŋ êsêac su ma ôwa êsêac nêŋ biŋ êŋgic
gebe galic sêgôm gêŋ ŋaclai to sêkac tauŋ kêkôc aŋga malac.

10 Êsêac sêgi malac kêtôm bêc to geleŋgeŋ sêsêlêŋ sêmoa ŋatuŋbôm ŋaô
ma gêŋ keso to biŋwapac gêjam malac auc.
11 Ŋaclai sec gêjam gamêŋ auc.
Ma sêkôniŋ lau to sêsau biŋdansaŋ aŋga malacluŋ.

12 Ŋacjo embe êsu aê susu
oc jaôc gêŋwapac tonaŋ.
Embe ŋoc soŋo-soŋo êkiaŋ tau sa êndêŋ aê
oc jasiŋ tauc ôkwi.
13 Mago aôm, taŋ kôtôm aê naŋ,
aôm ŋoc ŋac jabaŋ aê to ŋoc ŋac, ôlim andaŋ aêŋa gôgôm gêŋ tau.
14 Aêagêcnêŋ biŋ gelom tau e ŋapep
ma tawê toôndugeŋ dawiŋ tauŋ dadêŋ Anôtônê andu taja.
15 Ojae, ŋoc ŋacjo sêmac sênaŋamaŋ ma sêsêp lamboam tomateŋ jaligeŋ
sênamaŋ
gebe biŋ alôb-alôb gêjam nêŋ andu to nêŋ ŋalêlôm auc.

16 Aê tec gamôêc gêdêŋ Apômtau
ma Apômtau oc ênam aê kêsi.
17 Aê gabe jateŋ to janiŋ oliŋ tauc êndêŋ êtula ma eleŋŋa to ocsalô
ma oc êkêŋ taŋa aê aoc.
18 Eŋ oc ênam katuc kêsi gebe êmoa tomalô ec êsêac mêŋtêtu gasuc aê atom
gebe êsêac, taŋ sebe senseŋ aê naŋ, taêsam ŋalêlêma atom.
19 Anôtô taŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô naŋ,
oc êkêŋ taŋa aê ma êkôniŋ êsêac tôŋ.
Êsêac têtêc Anôtô atom
ma sênam tauŋ ôkwi atom amboac tonaŋgeŋ.

20 Aêŋoc ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ ôli andaŋ aê naŋ, lêma kêpi tau nê lau.
Eŋ gêjac nê poac popoc.
21 Awasuŋ geŋ oso biŋ e ŋawasi kêtôm bôc ŋalêsi,
mago biŋ tau ŋamata kêtôm siŋ.
Eŋ kêbanac biŋ ŋajam-ŋajamgeŋ kêlêlêc niptêkwi su,
mago kêtôm têdaiŋ siŋ gebe sênac.

22 Ôkac nêm gêŋwapac tolagic su êndêŋ Apômtau, eŋ oc ênam aôm sa.
Eŋ oc êkêŋ ŋac gêdêŋ êku atomanô.

23 Biŋŋanô, o Anôtô, aôm oc ôku êsêac tulu
ma sêsêp sê ŋadimlabu sêna.
Lau taŋ sêwê kaiŋ dec to biŋdansaŋ naŋ, oc sêmac êndu ŋatêkwa galigeŋ.
Ma aê tec taêc kêka aômgeŋ.
*

56

Mec mateŋ êsap Anôtôŋa

* **55:23:** Dawidnê wê têŋ.

1 O Anôtô, taêm labu aê gebe ŋamalac sêu lai aêŋa elêmê.
Lau siŋwaga sêlêsu aê gedeŋ tôŋgeŋ.
2 Ŋoc ŋacjo sêu lai aê gedeŋ tôŋgeŋ
gebe êsêac, taŋ tetoc tauŋ sa ma sêkêŋ kisa aê naŋ, lau taêsam ŋasec.
3 Gêdêŋ ŋasawa, taŋ ŋoc ŋalêlôm ŋagogo gamoa naŋ,
aê taêc kêka aômgeŋ.
4 Aê taêc kêka Anôtô ma katêc tauc atom.
Aê kalambiŋ Anôtô kêtu biŋ, taŋ eŋ gêjac mata naŋ. Ŋamalac oc sêŋgôm asageŋ êndêŋ aê.

5 Kêtôm bêc samobgeŋ ŋoc ŋacjo sêlênsôŋ aê.
Êsêac taêŋ gêjam biŋ tageŋ tonec gebe sêkic aêŋoc biŋ.
6 Êsêac sêkac tauŋ sa ma dêdib aêŋoc lêŋ semoa
gebe taêŋ kêka sebe senseŋ aê su.
7 O Anôtô, ôkeŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac êtu nêŋ secŋa.
Aôm têmtac ŋandaŋ ma ôku tenteŋlatu tulu.

8 Aôm kôsa aêŋoc noc ŋawapacŋa sa. Aôm kôkêŋ aê matocsulu kêsêp nêm laclu jakêpoac.
Aôm koto ŋoc bêc ŋawapacŋa kêsêp nêm bukugoc.
9 Embe jamôêc êndêŋ Apômtau oc ŋoc ŋacjo sêc su.
Aê kajala kêtu tôŋ gebe Anôtô ênam aê sa.
10 Aê oc jalambiŋ Anôtô êtu nê biŋŋa.
Aê kalambiŋ Apômtau kêtu biŋ, taŋ gêjac mata naŋ.
11 Aê taêc kêka Apômtau, tec katêc tauc atom.
Ŋamalac têtôm gebe sêŋgôm asageŋ êndêŋ aê.
12 O Anôtô, kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe jaŋgôm biŋ, taŋ gajac mata gêdêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa.
Aê oc jansuŋ da daŋgeŋa êndêŋ aôm êwac.
13 Gebe aôm gôjam aêŋoc katuc sa gebe jamac êndu atom
ma gôjam ockaiŋ sa gebe jaka bêlêlib atom.
Gebe jasêlêŋ jamoa Anôtô laŋônêmŋa
ma jamoa ŋawê, taŋ kêpô lau mateŋ jali naŋ, ŋalêlôm jawiŋ.
* eŋ tôŋ aŋga malac Gat naŋ.

57

Mec Anôtô ênam aêac saŋa
(Pes 108:1-5)
1 O Anôtô, taêm labu aê, taêm labu aêmaŋ
gebe ŋoc katuc gê lamu aômgeŋ.
Aê gabe jaê lamu aôm magêmlabu
e ŋaclai enseŋ aê suŋa ê su acgom.

2 Aê gamôêc gêdêŋ Lôlôc Ŋatau Anôtô.
Gamôêc gêdêŋ Anôtô, taŋ gêjam gôliŋ ŋoc biŋ gêmoa naŋ.
3 Eŋ kêkêŋ nê gêŋ ênam aê saŋa aŋga undambê mêŋêsa. Eŋ oc êŋgôm lau, taŋ sêjanda aê naŋ, majeŋ êsa.
Anôtô oc êkêŋ nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋŋa êmêŋ.

* **56:13:** Dawidnê pesalem teŋ, gêga gêdêŋ taŋ lau Pilisti sêkôc

4 Aê gaêc lewe ŋalêlôm.
Êsêac gwadatêna sec.
Luŋluŋ kêtôm kêm to sôb
ma imbeleŋ kêtôm siŋ ŋamata.

5 O Anôtô, ôwaka taôm sa aŋga undambê
ma nêm ŋawasi ênam nom samucgeŋ auc.

6 Êsêac sêkic uc aê gebe jawê
ma sêkôniŋ aê katuc tôŋ.
Êsêac sêkwê sê teŋ geseŋ aê auc,
mago êsêac tauŋ sêu tauŋ sêsêp.
7 O Anôtô, aê têtac kêpa su, têtac kêpa sugoc.
Aê janam wê to janac gêŋ wêŋa êtaŋ.
8 O ŋoc katuc, ôndi sa. O gêŋ wêŋaagêc, andi sa.
Aê gabe jaŋu gamêŋ êu bôŋ sa.
9 O Apômtau, aê gabe janam daŋge aôm jamoa lau taêsam ŋalêlôm.
Aê gabe jalambiŋ aôm jamoa tenteŋlatu ŋalêlôm.
10 Gebe aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa kêpi e jagêdêŋ undambê
ma aômnêm biŋ ŋaŋêŋ e gêdêŋ tao.
11 O Anôtô, ôwaka taôm sa aŋga undambê
ma nêm ŋawasi ênam nom samucgeŋ auc.
* pocgêsuŋ naŋ.

58

Mec Anôtô êmêtôc lau alôb-alôbŋa
1 O amac gôliŋwagaac, amac amêtôc biŋ katôgeŋ me masi.
Amac amêtôc ŋamalac samob jagêdêŋ me masi.
2 Masianô, amac taêm gêjam biŋ alôb-alôb gêc nêm ŋalêlôm.
Amac agôm gêŋgeo gêjam gamêŋ samob auc.

3 Lau taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, sêgôm nêŋ gêŋ sêjac m gêdêŋ
nêŋ têm ŋapalêgeŋŋa kwanaŋgeŋ.
Lau dansaŋwaga seo kwanaŋgeŋ gêdêŋ taŋ teneŋi sêkôc êsêac su naŋ.
4 Ŋamalic gêjam êsêac auc kêtôm gêjam moac sec auc.
Ac têtôm moac, taŋ gêbôc taŋasuŋ auc gebe êŋô biŋ atom naŋ.
5 Têtôm moac, taŋ kêkêŋ taŋa nê gôliŋwaga awa
to ŋac mectomaŋŋa, taŋ kêsôm ŋamec kêtu tôŋ naŋ atom.

6 O Anôtô, ônac êsêacnêŋ luŋluŋ popoc aŋga aweŋsuŋ.
O Apômtau, ôkip lewe matac nêŋ ŋani sa.
7 Ôkeŋ êsêac sê su êtôm bu kêtaiŋ su.
Êsêac têtu masê amboac gêgwaŋ intênaŋa.
8 Êsêac sênaŋa amboac i, taŋ daôŋ sa aŋga maleŋ naŋ.
Êsêac têtôm ŋapalê, taŋ têna kêkôc eŋ ŋamatê ma gêlic gamêŋ ŋawê
sapu naŋ.
9 Sêjala atomgeŋ ma sebob êsêac amboac waôŋ.
Sêmoa mateŋ jaligeŋ ma Anôtô têtac ŋandaŋ êju êsêac sa sênaŋa.

* **57:11:** Dawidnê pesalem teŋ gêga gêdêŋ taŋ gêc Saul su aŋga

10 Ŋac gêdêŋ embe êlic sêkêŋ ŋagêjô êndêŋ ŋac, taŋ gêgôm sec naŋ, oc ôli êpi.
Eŋ oc êkwasiŋ akaiŋ êsêp ŋac alôb-alôb nê dec.
11 Ma lau oc sêsôm gebe Biŋŋanô, lau gêdêŋ têtap nêŋ ŋagêjô ŋajam sa.
Biŋŋanô, Anôtô taŋ kêmêtôc biŋ aŋga nom naŋ, tec gêmoa."
*

59

Mec Anôtô ênam aêac saŋa

1 O ŋoc Anôtô, ôjaŋgo aê su aŋga ŋoc ŋacjonêŋ.
Ôtu aêŋoc lamu êndêŋ ŋoc soŋo-soŋo.
2 Ôjaŋgo aê su aŋga secwaga nêŋ.
Ma ônam aê sa aŋga lau, taŋ sêkêc dec siŋ naŋ nêŋ.

3 Gôlicgac me, êsêac têtu kêka-kêka sebe sensеŋ katuc su. Ma ŋactêkwa sêkac sa sebe sensеŋ aê.
O Apômtau, aê gagôm gêŋ geo teŋ atom.
4 Aêŋoc biŋ masi, mago êsêac sêlêtigeŋ mêŋtêdênaŋ tauŋ sêkô sebe sênac aê.
Ôndi mêŋônam aê sa ma ônac êsêac.

5 O Apômtau, lau siŋ undambêŋa nêŋ Anôtô ma Israelnêŋ Anôtô aômgoc, ôndi, ôkêŋ ŋagêjô êndêŋ lau samuc samob.
Taêm labu êsêac, taŋ sêgôm aômnêm biŋ paliŋ ŋa biŋ alôb-alôb naŋ, nêŋ teŋ atom.

6 Êsêac amboac kêamgeŋ sêmu e mêŋseola malac auc
kêtôm kêtulageŋ.
7 Ôlic êsêac aweŋ ôpic kêsa. Imbeleŋ kêtôm siŋ
gebe êsêac taêŋ gêjam gebe "Asa oc êŋô aêac."

8 O Apômtau, aôm kôômac êsêac.
Aôm kôsu lau samuc susu.
9 Ŋoc ŋaclai aôm, gabe matoc êsap aômgeŋ
gebe aôm Anôtô, kôtu ŋoc tuŋtêna.
10 Ŋoc Anôtô oc êpuc aê tôŋtôŋ êmêŋ tonê têtac gêwiŋ aêŋa.
Eŋ oc êkêŋ aê jalic eŋ êku ŋoc ŋacjo tulu.

11 Ônac êsêac êndu atom ec ŋoc lau mateŋanô êpi êsêac ma sêliŋ biŋ siŋ atom. Aôm ŋaclai, onsoc êsêac gebe seo êliŋ-êliŋ sêmoa.
O Apômtau, aêacma lamu aôm, nêm ŋaclai êtiŋ êsêac piŋpaŋ nasênêc.
12 Êsêac aweŋsuŋ sec, ma biŋ, taŋ kêsa gêdôŋôlic naŋ, amboac tonaŋ.
Ôkêŋ êsêac sêwê nêŋ tetoc tauŋ sa êtu uc ma sêwê nêŋ biŋ alôb-alôb to biŋdansaŋ, taŋ sêsôm naŋ, amboac tonaŋ.
13 Têmtac ŋandaŋ ma onseŋ êsêac su. Ônseŋ êsêac su e maleŋmê samucgeŋ.
Ôkêŋ êsêac sêjala gebe Anôtô ŋacgôliŋ tau tec gêjam gôliŋ aŋga Jakob e gêdêŋ nom ŋamadiŋ.

14 Aêŋoc ŋacjo amboac kêamgeŋ sêmu e mêŋseola malac auc
kêtôm kêtulageŋ.

* **58:11:** Dawidnê pesalem teŋ.

15 Êsêac sêôc jaaŋ-jaaŋ gebe têtap nêŋ gwada sa
ma embe têtap sa êtôm atom, oc sêkêŋ Iêsu.

16 Mago aê gabe jaŋga wê êpi aômnêm ŋaclai
ma aoc êôc nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋa ôndu êpi êtôm bêc samob
gebe aôm kôtu ŋoc tuŋtêna
gêdêŋ ŋoc noc kapô lêna taucŋa, tec gaê lamu aômgeŋ.
17 Ŋoc ŋaclai aôm, tec gabe jaŋga wê êpi aôm
gebe Anôtô kêtu ŋoc tuŋtêna, ŋoc Anôtô, taŋ têtac gêwiŋ aê naŋ.
* dêdib eŋ aŋga nê andu gebe sênac eŋ endu.

60

Mec Anôtô ênam aêac sa êndêŋ nêŋ soŋo-soŋoŋa
(Pes 108:6-13)
1 O Anôtô, aôm kôtiŋ aêac su ma goseŋ aêac êliŋ-êliŋ.
Aôm têmtac ŋandaŋ su ma galoc ônam aêac sa êtiam.
2 Aôm kôwiwic gamêŋ e kôkac nom kêkôc.
Ômakop ŋasêawa auc êtiam gebe gamêŋ ŋakôjô-kôjô.
3 Aôm kôkêŋ nêm lau sêôc gêŋwapac ŋasec.
Aôm kôkêŋ gêŋ aêac anôm e kêjaŋiŋ aêac.
4 Aôm gôjac lau, taŋ têtêc aôm naŋ, nêŋ gêbôm su
gebe sêkac tauŋ sa ma sêc nêŋ ŋacjo nêŋ talam su.
5 Ônam nêm lau, taŋ têmtac gêwiŋ êsêac naŋ sa.
Nêm anôŋa ênam aêac sa ma ôkêŋ taŋam aêacmêŋmaŋ.

6 Ŋac dabuŋ Anôtô kêsôm nê biŋ lasêgac gebe
"Kaku ŋacjo tulu, tec ôlic kêpigeŋ. Aê gabe janac sam Sikem, gabe
janam dôŋ bumaŋ Sukot.
7 Aê katu Gilead to Manase ŋatau ma Epraim kêtu môkêcapac ŋakululuŋ.
Juda kêtu ŋoc gôliŋ.
8 Moab kêtu laclu jakwasiŋ taucŋa. Aê janu ŋoc atapa su ma jambaliŋ
naênsac Edom.
Aê oc janam lasê êtu Pilistiaŋa."

9 Asa oc êwê aê jasa malac ŋajaŋa jana.
Asa oc êwê aê jasa Edom jana.
10 O Anôtô, aôm oc kôtiŋ aêac su me.
O Anôtô, aôm oc ôwê aêacma lau siŋŋa atom me.
11 Ônam aêac sa êndêŋ ŋacjomaŋ
gebe ŋamalac oc sênam aêac sa êtôm atom.
12 Anôtô êwiŋ aêac, go taku nêŋ ŋacjo tulu
gebe eŋ oc êka aêacnêŋ ŋacjo popoc samob.

Dawidnê teŋ gêdêŋ taŋ gêjac siŋ gêdêŋ lau Aramea aŋga Naharalm to Soba ma Joab kêkac tau ôkwi ma gêjac lau Edom 12,000 aŋga Gaboaŋ Gwêcŋa.

61

Mec Anôtô ejop aêacŋa
1 O Anôtô, ôŋô ŋoc taŋi kapôêŋ.

---

* **59:17:** Dawidnê pesalem teŋ gêdêŋ taŋ Saul kêsakiŋ lau gebe

Ôkeŋ taŋam ŋoc mec.
2 Gaŋgôŋ gêdêŋ nom ŋamadiŋ ma aoc gêjac aôm
gebe ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc ŋasec.
Poc kapôêŋ tec kêkô, ma aê tauc oc japi jatôm atom.
Amboac tonaŋ aôm ôkam aê, go japi.

3 Gebe aê gaê lamu aômgeŋ.
Aôm kôtu ŋoc tuŋtêna gêdêŋ ŋacjo.

4 Ojae, jaŋgôŋ nêm beclêlôm endeŋ tôŋgeŋmaŋ.
Jaŋgôŋ nêm magêm ŋalabugeŋmaŋ.
5 Gebe aôm Anôtô kôkêŋ taŋam biŋ, taŋ gajac mata naŋ.
Aôm kôkêŋ aê gawê kaiŋ êsêac, taŋ têtêc aômnêm ŋaê naŋ, nêŋ gêŋlênsêm.

6 Ônac têku kiŋnê bêc wakuc-wakucgeŋ ênêc.
Ôkêŋ eŋ êmoa tojala-tojala ŋapaŋ.
7 Ôkêŋ eŋ êŋgôŋ nê lêpôŋ êŋgôŋ Anôtô laŋônêmŋageŋ.
Ôkêŋ nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋ êkwa eŋ auc.

8 Amboac tonaŋ aoc êôc nêm ŋaê endeŋ tôŋgeŋ
ma jaŋgôm biŋ, taŋ gajac mata naŋ, ŋanô êsa êtôm bêcgeŋ.
*

62

Anôtô taugeŋ eŋ lamuanô
1 Aêŋoc katuc gêôŋ Anôtô ŋaŋêŋgeŋ
gebe eŋ oc ênam aê sa.
2 Eŋ taugeŋ kêtu ŋoc poclabu ma ŋoc gêjam-sawaga.
Eŋ kêtu ŋoc laimôkê, tec oc jaku sa samucgeŋ atom.

3 Amac samob aboa taôm sa api ŋac tageŋ abe aku eŋ tulu
amboac tuŋ, taŋ kêôpac kwanaŋgeŋ naŋ, e êndêŋ ondocgeŋ.
4 Êsêac taêŋ gêjam biŋ tageŋ tonec gebe têtiŋ eŋ aŋga nê lêpôŋ.
Êsêac têntac gêwiŋ biŋdansaŋ. Aweŋsuŋ gêjam mec, mago nêŋ ŋalêlôm kêpuc boa.

5 O ŋoc katuc, ôôŋ Anôtô ŋaŋêŋgeŋ
gebe eŋ kêtu aê kakêŋ matoc ŋamôkê.
6 Eŋ taugeŋ kêtu ŋoc poclabu ma ŋoc gêjam-sawaga.
Eŋ kêtu ŋoc laimôkê, tec oc jaku sa atom.
7 Anôtô kêtu ŋoc moasiŋ to waec ŋamôkê.
Anôtô kêtu ŋoc poctêna, taŋ gaê lamu naŋ.

8 O ŋoc lauac, taêm êka eŋ ŋapaŋ. Ansêwa nêm ŋalêlôm sa êndêŋ eŋ.
Anôtô kêtu aêacnêŋ lamu.

9 Ŋamalac ŋaôma latuŋi têtôm gêŋ ŋajaô-jaô, kasêga latuŋi têtôm gêŋ ŋanômê.

---

* **61:8:** Dawidnê teŋ.

Embe tanam dôŋ êsêac, oc dôŋ êmandi êsêac sa gebe samob ŋagaô
kêlêlêc ŋajaô-jaô su.
10 Taêm êka ŋaclai êkôniŋ ŋamalac tôŋŋa atom ma akêŋ mateŋ gebe ajaŋgo
gêŋŋa atom.
Embe nêm awa êtu taêsam, naŋ nêm ŋalêlôm êsap tôŋ atom.

11 Anôtô kêsôm biŋ kêtu dim tageŋ, mago aê ganô biŋ luagêc kêsêp tau
lêlôm gebe
Anôtô eŋ ŋaclai.
12 Ma aôm Apômtau, kôtu têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋatau
gebe aôm kôkêŋ ŋagêjô gêdêŋ ŋamalac kêtôm gêŋ samob, taŋ êsêac
sêgôm naŋ.
*

63

Tanam aweŋ su Anôtô
1 O Anôtô, aôm kôtu ŋoc Anôtô, aê gasom aôm.
Katuc gêjam awa su aôm.
Ôlic kêtu sawa aômŋa
amboac gamêŋ ŋakeleŋ, taŋ bu masi samucgeŋ ma kêtu sawa bu naŋ.
2 Aê gabe matoc ê aôm aŋga nêm gamêŋ dabuŋ
ma jalic nêm ŋaclai to ŋawasi.
3 Gebe aôm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋajam kêlêlêc jaŋgôŋ matoc jaliŋa su,
tec aoc êôc aôm.
4 Amboac tonaŋ aê jalambiŋ aôm êtôm ŋoc bec jaŋgôŋ matoc jaliŋa samob
ma jaôc lemoc sa to aoc ênac nêm ŋaê.
5 Ŋoc katuc kêtap moasiŋ sa e gêôc eŋ tôŋ
ma aoc gêôc aôm toôndugeŋ.

6 Êndêŋ taŋ jasa tauc sic najanêc ŋoc mê naŋ, jasa aôm laŋôm sa
ma taêc ênam aôm êndêŋ êmbêc samuc.
7 Gebe aôm gôjam aê sagac,
tec gajam wê totêtac ŋajam samucgeŋ gaŋgôŋ aôm magêm labu.
8 Aêŋoc katuc kêsap aôm tôŋ ŋajaŋa.
Lêmam anôŋa kêkam aê sa kakô ŋaŋêŋ.

9 Ma êsêac, taŋ têtu kêka-kêka sebe senseŋ aê su naŋ,
oc sênaŋa sêsêp nom ŋakêlêndiŋ sec sêna.
10 Siŋ enseŋ êsêac su
ma têtu kêam sec saleŋŋa nêŋ gwada.
11 Mago kiŋ oc têtac ŋajam Anôtôŋa. Êsêac samob, taŋ têtôc lemeŋ
kêpi eŋ naŋ, oc têtu samuc gebe eŋ oc êmbôc dansaŋtênanêŋ aweŋsuŋ
auc.
* Judaŋa naŋ.

64

Mec Anôtô ejop aêac êndêŋ ŋacjo alôb-alôb
1 O Anôtô, kataŋ nec, ôkêŋ taŋam aê aoc.

---

* **62:12:** Dawidnê pesalem teŋ. * **63:11:** Dawidnê pesalem gêga gêdêŋ taŋ gêmoa gamêŋ sawa

Ojop katuc êndêŋ ŋacjo, taŋ kêtakê aê naŋ.
2 Ôkô aê auc êndêŋ lau secwaga nêŋ biŋ, taŋ taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm sebe senseŋ aê naŋ.
Ma êndêŋ lau geo, taŋ sêkac tauŋ sa toôndugeŋ sêmoa naŋ.
3 Sêuc imbeleŋ kêtôm siŋ.
Sêsôm biŋ ŋamalic kêtôm sêpê sôb.
4 Sêpê ŋac mansaŋ ŋa siŋ geŋgeŋgeŋ.
Sêpê eŋ paliŋ-paliŋgeŋ ŋamelocŋageŋ.
5 Sêjatu tauŋ siŋ geoŋa ma sêmoatiŋ sebe sêkêŋ lakô.
Êsêac taêŋ gêjam gebe “Asa oc êlic aêac.”
6 Êsêac taêŋ gêjam kêsêp biŋ alôb-alôb. Taêŋgêjam gebe “Ajac dabiŋ tomalageŋ sugac,”
gebe ŋamalac samob nêŋ ŋalêlôm kêtôm gêsuŋbôm seclêlôm.

7 Sêgôm tauŋ amboac tonaŋ e Anôtônê sôb kêtap êsêac sa,
go sêjala tauŋ gebe ôliŋ lasê sep tageŋ.
8 Eŋ oc enseŋ êsêac êtu nêŋ imbeleŋŋa.
Samob taŋ sêlic êsêac naŋ, têdaiŋ gêsuŋ gêdêŋ êsêac.
9 Go ŋamalac samob têtêc tauŋ sêsôm Anôtônê gêŋsêga lasê
ma nêŋ kauc kêsa kêpi ênê gôliŋ.
10 Ŋac gêdêŋ têtac ŋajam kêtu Apômtauŋa ma gê lamu eŋgeŋ.
Ma ŋalêlôm mansaŋ samob sêmoa ŋajam to ôliŋ kêpigeŋ.
*

65

Daŋge kêtu Anôtônê moasiŋ ŋalêlômŋa
1 O Anôtô, lau aweŋ êôc aôm aŋga Sionmaŋ.
Ma sêŋgôm biŋ, taŋ sêjac mata gêdêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa.
2 Aôm kôkêŋ taŋam mec,
amboac tonaŋ ŋamalac samob dêndêŋ aôm sêwac
3 êtu nêŋ geo ŋatoŋŋa. Aêacma geo embe êlêlêc aêac su,
go ôsuc ôkwi.
4 Aê aoc êôc ŋac, taŋ aôm kôjaliŋ eŋ sa gebe êtu gasuc aôm
wacêmoa nêm malacluŋ naŋ,
gebe aômnêm andu to lôm ŋagêŋ ŋajam,
tec oc êôc aêac tôŋ.

5 O Anôtô, aêacma kêsiwaga, aôm kôkêŋ taŋam aêac
to gôjam aêac sa ŋa gêŋtalô.
Lau aŋga nom ŋamadiŋ samob to êsêac, taŋ sêŋgôŋ gwêcm aŋga jaêcsêga naŋ,
sêkêŋ mateŋ aômgeŋ.
6 Aôm ŋactêkwa, taŋ kôjandiŋ ŋaclai kêtu nêm ômbiŋkap naŋ,
tec kôkwê lôc tolôc sa kêkô.
7 Aôm gôê gwêc kêtu malô to gôgôm ŋadembom ŋatip kêsa
ma gôgôm tenteŋlatu samob nêŋ wambaŋ kêtu malô.
8 Gôgôm e lau, taŋ sêŋgôŋ nom ŋamadiŋ jaêcsêga naŋ,
têtêc tauŋ kêtu nêm gêŋtalôŋa.
Aôm gôgôm lau gamêŋ oc kêpi to oc kêsêpŋa

* **64:10:** Dawidnê pesalem teŋ.

sêjam lasê toôndugeŋ.

9 Aôm kokeleŋ nom ma kôsanem ŋa bu.
Aôm kômoasiŋ nom ŋanôgeŋ.
Aôm Anôtô kôkêŋ nêm bu kêsuŋ e ŋalap-lap laŋgwageŋ.
Aôm kômasaŋ nom amboac tonaŋ, tec kôkêŋ launêŋ gêŋ kômŋa kêpi ŋajamgeŋ.
10 Aôm kôsanem nom ŋawampôm e ŋapep sawa to kôlênsim nom e kêtu palê.
Aôm kôkêŋ kom kêmalôm nom ma gôjam mec gêŋ e kêpi ŋajam.
11 Aôm gôjac dabiŋ jala ŋa nêm moasiŋ totau-totau
ma waŋam ŋalêsi gênôm gamêŋ gêjam auc.
12 Bôcnêŋ gamêŋ sêniŋ gêŋŋa ŋamêdôb ŋajamgeŋ ŋapaŋ.
Ma gamêŋ ŋamatu gêbuc tau sa e têtac kêsa laŋgwageŋ.
13 Bôc sêjam oba auc amboac oba kêsô ŋakwê
ma gaboaŋ kêkwa tau auc ŋa molauŋ.
Êsêac sêjam lasê
to sêjam wê sêwiŋ tauŋ totêntac ŋajamgeŋ.
*

66

Wê lambiŋ to daŋgeŋa teŋ

1 Gamêŋ samob awem êôc Anôtô toôndugeŋ.
2 Atoc ênê ŋaê ŋawae sa.
Alambiŋ eŋ e ŋawasi laŋgwageŋ.
3 Asôm êndêŋ Anôtô gebe "Aômnêm gôliŋ e ŋajamanô kaiŋ teŋ.
Aômnêm ŋacjo tetoc aôm sa kêtu nêm ŋaclai gêjam sêgaŋa.
4 Lau gamêŋ samobŋa sewec êndêŋ aôm ma aweŋ êôc aôm.
Samob tetoc nêm ŋaê sa."

5 Amêŋ ma alic gêŋ, taŋ Apômtau gêgôm naŋ.
Eŋ gêjam gôliŋ ŋamalacnêŋ latuŋi e têtac kêsa laŋgwageŋ.
6 Eŋ gêjam gwêc ôkwi kêtu gamêŋ ŋakeleŋ, tec eŋkaiŋ sêsa ŋasamac ŋamala sêja.
Ma aêac têntac ŋajam kêtu eŋŋa.
7 Eŋ ŋagôliŋ, nê gôliŋ oc ênêc teŋgeŋ. Mata kêsap tenteŋlatugeŋ, tec gêmoa.
Lau-sêli-tauŋ-sawaga oc tetoc tauŋ sa êndêŋ eŋ atom.
8 O tenteŋlatuac, alanem aêacma Anôtô.
Aŋgôm ênê wae êtu tapa ŋanô.
9 Eŋ gêjam aêac katuŋ sa, tec tamoa mateŋ jali
ma kêpuc eŋkaiŋ tôŋ, tec taku atom.

10 O Anôtô, aôm kôsaê aêacgac.
Aôm kôpac aêac e awê kêtom sêpac silber gêwê.
11 Aôm kôkêŋ aêac awê uc.
Aôm kôkêŋ gêŋwapac gêsac aêac dêmôêŋtêkwa tôŋ.
12 Aôm kôkêŋ ma ŋacjo sêka aêac lênsôŋ. Aôm kôkêŋ aêac asa ja to bu ŋasamac ŋalêlôm aja,
mago galoc gôwê aêac sa jaakô gamêŋ ŋajam.
13 Aê todajageŋ jasô nêm andu

* **65:13:** Dawidnê pesalem teŋ. Wê teŋ.

ma jaŋgôm biŋ, taŋ gajac mata su naŋ, ŋanô êsa.
14 Gêdêŋ taŋ kapô lêna naŋ, kasôm lasê
ma aocsuŋ kasôm kêtu tôŋ gebe jaŋgôm gêŋ tau tonaŋ.
15 Aê gabe jansuŋ domba ŋalêsi êtu daja to domba kapoac ŋada ŋamalu êsa
êndêŋ aôm.
Aê gabe jamansaŋ bulimakao to noniŋ kapoac atu da êndêŋ aôm.

16 Amac lau, taŋ atêc Anôtô naŋ, samob amêŋ aŋô.
Aê gabe janac miŋ biŋ, taŋ eŋ kêmoasiŋ ŋoc katuc naŋ.
17 Aê aocsuŋ gamôêc kapôêŋ gêdêŋ eŋ
ma wê lambiŋŋa gêc imbeloc ŋatêpôê.
18 Ŋoc ŋalêlôm embe taê êka biŋ eso,
oc Apômtau êkêŋ taŋa aê atom.
19 Mago Apômtau kêkêŋ taŋa aêgoc.
Eŋ gê taŋa aêŋoc mec.

20 Aê aoc êôc Anôtô gebe gêjac kapoac ŋoc taŋiboa atom.
Ma kêgamiŋ nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ aê atom.
*

67

Seŋ mo lasê ŋawê daŋgeŋa
1 Anôtô taê labu to ênam mec aêac.
Eŋ oc êkêŋ laŋôanô êpô aêac.
2 Gebe lau nomŋa sêjala nêm lêŋ
to lau samuc samob sêjala ŋaclai ônam lau saŋa.

3 O Anôtô, tenteŋlatu aweŋ êôc aôm.
Tenteŋlatu aweŋ êôc aôm tomalageŋ.
4 Tenteŋlatu ôliŋ êpi ma sênam wê toôndugeŋ gebe aôm kômêtôc launêŋ biŋ
jagêdêŋ
ma gôwê tenteŋlatu samob aŋga nom.
5 O Anôtô, tenteŋlatu aweŋ êôc aôm.
Tenteŋlatu aweŋ êôc aôm tomalageŋ.
6 Nom gêjam ŋanôgac.
Anôtô, aêacnêŋ Anôtô, gêjam mec aêac.
7 Anôtô gêjam mec aêac
ma nom ŋamadiŋ samob têtêc eŋ.
*

68

Anôtô kêku nê ŋacjo lulu ŋawê lambiŋŋa
1 Anôtô êndi êkô gebe enseŋ nê ŋacjo êliŋ-êliŋ
ma êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu eŋŋa naŋ, sêc su aŋga ênê
laŋônêmŋa.
2 Anôtônê laŋôanô enseŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga ênê naŋ,
êtôm mu kêdaba jadauŋ to ja kêpac lêp gêwê.
3 Ma lau gêdêŋ têntac ŋajamgeŋ to têtu samuc sêkô Anôtô laŋônêm
ma ôliŋ êpi toôndugeŋ.

---

* **66:20:** Wê teŋ. * **67:7:** Wê teŋ.

4 Anam wê êpi Anôtô. Awem êôc ênê ŋaê. Anam ŋac, taŋ kêsa gamêŋ sawa
naŋ, nê intêna.
Ŋac tau nê ŋaê gebe Apômtau. Akô eŋ laŋônêmŋa ma anam lasê
toôndugeŋ.

5 Anôtô taŋ gêmoa nê andu dabuŋ naŋ,
kêtu mosêbunêŋ tameŋi to awêtucnêŋ gêjam-sawaga.
6 Anôtô gêjam lau sawa sa gebe têtap gôlôac sa ma kêgaboac lau
kapoacwalôŋa su jasêmoa nêŋ tauŋŋa.
Ma kêmasê gêsuŋtêkwa ŋatoŋwaga sa e nêŋ gamêŋ, taŋ sêŋgôŋ naŋ,
kêtu keleŋ laŋgwageŋ.

7 O Anôtô, gêdêŋ taŋ gôdi gôwê lau sa ma kôtu êsêacnêŋ ŋamata
to gêdêŋ taŋ amkaiŋ kôka gamêŋ sawa tôŋ naŋ,
8 nom kêtênêp to umboŋ kêsêwa kom
kêtu Anôtônê laŋôanô kêtu awêŋa.
Lôc Sinai kêtênêp kêtu Anôtô gêô lasê lôc tauŋa.
Israelnêŋ Anôtô gêô lasêgac.
9 O Anôtô, aôm kôkêŋ kom gêjac kêsêwageŋ
ma kôlau nêm nomlênsêm, taŋ gelo-gelo naŋ.
10 Aômnêm gôlôac têtap nêŋ gamêŋ sêŋgôŋŋa sa.
O Anôtô, nêm moasiŋ kêmasaŋ gamêŋ tau kêtu lau ŋalêlôm sawaŋa.

11 Apômtau kêjatu sa
ma lauo taêsam ŋasec sêjam wêsiŋ e ŋawae kêtu tapa.
12 "Lausiŋ totoŋ-totoŋ to nêŋ kiŋ sêc, sêcgoc"
ma lauo sêjac sam ŋawaba gêdêŋ tauŋ.
13 Talic êsêac amboac balôsi ŋaôsic-ôsic amboac silber ma ŋawaô joŋsamuc
ma ŋaôsic-ôsic amboac gold.
Amacnêm lauo ŋagêdô sêmoa domba nêŋ sapa ŋalêlôm kêtu ageŋŋa.
14 Gêdêŋ taŋ ŋajaŋa ŋatau Anôtô kêpa kiŋ êliŋ-êliŋ naŋ,
eŋ kêkêŋ sno gêjac aŋga lôc Salmon.

15 Aôm lôc Basanŋa kôtu lôc towae.
Aôm lôc Basanŋa ŋatêpôê jabo-jabogoc.
16 Amac lôc ŋagêdô, taŋ jabo-jabo naŋ, asageŋ têmtac ŋandaŋ gêdêŋ lôc, taŋ
Anôtô gebe êŋgôŋ êtu nê gamêŋ naŋ.
Biŋŋanô, Apômtau oc êŋgôŋ tônê endeŋ tôŋgeŋ.

17 Anôtô gêmêŋ aŋga Sion ŋa nê kareta siŋŋa taêsam ŋalêlêma atom.
Apômtau gêmêŋ aŋga Sinai mêŋgêô lasê nê gamêŋ dabuŋ.
18 Aôm kôpi lôlôc jagôwê lau kapoacwalôŋa sêwiŋ aôm. Ŋamalac sêsuŋ nêŋ
gêŋ gêdêŋ aôm gêwac.
Gêsuŋtêkwa ŋatoŋ oc sêŋgôŋ sêwiŋ Apômtau Anôtô amboac tonaŋ.

19 Aweŋ êôc Apômtau, eŋ kêsip aêac sa bêc to bêc.
Eŋ Anôtô, taŋ gêjam aêac sa naŋ.
20 Anôtô tonaŋ tec kêtu aêacnêŋ Anôtô, taŋ gêjam aêac kêsi naŋ,
ma Apômtau Anôtô eŋ ŋatau, tec oc ênam tasa paŋ lêndaŋ ôkwi.

21 Biŋŋanô, Anôtô oc elo nê ŋacjo môkêŋapac popoc,

oc ênac ŋac, taŋ kêsêlêŋ tonê secgeŋ naŋ, môkêdaŋgam popoc amboac
tonaŋ.
22 Apômtau kêsôm kêtu tôŋ gebe "Aê oc jajoŋ êsêac aŋga Basan sêmu sêmêŋ.
Biŋŋanô, oc jajoŋ êsêac aŋga gwêc ŋagêdimbob sa sêmu sêmêŋ.
23 Gebe ôkwasiŋ amkaiŋ êsêp nêŋ declêlôm.
Nêm kêam imbeleŋ têtap nêŋ gwada aŋga ŋacjonêŋ sa."

24 O Anôtô, lau sêlic nêm gôlôac ŋawalaŋ baliŋ.
Sêlic ŋoc kiŋ Anôtônê walaŋ baliŋ omŋa sêmoa gamêŋ dabuŋ.
25 Lau sênam wê ŋa aweŋwaga têtu ŋamata, go lau, taŋ sêjac gêŋ wêŋa kêtaŋ
naŋ, têtu ŋamu
ma lauo takiŋ sêmoa ŋasawa togegobgeŋ.
26 Awem êôc Apômtau Anôtô aŋga gôlôacnêŋ sêkac sa ŋalêlôm.
Amac taŋ Israel kêtu nêm ŋamôkê naŋ, awem êôc Apômtau.
27 Lau Benjaminŋa toŋ sauŋ ec teŋ sêwê sêmoa ônê, lau Judanêŋ kasêga
toŋ kapôêŋ teŋ kêdaguc,
go kasêga Sebulonŋa to kasêga Naptaliŋa amboac tonaŋgeŋ têtu ŋamu.

28 O Anôtô, ôŋgôm nêm lai êpoa.
O Anôtô, ondeŋ gêŋ, taŋ gôjam aêac saŋa naŋ tôŋ.
29 Kiŋ oc sejoŋ awa sa dêndêŋ aôm sêna Jerusalem
êtu nêm lôm dabuŋŋa.
30 Ôlêŋ biŋ bôcbôm Aiguptuŋa, taŋ sêmoa bumaŋ ŋasiŋlêlôm naŋ.
Ôlêŋ biŋ tenteŋlatui, taŋ têtôm bulimakao kapoac to ŋalatu naŋ,
e samob sêmbu tauŋ ma sêkêŋ silber êndêŋ aôm.
Onseŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ siŋ naŋ, êliŋ-êliŋ.
31 Kasêga aŋga Aiguptu sêmêŋ.
Lau Aitiopiaŋa sêlêti ma sêmêtôc lemeŋ gêdêŋ Anôtô.

32 Amac kiŋ nomŋa anam wê êpi Anôtô.
Awem êôc Apômtau,
33 taŋ gêmuŋ andaŋgeŋanô gêmoa nê undambê lôlôcŋa naŋ.
Aŋô eŋ gêôc awa sa ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ.
34 Aoc Anôtô ŋaclai lasê. Eŋ gêjam gôliŋ Israel toŋawasigeŋ
ma nê ŋaclai gêc tao ŋalêlôm.
35 Anôtô ŋaclai kaiŋ teŋ kêsa aŋga nê gamêŋ dabuŋ gêmêŋ.
Eŋ Israelnêŋ Anôtô. Eŋ kêkêŋ ôliŋ walô gêdêŋ nê lau.

Lambiŋ êndêŋ Anôtô.
*

69

Mec Anôtô ênam saŋa
1 O Anôtô, ônam aêma samaŋ
gebe bu gênôm aê auc e gabe janaŋa.
2 Aê malocmê kasêp lemoŋ gôlub-gôlub gaja. Gamêŋ teŋ kêtôm gebe jaka
tôŋŋa gêc atom.
Aê katap bugaboaŋ sec sa ma ŋasamac kêkôm aê auc.
3 Kataŋ tauc e tekoc gêbac ma ŋoc koclabeŋ kêtu dambê-dambê laŋgwageŋ.

* **68:35:** Dawidnê pesalem teŋ. Wê teŋ.

Aê gaôŋ to kakêŋ matoc Anôtô e matocanô ŋabob kêsa.

4 Lau taŋ têntac gedec aê kêtu ŋam teŋŋa atom naŋ, taêsam ŋasec,
sêlêlêc môkêclauŋ môkêcapacŋa su.
Lau taŋ sebe sensеŋ aê su naŋ, ŋaclai sec
ma êsêac sêgôliŋ biŋ kêpi aê. Êsêac sêkac aê gebe jakêŋ gêŋ êjô gêŋ, taŋ gajam geŋgeŋ atom naŋ.
5 O Apômtau, aôm kôjala ŋoc keso
ma ŋoc geo kêsiŋ tau gêdêŋ aôm atom.
6 O Anôtô, taŋ kôtu lausiŋ undambêŋa nêŋ ŋatau naŋ,
ôkêŋ aê gebe jaŋgôm lau, taŋ mateŋ gê aôm naŋ, majeŋ êsa atom.
O Israelnêŋ Anôtô,
ôkêŋ aê gabe jaŋgôm lau, taŋ sêsap aôm tôŋ naŋ, waeŋ sec atom,
7 gebe aê gaôc gêŋwapac sec kêtu aôm ŋa.
Majoc e tecbeloc ŋawapac kêsa kêtu aômŋa.
8 Ŋoc lasitêwai sêlic aê amboac ŋac jaba
ma tinocnê lau sêlic aê amboac ŋac gamêŋbômŋa teŋ.

9 Gebe gaim tauc su nêm anduŋa e katu meloc su.
Ma lau, taŋ sêmbu aômŋa naŋ, nêŋ biŋ sêmbuŋa mêŋkêpi aê gêwiŋ.
10 Aê katu kasec ôlic gebe kataŋ to gajam dabuŋ mo,
mago lau sêsu aê susu.
11 Aê ganôŋ kaukauc kêtu ŋoc ŋakwê
ma êsêac sêga wê susuŋa kêpi aê.
12 Lau embe sêŋgôŋ malacluŋ naŋ, oc sênam aêŋoc biŋ êtu biŋgalôm
ma lau, taŋ bu kêjaŋiŋ êsêac naŋ, sêga wê sec kêpi aê.

13 O Apomtau, aê tec jansuŋ ŋoc mec êndêŋ aôm.
O Anôtô, ôjô ŋoc mec êndêŋ noc, taŋ aôm gôlic ŋajam naŋ.
Ôjô aê aoc êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa,
êtu ôŋgôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, ŋanô êsa.
14 Ôkam aê sa aŋga lemoŋ gebe gôdubub jasêp e najanaŋa atom.
Ônam aê sa aŋga ŋoc ŋacjo nêŋ, ma aŋga bu ŋagêdim êwiŋ.
15 Ôkêŋ ŋasamac ênsalê aê auc atom.
Ma ôkêŋ aê janôm bu su jasêp gêdimbob me janêc êsêp sê jana atom.

16 O Apômtau, ôkêŋ taŋam aê gebe nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa tau ŋajam.
Ôkac taôm ôkwi êndêŋ aê êtu nêm taêm labu ŋanôŋa.
17 Ôsiŋ laŋôm ôkwi êndêŋ nêm sakiŋwaga atom.
Aê gamoa jageo, ôjô aêŋoc biŋ galocgeŋ.
18 Ôndêŋ aê ômôêŋ ma ônam aê kêsi.
Ôsa aê laŋôc sa êndêŋ ŋoc ŋacjo.

19 Aôm gôlic aêŋoc biŋ, taŋ sêgôm aê êndu-êndugeŋ to gaŋgôŋ jageo ma sêgôm aê katu meloc naŋgac.
Aôm kôjala ŋoc soŋo-soŋo samobgac.
20 Sêsu aê susu e katuc gêbac to popocgeŋ,
tec gamoa jageo ŋanô.
Kasaê gebe sê malô aê elêmê

ma kakêŋ matoc gebe sênam aê sa e masi.
21 Êsêac sêkêŋ ŋaikisi aê gaeŋ kêtu mo
ma gêdêŋ taŋ bu gêjô aê naŋ, sêkêŋ bu ŋamakic gêdêŋ aê ganôm.
22 Nêm moasiŋ êtu nêŋ lakô
ma nêŋ moasiŋ daŋa êtu naŋ sê sêu tauŋ êsêpŋa.
23 Ôkêŋ êsêac mateŋanô êtu kanuc sêlic gamêŋ atom
ma ôkêŋ êsêac magiŋ êsu.
24 Ôkêc nêm têmtac ŋandaŋ êpi êsêac
ma nêm ŋalêlôm ŋamondec-mondec êtap êsêac sa.
25 Nêŋ malac oc êtu gasaŋ ênêc
ma nêŋ andulêlôm êtu tuc êkô.
26 Gebe êsêac sêjanda ŋac, taŋ aôm taôm gôjac eŋ naŋ,
ma sêjam biŋgalôm kêpi lau, taŋ aôm gôjac êsêac ôliŋ lasê naŋ, naŋ ŋandaŋ.
27 Ônsalê nêŋ keso ŋagêjô ênsac nêŋ keso ŋagêdô ŋaô.
Ma ôkêŋ êsêac sêwê kaiŋ nêm moasiŋ ônam ŋamalac kêsiŋa atom.
28 Nêŋ ŋaê ênêc êwiŋ lau gêdêŋ nêŋ atom.
Senseŋ êsêacnêŋ ŋaê su aŋga buku mateŋ jaliŋa ŋalêlôm.

29 Aê tec gaŋgôŋ jageo ma gaôc gêŋwapac ŋanô.
O Anôtô, ôsip aê sa ma ônam aê kêsi.
30 Aê gabe jaŋga wê jaŋgôm Anôtônê ŋaê ŋawae êsa.
Janam daŋge to jatoc eŋ sa ŋanô.
31 Jaŋgôm amboac tonaŋ ec Apômtau êlic ŋajam êlêlêc bôc kapoac,
êlêlêc bulimakao kapoac to ŋajabo ma bôc, taŋ eŋkêku gêwa kêkôc naŋ su.
32 Lau taŋ sêôc gêŋ wapac naŋ, embe sêlic oc têntac ŋajam êsa.
Amac taŋ asom Anôtô amoa naŋ, nêm ŋalêlôm eŋgeŋ amac sageŋ.
33 Gebe Apômtau kêkêŋ taŋa lau ŋalêlôm sawa
ma kêliŋ nê lau, taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, siŋ atom.

34 Undambê to nom aweŋ êôc Anôtô.
Gwêc tau to ŋagêŋ mateŋ jali samob, taŋ gêmoa ŋalêlôm naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
35 Gebe Anôtô oc ênam Sion kêsi ma êkwê malac Judaŋa sa êtiam
ma nê lau nasêŋgôŋ tônê ma têtu gamêŋ ŋatau.
36 Ênê sakiŋwaga nêŋ wakuc oc sêkôc sa êtu nêŋ gêŋlênsêm
ma êsêac, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ, oc sêŋgôŋ tônê.
*

70

Mec Anôtô ênam saŋa
(Pes 40:13-17)
1 O Anôtô, mêŋônam aê sa.
O Apômtau, ônsaic taômgeŋ mêŋôpuc aê tôŋ.
2 Êsêac taŋ dêdib aê sebe senseŋ aê su naŋ,
ôkêŋ êsêac majeŋ to teŋbeleŋ ŋawapac êsa.
Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ mateŋ sebe aê jatu sec naŋ,
sêc tomajeŋgeŋ sêmu sêna.

* **69:36:** Dawidnê teŋ.

3 Êsêac taŋ sêgôm “Kec, kec” kêpi aê naŋ,
ôkêŋ êsêac têtakê tomajeŋgeŋ.

4 Ôkêŋ êsêac samob, taŋ sesom aôm naŋ,
ôliŋ êpi to têntac ŋajam êsa êtu aôm ŋa.
Ôkêŋ êsêac samob, taŋ taêŋ kêka aômnêm moasiŋ naŋ,
sêsôm lasê endeŋ tôŋgeŋ gebe “Apômtau ŋac towae.”

5 O Apômtau, aê tec ŋac palê-palê to ŋac ŋalêlôm sawa.
O Anôtô, ôlêti sebeŋ ôndêŋ aê ômôêŋ.
O Apômtau, ônam gamêŋ tôŋ atom
gebe ŋoc ônam-aê-sa to ôpuc-aê-tôŋwaga aômgoc.
*

71

Ŋamalacanô teŋ nê mec

1 O Apômtau, aê gaê lamu aômgeŋ.
Ôkêŋ aê jamoa tomajocgeŋ atom.
2 Ôŋgamboac aê to ônam aê sa êtu nêm biŋgêdêŋŋa.
Ôê taŋam aê ma ônam aê kêsi.
3 Ôtu ŋoc poclabu jaê lamuŋa to ŋoc laimôkê ônam aê saŋa.
Aôm tonaŋ kôtu ŋoc poclabu to ŋoc laimôkê.

4 O ŋoc Anôtô, ôjaŋgo aê su aŋga lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ lemeŋ.
Ôjaŋgo aê su aŋga lau alôb-alôb to lêsutêna nêŋ.
5 O Apômtau, aê kakêŋ matoc aômgeŋ.
O Apômtau, aê ŋapalêgeŋ ma taêc kêka aôm.
6 Gêdêŋ tinoc kêkôc aê su ma gasuŋ tauc gêdêŋ aôm, kasa aŋga tinocnê e aôm gôlôm aêgeŋ,
amboac tonaŋ oc jalambiŋ aôm endeŋ tôŋgeŋ.

7 Lau samob sêlic aê amboac gêŋsêga teŋ,
mago aôm kôtu aêŋoc lamu ŋajaŋa.
8 Aocsuŋ kêsuŋ aômnêm lanem sa
ma gêgôm waem kêtu tapa kêtôm bêcgeŋ.
9 Aê katu ŋamalacanôgac, tec ôtiŋ aê su atom.
Ŋoc ŋaclai gêbacnê, tec ôwi aê siŋ atom.
10 Gebe ŋoc ŋacjo sêsôm biŋ kêpi aê
ma êsêac, taŋ sêkic ŋoc biŋ naŋ, sêjam biŋgalôm sêwiŋ tauŋ
11 ma sêsôm gebe “Anôtô gêwi eŋ siŋgac,
ajanda eŋ e naakam eŋ tôŋ gebe ênê kêsiwaga masi.”

12 O Anôtô, ômoa jaêc aê atom. O ŋoc Anôtô, ôlêtigeŋ mêŋônam aê sa.
13 Êsêac taŋ sêkêŋ kisa aê naŋ, majeŋ êsa e sênaŋa
ma sêsu êsêac, taŋ sebe sêkêŋ aê jandac gêŋwapac naŋ, susu e sêmoa toteŋbeleŋ ŋawapacgeŋ.
14 Aê gabe jakêŋ matoc aôm endeŋ tôŋgeŋ

* **70:5:** Dawidnê pesalem teŋ. Taŋiboa teŋ.

ma jaŋgôm waem êsa êlêlêc su.
15 Aocsuŋ êsôm nêm biŋgêdêŋ to nêm ŋaclai ônam ŋamalac saŋa lasê êtôm
bêcgeŋ.
Aê oc jasa moasiŋ tonaŋ sa êtôm atom.
16 Aê gabe jasa Apômtau Anôtô nê gêŋ ŋaclai sa.
Aê gabe jalambiŋ aôm taômgeŋ nêm biŋgêdêŋ.

17 O Anôtô, aê ŋapalêgeŋ ma aôm kôdôŋ aê,
tec gaoc nêm gêŋtalô lasê ŋapaŋ e gêdêŋ galoc.
18 O Anôtô, embe jatu ŋamalacanô e môdê ênam aê auc,
naŋ ôwi aê siŋ atom.
Gebe jasôm nêm ŋaclai êndêŋ lau wakuc,
taŋ mêŋsêsa êtu ŋamu naŋ.

19 O Anôtô, nêm ŋaclai to biŋgêdêŋ kêsuŋ kwandaŋ kêpi e jagêdêŋ un-
dambê.
O Anôtô, taŋ gôgôm gêŋ ŋaclaisêga naŋ, asa oc êtôm aôm.
20 Aôm kôkêŋ gêŋwapac to gêŋ ŋandaŋ gêjam aê auc elêmê.
Mago aôm oc ôkêŋ aê tekoc saki êsa êtiam ma ôwê aê sa aŋga nom
ŋalêlômsêga japi jamêŋ êtiam.
21 Aôm oc otoc aê sa êlêlêc
ma ônac aê têtac tôŋ.

22 O ŋoc Anôtô, amboac tonaŋ oc aoc êôc aôm ŋa gêŋ wêŋa
kêtu aôm ŋac ŋaŋêŋŋa.
O Israelnêŋ ŋac dabuŋ,
aê gabe jaŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ êndêŋ aôm.
23 Aê gêdôcôlic ênam lasê êtu têtac ŋajamŋa
ma katuc, taŋ gôjam kêsi naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
24 Imbeloc oc êsôm nêm biŋgêdêŋ gêjam aê saŋa lasê êtôm bêcgeŋ
gebe êsêac, taŋ sebe sêkêŋ aê jandac gêŋwapac naŋ, majeŋ êsa e sêmoa
toteŋbeleŋ ŋawapacgeŋ.

72

Mec kêtu kiŋŋa
1 O Anôtô, ôndôŋ kiŋ gebe êmêtôc biŋ ŋa nêm biŋgêdêŋŋa
ma ôkêŋ nêm biŋgêdêŋ êndêŋ kiŋ latu.
2 Gebe ênam gôliŋ nêm lau ŋa biŋgêdêŋgeŋ
ma êmêtôc lau ŋasec nêŋ biŋ katôgeŋ.
3 Lôc sênam ŋanô moasiŋ êmoasiŋ launa
ma gamêŋ ŋabau sênam ŋanô biŋgêdêŋ.
4 Kiŋ êmêtôc lau ŋalêlôm sawa nêŋ biŋ naêndêŋgeŋ, eŋ ênam lau sêpô
lênaŋa sa
ma êka êsêacnêŋ lêsutêna popoc.
5 Gôlôac to gôlôac têtêc aôm
êtôm têm, taŋ oc ajôŋ êpô gamêŋ naŋ.

6 Kiŋ êtôm kom, taŋ gêjac kêsêp kôm
ma eŋ oc êtôm kom, taŋ kêmalôm nom naŋ.
7 Êtôm kiŋ tau nê têm biŋgêdêŋ ênac tau lêtêŋ amboac ŋaola ŋajam
ma wama ênam gamêŋ auc kêtôm ajuŋ ŋawê kêpô gamêŋ gêôc aucgeŋ.

8 Ênê gamêŋ gôliŋŋa ênêc gwêc ŋamadiŋ teŋ e naêndêŋ ŋamadiŋ teŋ
ma aŋga bu Euprat e naêndêŋ nom ŋamadiŋ.
9 lau gamêŋ sawaŋa sêpôŋ aeŋduc êndêŋ eŋ
ma nê ŋacjo sêu tauŋ sênêc nom.
10 Kiŋ Tarsis to lau, taŋ sêŋgôŋ nuc naŋ,
oc sejoŋ nêŋ awa nasênsuŋ êndêŋ eŋ.
Lau Arabia to Aitiopia ŋataui
oc sêkêŋ nêŋ awamata êndêŋ eŋ.
11 Biŋŋanô, kiŋ samob oc tetoc eŋ sa.
Lau samuc samob oc sênam sakiŋ êndêŋ eŋ.

12 Gebe eŋ oc ênam ŋac ŋalêlôm sawa, taŋ awa gêjac eŋ naŋ sa
ma ŋac ŋasec, taŋ gêjam-sawaga gêmoa atom naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
13 Eŋ oc taê labu ŋac ŋaôma to ŋalêlôm sawa
ma ejop lau sawa nêŋ katuŋ.
14 Eŋ oc ênam êsêacnêŋ katuŋ kêsi aŋga lêsutêna to ŋaclai-secwaga lemeŋ.
Eŋ oc êlic lau tonaŋ ŋai nêŋ dec amboac gêŋ ŋanô.

15 Kiŋ oc êŋgôŋ ŋêŋgeŋ ma sêkêŋ gold Arabiaŋa êndêŋ eŋ.
Êsêac teteŋ mec êtu eŋŋa endeŋ tôŋgeŋ ma Anôtônê mec êpi eŋ ŋapaŋ.
16 Mo êmôp lasê ênêc ênê gaboaŋ
ma êtu secŋa ênêc lôctêpôê.
Mu êôc ênê gêŋkaiŋ ŋatêpôê naêsêp-naêsêp amboac aŋga Lebanon
ma ŋamalac êlêc aŋga malac êtôm gêgwaŋ gêlêc aŋga nom.
17 Ênê ŋaê oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Ênê wae ênêc êtôm oc êpô gamêŋ.
Lau nomŋa samob aweŋ êôc eŋ
ma teteŋ Anôtô gebe ênam mec eŋ to êkêŋ eŋ êmoa totêtac ŋajamgeŋ.

18 Lambiŋ êndêŋ Apômtau, lau Israelnêŋ Anôtô.
Eŋ taugeŋ tec gêgôm gêŋsêga gêmoa.
19 Lambiŋ êndêŋ ênê ŋaê towae endeŋ tôŋgeŋ.
Ênê ŋawasi ênam nom auc samucgeŋ.

Biŋŋanô, biŋŋanôgoc.

20 Isai latu Dawid nê mec gêbacnê gêdêŋ tonec.

Salomonê teŋ.

73

BUKU KÊTU TÊLÊACŊA

Anôtô kêmêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ
1 Biŋŋanô, Anôtô kêmoasiŋ lau mansaŋ
to kêmoasiŋ êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm ŋawa naŋ, amboac tonaŋ.
2 Mago aê kadabiŋ gebe japô ockaiŋ ôkwi
ma kadabiŋ gebe jaka bêlip tageŋ
3 gebe matoc katu lanemtêna kêtu sêmoa ŋajam-ŋajamŋa
ma galic lau alôb-alôb têtu lau tolêlôm.

4 Lau tonaŋ ŋai sêjam kauc ŋandaŋ
ma sêmoa ôliŋ ŋajam to ôliŋ samuc.
5 Êsêac sêôc gêŋwapac têtôm lau ŋagêdô atom.
Ma sêlic ŋandaŋ teŋ têtôm lau ŋagêdô atom.
6 Amboac tonaŋ tec tetoc tauŋ sa kêtu nêŋ gêlôŋ, taŋ sênôŋ naŋ,
ma ŋaclai kêkwa êsêac auc amboac nêŋ ŋakwê.
7 Êsêac tonaŋ têtôp e mateŋanô kololoc gêja
ma sêsêwa biŋ meloc, taŋ taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm naŋ, kêsa awê.
8 Êsêac sêsu biŋ susu tonêŋ ŋalêlôm ŋamalic.
Êsêac tetoc tauŋ sa ma sêpô biŋ kêpi laugeŋ.
9 Aweŋsuŋ kêsôm biŋ geseŋ undambê
ma imbeleŋ kêsôm biŋ gêjac laoc nomgeŋ.

10 Amboac tonaŋ tec lau dêdêŋ êsêac
ma sêlib êsêacnêŋ biŋ kêtôm sêlib bu.
11 Êsêac sêsôm gebe "Anôtô oc êjala biŋ amboac ondoc
ma Lôlôc Ŋatau oc êŋô biŋ ŋam amboac ondocgeŋ."
12 Alic acgom, lau alôb-alôb nêŋ biŋ amboac tonaŋ
sêmoa ŋajam gedeŋ tôŋgeŋ sêjac nêŋ awa sa-sa.
13 Ojae, kamasaŋ ŋoc ŋalêlôm e ŋatipsawa ŋaômagoc
ma kakwasiŋ lemoc e gawê geo teŋ ŋakaiŋ atom.
14 Mago gêŋwapac gêgôm aê kêtôm bêcgeŋ
ma gêŋ kêlêsu aê kêtôm ŋageleŋ samob.

15 Aê embe taêc ênam gebe aê jasôm biŋ amboac tonaŋ jawiŋ
oc jansau nêm launêŋ gôlôac.
16 Amboac tonaŋ katu kêka-kêka gebe jajala ŋam elêmê,
mago galic gebe ŋawapac.
17 E kasô Anôtônê gamêŋ dabuŋ gaja,
go ŋoc kauc kêsa kêpi lau alôb-alôb nêŋ lêŋtêpôê.

18 Biŋŋanô, aôm kotoc êsêac sêkô gamêŋ ŋalêŋô,
go gôgôm êsêac sêu tauŋ e popoc-popocgeŋ sêjaŋa.
19 Seseŋ êsêac su weŋ tageŋ,
sêjaŋa tonêŋ ŋalêlôm ŋatutucgeŋ.
20 Êsêac têtôm aêac taêc bêc e taêc mê.
Mateŋ gêlac ma talic gêŋ ŋakatu tau malamê.

21 Gêdêŋ taŋ ŋoc ŋalêlôm ŋamakic kêsa
e kêtuŋ aê masi naŋ,
22 aê katu meloc e ŋoc kauc gêjaŋa,
katôm bôc gamoa aôm laŋômnêmŋa.
23 Mago kasap aôm tôŋ gedeŋ tôŋgeŋ.
Aôm kôkam aê tôŋ gêdêŋ lemoc anôŋa.
24 Aôm gôwê aê kêtôm, taŋ taêm gêjam naŋ,
ma êtu ŋamu aôm oc ôkôc aê sa toŋawasigeŋ.
25 Aêŋoc asa teŋ gêmoa undambê
ma ŋoc asageŋ gêc nom gebe japô lêna. Aôm taômgeŋgoc.
26 Ôlic to katuc oc êtu palê,
mago Anôtô kêtu ŋoc gêŋlênsêm teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

27 Biŋŋanôgoc, êsêac taŋ sêmoa jaêc aôm naŋ sênaŋa.
Aôm goseŋ lau samob, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ su.

28 Mago aêgoc tec galic ŋajam gebe jamoa Anôtô ŋagalageŋ.
Aê gaê lamu Apômtau Anôtô gebe jasôm aômnêm gêŋ samob, taŋ gôgôm naŋ lasê.
*

74

Têtaŋ nêŋ lôm, dabuŋ kêtu ŋacjo sesеŋ suŋa

1 O Anôtô, amboac ondoc kôtiŋ aêac su ŋanôgeŋ.
Ma têmtac ŋandaŋ sec gêdêŋ gêŋ, taŋ gojob naŋ.
2 Taêm ênam nêm gôlôac, taŋ gêmuŋgeŋ kôjaliŋ ma kôwaka êsêac sa têtu taôm nêm lau naŋ.
Taêm ênam lôc Sion, taŋ gôŋgôŋ kêtu nêm malac naŋ.
3 Ôsêlêŋ opeŋ gamêŋ popoc tau, taŋ gacgeŋ gêc-gêc naŋ.
Ojae, gêŋ samob, taŋ kêkô gamêŋ dabuŋ ŋalêlôm naŋ, ŋacjo sesеŋ sugoc.

4 Nêm ŋacjo sêjam wambaŋ ŋamelocŋageŋ aŋga nêm gamêŋ, taŋ lau sêkac tauŋ sa sêmoa naŋ.
Êsêac sêguŋ nêŋ bam kêkô gebe gamêŋ tonaŋ kêtu êsêacnêŋ.
5 Êsêac têtôm kômwaga saleŋŋa,
taŋ sêsap ka tulu ŋa nêŋ ki naŋ.
6 Êsêac sêga katapa toŋatalô popoc
ŋa nêŋ ki to hama kapôêŋ.
7 Êsêac sêkêc nêm gamêŋ dabuŋ ja geŋ su
ma sesеŋ nêm ŋaê ŋaandu ŋadabuŋ su e gêjaŋa samucgeŋ.
8 Êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Aêac danseŋ êsêac su e tomalageŋ.”
Ma sêkêc Anôtônê sakiŋ dabuŋ ŋamala samob, taŋ kêkô-kêkô naŋ, ja geŋ su.

9 Aêacma gêbôm dabuŋ samob maleŋmê.
Propete teŋ gêmoa kêtiam atom, ma aêac samob ajam kauc ŋanoc gêŋ tonaŋ oc êmbacnê êndêŋ ondoc.
10 O Anôtô, kalomtêna oc sêsôm nêŋ biŋ susu e êndêŋ ondocgeŋ.
Ŋacjo oc sêŋgôm aômnêm ŋaê oc êtu meloc endeŋ tôŋgeŋ me.
11 Amboac ondoc kôtaiŋ lêmam su.
Amboac ondoc kôkapiŋ lêmam tôŋ.

12 Mago Anôtô kêtu aêŋoc kiŋ gêdêŋ andaŋgeŋ tauanô.
Eŋ gêjam ŋamalac sa kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ.
13 Aôm gôwa gwêc kakôc ŋa nêm ŋaclai kapôêŋ
ma golo secsêga gwêcŋa môkêapac popoc.
14 Aôm gôga bôcsêga Lewiatan môkêapac kêkôc
ma kôkêŋ eŋ ôli kêtu bôc gamêŋ sawa nêŋ.
15 Aôm kôkêŋ bumata kêpulu to keseleŋ.
Aôm gôwa bu kapôêŋ-kapôêŋ gêŋgic-gêŋgic e ŋakeleŋ kêsa samucgeŋ.
16 Aôm kôtu geleŋŋa ŋatau. Aôm kôtu gêbêcauc ŋatau.

* **73:28:** Asapnê.

Aôm tec kotoc ajôŋ to oc sêkô maleŋ.
17 Aôm gôjac lôcawa nom e gêdêŋ ŋamadiŋ.
Aôm kôkêŋ oc kêsa to komôgoc.

18 O Apômtau, taêm ênam gebe nêm ŋacjo sêômac aôm.
Êsêac sêkac tauŋ su aŋga aômnêm ma sêgôm nêm ŋaê kêtu gêŋ meloc.
19 Ôwi nêm balôsinê katu siŋ êndêŋ kikic atom.
Ôliŋ aômnêm lau ŋasec nêŋ katuŋ siŋ samucgeŋ atom.
20 Matam êndiŋ nêm poac, taŋ kômoatiŋ gawiŋ aêac naŋ,
gebe ŋaclai sec gêjam gamêŋ ŋakesec nomŋa samob auc.
21 Ôkêŋ ŋac, taŋ gêôc gêŋwapac naŋ, maja êsa atom.
Lau ŋalêlôm sawa to lau ŋasec aweŋ êôc nêm ŋaêmaŋ.

22 O Anôtô, ôndi sa ma ônam nêm gêŋ kêsimaŋ.
Taêm ênam biŋ meloc, taŋ lau alôb-alôbwaga sêgôliŋ kêpi aôm kêtôm bêc to geleŋgeŋ.

23 Oliŋ nêm ŋacjo nêŋ ŋaonda siŋ atom.
Nêm soŋo-soŋo nêŋ wambaŋ, taŋ kêpi gedeŋ tôŋgeŋ naŋ, amboac tonaŋ.
*

75

Anôtô kêmêtôc ŋamalacnêŋ biŋ jagêdêŋ
1 O Anôtô, aêac aweŋ gêôc aôm. O Anôtô, aêac alanem aôm.
Aêac asôm aôm waem lasê ma awa gêŋtalô samob, taŋ aôm gôgôm naŋ sa.

2 Anôtô kêsôm gebe "Aê kakêŋ ŋoc noc mêtôcŋa
ma oc jamêtôc biŋ naêndêŋgeŋ.
3 Embe nom êkôtiŋ tau ma ŋamalac samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ têtênêp,
go aê jandeŋ nom ŋanombaŋ tôŋ.
4 Aê aoc ênac tetoc tauŋ sawaga gebe 'Atoc taôm-sa atom.'
Ma êndêŋ lau alôb-alôbwaga gebe 'Asa môkêmapac sa amboac secgeŋmaŋ.
5 Asa môkêmapac sa ŋanôgeŋ
amboac tonaŋ atom. Amêtôc gêsômtêkwa êtu baliŋ alanem taômgeŋ atom.' "

6 Mêtôcwaga oc mêŋêsa aŋga oc kêpiŋa ma aŋga oc kêsêpŋa atom
ma êmêŋ aŋga gamêŋ gêmu kêpi to gêmu kêsêpŋa atom amboac tonaŋgeŋ.
7 Anôtô oc êmêtôc biŋ êmoa.
Eŋ oc êkôniŋ lau teŋ tôŋ me etoc lau teŋ sa.
8 Apômtau lêma kêkam laclu teŋ,
taŋ ênê têtac ŋandaŋ ŋawain ŋajaŋa kêpoac naŋ.
Eŋ kêkêc kêsêp laclu
ma lau alôb-alôb sêlib ŋatetep samob gêwiŋ.
9 Ma aê oc ôlic api toôndugeŋ ŋapaŋ
gabe aoc aôc Jakobnê Anôtô.

* **74:23:** Asapnê teŋ.

10 Eŋ asap lau sec samob, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, naŋ ŋaclai
tulu.
Eŋ êkiaŋ lau gêdêŋ nêŋ ŋaclai sa êtu kapôêŋ.
*

76

Wê aweŋ êôc Anôtôŋa

1 Anôtônê wae kêsa aŋga Juda.
Ênê ŋaê kesewec aŋga Israel.
2 Êsêac sê ênê bec aŋga Salem.
Ma nê andu kêkô Sion.
3 Aŋga tonaŋ tec eŋ gêjac talam ŋasôb-ôsic popoc
ma gêgôm lautuc to siŋ ma laukasap samob amboac tonaŋgeŋ.

4 Lôc teŋgeŋŋa ŋatau aôm ŋac ŋawasi.
Samob têtêc aômgeŋ.
5 Sêjaŋgo ŋaclai ŋasiŋsêlêc nêŋ waba su.
Êsêac sêjac tuluc e sêliŋ tauŋ siŋ ma ŋactêkwa samob lemeŋ kêtu goloŋ.
6 O Jakobnê Anôtô, aôm gôjam wambaŋ
e kômônaŋ kareta to gôgôm hosnêŋ meloco kêsa.

7 Aôm embe têmtac ŋandaŋ êsa ma asa oc êkô aôm laŋômnêm
gebe aôm ŋaclai sec.
8 Aôm kôsôm biŋ katô aŋga undambê gobe ômêtôc biŋ,
tec lau nomŋa sêŋô e gêjac êsêacnêŋ lênô auc sêŋgôŋ.
9 Gêdêŋ tonaŋ Anôtô gêdi gebe êmêtôc biŋ
gebe êôc lau samob, taŋ sêôc gêŋwapac aŋga nom naŋ sa.

10 Ŋamalacnêŋ têntac ŋandaŋ oc êŋgôm aôm waem êtu tapa.
Ma êsêac, taŋ sêwê siŋ sa naŋ, oc sêlic nêm om.

11 Anac mata biŋ ma aŋgôm ŋanô êsa êndêŋ Apômtau, amacnêm Anôtô.
Lau samob, taŋ sêŋgôŋ sêgi eŋ auc naŋ, sênsuŋ nêŋ gêŋ êndêŋ Anôtô,
taŋ têtêc eŋ naŋ.
12 Ŋac tau kêkôniŋ kasêga, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ,
ma kêtakê kiŋ kapôêŋ-kapôêŋ ŋasec.
*

77

Gêŋwapac embe êŋgôm aêac, naŋ Anôtô taê walô aêac

1 Aê gamôêc gêdêŋ Anôtô ŋa aoc kapôêŋ. Biŋŋanô aê gabe jamôêc.
Gamôêc kapôêŋ gêdêŋ Anôtô gebe eŋ êkêŋ taŋa aê.
2 Gêdêŋ taŋ gêŋwapac gêgôm aê naŋ, aê kateŋ mec gêdêŋ Apômtau,
mago gêŋ teŋ gêjam malô aê atom.
3 Aê embe taêc ênam Anôtô, oc janiŋ oliŋ tauc.
Embe taêc ênam biŋ ŋam, oc ŋoc kauc ensom mala ôkwi.
4 Eŋ kêkêŋ aê gajam jali gêbêcauc samuc.
ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc e kasôm biŋ jageo.
5 Aê taêc gêjam kêsêp bêc gêmuŋgeŋŋa

* **75:10:** Asapnê wê teŋ. * **76:12:** Asapnê wê teŋ.

ma jala, taŋ gêjaŋa wanêcgeŋ su naŋ, amboac tonaŋ.
6 Kêtôm gêbêcgeŋ aê taêc gêjam biŋ jakêsa-jakêsa.
Aê taêc gêjam biŋ gêc ŋoc ŋalêlôm ma kakip sa e ganac matoc gebe
7 “Apômtau oc êtiŋ aêac su samucgeŋ
ma êmoasiŋ aêac êtiam atomanô me masi.
8 Ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêbacnê me.
Ma biŋ, taŋ eŋ gêjac mata naŋ, gêjac pep su me.
9 Anôtô oc kêliŋ êmoasiŋ launa siŋ me.
Ênê têtac ŋandaŋ gêbôc nê taê walô auc me.”
10 Tec kasôm gêdêŋ tauc gebe “Aêŋoc ŋalêlôm ŋawapac ŋanô
gebe Apômtau gêjam nê gôliŋ ôkwi.”
11 Aê gabe taêc ênam gêŋ, taŋ Apômtau gêgôm naŋ.
Biŋŋanô, gabe taêc ênam nêm gêŋtalô, taŋ gôgôm gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ.
12 Jakip gêŋ samob, taŋ aôm gôgôm naŋ, ŋam sa
ma jasala aômnêm gêŋsêga samob.

13 O Anôtô, nêm intêna dabuŋ.
Lau samuc nêŋ anôtô ondoc kapôêŋ kêtôm aôm.
14 Aôm taômgeŋ Anôtô, taŋ gôgôm gêŋsêga naŋ.
Aôm kôwaka nêm ŋaclai sa gêdêŋ tenteŋlatu sêlic.
15 Lêmam ŋajaŋa gôjam nêm lau,
Jakob agêc Josep latuŋi kêsi.

16 O Anôtô, gêdêŋ taŋ bu gêlic aôm naŋ, kêtêc aôm.
Ma gwêc ŋagêdim kêtênêp lasê.
17 Tao sêsêwa kom ŋasec to umboŋ ŋatêtac kêkêŋ wapap gêjac.
Ma aômnêm sôbôsic geŋ gamêŋ gêŋgic-gêŋgic.
18 Aômnêm wapap ŋakicsêa ŋadindiŋ kaiŋ teŋ, ôsic kêpô gamêŋ ŋawê kêsa
e nom ŋawiwic dendeŋgeŋ to kôtêŋ-kôtêŋgeŋ.
19 Aômnêm intêna gêjac gwêc gêŋgic ma nêm lêŋ gêwa ŋasamac kapôêŋ êliŋ-
êliŋ,
mago sêlic waŋam atom.
20 Aôm gôwê nêm lau amboac ŋacgejob gêwê nê domba.
Mose agêc Aron sêjam aôm laŋôm.
*

78

Sêlêŋ biŋ Israel kêtu taŋeŋpêcŋa
1 Ao ŋoc lauac, akêŋ taŋem ŋoc mêtê.
Aê taŋem aocsuŋ ŋabiŋ.
2 Aê gabe jaŋa aoc êtu jasôm biŋgôliŋŋa.
Aê gabe jaôŋ biŋgôliŋ têm ŋamata tauanôŋa sa.
3 Biŋ taŋ aêac aŋô to ajala
ma tameŋi sêjac miŋ gêdêŋ aêac naŋ.
4 Biŋ tau aêac ansa auc êndêŋ aêacnêŋ ŋapalê atom,
tanac miŋ êndêŋ lau wakuc, taŋ têndaŋguc naŋ, gebe
Apômtau gêgôm nê gêŋ towae ma ŋaclai
to gêŋsêgageŋ.

* **77:20:** Asapnê teŋ.

5 Eŋ gêwa biŋ sa aŋga Jakobnêŋ
to kêwaka biŋ sa aŋga Israelnêŋ
ma kêsakiŋ aêacnêŋ mimi
gebe sêsôm lasê êndêŋ nêŋ wakuc.
6 Gebe lau wakuc, taŋ têndaŋguc êsêac naŋ, sêŋô ŋawae
ma tauŋ sênac ŋamiŋ elom nêŋ wakuc.
7 Sêŋgôm amboac tonaŋ, go sêkêŋ mateŋ Anôtô to sêliŋ gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ, siŋ atom
ec sêŋgôm ênê biŋsu êtu tôŋ.
8 Gebe êsêac têtu gôlôac gêsuŋtêkwa ŋatoŋboa
têtôm nêŋ mimi.
Êsêacnêŋ ŋalêlôm geo gala
ma nêŋ katuŋ kêsap Anôtô tôŋ ŋaŋêŋ atom.

9 Epraimnê gôlôac sêpê talam lemeŋ kata,
mago gêdêŋ siŋ ŋabêc naŋ sêc ŋamelocŋageŋ.
10 Êsêac sêmasaŋ Anôtônê poac atom
ma sebe sêsa nêŋ lêŋ êtôm ênê biŋsu atom.
11 Êsêac sêliŋ ênê gêŋsêga, taŋ gêgôm naŋ siŋ
ma gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm êsêac sêlic naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
12 Eŋ gêgôm gêŋsêga êsêac tameŋi sêlic.
Gêgôm aŋga gamêŋ Aiguptu ŋagaboaŋ Soan.
13 Eŋ gêwa gwêc kêkôc ma kêkêŋ êsêac sêwê sêsêp ŋaluŋgeŋ sêja.
Eŋ gêlêc dembom sa kêpi e amboac tuŋbôm.
14 Eŋ gêwê êsêac ŋa tao gêdêŋ ocsalô
ma ŋa ja gêdêŋ gêbêc.
15 Eŋ gêga poc kêkôc aŋga gamêŋ sawa
ma kêkêŋ bu kapôêŋ aŋga nom ŋalêlôm gêmêŋ mêŋêsêac sênôm e gêôc êsêac tôŋ.
16 Eŋ kêkêŋ bu kêpulu aŋga poc ŋalêlôm
ma bu tau gêc ŋasamac laŋgwageŋ kêsa gêja.
17 Mago êsêac sêkêŋ sec gêjô gedeŋ tôŋgeŋ
ma sêli tauŋ sa gêdêŋ Lôlôc Ŋatau aŋga gamêŋ sawa.
18 Êsêac sêsaê Apômtaugeŋ sêjac ŋawae
ma sêkapiŋ eŋ gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm êsêac tauŋ têntac gêwiŋ.
19 Êsêac têtaŋ pêlê Anôtô gebe
“Talic acgom, Anôtô oc êkêŋ mo êndêŋ aêac aŋga gamêŋ sawa me masi.
20 Eŋ gêjac poc
e bu keseleŋ ŋasamac laŋgwageŋ kêsa gêja,
ma oc êkêŋ mo to gwada
gebe nê lau sêniŋ amboac tonaŋgeŋ me masi.”

21 Apômtau gêŋô biŋ amboac tonaŋ e têtac ŋandaŋ kêsa.
Ênê ja kêsa gebe enseŋ Jakob, ma nê lai kêpoa gebe enseŋ Israel
22 kêtu êsêac sêkêŋ gêwiŋ Anôtô atomŋa ma kêtu êsêac têntac kêpa sugeŋ gebe Anôtô ocgo ênam êsêac sa nec atomŋa.
23 Mago eŋ kêjatu tao lôlôcŋa
ma gêlêc undambê ŋakatam su

24 ma kêkêŋ mana kêsêlô kêtôm kom gêjac gebe sêniŋ.
Amboac tonaŋ eŋ kêkêŋ mo undambêŋa gêdêŋ êsêac.
25 Amboac tonaŋ êsêac seŋ aŋelanêŋ mo kêtu nêŋ gêŋ.
Ma Anôtô kêkêŋ gêdêŋ êsêac kêtôm êsêac têntac gêwiŋ.
26 Eŋ kêkêŋ musalô kêsa umboŋ
ma ŋaclai ŋatau kêkalem mula gêmêŋ.
27 Eŋ kêkêŋ gwada kêsêlô kêtôm kekop
ma moc tomagê kêtôm gaŋac gwêcŋa.
28 Eŋ kêkêŋ kêsêlô kêsêp nêŋ gamêŋ, taŋ sêc naŋ ŋaluŋgeŋ,
kêgi nêŋ bec, taŋ sêŋgôŋ naŋ auc.
29 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ ŋanôgeŋ.
Gêŋ taŋ teteŋ naŋ, eŋ kêkêŋ kêlêlêc gêdêŋ êsêac.
30 Nêŋ ŋalêlôm kêkac êsêac gêŋ amboac tonaŋŋa ŋawaô
ma seŋ gêŋ gêc aweŋgeŋ
31 e Anôtô têtac ŋandaŋ kêsa gêdêŋ êsêac
ma geseŋ êsêacnêŋ lau ŋactêkwa ŋagêdô su ma gêjac lau Israel nêŋ lau matac ŋagêdô êndu.

32 Anôtô gêgôm nê gêŋ amboac tonaŋ, mago êsêac sêgôm nêŋ sec sêsiŋ sugeŋ,
ma sêkêŋ gêwiŋ ênê gêŋtalô atom.
33 Kêtu gêŋ tonaŋŋa tec Apômtau kêkêŋ êsêacnêŋ bêc gêjaŋa amboac awenjaô
ma kêkêŋ gêŋ ŋaclai sec sep tageŋŋa geseŋ naŋ jala sêmoa mateŋ jaliŋa su.
34 Gêdêŋ taŋ Anôtô geseŋ êsêac naŋ, gocgo aweŋ gêjac eŋ kêtiam
ma sêjam tauŋ ôkwi to sesom eŋ.
35 Ma taêŋ gêjam nêŋ lamu Anôtô
gebe Lôlôc Ŋatau Anôtô kêtu nêŋ kêsiwaga.
36 Mago aweŋsuŋ sêsôm biŋ dansaŋ
ma imbeleŋ sêsau
37 gebe nêŋ ŋalêlôm kêsap eŋ tôŋ ŋajaŋa atom
ma sêmasaŋ ênê poac kêtu anô atom.

38 Mago eŋ taê walô êsêac ma kêsuc êsêacnêŋ sec ôkwi
ma geseŋ êsêac tauŋ su sêjaŋa atom.
Eŋ gêjam têtac ŋandaŋ tôŋ gêdêŋ êsêac
ma kêkêŋ nê ŋaclai kêtu awê kêpi êsêac samucgeŋ atom.
39 Eŋ taê gêjam êsêac gebe gêŋ palê-palê,
têtôm gêŋ ŋajaô-jaô, taŋ ênа e ênа-ênageŋ naŋ.
40 Sêli aweŋ sa aŋga gamêŋ sawa gêdêŋ eŋ elêmê
ma sêgôm ênê ŋalêlôm ŋawapac kêsa.
41 Êsêac sêsaê Anôtô todim-todim kêtu gêŋ wakuc-wakucŋa elêmê
ma sêgôm lsraelnêŋ Anôtô dabuŋ têtac ŋandaŋ kêsa.
42 Êsêac taêŋ gêjam ênê lêma ŋajaŋa atom,
sêliŋ bêc, taŋ eŋ gêjam êsêac kêsi aŋga nêŋ ŋacjonêŋ naŋ siŋ.
43 Gêdêŋ taŋ gêgôm nê gêŋtalô aŋga Aiguptu
to gêgôm nê gêŋsêga aŋga gamêŋ gaboaŋ Soanŋa naŋ.
44 Eŋ gêjam nêŋ bu ôkwi kêtu dec
e lau Aiguptu nêŋ bu sênômŋa masi.

45 Eŋ kêkêŋ leloŋ taêsam ŋasec gêŋac êsêac
to ôpôac, taŋ sêgôm êsêac têtu meloc naŋ.
46 Eŋ kêkêŋ moac tamoac seŋ êsêacnêŋ gêŋ ŋanô aŋga kôm
ma gêŋ, taŋ lemeŋ sêgôm ŋakoleŋ elêmê naŋ, wagô jaseseŋ su.
47 Eŋ kêkêŋ kompoc gêjac êsêacnêŋ wain ŋamôkê popoc
ma kom ŋamatu kêtuc nêŋ gêŋlêwê êndu.
48 Eŋ kêkêŋ kompoc gêjac nêŋ bulimakao
ma ôsic geŋ nêŋ bôc totoŋ su.
49 Eŋ kêbaliŋ nê têtac ŋandaŋ kêpi êsêac ŋawaô.
Eŋ geŋ oliŋ sec e nê ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ ma kêkêŋ gêŋwapac sec toŋaê-toŋaê samob.
50 Eŋ kêpô nê têtac ŋandaŋ ŋabênic sugeŋ gêdêŋ êsêac.
Eŋ kêjaŋgo êsêac katuŋ su atom, gêsiŋ êsêac sugeŋ sêsêp gêmac sec ŋalêlôm sêja.
51 Eŋ gêjac ŋapalê ŋamêc samob êndu aŋga Aiguptu,
Lau matac samob nêŋ ŋamêc sêjaŋa aŋga Hamnê bec.

52 Go gêwê nê lau sêsa sêmêŋ têtôm ŋacgejob gêwê nê domba
ma gêjam gôliŋ êsêac aŋga gamêŋ sawa kêtôm domba pom kapôêŋ teŋ.
53 Eŋ gêwê êsêac sêmoa ŋaŋêŋgeŋ e têtêc tauŋ atom,
mago kêkêŋ gwêc kêmakop êsêacnêŋ ŋacjo auc.
54 Amboac tonaŋ gêwa êsêac e sêô lasê ênê gamêŋ dabuŋ,
sêô lasê lôc, taŋ eŋ lêma anôŋa kêkôc kêtu nê gêŋ naŋ.
55 Eŋ gesoc lau samuc sêmuŋ-sêmuŋ
ma kêkêŋ Israelnêŋ gôlôacmôkê sêŋgôŋ lau tau nêŋ gamêŋ.

56 Mago êsêac sêsaê Lôlôc Ŋatau Anôtô to sêli tauŋ sa ŋapaŋ
ma sêsap ênê biŋsu tôŋ atom.
57 Sêkac tauŋ su aŋga ênê ma sêgôm ênê biŋ paliŋ têtôm tameŋi.
Êsêacnêŋ lêŋ keso kêtôm talam, taŋ sêkêkam ŋasôb mata kôtêŋ-kôtêŋgeŋ naŋ.
58 Êsêacnêŋ sakiŋ gamêŋ ŋabauŋa gêgôm eŋ têtac ŋandaŋ
ma nêŋ sakiŋ anôtôi jabaŋa kêbôli ênê ŋalêlôm auc.
59 Anôtô gêlic e ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ
ma kêtiŋ Israel su samucgeŋ.
60 Eŋ gêwi nê bec aŋga Silo siŋ.
Mala tau, taŋ eŋ jagêmoa ŋamalac ŋalêlôm naŋ.
61 Eŋ kêkêŋ nê poac ŋakatapa,
taŋ kêtu ênê ŋaclai to ŋawasi ŋabelo naŋ, ŋacjo sêkôc sêja.
62 Eŋ gêwi nê lau siŋ gêdêŋ ŋacjonêŋ siŋ
ma nê ŋalêlôm kêbôli auc kêtu nê gêŋlênsêmŋa.
63 Siŋ geseŋ ênê lau matac su
ma nêŋ lauo takiŋ sêjam wê ŋacŋa kêtiam atom.
64 Siŋ geseŋ ênê dabuŋwaga su
ma sêlôc gêdêŋ êsêacnêŋ awêtuc gebe têtaŋ taŋiboa kêtu êsêacŋa atom.

65 Sêgôm sêmoa e Apômtau mata gêlac kêtôm ŋac teŋ gêc bêc e kêliŋ tau siŋ, go mata gêlac.
Kêtôm ŋac siŋsêlêc teŋ gênôm gêŋ e kêjaŋiŋ eŋ.
66 Eŋ gêjac nê ŋacjo kêsêp dêmôêmuŋageŋ

ma gêgôm êsêac e majeŋ tauŋ êndu-êndu.
67 Eŋ kêtiŋ Josepnê bec su
ma kêjaliŋ gôlôac Epraimŋa sa atom.
68 Eŋ kêjaliŋ gôlôac Judaŋa sa.
Lôc Sion tau, taŋ têtac gêwiŋ naŋ.
69 Eŋ kêsuŋ nê gamêŋ dabuŋ sa kêpi e jakêtôm undambê.
Gêgôm e gêjac malac su kêtôm nom, taŋ êkô ŋêŋgeŋ naŋ.

70 Go kêjaliŋ nê sakiŋwaga Dawid sa,
kêkôc eŋ su aŋga gamêŋ dombaŋa.
71 Kêkôc eŋ aŋga domba têna to ŋalatu nêŋ
gebe ejop ênê lau Jakob to ênê gêŋlênsêm Israel.
72 Dawid gejob êsêac toŋalêlôm ŋaŋêŋ
ma gajam gôliŋ êsêac ŋa lêma kwalam laŋgwa.
*

79

Mec Anôtô ênam nê lau kêsiŋa

1 O Anôtô, lau samuc sêsô nêm gamêŋ sêja.
Êsêac sesеŋ nêm lôm dabuŋ ŋadabuŋ ma sêjamu Jerusalem e popocgeŋ.
2 Êsêac sêkêŋ nêm sakiŋwaga nêŋ ŋawêlêlaŋ kêtu moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ, nêŋ gwada.
Sêkêŋ nêm lau mansaŋ nêŋ ŋawêlêlaŋ gêdêŋ bôc ŋaclai.
3 Êsêac sêkêc êsêacnêŋ dec siŋ kêtôm bu, sêgôm sêgi Jerusalem auc e kêsô tau
ma ŋac teŋ gêmoa gebe ênsuŋ ŋacmatê naŋ gêmoa atom.
4 Aêacma lau malac ŋagêdô, taŋ dêmôêŋ gêjac tauŋ naŋ, sêsu aêac susu
ma tenteŋlatu, taŋ sêŋgôŋ makeŋ-makeŋ naŋ, sêlic aêac amboac gêŋ meloc ma têtaŋ pêlê aêac.

5 O Apômtau, oc gobe ôli nêm ŋalêlôm sa ŋapaŋ e êndêŋ ondoc acgom.
Nêm têmtac ŋandaŋ êndaŋgac-êndaŋgac amboac jawaô e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
6 Ôkêŋ nêm têmtac ŋandaŋ naêpi lau samuc, taŋ sêjam kauc aôm naŋ,
to êpi tenteŋlatu, taŋ aweŋ gêjac nêm ŋaê atom naŋmaŋ.
7 Gebe êsêac sêjac aêacma lau êndu
ma sêgôm nêŋ malac kêtu gasaŋ.

8 Ôkêŋ tameŋinêŋ sec ŋagêjô êpi aêac atom. Taêm labu aêac sebeŋmaŋ
gebe aêac awi atu gwasaê aômŋa siŋ.
9 O Anôtô, taŋ kôtu aêacma kêsiwaga naŋ, ônam aêac samaŋ.
Ôŋgôm nêm ŋaê ŋawae êsa.
Ônam aêac sa to ôsuc aêacma biŋ ôkwimaŋ.
Ôŋgôm êtu nêm waemŋa.
10 Amboac ondoc lau samuc sênac aêac ôkwi gebe
“Lau tônê nêŋ Anôtô oc gêmoa ondoc.”
Ôkac nêm sakiŋwaga, taŋ lau samuc sêkêc êsêacnêŋ dec siŋ naŋ,

* **78:72:** Asap gêga.

nêŋ kamocgôc êndêŋ aêac mateŋanô alicmaŋ.

11 Ôkêŋ taŋam lau kapoacwalôŋa nêŋ biŋ, taŋ seŋ oliŋ tauŋŋa naŋ.
Lêmam ŋajaŋaboa, amboac tonaŋ ônam lau, taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ gebe
sêmac êndu naŋ sa.
12 O Apômtau, aôm ôkêŋ ŋagêjô êpi lau, taŋ têtaŋ pêlê aôm sêŋgôŋ aêacma
gamêŋ ŋamadiŋ naŋ acgom.
Ma ôkêŋ êsêacnêŋ biŋ ŋagêjô êtu dim 7.
13 Ma aêac tec atu nêm lau to toŋ, taŋ aôm gojob êsêac nec, abe anam daŋge
aôm endeŋ tôŋgeŋ,
ma gôlôac to gôlôac sêŋgôm aôm waem êsa êtôm têmgeŋ.
*

80

Mec gebe Anôtô ênam Israel sa êtiamŋa
1 O Israelnêŋ ŋacgejob, taŋ gojob Josep kêtôm domba ŋatoŋ teŋ naŋ, ôkêŋ
taŋam.
Aôm taŋ gôŋgôŋ kerub ŋaô naŋ, oc taôm lasê
2 êndêŋ Epraim agêc Benjamin ma Manase.
Ôndi toŋaclai mêŋônam aêac sa.

3 O Anôtô, ônam aêac sa êtiam.
Ôkêŋ laŋômanô mêŋêpô aêac gebe ênam aêac sa.

4 O Apômtau, lausiŋ undambêŋa nêŋ Anôtô,
nêm lau teteŋ mec elêmê ma aôm gobe ôê têmtac ŋandaŋ tôŋ e êndêŋ
ondocgeŋ.
5 Aôm kôkêŋ êsêac seŋ mateŋsulu kêtu nêŋ mo.
Aôm kôkêŋ êsêac sênôm mateŋsulu, taŋ kêsêp laclu e mêŋgêc naŋ.
6 Aôm kôpô aêac siŋ e tenteŋlatu sêsu aêac susu
ma aêacma ŋacjo sêômac aêac.

7 O Lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau, mêŋônam aêac sa êtiam.
Ôkêŋ laŋômanô mêŋêpô aêac gebe ênam aêac sa.

8 Aôm kôkip wainmôkê teŋ sa aŋga Aiguptu
ma kôjanda lau samuc sêsa gebe ôsê êsêp êsêac maleŋ.
9 Aôm kôwaka ŋagamêŋ sa ŋapep,
tec ŋawakac keseleŋ ŋajam ma gêjam gamêŋ auc.
10 Ka tau kêkêŋ ajuŋ lôc samob
ma ŋalaka gêjam kaseda kapôêŋ auc.
11 Ka tau ketoc laka kêsa e jagêdêŋ gwêc
ma ŋasêli kêpi e jagêdêŋ bu Euprat.
12 Amboac ondoc tec goseŋ ŋatuŋ su.
Lau samob, taŋ sasa intêna tonaŋ naŋ, oc sênam geŋgeŋ ŋanô.
13 Bôcgabuŋ kêsuc popoc
ma bôc saleŋŋa ŋagêdô seŋ katu nêŋ mo.

14 O lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau, ômu ômôêŋ êtiam.

---

* **79:13:** Asapnê teŋ.

Ôtuc kêniŋ aŋga undambê ma matam e wainmôkê tau e taêm walô
nêm geŋ êtiam.
15 Taêm walô nêm gêŋ, taŋ lêmam anôŋa kasê naŋ.
ma ŋasêli, taŋ gôjac kolec naŋ.

16 Ŋacjo dêdim gêŋgic e ja-geŋ su.
Laŋômanô ŋajaê êndêŋ êsêac ma onseŋ êsêac su sênaŋa.
17 Ôkêŋ lêmam eo ŋac, taŋ kêkô nêm anôŋa naŋ auc.
Eo ŋamalac latu, taŋ gôlôm eŋ e kêtu kapôêŋ naŋ auc.
18 Go aêac akac tauŋ su aŋga aômnêm êtiam atom.
Ôkêŋ aêac aŋgôŋ mateŋ jali ma aweŋ êôc aômnêm ŋaê.

19 O lausiŋ undambê naŋ Apomtau, mêŋônam aêac sa êtiam.
Ôkêŋ laŋômanô mêŋêpô aêac gebe ênam aêac sa.
*

81

Wê omŋa to biŋ sênam tauŋ ôkwiŋa
1 Awem êôc Anôtô, taŋ kêtu aêacnêŋ gêjam-sawaga naŋ toôndugeŋ.
Awem êôc Jakobnê Anôtô toôndugeŋ.
2 Apuc wê sa ma anac oŋ êtaŋ
ma aŋgôm gêŋ wêŋa tokaiŋ-tokaiŋ êtaŋ.
3 Anac dauc êtaŋ êndêŋ ajôŋ mêŋêô lasê
ma embe ajôŋ êtu samuc naŋ, anac ataŋ êtu nêm om ŋawaeŋa,
4 gebe Israelnêŋ mêtê amboac tonaŋ.
Jakobnê Anôtô kêjatu nê biŋ amboac tonaŋ.
5 Kêkêŋ kêtu biŋsu gedeŋ Josep gêdêŋ taŋ gebe enseŋ Aiguptu naŋ.
Aê gaŋô biŋ samuc teŋ, naŋ taŋocsuŋ gêjac kwanaŋgeŋ atom naŋ
gebe

6 “Aê kajoŋ gêŋwapac su aŋga aôm magim
ma kakêŋ aôm gôwi nêm gadob kômŋa siŋ.
7 Gêdêŋ taŋ kôtap gêŋwapac sa naŋ, awam gêjac aê ma gajam aôm sa.
Aŋga ŋoc gamêŋ kêjaŋgaŋ, taŋ kasiŋ tau gamoa naŋ, aê kakêŋ taŋoc
aôm. Aŋga bu sêli aweŋ saŋa Meriba aê kasaê aôm.
8 Ŋoc lauac, akêŋ taŋem gabe jalêŋ biŋ amac.
O Israel, taŋam wamu aêmamaŋ.
9 Ônam sakiŋ anôtô jaba teŋ atomanô.
Ma aôm oteŋ mec êndêŋ tenteŋlatunêŋ anôtôi teŋ atom.
10 Aê Apômtau, tec katu nêm Anôtô, taŋ gawê aôm aŋga gamêŋ Aiguptu
naŋ.
Ôŋa awamsuŋ kacgeŋ gebe jalôm aôm.

11 “Mago ŋoc lau sêkêŋ taŋeŋ aê atom
ma Israel sêgôm aêŋoc biŋ kêtu tôŋ atom.
12 Tec gawi êsêac siŋ kêtu gêsuŋtêkwa ŋatoŋŋa
sêsa nêŋ lêŋ kêtôm êsêac tauŋ nêŋ ŋalêlôm.
13 Ojae ŋoc lau sêkêŋ taŋeŋ aêmaŋ.
Israel sêsa ŋoc lêŋmaŋ.

* **80:19:** Asap gêwa nê biŋ sa.

14 Go jakôniŋ êsêacnêŋ ŋacjo tôŋ sebeŋ
ma jaku êsêacnêŋ ŋacjo samob tulu.
15 Êsêac taŋ têntac gedec aê naŋ, oc sewec toŋalêlôm ŋatutucgeŋ sêkô aê laŋôcnêm
gebe nêŋ ŋagêjô oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
16 Mago aê gabe jalôm aôm ŋa mo mataêjamgeŋ
ma gabe jakêŋ lêp aŋga poclabu êsa wacêlau aôm."
*

82

Anôtô eŋ ŋacgôliŋsêga
1 Anôtô gêmoa nê lau sêkac tauŋ sa ŋaluŋgeŋ.
Eŋ kêmêtôc biŋ gêŋgôŋ gôliŋwaga sêkac tauŋ sa ŋalêlôm.
2 "Awi amêtôc kesoŋa siŋmaŋ
ma akêŋ êwiŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ biŋ atom.
3 Amêtôc lau ŋaôma to mosêbu nêŋ biŋ êtu katô
ma anam lau ŋasec to ŋalêlôm sawa sa.
4 Apuc ŋac sawa to ŋac, taŋ kêpô lêna gêŋ naŋ tôŋ.
Ajaŋgo eŋ su aŋga lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ lemeŋ.

5 "Êsêac lau meloc to nêŋ kauc masi.
Amacnêm mêtê kêtu sec samucgeŋ ma biŋgêdêŋ malamê aŋga nom.
6 Biŋŋanô, aê tauc kasômgac gebe 'Amac atu anôtôigeŋ
ma amac samob atu Lôlôc Ŋatau latuigeŋ.'
7 Mago oc amac êndu atôm ŋamalac
ma aku e anaŋa atôm kasêga sêjaŋa."
8 O Anôtô, ômôêŋ ma ônam gôliŋ nom samucgeŋ
ma tenteŋlatu samob têtu aômnêm gêŋ.
*

83

Tapô lêna takô ŋacjo ŋalêlôm ŋamec
1 O Anôtô, ôŋgamiŋ taôm atom.
O Anôtô, ônam taôm tôŋ to awam mêgeŋ atom.
2 Gôlicgac me, nêm ŋacjo aweŋ aliŋ-aloŋ kêsa sêmoa
ma êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu aômŋa naŋ, sêsa laŋôŋanô sageŋ.
3 Êsêac sêgôm gêŋlêlôm sebe senseŋ nêm lau su
ma sêmoatiŋ poac sebe senseŋ lau, taŋ sê lamu aôm naŋ.
4 Êsêac sêsôm gebe "Amêŋ nadanseŋ êsêac su ec nêŋ teŋ ênêc êtiam atom
ma taêŋ ênam ŋaê Israel êtiam atomanô."

5 Biŋŋanôgoc, êsêacnêŋ ŋalêlôm tageŋ ma sêmoatiŋ nêŋ biŋ e gacgeŋ gêc-gêcgeŋ,
sêmoatiŋ poac gebe senseŋ aôm su.
6 Lau taŋ sêŋgôŋ Edom to Ismaelwaga nêŋ bec
lau Moab to lau Hagar amboac tonaŋ.
7 Lau Gebal to Amon ma Amalek,

---

* **81:16:** Asapnê teŋ. * **82:8:** Asapnê pesalem teŋ.

lau Pilisti to lau Tirusŋa amboac tonaŋgeŋ.
8 Lau Asuriaŋa sêsap lau tônê ŋai tôŋ.
Lau tonaŋ ŋai sêpuc Lotnê latui tôŋ.

9 Onseŋ êsêac êtôm gêmuŋgeŋ goseŋ Midian
ma êtôm goseŋ Sisera to Jabin aŋga bu Kison.
10 Lau tonaŋ ŋai sêjaŋa aŋga Endor
ma nêŋ ŋawêlêlaŋ gêmôb gêc nom.
11 Onseŋ êsêacnêŋ kasêga êtôm goseŋ Oreb ma Seb.
Onseŋ êsêacnêŋ lau towae samob êtôm Seba agêc Salmuna.
12 Lau tonaŋ ŋai tec sêjac aweŋ gebe
“Aêac tajaŋgo Anôtônê gamêŋ su.”

13 O ŋoc Anôtô, onseŋ êsêac êtôm mu kêlai kekop jagêŋgôŋ gêŋ êndu
ma êtôm mu kelelo jataê.
14 Onseŋ êsêac êtôm ja geŋ oba
ma êtôm jawaô kêdaŋgac kêpi lôc.
15 Nêm gamêŋ kêlaŋgaŋ êtakê êsêac
ma nêm mu-gêbuc êpuc soc êsêac amboac tonaŋ.
16 O Apômtau, ôkêŋ majeŋ êkwa êsêac laŋôŋanô auc,
ec sensom gebe sênam sakiŋ aôm.
17 Ôkêŋ êsêac majeŋ to têtakê ŋanô
e nêŋ meloco êsa ma sênaŋamaŋ.
18 Ôŋgôm êsêac amboac tonaŋ e sêjala gebe aôm taômgeŋ tec kôtu Apômtau.
Lau nomŋa samob tetoc aôm sa gebe Lôlôc Ŋatau aôm taômgeŋ.
*

84

Tanam aweŋ su Anôtônê andu ŋawê
1 O lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau,
nêm andu e têtac kêsa laŋgwageŋgoc.
2 Ŋoc katuc gêjam awa su Apômtaunê lôm ŋamalacluŋ
e taê gêjac tau kêsi-kêsi.
Ôlic to katuc kêpi-kêpigeŋ ma gêjam wê
kêtu Anôtô mata jaliŋa.
3 O lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau,
o ŋoc kiŋ to ŋoc Anôtô,
kêclêwam kêtap nê andu sa
ma mocbibi gêjam nê ic gebe êsu ŋalatuŋa gêc nêm altar ŋagala.
4 Aoc gêôc lau, taŋ sêŋgôŋ nêm andu ŋalêlôm
ma sêlambiŋ aôm gedeŋ tôŋgeŋ naŋ.

5 Aê aoc gêôc lau, taŋ laŋôŋ gêlac nêm gamêŋgeŋ sêja
ma nêŋ ŋaclai ŋam kêsêp aôm naŋ.
6 Embe nasêsa gaboaŋ ŋakeleŋŋa, oc sêŋgôm gaboaŋ tau êtu gamêŋ bumataŋa
ma komô sauŋ êkêŋ bu ênam gamêŋ tau auc.
7 Êsêac sêwê taêŋ andaŋgeŋ
e sêlic Anôtô aŋga Sion.

* **83:18:** Asapnê pesalem wêŋa teŋ.

8 O lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau Anôtô, ôŋô ŋoc mec.
O Jakobnê Anôtô, ôkêŋ taŋam.
9 O Anôtô, matam ê aêacma kiŋ
ma matamanô ôlic nêm ŋac, taŋ seŋ oso eŋ naŋ laŋôanô.
10 Amoa nêm-malacluŋ bêc tageŋgeŋ
ŋajam kêlêlêc amoa aêacma malac bêc tausen su.
Jajop ŋoc Anôtônê andu ŋakatam oc êmoasiŋ aê
êlêlêc jaŋgôŋ lau kesowaga nêŋ bec su ŋêŋgeŋ.
11 Gebe Apômtau Anôtô kêtu ŋoc ŋawasi to lautuc, eŋ kêkêŋ moasiŋ to wae.
Eŋ oc êŋgamiŋ gêŋ ŋajam teŋ êndêŋ lau, taŋ sêsa nêŋ lêŋ laŋôŋnêm sawa naŋ atom.
12 Lausiŋ undambêŋa nêŋ Apômtau,
aê aoc êôc ŋamalac, taŋ taê kêka aôm naŋ.
*

85

Israel teteŋ gebe Anôtô taê walô êsêac

1 O Apômtau, aôm kômoasiŋ nêm launêŋ gamêŋ.
Aôm gôjam gêŋwapac, taŋ gêgôm Jakob naŋ ôkwi.
2 Aôm kôsuc nêm launêŋ biŋ ôkwi
ma gôsaŋ êsêacnêŋ geo samob auc.
3 Aôm kôpuc nêm têmtac ŋandaŋ tôŋ
ma gôwi nêm têmtac ŋalakoc siŋ.

4 O Anôtô, aêacma kêsiwaga, mêŋônam aêac sa êtiam
ma ôwi ôlim ŋakam aêacŋa siŋ.
5 Aôm oc gobe têmtac ŋandaŋ êndêŋ aêac endeŋ tôŋgeŋ me.
Aôm oc gobe ôê têmtac ŋandaŋ tôŋ elom-elom ma wakuc samob me.
6 Aôm oc ôkêŋ aêac asê aweŋ su êtiam
gebe nêm lau ôliŋ êpi êtu aômŋa êtiam me masi.
7 O Apômtau, ôtôc nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êndêŋ aêac
ma ôkeŋ aêac awê kaiŋ nêm moasiŋ.

8 Aê gabe jaŋô biŋ, taŋ Apômtau Anôtô tau kêsôm kêsa awa naŋ.
Eŋ kêsôm biŋmalô
gêdêŋ nê lau, gadêŋ nê lau dabuŋ,
taŋ sêmu dêndêŋ nêŋ lêŋ meloc êtiam atom naŋ.
9 Kêdabiŋgac gebe ênam lau, taŋ têtac eŋ naŋ, sa biŋŋanôgeŋ
gebe ŋawasi ênam aêacnêŋ gamêŋ auc.

10 Têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋ oc sêwiŋ tauŋ.
Biŋgêdêŋ to biŋmalô oc sêmbôêŋ tauŋ.
11 Biŋ ŋaŋêŋ oc êpoa aŋga nom êpi êmêŋ
ma biŋgêdêŋ oc atuc kêniŋ aŋga undambê asap êmêŋ.
12 Apômtau oc êkêŋ gêŋ ŋajam
ma naŋ nom ŋanô esewec êlêlêc su.
13 Biŋgêdêŋ oc êmuŋ eŋgeŋ
ma biŋmalô oc êpuc eŋ waŋa. *

* **84:12:** Kora latui nêŋ pesalem teŋ. * **85:13:** Kora latui nêŋ pesalem teŋ.

86

Tapô lêna tauŋ daŋgôŋ ŋamec

1 O Apômtau, mêŋwê taŋam to ôkêŋ taŋam aê
gebe aê ŋac sawa gaŋgôŋ jageo.
2 Ojop aêŋoc katuc gebe aê ôlic andaŋ aôm tec gamoa.
O ŋoc Anôtô, ônam nêm sakiŋwaga, taŋ mata kêsap aôm naŋ sa.

3 O Apômtau, ŋoc Anôtô, taêm walô aê
gebe aoc gêjac aôm gedeŋ tôŋgeŋ.
4 Ôkêŋ nêm sakiŋwaganê ŋalêlôm êtu samuc.
O Apômtau, aê kasuŋ ŋoc ŋalêlôm sa gêdêŋ aôm.
5 Gebe aôm Apômtau, kôtu ŋac gabêjam ma kôsuc biŋ ôkwi kêlêlêc.
Aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ lau samob, taŋ aweŋ gêjac aôm naŋ.

6 O Apômtau, ôŋô ŋoc mec.
Wê taŋam ŋoc taŋiboa kapôêŋ.
7 Embe japô lêna, oc aoc ênac aôm
gebe aôm oc ôjô aêŋoc mec.

8 O Apômtau, anôtôi nêŋ teŋ kêtôm aôm gêmoa atom.
Ma gêŋ ŋanô teŋ oc êtôm gêŋ, taŋ aôm gôgôm naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ.
9 O Apômtau, lau samuc samob, taŋ kôkêŋ êsêac naŋ, oc mêŋsêpôŋ eŋduc êndêŋ aôm.
Ma sêŋgôm nêm ŋaê ŋawae êsa.
10 Gebe aôm taômgeŋ ŋac kapôêŋ tec gôgôm gêŋsêga.
Biŋŋanô, aôm taômgeŋ tec kôtu Anôtô.

11 O Apômtau, ôndôŋ nêm lêŋ êndêŋ aê,
go taŋoc wamu aôm ŋaŋêŋgeŋ.
Ôndôŋ aê gebe janam sakiŋ aôm
toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
12 O Apômtau ŋoc Anôtô, gabe aoc êôc aôm toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ
ma jaŋgôm nêm ŋaê ŋawae êsa endeŋ tôŋgeŋ.
13 Gebe aôm têmtac gêwiŋ aê teŋgeŋ.
Aôm kôjaŋgo katuc su aŋga lamboam ŋakêlêndiŋ.
14 O Anôtô, lau teŋbeleŋ aŋgeŋ sêkêli tauŋ gêdêŋ aê ma ŋaclai totoŋgeŋ dêdib katuc sêmoa
ma êsêac sêsa aôm laŋôm sa elêmê atom.
15 O Apômtau, aôm Anôtô taêm labu to kômoasiŋ kêlêlêc.
Aôm ŋac gabêjam tec gôê biŋ tôŋ ma nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêc gedeŋ tôŋgeŋ.
16 Ôkac taôm ôkwi ôndêŋ aê ma taêm labu aê.
Ŋajaŋa ŋatau, ôpuc nêm sakiŋwaga tôŋ gebe aê gajam sakiŋ aôm kêtôm tinoc gêgôm.
17 Ôŋgôm gêŋtalô teŋ êpi aê gebe jajala nêm moasiŋ. Ôkêŋ ŋoc ŋacjo sêjala e majeŋ êsa

êndêŋ êsêac sêlic gebe aôm Apômtau tec gôjam aê sa to gôjam malô aê.
*

87

Jerusalem ŋalambiŋ

1 Apômtau kêkwê nê malac sa kêkô lôc dabuŋ.
2 Apômtau têtac gêwiŋ Sion ŋasacgêdô
kêlêlêc gamêŋ ŋagêdô, taŋ Jakobnê lau sêŋgôŋ naŋ su.
3 O Anôtônê malac, ôkêŋ taŋam biŋ tonec,
taŋ eŋ kêsôm kêpi aôm naŋ gebe

4 "Aê kasa Aiguptu to Babilon sa gêwiŋ lau-taŋeŋ-wamu-aêwaga.
Ma lau Pilistia to Tirus ma Aitiopia nêŋ malacmôkê Jerusalem."

5 Ma sêsôm êpi Sion gebe lau tokaiŋ-tokaiŋ nêŋ malacmôkê
gebe Lôlôc Ŋatau tau kêpuc tôŋ gebe êkô ŋajaŋa.
6 Apômtau eto tenteŋlatu nêŋ ŋaêmôkê ma êwa êsêac sa gebe
"Teneŋi sêkôc êsêac aŋga Jerusalem, Jerusalem ŋatau êsêac."
7 Êsêac sênam wê to têtê gebe
"Aôm kôtu ma moasiŋ samob ŋamôkê."
*

88

Ŋac togêŋwapac nê wê kêtaŋ tauŋa

1 O Apômtau, taŋ kôtu aêŋoc kêsiwaga to Anôtô naŋ,
aê gamôêc gêdêŋ ocsalô ma aoc gêjac aôm gêdêŋ gêbêc.
2 Ôŋô ŋoc mec
ma wê taŋam ŋoc taŋiboa gebe ônam sa.

3 Gebe katuc gêôc gêŋwapac e têkwa gêbac
ma kasa paŋ lamboam ŋalêndaŋ.
4 Êsêac sêsam aê gawiŋ lau, taŋ sê su sêsêp sêlêlôm sêja naŋ.
Aê katôm ŋac, taŋ nê ôliwalô gêjaŋa su naŋ.
5 Aêŋoc mê gêc ŋacmatê ŋalêlôm
katôm êsêac, taŋ sêjac êsêac êndu sêc sêlêlôm naŋ.
Lau tonaŋ ŋai aôm taêm gêjam êsêac kêtiam atom
gebe lêmam gêjam êsêac sapu sugac.
6 Aôm kôtiŋ aê su kasêp lamboam ŋalabuanô gaja,
kasêp gêsuŋbôm ŋakêlêndiŋ sec.
7 Aômnêm têmtac ŋandaŋ kêsac aê êndu.
Ma nêm têmtac ŋandaŋ ŋadembom samob kêkôniŋ aê tôŋ.

8 Aôm kôkêŋ ŋoc lau mêŋbaŋ samob sêjac jaê aê gebe sêlic aê amboac gêŋ
ŋanô masi teŋ.
Kôlai aê auc, tec gabe jasa e jatuc-jatuc.
9 Gaŋgôŋ jageo e matocanô kêtu wao.
O Apômtau, aê aoc gêjac aôm kêtôm bêcgeŋ ma galam lemoc gêdêŋ
aôm.

---

* **86:17:** Dawidnê mec teŋ. * **87:7:** Kora latui nêŋ pesalem wêŋa teŋ.

10 Aôm oc ôŋgôm gêŋtalô êpi ŋacmatê me masi.
Êsêac oc dêndi mêŋsêlanem aôm me masi.
11 Êsêac oc sênac miŋ biŋ êpi aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa aŋga sêlêlôm me masi.
Oc sêsôm biŋ êpi aômnêm biŋ ŋaŋêŋ aŋga gêŋ gêmôb ŋamala me masi.
12 Êsêac oc sêsôm aômnêm gêŋtalô ŋawae aŋga gêsuŋbôm me masi.
Oc sêsôm nêm biŋgêdêŋ lasê aŋga gamêŋ sêliŋ tauŋ siŋŋa me masi.

13 O Apômtau, amboac tonaŋ aoc gêjac aôm.
Ŋoc mec gêdêŋ aôm gêwac kêtôm bêbêcgeŋ samob.
14 O Apômtau, amboac ondoc kôtiŋ aê su
ma gôsaŋ laŋômanô auc gêdêŋ aê.
15 Aê tekoc saki masi gêdêŋ ŋapalêgeŋ ma tec gamoa jageo ŋapaŋ.
Aê tekoc gêbac kêtu nêm ŋagêjô ŋawapacŋa.
16 Aôm têmtac ŋandaŋ ŋawaô kêku aê tulu.
Aômnêm gêŋwapac kêtakê aê e katuc uŋ tageŋ.
17 Kêtôm bêc samob kêkôm aê auc amboac bu ŋasamac
ma gêjam aê auc samucgeŋ.
18 Aôm kôkêŋ ŋoc ŋac to tawaŋ sêjac tauŋ gêŋgic aŋga aêŋoc
ma galic gêsuŋbôm kêtu ŋoc tawaŋ.
*

89

Sênac mateŋ biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ

1 O Apômtau, aê gabe jaŋga wê êpi nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa endeŋ tôŋgeŋ.
Gabe jasôm nêm biŋ ŋaŋêŋ lasê êndêŋ gôlôac e naêsu kwanaŋgeŋ.
2 Aôm tec gôjac mata gebe têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa tau oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Aôm kôwaka nêm biŋ ŋaŋêŋ sa ŋapep kêtôm, taŋ kômasaŋ undambê naŋ.
3 Aôm kôsôm gebe “Aê kamoatiŋ poac gêdêŋ ŋac, taŋ kajaliŋ eŋ sa naŋ,
ma gajac mata gêdêŋ ŋoc sakiŋwaga Dawid gebe
4 ‘Aê jakêŋ nêm gôliŋ kiŋŋa elom nêm wakuc ŋapaŋ
ma jawaka nêm lêpôŋ sa êtôm gôlôac to gôlôac samob.’ ”

5 O Apômtau, undambê sêlanem aômnêm gêŋtalô
ma lau dabuŋ, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, aweŋ gêôc aôm gebe aôm ŋac ŋaŋêŋ.
6 Gebe asa oc êtôm Apômtau aŋga tao lôlôcŋa
ma anôtôinêŋ latuŋi asa oc êtôm Apômtau.
7 Anôtô ŋaclai gêŋgôŋ lau dabuŋ sêkac tauŋ sa ŋalêlôm
ma samob, taŋ sêmoa eŋ laŋôanôŋa naŋ, têtêc eŋ ŋanô.

8 O Apômtau, lausiŋ undambêŋa nêŋ Anôtô, asa oc êtôm aôm.
O Apômtau, aôm ŋaclai sec ma nêm biŋ ŋaŋêŋ kêkwa aôm auc.
9 Aôm gôjam gôliŋ gwêc, taŋ kêgasim naŋ.
Ŋadembom embe êkuc-êkuc, aôm oc ôŋgôm ŋatip êsa.
10 Aôm gôjac gêŋsêga Rahab popoc jamuŋ-jamuŋgeŋ.
Lêmam ŋajaŋa geseŋ nêm ŋacjo êliŋ-êliŋ

* **88:18:** Kora latui nêŋ pesalem wêŋa teŋ.

11 Aôm kôtu undambê to nom ŋatau.
Aôm kôkêŋ nom samuc to gêŋ samob, taŋ gêjam nom tau auc naŋ.
12 Aôm kôkêŋ gamêŋ musaŋgu-m to mula-mŋa.
Lôc Tabor to Hermon ôliŋ kêpi kêtu aômnêm ŋaêŋa.
13 Lêmam dambê ŋactêkwa sec.
Lêmam ŋajaŋa to kôsuŋ nêm anôŋa sa.
14 Biŋgêdêŋ to biŋ ŋaŋêŋ kêtu nêm lêpôŋ ŋanombaŋ.
Têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋ gêc aôm laŋômnêmŋa.

15 O Apômtau, aê aoc gêôc lau, taŋ laŋômanô ŋawê kêpô êsêac
ma ôliŋ kêpi kêtu aômŋa naŋ.
16 Êsêac tapi-tapigeŋ kêtu nêm ŋa ŋapaŋ.
Ma sêjam lasê kêtu aômnêm biŋgêdêŋŋa.
17 Gebe aôm kôtu êsêac waeŋ to ŋaclai ŋamôkê.
Aômnêm moasiŋ kêwaka aêacma ŋaê sa e ŋapep.
18 Gebe Apômtau kêtu aêacnêŋ lautuc ŋatau
ma Israelnêŋ ŋac dabuŋ kêtu aêacnêŋ kiŋ nê ŋatau.

Anôtônê biŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ Dawid naŋ

19 Gêdêŋ gêmuŋgeŋ aôm gôwa nêm biŋ sa gêdêŋ nêm sakiŋwaga ŋaŋêŋ ŋa
ŋakatu gebe
"Aê kakêŋ sunsuŋ kiŋŋa gêdêŋ ŋactêkwa teŋ kêkuc ênam lau sa. Aa
kakêŋ lêpôŋ kiŋŋa gêdêŋ ŋac, taŋ kajaliŋ sa aŋga lau nêŋ naŋ.
20 Aê katap ŋoc sakiŋwaga Dawid sa,
gaeŋ oso eŋ ŋa ŋoc niptêkwi dabuŋ
21 gebe lemoc êpuc eŋ tôŋ endeŋ tôŋgeŋ
ma lemoc êkêŋ ŋaclai êndêŋ eŋ.
22 Nê ŋacjo ênsau êôc eŋ êtôm atom
ma secwaga teŋ êku eŋ tulu atom.
23 Aê gabe janseŋ ênê ŋacjo popoc sênêc eŋ laŋônêmŋa
ma janac êsêac, taŋ sêkêŋ kisa eŋ naŋ êndu.
24 Aêŋoc biŋ ŋaŋêŋ to têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êpuc eŋ tôŋ.
Aêŋoc ŋaê oc êsuŋ ênê wae sa.
25 Aê jakêŋ ênê gôliŋ ŋamadiŋ
aŋga gwêc ŋaluŋ e êndêŋ bu kapôêŋ Euprat.
26 Eŋ oc awa ênac aê gebe 'Aêŋoc tamoc aôm,
aôm kôtu ŋoc Anôtô to ŋoc moasiŋ ŋamôkê.'
27 Aê gabe jakêŋ eŋ êtu latuc ŋamêc.
Eŋ kêtu kiŋ nomŋa nêŋ ŋatau.
28 Aê oc jamoasiŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ
ma matoc êsap ŋoc poac tôŋ ŋajaŋa êtu eŋŋa.
29 Aê gabe jawaka ênê gôlôac nêŋ teŋ sa endeŋ tôŋgeŋ gebe êtu kiŋ
ma ênê lêpôŋ êkô ŋapaŋ êtôm undambê.

30 "Ênê latui embe sêwi ŋoc biŋ siŋ
ma nêŋ lêŋ eso aêŋoc biŋ, taŋ kajatu naŋ,
31 ma embe sêŋgôm aêŋoc biŋ êtu meloc
ma sêkêŋ taŋeŋ ŋoc biŋsu atom,
32 oc jai êsêac ŋa palip êtu sêkac tauŋ suŋa
ma oc janac êsêac êtu nêŋ kwalecŋa.

33 Mago gabe jaŋgamiŋ ŋoc moasiŋ êndêŋ Dawid atom
ma jansa ŋoc biŋ ŋaŋêŋ auc êndêŋ eŋ atomanô.
34 Aê gabe jaŋgôm ŋoc poac êtu biŋ lêlêŋa atom
ma janam biŋ, taŋ aocsuŋ kasôm lasê naŋ, ôkwi atom.

35 “Aê ŋac dabuŋ, tec katôc lemoc sa kêpi tauc katu dim tageŋ
gebe jansau Dawid teŋ atomanô.
36 Ênê gôlôac oc sêmoa endeŋ tôŋgeŋ.
Ênê lêpôŋ êtôm oc, taŋ kêkô aê laŋôcnêm naŋ.
37 Eŋ oc êmoa endeŋ tôŋgeŋ êtôm ajôŋ,
taŋ kêtôm gêwa-biŋ-tau-sawaga ŋaŋêŋ aŋga tao lôlôcŋa naŋ.”

Taŋi kêtu sêku kiŋ tuluŋa

38 Mago galoc aôm kôtiŋ to kômasuc ma têmtac ŋandaŋ
gêdêŋ nêm ŋac, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ.
39 Aôm kôsap poac, taŋ kômoatiŋ gêdêŋ nêm sakiŋwaga naŋ tulu
ma gôgôm ênê sunsuŋ kêtu meloc ma kôpalip kêsêp lêsap gêja.
40 Aôm goseŋ ênê tuŋbôm samob êliŋ-êliŋ
ma kôsiŋ baliŋ ênê malac totuŋbôm e popoc jamuŋ-jamuŋgeŋ.
41 Lau samob, taŋ sêsa tonaŋ sêja-sêmêŋ naŋ, sêjaŋgo gêŋ aŋga ênê
nê lau mêŋbaŋ eŋ sêsu eŋ susu.
42 Aôm kôkêŋ lau, taŋ sêlêsu eŋ naŋ, sêku eŋ tulu.
Aôm kôkêŋ ênê ŋacjo samob e sêpi-sêpigeŋ kêtu eŋŋa.
43 Aôm kôkêŋ eŋ gêc tonê siŋ ŋamatageŋ gêja
ma gêdêŋ siŋ kêsa naŋ, kôpuc eŋ tôŋ atom.
44 Aôm gôgôm e ênê ŋawasi gêjaŋa samob
ma kôtiŋ ênê lêpôŋ piŋpaŋ jagêc nom.
45 Aôm kôgasuŋ ênê bêc ŋapalê matacŋa kêtu dambê
ma kôkêŋ maja to ŋawapac kêsalê eŋ auc.

Mec teŋ kêtu Anôtô êjaŋgo eŋ suŋa

46 O Apômtau, gobe ônam taôm auc samucgeŋ e êndêŋ ondocgeŋ acgom.
Aômnêm têmtac ŋandaŋ ŋajawaô êndaŋgac e êndêŋ ondocgeŋ acgom.
47 O Apômtau, taêm ênam aêac aŋgôŋ mateŋ jali ŋam
ma taêm ênam gebe kôkêŋ ŋamalac samob gebe oc sê su sebeŋ.
48 Ŋamalac teŋ gêmoa ondoc gebe ênam kauc gêmac ma êmoa endeŋ tôŋgeŋ.
Asa oc êjaŋgo tau nê katu su aŋga lamboam.

49 O Apômtau, aômnêm têmtac gêwiŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ andaŋgeŋ
tauanô naŋ,
to biŋ, taŋ aôm ŋac biŋ ŋaŋêŋŋa gôjac mata kêpi Dawid naŋ, gêc ondoc.
50 O Apômtau, taêm ênam nêm sakiŋwaga nê gêŋwapac
gebe kajala gêc ŋoc ŋalêlôm amboac tonec gebe tenteŋlatu samob sêlic
aê amboac gêŋ lêlêŋa teŋ.
51 O Apômtau, nêm ŋacjo têtaŋ pêlê
to sêsu nêm ŋac, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ, susu kêtôm nê lêŋ samobgeŋ.

52 Lambin êndêŋ Anôtô enden tôŋgen

Biŋŋanô. Biŋŋanôgoc.

*

90

BUKU KÊTU ACLÊŋA

Anôtô gêmoa teŋgeŋ ma ŋamalac gêmoa têlageŋ

1 O Apômtau, aôm kôtu aêacma lamu.
Gôlôac to gôlôac sê lamu aôm.
2 Lôc gêboa tau sa atomgeŋ ma aôm kôkêŋ nom to ŋagêŋlêlôm samob atomgeŋ,
naŋ aôm Anôtô gômoa teŋgeŋ to teŋgeŋ.

3 Aôm kôkêŋ ŋamalac têtu kekop kêtiam
ma kôsôm gebe "O ŋamalac latui, amu ana."
4 Aôm gôlic jala tausen kêtôm bêc nôgeŋŋa, taŋ gêjaŋa naŋ,
ma kêtôm ajam jali dambêgeŋ gêdêŋ gêbêc.
5 Aôm kôtiŋ aêac su amboac bu lau. Êsêac sêmoa dambêgeŋ amboac taêc bêc ma taêc mê têlageŋ.
Êsêac têtôm oba ŋamêdôb, taŋ kêpuc wakuc gêdêŋ bêbêcgeŋ naŋ.
6 Bêbêcgeŋ kêpuc ŋajam-ŋajamgeŋ
e kêtula ma kêmêliŋ e kêtu masê.

7 Aôm têmtac ŋandaŋ kêdaŋgac aêac su
ma aômnêm ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtakê aêac secanô.
8 Aôm kotoc aêacma geo kêkô aôm laŋômnêmŋa.
Aôm laŋômanô ŋawê kêpô aêacma sec, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ.

9 Gebe aôm têmtac ŋandaŋ gêjac aêacma bêc samob gêŋgic.
Aêacma jala kêtôm ataŋ aweŋ kêtu dambê.
10 Aêac amoa mateŋ jali ŋajala jagêdêŋ 70.
Ma embe aŋgôŋ ŋêŋgeŋ, naŋ oc naêndêŋ 80.
Mago jala tau ŋanô gêŋwapac to ŋanômê
ma gê su sebeŋ amboac moc gêlôb.

11 Asa oc taê ênam aôm têmtac ŋandaŋ ŋaŋaclai
ma asa kêtêc têmtac kêbôli auc.
12 Amboac tonaŋ ôndôŋ aêac gebe asa ma bêc sa ŋapep
gebe ma ŋalêlôm êjala mêtê tokauc.

13 O Apômtau, ômu ômôêŋmaŋ, gobe ômoa jaêc aêac e êndêŋ ondocgeŋ.
Taêm walô nêm sakiŋwagamaŋ.
14 Aôm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa êôc aêac tôŋ êtôm bêcgeŋ,
ec ôliŋ êpi to têntac ŋajam êtôm ma bêc samob.
15 Ôkêŋ bêc aêacma ŋalêlôm ŋajam êsaŋa e naêtôm bêc, taŋ kôkôniŋ aêac tôŋ naŋ,
to êtôm jala, taŋ gêŋwapac kêkôm aêac auc naŋ.
16 Ôwa nêm koleŋ ŋam sa êndêŋ nêm sakiŋwaga
ma ôwa nêm ŋawasi sa êndêŋ êsêacnêŋ ŋapalê amboac tonaŋgeŋ.
17 O Apômtau, aêacma Anôtô, nêm moasiŋ mêŋêpi aêac.

---

* **89:52:** Ŋac Esraŋa Etan nê wê teŋ.

Ônam mec aêacma lemeŋ ŋakoleŋ, biŋŋanô, ônam mec ma lemeŋ ŋakoleŋmaŋ.
*

91

Tamoa Ŋaniniŋ Ŋatau nê ajuŋlabu

1 Ŋac taŋ gê lamu Lôlôc Ŋataugeŋ
ma gêŋgôŋ Ŋaniniŋ Ŋatau nê ajuŋlabu naŋ,
2 oc êsôm êndêŋ Apômtau gebe "O ŋoc lamu to ŋoc laimôkê.
O ŋoc Anôtô, taŋ taêc kêka aôm naŋ."
3 Gebe eŋ taugeŋ oc êjaŋgo aôm su aŋga ŋac-gêdib-mocwaga nê lakô
ma ênam aôm sa êndêŋ gêmac sec.
4 Eŋ oc êŋgandê aôm auc ŋa nê magê ma aôm oc ôŋgôŋ ênê magêlabu ŋajamgeŋ.
Ênê biŋ ŋaŋêŋ kêtu lautuc to maluku.
5 Aôm oc ôtêc gêŋsêga gêbêcŋa atom
ma ôtêc sôb, taŋ gêlôb gêdêŋ ocsalôŋa naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ.
6 Aôm oc ôtêc gêmac sec, taŋ kêmoasac tokesecgeŋ
ma ônaŋ geseŋ lau gêdêŋ ocsalô naŋ, êtap aôm sa atom amboac tonaŋgeŋ.

7 Lau tausen, taŋ sêwiŋ aôm naŋ, embe sênaŋa, ma tausen to tausen, taŋ sêmoa kêsi lêmam anôŋaŋa naŋ, embe sênaŋa naŋ,
mago oc êjac aôm sa.
8 Aôm taôm matamanô êpi lau kesowaga
ma ôlic ŋagêjô, taŋ oc êtap êsêac sa naŋ.

9 Apômtau kêtu aômnêm lamu.
Aôm kôjaliŋ Lôlôc Ŋatau sa gebe êtu nêm laimôkê,
10 tec oc ôndac gêŋwapac atom
ma gêŋ sec teŋ oc êsa nêm bec ŋagala atom.
11 Gebe eŋ oc êsakiŋ nê aŋela êtu aômŋa
gebe sejop aôm aŋga nêm lêŋ samob.
12 Êsêac oc sêsip aôm sa ŋa lemeŋ
gebe amkaiŋ êndiŋ êpi poc atom.
13 Aôm oc ôsêlêŋ ôŋgêli lewe to moac.
Aôm oc ôka lewe to moactêna popoc.

14 Anôtô kêsôm gebe "Aê oc janam lau, taŋ sêsap aê tôŋ totêntac gêwiŋgeŋ naŋ sa
ma japiŋ êsêac, taŋ sêjala ŋoc ŋaê naŋ auc.
15 Êndêŋ taŋ aweŋ ênac aê, oc jakêŋ taŋoc êsêac. Êndêŋ taŋ sêŋgôŋ naeo, oc jamoa jawiŋ êsêac
ma janam êsêac kêsi to jatoc êsêac sa.
16 Aê oc jakêŋ êsêac sêmoa mateŋ jali ŋêŋgeŋ
ma jatôc ŋoc moasiŋ êndêŋ êsêac sêlic."

92

Wê lambiŋŋa

* **90:17:** Anôtônê ŋac Mose nê mec.

1 Tanam daŋge Apômtau kêtu gêŋ ŋanô mataêjam.
O Lôlôc Ŋatau, aêac alanem nêm ŋaê.
2 Êndêŋ bêbêcgeŋ samob aêac asôm nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa lasê
ma êndêŋ êmbêc akêŋ nêm biŋ ŋaŋêŋ ŋawae.
3 Apip gêŋ wêŋa ŋagam lemelu ma anac kaliŋgwaŋsêga êtaŋ
ma anac gêŋ wêŋa ŋagêdô amboac tonaŋgeŋ.
4 Gebe aôm Apômtau gôgôm nêm gêŋ ŋajam e kêmoasiŋ aêŋoc ŋalêlôm,
tec gajam wê ma katuc samuc nêm lêmam ŋakôm.

5 O Apômtau, aômnêm kôm ŋanô kapôêŋanô.
Aôm taêm gêjam biŋ samob kêsêp lêlôm e jakôkip sa.
6 Ŋac taŋ nê kauc masi naŋ, oc êjala gêŋ tonaŋ ŋai atomanô.
Ma ŋac meloc oc êjala ŋam sapu.
7 Lau taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, têtôm gêgwaŋ ŋamêdôb wakuc
ŋajam, ma lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, têtôm ka ŋaola kêsa,
mago oc sêmoa atom, sênaŋa samucgeŋ.
8 Ma aôm Apômtau oc ôŋgôŋ nêm lêpôŋ, taŋ kêkô lôlôcŋa naŋ,
endeŋ tôŋgeŋ.

9 O Apômtau, aômnêm ŋacjo oc sênaŋa biŋŋanô. Nêm ŋacjo oc sênaŋa
biŋŋanôgoc.
Aôm oc onseŋ lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, popoc êliŋ-êliŋ.
10 Aôm gôgôm aê ôlic walô kêsa amboac bôc bulimakao kapoac ŋaclai teŋ.
Aôm goeŋ oso aê ŋa gêŋ têtac ŋajamŋa.
11 Aê galic sêku ŋoc ŋacjo tulu
ma gaŋô lau sec sêwakic.

12 Lau gêdêŋ sêpoa sêpi amboac nip
ma têtu baliŋ kêtôm kaseda Lebanonŋa.
13 Êsêac têtôm ka, taŋ sêsê kêsêp Apômtaunê andu naŋ.
Êsêacnêŋ ŋaola gêjac lêtêŋ aŋga aêacnêŋ Anôtônê malacluŋ.
14 Êsêac sêjam ŋanô gêdêŋ taŋ môdê kêpi êsêac naŋ.
Nêŋ ŋatêkwi taêsam ma ŋalauŋ ŋawawa laŋgwageŋ.
15 Biŋ tonaŋ gêwa sa gebe Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ
ma biŋ keso teŋ gêc ŋoc lamu atom.
*

93

Anôtô kêtu kiŋ

1 Apômtau kêtu kiŋ. Eŋ kêsô ŋawasi kiŋŋa kêtu nê ŋakwê. Apômtau gêjam
gêlôŋ sa ma kajandiŋ ŋaclai kêtu nê ômbiŋkap.
Ŋac tau gedeŋ nom tôŋ ŋajaŋa gebe wiwic atom.
2 Aômnêm lêpôŋ kêkô ŋajaŋa kwanaŋgeŋ gêdêŋ andaŋgeŋ ma ŋapaŋ.
Aôm gômoa gêdêŋ têm kêsa atomgeŋ.

3 O Apômtau, bu ŋasamac kêsa, ŋasamac kêsa e ŋadindiŋ ŋanô.
Ŋasamac kêsa e gamêŋ gêôŋ-gêôŋ
4 Apômtau lôlôcŋa kêtu ŋatau ŋajaŋa, eŋ kêlêlêc bu ŋasamac kapôêŋ ŋadindiŋ.
Kêlêlêc gwêc, taŋ kêgasim ŋatêna naŋ su.

* **92:15:** Wê Sabatŋa.

5 Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, ŋaŋêŋ to biŋŋanô.
O Apômtau, ŋamalac tetoc nêm andu sa gebe gamêŋ dabuŋ ma sêŋgôm
endeŋ tôŋgeŋ acgommaŋ.

94

Anôtô kêtu lau samob nêŋ mêtôcwaga

1 O Apômtau, aôm kôkac kamocgôc ŋatau.
Kamocgôc ŋaAnôtô mêŋô lasê.
2 Aôm taŋ kômêtôc lau nomŋa nêŋ biŋ naŋ, ôndi samaŋ.
Ôkêŋ ŋagêjô êndêŋ lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ.
3 Secwaga tetoc tauŋ sa
ma ôliŋ kêpi kêtu nêŋ secŋa e êndêŋ ondocgeŋ.
4 Êsêac sêsôm biŋ alôb-alôb e aweŋôpic mêŋgêbôc laŋgwageŋ.
Secwaga samob sêkêli tauŋ ŋanô.

5 O Apômtau, êsêac sêka nêm lau popoc.
Êsêac sêkôniŋ nêm gêŋlênsêm tôŋ.
6 Êsêac sêgiŋ awêtuc to mosêbu êndu
ma sêjac lau jaba, taŋ sêmoa aêacma gamêŋ naŋ êndu.
7 Êsêac sêsôm gebe “Anôtô oc êlic sapu.
Jakobnê Anôtô kêpuc mata tôŋ aêac atom.”

8 Amac lau meloc, taŋ amoa lau ŋalêlôm naŋ, nêm kauc êsa acgommaŋ.
Ma amac lau gêbôc oc êndêŋ ondoc acgom, go ajala biŋ ŋam.
9 Ŋac tau, taŋ kêkêŋ aêac taŋeŋsuŋ kêsap tôŋ naŋ, oc êŋô biŋ atom me.
Ma ŋac tau, taŋ kêkêŋ aêac mateŋanô naŋ, oc êlic gamêŋ teŋ sapu me.
10 Ŋac tau, taŋ gêwa ŋamalacnêŋ kauc sa to gêjam gôliŋ tenteŋlatu samob
naŋ,
oc êkêŋ ŋagêjô atom me.
11 Apômtau tec kêjala biŋ, taŋ ŋamalac taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm naŋ, e
jakêkip sa,
mago êsêac tauŋ têtôm aweŋjaô ŋaôma.

12 O Apômtau, aê aoc êôc ŋac, taŋ aôm gôjam gôliŋ eŋ naŋ,
to aoc êôc ŋac, taŋ aôm gôwa nêm biŋsu sa gêdêŋ eŋ naŋ.
13 Aôm gobe ômbôc gêŋwapac auc êndêŋ eŋ,
ôŋgôm ômoa e êndêŋ bêc, taŋ sêkwê sê gebe ŋac alôb-alôb êsêp êna naŋ.
14 Apômtau oc êtiŋ nê lau su atom
ma oc êwi nê gêŋlênsêm siŋ atom.
15 Biŋgêdêŋ oc êwaka tau sa aŋga gamêŋ mêtôcŋa êtiam
ma lau gêdêŋ oc sêpuc biŋgêdêŋ tau tôŋ.

16 Asa oc êpuc aê tôŋ êndêŋ lau secwaga.
Asa oc êkô êwiŋ aê êndêŋ lau alôb-alôb.
17 Apômtau embe ênam aê sa atom,
oc ŋoc katuc wanêcgeŋ naêmoa nê gamêŋ ŋaŋêŋ su.
18 Gêdêŋ taŋ katêc tauc gebe janac tauc êndu naŋ,
nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa kêpuc aê tôŋ, o Apômtau.
19 Gêdêŋ taŋ gêŋwapac gêjam ŋoc ŋalêlôm auc naŋ,
aôm gôjam malô aê e gôgôm aê têtac ŋajam kêsa kêtiam.

20 Lau sêmêtôc biŋ kesowaga to êsêac, taŋ sêjam biŋsu ŋamata ôkwi-ôkwi naŋ,
oc sêwê kaiŋ aôm me.
21 Lau tonaŋ sêkac tauŋ sa gebe sêkic ŋac gêdêŋ nê biŋ
ma sêmêtôc lau, taŋ nêŋ biŋ masi samucgeŋ naŋ, gebe sêmac êndu.
22 Mago Apômtau tec kêtu ŋoc tuŋtêna ŋajaŋa sec.
Ŋoc Anôtô kêtu ŋoc poc, taŋ gaê lamu naŋ.
23 Eŋ oc êkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac êtôm nêŋ biŋ alôb-alôb ma enseŋ êsêac tauŋ êtu nêŋ secŋa.
Biŋŋanô, Apômtau aêacnêŋ Anôtô, oc enseŋ êsêac su.

95

Talambiŋ Anôtô to tanam sakiŋ eŋ ŋawê

1 Amêŋ, talambiŋ Apômtau.
Lasê êtaŋ to têntac ŋajam êndêŋ aêacnêŋ moasiŋmôkê.
2 Aêac todaŋgegeŋ dandêŋ eŋ tawac takô eŋ laŋônêm.
Tanam wê lambiŋŋa toaligeŋ.
3 Gebe Apômtau eŋ Anôtô kapôêŋ.
Eŋ kêtu anôtôi samob nêŋ kiŋsêga.
4 Eŋ gêjam gôliŋ nom ŋakêlêndiŋ
to lôc ŋatêpôê samob.
5 Eŋ kêtu-gwêc ŋatau gebe eŋ kêkêŋ.
Eŋ kêtu masaŋm ŋatau gebe eŋ kêlêsôb ŋa lêma.

6 Amêŋ, tawec ma tateŋ mec êndêŋ eŋ.
Tapôŋ aeŋduc êndêŋ Apômtau, taŋ kêkêŋ aêac naŋ,
7 gebe eŋ kêtu aêacnêŋ Anôtô ma aêac tatu ênê lau, taŋ eŋ gejob naŋ, ma domba, taŋ eŋ gêjam gôliŋ naŋ.
Ojae, êndêŋ ocsalô tonec akêŋ taŋem eŋ awamaŋ.
8 "Aŋgôm nêm ŋalêlôm ŋadani asa êtôm sêgôm aŋga Meriba,
ma êtôm sêgôm gêdêŋ bêc sêmoa gamêŋ sawa Masaŋa naŋ atom.
9 Gêdêŋ tonaŋ Tamemi sêsaê aê.
Aê gagôm ŋoc gêŋ ŋagêdô êsêac tauŋ sêlicgac, mago sêsaê aê.
10 Gôlôac tonaŋ sêgôm aê têtac kêbôli auc kêtôm jala 40 ma aê kasôm gebe'
Êsêac lau tonaŋ nêŋ kauc kêlêsa ŋapaŋ
ma êsêac sêkô tauŋ auc gêdêŋ aêŋoc lêŋ.'
11 Amboac tonaŋ têtac ŋandaŋ ma katôc lemoc kêtu tôŋ gebe
'Êsêac oc sêsô aêŋoc gamêŋ sêniŋ aweŋŋa atomanô.' "

96

Wê lambiŋŋa

1 Aŋga wê wakuc êpi Apomtau.
Amac lau gamêŋ samobŋa, aŋga wê êpi Apômtau.
2 Aŋga wê êpi Apômtau ma awem êôc ênê ŋaê.
Asôm ênê moasiŋ ŋawae lasê êtôm bêc to eleŋgeŋ.
3 Asôm ênê ŋawasi lasê êndêŋ tenteŋlatu
to ênê gêŋsêga êndêŋ lau nomŋa samob.

4 Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ, amboac tonaŋ samob aweŋ êôc eŋ.
Tatêc eŋ êlêlêc anôtôi samob su.

5 Gebe tenteŋlatu nêŋ anôtôi samob gwamgeŋ.
Apomtau taugeŋ tec kêkêŋ undambê.
6 Wae to ŋawasi kiŋŋa kêkôm eŋ auc.
Ŋaclai to ŋawasi gêjam ênê gamêŋ dabuŋ auc.

7 O lau samuc nêŋ gôlôac, atoc Apômtau sa.
Atoc Apômtaunê ŋawasi to ŋaclai sa.
8 Atoc Apômtaunê ŋaê towae sa.
Asô ênê malacluŋ ana ma ansuŋ da êndêŋ eŋ.
9 Au taôm anêc Apômtau laŋônêm togêlôŋ dabuŋgeŋ.
Nom ŋagamêŋ samob, atênêp êtu eŋŋa.

10 Asôm biŋ tonec lasê êndêŋ lau samuc gebe "Apômtau katu kiŋ.
Eŋ kêsuŋ nom ŋam tôŋ ŋajaŋa gebe kôjô-kôjô atom. Eŋ oc êmêtôc tenteŋlatunêŋ biŋ naêndêŋgeŋ."
11 Undambê atu samuc ma nom têtac wapi,
gwêc tau to gêŋ mateŋ jali samob, taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ, ŋadindiŋ êsa.
12 Kôm to gêŋ kômŋa samob sênam lasê.
Ka saleŋtênaŋa samob sêmôêc toaligeŋ.
13 Sêkô Apômtau laŋônêmŋa gebe eŋ oc êmêŋ.
Biŋŋanô, eŋ oc amêŋ gebe êmêtôc nom.
Eŋ oc amêtôc gamêŋ samob ŋa biŋgêdêŋ
to tenteŋlatu ŋa nê biŋ ŋaŋêŋ.

97

Anôtô eŋ gôliŋsêga
1 Apômtau kêtu kiŋ. Nom tau ênam lasê toôndugeŋ.
Nuc samob, atu samuc.
2 Tao ŋamajaŋ kêkwa eŋ auc.
Biŋgêdêŋ to biŋ katô kêtu ênê lêpôŋ ŋanombaŋ.
3 Ja aŋga ênê gêmuŋ-gêmuŋgeŋ.
Ja kêdaŋgac ênê ŋacjo su sêjaŋa.
4 Ênê ôsic kêpô nom
ma lau, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, sêlic e têtakê.
5 Apômtau gêgôm lôc gêwê e kêtôm lêp
gebe eŋ kêtu lau nomŋa samob nêŋ Apômtau.
6 Undambê sêwaka ênê biŋgêdêŋ sa
ma tenteŋlatu samob sêlic ênê ŋawasi.

7 Lau samob, taŋ sêjam sakiŋ gwam to tetoc tauŋ sa kêtu nêŋ gwamŋa naŋ,
oc sêkô tomajeŋgeŋ.
Anôtôi samob sêu tauŋ sêc eŋ laŋônêmŋa.
8 Sion gêŋô e têtac ŋajam ma Juda latuŋio aweŋ gêôc toôndugeŋ
kêtu aôm Apômtau, kômêtôc biŋŋa.
9 Gebe aôm, Apômtau, kôtu nom samuc ŋatau towae.
Aôm kôlêlêc anôtôi samob ŋêŋgeŋ su.

10 Apômtau têtac gêwiŋ lau, taŋ sêkêŋ kisa êndêŋ sec naŋ.

Eŋ tau gejob nê lau mansaŋ katuŋ ma kêjaŋgo êsêac su aŋga lau geo nêŋ lemeŋ.
11 Ŋawê kêsa gebe êpô lau gêdêŋ
ma têtac ŋajam kêpi êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm ŋaŋêŋ naŋ.
12 Amac lau gêdêŋ atu samuc Apômtauŋa
ma anam daŋge eŋ.

98

Anôtô kêtu nom samucgeŋ ŋagôliŋwaga
1 Apuc wê wakuc teŋ sa êndêŋ Apômtau
gebe eŋ gêgôm gêŋsêga.
Ênê lêma anôŋa
to ŋaclai dabuŋ kêku nê ŋacjo tulu.
2 Apômtau kêsôm eŋ kêku ŋacjo tulu ŋawae lasê.
Eŋ geoc nê biŋgêdêŋ lasê gêdêŋ tenteŋlatu samob.
3 Eŋ taê gêjam nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to biŋ ŋaŋêŋ,
taŋ gêjac mata gêdêŋ gôlôac Israel naŋ.

4 Lau gamêŋ samobŋa awem êôc Apômtau toôndugeŋ.
Anam lasê to apuc wê lambiŋŋa sa.
5 Aŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ gebe êŋgôm Apômtaunê wae êsa.
Aŋgôm ŋa gêŋ wêŋa ma apuc wê tau sa.
6 Anac dauc to posauno êtaŋ.
Awem êôc kiŋ Apômtau toôndugeŋ.

7 Gwêc to ŋagêŋ samob, taŋ gelec-gelecgeŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ, ŋadindiŋ êsa
ma lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
8 Bu kapôêŋ ŋasamac, amakop lemem.
Lôc samob sêkêli tauŋ sêpi-sêpigeŋ sêkô Anôtô laŋôgeŋ.
9 Sêŋgôm êndêŋ Apômtau gebe eŋ oc mêŋêmêtôc ŋamalac nomŋa nêŋ biŋ.
Eŋ oc êmêtôc lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ, ŋa biŋgêdêŋ ma biŋkatô.

99

Anôtô eŋ kiŋ towae
1 Apômtau kêtu kiŋ. Tenteŋlatu têtênêp tauŋ êndu-êndu.
Nê lêpôŋ kêkô kerub nêŋ magê ŋaô e nom kôjô-kôjôgeŋ.
2 Apômtau kêtu ŋac kapôêŋ aŋga Sion.
Eŋ ŋatau kêlêlêc tenteŋlatu samob su.
3 Lau samob sêlambiŋ ênê ŋaê towae to ŋaclai kaiŋ teŋ
gebe eŋ ŋac dabuŋ.

4 O kiŋ toŋaclai,
aôm têmtac gêwiŋ biŋgêdêŋ.
Aôm kôwaka ŋagôliŋ gêdêŋ sa
ma kômêtôc biŋ kêtu katô aŋga Jakobnê.
5 Atoc Apômtau, aêacnêŋ Anôtô sa
ma au taôm naanêc taoŋ, taŋ akaiŋ kêka tôŋ naŋ, gebe eŋ ŋac dabuŋ.

6 Mose agêc Aron têtu ênê dabuŋwaga, ma Samuel gêmoa gêwiŋ êsêac, taŋ
awen gêôc ênê ŋaê naŋ.
Êsêac awen gêjac eŋ, tec eŋ kêkêŋ taŋa êsêac.
7 Eŋ gêmoa tao ŋalêlôm ma kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac.
Êsêac sêmasaŋ ênê biŋsu to biŋ, taŋ eŋ kêjatu gêdêŋ êsêac naŋ.

8 O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôkêŋ taŋam êsêac.
Aôm Anôtô kôsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi ma gôjac êsêac kêtu sêgôm kesoŋa.
9 Atoc aêacnêŋ Apômtau Anôtô sa ma au taôm naanêc ênê lôc dabuŋ ŋalabu
gebe aêacnêŋ Apômtau Anôtô eŋ ŋac dabuŋgoc.

100

Wê lambiŋŋa
1 Amac lau gamêŋ samobŋa, lasê êtaŋ totêmtac ŋajam êndêŋ
2 Apômtau. Anam sakiŋ Apômtau toôlim êpigeŋ.
Mêŋakô eŋ laŋônêm toôndugeŋ.

3 Ajala Apômtau gebe eŋ Anôtô.
Eŋ kêkêŋ aêac tec tatu ênê gêŋ. Aêac tatu ênê lau to toŋ, taŋ eŋ gejob
naŋ.

4 Awê asô ênê sacgêdô ana todaŋge ma asô ênê lôm dabuŋ ŋamalacluŋ
toôndugeŋ.
Anam daŋge eŋ to awem êôc ênê ŋaê.
5 Gebe Apômtau eŋ ŋac gabêjam, ênê moasiŋ oc ênêc teŋgeŋ
ma ênê biŋ ŋaŋêŋ ênêc teŋgeŋ to teŋgeŋ.
*

101

Kiŋ gêjac mata biŋ
1 Aê gabe jaŋga wê api moasiŋ to biŋgêdêŋ.
O Apômtau, aê gabe janam wê êndêŋ aômgeŋ.
2 Aê gabe jasa lau laŋôŋnêm sawa nêŋ lêŋ
Aôm oc ôndêŋ aê ômôêŋ êndêŋ ondoc.

Aê gabe jaŋgôŋ ŋoc andulêlôm
toŋoc ŋalêlôm ŋawageŋ.
3 Aê gabe matoc êndiŋ
gêŋ eso atom.
Aê jakêŋ kisa êndêŋ êsêac, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê.
Biŋ amboac tonaŋ êtap aê sa atom.
4 Ŋalêlôm keso ênac jaê aê.
Aê gabe janam kauc gêŋ sec.
5 Aê gabe jansen lau,
taŋ sêgôliŋ biŋ sacgeŋ kêpi nêŋ lau sackapoa gêdô gêdêŋ tauŋ naŋ.
Lau teŋbeleŋ aŋgeŋ ma êsêac, taŋ nêŋ ŋalêlôm kêkiaŋ tauboa naŋ,
galic êsêac keso ŋoc ŋalêlôm.

6 Matoc gê lau, taŋ sêgôm nêŋ gêŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ,

* **100:5:** Pesalem daŋgeŋa teŋ.

gebe sêmoa sêwiŋ aê.
Lau tolaŋôŋnêm sawa
oc sênam sakiŋ aê.

7 Ŋac teŋ embe ênam biŋ dansaŋ ŋa lêmageŋ
oc êŋgôŋ ŋoc andu atom.
Matoc geso lau,
taŋ sêsôm biŋ dansaŋ sêmoa naŋ.
8 Lau samob, taŋ sêgôm biŋ alôb-alôb naŋ,
janseŋ êsêac su aŋga gamêŋ tonec êtôm bêcgeŋ.
Ma lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ,
oc janseŋ êliŋ-êliŋ aŋga Apômtaunê malac.
*

102

Ŋac matac tonê ŋalêlôm ŋawapac nê mec

1 O Apômtau, ôkêŋ taŋam ŋoc mec
ma ôkêŋ ŋoc taŋiboa e wacdiŋgeŋ aôm.
2 Êtôm ŋasawa, taŋ ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc naŋ,
ônsaŋ laŋômanô auc êndêŋ aê atom.
Wê taŋam aê.
Êtôm ŋasawa, taŋ jamôêc naŋ, ôkêŋ taŋam aê ŋagaôgeŋ.

3 Ojae, ŋoc bêc gêôŋ sa katôm jadauŋ
ma ŋoc ŋatêkwa ŋandaŋ kêtôm ja geŋ gêmoa ŋalêlôm.
4 Aêŋoc ŋalêlôm kêsêlic e kêtu masê amboac gêgwaŋ
ma gêgôm aê e kaliŋ tauc siŋ ma gaeŋ gêŋ atom.
5 Kasê aoc jamêc-jamêc
e ŋoc ŋamêsôm gedec ŋatêkwa.
6 Aê katôm moc gwêcŋa, mago jagamoa gamêŋ sawa.
Aê katôm mocki gêmoa gamêŋ gasaŋ.
7 Aê gabe janêc bêc e gagôm jageo ma kataŋ tauc.
Aê katôm moc ŋanô kêsu tageŋ, taŋ gêŋgôŋ nip naŋ.
8 Ŋoc ŋacjo sêsu aê susu kêtôm bêcgeŋ.
Êsêac taŋ sêkêli tauŋ kêtu aêŋa naŋ, sêpuc boageŋ gebe aê janaŋamaŋ.

9 Ojae, aê gaeŋ wao kêtu ŋoc mogoc
ma gabe janôm gêŋ, naŋ ganôm matocsulu toôŋ-toôŋ
10 kêtu aôm têmtac ŋandaŋ to nêm ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋŋa
gebe aôm gôc aê sa ma kôgôndiŋ aê.
11 Aêŋoc bêc kêtôm katuŋ kêtu baliŋ.
Ojae, aêma kamêliŋ amboac gêgwaŋgoc.
12 Mago aôm Apômtau, tec kôtu kiŋ gôŋgôŋ nêm lêpôŋ gedeŋ tôŋgeŋ
ma gôlôac to gôlôac tetoc aômnêm ŋaê sa.
13 Aôm oc ôndi ma taêm walô Sion gebe ŋanoc aôm taêm walôŋa kêdabiŋgac.
Ŋanoc tau mêŋkêsa su.
14 Aômnêm sakiŋwaga têntac gêwiŋ Sion tau ŋaalê
ma nêŋ ŋalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtu gamêŋ tau ketocŋa.

* **101:8:** Dawidnê pesalem teŋ.

15 Ec lau samuc oc têtêc Apômtaunê ŋaê
ma kiŋ nomŋa samob têtêc nêm ŋawasi.
16 Biŋŋanô, Apômtau oc êkwê Sion sa êtiam.
Eŋ oc eoc tau lasê tonê ŋawasi.
17 Eŋ oc êkac laŋôanô ôkwi êndêŋ lau, taŋ sêjac kapoac êsêac naŋ, nêŋ mec
ma êmbôc taŋasuŋ auc êndêŋ êsêacnêŋ taŋiboa atom.

18 Biŋ tonaŋ ŋai teto ênêc e lau wakuc sêlic
gebe lau, taŋ teneŋi sêkôc êsêac su atomgeŋ naŋ, aweŋ êôc Apômtau.
19 Gebe eŋ gêjam tuc aŋga nê lôlôc dabuŋ
gebe Apômtau kêtuc kêniŋ aŋga undambê kêsêp nom gêmêŋ
20 gebe êkêŋ taŋa êndêŋ lau kapoacwalôŋa nêŋ oliŋ
ma êŋgamboac lau, taŋ têtu lau gêbac naŋ, su sêmoa mateŋ jali.
21 Gebe sêsôm Apômtaunê ŋaê lasê aŋga Sion
ma nê wae aŋga Jerusalem.
22 Sêŋgôm êndêŋ taŋ tenteŋlatu sêkac tauŋ sa naŋ,
ma kiŋnêŋ lau sebe sênam sakiŋ êndêŋ Apômtau amboac tonaŋ.

23 Aê kasa ŋoc lêŋ gamoa e eŋ gêgôm aêŋoc ŋaclai kêtu goloŋ.
Eŋ gêjam aêŋoc bêc gaŋgôŋ matoc jaliŋa su kêtu dambê,
24 e galoc kataŋ gebe “Ŋoc Anôtô, ôkaja aêma êndêŋ ŋoc bêc ŋaluŋgeŋ atom
gebe aôm kôtu têm teŋgeŋ to teŋgeŋ ŋatau.”

25 Andaŋgeŋ tauanô gôjac m nom
ma undambê kêtu lêmam ŋakôm.
26 Geŋ tonaŋ ŋai oc sênaŋa ma aôm oc gacgeŋ ômoa.
Gêŋ tonaŋ ŋai samob oc têtu manê amboac ŋakwê.
Aôm oc ôjô gêŋ tau êtôm tajô ŋakwê
ma aôm oc ônam gêŋ tau tonaŋ ôkwigeŋ.
27 Mago aôm ômoa amboac gômoa endeŋ tôŋgeŋ
ma nêm jala oc ŋatêku êsu atom.
28 Aômnêm sakiŋwaga nêŋ latuŋi oc tec sêmoa nêŋ ôliŋ ŋajamgeŋ
ma nêŋ gôlôac oc sêmoa aôm laŋômnêmŋa ŋapaŋ.
* lêna tau êndu-êndu naŋ, nê taŋiboa gêdêŋ Apômtau kêtu nê kwalecŋa.

103

Talambiŋ Apômtaunê moasiŋ
1 O katuc tau, ôlanem Apômtau
ma aêŋoc ŋalêlôm samucgeŋ, êlanem ênê ŋaê dabuŋ.
2 O katuc tau, ôlanem Apômtau
ma ôliŋ ênê moasiŋ samob, taŋ gêjam aôm sa naŋ, siŋ atom.
3 Gebe eŋ tec kêsuc aômnêm biŋ samob ôkwi
to gêgôm aômnêm gêmac samob ŋajam kêsa.
4 Eŋ gêjam aôm kêsi aŋga sec
ma kêkêŋ têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to taê walô kêtu sunsuŋ gêdêŋ aôm.
5 Aôm gôŋgôŋ ênê moasiŋ ŋaô kêtôm têm gômoa nomŋa.
Amboac tonaŋ tec gômoa ôlim matac kôtôm momboaŋ.

6 Apômtau kêwaka biŋgêdêŋ sa

* **102:28:** Pesalem dambu tauŋŋa kêtu lemeŋteŋŋa. Ŋac taŋ kêpô

to kêwaka lau samob, taŋ kêkôniŋ êsêac tôŋ naŋ, sa amboac tonaŋgeŋ.
7 Eŋ gêwa nê lêŋ sa gêdêŋ Mose
ma Israel latuŋi sêlic ênê gêŋsêga.
8 Apômtau kêtu taê walô to moasiŋ ŋam.
Eŋ têtac ŋandaŋ gaôgeŋ atom ma têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêjam sêga.
9 Eŋ oc êli biŋ laŋgwa sa elêmê atom
ma ê têtac ŋandaŋ tôŋ ênêc ŋapaŋ atom.
10 Eŋ gêjac aêac kêtôm nêŋ sec atom
to kêkêŋ ŋagêjô gêdêŋ aêac kêtôm nêŋ geo atom.
11 Ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ lau, taŋ têtêc eŋ naŋ kapôêŋanô,
kêtôm ŋasawa, taŋ geŋ umboŋ to nom gêŋgic naŋ.
12 Ŋasawa taŋ eŋ kêkêŋ geŋ aêac to nêŋ geo gêŋgic naŋ,
kêtôm ŋasawa, taŋ geŋ oc kêpi to oc kêsêp gêŋgic naŋ.
13 Apômtau taê walô nê lau, taŋ têtêc eŋ naŋ,
kêtôm tama teŋ taê walô nê ŋapalê.
14 Gebe eŋ kêjala aêac ôliŋ ŋam su
eŋ kêjala gebe aêac kekop ŋaôma.

15 Ŋamalacnê bêc kêtôm gêgwaŋ
to kêtôm ŋaola, taŋ kêkô obalêlôm naŋ.
16 Mu embe êsêlêŋ naêpi, oc malamê eb tageŋ
e talic êtiam atom.
17 Mago Apômtaunê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêdêŋ lau, taŋ têtêc eŋ naŋ, gêc teŋgeŋ to teŋgeŋ
ma ênê moasiŋ naelom gôlôac to gôlôac.
18 Biŋ tonaŋ kêpi lau, taŋ sêmasaŋ ênê poac
to taêŋ gêjam ênê biŋsu gebe sêŋgôm êtu tôŋŋa naŋ.

19 Apômtau kêsa nê lêpôŋ sa kêkô undambê.
Eŋ kiŋ gêjam gôliŋ gamêŋ samob.
20 Amac ênê aŋela to ŋaclaisêga, taŋ akêŋ taŋem ênê biŋ to atu ênê jaeŋwaga naŋ,
alanem Apômtau.
21 Amac lausiŋ undambêŋa samob to ênê sakiŋwaga, taŋ agôm ênê biŋsu kêtu tôŋ naŋ,
alanem Apômtau.
22 Amac ênê gêŋ samob, taŋ kêkêŋ gêc gamêŋ samob, taŋ eŋ gêjam gôliŋ naŋ, alanem Apômtau.
O katuc tau, ôlanem Apômtau.
*

104

Apomtau gejob nê gêŋ, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ
1 O katuc tau, ôlanem Apômtau. O ŋoc Apômtau Anôtô, aôm ŋac kapôêŋgoc.
Aôm kôsô ŋawasi kiŋŋa to ŋaclai kêtu nêm.ŋakwê.
2 Aôm gôi taôm auc ŋa ŋawê kêtu nêm gadê.
Aôm gôlam undambê kêtôm becobo.
3 Aôm gôjac nêm andu ŋademboŋ tôŋ tamiŋ bu.
Tao kêtu nêm kareta ma gôŋgôŋ mu ŋamagê ŋaô.

* **103:22:** Dawidnê teŋ.

4 Aôm kôkêŋ mu kêtu nêm jaeŋwaga.
Aôm kôkêŋ ôsic towaô kêtu nêm sakiŋwaga.

5 Aôm kôsuŋ nom ŋaalê kêsêp ŋêŋgeŋ gêja, tec kêkô ŋajaŋa,
amboac tonaŋ oc wiwic atomanô.
6 Aôm kôkêŋ gwêc kêkwa nom tau auc kêtôm ŋakwê
ma bu tau kêpoac e kêlêlêc lôc su.
7 Aôm goec biŋ bu, tec gê su.
Aôm gôjac wapap kêtaŋ, tec kêtaiŋ tau su gêja.
8 Aôm kôkêŋ lôc kêpi ma gaboaŋ gênê kêsêp gêja
e kêtôm ŋamadiŋ, taŋ aôm kôtôc naŋ.
9 Aôm kôtôc bu tau ŋamadiŋ gebe êŋgêli atom
gebe bu tau ênam nom samucgeŋ auc êtiam atom.

10 Aôm kôkêŋ bumata kêpulu kêsa gaboaŋ
ma bu tau keseleŋ kêsa lôc ŋasawageŋ gêja.
11 Gêŋ mateŋ jali saleŋŋa samob sênôm.
Bôcgabuŋ sênôm e gêôc êsêac tôŋ.
12 Moc taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ, sêjam sac sêŋgôŋ ŋalêndaŋ.
Sêjam nê wê kêtaŋ kêsa ŋalaka ŋasawa.

13 Aôm kôkêŋ kom aŋga nêm andu lôlôcŋa mêŋkêmalôm lôc.
Aôm gôjam kôm ŋamoasiŋ gêôc tôŋ.
14 Aôm kôkêŋ gêgwaŋ kêpi gebe bôc sêniŋ
ma gêŋ tolauŋ gebe ŋamalac sênam ŋakôm
e têtap gêŋ sêniŋŋa sa aŋga nom
15 to wain gebe êŋgôm ŋamalacnêŋ ŋalêlôm ŋajam êsa ma niptêkwi gebe
êŋgôm ŋamalacnêŋ laŋôŋanô sênic-sênic êsa.

16 Kaseda Lebanonŋa sênôm bu e gêôc êsêac tôŋ.
Ka tau Apômtaunê ka, taŋ tau kêsê naŋ.
17 Moc sêjam ic sêŋgôŋ ka tau
ma boaloc gêjam sac gêŋgôŋ kêmêsic.
18 Lôc baliŋ kêtu noniŋ gêbôm nêŋ gamêŋ
ma mojaŋ têkam sê lamu ŋapoclabu.

19 Aôm kôkêŋ ajôŋ gebe êtôc têm ŋanoc.
Oc tau kêjala ŋanoc naêsêpŋa.
20 Aôm kôkêŋ ŋakesec, tec gêbêcauc,
go gêŋ saleŋŋa samob oliŋ palê êsa.
21 Lewe matac têtaŋ sebe sêniŋ nêŋ gwada,
sêjatu nêŋ mo aŋga Anôtônê.
22 Oc embe êpi, oc têtaiŋ tauŋ su
nasêsa tauŋ sic sênêc nêŋ gêsuŋ.
23 Go ŋamalacgeŋ êsa naênam nê kôm,
êŋgôm nê gêŋ êmoa e êmbêcauc.

24 O Apômtau, aômnêm kôm taêsam ŋanô lasê.
Aôm kômasaŋ gêŋ tau samob tomêtêgeŋ ma aômnêm gêŋ, taŋ kôkêŋ
naŋ, gêjam nom auc.
25 Gwêc tau kêpoac ŋatapa kêsô gedec laŋgwageŋ.

Gêŋ mateŋ jali sauŋ to kapôêŋ e gelec-gelecgeŋ.
26 Waŋ sêsêlêŋ sêmoa
ma gasu-gasu, taŋ kôkêŋ naŋ, gêjam nê ôwê gêmoa.

27 Gêŋ tonaŋ ŋai samob sêôŋ aômgeŋ
gebe aôm oc ôkêŋ nêŋ mo êtôm ŋanocgeŋ.
28 Aôm embe ôkêŋ, oc sejoŋ sa.
Aôm embe ôlam lêmam, oc ŋanô ŋajam êôc êsêac tôŋ.
29 Aôm embe ônsaŋ laŋômanô auc, oc têtakê.
Aôm embe ôkôc êsêac aweŋjaô su, oc sêmac êndu ma têtu kekop êtiam.
30 Aôm embe ôkêŋ awamjaô, oc mateŋ jali êsa.
Aôm gôjam nom laŋô ôkwi kêtu wakuc.

31 Apômtaunê ŋawasi oc ênêc teŋgeŋ.
Apômtau oc êtu samuc nê geŋ, taŋ kêkêŋ naŋ.
32 Eŋ mata gê nom, tec kêkôtêŋ tau.
Eŋ lêma kêmoasac lôc, tec ŋajadauŋ kêsa.

33 Aê gabe jaŋga wê êpi Apômtau êtôm ŋoc bêc jaŋgôŋ matoc jali samob.
Aê jaŋga wê lambiŋŋa êndêŋ ŋoc Anôtô êtôm ŋoc têm, taŋ jamoa naŋ.
34 Eŋ êŋô aêŋoc wê ŋajammaŋ
gebe Apômtau gêgôm aê têtac ŋajam kêsa.
35 Lau secwaga sênaŋa aŋga nom ma lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga
Apômtaunê naŋ maleŋmê.

O katuc tau, ôlanem Apômtau. Aleluja.

105

Anôtô kêmoasiŋ Israel ŋanô

1 Anam daŋge êndêŋ Apômtau, awem ênac ênê ŋaê.
Anam ênê gêŋ, taŋ gêgôm naŋ, ŋawae êsa êndêŋ tenteŋlatu.
2 Anam wê êpi eŋ to anam wê lambiŋŋa êndêŋ eŋ.
Anam ênê gêŋsêga samob ŋawae êsa.
3 Atoc taôm sa êtu ênê ŋaê dabuŋŋa.
Êsêac taŋ sesom Apômtau naŋ, ôliŋ êpi e tapi-tapigeŋ.
4 Apuc Apômtau to nê ŋaclai ŋam.
Ansom ênê laŋôanô endeŋ tôŋgeŋ.
5 Taêm ênam ênê gêŋsêga, taŋ eŋ gêgôm naŋ.
Taêm ênam ênê gêŋtalô to biŋ, taŋ awasuŋ kêmêtôc naŋ.
6 Ênê sakiŋwaga Abraham nê latui amac.
Jakobnê latui tec kêjaliŋ amac sa.

7 Eŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô.
Eŋ nom samucgeŋ ŋatau.
8 Eŋ taê gêjam nê poac gedeŋ tôŋgeŋ.
Eŋ taê gêjam nê biŋ, taŋ gêjac mata kêpi gôlôac to gôlôac ŋêŋgeŋ su naŋ.
9 Eŋ taê gêjam poac, taŋ kêmoatiŋ gêdêŋ Abraham naŋ,
ma biŋ, taŋ kêtôc lêma gêdêŋ Isak ma kêsôm kêtu tôŋ naŋ.
10 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm kêtu tôŋ gebe êtu Jakobnê biŋsu

ma kêtu Israelnê poac ênêc teŋgeŋŋa.
11 Gêdêŋ taŋ eŋ kêsôm gebe “Aê gabe jakêŋ gamêŋ Kanaan êndêŋ aôm,
nom taŋ gajac sam kêtu aômnêm gêŋlênsêm naŋ.”

12 Gêdêŋ taŋ êsêac lau luagêcgeŋ sêmoa naŋ,
amboac lau jaba aŋga gamêŋ tau.
13 Êsêac aŋga lau teŋ jaselom lau teŋ
ma aŋga gamêŋ teŋ jasêpi gamêŋ teŋ.
14 Ma eŋ gêlôc gebe lau teŋ sêkôniŋ êsêac tôŋ atom
ma gec biŋ kiŋ ŋagêdô kêtu êsêacŋa.
15 Eŋ kêsôm gebe” Amoasac ŋoc lau, taŋ gaeŋ oso êsêac naŋ atom
ma atu kasec aêŋoc propete atom.”

16 Gêdêŋ taŋ Apômtau kêsakiŋ tôbôm kêsa nêŋ gamêŋ
ma gebe ensеŋ ŋamalac ôliŋ ŋaseŋeŋ mo samob su naŋ,
17 eŋ kêsakiŋ ŋac teŋ nê ŋaê Josep gêmuŋ êsêac,
taŋ lau teŋ sêjam ôli eŋ amboac gêŋôma teŋ naŋ.
18 Sêkapiŋ ênê akaiŋ tôŋ ŋa ka
ma sêsô eŋ gêsutêkwa tôŋ ŋa kapoacwalô.
19 Eŋ gêmoa amboac tonaŋ e biŋ, taŋ kêsôm lasê naŋ ŋanô kêsa,
go Anôtônê biŋ kêwaka eŋ sa.
20 Gocgo kiŋ kêkêŋ lau jasêgaboac eŋ su.
Ŋac taŋ gêjam gôliŋ lau jaba taêsam naŋ, kêlêwaŋ eŋ jagêmoa nê tauŋa.
21 Ŋac tau kêkêŋ eŋ kêtu ênê andu ŋatau
ma gêjam gôliŋ ênê waba samob.
22 Kêkêŋ eŋ gebe ênam gôliŋ ênê kasêga êtôm nê ŋalêlôm taê gêjam
ma êndôŋ mêtê êndêŋ ŋac tau nê gôliŋwaga towae.

23 Go Israel gêja Aiguptu.
Ma Jakob gêŋgôŋ gamêŋ tonaŋ kêtu wakac.
24 Gêdêŋ tonaŋ Apômtau kêsuŋ nê lau sa e têtu taêsam.
Kêsuŋ êsêac sa têtu dani sêlêlêc nêŋ ŋacjo, taŋ sêlêsu êsêacŋa naŋ.
25 Go gêjam lau Aiguptu nêŋ ŋalêlôm ôkwi e sêkêŋ kisa gêdêŋ nê lau
ma sêgôm Anôtônê sakiŋwaga kwalec.

26 Tec kêkêŋ nê sakiŋwaga Mose
agêc Aron, taŋ kêjaliŋ eŋ sa naŋ.
27 Ŋac ulu tonaŋ sêgôm ênê gêŋtalô aŋga lau tau nêŋ
ma sêgôm gêŋsêga aŋga lau Aiguptu nêŋ gamêŋ.
28 Eŋ kêkêŋ gêsuŋbôm to gêgôm gamêŋ ŋakanuc kêsa,
mago êsêac sêkêŋ taŋeŋ ênê biŋ atom.
29 Eŋ gêjam êsêacnêŋ bu ôkwi kêtu dec
ma kêkêŋ êsêacnêŋ i sêmac êndu.
30 Eŋ kêkêŋ ôpôac seola gamêŋ auc
e sêsô nêŋ kiŋ nê balêm ŋalêlôm sêja.
31 Eŋ kêjatu ma daŋguc topom-topom Aleluja. sêmêŋ.
Kawaŋ sêjam êsêacnêŋ gamêŋ samob auc.
32 Eŋ kêkêŋ kompoc kêtuc êsêac
ma ôsic kêkac kêpô gamêŋ gêjô kom su.
33 Kom tau gêjac êsêacnêŋ aiŋ to jambô

ma gêjac êsêacnêŋ gamêŋ ŋaka popoc.
34 Eŋ kêjatu ma wagô sêmêŋ.
Wagô wakuc taêsam ŋalêlêma atom.
35 Gêŋ tonaŋ ŋai seŋ gamêŋ tonaŋ ŋagêŋ tolauŋ samob
ma seŋ êsêacnêŋ kôm ŋanô su.
36 Go gêjac lau nêŋ ŋacmêc samob êndu aŋga nêŋ gamêŋ,
gêjac êsêacnêŋ lau matac ŋamêcgoc.

37 Ma kêkêŋ nê lau sêwê tosilber ma goldgeŋ sêja.
Ma ênê lau tau nêŋ teŋ kêsêlêŋ gêbôc-gêbôc atom.
38 Aiguptu sêlic êsêac sêc sêja, gocgo nêŋ ŋalêlôm kêlêwaŋ tau
gebe têtêc êsêac ŋanô.
39 Eŋ kêkêŋ tao teŋ kêgadê êsêac
ma jawaô gebe êpô êsêac êndêŋ êmbêc.
40 Êsêac teteŋ, go eŋ kêkêŋ kêmbico sêmêŋ
ma kêpuc êsêac tôŋ ŋa mo kêsêp aŋga undambê.
41 Eŋ gêga poc kêkôc ma bu kasa
e keseleŋ kêsa gamêŋ sawa kêtôm bu kapôêŋ
42 gebe eŋ taê gêjam nê poac dabuŋ.
Eŋ taê gêjam nê sakiŋwaga Abraham.

43 Amboac tonaŋ eŋ gêwê nê lau sêsa sêja.
Ma êsêac sêjam wê totêntac ŋajamgeŋ.
44 Eŋ kêkêŋ lau samuc nêŋ gamêŋ gêdêŋ êsêac
ma êsêac sêwê kaiŋ lau tau nêŋ awa to waba kêtu nêŋ gêŋ
45 gebe êsêac sêmansaŋ ênê biŋsu
ma sêŋgôm biŋ, taŋ eŋ kêjatu naŋ, êtu tôŋ.

Aleluja.

106

Anôtô kêmoasiŋ nê lau

1 Aleluja.
Anam daŋge êndêŋ Apômtau gebe eŋ gabêjam.
Ênê moasiŋ oc ênêc teŋgeŋ biŋŋanôgoc.
2 Asa kêtôm gebe êsôm Apômtaunê gêŋsêga lasê tomalageŋ
ma asa oc êŋgôm ênê wae êsa naêtôm.
3 Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêsap biŋgêdêŋ tôŋ
ma sêmasaŋ biŋgêdêŋ gedeŋ tôŋgeŋ naŋ.

4 O Apômtau, taêm ênam aê êtôm, taŋ taêm walô nêm lau naŋ.
Mêŋônam aê aoc sumaŋ
5 gebe jalic lau, taŋ kôjaliŋ êsêac sa naŋ, sêmoa nêŋ ŋajam ma êmoasiŋ ŋoc
ŋalêlôm
gebe têtac ŋajam êsa êtu nêm lau têntac ŋajamŋa ma jamoa ôlic êpigeŋ
êtu nêm gêŋlênsêmŋa.

6 Aêac to ma mimi agôm secgoc.
Aêac agôm keso to geogoc.

7 Ma mimi sêmoa Aiguptu ma tetoc aômnêm gêŋsêga sa atom, ac taêŋ gêjam
nêm moasiŋ, taŋ gêjam êsêac auc naŋ atom.
Êsêac gêsuŋtêkwa ŋatoŋ kêsa gêdêŋ Lôlôc Ŋatau aŋga Gwêckoc,
8 mago eŋ gêjam êsêac sa kêtu nê ŋaêŋa
gebe êwaka nê ŋaclai sa ŋamalac sêlic.
9 Eŋ kêsaic biŋ kêpi Gwêckoc e ŋakeleŋ kêsa.
Eŋ gêwê nê lau sêsêlêŋ selom ŋamakeŋ amboac sêmoa gamêŋ ŋakeleŋ.
10 Eŋ gêgôm gêŋ tonaŋ gêjam êsêac kêsi aŋga lau, taŋ sêjanda êsêac naŋ
lemeŋ
ma kêjaŋgo êsêac su aŋga nêŋ ŋacjo nêŋ ŋaclai.
11 Ŋadembom kêsiŋ lau, taŋ sêlêsu êsêac naŋ auc
e ŋanô kêsu teŋ kêsêp siŋsawa atom.
12 Gêdêŋ tonaŋ sêkêŋ gêwiŋ ênê biŋ
ma sêjam wê lambiŋŋa kêpi eŋ.

13 Mago êsêac sêliŋ ênê gêŋsêga siŋ sebeŋ
ma sesеŋ ênê gôliŋ popoc.
14 Êsêac sêkêŋ gêwiŋ nêŋ ŋalêlôm ŋakalac aŋga gamêŋ sawa
ma sêsaê Anôtô aŋga gamêŋ ŋagêlêŋ.
15 Tec eŋ kêkêŋ gêŋ, taŋ êsêac têtaŋ naŋ,
mago kêkêŋ gêmac sec gesеŋ êsêac.

16 Aŋga gamêŋ becŋa êsêac sêjam lêmuŋ Mose
ma sêgôm Anôtônê dabuŋwaga Aron amboac tonaŋgeŋ.
17 Tec nom gêŋac ma kêdaŋgôŋ Datan
ma kêmakop toŋ Abiramŋa auc.
18 Ja kêsa aŋga êsêacnêŋ toŋ ŋalêlôm
e jawaô geŋ alôb-alôbwaga su.

19 Êsêac sêmasaŋ nêŋ bulimakao ŋakatu gold teŋ aŋga Sinai
ma sêjam sakiŋ ŋakatu gold tau.
20 Ma sêkêŋ bôc, taŋ seŋ gêgwaŋŋa naŋ, nêŋ teŋ ŋakatu
gêjô nêŋ Anôtô nê ŋawasi su.
21 Êsêac sêliŋ nêŋ gêjam-sawaga Anôtô,
taŋ gêgôm gêŋsêga aŋga Aiguptu naŋ siŋ.
22 Ŋac tau gêgôm gêŋtalô aŋga gamêŋ tonaŋ,
gêgôm gêŋ ŋaclaisêga aŋga Gwêckoc.
23 Amboac tonaŋ Anôtô kêsôm gebe
ensеŋ nê lau su.
Mago nê sakiŋwaga Mose, taŋ Anôtô kêjaliŋ eŋ sa naŋ,
kêkô Anôtônê têtac ŋandaŋ auc gebe ensеŋ êsêac su atom.

24 Go sêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ eŋ gêjac mata naŋ atom
ma sêbu gamêŋ ŋajam tau.
25 Êsêac têtu dindiŋ biŋ kêtôm nêŋ beclêlômgeŋ
ma sêkêŋ taŋeŋ Apômtaunê awa atom.
26 Tec eŋ gêôc lêma sa ma kêsôm kêtu tôŋ gebe
ensеŋ êsêac aŋga gamêŋ sawa.
27 Go êta êsêacnêŋ wakuc êliŋ-êliŋ sêsêp tenteŋlatu ŋalêlôm
e sêmac êndu aŋga gamêŋ jaba.

28 Go êsêac sêsap Bal Peor tôŋ
ma seŋ gwam matê ŋada.
29 Êsêac sêgôm gêŋ amboac tonaŋ e sêgôm Apômtau têtac kêbôli auc
ma gêmac sec teŋ gêgôm êsêac.
30 Go Pinehas gêdi ma kêmêtôc êsêac
e gêmac sec gêôŋ sa.
31 Ŋac tau gêgôm nê gêŋ amboac tonaŋ tec lau sêlic eŋ amboac ŋac mansaŋ
ma gôlôac to gôlôac taêŋ gêjam eŋ gedeŋ tôŋgeŋ.

32 Go sêgôm Anôtô têtac ŋandaŋ kêsa aŋga bu Meriba
e Mose kêtap ŋagêjô sa gêjô êsêac.
33 Êsêac sêgôm Mosenê ŋalêlôm gêôŋ eŋ sa sec
e kêsôm biŋ tokauc masi.

34 Israel seseŋ lau samuc
kêtôm Apômtau kêsakiŋ êsêacŋa atom.
35 Êsêac sêjam tauŋ
e têtêku lau samuc naŋ lêŋ jaba.
36 Ma sêjam sakiŋ êsêacnêŋ gwam,
tec kêtu lakô gêdêŋ êsêac.
37 Êsêac sêkêŋ latuŋio to ŋac têtu da
gêdêŋ lau samuc nêŋ ŋalau sec.
38 Êsêac sêkêc lau tobiŋmê nêŋ dec siŋ gebe sêkêŋ latuŋio to ŋac kêtu da
gêdêŋ Kanaannêŋ gwam.
Sêgôm amboac tonaŋ tec seseŋ nom ŋadabuŋ su.
39 Êsêac sêjac môp tauŋ tec sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê.
Êsêac sêgôm nêŋ gêŋ amboac tonaŋ tec seseŋ poac popoc.

40 Go Apômtau têtac ŋandaŋ kêsa gêdêŋ nê lau
gebe nê ŋalêlôm kêmoatiŋ tau tôŋ kêtu nê gêŋlênsêmŋa.
41 Eŋ gêwi êsêac siŋ sêsêp lau samuc lemeŋ,
tec lau, taŋ sêkêŋ kisa êsêac naŋ, sêjam gôliŋ êsêac.
42 Nêŋ ŋacjo sêkôniŋ êsêac tôŋ
e sewec sêsô ŋacjo lemeŋ ŋalabu samucgeŋ.
43 Apômtau gêjam êsêac sa kêsêp ŋasawa ŋapaŋ,
mago êsêac gêsuŋtêkwa ŋatoŋ ma nêŋ sec gêjam sêga e kêkôniŋ êsêac
tôŋ.
44 Tageŋ gêdêŋ taŋ têtaŋ tauŋ gêdêŋ eŋ naŋ,
Apômtau kêkêŋ taŋa to taê walô êsêac kêtu nêŋ gêŋwapacŋa.
45 Eŋ taê gêjam nê poac, taŋ kêmoatiŋ kêtu êsêacŋa naŋ,
ma taê walô êsêac kêtu nê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
46 Ma kêkêŋ êsêac, taŋ sêwê êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ,
nêŋ ŋalêlôm taêŋ walô êsêac.

47 O Apômtau, aêacma Anôtô, ônam aêacmêŋ sa
ma ônac aêac sa aŋga lau samuc nêŋ êtiam
gebe aêac anam daŋge êndêŋ aômnêm ŋaê dabuŋ
ma têntac ŋajam êsa êtu nêm waemŋa.

48 Aweŋ êôc Apômtau Israelnêŋ Anôtô êndêŋ galoc to endeŋ tôŋgeŋ,

ma lau samob sêlôc gebe “Biŋŋanô.”

Aleluja.

107

BUKU KÊTU LEMEŊTEŊŊA

Apômtau gêjam aêac sa

1 “Anam daŋge êndêŋ Apômtau gebe eŋ ŋac gabêjam,
êne moasiŋ ênêc teŋgeŋ biŋŋanô.”
2 Lau taŋ Apômtau gêjam êsêac kêsi ma kêjaŋgo êsêac su aŋga gêŋwapac naŋ,
sêsôm amboac tonaŋ.
3 Lau taŋ eŋ gêjac êsêac sa sêmêŋ aŋga oc kêpi to oc kêsêp ma aŋga
musaŋgu-m to mula-m naŋ,
sêsôm amboac tonaŋ.

4 Nêŋ lau ŋagêdô seo sêmoa gamêŋ sawa, taŋ intêna masianô naŋ,
ma têtap malac sêŋgôŋŋa teŋ sa atomanô.
5 Mo to bu gêjô êsêac
e katuŋ tekweŋ gêbac.
6 Gêŋwapac tonaŋ gêgôm êsêac e aweŋ gêjac Anôtô,
tec gêjam êsêac sa aŋga nêŋ ŋandaŋ tau
7 ma gêwê êsêac katôgeŋ
e sêô lasê malac teŋ ma sêŋgôŋ.
8 Êsêac sênam daŋge êndêŋ Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
ma êtu ênê gêŋsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ŋamalac latuŋi naŋŋa,
9 gebe eŋ kêlau êsêac, taŋ bu gêjô êsêac naŋ,
ma kêkêŋ gêŋ ŋajam gêôc êsêac, taŋ mo gêjô naŋ tôŋ.

10 Nêŋ lau ŋagêdô sêŋgôŋ gêsuŋbôm to ŋakesec,
sêlai êsêac tôŋ ŋa ki sêŋgôŋ jageo
11 gebe êsêac sêli aweŋ sa gêdêŋ biŋsu
ma sêbu Lôlôc Ŋatau nê biŋ.
12 Koleŋ ŋajaŋa kêkôniŋ êsêac e tekweŋ gêbac.
Êsêac sêu tauŋ jasêc ma nêŋ gêjam-sawaga masi.
13 Gêŋwapac tonaŋ gêgôm êsêac e aweŋ gêjac Apômtau,
tec eŋ gêjam êsêac sa aŋga nêŋ ŋandaŋ tau.
14 Eŋ gêwê êsêac sêsa aŋga gêsuŋbôm to ŋakesec
ma kêsaic nêŋ kapoacwalô gêŋgic.
15 Lau tonaŋ aweŋ êôc Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
ma êtu ênê gêŋsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ŋamalac latuŋi naŋŋa,
16 gebe eŋ kêtuc katam ki popoc
ma kêtuc balaŋ ki tulu.

17 Nêŋ lau ŋagêdô têtap gêmac sa kêtu nêŋ secŋa
ma sêôc ŋandaŋ kêtu nêŋ geoŋa.
18 Lau tonaŋ nêŋ ŋalêlôm gedec gêŋ taniŋŋa samob
e sêsa paŋ lêndaŋ sêmac ênduŋa.
19 Gêŋwapac tonaŋ gêgôm êsêac ma aweŋ gêjac Apômtau,
tec eŋ gêjam êsêac sa aŋga nêŋ ŋandaŋ tau.

20 Eŋ kêsakiŋ nê biŋ gebe êŋgôm êsêac ŋajam êsa
ma kêjaŋgo êsêac su aŋga sê.
21 Lau tonaŋ aweŋ êôc Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
ma êtu ênê gêŋsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ŋamalac latuŋi naŋŋa.
22 Êsêac sêkêŋ da daŋge
ma sêsôm ênê gêŋ, taŋ gêgôm naŋ, lasê êsêp wê têntac ŋajamŋa.
23 Nêŋ lau ŋagêdô sêlac sêsa gwêcô sêja
sebe têtulu gêŋ aŋga gwêc sawa.
24 Êsêac sêlic gêŋ, taŋ Apômtau gêgôm naŋ,
to ênê gêŋsêga gwêc sawaŋa.
25 Gebe eŋ kêjatu e mu gêbuc
ma gêli gwêc ŋadembom kapôêŋ sa.
26 Gwêc tau kêsuŋ êsêac sa sêpi e jadêdêŋ undambê, go gêu êsêac sêsêp e
gacgeŋ sêsêp gwêclêlôm sêja.
Ma gêgôm êsêac e atêŋ uc-ucgeŋ.
27 Êsêac katuŋ kêlau e sêku amboac bu kêjaŋiŋ êsêac
ma nêŋ meloco kêsa samucgeŋ.
28 Gêŋwapac tonaŋ gêgôm êsêac e aweŋ gêjac Apômtau,
tec eŋ gêjam êsêac sa aŋga nêŋ ŋandaŋ tau.
29 Eŋ gêgôm mutêna kêtu malô
ma kêkêŋ bênôŋ kêsêp
30 e êsêac têntac ŋajam kêsa gebe gwêc kêtu malô,
go gêwê êsêac sêsô lêlôm, taŋ sepeŋ naŋ sêja.
31 Lau tonaŋ aweŋ êôc Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
ma êtu ênê gêŋsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ŋamalac latuŋi naŋŋa.
32 Êsêac tetoc eŋ sa aŋga gôlôac ŋalêlôm
ma sêlanem eŋ aŋga laumatanêŋ sêkac sa ŋalêlôm.
33 Eŋ gêjam bu ôkwi kêtu gamêŋ sawa
ma bumata kêtu gamêŋ keleŋ.
34 Nom ŋalêsi ŋajam kêtu mêcgauc
kêtu lau, taŋ sêŋgôŋ naŋ, nêŋ geoŋa.
35 Go gêjam gamêŋ sawa ôkwi kêtu bugêjactoŋ
ma gamêŋ keleŋ kêtu bumata.
36 Ma eŋ kêkêŋ gamêŋ tau gêdêŋ lau, taŋ mo gêjô êsêac naŋ sêŋgôŋ,
go sêkwê nêŋ malac sa gebe sêŋgôŋŋa.
37 Êsêac sêjam nêŋ kôm to sêsê kôm wainŋa
e gêjam ŋanô gêôc tau tôŋ-tôŋ.
38 Eŋ gêjam mec êsêac têtu lau taêsam
ma kêkêŋ nêŋ bôc ŋalêlêma atom.

39 Gêdêŋ taŋ gêŋwapac kêkôniŋ êsêac e sêpô lêna tauŋ êndu-êndu
ma nêŋ gêŋ ŋajam kêtaiŋ su e têtu wapi naŋ,
40 eŋ kêsêwa majeŋ kêpi kasêga
ma kêkêŋ êsêac seo sêmoa gamêŋ sawa naŋ, intêna masi.
41 Mago eŋ gêôc ŋac ŋalêlôm sawa sa aŋga gêŋwapac ŋalêlôm
ma gêjac ênê gôlôac sa têtu kapôêŋ.
42 Lau mansaŋ sêlic e têntac ŋajam kêsa
ma gêjac lau secwaga samob nêŋ lênô auc.
43 Lau tokauc taêŋ ênam biŋ tonaŋ

ma sêjala Apômtaunê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋanô.

108

Mec Anôtô ênam aêac sa aŋga ŋacjo nêŋ
(Pes 57:7-11; 60:5-12)

1 O Anôtô, ŋoc ŋalêlôm kêpa su gabe janam wê to jaŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ.
O katuc tau, ôndimaŋ.
2 Gêŋ wêŋa totau-totau, andi.
Aê gabe jaŋu gamêŋ kelendeŋ sa.
3 O Apomtau, aê gabe jalanem aôm aŋga lau ŋalêlôm.
Aê gabe aoc êôc aôm aŋga tenteŋlatu ŋalêlôm.
4 Gebe aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa kêpi-kêpi e jagêdêŋ undambê
ma aômnêm biŋ ŋaŋêŋ kelendeŋ tau e jagêdêŋ tao.

5 O Anôtô, ôsuŋ taôm sa e êndêŋ undambê ŋaô
ma nêm ŋawasi ênam nom samuc auc.
6 Ôkêŋ taŋam aêac ma ônam nêm lau, taŋ têmtac gêwiŋ êsêac naŋ sa.
Nêm anôŋa eŋgeŋ aêac sa.

7 Ŋac dabuŋ Anôtô kêsôm aŋga nê gamêŋ dabuŋ gebe
"Aê jawa Sikem êkôc-êkôc totêtac ŋajamgeŋ ma janac sam gaboaŋ
Sukot êndêŋ ŋoc lau.
8 Gilead to Manase kêtu ŋoc gamêŋ.
Epraim kêtu môkêcapac ŋakululuŋ ki to Juda kêtu ŋoc tôc gôliŋŋa.
9 Moab kêtu ŋoc laclu jakwasiŋ taucŋa.
Aê jambaliŋ ŋoc atapa êpi Edom ma ŋoc dimai êpi Pilistinêŋ gamêŋ."

10 O Anôtô, asa oc êwê aê jandêŋ malac totuŋbôm ŋajaŋa jana.
Asa oc êwê aê najaô lasê Edom.
11 O Anôtô, aôm oc gôwi aêac siŋ
ma kôtu aêacma lausiŋ nêŋ laumata atom me.
12 Ônam aêac sa êndêŋ ŋacjomaŋ
gebe ŋamalac oc sênam aêac sa êtôm atom.
13 Anôtô êwiŋ aêac, go danseŋ ŋacjo aliŋ-êliŋ.
Eŋ taugeŋ tec oc êka aêacnêŋ ŋacjo popoc.
*

109

Ŋac-gêmoa-gêŋwapac-ŋalêlôm nê taŋi

1 O Anôtô, aê aoc gêôc aôm,
amboac tonaŋ ônam taôm tôŋ aê atom,
2 gebe lau alôb-alôb to lau dansaŋ sêŋa aweŋ gêdêŋ aê
ma sêgôliŋ biŋ kêpi aê.
3 Nêŋ biŋ têntac ŋandaŋ secŋa kêkôm aê auc
ma sêjac aê ŋam mêgeŋ.
4 Aê kateŋ mec kêtu êsêacŋa.
Aê têtac gêwiŋ êsêac, mago sêjam kisa aê.
5 Aê kamoasiŋ êsêac, mago sêkêŋ sec gêjô
Aê têtac gêwiŋ êsêac, mago sêkêŋ kisa aê.

* **108:13:** Dawidnê pesalem teŋ. Wê teŋ.

6 Ôkêŋ ŋac alôb-alôb teŋ êmêtôc ŋoc ŋacjo
ma nê ŋacjo teŋ êŋgôliŋ biŋ êpi eŋ.
7 Êsêac sêmêtôc eŋ ma sêkip ênê keso sa
ma ŋac tau nê mec êtu nê sec.
8 Ênê bêc êŋgôŋ mata jaliŋa êtu dambê
ma nê sakiŋ elom ŋac teŋmaŋ.
9 Ênê ŋapalê têtu mosêbu
ma nê awê êtu awêtuc.
10 Ênê ŋapalê sêmoa nêŋ alê katuc ŋagala atom,
sensom mo ma teteŋ sêôŋ-sêôŋgeŋ.
11 Ŋac sec tau, taŋ launêŋ tôp gêc eŋ naŋ, nê waba samob êpêla tau su
ma lau jaba sêjaŋgo ênê koleŋ ŋanô su.
12 Eŋ êtap nê ŋac taê walô eŋŋa teŋ sa atomanô
ma lau teŋ sênam jaom ênê mosêbu atom.
13 Ênê wakuc samob sêmac êndu
ma sênam kauc dêbuŋinêŋ ŋaê samucgeŋmaŋ.
14 Apômtau taê ênam ênê mimi nêŋ keso
ma êsuc tênanê sec ôkwi atomanô.
15 Apômtau taê ênam nêŋ sec endeŋ tôŋgeŋ
ma enseŋ lau sec tonaŋ nêŋ ŋaê su samucgeŋ e sêliŋ siŋ aŋga nom.

16 Gebe ŋac tau taê gêjam têtac gêwiŋ lauŋa atom.
Eŋ kêjanda lau sêŋgôŋ jageoŋa to lau ŋalêlômsawa ma lau sêpô lêna
tauŋŋa e sêmac êndu.
17 Eŋ têtac gêwiŋ gebe êpuc boa lau amboac tonaŋ sêpuc boa eŋ tau.
Eŋ têtac gedec moasiŋ, tec moasiŋ ênac jaê eŋ.
18 Biŋ kêpuc boaŋa kêkôm eŋ auc amboac kêsô ŋakwê.
Gêŋ tau tonaŋ êsêli ênê ôlilêlôm popoc amboac bu ma êndaŋguc ênê
ŋatêkwa amboac niptêkwimaŋ.
19 Biŋ kêpuc boaŋa tonaŋ kêtôm obo, taŋ eŋ gêjac naŋ,
ma kêtôm ômbiŋkap, taŋ kêjandiŋ gedeŋ eŋ tôŋ naŋ.

20 Apômtau oc êŋgôm aêŋoc soŋo-soŋo
to êsêac, taŋ sêsôm biŋ sec kêpi aê naŋ, amboac tonaŋgeŋmaŋ.
21 Ma aôm Apômtau, ŋoc Anôtô, mêŋômoa ôwiŋ aê êtu nêm ŋaêŋa
ma ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
22 Gebe aê ŋac ŋalêlôm sawa kapô lêna
ma aêŋoc ŋalêlôm popoc jamuŋ-jamuŋgeŋ.
23 Aê ôlic kêtaiŋ e kêtôm katuŋ kêtu baliŋ su.
Aê katôm siob, taŋ mutêna kêdaba piŋpaŋ.
24 Aê gajam dabuŋ mo e ocmatu kêtu goloŋ
ma ôlic kêtu sec e ŋatêkwa kêsa awê samob.
25 Êsêac sêkêŋ aê katu êsêacnêŋ gêŋ lêlêŋa teŋ
ma têdaiŋ gêsuŋ kêtu aêŋa.

26 O Apômtau, ŋoc Anôtô, mêŋôpuc aê tôŋ.
Ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiŋ aê ŋanôgeŋŋa.
27 Ôkêŋ ŋoc ŋacjo sêjala gebe aôm lêmam gôjam aê sa.
Aôm Apômtau gêjam gôliŋ amboac tonaŋgeŋ.
28 Êsêac sêpuc boa aêmaŋ, mago aôm ônam mec aê.

Êsêac taŋ sêjanda aê naŋ, sêkumaŋ gebe aômnêm sakiŋwaga aê jamoa
totêtac ŋajamgeŋ.
29 Majeŋ êtu ŋoc soŋo-soŋonêŋ ŋakwê
ma êsêac sênac biŋ majeŋŋa êtu nêŋ obo.

30 Aocsuŋ ênam daŋge kapôêŋ êndêŋ Apômtau.
Aê jalambiŋ eŋ jamoa launêŋ sêkac sa ŋalêlôm,
31 gebe eŋ kêkô ŋac ŋalêlôm sawa nê anôŋa
gebe ênam eŋ sa êndêŋ êsêac, taŋ sebe senseŋ eŋ su naŋ.
*

110

Apômtau agêc nê kiŋ, taŋ geŋ oso eŋ naŋ
1 Apômtaunê biŋ gêdêŋ ŋoc Apômtau gebe
"Mêŋôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
e jakêŋ nêm ŋacjo
sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom."
2 Apômtau êkêŋ nêm gôliŋ ŋaclai esewec aŋga Sion ma êsa êna êtu tapa.
Ônam gôliŋ nêm ŋacjo.
3 Êndêŋ bêc, taŋ aôm ônac nêm ŋacjo naŋ,
nêm lau sêwiŋ aôm sênac ŋawaegeŋ.
Êtôm nop êpoac bêbêc kanucgeŋ
aômnêm lau mata sêwac êndêŋ aômnêm lôc dabuŋ.

4 Apômtau kêtôc lêma sa su
ma oc enseŋ nê biŋ atom gebe
"Aôm kôtu ŋac dabuŋsêga ômoa teŋgeŋŋa
kôtôm Melkisedek tau."

5 Apômtau kêkô aômnêm anôŋa.
Êndêŋ ênê bêc têtac ŋandaŋŋa oc êku kiŋ samob tulu.
6 Eŋ oc êmêtôc tenteŋlatunêŋ biŋ ma êkêŋ nêŋ ŋacmatê sênam gamêŋ auc.
Eŋ ênac lau môkêŋ êkôc aŋga gaboaŋ tapa.
7 Kiŋ oc ênôm bu, taŋ kêpoac gêdêŋ intêna ŋatali naŋ,
amboac tonaŋ tec êsa môkêapac sageŋ.
*

111

Aweŋ êôc Anôtô êtu êmoasiŋ ôliŋ to katuŋŋa
1 Aleluja.

Aê gabe janam daŋge Apômtau toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
Jaŋgôm amboac tonaŋ aŋga lau mansaŋ to gôlôac ŋalêlôm.
2 Apômtau gêgôm gêŋsêga kapôêŋ.
Êsêac samob, taŋ têntac kêkac êsêac kêtu gêŋ tonaŋŋa naŋ, sêpuc gêŋ
tau ŋam.
3 Ŋawasi to ŋaclai gêjam samob, taŋ eŋ gêgôm naŋ auc
ma ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

* **109:31:** Dawidnê pesalem teŋ. * **110:7:** Dawidnê pesalem teŋ.

4 Apômtau kêkêŋ nê gêŋtalô taujala gebe taliŋ siŋ atom.
Eŋ ŋacmoasiŋ to ŋac gabêjam.
5 Eŋ kêkêŋ mo gêdêŋ êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ.
Eŋ taê gêjam nê poac gedeŋ tôŋgeŋ.
6 Eŋ kêkêŋ lau samuc nêŋ gêŋlênsêm gêdêŋ nê lau,
tec gêwa nê ŋaclai sa gêdêŋ êsêac.

7 Gêŋ taŋ lêma gêgôm naŋ, ŋaŋêŋ to gêdêŋ.
Ênê biŋsu samob kêtu katô.
8 Eŋ kêwaka biŋsu tau sa gebe ênêc endeŋ tôŋgeŋ
ma kêkêŋ biŋsu tau tobiŋ ŋaŋêŋ ma tobiŋ ŋanôgeŋ.
9 Eŋ gêjam nê lau kêsi ma kêmoatiŋ nê poac teŋgeŋŋa gêdêŋ êsêac.
Ênê ŋaê dabuŋ to ŋaclai.
10 Tatêc Apômtau kêtu mêtê ŋam êwa lau samob, taŋ sêŋgôm ŋanô êsa naŋ,
nêŋ kauc sa.
Talambiŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ.

112

Embe tatêc Anôtô oc ênam aêac sa
1 Aleluja.

Aê aoc êôc ŋac, taŋ kêtêc Apômtau
to gêgôm ênê biŋsu ŋanô kêsa totêtac ŋajamgeŋ naŋ.
2 Ênê wakuc oc têtu gamêŋ ŋatau toŋaclai.
Ma Apômtau ênam mec lau mansaŋ nêŋ gôlôac.
3 Gêŋ masê to awa ênêc ênê andu
ma ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

4 Eŋ kêpô lau mansaŋ kêtôm ŋawê kêpô gamêŋ ŋakesec.
Eŋ ŋac gêdêŋ tec taê labu ma kêmoasiŋ lau.
5 Aê aoc êôc ŋac, taŋ taê walô lau to gêjam lau sawa sa naŋ,
ma êŋgôm nê gêŋ samob naêndêŋgeŋ.
6 Eŋ oc êkô ŋajaŋa êku atomanô
ma lau oc taêŋ ênam eŋ endeŋ tôŋgeŋ.
7-8 Gêŋwapac ŋawae oc êŋgôm eŋ êtêc tau atom.
Ênê ŋalêlôm ŋaŋêŋ ma taê êka Apômtau!
Eŋ têtac kêpa su ma kêtêc tau atom.
Êndêŋ ŋamu eŋ oc êku nê ŋacjo tulugeŋ.
9 Eŋ gêjac sam nê gêŋ gêjac ŋawaegeŋ gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa amboac
tonaŋgeŋ.
Ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ. Eŋ oc êtu apômtau towae.
10 Ŋac taŋ kêkac tau su aŋga Anôtônê naŋ, gêlic e kêtu môsi.
Eŋ gêmôêŋ luluŋ, mago ŋanô masi. Lau secwaga embe taêŋ êka biŋ
teŋ oc ŋanô ênsuŋ tau êndêŋ êsêac atom.

113

Aweŋ êôc moasiŋ ŋatau Anôtô
1 Aleluja.

Apômtaunê sakiŋwaga amac,

alanem Apômtaunê ŋaê
2 Awen êôc Apômtaunê ŋaê
ênděŋ galoc ma ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
3 Awen êôc Apômtaunê ŋaê
aŋga oc kêpi e ênděŋ oc kêsêp.
4 Apômtau kêlêlêc tenteŋlatui samob su.
Ênê ŋawasi keleŋ undambê su.

5 Asa oc êtôm Apomtau, aêacnêŋ Anôtô,
taŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ aŋga lôlôc naŋ.
6 Ŋac tau naŋ gewec,
go katuc kêniŋ undambê to nom.
7 Eŋ kêkam ŋalêlôm sawa aŋga kekop
ma gêôc ŋac kapô lênaŋa sa aŋga wao.
8 Gebe etoc eŋ êŋgôŋ êwiŋ kasêga,
êŋgôŋ nabaŋ ênê launêŋ kasêga.
9 Eŋ kêkêŋ awê kapoac gêwê kaiŋ andu
ma kêkêŋ eŋ kêkôc ŋapalê e têtac ŋajam kêsa laŋgwageŋ.

Aleluja.

114

Wê Pasaŋa teŋ
1 Alleluja.

Gêděŋ taŋ Israel gêdi aŋga Aiguptu,
gedeŋ taŋ Jakobnê gôlôac dêdi aŋga lau aweŋ jaba naŋ,
2 Juda kêtu Apômtaunê gamêŋ dabuŋ
ma Israel kêtu ênê gamêŋ gôliŋŋa.

3 Gwêc tau gêlic e kêtaiŋ su
ma bu Jordan gêlêc tau sa jakêkô.
4 Lôc sêboaŋ têtôm domba kapoac
ma gamêŋ ŋabau têtôm domba ŋalatu.

5 O gwec, asageŋ gêgôm aôm tec kôtaiŋ su.
O Jordan, asageŋ gêgôm aôm tec gôlêc taôm sa jakôkô.
6 O lôc, asageŋ gêgôm amac tec aboaŋ amboac domba kapoac.
O gamêŋ ŋabau, asageŋ gêgôm amac, tec aboaŋ amboac domba ŋalatu.

7 O nom, ôwiwic taôm gebe Apômtau gêmêŋ,
Jakobnê Anôtô mêŋgêmoa gêwiŋ aôm.
8 Ŋac tau gêjam poc ôkwi kêtu bu ŋatoŋ
ma poclô kêtu bumata, taŋ kêpulu kêpi gêmêŋ naŋ.

115

Anôtô mata jali nê wae êsa
1 O Apômtau, otoc aêac sa atom, otoc aêacma ŋaê sa atom, otoc taômnêm ŋaê sa
êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa to nêm biŋ ŋaŋêŋŋa.

2 Amboac ondoc lau samuc têtu kênac gebe
“Êsêacnêŋ Anôtô gêmoa ondoc.”
3 Aêacnêŋ Anôtô gêmoa undambêgoc,
eŋ gêgôm gêŋ samob, taŋ nê ŋalêlôm taê gêjam naŋ.
4 Êsêacnêŋ gwam silber to gold,
naŋ ŋamalac lemeŋ sêgôm.
5 Êsêacnêŋ aweŋsuŋ gêc, mago sêsôm biŋ atom.
Mateŋanô gêc, mago sêlic gamêŋ Aleluja. atom.
6 Êsêac taŋeŋsuŋ gêc, mago sêŋô biŋ atom.
Lusuŋsuŋ gêc, mago sêŋu gêŋ atom.
7 Êsêac lemeŋ gêc, mago sêmoasac gêŋ atom. Eŋkaiŋ gêc, mago sêsêlêŋ atom
ma nêŋ koclabeŋ kêtaŋ atom.
8 Lau sêmasaŋ-gêŋ-tauwaga têtôm nêŋ gêŋ tau
ma lau samob, taŋ taêŋ kêka gwam naŋ, amboac tonaŋgeŋ.

9 O amac Israelwaga, taêm êka Apômtau.
Eŋ kêtu amacnêm lautuc ma gêjam-sawaga.
10 O Aronnê gôlôac, taêm êka Apômtau.
Eŋ kêtu amacnêm lautuc to gêjam-sawaga.
11 O amac, taŋ atêc Apômtau naŋ, taêm êka Apômtau.
Eŋ kêtu amacnêm lautuc ma gêjam-sawaga.

12 Apômtau taê gêjam aêac, eŋ oc ênam mec aêac.
Eŋ oc ênam mec Israelnêŋ gôlôac ma oc ênam mec Aronnê gôlôac.
13 Eŋ oc ênam mec êsêac, taŋ têtêc Apômtau naŋ,
lau sauŋ to lau kapôêŋ.

14 Apômtau êkêŋ amac atu taêsam.
Eŋ êkêŋ amac atu taêsam ma nêm gôlôac amboac tonaŋgeŋ.
15 Apômtau taŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ,
ênam mec amac.

16 Undambê kêtu Apômtaunê undambê
ma nom tec eŋ kêkêŋ gêdêŋ ŋamalac.
17 Ŋacmatê to êsêac, taŋ sêc sêsêp nêŋ gamêŋ ŋaŋêŋŋa sêja naŋ,
nêŋ teŋ oc êlanem Apômtau atom.
18 Mago aêac oc talanem Apômtau
galoc to oc endeŋ tôŋgeŋ.

Aleluja.

116

Anôtô gêjam ŋac, taŋ kêsa paŋ lêndaŋ naŋ, sa ŋawê daŋgeŋa

1 Aê têtac gêwiŋ Apômtau gebe eŋ kêkêŋ taŋa aê
ma gêŋô ŋoc taŋiboa.
2 Eŋ gê taŋa aê.
Amboac tonaŋ jamôêc êndêŋ eŋ êtôm ŋoc bêc samob.
3 Tamac êndu ŋalêpoa gêsô aê tôŋ ma katêc tauc ŋasec kêtu lamboamŋa.
Aê gaôc gêŋwapac to kapô lêna
4 e aoc gêjac Apômtaunê ŋaê gebe

"O Apômtau, aê jateŋ aôm ônam aê kêsimaŋ."

5 Apômtau eŋ ŋacmoasiŋ to gêdêŋ.
Aêacnêŋ Anôtô kêtu taê labu ŋamôkê.
6 Apômtau gejob lau meloc-meloc.
Aê katu palê, mago eŋ gêjam aê sa.
7 O katuc tau, naôlêwaŋ taôm êtiam
gebe Apômtau kêmoasiŋ aômgac.

8 Biŋŋanô, aôm gôjam katuc kêsi aŋga tamac ênduŋa.
Aôm kôpuc matocgasi tôŋ gêdêŋ matocsulu ma godeŋ ockaiŋ tôŋ gebe
jaka selelec atom.
9 Aê jasa ŋoc lêŋ jamoa Apômtau laŋônêm
aŋga gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa.
10 Gêdêŋ taŋ aê kasôm gebe "Ŋoc ŋalêlôm popoc-popocgeŋ" naŋ,
mago gawi kakêŋ gêwiŋ Anôtôŋa siŋ atom.
11 Gêdêŋ taŋ kapô lêna ŋasec naŋ, aê kasôm gebe
"Ŋamalac samob dansaŋtêna."

12 Aê oc jakêŋ asageŋ êndêŋ Apômtau
êjô nê moasiŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ.
13 Aê gabe jaôc moasiŋ ŋalaclu sa êtu daŋge
ma gabe aoc ênac Apômtaunê ŋaê.
14 Biŋ taŋ gajac mata gêdêŋ Apômtau naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ.
Gabe jaŋgôm êtu tôŋ aŋga ênê lau samob ŋalêlôm.

15 Apômtaunê lau mansaŋ embe sêmac êndu,
oc êlic amboac gêŋwapac teŋ.
16 O Apômtau, nêm sakiŋwaga aê, nêm sakiŋwaga latu aê.
Aôm kôgaboac lêpoa, taŋ gêsô aê tôŋ naŋ su.
17 Aê jakêŋ da daŋgeŋa êndêŋ aôm
ma aoc ênac Apômtaunê ŋaê.
18 Biŋ taŋ gajac mata gêdêŋ Apômtau naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ.
Gabe jaŋgôm êtu tôŋ aŋga ênê lau samob ŋalêlôm.
19 Aê gabe jaŋgôm jakô Apômtaunê andu ŋamalacluŋ,
aŋga aôm, Jerusalem, ŋaluŋgeŋ.

117

Alambiŋ Apômtau

1 Amac lau nomŋa samob, awem êôc Apômtau.
Amac tenteŋlatu samob, alanem eŋ.
2 Gebe ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa tau toŋaclaigeŋ
ma ênê biŋ ŋaŋêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
Aleluja.

118

Gôlôac sêlic om ŋawê daŋgeŋa

1 Anam daŋge êndêŋ Apômtau gebe eŋ ŋac gabêjam.
Biŋŋanô ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
2 Israel sêsôm lasê amboac tonec gebe

“Binŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”
3 Aronnê gôlôac sêsôm lasê amboac tonec gebe
“Binŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”
4 Lau-têtêc-Anôtôwaga samob sêsôm lasê amboac tonec gebe
“Binŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”

5 Aê kapô lêna ma aoc gêjac Apômtau,
tec Apômtau kêkêŋ taŋa aê ma gajam aê sa.
6 Aê katêc tauc atom gebe Apômtau gêwiŋ aê
ŋamalac oc sêŋgôm asageŋ êndêŋ aê.
7 Apômtau gêwiŋ aê, oc ênam aê sa
ma jaku ŋoc ŋacjo tulu.
8 Daê lamu Apômtau
ŋajam kêlêlêc taêŋ kêka ŋamalac su.
9 Daê lamu Apômtau
ŋajam kêlêlêc taêŋ kêka ŋamalacnêŋ laumata su.

10 Tenteŋlatu samob sêgi aê auc,
mago aê gaseŋ êsêac su gajam Apômtau laŋô.
11 Sêgi aê auc e kêsô tau,
mago aê gaseŋ êsêac su gajam Apômtau laŋô.
12 Êsêac sêgi aê auc amboac banic, mago ja kêkwanam êsêac su amboac oba,
mago aê gaseŋ êsêac su ŋa Apômtaunê ŋaclai.
13 Êsêac têtuc aê ŋajaŋa gebe jambeŋ,
mago Apômtau gêjam aê sa.
14 Apômtau kêtu ŋoc ŋaclai to ŋoc ŋac kalanem-eŋwaga.
Eŋ kêtu ŋoc kêsiwaga.

15 Wêsiŋ toôndu kêpi aŋga lau gêdêŋ nêŋ bec.
Apômtau lêma anôŋa gêgôm gêŋsêga ŋaclai.
16 Apômtaunê lêma anôŋa kêsip ŋamalac sa.
Apômtaunê lêma anôŋa gêgôm gêŋsêga ŋaclai.
17 Aê oc jamac êndu atom, jaŋgôŋ matoc jali
ma jasôm Apômtaunê ŋaê lasê.
18 Apômtau gêjac aê matocgasi aucgeŋ,
mago gêlôc gebe jamac êndu atom.

19 Alêc lôm dabuŋ tau ŋakatam su êndêŋ aê.
Aê gabe jasô najanam daŋge êndêŋ Apômtau.

20 Apômtaunê sacgêdô tonec
gêjac lau gêdêŋ tauŋgeŋ ŋawae.

21 Aê gajam daŋge aôm gebe kôkêŋ taŋam aê
ma kôtu ŋoc kêsiwaga.

22 Poc, taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
tec kêtu poc kêclêsuŋa.
23 Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm,
tec mateŋanô talic amboac gêŋsêga.
24 Bêc tau tonaŋ Apômtau kêkêŋ.

Aweŋ êôc toôndu ma ôliŋ êpi-êpigeŋmaŋ.
25 O Apômtau, ônam aêacmêŋ sa.
O Apômtau, ôkêŋ aêac atap koleŋ ŋanô sa.

26 Aweŋ êôc ŋac, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô.
Aêac anam mec amac aŋga Apômtaunê andu.
27 Apômtau eŋ Anôtô, eŋ kêkêŋ ŋawê gêdêŋ aêac.
Atê wê tolêsôgeŋ ma anam gêlôŋ altar ŋajabo.

28 Ŋoc Anôtô aôm, aê gabe janam daŋge êndêŋ aôm.
Ŋoc Anôtô aôm, aê gabe jatoc aôm sa.

29 Anam daŋge êndêŋ Apômtau gebe eŋ ŋac gabêjam.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

119

Anôtônê biŋ wae

1 Aoc êôc êsêac, taŋ sêsa nêŋ lêŋ laŋôŋnêm sawa
ma sêsêlêŋ kêtôm Apômtaunê biŋsu naŋ.
2 Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêmasaŋ ênê biŋsu
ma taŋeŋ wamu eŋ tonêŋ ŋalêlôm samucgeŋ naŋ.
3 Êsêac sêgôm keso teŋ atom.
Sêsa ênê lêŋ katôgeŋ.
4 Aôm kôjatu nêm ŋagôliŋ
gebe ŋamalac sêmansaŋ tomalageŋ.
5 Ojae, ŋoc lêŋ ŋaŋêŋgeŋ
ma jamansaŋ aômnêm biŋsu ŋapepmaŋ.
6 Aômnêm biŋsu samob embe ênêc aê laŋôcnêmŋageŋ
oc jaŋgôm tauc majoc êsa atom.
7 Aê embe jaŋô nêm biŋsu gêdêŋ êtu tôŋ,
oc jalambiŋ aôm toŋoc ŋalêlôm makeŋgeŋ.
8 Aê gabe jamansaŋ aômnêm biŋsu.
Ônam aê sapu samucgeŋ atom.

Taŋeŋ wamu êndêŋ Apômtaunê biŋsu

9 Ŋacsêŋom teŋ oc êsa nê lêŋ mata sawa amboac ondoc.
Eŋ êsap aômnêm biŋ tôŋ acgom, go êsa êndêŋ.
10 Aê gasom aôm toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
Ôkêŋ aê janac jaê aômnêm biŋsu atom.
11 Aê kamasaŋ nêm biŋ gêc ŋoc ŋalêlôm
gabe jaŋgôm sec êndêŋ aôm atom.
12 O Apômtau, aoc gêôc aôm
ôndôŋ nêm ŋagôliŋ êndêŋ aê.
13 Aocsuŋ jasa biŋ, taŋ aôm awamsuŋ kôjatu naŋ,
samob sa ŋapep.
14 Aê têtac kêkac aê aômnêm biŋsu ŋalêŋŋa
kêlêlêc têtac kêkac aê awa nomŋa su.
15 Aê japuc biŋ, taŋ aôm kôjatu naŋ ŋam
ma matoc êndiŋ aômnêm lêŋgeŋ.

16 Aêŋoc ŋalêlôm kêkac aê aômnêm biŋsuŋageŋ.
Aê gabe jaliŋ aômnêm biŋ siŋ atom.

Tatu samuc Apômtaunê biŋsu

17 Ômoasiŋ nêm sakiŋwaga aê gebe jamoa matoc jali
ma jajop aômnêm biŋ.
18 Ôkêŋ matocanô êpoa lasê
gebe jalic aômnêm biŋsu ŋagêŋsêga.
19 Aê katu ŋacleŋ ŋaôma gaŋgôŋ nom.
Ônsaŋ nêm biŋsu auc êndêŋ aê atom.
20 Ŋoc ŋalêlôm gêjam aoc su
aômnêm biŋ taŋ kôjatu naŋ e tekoc gêbac.
21 Aôm goec biŋ lau kesowaga, taŋ teŋbeleŋ aŋgeŋ
ma sêkac tauŋ su aŋga nêm biŋsu naŋ.
22 Aê kamasaŋ aômnêm biŋsu,
amboac tonaŋ ôŋgôm aê majoc êmbac ma lau sêsu aê susu atom.
23 Kasêga sêkac tauŋ sa sêkic aêŋoc biŋ sêmoa,
mago nêm sakiŋwaga aê tec kapuc aômnêm biŋsu ŋam.
24 Aômnêm biŋsu gêgôm aê têtac ŋajam kêsa
gebe kêtu ŋoc gôliŋwaga.

Ŋalêlôm kêkac aê gebe taŋoc wamu Apômtaunê biŋsu

25 Aê kapô lêna tauc gaŋgôŋ wao ŋaô,
amboac tonaŋ mêŋônam aê sa êtôm, taŋ gôjac mata naŋ.
26 Gêdêŋ taŋ gajac miŋ ŋoc biŋ gêdêŋ aôm naŋ, aôm kôkêŋ taŋam aê.
Ôndôŋ nêm ŋagôliŋ êndêŋ aê jaŋô.
27 Ôkêŋ aêŋoc kauc êsa êpi intêna, taŋ nêm biŋsu kêjatu naŋ,
oc japuc aômnêm gêŋsêga ŋam.
28 Aêŋoc ŋalêlôm ŋawapac gê tôŋgeŋ ma galiŋ matocsulu elêmê.
Ôkêŋ ôlicwalô êsa êtôm gôjac mata.
29 Ôŋgamiŋ aê êndêŋ biŋ dansaŋ ŋalêŋ
ma ômoasiŋ aê ŋa aômnêm biŋsu.
30 Aê kajaliŋ lêŋ biŋŋanôŋa sa.
Kakêŋ nêm biŋsu kêkô aê laŋôcnêmŋa.
31 Aê kasap aômnêm biŋsu tôŋ.
O Apômtau, ôkêŋ aê jaŋgôm tauc paliŋ atom.
32 Aê gabe jalêti jasa aômnêm biŋsu ŋalêŋ
gebe ŋoc ŋalêlôm kêkac aê lêŋ tonaŋŋa.

Mec kauc êsaŋa

33 O Apômtau, ôndôŋ aê nêm biŋsu ŋalêŋ.
Aê gabe matoc êsap e wacjaô lasê.
34 Ôkêŋ ŋoc kauc êsa gebe jamansaŋ aômnêm biŋsu
ma jamansaŋ toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
35 Ôwê aê jasa aômnêm biŋsu ŋalêŋ
gebe katu samuc aômnêm biŋ tonaŋ.
36 Ôkêŋ ŋoc ŋalêlôm êsap awa tôŋ atom,
êsap nêm biŋsugeŋ tôŋ.

37 Ônam matocanô ôkwi aŋga gêŋ nomŋa.
Ôkêŋ aê jasa nêm lêŋ topalêgeŋ.
38 Ôkêŋ biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ lau-têtêc-aômwaga naŋ,
ŋanô êsa êpi nêm sakiŋwaga aê amboac tonaŋgeŋ.
39 Ôkac biŋ susu, taŋ katêc naŋ su
gebe nêm ŋagôliŋ ŋajam.
40 Biŋ ŋanô, aê gajam aoc su nêm jatu, taŋ gôjac jatu naŋŋa.
Ôkêŋ nêm biŋgêdêŋ êpuc aê tôŋ.

Ôliŋ andaŋ Apômtaunê biŋsu

41 O Apômtau, ôkêŋ nêm moasiŋ êmoasiŋ aê.
Ônam aê sa êtôm, taŋ gôjac mata naŋ,
42 gebe jajô ŋac, taŋ kêsu aê susu naŋ awa,
gebe aê kakêŋ gêwiŋ aômnêm biŋ.
43 Ma ôkôc biŋŋanô ŋamêtê su aŋga aê aocsuŋ samucgeŋ atom
gebe aê kakêŋ matoc aômnêm gôliŋ.
44 Aê gabe jamansaŋ nêm biŋsu toŋanôgeŋ
ma gabe jaŋgôm endeŋ tôŋgeŋ ŋapaŋ.
45 Amboac tonaŋ jasa laŋôcnêm sawageŋ
gebe aê gasom aômnêm biŋ, taŋ kôjatu naŋ.
46 Aê gabe jasôm aômnêm ŋagôliŋ êndêŋ kiŋ
tomajoc êmbacgeŋ.
47 Aê têtac ŋajam kêtu nêm biŋsuŋa,
taŋ aê têtac gêwiŋ naŋ.
48 Aê jatoc aômnêm biŋsu, taŋ têtac gêwiŋ naŋ sa
ma taêc ênam japuc aômnêm gôliŋ ŋam.

Aêac taêŋ êka Apômtaunê biŋsu

49 Taêm ênam biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ nêm sakiŋwaga aê naŋ.
Biŋ tau kêkêŋ aê kakêŋ matoc.
50 Aê gaŋgôŋ jageo ŋasec, mago biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ,
tec kêpuc aê tôŋ ma gê malô aê.
51 Lau sêkêli tauŋŋa sêsu aê susu ŋasec,
mago aê kakac tauc su aŋga aômnêm biŋsu atom.
52 O Apômtau, aê embe taêc ênam aômnêm ŋagôliŋ laŋgwaanôŋa,
naŋ oc ênac têtac tôŋ.
53 Aê têtac ŋandaŋ sec kêtu lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ,
gebe lau tonaŋ sêwi nêm biŋsu siŋ.
54 Aômnêm biŋsu kêtu ŋoc wê lanemŋa
gêdêŋ taŋ kasa ŋoc lêŋ gamoa jaê ŋoc malacmôkê ŋanô naŋ.
55 O Apômtau, aê taêc gêjam aômnêm ŋaê gêdêŋ gêbêc
ma kamasaŋ aômnêm biŋsu.
56 Moasiŋ ŋanô, taŋ gawê kaiŋ naŋ, tonec
gebe kamasaŋ aômnêm biŋsu.

Anôtônê biŋsu e ŋaŋêŋ laŋgwageŋ

57 Apômtau kêtu ŋoc gêŋlênsêm.
Aê kasôm kêtu tôŋ gebe jamansaŋ aômnêm biŋsu.

58 Aê kateŋ aôm toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ
gebe taêm walô aê êtu biŋ, taŋ gôjac mata naŋŋa.
59 Aê taêc gêjam ŋoc lêŋ
ma gajam gôliŋ ockaiŋ gêdêŋ aômnêm ŋagôliŋ.
60 Aê gajam gamêŋ tôŋ atom, kakac taucgeŋ
gebe jamansaŋ aômnêm biŋsu.
61 Lau alôb-alôb nêŋ lêpoa gêsô aê tôŋ,
mago kaliŋ aômnêm biŋsu siŋ atom.
62 Aê gadi sa gêdeŋ gêbêcauc gêja lu gabe janam daŋge aôm
êtu nêm gôliŋ gêdêŋŋa.
63 Lau taŋ têtêc aôm
ma êsêac, taŋ taŋeŋ wamu nêm jatu naŋ, nêŋ ŋac teŋ aê.
64 O Apômtau, aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêjam nom auc.
Ôndôŋ aômnêm biŋsu êndêŋ aê.

Apômtaunê biŋsu ŋaŋanô

65 O Apômtau, aôm kômoasiŋ nêm sakiŋwaga ŋanôgeŋ,
kêtôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ.
66 Ôndôŋ mêtê tokauc ma mêtê jakip biŋ saŋa êndêŋ aê
gebe aê taêc kêka aômnêm biŋsu.
67 Gêdêŋ taŋ kôkôniŋ aê atomgeŋ naŋ, gao gamoa,
mago galoc kamasaŋ aômnêm biŋ kêtu tôŋ.
68 Aôm ŋac gabêjam ma kômoasiŋ lau.
Ôndôŋ aômnêm biŋsu êndêŋ aê.
69 Lau teŋbeleŋ aŋgeŋ sêga biŋ kêpi aê,
mago aê kamasaŋ nêm jatu toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
70 Êsêacnêŋ ŋalêlôm ôliŋ ŋakam amboac ŋalêsi kêkêkam lau,
mago aê tec ŋoc ŋalêlôm kêkac aê kêtu nêm biŋsuŋa.
71 Aôm kôkôniŋ aê, tec kêmoasiŋ aê
gebe nêm mêtôc tau kêdôŋ nêm biŋsu gêdêŋ aê.
72 Awamsuŋ ŋabiŋsu kêmoasiŋ aê
kêlêlêc awamata totoŋ-totoŋ su.

Apômtaunê biŋsu ŋamêtôc gêdêŋ

73 Aôm lêmam kôkêŋ to kôlêsôb aê.
Ôwa ŋoc kauc sa gebe jajala aômnêm biŋsu.
74 Êsêac taŋ têtêc aôm naŋ, embe sêlic aê oc têntac ŋajam êsa
gebe aê kakêŋ matoc aômnêm biŋ.
75 O Apômtau, aê kajala gebe aôm kômêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ,
tec kôkôniŋ aê kêtôm aômnêm biŋ ŋaŋêŋ.
76 Ôkêŋ nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ênam maŋ aêmaŋ,
êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ nêm sakiŋwaga aê naŋ.
77 Taêm walô aê gebe jaŋgôŋ matoc jali
gebe aê têtac gêwiŋ aômnêm biŋsuŋageŋ.
78 Teŋbeleŋ aŋgeŋ, taŋ sêgôm aê waec sec naŋ, majeŋ êsa
ma aê tec taêc gêjam aômnêm biŋ, taŋ kôjatu naŋ ŋam.
79 Ôkêŋ êsêac, taŋ têtêc aôm to sêjala aômnêm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ,
gebe sêkac tauŋ ôkwi dêndêŋ aê.

80 Ôkêŋ aêŋoc ŋalêlôm êsap aômnêm biŋsu tôŋ
gebe jaŋgôm tauc paliŋ atom.

Mec Apômtau ênam saŋa

81 Aôm nêm moasiŋ gêjô katuc
ma kakêŋ matoc aômnêm biŋ.
82 Matocanô kêkac gebe jalic biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ,
ma katu kênac gebe “Êndêŋ ondoc, go ônam malô aê.”
83 Aê katôm bêlabi, taŋ dedeŋ e kêtu toŋ naŋ,
mago kaliŋ aômnêm gôliŋ siŋ atom.
84 Aômnêm sakiŋwaga nê bêc tendocgeŋ gêc.
Êndêŋ ondocgeŋ, go ômêtôc lau, taŋ sêlêsu aê naŋ, nêŋ biŋ.
85 Lau taŋ sêkêli tauŋ naŋ, sêkwê sê aê.
Lau taŋ seo gala aômnêm biŋ naŋ, sêgôm biŋ tonaŋ.
86 Aômnêm biŋsu samob tobiŋŋanôgeŋ.
Êsêac sêôc aê ôkwi ŋa biŋ dansaŋ, amboac tonaŋ ônam aê sa.
87 Sauŋgeŋ oc senseŋ aê su janaŋa aŋga nom,
mago aê tec gabe jawi biŋ, taŋ aôm kôjatu naŋ, siŋ atom.
88 Aôm ŋacmoasiŋ ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gebe jaŋgôŋ
matoc jali
gebe jaŋgôm awamsuŋ ŋabiŋ ŋanô êsa.

Takêŋ êwiŋ Apômtaunê biŋsu

89 O Apômtau, aômnêm biŋ kêtu tôŋ kêsa aŋga undambê
ma ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
90 Aômnêm biŋ ŋaŋêŋ ênêc êtôm gôlôac to gôlôac.
Aôm kôsuŋ nom su, tec gacgeŋ kêkô ŋajaŋa kêsa.
91 Gêŋ taŋ kôkêŋ naŋ, kêkô e gêdêŋ galoc
gebe gêŋ samob têtu nêm sakiŋwaga.
92 Aômnêm biŋsu embe êtu aê têtac gêwiŋ ŋamôkê atom,
oc janaŋa êndêŋ taŋ gêŋwapac kêkôm aê auc naŋ.
93 Aê gabe jaliŋ aômnêm jatu siŋ atomanô
gebe aôm kôkêŋ, tec kêpuc aê tôŋ gaŋgôŋ matoc jali.
94 Aê katu aômnêm gêŋ, ônam aê sa
gebe aê kapuc aômnêm gôliŋ tec gamoa.
95 Lau alôb-alôb dêdib aê gebe senseŋ aê su,
mago aê taêc gêjam aômnêm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ.
96 Aê galic gêŋ samob ŋatêku gêc.
Aômnêm biŋsu tageŋ tec ŋamadiŋ masi.

Têtac gêwiŋ Apômtaunê biŋsu

97 Aê têtac gêwiŋ nêm biŋsu kêlêlêc
ma taêc gêjam kêtôm bêcgeŋ.
98 Nêm biŋsu gêc aêŋa ŋapaŋ
ma gêgôm ŋoc kauc kêsa kêlêlêc ŋoc ŋacjonêŋ su.
99 Aêŋoc kauc kêlêlêc ŋoc kêdôŋwaga samob nêŋ su
gebe aê taêc gêjam biŋ tageŋ, taŋ aôm gôwa sa naŋgeŋ.
100 Aêŋoc kauc kêsa kêlêlêc kwalam laŋgwa nêŋ su
gebe aê kamasaŋ aômnêm jatu.

101 Aê kagamiŋ ockaiŋ gêdêŋ lêŋ geo samob
gebe Jamansaŋ aômnêm biŋ ŋapep.
102 Aê kakac tauc su aŋga nêm gôliŋ atom
gebe aôm taôm kôdôŋ aê.
103 Aê kasaê aômnêm biŋ gebe ŋakana ŋajamanô.
Kasaê ŋakana kêlêlêc lêp su gêc aocsuŋ.
104 Aômnêm jatu gêwa ŋoc kauc sa,
tec kakêŋ kisa gêdêŋ biŋdansaŋ samob.

Apômtaunê biŋsu kêtu ockaiŋ ŋaja

105 Aômnêm biŋ kêtu ockaiŋ ŋadaweŋ
ma ja teŋ kêpô ŋoc intêna.
106 Aê katôc lemoc ma jamansaŋ êtu tôŋ
gebe taŋoc wamu aômnêm gôliŋ gêdêŋ.
107 Gêŋwapac gêjac aê tôŋ kasêp ŋêŋgeŋ gaja.
O Apômtau, ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata nâŋ.
108 O Apômtau, ôkôc ŋoc da lambiŋŋa sa
ma ôndôŋ nêm gôliŋ êndêŋ aê.
109 Aê kasa paŋ lêndaŋ gebe jamac ênduŋa endeŋ tôŋgeŋ,
mago kaliŋ aômnêm biŋsu siŋ atom.
110 Lau alôb-alôb sêwa lakô aê,
mago aê gao gala aômnêm jatu teŋ atom.
111 Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, kêtu ŋoc gêŋlênsêm teŋgeŋŋa
kêtu aêŋoc ŋalêlôm kêtu samuc ŋam.
112 Aêŋoc ŋalêlôm taê gêjam kêtu tôŋ gebe jaŋgôm aêmnêm biŋsu ŋanô êsa,
jaŋgôm endeŋ tôŋgeŋ e jamac êndu.

Apômtaunê biŋsu kêtu lamu ŋajam

113 Aê kakêŋ kisa gêdêŋ lau, taŋ nêŋ ŋalêlôm gêja lu naŋ,
mago aê têtac gêwiŋ aômnêm biŋsu.
114 Aôm kôtu ŋoc lamu to lautuc.
Aê kakêŋ matoc aômnêm biŋ.
115 Amac lau secwaga, akac taôm sa naamoa jaêc.
Aê gabe jamansaŋ ŋoc Anôtônê biŋsu.
116 Ôpuc aê tôŋ êtôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, gebe jamoa matoc jali.
Aê kakêŋ matoc aôm, amboac tonaŋ ôŋgôm aê majoc êsa atom.
117 Ôpuc aê tôŋ gebe jamoa ŋajam
ma jamansaŋ aômnêm biŋsu endeŋ tôŋgeŋ.
118 Aôm oc ôtiŋ lau samob, taŋ seo gala aômnêm biŋsu naŋ, siŋ
gebe êsêac sêsau tauŋ ŋamelocŋageŋ.
119 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ su naŋ, aôm gôlic êsêac amboac gêŋ gambu.
Ma aê tec têtac gêwiŋ biŋ, taŋ aôm kôdôŋ naŋ.
120 Aê katêc aôm e ôlilu gêli.
Aê katêc tauc kêtu nêm mêtôcŋa.

Taŋeŋ wamu Apômtaunê biŋsu

121 Aê kamasaŋ biŋ solop to biŋgêdêŋ kêtu tôŋ.
Ôwi aê siŋ êndêŋ sêlêsutêna atom.

122 Ôjô nêm sakiŋwaga awa gebe ômoasiŋ eŋ.
Ôkêŋ teŋbeleŋ aŋgeŋ sêkôniŋ aê tôŋ atom.
123 Matocanô ŋawapac kêsa gebe aê gaôŋ nêm moasiŋ,
gaôŋ aôm gebe ônam aê sa êtôm gôjac mataŋa.
124 Ônam nêm sakiŋwaga sa êtôm nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa
ma ôndôŋ nêm biŋsu aê jajala.
125 Nêm sakiŋwaga aê, ôwa ŋoc kauc sa
gebe jajala biŋ, taŋ aôm ôwa sa naŋ ŋapep.
126 Apômtaunê noc gebe êwaka tau saŋa kêdabiŋ
gebe êsêac sêgôm aômnêm biŋsu popoc.
127 Kêtu tonaŋŋa aê têtac gêwiŋ nêm biŋsu
kêlêlêc awamata totoŋ-totoŋ su.
128 Kêtu tonaŋŋa nêm jatu gêjam gôliŋ aê.
Aê gadec lêŋ dansaŋ samob.

Ŋalêlôm kêkac gebe taŋeŋ wamu Apômtaunê biŋsu

129 Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, kaiŋ teŋ.
Kêtu tonaŋŋa ŋoc ŋalêlôm kêsap biŋ tau tôŋ.
130 Aôm embe ônac nêm biŋ lêtêŋ, oc êpô gamêŋ
ma êwa lau meloc-meloc nêŋ kauc sa.
131 Aômnêm biŋsu gêjô aê
e aoc ec-ecgeŋ.
132 Ôkac taôm ôkwi êndêŋ aê ma taêm walô aê,
êtôm gôgôm gêdêŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ nêm ŋaê naŋ.
133 Ôkêŋ nêm biŋ êpuc ockaiŋ tôŋ
ma ôkêŋ gêŋ sec teŋ ênam gôliŋ aê atom.
134 Ônam aê kêsi êndêŋ ŋamalac, taŋ sêkôniŋ aê tôŋ naŋ,
go jamansaŋ aômnêm jatu êtu tôŋ.
135 Ôkêŋ laŋômanô êpô nêm sakiŋwaga
ma ôndôŋ nêm biŋsu êndêŋ aê.
136 Matocsulu keseleŋ amboac bu
kêtu lau sêmasaŋ aômnêm biŋsu atom ŋa.

Apômtaunê biŋsu ŋamêtôc gêdêŋ

137 O Apômtau, aôm ŋac gêdêŋ
ma aômnêm gôliŋ jagêdêŋ samob.
138 Aôm kômasaŋ nêm biŋsu tobiŋgêdêŋ
ma kômasaŋ tobiŋ ŋaŋêŋ ŋanô amboac tonaŋgeŋ.
139 Aê têtac ŋandaŋ kêlakoc aê sec
kêtu ŋoc soŋo-soŋo sêliŋ aômnêm biŋ siŋŋa.
140 Aômnêm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ
ma nêm sakiŋwaga têtac gêwiŋ biŋ tau.
141 Aê katu ŋac sawa to sêbu aê,
mago kaliŋ aômnêm jatu siŋ atom.
142 Aômnêm biŋgêdêŋ kêtu biŋgêdêŋ teŋgeŋŋa
ma aômnêm biŋsu tau biŋŋanô.
143 Aê kapô lêna to gêŋwapac gêgôm aê,
mago nêm biŋsu gêgôm aê têtac ŋajam kêsa.
144 Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, oc ênêc ŋaŋêŋ endeŋ tôŋgeŋ.

Ôwa ŋoc kauc sa, go jaŋgôŋ matoc jali.

Mec Apômtau ênam saŋa

145 Aê gamôêc toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ gêdêŋ aôm. O Apômtau, ôkêŋ taŋam
aêmaŋ.
Aê gabe jamansaŋ aômnêm biŋsu êtu tôŋ.
146 Aê aoc gêjac aôm gebe ônam aê sa,
go jaŋgôm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ, ŋanô êsa.
147 Aê gadi gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ ma kataŋ tauc kapôêŋ.
Aê matoc kêsap aômnêm biŋ tec gamoa.
148 Matoc jali ŋapaŋ gêdêŋ gêbêc baliŋ e geleŋŋa
ma taêc gêjam biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ, gêc ŋoc ŋalêlôm.
149 Ôkêŋ taŋam aê êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
O Apômtau, ôkêŋ aê jamansaŋ aômnêm gôliŋ.
150 Lau taŋ têtim aê, mago sêkac tauŋ su aŋga aômnêm biŋsu naŋ,
têdabiŋ aêgac.
151 Ma aôm Apômtau, tec gômoa aê ŋagala
ma aômnêm biŋsu samob kêtu biŋŋanô.
152 Aê kajala biŋ, taŋ aôm kômasaŋ naŋ, wanêcgeŋ
gebe aôm kômasaŋ gebe ênêc teŋgeŋŋa.

Mec Apômtau ênam kêsiŋa

153 Ôlic ŋoc ŋandaŋ ma ônam aê samaŋ
gebe aê kaliŋ aômnêm biŋsu siŋ atom.
154 Ônam gôliŋ ŋoc biŋ ma ônam aê kêsi.
Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ.
155 Aôm oc ônam lau alôb-alôb kêsi atom
gebe êsêac sesom aômnêm biŋsu atom.
156 O Apômtau, aôm taêm walô lau kêlêlêc.
Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋgêdêŋ.
157 Lau taêsam sêjanda aê to sêlêsu aê,
mago aê gawi aômnêm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ, siŋ atom.
158 Ŋoc ŋalêlôm gêbu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga
gebe êsêac sêmasaŋ aômnêm biŋsu atom.
159 Ôlic aê, tec têtac gêwiŋ nêm jatu nec.
Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa.
160 Aômnêm biŋ kêtu biŋŋanô anô tau.
Aômnêm gôliŋ gêdêŋ samob oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

Ŋalêlôm samucgeŋ êndêŋ Apômtaunê biŋsu

161 Aê gajam kauc tauc ma kasêga sêlêsu aê,
mago ŋoc ŋalêlôm kêtêc aômnêm biŋ tageŋ.
162 Aê katu samuc biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ,
kêtôm ŋac teŋ gêjac siŋ e kêtap awa taêsam sa.
163 Aê gadec to kakêŋ kisa biŋ dansaŋ
ma têtac gêwiŋ aômnêm biŋsu tageŋ.
164 Aê aoc gêôc aôm kêtôm bêcgeŋ kêtu dim 7
kêtu aômnêm gôliŋ gêdêŋŋa.
165 Lau taŋ têntac gêwiŋ nêm biŋsu naŋ, sêmoa tobiŋmalô ŋanô

gebe gêŋ teŋ êŋgôm êsêac sembeŋ atomanô.
166 O Apômtau, aê kakêŋ matoc aôm gebe ônam aê sa
ma kamasaŋ aômnêm biŋsugac.
167 Aêŋoc ŋalêlôm kêmasaŋ biŋ, taŋ gôwa sa naŋ, kêtu tôŋ
ma têtac gêwiŋ kêlêlêc.
168 Aê kamasaŋ nêm jatu to biŋ, taŋ gôwa sa naŋ.
Aôm kôjala aêŋoc lêŋ samob kêtu tôŋ.

Mec Apômtau ênam saŋa

169 O Apômtau, ŋoc taŋi wacêsô aôm taŋamsuŋ.
Ôwa ŋoc kauc sa êtôm nêm biŋ.
170 Ŋoc mec wacêsô aôm taŋamsuŋ
ma ônam aê sa êtôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ.
171 Lanem oc êsêwa êsa aocsuŋ
gebe aôm kôdôŋ nêm biŋsu gêdêŋ aê.
172 Imbeloc oc ênam wê êpi nêm biŋ
gebe aômnêm biŋsu samob jagêdêŋ.
173 Ômansaŋ lêmam gebe ônam aê sa
gebe aê kajala aômnêm jatu.
174 O Apômtau, aê gajam aoc su gebe ônam aê sa
ma aômnêm biŋsu gêgôm aê têtac ŋajam kêsa.
175 Ojop aê jamoa matoc jali gebe jalanem aôm
ma nêm gôliŋ ênam aê sa.
176 Aê gao sic amboac domba gêbôm, onsom nêm sakiŋwaga
gebe aê kaliŋ aômnêm biŋsu siŋ atom.

120

Apômtau ênam aê sa aŋga kalomtênanêŋ
1 Aê kapô lêna ma aoc gêjac Apômtau,
tec eŋ kêkêŋ taŋa aê.
2 O Apômtau, ônam aê kêsi aŋga gêdôŋôlic dansaŋ
ma aŋga imbeleŋ geo.

3 Aôm imbêlam geo,
Ŋatau oc êkêŋ asageŋ êndêŋ aôm ma êŋgôm aôm amboac ondoc.
4 Oc êkêŋ siŋwaganê sôb bôjaŋ-bôjaŋ
ma sôb tojalana.
5 Ijoc aêma, tec gaŋgôŋ Mesek,
tec gaŋgôŋ Kedarnêŋ becobo.
6 Aê gaŋgôŋ gawiŋ lau,
taŋ sêkêŋ kisa gêdêŋ biŋmalô naŋ kêtômgac.
7 Aê ŋac biŋmalôŋa, mago êndêŋ taŋ jasôm biŋ wamaŋa naŋ,
êsêac sêndi êtu siŋŋa.

121

Ŋac taŋ gejob Israel ŋaŋêŋ naŋ
1 Aê gaôc matocanô sa kêpi lôc.
Ŋoc ênam-aê-sawaga mêŋêsa aŋga ondoc.
2 Apômtau taŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ,

oc ênam aê sa.

3 Eŋ oc êkêŋ amkaiŋ êka selelec atom.
Ŋac taŋ gejob aôm naŋ, ênac tuluc atom.

4 Biŋŋanô, ŋac-gejob-Israelwaga
gêjac tuluc to gêc bêc atom.
5 Apômtau kêtu nêm gejobwaga. Apômtau kêtu nêm ajuŋ,
taŋ lêmam anôŋa kêsô ŋalabu naŋ,
6 gebe oc êpac aôm êndêŋ ocsalô atom,
ma ajôŋ êpô aôm êndêŋ êmbêc atom.

7 Apômtau ejop aôm êndêŋ gêŋ sec samob,
eŋ gejob aôm katôm.
8 Apômtau oc ejop aôm êndêŋ taŋ ôsa ôna ma ôsô ômôêŋ naŋ,
galoc ma endeŋ tôŋgeŋ.

122

Biŋmalô ênêc Jerusalem ŋamec

1 Aê gaŋô lau sêsôm gêdêŋ aê gebe “Tawê dandêŋ Apômtaunê andu tana”
ma gêgôm aê têtac ŋajamanô.
2 O Jerusalem,
galoc eŋkaiŋ kêka aômnêm sacgêdô tôŋgac.

3 O Jerusalem, sêkwê aôm sa kêtiam
kêtôm malac, taŋ tuŋbôm kêpiŋ auc e ŋajaŋa naŋ.
4 Gôlôac to gôlôac sêpi gamêŋ tonaŋ
Apômtau tau nê gôlôac sêpi-sêpi sêmoa
êtôm eŋ kêjatu êsêac
gebe sêlanem Apômtaunê ŋaê.
5 Aŋga tonaŋ tec tetoc lêpôŋ sêmêtôc biŋŋa kêkô,
tetoc Dawidnê gôlôacnêŋ lêpôŋ kêkô.
6 Ateŋ mec êtu Jerusalem êtap biŋmalô saŋa.
Êsêac taŋ têntac gêwiŋ aôm naŋ, sêmoa ŋajamgeŋ.
7 Wama ênêc nêm tuŋbôm ŋalêlôm
ma biŋmalô ênêc nêm andu ŋalêlôm.
8 Aê gabe jasôm gebe “Biŋmalô êndêŋ aôm”
êtu ŋoc lasitêwai to ŋoc ŋacŋa.
9 Aê gabe jateŋ moasiŋ êtu aômŋa,
êtu Apômtau, aêacnêŋ Anôtônê anduŋa.
*

123

Mec Apômtau taê walô aêacŋa

1 Aê jaôc matocanô sa wacêpi aôm.
Matocanô endec undambê, taŋ gôjam gôliŋ gôŋgôŋ naŋ.
2 Aêac tatôm sakiŋwaga, taŋ mataanô êndêŋ nê ŋatau to sakiŋwagao, taŋ
mataanô gêdêŋ nê ŋatauo,
tec aêac mateŋanô êndêŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, e taê walô aêac.

* **122:9:** Dawidnê teŋ.

3 O Apômtau, taêm walô aêac, taêm walô aêacmêŋ.
Aêac aŋô lau sêbu aêac e kêmasê aêac sa.
4 Lau sêkêli tauŋ nêŋ pêlê to teŋbeleŋ aŋgeŋ nêŋ biŋ susu
kêmasê aêac katuŋ sa kêlêlêc.

124

Anôtô gêjam Israel sa, tec sêlambiŋ eŋ

1 Israel galoc sêsôm acgom gebe
"Apômtau embe êmoa êwiŋ aêac atom, oc amboac ondoc.
2 Gêdêŋ taŋ ŋamalac dêdi sebe sênac aêac naŋ,
Apômtau embe êmoa êwiŋ aêac atom,
3 oc têndaŋgôŋ aêac su tomateŋ jaligeŋ
ma senseŋ aêac su êtu nêŋ têntac ŋandaŋ secanôŋa.
4 Bu ŋasamac oc epeŋ aêac lênsôŋ
ma êc aêac su
5 e ŋasamac ŋakotoŋ-kotoŋ
ênsaŋ aêac auc."

6 Aêac aweŋ êôc Apômtau gebe gêsuŋ aêac dadêŋ ŋacjo luŋluŋ
jakêkaku aêac popoc atom.
7 Aêac katuŋ gêwê sa kêtôm moc gêwê dibwaganê lakô sa.
Lakô tau gêŋgic ma aêac tec tajam samuc.
8 Apômtau taŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ,
nê ŋaê oc ênam aêac sa.
*

125

Anôtô kêtu nê lau Israel nêŋ lamu

1 Lau taŋ ôliŋ andaŋ Apômtau naŋ, têtôm lôc Sion,
taŋ oc kôjô-kôjô atom, êkô ŋaŋêŋ endeŋ tôŋgeŋ naŋ.
2 Lôc kêgi Jerusalem auc ma Apômtau kêgi nê lau auc kêtôm tonaŋ.
Gagôm gêdêŋ galoc ma oc endeŋ tôŋgeŋ.
3 Lau alôb-alôb sênam gôliŋ lau gêdêŋ nêŋ gamêŋ ŋapaŋ atom.
Embe sêŋgôm, go lau gêdêŋ tauŋ oc sêŋgôm sec.
4 O Apômtau, ômoasiŋ lau ŋajam
to êsêac, taŋ taŋeŋ wamu aômnêm jatu naŋ.
5 Ma êsêac, taŋ seo sic naŋ,
Apômtau ôtiŋ êsêac su nasêwiŋ lau geowaga.

O Israel, biŋmalô êndêŋ aômmaŋ.

126

Sêjam daŋge kêtu Anôtô gêjac êsêac sa kêtiamŋa

1 Gêdêŋ taŋ Apômtau gêjam Sionnê gêŋwapac ôkwi naŋ,
aêac asaê amboac aêc mêgeŋ.
2 Gêdêŋ tonaŋ aêac gêdôŋ ômac-ômacgeŋ
ma imbeleŋ toôndugeŋ.
3 Biŋŋanô, Apômtau gêgôm gêŋsêga kêtu aêacŋa.
Aêac ôliŋ kêpi ŋanô.

* **124:8:** Dawidnê teŋ.

4 O Apômtau, ônam aêacma gêŋwapac ôkwi,
amboac kom kêkêŋ bu kêsa ŋamaŋ kêtiam aŋga gamêŋ mula-mŋa.
5 Lau taŋ sêsê gêŋ tomateŋsulu naŋ,
oc sêkôc ŋanô sa toôndugeŋ.

6 Ŋac taŋ kêbic mowê tomatasulugeŋ gêja gebe êsê naŋ,
oc êmu êmêŋ tomolêpoaŋ ma totêtac ŋajamgeŋ.

127

Anôtônê mec tageŋ ênam aêac sa

1 Apômtau embe êkwê andu atom,
oc lau tauŋ sênam ŋakoleŋ elêmê.
Apômtau embe ejop malac atom,
oc keleŋwaga sênam jali êtôm atom.
2 Amac embe andi êndêŋ bêbêc kanucgeŋ
ma anam kôm e êmbêcauc
gebe atap gêŋ êôc amac tôŋŋa sa, oc aŋgôm elêmê.
Ŋam gebe Anôtônê lau têtac gêwiŋ êsêacŋa têtap nêŋ gêŋ sa êndêŋ taŋ sênêc bêc naŋ.

3 Latuŋi têtu Anôtônê moasiŋ gêdêŋ aêac
ma eŋ gêjam mec aêac ŋa gôlôac tau.
4 Lau matac latuŋi
têtôm sôb, taŋ kêsêp siŋwaga lêma naŋ.
5 Aê aoc êôc ŋac,
taŋ kêbic nê sôb tolagic-tolagic naŋ.
Ŋac tonaŋ embe êmansaŋ nê biŋ êndêŋ nê soŋo-soŋo aŋga malac ŋasacgêdô,
oc sêŋgôm eŋ maja êsa atom.
*

128

Taŋeŋ wamu Apômtau ŋagêjô

1 Aê aoc êôc ŋac, taŋ kêtêc Apômtau,
taŋ kêsa ênê lêŋ gêmoa naŋ.

2 Aôm oc ôtap lêmam ŋakoleŋ ŋaŋanô sa.
Ma aôm ôtu samuc ma ômoa ŋajamgeŋ.
3 Aômnêm awê êmoa nêm andu amboac m mamaloc,
taŋ ŋalatu taêsam kêgi auc naŋ.
Aômnêm ŋapalê têtôm nip kepeŋ
kêgi nêm tebo auc.
4 Biŋŋanô, ŋac teŋ embe êtêc Apômtau,
oc Apômtau ênam mec eŋ amboac tonaŋgeŋ.

5 Apômtau ênam mec aôm aŋga Sion
gebe ôlic Jerusalem ŋamoasiŋ ênac matamanô ŋajam êtôm aômnêm têm ômoa matam jaliŋa,
6 ma ôlic nêm ŋapalênêŋ wakuc.
O Israel, biŋmalô êndêŋ aômmaŋ.

---

* **127:5:** Salomonê teŋ.

129

Israel sêôc gêŋwapac ma Apômtau gêjam êsêac sa

1 Israel embe êsôm nê biŋ teŋ, oc êsôm, nê biŋ tonec lasê gebe
"Aê ŋapalêgeŋ ma sêlêsu aê ŋasec.
2 Biŋŋanô, aê ŋapalêgeŋ ma sêlêsu aê ŋasec,
mago sêkôniŋ aê tôŋ atom.
3 Lau sakweŋtêna sêsêlê aê dêmôêctêkwa
e popoc jamuŋ-jamuŋgeŋ,
4 mago ŋac gêdêŋ Apômtau gêdim lakô,
taŋ lau sec sêwa su naŋ gêŋgic."

5 Lau samob, taŋ têtac kêbôli auc kêtu Sionŋa naŋ,
sênu tauŋ su tomajeŋgeŋ.
6 Oc têtôm gêgwaŋ, taŋ kêkô salôm eŋ, ŋaô naŋ,
êtu kapôêŋ atom tageŋ ma êmêliŋ sebeŋ.
7 Ŋanô masi, tec ŋac teŋ ejoŋ sa atom
ma teŋ ênac lagic gêŋ tau atomanô.
8 Ma ŋac teŋ, taŋ êsa intêna tonaŋ mêŋêlic gêŋ tau naŋ, oc êmôêc gebe
"Apômtaunê moasiŋ êpi amac.
Aêac ajam mec amac ajam Apômtau laŋô" nec atom.

130

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

1 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm aŋga ŋakêlêndiŋ sec.
2 Apômtau, ôkêŋ taŋam aê aoc.
Ôê taŋam ŋoc taŋiboa kapôêŋ.
3 O Apômtau, aôm embe ôê sec tôŋ,
o Apômtau, asa oc êkô aôm laŋômnêm.
4 Mago aôm, tec kôsuc biŋ ôkwi,
amboac tonaŋ tec têtêc aôm.

5 Aê gaôn Apômtau. noc katuc gêôŋ eŋ,
tec kakêŋ matoc nê biŋ.
6 Ŋoc katuc gêôŋ Apômtau gêmoa,
gêgôm kêlêlêc ŋac, taŋ gêdib gamêŋ gebe eleŋŋaŋa naŋ su. Gêgôm kêlêlêc dibwaga tonaŋ su biŋŋanôgoc.

7 Israel, ôkêŋ matam Apômtau
gebe Apômtau kêtu têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋamôkê ma gêjam lau kêsi gêjac ŋawaegeŋ.
8 Ma eŋ oc ênam Israel kêsi
aŋga nêŋ sec samob.
*

131

Oliŋ andaŋ Apômtauŋa

1 O Apômtau, aêŋoc ŋalêlôm kêkiaŋ tau sa atom
ma matocanô ketoc tau sa atom.
Aêŋoc ŋalêlôm taê kêka gêŋ,

* **130:8:** Pesalem dambu tauŋŋa kêtu 6ŋa.

taŋ kapôêŋ kêlêlêc aê naŋ atom.
2 Masianô, aê kakôniŋ ŋoc ŋalêlôm tôŋ ŋaŋêŋgeŋ.
Ŋoc ŋalêlôm ŋaŋêŋ kêtôm ŋapalê, taŋ jamaŋgeŋ gêsac têna lêma dambê naŋ.
3 O Israel, ôkêŋ matam Apômtau
êndêŋ galoc ma endeŋ tôŋgeŋ.

Dawidnê teŋ.

132

Anôtô ênam mec gamêŋ dabuŋ
1 O Apômtau, taêm ênam Dawid
to nê gêŋwapac samob.
2 Taêm ênam gebe eŋ kêtôc lêma gêdêŋ Apômtau
ma gêjac mata biŋ gêdêŋ Jakobnê Anôtô ŋaclai gebe
3 "Aê gabe jasô ŋoc beclêlôm atom
ma jasa tauc sic janêc ŋoc mê atom,
4 aê gabe matocanô ênam kauc bêc
ma matoc êmôp êtu bêcŋa atom,
5 jamoa e jatap Apômtaunê mala teŋ sa
ma jatap Jakobnê Anôtô ŋaclai nê andu teŋ sa acgom."

6 Biŋŋanô, aêac aŋgôŋ Eprata ma aŋô andu tau ŋawae,
go atap sa aŋga kôm Jarŋa.
7 Aêac asôm gebe "Ajôc, tasô ênê andu ŋalêlôm tana
nadau tauŋ ma tateŋ mec tanêc ênê akaiŋ ŋataoŋ."

8 O Apômtau, ôndi tonêm poac ŋakatapa ŋaclaiŋa
ma ôna malam ôlêwaŋ taômŋa.
9 Aômnêm dabuŋwaga sêsô biŋgêdêŋ êtu nêŋ ŋakwê
ma aômnêm lau mansaŋ sênam lasê totêntac ŋajamgeŋ.

10 Ôtiŋ nêm ŋac, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ, su atom
êtu nêm sakiŋwaga Dawidŋa.
11 Apômtau kêtôc lêma ma kêsôm nê biŋ kêtu tôŋ gêdêŋ Dawid.
Eŋ kêsôm tobiŋŋanôgeŋ ma oc ênam ôkwi atom gebe
"Aê gabe jakêŋ aôm taôm latôminêŋ teŋ
êŋgôŋ aômnêm lêpôŋ.
12 Latômi embe sêmansaŋ aêŋoc poac
to ŋoc biŋsu, taŋ jandôŋ êsêac naŋ,
oc nêŋ wakuc sêŋgôŋ aômnêm lêpôŋ
endeŋ tôŋgeŋ."

13 Biŋŋanô, Apômtau kêjaliŋ Sion sa
ma taê gêjam gebe êtu ênê andu.
14 Ma eŋ kêsôm gebe "Aê maloc jalêwaŋ tauc endeŋ tôŋgeŋŋa naŋ tonec.
Aê taêc gêjam kêtu tôŋ tec jaŋgôŋ tonec.
15 Aê gabe janam mec êsêacnêŋ gêŋ êlêlêc su.
Aê gabe jakêŋ mo êôc nêŋ lau ŋalêlôm sawa tôŋ.
16 Aê gabe jakêŋ moasiŋ êtu nêŋ dabuŋwaganêŋ ŋakwê.
Êsêacnêŋ lau mansaŋ oc sênam lasê totêntac ŋajamgeŋ.

17 Aê gabe Dawidnê ŋaclai êpoa lasê aŋga tônê.
Aê kamasaŋ aêŋoc ŋac, taŋ gaeŋ oso eŋ naŋ, nê jakaiŋ teŋ kêkô.
18 Aê jakêŋ majeŋ êtu ênê ŋacjonêŋ ŋakwê,
mago eŋ êkuc sunsuŋ ŋaôsic-ôsic êŋgôŋ eŋ môkêapac."

133

Lasitêwai semoa sêwiŋ tauŋ ŋapep ŋabiŋ

1 Alicgac me, lasitêwai embe sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ,
oc talic ŋakatu têtac êsa laŋgwageŋ.
2 Biŋ tonaŋ kêtôm niptêkwi ŋajamanô, taŋ sêkêc kêpi Aron môkêapac ma keseleŋ kêdaguc ênê êm,
e jagêsac ênê ŋakwê gêsutêkwa.
3 Kêtôm maniŋ aŋga lôc Hermon,
taŋ kêsêlô mêŋkêpi Sion naŋ,
gebe gamêŋ tonaŋ Apômtau gêjam mec su
gebe sêmoa mateŋ jali endeŋ tôŋgeŋ.
*

134

Anôtônê sakiŋ gêbêcŋa ŋawê

1 Ajôc, Apômtaunê sakiŋwaga samob, taŋ akô Apômtaunê andu gêdêŋ gêbêc naŋ,
alanem Apômtau.
2 Aôc lemem sa ateŋ mec akô gamêŋ dabuŋ
ma alanem Apômtau.
3 Apômtau, taŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ,
ênam mec aôm aŋga Sion.

135

Aweŋ êôc Apomtau

1 Aleluja.

Awem êôc Apômtaunê ŋaê.
Amac taŋ ajam sakiŋ Apômtau naŋ, alanem eŋ.
2 Amac taŋ akô Apômtaunê andulêlôm
to akô aêacnêŋ Anôtônê andu ŋamalacluŋ naŋ,
3 awem êôc Apômtau, gebe Apômtau eŋ ŋac gabêjam.
Anam wê êpi ênê ŋaê gebe eŋ têtac kêsa laŋgwageŋ.
4 Gebe Apômtau kêjaliŋ Jakob sa
ma Israel kêtu ênê gêŋlênsêm.

5 Biŋŋanô, aê galicgac, Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ
ma aêacnêŋ Anôtô kêlêlêc anôtôi samob su.
6 Gêŋ samob, taŋ Apômtau têtac gêwiŋ aŋga undambê to nom ma aŋga gwêc to gêdimbobsêga samob naŋ,
oc êŋgôm êtu tôŋ.
7 Eŋ tec gêwê tao aŋga gwêcm kêpi gêmêŋ
ma kêkêŋ ôsic kêsêp kom ŋalêlôm ma kêkôc mu su aŋga nom ŋakêclêsu.

* **133:3:** Dawidnê teŋ.

8 Eŋ tec gêjac Aiguptu nêŋ ŋamêc êndu,
gêgôm gêdêŋ ŋamalac to bôc.
9 Aŋga tônê eŋ kêsakiŋ gêŋsêga to gêŋtalô
gebe êmêtôc Parao to nê sakiŋwaga samob.
10 Eŋ tec geseŋ lau tomôkê-tomôkê taêsam
ma gêjac nêŋ kiŋ toŋaclai êndu.
11 Amboac lau Amor nêŋ kiŋ Sihon ma Basan ŋakiŋ Og
ma lau Kanaan nêŋ kiŋ toê-toê samob.
12 Ma eŋ kêkêŋ êsêacnêŋ gamêŋ
gêdêŋ lau Israel sêwê kaiŋ.

13 O Apômtau, aôm nêm ŋaê oc ênêc teŋgeŋ.
O Apômtau, nêm waem oc êsa êndêŋ gôlôac to gôlôac.
14 Gebe Apômtau kêwaka nê launêŋ biŋgêdêŋ sa
ma taê walô nê sakiŋwaga.
15 Tenteŋlatunêŋ gwam ŋamalac lemeŋ sêgômŋa.
Êsêac sêmasaŋ ŋa silber to gold.
16 Aweŋsuŋ gêc, mago sêsôm biŋ atom.
Mateŋanô gêc, mago sêlic gamêŋ atom.
17 Taŋeŋsuŋ gêc, mago sêŋô biŋ atom
ma sêsi aweŋ atom amboac tonaŋgeŋ.
18 Lau taŋ sêmasaŋ gêŋ tauwaga naŋ, oc têtôm nêŋ gêŋ tonaŋ
ma lau samob, taŋ ôliŋ andaŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.

19 O Israelnê gôlôac, alanem Apômtau.
O Aronnê gôlôac, alanem Apômtau.
20 O Lewinê gôlôac, alanem Apômtau.
Amac taŋ atêc Anôtô naŋ, alanem Apômtau.
21 Aweŋ êôc Apômtau aŋga Sion,
ŋatau, taŋ gêŋgôŋ Jerusalem naŋ.

Aleluja.

136

Wê daŋgeŋa teŋ

1 Anam daŋge Apômtau gebe eŋ ŋac gabêjam.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
2 Anam daŋge anôtôinêŋ Anôtô.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
3 Anam daŋge apômtauinêŋ Apômtau.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

4 Eŋ gêgôm gêŋsêga.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
5 Eŋ kêkêŋ undambê tokaucgeŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
6 Eŋ kêmasaŋ nom gêsac bu ŋaô.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
7 Eŋ kêkêŋ oc to ajôŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

8 Eŋ kêkêŋ oc gebe êwê gamêŋ êndêŋ ocsalô.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
9 Eŋ kêkêŋ ajôŋ to utitalata gebe sêpô gamêŋ êndêŋ êmbêc.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

10 Eŋ gêjac Aiguptunêŋ ŋamêc êndu.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
11 Eŋ gêwê Israel sa aŋga Aiguptu.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
12 Eŋ gêgôm ŋa lêma ŋajaŋa ma gêôc lêmadambê sa.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
13 Eŋ gêwa Gwêckoc kêkôc gêja luagêc.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
14 Eŋ gêwê Israel sêsêp ŋalêlôm sêja.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
15 Eŋ kêtiŋ Parao to nê lausiŋ sêsêp Gwêckoc ŋalêlôm ma sênôm gwêc su.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

16 Eŋ gêwê nê lau sêmoa gamêŋ sawa.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
17 Eŋ gêjac kiŋ toŋaclai êndu.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
18 Ŋac tau, taŋ gêjac kiŋ towae êndu naŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
19 Eŋ gêjac lau Amor nêŋ kiŋ Sihon êndu.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
20 Eŋ gêjac Basan ŋakiŋ Og êndu.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
21 Eŋ kêkêŋ lau tonaŋ ŋai nêŋ gamêŋ gêdêŋ nê lau sêwê kaiŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
22 Eŋ kêkêŋ gamêŋ tau gêdêŋ nê sakiŋwaga Israel.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

23 Eŋ tec taê gêjam aêac gêdêŋ taŋ tapô lêna naŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
24 Ma gêjam aêac kêsi aŋga lau, taŋ sêlêsu aêac naŋ.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.
25 Eŋ gêlôm gêŋ taniŋŋa gêdêŋ gêŋ mateŋ jaliŋa samob.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

26 Anam daŋge êndêŋ undambê ŋatau Anôtô.
Biŋŋanô, ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôŋgeŋ.

137

Lau taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô aŋga Babel naŋ, nêŋ taŋiboa

1 Gêdêŋ taŋ aêac aŋgôŋ Babelnêŋ bu naŋ,
aêac taêŋ gêjam Sion ma ataŋ.
2 Aêac akêŋ ma gêŋ wêŋa
geŋ kaleŋ ka siuŋ, taŋ kêkô tonaŋ naŋ,
3 gebe lau, taŋ sêkôc aêac tôŋ naŋ,

sêkac aêac gebe anam ma wê, ma lau, taŋ sêlêsu aêac naŋ,
sêkac aêac gebe amoa toôndugeŋ ma sêsôm gebe
“Anam nêm wê Sionŋa teŋ aêac aŋô.”

4 Mago aêacmêŋ oc anam Apômtaunê wê
aŋga gamêŋ jaba amboac ondocgeŋ.
5 O Jerusalem, aê embe jaliŋ aôm siŋ,
oc lemoc anôŋa êtu toŋ.
6 Aê embe taêc ênam aôm atom ma embe jatoc Jerusalem sa êlêlêc ŋoc gêŋ
samob, taŋ gêgôm aê têtac ŋajam naŋ atom,
oc imbeloc êsap lôcboam tôŋ.

7 O Apômtau, taêm ênam bêc, taŋ lau Edom sêgôm gêŋwapac
gêdêŋ Jerusalem naŋ.
Êsêac sêmôêc gedeŋ tôŋgeŋ gebe
“Anseŋ êliŋ-êliŋ êsêp e êndêŋ nombaŋ.”

8 O Babel, aôm kalomtênao.
Aêac aweŋ êôc ŋac, taŋ êkêŋ gêŋ, taŋ gôgôm gêdêŋ aêac naŋ, êmu
wacêpi aôm êtiam.
9 Aêac aweŋ êôc ŋac, taŋ êôc nêm ŋapalê dedec sa
ma êmakiŋ êsêac sêpi poc naŋ.

138

Wê daŋgeŋa kêtu Anôtônê biŋ ŋaŋêŋŋa

1 O Apômtau, aê gabe janam daŋge aôm toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ.
Aê gabe jalambiŋ aôm êndêŋ anôtôi sêlic.
2 Aê gabe jateŋ mec êndêŋ aôm jakô nêm lôm dabuŋ ŋamagêŋa
ma jalanem aômnêm ŋaê êtu nêm moasiŋ to biŋ ŋaŋêŋŋa
gebe aôm kôwaka nêm ŋaê to biŋ, taŋ gôjac mata naŋ sa
kêlêlêc ŋêŋgeŋ su.
3 Gêdêŋ taŋ aoc gêjac aôm naŋ, kôkêŋ taŋam aê.
Ma kôpuc ŋoc ŋalêlôm tôŋ ŋa nêm ŋaclai kaiŋ teŋ.

4 O Apômtau, kiŋ samob aŋga nom embe sêŋô awamsuŋ ŋabiŋ
oc sêlambiŋ aôm.
5 Êsêac oc sêŋga wê êpi Apômtaunê gôliŋ
gebe Apômtaunê ŋawasi gêjam gamêŋ auc.
6 Apômtau kêtu ŋac towaegoc ma gêjam ŋac ŋalêlôm sawa sa
ma kêjala lau-tetoc-tauŋ-sawaga, taŋ sêmoa jaêc eŋ naŋ, amboac
tonaŋgeŋ.

7 Aê embe jamoa gêŋwapac ŋalêlôm,
aôm oc ôpuc aê tôŋ jaŋgôŋ matoc jali.
Aôm kôpuc ŋoc ŋacjo, taŋ têntac ŋandaŋ sec gêdêŋ aê naŋ sugeŋ
ma nêm anôŋa gêjam aê sa.
8 Apômtau oc êŋgôm gêŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ aê naŋ ŋanô êsa.
O Apômtau, nêm moasiŋ ênêc teŋgeŋ. Ônac dabiŋ kôm, taŋ gôjac m
naŋ.

*

139

Anôtô kêjala gêŋ samob e gêdêŋ ŋamadiŋ to gêmoa gamêŋ samob

1 O Apômtau, aôm gôbi ŋoc ŋalêlôm lêtêŋ e kôjala aê.
2 Aê embe jaŋgôŋ me jandi sa, oc ôjala.
Aôm gômoa jaêc, mago kôjala biŋ, taŋ aê taêc gêjam naŋ.
3 Aôm gôlic aê kasêlêŋ me gaêc
ma kôjala aêŋoc lêŋ e tomalageŋ samob.
4 Ŋalô teŋ ênsac imbeloc atom tageŋ
ma aôm Apômtau oc ôjala kwanaŋgeŋ.
5 Aôm kôpiŋ aê auc aŋga muŋa ma nêm ŋa
ma gu lêmam gêsac môkêcapac.
6 Aê kasaê biŋ tonaŋ kaiŋ teŋ ŋanô
kêlêlêc aêŋoc kauc su, tec kajala atom.

7 Nêm Ŋalau gêmoa ma aê oc jasa ondoc
ma aê oc jaêc jamu ondocŋa gebe ôlic aê atom.
8 Aê embe japi undambê jawac, oc jatap aôm sa.
Ma embe jaja ŋoc mê ênêc lamboam, oc jatap aôm sa.
9 Aê embe jalôp jandêŋ gamêŋ oc kêpiŋa
ma najalêwaŋ jaŋgôŋ gamêŋ oc kêsêpŋa jana,
10 oc lêmam êwê aê aŋga ônê
ma ôsip aê sa ŋa nêm anôŋa.
11 Ma aê embe jasôm gebe gêsuŋbôm êkôm aê auc samucgeŋ
ma ŋawê, taŋ kêpô aê naŋ, ênam kesec,
12 mago aôm oc ôlic ŋakesec amboac ŋakesec atom.
Ôlic gêbêcauc amboac eleŋŋa ma ŋakesec amboac ŋawê.

13 Aôm taômgeŋ tec kôkêŋ aêŋoc ŋalêlôm
ma kôlêsôb aê aŋga tinoc têtaclêlôm.
14 Aê gajam daŋge aôm gebe kôkêŋ aê ŋamêtê kaiŋ teŋ.
Aêŋoc katuc kêjala gebe aômnêm gêŋ, taŋ gôgôm naŋ, kêtu gêŋsêga kaiŋ teŋ.
15 Aôm kôjala ŋoc ŋatêkwa ŋasec-ŋasec samob
gêdêŋ taŋ kôkêŋ aê kelec-kelec kôsiŋgeŋ ma kôlêsôb aê aŋga tinoc têtaclêlôm.
16 Matamanô gôlic aê gêdêŋ taŋ aê ŋanô kêsa atomgeŋ ma koto ŋoc bêc,
taŋ taêm gêjam gebe jaŋgôŋŋa naŋ, gêc nêm buku kwanaŋgeŋ.
Gôgôm gêmuŋ kêsêp ŋasawa, naŋ ŋoc bêc teŋ mêŋkêsa atomanô naŋ.
17 O Anôtô, biŋ taŋ aôm taêm gêjam naŋ, ŋawapac, oc jajala amboac ondoc.
Gêŋ tonaŋ taêsam e ŋalêlêma atom.
18 Aê embe jasa sa, oc jalic êlêlêc gaŋac su.
Aê embe janêc e guluŋ jandi, naŋ jatap aôm sa.

19 O Anôtô, ônac alôb-alôbwaga êndumaŋ
ma ôkêŋ lau, taŋ sêwê kaiŋ dec naŋ, sêc su aŋga aêŋoc.
20 Lau tonaŋ tec sêkiaŋ tauŋ sa ma sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aôm
ma sêgôm aômnêm ŋaê kêtu meloc.

---

* **138:8:** Dawidnê teŋ.

21 O Apômtau, aê oc jakêŋ kisa êndêŋ lau, taŋ sêkêŋ kisa gêdêŋ aôm naŋ,
atom me.
Ma janam laŋôcanô ôkwi êndêŋ lau, taŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ aôm naŋ,
atom me.
22 Biŋŋanô, aê kakêŋ kisa gêdêŋ êsêac ŋajaŋa,
galic êsêac têtu ŋoc ŋacjo.

23 O Anôtô, ômbi aê lêtêŋ e ôjala ŋoc ŋalêlôm.
Ônsaê aê to ôjala gêŋ, taŋ taêc gêjam naŋ.
24 Ma embe ôlic aê jasa lêŋ dansaŋ jamoa,
naŋ ôwê aê jasa lêŋ ŋaŋêŋŋa.
*

140

Mec êtu Anôtô ênam aêac saŋa
1 O Apômtau, ônam aê kêsi êndêŋ lau sec
ma ojop aê êndêŋ lau toŋaclai.
2 Lau tonaŋ taêŋ gêjam biŋ sec gêc nêŋ ŋalêlôm
ma sêkalom kisa kêtôm bêcgeŋ.
3 Êsêacnêŋ imbeleŋ ŋamata kêtôm moac wêmnê.
Moac ŋamalic gêc kêsa paŋ gêdôŋôlicgeŋ.

4 O Apômtau, ojop aê êndêŋ lau alôb-alôb lemeŋ.
Ônam jaom aê êndêŋ lau toŋaclai, taŋ sêkic biŋ sebe senseŋ aê naŋ.
5 Tetoc-tauŋ-sawaga sêwa lakô kêtu aêŋa.
Êsêac sêkic uc gêjac intênataligeŋ ma sêwa lip kêtu aêŋa gebe ênac aê.

6 Aê kasôm gêdêŋ Apômtau gebe "Ŋoc Anôtô aôm."
O Apômtau, ôkêŋ taŋam ŋoc taŋi kapôêŋ

7 O Apômtau, ŋoc Anôtô, ŋoc ŋac, taŋ gôjam aê sa ŋajaŋa naŋ.
Aôm kôtu ŋoc lamu gêdêŋ noc siŋŋa.
8 O Apômtau, ôkêŋ biŋ, taŋ lau alôb-alôb taêŋ gêjam to kêkac êsêac naŋ, ŋanô
êsa atom.
Onseŋ biŋ, taŋ sêkic kêtu aêŋa naŋ su.

9 Ôkêŋ ŋoc ŋacjo sêku aê tulu atom
ma biŋ, taŋ sêkic kêtu aêŋa naŋ, êpi êsêac tauŋ.
10 Eŋ êkêŋ ŋalana ênsêlô êpi êsêac tauŋ.
Eŋ êtiŋ êsêac sêsêp sêlêlôm sêna e dêndi sa êtiam atom.
11 Ŋac-gêga-biŋwaga oc êmoa naeo.
Ma gêŋwapac oc epeŋ ŋac toŋaclai sec naŋ, piŋpoap-piŋpoap e ênaŋa.

12 Aê galicgac gebe Apômtau oc êmansaŋ lau sêŋgôŋ jageo nêŋ biŋ
to êmansaŋ lau ŋalêlôm sawa nêŋ biŋ.
13 Biŋŋanô, lau gêdêŋ oc sênam daŋge êtu aômnêm ŋaêŋa.
Lau gêdêŋ oc sêŋgôŋ sêwiŋ aôm.
*

* **139:24:** Dawidnê pesalem teŋ. * **140:13:** Dawidnê pesalem teŋ.

141

Mec kêtulaŋa teŋ

1 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm ôkac taômgeŋ ôndêŋ aê ômôêŋ.
Embe jamôêc aôm, naŋ ôkêŋ taŋam ŋoc aoc.
2 Ôlic ŋoc mec êtôm gasôb jadauŋ gêdêŋ aôm.
Ôlic jaôc lemoc sa êtu da êtulaŋa.

3 O Apômtau, ôkêŋ aocsuŋ ŋadibwaga teŋ
ma ôkêŋ gêdôcôlic ŋakatam ŋagejobwaga teŋ.
4 Ôkêŋ ŋoc ŋalêlôm ewec êndêŋ gêŋ sec
gebe jaŋgôm gêŋ alôb-alôb atom.

5 Ŋac gêdêŋ teŋ embe ênac aê me êlêŋ biŋ aê, naŋ jajala gebe oc têtac gêwiŋ aê,
mago aê janac jao gebe lau sec nêŋ teŋ êniŋ oso môkêcapac atomanô gebe kateŋ mec gedeŋ tôŋgeŋ gebe Apômtau epeŋ êsêacnêŋ kisa su.
6 Embe sêmbaliŋ nêŋ mêtôcwaga sêsêp pocsagiŋ,
lau oc sêjala gebe Apômtaunê biŋ biŋŋanô.
7 Eŋ kêpalip êsêacnêŋ ŋatêkwa jatotoŋ-totoŋ sêc gêdêŋ lamboam ŋagêsuŋawa,
kêtôm poc, taŋ têtuc kêkôc e popoc-popocgeŋ gêc intêna naŋ.

8 Matoc êndiŋ aôm, Apômtau ŋoc Anôtô. Aê gabe jaê lamu aôm.
Amboac tonaŋ ôwi ŋoc katuc siŋ gebe janaŋa atom.
9 Ojop aê êndêŋ lakô, taŋ sêwa kêtu aêŋa naŋ,
ma êndêŋ lau secwaga nêŋ lip amboac tonaŋ.
10 Ôkêŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su naŋ, sêwê tauŋ nêŋ uc
ma aê jao gala jana.
*

142

Anôtô ênam aêac sa aŋga gêŋwapac ŋalêlôm ŋamec

1 Aê aoc gêjac Apômtau kapôêŋgeŋ,
gamôêc kapôêŋ gêdêŋ Apômtau.
2 Aê kasêwa ŋoc taŋi gêc eŋ laŋônêmŋa,
kasôm ŋoc gêŋwapac lasê gêdêŋ eŋ.
3 Gêdêŋ taŋ ŋoc ŋalêlôm ŋagogo naŋ,
mago aôm kôjala lêŋ, taŋ aê kasa naŋ.
Sêwa lakô kelecgeŋ
gêc ŋoc intêna, taŋ kasa naŋ.
4 Aê matoc geso gêmu anôŋa,
mago katap ŋac teŋ gebe ênam aê saŋa sa atom.
Aê gabe jaê lamu gêŋ teŋ, mago katap sa atomanô
ma ŋac teŋ gebe ênam aê saŋa gêmoa atomanô.

5 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm.
Aê kasôm gebe ŋoc lamu aôm to ŋoc gêŋlênsêm, taŋ gawê kaiŋ aŋga lau mateŋ jali nêŋ gamêŋ naŋ.
6 Ojae, ôŋô ŋoc taŋiboamaŋ gebe aê katuc gêbac su.

---

* **141:10:** Dawidnê pesalem teŋ.

Ônam aê kêsi aŋga lau, taŋ sêlêsu aê naŋ, gebe nêŋ ôliŋ walô kêlêlêc aê su.
7 Wê aê sa aŋga kapoacwalô
gebe jalanem aômnêm ŋaê.
Aôm embe ômoasiŋ aê,
oc lau gêdêŋ sêkac sa sêwiŋ aê.
gêŋgôŋ poclabu naŋ. *

143

Embe ôliŋ to katuŋ êŋgôŋ naeo, naŋ aweŋ ênac Anôtô

1 O Apômtau, ôŋô ŋoc mec ma ôê taŋam ŋoc taŋi.
Aôm ŋac tobiŋ ŋaŋêŋ, ôkêŋ taŋam aê êtu nêm biŋgêdêŋŋa.
2 Ôkic nêm sakiŋwaga nê biŋ atom
gebe aôm ôlic ŋamalac mata jali teŋ êtôm ŋac gêdêŋ atom.

3 Ojae, ŋacjo tau kêjanda katuc.
Eŋ kêku aê tulu jagaêc nom ma aê katôm êsêac, taŋ sêmac êndu su naŋ.
4 Aêŋoc katuc ôluŋ-ôluŋgeŋ
e ŋoc ŋalêlôm kêtu toŋ aŋga ŋoc waŋlêlôm.

5 Aê taêc gêjam têm gêmuŋ andaŋgeŋŋa ma taêc gêjam aômnêm lêmam ŋakôm samob, taŋ gôgôm naŋ.
Taêc gêjam jakêsêp aômnêm gôliŋ samob.
6 Aê galam lemoc ma kateŋ mec gêdêŋ aôm.
Aêŋoc katuc gêjam awa su aôm kêtôm nom ŋakeleŋ kêsê awa gebe kom ênac.

7 O Apômtau, ôkac taômgeŋ mêŋôkêŋ taŋam aê.
Ŋoc ŋalêlôm kêtu dambê-dambê su gebe janaŋa.
Ônsaŋ laŋômanô auc êndêŋ aê atom
gebe jatôm êsêac, taŋ sê su sêsêp sêlêlôm sêja naŋ atom.
8 Ôkêŋ aê jaŋô aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋŋa ŋawae êndêŋ eleŋŋa
gebe aê taêc kêka aôm.
Ôtôc intêna, taŋ gobe aê jasa naŋ, êndêŋ aê
gebe jasuŋ ŋoc katuc sa êndêŋ aôm êwac.

9 O Apômtau, ônam aê kêsi êndêŋ ŋoc ŋacjo.
Aê jandêŋ aôm wacjaê lamu aôm.
10 Ôndôŋ aê jaŋgôm ŋoc gêŋ êtôm aôm gôlic ŋajam gebe aêŋoc Anôtô aôm.
Aômnêm Ŋalau ŋajam êwê aê jasa lêŋ ŋaŋêŋ.

11 O Apômtau, ôpuc aê tôŋ jaŋgôŋ matoc jali êtu aômnêm ŋaêŋa.
Ônam aê sa aŋga gêŋwapac êtu aômnêm biŋgêdêŋŋa.
12 Onseŋ ŋoc ŋacjo su ma ômoasiŋ aê ma onsoc samob, taŋ sêlêsu aê naŋ,
gebe nêm sakiŋwaga aê. *

144

Aweŋ gêôc Anôtô ŋamec. Moasiŋ gêjam Israel auc

---

* **142:7:** Dawid gêga wê tonaŋ gêdêŋ taŋ * **143:12:** Dawidnê pesalem teŋ.

1 Aê aoc gêôc Apômtau, taŋ kêtu ŋoc tuŋtêna naŋ.
Eŋ tec kêdôŋ lemoc gebe janac siŋ ŋajaŋa ma lemoclatu gebe janac siŋ ŋajaŋa.
2 Eŋ tec kêtu ŋoc balaŋ ma ŋoc tuŋtêna to ŋoc kêsiwaga. Eŋ tec kêtu ŋoc lautuc to ŋoc lamu.
Eŋ kêkêŋ tenteŋlatu sêsô aê ŋalabu.

3 O Apômtau, ŋamalac kêtôm asageŋ, tec aôm matam gêdiŋ eŋ
ma ŋamalac latu tonec kêtôm asageŋ, tec aôm taêm gêjam eŋ nec.
4 Ŋamalac kêtôm awajaô
ma ênê bêc kêtôm gêŋ ŋajaô-jaô.

5 O Apômtau, ôwê nêm undambê sa ma ôsêp ômôêŋ
ma ômoasac lôc gebe jadauŋ êsa.
6 Ôpalip ôsic mêŋenseŋ êsêac êliŋ-êliŋ.
Ôpê nêm sôb ma onsoc êsêac sêc sêna.
7 Ômêtôc lêmam aŋga lôlôc mêŋôjaŋgo aê su
ma ônam aê sa aŋga ŋasamac kapôêŋ aŋga lau jaba lemeŋ.
8 Lau tonaŋ gêdôŋôlic sêsôm biŋ dansaŋ
ma nêŋ anôŋa kêtôc gêŋ geo.

9 O Anôtô, aê gabe jaŋga wê wakuc teŋ êpi aôm
ma jaŋgôm gêŋ wêŋa toŋagam lemelu êtaŋ ma janam wê êndêŋ aôm.
10 Aôm kôpuc kiŋ tôŋ e sêku ŋacjo tulu.
Aôm kôjaŋgo nêm sakiŋwaga Dawid su aŋga siŋ ŋaclai.
11 Ônam aê sa ma ôjaŋgo aê su aŋga lau jaba lemeŋ.
Aŋga lau, taŋ gêdôŋôlic sêsôm biŋ dansaŋ to nêŋ anôŋa têtôc geo naŋ.

12 Aêac latuŋi lau matac têtôm ka baliŋ
ma aêac latuŋio têtôm andu ŋajam-ŋajam ŋaalê poc, taŋ sepeŋ ŋatalô naŋ.
13 Aêacma andu moŋa gêlôc laŋgwageŋ
ma aŋgôŋ gêŋmasê ŋaô gedeŋ tôŋgeŋ.
Aêacma domba sêsu ŋalatu tausen to tausen
ma tentausen to tentausen seŋ gêŋ sêmoa oba.
14 Aêacma bulimakao sêsu ŋalatu taêsam ma gêŋwapac kêtap sa to sêjam ŋalatu su atom.
Lau sêŋgôŋ sênam aucgeŋ, mago taŋiboa ênêc nêŋ malacluŋ atom.

15 Aê aoc êôc lau, taŋ sêmoa kêtôm biŋ, tec tasôm su nec.
Aê aoc êôc lau, taŋ Apômtau kêtu nêŋ Anôtô naŋ.
*

145

Talanem Apômtau êtu nê moasiŋ to ŋaclaiŋa
1 O ŋoc kiŋ Anôtô, aê gabe jatoc aôm sa
ma jalanem nêm ŋaê endeŋ tôŋgeŋ.
2 Aê gabe jalanem aôm êtôm bêcgeŋ
ma aoc êôc nêm ŋaê endeŋ tôŋgeŋ.

* **144:15:** Dawidnê teŋ.

3 Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ, tec talanem eŋ ŋanômaŋ.
Aêac ŋamalac oc tapuc ênê ŋam natatôm atom.

4 Gôlôac teŋ sêlanem aômnêm koleŋ êndêŋ gôlôac teŋ sêŋô
ma sêsôm aômnêm ŋaclai ŋagêŋsêga lasê.
5 Êsêac oc sêsôm aômnêm ŋawasi to waem kiŋŋa lasê,
ma aê gabe jaŋga wê êpi nêm gêŋsêga.
6 Lau oc sêsôm aômnêm gêŋsêga ŋaŋaclai lasê
ma aê gabe jawa aômnêm waem kapôêŋ sa.
7 Lau oc sênac aômnêm moasiŋ teŋgeŋŋa ŋamiŋ
to têtu samuc aômnêm biŋgêdêŋ toôndugeŋ.
8 Apômtau eŋ ŋac moasiŋ to taê walô ŋam.
Eŋ gêbiŋ tôŋ ma têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa gêjam eŋ auc.
9 Apômtau eŋ ŋajam gêdêŋ ŋamalac samob
ma eŋ taê labu gêŋ samob, taŋ kêkêŋ naŋ.

10 O Apômtau, gêŋ samob, taŋ kôkêŋ naŋ, sênam daŋge aôm.
Ma nêm lau mansaŋ sêlanem aôm.
11 Êsêac oc sêsôm aômnêm gamêŋ kiŋŋa ŋawae lasê
ma sênac aômnêm ŋaclai ŋamiŋ
12 gebe ŋamalacnêŋ latuŋi sêŋô aômnêm gêŋsêga
to aômnêm gamêŋ kiŋŋa ŋawasi ŋanô ŋawae.
13 Aômnêm gamêŋ kiŋŋa ênêc teŋgeŋ
ma ônam gôliŋ gôlôac to gôlôac ŋêŋgen êna.

Apômtau gêgôm nê biŋ samob ŋanô kêsa
ma nê koleŋ samob gêwa ênê têtac gêwiŋ sa.
14 Apômtau kêpuc lau samob, taŋ sebeŋ naŋ tôŋ
ma gêjac êsêac samob, taŋ sêŋgôŋ sêpô dêducgeŋ naŋ sa.

15 Lau samob mateŋ gêdiŋ aôm
ma aôm kôkêŋ êsêacnêŋ mo gêdêŋ ŋanoc.
16 Aôm kôlaiŋ lêmamtapa ma gôlôm gêŋ mateŋ jali samob
e gêôc êsêac tôŋ.

17 Apômtau gêgôm nê gêŋ samob gêdêŋgeŋ
ma gêgôm nê gêŋ samob tomoasiŋgeŋ.
18 Apômtau gêmoa êsêac, taŋ aweŋ gêjac eŋ naŋ ŋagala
ma gêwiŋ êsêac samob, taŋ aweŋ gêjac eŋ toŋanôgeŋ naŋ.
19 Eŋ gêjam êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ, nêŋ sêpô lêna sa
to gêŋô êsêacnêŋ taŋiboa ma kêpuc êsêac tôŋ.
20 Apômtau gejob êsêac samob, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ,
ma oc enseŋ lau alôb-alôb samob su.

21 Aoc êôc Apômtaunê wae
ma lau nomŋa samob sêlanem ênê ŋaê dabuŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ.
*

---

* **145:21:** Dawidnê wê lanemŋa teŋ.

146

Talanem Apômtau êtu ênê kôm gêdêŋŋa

1 Aleluja.
O katuc tau, ôlanem Apômtau.
2 Aê gabe jalanem Apômtau êtôm ŋoc bêc samob, taŋ gaŋgôŋ matoc jali naŋ,
ma gabe janam wê êndêŋ ŋoc Anôtô êtôm ŋoc têm, taŋ jamoa nom naŋ.

3 Taêm êka laumata to ŋamalac teŋ
gebe êsêac têtôm gebe sênam lau sa atom.
4 Aweŋjaô embe ênac pep, oc têtu kekop êtiam
ma nêŋ biŋ, taŋ taêŋ gêjam naŋ, oc ênac pep amboac tonaŋgeŋ.

5 Aê aoc êôc ŋac, taŋ Jakobnê Anôtô gêjam eŋ sa
ma kêkêŋ mata Apômtau Anôtôgeŋ naŋ.
6 Ŋac tonaŋ tec kêkêŋ undambê to nom ma gwêc to ŋagêŋlêlôm samob.
Eŋ ŋac ŋaŋêŋ endeŋ tôŋgeŋ.
7 Ênê mêtôc gêdêŋ gêjam êsêac, taŋ lau sêkôniŋ êsêac tôŋ naŋ sa
ma gêlôm êsêac, taŋ mo gêjô êsêac naŋ. Apômtau kêgaboac lau kapoacwalôŋa su.
8 Apômtau kêkêŋ mateŋpec sêlic gamêŋ kêtiam ma kêsa lau, taŋ sêpô dêducgeŋ naŋ sa.
Apômtau têtac gêwiŋ lau gêdêŋ.
9 Apômtau gejob lau jaba ma gêjam awêtuc to mosêbu sa.
Mago eŋ geseŋ lau alôb-alôb nêŋ intêna su.
10 Apômtau eŋ kiŋ teŋgeŋŋa.
O Sion, aômnêm Anôtô ênam gôliŋ endeŋ tôŋgeŋ.
*

147

Anôtô kêtu ŋaclai to moasiŋ ma mêtê ŋatau ŋamôkê

1 Aleluja.

Alanem Apômtau gebe tanam wê êndêŋ aêacnêŋ Apômtau tonec gêŋ ŋajam.
Lambiŋ tonaŋ ŋajam ma jagêdêŋ.
2 Apômtau kêkwê Jerusalem sa kêtiam.
Eŋ gêjac Israel latuŋi, taŋ sêmoa saliŋ-saliŋ naŋ sa.
3 Eŋ kêmoasiŋ êsêac, taŋ ŋalêlôm popoc naŋ,
ma kêsabaŋ êsêacnêŋ kamoc ŋandaŋ.

4 Eŋ kêkêŋ utitalata kêtôm tau taê gêjam
ma kêsam êsêacnêŋ ŋaê samob tomalageŋ.
5 Aêacnêŋ Apômtau eŋ ŋac kapôêŋ to ŋaclaisêga.
Ênê mêtê ŋadôŋ gêc atomanô.
6 Apômtau gêjam lau ŋasec sa
ma kêtiŋ alôb-alôbwaga piŋpaŋ jasêc nom.

7 Apuc Apômtaunê wê daŋgeŋa sa.

---

* **146:10:** Aleluja.

Aŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ êndêŋ aêacnêŋ Anôtô.
8 Eŋ kêkêŋ tao gêsac umboŋ
ma kêkêŋ kom kêmalôm nom to kêkêŋ gêgwaŋ kêpuc aŋga lôc.
9 Eŋ gêlôm bôc
ma kêkêŋ mo gêdêŋ aoco ŋalatu, taŋ têtaŋ gêdêŋ eŋ naŋ.

10 Eŋ têtac gêwiŋ hos ŋaclai atom
to gêlic ŋamalac, taŋ labum ŋajaŋa naŋ ŋajam atom.
11 Apômtau têtac gêwiŋ lau, taŋ têtêc eŋ naŋ,
to têtac gêwiŋ lau, taŋ sêkêŋ mateŋ ênê têtac gêwiŋ teŋgeŋŋa naŋ.

12 O Jerusalem, ôlanem Apômtau.
O Sion, ônam wê êndêŋ nêm Anôtô.
13 Gebe eŋ kêmasaŋ nêm katam ŋajaŋa.
Eŋ gêjam mec nêm ŋapalê, taŋ sêmoa nêm ŋalêlôm naŋ.
14 Eŋ kêbalaŋ nêm gamêŋ ŋamadiŋ auc ŋapep
ma gêlôm aôm gôŋgôŋ moasu ŋaôgeŋ.

15 Eŋ kêsakiŋ nê jatu kêsêp nom gêmêŋ
ma biŋ tau kêlêti gêjam nom aucgeŋ sep tageŋ gêja.
16 Eŋ kêkêŋ sno kêtôm kapok
ma kêkêŋ nop kêtôm wao.
17 Eŋ kêpalip nê kompoc kêtôm poclô.
Asa oc êôc ênê malotêna tôŋ.
18 Eŋ kêkêŋ nê biŋ e gêŋ tau gêwê.
Eŋ kêkêŋ nê mu, tec ŋabu keseleŋ.

19 Eŋ gêwa nê biŋ sa gêdêŋ Jakob
ma kêsôm nê gôliŋ to biŋgêdêŋ lasê gêdêŋ Israel.
20 Eŋ kêmoasiŋ tenteŋlatu teŋ amboac tonaŋ atom.
Êsêac sêjala ênê biŋsu atom.

Aleluja.

148

Undambê to nom sêlanem Apomtau
1 Aleluja.

Alanem Apômtau aŋga undambê.
Alanem eŋ aŋga lôlôc.
2 Ênê aŋela samob, alanem eŋ.
Ênê lau totoŋ-totoŋ samob, alanem eŋ.

3 Oc to ajôŋ, alanem eŋ.
Amac utitalata samob, alanem eŋ.
4 Amac undambê to undambê, alanem eŋ.
Amac bu, taŋ apoac umboŋ ŋaô naŋ, alanem eŋ.

5 Gêŋ samob tonaŋ ŋai, alanem Apômtaunê ŋaêmaŋ
gebe eŋ kêjatu, tec gêŋ tau ŋanô kêsa.
6 Gebe eŋ ketoc gêŋ tonaŋ ŋai kêkô gebe êkô endeŋ tôŋgeŋ

ma kêkêŋ ŋagôliŋ, taŋ sêŋgêli atom naŋ, gêdêŋ êsêac.

7 Amac gêŋ nomŋa, amac gêŋsêga gwêcŋa to gwêc ŋagêdimlabuŋa samob naŋ,
alanem Apômtau.
8 Aôm ja to kompoc, aôm sno to ômbiŋ,
aôm mutêna, taŋ gôgôm ênê biŋ kêtu tôŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.

9 Amac lôc to gamêŋ ŋabau samob,
amac gêŋkaiŋ to nip walaŋ samob,
10 amac bôc saleŋŋa ma malacŋa samob,
amac gêŋ kêkêŋŋa ma moc tomagê, alanem Apômtau.

11 Amac kiŋ aŋga nom to tenteŋlatu samob,
amac kasêga to gôliŋwaga nomŋa samob,
12 amac ŋacsêŋom to awêtakiŋ,
amac lau ŋanô to ŋapalê, alanem Apômtau.

13 Lau samob tonaŋ ŋai sêlanem Apômtaunê ŋaêmaŋ
gebe ênê ŋaê tageŋ tec ŋaê towae. Ênê ŋawasi kêlêlêc undambê to nomgeŋ.

14 Eŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ nê lau gebe ênê lau mansaŋ samob sêlanem eŋ
sêwiŋ lau Israel, taŋ têtu ênê gêŋ naŋ.

Aleluja.

149

Wê lambiŋŋa teŋ
1 Aleluja.

Anam wê wakuc êndêŋ Apômtau.
Aweŋ êôc eŋ aŋga ênê lau mansaŋ ŋalêlôm.
2 Israel têtu samuc nêŋ ŋac, taŋ kêkêŋ êsêac naŋ.
Sion latui aweŋ êôc nêŋ kiŋ toôndugeŋ.
3 Êsêac têtê wê sêlanem ênê ŋaê
sênac oŋ to gêŋ wêŋa êtaŋ.

4 Apômtau têtac gêwiŋ nê lau
ma kêkêŋ lau palê-palê sêku nêŋ ŋacjo tulu.
5 Anôtônê lau têtu samuc eŋ to sênam lasê to ôliŋ êpi
sênêc nêŋ mê ma aweŋ êôc eŋ toôndugeŋ.
6 Êsêac sêlambiŋ Anôtô to aweŋ êpigeŋ
ma sêmêŋgôm siŋ ŋamata makeŋ-makeŋ
7 gebe sêkac nêŋ kamocgôc aŋga lau samuc nêŋ
ma sêkêŋ ŋagêjô êndêŋ tenteŋlatu.
8 Sênsô êsêacnêŋ kiŋ ŋa kapoacwalô tôŋ
ma sênsô nêŋ lau mata tôŋ ŋa kapoacwalô ki
9 gebe sêŋgôm biŋ, taŋ Anôtô kêkic wanêcgeŋ naŋ, êtu tôŋ êpi êsêac.
Biŋ tonaŋ ketoc Anôtônê lau samob sa.

Aleluja.

150

Alanem Apômtau

1 Aleluja.

Alanem Apômtau aŋga nê lôm dabuŋ.
Alanem eŋ aŋga undambê.
2 Alanem eŋ êtu nê gêŋsêgaŋa
ma alanem eŋ êtu nê ŋaclai kapôêŋŋa.
3 Alanem eŋ ŋa dauc ŋaôndu.
Alanem eŋ ŋa gêŋ wêŋa to kaliŋgwaŋ.
4 Alanem eŋ ŋa wê to oŋ.
Alanem eŋ ŋa gêŋ wêŋa to gasuc.
5 Alanem eŋ ŋa gegob êtaŋ.
Alanem eŋ ŋa gegob ŋakicsêa galaŋ-galaŋgeŋ.
6 Gêŋ samob, taŋ sêsê aweŋ naŋ, sêlanem Apômtau.

Aleluja.